ERICH SEGAL

DOCTOR II

ERICH SEGAL

DOCTORII

Traducere de **MARIANA ŢĂRANU**
ILEANA TOMA

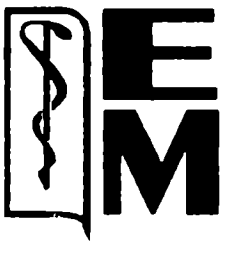

EDITURA MEDICALĂ

BANTAM BOOKS

NEW YORK – TORONTO – LONDRA – SYDNEY – AUCKLAND – BUCU

Nota editorului

Acesta este un roman despre o promoție imaginară a unui an de la Facultatea de Medicină Harvard. Toate personajele şi evenimentele din acest roman sînt creații ale imaginației autorului. Orice asemănare cu evenimente sau personaje reale, în viață sau decedate, este cu totul întîmplătoare.

DOCTORS
À Bantam Book/August 1988

ISBN 973-39-0235-7

Toate drepturile asupra ediției româneşti aparțin Editurii Medicale.

Orice reproducere – integrală sau parțială – indiferent de mijloace: electronice sau mecanice, inclusiv fotocopierea, este strict interzisă.

Către *Karen* şi *Francesca*

„Principiul fundamental al medicinii este dragostea“

PARACELSUS (1493–1541)

„Marea artă a chirurgiei“

„I-am transformat pe medici în zei şi le adorăm calitatea de zei, oferindu-le trupurile noastre şi sufletele noastre, fără să mai vorbim de bunurile noastre lumeşti.

Şi totuşi, în mod paradoxal, ei sînt cei mai vulnerabili dintre oameni. Au numărul de sinucideri de opt ori media pe populaţia totală. Procentajul lor de aservire la droguri este de o sută de ori mai mare.

Şi deoarece ei sînt dureros de conştienţi că nu pot să se arate la înălţimea aşteptărilor noastre, chinul lor este nespus de mare. Pe bună dreptate au fost numiţi „vindecători răniţi".

BARNEY LIVINGSTON, DOCTOR ÎN MEDICINĂ

Doctorii

...„Statele Unite pierd în fiecare an medici echivalînd numărul absolvenţilor a şapte facultăţi de medicină din cauza drogurilor, alcoolismului şi sinuciderilor".

DAVID HILFIKER, doctor în medicină

Vindecînd rănile

PROLOG

Cu o singură excepție, toți erau albi şi cu cinci excepții, toți bărbați.

Unii erau strălucițI, aproape geniali. Alții, genii aproape de nebunie. Unul cîntase într-un recital de violoncel la Carnegie Hall, altul a jucat baschet profesionist timp de un an. Şase din ei scriseseră romane, dintre care două au fost chiar publicate. Unul fusese cît pe ce să devină preot. Altul era absolvent al şcolii de corecție. Toți erau înfricoşați de moarte.

Ceea ce îi adusese pe toți împreună în această dimineață luminoasă de septembrie a anului 1958 era faptul că toți erau studenți în primul an la Facultatea de medicină Harvard. Erau adunați în sala D pentru a asculta cuvîntarea de bun venit adresată lor de către decanul Courtney Holmes.

Trăsăturile feței sale aminteau chipurile de pe monedele romane şi atitudinea lui dădea impresia că s-a născut avînd un ceas cu lanț de aur în loc de cordon ombilical.

Nu avusese nevoie să ceară să se facă linişte. Doar zîmbea şi auditoriul devenea atent.

„Domnilor", începu el, „vă îmbarcați cu toții în vederea unei mari călătorii spre frontierele cunoaşterii în domeniul medicinii, care se află acolo unde veți începe propriile voastre explorări în teritorii încă necunoscute ale suferinței şi durerii. Unii din cei ce sînt în această sală poate vor găsi modul de vindecare pentru leucemie, diabet, lupus eritematos şi pentru ucigătoarea hidră cu mai multe capete – cancerul..."

Vorbitorul făcu o pauză plină de dramatism perfect calculată. Ochii lui albaştri deschis avură o scînteiere cînd adăugă: „Probabil chiar şi pentru banalul guturai".

Auditoriul îl răsplăti cu un hohot de rîs.

Apoi, decanul îşi lăsă capul cu păr argintiu în jos, preocupat de un gînd. Studenții aşteptară în linişte, emoționați.

Cînd, în cele din urmă, îşi ridică privirea, începînd să vorbească din nou, vocea îi era mai domoală şi cu o octavă mai coborîtă.

„Permiteți-mi să închei prin dezvăluirea unui secret – umilitor atît pentru mine, cînd îl dezvălui, cît şi pentru dumneavoastră că îl auziți".

Se întoarse şi scrise ceva pe tabla din spatele lui.

Două simple cifre – numărul douăzeci şi şase.

Un murmur de nedumerire umplu sala.

Holmes aşteptă ca liniştea să se aştearnă din nou, respiră adînc şi privi direct spre auditoriul vrăjit.

„Domnilor, vă sfătuiesc să înregistrați în memoria dumneavoastră: există mii de boli pe lume dar Ştiința Medicală are tratamente empirice doar pentru douăzeci şi şase din ele. Restul este... numai ipoteză".

Şi asta a fost tot.

Cu o ținută milităroasă şi cu o grație de atlet coborî sprinten de pe podium şi părăsi sala.

Auditoriul era prea stupefiat ca să aplaude.

I

INOCENȚA

În noua lume ei intră goi
Lipsiți de căldură şi neştiind nimic
Decît că intră printre noi...

Aceasta este schimbarea hărăzită
De aceea păstrează demnitatea intrării
În ei întipărită.
Căci rădăcini puternice îi leagă:
Tîrîndu-se le rup şi-ncep să înțeleagă.

William Carlos Williams (1883–1963)
Pediatru şi poet

UNU

Barney Livingston a fost primul băiat din Brooklyn care a văzut-o pe Laura Castellano goală.

Într-o dimineață de august, în vara în care mergea pe cinci ani, el îşi făcea de lucru în curtea din spatele casei cînd auzi o voce necunoscută.

– Bună.

Privi spre grădina vecină şi văzu peste gard o fetiță blondă care părea de aceeaşi vîrstă cu el. Simți un fior de părere de rău pentru vechii locatari care aveau un jucător formidabil de punchball pe care îl chema Murray. Acum, după cum auzise, noii locatari nu aveau măcar *un băiat.*

De aceea, Barney fu surprins cînd, după ce se prezentă, Laura propuse să se joace cu mingea. El ridică din umeri în semn de aprobare şi se îndreptă să-şi aducă mănuşa.

Cînd se întoarse o clipă mai tîrziu, ținînd strîns în mînă o mică minge de cauciuc, Laura era în mijlocul grădinii lui.

– Cum ai ajuns aici?, întrebă el.

– Am sărit peste gard, răspunse ea nonşalant. Foarte bine, *vámonos,* aruncă-mi o minge sus.

Se înțelege, Barney puțin dezechilibrat, aruncă mingea pe care Laura o prinse cu abilitate, aruncînd-o apoi cu putere înapoi. El era încă descumpănit de faptul că fetița sărise cu multă uşurință gardul pe care Murray la cei *şapte* ani ai lui nu-l putea trece fără să fie ajutat.

După jumătate de oră de joc zdravăn, Barney hotărî că Murray era perfect înlocuit de către Laura. Căută atunci în buzunarul său şi scoase un pachet de țigări „Lucky Stripe" şi îi oferi una.

– Nu, mulțumesc, răspunse ea, tatăl meu spune că am alergie la ciocolată.

– Ce-i aia alergie?

– Nu sînt sigură, recunoscu ea. Mai bine îl întrebăm pe *papacito.* El este doctor.

Apoi îi trăzni ideea: – Hei, de ce nu ne-am juca de-a doctorul şi pacientul?

– Adică în ce fel?
– Bine, mai întîi te consult eu, după aia mă consulți tu.
– Pare ceva plictisitor.
– Va trebui să ne dezbrăcăm.
– Cum? Poate că asta era interesant.

Consultațiile au avut loc sub un venerabil stejar, într-un colț îndepărtat al grădinii familiei Livingston. Laura îl îndemnă pe Barney să-şi scoată cămaşa cu dungi pentru ca ea să poată să-l asculte la piept. Aceasta o realiza cu ajutorul unui stetoscop imaginar.

– Acum scoate-ți pantalonii.
– De ce?
– Hai, Barney, aşa e jocul!

Cu o oarecare jenă, el îşi trase jos pantalonii scurți de culoare albastră şi, rămas doar în chiloți, începu să se simtă prost.

– Scoate-ți şi asta, ordonă tînăra doctoriță.

Barney privi în fugă peste umărul său pentru a se convinge că nu-i vede cineva din casă şi îşi scoase ultima îmbrăcăminte.

Laura îl examină minuțios, acordînd o deosebită atenție părții aceleia mititele ce atîrna între picioarele lui.

– Asta e ciucurelul meu, explică el plin de mîndrie.
– Pare mai degrabă un penis, răspunse ea profesional. Oricum, eşti perfect sănătos. Poți să te îmbraci.

În timp ce el se îmbrăca grăbit, Laura întrebă: Vrei să ne jucăm acum alt joc?

– Nu e cinstit – acuma-i rîndul *meu* să fiu doctor.
– Bine.

Într-o clipă, fetița se dezbrăcă goală puşcă.

– Aoleu, Laura, dar ce s-a-ntîmplat cu... al tău...
– Nu am aşa ceva, răspunse ea oarecum cu regret.
– Oare de ce?

În acest moment o voce stridentă întrerupse consultația.

– Baaar-ney! unde eşti?

Era mama lui în pavilionul uşii din spatele casei. Se scuză în grabă şi îşi făcu apariția de după trunchiul stejarului.

– Sînt aici, Mami.
– Ce faci acolo?
– Mă joc cu cineva.
– Cu cine?
– Cu o fată pe care o cheamă Laura, vecina noastră.
– Aha, noua familie. Întreab-o dacă vrea lapte şi biscuiți.

O fată poznaşă apăru din boschetul ascunzătoare.

– Ce fel de biscuiți? întrebă Laura bucuroasă.
– Pişcoturi şi biscuiți cu smochine spuse doamna Livingston zîmbind. Vai, ce dulce eşti!

Paradisul copilăriei lor se chema Brooklyn şi era plin de zgomote vesele, huruit de troleibuze amestecat cu clinchetul clopoţeilor de la cabrioleta firmei *Good Humor Man* şi peste toate rîsul copiilor jucînd stickball şi punchball – şi chiar meciuri de hochey pe patine cu rotile – chiar pe stradă.

Brooklyn Dodgers nu era doar o echipă de baseball, ci erau adevărate personalităţi – Răţoiul, Stîrpitură, Popa, alcătuind împreună un tot. Ei aveau printre ei chiar pe Jack Robinson, care era în stare să alerge ca ţîşnit din puşcă. Echipa era trup şi suflet pentru Brooklynul lor. Şi atunci cui îi păsa că de fapt ei nu putuseră niciodată să-i învingă pe *New York Jankees?*

În anul 1942 americanii se aflau angajaţi în cel de-al doilea război mondial pe trei fronturi: în Europa împotriva naziştilor, în Pacific împotriva hoardelor lui Tojo, şi acasă împotriva O.P.A. Acesta era organismul pe care preşedintele Roosevelt l-a înfiinţat ca să raţionalizeze alimentaţia populaţiei civile pentru ca trupele să poată avea cele mai bune condiţii.

Astfel, în timp ce mareşalul Montgomery lupta împotriva lui Rommel la El Alamein şi generalul Jimmy Doolittle bombarda Tokio, în Brooklyn Estelle Livingston se străduia să obţină raţii suplimentare de carne pentru ca cei doi fii ai săi să crească sănătoşi şi puternici.

Soţul ei, Harold, fusese mobilizat cu un an înainte. Ca profesor de latină la liceu, acum se afla la o bază militară din California pentru a învăţa japoneza.Tot ce putea comunica familiei sale era numai faptul că se ocupa de ceva denumit „intelligence“*. Estelle folosea potrivirea de cuvinte pentru a explica celor doi copii ai ei că tatăl lor se ocupă de aceasta pentru că era foarte, foarte inteligent.

Din motive neînţelese, tatăl Laurei, doctorul Luis Castellano, nu fusese mobilizat.

– Barney, Laura este drăguţă? întrebă Estelle, încercînd să-i îndese în gura frăţiorului mai mic încă o lingură de mîncare.

– Da, răspunse băiatul, pentru o fată e bine. Vreau să spun că poate să prindă şi o minge. Doar că vorbeşte cam caraghios.

– Pentru că familia Castellano este din Spania, dragă. Ei au trebuit să fugă de acolo.

– De ce?

– Pentru că oameni răi, numiţi fascişti, i-au persecutat. Şi tăticul tău tot de aia este în armată, ca să lupte cu fascişti.

– Dar tăticul are puşcă?

---

* Informaţii (N.T.)

– Nu ştiu. Sînt sigură că dacă are nevoie, preşedintele Roosevelt va avea grijă să i se dea una.

– Bine – atunci el poate să-i împuşte pe toți răii ăştia în penis.

Estelle, fiind de profesie bibliotecară, era totdeauna preocupată de îmbogățirea vocabularului fiului ei, dar acum fu surprinsă de noile achiziții verbale ale băiatului.

– Cine ți-a spus ție de penis, dragă?, întrebă ea cît putu mai natural.

– Laura. Tatăl ei este doctor. Ea totuşi nu are aşa ceva.

– Ce nu are?

– Nu are penis. La început nu am crezut-o, dar mi-a arătat.

La aceasta, Estelle rămase fără grai. Amestecă în mod mecanic grişul micutului Warren şi se întrebă pînă unde mergeau cunoştințele lui Barney.

Cu timpul, jocurile lui Barney şi Laura au evoluat. Se jucau de-a *cowboy*-ii şi indienii, de-a ostaşii şi japonezii, schimbînd în mod democrat pe rînd tabăra celor buni cu a celor răi de la o zi la alta a verii aceleia.

Trecu un an. Trupele aliaților debarcaseră în Italia şi americanii recuceriau în Pacific insulele Solomon. Într-o noapte tîrziu, frățiorul lui Barney, Warren, se trezi țipînd, cu o febră de 41 de grade. Îngrozită că e ceva foarte grav – temutul flagel de vară – paralizia infantilă, Estelle înfăşură repede băiețelul într-un cearceaf de baie şi-l cără pe scări pînă la doctorul Castellano. Barney o urmă, ținîndu-se de ea confuz şi speriat.

Luis era încă treaz, citea o revistă medicală în micul său birou şi se repezi să se spele înainte să înceapă consultația. Mîinile sale mari şi păroase erau în mod surprinzător repezi şi mîngîietoare. Barney privi cu respect la doctorul care se uita în gîtul lui Warren. După aceea îl ascultă la piept timp în care încerca să-l liniştească pe micuțul bolnav.

– Este bine, şopti el, ia trage aer pentru mine şi dă-l afară, da, *niño?* Între timp, Inez Castellano se grăbi să aducă apă rece şi un burete.

Estelle rămăsese mută de teamă, iar Barney se agățase de poalele halatului mamei sale. Totuşi îşi găsi curajul şi întrebă:

– Este... ştii...?

– *Cálmate,* Estelle, nu este polio. Priveşte la erupția specifică scarlatinei de pe pieptul lui – şi în special la pata aceasta roşie mare de pe limbă. I se spune de obicei limbă zmeurie. Băiatul are scarlatină.

– Dar asta este grav.

– Da, aşa că trebuie să găsim pe cineva care să prescrie o sulfamidă de tipul Prontosilului.

– Tu nu poţi?

Strîngînd din dinţi, Luis răspunse:

– Nu am voie să scriu reţete. Nu am licenţă să practic în această ţară. Oricum, *vámonos,* Barney va rămîne aici în timp ce noi luăm un taxi pînă la spital.

Pe drum, în maşină, Luis l-a ţinut pe micul Warren, tamponîndu-i gîtul şi fruntea cu buretele. Estelle îşi revenise datorită comportării medicului, dar încă mai era nedumerită de cele ce-i spusese înainte.

– Dar, Luis, credeam că *eşti* doctor. Ştiu că lucrezi la spital, aşa e?

– În laborator – unde fac numai analize de sînge şi urină. Făcu o pauză şi apoi adăugă: În ţara mea am fost un medic – şi cred că unul bun. Acum cinci ani cînd am venit aici am învăţat engleza ca un nebun, am recitit toate cărţile şi mi-am luat toate examenele. Dar consiliul de stat mi-a refuzat totuşi acordarea licenţei. În mod aparent sînt pentru ei un duşman periculos. N-am aparţinut unui partid potrivit în Spania.

– Dar ai luptat împotriva fasciştilor.

– Da, dar am fost socialist – ceva destul de *sospechoso* în America.

– Este scandalos.

– *Bueno* – ar fi putut fi şi mai rău.

– Nu văd cum.

– Aş fi putut fi prins de Franco.

La spital, diagnosticul pus a fost imediat confirmat şi lui Warren i s-au dat medicamentele propuse de Luis. Infirmierele l-au tamponat apoi cu buretele înmuiat în alcool pentru a-i coborî febra. La cinci şi jumătate dimineaţa era declarat în afară de pericol pentru a putea merge acasă. Luis a însoţit-o pe Estelle şi pe băiat la taxi.

– Tu nu vii? întrebă ea.

– Nu. *No vale la pena,* sînt de serviciu de la şapte în laborator. Am să stau aici ca să trag un pui de somn în camera de gardă.

– Cum am ajuns în patul meu, mami?

– Bine, dragă. Cînd am ajuns acasă era foarte tîrziu şi tu adormiseşi pe divan la familia Castellano aşa că Inez şi cu mine v-am adus pe tine şi pe Warren acasă.

– Warren este bine? Barney încă nu-şi văzuse frăţiorul.

Estelle aprobă dînd din cap.

– Mulţumesc lui Dumnezeu că l-am avut pe dr. Castellano. Sîntem foarte norocoşi că este vecin cu noi.

Pentru o clipită Barney avu o tresărire de invidie că tatăl Laurei era acasă. Uneori simțea lipsa tăticului său ca pe o durere puternică ce-l cuprindea în întregime.

Își amintea bine ziua în care tatăl său plecase. Harold îl ridicase sus, sus și-l strînsese la piept atît de tare încît i-a simțit mirosul de tutun din respirație. Deseori de atunci, de cîte ori observa că cineva își aprindea o țigară, Barney se simțea singur.

Și totuși avea o mică sursă de consolare. Un mic steag dreptunghiular, cu o stea albastră pe fond alb cu chenar roșu atîrna mîndru la fereastra din față a casei Livingston. Acesta spunea fiecărui trecător că din familia lor un bărbat este plecat să lupte pentru țara lui (unele case aveau astfel de stindarde cu două sau chiar trei stele).

Tîrziu, într-o după amiază de decembrie, pe cînd cei doi frați se întorceau de la bombonerie cu chifle de cinci cenți, Warren observă ceva surprinzător la fereastra din față a doamnei și domnului Cahn – un steag care avea o stea de aur.

– Mami, de unde au ei un steguleț așa de luxos? se smiorcăi Warren la masa de prînz.

Estelle avu o clipă de ezitare și apoi reluîndu-și calmul răspunse:

– Pentru că fiul lor a fost... deosebit de curajos.

– Crezi că tăticul va putea să obțină o stea asemănătoare într-o zi?

Cu toate că femeia își simți paloarea cuprinzîndu-i fața, răspunse pe un ton normal:

– Niciodată nu știi cînd se întîmplă aceste lucruri; acum gata, hai mănîncă-ți tocănița de conopidă.

După ce își culcă băieții, își aminti brusc că Barney tăcuse tot timpul conversației. Înțelesese el oare că Arthur, singurul fiu al familiei Cahn, căzuse ucis în luptă?

Mai tîrziu, stînd singură la masa din bucătărie, și căznindu-se să ia drept cafea braziliană surogatul din ceașcă, Estelle își aminti de frecventele proteste ale lui Harold care doreau să o convingă că el este în afară de orice pericol: („Translatorii nu sînt împușcați, dragă!"). Dar oare nu regulile de securitate i-au interzis să le comunice locul unde se află și cu ce se ocupă? Nu trecea nici o zi fără ca vreo familie din Brooklyn să nu primească una din acele telegrame funebre.

După un timp, auzi vocea băiatului ei mai mare. Era liniștitoare și plină de afecțiune.

– Mami, te rog, nu fi tristă, se va întoarce.

Stătea în pijamaua lui cu Mickey Mouse și la cei șase ani și jumătate ai lui își luase inima în dinți și încerca să-și consoleze mama. Ea îl privi cu un surîs.

– Cum ai putut să-ți dai seama ce gîndesc? întrebă ea.
– Oricine din şcoala noastră ştie despre Artie Cahn. Am văzut chiar o profesoară plîngînd. Nu am spus nimic ca să nu-l sperie pe Warren, dar tăticu va veni sănătos. Îți promit.
– Ce te face să fii atît de sigur? întrebă ea.
Copilul ridică din umeri şi recunoscu:
– Nu ştiu, dar grija lui te va face să fii şi mai tristă.
– Aşa e, Barney, zise ea strîngîndu-l la piept.
– Mami, n-ar fi cazul să-mi dai un biscuit?

Anul 1944 a fost un an de victorii. Roma şi Parisul fuseseră eliberate şi Roosevelt fusese ales a patra oară, fapt fără precedent în istoria Statelor Unite. După un timp, americanii au recucerit Guamul. Harold Livingston a telefonat familiei sale la plecarea din California că fusese trimis peste ocean. El nu putea preciza unde anume, ci doar că este trimis să ajute la interogarea prizonierilor de război japonezi. Următoarea ştire o va trimite prin poştă – acele scrisori miniatură, abia citibile, fotografiate pe microfilm şi tipărite pe o hîrtie cenuşie murdară.

Anul fusese un jalon de referință şi pentru Luis Castellano. Consiliul Medical de Stat a revenit asupra deciziei date, declarînd refugiații spanioli apți să practice medicina în Statele Unite ale Americii.

Cu toate că îi făcea plăcere şi se simțea reabilitat prin acest fapt, Luis ştia că cei din consiliu nu ținuseră seamă doar de meritele sale, ci acționaseră aşa pentru că toți medicii fuseseră încadrați în armată. El şi Inez au transformat rapid dormitorul lor de la parter în cabinet de consultații. Au primit un împrumut de la Banca de Economii pentru a cumpăra un aparat Roentgen.

– La ce e bun ăsta, *papacito?* întrebă Isobel, fetița de trei anişori în timp ce cei patru tineri spectatori priveau la instalarea aparatului.

– Îți spun eu, se grăbi Barney, este ca să vezi înăuntrul oamenilor, nu-i aşa, domnule doctor?

– Aşa e, băiatule, aprobă el, mîngîindu-l pe Barney pe cap. Doctorii buni au acum aparate cu care să vadă ce este înăuntrul pacienților lor.

Apoi, arătînd spre tîmpla sa, zise:

– Creierul rămîne, totuşi, cel mai grozav instrument de diagnosticare folosit de om.

Reputația lui Luis – şi clientela lui – crescură rapid.

Districtul King îi oferi avantaje la spital. Acum el avea posibilitatea să trimită probe la laboratorul în care la început spălase eprubetele folosite.

Uneori, copiilor în mod deosebit li se permitea să facă o vizită în sanctuarul lui medical. Barney şi Laura aveau voie să

pună mînuțele pe anumite instrumente şi să privească în urechiuşele lor cu otoscopul, iar Warren şi Isobel îşi ascultau cu stetoscopul piepturile.

În acest fel deveniseră aproape o singură familie. Estelle Livingston îndeosebi era plină de recunoştință. Ea nu avea altă rudă decît mama ei care – atunci cînd fetele *babysitter* nu erau disponibile – venea cu metroul din Queens ca să stea cu Warren în timp ce Estelle îşi presta serviciul la bibliotecă.

Totuşi ea era conştientă că băieții simțeau nevoia unei persoane masculine în viața lor şi a înțeles de ce Barney şi Warren se ataşaseră de medicul aspru şi ursuz ca un urs. În ce-l priveşte, Luis era încîntat de faptul că acum avea doi băieți. Estelle şi Inez deveniseră prietene din ce în ce mai apropiate. Făceau împreună de gardă la apărarea antiaeriană în fiecare săptămînă marți noaptea, patrulînd pe străzile tăcute şi întunecate, urmărind să vadă dacă fiecare casă păstrează camuflajul. Din timp în timp, se uitau pe cer ca să vadă dacă vin bombardierele inamice.

Inez se simțea bine urmărindu-şi propriile gînduri în întunericul mătăsos şi devenea comunicativă.

O dată, cînd Estelle o întrebă ca de obicei dacă simte nevoia de somn, ea fu surprinsă să o audă spunînd:

– Nu, aceasta îmi aduce aminte de zilele bune de altădată. Singura diferență este că acum nu am arma mea.

– Chiar ai luptat?

– Da, *amiga,* şi nu am fost singura femeie. Pentru că Franco nu avea numai trupe spaniole, ci şi *regulares* – mercenari din Maroc, pe care îi plătea pentru această treabă murdară. Aveam un singur țel: atacă şi fugi. Erau atît de mulți călăi de acest fel. Sînt mîndră că pot spune că am lichidat cîțiva.

În acel moment realiză surprinderea Estellei.

– Încearcă să înțelegi, continuă Inez, aceşti ticăloşi au măcelărit copii.

– Bine, da înțeleg... răspunse Estelle şovăielnic în timp ce se străduia să accepte realitatea că femeia de alături cu o voce atît de blîndă a omorît de fapt o altă ființă umană.

Părinții lui Inez, ca ironie a soartei, erau credincioşi aripii de dreapta, susținîndu-l atît pe Franco, cît şi fracțiunea Opus Dei – care era, de fapt, o biserică în cadrul bisericii – care sprijinea dictatorul. Cînd unica lor fiică a trecut la idealismul socialist şi i-a părăsit pentru a se alătura unităților miliției republicane, au blestemat-o şi au renegat-o.

– Nu am avut pe nimeni pe lume – decît arma şi Cauza. Aşa că, într-un fel, glonțul acela mi-a adus noroc.

– Care glonț? se întrebă Estelle. Dar imediat totul deveni limpede.

În timpul asediului de la Málaga, Inez şi încă şase loialişti au căzut într-o ambuscadă în drum spre Puerta Real. Cînd şi-a recăpătat cunoştinţa, vedea în faţă doar obrazul neras al unui tînăr doctor care se recomandă drept „tovarăşul Luis".

– Şi atunci era o personalitate. Bineînţeles, noi nu aveam uniforme, bietul Luis semăna cu un ţăran, spuse Inez rîzînd. Nu cred că s-a oprit un singur moment din munca sa. Erau tare mulţi răniţi. Cum m-am refăcut puţin, am început să-l ajut. Lucrînd ore în şir, niciodată nu şi-a pierdut simţul umorului. De fapt era tot ce am putut lua cu noi cînd am fugit. Abia am reuşit să trecem graniţa franceză înainte ca ei să o închidă.

La începutul anului şcolar, Barney şi Laura erau în aceeaşi clasă a treia la Şcoala Publică 148. În mod paradoxal, deşi se aflau încă alţi treizeci de copii în clasă, cei doi se apropiară şi mai mult. Laura descoperi ce prieten valoros era Barney pentru că el deja putea să citească singur.

Pe Harold şi Estelle de fapt i-a apropiat la început dragostea comună pentru cărţi. Chiar de la a treia aniversare a lui Barney, fiecare părinte a început să-i citească pe rînd. Ca recompensă ei îi citeau cu voce tare poveşti din *Bullfinch's Mythology* sau poezii din *Child's Garden of Verses.* Sistemul lor dădu roade. Dragostea pentru cărţi a lui Barney era atît de mare ca şi pofta pentru îngheţata de vanilie.

Acum el era în stare s-o conducă pe Laura prin dificultăţile clasicilor nemuritori, precum *See Spot Run.*

În schimb, Barney avea pretenţii de reciprocitate.

Cînd a împlinit şapte ani, mama i-a făcut cadou un echipament complet de baschet, cu panou, cerc şi o plasă care avea un fîşîit plăcut cînd marcai un coş. În noaptea zilei sărbătoririi celor şapte ani, Luis Castellano şi-a riscat viaţa, mîinile şi braţele pentru a fixa coşul – la înălţimea reglementară de trei metri – de stejarul amintit din curtea familiei Livingston.

Barney scoase un chiot de bucurie şi strigă:

– Laura, hai, ajută-mă să mă antrenez – îmi eşti datoare.

Ajutorul ei consta în a apăra încercînd să blocheze aruncările lui Barney la coş. Spre uimirea băiatului era prea bună pentru asta. Ea făcea un scor de coşuri egal cu al lui. Şi, deşi el continuă să crească în înălţime, ea creştea şi mai înaltă.

Germania capitulă în 7 mai 1945, iar la sfîrşitul verii capitulă şi Japonia. Nicăieri nu a fost bucurie mai mare ca la Livingstoni,

în Lincoln Place, unde Warren, Barney şi Estelle, tropăind în jurul mesei din bucătărie, cîntau:

„Vai ce zi frumoasă
Tata vine-n marş acasă".

Nu-l mai văzuseră de mai bine de trei ani.

Harold Livingston s-a întors acasă, dar nu în marş. De fapt, mersul lui era încet şi uneori şovăielnic.

Îmbrînciți şi împinşi mereu de mulțimea zgomotoasă formată din soții şi copii, Estelle şi cei doi băieți aşteptau cu sufletul la gură să intre trenul în gară. Din mers, cîțiva militari au şi sărit pe peron ca să-i îmbrățişeze mai repede pe cei dragi.

Barney se ridică pe vîrfuri, fără să reuşească să vadă nici un soldat cu chipul familiar al lui tăticu pe care îl văzuse atît de des în visurile sale.

Deodată mama sa scoase un țipăt scurt: – Iată-l!

Flutură mîna spre cineva departe pe peron. Barney privi într-acolo, dar nu recunoscu pe nimeni. Asta e, nici unul din cei de acolo nu corespundea amintirii pe care o avea despre Harold Livingston.

Văzu doar un om oarecare, de statură obişnuită, cu părul dat pe spate. Un om palid, slab, cu privirea obosită.

Mama a greşit, gîndi copilul, nu este ăsta tata, nu poate fi.

Estelle nu putu să se abțină. Strigă: – Harold! alergînd în întîmpinarea lui să-l îmbrățişeze.

Barney rămase încleştat cu mîna lui Warren în mîna lui, dîndu-şi seama că e prima oară cînd mama îi lasă singuri.

– Ăsta e tata? întrebă Warren.

– Cred că da, răspunse Barney cam nedumerit.

– Dar spuneai că e mai înalt decît doctorul Castellano.

– Aşa am crezut şi eu, fu cît pe-aci să articuleze Barney.

Erau iar împreună toți patru, Estelle ținîndu-şi încă de mînă soțul.

– Barney, Warren, vai ce mari ați crescut! exclamă cu mîndrie Harold Livingston, cuprinzîndu-şi cu brațele fiul cel mare. Barney recunoscu mirosul atît de cunoscut al fumului de țigară.

În ciuda mulțimii, găsiră un taxi condus de un şofer cu puternice sentimente patriotice.

– Bun venit acasă, ostaş Joe, ură el. Le-am arătat noi nemților, nu? cîrîi şoferul.

– Soțul meu a luptat în Pacific, îl corectă Estelle mîndră.

– O, nazişti, japonezi, – tot aia e! Sînt toți o grămadă de împuțiți, nişte păduchioşi. Soțul dumitale a făcut treabă bună!

– Ai omorît vreunul? întrebă plin de speranță Warren.

– Nu, băiete, răspunse încet Harold, am ajutat doar la traducerea interogatoriilor prizonierilor... Vocea sa se stingea.

– Nu fi modest, lasă-i pe copii să fie mîndri de tine. Ai văzut destul ca să meriți această medalie Purple Heart. Ai fost rănit rău?

Barney şi Warren priviră unul spre altul cu ochii mari cum Harold refuza orice aluzie la eroism.

– Nu a fost mare lucru. Numai un obuz de tun care a căzut prea aproape de cortul nostru. O vreme am fost cam şocat, dar acum sînt foarte bine. Trebuia să dau jos asta înainte de a ajunge aici. Sîntem iar împreună şi asta este cel mai important.

Protestul lui venea să confirme ceea ce Estelle observase în clipa în care îl zărise acolo pe peron. Era un om bolnav.

Luis Castellano aştepta la geamul dinspre stradă cînd ei ajunseră cu taxiul. Imediat el şi ai lui au ieşit, Luis acoperindu-l pe Harold în îmbrățişarea lui de urs.

– Am vorbit mereu despre tine cînd ne uitam la poza ta de pe o poliță, spuse el. Simt ca şi cum ai fi fratele meu pe care nu l-am mai văzut de mult.

Noaptea aceea a rămas întipărită adînc în memoria lui Barney. Cu toate că era pe coridor de partea cealaltă a uşii închise a dormitorului părinților săi, el le auzi vocile. I se păru că mama plînge, iar vocea ei oscilînd între supărare şi disperare întreba mereu:

– Nu poți să *explici,* Harold? Ce este asta 30% invaliditate?

Tatăl său părea că încearcă să o liniştească:

– Nu e nimic, dragă, jur că nu e nimic alarmant.

Apoi totul intră în linişte, nu se auzea *nimic* din dormitorul părinților. Barney privea din hol la uşa lor, cu nedumerire.

Dimineața, la micul dejun, Barney cercetă fețele părinților săi, dar nu putu să-şi dea seama de nimic din ceea ce se întîmplase în seara precedentă. Remarcă doar că mama se agita în jurul persoanei aproape străine de lîngă el şi asta îl făcu să se simtă într-un fel pe care nu-l înțelegea. Plecă mai devreme spre locuința Laurei pentru a avea destul timp să discute cu fetița în drum spre şcoală.

Cum fură singuri, el îi mărturisi: – Sînt speriat. Ceva – nu ştiu ce – este deosebit în privința tatei. Cred că e bolnav.

– Da, ştiu.

– *Ştii?*

– Cum am ajuns acasă noaptea trecută, tata a luat-o pe mama în cabinetul lui şi a început să-i explice despre ceva ce se numeşte *neurosis de guerra.*

– Adică pe englezeşte ce înseamnă? întrebă băiatul îngrijorat.

– Nici în spaniolă nu ştiu ce înseamnă, Bam, recunoscu ea.

La ora patru după amiază Estelle Livingston se găsea la pupitrul ei din Grand Army Plaza, o aripă a bibliotecii publice din Brooklyn, cînd îi văzu pe Barney şi Laura cercetînd rafturile cu manuale de medicină; îi invită la ea în birou în spate, unde puteau vorbi nestingheriți.

– Vă rog, nu fiți îngrijorați, spuse ea, încercînd să-i liniştească. Nu a fost lovit de nimic. Este un caz uşor de şoc nervos din cauza exploziei unui obuz. Era foarte aproape de locul exploziei şi astfel de lucruri cer un oarecare timp ca să se vindece. Va începe din nou să predea în trimestrul următor.

Răsuflînd adînc, Estelle întrebă din nou:

– V-ați mai liniştit acum?

Cei doi copii aprobară dînd din cap şi, fără să spună nimic, ieşiră repede.

În toamna aceea, Harold Livingston se întoarse la munca lui de la catedră la Erasmus Hall, exact aşa cum promisese Estelle. Studenții săi, ca şi înainte, îl găsiră fermecător şi spiritual. El transforma chiar şi „Războaiele Galice" ale lui Cezar în ceva plăcut şi foarte interesant. Dădea impresia că ştie toată literatura clasică pe dinafară.

Totuşi, din cînd în cînd, uita să facă piața în drumul de întoarcere acasă, chiar dacă Estelle îi punea o listă în buzunarul hainei.

Barney, încă de cînd primise în dar panoul şi coşul de baschet, visase să joace acest joc cu tatăl său.

Cît timp lipsise Harold, el o pisase pe Estelle să-i povestească despre felul cum era tatăl său înainte. O dată, Estelle îi vorbi despre vara dinaintea naşterii lui. Printr-o simplă întîmplare, în stațiunea din White Mountains de pe malul lacului unde trăseseră, avea loc un campionat de tenis.

– Harold s-a hotărît să facă o încercare – în glumă. El fusese un jucător teribil ca elev de liceu, deşi liceul său nu avea echipă de tenis. Oricum, a împrumutat o rachetă, a intrat pe teren şi, fără să-mi dau seama, a ajuns în finală! Cel care l-a învins era antrenor de tenis la liceul din localitate şi a afirmat că era fericit că Harold nu era în formă. Ne-a spus că dacă Harold ar fi luat-o în serios ar fi devenit un campion de talia lui Bill Tilden. Poți să-ți imaginezi aşa ceva?

Barney nu ştia cine era Bill Tilden, dar îşi putea închipui foarte bine bărbatul a cărui fotografie era pe raftul de cărți, îmbrăcat în echipament de tenis, făcînd mingea praf. Visase ziua în care va putea şi el să-i arate tatei talentul *său* sportiv şi acest moment, în sfîrşit, venise.

– Ai văzut panoul pe care doctorul Castellano l-a montat pe stejar? îl întrebă pe tatăl său, cu un ton obişnuit, într-o sîmbătă, ca să deschidă discuția.

– Da, răspunse Harold. Este foarte corect.

– Vrei să tragem nişte mingi la coş cu mine şi cu Warren?

Harold suspină şi răspunse mîngîietor: – Nu cred că am antrenamentul necesar să intru în competiție cu două forțe ca voi, dar voi veni să vă văd.

Barney şi Warren alergară să-şi încalțe baschetii şi apoi se repeziră în „teren".

Dornic să-şi demonstreze calitățile sportive înaintea tatălui său, Barney se opri la patru metri de coş, sări şi aruncă mingea. Spre necazul său nimeri complet pe alături. Se întoarse repede, explicînd: – A fost doar încălzirea, tată.

Rezemîndu-se de uşa din spate, Harold Livingston dădu aprobativ din cap trase un fum lung din țigară şi zîmbi.

Barney şi Warren abia reuşiră să bage cîteva mingi la coş. („Bună lovitură, nu-i aşa, tată?"), cînd o voce supărată se auzi de dincolo de gard.

– Hei, ce treabă mai e asta? Cum puteți să jucați fără mine?

La naiba, era Laura. La ce se mai băga şi ea?

– Îmi pare rău, se scuză Barney. Astăzi e un joc cam dur.

– Ce fel de glumă e asta? răspunse ea. (Sărise deja gardul.) Pot să trag şi eu la fel de bine în orice zi.

În acest moment, Harold strigă: – Fii politicos Barney, las-o şi pe Laura să încerce, dacă vrea ea.

Dar îndemnul său venea cu o clipă prea tîrziu, fiindcă fata deja furase mingea din mîinile lui Barney, îl driblase pe Warren şi aruncase perfect mingea la coş. Apoi, după ce toți trei aruncaseră mai multe coşuri, Laura strigă: – De ce nu jucați cu noi, domnule Livingston? Ar fi un adevărat meci pe jumătatea asta de teren.

– Eşti foarte drăguță, Laura, dar nu sînt în formă. Aş prefera să trag un pui de somn.

O clipă, pe fața lui Barney se putea vedea dezamăgirea.

Laura îl privi şi înțelese ce simțea.

El se întoarse încet către ea şi ochii lor se întîlniră. Din acel moment, aflară că puteau să-şi citească gîndurile unul altuia.

Ori de cîte ori familiile Livingston şi Castellano se reuneau la masă, Barney era stupefiat de elanul lui Luis de a-l invita pe Harold şi chiar de a-l face vorbăreț. Doctorul era un pofticios – un Falstaff adevărat în ce priveşte mîncarea, vinul şi mai ales cunoaşterea. Era o sursă infinită de întrebări care provocau profesorul din Harold, acesta la rîndul lui încîntîndu-l pe Luis cu anecdote din istoria *Hispaniei* romane – în special punînd în evidență faptul că o serie de mari poeți şi gînditori ai imperiului fuseseră originari de acolo, – ca Seneca, tragedianul născut la Cordoba.

– Inez, auzi? Marele Seneca era de-al nostru! Întorcîndu-se spre mentorul său îi ceru melodramatic. Acum, Harold, ce bine ar fi să ne poți spune că şi *Shakespeare* a fost spaniol.

Laura era încîntată să-l audă pe domnul Livingston explicînd de ce ea, spre deosebire de celelalte *chiquitas* latine tipice, avea părul blond deschis: familia lor se trăgea fără îndoială din strămoşi celți care migraseră în Peninsula Iberică.

Cînd cei doi tați se retrăgeau în biroul lui Luis şi mamele în bucătărie, Laura îi spunea lui Barney:

– Îmi place foarte mult tatăl tău, le ştie pe toate.

El aproba, dar îşi spunea: „Mda, dar aş vrea să stea de vorbă şi cu *mine* mai des".

În fiecare sîmbătă după amiază, părinții lui Barney stăteau cu sfințenie în fața radioului deschis, aşteptînd crainicul să anunțe ce voci celebre ale operei Metropolitan aveau să cînte în acea zi. În acest timp, Luis şi Inez o luau pe mica Isobel la o plimbare în „Prospect Park".

Cei trei – Laura, Warren şi Barney – erau astfel liberi să meargă la matineul filmelor pentru copii de la teatrul Savoy (intrarea era douăzeci şi cinci de cenți şi mai dădeau încă o monedă de cinci cenți pentru fulgii de porumb). Pe vremea aceea, filmele nu erau doar o distracție frivolă, ci adevărate lecții de morală despre felul în care trebuie să trăiască cetățenii americani. Randolph Scott, pe calul său alb, galopa vitejeşte în filmul „Moşia lui Badman", în slujba binelui; John Wayne în „Călărețul", pe calul său alb, cu mîna pe care i-o lăsa liberă frîul, îmblînzea ținuturile neumblate ale Vestului.

Într-un peisaj tropical Johnny Weissmuller, în rolul lui Tarzan, demonstra copiilor utilitatea lecțiilor de înot, în special în rîurile pline de crocodili.

Eroul eroilor încă era tot Gary Cooper. Pe de-o parte pentru că avea statura unui campion de baschet, iar pe de altă parte, pentru că jucase rolul de apărător al guerilelor spaniole în „Cui îi bate ceasul". Dar mai ales pentru că fusese un medic curajos în

„Povestea doctorului Wassell". Cînd ieşeau cu ochii obosiți, după două filme întregi văzute la rînd, Barney şi Laura ajungeau la concluzia că a fi medic este cea mai nobilă profesie.

Bineînțeles, aveau un doctor minunat mult mai aproape, acasă. Luis Castellano poate nu era de statura lui Gary Cooper, dar devenise întruchiparea perfecțiunii pentru cei doi copii (adesea în visele sale, Barney îl vedea pe vecinul de alături în chip de tată).

Luis se simțea flatat de dorința băiatului de a deveni medic, dar la fiica sa considera aceeaşi dorință drept o fantezie pe care o trata cu indulgență. Era sigur că ea va depăşi acest vis de Don Quijote, se va căsători şi va deveni mama unei puzderii de *ninos.*

Dar se înşela.

În special după ce a murit Isobel.

DOI

Nenorocirea s-a abătut ca un trăsnet. Durerea care a urmat-o a venit mai tîrziu, aşa cum vine mai tîrziu şi bubuitul tunetului.

Poliomielita se dezlănțuise în anul acela. Îngerul Morții trecea pe fiecare stradă din oraş. Cei mai mulți părinți din Brooklyn care puteau să-şi permită îşi trimiteau copiii să fie în siguranță în zone rurale ca Spring Valley.

Estelle şi Harold închiriaseră deja un bungalow pe malul mării la Jersey pentru luna august. Luis însă insistase să rămînă pe poziție, acolo unde era necesar, şi Inez nu a vrut să-l lase să lupte singur. Livingstonii se oferiră să ia fetele, iar Luis recunoscător răspunse că împreună cu Inez se va gîndi la această propunere.

Poate că fusese prea preocupat de cazurile de poliomielită, pentru a putea să-şi dea seama că fetița cea mică prezenta anumite simptome. Cum oare nu a observat că febra îi crescuse şi că ritmul respirației era foarte rapid? Poate pentru că fetița nu se plînsese niciodată că e bolnavă. Numai atunci în dimineața aceea cînd a găsit-o fără cunoştință a înțeles spre groaza sa ce se întîmplase.

Era poliomielită respiratorie, virusul atacase cu sălbăticie partea superioară a măduvei şirei spinării. Isobel nu a putut respira nici cu ajutorul plămînului de oţel. Muri înainte de miezul nopţii.

Remuşcarea l-a înnebunit pe Luis. Era doctor, fi-r-ar să fie, era doctor, doctor! Trebuia să fi fost în stare să-şi salveze propria fiică.

Laura nu mai vroia să meargă la culcare. Era înfricoşată, crezînd că dacă închide ochii nu se va mai trezi. Barney îi ţinea de urît, în lunga noapte de veghe a durerii mute a doliului, în căldura înăbuşitoare din living. Suferinţa sufletească a fetiţei se transformase în durere fizică, o dureau toate înăuntrul ei.

Într-un moment, el reuşi să şoptească: – Laura, nu este vina ta, dar nu avu nici un semn că fu auzit. Ochii ei priveau în gol.

– Taci, Barney, răspunse ea. Nu ştii ce spui!

În sinea ei îi era recunoscătoare şi se simţea uşurată că el formulase în cuvinte simţămîntul ei de vinovăţie, de a fi rămas în viaţă pe cînd sora sa murise.

Estelle a fost singura care a putut să se ocupe de înmormîntare. Ea crezuse că familia Castellano ar dori o ceremonie catolică, aşa că vorbi cu pastorul Hennessey de la St. Gregory. Dar în momentul în care şi-a dezvăluit planul, Luis ţipă:

– Nu, nici un preot, fără preot! Numai dacă poate să-mi spună de ce mi-a luat Dumnezeu fetiţa. Estelle spuse deci pastorului Hennessey că nu mai este nevoie de el.

Harold, apoi, veni şi încercă să-i convingă că trebuie să se spună ceva. Nu puteau să se despartă de Isobel fără să spună nimic. Inez se uită spre soţul ei, considerînd că lui îi revine această problemă. El îşi lăsă capul în jos şi apoi murmură:

– De acord, Harold, eşti profesor, tu vorbeşti. Dar îţi interzic să pomeneşti numele lui Dumnezeu.

Cele două familii sub soarele nemilos de august priveau cum este coborît în groapă micul coşciug. Barney întinse mîna şi o cuprinse în palmă pe a Laurei. O strînse puternic ca şi cum gestul acesta ar fi putut să-i oprească lacrimile şi, cum stăteau aşa în jurul gropii, Harold Livingston le citi cîteva versuri dintr-un poem de Ben Jonson despre moartea unui copil curajos din Spania.

Un crin de-o zi
E cel mai frumos în luna mai
Şi deşi-ntr-o noapte cade şi moare
A fost floarea luminii albe
Doar o zi e măsura dată frumuseţii
Şi perfecţiunea vieţii în mică măsură ne este dată.

Harold îşi ridică privirea din carte şi întrebă: – Vrea cineva să mai spună cîteva cuvinte?

În sfîrşit, din infinitul durerii lui Luis Castellano veniră cîteva vorbe: „*Adios, niña*".

Plecară apoi acasă cu toate ferestrele automobilului deschise, cu speranța deşartă că o adiere de aer îi va scoate din apăsarea pe care nu o mai puteau suporta. Inez repeta într-una, cu vocea tristă şi slabă: „*Yo no sé que hacer*". – Nu ştiu ce să fac.

Rămasă fără cuvinte, Estelle se auzi spunînd:

– Mama mea a venit din Queens. Acum ea pregăteşte o cină pentru noi toți.

Drumul continuă în tăcere.

Cînd traversau podul Triborough Luis Castellano îl întrebă pe prietenul său:

– Îți place să bei whiskey?

– Da, sigur...

– Am două sticle pe care mi le-a oferit un pacient pentru Crăciun. În război, uneori l-am folosit ca anestezic. Ți-aş fi recunoscător dacă ai bea cu mine, amigo.

Laura nu putea să adoarmă după ce s-a întors acasă din nou. Nu putea nici să vorbească, deşi Barney, devotat, stătea lîngă ea. Mama ei şi Estelle erau sus în camera fetiței celei mici, văzîndu-şi de treaba lor. Luau cearceafurile? Împachetau hainele? Poate doar îmbrățişau şi mîngîiau păpuşile fetiței care le-a părăsit, – ca şi cum ceva din sufletul ei viu rămăsese prins de jucării.

Din cînd în cînd, Laura auzea coborînd din odaia de sus sunetele lugubre ce exprimau durerea lui Inez. Casa era însă, în mod deosebit, sub stăpînirea zgomotului rîsului răguşit al celor doi bărbați. Harold şi Luis se îmbătaseră foarte foarte tare, Luis striga, cerîndu-i lui Harold „un cîntec de altă dată, ca *Francisco, Franco nos Quiere gobernar...*".

Barney începuse să fie înspăimîntat. Nu-l văzuse pe Luis – şi în nici un caz pe tatăl său – pierzîndu-şi total controlul.

– Cred că o să termine cele două sticle, nu-i aşa Laura?

– Nu-mi pasă... Nu pot să mă gîndesc decît la clipele în care am fost rea cu ea. Duminica trecută am țipat la ea şi i-am spus că-i o proastă mică. *Duminica trecută...*

Barney se aplecă spre ea şi şopti: – Dar nu aveai de unde să ştii.

Atunci ea începu să suspine.

– Eu ar fi trebuit să fi murit, trebuia să fiu pedepsită.

Fără un cuvînt, Barney se ridică, se apropie de canapeaua pe care era culcată şi îi puse încetişor o mînă pe umăr.

Cît a mai durat vara aceea fierbinte şi apăsătoare, Laura, Barney şi Warren au jucat meciuri nesfîrşite de baschet, întrerupte doar de mersul de sîmbăta la cinematograf în sala cu aer condiţionat de la Savoy. Şi Barney nu-şi aducea aminte să o mai fi auzit pe Laura pomenind numele surioarei sale decît o singură dată. Era prima zi de şcoală cînd cei trei se îndreptau spre Şcoala Publică 148.

– Isobel ar fi început clasa întîi, spuse ea ca o constatare.

– Mda, mormăi Barney, iar Warren, reluînd ca un ecou, spuse şi el: – Mda.

Moartea unui copil nu este niciodată un sfîrşit. Căci el continuă să trăiască puternic în minţile părinţilor lui. Durerea pierderii creşte pe măsura trecerii anilor. În fiecare an, odată cu zilele de aniversare se adaugă noi gînduri îndurerate, obsedante. „Ar fi avut zece ani" sau „Cît de mult i-ar fi plăcut să meargă la circ".

Isobel, astfel, nu a părăsit niciodată casa Castellano. Durerea absenţei fetiţei se transformă într-o prezenţă permanentă.

Laura urmărea cu îngrijorare cum părinţii ei, pe plan spiritual, porniseră în direcţii opuse lăsînd-o pe ea abandonată într-un gol fără dragoste. Fiecare din ei îşi căuta alinarea în rugăciuni: Inez pentru eternitate şi Luis pentru uitare.

Inez îşi începea drumul de reconvertire prin citirea şi recitirea Sfîntului Ioan al Crucii, poetul mistic care putuse exprima în cuvinte inefabilul: „*Vivo sin vivir en mí*" – trăiesc fără ca de fapt să fiu viu; „*Muero porque no muero*" – mor pentru că nu mor.

Ea care, ca tînără revoluţionară, denunţase biserica pentru că îi sprijinise pe fascişti lui Franco, acum căuta adăpost în sanctuarul bisericii a toate iertător. Biserica fiind singura care putea să explice de ce fiica ei a trebuit să moară.

Preotul parohiei era gata să întărească convingerea lui Inez că micuţa murise fiindcă Dumnezeu a vrut să o pedepsească pe mamă pentru că păcătuise împotriva Lui.

Într-un fel, Luis îl căuta şi el pe Dumnezeu. Dar pentru a-i arunca în faţă mînia sa. „Cum *îndrăzneşti* să-mi iei Tu fetiţa mea?" delira el în imaginaţia sa. Şi apoi, cînd beţia de fiecare seară îl elibera de cele cîteva inhibiţii ce îi mai rămăseseră, vorbea tare, agitîndu-şi pumnul către Atotputernic, cu o furie sălbatică.

Ca doctor se simţise întotdeauna singur, în ciuda încrederii pe care o afişa pentru că pacienţii aveau nevoie de ea. Acum se simţea naufragiat într-o viaţă care pentru el nu mai avea sens.

Durerea izolării putea fi amorțită doar cu o doză nocturnă de analgezic: alcoolul.

Chiar şi sîmbăta cînd părinții Castellano ieşeau să-şi facă plimbarea, el înnegurat şi ea tăcută, uniți doar prin dorința de separare a amîndurora. Laura participa bucuroasă cu Barney la şedințele literare inițiate de curînd de Estelle.

În fiecare lună, Estelle alegea o carte pe care o citeau împreună cu glas tare şi o discutau toți trei sîmbăta după micul dejun. „Iliada" îşi împărțea gloria cu capodopere ca „Ultimul Mohican" şi poeți ca Walt Whitman – un fost locuitor al Brooklynului!

Harold stătea aşezat şi fuma, ascultînd în linişte, uneori aprobînd din cap cînd Barney sau Laura făceau o remarcă inteligentă. Warren era încă destul de mic, aşa că era lăsat afară să joace baschet. Dar curînd deveni gelos pe participanții la seminarii şi ceru să fie admis şi el.

Viața la şcoala 148 continua fără evenimente deosebite. Barney şi Laura îşi făceau o mare parte din lecții împreună, aşa că nu a fost o surprinză faptul că ei au terminat cu note aproape identice. Nici unul însă nu excela în ce priveşte conduita. Într-adevăr o dată, profesoara lor Miss Einhorn, tracasată, fu silită să scrie o scrisoare către părinții lor, plîngîndu-se de călcarea regulilor de joc şi de şoptitul în timpul orelor de clasă, cel mai adesea unul cu altul. Laura chiar fu pedepsită pentru că l-a scuipat pe Herbie Katz.

Barney era un fel de şef al clasei. Părea un şef înnăscut. Laura era foarte geloasă că nu era primită niciodată la jocul de baschet din pauze, în ciuda intervenției lui Barney în favoarea ei. Moravurile vremii dictau ca fetele să se joace numai cu fetele. Mai rău, ea nu se bucura de prietenia majorității fetelor, pentru că era slabă, înaltă şi băiețoasă. Într-adevăr, spre necazul lui Barney (şi al ei), ea era cea mai înaltă din clasă. Trecuse de un metru şi jumătate înaintea lui şi nu părea că s-ar fi oprit aici.

Momentele ei de împăcare erau rare, unele din ele însă erau remarcabile. Era o sîmbătă de noiembrie friguros, la ora patru după amiază. Warren, Barney şi Laura plecaseră de la cinema mai devreme – fusese prea mult Maureen O'Hara şi prea puțin Errol Flynn. Cînd treceau prin curtea şcolii, acolo se desfăşura un meci de baschet trei contra trei. După un rapid schimb de priviri, Barney înainta şi declară provocarea la meci. Un jucător obiectă atunci:

– Nu sînteți decît doi.

Barney arătă, pe măsură ce-i număra, spre fiecare din ai lui:

– Unu, doi, *trei.*

– Vezi-ți de treabă, nu jucăm cu *fete*.
– Nu-i o fată oarecare.
– Ai dreptate, e plată ca un băiat! Dar să nu ne înşelăm, ea totuşi poartă o fustă!
– Vrei să-ți mut falca? replică Laura amenințător.
– Fetițo, maică-ta e o proastă!
Într-o clipă, Barney îl trînti la pămînt, întorcîndu-i dureros brațul spre spate.
– Au, la dracu, încetează! ceru el. Mă predau, sînt învins, hai, intrați în joc!
Nu pierdură nici un joc. Cînd cei trei se întorceau spre casă, Barney o bătu pe Laura fratern pe spate:
– Bine jucat, Castellano. Le-am arătat noi!
– Chiar aşa, adăugă cu mîndrie Warren.
Laura însă devenise tăcută. Nu se gîndea decît la vorbele care o jigniseră: „Este plată ca un *băiat*".

S-a întîmplat aproape ca într-o minune. În săptămînile dinaintea celei de a douăsprezecea aniversări, zîna protectoare a Laurei probabil că-i făcuse multe vizite nocturne răspîndind în dormitorul fetei daruri nevăzute pentru sistemul ei endocrin. Sînii ei creşteau. Creşteau cu adevărat, în mod vizibil, aşa că totul fu perfect din nou.
Luis observă şi zîmbi în sine. Inez observă şi se stăpîni să nu plîngă.
Barney Livingston observă şi făcu o remarcă pe un ton obişnuit:
– Hei, Castellano, ai țîțe!
Dar Barney creştea şi el şi ca dovadă făcea mult caz de ceea ce el denumea „barba" sa care începuse să-i apară pe față.
Estelle îşi dădu seama că era timpul ca Harold să-şi informeze fiul mai mare despre „realitățile vieții".
Harold era împărțit, şi mîndru şi speriat – amintindu-şi de lecția introductivă pe care i-o făcuse tatăl său cu trei decenii în urmă. Nu se vorbise atunci decît despre păsări şi albine, despre nimic mai evoluat pe scara genetică. Dar acum *el* va explica totul aşa cum trebuie.
Peste cîteva zile, cînd Barney sosi acasă de la şcoală, tatăl său îl chemă în birou.
– Băiete, aş vrea să-ți spun ceva foarte serios, începu el.
El pregătise cu grijă o expunere după modelul lui Cicero, pornind de la arca lui Noe şi sfîrşind cu prezentarea femeii şi bărbatului din specia umană. Deşi era un pedagog cu experiență, nu fu capabil să conducă discuția pînă la reproducția mamiferelor.

În cele din urmă, disperat, scoase o cărticică cu titlul „Cum te-ai născut“ şi i-o dădu lui Barney, care o arătă Laurei, la gard, tîrziu, cînd seara se îngîna cu noaptea.

– Doamne, ce tîmpenie! exclamă ea după ce frunzări rapid paginile. Nu a putut tatăl tău să-ţi spună exact cum se fac copiii? Oricum, o ştiai de mai mulţi ani.

– Dar există şi multe lucruri pe care nu le ştiu.

– De exemplu?

Barney ezită. Era unul din puţinele momente cînd era conştient că era separat de Laura datorită sexului.

Creşteau.

TREI

Au absolvit şcoala publică în iulie 1950, an în care americanii au cîştigat campionatele mondiale, Coreea de Nord a invadat sudul Peninsulei, antihistaminele au intrat pe piaţă „să vindece guturaiul“ (aşa spuneau aproape toţi, cu excepţia doctorilor).

În vara acelui an Laura a devenit frumoasă.

Aproape peste noapte, umerii ei osoşi dispărură ca şi cum un Rodin supranatural i-ar fi rotunjit în timp ce ea dormea. În acelaşi timp, pometii obrajilor au devenit proeminenţi şi mersul ei băieţos căpătă o senzualitate graţioasă. Deşi se împlinise peste tot, părea să fi rămas tot atît de subţire ca înainte. Chiar Harold Livingston care rareori îşi ridica faţa din cărţi, observă într-o seară la cină: – Laura a devenit statuară...

– Dar cu mine cum rămîne? întrebă Barney cu oarecare indignare.

– Nu înţeleg, băiete, spuse Harold.

– N-ai observat că acum eu sînt *mai înalt* decît Laura?

Tatăl său se gîndi un moment: – Cred că eşti, da.

Liceul Midwood are acelaşi stil neogeorgian cu cărămizi roşii şi acelaşi turn mîndru ca şi şcoala din Brooklyn cu al cărui campus se învecina.

Pe un perete din holul de marmură foarte impresionant era scris mottoul şcolii:

Vino pentru a spori în trup, minte şi spirit.

Du-te pentru a servi mai bine pe Dumnezeu, ţara şi pe aproapele tău.

– Măi, chiar te inspriră, Barney, nu-i aşa? spuse Laura, în timp ce priveau cu respect la acele cuvinte în relief.

– Ei, doresc în mod special să-mi întăresc corpul înaintea probelor de selecție pentru echipa de baschet.

Laura era deosebită printre fetele din anul întîi, atît ca statură, cît şi ca frumusețe. Nu trecu mult timp şi băieții, atît din cursul superior cît şi din cursul inferior, cu reputație de atleți şi conducători de grupe, începură să-i țină calea pentru a-i propune să se întîlnească. Pur şi simplu o intoxicau. Bărbații o descoperiseră aşa deodată – adică băieții. Insistența lor a făcut-o să uite că odinioară era nemulțumită de sexul ei. („Nu numai că sînt urîtă", i se destăinuise ea lui Barney, „dar sînt atît de înaltă că toată lumea îmi vede urîțenia").

În timpul primelor zile la Midwood, Barney şi Laura mîncau doar ei amîndoi la o masă la bufet, ea fiind atît de curtată de cei din clasele superioare încît el nici nu mai îndrăznea să încerce s-o întîlnească („Mi-e teamă să nu fiu călcat în picioare, Castellano").

Barney însă nu a făcut prea multe progrese. Îşi dădea seama că o fată din anul întîi nu doreşte să se întîlnească cu un coleg de al ei. Ca un adevărat Dodger din echipa Brooklyn, gîndea: „ai răbdare pînă la anul şi mulțumeşte-te deci să visezi la Cookie Klein – conducătoarea galeriei".

Deşi echipele Midwood erau renumite ca ghinioniste, erau mulți amatori de manifestări sportive în şcoală. Nimeni nu-şi putea da seama dacă era vorba de un optimism incurabil sau de masochism care apăruse de cînd apa din cartierul Flatbush era tratată cu fluor.

Exista o singură explicație: conducătoarele galeriei pentru Midwood erau extraordinar de frumoase, ceea ce compensa înfrîngerile.

Atît de strînsă era competiția ca să poți deveni conducătoare de galerie că multe fete îşi luau toate măsurile ca să poată fi selectate. Astfel Mandy Sherman a petrecut două săptămîni din vacanța de primăvară suportînd o operație plastică la nas, convinsă că ceea ce îi lipsea era un nas perfect.

Imaginați-vă cît de consternată a rămas Cookie Klein cînd s-a apropiat de Laura ca s-o recruteze şi cînd aceasta a refuzat-o categoric. În cîteva ore vestea a făcut ocolul şcolii.

– Cred că toată lumea vorbeşte despre asta, îi spuse Barney.

Laura ridică din umeri:

– Cred că e stupid, Barn. Cine dracu poate să-şi dorească să fie cocoțată moț în primul loc? Oricum în timp ce

aceste fete se ocupă cu trasul sforilor, eu pot să învăț liniştită. Apoi ceva mai tîrziu, adăugă ca pentru ea: „De fapt nici nu sînt aşa de drăguță".

El se uită la ea, clătinînd din cap:

– Vreau să-ți spun, Castellano, ceva important. Cred că-ți lipseşte o doagă.

Barney era silitor. Multe zile din săptămînă se scula la cinci pentru a învăța în plus, rezervîndu-şi după amiaza pentru jocul cu mingea. Întrucît sesiunea oficială nu începuse, mulți din jucătorii mai buni ai şcolii se adunau în curte aşa că el căuta să-şi vadă mai de aproape viitorii adversari. Mult timp după ce ceilalți jucători plecau spre casă, în întunericul împrăştiat doar de un biet felinar din stradă, Barney continua să se antreneze pentru săritura la panou, aruncarea mingiei şi lovitura de pedeapsă.

Doar după aceea se urca în troleibuz, unde grăbit încerca să învețe în drumul spre casă.

În mod obişnuit el studia cursurile impuse: matematica, educația civică, engleza şi ştiințele generale, iar facultativ alesese latina în mod deliberat, ca să-i facă o plăcere lui Harold.

Şi asta îi făcea plăcere şi lui pentru că îi dădea bucuria de a studia originea latină a cuvintelor care îmbogățesc limba engleză. Studiul limbii latine îl ajuta să-şi sistematizeze facultățile mentale cu dexteritate (de la *mens, facultas* şi *dexter)* şi să-şi formeze un stil de redactare în proză mai concis (de la *prosa, stylus* şi *concisus).*

Spre mulțumirea lui, întreaga limbă deveni pentru el vie şi vocabularul lui se îmbogăți. Afişa acest lucru de cîte ori avea ocazia. Cînd era întrebat de profesoara de engleză dacă a studiat etimologia cuvintelor el răspundea „Indubitabil, Miss Simpson, am lucrat infatigabil".

Cu toate că tatăl lui era flatat, nu i-a arătat nici atunci cînd era solicitat prin diferite întrebări referitoare la gramatică, ştiindu-le dinainte răspunsul.

Într-o zi o întrebă pe mama lui: – Tata nu este mulțumit că studiez latina?

– Ba da, este mîndru de asta.

„Dar dacă tata i-a spus *ei,* gîndi Barney, de ce nu-mi dă şi mie să-nțeleg?"

Într-o zi, cînd ajunsese la jumătatea cursului de latină, alergă acasă şi urcă scările spre biroul tatălui său.

– Uite, tată, spuse el cu răsuflarea tăiată, înmînîndu-i lucrarea de control.

Harold trase un fum din ţigară şi începu să examineze lucrarea fiului. – A, da, murmură el. Şi eu citesc Virgiliu cu puştii mei anul acesta. Apoi se aşternu liniştea.

Cum Barney aştepta nerăbdător, nu se putu abţine şi spuse: – Chiar dacă ţi se pare curios, asta a fost cea mai bună lucrare din clasă.

Tatăl lui aprobă dînd din cap şi se întoarse spre el.

– Ştii, într-un fel, asta mă face să mă simt puţin trist. Barney îşi simţi brusc gura uscată.

– ...Adică... aş fi dorit ca tu să fii în clasa mea de latină.

Barney niciodată nu a putut uita acea zi, acea oră, acea secundă, acele vorbe.

Aşa îşi dădu seama cît de mult îl preţuia totuşi tatăl său.

Laura luase o importantă – şi surprinzătoare – hotărîre. Pe un ton obişnuit, într-o zi, în troleibuz, îi comunică lui Barney:

– Voi concura pentru preşedinte.

– Eşti nebună, Castellano. Nici o fată nu a ajuns preşedintele Statelor Unite.

Ea se încruntă.

– Vreau să spun al clasei, Barn.

– E totuşi o nebunie. Ţin să-ţi precizez că numai noi doi provenim de la Şcoala Publică 148 în tot colegiul. Nu avem gaşcă în spatele nostru.

– Te am pe tine.

– Eu am doar un vot. Nu te aştepţi să umplu eu toată urna.

– Dar poţi să mă ajuţi să-mi redactez un speech. Toţi candidaţii au două minute ca să vorbească în faţa clasei.

– Îţi cunoşti concurenţii?

– Nu, dar cred că sînt singura fată. Vrei să lucrezi cu mine duminică după masă, te rog?

– Bine, oftă el, am să te ajut şi la prostia asta.

Merseră cîteva minute în linişte cu capetele băgate în cărţi. Apoi Barney remarcă:

– Niciodată nu mi-am dat seama că eşti atît de ambiţioasă.

– Sînt, Barney, recunoscu ea cu o voce joasă. Sînt al dracului de ambiţioasă.

Tot weekendul l-au petrecut pregătind cele două minute ce aveau să schimbe lumea.

Au pierdut o groază de timp mai întîi încercînd să făurească visuri electorale (călătorii gratuite pe insula Coney etc.). Barney în final ajunse la concluzia că politica este la orice nivel un exerciţiu de a face ca minciuna să pară un adevăr. Cu alte cuvinte, să fii un mincinos convingător.

Fără ruşine, el o sfătui pe Laura să folosească unul din cele mai machiavelice cuvinte – „integritate".

La adunare după trei candidaţi care au transpirat şi gesticulat, făcînd ca aproape tot auditoriul să rîdă de exagerările lor, mersul calm calculat al Laurei spre podium (Barney regizase aceasta) a creat un contrast neaşteptat.

Ea vorbi pe un ton degajat, fără grabă, cu pauze, parţial pentru a face efect şi parţial pentru că era atît de emoţionată încît abia respira.

La fel de dramatic era şi contrastul dintre micul discurs al Laurei faţă de cele precedente. Ea a precizat direct că era tot atît de nouă în Midwood precum fusese în America acum cîţiva ani. Ea a apreciat căldura colegilor ei de şcoală tot aşa cum a apreciat ospitalitatea ţării care a primit-o. Şi singurul mod în care considera că poate să fie recunoscătoare era să execute un serviciu public. Dacă va fi aleasă, ea nu le promitea nici un miracol, nici marea cu sarea, nici cîini cu covrigi în coadă (sala rîse în hohote); tot ce putea ea promite era „integritatea" – adică cinste, onestitate, probitate.

Sala rămase mută, nu pentru că nu fuseseră impresionaţi, ci din cauza naturaleţii cuvintelor, a felului ei sincer şi – ceea ce nu putea fi negat – a frumuseţii ei care i-a cucerit.

Într-adevăr, în momentul în care adunarea se încheia în sunetele cîntecului Alma Mater, pe care îl intonau cu entuziasm toţi, alegerea ei era ceva de la sine înţeles.

– Ai cîştigat, Castellano. Pariez că într-o zi vei ieşi preşedinte pe toată şcoala.

– Nu, Barney, răspunse ea cu afecţiune. *Tu* ai reuşit, fiindcă tu practic mi-ai scris discursul.

– Haida-de, ce-am făcut eu e un rahat. Tonul şi *felul* tău de a fi a însemnat totul şi asta a fost o adevărată lovitură.

– Bine, bine. Am reuşit *amîndoi.*

Pentru vara aceea, familiile Castellano şi Livingston au închiriat o locuinţă mică, într-un bloc pe plaja Neponset din Long Island. Respirau aerul sănătos al mării în timp ce Luis venea să li se alăture doar în zilele de weekend. El era întotdeauna într-o stare de sfîrşeală din cauza luptei ce se ducea în fiecare an împotriva poliomielitei.

Pe Inez discuţiile despre posibilele epidemii şi privirea copiilor care se jucau pe plajă o întorceau înapoi la clipele petrecute cu micuţa Isobel. Ce bine ar fi fost să se fi dus cu ea *atunci* pe ţărmul mării. Privirea ei rămînea fixată în gol, undeva peste ocean în timp ce Harold şi Estelle erau cu capetele în cărţile lor. Estelle citea „Mîndrie şi prejudecată" şi Harold „Revoluţia romană" de Syme.

În acest timp, seducătoare fără să-şi dea seama, Laura se întîlnea cu colegele ei cu care se zbenguia pe plajă şi se scălda în valurile oceanului. Fiecare băiat de la Salvamar, căruia îi venea rîndul la punctul de observaţie se ruga în gînd ca ea să-i solicite ajutorul.

Erau şi întîlniri. Tineri curtezani, bronzaţi, în maşinile părinţilor lor, Studebaker sau DeSoto, se îngrămădeau să o ducă pe Laura la cinematograf, la picnicuri în aer liber sub cerul înstelat pe plaja goală.

Şi îmbrăţişări.

Parcaţi într-un loc liniştit, „Ca să se uite la submarine", în timp ce în difuzorul radioului Nat King Cole cînta „Iubirea e plină de lucruri minunate".

Tîrziu, într-o noapte fierbinte de august, Sheldon Harris puse mîinile pe sînii Laurei. Ea spuse: – Nu, nu fă asta. Dar de fapt ea nu gîndea aşa. Totuşi cînd el încercă să-şi introducă mîna în interiorul bluzei, ea spuse „Nu", dar de data asta categoric.

Barney nu avea timp pentru astfel de frivolităţi. În fiecare dimineaţă devreme înfuleca micul dejun ca un lup şi o pornea de-a lungul plajei încă goală la ora aceea cărînd cu el baschetii (pentru ca să nu se murdărească de nisip) spre Riis Park unde se jucau meciurile de baschet unul după altul.

Timpul se scurta. Îi rămăseseră doar şaizeci şi una de zile pînă la admiterea la colegiul Midwood. Nimic nu trebuia neglijat. Îl consultă şi pe doctorul Castellano cu privire la alimentele pe care trebuia să le consume ca să devină mai puternic. („Încearcă să-ţi mănînci prînzul, începe cu asta", îl povătui Luis). Campania de antrenament a lui Barney era suplimentată prin şedinţe periodice în Riis Park la bara de gimnastică. El stătea agăţat mult timp cît era în stare să suporte, în speranţa că-şi poate întinde trupul cît mai mult. În ajunul zilei de întîi mai 1951, Barney stătu cît putu mai drept rezemat de peretele alb al pridvorului pentru a fi măsurat în dublu, separat de Harold şi Luis.

Rezultatele erau captivante: pe o foaie veche se putea citi un metru şi optzeci şi trei, iar pe cea nouă un metru optzeci şi opt. Barney chiui de bucurie.

Laura (care mai înainte avusese o uşurare pentru că în sfîrşit aflase că nu mai creştea, – se oprise la un metru şaptezeci şi şapte) şi Warren (care măsura acum un metru cincizeci şi şapte) stăteau alături aplaudînd.

– Am reuşit băieţi, am reuşit! strigă Barney sărind prin cameră ca un iepure.

– Nu chiar, zîmbi Laura ambiguu, mai trebuie să bagi şi mingea în coş.

În anul în care preşedintele Truman l-a eliberat din funcţia de comandant din Orientul Îndepărtat pe generalul MacArthur şi profesorul Robert Woodward de la Harvard a sintetizat colesterolul şi cortizonul, Laura Castellano a obţinut preşedinţia clasei anului doi, iar Barney Livingston a trăit cel mai important moment din viaţa lui – sau mai precis cele mai importante trei minute.

O sută şi optzeci de secunde era timpul de care avea nevoie antrenorul de baschet Doug Nordlinger pentru a selecţiona şi a face deosebire între un tigru viu şi un cîine mort.

Aerul din liceu era înfiorat de teamă. Candidaţii erau împărţiţi în grupe de cîte cinci (Cămăşi contra Piei goale) care trebuiau să meargă în teren să se înfrunte între ei timp de trei minute pentru calificare. Fiecare din cei zece aspiranţi trebuiau să-şi arate calităţile în acest timp limită.

Două minute din probă Barney abia dacă reuşi să pună mîna pe minge. I se părea că din toate visele sale de glorie se va alege cu transpiraţia.

Apoi deodată o aruncare la propriul său coş fu ratată, amîndoi, el şi un adversar mai înalt, săriră deodată. Dar Barney reuşi să-l împingă şi să smulgă mingea.

Porni pe teren şi imediat mai multe Cămăşi în salturi disperate vrură să acapareze mingea. Dar Barney pivota dublînd cu fiecare mînă.

O Cămaşă disperată se apropie aruncînd priviri ucigătoare. Barney fandă la stînga, apoi la dreapta şi trecu alunecos pe lîngă el. Cu zece secunde înaintea expirării celor trei minute, se găsea sub coşul adversarilor. A vrut să tragă, dar bunul simţ îi dictă că trebuie să paseze unui coechipier mai bine plasat. Se strădui să arunce mingea la o Piele ce se găsea mai degajat. Acesta trase şi rată, iar clopoţelul sună împlinirea timpului.

Totul se terminase.

Antrenorul îi alinie pe cei zece pe un rînd. Erau agitaţi, nervoşi, ca şi cînd ar fi fost în faţa unui pluton de execuţie – de fapt, într-un anumit mod, aşa şi era.

Ochii lui Nordlinger îi trecură în revistă de la stînga spre dreapta şi invers.

– Bine, următorii să facă un pas înainte. Tu... arată spre un tip înalt cu faţa plină de coşuri, dintre Cămăşi. Restul... amicilor, vă mulţumesc...

Lui Barney i se păru că i-a căzut inima în bascheţi.

– ...cu excepţia ta, hei, creţule – nu m-ai auzit?

Barney, care privea neconsolat în duşumea, ridică brusc capul. Nordlinger arăta cu degetul spre el.

– Da, domnule? Vocea lui era cu puţin mai mult ca un orăcăit.

– Ai avut un joc inteligent, puştiule. Cum te cheamă?

– Barney, domnule, Barney Livingston.

– Bine, Livingston, tu şi Sandy mergeți şi stați pe banca echipei.

Barney surprins rămase nemişcat, în timp ce antrenorul grăbit anunță cu glas tare:

– Următoarele două echipe repede pe teren.

– Hai, spuse deşiratul, viitorul său coechipier.

Cei doi porniră spre bancă.

– Antrenorul îți cunoaşte deja numele, remarcă Barney curios.

– Da, rînji prăjina, cînd ai doi metri în Flatbush, toți antrenorii îți ştiu numele.

La cinci şi jumătate în după amiaza aceea, Barney, Sandy Leavitt (acesta era numele complet al prăjinii) şi un al treilea din anul doi cu un piept cît un butoi, Hugh Jascourt, erau măsurați în vederea procurării echipamentului.

Antrenamentul oficial începea lunea următoare, dar bluzele lor din satin – aceşti magneți irezistibili pentru şcolărițe – nu vor sosi decît peste trei săptămîni. Dar, bineînțeles, pînă atunci revista „Argus“ va publica vestea cea bună, iar viața socială a lui Barney va trece pe o treaptă superioară.

Alergă să-i povestească Laurei.

PATRU

Spre sfîrşitul meciului Midwood – New Utrecht arbitrul apăsă pe un buton, un clopoțel răsună în sala de gimnastică şi în analele istoriei, pentru că a fost urmat de anunțul: „Înlocuire la Midwood – Intră numărul 10, Livingston“.

Din tribună se auziră cîteva aplauze şi un strigăt de luptă entuziast: „Hai, Livingston“. Avînd numai patru minute pînă la sfîrşitul meciului, băieții de la New Utrecht deveniseră neatenți. Barney reuşi să intercepteze o pasă, făcu o cursă în teren, pasă în final căpitanului Jay Axelrod care marcă.

Apoi, la numai patruzeci de secunde de sfîrşit, un adversar îl faultă pe Barney, fiind penalizat. Barney, trebuind să execute lovitura de pedeapsă, respiră adînc şi îşi aminti de cîte ori îşi

dorise un moment ca acesta. Se pregăti atent... şi marcă: primul său punct în echipa colegiului!

Laura îşi făcu mîinile căuş şi strigă:

– Bine, Barney!

După meci, stînd unul lîngă altul sub duşuri, Jay Axelrod îl felicită pe Barney pentru jocul său, adăugînd:

– Laura Castellano probabil formează clubul dumitale de fani redus la un singur om. Eşti prietenul ei sau ceva asemănător?

– Nu, nu, spuse Barney, în timp ce făcea gargară şi înghiţind apoi apa caldă. De ce mă-ntrebi?

– I-aş propune să iasă cu mine.

– Şi ce te opreşte? întrebă Barney.

– Nu ştiu, răspunse căpitanul echipei de baschet Midwood, devenind deodată timid. Înţelegi, e atît de frumoasă... e atît de drăguţă şi... Înţelegi...

– Vrei să ţi-o prezint?

– Chiar vrei, Livingston? Îţi voi fi recunoascător!

– Nici o problemă, Jay, ea aşteaptă afară. Puteţi ieşi în seara asta.

– Nu, nu, Barn!

– De ce nu?

– Trebuie să mă tund întîi.

În drumul spre casă, Barney îi spuse Laurei despre favoarea ce urma să i se facă. Ea rîse.

– Ce e aşa de amuzant?

– Suzie Fishman a venit după meci la mine şi a cerut să i te prezint.

– Suzie Fishman? întrebă Barney cu ochii măriţi. Este una din cele mai frumoase fete din şcoală. De ce vrea să mă-ntîlnească, doar n-am marcat decît un punct.

– Zice că eşti grozav.

– Da? Adevărat? Formidabil ce poate să facă costumul echipei Midwood. Nu-i aşa, Castellano?

– O, spuse ea zîmbind, asta-i tot ce crezi că poţi oferi?

Inspirat de sosirea noului său costum strălucitor de baschet, Barney începu o adevărată campanie de cîştigare a suporterilor pentru echipa Midwood. Echipa lua prînzul împreună, conversaţia lor fiind dominată de o fanfaronadă erotică. Dacă ar fi existat barem un sîmbure de adevăr în declaraţiile pe care le făceau peste platoul cu sandvişuri cu peşte, nu mai exista nici o fată peste şaisprezece ani în Flatbush, poate nici în întregul Brooklyn, care să fie virgină.

Laura se întîlnise cu Jay Axelrod mereu de cînd i-l prezentase Barney. Făceau un cuplu atît de frumos că Barney cînd se referea la ei spunea „Domnul şi Doamna Midwood".

În iarna aceea Laura făcu un pas politic important. În loc să candideze ca şef de clasă la juniori, intră în campania de alegeri pentru funcția de casier, a treia funcție importantă pe toată şcoala.

– Castellano, ai înnebunit. Cînd o să ducă vestea că un student din anul doi vrea să fie casier, are să rîdă de tine întregul Midwood.

Laura zîmbi.

– Perfect. Au să rîdă? Cel puțin aşa o să vorbească şi asta asigură o bună publicitate.

– Dumnezeule, exclamă Barney cu admirație nedisimulată, ştiu că joci tare!

– Ascultă, Barn, tatăl meu totdeauna spune: *Si quieres ser dichoso, no estés nunca ocioso.*

– Adică?

– Adică „viața este un joc curajos cu mingea".

În timpul unui exercițiu de antrenament cu o săptămînă înainte de meciul hotărîtor dintre Midwood şi vechiul său inamic Madison High, Jay Axelrod alunecă şi căzu, scrîntindu-şi glezna. Doctorul spuse că vor trece cel puțin trei zile pînă cînd va reuşi să-şi încalțe baschetții. În următoarea după amiază, în timp ce Barney se frecționa cu prosopul, Doug Nordlinger se apropie şi-i spuse: – Intri mîine în echipă, Livingston.

În echipă! De necrezut! Prea mult!

Se duse imediat acasă.

– Trebuie să vii, tată, ceru el în timpul cinei. Va fi vineri seară şi nu ai ore a doua zi. Jocul ăsta e cea mai mare cinste pe care o voi avea în viața mea.

– Mă-ndoiesc. Harold zîmbea indulgent. Pot, însă, să înțeleg de ce eşti atît de agitat.

– Ai să vii, nu-i aşa tată? întrebă Barney din nou.

– Desigur. N-am mai văzut un meci de baschet de ani de zile.

În vinerea aceea Barney se duse la şcoală şi orele de clasă trecură pentru el fără să simtă altceva decît scurgerea timpului care îl apropia de ora şapte.

După şcoală merse în sala goală de gimnastică şi se antrenă timp de o jumătate de oră, trăgînd lovituri de aproape. Apoi trecu peste drum şi se fortifică luînd un sandviş cu muşchi şi un suc.

La şase, cînd începură să vină şi ceilalţi jucători, el era gata echipat, stînd pe bancă cu mîinile pe genunchi şi încercînd în zadar să se convingă că era calm.

– Hei, Livingston, îl chemă o voce nazală, am o ştire grozavă: piciorul lui Axelrod merge bine, aşa că nu intri în echipă în seara asta.

Capul lui Barney se roti ca şi cum ar fi fost al unei jucării electrice. Era cretinul acela uriaş, Sandy Leavitt, cu un rînjet idiot pe faţă.

– Ha, Livingston, te-am avut. Nu-i aşa?

– Du-te-n..., se răsti Barney nervos.

Echipa Madison intră prima pe teren în uralele suporterilor ei care făcuseră pe jos trei kilometri pentru a vedea lupta tradiţională din Bedford Avenue. O clipă mai tîrziu Jay Axelrod (echipat, dar în cîrje) conduse echipa Midwood în timp ce tribunele vibrau şi inima lui Barney bătea să-i spargă pieptul.

Imediat începură încălzirea; cînd Barney prinse mingea şi driblă ca să tragă, îşi aruncă privirea spre tribunele pline. Tatăl său nu ajunsese încă. Antrenamentul continuă, se apropia ora începerii meciului. Barney mai aruncă o privire spre tribune. Laura era acolo cu Warren lîngă ea. Mulţumesc Doamne, dar tata? Unde erau mama şi tata?

Se auzi semnalul. Ambele echipe se întoarseră la băncile lor. Numai starterii rămăseseră în picioare şi-şi scoteau tricourile. Degetele lui Barney tremurau cînd îşi desfăcu jacheta. Pe măsură ce echipele intrau în teren, la megafon se anunţa numele jucătorilor respectivi.

„...şi numărul zece, Livingston".

Privi din nou spre tribună – numai Warren şi Laura. Ai lui încă nu erau acolo.

„Doamnelor şi domnilor, vă rog, ridicaţi-vă pentru drapelul american".

Cînd Barney îşi puse mîna dreaptă pe partea stîngă a pieptului, salutînd patriotic, putu să-şi simtă inima bătînd cu putere.

„Play ball!"

Fluierul ascuţit al arbitrului trezi atletul din el. Barney, într-o secundă intră în mijlocul echipei Madison driblînd şi în fracţiunea de secundă următoare prinse mingea şi se lansă ca o rachetă.

Ajunse singur în faţa coşului lor. „Respiră, Livingston, respiră," îşi reaminti el, „stai degajat şi ţinteşti atent". Aşteptă o clipă şi apoi... coş!

Era aproape ameţit de fericire.

Midwood conducea cu trei coşuri cînd Madison ceru o întrerupere. În momentul în care echipele stăteau grămadă, Barney se uită din nou spre tribune. Tot Laura şi Warren.

Avuseseră un accident? Nu, tata nu conducea. Şi Warren era aici. În timpul pauzei de la jumătatea jocului, ei se retraseră în vestiar ca să sugă felii de portocale. Barney, cu costumul ud de transpiraţie, se lungi pe jos lîngă un dulap. Peste patruzeci de minute cînd jocul se termină cu Midwood învingător la o diferenţă de şase coşuri, Barney marcase treisprezece coşuri. În loc să-şi urmeze restul coechipierilor, se apropie încet de Laura şi Warren.

Laura vorbi prima: – Tata nu l-a lăsat să vină.

– Cum?

– Imediat după cină tata a simţit un fel de durere în piept, explică Warren, şi doctorul Castellano a venit şi l-a consultat.

– Ce are?

– Tata crede că e de la ce-a mîncat, adăugă repede Laura. Dar ca să fie sigur, l-a pus la pat. Apoi încercă să schimbe vorba. Ai fost fantastic, Barn. Pun pariu că-ţi dau poza în revista „Argus".

– Da, bine, spuse Barney absent şi plecă spre duşuri.

În dimineaţa următoare, Luis îl duse cu maşina pe Harold Livingston, deşi acesta se împotrivea, la spitalul din King's County ca să i se facă o electrocardiogramă. Vecinul său se lăsase convins doar cu condiţia ca Estelle să nu vină cu ei („Te-ai alarmat de pomană, draga mea"). Mai tîrziu, pe cînd fuma nervos, Harold auzi discuţia dintre cardiolog şi Luis despre undele P şi Q.

În cele din urmă, Luis apăru din cabinet şi-l conduse pe Harold pînă la maşină.

– Ei, întrebă Harold încercînd să-şi mascheze neliniştea. Nu-i aşa că a fost o indigestie? Se pare că am predispoziţie la asta după mîncarea pe care am avut-o în armată.

Luis, pentru un moment, nu răspunse. Apoi spuse:

– Harold, examenul cardiologic a arătat că ai o aritmie cardiacă. Asta înseamnă că...

– Ştiu limba greacă, Luis. Un fel de neregularitate a bătăilor. E ceva serios?

– Şi da şi nu. Poate fi o stare fiziologică fără se însemne nimic sau un semnal de alarmă pentru un proces patologic.

– Asta e un mod grandilocvent de a spune că nu ştii.

– Aşa e, Harold, *nu ştiu*. Dar pentru că nici tu nu ştii, îţi sugerez să începi să te îngrijeşti mai bine şi să-ţi controlezi inima cu regularitate. Poţi să începi prin a tăia ţigările.

– Ţigările mă relaxează.

– Asta-i *impresia* ta, amice. Nicotina este un alcaloid toxic şi de fapt este un excitant. Te asigur că nu pățeşti nimic dacă te laşi de tutun.

Cînd maşina se apropia de Lincoln Place, Harold întrebă:

– Ce-ai să-i spui Estellei?

– Doar n-o să crezi c-o să-i spun adevărul.

– Da, de fapt ai admis că nu ştii sigur.

– Pot măcar să-i spun asta?

– Eşti liber, Luis, spuse Harold cu umor, să anunți incertitudinile profesiei tale în tot Brooklynul.

Dar în momentul în care Luis parca maşina, Harold se întoarse spre el şi-i spuse ferm:

– Nu are nici un sens să-i tulburăm pe copii cu asta.

– Ai dreptate, Harold. Lor nu trebuie să le dăm griji în plus, treaba lor este să crească liniştiți. Vreau doar ca *tu* să te îngrijorezi şi să-ți aduci aminte ce ți-am spus.

Barney încercă să atace subiectul pe un ton nepăsător.

În troleibuzul de luni dimineață îşi ridică ochii din cartea de chimie şi o întrebă ca de un lucru obişnuit, pe un ton studiat ca să pară indiferent:

– Ai de gînd să mergi pînă la capăt cu Jay Axelrod?

– Nu e treaba ta, răspunse Laura.

– Asta înseamnă că aşa ai să faci.

– Nu. Asta înseamnă că nu e treaba ta! Cum de ți-a venit să mă întrebi, totuşi?

– Ei, bine, spuse el cu un aer stupid, nişte băieți din echipă...

– Echipa de baschet? Proştii ăia s-au apropiat de o femeie goală doar la muzeul din Brooklyn. Probabil că au vrut să şi pipăie nudurile.

– Mda, rîse şi Barney. Ăştia exagerează uneori. Nu-i aşa?

– Nu numai ei, Livingston. Am auzit că te-ai lăudat şi vestea că ai dat gata trei suportere a făcut ocolul şcolii! E adevărat?

– Absolut adevărat, Castellano.

– Vrei să spui că-i chiar aşa?

– Nu, dar recunosc că m-am lăudat.

De fapt, Barney făcuse progrese solide în căutarea împlinirii dorințelor sale sexuale. La cea de-a doua întîlnire cu Mandy Sherman ea îi permisese un sărut la despărțire. La a treia, cînd se îmbrățişau în ultimul rînd al teatrului Savoy, ea îl plesnise peste mîna care-i intrase sub tricou.

Dumnezeule, se gîndi Barney, atît excitat, cît şi conştient, o să meargă. Trebuie să fiu pregătit pentru data viitoare.

Dar cum? Nu putea pur şi simplu să intre în farmacia domnului Lowenstein de pe Nostrand Avenue şi să ceară un prezervativ. Farmacistul le-ar spune probabil părinţilor sau, şi mai rău, ar fi rîs de el. Asta trebuie făcut discret şi pe teritoriu străin.

Astfel, într-o după amiază de sîmbătă, cînd el şi Warren merseseră în centrul Brooklynului ca să apuce filmul şi revista de la Fabian Fox, căută cu privirea o farmacie destul de mare şi anonimă. Warren se miră de ce fratele său cutreiera strada Fulton aparent fără nici un motiv, dar nu îndrăzni să-l întrebe nimic pe eroul său.

În momentul în care ajunseră la o uşă mare de sticlă, Barney se opri: – O, fir-ar să fie!

– Ce s-a întîmplat, Barn?

– Ce prost pot să fiu, port tricoul de baschet.

– Nu înţeleg. Şi ce dacă?

– Deci, aşa stă treaba, mormăi Barney, agitat, arătînd pe partea stîngă a pieptului numele său brodat cu albastru pe satinul alb. Sînt un om pierdut. Or să ştie cine sînt şi de unde. Mai bine faci tu asta.

– Ce să fac? Ce anume?

Barney îşi conduse fratele într-un loc pe trotuar unde nu-i putea auzi nimeni. Ascultă, Warren, vreau să faci pentru mine ceva important, foarte important.

Îi dădu atunci instrucţiuni precise despre ce trebuia să caute şi, dacă nu era la vedere, cum să ceară. Îi dădu o hîrtie de cinci dolari, care era puţin umezită de cît fusese strînsă în mînă.

– Dar, Barney, protestă Warren, am numai doisprezece ani. N-au să mă lase să cumpăr aşa ceva.

– Ascultă, aici este centrul oraşului. Mii de oameni vin şi pleacă de aici în fiecare zi. Au să creadă că eşti un pitic. Hai, intră şi fă-o.

În timp ce fratele său mai mic intra în farmacie în silă, Barney măsura nervos trotuarul în lung şi-n lat, rugîndu-se ca nici unul din prietenii părinţilor săi care adesea îşi făceau cumpărăturile sîmbăta după amiaza la magazinul din apropiere A&S să nu-l prindă în flagrant delict. După cîteva minute, Warren ieşi ţinînd în mînă un mic pachet alb.

– De ce dracu' a durat aşa de mult? întrebă iritat Barney.

– Hei, Barn, m-au întrebat tot felul de lucruri, dacă le vreau alunecoase sau nu. Nu ştiam ce să le spun.

– Pînă la urmă ce s-a întîmplat?

– Pentru că nu ştiam, am luat din fiecare cîte un pachet.

– Bine gîndit, spuse Barney uşurat şi îi înconjură umerii cu braţul. Sînt mîndru de tine, băiete!

În acest timp, Laura era privită ca un model, colegele îi cereau sfaturi în toate problemele: machiaj, comportarea față de băieți sau față de părinții dificili. Laura, însă, nu era încîntată de acest rol. Ea nu vroia să mîngîie, sfătuiască şi consoleze fetele cu probleme.

Cum ar fi putut ea să fie părinte, cînd ea nu şi-a permis luxul să fie copil?

În vara aceea, familiile Livingston şi Castellano închiriaseră din nou o casă pe plajă. Dar numai Warren merse cu ei.

Luis aranjase pentru fiica sa să fie infirmieră la spital pentru a o pune față în față cu realitățile medicale.

În timpul săptămînii, ea şi Luis plecau împreună de acasă din Lincoln Place şi vinerea la sfîrşitul după amiezii se regăseau în fluviul de automobile care ieşeau din oraşul înăbuşitor spre briza răcoroasă a litoralului.

Din clipa în care ajungeau, Laura se schimba punîndu-şi costumul de baie şi se arunca în mare, încercînd să se elibereze de toată durerea şi suferința pe care o văzuse în cele cinci zile anterioare.

Barney lucra în munții Adirondack în calitate de instructor sub conducerea lui Doug Nordlinger în tabăra Hiawaha, locul unde se formau cei mai buni antrenori. Era de asemenea o ocazie unică pentru Doug de a-şi ține împreună pe timpul verii cei mai buni jucători. Plata lor era doar de şaptezeci şi cinci de dolari pe vară, la care se mai adăuga ceea ce putea să le mai pice de la părinții copiilor. („Dacă unul din aceşti copii le spune părinților că se simte bine aici, tatăl lui poate uşor să fie recunoscător cu o bancnotă".) Lotul lui Barney era alcătuit din opt copii de nouă ani, şapte băieți normali, agresivi. Al optulea era un biet copil introvertit numit Marvin Amsterdam care pentru că uneori făcea noaptea în pat era azvîrlit ca o minge de fotbal de colegii săi de la unul la altul.

Marvin era unul la părinți, iar cînd părinții săi divorțară, îndură umilința de a afla că nici unul din ei nu-l dorea, nici unul nu vroia să aibă grija lui. Fu trimis pachet la internat şi îşi vizita părinții doar în vacanțele de Crăciun şi de Paşte. La sfîrşitul şcolii fu din nou exilat, de astă dată în tabăra Hiawatha, unde voia să devină invizibil pentru ca ceilalți copii să-l lase în pace. Şi ca situația lui să fie şi mai proastă, nu avea talent la nici un sport. În tabără era totdeauna ultimul ales, iar la şcoală era lăsat pe dinafară.

Barney vorbi cu Jay Axelrod despre problemele lui Marvin într-o seară la o bere, în tabără.

– Nu putem să facem ceva să ajutăm copilul ăsta?

– Ascultă, bătrîne, răspunse Jay, sînt instructor, nu doctor. Te sfătuiesc, mai degrabă să nu te implici. Băiatul ăsta e sortit să fie o catastrofă tot restul vieții.

Barney se înapoie în cabana sa, mergînd însoțit de scînteierea licuricilor şi țîrîitul greierilor. Jay are probabil dreptate, gîndi el, Marvin are nevoie de un ajutor calificat. Aş vrea totuşi să ştiu ce pot să fac pentru el. E limpede, băiatul nu va deveni niciodată un jucător de baschet. În orice caz, într-o lună şi jumătate nu va învăța mare lucru. Dar tenisul? Asta l-ar face să se simtă mai puțin ignorat.

Astfel, după-amiaza tîrziu, în intervalul ce figura în program ca rezervat jocului liber (dar, neoficial, timp de antrenament pentru cei de la Midwood), Barney îl lua pe micul Marvin Amsterdam şi începu să-l inițieze în tainele rachetei şi mingiei de tenis.

La început mirat, apoi copleşit de recunoştință, Marvin se sforță pe cît putu să fie la înălțimea atenției acordate de acest personaj eroic din viața sa. După două săptămîni se descurca. Iar la sfîrşitul verii, Marvin Amsterdam ajunsese să învingă cîțiva băieți din grupul său.

Barney îi scrise Laurei: „Cei din echipă sînt înfuriați că reduc din antrenament ca să lucrez cu acest copil, dar cred că faptul că l-am ajutat pe Marvin să-şi cîştige puțin încrederea în sine mi-a dat mai multă satisfacție decît tot ce am făcut pînă acum".

Dar domnul Nordlinger nu era singurul iritat de atenția prea mare pe care Barney o dădea unui singur copil. În timpul vizitei de la sfîrşitul săptămînii, copiii le-au spus părinților că instructorul lor avea protejați. Ca rezultat, cadourile primite de Barney nu au depăşit patruzeci de dolari.

După ce a avut o discuție directă cu mama şi tatăl lui Marvin (în singura lor apariție împreună), sugerînd diplomatic că fiul lor avea nevoie de consultul unui specialist, pentru prima oară în ani de zile cei doi avură aceeaşi opinie şi anume că Barney era obraznic să le spună lor cum trebuie să-şi crească băiatul.

Nu fusese cea mai grozavă vară. De fapt, Barney nu se consolă decît cu faptul că avusese timp să citească opera lui Freud „Interpretarea viselor". Îi scria Laurei că această lectură îi trezise sentimentul că „deschide o uşă ascunsă în spatele unei picturi de Salvator Dali şi descoperă o nouă lume: Inconştientul".

Altfel, singurele repere luminoase fuseseră scrisorile săptămînale ale Laurei. Dar chiar poşta îl decepționa pentru că, pe acelaşi raft, cu acelaşi scris, se mai găsea un plic pentru Jay Axelrod.

Barney nu fu nefericit cînd veni ultima zi şi coborî din autobuz lîngă Grand Central Station. Mulţi din copiii ce-i fuseseră încredinţaţi se repeziră în braţele deschise ale părinţilor.

Dar pentru Marvin Amsterdam nu venise decît o femeie de serviciu temporară şi băieţelul nu se grăbea să plece cu ea, vrînd să-i mai spună lui Barney orice numai să amîne despărţirea. Barney era răbdător.

– Nu-mi pierde adresa, dragă, îţi promit să-ţi răspund la toate scrisorile.

Îşi strînseră mîna, dar Marvin tot nu pleca.

În sfîrşit, femeia, nerăbdătoare, luă cu ea copilul şi Barney văzu cum băiatul se depărtează într-o limuzină cu şofer angajat.

„La naiba cu cei patruzeci de dolari. A meritat să simt strîngerea de mînă a copilului".

Uşurat că în sfîrşit terminase cu tabăra de la Hiawatha, Barney avu o strîngere de inimă la sosire cînd îl văzu pe Jay Axelrod stînd pe pragul casei cu Laura.

– Cred că aţi luat-o în serios, observă Barney în ziua în care Jay plecă la Cornell pentru pregătirea preuniversitară.

– Mda... Poate. Vrea să ne logodim. Îi arătă cu un aer mirat cocarda de credinţă pe care i-o dăduse iubitul şi pe care o strîngea în mînă.

– O, felicitări, v-aţi promis unul altuia. Asta înseamnă că vă iubiţi?

Laura, ridicînd din umeri, şopti:

– Cred că da.

CINCI

Spre sfîrşitul primei luni a primului an de studii la colegiu, Laura primi o scrisoare de la Jay Axelrod. El scria că, aflîndu-se departe în sălbaticele părţi de nord ale statului New York, avusese o experienţă asemănătoare scriitorului Thoreau, care trăise singur într-o cabană. Avusese timp suficient în plimbările sale să mediteze şi să ajungă la concluzia că oficializarea relaţiilor lor ar fi fost necinstită pentru Laura. Ea era foarte tînără încă şi prin urmare ar putea să întîlnească alţi bărbaţi, putînd astfel să hotărască singură. Scrisoarea avea un post scriptum în

care îi spunea că, dacă nu .o supără faptul, să-i înapoieze cocarda pe care i-o dăduse în semn de angajament.

– Asta-i o porcărie, rînji Barney. Este metoda unui fricos de a-ți spune să o lași baltă.

Laura aprobă din cap:

– Măcar dacă ar fi fost suficient de sincer să recunoască și el că e un fricos. Stătu tăcută un minut și apoi dădu cu pumnul în teancul de notițe. La dracu', am bănuit că-i escroc.

– Cred că sînt mai mulți tipi așa, egoiști și ticăloși în relațiile lor cu fetele, spuse el consolator.

– Crezi că tu ești așa, Barney?

– Probabil, dar nu am avut ocazia să arăt acest lucru.

Barney le dădu fanilor echipei Midwood ocazia să fie fericiți. A luptat ca un demon de la fluierul de început pînă în ultima clipă făcînd blocaje, pase, stopuri și joc de apărare cu o tenacitate care i-a însuflețit pe toți jucătorii din teren.

Efortul lui nu a trecut neobservat. La sfîrșitul sezonului fu selecționat în echipa secundă la All-City și ales căpitan pentru următorul an.

– Livingston, ți-ai scăpat în scăldătoare, zîmbi Laura. În anul următor tribunalele vor fi pline cu cercetași de la liceu. Probabil vei obține tot atît de multe oferte ca și rahatul ăla de Jay Axelrod.

– Nu, Castellano – voi obține mult mai multe.

Încă îndurerată și supărată de ruperea logodnei cu Jay, Laura încercă să realizeze o sinucidere politică.

A eșuat cu succes.

Și-a anunțat candidatura la președinția școlii, un post pe care niciodată nu l-a ocupat vreo fată. Și cîștigă, doar cu un ajutor simbolic din partea lui Barney de data aceasta.

Cu toate acestea, spre dezamăgirea ei, nici chiar cea mai înaltă funcție la Midwood nu putea s-o vindece de amorul propriu rănit.

În noaptea aceea căpitanul și președinta se întîlniră în grădină pentru o discuție sinceră și deschisă.

Cum stăteau așa pe veranda din spate privind prin coroana stejarului bolta înstelată, Barney își luă inima în dinți și întrebă:

– De ce, Castellano, de ce?

– Cum, de ce?

– Cînd eram mici, ultimul lucru pe care mi l-aș fi imaginat era că tu ai fi putut deveni un om politic. Cred că nu ești atît de zurlie să intenționezi într-o zi să fii senator al Statelor Unite sau ceva asemănător. Nu-i așa?

– Nu fi caraghios.

– Atunci, de ce?

– Îmi promiți că n-o să mă urăşti?

– Nu aş putea să te urăsc niciodată. Hai, dă-i drumul.

– Bine, începu ea concentrată. Doar... numai între noi doi şi acest stejar: am crezut că este cel mai sigur sistem de a pătrunde într-un colegiu bun. Făcu o pauză şi întrebă din nou cu timiditate. Crezi că sînt dezgustător de egoistă?

– Ei, ambiția este un sentiment omenesc normal, spuse el. Cred că dacă George Washington nu ar fi fost un tip ambițios am fi încă britanici.

– Nu ştiu. Mama spune că oamenii cred că ambiția o face pe o femeie fără farmec.

– Nu, dragă Laura. Nimic la tine nu va fi lipsit de farmec.

Spre ujmirea lui Barney, antrenorul îi ceru din nou să vină la tabăra de la Hiawatha, numindu-l de data aceasta instructor şef. Înțelegea că această funcție era onoarea ce însoțea alegerea lui la căpitănia echipei de baschet. (Acum era posibil să-i aranjeze un serviciu lui Warren în chip de instructor la echipa de juniori cu douăzeci şi cinci de dolari pe vară.)

Cînd sosi în tabără să-şi ia în primire funcția, Barney cercetă tabelul cu numele copiilor componenți şi spre satisfacția sa descoperi că Marvin Amsterdam nu revenise în tabără. Oare o să-l mai vadă vreodată? Şi dacă da, va fi asta la Wimbledon sau la Bellevue?

În orice caz în vara asta el nu trebuie să rişte să-l supere pe Nordlinger, deoarece scrisoarea de recomandare a antrenorului era decisivă pentru reuşita lui la colegiu.

Ca un călugăr devotat, Barney petrecea cu regularitate fiecare zi de la patru şi jumătate pînă la şase lucrînd cu Leavitt, Craig Russo şi alți doi noi protejați ai lui Nordlinger în sala de antrenament, formînd un nou grup de atac al echipei.

Tîrziu într-o seară din mijlocul lui august, sună telefonul. Era Laura care suna din spital.

– Barney, tatăl tău a avut un atac.

Barney îngheță.

– Cît de grav este?

– Nu se ştie sigur pînă mîine dimineață, dar ăştia de aici sînt convinşi că o să-şi revină. Mama e cu mama ta – şi nu poate fi luată din sala de aşteptare. Are impresia că se poate întîmpla ceva grav dacă ea va adormi.

– Îl iau pe Warren şi vin imediat.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Barn, îl atenționă Laura. Fii atent cum conduci.

Îşi trezi fratele mai mic şi alergă la Sandy Leavitt să-i împrumute maşina. Două ore şi trei sferturi mai tîrziu ei parcau în locul rezervat „NUMAI PENTRU DOCTORI".

Într-un suflet cei doi urcară scările spre Cardiologie, unde mama lor cu ochii în lacrimi îi întîmpină. Apoi Luis îi asigură pe băieţi că Harold este în afara oricărui pericol.

– Doarme liniştit acum. Ar trebui s-o luaţi pe mama acasă să se odihnească un pic!

– Ce s-a întîmplat? întrebă Barney.

– A avut un accident vascular cerebral, explică Luis. Este o hemoragie la creier cauzată de un cheag pe una din arterele cerebrale. Este prea devreme ca să se poată spune cît este de grav.

– Ce şanse are? întrebă îngrijorat Barney.

Luis încercă să-i liniştească, spunîndu-le totodată şi adevărul:

– Poate fi o slabă pierdere a unor mişcări pînă la paralizie completă, inclusiv pierderea vorbirii. Dar trebuie să înţelegi că sunt situaţii cînd un doctor nu poate să prevadă tot. Insist acum să-i duci pe toţi acasă.

– Tu ai de gînd să rămîi? întrebă Barney.

Luis dădu din cap aprobativ.

– Voi sînteţi familia lui – eu însă sînt medicul lui.

Peste o săptămînă, Harold era suficient de restabilit ca să poată primi vizitatori şi să vorbească cu voce slabă, vorbele fiind un mormăit abia perceptibil.

La Ziua muncii (prima luni din septembrie) un lucru era clar şi foarte dureros. Era un invalid. Niciodată nu va mai putea munci.

Estelle plecă în oraş la Comisia de pensionare a profesorilor şi începu alergătura birocratică interminabilă pentru a obţine o pensie medicală pentru soţul ei. Atunci făcu cunoştinţă cu lipsa de scrupule a birocraţilor. Deoarece Harold fusese profesor doar treisprezece ani îi revenea o pensie cu puţin mai mult decît necesarul pentru achitarea notelor de încălzire din timpul iernii. Avea şi o mică retribuţie de invalid de război care îi permitea să achite ipoteca la casă, dar...

În seara aceea, ea prezentă cruda realitate a situaţiei lor lui Barney şi Warren.

Cînd termină de vorbit îşi privi cu o expresie chinuită băiatul cel mare. Barney înţelese şi fără să aştepte să i se ceară, îşi asumă responsabilitatea.

– Bine, mami, îmi voi lua un serviciu. Cursurile se termină la ora unu, aşa că poate voi găsi ceva de lucru după amiezele în zilele de weekend.

Estelle îl privi cu recunoştinţă.

Abia atunci Warren îşi dădu seama:

– Dar cu baschetul ce faci? Tu trebuie să te antrenezi în fiecare după amiază.

– Ştiu, Warren, ştiu! explodă Barney. Va trebui să părăsesc blestemata aia de echipă, nu-i aşa?

Barney stătea privind în interiorul dulapului său semideschis, bascheţi, prosoape, şorturi şi multe alte boarfe care îi aduseseră atîtea bucurii de-a lungul anilor. Aproape că nu era în stare să şi le scoată şi să şi le pună în sac.

Deodată auzi zgomotul surd făcut de primii săi coechipieri care intrau în acel moment în vestiar. Fu o clipă penibilă pentru toţi. În final, Craig Russo rupse tăcerea: – Cum se simte tatăl tău, Livingston?

– Nu prea rău Craig. Mulţumesc.

Apoi urmă Sandy Leavitt:

– Să ştii că o să ne lipseşti.

– Şi voi o să-mi lipsiţi.

Apoi stîngaci ca întotdeauna, Sandy adăugă:

– Ăăă, – cred că ai auzit – sînt căpitan acum.

Barney fu surprins s-o găsească pe Laura afară, aşteptîndu-l.

– Nu ai ajuns încă în guvern sau ceva în genul ăsta? glumi el prosteşte.

– Am crezut că ţi-ar plăcea să mergem împreună spre casă.

– Oh. Făcu o pauză şi adăugă: Mulţumesc, Castello.

Nu era criză de locuri de muncă cu jumătăţi de normă. Numai dacă nu te deranja munca umilă pentru un salariu mic.

Barney optă pentru una care prezenta cel puţin o variaţie – vînzător de răcoritoare şi distribuitor la farmacia lui Lowenstein pe Nostrand Avenue, la distanţă de numai cîteva blocuri de casă. În fiecare după-amiază, la sfîrşitul ultimelor ore de şcoală, alerga la muncă (fiind plătit cu ora) îşi îmbrăca o bluză albă şi o bonetă caraghioasă albă pentru a servi cremă de ouă, sifon cu „Black and White“ şi, cînd i se cerea, bucăţi de banane clienţilor pe care-i cunoştea ca vecini de o viaţă de om.

Adesea gîndul îi zbura la clipele plăcute pline de elan cînd arunca mingile la coş în sala de sport cu lumină prietenoasă. Dar îşi revenea repede la realitate trebuind să se tîrască pe străzile reci ale Brooklynului ducînd la domiciliu medicamentele de pe reţetele clienţilor.

El încerca să se consoleze cu gîndul că totuşi o parte din munca lui putea fi considerată educativă. De fapt, bătrînul Lowenstein îi permitea să-l privească atunci cînd executa reţetele, amestecînd diferitele substanţe vindecătoare.

– Să ştii, Barney, spunea farmacistul zîmbind, cînd vei învăţa farmacologia la Facultatea de medicină vei obţine sigur nota maximă.

Farmacia era oficial deschisă pînă la şapte şi jumătate, iar Barney de obicei pleca spre casă după opt. Mama îl aştepta întotdeauna cu cina şi îi ţinea companie în timp ce Warren îşi făcea temele. Aşa înţelegea ea să-şi arate recunoştinţa pentru sacrificiul lui.

Plin de durere, Barney înţelese că mama în conversaţia ei se reducea doar la aduceri aminte.

– El întotdeauna a avut multă energie, remarca ea nostalgic.

– Da, am auzit despre asta.

– Noi rămîneam ultimii pe ringul de dans. Eram de-a dreptul extenuată. Cînd veneam acasă, uneori se urca în birou şi mai citea dintr-un autor latin toată noaptea pînă cînd serveam micul dejun. De aia era el un profesor atît de bun şi de popular în şcoală.

Barney puse o mînă pe umărul mamei: – Nu fi tristă, mami. Cui îi pasă acum că el umblă în baston? Măcar putem *să vorbim* cu el.

Ea dădu din cap a aprobare. – Ai dreptate. Trebuie să fim mulţumiţi. Apoi şopti cu afecţiune: – Eşti un băiat bun, Barney.

Seară de seară monologul ei se repeta aproape cuvânt cu cuvînt.

Venea apoi cea mai dificilă parte a zilei – vizita la tatăl său.

Harold îşi petrecea cea mai mare parte a timpului citind culcat în pat. Mai întîi ziarele de dimineaţă, apoi lucra puţin la cercetările lui, iar după somnul de la prînz, citea „World-Telegram". Seara, după cină, era prea obosit ca să mai facă ceva, stătea doar în pat şi primea vizite.

Simţindu-se vinovat că „nu era util nimănui", îşi lua adesea sarcina conversaţiei asupra sa discutînd despre întîmplări curente sau despre o carte oarecare pe care o citea atunci. Totuşi exista întotdeauna o nuanţă de jenă amestecată cu scuză în vocea lui. Barney sesiză acest lucru şi, inversînd metodele obişnuite, încerca să-i creeze tatălui său un sentiment de linişte sufletească prin povestirea unor situaţii excitante din viaţa sa intelectuală. Astfel, într-o seară, aduse vorba despre atracţia lui pentru psihanaliză.

– Ei tată, întrebă el, ai citit ceva din Freud?

– Da, de ce? Un pic.

Răspunsul îl surprinse pe Barney. Se aştepta ca tata să nu fi fost informat despre astfel de lucruri „moderne".

– Cînd am fost internat în Spitalul militar era acolo un psihiatru foarte simpatic care ne vizita şi ne cerea să-i povestim, iarăşi şi iarăşi, cum am fost răniţi. Făceam asta chiar şi de zeci de ori. Acest lucru a avut efect. Chiar a avut efect.

– Cum adică? întrebă Barney mirat.

– Bine. Îţi aminteşti desigur cum explică Freud formarea visului.

– Ştiu că zice că visurile deblochează inconştientul nostru.

– Da. Bine, acest doctor mi-a ajutat psihicul să se vindece prin metoda „visului cu voce tare". În fiecare noapte cînd dormeam retrăiam această explozie, dar vorbind despre ea o dată şi încă o dată, de mai multe ori, am reuşit să pun capăt acelor coşmaruri extenuante.

Apoi pe Harold îl fulgeră un gînd: – Apropo, la ce curs înveţi despre toate astea?

Încurcat, Barney recunoscu că el citea psihologie în timpul lui „liber". Amîndoi ştiau că el nu avea timp liber şi acum Barney se aştepta să fie certat pentru că nu-şi făcea temele pentru şcoală. Dar încă o dată tatăl său îl surprinse prin felul său de a gîndi.

– Bine băiete, în acest fel nu o să ai note bune. Întotdeauna am spus că adevăratul scop al unei educaţii este de a stimula mintea să gîndească. Spune-mi, ai citit ceva din Jung?

Barney negă din cap.

– Bine... De ce nu vrei să te uiţi pe *această* teorie a formării visurilor şi inconştientului colectiv – pe urmă putem să discutăm împreună.

– Sigur, tată, sigur. Poate că mami are posibilitatea să-mi aducă un exemplar de la bibliotecă.

– Nu e nevoie, răspunse Harold. Există un exemplar în biroul meu pe acelaşi raft cu Artemidorus.

După aceea, pentru Barney vizitele la Harold deveniră cea mai *frumoasă* parte a zilei.

De obicei, abia după ora zece Barney reuşea să se aşeze la masa de lucru pentru temele sale. La miezul nopţii era prea obosit ca să continue aşa că era obligat să se culce. Inevitabil începuse să rămînă în urmă la şcoală. Nu putea recupera nici în weekend pentru că sîmbetele lucra la Lowenstein începînd de la opt dimineaţa. Îi rămîneau doar după amiezele de duminică. Dar deja Barney îmbrăţişase o atitudine fatalistă: nu va merge la

colegiu pe o bursă de jucător de baschet. Şi cu notele sale cu nivel mijlociu nu va fi probabil acceptat la Columbia.

Aşa că de ce să nu-şi folosească singura sa zi liberă pentru a merge pe terenul de joc să se avînte în meciuri de baschet, pînă ce ieşea foc din el? Juca atît de mult şi cu atîta forţă încît, în final, toţi ceilalţi băieţi cădeau de oboseală şi plecau acasă.

Notele din primul trimestru erau mai scăzute decît cele normale. Însă media lui încă se ridica la 90. Aceasta însemna că mai exista posibilitatea de a nu fi eliminat din competiţia pentru Columbia.

Partea importantă a acestui test la scară naţională atesta aptitudinile candidaţilor pentru folosirea cuvintelor şi numerelor. Teoretic semăna cu o analiză de sînge, era ceva ce nu putea fi pregătit prin studiu.

Dar în practică, în timpul vacanţei de Crăciun, copiilor li se puneau meditatori pentru a le dezvolta aceste aptitudini. Fiecare familie cu visuri de a se ridica în societate sacrifica din bugetul său două sute de dolari pentru a-şi face copiii să pară mai deştepţi decît erau în realitate.

Inez Castellano privea aceasta ca pe o formă de „escrocherie", o compromitere a *onoarei.* Dar Luis, realist, o liniştea. De ce să fie fata lor dezavantajată? El chiar se oferi generos să-l subvenţioneze şi pe Barney, care era prea mîndru ca să accepte.

În ziua de Crăciun, Barney a lucrat (cu salariu dublu) pentru că era rîndul farmaciei Lowenstein să fie de serviciu. Se simţea foarte singur, mai ales de cînd Laura nu-şi mai făcea apariţia pe la ei. Era fie la meditator, fie la vreo petrecere.

A reapărut cu o săptămînă înaintea zilei testului de aptitudini şi se oferi să-i povestească lui Barney cîteva trucuri pe care le învăţase. El acceptă recunoscător şi amîndoi petrecură cîteva seri discutînd împreună.

Ironia fericită a soartei a făcut ca Laura să obţină 690 la testul verbal şi 660 la matematică, iar Barney respectiv 720 şi 735 de puncte.

– Ei drăcie, Barn, zise ea, cu astfel de punctaj ai acces la orice şcoală din ţară.

– Ascultă, Castellano, răspunse el, dacă aş fi jucat mingea anul acesta, singurul scor de care aveam nevoie ar fi fost de douăzeci de puncte la fiecare meci.

Asprimea iernii îl doborî pe Barney care venea de la lucru aproape ca o umbră. Uneori nu apuca să doarmă nici patru ore. Dar acesta era ultimul său trimestru. În cîteva săptămîni viaţa

lor de liceu se va termina, fie în bucuria rîsetelor, fie în regretul nostalgic.

Într-o sîmbătă seara pînă la miezul nopții îl ajută pe domnul Lowenstein să facă inventarul. Se tîrî apoi acasă prin zloată urcînd anevoie scările, dorind doar să se culce şi să doarmă fără visele bîntuite de aspirine, antihistaminice şi laxative.

Dar, în timp ce-şi scotea haina, stomacul îi reaminti că la prînz mîncase doar un singur sandviş şi se tîrî spre bucătărie. Spre surprinderea lui, lumina mai era aprinsă. Uimit, o găsi acolo pe Laura.

– Hei, ce dracu te-a adus aici aşa tîrziu, sîmbătă noaptea?

– Barney, trebuie să-ți spun ceva. Este serios.

– Tata? întrebă el într-un suflet. S-a întîmplat ceva cu tata?

– Nu, nu. Laura făcu o pauză şi apoi adăugă abia şoptit: Este vorba despre mine, Barn. Am încurcat-o. Ştiu că eşti obosit...

– Bine, bine, stai jos, iau un sandviş şi stăm de vorbă.

– Nu, nu aici. Putem merge să ne plimbăm un pic?

– La ora asta?

– Doar în jurul casei. Poți să-ți mănînci sandvişul pe drum.

Pentru prima oară o privi cu atenție. În ochi i se putea citi panica.

– Bine, Castellano, bine.

Apucă în grabă o mînă de biscuiți de cacao, îşi puse jacheta stropită cu noroi şi ieşiră în stradă.

Primii o sută de metri îi străbătură într-o linişte adîncă, Barney nu mai putea suporta încordarea, aşa că întreabă: – Te rog, îmi spui ce s-a întîmplat?

– Sînt... Nu... Nu mi-a venit. Am căzut pe bec, reuşi ea să spună. Sînt deja şase săptămîni.

– Vrei să spui că eşti însărcinată?

Fata reuşi doar să dea afirmativ din cap.

– O, Doamne, cum naiba s-a întîmplat?

– Nu ştiu, Barn! Mi-e ruşine, chiar îmi este ruşine. Şi sînt îngrozită.

El se simți deodată chinuit de o inexplicabilă părere de rău că este trădat.

– De ce nu te-ai dus la măgarul care ți-a făcut-o? Nu era în stare să-i zică „tată".

Ea dădu din cap negînd. – Pentru că-i lichea. Tu eşti singurul om din lume cu care pot să vorbesc despre asta.

– Trebuie să mă simt flatat? Trase puternic aer în piept şi, realizînd cît de disperată era Laura, încercă să se stăpînească. Bine, zise el încet, dar hotărît. Pot să aflu, aşa pentru mine, cine e tipul?

– Este... Sandy Leavitt.

Barney nu reuşi să-şi stăpînească furia: – De ce dintr-atîția l-ai ales pe *el?*

– Te rog, îl imploră ea, dacă aş fi dorit să mi se facă scandal le-aş fi spus părinților, şi o podidiră lacrimile. Te rog, Barney, suspină ea, te rog, ajută-mă.

În liniştea nopții de iarnă, el se opri şi şopti:

– Uşor, Laura, hai înăuntru în casă unde este cald. Hai să stăm de vorbă. Mami s-a culcat la ora asta şi nu ne aude nimeni.

În bucătărie începură să colaboreze ca să pună cap la cap ignoranța lor privind practicarea ilegală a unor operații medicale, încercînd să pună pe roate un plan. Era tot atît de greu pentru Barney să asculte pe cît de greu era pentru Laura să vorbească. În sufletul lui furia lupta cu mila pe care o simțea.

Laura ştia alte două fete din Midwood care au trecut prin situația ei. Fiecare recursese la diferite soluții ca să-şi rezolve problema.

Una plătise cincizeci de dolari unui personaj dubios şi, într-un apartament mizerabil de două camere la etajul cinci, într-un bloc undeva lîngă Red Hook avusese loc operația. Experienta fusese groaznică şi avusese mult noroc că scăpase cu bine. După cum îi spusese Laurei, tipul era aşa de murdar încît avea negru sub unghii.

Cea de-a doua fată le spusese părinților care, deşi îngroziți, au aranjat un avort în condiții medicale sterile. Dar această alternativă a necesitat un drum la Puerto Rico în timpul vacanței de vară, cînd absența ei a trecut neobservată.

– Barney, ce ne facem? apoi, ruşinată, se corectă: Iartă-mă, nu ar fi trebuit să spun ne facem, căci e treaba mea personală.

– Nu, Castellano, stai liniştită. Vom găsi noi o soluție bună. Dar întîi şi-ntîi eşti absolut sigură că eşti însărcinată?

– Ar fi trebuit să-mi vină ciclul de două săptămîni. La mine e regulat ca ceasul.

– Bine, atunci, să găsim un doctor ceva mai aproape decît Puerto Rico. Să-l întrebăm pe tatăl tău? Ar fi bine? Aş spune că este vorba de altcineva... În fine.

– Nu, Barney, n-o să poată înțelege. Mai bine mor decît să-i spun.

Se întoarse într-o parte. Tremura din tot trupul, suspinînd înfundat. Barney se ridică, ocoli masa şi o luă pe după umeri.

– Laura, ți-am spus, las' pe mine. Mă ocup eu. Şi se gîndi în sinea lui: de-aş şti barem *cum.*

Toată ziua de duminică, Laura nu avu nimic altceva în cap. Seara ajunsese să se convingă că la şcoală, a doua zi sau peste alte zile, va găsi pe cineva să cunoască treburile astea.

Cei doi prieteni, luni dimineața, în drum spre şcoală practic n-au schimbat o vorbă. Barney era surprins de faptul că toate păreau normale. Fata de lîngă el era aceeaşi pe care o cunoscuse cu atîția ani înainte. Numai că acum ea purta în pîntece copilul altuia.

Cînd se despărțiră în holul principal el începu să măsoare coridoarele; ca un vînător care îşi urmăreşte vînatul privea atent la fiecare chip pe lîngă care trecea. La prînz investigă ce se afla la bufet fără să ia nimic. La ora unu nu avansase de fel.

•

Sosi la farmacie şi începu să caute printre rețetele gata să fie duse la domiciliu. Ca de obicei, domnul Lowenstein veni şi îi ținu viitorului medic o scurtă prelegere relativ la proprietățile fiecărui medicament. Barney ascultă politicos, apoi puse pachețelele într-un mic sac de pînză şi ieşi în frigul de afară unde cel puțin era singur cu gîndurile lui.

Pe drumul de întoarcere la farmacie îi veni o idee. „Ce-ar fi să apelez la domnul Lowenstein, el probabil ştie tot atît de multe ca şi un doctor şi se află zilnic în contact cu atîția. De ce să nu-l întrebe?

Pentru că se va supăra... aproape sigur, şi-mi voi pierde serviciul."

Dar apoi în timp ce-şi scotea galoşii, privirea i se îndreptă spre bătrînul patron. Farmacistul avea o față amabilă pe care nu se întrezărea nici o îndoială. Chiar dacă nu exista nici un fel de echivalent al jurămîntului lui Hipocrat pentru farmacişti, Barney ştia bine că el nu şi-a bîrfit clienții.

Cînd apărea cîte o rețetă pentru o boală compromițătoare, cum ar fi cazul clienților care contractaseră gonoree, îl lăsa pe Barney să aibă în grijă magazinul în timp ce el ducea personal penicilina, nelăsînd să se ghicească unde şi la cine se ducea.

Mai rămăsese doar un sfert de oră pînă la închidere şi domnul Lowenstein începuse să închidă medicamentele periculoase, cînd Barney se apropie de el şi-l întrebă dacă are un moment liber pentru o scurtă discuție.

– Sigur, Barney, la ce te gîndeşti? Dacă este vorba despre o mărire de salariu, fii liniştit. Am planificat-o deja pentru luna care vine.

– Nu, nu, răspunse pe nerăsuflate. Alta este problema.

– Ce fel de problemă?

– A..., ezită el şi apoi continuă rapid: O fată pe care o cunosc eu are un necaz.

Bătrînul îl studie şi murmură:

– Şi trebuie să cred că tu eşti amestecat în această nefericită afacere?

Barney aprobă, dînd din cap.

– Este îngrozitor, spuse farmacistul, dar fără răutate. De ce crezi că vindem contraceptive aici? Tinerii dacă vor să aibe relaţii între ei, trebuie măcar să-şi ia propriile lor precauţii. Ca să fiu sincer, Barney, m-ai surprins foarte neplăcut.

– Da, domnule.

Urmă o pauză în care nici unul dintre ei nu-şi dădea seama cine trebuia să reia firul discuţiei.

În sfîrşit, Barney se hotărî să-ntrebe:

– Există vreun mijloc să mă ajutaţi, domnule Lowenstein? Credeţi-mă că mi-a fost ruşine să apelez la Dumneavoastră, dar fata este disperată, vreau să zic adică noi sîntem disperaţi. Nu vreau să meargă la un măcelar. Aceasta i-ar pune în pericol viaţa. Apoi se simţi îngrozitor de stînjenit şi se scuză. Cred că am făcut o greşeală că am vorbit asta cu dumneavoastră.

Farmacistul oftă: – Barney, ceea ce este rău este că acestă tînără femeie se află în încurcătură. Dacă există motive ca voi doi să nu vă puteţi căsători – şi se pare că la anii voştri asta e situaţia – cred că trebuie găsită altă alternativă. Te rog să mă înţelegi nu ştiu dacă este corect. Nu sînt Dumnezeu. Totuşi am să te ajut pe cît pot.

Barney simţi o mare uşurare. Aproape că-i venea să-l îmbrăţişeze pe bătrîn.

– Închide magazinul şi vino-n birou, îi ceru patronul.

Barney se grăbi să execute şi intră în odăiţa farmaciei. Domnul Lowenstein scria un număr de telefon pe o cartelă de fişier.

– Nu mă-ntreba cum de cunosc asta. Apoi cu grijă: Dar, din cîte-am auzit, omul ăsta este foarte precaut. Prescrie chiar antibiotice postoperator pentru a preveni orice surpriză neplăcută.

Barney studie fişa: *Dr. N. Albritton* – în Pennsylvania?

Patronul ridică din umeri: – Ăsta-i cel mai bun lucru pe care să-l fac, dragul meu. Mi s-a spus că el de obicei consultă pacientele în zilele de weekend, ceea ce este convenabil. Mai mult nu pot face. Deci?

– Poftim?

– Deci intenţionezi să telefonezi de la tine de acasă? Stai mai bine jos şi sună de aici.

În timp ce bătrînul Lowenstein plin de tact părăsea camera, Barney încă şocat, formă numărul pentru comanda interurbană şi ceru operatoarei din Chester, Pennsylvania. Cîteva minute

mai tîrziu auzi vocea calmă a doctorului care îi adresă bună seara. Acum partea cea grea.

Încercă să-şi expună problema pe cît putu de repede în timp ce căuta vag să ascundă identitatea Laurei. Dar medicul nu lăsa impresia că vrea amănunte.

– Cred că înţeleg natura cazului. Vă convine să-mi faceţi o vizită la clinica mea în această sîmbătă de dimineaţă? Este la doi paşi de Philadelphia.

– Sigur, sigur, desigur. Vom fi acolo oricînd doriţi.

– Bine, să zicem la unsprezece. E bine?

– Da, domnule, da, domnule. Absolut. Mulţumesc foarte mult.

Dar conversaţia nu se terminase.

– Domnule Smith, bănuiesc că-mi cunoaşteţi onorariul.

– Nu, nu, dar vom aduce banii. Fiţi fără grijă. A, exact, cît trebuie?

– Patru sute de dolari. Gheaţă, desigur.

Lui Barney i se puse un nod în gît.

Medicul întrebă politicos: – Aceasta modifică lucrurile, domnule Smith?

– Nu, nu, nu, e bine! răspunse Barney răguşit.

De îndată ce domnul Lowenstein se întoarse, îşi puseră paltoanele şi ieşiră pe uşa din spate.

Barney zburda de mulţumire; se întoarse spre patron şi zise emoţionat: – Nu ştiu cum o să vă pot mulţumi vreodată, domnule.

Bătrînul se opri şi se uită la Barney:

– Nespunînd asta nimănui, niciodată. *Niciodată.*

– Iisuse Hristoase, Barney, cum voi putea face rost de patru sute de dolari? Am mai puţin de cincizeci la bancă în contul meu. Ne aflăm din nou în punctul de plecare şi nu e *nimic* de făcut, începu Laura să plîngă.

El răspunse fără ezitare:

– Ascultă, Castellano, vom merge sîmbătă şi totul o să fie bine.

– Dar cum facem rost de patru sute?

Barney zîmbi:

– Nu, dragă, am aproape toată suma în bancă.

Îl privi mirată: – Ai lucrat ca un cîine pentru banii ăştia. I-ai strîns pentru colegiu.

– N-are importanţă. Sînt banii mei şi fac ce vreau cu ei. Aşa că să nu mai lungim vorba şi gîndeşte-te mai bine ce spunem cînd vom dispărea sîmbătă dimineaţă.

Laura era copleşită de sentimente pe care nu le putea defini. În sfîrşit, ea murmură uşor:

– Ştiu că ţi se pare stupid, Barn, dar şi eu aş fi făcut la fel pentru tine.

– Ştiu, aprobă el din cap solemn.

După orele de şcoală în ziua următoare, Barney se duse direct la Bancă şi retrase treisute optzeci şi şapte de dolari şi cincizeci şi şase de cenți din contul său, în timp ce Laura şi-l lichidă pe al ei, luînd cei patruzeci şi şase de dolari şi un cent şi merseră să reţină bilete pentru autobuz dus şi întors, de cîte 6,75 dolari pentru fiecare.

Barney plănui călătoria punct cu punct cum a făcut Hanibal la trecerea Alpilor. De la Greyhound un autobuz pleca la şapte şi ajungea la Philadelphia cu puțin timp înainte de nouă dimineața. Aceasta le permitea să aibă două ore la dispoziție pentru a ajunge la clinica lui Albritton.

Domnul Lowenstein îi dădu o zi liberă lui Barney, iar părinții au fost anunțați că vor încerca să obțină bilete la matineul cu filmul „Antoniu şi Cleopatra" cu Laurence Olivier şi Vivien Leigh. Deoarece plecarea de acasă era devreme, aveau să ia micul dejun la Nedick în Times Square. Şi după aceea, nişte sandvişuri şi plăcintă cu brînză de la Jack Dempsey, aşa că ar putea ajunge acasă ceva mai tîrziu.

Era trecut de miezul nopții şi Barney încă se agita în pat încercînd să adoarmă. Deodată auzi nişte pietricele aruncate în geam. Privi afară în curte şi o recunoscu pe Laura. O clipă mai tîrziu se afla lîngă ea.

– Barney, mi-a venit – mi-a venit ciclul.

– Nu – vrei să spui că a fost o alarmă falsă?

Ea rîdea şi plîngea deodată.

– Da, Livingston, o alarmă falsă. E grozav. Nu-i aşa? Laura îşi aruncă brațele în jurul gîtului lui şi se îmbrățişară.

– Castellano, sînt foarte fericit pentru tine. Nici nu-ți dai seama! şopti el.

– Hei, Barney, oftă ea cu o voce caldă. N-o să uit niciodată seara asta. Eşti cel mai drăguț băiat din lume.

ŞASE

Nimeni nu s-a mirat de faptul că Laura a fost acceptată cu bursă întreagă la Radcliffe. Era foarte fericită pentru că i se oferea perspectiva de a urma colegiul pregătitor pentru surori medicale, ca apoi să încerce să cucerească ultima fortăreață: Facultatea de Medicină.

Barney, în schimb, nu era tot atît de entuziast de calea pe care a pornit-o. Columbia îl acceptase, dar cu o bursă mică, acoperind doar taxele de şcolarizare.

– Vei avea posibilitatea să joci şi baschet, nu-i aşa? îl întrebase Laura.

– Doar dacă la ei antrenamentele se fac între miezul nopţii şi patru dimineaţa, replică tînărul amărît.

Hotărît să cunoască viaţa din campusul universitar, Barney îşi găsi un serviciu; cu banii cîştigaţi, reuşea să contribuie la bugetul familiei şi, în acelaşi timp, să-şi plătească şi chiria la cămin.

La întîi iulie, începu să lucreze ca portar de noapte la Versailles, unul din blocurile luxoase cu apartamente de locuit situat în cel mai elegant cartier din New York. Era extenuant, dar rentabil. Pînă la Ziua muncii (septembrie) cîştigase atît cît să-şi acopere nevoile financiare ale primului trimestru.

Sosi şi ziua despărţirii de Laura – moment la care refuzase toată vara să se gîndească. Nici cînd văzu de la geamul său cele două matahale, hamalii de la Railway Express tîrînd bagajele Laurei şi apoi încărcîndu-le în furgonetul lor cu o săptămînă înaintea plecării, tot nu-i venea să creadă că evenimentul sosise.

În noaptea dinaintea plecării ei au stat unul lîngă altul pe scările intrării din curte, uitîndu-se la umbra pe care o arunca inelul coşului de baschet, neglijat de atîta vreme.

– Eşti speriată, Castellano?

– Mai tare decît se poate imagina. Mă tot gîndesc că am fost acceptată din greşeală şi că voi pica la toate examenele.

– Da, replică el, sentimentul ăsta îmi este cunoscut.

Au stat aşa, tăcuţi un timp. Brusc, Laura întrerupse liniştea:

– Rahat.

– Ce s-a întîmplat? întrebă el.

– La dracu, mi-ar plăcea să fii şi tu în Boston.

– O, da, mi-ar plăcea să joc la Boston Celtics, dar trebuie să fim realişti.

– Nu-mi place să fiu realistă.

– Atunci de ce naiba vrei să ajungi doctor?

– Nu ştiu, răspunse ea candid. Într-adevăr, nu ştiu.

Colegiul Radcliffe publica anual o revistă veselă numită „Registrul boboacelor". Acesta conţinea lista numelor şi fotografiile tuturor fetelor nou venite, pentru a se putea cunoaşte mai uşor una pe alta.

Dar pentru bărbații din Harvard, era categoric cel mai important document căci, aşa cum fac vînzătorii de ponturi de pe hipodrom, la fel şi ei studiau mizele şi le încercuiau pe cele care promiteau să iasă cîştigătoare.

În 1954, fotografia Laurei Castellano era încercuită pe fiecare exemplar – acest fapt se vedea şi din mulțimea de apeluri telefonice care toate o căutau pe cea mai bună locatară de la Briggs Hall.

La început fu flatată. Apoi amuzată. Dar, în fiecare minut voci masculine, variind ca timbru de la cel mai înalt tenor pînă la cel mai profund bas, reluau ca o placă aceeaşi frază: „– Nu ne cunoaştem, dar..." aşa că ea ceru fetei de la stația de telefon să-i anuleze toate apelurile („Le poți spune că m-am molipsit de lepră, la toți...").

În dimineața următoare o întîlni pe Judith Baldwin, preparatoarea ce-i fusese atribuită. Aceasta avea în jur de patruzeci de ani şi era profesor suplinitor de biologie, o persoană foarte vioaie care se grăbi să o descurajeze pe Laura în ce priveşte şansele de a intra la Facultatea de medicină în general, şi la Harvard, în special. Ea însăşi mărturisea că fusese respinsă cu doisprezece ani înainte.

– Nu era vorba de persoana mea bineînțeles, asta era atunci politica oficială. Facultatea de Medicină Harvard nu a acceptat femei pînă în 1945.

– Nici chiar în timpul războiului? întrebă mirată Laura.

Judith negă din cap.

– Femeile, de fapt, nu puteau intra la Harvard. Acum au făcut o concesie, primesc şase femei. De mult, în anul 1881 un grup de femei din Boston au oferit cam un milion de dolari – îți dai seama ce însemna pe atunci un milion de dolari! – dacă se va permite cîtorva femei în fiecare an să urmeze Facultatea de Medicină. Şi Harvard *a refuzat.*

Acestea nu erau ce-i trebuia Laurei ca să-şi capete încrederea.

Între timp, Judith reveni cu o istorioară picantă:

– Destul de curios. Aveau totuşi o femeie în facultate. Numele Fanie Former îți spune ceva?

– Cartea de bucate?

Judith aprobă din cap. – Poți crede sau nu, dar să ştii că gătitul era un curs prevăzut în această facultate.

– De ce oare?

– Nu sînt prea sigură, dar cred că deoarece internilor nu li se va da voie să fie însurați. Profesorii s-au gîndit probabil că ar fi bine ca ei să-nvețe să-şi gătească singuri.

– Asta sună puțin a mînăstire, remarcă Laura, apoi urmîndu-şi gîndul: Eu totuşi, voi încerca, doamnă profesoară. Vreți să mă ajutați?

– Te simți destul de tare să supraviețuieşti dacă nu reuşeşti? Este absurd să vezi că băiatul de lîngă tine pe care tu l-ai pregătit la chimie sau biologie, şi ştii că ştie cît să poată lua nota B cu efort, a fost admis, pe cînd tu – care ai luat cu uşurință nota A – nu eşti considerată suficient de bună.

– Încercați să mă descurajați?

– Am reuşit?

– Nu! răspunse ferm Laura.

– Bine, zîmbi larg profesoara. Hai să facem planul de bătaie.

Cînd Laura se întoarse la Briggs Hall găsi o mulțime de mesaje telefonice de la curtezanii necunoscuți şi o scrisoare de la Barney.

Dragă Castellano,

Această scrisoare e primul lucru pe care îl bat la maşina de scris primită în dar de la ai tăi cu ocazia absolvirii.

Tocmai m-am mutat în John Jay Hall. Camera mea nu e tocmai mare. Prin comparație, îmi sugerează o cabină telefonică din Gara Centrală. Am întîlnit aici cîțiva băieți drăguți şi mulți candidați la medicină.

Ciudat, dar nu am dat peste candidați la medicină care să fie în acelaşi timp şi băieți simpatici. Cei mai mulți, pe cît se pare, vor să se specializeze în „sindromul regelui Midas" (adică să transforme în aur tot ce ating). Lectura lor particulară pare a fi „Medicina profitabilă".

Columbia este destul de mare şi chiar dacă trebuie să obțin blestematele alea de puncte la ştiințe, sînt hotărît să-mi iau examenul principal în engleză.

Cum aş putea să pierd oare şansa de a audia cursurile giganților de talia lui Jaques Barzum şi Lionel Trilling – ultimul fiind autorul cursului „Freud şi criza culturii?" Ăsta e un curs de literatură, *îți dai seama?*

Totul ar fi grozav dacă nu aş avea treabă cu chimia organică, dar vreau să scap de ea în aşa fel încît să nu atîrne deasupra capului meu ca o sabie a lui Damocles.

Ca să mă aflu în treabă, săptămîna trecută am fost la selecționarea bobocilor la baschet. Deşi ştiam că nu sînt în formă bună pentru joc am intrat totuşi în echipă. Dar am fost bleg şi am jucat ca o cizmă.

Şcoala e gard în gard cu cazarma soldaților. Unii din ei seamănă cu nişte haidamaci – înalți şi muşchiuloşi, tipi blonzi

din Vestul mijlociu, veniți aici probabil pe burse agricole consistente (Taci, ştiu că sînt invidios).

Oricum, încet, încet, grîul s-a ales de neghină (observi că am rămas la metaforele din agricultură), iar eu încă nu fusesem eliminat. Cînd eram spre sfîrşit, eram înnebunit de tot şi am încercat să fac aruncări la coş chiar şi cu stînga şi, printr-un miracol pervers, toate au trecut prin inel.

La sfîrşitul zilei, m-am trezit chemat de antrenorul începătorilor de la Columbia pe nume Ken Cassidy.

Astfel, după ce mi-a ținut un discurs a trebuit să-i spun că obligațiile financiare mă împiedică să accept oferta sa amabilă.

Răspunsul meu i-a zdruncinat imaginea de perfecțiune. A făcut o mutră de parcă eu aş fi fost un rahat care i-a consumat timpul lui valoros. Epitete ca cele folosite de el nu mi-a fost dat să aud nici pe terenurile din Brooklyn.

Oricum, acum închei semnîndu-mă. Scrisoarea o să o pun la poştă în drum spre serviciu.

Sperînd că eşti cuminte, cu dragoste,

Barney

De Crăciun au avut atîtea să-şi spună încît au stat de vorbă pînă la patru dimineața. Din entuziasmul lui Barney pentru marii intelectuali despre care el îi vorbise, Laura trase concluzia că, în medie, studenții din ultimii ani de la Columbia primeau o educație mai bună decît cei de la Harvard.

Un singur lucru părea a fi comun ambelor instituții. Candidații la medicină, pînă la ultimul om (şi erau în majoritate bărbați), erau concurenți nemiloşi, tocilari care nu s-ar fi dat îndărăt să-ți strice o experiență în laboratorul de chimie.

– Este o adevărată abnegație, comentă Barney acru, dar ştii bine că ăştia sînt personalitățile care vor intra la medicină.

– Da, aprobă Laura. Aş vrea să ştiu ce dracu îi face pe ăştia să mănînce cartea. Sper că nu numai banii...

– Nu, replică Barney, dîndu-şi aere de sociolog profesionist. Eu descopăr un înalt grad de insecuritate socială. Aceşti tipi consideră halatul alb un fel de platoşă de apărare. Dar analizează-i şi din alt punct de vedere. Cei mai mulți pot să obțină o întîlnire numai cu o vînzătoare dintr-un magazin de fructe. Imaginează-ți ce putere ai ca să-i poți spune unei femei: „Scoate-ți bluza şi arată-mi țîțele!".

Laura începu să rîdă.

– Nu glumesc, Castellano, insistă el.

– Ştiu – dacă nu aş rîde, aş plînge.

În ziua următoare au mai avut o sesiune nocturnă. De data aceasta pe un subiect foarte delicat pentru amîndoi – părinții lor.

Harold Livingston găsise un mijloc să facă față faptului că nu putea să-şi cîştige pîinea. Îi veni ideea de a-şi folosi talentul de traducător căpătat în armată şi acum traducea din clasicii literaturii orientale începînd cu secolul al unsprezecelea. Tradusese astfel primul şi cel mai important roman japonez „Povestea lui Genjii".

Barney fu mîndru de curajul tatălui său şi-l asigură pe Warren că tata făcea aşa nu doar ca tratament medical. El căutase în librăria liceului şi văzu că lucrarea tatălui său putea sta foarte bine în rafturile oricărei biblioteci de literatură.

– Acest lucru poate deveni un nou ideal în viață.

Laura, dimpotrivă, nu era deloc mulțumită. Cum intră în casă simți că mecanismul familiei sale nu lucra cum trebuie. Fiecare din părinți, la rîndul său, încerca să-i cîştige încrederea ca şi cînd încrederea ei ar fi putut valida drumurile opuse pe care apucaseră.

Inez mergea tot mai des la biserică să se spovedească vorbind despre păcate pe care nu avusese cînd să le facă, – atît de des se spovedea. Ea încercá să o convingă pe Laura să vină cu ea.

– Îmi pare rău, mamă, răspunse ea. Nu am ce să spun la spovedanie.

– Toți ne naştem păcătoşi, draga mamii.

Pentru moment, Laura uită că prima neascultare a omului a fost păcatul lui Adam. În schimb, ea se gîndi la altă greşeală făcută după alungarea din grădina Edenului care a lovit mai aproape: însemnarea lui Cain. Sînt oare eu răspunzătoare de pierderea surorii mele? Ea ştia – cel puțin din privirea mamei sale – că aşa era considerată.

Laura nu găsea consolarea nici în compania tatălui său. Era contrarul mamei. Într-o seară tîrziu, cînd veni îi auzi vocea tatei beat care o chema din birou:

– *Venga, Laurita, venga charlar con tu papa* – vino, vino şi stai de vorbă cu tatăl tău.

Ea se supuse în silă.

Luis, în cămaşă cu mîneci scurte, cu ambele coate pe masă, avea în față o sticlă pe jumătate goală.

– Bea un pahar cu mine, Laurita, o invită cu o voce răguşită şi opacă.

– Nu, mulțumesc, papa, răspunse încercînd să-şi păstreze calmul. Nu crezi că ai băut destul?

– Nu, răspunse el, mai sînt treaz şi mă doare.

– Ce? Nu-nțeleg.

– Trebuie să beau pînă nu mai simt durerea că exist.

– Hai, papa, nu acoperi asta cu filozofie, eşti chiar un bătrîn bețiv.

– Nu sînt bătrîn, Laurita, răspunse el sesizînd doar unul din adjectivele care i se adresaseră, şi pentru asta este păcat. Mama ta a abjurat lumea, pe diavol şi trupul. Ea refuză să...

– Trebuie neapărat să ascult asta?, îl întrerupse Laura simțindu-se din ce în ce mai jenată.

– Nu, desigur, nu. M-am gîndit că astfel vei înțelege mai bine de ce beau, dacă ai şti cît de grea este viața mea...

Acum ea nu mai ştiu ce să spună.

În orice caz, tata bătea cîmpii.

– Cel puțin sticla nu-mi întoarce spatele. Mă încălzeşte cînd mi-e frig. Mă liniştește cînd mi-e frică.

Laura îşi dădu seama că discuția devenea de nesuportat şi ridicîndu-se în picioare anunță: – Mă duc să mă culc. Mîine vreau să învăț.

Cum se întorcea, îndreptîndu-se spre uşă, Luis o strigă din nou:

– Laurita, te implor, sînt tatăl tău...

Ea nu se opri. Nu se întoarse. Se simțea nici mai mult nici mai puțin decît năucită şi îndurerată. Şi pierdută.

Complet pierdută.

Estelle nu putea să-şi explice de ce nici unul din familia Castellano nu se atinsese de mîncarea pe care le-o pregătise cu atîta dragoste pentru seara de Crăciun. Inez stătea ca o statuie, Luis bea vin, iar Laura se tot uita la ceas, numărînd nu numai zilele, ci şi orele şi minutele pe care trebuia să le suporte înainte de a evada din nou la Boston.

Obligația de a înfiripa o conversație căzuse pe umerii fragili ai lui Harold Livingston. El se întoarse spre Laura şi spuse zîmbind:

– Barney mi-a spus că amîndoi ați obținut „A“ la chimia organică. Țineți-o tot aşa şi peştera comorilor vi se va deschide. Veți intra la medicină.

– Poate pentru Barney, remarcă Laura. Preparatoarea mea spune că Facultatea de medicină nu priveşte cu ochi buni o viitoare doamnă doctor. Chiar şi pentru un interviu trebuie să fii prima în clasă, să ai scrisoare de recomandare de la Dumnezeu sau de la Sfîntul Luca, care a fost medic...

Cu coada ochiului o văzu pe Inez încruntîndu-se la lipsa ei de pioşenie.

– Sigur că exagerezi, Laura, comentă Harold Livingston.

– Ce bine ar fi, zise fata. Desfid pe oricine poate să numească trei femei medici renumiți în toată istoria medicinii.

– Florence Nightingale, se amestecă în discuție Warren.

– Era infirmieră, țîncule, îl puse Barney la punct.

– Binee, începu Harold rar, acceptînd provocarea fetei, acestea au fost: Trotula, profesor de medicină la Universitatea din Salerno în secolul al unsprezecelea. Ea chiar a scris un faimos curs de obstetrică.

– Grozav, într-adevăr ați nimerit-o, domnule Livingston. Mai trebuie două.

– Binee, mai este în orice caz Madame Curie, propuse Harold.

– Îmi pare rău, domnule Livingston, era doar chimistă. Şi s-a mers greu şi cu asta. Vă dați bătuți?

– Da, Laura, acceptă Harold. Doar dacă o să urmezi istoria ştiinței vei putea să răspunzi la întrebare.

– Ei bine, chiar din paginile lui „New York Times" o să v-o servesc pe Dorothy Hodgkin, doctor în medicină, care a descoperit de curînd vitamina B-12 pentru tratamentul anemiei pernicioase. Apoi o să v-o spun pe Helen Taussing, o fată chiar din Radcliffe, care deşi nu a fost primită la Harvard a făcut cu succes prima operație pe inimă pentru boala albastră. Aş mai putea să vă mai dau cîteva nume, dar nu cred că aş reuşi să fac cu ele o echipă de fotbal.

În acest moment, Luis ieşi din tăcere:

– Tu vei schimba totul, Laurita, ai să fii un mare doctor.

În mod obişnuit, Laura ar fi fost mîndră de această dovadă de optimism părintesc.

Dar Luis era beat mort.

Puțin mai tîrziu cei doi fiind singuri, Laura îi spuse lui Barney hotărîtă:

– De Paşte nu mai vin acasă.

– Hei, asta-i o veste proastă. De ce?

– Să-ți spun drept, am avut senzația că am trăit Ultima Cină.

Veni vara şi Barney încă lucra în schimbul de noapte în Park Avenue. Transpira în uniforma de portar şi se silea să învețe în fiecare clipă de răgaz.

Terminîndu-şi primul an cu media A-minus nu vru să-şi compromită ascensiunea spre cerurile medicinii cu o notă proastă la fizică. Se decise ca atare să dea examenul pentru cele două părți ale acestui curs în sesiunea din vară la Long Island University, unde competiția dintre candidații la medicină era mai mică.

Acest plan nu era un secret în comunitatea aspiranților la medicină. Şi Laura optase să dea fizica în vară, dar la Harvard. După cum explica într-o scrisoare către părinți, nu mai putea suporta ideea unei veri înăbuşitoare şi chinuitoare pe asfaltul

topit al New Yorkului. Nu-şi făcea nici o iluzie că se vor înşela asupra adevăratului motiv pentru care nu venea acolo.

Dar, cum descoperi ea în curînd, singura asemănare între Universitatea Harvard şi şcoala ei de vară era coincidenţa de nume, pentru că în iulie şi august şcoala devenea un fel de club pentru crema fetelor de pe Coasta de Est ce veneau la Cambridge trăgînd speranţa să agaţe un student de la Harvard ca bărbat. Ea se amuza de totala lor lipsă de subtilitate. Ele purtau cele mai scurte şorturi şi cele mai strîmte bluze.

– Ai putea face furori aici, Barney, îi scrise ea. E o adevărată galerie de frumuseţi.

Am laboratoare în patru după amieze pe săptămînă, iar vinerea sînt atît de plină de ecuaţii şi formule şi fenomene de neînţeles cum ar fi efectul Doppler (cui naiba îi trebuie viteza sunetului, nu-nţeleg), că tot ce-mi doresc pentru weekend este să dorm. Poate te gîndeşti cum să faci ca să vii aici vara viitoare, Barn. O să-ţi placă. Între timp te rog nu munci prea tare.

Cu dragoste, L.

În ziua următoare cînd se plimba prin campusul de la Long Island, Barney privind la colegii săi îşi dădu seama că în materie de sex începea să fie puţin întîrziat. Chiar Warren pretinsese recent că mersese „aproape pînă la capăt" cu o fată din Eastern Parkway. Era de necrezut că fratele său mai mic marca înaintea lui.

Aşa că, cu un machiavelism satanic, decise să meargă pe terenul considerat a fi cel mai bun loc de vînătoare, Teatrul Modern Drama.

Instinctul său se dovedi exact: locul era supraîncărcat de candidate la calitatea de artiste în raportul de cel puţin trei fete la un băiat. Mai mult, descoperi că pentru ele Universitatea Columbia era o formulă magică.

Prima sa cucerire putea fi atribuită mai degrabă iniţiativei nu chiar romantice a domnişoarei Rochelle Perski care, în momentul în care se îmbrăţişau cu pasiune în salonul părinţilor ei, şopti tandru:

– Ei, ai de gînd s-o faci sau nu?

El avea de gînd.

Şi o făcură.

Natural, nu putu să-şi ascundă mîndria. În următoarea sa scrisoare către Laura făcu aluzii clare, dar fără amănunte. Nu chiar din spirit cavaleresc, ci cu scopul de a-şi lăuda calităţile (scrisoarea o semnă: „Barney, cel ce şi-a pierdut inocenţa").

Barney nu o mai văzu pe Laura pînă ce ea nu veni în silă pentru o vizită scurtă, într-un weekend de august în casa din

Neponset, pe care familiile lor se hotărîseră în mod eroic să o cumpere.

Warren trecuse în cursul superior la Midwood şi se angajase ca picolo la Greenwood Manor din cadrul complexului staţiunii Catskill Mountains. Bacşişurile, după cum le scria el părinţilor prin Barney, erau mai mari pentru chelnerii care aveau de gînd să candideze la medicină. Dar cum el îşi alesese cariera de jurist, în această privinţă era pe locul al doilea.

După cină, Laura şi Barney se plimbară pe malul apei, în razele tîrzii ale apusului de august.

– Ce fac părinţii tăi? întrebă el.

– Nu stau atît ca să pot afla, răspunse ea scurt. Luni dimineaţă plec la Boston cu trenul.

– Dar mai sînt şase săptămîni pînă la începutul şcolii.

– Mda, dar m-a invitat un prieten acasă la părinţii lui.

– E ceva serios sau te duci doar ca să schimbi aerul? întrebă el.

Ea ridică din umeri.

Barney nu-şi dădu seama dacă ea nu vroia să răspundă sau chiar nu ştia.

– Cine-i tipul, totuşi?

– Îl cheamă Palmer Talbot.

– Sună a nume de maşină de curse, remarcă Barney. E drăguţ?

– Încetează, Livingston, m-am întîlnit eu vreodată cu unul care nu era drăguţ?

El o privi cu un zîmbet ironic şi răspunse: – Probabil, am impresia că ai deja un palmares.

– Poate că ăsta e altfel.

– Mda... are două nume de familie.

În drumul spre casă Laura se uită bine la Barney şi pentru prima oară observă oboseala pe faţa sa.

– Munca asta de noapte te bagă repede în mormînt, Barn. Nu poţi să găseşti altceva?

– Nu, Castellano, îmi convine asta. Am timp pentru studiu şi pe lîngă asta sînt pe cale să avansez. La anul, ăia mă fac portar şef.

– Şi eu îţi spun că te omori cu zile.

– Ascultă, încă nu eşti medic.

– Da, dar în ritmul în care ai pornit-o, cadavrul pe care o să lucrez în facultate o să fie al tău.

Anul 1955 va rămîne în istorie ca fiind cel în care americanii au ieşit şi au dansat de două ori pe stradă. O dată pentru evenimentul fără precedent în istoria Brooklynului, cînd echipa

Dodgers i-*a bătut* pe New York Yankees şi a luat campionatul mondial.

Apoi a fost explozia pe scară naţională provocată de anunţul din 12 aprilie cînd se făceau publice rezultatele vaccinului lui Jonas Salk, experimentat pe scară mare pe şcolarii din Pittsburgh. Pe scurt, *reuşise.* Ştiinţa învinsese poliomielita!

Întreaga ţară înnebuni şi, după cum îşi aminteşte un martor, „toate clopotele băteau, claxoanele sunau, sirenele fabricilor fluierau, se trăgeau salve, circulaţia se oprea în semn de recunoştinţă, oamenii au încetat lucrul, s-au oprit orele de clasă făcîndu-se adunări entuziaste, s-au ciocnit pahare, erau îmbrăţişaţi copiii, se mergea la biserică, oamenii îşi zîmbeau fără să se cunoască, duşmanii erau iertaţi".

Nu vor mai fi nicăieri tragedii ca aceea a lui Isobel Castellano. Dumnezeu să-l binecuvînteze pe doctorul Salk! Ce bine ar fi fost să-l fi descoperit *mai devreme.*

ŞAPTE

Era în dimineaţa duminicii weekendului pentru Ziua muncii. Warren se delecta cu o bomboană fondantă şi cu rubrica de sport a liceului „Times". Tatăl lui în acest timp arunca o privire prin catalogul editorial. Arăta mai palid şi mai tras ca de obicei, terminîndu-şi cea de a treia ţigară pe ziua aceea.

– Mai vrei cafea? îl întrebă amabilă Estelle.

– Nu, mulţumesc. Mă simt cam prost. Mă gîndesc să merg în grădină la aer curat.

– Foarte bine, vin cu tine.

Harold îşi luă bastonul şi se sforţă să se ridice; refuza îndărătnic să fie ajutat.

Warren ajunsese la noutăţile din săptămîna aceea, cînd auzi vocea mamei ţipînd înspăimîntată din grădină:

– Ajutor, ajutor, veniţi repede.

Într-o clipă fu la uşa din spate şi-l văzu pe tatăl său zăcînd nemişcat, întins pe pămînt. Warren se repezi către ei.

– Ce s-a-ntîmplat, mamă?

– Stăteam de vorbă aici, suspină Estelle, şi deodată s-a prăbuşit. Cred că şi-a pierdut cunoştinţa. Nu ştiu. Nu ştiu.

Warren se lăsă în genunchi şi privi la tatăl său ai cărui ochi erau închişi şi avea faţa cenuşie. Îl prinse pe Harold de umăr şi strigă, vrînd să-l trezească: – Tată, tată! Nici un răspuns. Îşi puse mîna sub nările lui Harold, dar nu fu în stare să-şi dea seama dacă respira sau nu. Nu putea fi sigur. Apoi îi puse urechea pe piept.

– E în regulă, mamă. Inima se aude. Dar bate foarte repede. Îl chem pe doctorul Castellano.

Ea aprobă din cap nemaiavînd glas. Warren fugi şi Estelle se lăsă jos pe pămînt ca să sprijine capul soţului ei în poală.

Maşina doctorului nu era în faţa casei. Warren se repezi pe trepte, bătînd la uşă. Apăru Inez.

– Tata se simte rău, a leşinat sau aşa ceva. Unde-i doctorul Castellano?

– Oh, *Maria Santisima,* e plecat să vadă nişte bolnavi. Nu ştiu dacă se întoarce. Ascultă, este un doctor Freeman, foarte aproape la Park Place, spuse ea arătînd spre stînga.

– Bine, bine. Ce număr?

Ea clătină din cap: – Nu ştiu, dar e singurul apartament în casă. Are numele pe o firmă metalică, afară, lîngă uşă. Tu aduci doctorul şi eu merg la Estelle să văd cum pot să o ajut.

În mai puţin de două minute, Warren cu răsuflarea tăiată, apăsa pe soneria de la Park Place 135 în dreptul numelui Oscar Freeman, doctor în medicină. Imediat o voce se auzi la interfon: – Aici este doctorul Freeman. Cu ce vă pot fi de folos?

– Tata a leşinat, domnule doctor. E întins pe jos. Puteţi veni imediat?

– E inconştient?

– Da, da, răspunse Warren aproape ţipînd de îngrijorare. *Vă rog* să vă grăbiţi!

Fu un moment de tăcere, apoi vocea prin difuzor a medicului se auzi rece: – Îmi pare rău, băiete, cred că e mai bine să chemaţi Salvarea. Din motive profesionale nu mă pot implica în astfel de cazuri.

Se auzi un declic. Convorbirea se întrerupse. Warren rămase nemişcat o clipă, pierdut şi năucit. Nu-şi imaginase niciodată că un doctor va refuza să vină. O, Dumnezeule, gîndi el, ce mă fac acum?

Alergă acasă cu spaima în suflet.

Scena din grădină era aceeaşi doar că Inez adusese o pătură ca să-l acopere pe Harold care tremura.

– Unde-i doctorul?, întrebă Estelle.

– Nu vine, răspunse Warren cu necaz. Aţi telefonat la spital?

– Da, zise Inez. Au spus că vin cît pot de repede.

Salvarea veni după douăzeci şi şapte de minute. Îl duse pe Harold Livingston la Spitalul King's County, unde fu declarat decedat.

Barney lucra la „Versailles" cînd sună Warren. Alergă în stradă, opri un taxi şi sări în el.

– Asta-i ceva nou pentru mine, rînji şoferul, un portar să meargă cu taxiul.

– Scuteşte-mă de glume, i-o reteză Barney, du-mă la Spitalul King's County cît poți de repede.

Culoarul era prost luminat şi mirosea a dezinfectant. La capătul lui, Barney o zări pe Inez consolînd-o pe mama sa care plîngea şi-l auzi pe Luis zbierînd: – *Mierda!* Asta a fost o prostie. Nu trebuia să-l laşi să iasă din casă!

Cînd Barney se apropie îl văzu pe spaniol certîndu-l pe fratele său mai mic, care era în stare de şoc.

– Vă jur, doctore Castellano, protesta slab Warren, i-am spus că era vorba de viață sau de moarte...

Văzîndu-şi fiul cel mare, Estelle se ridică strigînd:

– Barney, Barney, şi alergă să-l îmbrățişeze.

I se păru că totul se opreşte în loc cînd îşi luă mama îndurerată în brațe, încercînd să o mîngîie. După cîteva clipe, Estelle murmură:

– Vreau să-l mai văd. Vii cu mine, Barney?

Fiul cel mare făcu un semn aprobator.

Privi spre fratele său şi înțelese remuşcările care-l chinuiau.

– Warren, stai aici pînă mă-ntorc.

Rămas singur cu Luis în timp ce ieşeau din spital, Barney, în sfîrşit, putu să-l întrebe:

– De ce erai atît de furios, doctore Castellano?

Punctîndu-şi povestirea cu înjurături, Luis îi relată întîmplările din dimineața aceea.

Barney era uimit:

– Cum poate un doctor să stea liniştit în fund pe scaun şi să-l lase pe tata să moară?

Luis răspunse cu dinții strînşi:

– Javra se temea de urmărire judiciară.

– Nu-nțeleg, ce fel de urmărire?

– Dragul meu, în țara asta mare, mulți medici nu vin într-un caz de urgență ca acesta. Dacă pacientul moare, familia poate să-l urmărească în justiție pentru greşeală profesională.

– Nu e de datoria unui doctor să ajute?

– Numai din punct de vedere moral, răspunse Luis, necăjit. Nu legal. Nici o lege nu prevede că un doctor este obligat să vină.

– Crezi că ar fi fost de vreun folos? întrebă Barney.

Luis ridică din umeri.

– Nu se ştie niciodată. Cauza morţii tatălui tău a fost un infarct miocardic. Timpul este foarte important cînd ai de-a face cu vibrilaţia ventriculară. Freeman ar fi putut să-i injecteze lignocaină şi cel puţin să fi început reanimarea.

Barney izbucni de furie.

– Îl omor pe tipul ăsta, mă duc şi-l omor cu mîna mea.

Luis îl prinse pe tînăr uşurel pe după umeri:

– *Calma, cálmate, hijo.* Nu are rost. Trebuie să te împaci cu ideea c-a murit. Trebuie să-ţi păstrezi capul de dragul mamei tale. Acum tu eşti capul familiei, ţine minte asta.

Era aproape miezul nopţii cînd au ajuns acasă. Laura sosise din Boston cîtva timp mai devreme.

– Am făcut...ăă... nişte cafea şi sandvişuri, spuse ea cu timiditate. Dacă cineva vrea să mănînce...

Tristeţea celor din familia Livingston era palpabilă. Şi totuşi ea îşi dădea seama că Barney simţea mai mult decît o durere.

Luis şi Inez o duseră pe Estelle pe scări, sus în dormitor, Luis ca să-i administreze un sedativ, Inez ca s-o pregătească pentru culcare. Warren luă un sandviş şi un măr şi se duse în camera sa, să fie numai cu durerea lui.

Aşa că Barney şi Laura rămaseră singuri în bucătărie.

– Hei, Barn, vorbeşte-mi, spuse ea uşor. Ştiu că ţi-e greu. Dacă vorbeşti, te ajută.

El îşi aplecă în jos capul.

Ea se apropie de el, îngenunche şi-i atinse mîna. – Spune ceva, spune, Barn.

În sfîrşit, el dădu glas ideii care-l chinuia.

– Nu pot să cred. *Un doctor* l-a lăsat să moară.

– Barney, asta nu-i important acum.

– Atunci ce naiba-i important?

Ea îi atinse obrazul cu mîna şi el o prinse cum prinde un înecat scîndura salvatoare.

Asta îi dădu puterea să înceapă să plîngă.

În zilele care au urmat, Estelle Livingston nu se putea alina. Barney stătea acasă plecînd doar în Manhattan la vreun curs sau să lucreze la „Versailles“ în schimbul de noapte.

La înmormîntarea lui Harold, deşl fuseseră chemate numai cîteva rude, veniră mulţi profesori de la Erasmus Hall, care şi-l

aminteau cu afecțiune şi chiar foşti elevi care citiseră anunțul din „Brooklyn Eagle".

Într-o seară, două săptămîni mai tîrziu, Estelle şi fiii şăi stăteau în jurul mesei din bucătărie ca să discute privind viitorul.

– O să fie bine, spuse ea, Harold era meticulos în această privință. Casa este proprietatea noastră în întregime, fără datorii. În testamentul său cere ca cei doi fii ai săi să-şi împartă biblioteca. Nu a făcut precizări în plus. Ştie că voi o să fiți corecți unul cu altul.

– N-aş fi în stare să iau una din cărțile lui, murmură Barney.

– Nici eu, dădu din cap Warren, vreau să las totul aşa cum este.

Estelle înțelese. Aveau cu toții nevoie de timp.

– A avut grijă de noi, continuă ea. Pe asigurarea de la federația profesorilor vom primi cincisprezece mii de dolari. Şi pentru polița din armată încă zece mii. Asta înseamnă că nu vom avea griji financiare.

Cei doi frați aprobară dînd din cap.

– M-am gîndit ce să facem cu aceşti bani, continuă ea. Barney, aş vrea să nu te mai omori muncind. Pentru restul timpului cît eşti la Columbia îți voi plăti toate cheltuielile ca să poți studia.

Barney îşi ridică mîna în semn de protest, dar ea îl opri scurt.

– Te rog, insistă ea şi pronunță cuvintele cu care ştia că putea să pună capăt oricărei discuții. Aşa a vrut tata. Să nu crezi că nu am vorbit despre asta.

Barney stătea nemişcat, încercînd să-şi imagineze cît de dureroase trebuie să fi fost aceste conversații cu tatăl său.

– Pun aceeaşi sumă de bani în bancă pentru tine, îi spuse ea lui Warren, astfel vei putea merge la orice facultate de drept doreşti.

– Dar, mami, spuse Warren încet, tu cu ce-ai să rămîi?

– O să fie aşa cum trebuie. Cum absolviți voi, pot să scot casa la vînzare.

Într-un gînd, cei doi frați spuseră deodată:

– Nu.

– Fiți realişti, băieți, vrea unul din voi să-şi practice meseria în Brooklyn? Întrebă ea. Pe lîngă asta, mătuşa Ceil ne-a trimis broşuri din Florida ani de zile şi, sincer să vă spun, de cînd a convins-o pe bunica să meargă acolo mă gîndesc ce bine ar fi să nu mai purtăm iarna galoşi şi umbrelă. Ştiu ce înseamnă locul ăsta pentru voi, continuă ea. În fiecare colț sînt atîtea amintiri, dar vă rog, credeți-mă, putem vinde casa şi păstra amintirile. Ele or să fie ale noastre întotdeauna, or să ne aparțină.

– Cred că ai dreptate, mami, suspină Barney resemnat.
Nu mai era nimic de adăugat.

La început, Barney nu putu să-şi dea seama de realitate; pentru prima oară în viața lui putea să facă ce vrea el în vacanță.

În vara următoare, în vreme ce Estelle era plecată la vînătoare de apartamente la Miami, frații Livingston cumpărară un bilet de călătorie în circuit cu autocarul – Grand Canyon, Yellowstone Park, California Redwoods – culminînd cu trei zile la Hollywood.

Pentru prima oară se cunoscură unul pe altul ca adulți. Ei vorbiră despre idealurile lor, despre „Miss Perfect" pe care fiecare şi-o dorea de soție.

– O să fie trist, spuse Warren cu glasul pe jumătate.

– Ce vrei să spui, War?

– Vreau să spun că tata o să lipsească de la căsătoriile noastre. Ştii, nu mă pot obişnui cu ideea asta.

– Nici eu.

Ei fuseseră întotdeauna frați, dar în vara aceea deveniră prieteni.

– Ce naiba faci aici? Băiatul Ken Cassidy recent avansat pe postul de antrenor al echipei de baschet Columbia era stupefiat să vadă o stafie din trecut printre candidații proaspeți care încercau să intre în echipă.

– Sînt aici ca oricare altul, domnule Cassidy, spuse Barney Livingston cu o politețe usturătoare.

– Haida de, nu mă face să-mi pierd timpul.

– Aceasta e America, domnule, oricine are dreptul la o judecată imparțială.

– Bine, oftă el, ia-ți drepturile constituționale. Du-te acolo, trage o minge, ca să-ți pot trage şi eu o lovitură.

În prima rundă, Barney fu singurul care nimeri coşul. Sub panou era ca o caracatiță cu coate.

La sfîrşit, băgase asemenea spaimă în boboci încît şi antrenorul trebui să zîmbească.

– Fir-ar să fie, se gîndi Cassidy, o să-l iau pe acest clovn ca al cincisprezecelea în echipă. O să le formeze celorlalți un spirit de luptă.

Acum că se simțea în largul său, Barney o suna pe Laura cel puțin o dată pe săptămînă seara. Ea putea să-l aştepte pînă în februarie cînd cei de la Columbia veneau să joace cu Harvard.

– Castellano, o preveni el, frumoşii tăi de la Harvard o să-l vadă pe cel mai fioros şobolan care a existat vreodată.

În tot timpul lungii călătorii cu autobuzul de la Morningside Heights, în vreme ce restul echipei dormea, Barney era perfect treaz şi agitat, gata să se dezlănţuie.

Echipa luă un prînz sumar la antrenamentul de la clubul Universităţii Harvard. Mai erau încă patru ore de aşteptare pînă la începutul jocului. Dar Barney avea alte planuri pentru acest timp. O luă la picior cît putu de repede pe străzile îngheţate din Cambridge, ajunse la staţia de metrou Harvard Square unde prinse un tren pentru Park Street, apoi îl schimbă cu un tramvai care îl ducea la două blocuri distanţă de Facultatea de Medicină Harvard.

Ajunse cu un sfert de oră mai devreme la biroul doctorului Stanton Welles, directorul oficiului pentru admitere.

Foarte conştient de reputaţia conform căreia Harvard nu-i lua numai pe cei mai buni, ci şi pe cei îndrăzneţi, Barney îşi folosi timpul de aşteptare de dinaintea interviului, concentrîndu-se pe răspunsurile pe care le pregătise la inevitabila întrebare: „De ce doriţi să deveniţi medic, domnule Livingston?"

A. Deoarece vreau să alin şi să vindec suferinţa din lume. Prea direct.

Sau poate:

B. Pentru că posibilităţile de cercetare ce se oferă la dumneavoastră îmi vor da posibilitatea să descopăr noi metode de vindecare, să străbat noi frontiere, ca Jonas Salk, prevenind tragedii ca aceea a micii Isobel. Nu, prea pretenţios.

sau:

C. Pentru că este o treaptă sigură pe scara socială. Adevărat, dar nimeni nu o să accepte asemenea răspuns.

Sau chiar:

D. Pentru că vreau să cîştig o grămadă de bani (Ar putea fi acceptat ca probă de inocenţă, dar respins ca vulgaritate).

Sau, mai bine:

E. Pentru că întotdeauna l-am admirat pe Luis Castellano şi vreau să fiu medic ca el.

Şi:

F. Deoarece un doctor fără inimă a contribuit la moartea tatălui meu şi vreau să le arăt tuturor acestor ticăloşi cum trebuie să fie de fapt un doctor.

Răspunsurile E şi F cel puţin aveau avantajul că erau perfect sincere. Dar erau suficient de bune?

Înainte de a continua să reflecteze, o voce îl chemă: „Domnul Livingston".

Îşi ridică privirea. În faţa lui se găsea un bărbat înalt slab, distins, într-un costum format din haină, vestă şi pantaloni.

Barney sări în picioare.

– Da, domnule, spuse el, aproape salutînd.

– Sînt dr. Welles. Îți mulțumesc că ți-ai dat osteneala ca să vii să ne vezi. Să trecem în birou.

Barney intră într-o cameră decorată cu o colecție formidabilă de diplome de onoare. Participări la tot felul de societăți, naționale, internaționale, regale, de tot felul, fără să mai vorbim de scrisori semnate de toți președinții Statelor Unite, de la George Washington încoace...

Directorul se plasă în spatele unui birou măreț de mahon, iar Barney se așeză, ținîndu-și spatele drept pe un scaun tip Harvard tradițional, stil colonial cu brațe de lemn cafenii și un spătar negru lustruit, purtînd insigna facultății gravată cu aur.

Urmă ceea ce păru o lungă tăcere. Barney stătea aplecat înainte, cu mîinile pe genunchi, echilibrat, așteptînd parcă să primească o minge.

Într-un sfîrșit, Welles deschise gura și întrebă: – Crezi că aveți șanse diseară?

Barney fu luat prin surprindere. Ce gen de șmecherie încerca tipul cu el? Cum trebuie să răspundă la așa ceva? Să spună politicos că va face tot posibilul. Să spună că spera să-i facă praf pe cei din Harvard? Sau să întrebe cum putem vorbi de baschet, cînd există atîta boală și suferință în lume? Respinse toate aceste posibilități.

– Cred că da, răspunse el politicos.

Dar următoarea întrebare era tot o indirectă.

– Merită să pariez?

Barney nu găsi nici o alternativă, așa că răspunse: – Nu chiar; vreau să spun că este ca și cum v-aș pune în palmă zece dolari. Ar putea părea un fel de bacșiș.

Welles rîse.

– Adevărat. Nu m-am gîndit la asta. Spune-mi, făcu o pauză, apoi întrebă: Ce te-a îndreptat spre baschet?

În acel moment, ajunsese la concluzia că Welles nu-l considera un candidat serios.

– Pentru că în Brooklyn nu există săli de polo, domnule.

Doctorul zîmbi ușor. – Hm, nu m-am gîndit niciodată la asta. Apoi se ridică, îi întinse mîna și spuse cordial: – Mi-a făcut plăcere să te întîlnesc, Livingston.

– Dar, domnule, nici măcar nu mă întrebați de ce vreau să fiu doctor?

– Cred că ai spus-o foarte elocvent în cererea dumitale; am găsit-o mișcătoare. Sînt sigur că te vei bucura să afli că un grup de medici de la Harvard au depus la guvern un decret numit „Bunul samaritean", astfel ca doctorii să nu mai fie speriați să ajute un bolnav aflat în inconștiență, ca tatăl dumitale. Îmi pare rău că pierd meciul de diseară, dar trebuie să iau masa cu

nişte pompieri de la Tokio care ne vizitează. Oricum, sînt sigur că ne vom vedea destul la anul.

Fără să bage de seamă peticele de gheață de pe trotuar, Barney țopăi ca un puşti în josul străzii spre tramvai.

Mulțimea din sala de atletism era rară. Columbia nu era chiar o echipă renumită. Cînd oaspeții intrară pe teren aplauzele erau de politețe. Numai o singură persoană fu inspirată ca să-i încurajeze din toată inima, strigînd: – Curaj, băieți! Hai, Livingston! Era Laura.

Barney zîmbi şi, driblînd cu o mînă, salută cu cealaltă. „E grozav, Castellano, clubul meu de fani cu un singur membru". Dar de fapt erau doi suporteri entuziaşti, persoana de lîngă ea aplauda cu tot zelul. Fără îndoială că acel individ cu umerii lați era cavalerul cu două nume de familie, Palmer Talbot. „Dumnezeule, arată mai dur decît Ken Cassidy, instructorul nostru american pur sînge".

Trei minute după ce începu jocul, Barney fu prima înlocuire în echipa Columbia. Ocazie salutată cu strigăte şi aplauze de Laura. Se repezi în joc hotărît să-i arate de ce e-n stare. Elanul lui nu dădu roade. Înainte să se termine primul sfert, fu exclus din joc. Instructorul Cassidy era furios:

– Ce-ai pățit, Livingston? Te-ai tîmpit? Unde-i talentul tău?

– Îmi pare rău, cred că l-am lăsat la New York. Şi tot restul meciului stătu pe bancă, ținînd capul în jos ca să n-o vadă pe Laura.

După meci (pe care cei de la Harvard l-au cîştigat uşor), Laura traversă terenul să-l îmbrățişeze şi să i-l prezinte pe Palmer.

– Îmi pare bine să te întîlnesc, spuse frumosul de la Harvard (care era foarte înalt!). Laura mi-a vorbit cu drag despre tine.

– O, răspunse Barney, căutînd să pară degajat. E rău că m-ați prins într-o zi proastă.

– Haide, îl consolă Laura, arbitrii au fost cam dubioşi.

– Te rog, Castellano, las-o mai moale, n-ai văzut? N-am făcut nici o brînză!

– Fiindcă veni vorba de brînză, sper că vii cu noi la cină, îl invită cordial Palmer.

„La dracu", gîndi Barney, „credeam că o să pot să fiu singur cu Laura să-i povestesc ce-am făcut azi după amiază".

– Mda, da, desigur.

Merseră la „Henri Quatre", un mic bistrou elegant la etajul al doilea al unei case de lemn dintr-o alee îngustă chiar lîngă Boylson Street.

– Am crezut că o să fii obosit după meci aşa că am rezervat un loc foarte apropiat, explică Palmer cînd părăseau sala de gimnastică. Acolo au o bucătărie bună.

Barney se simțea nesigur pentru că nu putea aprecia dacă tipul îi vorbea de sus sau era doar mai înalt.

Se aşezară discutînd despre una şi alta, incapabili să găsească tonul potrivit.

Palmer, după cum reieşea, absolvise în anul precedent Istoria artei, cu magna cum laude, după cum a intervenit Laura, văzînd că frumosul ei cavaler e modest. Ea menționă că se aflase printre primii în promoția sa, iar acum urma în primul an Facultatea de economie. Părea sincer interesat de subiectul pe care Barney îl alesese pentru lucrarea sa: „Imaginea medicului în literatura engleză".

– Sper că vei cita minunatele versuri ale lui Mathew Arnold despre dorința de a evita „doctorul plin de fraze şi de faimă" care vine „să dea un nume suferinței ce n-o poate alina" sau ceva în acest sens.

„Nu, Palmer", gîndi Barney, „acestea sînt chiar cuvintele *exacte* ale poetului". De fapt, trebuia să admită că acest Palmer Talbot era destul de dotat, chiar putea merge pînă la a spune că era un tip bine.

– Fiindcă veni vorba, Barn, interveni Laura, cum a fost interviul tău de astăzi?

– În regulă.

– Chiar în regulă?

Barney fierbea de dorința de a-i povesti totul, dar nu cu martori. Aşa că dădu pur şi simplu din umeri şi zise:

– N-a fost aşa de rău ca în coşmarele mele, aşa că nu-ți face griji.

– În ce mă priveşte nu pot să fac nimic, Barn. Sînt cu mîinile legate pentru că ei acceptă doar cinci sau şase femei pe an.

Palmer interveni cu un fapt interesant, dar poate nesemnificativ: – În Rusia, majoritatea doctorilor sînt femei.

– Îmi sugerezi să dau examen la facultatea din Moscova? rîse Laura.

– Nicidecum, protestă Palmer. Aş vrea să nu pleci niciodată din Boston.

La unsprezece şi jumătate ajunseră în dreptul sălii de sport unde restul echipei Columbia se şi îmbarcase în autobuz pentru lungul drum înapoi spre New York.

– Eşti sigur că nu mai vrei să rămîi? întrebă Palmer amabil. Aş fi bucuros să te găzduiesc în căminul nostru.

– Nu, nu, mulțumesc. Am de învățat tare mult.

– Trebuie să spun că voi, cei de la Brooklyn sînteți niște ambițioși, în orice caz!

– Asta depinde de loc, de la un loc la altul, răspunse Barney cît putu de detașat. Dădu apoi mîna cu Palmer, o îmbrățișă pe Laura, o sărută și-i spuse noapte bună și se întoarse, pregătindu-se să facă față băscăliei coechipierilor săi în legătură cu performanța ridicolă pe care a demonstrat-o în meciul din seara aceea.

Notele Laurei erau mari. Recomandările erau entuziaste. Așa că ea știa că o să reușească cel puțin pînă la interviu. Dar în cazul ei nu vor fi numai cele două probe obișnuite pe care le dau bărbații. De asta ea se revolta, considerînd că e nedrept.

Prima sa convorbire a fost cu James L. Shay, doctor în medicină, internist renumit; aceasta a avut loc în biroul său din Beacon Hill dominat de o fereastră mare către fluviul Charles pe care treceau vapoare.

– Ești o fată foarte drăguță, miss Castellano, remarcă el fixînd-o peste ochelarii lui pentru citit, cu jumătăți de lentilă.

– Mulțumesc, răspunse ea.(Ce-ar fi putut să-i spună: Nu ești cam rău, doctore?)

– O fată ca dumneata ar trebui să se mărite și să aibă o grămadă de copii drăguți. Nu-i așa?

– Cu tot respectul; domnule, nu cred că medicina și maternitatea se exclud reciproc.

– Dar chiar se exclud, draga mea. Crede-mă. Este imposibil pentru o femeie să urmeze o carieră medicală care-i ocupă tot timpul, cu adevărat rodnică, fără ca asta să dăuneze copiilor ei. Cred că nu vrei să faci așa ceva. Nu-i așa?

Laura nu era convinsă că el vorbește serios sau doar o încerca.

– Înțeleg ce vreți să spuneți, domnule.

– Bine, foarte bine.

– Așa că nu mă voi căsători niciodată și o să-mi dedic viața medicinii.

Dr. Shay se uită peste ochelari.

– Bineînțeles că nu vorbești serios, domnișoară Castellano.

Acum era hopul. Dar doar după o fracțiune de secundă ea răspunse:

– Am crezut că dumneavoastră nu vorbiți serios, doctore Shay.

Examinatorul nu avu ripostă. Se opri un moment, mișcînd niște hîrtii, apoi se ridică și spuse cu un zîmbet abia schițat:

– Vă mulțumesc pentru vizita ce ne-ați făcut-o.

Părăsind biroul ştia că runda aceasta o cîştigase ea, fiindu-i frică însă că pierduse votul lui Shay.

Într-o odăiță a laboratorului 643, Louise Hoffman, doctor în ştiințe, o biochimistă trecută de treizeci de ani, preferă să facă afirmații decît să pună întrebări.

– O să fiu foarte cinstită cu tine, Laura, începu ea. Am trecut prin colegiu dorind ca şi tine să devin medic şi am fost primită la Harvard, aşa că nu se aplică povestea cu strugurii acri. Dar viața unei femei medic, în saloanele unui spital, este o umilință zi de zi. Unii bărbați nici nu vor să audă că şi tu ai dreptul să existi. Ascultă, ai un cap bun. De ce nu vrei să devii un cercetător ştiințific ca cel puțin să nu fii tratată ca un ştergar de vase.

– Dar aş vrea să schimb toate astea, sau cel puțin să încerc, protestă Laura. Dacă toate fugim de medicina clinică, pentru că e un drum greu, vom rămîne cîrpe de vase totdeauna.

Dr. Hoffman zîmbi.

– Ştiu că ai curaj, Laura. Cred că vei deveni un doctor excelent. Asta numai, făcu o pauză dramatică, dacă vei supraviețui Facultății de Medicină.

Una şi cu una fac două. Laura ştia că examenul final, evaluarea psihologică, va fi decisiv.

Dr. Paul Gardner îşi primea pacienții într-o casă cochetă din cărămidă aparentă, zid în zid cu locuința lui din Chestnut Hill. Laura sosi la şase patruzeci fix şi, după zece minute, doctorul o primi în biroul său. Cînd ea văzu canapeaua gîndi, într-o fracțiune de secundă, că ar putea fi invitată să se întindă pe ea. Dar doctorul Gardner îi făcu semn spre un scaun şi într-o clipă îşi luă locul la biroul său, cu carnetul de note deschis.

– Deci?

– Da, vă rog, n-am înțeles.

– Deci vrei să fii medic, miss Castellano.

– Da, domnule.

– Ai vreun motiv special?

Cel puțin tipul ăsta nu ocolea.

– Bine, pentru început, tatăl meu este doctor...

– A, şi deci simți o rivalitate cu tatăl dumitale?

– Nu, nicidecum. Îl iubesc. Îl admir.

– Deci atunci intri în cariera medicală, să precizăm, ca să-i placi?

– Nu-nțeleg.

– Mama dumitale nu este medic, presupun. Prin urmare, devenind doctor o vei înlocui deveninid principala femeie din familie.

– O, vă rog, protestă Laura exasperată. Este un nonsens total.

– Poți să spui că este o prostie. Poți să spui ce vrei. Aici eşti liberă să spui tot ce doreşti să spui.

– Chiar aşa?

– Da, da, sigur.

– Atunci, doctore, vă spun cinstit, cred că acest mod de a trata problema e în întregime tîmpit.

Gardner era de-a dreptul încîntat: – Spune, spune mai departe.

– Ascultați, doctore, dacă v-ați fi dat osteneala să-mi citiți prezentarea, ați fi văzut de acolo că sora mea cea mică a murit de polio cînd eu aveam nouă ani. Deci dacă vreți să faceți săpături în subconştientul meu, căutînd motive profunde, de ce să nu vă gîndiți la sentimentul de vinovăție al supraviețuitorului? Ce spuneți de ideea că simt că singura cale de a-mi justifica existența este că-ncerc ca alți copii să nu-şi piardă surorile sau frații. Apoi, cu vocea scăzută şi fără să se mai scuze, întrebă: Asta cum vă sună?

Gardner se uită drept în ochii ei, pentru prima oară de la începutul întrevederii şi răspunse:

– Cred că asta are mult sens, miss Castellano. Sper că vei alege psihiatria ca specializare.

Fusese un an deosebit. Pentru că în 1957 ruşii lansaseră Sputnikul în spațiu. Luis Castellano era fericit că Fidel Castro şi Ché Guevara (un medic viteaz) începuseră lupta lor revoluționară din reduta munților Sierra Maestra în Cuba.

A fost şi anul în care Dodgers a abandonat Brooklynul, preferînd terenul mai verde de Los Angeles (O, perfidie! Chiar şi peluza părea că plînge).

Şi pe cincisprezece aprilie, în cele două locuințe alăturate din Lincoln Place, Brooklyn, veniră două telegrame care anunțau admiterea la Facultatea de Medicină Harvard a celor doi candidați.

Copilăria se sfîrşise.

II

DOCTORI ÎN DEVENIRE

„Toate mințile generoase au oroare de ceea ce numim în mod obişnuit «fapte».
Sînt animalele dure ale domeniului intelectului."

OLIVER WENDELL HOLMES (1809–1894)
Profesor de anatomie şi decan al Facultății dè Medicină Harvard

OPT

Emerson o dată a remarcat că lui Socrate i-ar fi plăcut atmosfera de la Universitatea Harvard. Paradisul liniştit al reşedinţelor din cărămidă roşie în stil georgian, pus în evidenţă de către înţelepţii copaci străvechi şi parcul înverzit ar fi fost un loc ideal în care să se ţină seminarii peripatetice.

Din aceleaşi motive, Facultatea de Medicină Harvard ar fi fost apreciată de către Hipocrat, tatăl spiritual al tuturor medicilor din lume (şi, în ultimă instanţă, şi al lui Socrate, care avea o diplomă de farmacist).

Arhitectura facultăţii era ostentativ de clasică. Dreptunghiul de gazon era încadrat la est şi la vest de clădiri de marmură şi dominat la sud de un templu impunător sprijinit pe coloane ionice maiestuoase. Un măreţ monument închinat lui Apolo Vindecătorul, Asclepios, zeul medicinii şi fiicei sale Hygieia zeiţa sănătăţii.

O legendă frivolă spune că Hipocrat, plictisindu-se după două milenii de şedere în Cîmpiile Elyzee, împreună cu oameni prea sănătoşi, s-a întors pe pămînt şi a cerut să intre la facultatea Harvard ca să vadă ce progrese s-au făcut în profesie din vremea lui pînă acum. Prezentîndu-se ca un candidat ce obţinuse nota A şi cele opt sute de puncte la chestionarul pentru medicină, realizînd şi alergarea pe o milă în patru minute, se înfăţişă încrezător la interviu. Cînd examinatorul, respectatul chirurg ortoped Cristopher Dowling l-a întrebat ce considera el a fi principiul esenţial al medicinii, Hipocrat se cită senin pe sine: „Întîi, să nu faci rău".

A fost respins ca necorespunzător.

Există o discuţie întreagă asupra a ceea ce ar fi trebuit să spună.

O şcoală de gînditori pretinde ca primul principiu al medicinii moderne este să afli dacă pacientul tău are sau nu bani. Dar asta ar fi şi cinic şi incorect. Adevărata esenţă a filosofiei medicale moderne, ignorată doar de cîţiva altruişti renegaţi, este: *doctorul nu trebuie să admită niciodată că greşeşte.*

Dar cum îşi obţin infailibilitatea aceşti pînă mai ieri muritori obişnuiţi?

Există o ierarhie. În primul rînd, există învățăceii a căror credință este dureros încercată prin autodafeuri. Ei trebuie să ardă (în uleiul de la miezul nopții), timp de patru ani întregi, apoi, dacă nu sînt sfîrşiți, intră într-un ordin călugăresc, indecent prin ascetismul său, „Somnambulii" (cu alte cuvinte, internii). După un an de penitență fără somn, ei pot la rîndul lor să devină flagelatori pentru tinerii candidați. Cu timpul devin inițiați. Nu există limită pentru avansarea lor în ordinul călugăresc. Episcop, cardinal şi apoi chiar – Vaticanul.

Cu excepția că în medicină există zece mii de Rome: papalitatea pediatrică, neurologică, psihiatrică (de unde termenul „părinte spiritual"). Există chiar un sfînt scaun pentru proctolog. Sfîntul Petru a clădit biserica pe o piatră. Pentru mulți doctori ar fi fost de ajuns pietrele de la ficat.

Dar totul începe prin ritualul umilinței. Fie că sînt la Buffalo, Boston, Mississippi sau Montana, ritualurile sînt similare. Cei care aspiră să facă față suferinței şi agoniei umanității trebuie să devină ei înşişi în primul rînd obişnuiți cu ea.

Facultatea de Medicină Harvard avea un singur cămin, creație arhitecturală colosală, combinînd ceea ce este mai prost în Veneția şi cu goticul bostonian (cîțiva medici îl numiseră „o anomalie cacoplastică").

Holul circular era încoronat cu un craniu rococo țipător, decorat cu ceea ce putea fi descris drept un coşmar al studentului în medicină: şerpi zvîrcolindu-se, vase de laborator şi alte ustensile, oferind un adevărat material de studiu pentru freudişti. Deasupra uşii erau puse celebrele cuvinte ale doctorului Louis Pasteur: *„Dans le champs de l'observation le hasard ne favorise que les esprits préparés"* (În cîmpul observației ştiințifice norocul favorizează numai mințile pregătite).

O masă lungă de stejar era ocupată de mai mulți studenți care aveau în fața lor plăcuțe cu literele alfabetului, astfel încît noii veniți să poată cere la litera numelui lor cheia de la cameră. Zumzetul conversațiilor reverbera în holul facultății şi se amesteca cu sunetele unui vals de Chopin.

– A, este cel în do diez minor, oftă Palmer admirativ, şi cred că e Rubinstein.

– Nu, zise tînărul slab, cu ochelari, îmbrăcat într-un costum alb, este Applebaum.

Laura pîndea un grup de refugiați la Harvard, veniți de dincolo de rîu. Se grăbi spre ei cu Palmer după ea.

Barney se aşează la rînd, simțindu-se pierdut. Fu doar parțial uşurat cînd descoperi că într-adevăr îl aşteptau, avînd şi o locuință repartizată.

De fapt, „locuința“ era un termen prea pretențios. Camera lui era de fapt un spațiu îngust, mobilierul lui amintind de interiorul unei cutii de brînză. Cu siguranță puşcăriaşii au interioare mai vesele şi paturi mai moi. Dar la ce te poți aştepta la trei sute de dolari pe an?

Ca să nu se înăbuşe, ținu uşa deschisă în timp ce despacheta. În momentul cînd îşi aşeza şorturile de sport, o față zîmbitoare cu ochi negri, exoftalmici, apăru în cadrul uşii.

– Eşti în primul an? Apăru şi restul trupului.

Barney dădu din cap şi-i întinse mîna:

– Barney Livingston, Columbia.

– Maury Eastman, Oberlin. Sînt scriitor. Trase un pufăit intelectual din pipa pe care o ținea în mîna stîngă.

– Atunci ce cauți în Vanderbilt Hall? întrebă Barney amuzat.

– O, o să fiu şi doctor. Dar în sensul în care Keats, Rabelais, Cehov şi Sir Arthur Conan Doyle erau doctori.

– Credeam că Keats nu avea diplomă, remarcă Barney.

– El totuşi a lucrat ca asistent chirurg la St. Thoma's Hospital, zise Maury cu o strălucire în ochi. Vrei să scrii şi tu?

– Numai rețeta, replică Barney. Ai publicat ceva?

– O, cîteva povestiri în reviste mici, dar sînt numai preludiul la marea lovitură. Cîteva edituri din New York şi-au şi manifestat interesul. Dacă te arăți a fi un tip interesant, o să scriu şi despre tine.

– Ce înseamnă exact marea lovitură?

– Jurnalul unui student la Harvard. Ştii, durerea, spaima, ceea ce este de mare efect. Milioane de cititori sînt fascinați de mistica medicinii.

– Vrei să-ți spun un lucru interesant, Maury? Cuvîntul fascinant vine din cuvîntul latin pentru „penis“.

– Hai, nu mai spune!

– Pe bune, tata a fost profesor de latină. Vine de la *„fascinum, -i“*, substantiv neutru desemnînd o imagine a membrului masculin. Încearcă să bagi şi chestia asta în carte.

– Trebuie să-ți spun, Barney, că eşti o oază de urbanitate într-o mlaştină de snobi ştiințifici.

– Mulțumesc, ne vedem la serata de începutul anului, da?

– Perfect, sînt foarte curios să văd cum reacționează fetele. Cei de la admitere au prins anul ăsta şi o muscă spaniolă. De obicei vînează numai cîini sau purcei. Devin priapic numai cînd mă gîndesc la ea.

„La dracu“, îşi spuse Barney. „Iar începe povestea asta“.

– Mda, numele ei este Laura Castellano, cred.

– Cine? întrebă Maury.

„Ce?“ se gîndi Barney.

– Vorbesc despre Grete Andersen. A fost Miss Oregon acum cîțiva ani. Dă-mi voie să-ți spun că are un trup de-ți rupe gura.

– Hei, îmi pare bine că mi-ai spus. O să-mi fac un duş şi o să mă rad ca s-o... fascinez pe bătrîna Grete.

– Am să-ți urmăresc orice mişcare.

– Aşa să faci, Maury, apoi o să crezi teoria mea că de fapt *Kama Sutra* s-a scris la Brooklyn.

Cînd scriitorul în sfîrşit plecă, Barney luase o hotărîre importantă: de-acum încolo va ține uşa închisă.

Facultatea de Medicină Harvard după ce cu zece ani în urmă luase hotărîrea revoluționară de a admite femei ca viitori medici, acum făcuse următorul pas surprinzător şi anume atribuise o aripă a ceea ce fusese o mînăstire, pentru a fi transformată în cămin pentru studente. Zona de la Vanderbilt Hall care purta oficial numele de Decanat era denumită în limbaj neacademic de către populația cu piept păros şi cromozomi XY drept „Zona erogenă".

Aici trebuia Laura Castellano să-şi petreacă primul an de facultate. Încerca să-şi dea jos jegul zilei, cînd o față radioasă apăru în oglinda mare a băii pentru fete.

– Mergi la serată? întrebă o voce catifelată.

Laura dădu afirmativ din cap. – Doar pentru cîteva secunde. Am o întîlnire. Acolo se serveşte cherry şi mie nu-mi place.

– Sînt componentele din băutură care îți distrug metabolismul, toxice ca dracu. Din punct de vedere ştiințific, ar trebui să servească votcă sau scotch.

– Slabă şansă, chimia cedează locul economiei.

Fata zîmbi descoprind un şir de dinți fluorescenți.

– Sînt Grete Andersen, spuse ea, şi sînt cea mai speriată persoană din anul întîi.

– Fals. *Vorbeşti* acum cu cea mai speriată. Numele meu este Laura Castellano.

– Cum poți să fii speriată, întrebă Grete, mai ales că îl ai pe cel mai grozav băiat din anul nostru.

– Mulțumesc, Palmer e grozav, dar nu e student.

– Atunci de ce stătea la coadă pentru cameră?

– Îhî, atunci cred că vorbeşti despre Barney, înăltuț cu părul negru cîrlionțat?

Grete aprobă... – Şi extrem de drăguț. Îmi place grozav cum se leagănă de pe un baschet pe altul ca o pisică... Ca un boxer sau ceva în genul ăsta. Vrei să spui că nu-i al tău?

– Nu romantic. Am crescut împreună în Brooklyn ca frate şi soră. Eşti o fată bună, Grete. O să ți-l prezint.

– Dacă aş fi fost o fată bună n-aş fi nimerit aici, spuse ea, torcînd parcă.

Laura zîmbi şi îşi spuse: „Barney, îmi rămîi dator pentru asta".

Niciodată în următorii patru ani nu aveau să mai vadă atît de mulţi doctori eminenţi, strînşi într-o singură încăpere la Harvard. Pînă şi aerul părea încărcat de distincţie. Noii studenţi erau intimidaţi şi vorbeau în şoaptă, plini de respect, în timp ce profesorii discutau pe un ton degajat, ştiindu-se ascultaţi cu atenţie.

Subiectul era acelaşi. *Cine va cîştiga anul acesta?* Şi nu se vorbea despre campionatele mondiale. Se zvonise că cel puţin şase profesori aveau valizele pregătite în cazul că vor fi chemaţi să apară la Stockholm.

La Harvard, unde de obicei se căutau candidaţi pentru premiul Nobel, se prezentau în seara aceasta studenţii începători ai unui an despre care se putea spune că fuseseră bine selectaţi.

Puteai găsi printre ei „bărbaţi adevăraţi". (Şi în cazul Gretei şi Laurei – femei adevărate). Dar facultatea adunase şi un număr apreciabil de minţi strălucite şi cu totul dedicate, bărbaţi cu nici un alt interes în viaţă decît cercetarea, în care dorinţele înlocuiau virilul cu viralul.

Un astfel de specimen era Peter Wyman. Un geniu verificat care avea deja un doctorat în biochimie şi acum adăuga unul în medicină pentru a-şi asigura un paşaport în orice zonă a universului cercetării.

Peter Wyman, cu faţa cenuşie şi părul zbîrlit, era singurul care discuta *cu* un profesor, povestind cu pasiune unui specialist în biologia celulară despre nevoia „de a merge în subcelular".

– Dumnezeule, şopti un coleg speriat de lîngă Barney. Mă face să vreau să-mi fac bagajele şi să plec acasă.

– Mă face să vreau să rîgîi, replică Barney.

Şi cu aceasta se depărtară pentru că o zări intrînd pe Laura însoţită de Grete Andersen.

Instinctul îi spunea că trebuie să intercepteze mingea înainte ca s-o prindă altcineva.

Cînd Laura începu cu prezentările el simţi că o să facă un stop cardiac. În viaţa lui nu mai văzuse un astfel de trup. Nici în Midwood, nici în Sunset Boulevard, nici în Union City, New Jersey. Era acesta o studentă la medicină?

Auzi apropiindu-se tropăitul restului trupei hipocratice. Făcu cea mai rapidă mişcare posibilă, invitînd-o „la o pizza sau altceva", imediat după serată.

Cînd Grete zîmbi, i se păru că întreaga încăpere deveni infinit mai luminoasă. „La cină ador pizza". Va avea nevoie de cîteva minute după serată ca să discute ceva şi apoi la şapte şi jumătate se vor întîlni jos. (Ai luat bine startul, Livingston!)

Restul seratei fu pentru el ca un tobogan plăcut. Sporovăi amical cu cîţiva profesori, mulţumi examinatorului de la interviu, care îi făcu un apel patetic în favoarea chirurgiei ortopedice („Asta este adevărata medicină *umană!*") şi porni spre uşă.

În acest moment, observă că Laura vorbea cu un student înalt şi frumos, distins nu numai prin ţinută, dar şi pentru că era singurul negru din încăpere care nu ducea o tavă.

Ea îi prinse privirea şi-i făcu semn cu mîna.

În drum, Barney îşi dădu deodată seama cine era tipul.

– Barney, să-ţi prezint...

– Nu e nevoie de prezentări, întrerupse el. Cunosc un campion din momentul în care îl văd. Apoi privind la el, spuse: Eşti Bennett Landsmann, cel mai grozav alergător din istoria baschetului de la Harvard. Te-am văzut jucînd la Columbia acum patru ani. Ai marcat vreo treizeci şi două de puncte. Aşa-i?

– Cam aşa, spuse modest negrul, întinzînd mîna. Nu ţi-am prins numele.

– Nu l-am aruncat, ripostă Barney. Sînt Barney Livingston şi sînt fericit că ai absolvit cînd am intrat eu în echipă împotriva colegiului vostru, ceea ce mă face să te întreb cum de începi acum medicina. Nu erai cu doi ani mai mare?

– Cred că sînt întîrziat, zîmbi Bennett strengăreşte.

– Nu-l crede, Barn, îl mustră Laura, a fost la Oxford cu o bursă Rhodes.

– Aşa da, spuse Barney. Apoi îl întrebă pe Bennett: Ştiai că în acest mauzoleu există o sală de gimnastică la subsol? Vrei să ne întîlnim din cînd în cînd şi să tragem nişte mingi?

– Cu plăcere, răspunse Bennett. De fapt, am o informaţie că zilnic la cinci şi jumătate este un meci. Vrei să ne convingem?

– Foarte bine, aprobă entuziast Barney.

– Ne vedem aici, adăugă Bennett. Acum, vă rog să mă scuzaţi, trebuie să-i dau ofranda mea doctorului Dowling, care mă va convinge să devin ortoped.

Barney privi cum Bennett Landsmann se mişca graţios prin mulţime şi gîndi: „Mă întreb cum se simte, fiind singurul negru din an. Pariez că sub aerul său fermecător şi relaxat se simte singur ca naiba. Sau supărat. Sau amîndouă".

Înainte de a ieşi pe uşă, Barney mai întîlni cîţiva colegi de an, printre care Hank Dwyer, un băiat cu voce joasă, cu trăsături de bibelou de porţelan, absolvent de la Holy Croşs, originar din

Pittsburgh. Se pregătise pentru preoție, cînd simți deodată chemarea să devină doctor, dar era limpede că păstrase în el ambele chemări.

– Foarte bine, recunoscu Barney, ai un precursor în Sfîntul Luca.

– Mda, aprobă Dwyer, zîmbind strîmb, asta i-am spus şi mamei. Ea nu este împăcată cu ideea. În familia noastră, religia este mai importantă decît orice.

– Ce se întîmplă dacă unul din voi se îmbolnăveşte?

– Mergi la biserică şi te rogi pentru vindecare.

– Şi dacă muriți?

– Atunci chemi un preot ca să facă slujba de înmormîntare.

Barney simți oarecum că dorința tînărului de a schimba gulerul alb pentru halatul alb fusese inspirată de o dorință mai mare decît aceea de a vindeca. Pentru că el observase privirile furişate de către Hank către miss Andersen cea fără seamăn.

Barney plecă înainte de şapte şi dădu fuga în camera sa pentru a-şi pune un costum sport. Fu jos la şapte şi douăzeci şi pentru ca să fie bine plasat cînd va apărea Grete cea minunată.

Aşteptarea îi ascuțea gîndurile. Îşi dădea seama acum că ducînd-o pe Venus din Milo într-o pizzerie era ca şi cum ai fi invitat-o pe regina Angliei într-o cîrciumă.

Nu, ocazia asta nu se va mai ivi în viața lui a doua oară. Gîndeşte-te, Livingston, *gîndeşte-te* unde, în ce loc poți să o duci unde să fie atmosferă şi distincție.

Cum ar fi la Copley Grille – local frumos lambrisat în lemn şi cu lumini indirecte?

Dar asta o să-ți roadă douăzeci de dolari deodată, chiar mai mult, dacă îi place Martini. Îşi depănă în minte lecția „paternă" a lui Warren din ziua plecării de la Boston.

Fratele său mai mic alcătuise cu atenție un bilanț şi se pronunțase: „Am scris toate cheltuielile tale, Barn. Şi dacă moneda este stabilă şi nu eşti nebun să-ți cumperi o maşină, ai suficient să-ți ajungă toți cei patru ani. Taxa este o mie pe an, ai cea mai ieftină cameră de dormit cu trei sute patruzeci de dolari chirie, iar masa te va costa o sută pe lună..."

– Tare aş găti în camera mea.

– Nu se poate, citeşte regulamentul. Toți studenții din primul an trebuie să mănînce la cantină. Dar dacă mergi numai o singură dată pe săptămînă la cinema...

– Pot să-mi permit să mă întîlnesc cu o fată?

– Mda, mda, a spus Warren, zîmbind indulgent. Poți să-ți permiți chiar două porții de floricele de porumb. Oricum, presupunînd încă o sută cincizeci de dolari pentru transport şi diverse, poți să le mențiii în limita de trei mii de dolari pe an.

„La naiba, Warren de ce nu ai făcut un plan de urgență şi pentru întîlniri cu tipe nemaipomenite?“

Of, gîndi Barney, dacă pot s-o impresionez pe puicuța asta de prima dată aş fi fericit să fac foame o săptămînă.

În momentul acela se uită la ceas. Era deja opt şi un sfert şi Grete nu se arătase. Dar el aşteptă răbdător, singurii lui tovarăşi fiind legendarii doctori ai Harvardului care-l priveau din portretele de pe pereți.

Oliver Wendell Holmes, un fost decan al facultății, pînă acum cunoscut lui Barney mai mult datorită poeziei sale, părea că-l mustră cu unul din versurile sale nemuritoare:

„A te tîrî nu-nseamnă a venera...“

Cu alte cuvinte, de ce eşti prost să aştepți atît o fată?

Sună în camera Grettei, fără rezultat. Toți erau plecați să se bucure de ultima noapte de libertate. Acum Barney era obosit, îi era foame şi se simțea umilit. Dar cel mai mult, nedumerit. De ce naiba îl încurajase dacă nu voise să iasă cu el? Ar fi putut să contramandeze, spunînd că este obosită sau orice altceva. Era pe punctul să tragă un pumn în portretul doctorului John Warren (1753–1815), cînd apărură Palmer şi Laura.

– Ce faci acolo singur, Barn? Credeam că ai o întîlnire cu Grete.

– Aşa am crezut şi eu. Bănuiesc că i s-a oferit ceva mai bun.

– De ce nu vii cu noi să mîncăm ceva? propuse Palmer prietenos. Haide, mîncarea este următorul lucru bun, după ştii tu ce...

Barney zîmbi aprobator. Ieşind cu ei, recunoscu în sinea sa că Laura avea dreptate. Palmer *e* un băiat drăguț. Următorul lucru de care-şi amintea era înghesuiala din automobilul Porsche care zbura către bufetul „Jack and Marion“ şi de Laura care insista să comande un imens tort de ciocolată: „Puțină hiperglicemie indusă de hidrații de carbon ridică buna dispoziție“.

În sinea ei, Laura era mult mai tulburată decît Barney care la a zecea înghițitură uitase de sentimentele sale de mascul înjosit. „Trebuie să trăiesc lîngă această sirenă“, îşi spuse ea. „Sper să nu *mă* înnebunească“.

După ce s-au întors, în holul de la Vanderbilt, Laura îi dădu drumul lui Palmer, spunîndu-i:

– Eşti liber pînă sîmbăta viitoare, amice.

– Protestez, dar am să te sun. Făcîndu-le semn din mînă: Ciao, doctorilor!

Acum Laura şi Barney rămăseseră singuri.

– Hei, Castellano, mulțumesc. Eram cam anemic pînă să vii tu. Oricum, cred că Talbot e un băiat grozav.

– Da, spuse Laura şi porni spre camera ei. Probabil că-i prea bun pentru mine.

NOUĂ

Dacă precedenta serată cu cherry intenționase să liniştească inimile bobocilor ce aspirau să devină medici, discursul de bun venit de a doua zi al decanului Courtney Holmes le-a zguduit destul de tare.

Au fost mirați să audă că şi cei mai strălucițidoctori (cum era Holmes însuşi) aveau cunoştințe atît de necorespunzătoare despre bolile care macină trupul omenesc, încît nu dețineau decît pentru *douăzeci şi şase* din ele un remediu empiric.

Atunci de ce timp de cinci ani vor depune un efort de sclavi pentru a se iniția în profesie, dacă acesta în proporție de nouăzeci şi opt de procente se baza pe ipoteze?

Neofiții erau încă pe gînduri cu privirea fixă, cînd îşi ocupară locurile în cantină pentru prînz.

Laura îi şopti lui Barney că simțea o atracție pentru propriul său sex şi că deci se duce la masa pe care o ocupaseră celelalte fete. Pe masă se găsea un carton de rezervare pe care scria „Bărbați onorifici".

Barney privi în sala de mese, îl văzu pe Bennett Landsmann şi se hotărî să se aşeze cu cineva deja cunoscut.

Cîteva minute mai tîrziu li se alătură Hank Dwyer încă exprimîndu-şi uimirea relativ la discursul lui Holmes.

– Trebuie să *cunoaştem* toate bolile incurabile de care ne-a vorbit? De unele nici n-am auzit.

I se răspunse de către un coleg ce sta singur la capătul mesei.

– Cum de ai fost admis aici? Holmes a citat doar problemele fundamentale ale medicinii rămase nerezolvate, adică acelea pe care cercetarea noastră viitoare, cel puțin a mea, este chemată să le rezolve.

Vocea nazală, condescendentă, aparținea lui Peter Wyman.

– Tipul este real? îl întrebă în şoaptă Barney pe Bennett.
– Sper că nu. Dar Wyman continua să predice.
– Să încep cu leucemia şi diabetul? Sau pot să presupun că cel puţin ştiţi cîte ceva despre leucocite şi pancreas.
– Îl simt ca pe o durere în pancreas, şopti din nou Barney.
– Ce te face să ştii atîtea? îl întrebă Hank cu naivitate pe Wyman.
– Aş spune că ereditatea, mediul şi studiul.
– Cum te cheamă? întrebă Hank.
– Peter Wyman, doctor în ştiinţe de la Massachusetts Institute of Technology, summa cum laude. Şi pe dumneata?
– Henry X. Dwyer, Seminarul Teologic – neterminat.
– Ai făcut alegerea corectă, comentă Peter patern. Adevărata religie este ştiinţa.

Văzîndu-l pe Dwyer că-şi face sînge rău, Barney îi şopti lui Bennett:

– Cred că popa îi umflă două pedantului.

Wyman perora în continuare, dar restul mesenilor deveniră tăcuţi. Căutau să se călească. În mai puţin de treizeci de minute vor începe prima din cele 455 de oré ce se cereau pentru studiul anatomiei. Aceia care luaseră ca materie de studiu la colegiu anatomia comparată şi care disecaseră broaşte şi iepuri, încercau să afirme că specia *homo sapiens* va constitui un exerciţiu asemănător. Alţii lucraseră jumătăţi de normă în spitale şi văzuseră cadavre. Dar nici unul nu băgase vreodată cuţitul în carne ca să deschidă un corp omenesc.

Primul lucru pe care-l simţiră fu mirosul.

Înainte chiar de a vedea şirul de cadavre, înfăşurate în plastic ca nişte verze alungate.

– Iisuse, şopti Laura către Barney, de-abia pot să respir.
– Ne vom obişnui cu asta, murmură el. Este substanţa care apără de descompunere cadavrele.
– E un fel de paradox, nu-i aşa? Îşi spuse părerea Maury Eastman, că noi care am venit să apărăm pe cei vii trebuie mai întîi să-i apărăm pe cei morţi.
– La dracu, i-o întoarse Barney. Era prea încordat pentru a înghiţi bancuri proaste.

Netulburat, cel ce-şi autoproclamase drept moştenire mantaua lui Cehov, continua să filozofeze.

– Mă-ntreb care din voi va fi acela. Cred că ştiţi că în fiecare serie există tipi care nu vor suporta chestia asta. Unii din ei renunţă sau leşină. Am auzit chiar de unii care au ieşit din sală şi au părăsit Facultatea de Medicină definitiv.

„Du-te la dracu", gîndi Barney. „*Toţi* ne întrebăm cum vom suporta".

– Bună ziua, domnilor, spuse tare un personaj chel, în halat alb, care intră prin uşile duble din partea opusă a sălii. Era profesorul Charles Lubar, îndrumătorul lor prin labirintul corpului omenesc. Sînt încîntat să conduc expediția noastră în misterele corpului omenesc pe durata acestor semestre. Şi trebuie să vă spun că se împlinesc exact o sută de ani de cînd Henry Gray a publicat „Anatomia" pe care o considerăm încă un curs de bază. V-am repartizat cîte patru oameni la fiecare masă, unde numele studenților este trecut pe fişe. Luați-vă instrumentele şi găsiți-vă locurile. Cum v-ați aranjat, putem începe.

Barney şi Laura speraseră să se regăsească la acelaşi cadavru. Dar nu a fost să fie aşa. Barney şi-a găsit repede locul la o masă apropiată, în vreme ce Laura plecă să şi-l caute. Îi aruncă o privire disperată ca la despărțire.

– Fii liniştită, Castellano, îi spuse el calm, o să fie în regulă. Ea doar dădu din cap şi plecă mai departe.

Barney era fericit să vadă că Bennett era unul din cei doi studenți cu care-şi împărțea cadavrul (de fapt, erau numai trei studenți şi erau mulțumiți că la restul meselor erau cîte patru). Barney se găsea în apropierea formei care emana un miros pătrunzător şi care (conform etichetei de pe un picior) fusese un bărbat de cincizeci şi şase de ani care murise în urma unei hemoragii cerebrale.

La cealaltă masă, după studierea etichetei se auzi următoarea remarcă:

– Am dat de naiba, băieți, ăsta a avut cancer. Trebuie să ai un curaj nebun cînd eşti aici.

Remarca îi făcuse pe Bennett şi Barney să-l privească dezaprobator pe autorul ei.

– Hei, se scuză el, sînt cam nervos. Asta e.

– Bine, spuse Barney. Bennett dădu şi el din cap.

Al treilea student de la masa lor era o fată scundă, cu ochelari şi cu părul ondulat. Barney dedusese că era Alison Redmond (Laura îi vorbise deja de creierul colegiului St. Louis). Ea sosise exact cînd profesorul Lubar îşi începuse tradiționala predică.

– În primul rînd, vreau să priviți atent la persoana pe care o veți diseca. Este cu totul improbabil, dar dacă observați că vă este cunoscută, vă rog nu ezitați să cereți schimbarea la altă masă.

„Dumnezeule", îşi spuse Barney, „asta nu mi-ar fi trecut prin gînd. Cineva pe care să-l *cunosc,* asta ar fi cu totul grotesc" şi un gînd înspăimîntător îi trecu prin minte. „Ce-ar fi fost să fie tata?"

– În regulă, domnilor, continuă Lubar, vreau să fiu înțeles bine în cele ce urmează. Aceste cadavre din fața

dumneavoastră erau înainte fiinţe umane care trăiau, respirau şi *simţeau*. Au fost oameni suficient de generoşi ca să-şi lase corpurile ştiinţei, astfel ca şi după moarte să poată servi omenirii. Vreau să-i trataţi cu respect. Dacă observ vreo batjocură sau glumă proastă am să-l dau afară din curs pe autorul ei. S-a înţeles?

Se auziră murmure aprobatoare.

Pe un ton mai puţin sever continuă: – Orice anatomist are ideea sa proprie despre cum să înceapă studiul corpului omenesc. Unii încep cu zona cea mai cunoscută, epiderma sau epiteliul superficial, pătrunzînd prin piele strat după strat. Dar eu cred că trebuie să mergem la miezul problemei.

Apoi le ceru tuturor să se adune în jurul unei mese din primul rînd unde pieptul mare încărunţit şi abdomenul unui trup bărbătesc fuseseră dezvelite.

Faţa şi ceafa rămîneau înfăşurate, dînd impresia că „George“ (aşa cum găsise cu cale profesorul să-i spună) era supus unui etern tratament cosmetic. Cîţiva dintre privitori aproape se aşteptau (se temeau) ca mortul să ţipe brusc de durere pentru că Lubar ţinea scalpelul chiar deasupra gîtului cadavrului, gata să-l înfigă.

Mîna lui se mişcă rapid înţepînd cadavrul în zona jugulară cam un centimetru în adîncime. Ca un conducător de cale ferată el anunţă numele staţiilor prin care trecea instrumentul său: „epiderma, derma, grăsimea subcutană, fascia superficială, fascia profundă, muşchiul...“

În sfîrşit, peretele exterior al ţesutului moale fu străpuns.

Şi merse cu scalpelul în jos, cu o mişcare care desfăcu pielea ce devenise dură ca pergamentul. Pentru un moment, profesorul făcu o pauză ca să-şi tragă sufletul.

Apoi din cutia în care se găsea o colecţie de unelte strălucitoare ca de tîmplar, Lubar extrase un cuţit ascuţit dinţat şi-l băgă în incizia pe care o făcuse la vîrful sternului. Sunetul de fierăstrău îi făcu pe cei de faţă să tresară, ca şi cum propriile lor piepturi erau tăiate. Tot tăind sternul, profesorul se lansă într-o tiradă de termeni anatomici: „manubrium, proces xiphoid, muşchi intercostali, nervi toracici“. Deodată, cu un zgomot scurt, cuşca coastelor se deschise ca o nucă despicată, lăsînd să se vadă maşina cea mai ascunsă a vieţii omeneşti: inima. Înconjurînd-o parcă se vedeau plămînii.

Studenţii se îngrămădiră înainte ca să vadă mai bine. În momentul acela se auzi un sunet ca de balon care se dezumflă şi un corp se prăbuşi pe podea. Toţi ochii se rotiră către prima victimă din anul acela al instrucţiei medicale. Întins pe jos, mult mai alb decît cadavrul, era Maury Eastman.

Barney se aplecă să-şi reanime colegul căzut. De deasupra, auzi vocea sigură a lui Lubar:

– Nu vă neliniştiţi, se-ntîmplă în fiecare an. Dacă mai răsuflă, duceţi-l afară să respire aer curat. Dacă nu, puneţi-l pe o masă şi o să-l disecăm.

În momentul în care Barney şi un coleg voinic numit Tom îl scoteau pe Maury din sală, el deja îşi revenea.

– Nu, nu, protestă el slab. Duceţi-mă înapoi. Trebuie că nu mi-a priit mîncarea de la prînz...

Barney privi spre Tom, ca şi cum i-ar fi spus: „să-l punem pe verticală". De îndată ce Maury se putu ţine pe picioare, îl abandonară şi se grăbiră înapoi la demonstraţie.

Lubar le trecu rapid în revistă cavitatea toracică: marile vase ale inimii, timusul, esofagul, trunchiurile simpatice şi nervul vag, – unul din cele mai lungi fire electrice, pornind de la cap pînă la rinichi.

Pentru studenţi totul părea o fotografie ştearsă a organelor pe care le văzuseră în ilustraţii viu colorate. Toate nuanţele de roşu, roz şi purpuriu erau acum palide gradaţii ale cenuşiului. Deodată, Lubar îşi întrerupse comentariile şi întrebă: – Ce anume nu-i în regulă? Se uită de la unul la altul, dar studenţii îi evitau privirea. În cele din urmă fu obligat să numească un voluntar.

– Dumneata! arătă spre singurul student care era prea politicos pentru a se uita în altă parte. A păţit ceva George al nostru? Ce se-ntîmplă?

Hank Dwyer începu să se bîlbîie:

– Nu, nu-nţeleg, domnule, vreau să spun că totul e fals, corpul lui nu funcţionează deloc, adică... este *mort*.

Se auziră cîteva chicote înfundate. Nu de batjocură, ci de uşurare, că nu fuseseră ei aleşi să răspundă. Toţi ştiau că ar fi răspuns acelaşi lucru, într-un mod mai mult sau mai puţin stupid.

Dar Lubar nu luă în rîs răspunsul. – Da, continuă el, fără nici o urmă de ironie, sunt de acord că se abate de la primele principii. Dar ai observat ceva ieşit din comun, domnule...?

– Dwyer, domnule.

– Da, domnule Dwyer, nu ai observat că domnul acesta avea doar patruzeci şi patru de ani cînd a murit? Ce crezi că l-a făcut să sfîrşească aşa de timpuriu? Plămînii aceştia îţi par normali?

Dwyer se aplecă şi privi mai de aproape. Mirosul de formol la semenea apropiere îi făcea greaţă. Dar el văzu ce trebuia să vadă. – Plămînii sînt zbîrciţi şi par foarte negri...

– Ceea ce înseamnă că era fie un miner la cărbune sau un fumător înrăit. Negreala aceasta este carbon. Mai observi şi altceva, domnule Dwyer?

– Este un cocoloş pe plămînul stîng, ceva... alb şi cleios.

– Ca o ciupercă, vrei să spui, adăugă Lubar, cu un uşor rînjet. Cînd o să faceţi patologia o să vedeţi că tipii care predau acolo vorbesc în metafore legate de mîncare. Oricum, veţi observa efectul de sare şi piper de pe celălalt plămîn. Ciuperca aceasta este un carcinom primar şi grăunţele de sare sînt metastaze, colonii nou formate de la principala tumoră malignă. Astfel că dacă vreţi să vă sinucideţi lent, puteţi să vă deschideţi calea spre cer pufăind la o vîrstă timpurie exact aşa cum a făcut acesta.

În jurul mesei lui George se auzi un murmur general. Unii încă neconvinşi că sînt muritori (sau necrezînd în statistica Societăţii Americane de Cancer) gîndeau: „Asta n-o să mi se-ntîmple *mie*. Fumez doar două, trei ţigări pe zi, poate mai multe doar în sesiune".

– Gata, spuse profesorul. Mergeţi înapoi la mese şi deschideţi-vă inimile voastre.

– Cum să-l numim? întrebă Barney cînd dezveleau cadavrul lor.

– Să-i spunem Leonardo, propuse Alison Redmond. Să ştiţi că desenele anatomice ale lui Da Vinci sînt tot atît de bune ca şi cele ale lui Gray şi sînt făcute în 1487. De fapt, a fost un pionier în folosirea penumbrei pentru a obţine în pictură redarea efectului tridimensional.

– Bine, aprobă Bennett, să mergem înainte cu Leonardo. Desenele lui sînt magnifice. Disecţia probabil că nu era permisă în vremea lui.

– Bineînţeles că Renaşterea Italiană a fost o excepţie, îşi continuă Alison prelegerea. Leonardo însuşi a disecat un cadavru în 1506, probabil mulţumită prietenului său profesorul Marcantonio della Tore...

– Foarte bine, Alison, zise Barney pentru a-i opri hemoragia verbală. Ai cîştigat. Acum să trecem la partea prozaică. Cine vrea să taie prima felie?

Alison şi Bennett se oferiră.

– Iată şi eu mă ofer, dar de ce să nu spunem, întîi doamnele? zise Barney.

– Nu trebuie să-ţi asumi deciziile! replică Alison de-a dreptul ostilă. Sînt la fel de bună ca un bărbat, căci altfel nu aş fi aici.

– Nu mă-ndoiesc nici o secundă, răspunse Barney. În cazul acesta să tragem la sorţi.

– Aşa este cinstit, comentă Bennett. Cine are chibrituri?

– Putem folosi ţigările mele, spuse Alison, scoţînd din buzunar un pachet de Gauloises pe jumătate gol.

Barney comentă sarcastic:

– E mai bine aşa decît să le fumezi.

Ea pară:

– Trupul meu îmi aparţine.

– Sigur, sigur, spuse Barney avînd aerul de a se scuza.

Fură întrerupţi de vocea profesorului Lubar.

– Vă rog, observaţi cum ţin scalpelul. Îl ţinea ca pe un arcuş de violoncel şi făcu cu el o mişcare de înaintare pe care studenţii trebuiau să o imite. Încercaţi să intraţi în piele sub un unghi de nouăzeci de grade. Faceţi mişcarea rapid, dar uşurel, pentru că vreau să studiaţi straturile pielii, grăsimea subcutană, fasciile şi muşchii. Deci tăiaţi pînă la capătul lui pectoralis major.

Barney trăsese ţigarea cîştigătoare, imită prinderea scalpelului cît putu de bine. Tocmai îşi aduna curajul necesar ca să facă incizia, cînd Alison întrebă:

– Nu vrei să te uiţi în carte înainte de-a tăia?

– Nu , mulţumesc, sînt un vechi jucător de baschet. Toţi ştim unde sînt pectoralii.

Toţi erau acum tensionaţi.

– Bine, Barney, şopti Bennett, încurajîndu-l stîngaci. Dă-i drumul.

Barney ezită o milisecundă, pînă cînd îşi dădu seama că mulţi din colegii lui deja începuseră să lucreze. Într-adevăr, la masa alăturată îl văzu pe Hank Dwyer închinîndu-se şi apoi manevrînd rapid scalpelul în jos. Vroia să nu vadă, dar ştia că Alison îl studia foarte atent. Îşi coborî mîna şi pătrunse în carnea uscată ca un pergament a lui Leonardo, chiar sub gît. Simţea aceeaşi senzaţie ca şi cum ar fi tăiat un măr de toamnă. Nu se vedea pic de sînge. Într-un fel, asta uşura lucrurile. Făcea din Leonardo ceva mai depărtat de omenesc, apropiindu-l de o imitaţie din ceară a vieţii.

– Bine lucrat, Barney, murmură Bennett Landsmann, chiar în momentul în care Alison din proprie iniţiativă ajungea la cutia toracică şi cu ajutorul unor cleme chirurgicale începea să desfacă şi să prindă pielea.

– Dumnezeule, mormăi ea, asta este cea mai întîrziată masă din sală. Hei, voi doi, daţi-i zor. Cei de acolo au ajuns deja la muşchi.

Bennett aruncă o scurtă privire în dreapta şi îşi corectă partenera – Linişteşte-te, Alison, au ajuns de abia la fascia axială.

– Ce te face atît de sigur? îi ceru ea socotează pe un ton surprins ce părea să insinueze că Bennett făcuse ceva nepermis, adică învățase lecția înainte.

Dar răspunsul lui se mărgini în a arăta biblia de anatomie şi a spune dulce:

– Este totul aici, în Dr. Gray, doamnă.

Simțind că este mai bine să oprească ostilitățile, Barney întinse scalpelul şi spuse:

– Ia-l tu, Alison, şi taie. Ben şi cu mine vom lua notițe.

Fata luă cuțitul şi fără o vorbă începu să disece cu o îndemînare şi viteză demne de invidiat de către un vechi chirurg.

– Dumnezeule, Barney, puți îngrozitor.

Asta se întîmpla trei ore mai tîrziu, cînd anatomiştii epuizați emoțional şi fizic ieşeau din sală.

– Să fiu sincer, Castellano, nici tu nu miroşi chiar ca un trandafir.

– Ştiu, mi-ar plăcea să găsesc o maşină de spălat şi să mă bag cu totul în ea pentru o oră sau chiar două.

– Mulțumesc lui Dumnezeu pentru miros, mărturisi el, m-a năucit în aşa hal încît aproape n-am băgat de seamă că ceea ce tăiem era un cadavru de om.

Chiar atunci, uşile de la laboratorul de alături se deschiseră şi un alt grup de colegi ieşiră de la prima lor lecție. Printre ei era şi Grete Andersen.

– Hei, Castellano, şopti Barney. Ai întrebat-o cumva pe Grete de ce n-a apărut atunci?

– Nu, nu era acolo cînd m-am întors, iar eu m-am culcat imediat.

– Aha, spuse Barney şi decepția reapăru în sufletul lui. Cred că pur şi simplu a uitat. Mă duc să o întreb chiar eu.

– Sinceră să fiu, cred că o să-ți poarte ghinion, îl avertiză Laura. Aşa spunea mama cînd aveam cinci ani şi încercam să ating cărbunii din sobă – *Cuidado, te quemaras*.

– Fii fără teamă, răspunse el. Sînt prea rece ca să mă frig.

Chiar atunci, obiectul dezbaterii veni spre ei.

– Bună, Barney, spuse Grete degajată. Cum te-ai descurcat tu cu trupul tău?

„Rahat, fata asta nu poate spune *nimic* fără să facă aluzii sexuale?"

– Bine, bine, răspunse Barney şi apoi pe un ton neutru: Ăă... ți-am simțit lipsa seara trecută.

– O da, Barney, mi-a părut chiar rău că nu am putut să fim împreună, dar am fost, ca să spun drept... răpită de acel profesor...

„Răpită sau...“, se gîndi Barney.

– ...Şi, în momentul în care am ajuns în cameră mă durea foarte tare capul. Am încercat să te sun...

– E-n regulă, spuse el, rămîne pentru altă dată, n-are nimic.

– Cu cît mai repede, cu atît mai bine, răspunse Grete ademenitoare.

Dar ea nu mai putea să întîrzie pentru că se apropia profesorul ei de anatomie, Robinson, şi Grete îşi aminti dintr-o dată nişte întrebări pe care uitase să i le pună. Deci, se scuză şi porni grăbită pe coridor, în timp ce Barney nu-şi dezlipea privirea de la mişcarea spectaculoasă a muşchilor ei fesieri.

Laura îl observă pe Barney că n-o pierdea din ochi pe Grete şi spuse incisiv:

– Cred că formolul ți s-a ridicat la cap. Hai să aruncăm hainele astea împuțite şi să facem un duş.

Barney era încă pe gînduri: „Aş da orice s-o văd pe Grete sub duş“.

– Prea bine, Livingston, spuse Laura sarcastic.O să-i fac poze color şi o să ți le dau de Crăciun.

Barney trăise pînă acum avînd o încredere nemăsurată în puterea săpunului. Dar, la naiba, cu cît se freca mai tare de cincisprezece minute încoace, corpul său în loc să prindă mirosul săpunului, săpunul prinsese mirosul de formol.

– Am să rămîn veşnic în starea asta, se plînse el cu glas aproape tare.

– Este ca în „Filoctet“ al lui Sofocle, spuse o voce de sub un duş apropiat.

– Explică-mi această suferință obscură, strigă Barney dornic să-şi mute gîndul de la miros.

– Sunt surprins că tocmai tu, Barn, nu cunoşti mitologia, răspunse Maury Eastman. Filoctet a fost acel erou grec din Războiul troian care avea o rană atît de mirositoare încît camarazii să-i nu-l mai puteau suporta. Astfel că l-au dus într-o insulă pustie şi l-au părăsit acolo. Un profet le-a spus atunci că fără Filoctet, cu mirosul lui cu tot, nu vor lua niciodată Troia. Aşa că l-au adus înapoi. Asta e o aluzie foarte bună.

– Nu chiar aşa, Maury, pentru că aici puțim *cu toții.*

Înapoiat în cameră, îşi băgă hainele în valiză, hotărît să folosească întotdeauna aceeaşi îmbrăcăminte pentru anatomie. Dar deşi îşi pusese alte haine şi-şi spălase cu grijă părul, formolul era peste tot, însoțindu-l ca un halou blestemat.

Mirosul avu efectul paradoxal de a-i aduna la un loc pe cei din anul întîi, pentru simplul motiv că în cantină nimeni nu ar fi putut sta lîngă ei.

– Cît de mult trebuie să studiem la materia asta? întrebă Hank Dwyer. Vreau să spun nu este suficient dacă vom putea recunoaşte grupurile principale de muşchi?

– Asta e suficient la grădiniță. Va trebui să cunoşti fiecare din cei trei sute de muşchi, punctul lor de origine, inserția şi acțiunea. Fără să menționăm cele două sute cincizeci de ligamente, două sute opt oase...

– La dracu, Wyman, strigă Barney. Nu sîntem dispuşi să te auzim spunîndu-ne cît de proşti sîntem. Dacă nu taci, o să te ducem în sală să facem disecție pe tine.

Barney se străduí să învețe pînă aproape de unsprezece. Apoi sună la aripa fetelor să vadă dacă Grete poate fi convinsă să bea o cafea cu el. Răspunse Laura.

– Salut, Castellano, pot să vorbesc cu Grete?

– Dacă poți să dai de ea. N-am mai văzut-o dinainte de masă. Să-i las un mesaj că a sunat-o admiratorul ei încornorat?

– Nu, cred că are o mie. O să mă duc jos să-mbuc ceva şi să mă culc. Vrei să iei şi tu o ceaşcă de cafea?

– Prea tîrziu, Barn, m-am spălat pe cap. Dar sînt mişcată că te mai gîndeşti la mine. Schimbînd subiectul întrebă: Cum merge cu studiul?

– Pînă acum strict Mickey Mouse, adică „Memorați, Memorați, Memorați". Crezi că o să fiu doctor mai bun dacă o să-mi amintesc numele fiecărui micron din corpul omenesc? Orice prost poate învăța tîmpenia asta pe dinafară.

– De-aia există atîți doctori proşti, Barn. Ei ştiu numele tuturor lucrurilor, dar nu cunosc înțelesul niciunuia. După cum văd, în următorii doi ani n-o să avem de-a face cu un bolnav adevărat.

– Eroare, Castellano. Dacă mă vezi mîine dimineață la micul dejun, o să ai ocazie să întîlneşti unul.

Barney îi ură noapte bună, coborî scările la automate şi cu optzeci de cenți îşi luă ciocolată, caramele cu lapte şi alte bunătăți.

Tîrîndu-se pe coridor spre chilia lui, auzi clapele unei maşini de scris. Nu putea fi decît o singură persoană, estetul Maury, a cărui uşă era deschisă pentru a permite trecătorilor să arunce o privire asupra artistului la lucru. Barney se prefăcu foarte preocupat cînd trecu prin dreptul camerei lui Maury.

Dar nu scăpă.

– Livingston!

– O, salut, Maur. Mă duceam la culcare. Sînt zdrobit de ziua de azi.

– Terminat din punct de vedere emoțional?

– Categoric.

– Traumatizat?

– Absolut.

– Şi profund impresionat de prima ta întîlnire cu un trup inanimat?

– Sincer, aş prefera întîlniri cu trupuri vii.

– Hei, este perfect. E chiar perfect. Maury începu o nouă rundă îndrăcită la maşina de scris. Barney încercă să se strecoare.

– Livingston nu pleca încă!

– De ce să nu plec, Maur?

– Aşteaptă să vezi cum arată prima zi la Facultatea de Medicină.

– Eşti serios? Unde naiba crezi că am fost?

– Haide, trebuie să vezi cît de viu am zugrăvit toată această bătălie formidabilă. Ţinea în mînă un teanc de foi galbene, voind să i le dea lui Barney.

Acesta nu vroia decît să doarmă. Şi totuşi, observă un pic de frică în vocea lui Maury.

– Bine, capitulă el, prăbuşindu-se pe patul nefăcut al lui Maury. Să vedem cum arta transformă viaţa. Îşi aşeză lîngă el colecţia de ingrediente calorice.

– Hei, fantastic, remarcă Maury pofticios, şi începu să desfacă o ciocolată. Apoi, întorcîndu-se către Barney, îl întrebă cu gura plină: Nu te superi, nu-i aşa, Livingston? Am fost atît de ocupat încît n-am luat masa.

Barney începu să citească. Maury descria sentimentele foarte bine, teama şi fiorul la vederea unui cadavru uman deschis pentru a-şi dezvălui misterul. Avea şi accente umoristice, un student leşinînd şi povestitorul compătimitor, grăbindu-se să-l reanime. Era însă o schimbare de personaje nu prea subtilă, cel care îl urmărea pe Lubar cu maximă atenţie era *Maury*, pe cînd studentul leşinat nu era altul decît Barney!

Maury se aplecă spre el cu un rînjet ciudat:

– Bine scris. Nu-i aşa?

Barney se simţea jenat. De ce tipul deformase adevărul?

– În paginile tale, Maury, nu se face nici o referinţă la cavitatea toracică...

– Este o scriere literară, pentru Dumnezeu, este pentru cititorul obişnuit.

– Ştiu. Dar, oricum, cititorul obişnuit nu are impresia că ai fi privit măcar...

– Am privit, protestă el aproape isteric.

– Atunci cum de nu descrii măcar blestemata de inimă. Chiar *oamenii de litere* ar accentua pe asta!

– Livingston, începi să mă faci să mă doară-n fund.

Barney lăsă să treacă această remarcă pe deasupra lui aşa cum face un boxer cînd evită un pumn.

– Ascultă, Eastman, vreau să-mi dai un răspuns direct: te-ai întors la masa ta după ce... te-ai simțit rău?

– Unde vrei să ajungi? întrebă Maury jenat.

– Vreau să spun... ai luat parte în continuare la ora de anatomie?

Ochii lui Maury aveau ceva de bufniță speriată.

– Nu mă înțelegi, Livingston, toți rîdeau, şi tu împreună cu ceilalți.

– Care ceilalți?

– Ia-i auzit, toată sala îşi bătea joc de mine.

Barney devenea tot mai neliniştit, se uită mai atent la Maury şi-l întrebă amabil:

– N-ai vrea să vorbim despre ce te supără?

– Du-te-n..., Livingston. Nu eşti psihiatrul meu.

– Ai un psihiatru, Maury?

– Nu-i treaba ta, du-te dracului de aici şi lasă-mă-n pace! Îşi îngropă capul în mîini şi începu să geamă.

Barney înțelese că acesta era un apel ca de fapt să *nu* plece şi încă mai înțelese că Maury avea nevoie de un ajutor urgent.

– O să plec, dacă asta vrei tu, spuse el blînd. Dar atunci ar fi bine să chem Salvarea.

– Nu pot, răspunse Maury cu un chicotit de maniac. Tatăl meu nu crede în psihiatrie.

– Cum aşa?

– Fiindcă este chiar psihiatru. Şi apoi ca o sentință, izbucni: Tatăl meu urăşte ieşirile mele.

– De ce? întrebă Barney cu un calm aparent, în vreme ce se simțea din ce în ce mai nesigur pe calitățile sale terapeutice.

– Pentru că mi-am omorît mama, răspunse Maury pur şi simplu.

– Oh, doar atît putu Barney să scoată.

– De fapt n-am făcut asta, explică Maury. Vreau să spun că aveam doar doi ani cînd ea a luat pastilele acelea şi a murit. Dar tata crede că e vina mea.

Barney înțelese că nu mai este timp de pierdut.

– Ascultă, trebuie să merg la closet, o secundă. Vin imediat.

În momentul în care Barney ieşea, tonul lui Maury devenise amenințător.

– Să fii al dracului dacă nu vii!

La capătul coridorului, lîngă scară se găsea un telefon. Barney abia mai respira cînd ceru legătura cu camera de gardă a studenților.

Era de gardă un oarecare doctor Rubin. Vocea lui era calmă şi liniştitoare, astfel că Barney îi expuse pe scurt cazul colegului său.

– Deci, ce să fac? întrebă el repezit.

– Îți sugerez să-l aduci jos ca să putem continua discuția, replică doctorul.

– Dar nu pot să-l las cu dumneavoastră? Ştiți, am foarte mult de citit...

– Te rog, Livingston, spuse Rubin înțelegător. Nu mai continua povestea despre un aşa-zis prieten al dumitale. Nu trebuie să-ți fie ruşine. Am văzut în seara asta mai mulți colegi de-ai dumitale, cu aceleaşi probleme.

– Nu, doctore, nu, nu înțelegeți!

– Ba da, ba da, insistă doctorul. Te-ai simți mai bine dacă aş veni eu sus să te văd?

– Bine, capitulă Barney. Veniți cît mai repede la etajul trei, la capătul scării.

Rubin fu de acord. Barney acroşă receptorul şi simțind în el încordarea ultimei ore, se îndreptă încet către camera lui Maury.

Nu era acolo.

Fereastra era deschisă.

ZECE

Viteza cu care aveau să se desfăşoare evenimentele îl zdruncină pe Barney. Era o linişte stranie. Nici panică, nici un sunet, nici un strigăt, nimic ce ar fi putut atrage atenţia.

Repezindu-se afară din camera lui Maury aproape că se ciocni de doctorul Rubin pe coridor. După o secundă în care doctorul se lămuri, acesta îi ordonă lui Barney să cheme poliţia Universităţii, apoi să ia cîteva pături şi să se întîlnească afară. Barney foarte agitat, reacţionase de parcă era personajul unui film în care se filmează cu viteză mărită: telefonă la poliţie, luă aşternutul lui Maury, alergă grăbit pe scări ducînd cu el cearceafuri şi pături şi ieşi afară din clădire sub geamul lui Maury.

Auzi gemete. Maury era viu. Dar *ce fel* de viu? De cum se apropie de el, îşi văzu colegul zăcînd aproape inert pe pămînt.

– Repede, ajută-mă, strigă doctorul. Ţine-i capul, ţine-l într-o poziţie medie. Nu trebuie să-i provocăm o fractură cervicală, dacă nu o are deja.

– Cum este? întrebă Barney în timp ce îngenunchea şi lua în mîini cu grijă capul lui Maury, sperînd ca bătăile rapide ale inimii sale să nu-i provoace un tremur al mîinilor.

– Un clasic caz de tentativă de sinucidere, comentă Rubin, ca pe un fapt divers. În mod sigur are fractură de călcîi şi de vertebre lombare. Aprinse o lanternă, cu care privi în ochii lui Maury şi apoi adăugă: – Nu pare că este vătămat.

– Ce înseamnă asta? întrebă Barney.

– Baza creierului pare să fie în regulă. Aparent nici un pericol neurologic. E al naibii de norocos.

„Este şi ăsta un mod de a judeca lucrurile“, gîndi Barney.

Maury începu brusc să tremure violent. Barney înfăşură rapid pături în jurul lui.

– Livingston, tu eşti? întrebă el pe un ton ce arăta că fiecare silabă îi provoca chinuri imense.

– Da, da, stai liniştit, Maury. O să fie bine.

– O, rahat, icni rănitul. Tatăl meu mă va trimite la dracu pentru această treabă. O să spună probabil că nu sînt în stare să fac *nimic* ca lumea. Scoase un sunet ce nu părea să fie omenesc, între rîs şi plîns. Apoi gemu din nou.

– Suferă îngrozitor, zise Barney, adresîndu-se doctorului. Nu puteți să-i faceți o injecție sau să-i dați ceva?

– Nu, pentru că se vor denatura reacțiile. Trebuie să rămînă lucid pe cît posibil pînă ce vom determina zona afectată!

Dintr-o dată se revărsă puternic lumina unor faruri. Poliția Universitară şi ambulanța apărură simultan. Barney nu auzise zgomotul motoarelor. Năvăliră deodată în jurul lui Maury mai mult de şase oameni, vorbind în şoaptă cu un calm neobişnuit.

Barney îşi dădu seama că ei mai jucaseră des această scenă în trecut, încît acum îşi ştiau foarte bine rolurile, nemaifiind nevoie să comunice între ei.

Asistenții plasară o atelă sub ceafa lui Maury pentru a-i proteja coloana şi aşteptau targa. Atunci sosi decanul Holmes. Era o apariție stranie pentru că fața lui cînd se vedea, cînd nu se vedea, după cum intra în cîmpul de lumină al farurilor ambulanței.

Holmes se aplecă asupra lui Maury şi cu o lanternă creion îl examină şi se simți mulțumit că nu era evidentă nici o leziune craniană. Aprobă dînd uşor din cap pentru ca pacientul să fie transportat la spital.

În timp ce-l ridicau în ambulanță vocea lui Maury se auzi slab:

– Livingston, eşti aici?

– Sînt aici, Maury.

– Paginile mele. Te rog ai grijă de paginile mele.

– Sigur, nu fi îngrijorat, te rog.

Uşile ambulanței se închiseră fără zgomot şi un moment după aceea, maşina dispăru în noapte.

Mai rămaseră doar cei trei afară. Toate geamurile de la Vanderbilt Hall erau întunecate. Barney îşi privi ceasul cu limbi fluorescente care arăta trei şi patruzeci şi cinci dimineața.

Nu ştia ce să facă. Oricum simțea nevoia ca toți să dispară şi el să se întoarcă în camera sa. Dar, rămase în picioare, obosit, disciplinat ca un soldat în timp ce ofițerii săi discutau. Din cînd în cînd putea distinge cîteva cuvinte: „Eastman... cunosc pe tatăl lui... un tip ieşit din comun... trebuie s-o rezolvăm".

În cele din urmă, Rubin aprobă dînd din cap, se întoarse pe călcîie şi merse să-şi continue ultimele ore de serviciu la camera de gardă. În mod sigur, mai sosiseră şi alte mesaje de cazuri disperate care-l aşteptau.

Holmes se îndreptă spre Barney.

– Scuză-mă, nu ți-am reținut numele.

– Livingston, domnule, anul întîi. Eu stau pe acelaşi hol cu Maury. Vreau să zic... unde stătea Maury.

Decanul dădu din cap.

– Livingston, vreau să mă înțelegi, chiar dacă eşti un doctor în devenire, etica secretului profesional te obligă să nu povesteşti asta nimănui.

– Desigur, domnule.

– Vreau să spun că nici măcar prietenilor celor mai apropiați. Acesta este unul din cele mai dificile aspecte ale profesiei noastre. În afară de asta, ar putea să aibă repercusiuni neplăcute asupra colegilor de clasă. Sînt convins că mă înțelegi.

Barney dădu din cap, atît de oboseală, cît şi ca încuviințare.

– Dar, domnule, mai devreme sau mai tîrziu vor observa lipsa lui Maury.

– Lasă asta pe mine. Deja am lansat să circule zvonul că a fost un caz grav în familia lui.

– Da, domnule. Îmi permiteți să mă retrag. Este foarte tîrziu şi...

– Sigur... Livingston, nu-i aşa?

– Da, domnule.

– Din cele spuse de doctorul Rubin, ai fost de mare ajutor astă noapte. Apreciez aceasta şi sînt sigur că şi Eastman va aprecia la fel.

– Ştiți, Maury este într-adevăr un băiat de treabă. Poate un pic prea sensibil.

– Vreau să spun doctorul Eastman, tatăl lui, adică.

– O, da, domnule. Noapte bună, domnule.

Barney făcu doar cinci paşi şi decanul îl opri.

– O, Livingston...

Barney se opri şi se întoarse:

– Da, domnule?

– Ce era cu paginile acelea la care se referea tînărul Eastman?

Barney ezită, apoi supărat hotărî ca *ceva* măcar din Maury Eastman să rămînă neprofanat.

– Nu ştiu, domnule, cred că el delira sau aşa ceva...

Decanul Holmes dădu din cap, ceea ce-i dădu de înțeles lui Barney că se poate retrage. El se îndreptă spre cămin. În timp ce trecea pe lîngă camera lui Maury, Barney observă că uşa mai era întredeschisă. Aprinse lampa şi intră. În maşina de scris portabilă era o pagină pe jumătate scrisă. Barney se întinse şi citi. Erau gîndurile privind prima sa zi de studii la medicină:

Aceasta a fost prima noastră întîlnire cu un reprezentant din Lumea Cealaltă. Ce e curios e că noi priveam în interiorul lui şi totul părea în ordine. Nu lipsea nimic. Oare ce ia cu ea Moartea?

Oamenii de ştiinţă vor spune simplu că este vorba de impulsuri electrice. Cei religioşi ar putea spune că este vorba de un duh sfînt. Eu sînt umanist şi ceea ce am văzut astăzi de fapt, este lipsa sufletului său.

Unde s-a dus?

Barney adună peste o duzină de foi ale „cărţii" colegului său, stinse lumina şi se îndreptă trist spre camera sa. Simţea o nevoie disperată să nu se mai gîndească la nimic.

– Hristoase, Livingston, eşti bolnav? Parcă ai fi stat treaz toată noaptea.

– Chiar am *stat* treaz toată noaptea, răspunse Barney răguşit, încercînd să facă o legătură între biscuitul din mîna stîngă şi gemul din mîna dreaptă. Pe tava lui se găseau trei ceşti de cafea neagră.

– Pot să stau jos? Sau această masă este numai pentru tocilari?

– Stai jos, Castellano, stai jos.

Laura se aşează în faţa lui , bătînd nervos cu degetele în masă.

– Bine, ai de gînd să-mi spui ce-ai păţit?

– Studiam ţesutul epitelial şi era aşa de interesant c-am uitat de somn. Cînd mi-am dat seama era deja răsăritul soarelui.

Laura se-ntinse peste masă, apucă una din ceştile lui de cafea şi răspunse.

– Pe dracu, ştiu destul de bine ce s-a-ntîmplat.

Pleoapele căzute ale lui Barney se deschiseră aproape normal.

– Zău?

Ea dădu din cap zîmbind.

– Ai avut o întîlnire romantică neaşteptată. Cine a fost fericita... O soră?

– Haide, Laura, eu te-ntreb pe tine despre viaţa ta sexuală?

– Da. Şi de obicei nu m-ascund de tine.

– Bine. Acum e altceva. Am jurat un fel de secret medical. Te rog, nu mă forţa.

Era dornic să împartă cu ea simţămintele şi incertitudinea în care se zbătea. Dar nu îndrăznea să-şi calce cuvîntul dat. Nu de frica lui Holmes, ci din respect pentru Hipocrat. Luă o gură mare de cafea comentînd: – Doamne, această treabă este îngrozitoare.

– După considerentele mele, trase concluzia Laura, tu şi Grete aveţi pînă la urmă aceeaşi lungime de undă.

Barney zîmbi obosit.

– Cum ai descoperit asta?

– Logică deductivă, Barn. Grete nu s-a-ntors pînă după ora două, iar tu arăți ca un pat răvăşit. Cred că nici nu te-ai bărbierit.

– Zău? El îşi pipăi obrajii. Mulțumesc, Laura, eu nici n-am băgat de seamă asta. Nu vrei să-mi faci o favoare înainte să mă laşi în pace?

– Sigur.

– Dă-mi o altă ceaşcă plină cu cafea în locul celei pe care ai furat-o.

În timp ce ea se ridică amabilă să aducă o altă doză de cafeină, durerea de cap a lui Barney se însoți de un junghi în dreptul inimii.

„Este vorba deci despre un secret profesional?“ se întrebă în sinea lui. „Să nu pot să spun nimic celui mai bun prieten al meu în această lume blestemată?“

– Veşti proaste, Barney, am pierdut-o pe Alison.

La început fu surprins. Dar Bennett Landsmann făcu şmecheros cu ochiul şi asta îl convinse că nu este vorba de un caz similar cu al lui Maury.

– Se pare că un tip de la masa lui Seth Lazarus a trebuit să plece din facultate. De îndată ce partenera noastră a auzit asta, i-a vorbit dulce lui Lubar s-o accepte pe ea...

– Probabil i-a promis că *nu*-i face nimic...

– Asta este total lipsit de eleganță. Adevărat, dar totuşi lipsit de eleganță. Bennett zîmbi. Se spune că Seth mînuieşte bisturiul aşa cum mînuieşte spada Errol Flynn şi Alison a vrut să-şi perfecționeze îndemînarea cu un specialist.

– Din partea mea, foarte bine. Numai că ne lasă moştenire un cadavru cu numele de Leonardo. Crezi că putem să-i dăm alt nume?

Colegul lui dădu din cap aprobativ.

– Ce părere ai, „Frank“ ar fi bine?

– Un nume destul de obişnuit, observă Barney. Se poate atribui la orice, începînd de la Franklin Delano Roosevelt şi pînă la un crenvurşt.

– Ei, Livingston, pentru un adevărat amator de sport, singurul Frank adevărat este Gifford, teribilul fundaş al echipei „Giants“ din New York.

Fața obosită a lui Barney se lumină.

– De fapt, după o grămadă adevărată, Frank arată mai prost decît acesta.

Ei nu mai putură amîna inevitabila întoarcere la mutilarea cărnii corpului uman. Deschiseră cartea lui Gray, o sprijiniră şi începură cu grijă să taie adînc spre epicard.

După ce lucrară douăzeci de minute în linişte, Bennett şopti:

– Ştii, am dormit foarte puțin în noaptea asta.

– Şi tu?

– M-am tot gîndit la laboratorul ăsta. La tipul de aici, ale cărui măruntaie le scoatem cu atîta bucurie. Oricum, pot să înțeleg de ce acest lucru a fost total interzis atîtea secole.

Barney aprobă din cap.

– Ştiu, seamănă cu un fel de încălcare a intimității.

– Da, aprobă Bennett. Şi acest miros, de care nu putem scăpa prin spălare, parcă ar fi semnul lui Cain.

– Stai liniştit, replică Barney, aminteşte-ți tot timpul că noi nu agresăm *sufletul* tipului.

Bennett privi cu recunoştință la colegul său.

– Este un mod frumos de a privi lucrurile, Livingston. Îți uşurează într-un fel conştiința.

În timp ce reveneau la inciziile nemiloase în organele vitale ale lui Frank, Barney gîndi simțindu-se vinovat: „Iartă-mă, Maury, nu ar fi trebuit să te citez".

– Am deja emoții, Barn.

– Deja? Pentru numele lui Dumnezeu, Castellano, nu este decît o săptămînă şi biochimia mai are mult ca să-şi întindă formulele ei ca o hidră cu multe capete.

Stăteau unul lîngă altul, luînd prînzul format din bucăți gelatinoase de origine necunoscută, ascunse de o soluție maronie neidentificată.

– De ce oare trebuie ca toți să vină să-şi pună capul pe umărul meu?, se văită Laura.

– Cine plînge pe umărul tău?

– Tot căminul.

– Bine, acum poate că ştii, cum mă simt şi *eu* cînd toți vin la mine ca la un preot confesor.

– Dar, ție îți place asta, protestă ea.

– Da, sigur. Într-adevăr, am o reală satisfacție să-mi ajut prietenii să-şi rezolve problemele. De fapt, seamănă cu o pregătire generală pentru cariera de psihiatru.

– Foarte bine, aprobă ea. Prietenii, înțeleg, dar nu vreau să mă transform în sfătuitorul fiecărei fete pe care o întîlnesc pe coridor. Vreau să spun că nici nu o cunosc prea bine pe Alison Redmond.

– A, draga de ea! Ne-a părăsit de la masa de anatomie, sedusă de legendarul bisturiu de argint al legendarului Seth Lazarus!

– Dar nu este ăsta adevăratul motiv. Ea a fost... cum să spun mai bine? – supraexcitată de corpul unei persoane.

– Al meu sau al cadavrului? glumi el.

– Al lui Bennett, răspunse ea zîmbind.

– O, atunci e bine. De fapt nici nu pot să fiu gelos. Este un tip rece. Dacă-i plăcea de el, de ce-a plecat?

– Descoperă, doctor Freud. Ea s-a temut de implicațiile respective.

– Este de-a dreptul o idee nerealistă. Mă întreb de ce Bennett s-ar fi uitat la o tocilară ca asta.

Pe Laura nu o amuză remarca.

– El a fost cu doi ani înaintea mea la Harvard şi pot spune că indiferent de culoarea ambalajului, era atras mai mult de creiere.

– Şi cum de nu ți-a făcut curte?

– Nu-i treaba ta! replică Laura, roşindu-se totuşi uşor.

– Bine, continuă Barney. Chiar dacă era atît de bine direcționat, ceea ce eu mă-ndoiesc – care este obiecția lui Alison?

– Adevărul? întrebă Laura. Adevărul adevărat este că ea nu doreşte nimic ce-ar putea-o distrage de la învățătură. Este total obsedată să fie prima. Sîntem doar la începutul trimestrului şi ea deja ia pastile ca să nu doarmă şi să-nvețe.

– Este o singuratecă. Oricum, scuteşte-mă de amănunte.

Fură întrerupți de sosirea lui Hank Dwyer.

– Spune, Barn, ai cîteva minute libere?

– Sigur că da, răspunse Barn cu o voce caldă. Stai jos lîngă noi.

Hank dădu din cap stînjenit către Laura şi spuse încurcat:

– Este ceva în particular. N-ar fi bine să vin la tine-n cameră diseară?

– La noapte? Bine, da – desigur. La unsprezece şi jumătate e bine?

– Nu se poate puțin mai devreme? Vreau să mă culc la ora aceea.

– Regret, Hank, dar am foarte mult de lucru şi nu pot să pierd nici o secundă pînă la unsprezece şi jumătate.

Dwyer aprobă din cap recunoscător şi plecă.

De îndată ce nu mai putea fi auzit, Barney se întoarse repede spre Laura.

– Acum, Castellano, vreau un simplu răspuns. Da sau nu: Este Grete Anderson o nimfomană pe de-a întregul sau nu?

Laura scutură din cap, negînd.

– Îmi pare rău, dar asta nu este o întrebare de da sau nu.

Ea se ridică: Consultul consultanților luă sfîrşit.

Este un fel de paradox faptul că biochimia, care definită în mod literal este studiul proceselor vieții, este probabil cel mai

îngrozitor curs pe care trebuie să-l treacă un student la medicină. Funcția vitală este redusă la diagrama fără viață şi la o mulțime de formule complexe imobilizate pe nenumărate documente.

– Viața este imposibilă, începu în mod dramatic profesorul Michael Pfeifer, fără compuşii organici cunoscuți sub numele de aminoacizi. Ei sînt cărămizile din care sînt construite proteinele şi în acelaşi timp un produs final al activității proteinelor.

Profesorul Pfeifer merse mai departe: – Există aproximativ optzeci de aminoacizi în natură şi numai aproximativ douăzeci sînt necesari organismului uman sau creşterii lui. Cei care provin din alimente sînt numiți esențiali, alții care sînt fabricați de organism se numesc fie neesențiali fie glicine. Am scris pe tablă ambele grupe. Dar nu vă grăbiți să le copiați.

La auzul acestor cuvinte studenții respirară cu toții uşurați.

– Le voi citi, spuse profesorul Pfeifer. Şi el începu: histidina, izoleucina, leucina, lysina, metionina, cysteina, phenylalanina, thirosina, threonina, tryptophanul, valina.

Se întoarse apoi spre a doua tablă şi începu numele celor neesențiali, adăugînd: – Desigur că vom reveni asupra lor mai în detaliu.

„Hei", gîndi Barney, „dar tipul este de-a dreptul simplist. Şi cînd te gîndeşti că biochimia este privită cu oroare". Şi atunci se produse lovitura.

Într-o altă parte a sălii, asistenții începură să distribuie foi groase de hîrtie pe care – după cum descoperiră imediat studenții – erau desene detaliate cu structurile tuturor celor pe care Pfeifer le enunțase cu atîta uşurință şi amabilitate.

Dacă ar fi existat un psihic colectiv al studenților din anul întîi, acesta ar fi alunecat într-o depresiune totală. Sala răsună de oftaturi. În sfîrşit, veni şi lovitura de grație.

– Pentru ca să ne păstrăm în formă, m-am gîndit că e nevoie să dăm un mic test peste trei săptămîni.

Se aşternu o linişte bizară. Pentru cîteva secunde aproape toți studenții încetară să respire. Ei ştiau că este neapărat necesar să întrebe şi toți se uitară unii la alții pentru a vedea dacă unul din ei are curajul să vorbească. În acel moment, Laura ridică mîna.

– Da, domnişoară... Numele dumneavoastră, vă rog.

– Laura Castellano, domnule. Vreau doar să întreb dacă ni se cere să învățăm toate acestea pe dinafară.

Peste o sută de capete se întinseră înainte pentru a prinde mai bine răspunsul profesorului.

– Dar bine, domnişoară Castellano, asta este o nimica toată. Se va aduna mult mai multă materie şi nu este decît o

problemă de prioritate. De fapt se poate spune că douăzeci de nenorociți de aminoacizi pot depăşi cele cincizeci şi opt de proteine pe care le avem în sînge?

– Mulțumesc, domnule profesor. (Cîine sadic!)

– Mai există şi alte întrebări? întrebă generos Pfeifer.

Barney, stînd în rîndul din spate cu Bennett Landsmann, şopti colegului său de laborator:

– Întreabă-l unde-şi parchează maşina ca să-i punem o bombă.

În timp ce studenții se împrăştiau, Barney strigă:

– Bine procedat, Castellano. Acum nici unul dintre noi nu va mai putea să doarmă la noapte.

Barney era furios.

Furios pentru că decanul îl forțase să tacă în privința lui Maury. Furios din cauza pretențiilor fără sens ale lui Pfeifer asupra nenorocitei sale memorii. Furios că era întrerupt de la învățătură pentru a acorda neoficial „consultații". Era atît de furios că simțea nevoia să pocnească pe cineva. Dar se hotărî să facă ceva mai bun.

Se grăbi spre camera lui, îşi scoase haina şi blugii, îmbrăcă şortul şi baschetții, şi o zbughi pe terenul de sport.

Se desfăşura un meci de baschet. El nu cunoştea nici un jucător în afara lui Bennett Landsmann. Cei mai mulți dintre ei arătau mai mari ca vîrstă fiind probabil interni sau doctori rezidenți. El privi de pe margine cîteva minute şi observă că meciul era o luptă aprigă. Desigur el nu era singurul spectator care avea nevoie de o recreere prin sport.

După cinci minute, un jucător cu părul roşu ridică mîinile în sus, mimînd un gest de scuză.

– Hei, iertare băieți, eu mă zbat pentru Glanville în timp ce el face pelviolithotomie, zise el arătînd spre Barney. Te interesează puțin mingea? Barney aprobă din cap grăbit.

– Bine, băieți, zise roşcovanul. Acest biet şmecher vrea să-şi rupă gîtul. Luați-l uşor. Apoi se-ntoarse spre Barney zîmbind: Ai admiratori, bobocule, numai să fii atent că tipii pe care-i vezi te vor duce cu targa.

Barney aprobă din cap din nou, dar nu putu să-şi îndepărteze din memorie imaginea targei din noaptea anterioară.

O jumătate de oră mai tîrziu cei cinci oponenți acumulaseră deja mai multe leziuni decît se pot vedea într-o cameră de gardă sîmbătă noaptea. În timp ce toți se grăbeau să plece, Barney aproape frînt de oboseală, era ud de transpirație. Fusese ceva minunat. Bennett îi aruncă un prosop puțin folosit şi comentă admirativ:

– Doamne, Livingston, tu joci cam murdar. Să-mi aminteşti totdeauna că vreau să fiu în echipa *ta*.

– Venind din partea ta, Bennett, asta poate fi considerat un adevărat compliment. Ai fentat centrul lor de cel puțin patru ori. Unde ai învățat astea – la Sing Sing?

– Dacă poți să mă crezi, la Torino.

– Vrei să spui Italia? Ce dracu ai făcut acolo?

– În timp ce eram la Oxford, în fiecare weekend, zburam şi jucam pentru echipa Fiat din Torino. Mi-au dat trei sute de dolari pentru fiecare joc şi am avut posibilitatea să călătoresc în mai multe locuri pe care altfel nu le-aş fi putut vedea vreodată. Dar lasă-mă să-ți spun ceea ce le lipseşte europenilor la baschet; ei se completează cu coatele şi genunchii. Ruşii, cred, primesc o bonificație pentru fiecare jumătate de litru de sînge vărsat.

– Ai jucat contra ruşilor?

– Doar cu Spartak, unul din aşa numitele cluburi de amatori de la ei. Am fost mai mult pe jos decît în picioare.

– Doamne, Dumnezeule. Landsmann, sînt copleşit.

– Să nu fii, Livingston, pentru că dacă vreodată ai fi vrut să pleci din țară, atunci s-ar fi găsit ceva de lucru care să te aştepte la Leningrad.

După ce se spălă şi-şi servi cina, Barney nu fu în stare să se concentreze pe cărțile sale. Planifică să cheltuie patru sau chiar cinci ore pentru memorizare, care era considerată în mod greşit activitate intelectuală.

În timp ce mergea uşor pe coridor, auzi o muzică. Din camera lui Maury Eastman răzbătea un puternic val acustic ce semăna cu o orchestră Mantovani drogată. Se cutremură şi se apropie de uşa deschisă. Camera era puternic iluminată şi un fascicul puternic strălucitor se plimba pe tavan pornind dintr-o stație stereo cu orgă de lumini.

– Poți să intri, nu este Olandezul Zburător, anunță o voce cu rezonanțe de bariton. Barney se răsuci şi descoperi trăsăturile ascuțite ale unui tînăr elegant puțin trecut de douăzeci de ani.

– Vrei să bei ceva?, întrebă acesta cordial.

Barney îşi duse mîna la ureche.

– Nu te pot auzi. Poți să dai maşinăria asta mai încet?

– Cred că nu. Mahler trebuie cîntat fortissimo.

– Atunci foloseşte nişte căşti. Sînt aici băieți care nu pot învăța fortissimo.

Iubitorul de muzică zîmbi amabil, se îndreptă spre un panou cu aparate ce arăta ca un bord de Boeing 707 şi răsuci butoanele care opriră vibraţia întregii odăi.

– Mulţumesc, aprobă Barney şi se întoarse să plece.

– Nu vrei să stai puţin şi să bei ceva?

– Regret, am foarte mult de lucru.

– Doamne, Dumnezeule, de ce oare toţi pe aici sînt atît de conştiincioşi. Ascultă, un pic de scotch nu face rău.

Împotriva raţiunii sale Barney fu fascinat de personaj. El ceru o Coca-Cola.

– Cu lămîie? Da? Un pic de rom, ca să arate ca Cuba Libre?

– Nu, simplu, mulţumesc, doar puţină gheaţă. Aăă... Eşti student la medicină?

– Cum dracu, altfel m-aş găsi în dormitorul ăsta infect?

– Da. Înţeleg. Pînă acum cîteva zile această cameră, vreau să zic, era ocupată cu altcineva.

– Sărmanul de el. Îi întinse lui Barney paharul şi îi turnă în el două degete de Chivas Regal.

– L-ai cunoscut pe Maury?

– Doar după nume şi număr. Am înţeles că a fost o problemă de familie sau aşa ceva. Oricum m-am bazat pe asemenea lucruri cînd mi-am făcut planurile pentru anul ăsta. Nu m-am gîndit că s-ar putea întîmpla cu viteza asta. L-ai cunoscut pe acest *pauvre con?*

– Era un băiat simpatic, spuse Barney serios.

– Nu Hemingway a fost acela care a spus: „Băieţii simpatici o sfîrşesc prost"?

– Nu, a spus-o Leo Durocher, care a jucat în echipa Brooklyn Dodgers.

– Închipuieşte-ţi, eu *sînt* Lance Mortimer – şi sînt aici ca să întîlnesc pe cineva la Facultatea de Medicină Harvard care să fie descris de la distanţă ca un tip dur şi superambiţios.

– Inclusiv tu?

– *În mod deosebit* eu. Intenţionez să fiu milionar înainte de a împlini treizeci de ani.

– În acest caz nu ar fi poate mai bine să treci la Facultatea Harvard pentru Comerţ?

– Dumnezeule, dar eşti un ipocrit. De unde eşti?

– Brooklyn, răspunse Barney crispat. Îţi dă asta de gîndit sau te lasă rece, Lance?

– Nu fi ridicol, am auzit că e un loc grozav. Lauren Bacall vine din Brooklyn, nu-i aşa?

– Cred că da.

– Bine, dacă ea este destul de bună pentru Bogart, este suficient de bună şi pentru mine. Mortimer zîmbi ca şi cînd ar fi făcut un *banc* bun. Cred că ți-am uitat numele.

– Şi eu. De ce nu o lăsăm baltă?

– O, bătrîne, îl mîngîie Lance. Cum îți ziceau în Brooklyn?

– În mai multe feluri. Prietenii mă strigă Barney sau Livingston. Eu răspund la amîndouă.

Lance rîse. – Îți dai seama că pacienții tăi ți se vor adresa cu „doctorul Livingston, aşa presupun".

– Nu intenționez să tratez pacienți care „presupun", Lance. Acum dacă îți dai statia asta mai încet, pot să mă duc să studiez nişte lame pentru histologie.

– Lame de histologie? reacționă Lance amuzat. Ți se dă voie să iei acele specimene prețioase de țesut uman în afara laboratorului?

– Doar pentru puțin timp.

– Şi ce microscop foloseşti?

– Specialitatea casei, e împrumutat de la administrație. Zece dolari pe trimestru.

– Monocular? E din epoca de piatră.

– Ascultă, Lance, există oare ceva pe aici de care să nu-ți bați joc? întrebă Barney.

– Te rog, doctor Livingston, m-ai înțeles greşit. Am vrut doar să-ți ofer în folosință micile mele bijuterii. Şi îi arătă un microscop *binocular* strălucitor ultramodern ce sta pe biroul lui.

– Oho! exclamă Barney, înainte de a putea să se stăpînească.

– Nikon – operă de artă de la spiriduşii prietenoşi din Tokio. De fapt am căpătat două, de asemenea am obținut şi două seturi *complete* de lame aşa cum am văzut în curs.

– Cum le-ai obținut?

– Nu-ți spun pînă nu-ți schimbi părerea proastă despre mine.

– Ce te face să crezi că am o părere?

– Toți au. Pînă cînd îşi vor da seama că sub exteriorul meu nesuferit bate o inimă solidă şi un creier ascuțit. Pe scurt, Barney, eu sînt născut să fiu învingător.

– Dacă aşa spui tu, mormăi Barney cu ciudă. Acum spune-mi cum ai obținut lamele?

– Poți să ghiceşti şi tu *cum* le-am obținut. Singurul amănunt care-ți scapă este cît de mult plătesc unui student fraier din anul trei care manevrează proiectorul. Toate astea se ascund sub titlul de secret profesional.

Lui Barney îi era deajuns. Se întoarse către uşă, spunînd scurt peste umăr:

– Ne mai vedem, Lance! La care tînărul bărbat se ridică din balansoarul său şi alergă după Barney precum Apollo după Daphne. Stai o clipă, Livingston – nu vrei microscopul?

– Să fiu sincer, nu-mi surîde perspectiva să-ți fiu obligat.

– Dar ți-am spus – am căpătat două şi două copii de seturi de lame.

Barney nu se putu abține:

– Lance, tu ai cîte două din *toate*?

– Da, în majoritatea cazurilor.

– Două maşini?

Colegul său aprobă din cap.

– Corvettes la mîna a doua.

– Aceeaşi culoare, pariez.

Încă o dată Lance dădu din cap afirmativ:

– Pare mult mai practic.

– O, da, desigur, apoi absorbit de propria lui curiozitate Barney avansă în continuare.

– Două prietene?

– Aici fac excepție.

– Cum?

– Eu găsesc femeile mai puțin de încredere ca maşinile – aşa că în mod obişnuit am trei patru pe lista mea.

– Atunci e bine. Eşti practic. Barney înțelese că naviga în ape necunoscute, dar se convinse că îi plăcea să descopere ce fel de om era Lance.

– Cred că nu ai decît o singură mamă şi un tată.

– Ce este asta, Douăzeci de întrebări?

– Iartă-mă, m-a luat gura pe dinainte. Nu vreau să împrumut un microscop de la un tip care a fost – ca să zic aşa – un „posesiv anal".

– Eşti un pic ciudat. Vorbeşti de parcă ai de gînd să devii psihanalist, trase concluzia Lance politicos. Îmi place asta, poți să împrumuți una din maşinile mele de cîte ori ai nevoie.

– Mulțumesc, mulțumesc, răspunse simplu Barney şi începu să adune piesele super-microscopului în aşa fel încît să scape înainte ca binefăcătorul său să-şi schimbe hotărîrea.

– Cînd le vrei înapoi? întrebă el, ridicînd cutia cu lame.

– Nu-i nici o grabă. Poți să le păstrezi tot trimestrul, cît îți place. Pot oricînd să fac rost de alt set.

– Eşti fantastic, Lance.

– Crezi că mă placi într-adevăr? întrebă Mortimer cu o sinceră mirare.

– Sigur, zîmbi Barney. Eşti un tip simpatic – aş spune mai bine doi tipi simpatici.

Barney folosi din plin microscopul. Era grozav să vezi lamele cu țesuturi, colorate cu hematoxylin şi fixativ. Era orbit de strălucirea petelor roz şi albastru aşezate într-un mod haotic aducînd cu picturile lui Jackson Pollock. Într-adevăr, numai aşa putea fi de acord cu pretențiile asistentului său de la laborator care spunea că *„histologia şi istoria artelor sînt discipline estetice complementare“.*

După ora unsprezece simți nevoia unui hidrocarbonat. În drum spre automatul de dulciuri el se opri la telefon ca să-i comunice Laurei satisfacția lui.

Îi răspunse iritată o voce feminină.

– Dacă este pentru Grete sau Laura, nu dăm legătura.

El recunoscu vocea.

– Hei, Alison, sînt eu Barney – ştii ne-am întîlnit la cadavrul Leonardo.

– Hello, răspunse ea. Cum mergi cu disecția?

– Grozav, dar tu?

– Nu prea rău, replică ea. Bănuiesc că vrei să vorbeşti cu Laura.

El sesiză jena ei şi hotărî să facă un sacrificiu suprem.

– Ei, Alison, n-ai vrea să ne întîlnim pentru o cafea puțin mai tîrziu?

– O, zise ea descumpănită, pentru că nu era obişnuită nici măcar cu cel mai mic interes din partea cuiva. Dragă Barney, am o grămadă de-nvățat la noapte. Nu vrei să ne întîlnim altă dată?

– Bine, sigur, răspunse el uşurat. Da, Laura este acolo?

Auzi pocnetul receptorului lovit de perete în timp ce Alison alerga după Laura.

Şi, în mod curios, şi ea era furioasă.

– Hei, eu mă străduiesc să-nvăț, cine-i acolo?

– Pe cine aşteptai, pe Marlon Brando?

– O, iartă-mă Barney. Ce-i?

– Să nu-ți vină să crezi, am făcut rost de un set complet de lame pentru histologie şi un Buck Rogers Nikon ca să privim cu el.

– Doamne, cum ai căpătat asta?

– Ascultă, e prea lung şi emoționant să-ți explic prin telefon. Vrei să vii aici să te uiți la minunatele secțiuni de țesuturi pulmonare colorate cu argint – fără să mai adaug un caleidoscop de dulciuri?

– Absolut! Să vin acum?

– Nu, mai bine peste o jumătate de oră. Am de dat o consultație.

– Bine, bine. Ne vedem pe la miezul nopții, consilierule.

– Stai jos, Hank.

– Ştiu cît de ocupat eşti, Barn. Nu vreau să-ți răpesc mai mult de trei minute.

– Oricum, stai jos. De ce să rişti să faci varice?

Dwyer aprobă din cap şi se aşează pe marginea patului.

– Hai, Hank dragă, începe.

Vizitatorul începu să se agite şi abia îngînă:

– Barney am o problemă. Ți-aş fi foarte recunoscător dacă mi-ai da un sfat.

– Sigur, sigur, răspunse el şi apoi se gîndi: „Ce dracu-l face pe el să creadă că eu ştiu mai mult despre preocupările lui decît ştie el?"

– Care-i necazul, Hank?

Perplexitatea lui Dwyer îl copleşea. În cele din urmă reuşi să-şi biruie dilema: „Sexul".

– Ce vrei să spui? întrebă Barney, stînjenit.

– Am o problemă privind sexul, continuă Dwyer, ştergîndu-şi palmele transpirate pe vestă.

„O, nu, strigă instinctul de conservare în Barney. Trimite-l la plimbare la un psihiatru adevărat, altfel ajungi să-i vezi pe tipi aruncîndu-se pe fereastră în fiecare noapte".

– Oh, Hank, nu ai vrea să vorbeşti despre chestia asta cu – ştii, mai bine – cu o persoană calificată?

– Nu, nu, nu, Barney! Sînt convins că doar un tip cu experiența ta mă poate ajuta.

„Bine", îşi zise Barney în sine, „probabil că am vreo aureolă".

– Gata, Dwyer. Dă-i drumul.

– Ştii că am vrut să mă fac preot?

– Da.

– Şi ți-am spus de ce am renunțat?

– Da, ceva legat de lume, trup şi stetoscop.

– Este vorba de Cheryl de Sanctis. Sunt obsedat de ea zi şi noapte. Nu pot să-nvăț, nu pot să dorm, nu pot să lucrez la anatomie, pentru că tot ce-mi doresc este să...

– Să te culci cu ea? sugeră Barney.

– Da, da, Barney. Vezi? Am ştiut că tu poți înțelege.

– Să fiu sincer nu cred că pot. Pînă acum nu văd altă problemă decît doar dacă Cheryl e măritată sau călugăriță.

– Pentru numele lui Dumnezeu, dar ce crezi despre mine? Ea este o fată minunată din parohia mea – este educatoare la grădinița de copii. Familia ei este foarte religioasă.

Făcu o pauză şi apoi gemînd de dor, adăugă: Are cei mai grozavi sîni pe care i-ai văzut vreodată.

– O, spuse Barney încercînd să nimerească o concluzie. Ea îți întoarce spatele? Asta-i problema?

– Nu, nu, ea mă iubeşte şi sînt convins că aş iubi-o chiar dacă nu ar avea un corp grozav. Dar aseară mi-a telefonat să-mi spună că vine săptămîna viitoare şi vrea să stea în camera mea.

– Nu-i nici o problemă, Hank. După cum ştiu pînă acum, singurele lucruri interzise de a fi aduse în camerele de cămin sînt armele de foc şi reptilele.

– Cred că ea vrea să meargă pînă la capăt.

– Minunat, replică Barney nerăbdător, gîndind: Ce bine-ar fi ca toate problemele să fie ca asta.

– Deci tu crezi că e-n regulă? Nu? Nu crezi că facem un păcat?

– Ascultă, Dwyer, eu nu sînt un moralist, dar mi se pare că atunci cînd doi adulți se iubesc unul cu altul, aceasta include sexul şi...

– Înainte de căsătorie?

– Te gîndeşti serios să te căsătoreşti cu ea, Dwyer?

El aprobă din cap.

– O iubesc, Barney. Pot să primesc binecuvîntarea ta?

– Cred că ai dreptul să priveşti acest lucru mai profan – ca o încurajare. Şi de altfel eu nu sînt preotul tău. De ce nu te duci la unul?

– Un preot mi-ar fi spus nu.

Înainte ca Barney să-şi dea seama de multiplele implicații spirituale ale dialogului, se auzi o ciocănitură în uşă.

Dwyer îşi privi ceasul şi se ridică să plece.

– Hopa, ... e trecut de miezul nopții. Îmi pare rău că ți-am răpit atîta timp.

Vocea veselă a Laurei străbătu prin uşă.

– Sînt eu, Livingston. Eşti singur?

Dwyer păru încurcat.

– Aoleu, Barney, aş fi vrut să ai o uşă prin spate.

– Te rog Hank, este doar Laura.

– Ce se înțelege prin doar? Te întîlneşti cu cea mai bine fată din an, în camera ta la miezul nopții. Cum reuşeşti?

El se-ntoarse repede şi deschise uşa.

– Salut, Hank, zîmbi Laura. Sper că nu v-am deranjat.

– Şi eu sper la fel, răspunse el timid.

– Nici o problemă, am venit doar să văd dacă microscopul lui Livingston corespunde reclamei făcute.

– O sigur, aprobă Dwyer, complet nedumerit. Apoi se grăbi la telefon ca să-şi sune iubita.

UNSPREZECE

– Vai, vai, să atingi şi să simți vaginul unei fete, oh, ceruri.

– Laura, nu aşa de tare, ne aflăm în restaurantul Boston! Fața lui Palmer Talbot se înroşise ca racul sau ca homarul pe care-l mînca. Ochii lui se întunecară conştient de existența fețelor vecinilor care luau cina în restaurantul lui Steuben.

Laura se amuză. În timpul discuției nevinovate, Palmer o întrebase natural cum reuşeşte ea şi cu colegii ei să facă față la „uriaşa cantitate de material, fără logică pe care trebuie să-l rețină".

Ea îi explicase că de-a lungul anilor studenții de la medicină au stabilit diferite reguli mnemotehnice utile, fraze uşor de reținut, care sînt capabile să cheme rapid informația necesară din adîncurile minții.

– De exemplu, întrebase el?

– Bine, există un mijloc verificat de memorizare pentru cei doisprezece nervi cranieni – fire electrice ce transmit ordinele din creierul tău spre diferite părți ale corpului. Apoi îşi lăsă pe spate frumosul ei cap blond şi declină: „Oh, oh, oh, to touch and feel a girl's..."* et cetera.

În acest moment, Palmer simți un fel de discomfort social, o apoplexie.

– Asta pare ca şi cum ar fi inventată de Barney, zîmbi el.

– Pe dracu, nu, e de la clasici, face parte din folclor. Crede-mă este ceva genial. Cum ai face altfel cu: olfactiv, optic, oculomotor, trohlear...

– Asta-i ideea, deci, spuse Palmer, să fie o frază pe care să n-o poți uita. Apoi, schimbînd subiectul, el şopti încet: Nu suport să fim în acelaşi oraş şi să ne vedem doar în weekend. De fapt nici chiar în toate nopțile de vineri.

– Avem ore de curs şi sîmbăta.

– Este ceva barbar, absolut inuman, Laura.

– Dragul meu, Facultatea de Medicină are exigențele ei.

O oră mai tîrziu, el rîdea necontrolat.

– Ce-i aşa de nostim, Talbot? întrebă ea, aruncîndu-i în piept cu o pernă.

---

* „Vai, vai, să atingi şi să simți..." (N.T.)

– M-ai distrus pentru toată viața, hohoti el. Nu voi mai fi în stare niciodată să mai fac dragoste fără ca să mă gîndesc la cei doisprezece nervi cranieni.

– Poți să-i numeşti? rînji ea.

– Nu, dar mnemonicul mi-l amintesc sigur. În timp ce el se întindea să o îmbrățişeze, ea îl împinse uşurel.

– Fără şmecherii, îl certă ea. Trebuie să mă-ntorc la cămin, pentru că mîine mă scol devreme ca să-mi folosesc oculomotorii pentru *„Anatomia" lui Gray.*

– Ce părere ai de anatomia *mea*? Nu vrei să rămîi în noaptea asta şi să studiezi pe mine? Îți promit să te conduc eu direct mîine dimineață.

– Îmi pare rău, ideea ta cu direct duminică dimineață înseamnă de fapt după ce citeşti în întregime „New York Times".

– Şi „Boston Globe", zise el, rînjind drăgăstos, şi după ce mai facem o dată dragoste.

Ea îl sărută pe frunte.

– Te opreşti o dată? Punîndu-şi rochia, adăugă: Uneori am impresia că vrei să scapi de mine cu adevărat.

– Recunosc că-mi trece prin gînd în momentele grele. Dar conştiința îmi spune că tu eşti dedicată pasionat meseriei tale viitoare – şi că sînt un egoist.

– Buun. Şi conştiința te şi pedepseşte pentru gîndurile astea?

– Nu chiar, întrucît atunci îmi dau seama că cel puțin al treilea din anul vostru este deja căsătorit.

– Nici una din femei. Sîntem prea ocupate.

– Cu ce – să dovediți că sînteți tot atît de bune ca un bărbat?

– Nu, asta nu e de ajuns. Trebuie să dovedim că sîntem mai bune. Poți pricepe asta?

Palmer sincer încerca să fie cinstit, dar în realitate nu putea înțelege pînă unde putea merge implicarea ei.

– Aş vrea să ştiu în mod definitiv. Mai vrei să te măriți şi să ai o familie?

– Mai sînt zece ani pînă la acest mod definitiv, răspunse ea domol. Apoi adăugă: Eu nu urmăresc să fiu un doctor oarecare. Eu vreau să fiu un *doctor foarte bun.*

El o privi şi murmură cu afecțiune:

– Te iubesc, Laura şi o să te aştept cît vei voi tu.

El o îmbrățişă ca şi cînd cu asta ar fi pecetluit jurămîntul făcut. În timp ce-şi ascundea fața la pieptul lui, brusc pe Laura o cuprinse o inexplicabilă tristețe. „Iisuse", gîndi ea, „acest băiat grozav mă iubeşte atît de mult. Şi eu îl iubesc cu adevărat. De ce nu pot... să plec? Ce s-a-ntîmplat cu mine?"

În timp ce automobilul Porsche trase în fața întunecatului Vanderbilt Hall, un cuplu tînăr dădu colțul îndreptîndu-se spre ei mînă în mînă. Palmer o însoțea pe Laura spre intrarea din față cînd una din păsărele strigă:

– Hei, Laura, aşteaptă un pic.

Hank Dwyer năvăli, trăgînd după el o fată scundă şi dolofană.

– Salut, le răspunse Laura veselă, deşi era surprinsă să vadă un fost preot umblînd atît de tîrziu – mult peste miezul nopții – şi încă cu o fată.

– Laura, bolborosi Hank, sînteți primii care auziți marea veste – Cheryl şi cu mine vrem să ne căsătorim! O, cred că nu vă cunoaşteți, Laura Castellano, ea este logodnica mea, Cheryl de Sanctis – e de viță veche.

Fata de lîngă el cu părul ca pana corbului aprobă din cap şi zîmbi timid. Dar şi pe întuneric i se vedeau ochii aprinşi.

Laura îl prezentă pe Palmer, care în mod politicos întrebă cînd intenționa fericitul cuplu să se căsătorească.

– De Crăciun, izbucni Cheryl, vrem să ne căsătorim în vacanța de Crăciun.

– Da, adăugă Hank rîzînd înfundat. Astfel voi putea să-mi amintesc întotdeauna aniversarea noastră. Nu-i aşa că-i grozav?

– Cred că e minunat, comentă Palmer şi cu o scînteie de ironie pe care numai Laura o recepționă, adăugă: Nu o să vă deranjeze asta la învățătură?

– Ba, din contră, replică grăbit Dwyer. Cînd vom fi împreună nu voi mai pierde timpul ca acum tot gîndindu-mă la Cheryl.

Palmer se întoarse spre Laura, zîmbind subtil:

– Asta este o concepție care îți dă curaj, nu-i aşa?

– Fiecare cu părerea lui, zise ea incisiv, dîndu-i lui Palmer un pupic pe obraz. Apoi îi salută pe cei doi logodnici şi intră înăuntru.

În timp ce era singură în hol o apucă din nou melancolia. Ceva din felul în care se priveau Cheryl şi cu Hank o emoționase. Amîndoi se iubeau cu adevărat. Oare şi Palmer simțea la fel pentru ea? Deodată îi deveni foarte drag. Şi – fără să-şi dea seama de ce – se întristă pentru ea.

Se trezi că se îndreaptă spre camera lui Barney. Doar să bage capul, dacă nu se culcase încă. Şi în timp ce se apropie, ea îi auzi vocea repetînd formulele de la biochimie.

Se opri, nevrînd – sau nefiind în stare – să-l deranjeze şi ea cu infuzia ei prematură în privința legăturii ei, a dragostei şi a tuturor celorlalte probleme specifice adolescenței.

Astfel că se îndreptă spre camera ei, se aruncă pe pat, deschise notițele de la biochimie şi încercă să se concentreze pe memorarea aminoacizilor.

Barney trudise toată seara pînă ce primi vizita neaşteptată a lui Bennett Landsmann. Era foarte elegant în blazerul fabricat de firma J. Press. Avea cămaşa în dungi albastre cu guler şi o cravată cu aspect de club. Asta îl amuză pe Barney care-şi aminti de Ingmar Bergman pe care-l văzuse ultima oară la teatrul din Exeter Street.

– Doamne, Landsmann, asta-i vreo idee de-a ta de diversiune. Am avut coşmaruri zile întregi după ce am văzut *The Seventh Seal* (A şaptea pecete).

Bennett zîmbi larg.

– Numai că eroii din filmul lui sînt atît de sumbri încît mă simt euforic prin comparație. Oricum perspectiva de a învăța este un pic mai puțin sinistră. Vrei să stăm de vorbă?

– Sigur. Cum te descurci cu aminoacizii?

– Nu prea rău. Am învățat cinci ore azi după amiază.

– Perfect, atunci ne concentrăm atenția spre producția de proteine din traiectul gastro-intestinal?

– Este absolut necesar? Sîntem obligați să ştim şi *asta?*

– Bine, domnule Landsmann, replică Barney, încercînd să imite tonul condescendent al profesorului lor. Noi dorim ca să cunoaşteți lucrurile importante. Cu alte cuvinte, tot ceea ce iese din gura mea.

La care Bennett replică:

– Adică rahat.

Se aşezară la lucru.

După o oră făcură o pauză în care Bennett fugi în camera lui, întorcîndu-se cu două sticle de apă minerală.

Sorbiră din apă şi discutară banalități relativ la virtualii cîştigători ai Trofeului de iederă pentru fotbal şi cine ar fi putut să depăşească echipa Yale la înot („Am auzit că au recrutat peşti", glumi sarcastic Barney). Se extinseră şi la campionatul studențesc de şah.

Dar, cum se făcuse tîrziu, Barney observă că prietenul său se simte mult mai confortabil şi se hazardă să-i pună cîteva întrebări personale.

– Spune-mi, Landsmann, cum este să te simți Jackie Robinson medicinistul?

– Mă flatezi, Barn. Sînt un recrut, fără să fiu cel mai bun jucător în *această* ligă.

– La dracu, înțelegi ce vreau să spun, Ben.

– Sigur, dar pentru mine, aici, nu-i deloc cald. Totdeauna am fost oaia neagră. Să fiu sincer, niciodată n-am cunoscut o altă situație.

– De unde eşti?

– Am crescut în Cleveland... Nu mai dădu alte amănunte.

Barney oscilă între neîncredere şi fascinație.

– Ce sînt ai tăi? Asta era o întrebare mai intimă, deci.

– Tata e cizmar, replică el natural.

– O! făcu Barney surprins de nivelul la care a reuşit să ajungă un băiat cu o situație atît de modestă. El sesiză că atinsese o coardă sensibilă din intimitatea lui Bennett şi nu mai continuă.

Ei încercară să lucreze încă o oră şi jumătate. Se găseau în ceața memorării metabolismului de oxidare al acidului piruvic, cînd Laura se apropiase de uşă ca apoi să plece. A fost foarte bine că şi-a văzut de drum deoarece înainte de a se despărți cei doi mai avură o conversație pe un subiect de cînd lumea – despre femeile din an.

– Această Castellano, murmură Bennett, scuturînd capul a nedumerire, o cunosc de cînd era la 'Cliffe. Este desigur o enigmă. Frumoasă, diabolic de deşteaptă – într-adevăr o adevărată enigmă.

– Enigmă? Acesta era probabil singurul fel în care el nu o numise. Pentru că o cunoştea în adevăr pe Laura. Ei îşi făuriseră împreună viețile.

„*Tu* eşti o enigmă Bennett", gîndi Barney.

În noaptea dinaintea primului examen de biochimie, aceeaşi întrebare îi unea pe toți, şi pe cei temerari cît şi pe cei înspăimîntați. La ce oare o să folosească această trăznealä şi ce legătură are cu vindecarea bolilor?

– Pentru numele lui Dumnezeu, cred că toate aceste diagrame stupide pot servi tot atît de bine la formarea deprinderii de a repara automobile sau televizoare, se văită Laura.

Ea învăța acum în camera lui Barney şi-şi puneau unul altuia din cînd în cînd întrebări, încercînd să ghicească ce anume ar putea Pfeifer să-i întrebe a doua zi.

– Stai liniştită, Castellano. Admit că este ca şi cînd aş memora cincizeci de genuri de macaroane diferite, dar ele au o oarecare legătură cu funcțiile corpului uman.

– Sunt convinsă că tatăl meu nu a trebuit să învețe prostiile astea.

– Ba eu cred că da. Metabolismul se studia în Grecia şi China acum două mii de ani.

– Un *pic*, cred şi eu. Dar ei nu au cunoscut detaliile astea îngrozitoare. În afară de asta, eu am venit aici ca să învăţ cum să îngrijesc oamenii bolnavi.

– Bine, replică el cu un rînjet, uită-te în jurul tău, Pfeifer este un bolnav, iar mai toţi sîntem nebuni că facem acest lucru. Ce zici, mergi la bar?

– Nu, dar aş dori o Coca să mă ţină treaz! Merg pînă jos şi...

– Nu te obosi, Castellano, stai aici şi învaţă pentru amîndoi. Simt nevoia să-mi recreez mintea puţin.

El alergă jos spre rîndul de automate: şase aparate aşezate unul lîngă altul ofereau produse alimentare de o valoare nutritivă îndoielnică. La această oră din noapte, păreau să rîdă de el. Şi probabil că rîdeau, căci erau goale – chiar şi automatul de ţigări.

El urcă încet scările, încercînd să-şi dea seama cine ar fi putut avea un platou cald şi un recipient cu cafea. Ah, desigur, Lance Mortimer fără doar şi poate are două.

Ciocăni la uşă. Nu primi nici un răspuns. Oare tipul ăsta ar fi în stare să doarmă? Cînd la cea de a doua ciocănitură mai puternică nu primi nici un răspuns, Barney încercă uşa. Era deschisă. Înăuntru se afla Lance întins în scaunul său balansoar cu capul dat pe spate, ochii închişi – şi cu căşti la urechi. *„Căşti?"* se întrebă în sine Barney. Cum poate ăsta să fie atît de blazat să asculte muzică într-o noapte ca asta. Se apropie şi ciocăni uşor fruntea lui Lance.

– E cineva acasă? întrebă el vesel. Lance deschise ochii şi eliberă o ureche.

– O, doctore Livingston, unde te-ai ascuns?

– În camera mea, ca oricare altul – studiez acele îngrozitoare structuri chimice. De ce nu faci şi tu la fel – sau nu intenţionezi să dai mîine test?

– Pentru ce sînţeţi toţi marcaţi? Nu-i cazul să fiţi în panică.

– Poate, dar nu crezi că e necesar să-nveţi?

– Dar eu învăţ, bătrîne, ascultă...

Fără tragere de inimă, Barney puse căştile la urechi. Spre uimirea lui, auzi vocea lui Lance recitînd lanţul metabolic, din care trebuiau să dea testul a doua zi.

– Eu doar rulez banda întruna, explică Lance, aşa că, chiar dacă adorm, creierul meu absoarbe informaţia.

– Lance, dar tu eşti o personalitate.

– Sunt, nu-i aşa? zîmbi vecinul. Scuză-mă, dar nu am nici o bandă de rezervă pe care să ţi-o împrumut. Am luat aparatele

astea ieri de la „Acoustical Research" (Centrul de Cercetări Acustice) din Cambridge. Pot să te ajut cu altceva?

– Da, oarecum. Ai cumva ceva cu cofeină?

– Cafea, ceai sau Coca?

– Coca – dă-mi două dacă te poți lipsi de ele.

– Serveşte-te, îi spuse Lance arătînd frigiderul. A mai rămas şi ceva camembert. El se întinse pe spate în scaun şi se întoarse din nou la sistemul lui de autoeducare.

Cînd Barney reveni în cameră, o văzu pe Laura întinsă pe pat. Adormise.

Barney îi privi cearcănele negre din jurul ochilor şi îşi dădu seama că odihna îi era mai necesară ca orice. El se aşează la masa de lucru şi învață încă o jumătate de oră. Dar era prea năucit ca să poată continua. Se uită din nou la Laura. Ea dormea dusă şi ar fi fost o crimă să o trezească. Îşi scoase pantofii, apucă un pled, îşi rulă haina ca pe o pernă se încovrigă jos pe covor şi adormi imediat.

Undeva în țara nimănui de la îmbinarea dintre noapte şi zi, Laura se trezi brusc. Îi trebui cîteva secunde să-şi dea seama unde se găsea. Apoi îl văzu pe Barney dormind pe jos şi zîmbi. Părea atît de liniştit. Îşi luă notițele, era pe punctul să plece, cînd privirea îi căzu pe biroul lui. El uitase să-şi pună deşteptătorul. Ea îl puse pentru ora şapte, apoi încet, închizînd uşa, se îndepărtă în vîrful picioarelor pe coridor.

Pe sub unele uşi se mai vedeau lumini aprinse. De fapt una din ele era larg deschisă. Lance Mortimer – fără căşti – desena diagrame la biroul său. El o privi în timp ce trecea.

– Salut, Laura, spuse el rînjind. Ce face Barney?

– Doarme, răspunse ea indiferent.

– Norocos tip, remarcă Lance pe un ton pofticios.

Ea se uită la el prea obosită să se supere şi şopti:

– ... 'n cur, Mortimer.

În timp ce începuse să urce scările auzi răspunsul colegului său:

– Oricînd, Laura, oricînd.

Stăteau cu ochii lipiți, rozîndu-şi creioanele sau făcînd ulcere în aşteptarea examenului cu profesorul Pfeifer. Stomacurile lor agitate şi tîmplele lor care zvîcneau erau nimic față de revolta pe care le-o stîrnise slăbănogul de Peter Wyman care cu o voce pițigăiată de tenor spuse :

– Vai, Ce Dimineață Frumoasă.

Profesorul cel drăguț nu-i dezamăgi. Deşi prima întrebare se referea la munca de pionierat în studiul metabolismului a

recentului cîştigător al premiului Nobel, Sir Hans Krebs, era fără nici o noimă şi în afară de lumea terestră:

Imaginaţi-vă că vă aflaţi pe planeta Saturn. Să reprogramaţi ciclul Krebs utilizînd azot în loc de oxigen. Desenaţi diagramele complete.

A doua parte era (cum afirmase Pfeifer) un pic mai „dulce" se referea la glicogeneză. Cu alte cuvinte, transformarea zahărului pentru alimentarea ţesuturilor corpului:

Fiind date cinci molecule de glucoză, se cere cît ATP şi cît fosfat e necesar ca să se obţină glicogen? Cît dioxid de carbon se produce?

Precizaţi etapele necesare formulării răspunsului.

O sută douăzeci şi cinci de mîini drepte prinseră frunţile şi începură să răscolească prin ceaţa memoriei în vederea căutării unor răspunsuri corespunzătoare.

Oricum orele se scurseră. Cea mai mare parte a victimelor prezentau foile de examen iar cîţiva mai zeloşi, obsedaţi, continuau să mîzgălească într-un fel de nebunie.

– Hai, hai, spunea Pfeifer ca şi cum dojenea nişte copii de grădiniţă, dacă nu ai putut să spui nimic în acest timp, nici de acum încolo nu poţi spune mare lucru. Foile, vă rog.

Pe sală, atmosfera era puternic ionizată.

– Tipul ăsta e un maniac sadic, afirmă cineva.

Peter Wyman auzi aceste reacţii şi i se părură a fi nişte struguri acri în via ignoranţei medicale.

– Haideţi, băieţi, zise el amabil, trebuie recunoscut că era mult de scris, dar întrebările erau simple şi directe!

– Tacă-ţi gura, Wyman, se răsti la el calmul Sy Derman, care întîmplător deţinea centura neagră la judo, sau îţi voi opri pentru totdeauna baza de oxigenare cu propriile mele mîini.

– Sper că Wyman glumeşte, sugeră Barney. Vreau să spun că el a fost ultimul dintre noi care a predat foaia.

– Da, se amestecă Laura. Şi transpiri ca un porc, Peter.

– Transpiraţia este calea normală prin care corpul uman îşi echilibrează temperatura, domnişoară Castellano, catadixi el să răspundă. Cu cît gîndeşti mai repede, cu atît se ard mai multe calorii. Pot să spun că am eliminat cinci Jouli pe secundă, conform formulei I^2Rt.

– Spune-mi, Wyman, replică ea, te-ai născut nesuferit, sau a trebuit să iei lecţii?

– Ascultă, domnişoară, după cum sînt eu convins, acest loc a început să decadă de cînd au fost admise aici femeile.

– Ascultă tu, puştiule, îl întrerupse ea, dacă mai aud o singură vorbă de discriminare sexuală îți aplic lovitura de box clasică din Brooklyn.

– O, fii atent, îl atenționă Barney. Laura mînuieşte foarte bine armele.

– Te cred, rînji plin de dispreț, Wyman. Totuşi o luă repede la picior.

– Care este de acord să se ruineze? întrebă Lance Mortimer. Răspunseră în unanimitate toți membrii unui grup de vreo zece studenți ce se adunaseră în jurul lui Wyman. Se îndreptară cu toții spre Alberto's Bar şi Grille pentru un chef cu bere şi arahide.

Ei aveau într-adevăr ce să celebreze. Pentru prima oară fuseseră traşi pe roata lui Torquemada şi supraviețuiră – cel puțin atît cît să poată lupta a doua zi. Cîteva suflete brave se îndreptară adormite spre laboratorul de după amiază de anatomie, dar cei mai mulți se bălăbăniră spre camerele lor să se culce.

Într-un sens, Facultatea de Medicină Harvard seamănă cu templul lui Asclepios. Răni adînci se pot vindeca în mod miraculos peste noapte. Aşa se face că a doua zi nu se vedea nici un semn pe fețele şi poate nici pe psihicul studenților care se adunară din nou în Sala C pentru a-l asculta pe Pfeifer prezentînd viitoarele aventuri ale aminoacizilor în căutarea Proteinei Perfecte.

De la început, se lansă într-o tiradă despre idiosincraziile aminoacidului arginină, fără să facă nici o referire la proba dată anterior. El ştia că ei sufereau şi ei ştiau că el ştie că ei suferă. Asta făcea ca tensiunea dintre ei să crească.

Spre sfîrşit, cînd mai erau doar treizeci de secunde, Pfeifer respiră adînc şi spuse liniştit:

– O, în ce priveşte examenul, îmi face plăcere să vă spun că printre dumneavoastră sînt cîțiva care au făcut lucrări bune. Există două lucrări notate cu nouăzeci şi opt şi una chiar cu nouăzeci şi nouă. Apoi adăugă cu un zîmbet: Din principiu, niciodată nu dau nota maximă.

Pfeifer făcu o pauză, trase aer şi continuă. Desigur, sînt unii care – cum să vă spun – nu s-au prea descurcat. Într-adevăr, cea mai scăzută notă a fost unsprezece, deci este clar. Putem spune că majoritatea dintre voi s-au grupat în jurul notei cincizeci şi cinci, ceea ce înseamnă că există posibilități pentru aceştia de a absolvi cursul.

În sală se auziră murmure şi era agitație. Apoi, la despărțire, Pfeifer anunță: Voi afişa foile cu notele la locul obişnuit, mîine dimineață devreme. La revedere, domnilor.

Se întoarse pe călcîie şi plecă.

În timp ce studenţii îl însoţeau pe Pfeifer afară, fu auzit Peter Wyman murmurînd:

– Mă întreb ce am făcut oare pentru a pierde acel punct?

Profesorul Pfeifer obişnuia să sosească la Facultatea de Medicină pînă la ora şase dimineaţa, aşa ca să poată avea la dispoziţie cîteva ore de cercetare, fără să fie deranjat de studenţi. În zilele în care avea de afişat rezultatele examenelor, el folosea tabla din afara biroului său – notînd doar iniţialele studenţilor pentru a le păstra anonimatul – după care se retrăgea în laboratorul său.

Nu e necesar să spunem că existau mulţi matinali în dimineaţa următoare. De fapt, în timp ce soarele era doar un semicerc la răsărit, vreo şase studenţi se şi adunaseră în faţa a ceea ce în ultimii ani era denumit „zidul plîngerii".

De asemenea, era o tradiţie răspîndită pentru studenţi – chiar şi printre cei nefumători – ca imediat ce şi-au văzut notele să-şi ardă iniţialele cu vîrful unei ţigări aprinse. Barney sosi la şapte. Bennett era deja acolo.

El nu zîmbea.

Nici nu era încruntat.

– Care este rezultatul, Landsmann?

– Livingston, replică sumbru prietenul său, pentru noi nu este nici prea grozav, nici foarte prost. Iată.

El arătă către listă şi indică cele şase nume deja arse. Norocoşii posesori ai faimoasei note nouăzeci şi nouă şi a perechii de nouăzeci şi opt veniseră şi plecaseră. Dîre de fum mai ieşeau încă din iniţialele notelor de unsprezece şi din cele două coloane de patruzeci şi şapte şi cincizeci şi şase.

– Cînd ai sosit aici, Ben?

– Am venit la şi un sfert şi găurile erau deja făcute.

– De fapt, tu şi eu părem a fi urmat esenţa filosofiei greceşti – *meden agan* – adică totul cu măsură. Eu am obţinut şaptezeci şi patru şi tu şaptezeci şi cinci.

– De unde ştii? Că doar numele noastre au ambele aceleaşi iniţiale.

– Nu dragă. Eu la examen am folosit numele meu complet – Bennett A., aşa că eu am şaptezeci şi patru.

Lui Barney îi dispăru paloarea.

– Hei, Landsmann, sîntem nişte tipi grozavi. Cum facem să ardem şi noi iniţialele?

– Folosim mijloacele tradiţionale.

– Dar tu nu fumezi.

– Nu fumez, dar, uneori, mă uit la ceea ce fac tinerei, doamne. El băgă mîna în buzunarul de la piept şi scoase o tabacheră de argint. Scoase o ţigară lungă şi subţire, o aprinse cu o brichetă de argint. Ambele aveau monogramă gravată sau cel puţin un simbol.

– Hei, ce tabacheră drăguţă, Ben. Mi-o arăţi puţin?

El i-o aruncă lui Barney. Capacul era ştanţat cu o creastă circulară de bronz pe care era gravată litera A de argint.

– Ce-i asta?

– O, ea a fost a tatălui meu. A fost ofiţer în armata a treia comandată de Patton.

– Extraordinar, spuse Barney admirativ. Tata a luptat în Pacific şi nu a primit aşa ceva. Ce a făcut tatăl tău...

– Ei, să mergem, îl întrerupse Bennett, e ora micului dejun. Arde numele şi s-o ştergem, şi-i întinse ţigara.

În timp ce Barney făcea treaba, arzînd iniţialele îşi aruncă privirea peste foaia cu note căutînd iniţialele Laurei.

Nu erau. Deci ori făcuse extraordinar de bine, sau o zbîrcise rău. Nu ar fi ştiut ce să-i spună dacă ar fi găsit-o în partea de jos a listei. Pe de altă parte, nu ştia cum s-ar fi simţit dacă ar fi fost în capul listei (şi cum Laura era Laura, asta nu era imposibil).

DOISPREZECE

– Cum ai făcut testul la biochimie, Laura?

– Nu rău.

– Înseamnă c-ai făcut bine?

– Nu, înseamnă ce-am spus, nu rău.

– Hai, hai, n-o să avem secrete între noi, de altfel sînt viitorul tău soţ.

– Doar presupuneri Palmer, eu nu ţi-am dat nici un răspuns oficial.

– Bine, doctore, bine. Capitulez. Acum, ce faci de „Thanksgiving“*.

– Învăţ, ce altceva?

---

* Sărbătoare oficială în amintirea primilor colonişti din Massachusetts – ultima joi din noiembrie (N. T.)

– Asta e subînțeles, dar ai nevoie şi de o pauză. Cred că puşcăriaşii din Valea Morții mănîncă curcan la „Thanksgiving".

– O, sunt sigură că şi la noi la sala de mese va fi un exemplar cu o dedicație, chiar dacă va fi din plastic şi celofan.

– Atunci voi merge să mănînc un surogat de curcan cu tine.

– Şi părinților tăi ce o să le spui ? Nu vor fi dezamăgiți că nu te văd?

– Ei nu vor fi atît de mult cît voi fi eu dacă nu te văd *pe tine*.

Pe Palmer îl fulgeră un gînd alarmant.

– Sau poate ți-ai făcut alte planuri?

– Bine, de fapt eu şi cu Barney...

– A, bunul doctor Livingston... o întrerupse el.

Laura se încruntă.

– Şi, după cum spuneam, continuă ea pe un ton înțepat, Barney şi cu mine, împreună cu cîțiva din anul întîi am hotărît să facem o masă mare la bufet şi să ne închipuim că sîntem o familie. Dar, au apărut în ultimul moment dezertori.

– Importanți?

– Bennett se duce acasă la Cleveland ca să petreacă ziua cu ai săi.

– Este de-a dreptul extravagant. Cred că are parale.

Laura aprobă din cap.

– Aşa cred şi eu! Din ceea ce am văzut în dulapul lui, aş putea spune că el însuşi e proprietarul solventului Brooks Brothers. Pe urmă Livingston a şters-o.

– La familia lui în Brooklyn?

– Nu a spus. De fapt, în ultima săptămînă s-a purtat cam straniu.

– De ce? Are vreun motiv să fie supărat pe tine?

Ea ridică din umeri.

– Nu cred, doar dacă s-a atacat pentru că nu am vrut să-i spun ce am făcut la biochimie.

– Dar, apropo, ce-ai făcut? întrebă Palmer, încercînd s-o prindă.

– Ți-am spus, Palmer, ripostă ea. N-a fost rău.

Să ne adunăm împreună să cerem binecuvîntarea Domnului.
El ne mustră şi ne-ndeamnă ca să-i cunoaştem vrerea
Opresiunea haină acum nu mai este atît de dureroasă
Cîntați rugăciuni în numele Lui. El nu-i uită pe ai Săi.

Barney îşi fixă aparatul de radio de la maşină pe postul WRCD (Washington Radio Columbia District) şi-l ținu tot timpul cît acesta îşi transmitea semnalul. Părea să fie singura stație în

tot New England care încă nu începuse să transmită colindele de Crăciun în ziua de Thanksgiving. De cînd era singur într-una din cele două maşini Corvette ale lui Lance, el cînta tare „Imnul pentru Thanksgiving" care îi amintea cu înduioşare de zilele de liceu.

Autostrada Interstate 86 South era goală. Cei mai mulți călători ajunseseră la destinație şi deja stăteau la mesele de sărbătoare. „Ca să petreci singur ziua de Thanksgiving se putea considera ca fiind o soartă mult mai rea decît aceea de a petrece Crăciunul solitar", gîndi el. Pentru că, în afară de spectacolul de la televizor al lui Macy, nu aveai altceva decît să stai împreună cu cei apropiați şi dragi şi să-ți umpli burta.

Barney va fi unul din puținii care nu se vor îmbuiba. El o va dezamăgi pe mama sa care-l aştepta ca întotdeauna să vină la Brooklyn. Mai mult decît atît, tot ce oferea el ca explicație era că a trebuit să viziteze un „prieten aflat în încurcătură".

(Curiozitatea o determinase pe Estelle să întrebe „Este o fată?". Barney îi spusese doar că „nu e motiv de îngrijorare".)

Cînd ajunse la periferiile de nord ale oraşului Hartford, el părăsi autostrada şi apucă pe nişte drumuri care se îngustau şi deveneau din ce în ce mai proaste. În sfîrşit el ajunse pe un drum strîmt şi murdar, flancat de pomi fără frunze care îl scoase într-un vast spațiu deschis. La aproximativ o sută de metri se găsea o casă impunătoare în stil francez. Pe poarta cu grilaj de fier se vedea o mică placă de alarmă pe care se putea citi:

INSTITUTUL STRATFORD

Barney gîndi pentru moment la porecla familiară a acestei case „Château Loco". Aici locuia aristocrația nebunilor sau cel puțin plutocrația. Se zvonea că rezidenții plăteau aproape o sută de dolari pe săptămînă.

„Doamne", gîndi el, „pentru banii ăştia, cămăşile lor de forță ar trebui să fie din caşmir". El înțelese de ce-şi spunea singur astfel de glume proaste. Pentru că i se spusese de multe ori despre ceea ce simt paranoicii dintr-un sanatoriu psihiatric atunci cînd sînt vizitați de cineva. Chiar şi cel mai sincer sentiment de anxietate irațională că li se va dezvălui taina şi de aceea nu li se va permite să iasă la plimbare.

Cînd se îndreptă spre cabină ca să se legitimeze, văzu cum paznicul, cu un picior de curcan în mînă, privea indiferent pe ecranul nestabilizat al unui televizor defect; îşi deschise registrul cu degetul lăsînd cîte o amprentă de grăsime pe fiecare pagină.

„Oho, aprobă el din cap, sînteți doctorul Livingston care vreți să-l vizitați pe domnul Eastman. Luați-o drept înainte".

(Barney doar spusese la telefon că, „vorbeşte de Facultatea de Medicină Harvard", de aceea i-au crescut acțiunile şi a putut intra aici.)

În fața uşii grele din lemn masiv de la intrare, fu întîmpinat de o matroană bucălată care-l salută politicos fiind convins că Barney era un obişnuit al sanatoriului şi îl informă că „tînărul Eastman" ieşise să ia puțin aer pe veranda din spate şi că „doctorul Livingston" era rugat să-l caute acolo.

Barney aprobă din cap şi porni pe coridorul lung.

Din nefericire o apucă pe un drum greşit şi se trezi în fața unei uşi albe de metal bine zăvorîtă. Se uită prin geamul dreptunghiular, acoperit cu sticlă metalizată şi văzu o colecție de bolnavi care tîrşeau picioarele, se întindeau, gemeau, fiecare în lumea lui, aparent nefiind capabili să-şi dea seama de prezența altora. Îi aminti de un film al lui Fellini. Doar această irealitate era reală. „Iisuse", gîndi el, „Maury o fi aici?"

– Vă pot ajuta? întrebă o voce de femeie. El se întoarse şi găsi o valchirie costumată în soră medicală.

– Vă pot ajuta cu ceva? repetă ea cu o octavă mai jos.

– Eu sunt... de la Facultatea de Medicină Harvard şi vreau să-l văd pe tînărul Eastman.

– Bine, dar el nu se găseşte aici, protestă ea.

„Mulțumescu-ți, Doamne". – Mi s-a spus că e pe veranda din spate. Vă rog, vreți să-mi arătați unde vine?

Ea îi arătă direcția în care să meargă. Barney dădu din cap şi se grăbi, sperînd că teama ce o simțea să nu i se poată citi pe față.

Îl găsi pe Maury stînd singur pe o terasă mare de piatră, care domina o vastă pajişte tunsă. El părea că priveşte soarele ce cobora în spatele lanțului Munților Taco.

– Salut, Maury, spuse Barney încet.

– Salut, Barney, răspunse prietenul său fără vlagă şi fără să se întoarcă. Mulțumesc pentru vizită. Amuzant soare, nu-i aşa? Seamănă de parcă Dumnezeu ar pune un penny de cremă într-un automat ca să cumpere pentru noi un cer cu stele. El încă nu-şi întorsese capul.

– Frumoasă metamorfoză, ar trebui s-o scrii.

– Nu scriu, spuse el.

Fiindcă Maury nu se întorcea spre el, Barney ocoli scaunul şi se aplecă peste gardul verandei. Acum el reuşi să vadă de ce ochii prietenului său erau aşa de fascinați de lumina cerului; înşişi ochii săi arătau ca nişte siguranțe electrice arse. Ceea ce văzu îl făcu pe Barney să se cutremure.

– Ce mai e nou, pe la Facultatea de Medicină...Mi-ați simțit lipsa?

– Ne tîrîm şi noi cum putem. Îmi lipseşti, Maur. Tipul care stă acum în camera ta este o adevărată găoază.

– S-a mutat cineva în camera mea? Am crezut că o să țină închisă pentru dezinfecție ca nimeni să nu poată lua...

– Opreşte-te. Nu te mai autoflagela, îl întrerupse Barney punînd uşor mîna pe umărul lui Maury. La primăvară, pariez că o să fii cu noi.

– Nu-mi mai vinde gogoşi. Sînt condamnat să rămîn aici mereu.

Barney privi în ochii aceia goi şi reci şi se gîndi că acest biet nenorocit arăta mai bine cînd era maniac. Cel puțin era viu.

– Hei, ai încredere în mine? Practic, a opta parte sînt doctor. O să fie bine, Maur. O să ieşi de aici şi o să devii un alt John Keats, aşa cum ziceai tu.

– Keats a murit la douăzeci şi şase de ani.

– Da, adevărat, răspunse Barney foarte tulburat. A fost un exemplu prost ales. Dar tu înțelegi ce-am vrut să spun.

Urmă o pauză. „De ce?" se întrebă Barney. „El ştie al dracului de bine ce încerc eu să-i spun. De ce nu-mi dă voie să-l încurajez? De ce se străduie atîta să mă tragă în abis şi pe mine cu el? Şi de ce mi-a cerut să vin aici, asta în primul rînd?"

Stătură aşa, cîteva minute fără să-şi spună numic. Apoi, ca şi cînd ar fi vorbit din altă lume, Maury şopti:

– Ăştia mă ucid.

– Ce? Barney înțelese ce-a vrut să spună, dar refuza să creadă.

– Doctorii o numesc ECT, adică şocuri prin electroterapie, explică Maury pe acelaşi ton apatic. Tovarăşii mei de internat o numesc – crimă. Tu trebuie să fi auzit de maşinăriile pe care le folosesc ei ca să-ți frigă creierii...

– Tratament de şoc...? Vrei să spui că-ți fac tratament de şoc?

Prietenul său aprobă dînd din cap.

Barney fu copleşit şi dezgustat. Întotdeauna asociase electricitatea cu supliciul. Înțelegea, şocuri pentru tipii agresivi şi antisociali, pentru omucidere şi pedeapsă supremă – scaunul electric. Dar de ce pentru acest băiat lipsit de apărare?

– Este considerată o cură antidepresivă, ridică din umeri şi adăugă: oricum tatăl meu consideră că sînt mai bine.

– A fost aici să te vadă?

– Nu, el este un om foarte ocupat şi San Francisco nu este chiar atît de aproape. Oftă adînc şi continuă. Dar el sună, îl sună pe doctorul Cunningham, psihiatrul şef, ca să se asigure

că tipul are grijă de mine... Hei – Te-am făcut să bați atîta drum din... şi încă nu te-am întrebat nimic despre tine. Sau despre soția ta.

– Nu sînt căsătorit, şopti Barney, simțind cum i se rupe inima.

– O, spuse copilăreşte Maury, nu ai nimic comun cu fata aia înaltă şi blondă?

– Laura, spuse Barney dînd din cap, Laura Castellano îmi este doar prietenă.

– Era o fată drăguță pe cît îmi amintesc.

– Buun! spuse Barney zîmbind forțat. Dacă eşti în stare să vorbeşti despre fete drăguțe, înseamnă că eşti pe calea cea bună şi că o să te faci bine.

– Nu există un astfel de „bine" în psihiatrie, spuse Maury cu o tristă resemnare. Cel mult poți să progresezi de la o boală la alta. O să-nveți în curînd despre asta, sînt sigur.

– Care doctor idiot ți-a spus aceste lucruri stupide? se răsti Barney.

– Tatăl meu, murmură Maury. Aşa spunea el, după cum îmi aduc aminte

Lucrurile arată grozav, sînt straşnice,
Mergi şi ia-ți pe tavă întreaga lume.
Porneşte aici, porneşte acum,
Dragă toate vin şi toate sunt în roz...

În timp ce se întorcea pe autostrada Interstate 86, Barney răsuci butonul aparatului de radio, sperînd să găsească ceva care să-i potolească durerea idioată din măruntaie. Dar tot ce putu obține mai clar fu stația WFDR Hastford care transmitea doar muzică. Vocea ca de trompetă a lui Ethe Merman care arunca în eter optimismul nebunesc tipic de pe Broadway părea o glumă nemiloasă la adresa soartei lui Maury.

El opri la primul bufet Howard Johnson, la barieră, comandă trei cîrnați în formă de D (datorită nopții parcă reprezentau Deziluzia, Depresiunea şi Disperarea) şi încercă să se forțeze să mănînce.

– Băiete, pari dărîmat, dragule, zise chelnerița simpatică cu părul frumos ondulat. Te-a părăsit fata sau ți-ai pierdut slujba?

– Nici una, nici alta, replică Barney. Dar cred că sînt pe punctul să-mi pierd răbdarea. Schimbă cinci dolari în mărunțiş la casă, se îndreptă spre cabina telefonică, scoase din buzunar un plic mototolit şi formă numărul de la San Francisco. Telefonul sună de trei ori, apoi se auzi răspunsul.

– Biroul doctorului Eastman. Era secretara lui.

– A, ă..., cum aş putea vorbi cu doctorul? Este foarte urgent.

– Sînteţi pacientul lui?

– Nu, nu, sînt... un doctor, de fapt. Mă numesc Livingston.

Se făcu o scurtă pauză, urmată de un clinchet care dovedea că i s-a făcut legătura.

Apoi o voce calmă de bariton răsună în receptor.

– Da, aici doctor Eastman.

– A, ă, ă... sînt Barney Livingston, domnule doctor, prietenul lui Maury. Am fost ultimul băiat cu care a stat de vorbă... înainte... ştiţi... să se arunce, ştiţi.

– O, desigur. Ai primit notiţa mea?

– Da, vă mulţumesc, doctore, răspunse Barney, gîndindu-se încă o dată la modul concis şi lipsit de emoţie ce se citea printre rînduri în scrisoarea de mulţumire a lui Eastman. De fapt, aşa am reuşit să am numărul dumneavoastră...

Se vedea că Eastman nu avea chef să susţină conversaţia aşa că Barney trebui să ia iniţiativa.

– Ăăăă... tocmai l-am vizitat pe Maury, domnule.

– Asta vă depăşeşte obligaţiile, remarcă doctorul.

– E un băiat simpatic şi ţin la el.

– Îmi face plăcere să aud asta. În general are dificultăţi interactive prin comportările sale. Cu ce vă pot fi de folos, domnule Livingston?

– De fapt Maury are nevoie de ajutor.

– Nu înţeleg. Se simţea o notă de enervare în vocea psihiatrului.

– Doctor Eastman, încercă Barney să-şi menţină calmul, ştiţi că fiului dumneavoastră i se fac tratamente de şoc?

– Da, sigur.

– Bine, să-mi iertaţi mojicia, domnule, tocmai l-am vizitat pe fiul dumneavoastră. Şi după cum am văzut, el arată mult mai rău decît era.

– Mie, doctorul Cunningham mi-a comunicat altceva, răspunse Eastman. Şi în afară de asta cu ce drept un student la medicină în anul întîi îşi judecă superiorii?

– Doctore, spuse Barney cu onestitate, ceea ce eu cer este doar să vă faceţi timp să mergeţi şi să vedeţi ce-au făcut din Maury acele tratamente care-i incinerează creierul.

– Nu este necesar, Livingston. Sînt extrem de familiarizat cu această procedură şi din punctul meu de vedere este exact ce este indicat pentru depresiunea băiatului.

Barney îşi dădu seama cu claritate că doctorul Eastman evitase să folosească în convorbirea avută expresia „fiul meu", ca şi cînd ar fi căutat să se absolve de orice responsabilitate relativ la situaţia nefericită a lui Maury.

– Doctor Eastman, mă scuzați. Vă rog, nu-i mai lăsați să-l tortureze pe Maury. El se va face bine. Lăsați-l doar să se vindece în liniște.

Se făcu o liniște bruscă în care se auzeau doar niște paraziți slabi ai liniei telefonice.

– Livingston, îți sînt recunoscător pentru grija pe care o ai și te asigur că voi rezolva această problemă cu doctorul Cunningham. Sper că ai avut un plăcut Thanksgiving...

Barney rămase fără grai.

– Bună ziua, deci, spuse doctorul calm și cu un rămas bun rece.

Barney agață receptorul în furcă și se sprijini de telefon ca un boxer învins.

El se întoarse la raftul bibliotecii medicale puțin după ora opt. Biblioteca mai era încă deschisă, așa că el intră să caute cele mai noi apariții privind terapia de șoc. Citea cu ardoare și mîzgăli niște notițe pe fișe. În mod aparent, cazurile cele mai indicate pentru terapia de șoc erau: a) pericolul iminent de sinucidere; b) sindromul depresiv; sau c) pericolul deteriorării sănătății psihice din cauze variate.

Maury nu aparținea nici unei categorii din cele enumerate. Dar și cel mai exigent susținător al acestei proceduri era silit să recunoască faptul că ea trebuie să se aplice numai în cazurile grave în care timpul devine un element esențial. „La ce naiba, atîta grabă?“ se întrebă el. „Maury stătea pe verandă vînturînd metafore ca o femeie bătrînă ce brodează pe o bucată de pînză.

Și apoi mai erau și efectele secundare. În mai toate cazurile exista pericolul pierderii memoriei, deși studiile arătau că aceasta este trecătoare. Dacă Maury face excepție de la statistică? Dacă memoria va rămîne ștearsă pentru totdeauna?

Nu oare Thomas Mann este cel care a definit geniul ca pe o simplă abilitate de a obține libertatea psihică făcînd apel la amintirea unei experiențe trăite? Oare nu memoria este cea mai valoroasă calitate a artistului?

Maury era inteligent, sensibil, creator, merita cel puțin să aibă șansa să se dezvolte deplin ca ființă umană. E normal să cazi sau să te ridici pe propriile tale merite și să nu fi doborît la pămînt de către tunetele unui nemilos Zeus.

Acești asasini tratează bolile mintale ca și cînd ar fi vorba de o cangrenă a creierului – care trebuie extirpată. Nu era vorba de nici un fel de tehnică umană. Cînd o să fiu psihiatru, voi încerca să vindec aceste răni interioare, să fac oamenii fericiți. Nici un fel de mașină nu poate să facă asta“.

Vanderbilt Hall era plin de studenți veseli care trăncăneau. În jurul pianului era o mulțime care cînta colinde de Crăciun. Desigur aveau de învățat a doua zi, dar fiecare părea hotărît să profite din plin de această sărbătoare.

La bufet, Barney o zări pe Grete Andersen cărînd o tavă cu mîncare ce avea aceeaşi culoare cu a linoleului de pe jos. El se miră de felul în care reuşise ea să-şi aranjeze haina din păr de cămilă făcînd-o să pară strîmtă ca o jachetă. Ea se îndreptă mlădios spre colțul în care Laura se întreținea deja cu doi interni.

Se hotărî să se ducă la ei.

– Salut, băieți, zise el.

– A, strigă Laura. Misteriosul călător! Rămîne în continuare secret de stat sau ne poți spune unde ai fost?

– Am fost la Cape Canaveral să-i ajut să pună un curcan pe orbită.

– Oh, pentru numele lui Dumnezeu, se plînse Laura nu sîntem comitetul pentru investigații al Senatului.

– Hai să-ți spun că am fost cu un prieten.

– Pariez că era drăguță, gînguri Grete, trimițîndu-i un zîmbet radios.

– Perfect, spuse Barney, recunosc am petrecut ziua cu Jayne Mansfield, cu un fel de... de probleme de anatomie.

– Ştii, murmură Grete, mai că-mi vine să te cred. Şi adăugă: Poate că ăsta e motivul pentru care nu mă suni niciodată.

Ceilalți studenți plecară pe rînd, întorcîndu-se în camerele lor, luînd din nou cărțile în primire. Laura şi Barney rămaseră singuri. Ea îl privi în ochi. Vrei să-mi spui adevărul?

– Uite... ă..ă..ă, spuse el incomodat. Chiar nu pot. Mi-am dat cuvîntul.

Ea făcu un gest dramatic:

– Hei, era un timp cînd ne consideram prieteni.

Barney sesiză că momentul îi era prielnic.

– Îți spun, Castellano, dar facem un tîrg, adevăr pentru adevăr.

– Sigur.

– Eu îți voi spune unde am fost, dacă tu îmi spui ce-ai făcut la examenul de biochimie.

Laura ezită, luată prin surprindere, apoi zîmbind şmechereşte spuse pe un ton confidențial:

– Vrei să mă crezi, unsprezece.

– Nu.

Ea îl bătu pe umăr şi-i dădu un dulce. „Noapte bună, Barn. Nu uita că mîine e Ziua cea Mare la anatomie. După cum ar spune Grete, fii gata de asalt".

„Penisul uman..."

În vocea profesorului Lubar se simțea în mod evident plăcerea de a prezenta tema aceasta care niciodată nu-l plictisea. Ca material didactic avea un număr mare de mostre, de organe pe masă în fața lui. El deja stimulase conversația între studenți, care veniseră aproape toți, unii chiar mai devreme.

– Acesta este organul bărbătesc ce serveşte la reproducere şi la mamifere pentru urinare. Are o formă cilindrică, pendular, suspendat în față şi lateral față de arcul pubian. Dacă pînă acum obişnuiați să-l numiți „falus", făceați o eroare, deoarece acest termen se foloseşte numai pentru organul în stare de erecție.

Penisul uman variază ca lungime de la doisprezece la douăzeci de centimetri, caracteristică ce nu comportă nici un fel de importanță privind plăcerea la bărbat sau la femeie în timpul actului sexual. Poate unii din dumneavoastră au auzit de organe ce depăşesc treizeci de centimetri; asta ține doar de mitologie sau probabil era vorba despre cineva care a întîlnit un cal noaptea.

Nimeni nu rîse. Îşi contractară muşchii faciali din respect pentru profesorul lor, pentru organele genitale ale cadavrelor şi, mai mult decît orice, pentru ei înşişi.

Luber ținea modelul în mînă şi prezenta pe el trei coloane de țesuturi: orificiul uretral, prepuțul şi sacul scrotal al cărui conținut era dătător de viață.

Făcu o pauză pentru a comenta, rînjind:

– Sper că mă urmăriți cu toții. Apoi puse o întrebare: Poate cineva să-mi spună ce se întîmplă cînd hiperemia organelor genitale umple corpul cavernos cu sînge?

Pentru moment nimeni nu reacționă... pe față. S-ar putea ca el să se refere la...? S-ar putea ca el să se gîndească...

Fără nici un motiv aparent, profesorul se adresă Laurei.

– Da, domnişoară Castellano, rezultatul hiperemiei este...?

– O erecție, domnule.

Sala scoase un oftat de uşurare.

– De ce, întrebă Lubar, în ciuda preponderenței bărbaților din sală doar domnişoara Castellano este familiarizată cu bine cunoscutul fenomen de erecție al penisului?

Nici unul nu răspunse.

Niciodată profesorul Lubar nu pierdea ocazia să facă glume pe seama fetelor studente. Şi o întrebă pe Laura:

– Puteți să dați o explicație posibilă, domnişoară Castellano?

– Probabil am văzut multe din astea, domnule, răspunse ea ca din întîmplare.

Circumspect, profesorul reveni la Anatomia lui Gray, sugerînd să se înceapă cu grijă disecția organului ce făcea tema zilei. Acei care aveau cadavre femei puteau să meargă la masa vecină. Şi astfel se apucară de lucru.

Era curios. Deşi după aproape trei luni, credeau că s-au deprins cu tăierea corpului uman, cea mai mare parte din studenți tresăreau cel puțin în sinea lor, atunci cînd începeau această dezmembrare.

– Doamne, Castellano, murmură Barney cu admirație în timp ce părăseau sala de curs cîteva ore mai tîrziu. I-ai făcut praf pe toți băieții din an.

– Nu a fost nimic, replică ea. De ce dracu n-ați vorbit *voi?*

– Nu ştiu, cred că mi-a fost teamă să nu mă fac de rîs.

Ea îl fixă cu o privire răutăcioasă.

– *Să te faci de rîs,* Livingston? Ochii îi clipiră repede.

Tocmai atunci apăru şi Grete.

– Nu a fost dezgustător? întrebă ea, încruntîndu-se.

– Ce s-a întîmplat?

– Toate aluziile alea şi Lubar vînturînd lucrul acela în aer de parcă ar fi fost cine ştie ce obiect sfînt.

– Cam aşa e, remarcă Barney ca din întîmplare. El aşa *a fost* la vechii greci şi la romani. Ei se închinau chiar la el de sărbători.

– Te rog, Barney, am avut destul azi după amiază. Pe drept cuvînt cred că profesorul Lubar este un... un...

– Un falus? sugeră Laura.

Grete plecă ca o vijelie, cu fața roşie de indignare şi jenă.

Dacă se simțea nevoia să se dovedească într-un fel că frații pelerini erau ascești, era suficient să se ia în considerație iernile din Boston. Odată cu apropierea Crăciunului, ținutul îngheață şi vîntul nemilos izbeşte locuitorii asemănător unui flagel de pocăință. Pelerinii ar fi putut foarte bine să se stabilească pe țărmurile temperate din Virginia, în loc să se oprească pe stînca dură de la Playmouth. Ei ar fi putut, aşa cum au făcut englezii, să emigreze în Indiile de Vest, să-şi desfacă cataramele la pantofi şi să zburde pe nisip.

Dar fondatorii coloniei din Massachusetts au vrut să sufere. Iar vremea din New England le-a dat din plin prilejul.

Chiar înainte de primul viscol, rezidenții din Vanderbilt Hall erau deja îngropați în lucru. Timpul nu se mai socotea în zile de lucru ci în ore pînă la primul set al finalelor – patru din ele puse în ordinea cronologică: anatomia, histologia, fiziologia şi cea de a patra îngrozitoarea biochimie.

Ferestrele dormitoarelor erau puternic luminate noaptea. Trecătorii ar fi putut crede în mod greşit că este vorba de un ritual pentru sărbătoarea luminii ce se celebrează în lume cu ocazia solstiţiului de iarnă – cea mai scurtă zi din an. Dar în interior nu era nici o sărbătoare, nu se cîntau colinde, nu se petrecea, *nu se dormea.*

Lucrurile se desfăşurau în aşa fel, încît chiar şi Peter Wyman părea marcat.

Şi Palmer Talbot, student „asociat" la medicină, trebuia să facă şi el sacrificii.

– Nici chiar *sîmbătă* seara, Laura?

– Te rog, încearcă să-nţelegi. Sîntem ca o cetate în stare de asediu. Oamenii se comportă anormal sub tensiune. Crede-mă, aşa ceva nu am trăit până acum.

– Atunci de ce te supui singură la o astfel de tortură, Laura? După cum am putut să văd, tot ce ai făcut pînă acum în Facultatea de Medicină te-a înfricoşat. Cum de nu se gîndeşte nici unul din voi să pună capăt la treaba asta?

– Tocmai asta e. Acesta e preţul pe care trebuie să-l plătesc.

– Şi *eu* de asemenea trebuie să plătesc. Cum crezi că poţi să duci o astfel de viaţă şi să mentii o prietenie?

Ea oftă.

– Palmer, la ora actuală singura prietenie la care mă pot gîndi este aceea între componentele chimice, nervii cranieni şi mostrele histologice. Deocamdată eu nu exist ca persoană, eu sînt un robot care studiază fiinţa umană.

– Bine, dacă urăşti aşa de mult acest lucru, de ce nu termini cu el?

– Niciodată nu am spus că-l urăsc, Palmer.

Deşi este ştiinţific recunoscut faptul că este imposibil pentru o fiinţă umană să trăiască fără somn şi să aibă mintea clară, totuşi, studenţii de la medicină, îngroziţi ignorau în mod patologic acest fapt. Cofeina îi ajuta, desigur, şi mulţi măsurau noaptea cu ajutorul numărului ceştilor de cafea.

Cîţiva aveau posibilitatea să se folosească de recentele produse farmaceutice. Dacă erau suficient de norocoşi ca să cunoască un student din anii mai mari sau chiar de preferat un intern, puteau obţine una din noile pastile energetice, cum erau sulfaţii de amphetamină, de genul benzedrinei, pentru stimularea sistemului nervos şi „învingerea" somnului. Erau prea ocupaţi cu studiul altor texte ca să mai citească cu atenţie micile etichete. Chiar şi dificila Alison Redmond neglijase să se intereseze de riscul folosirii tabletelor pentru că simţea că o întreţin „cu mintea senină ca cerul".

Barney Livingston recurse la o metodă diferită. Soluția lui de a-şi înfrînge toropeala era folosirea periodică a exercițiilor fizice urmate de duşuri reci. Era considerat de ceilalți drept nebun, cu excepția lui Bennett pe care-l convinsese să încerce aceeaşi metodă.

Laura folosea Cola şi înainte să se îndrepte spre camera lui Barney se ducea la automatul pentru Coca să-şi umple un termos mare. Afară, pe coridor, studenții se plimbau în sus şi în jos încercînd înnebuniți să fixeze în creierele lor obosite şi înspăimîntate materialul de pe fişele nenumărate ce stăteau în fața lor.

Numai Hank Dwyer era complet indiferent la toate aceste presiuni neomeneşti. În timp ce colegii săi de an credeau că sînt în iad, el se simțea ca un suflet curat care, în puține zile, va părăsi acest purgatoriu trecător şi se va înălța în paradisul brațelor lui Cheryl.

La ora trei de dimineață, înaintea Inchiziției (anatomia), Laura şi Barney căzură de acord să facă o pauză de cinci minute. Deschiseră fereastra ca să poată intra aerul rece şi să-i trezească, deschiseră şi uşa ca să facă un curent de aer. Dar totul era inutil, continuau să meargă prin cameră şi să tocească, să meargă, să bîiguie şi să memoreze.

– Am mai văzut asemenea lucruri înainte, spuse Barney răguşit. Este drumul cel mai sigur pe care oamenii pot ajunge într-un spital de psihiatrie.

Nici unul nu rîse. Erau prea preocupați, încercînd să-şi amintească originea, inserția şi inervarea muşchiului bulbocavernos.

Testele înşile se dovediră liniştitoare. După ce le luau, bobocii – studenții anului întîi se întorceau în camerele lor cu o bucată de pîine şi cădeau într-un somn adînc fără vise. A doua zi dimineață, ei vor merge în sălile de examen ca nişte automate şi vor înfrunta noile examene ale căror întrebări le va produce atîta greață încît mai mult din reflex vor regurgita informația.

În cele din urmă, doar cu patru zile înainte de Crăciun au terminat. Aşa cum promisese, Laura petrecu timpul acesta la Palmer, pe Beacon Hill. Cu toate că ea se întreba ce plăcere avea el cînd o vedea dormind optsprezece ore pe zi, el se simțea fericit că o are lîngă el, fie şi ca obiect imobil.

Între timp, Hank Dwyer deveni primul om din istorie care zbura acasă cu un autobuz. Întrucît el era în al şaptelea cer.

Grete îşi luă la revedere de la toți din cămin şi se grăbi spre aeroport pentru a zbura spre marele Nord Vest. În ultimele zile ale semestrului, ea făcuse aluzie în mod subtil că cineva deosebit o aştepta în Portland. În acest fel, oferea colegilor

posibilitatea de a explica timiditatea şi cochetăria ei. Făcea un simplu antrenament. Bineînțeles alesul ei era înalt, muşchiulos şi nordic şi probabil se numea Lars sau Olaf. Ce nevoie avea de un Adonis din Est, dacă putea avea un viking de pe coasta de Vest.

Bennett îşi luă la revedere de la Barney chiar în seara ultimului lor examen.

– Vacanță plăcută, Landsmann, spuse Barney. Presupun că ai făcut rost de o frumoasă deosebită la Cleveland pentru fiecare noapte a celor douăsprezece zile din vacanța Crăciunului.

– Nu merg acasă, de fapt. Mă întîlnesc cu ai mei şi merg pentru două săptămîni la munte.

– Aşa , vrei să spui la ski?

Bennett aprobă din cap.

– Şi *l'aprés ski,* care este de fapt cea mai frumoasă parte.

– Doamne, Bennett, asta înseamnă că vei avea două fete pe zi. Unde ai de gînd să schiezi?

– Montana.

– Păi, este cam departe.

– Aşa-i, Livingston, şi eu sînt venit de departe.

Planurile lui Peter Wyman fură cele mai ambițioase dintre toate. Rămase în Boston să facă cercetări în laborator cu nimeni altul decît profesorul Michael Pfeifer.

La ora şapte în seara de douăzeci şi trei decembrie, Palmer o conduse pe Laura la aeroportul Logan unde o aştepta Barney, ca să facă o călătorie dus-întors pînă la New York cu agenția aeriană Eastern (numai paisprezece dolari pentru o oră de zbor de-a lungul Coastei de Est, prin vînturile de decembrie, între Beantown şi Gotham).

Palmer o îmbrățişă cu căldură, amintindu-i să ia primul tren ca să-l întîlnească să meargă împreună la revelion la Clubul Hunt, apoi el se grăbi spre schiliftul din Vermont unde, cum îi spusese Laurei, va căuta să-şi sublimeze dorul pentru ea obosind pe pîrtie pînă la extenuare.

În timp ce Laura ținea rîndul la coada şerpuitoare formată din studenții ce aşteptau să se urce la bord pentru zbor, Barney se scuză şi alergă la un stand de reviste să-şi cumpere un „Sports Illustrated".

El nu se grăbi la întoarcere. Dimpotrivă, merse încet în stare de semişoc. Doar vocea Laurei îl trezi.

– Mişcă-ți fundul, Livingston. Pierdem avionul.

El o rupse la fugă pe ultimii cincizeci de metri şi ajunse tocmai cînd le venea rîndul să dea biletele însoțitorului de zbor ce sta la uşă.

– Ce-i cu tine? întrebă ea în timp ce intrau în cabina aglomerată.

– Nimic, nimic. Cred că nu sînt în formă.

Găsiră două locuri împreună, departe, pe partea dreaptă a culoarului, se înghesuiră acolo şi începură să-şi fixeze centurile de siguranță. Barney era tăcut, privind doar la chelia bărbatului din față.

– Livingston, insistă Laura, arăți de parcă ai fi văzut o stafie.

– Aşa-i,... într-un fel.

Tocmai atunci reactoarele avionului Lockheed emiseră un zgomot asurzitor.

Laura simți cum o apucă dracii în timp ce avionul rula pe pistă şi se înălța deasupra portului Boston spre cerul rece. În cele din urmă, zgomotul motoarelor se estompă şi Laura putu din nou să revină la atac ca să afle ce dorea.

– Ce dracu s-a-ntîmplat, Barn?

El îşi scutură capul într-o stare de totală consternare.

– Tocmai eram lîngă standul de reviste, cînd l-am văzut pe Bennett aşteptînd la linia de zbor.

– Cum?

– Mergea cu clasa-ntîi.

– Se ştie că el primeşte nişte dolari. Se vede şi după cum se-mbracă. Ce vezi grozav în asta?

– El mi-a spus că merge să schieze în Montana. Sigur că nu se duce acolo. Vreau să spun, Castellano, că tipul zbura cu Swiss Air la Zurich! Nu ți se pare puțin cam straniu?

– Nu, replică ea. Cred că-i mai mult decît straniu.

TREISPREZECE

Stewardesa de pe cursa Swissair veni să ofere şampanie şi alte delicatese pentru pasagerii de la clasa întîi. Bennett Landsmann ceru caviar, dar în mod politicos refuză băutura.

Danke, ich werde vielleicht später mit dem Abbendessen was trinken.

– Vorbiți germana foarte bine, spuse doamna cu părul cărunt ce era plină de bijuterii şi care stătea alături de el. De unde sînteți?

– Exoticul oraş Cleveland, Ohio, doamnă.

– În mod sigur nu v-ați născut acolo, continuă ea evident fascinată.

– Nu, am trăit primii zece ani din viața mea într-un orăşel Millersburg, Georgia.

– Şi acum mergeți la Zurich în vacanță?

– Nu chiar, mă-ntîlnesc cu părinții mei ca să mergem la schi în Crans-Montana.

– În Velais? O, este un loc minunat.

– Da, abia aştept. El închise ochii şi continuă în gînd un dialog cu el însuşi. „Aş putea schia în Europa, dar sînt al dracului de sigur că nu-s neamț. De fapt nu sînt nici Bennett Landsmann. Ca să spun aşa acesta nu e numele cu care m-am născut..."

Era în aprilie 1945. Forțele aliate traversaseră Rinul şi avansau spre inima Germaniei. Cu Armata Roşie la periferia Vienei devenise clar că naziştii nu mai puteau evita înfrîngerea.

La patru aprilie, batalionul de tancuri 386 format numai din negri din armata a treia a lui Patton, sub comanda locotenent-colonelului Abraham Lincoln Bennett intră în liniştitul sat Ohrdruf.

La periferia pitorescului cătun german, ei dădură peste un lagăr de muncă nazist părăsit. Mai corect spus, părăsit de viață. Grămezi sinistre de corpuri scheletice, contorsionate erau răspîndite peste tot. Cadavrele erau în putrefacție, obscene, năpădite de păduchi, înnodate atît de strîns încît cu greu puteau fi separate.

Oamenii colonelului Bennett au fost printre primii soldați negri pe liniile frontului din Europa. Ei debarcaseră pe plaja din Normandia în iunie, făcînd apoi parte din corpul de armată special trimis să facă față puternicei ofensive duşmane din Ardeni. Purtaseră luptele grele în valea cețoasă a fluviului Meusa. Drept recompensă pentru faptele lor, ei fuseseră transferați la armata a treia a lui George Patton, urmînd să se bată pentru fiecare palmă de pămînt înghețat, întins departe spre Est peste linia Siegfried în Germania.

Mulți camarazi au căzut răniți sau ucişi. Au învățat să-şi întărească inimile. Dar acum chiar şi cel mai puternic dintre ei era incapabil să-şi înfrîneze revolta. Unii nu puteau să nu vomeze. Duhoarea morții şi putrefacția poluau fiecare gură de aer inspirată. Şocat şi dezorientat, colonelul Bennett ordonă tehnicianului său fotograf să înregistreze aceste scene înspăi-

mîntătoare. Era hotărît să trimită fotografiile generalului Eisenhower, astfel încît Ike să poată vedea grozăviile cu proprii săi ochi. În timp ce înaltul şi robustul comandant stătea uitîndu-se la carnaj, unul din locotenenții săi se apropie şi raportă:

– Domnule, am descoperit un fel de groapă comună în afara lagărului. Trebuie să fie mii de cadavre. Unele din ele sînt doar pe jumătate îngropate. Ce credeți că ar trebui să facem, domnule?

Linc luptă cu el însuşi ca să poată vorbi.

– Ai grijă ca să fie îngropați cum se cuvine, locotenente, răspunse el crispat. Intenționez să fac personal o inspecție, apoi, încet, adăugă: Şi vedeți, capelanul să spună cuvintele de rugăciune.

Ei rămaseră la Ohrdruf mai mult de o săptămînă, timp în care Linc personal supraveghea aproape toate înmormîntările. Cîteodată cînd vocea capelanului începea să slăbească, el însuşi citea rugăciunile.

În toată această perioadă, Linc nu avea somn. Febra şi tusea ce le căpătase de-a lungul iernii umede şi reci reveniseră cu putere.

Cu toate că el petrecuse mai multe nopți transpirînd şi sufocîndu-se, ori de cîte ori se gîndea să meargă la medic căuta să se convingă singur că era vorba doar de o nenorocită de gripă.

În final, în dimineața de paisprezece aprilie, mai sosiră alte patru unități ale lui Patton, prima aducînd un ordin bine venit de a se crea o presiune spre nord. Obosiți cum erau, oamenii lui se adunară repede, preocupați să părăsească atmosfera de abator uman.

În zori, pe drum spre Gotha au început să se zărească mici fantome. Un schelet care altă dată fusese om, arăta emoționat spre steaua albă de pe Jeepul colonelului Bennett şi strigă cu o voce tremurătoare răguşită.

– *Amerikaner! Die sind Amerikaner! Wir sind gerettet!*

Mai multe stafii vii îşi făcură apariția. Colonelul ordonă batalionului să se oprească. Conştient de rolul său, Bennett sări jos din Jeep şi se îndreptă spre grupul de oameni descarnați. Aceştia, înfricoşați, se retraseră la apropierea sa.

– Totul e în regulă, nu vă fie teamă. Am venit aici ca să vă ajutăm. Îşi întinse brațele făcînd un gest care să le inspire încredere.

Ei nu-l înțeleseră, dar se bucurară auzind că nu vorbeşte *germana*. Unul din ei, înalt, cu umerii căzuți, fără vîrstă, reuşi într-o singură frază să exprime cele o mie de gînduri amețitoare.

– Sînteți americani cu adevărat?

Linc aprobă din cap.

– Aşa-i, sîntem din Statele Unite ale Americii.

Omul se repezi şi-i îmbrățişă genunchii, suspinînd şi strigînd din toată puterea lui:

– Doamne, binecuvîntează America!

Linc, cu lacrimi în ochi, ordonă soldaților săi să îmbarce aceste epave umane în maşinile lor. Personal îl ajută pe cel înalt să se urce în Jeepul său, sperînd să afle amănunte despre aceşti oameni. Într-o engleză aproximativă („În Berlin părinții mei mi-au pus profesor de engleză"), omul explică despre ei că au scăpat din lagărul Ohrdruf, iar restul camarazilor fuseseră adunați şi trimişi la Bergen-Belsen („Orice drum pentru ei ducea spre moarte, aşa că ei nu aveau nimic de pierdut"). El mai adăugă că nu mîncaseră de zile întregi. Linc transmise oamenilor săi ordinul de a le oferi hrană acestor nenorociți imediat. Batoane de ciocolată apărură din buzunarele bluzelor kaki şi erau oferite supraviețuitorilor care le devorau ca nişte lupi.

Spre groaza soldaților, în mai puțin de o oră, trei din ei muriseră din cauza şocului de supraalimentare.

Cînd ajunseră la marginea localității Gotha, la statia de Cruce Roşie unde fură dați în grijă, omul cel înalt deveni exuberant.

– Domnul să te binecuvînteze, generale.

Linc nu se putu abține să nu rîdă.

– Mulțumesc pentru compliment, domnule, dar nu sînt nici măcar colonel plin.

– Da, dar pentru bunătatea dumitale, meriți să fii general.

Cei doi oameni îşi strînseră mîinile şi se despărțiră. Soldații lui Linc intrară în sat unde găsiră mai multe unități de albi ale diviziei care sosise mai devreme.

Căpitanul Richard Mc Intyre din Birmingham, Alabama, tocmai interoga un localnic dolofan, de vîrstă mijlocie, care-ți dădea impresia că a scăpat dintr-un ceas cu cuc.

Căpitanul, la început, fu descumpănit la vederea unui negru într-un loc atît de îndepărtat de Statele Unite. Dar văzînd pe umerii lui Linc frunzele de stejar argintii salută în mod reflex.

– Cine-i acest domn, căpitane? întrebă Bennett sec, obişnuit cu neplăcerea tinerilor ofițeri albi atunci cînd se găseau în prezenta sa.

– El este Bürgemeister – primarul locului, domnule.

– L-ai întrebat dacă dețin prizonieri?

Căpitanul aprobă din cap.

– L-am întrebat, domnule. Au fost evrei care lucrau în carierele de piatră – dar au fost mutați acum două zile. După cum spune primarul, ei au fost duşi la Buchenwald.

– De ce? Ce-i acolo?

Mc Intyre se întoarse şi-l întrebă pe primar, apoi privi spre Linc şi-i explică:

– El crede că este numai un alt lagăr de muncă.

– O spuse colonelul sarcastic. Şi asta-i tot ce ştie? Apoi se uită fix la german. Numai un alt lagăr de muncă, nemţoiule?

Primarul neînţelegînd, încercînd să fie linguşitor, zîmbi.

– *Na, ja. Ich weiss nichts von Diesen dingen. Wir sind nur Bauern hier.*

Mc Intyre traduse imediat:

– Spune că nu ştie nimic, sînt nişte fermieri doar.

– Sigur, sigur, murmură Linc şi apoi îi spuse ofiţerului: continuaţi căpitane. Mc Intyre îl salută regulamentar la care Bennett îi răspunse tot atît de conştiincios, apoi, o porni spre hanul său rustic, pe care oamenii lui îl ocupaseră.

Colonelul Bennett ca ofiţer superior al batalionului avea în mod natural rezervată cea mai spaţioasă cameră. Fereastra sa, înaltă şi îngustă, dădea spre curtea plină de flori.

Se aşează la birou, trase o gură de coniac din cel confiscat de la un hangiu, scoase o foaie de hîrtie cu un A încercuit, semnul armatei a treia, scoase capacul la stilou şi începu să-i scrie o scrisoare fiului său de nouă ani care se afla în Georgia.

Undeva în Germania
15 aprilie, 1945

Dragă Linc junior,

Îmi pare rău că nu ţi-am scris de atîta vreme, dar lucrurile întorcîndu-se în favoarea noastră, am fost tot timpul în mişcare.

Aş dori să-ţi spun cît mă bucur de succesele noastre (băieţii noştri au fost decoraţi de mai multe ori şi arată ca un pom de Crăciun), dar am pierdut şi mulţi prieteni.

Am văzut multe lucruri îngrozitoare în această săptămînă, lucruri pe care cred că nu o să le pot descrie niciodată.

Adeseori mă gîndesc la predicile de duminică ale Pastorului Stedman despre „răutatea omului faţă de om", dar pînă acum am crezut că asta se referă la modul în care poporul nostru a fost tratat în America.

Mă întreb ce ar fi spus părintele Stedman despre lagărele de muncă forţată pe care le-am văzut. Oamenii aici erau literalmente omorîţi prin înfometare.

Recunosc că negrii nu au fost trataţi cu mănuşi şi în special în armată. Dar, fiule, noi nu am fost niciodată gazaţi sau arşi în cuptoare cu miile...

Sună telefonul, Linc oftă obosit, mai luă o gură de coniac şi ridică receptorul. Era generalul maior John Shelton,

comandantul său de divizii care suna de undeva de pe front. Legătura era slabă şi cu mulți paraziți.

– Bennett – cum arată oamenii tăi?

– Bine, generale, să fiu cinstit? Sînt destul de dărîmați psihic şi fizic. Majoritatea sînt nişte copii şi în ultimele zile au fost şocați de ceea ce au văzut.

– Dar, iadul l-ai văzut, Linc adevăratul iad pe pămînt?

– Da, domnule, cred că l-am văzut – două lagăre de muncă forțată şi o uriaşă grămadă cu aproape opt mii de cadavre.

– În cazul ăsta ai fost în insula Coney, domnule. Aş vrea să vii mîne cu oamenii tăi aici în jurul orei nouăsprezece. Ne aflăm în Nordhausen.

– Asta e la treizeci şi cinci de mile nord față de noi, domnule?

– Verifică. Dar mai bine pregăteşte-ți oamenii.

– Pentru ce, domnule?

– Nordhausen nu este un lagăr de muncă forțată. Este un *lagăr al morții.*

În noaptea aceea, Linc adormi foarte greu. În parte nu-i da pace durerea din piept şi în parte datorită rănii din suflet. Cînd adormi adînc, avea coşmaruri îngrozitoare şi se trezi ud de transpirație. La ora şase se spălă şi coborî să-şi bea ceaşca de cafea. Văzu acolo în fața lui ca o statuie zbîrcită pe omul acela înalt pe care-l predase la postul de Cruce Roşie. Linc se întrebă: „oare de cîtă vreme îl aştepta?"

– Salut, zise el amical. Vrei să vii cu mine?

Omul dădu afirmativ din cap.

– Mulțumesc.

În momentul următor, se afla aşezat pe scaunul de lemn din fața lui Linc, rozînd o bucată de pîine.

– Hei, de ce nu-ți pui nişte unt, amice?

Omul dădu din cap cu gura plină. Mîinile se supuseră mesajului fiind prea flămînd ca să aştepte. Poate i se va permite luxul să-şi pună unt şi pe felia următoare.

Linc sorbi o ceaşcă de cafea şi apoi întrebă:

– Nu trebuia să fii la Crucea Roşie?

Omul negă din cap energic.

– Nu, nu, nu! La Crucea Roşie am întîlnit o femeie din Berlin, prietenă de familie. Spune că a văzut-o pe soția mea la Nordhausen. Am auzit că plecați azi la Nordhausen. Trebuie să mă luați şi pe mine.

Linc fu nedumerit. Nu avea nici o idee despre felul în care priveşte regulamentul situația aceasta. Dar acest coşmar depăşea protocolul normal.

– Credeți că sînteți suficient de puternic ca să suportați călătoria, domnule...

– Herschel, spuneți-mi Herschel.

– Nu ai şi un nume de familie?

– Domnule, pînă ieri am avut doar un număr. Herschel este minunat.

– Bine, Herschel, dacă spui că poți să călătoreşti într-un camion de aprovizionare, eşti invitatul meu. Nu-ți pot promite că soția ta este încă acolo.

În aer se simțea mirosul înainte de a putea vedea de unde vine. De la depărtarea de cîteva mile, deşi cuptoarele încetaseră să funcționeze, mai plutea în văzduh mirosul de carne arsă.

Trecură pe lîngă ferma unde țăranii îşi vedeau de treburile lor zilnice ca şi cum soarele nu s-ar fi ascuns în spatele norilor morții. Ei coseau şi arau ca şi cînd s-ar fi separat în timp şi spațiu de această bulboană a diavolului.

Linc privi spre ei prin binoclu. Păreau robuşti şi fericiți, cosind în fermele lor – oaze fertile în mijlocul Munților Hartz din Thuringia. Scena ar fi putut constitui un motiv de inspirație pentru Simfonia Pastorală de Beethoven.

Linc nu înțelegea cum o națiune care a dat lumii o muzică desăvîrşit angelică a putut să comită asemenea atrocități satanice.

Nici un om din batalionul 386 condus de locotenent-colonelul Bennett nu a putut uita acea seară. Fuseseră destul de îngroziți de ce văzuseră pînă atunci, dar acum ajunseseră la adevărul îngrozitor despre maşina morții.

Şi erau mii. Fuseseră eliberați cu o zi înainte de armata a treia a Statelor Unite, dar ei rămăseseră în continuare prizonierii propriei lor mizerii, înspăimîntați chiar şi de respirația lor proprie. Erau atît de mulți încît numărul lor te speria. Murdăria, excrementele, păduchii, şobolanii depăşeau ce se putea vedea în cea mai mizerabilă latrină.

Cu obrajii adînciți, coastele ieşite în afară şi abdomenele umflate, abia dacă puteau fi recunoscuți ca aparținînd speciei umane. Pasul le era încet şi şovăitor, mişcările lente şi mici.

Cînd se opri coloana militară, Herschel îşi coborî picioarele dureroase pe pămînt şi se îndreptă spre barăcile din care de la distanță se auzeau gemetele de agonie.

Soldații lui Linc înconjurară barăcile, iar medicii începură bătălia pentru readucerea la viață a celor eliberați. Naziştii plecaseră, dar îngerul morții mai plana.

Unii mai puteau să zîmbească uşor, să dea din mîini foarte slab, în semn de bun venit, negrilor americani. Dar chiar şi fericirea avea nevoie de putere şi din nenorocire, aceasta era foarte redusă. Ca să poată suporta priveliştea îngrozitoare şi mirosul insuportabil, Linc îşi aprinse o ţigară şi se îndreptă prin lagăr spre statul major al diviziei, pentru raport.

– Bine ai venit în infernul lui Dante, spuse generalul maior Shelton, un bărbat de aproape patruzeci de ani din Vestul Mijlociu. Cei doi bărbaţi îşi strînseră mîinile. Stai jos, Linc, arăţi îngrozitor.

– Şi dumneavoastră, la fel, generale. Venind încoace am aruncat o scurtă privire, dar aici vezi moartea cu ochii.

– Prostii, omule! Crezi că asta e ce-i mai rău? Britanicii au intrat în Belsen azi, şi acolo e şi mai rău, dacă-ţi poţi imagina aşa ceva. Nu ai văzut cuptoarele?

– Nu, domnule, dar nu mă grăbesc.

– Ştii, lucrul cel mai straniu, e că *aici* nici nu există cameră de gazare. Ticăloşii lucrau atît de repede, încît la sfîrşitul zilei existau suficiente cadavre pentru ca să alimenteze crematoriul toată noaptea. Desigur că dezinteria, tifosul şi tuberculoza îi ajutau mult. Dar cel mai mare ajutor îl primeau de la băieţii din SS.

Linc îşi pierdu graiul pentru un moment. La urmă întrebă:

– Cum putem să-i ajutăm? Ce putem face?

– Rechiziţionăm toate medicamentele pe care le găsim. Avem doctori aici şi mai chemăm şi alţii, unii fiind studenţi la medicină în Anglia. Soldaţii noştri vor încerca să-i ajute, dar sînt al dracului de mulţi...

– Ştiu, generale, spuse Linc sumbru.

Shelton privi faţa obosită a lui Bennett şi sesiză deprimarea ofiţerului său. Deodată cu un ton dramatic şi exagerat de riguros îi ordonă: Drepţi, locotenent-colonel Bennett:

Lincoln se ridică în picioare surprins pentru o secundă de intenţia lui Shelton. Dar Shelton deschise un sertar şi scoase o cutiuţă. Conţinea o pereche de frunze aurite de stejar.

Era înaintat la gradul de colonel *plin.*

– Vrei să dai jos frunzele de argint? îi ceru Shelton din nou cu un ton riguros.

Linc se conformă. În timp ce Shelton fixa însemnele de aur pe umerii largi ai lui Linc, remarcă:

– Această avansare te-a căutat prin toată Europa. Felicitări, colonele Bennett.

– Ce pot să-ți spun John, replică el.

– Păstrează-ți cuvintele – pot să-ți spun că pe cît de sigur sînt că apa curge la vale, tot aşa de sigur sînt că-ți dă tîrcoale o stea de argint.

– Nu, John, zîmbi Linc. Nu cred că armata vrea să facă din mine un general.

În noaptea aceea, colonelul Bennett continuă scrisoarea către fiul său. Nu putu să descrie ceea ce văzuse în ziua aceea. Făcuse doar aluzii pentru a putea fi tolerabile pentru un băiat inocent. Era un om profund religios. Singurul gînd pe care-l avea în minte era conținut în cuvintele din Evanghelia după Matei spuse de Iisus pe cruce „Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce M-ai părăsit?“, pentru că era evident că atît cerul cît şi pămîntul le întorseseră spatele acestor nenorocite victime.

Capul îi ardea. Din nou febre îngrozitoare. Pieptul îl ustura din cauza tusei. Mai bine termină scrisoarea, ca apoi să se culce. Îi scrise fiului său să-şi păstreze credința, să-i transmită bunicii toată dragostea lui şi să se roage pentru ca să fie iar împreună cît de curînd.

Închise plicul, îl îndoi, îl puse în buzunarul vestonului, îşi desfăcu cizmele şi se întinse pe spate în pat.

A doua zi la adunare, colonelul Lincoln Bennett îşi distribui trupa la diferite unități care erau deja la lucru. Unii plecau să urmărească paznicii lagărelor care scăpaseră prin pădurile din împrejurimi la sosirea americanilor. Alții ajutau la distribuirea medicamentelor şi a hranei. Iar el se duse să întîlnească ofițerii superiori pe care generalul Shelton îi mobilizase să facă o inspecție a întregului lagăr.

În timp ce treceau prin fața barăcilor ale căror rezidenți stăteau întinşi nemişcați sub bătaia soarelui de primăvară, văzu soldați transportînd în camionete deschise grămezi de cadavre.

Un ofițer din alt regiment îl întrebă pe Shelton:

– Cu respect, domnule general, nu există o cale... mai demnă de a duce morții?

Generalul scutură, negînd din cap.

– Ar trebui să fie, dar avem probleme mari cu cei vii. Există deja o epidemie de tifos în lagăr, şi Dumnezeu ştie ce mizerii pot aduce aceste cadavre în putrefacție. Unii din oamenii ăştia pot cădea morți, numai dacă-i atingi uşurel cu mîna pe umăr.

„Ori dacă le dai un baton de ciocolată“, gîndi Linc.

Văzură „locul de muncă“, unde deținuții erau forțați să care blocuri grele de piatră de la un loc la altul, fără rost, numai cu scopul de a-i istovi pînă la exterminare. Văzură rețeaua de

sîrmă ghimpată care pînă acum patruzeci şi opt de ore era conectată la reţeaua de curent electric.

Cînd văzură crematoriul în care fiinţele omeneşti erau transformate în cenuşă şi fum, Bennett se gîndi că nu există nici o posibilitate de a atribui faptelor naziştilor un calificativ din dicţionarul emoţiilor umane.

Inspecţia dură aproape trei ore. Ajunseră la cartierul general, după prînz. Generalul anunţă că masa la popota ofiţerilor se servea la ora unu şi îi lăsă liberi.

În timp ce se risipeau, Linc îl aşteptă pe Shelton ca să-l întrebe.

– Domnule, ştiu că aţi capturat un cuplu de paznici. Ce intenţionaţi să faceţi cu ei?

– Dacă vor ajunge, vor fi judecaţi, cu siguranţă.

– Cum adică, dacă vor ajunge

– Bine, replică generalul fără să i se vadă emoţia. Uneori deţinuţii sînt primii care-i prind. Te poate surprinde, cum şi cel mai slab şi bolnav deţinut e în stare să găsească puterea necesară ca să-i sfîşie pe aceşti ticăloşi în bucăţi înainte ca să putem interveni.

– Încercaţi să-i opriţi.

– Bineînţeles, Linc, răspunse Shelton şi adăugă cu vocea mai coborîtă. De fapt nu ne prea grăbim.

Tocmai atunci Linc se auzi chemat agitat.

– Colonele! Aşteptaţi, domnule, vă rog aşteptaţi.

Se întoarse şi-l văzu pe Herschel şchiopătînd spre el cu ochii speriaţi. Trebuie să mă ajutaţi, colonele Bennett, vă rog! Hannah, soţia mea.

– Ai găsit-o?

– Este cu doctorii, zise Herschel, aprobînd din cap. Trebuie să mă ajutaţi. Veniţi repede, vă rog.

Linc încercă să facă tot posibilul să-l liniştească.

– Hei, ascultă, dacă primeşte ajutor medical...

– Nu, nu, nu aţi înţeles! Ea *nu* este în tratament. Ei vor s-o lase să moară. Veniţi, vă rog.

În timp ce Linc şi Herschel se apropiau de clădirea spitalului, vedeau cum pacienţii stăteau afară întinşi pe saltele de paie, aşteptînd la rînd să fie introduşi înăuntru. Din clădire venea un miros puternic de antiseptic. Înăuntru era aproape ca într-o casă de nebuni. Strigăte de durere amestecate cu ordinele nebuneşti pe care le dădeau unii altora medicii şi surorile. Linc îl găsi imediat pe medicul de gardă.

Locotenentul colonel Hunter Endicott, medicul şef chirurg, un alb înalt cu ochelari, era din Jackson Mississippi, aşa că era neobişnuit de alb. Era foarte ocupat. Avea puţin timp ca să-l

poată risipi stînd la sfat cu vizitatori negri, fie ei chiar cu grade de ofiţeri.

Linc întrebă calm despre starea sănătăţii soţiei lui Herschell în timp ce acesta în spatele lui, la cîţiva paşi, vocifera în germană pe un ton agitat.

Răspunsul lui Endicott era mai degrabă scurt decît politicos.

– Mi-e teamă că ea a fost triată, spuse el ca despre un fapt divers. Acum vă rog să mă scuzaţi, am vieţi de salvat. În timp ce doctorul se întorcea, Linc îşi stăpîni impulsul de a-l apuca de mînecă.

În schimb, strigă:

– Ce dracu vrei să spui prin „triată"?

– Am spus că sînt ocupat. N-am timp.

– Trebuie să-ţi reamintesc, reveni Linc calm dar ferm. Îţi sînt superior în grad şi ţi-am dat un ordin. Spune-mi ce-i cu soţia omului acesta!

Endicott oftă.

– Bine, *colonele,* spuse el ascuţit. „Triere" este termenul pe care-l folosim pentru clasificarea răniţilor. Nu trebuie să vă spun ce număr mare de bolnavi avem aici, şi că oricine poate să ia tifos sau altă boală. Echipele noastre împart bolnavii în S, LS, şi NS. Ştiu că pentru oamenii de afară par brutale, dar iată semnificaţia denumirii grupelor. Prima grupă o constituie „salvabilii", apoi sînt cei la „limita salvării" şi la sfîrşit sînt cei „nesalvabili". Mă tem că soţia omului aparţine ultimei grupe.

– De ce, din ce cauză?

Doctorul scutură din cap.

– De fapt cred că nu vă face bine colonele, să auziţi asta şi nici soţului ei.

– Te înşeli, Endicott. Privi la Herschel şi insistă. Am impresia că va face faţă la orice.

– Bine, oftă resemnat doctorul.

Afară era o căruţă goală ce fusese luată captură de război şi pe care de fapt nu o foloseau. Endicott se apropie de ea, şi se aşează în timp ce ceilalţi doi rămaseră în picioare lîngă el.

– Vă rog, domnilor, ascultaţi cu atenţie. Pentru un lagăr de concentrare, este dotat cu facilităţi medicale extraordinare. Nu pentru tratarea maladiilor prizonierilor, ci pentru „cercetătorii" nazişti. Doctorii lor au făcut experienţe folosind captivii drept cobai umani...

El făcu o pauză pentru ca informaţia dată să-şi producă efectul.

– Am auzit rapoarte de la alte lagăre şi ştiu că „cercetarea" lor era pur şi simplu sadism curat. Dar doctorul Staengel care a operat aici se considera un savant în domeniul medicinii. El a omorît şi a torturat şi a ciopîrţit, chipurile, spre

binele omenirii. Acest ticălos avea ordine de la Berlin să găsească un medicament în combaterea bolilor venerice mai bun decît sulfamidele. După cum vedeți chiar şi supermenii pot cădea pe bec.

El zîmbi strîmb. Cei doi dădură doar din cap.

– Acest Staengel era un ticălos plin de meticulozitate şi a notat totul detaliat, aşa că ştim exact ce i s-a făcut femeii acesteia. La douăzeci şi opt martie i-au injectat în vagin gonoreea Neisseria.

Fața lui Herschel se făcu albă ca o cretă, o mască fără expresie.

– Şi pe doi aprilie au început „tratarea" ei, – dacă se poate spune aşa – cu un antibiotic experimental numit *RDX 30.* Staengel a notat totul. Singurul lucru important era faptul că antibioticul conținea o cantitate mică , dar importantă de hidroxid de sodiu, adică sodă caustică, substanță pentru care mamele noastre îşi pun mănuşi cînd o folosesc la spălatul closetelor pentru că este foarte iritantă. Oricum, în loc să trateze infecția, această substanță a acționat ca un abraziv. Întregul uter era inflamat şi corodat în fîşii. Aşa-numitul medicament minune a produs arsuri sub epitelii şi a ajuns să corodeze şi vasele sanguine. Ea acum este anemică, infectată şi are febră mare, 40 de grade. Nu există nici un remediu pentru vindecarea ei...

Făcu o pauză şi apoi îşi dădu seama că sotul bolnavei auzise cum a pronunțat condamnarea ei la moarte. Aşa că el adăugă cîteva cuvinte consolatoare. ...Îmi pare rău, domnule, dar cred că ne este imposibil s-o salvăm. Acum, vă rog, să mă scuzați...

Herschel urlă ca un animal rănit şi căzu în genunchi.

Înainte ca doctorul să facă al treilea pas, Linc țipă:

– Rămîi aici, nu am terminat încă şi nu ți-am dat liber.

Iritarea coardelor sale vocale îi provocă din nou tusea.

Endicott se-ntoarse încet cu un zîmbet afectat ce voia să spună: „Du-te-n..., negrule", dar şopti:

– Scuzați, colonele, nu mi-am dat seama că aş mai avea ceva de spus. Cum vă pot ajuta exceptînd faptul că ar trebui să vă dau ceva pentru tusea asta?

– Endicott, eşti căsătorit? întrebă Linc.

Doctorul aprobă şi adăugă:

– Trei copii.

– Imaginează-ți, pentru o clipă doar, că soția *ta* ar fi fost aceea care ar fi fost tratată. Cum ai fi făcut ca s-o salvezi?

Doctorul tăcu un timp, chinuindu-şi mintea.

– Ascultați..., *domnule,* răspunse în cele din urmă. Nimeni aici nu are timpul necesar să execute o histerectomie...

– Vrei să spui că ar putea fi salvată? reluă repede Linc.

Privindu-l pe Endicott îşi dădu seama că pînă la urmă îl convinsese.

– Hai, să vedem, protestă Endicott cît putu de calm. Ea sîngerează atît de tare că nu cred că va supraviețui operației.

– Te rog să nu-mi spui că nu aveți sînge! replică Linc.

– Nu atît de mult ca să-l consumăm în cazurile fără speranță. Vă rog să mă scuzați *acum.*

– *Nu* ți-am dat liber, strigă Linc. Nu am terminat. Vreau ca cineva să execute această operație. Dumnezeu ştie cît au suferit. Cel puțin merită să le acordăm o şansă.

Mănuşa fu aruncată! Acum se punea întrebarea care din ei va ceda. Linc era mai înalt şi ochii lui aruncau fulgere.

– În regulă, colonele, spuse Endicott pe un aer ce se vroia cordial. Presupunînd că vom găsi pe cineva care să execute această procedură inutilă, să spunem la ora 23 sau cam aşa ceva, cum voi putea face rost de trei sau patru flacoane de jumătate de litru din sîngele care ar fi necesar?

– Spune-mi exact cît îți trebuie. Mă angajez eu să ți-l procur...

Medicul se relaxă, sigur de sine, că-i întinsese o cursă adversarului său.

– Colonele, un om în poziția dumneavoastră ştie perfect regulile armatei Statelor Unite. În nici o situație nu este permis să se folosească pentru bolnavi albi sînge provenind de la negri. Acest lucru este reglementat prin ordinul comandantului nostru suprem Franklin Delano Roosevelt. Ați reținut?

– Doctore, mi-e teamă că ți-a scăpat un mic amănunt. Această femeie nu face parte *din* armata Statelor Unite. Ea nici măcar americană nu este. De fapt, ea a fost categorisită de către guvernul ei ca nonpersoană. Aşa că legislația Washingtonului nu se poate aplica în cazul ei. Ați *reținut*?

În liniştea care urmă se putea auzi doar scrîşnitul dinților lui Endicott.

– Dacă aduc şase oameni, e suficient, doctore?

– Da, da, o să vă comunic grupa, răspunse precaut Endicott şi plecă.

Linc aruncă o privire spre Herschel. Fața lui era scăldată în lacrimi.

– Curaj, omule, curaj. Am pornit-o bine. Îți promit că Hannah se va face bine.

– Nu... ştiu ce să spun. Cinci ani de zile soldații ne-au torturat, iar acum voi faceți asta pentru mine.

Linc deodată fu mişcat şi se simți încurcat. Îşi puse brațul în jurul umerilor fragili ai lui Herschel care continua să plîngă.

– Doctorul Staengel era un măcelar. Din tot sufletul aş vrea să-l prindă.

– Nu mă interesează, suspină Herschel. Nu mă interesează nimic altceva decît un lucru. Hannah să trăiască.

Puțin după ora unu noaptea, Hannah Landsmann era dusă cu targa într-o sală de operație uimitor de bine echipată, unde șapte flacoane cu sînge fuseseră puse într-o găleată cu gheață. Fața ei scofîlcită o făcea să semene cu o femeie de șaizeci de ani deși abia atingea jumătatea acestei vîrste. Chiar sprîncenele ei păreau cărunte așa cu broboane de sudoare. Herschel o ținea strîns de mînă și îi șoptea cuvinte de încurajare, deși ea delira și nu înțelegea nimic.

Probabil dintr-un instinct exagerat de răzbunare, doctorul Endicott desemnase pentru această operație complexă pe cel mai tînăr chirurg al său Andrew Browning.

Inima lui Linc zvîcni cînd îl văzu pe doctorul cel tînăr că-și pune alături la vedere un exemplar din *Manualul de tehnică chirurgicală.* Acest student avea nevoie de un regulament de instrucțiuni.

Browning se întoarse spre ei și zise:

– Cred că acum trebuie să plecați, domnilor.

Herschel rămase ca o stană. De îndată apăru și o soră care îl privi pe Linc și spuse cu blîndețe:

– Colonele, am mai lucrat cu Browning. Poate că e un caz nou pentru el, dar vă asigur că știe să folosească bisturiul și este foarte, foarte atent.

Linc aprobă din cap în semn de recunoștință, îl luă blînd de mînă pe Herschel și ieșiră amîndoi din sală.

Cei doi bărbați se așezară pe o treaptă și așteptară.

Era o noapte caldă de primăvară cu un cer senin plin de stele.

Linc își adusese țigări. Scoase o tabacheră fină de argint cu emblema Armatei a treia imprimată pe ea, luă două țigări, le aprinse și întinse una prietenului său.

Atunci îl apucă un acces de tuse. Bunul său simț îi spunea că nu ar trebui să fumeze. Dar simțea imperios nevoia de ceva care să-i schimbe gîndurile.

– Sînteți căsătorit, colonele? întrebă Herschel.

– Este dificil răspunsul, replică el jenat. Ne aflam tocmai în proces de divorț cînd am fost mobilizat. Este greu de acceptat, dar motivul despărțirii este „disprețul reciproc". Presupun că la ora asta m-a scos din viața ei. Fiul nostru e cu mama mea. A acceptat și ea asta.

– Un băiat?

– Da, Linc junior va împlini zece ani la vară. Numai gîndul c-o să-l văd m-a ținut şi m-a ajutat să rezist. Dar dumneata?

– Noi am avut o fată, răspunse Herschel, fără emoție. Avea aproape patru ani cînd ne-au dus în primul nostru lagăr. Ne-au spus că o duc la o creşă. Noi am crezut asta, pentru că trebuia să credem. Dar am ştiut, atunci în noaptea aceea, cînd am sărutat-o că e un sărut de adio.

Trase adînc din țigară şi adăugă: – Straniu este că după asta Hannah şi cu mine nici nu i-am mai pomenit numele. Ne uitam doar unul la altul simțindu-ne atît de vinovați de faptul că noi mai trăiam iar mica noastră Charlotte era moartă undeva.

Tăcerea care se aşternu era dureroasă.

Herschel continuă: – Nu mult după asta ne-au separat. Dacă vreți să mă credeți, pe vremuri am fost un gimnast puternic ca un bou. Am luat parte chiar la un campionat Turnvereine de Crăciun. De aceea am fost trimis ca sclav la carieră. Pînă în săptămîna asta nu am ştiut nimic despre Hannah.

Terminaseră aproape toate țigările cînd apăru Browning în halatul mînjit tot de sînge, frecîndu-şi ochii.

Amîndoi bărbații săriră în picioare.

– Cum este? strigară într-un glas.

– A suportat operația bine, răspunse tînărul. Să sperăm că va avea suficientă putere ca să se vindece.

– Pot s-o văd? întrebă îngrijorat Herschel.

– Mai bine lăsați-o să doarmă. De fapt asta ne trebuie la toți. Browning trase adînc aer în piept şi pe un ton tineresc de student la Oxford (aşa cum fusese pînă acum cîteva săptămîni) adăugă: Dragii mei, vreau să vă spun că cel mai bun lucru pe care-l putem face pentru sănătatea noastră, în acest mediu infestat, este să ieşim de aici.

Linc îl conduse pe Herschel la baraca sa. Se auzeau gemetele din interior. Deținuții fuseseră eliberați de fapt, dar erau încă prizonierii coşmarurilor lor care reveneau în somn.

– Cum aş putea să vă mulțumesc, colonele Bennett?

– Te rog să-mi spui din momentul acesta Linc. Cred că amîndoi ar trebui să spunem cîteva rugăciuni şi să ne băgăm în pat.

– Rugăciuni? întrebă Herschel suspicios. Cui aş putea să mă rog?

– Domnului. Piatra şi mîntuirea noastră, replică Linc cu convingere. Psalmul 130: „Din fundul adîncului, Te chem Doamne, Doamne ascultă-mi glasul... Israele, pune-ți nădejdea în Domnul, căci la Domnul *este* îndurarea". Îl cunoşti?

Herschel aprobă din cap. Deşi ceva în sinea lui nu-i da pace să nu-l contrazică pe Linc în credința sa.

– Dumnezeu? Îmi poți vorbi mie de Dumnezeu? Odinioară eram un evreu credincios. Am dus o viață onorabilă. Mergeam în fiecare Sabbath la Templu – şi uite cum am fost răsplătit. Crezi că mă pot ruga la Dumnezeul care a permis ca toată familia mea să fie omorîtă fără nici un motiv? Aş putea să cred în Dumnezeul care pedepseşte nevinovăția? Regret, dar credința mea a dispărut odată cu fumul pe coşuri.

Linc nu fu în stare să găsească un răspuns potrivit. Îi întinse doar mîna lui Herschel pe care fragilul evreu o cuprinse în ambele mîini şi recunoscu:

– Ştii care este singurul lucru în care aş putea crede acum? Pot să cred în ce mi-ai dat *tu.* Pot să cred în bunătatea omului.

Cei doi bărbați se despărțiră, Linc merse încet printre santinele, răspunzîndu-le maşinal la salut şi întrebîndu-se: „Cum o să pot să-i explic lucrurile astea fiului meu?"

Se aşează pe marginea patului, îşi lăsă capul în mîini şi începu să se roage.

În dimineața următoare se trezi năucit. Îi zvîcneau tîmplele, spatele şi plămînii îi ardeau. A naibii, gripa asta, nu putea să scape de ea. Se spălă încercînd să-şi limpezească gîndurile şi observă întîmplător nişte pete vineții pe piept şi pe burtă.

„Asta-mi lipsea", gîndi el, „ploşnițe în aşternut, sau alte insecte".

Înghiți două aspirine deodată, îşi puse mantaua groasă şi ieşi pentru apel.

Puțin înainte de prînz, fură cîteva minute de la obligațiile sale ca să vadă ce face Hannah. Aceasta fusese transportată înapoi la baraca ei. Herschel stătea lîngă ea.

– Cum îi merge? întrebă Linc.

Herschel zîmbi.

– Am stat împreună de vorbă, toată dimineața, febra i-a scăzut foarte mult şi doctorul acela tînăr este optimist. Vino, te rog, vreau să te prezint.

Herschel îl prezentă pe salvatorul său cu fraze lungi în germană pe care Linc le consideră exagerate.

Hannah încercă să zîmbească şi şopti abia, abia, cu greutate: – Herschel mi-a spus ce ați făcut pentru mine.

– Nu, doamnă, *el* a făcut totul, eu doar l-am ajutat.

– Nu, nu, insistă Herschel, dacă o să regăsim vreodată fericirea, vom veni să-ți mulțumim. Numai ție ți-o datorăm.

Linc fu mişcat.

– Prieteni, cu ce vă pot ajuta? Mă gîndesc... Ați primit mîncare cum trebuie?

– Totul e minunat, zise Herschel, demonii sînt izgoniți şi noi putem respira din nou. Asta-i tot ce contează.

Brusc Linc Bennett începu să transpire. „Probabil e prea cald aici. Nu, naziştii nu se oboseau cu încălzirea barăcilor. Poate nu ar fi trebuit să ia mantaua de iarnă". Simți că ameţeşte şi că are nevoie de aer. Se îndreptă repede spre uşă, o deschise, păşi afară spre o dimineață de început de aprilie. Leşină şi căzu întins pe pămînt.

Se trezi greu, dar tot în stare de semiconştiență. Simți o pernă şi-şi dădu seama că e într-un pat. Voci aspre se auzeau în apropiere.

– La dracu, nu ne ajunge cîte avem pe cap. Ne mai vine şi acest colonel care nu a avut nimic mai bun de făcut decît să se îmbolnăvească de tifos. Vreau să-ți spun că nu-ți mai trebuie o altă boală, cînd eşti deja bolnav.

– Cu tot respectul, domnule, dar dacă i-ați face o radiografie ați putea vedea că are pneumonie de mai multă vreme.

– Ascultă, Browning, nu-mi trebuie nici o radiografie. Pot să aud cum sună pieptul acestui culegător de bumbac chiar de la distanță.

– Doctore Endicott, spirometrul lui indică numai cincizeci la sută. Abia mai poate respira. Nu putem face ceva pentru el?

– Pentru numele lui Dumnezeu, îl vom trata cu sulfametazină. Singurul lucru mai puternic pe care-l cunosc este soluția aceea a doctorului nazist *RDX 30.* Înțelege, luptăm pentru o cauză pierdută.

Linc transpirase, iar acum frisoane îl zguduiau tot timpul. Tînărul medic veni imediat lîngă el, ajutînd o soră să-l învelească mai bine cu încă o pătură.

– Browning, tu eşti? respiră greu Linc.

– Uşurel, colonele, o să fie bine, spuse doctorul, mîngîindu-l pe mînă.

– Hei, băiete, spuse Linc în timp ce pieptul i se zbătea puternic. Mă lupt aşa, de mult timp. Şi ştiu că deja patul ăsta e repartizat altcuiva.

Lui Browning îi lipsi şi experiența şi calmul pentru á putea găsi un răspuns.

Brusc, Linc gemu uşor.

– La dracu.

– Poftim?

– Dacă tot a trebuit să mor în războiul ăsta nenorocit, de ce oare nu s-a întîmplat să fie în luptă – pentru ca băiatul meu să aibă de ce să fie mîndru.

Tînărului îi dăduseră lacrimile.

– Vă veți face bine, domnule.

– Eşti un mincinos ordinar, Browning. Deşteaptă-te, dacă vrei să ajungi un doctor adevărat.

Se auzi o ciocănitură uşoară şi uşa se deschise încet.

– Scuzați, vizitatorii nu sînt admişi, spuse repede dar politicos tînărul medic.

Dar Herschel se făcu că nu înțelege, intră în cameră, ținînd în mînă un mic buchet de flori de cîmp.

– Vă rog, spuse el, am venit să-mi văd prietenul. Browning ridică din umeri şi în timp ce părăsea camera dădu din cap spre Herschel, spunînd:

– Sînt în preajmă, colonele. Dacă ai nevoie de ceva, cheamă-mă.

Cei doi bărbați rămaseră singuri.

– Flori pentru tine, Lincoln, zise Herschel, încercînd să zîmbească. Să-ți spun un lucru grozav. La cîțiva metri de această lume închisă în sîrmă ghimpată, cresc flori şi pomii înfloresc. Incredibil, încă mai există viață în lumea asta.

„Dar nu pentru mine", gîndi Linc şi apoi întrebă:

– Ce face Hannah?

– Bine, bine, răspunse Herschel vioi, aproape că i-a trecut febra şi probabil mîine o scot la o mică plimbare. Vom veni să te vizităm.

– Da, bine, sînteți drăguți, apoi brusc simți că nu are aer. O, Doamne, pieptul meu.

Lui Herschel i-a fost suficient o fracțiune de secundă să-şi dea seama că Linc îşi pierduse cunoştința şi începu să strige după ajutor.

Herschel, cu ochii măriți tremura tot, în timp ce echipa de medici încerca să-l reanimeze pe binefăcătorul său.

– Nu simt pulsul în carotidă, spuse o voce.

– Nu se simte nimic nici în dorsalis pedis, zise un altul.

– Respirația zero.

– Să încercăm să injectăm intracardiac o fiolă de epinephrină.

– Nu cred că mai este cazul, spuse cu calm doctorul Hunter Endicott. Cu un tifos contractat peste pneumonia asta, tipul nu are nici o şansă.

Grupul din jurul patului se dădu la o parte pentru ca medicul şef să facă un control final al semnelor vitale. Acesta îi spuse asistentei şefe:

– Sheila, te rog să ai grijă de acte, ne-am înțeles? Şi urmăreşte ca totul aici să fie dezinfectat.

Ea aprobă din cap. În cîteva secunde dispozitivele pentru perfuziile intravenoase fură desfăcute de la brațul colonelului Bennett, un cearceaf fu tras peste chipul lui şi patul fu tras afară din cameră.

Nici unul dintre ei nu-i acordară atenție martorului de lîngă ei – un bărbat, slab, înfricoşat, cu umerii căzuți ce stătea în colțul lui strîngînd în mînă cîteva fire de flori în timp ce lacrimile îi inundau obrajii.

Aproape involuntar buzele lui începură să murmure o rugăciune *„Yisgadal ve yiskadosh shmei raboh...“.* Lăudat şi sfințit fie numele Domnului, în lumea pe care a făcut-o după vrerea lui...

Era rugăciunea pentru morți la evrei. În acel moment Herschel Landsmann făcu un jurămînt solemn. Acest colonel Abraham Lincoln Bennett nu trebuia să fi murit în van.

Zborul 127 Swissair ateriză la Zürich într-o dimineață clară şi strălucitoare. Era douăzeci şi patru decembrie 1958. Pasagerul înalt şi negru de la clasa întîi îşi încheie bluzonul, îşi îndreptă nodul cravatei, îşi aruncă pe umăr sacul din piele şi porni spre ieşire.

După ce coborî treptele de metal, se duse la locul de primire a bagajelor. Banda transportoare îi aduse imediat geamantanul de piele, dar la fel ca alții care îşi aduseseră cu ei schiurile fu nevoit să aştepte descărcarea cargoului special.

Privi prin uşile de sticlă la cei ce aşteptau afară şi-i văzu pe ai lui. Zîmbi şi le făcu afectuos cu mîna.

Şi Abraham Lincoln Bennett junior se duse să-şi îmbrățişeze părinții adoptivi, pe Hannah şi Herschel Landsmann.

PAISPREZECE

Victimele erau bine fixate pe mesele metalice, salivînd şi cu piepturile zvîcnind. În centrul sălii un cercetător, cu ochii ca mărgelele, agitînd un bisturiu cu dreapta, tocmai se pregătea să demonstreze tinerilor săi discipoli cum se face o incizie pentru a

dezveli viscerele din trupul uneia dintre aceste creaturi. Asistentul său blond cu fața proaspătă ca a unui copil de cor ținea în mîini alte două instrumente – un forceps şi o pereche de foarfeci lungi bine ascuțite.

Mirosul de fecale şi urină eliminate de pacienți datorită reflexului de frică era foarte persistent.

Brațul cercetătorului se deplasă în jos cu un unghi de patruzeci şi cinci de grade şi deschise abdomenul. Unii dintre cei prezenți acolo oftară.

– Sînteți sigur că nu simt nimic? întrebă o voce.

– Domnişoară Castellano, v-am spus asta de mai multe ori, replică profesorul Lloyd Cruikshank. Noi tratăm aceşti cîini cît se poate de uman.

Ei reveniseră în ianuarie la facultate pentru prima lor întîlnire cu sistemul de viață al unei ființe vii. Cruikshank îi ghida în sistemul de „rezecție" (un eufemism medical provenit din latinescul *resecare,* adică a extirpa), al unuia din organele vitale la cîine.

Era şi un exercițiu de antrenare a rezistenței lor – unii numeau asta imunitate – față de durerea altora. Trebuiau să-şi ascută mintea şi totodată să-şi întărească inima.

Laura era înspăimîntată de această perspectivă şi gîndurile o duceau la întîmplări din vacanțele de Crăciun. De mic copil adăpostea şi hrănea toți cîinii vagabonzi pe care-i găsea, ascunzîndu-i în grădina lor, pînă ce mama ei îl descoperea şi anunța Societatea Americană pentru Protecția Animalelor.

Deoarece aveau permisiunea să-şi formeze ei înşişi echipele de practică, ea îl rugă pe Barney ca în „dar de Crăciun" s-o ajute să treacă prin calvar. El fu de acord, dar îşi dădu seama că nici pentru el nu era prea uşor.

Nici pentru cel de-al treilea din echipă nu era uşor, proaspătul logodit Hank Dwyer, căruia astăzi îi venise rîndul să fie anestezist – fapt pentru care Laura îl invidia, pentru că el putea să-şi țină ochii pe indicatoarele aparatelor de control ale bătăilor inimii şi respirației şi nu asupra viscerelor cîinelui. Dar Hank era şi aşa destul de tulburat şi murmura întruna: „Nu te teme, nu te teme. Ea e adormită, nu simte nimic".

Să diseci cadavre era cu totul altceva. De fapt acestea nu fuseseră decît lucruri fără viață. În afară de asta, cadavrele erau anonime, ele fiind îmbălsămate pentru a rezista multe săptămîni, iar cînd erau scoase din învelitori erau aşa de schimbate, încît abia se puteau recunoaşte a fi fost ființe umane.

Dar acum, Barney şi Laura şi probabil şi alți mulți studenți din laboratorul de chirurgie pe animale se simțeau ca şi cînd ar

opera un prieten apropiat. Mai cu seamă că aveau datoria să mențină în viață animalele lor între rezecții.

La un moment dat, unul din studenți aproape că începuse să plîngă tare.

– Nu mai pot continua asta. Această potaie e a dracului de simpatică.

Profesorul Cruikshank răspunse cu tradiționalul său discurs privind „Progresul Omenirii".

– Să ne reamintim întotdeauna că noi nu săvîrşim nici o cruzime față de animale, ci aducem un serviciu omului de lîngă noi. Trebuie să învățăm să operăm pe ființe vii. Apoi pe un ton mai puțin pontifical, adăugă: Deci, luați aceste cuțite şi... Apoi părăsi camera.

Studentul îşi îndreptă fără plăcere atenția spre cățelul de pe masa lui. Se simțea pe de o parte alarmat, dar pe de altă parte uşurat cînd văzu că în timp ce asculta expunerea profesorului, unul din colegii săi deschisese abdomenul cîinelui. Ochii studentului fixară laba cîinelui, care acum era înțepată ca şi la ceilalți cîini din sală, cu un ac la capătul căruia era un tub lung prin care se administra intravenos la animalele inconştiente o soluție salină şi dextroză.

Mai exista încă o diferență între cîini şi cadavre: morții nu sîngerează. Aproape în toate după amiezele, datorită tremurului nervos, studenții fără voia lor tăiau din greşală arterele animalelor, din care sîngele îi împroşca pe toți, uneori chiar şi pe cei de la masa vecină.

– Doamne, cît de mult urăsc asta, îi şopti Laura lui Barney.

– Liniştește-te, Castellano. Mai sînt doar cîteva săptămîni. Amintește-ți că nu le facem nici un rău.

În acel moment un urlet asurzitor umplu camera. El fu urmat de țipătul unei femei. Primul fusese scos de cățeaua lui Alison Redmond, iar al doilea chiar de Alison, a cărei furie era îndreptată acum asupra „anestezistului" din echipa ei:

– Ți-am *spus*, nu a fost adormită. Ți-am *spus!* Ți-am *spus!* urlă ea. Nu i-ai dat destul!

Asistentul cu aspect de băiat de cor, alergă spre masa ei, avînd deja seringa în mînă. Într-o clipă, acul pătrunsese şi animalul se linişti. Dar nu la fel s-a întîmplat cu Alison, a cărei indignare privind suferința animalului nu se linişti.

– Nu i-ai dat destulă morfină, se văită ea.

– Vă asigur că i-am dat, domnişoară Redmond, replică impasibil asistentul. Nu sînt începător.

– Atunci de ce dracu' s-a trezit?

– Nu s-a trezit, explică el calm şi rece. Ceea ce ați văzut a fost doar un reflex.

– Haida, de! A urla, a da din picioare şi a geme de durere, asta-i *reflex?*

Vă înşelaţi, domnişoară Redmond. *Animalul* dvs. a gemut şi s-a zbătut din reflex. Iar cea care a ţipat ai fost *dumneata.*

În timp ce el se întoarse să plece, Alison explodă.

– Ticălosul. Pariez că eşti din ăia care le dă cîte un picior, ca să-i facă să sufere! Mă întreb, ce fel de doctor poţi fi?

– De fapt nu sînt doctor. Şi acum fiecare să treacă la lucru. Pe mine, dacă aveţi nevoie, mă găsiţi în laboratorul profesorului Cruikshank.

Cînd uşile duble s-au închis în urma lui, Hank Dwyer, foarte surprins, întrebă:

– Ce a vrut să spună cu – nu sînt doctor?

– O, făcu Laura, nu-ţi dai încă seama? Cruikshank nu este de fapt medic. Aproape nici unul din profesorii noştri nu este doctor în medicină. Ei toţi sînt doctori în filosofie. Cu alte cuvinte, nu sînt practicieni care să vindece bolnavi. Ei sînt *oameni de ştiinţă.*

Alison Redmond avu ultimul cuvînt.

– Mă... pe oamenii de ştiinţă!

Laura, la masa de seară, mai era încă tulburată.

– Mă simt ca Lady Macbeth – şi am impresia că mai am sînge pe mîini.

– Lasă, Laura, nu fi exagerată, încercă Barney s-o liniştească. Uite, eu am extras cu atenţie o bucată din tiroida potaiei noastre şi ea nu a simţit nimic. Data viitoare o să-i scoţi splina şi iar nu va simţi nimic. Aceste anestezice sînt formidabil de puternice.

– În afară de asta, interveni Bennett, ce te face să crezi că există o diferenţă faţă de momentul în care vom avea pe masă un bolnav?

– Bine. Mai întîi *tu* îţi vei face treaba deoarece vei fi devenit chirurg. Apoi vei avea motive legitime ca să faci operaţia respectivă. Nu trebuie să uiţi că bolnavul tău va fi îngrijit douăzeci şi patru de ore pe zi. Vreau să spun că în laboratorul de cîini nu există nici o soră în timpul nopţii.

– Nu fi puerilă, Laura, se oţărî la ea Peter Wyman. Oricum, care-i diferenţa? Vinerea viitoare le tăiem cuşca toracică, le scoatem inimile şi atunci totul se va termina.

– Mi-ar place să-ţi scoată ţie inima, porni la atac Laura. Pentru inima ta va fi nevoie de o maşină pneumatică de găurit. Ea se întoarse la preocupările ei nefericite. Mă întreb, căţeluşa ăla oare ce i se întîmplă? Crezi că i-a dat cu adevărat ceva de dormit?

– Nu cred, declară Wyman, adăugînd: Castellano, cred că tu chiar ai plîns la „Lassie se întoarce acasă".

– Într-adevăr, Wyman, am plîns.

– Ha, – eu am crezut că tu eşti doamna de fier din anul nostru.

Se risipiră, întorcîndu-se în camerele lor pentru a se apleca din nou asupra cărților lor.

Laura rămase jucîndu-se cu înghețata de ciocolată. În seara aceea abia dacă a putut să guste cîte ceva.

– Hei, Castellano, şopti Barney, bănuiesc la ce te gîndeşti.

– Nu cred că poți, nu poți bănui, zise ea morfolind înghețata cu linguriţa.

– Pentru numele lui Dumnezeu, mi-am dat seama încă de cînd eram în laborator de ce este în capul tău. Nu-i aşa că vrei să mergem să vedem ce face potaia?

Ea nu dădu nici un răspuns.

– Ei? întrebă el.

De data aceasta ea aprobă din cap şi-l privi cu ochi fără expresie.

– Mai ştii că şi eu ştiu că şi tu vrei asta?

Coridorul era întunecat ca smoala. Laura scoase o lanternă de mărimea unui stilou. Fasciculul ei ilumina puternic aproape toată lungimea coridorului pînă aproape de ultimul colț pe unde urmau să treacă.

– Ei, de unde ai făcut rost de asta, Castellano?

– Am găsit-o în cutia poştală – Probabil un cadou de la vreo companie de medicamente. N-ai primit şi tu chestii din astea?

– Da, dar eu nu le deschid niciodată. Le consider un sistem ieftin de mituire.

Pe măsură ce se apropiau de laborator, auzeau sunetele ce veneau de acolo – un amestec de lătrături şi chelălăituri. Cîinii sufereau. *Îi durea.*

– Ai avut dreptate, Castellano, admise Barney. Ce-ar trebui să facem?

Înainte ca ea să poată răspunde, auziră un zgomot înfundat de paşi pe pardoseala acoperită cu linoleum. Paşii se apropiau.

– Atenție, vine cineva, şuieră ea şi stinse instantaneu lanterna.

Se ascunseră în spatele unei coloane, amîndoi.

Paşii se apropiară şi mai mult. Acum era vizibilă umbra siluetei pe geamurile uşii laboratorului. În timp ce Laura şi Barney priveau cu respirația ținută, silueta împinse uşa şi intră înăuntru.

O clipă mai tîrziu se făcu linişte totală, aşa că Barney îşi auzi bătăile inimii. El îşi dădu seama ce se întîmplă.

– Castellano, şopti el, tu nu bagi de seamă nimic?

– Ba da, acolo e complet linişte.

– Da, chiar *prea* linişte.

O fracţiune de secundă mai tîrziu silueta ieşi, trecu uşor pe lîngă ei – cît p-aci să-i atingă şi dispăru.

– Bine, zise Laura respirînd adînc. Îmi ajunge pentru seara asta.

– Te poţi întoarce dacă vrei, dar eu trebuie să văd ce s-a petrecut acolo.

– Nici nu mă gîndesc. Merg cu tine, chiar dacă te vei duce la closetul pentru domni.

Păşiră în vîrful picioarelor vreo douăzeci de paşi spre uşile laboratorului şi pătrunseră înăuntru. Odată intraţi auziră sforăitul liniştit caracteristic animalelor care dormeau. Nu se auzea nici un sunet specific durerii sau spaimei. Laura îşi aprinse lanterna şi o îndreptă spre cuştile cîinilor. Toţi păreau că dorm liniştiţi. Totuşi în cîteva secunde îşi dădură seama că erau şi cîţiva cîini care nu mişcau deloc.

– Priveşte la căţeaua lui Alison, şopti Barney, arătînd spre rîndul de sus de cuşti. Amîndoi se apropiară şi Laura îndreptă lanterna spre ochii animalului.

– Doamne, Barney, e moartă!

El aprobă din cap şi arătă spre o cuşcă dedesubt la dreapta.

– Şi ăştia sînt terminaţi. Unde-i potaia noastră?

Fasciculul alunecă în sus şi în jos, căutînd.

– Iat-o. Amîndoi îngenunchiară lîngă cuşca terierului lor. Barney intră rapid înăuntru şi-i verifică bandajul de sub abdomen.

– E viu, murmură el. Hai să fugim de aici mai repede.

– De acord, Barney.

Cînd fură din nou printre cei vii, Barney îşi exprimă în cuvinte îngrijorarea.

– Nu sînt sigur, Castellano, dar cred că cineva din anul nostru este puternic atras de euthanasie... Cred că e un argument să fie numită faptă omenoasă.

– Da, dar există şi un argument pentru a o numi comportare stranie.

În după amiaza următoare, profesorul Cruikshank se încruntă, adresîndu-se studenţilor:

– Regret că trebuie să vă spun, dar mulţi dintre dumneavoastră nu au acordat suficientă atenţie realizării acestor proceduri chirurgicale. Peste noapte am pierdut nouă

animale de experienţă şi asta înseamnă că va trebui să aducem alte nouă pentru a finaliza vivisecţia pentru inimă şi plămîni.

– Dar, domnule –

Toţi îşi întoarseră privirile să-l vadă pe cel ce îndrăznea să-şi manifeste dezacordul.

– Da, domnule Landsmann? întrebă profesorul.

– N-ar fi mult mai economic şi în acelaşi timp mai blînd – dacă toţi cei care şi-au pierdut cîinii ar merge la celelalte mese?

– Nu cred, răspunse profesorul. Aceasta este o parte prea importantă a instrucţiei dumneavoastră medicale. Nici unuia nu trebuie să-i lipsească propria explorare a organelor vitale vii. Acesta este un aspect pe care nu-l poţi găsi niciodată în cărţi – şi nici ca spectator.

Bennett aprobă din cap. În orice caz toată discuţia a fost academică, întrucît animalele erau deja fixate şi anesteziate pentru a fi supuse explorării cu ajutorul cuţitelor.

A fost un Crăciun deosebit pentru Laura şi Barney. Ei au început o călătorie care urma să le schimbe viaţa. Cît ar fi fost de slabe cunoştinţele ce le aveau, totuşi ele îi separau de profanii care nu ştiau nimic despre maşina vieţii.

Era minunat să te lăfăieşti în căldura ambiantă a familiei. Părinţii pentru ei nu mai constituiau aglomerări de molecule, celule şi ţesuturi, ci reprezentau materializarea dragostei şi a afecţiunii. Privindu-şi fratele mai mic cum mînca şaisprezece clătite la micul dejun, Barney se întreba dacă Warren vreodată s-ar fi gîndit la efectul procesului glicogenic asupra metabolismului său. Era o plăcere să porţi conversaţii în care nu erai obligat să regurgitezi fapte, formule sau structuri chimice.

Waren începuse să fie sigur pe sine – deşi această impresie o sugera mustaţa pe care şi-o lăsase.

În orice caz, reuşise să împlinească în mod admirabil rolul de bărbat în familie pe timpul absenţei lui Barney, ajutînd-o pe Estelle la pregătirile pentru vînzarea casei, şi mutarea lor în sud. Pînă la intrarea la Facultatea de Drept mai erau doi ani dar atît mama cît şi fiul deja părăseau în gîndul lor Brooklynul.

Avînd spiritul de observaţie ascuţit de exerciţiu, Barney remarcă unele lucruri pe care altă dată le trecea cu vederea. Aşa era, de exemplu, scîrţîitul podelelor. Casa începuse să se învechească în mod vizibil.

Pînă şi inelul coşului de baschet de pe stejar ruginise din cauza celor douăzeci de ierni ce trecuseră peste el, iar plasa se rupsese la o furtună din noiembrie. Rugină, praf, scîrţîitul podelelor. Brooklynul însuşi părea obosit. Prietenii săi, mulţi dintre ei, plecaseră.

Şi Luis se schimbase. Îşi mai spunea încă *El Peñon, La Roca de Gibraltar.* Dar puteai vedea zbîrciturile adînci de sub sprîncenele lui şi lipsa de preocupare pentru meseria sa. Era înclinat să nu mai răspundă la solicitările pacienţilor din timpul nopţii. Să fie lipsă de dăruire, lipsă de energie? Dacă l-ai fi întrebat ţi-ar fi spus că e doar lipsă de timp. Privirea lui care arareori ar fi căzut altă dată pe un calendar, acum urmărea cu atenţie scurgerea nisipului în clepsidră. Tînjea după weekenduri. Cum îşi luase un puerto-rican lîngă el ca ajutor la cabinet îi repartizase acestuia cazurile de sîmbătă şi duminică. În aceste zile, Luis sta singur în birou, frunzărea fără interes revistele, cu televizorul fixat pe un meci de fotbal şi cu o muzică în surdină.

Paharul de lîngă el nu era gol niciodată.

Ziua de duminică încetase să fie o zi specială pentru Inez Castellano care-şi petrecea fiecare zi din săptămînă în rugăciuni de pocăinţă. Ardoarea ei se intensificase mai mult ca oricînd datorită venirii pastorului Francisco Xavier, renumitul refugiat din Cuba lui Castro.

– Mulţumesc lui Dumnezeu, îi spuse ea lui Luis, că a venit la timp ca să ne salveze sufletele.

– Nu pe al meu, *querida,* o ironiză el. Sufletul meu este asigurat. Poţi să-l rogi pe Francisco Xavier să verifice asta în viitoarea lui convorbire cu Atotputernicul.

Dar el era mulţumit, dacă nu chiar fericit, că deşi ea vorbea despre focul iadului, cel puţin ea *vorbea.* Mai bine un rug decît autism.

Ironiile lui Luis nu aveau nici un efect asupra zelului lui Inez. Cînd nu era la biserică pentru spovedanie sau pentru ca să recite Ave Maria ea citea încontinuu din Biblia ei spaniolă.

– Mama ta se pregăteşte pentru călugărie, remarcă Luis, fără ca zîmbetul să poată să ascundă enervarea din voce. Şi într-adevăr, după cum vedea şi Laura, vorbele lui conţineau mai mult adevăr decît glumă.

Inez îşi petrecea tot timpul numai cu gîndul la iertarea păcatelor ei, ale familiei, ale lumii întregi. La început Luis încercase s-o însoţească la biserică, să stea şi el cu ea, să se roage împreună. Dar chiar dacă se găseau la o distanţă de cîţiva centimetri unul de altul, ea era cu sufletul în altă lume. Fata lor cea mică era deja la Dumnezeu şi soţia lui se ruga pentru ziua cînd o va regăsi.

În clipa în care cele două familii Castellano şi Livingston terminau cina de Crăciun, Inez se ridică şi-şi puse grăbită haina şi fularul.

– Nu este prea tîrziu să merg la vecernie şi binecuvîntare.

– Lasă-mă să vin cu tine, insistă Estella.

– Nu, nu, te rog, nu trebuie să te simţi obligată.

– Dar, îţi spun cinstit, îmi face plăcere. Corul este întotdeauna atît de bun – şi-mi place să ascult limba latină.

Ea nu vroia să mai spună că, auzind latina, întotdeauna îi revenea viu în memorie Harold care, în mod special în partea asta a anului, era foarte prezent în sufletul ei.

– Bine, foarte bine, Estelle, hai să ne grăbim. Părintelui nu-i place să întîrziem.

– Mama a luat-o razna, îi declară Laura lui Barney, în timp ce spălau împreună vasele de pe masa din sufragerie.

Warren plecase cu treburi. Doctorul Castellano se retrăsese în sanctuarul biroului său.

– Luis nu poate să facă nimic?

– Ce-ai vrea să facă, Barn – să-i aplice tratamentul cu şocuri electrice?

– Asta nu-i o glumă, Laura.

– Nici nu intenţionez să fac glume. În realitate, am impresia că se îndreaptă spre un fel de criză. Tăcu un moment, punînd farfuriile una peste alta. Deodată, explodă: De ce se-ntîmplă toate astea, Barney? Mamei mele abia dacă-i pasă de mine. Parcă n-aş exista pentru ea. Tata este un alcoolic atestat, sufăr atît de mult că aproape-mi vine să –

El înţelese restul gîndului neexprimat.

– Nu pot face nimic. Îmi dau seama că ar trebui să fiu mai înţelegătoare. Profesional, vreau să spun...

– Pe dracu', Castellano, niciodată nu o să poţi să te porţi profesional cu ai tăi. Chiar dacă ai deveni decanul Facultăţii de Medicină, aici acasă vei fi considerată şi tratată ca un adolescent.

– Ştiu, recunoscu ea tristă. Ceea ce este mai rău, este că mă face să mă *simt* ca un adolescent. Ca să fiu sinceră, de cînd sînt la Boston cu tine, nu mai am nici un motiv real ca să mai vin acasă.

În dimineaţa următoare, Laura stătea liniştită în timp ce Barney o conducea cu venerabilul Studebaker al lui Castellano, de-a lungul autostrăzii Brooklyn Queens spre La Guardia.

Într-un sfîrşit, el spuse:

– Hai, rîzi, pentru numele lui Dumnezeu, fii veselă, Castellano. În mai puţin de două ore ajungi în Boston şi vei fi cum spunea poetul Milton – „în raiul braţelor iubitului tău". De ce nu te bucuri?

Ea nu răspunse pentru moment. Cu puțin înainte de a ieşi din parcajul Grand Central spre aeroport spuse, reținîndu-şi cu greu lacrimile:

– Uită-te la mine. Am doi părinți fără folos, unul îmbătat de Dumnezeu, altul cu C_2H_5OH*.

Barney nu se înapoie în Brooklyn. El traversă podul Triborough apoi o luă pe George Washington şi Jersey Turnpike pentru a-şi începe lunga sa călătorie spre Pittsburgh, Pennsylvania, unde, în dimineața următoare, Hank Dwyer şi Cheryl de Sanctis urmau să fie declarați soț şi soție.

Căsătoria fu celebrată în biserica parohiei St. Anthony din centrul sufletului industriei americane. Rudele aşezate de o parte şi de alta în biserică erau fie mineri, fie oțelari.

Petrecerea s-a dat în sala Columbus a restaurantului Knights unde se serviră tot felul de specialități spaniole şi irlandeze pentru rudele lui Hank. Tortul miresei, înalt de un metru, avea în vîrf tradiționalele figurine ale miresei şi mirelui, dar diferind în mod esențial. Ca o replică drăguță pentru Hank, mirele era îmbrăcat în alb ca un viitor doctor cu un mic stetoscop din marțipan în jurul gîtului. Cele mai nostime prezențe fură domnişoarele de onoare – sora lui Cheryl şi trei prietene – toate la fel de voluptoase ca şi mireasa. Sistemul endocrin al lui Barney îi reaminti imediat că a fost singur din vara trecută.

De aceea, el hotărî să-şi încerce norocul cu cea mai drăguță dintre ele care avea şi un nume predestinat, Gloria Cellini.

– Sînteți rudă cu Benvenuto? Încercă el să vadă dacă se prinde.

– Da, răspunse fata. Este unul din verii mei din Chicago.

Barney fu vrăjit de ochii ei căprui, de dinții ca de fildeş şi de adîncitura dintre cele două sfere ca de marmoră italiană ce se ghiceau mai jos. Pentru o clipă se gîndi că ar trebui să apeleze la noțiunile de medicină ca să-şi înfrîngă dorințele.

Cele cinci instrumente ale orchestrei începură să cînte.

„Fly me to the Moon" (Du-mă în zbor pe Lună), dar Barney era deja acolo.

– Sînteți şi dumneavoastră doctor? zse ea curioasă.

– Dacă-ți face plăcere – da, Gloria, dacă nu pot fi tot atît de bine avocat, şef de trib indian sau orice îți face plăcere.

Ea chicoti:

– Sînteți nostim.

---

* alcool (N.T.)

– Vă place să dansați?

– Straşnic, replică ea şi, oferindu-i brațul, îl conduse spre ringul de dans.

Umple-mi inima de cîntec şi lasă-mă mereu să cînt,
Eşti tot ce-mi doresc, ceea ce respect şi ador.
Cu alte cuvinte...

După două dansuri, Barney îl observă pe Hank care se îndrepta spre toaletă, îi şopti ceva lui Gloria, referitor la faptul că trebuie să-şi consulte un pacient şi că o roagă să nu danseze cu nimeni pînă ce nu revine.

Hank era singur în toaleta bărbaților, pieptănîndu-şi părul fără briantină, neşamponat. Îl văzu pe Barney în oglindă şi-l salută extaziat.

– Hei, Livingston, ce părere ai? Acum sînt însurat.

– Da, Hank. E o realizare pentru tine. Spune-mi o cunoşti pe Gloria – ?

– Cellini? E tipă bine, nu-i aşa?

– Asta nu-i tot. Dar Hank, aici la Pittsburgh, nu cunosc obiceiurile, – moravurile, cred că înțelegi ce vreau să-ți spun.

– Nu, nu, sincer nu pricep ce naiba vrei să spui?

– Vreau să spun adică... Pot să mă culc cu fata asta?

– Sigur, spuse Hank cu un zîmbet nevinovat. Este uşor.

– Uşor? Doamne, ce trebuie să fac?

Hank termină cu pieptănatul, îşi aranjă pieptenele în buzunarul vestei şi, în drum spre uşă, remarcă pe un ton banal:

– Doar să te-nsori cu ea.

Drumul înapoi spre Brooklyn fu rece şi cenuşiu pentru Barney.

În noaptea de revelion, Palmer Talbot simți cum cade cerul pe el de fericire.

La Clubul Hunt, în timp ce dansa, constată că toată aristocrația Bostonului îi admira iubita înaltă şi frumoasă. Simți cum îl învăluie privirile lor aprobatoare.

Cînd o învîrtea pe ringul de dans în ritmul melodiilor orchestrei Lester Lanin „Niciodată nu i se păruse Laura atît de frumoasă", îşi mărturisi sie-şi căzînd pe gînduri. „Sau aşa de melancolică".

Revelionul era un eveniment foarte important în calendarul social al Bostonului, încît sora lui mai mare, Lavinia, venise cu avionul din Anglia, împreună cu soțul ei vicontele Robert Aldgate şi cu micul lor fiu, onorabilul Tarquin Aldgate.

Veselia era tot mai mare pe măsură ce se apropia miezul nopții. La douăsprezece fără cinci minute, paharele fură toate

umplute cu Dom Perignon, iar lordul Aldgate fu solicitat să țină un toast.

– Pentru mama şi tata, multă sănătate şi fericire. Pentru Lavinia şi Tarquin – ăăă – fericire şi multă sănătate. Pentru Palmer şi Laura – ăăă – sănătate, fericire şi – ăăă – căsătorie.

Palmer zîmbi larg în timp ce cele şase pahare Baccara scoaseră un clinchet melodios deasupra mesei, şi privind-o pe Laura cu subînțeles, îi spuse:

– Am să beau pentru asta.

Laura remarcă în mod neaşteptat:

– Şi eu voi face la fel.

Palmer fu atît de exaltat încît nu fu în stare să aducă vorba despre asta decît în după amiaza zilei următoare, cînd o conduse pe Laura la Facultatea de Medicină.

– Laura, rămîne valabil ce-ai spus noaptea trecută?

Ea îl privi şi replică:

– Poate.

Imediat după ce se regăsi în siguranța fortăreței Vanderbilt, Laura se întrebă: „Am spus-o, dar de fapt nu am gîndit-o. De ce oare am spus-o?"

CINCISPREZECE

– Sînt plin de cancer, anunță Lance Mortimer.

– Ce?

– Sînt plin de cancer, mai mult ca oricine din această facultate.

Îi trebuiră lui Barney cîteva secunde bune să înțeleagă că Lance vorbea despre lamele de patologie ale *altor oameni.*

– Dar e grozav, Lance, replică Barney. Şi presupun, ca de obicei, că ai dubluri şi pentru prieteni.

– Desigur, şi urmează şi unele cu sifilis şi gonoree. Acesta o să fie un semestru grozav.

De-a lungul întregului semestru, studenții se plînseseră că nu se respectă programa: cadavre la anatomie, memorizări fără sens ale structurilor chimice şi lipsa totală a oricărei legături cu suferința bolnavilor.

Noul semestru remedia toate aceste lipsuri, deşi nu se mergea prea departe, încît să se poată confrunta cu un pacient viu.

– Patologia vine de la grecescul *pathos,* care înseamnă suferință, este partea morbidă a histologiei. În ultimul trimestru ați studiat lamele cu țesuturi sănătoase. La acest curs veți studia aceleaşi țesuturi, bolnave însă. Cu alte cuvinte, patologia este pentru histologie ceea ce este lemnul putred față de mahon sau, mai benign spus, ceea ce reprezintă murăturile pentru castravete şi iaurtul pentru lapte.

Aşa a început cursul Brendan Boyd, profesorul de patologie recunoscut a fi cel mai dinamic conferențiar din facultate. Era bărbatul pe care un student l-a descris ca fiind în stare „să facă moartea să pară vie".

– Prin urmare, explică el, aşezîndu-şi subiectul într-o perspectivă istorică, egiptenii practicau această ştiință acum aproape patru mii de ani şi avem însemnările lor care descriau diferițe traumatisme, tumori şi infecții. În acest sens, Hipocrat a fost de fapt numai cel care a realizat o metodă de sistematizare a studiilor anterioare. Marele Galen, medicul personal al împăratului roman Marcus Aurelius a descoperit că prezența puroiului în urină este un semn al inflamației interne a vezicii şi rinichilor, aflînd cauzele diferitelor formațiuni maligne.

Noi, anatomo-patologii, ne-am cîştigat pe drept reputația de infailibili. Deşi alți colegi de-ai noştri din spitale pot uneori să greşească diagnosticul, post mortem întotdeauna se poate găsi răspunsul bun. Cu alte cuvinte, noi nu sîntem în stare să tratăm, dar cel puțin vă putem spune exact din ce cauză muriți.

Studenții rîseră admirativ.

– Ți-am spus eu, şopti Laura către Barney, ăsta-i rece ca un sloi.

– Eu aş numi asta umor sinistru.

– Bine, dar în definitiv el rămîne un patolog.

– În primele zile ale medicinii, reluă Boyd, se credea că bolile sînt provocate de spirite diavoleşti şi, ca atare, nu se puteau vedea cu ochiul. La sfîrşitul secolului optsprezece, inventarea microscopului de către Van Leeuwenhoek demonstră că acele spirite se pot vedea, aveau formă, dimensiuni, se mişcau şi după asta au fost numite „bacterii", cuvînt derivat din cuvîntul greco-roman, desemnînd bastonaş; sau „virus" de la latinescul pentru otravă; „fungi" de la grecescul pentru burete sau de la latinescul pentru ciupercă, luați-o cum vreți; sau în general, mai simplu, „microbi".

Printre primii cavaleri moderni strălucițti care au pornit lupta pentru uciderea acestor invizibili dragoni cu săbii la fel de invizibile a fost Louis Pasteur printre ale cărui mari victorii se numără vaccinurile pentru controlul dalacului la capre, pentru prevenirea turbării la om fără să mai menționăm şi procesul de sterilizare a laptelui. Francezii – a căror înclinație pentru alcool

a ridicat ciroza ficatului la o largă răspîndire – au fost stupefiați de descoperirea lui Pasteur cum că fermentația ce realizează vinul şi berea este de fapt cauzată de celule microscopice benigne ale drojdiei de bere. Putem vedea, deci, că germenii pot aduce servicii uneori omenirii.

În orice caz, liniile frontului au fost trasate. De-o parte erau duşmanii – microbii – neobosiți, invidioşi, neîmblînziți şi capabili de nenumărate deghizări. De partea cealaltă, savanții din medicină, erau cei buni, călătorind pe armăsari albi cum sînt leucocitele, ochii lor microscopici pătrund în lumea invizibilă pentru a descoperi duşmanii. Ar fi nevoie de un Homer sau cel puțin de Ghidul Oxford pentru medicină – ca să se facă dreptate eroilor din acest război troian fără sfîrşit.

Să evocăm pe Sir Joseph Lister, englezul insipirat de Pasteur, care a realizat regulamentele de sterilizare a sălilor de operație. Marea sa realizare, nu mai puțin importantă decît cele ale lui Pasteur, este acel produs atît de cunoscut celor ce suferă de plămîni şi nu vor să contamineze şi care l-a imortalizat – listerina.

Nu trebuie uitată nici Miss Florence Nightingale care aproape singură a reuşit să-i determine pe militari şi civili să respecte regulile sanitare.

Apoi urmează Ehrlich care a realizat arma pentru distrugerea sifilisului. El a fost laureatul premiului Nobel în 1908.

Acum profesorul coborî vocea, modificîndu-şi stilul: Să sperăm că vom avea laureați şi din această sală. Aşa cum în generația mea am fost martor la învingerea poliomielitei de către Jonas Salk, probabil că cineva dintre dumneavoastră va reuşi să tempereze un flagel al omenirii.

Acesta era crezul Facultății de Medicină Harvard. Pentru aceasta fuseseră ei aleşi.

Figura de stil care spune că pentru a deveni doctor e necesar să manevrezi o mare cantitate de fecale este crudă, dar realistă. Studenții anului întîi, descoperiră că, în trimestrul doi, inițierea lor profesională cerea să treacă prin excrementele umane.

Bacteriologia îi introduce pe studenți în lumea variată a microorganismelor care se găsesc peste tot în corpul uman, dar mai cu seamă în fecale şi salivă. Într-adevăr, îi atenționa profesorul, chiar dacă se spală pe dinți cu peria şi pastă Colgate de zece ori pe zi, fiecare din ei totuşi rămîne un purtător de o sută de miliarde de bacterii numai în gură.

Prima temă de laborator era realizarea analizei de laborator a unei mostre de fecale. Erau împărțiți în perechi, ca parteneri, unul avînd sarcina să aducă specimenul pentru analiză.

Pentru a fi riguros democratic, perechile erau constituite în ordine alfabetică. Barney spera să realizeze tema asta neplăcută cu prietenul său Bennett, fiind convins că „Landsmann, Bennett" şi „Livingston, Barney" sînt alături în catalog. Îl uitase pe „Lazarus, Seth" care era între ei.

Pe Seth, Barney îl ştia doar din vedere. Slab, cu umerii căzuți, cu ochelari, cu părul ca inul, veşnic nepieptănat, era mereu în rîndul din față la toate orele de curs şi umplea pagină după pagină cu un scris mîzgălit – fără să ridice niciodată mîna sau să pună vreo întrebare, fie în timpul orelor, fie după.

Cînd se întîlniră amîndoi la masa de lucru în laborator, Barney îşi dădu seama că Seth era mai scund şi mai slab decît îl crezuse la început. De fapt, fizicul lui îi amintea de Charles Atlas, personaj comic din cărțile copilăriei sale. Seth ar fi putut să pozeze pe post de slăbănog de patruzeci şi patru de kilograme.

Seth, neîncrezător, se oferi să procure el specimenul pentru analiză. Şi – atunci Barney îl intui pretențios – să pregătească şi lamele.

– Nu, nu, nu! replică Barney, cît putu de calm ca să nu-ş piardă cumpătul. Eu voi pregăti jumătate din lame şi tu restul.

Partenerul lui aprobă din cap şi se puseră pe treabă. În cîteva minute le pieri toată senzația de greață, mai cu seamă cînd aplicară colorantul care transformă materia fecală în ceva nou. Barney aplică un tampon de mediu Thayer-Martin ca să vadă dacă cresc organisme ce produc una din cele mai groaznice boli venerice şi apoi merse să pregătească lamele care aveau să pună în evidență enterococii intestinali fie prietenoşi, fie insidioşi.

Aproape toată după amiaza cei doi lucrară tăcuți, completîndu-şi lamelele şi umplură diverse recipiente de porțelan pentru viitoarele observații (asistentul îi avertizase că după ce se vor fi dezvoltat culturile, „unele din ele emană un miros care face pe oricine să verse").

În timp ce se ocupau cu îndepărtarea reziduurilor, Seth remarcă:

– Ştii, în gura noastră există mai mulți germeni decît stele în Univers. Nu-i aşa că e fantastic?

– Numai să nu trebuiască să le memorăm numele la toți, spuse Barney pe jumătate glumind.

Dar după ce citiră tema prima oară se părea că *trebuiau* s-o facă.

Astfel, trebuiau să rețină scheme care precizau ce germeni sînt gram-negativi şi se găsesc în mod obişnuit în intestine şi care sînt gram-pozitivi şi pot fi găsiți în spută. De asemenea, care bacterii se dezvoltă în formă de ciorchine, care în formă

filamentoasă, care au un comportament aparte pe agar, care se mişcă şerpuind pe discul de porţelan şi care trăiesc în condiţii anaerobe.

„Nu există nici o posibilitate să ocolească memorarea acestora", îşi spuse Barney, deoarece se ştia dinainte cum se va desfăşura examenul final – o lamelă era dată studentului care trebuia să o identifice. „Doamne, cît timp trebuia consemnat pentru asta? Există oare cineva – chiar şi asistentul Bruce – care să memoreze într-adevăr toată materia asta? E ca şi cînd te-ai apuca să înveţi cartea de telefon a Manhattanului pe dinafară în timp ce există un serviciu de informaţii telefonice care lucrează douăzeci şi patru de ore pe zi".

Era cam pe la miezul nopţii cînd, în timp ce învăţa, auzi o ciocănitură în uşă. Nu era deloc dispus să acorde consultaţiile sale obişnuite depresivilor – chiar el simţea nevoie de aşa ceva –, aşa că strigă:

– Livingston e plecat. Umblă după o celulă împielităţată.

Cei trei vizitatori nu se lăsară convinşi şi dădură buzna în camera lui Barney care era într-o dezordine cumplită. Şosete mototolite lîngă „Anatomia" lui Gray, lamele de microscop puse grămezi pe o copertă zdrenţuită a unei cărţi de Emily Dickinson.

Cei trei magi ai medicinii, toţi remarcabili prin statura lor înaltă, erau total necunoscuţi, excepţie făcînd un roşcat de care Barn îşi amintea că-l mai văzuse undeva.

Liderul lor, care purta un halat alb şi un stetoscop, se recomandă „Skip Elsas – anul trei" şi trecu direct la problemă.

– Livingston, avem nevoie de ajutorul tău.

Ametit din cauza nesomnului, Barney murmură:

– Nu pricep. E legat de şcoală?

– Da, explică Skip, să spunem că este legat de şcoală tangenţial cît şi epicentral.

– Nu are nici un sens ştiinţific, răspunse Barney confuz.

– Ne permiţi să ne aşezăm? întrebă Skip politicos în timp ce toţi se şi aşezară fără să mai aştepte răspunsul lui Barney.

– Uite despre ce e vorba, Livingston, începu el. În fiecare an există un meci amical de baschet între Facultatea de Medicină şi Facultatea de Drept.

– Doar de amuzament, interveni roşcatul.

– Şi poate şi pentru cîteva pariuri, adăugă Skip. De-a lungul anilor s-a împămîntenit Cupa Durilor – care îţi poate da o idee cît de plăcut e meciul. Eşti interesat să joci?

– Interesat – da. În stare – nu. Am atîta de învăţat că mă gîndesc să renunţ la somn şi mîncare în următoarele trei luni.

– Nu ţi-e clar, continuă Skip pe un ton mai autoritar acum. Decanii iau în serios această întîlnire, chiar foarte în serios. Nu cred că privesc bine un refuz.

– Hei, ce spuneți voi seamănă a un fel de război.

– Este, Livingston, este. Este duelul profesiunilor – şi nimeni din cei solicitați să lupte pentru cauză nu a îndrăznit să refuze vreodată.

– Mai degrabă e un fel de sinucidere, spuse al doilea vizitator, al cărui păr negru cîrlionțat semăna cu al lui Barney. Un astfel de tip ar avea soarta unui bulgăre de zăpadă aruncat în focul Gheenei dacă decanul ar afla că refuză să joace. Ei, acum ce zici, Livingston?

– Dar eu sînt mediocru ca jucător, dacă vreți unul de clasă mare de ce nu-l luați pe Ben Landsmann? El a jucat meciuri de divizie la Fiat-Torino.

– Ştim, replică Skip pe tonul lui Bogart. Am discutat deja cu el.

– Şi? întrebă Barney.

– Oscilează, explică roşcatul, a spus că vine dacă vii şi tu

– Hei, măi băieți, continuă Skip, ridicîndu-se. Camera lui Ben e mult mai mare. Hai să discutăm toți acolo.

Barney respiră adînc şi se ridică în picioare.

– Tipul nu-i chiar aşa de înalt, nu se putu abține cîrlionțatul să remarce.

– Fii pe pace, nu te grăbi, răspunse roşcatul. Pe teren ai impresia că-i George Mikan.

Comparația cu centrul legendar al echipei Lakers din Minneapolis făcu să crească adrenalina în corpul lui Barney.

Înainte de a pleca împreună cu cei trei, îşi luă vesta cu emblema Columbia Varsity şi o aruncă pe umeri. I se părea că ăsta e cel mai important lucru pe care-l are de făcut.

Zece minute mai tîrziu, erau toți în patru labe pe covorul din camera lui Landsmann, studiind diferitele scheme strategice de joc.

– Problema constă în faptul că Facultatea de Drept acceptă animale. A acaparat două gorile care au jucat în divizie, explică Skip.

Şi făcînd aluzie la Bennett, adăugă: Nu mă refer la liga spaghetelor, mă refer la NBA (National Basketball Association). Vreau să spun că au pus mîna pe Mack Wilkinson – „Camionul"...

– Centrul echipei Knicks din New York? întrebară într-un glas mirați Bennett şi Barney, după care Skip adăugă sumbru:

– Unul din ei are doi metri şi paisprezece.

– Pe de altă parte, încercă Barney să ridice moralul, tipul este în retragere. E bătrîn. Cred că Back are cel puțin treizeci şi doi, treizeci şi trei de ani.

– De fapt are treizeci şi cinci, corectă cîrlionțatul. Se mişcă ca un molîu.

– Chiar mai încet, spuse Skip. Tipul nu se poate mişca deloc. El făcu o pauză apoi scoase atuul: Am trimis nişte spioni la Facultatea de Drept să cerceteze, să afle tot ce face el acum şi să observe atent prin gaura cheii toate mişcările lui.

– Bine, oftă Bennett, dar asta nu-i legal.

– Asta să le-o spui ălora de la Drept, replică Skip, ei au propria lor definiție cu privire la ceea ce este cinstit şi ce nu.

Cîrlionțatul adăugă:

– Avocații ăştia sînt cei mai murdari jucători pe care i-ai putut vedea. Şi cum au făcut anul ăsta cu Jolly Green Giant mă face să mă cutremur. Eşti de aceeaşi părere, Livingston?

Acum Barney se simți implicat în întregime.

– Hai, măi băieți, îi îndemnă el, dacă nu se poate mişca nu avem decît o soluție să nu-i stăm în cale. Putem să ne facem jocul pe laterale.

– Chiar crezi că vom fi în stare timp de şaizeci de minute să nu intrăm în contact cu Mack Camionul? întrebă sceptic Skip.

Barney aprobă din cap.

– Dacă se poate spune ceva din ce am realizat eu în cariera mea de jucător, este că am fost opusul Regelui Lear. Am greşit mai mult decît s-a greşit împotriva mea.

Bennett îşi privi colegul cu îngăduință:

– Vreau să-ți aduc aminte cînd la Brigham ai ieşit cu spatele rupt, Barn. El se întoarse spre Skip: Sîntem doar cinci?

– Mai avem posibilitatea să mai găsim trei sau patru, răspunse Skip. Dar marea noastră speranță albă – scuză-mă Bennett, aceasta nu e decît o metaforă – este chirurgul şef de sală rezident. Dacă ar juca el, am fi acuzați de cîteva decese. Oricum noi sîntem şapte sau opt cel puțin, dar perspectivele reale de a aduce cupa înapoi depind de cei din camera asta. Hai să stabilim antrenamentele. Ne vom întîlni pentru antrenament pe terenul de sport de la Vanderebilt, la miezul nopții în fiecare zi, începînd de mîine.

– La miezul nopții? se miră Bennett.

– E singurul timp pe care îl avem toți la dispoziție. Are cineva de spus ceva?

Înflăcărat de spiritul de echipă, Barney Livingston dădu binecuvîntarea:

– Amici doctori, dați-mi voie să vă aduc aminte celebrele cuvinte ale lui William Shakespeare, mai precis în Henric VI, partea a doua: „Să ucidem toți avocații".

Trecătorii nocturni pe Avenue Louis Pasteur erau mirați să audă la ora aceea mai multe voci exaltate ale unor bărbați ce veneau de la geamul celui de al treilea etaj din Vanderbilt Hall:

„Să ucidem avocații!" Cea mai directă concluzie ce se putea trage era că un grup de studenți la medicină experimentau LSD-ul.

Laura își rezolva problemele de la Facultatea de Medicină în moduri diferite. În laboratorul cu cîini trăise mereu într-o spaimă disperată. La patologie, dimpotrivă, unde i se permitea să intre într-un contact mai strîns cu bolile și substanțele toxice, era în mod extraordinar cu sînge rece, netulburată. Ea își aminti că acest curs se întindea de-a lungul mai multor luni și mai adăugă la efortul pe care-l făcea doar cîteva zeci de ore.

Tatăl ei, atunci cînd a venit în America, dimpotrivă a fost obligat să lucreze aproape cinci ani într-o stare de sclavie înjositoare într-un laborator de analize, înainte de a i se acorda dreptul de a practica medicina.

– Din cauza sistemului de selectare după catalog, sorții făcură ca Laura și Grete Andersen să lucreze la patologie la mese vecine, fiecare cu cîte un partener bărbat, cu care se întîlneau prima oară.

Într-o după amiază, tîrziu, asistentul Bruce se aproprie de ei avînd în mînă un container de plastic dreptunghiular ce semăna cu cele în care se păstra înghețata în supermarket.

– Am pentru voi o surpriză grozavă, anunță el degajat. Primul vostru specimen, proaspăt, direct de la sala de operație din Brigham și are doar o oră.

– Ce-i acolo, Bruce? întrebă Laura precaut.

– Nu trebuie să-ți fie frică, Laura, nu trebuie să fii cu profesorul Boyd ca să-ți dai seama. Și puse cutia pe masă. Cei patru se apropiară și el ridică de mîner capacul.

Grete scoase un mic țipăt și-și întoarse fața cu oroare: Deși chiar și cei doi parteneri băieți își manifestară scîrba, Laura ținu cu hotărîre privirile fixate pe conținutul cutiei.

Era un sîn de femeie, evident extirpat de la o femeie caucaziană. Sfîrcul era ușor decolorat, dar ușor de recunoscut și era înconjurat de un sac de globule albe.

– Ei? întrebă asistentul rîzînd, am reușit să am recunoștința voastră eternă? De fapt singurul lucru pe care vă puteți baza în timpul practicii voastre la clinică este cancerul sînului. Oh, ați observat carcinomul?

– Da, l-am văzut, murmură băiatul care lucra cu Laura, un tip atletic pe nume Sheldon Burns, care era căsătorit și părea neliniștit de ideea că acest lucru i s-ar putea întîmpla și soției sale.

Laura o atinse pe Grete pe umăr și o întrebă cît putu ea de natural:

– Îl vezi nu, Andersen? Acel lucru micuț care seamănă cu o pietricică. Este carcinomul. Nu-i aşa Bruce?

– Ai nimerit-o la fix, Laura. O nenorocită de pietricică, chiar ca una adevărată.

„Ca şi tine, Brucie, băiatule", gîndi Laura în sinea ei.

– Ei bine, întrebă asistentul grăbit: Îl ia cineva din voi? Sau ofer acest specimen unei echipe rivale?

Partenerii de laborator se priviră unul pe altul. Era evident că Grete era în stare să se angajeze la aşa ceva. Înainte ca Laura să capete îndrăzneala de a-l primi, Sheldon se întinse şi, cu amîndouă mîinile, apucă țesutul gelatinos.

– Biata femeie, gîndi Grete cu voce tare.

– Lasă acum, Grete, o dojeni asistentul blînd. Pînă la urmă trebuie să fim conştienți că aici este o clinică unde se fac asemenea lucruri.

– Bineînțeles că sîntem, Bruce, răspunse Laura cu sarcasm. Ăsta-i motivul pentru care de Crăciun ne vei da o gonadă canceroasă.

Asistentul bătu rapid în retragere.

– Ce facem acum? întrebă Sheldon nervos.

– Să vedem, dacă reuşim să aşezăm ceva din acest carcinom pe o lamelă, spuse Laura, încercînd să mențină o atmosferă de clinică.

Sheldon aprobă dînd din cap şi aşează specimenul pe o tavă de laborator.

– Este foarte tulburător, spuse el cu candoare.

– Da, aprobă Laura. Mă întreb cum s-a simțit?

– În mod evident, femeia a fost anesteziată, o asigură Grete.

– Nu, replică Laura gînditoare. Vreau să spun cum s-a simțit doctorul cînd l-a extirpat?

Pînă la urmă Skip Elsas a reuşit să recruteze în total opt gladiatori pentru a duce lupta cu Godzilla de Mack-Camionul et comp. Studenții de la Medicină care au jucat o dată cu avocații rareori acceptau să mai intre în echipă.

În noaptea cea mare ei serveau masa în localul de antrenament la Howard Johnson pe Memorial Drive: friptură la grătar cu cartofi natur şi colțunaşi fierbinți. Barney se simți animat şi surprins cînd Skip anunță că masa lor era sponsorizată de decanat.

– Sînt chiar atît de interesați? întrebă Bennett.

– Cam cum sînt de interesați de viață şi moarte. Am auzit dintr-un zvon neoficial că Holmes face anual pariuri cu omonimul său de la Drept pe o mie de dolari.

– Iisuse, şopti unul din atleți, asta înseamnă că ne omoară dacă pierdem.

– Adevăr grăieşti, spuse Skip serios. Dacă nu cîştigăm, fiecare din noi are şansa să ajungă un cadavru pentru studenţii următori din anul întîi.

Terenul Hemenway era înţesat de spectatori. Publicul era format în cea mai mare parte din avocaţi şi din suporterii lor, pentru că Facultatea de Medicină era departe, spre celălalt mal al rîului, în Boston.

Invitaţii doctori intrară pe teren, însoţiţi de un val de huiduieli. Dar, fiind antrenaţi clinic să-şi păstreze sîngele rece, ei trecură la încălzire. În timp ce se încălzeau şi făceau elongaţii, Barney observă că în faţă şi în centru nu se afla doar decanul Holmes, ci se găseau şi eminenţele cenuşii ale Facultăţii de Medicină. „De ce oare", îşi zise el, „am fost atît de preocupat pînă acum? Aceşti bătrîni băşinoşi nu se vor atinge de mine. Îmi pare bine că am convins-o pe Castellano să stea acasă şi să-nveţe".

Şi apoi începu totul.

Tipul era atît de uriaş încît colosala lui structură trupească părea un bloc care atingea aproape lămpile de sus. Mack Wilkinson – Camionul – cîntărind o sută cincizeci de kilograme, un colos ce făcea ca sculpturile din templul Luxor să pară simple miniaturi, se deplasă în teren – mingea de baschet părînd în masivele lui palme cît un grapefruit.

– Doamne, apără, şopti Barney către Bennett, individul este obez, din punct de vedere clinic e obez, vreau să spun.

– Vrei să-i spui asta şi lui? zîmbi Bennett.

– Am chiar de gînd, replică Barney, după meci.

Tactica de joc a doctorilor era simplă: ţinînd seama de faptul că avocaţii nu erau în formă – Wilkinson fiind unul, dar nu şi singurul – ei vor face un joc rapid şi vor exploata inevitabila oboseală a duşmanului în repriza a doua.

Astfel ei îşi dezvoltară întreaga energie, atît de mult încît Skip Elsas nici nu a încercat măcar să ajungă la minge, ci tot timpul căuta să-l facă pe Wilkinson s-o paseze la unul din echipa lui. La sfîrşitul primei reprize studenţii de la Medicină puteau fi mulţumiţi pentru că avocaţii conduceau numai cu şase puncte.

În vestiar, Skip se adresă jucătorilor săi cu atenţie profesională:

– Aveţi grijă beţi multe lichide, băieţi. E al dracului de cald pe teren. Nu m-ar surprinde ca avocaţii să fi dat drumul la căldură special. Ar fi trebuit să aducem cîteva pastile de sare.

– Am adus eu cîteva tablete, se auzi o voce distinsă de dincolo de vestiare. Era Holmes, decanul, care venea cu sacul

lui negru. De îndată, jucătorii înghiţiră un produs care înlocuia nu numai sodiul pierdut prin transpiraţie, ci şi sodiul ionic.

– Cum merge treaba acolo, băieţi? întrebă el patern.

– Ei joacă un meci murdar, domnule, oferi Barney o părere de expert.

– Am observat asta, Livingston, replică decanul. De fapt, se pare că anul acesta sînt mai răi ca de obicei.

– Da, spuse Barney. Pe urmă toţi caută să se bage în spatele lui Wilkinson, ca şi cînd ar fi un trunchi uriaş într-o pădure.

Într-adevăr, aprobă Holmes. Dar la fel de bine se dovedeşte şi faptul că rădăcinile lui sînt în pămînt. Şi se întoarse spre liderul lor: Skip, nu poţi folosi imobilitatea lui ca avantaj?

– Ba da, domnule. Am păstrat în spate cîţiva jucători rapizi pentru repriza a doua.

– Bun, spuse decanul dînd din cap. Mai bine vă las, deci.

Era evident chiar de la începutul reprizei a doua că ambele echipe erau consumate. Deci victoria nu se baza pe viteză, ci pe scoaterea din formă a jucătorilor. În timp ce minutele treceau exagerat de încet, meciul părea că se transformă din baschet într-un fel de fotbal ucigător, dar fără echipamentul de protecţie necesar.

Barney, căruia niciodată nu-i fusese teamă să se avînte înainte după minge, se simţi de mai multe ori strivit de o *grămadă* de jucători care se aruncau asupra lui. Genunchii îi erau juliţi, coastele rănite. Pe la mijlocul ultimului sfert cu scorul de 56–56, doctorii aveau deja cinci jucători terminaţi. Dar ei îşi pompară suficientă adrenalină ca să reuşească să continue meciul.

Acum toţi spectatorii erau deja în picioare, începînd încet să se deplaseze înainte. Două, patru, şase apoi şapte puncte. Preluaseră conducerea. Le ardeau mîinile. Skip Elsas prinse o minge de la un şut ratat şi o pasă lui Barney care era deja la mijlocul terenului. El, la rîndul său, o aruncă lui Bennett care era singur sub coşul avocaţilor faţă în faţă cu gardianul – Mack Wilkinson. Bennett sări să arunce la coş. Wilkinson se aruncă după Bennett. Avu loc o ciocnire puternică. Se auzi fluierul. Bennett părea complet dispărut sub un munte de mîini şi picioare.

În mod straniu, arbitrii acuzară un fault la Bennett pentru atac necorespunzător. Dar mai întîi au trebuit să elibereze şi să deznoade jucătorii de la sol. După ce trei din coechipierii săi reuşiră să ridice „Camionul", Bennett deveni vizibil. El se ţinea de un genunchi şi se răsucea de durere.

– Ben, eşti bine? întrebă îngrijorat Barney.

– La dracu', suspină el cu fața contorsionată de durere. Cred că mi-am rupt ceva. Doare îngrozitor.

– Faceți loc, faceți loc, spuse imperios o voce; era decanul Holmes şi alte două eminențe de la Facultatea de Medicină.

– Lăsați să-i vină aer, ceru un al doilea doctor.

Barney şi ceilalți jucători se aşezară jos, golind paharele de plastic cu apă în timp ce cîntăreau situația dificilă în care se aflau. Dacă Landsmann devenea indisponibil pentru joc – vor fi declarați învinşi prin „forfeit" sau vor continua patru contra cinci? Oricum situația era disperată.

Îngrijorat mai mult de Bennett decît de meci, Barney încercă să-l vadă. Dar eminențele de la Facultatea de Medicină îl înconjuraseră pe pacient şi unul din decanii mai tineri îl împinse pe Barney la o parte. Nici chiar arbitrul nu reuşi să arunce o privire. Time-outul ajunsese la limită şi oficialii insistau să se continue meciul.

Tocmai se auzi fluierul şi cercul de doctori se rupse, iar Bennett deveni din nou vizibil, fiind cu blîndețe ajutat să se ridice în picioare de către decanul Holmes. El se sprijinea cu dificultate pe piciorul drept. Apoi păşi cu mai multă încredere. Dădu din cap spre arbitru că totul e în regulă şi făcu un semn de asigurare spre Barney.

Doctorii trebuiau să rețină mingea cît mai mult şi să încetinească meciul. Ei se pregătiseră pentru eventualitatea asta fericită şi, cu toate că avocații începuseră să preseze furioşi, medicii se înțeleseseră între ei să tragă de timp şi să evite să fie omorîți.

Cînd se auzi semnalul de încetare a jocului, „Cupa Durilor" se întorsese la locul ei de bază, Facultatea de Medicină!

Din poziția normală, decanul Holmes sări în sus de bucurie. Apoi, reluîndu-şi calmul se duse cu demnitate şi-i întinse mîna decanului de la Facultatea de Drept. (Şi probabil ca să-şi primească pariul de o mie de dolari.)

Skip şi Barney îl ajutară pe Bennett să se urce într-o maşină ca să fie dus la camera de gardă a secției de chirurgie generală unde sosirea lui era deja aşteptată.

Pe drum, Bennett începu să geamă şi să se agite din cauza durerilor ascutite.

– Ben, Ben, te simți bine?

– Pe dracu', nu! răspunse el scrîşnind din dinți. Blestemata de novocainăs-a terminat.

– Ți-au făcut novocainăă? întrebă Barney stupefiat.

Bennett aprobă din cap.

– Şi încă ceva. Nu ştiu ce dracu' a fost.

– Bine, încercă Barney să-l liniştească. Gîndeşte-te cu ce te-ar fi injectat în cazul în care am fi pierdut.

Bennett nu rîse.

Nici Barney nu zîmbi. El se întrebă: „fusese oare nevoie ca doctorii să cîştige cupa asta cu *orice* preț?“

ŞAISPREZECE

Cînd sosiră la spital, îi şi aştepta o asistentă cu un cărucț cu roți pentru Bennett ca să-l ducă repede, fără obişnuitele formalități şi hîrtii sîcîitoare, direct la radiologie. Însuşi Cristopher Dowling – doctor în medicină, membru al corpului profesoral, medic primar ortoped, îl aştepta ca să-i vadă radiografiile. În cîteva minute apăru şi decanul Holmes. În timp ce Dowling consulta cu grijă partea inferioară a piciorului lui Bennett care se umfla văzînd cu ochii, decanul spuse blînd:

– Bună performanță, Landsmann, avocații ăia n-au aflat cum s-a întîmplat.

– Să fiu sincer, domnule, nu ştiu ce m-a lovit. Ce era în acele fiole?

– Xenocainã, care este un analgezic la modă şi – mulțumim Domnului pentru farmacologie – ducozolidan, cel mai recent agent antiinflamator.

Skip şi Barney urmăriseră dintr-un colț toată scena. În acel moment, studentul mai mare şopti:

– Citisem despre „duke“, cred că l-au testat pe cai sau aşa ceva. Nu ştiam că este deja pe piață.

– Chiar aşa? se miră Barney cu un ton liniştit sub care se putea simți însă indignarea. Dacă medicamentul o să aibă efecte secundare nedorite, Dowling poate să le comunice şi va mai avea un articol în lista de lucrări.

Cînd cele două somități medicale părăsiră încăperea, Skip şi Barney se apropiară de prietenul lor.

– Cum merge, bătrîne? începu Barney.

– Nu mă mai doare, răspunse Bennett cu gura uscată. Mi-au făcut iar o injecție...

În acel moment Barney nu mai îndrăzni să-l întrebe ce alte medicamente miraculoase i s-au administrat.

– Care-i diagnosticul? întrebă Skip, încercînd din toate puterile să pară liniştit.

– O ruptură în tendonul lui Ahile care, după cum simt, este destul de rea. Nici un os nu e rupt, totuşi.

Barney ştia cîte ceva despre accidentele în sport. Îi era limpede că tendonul lui Bennett nu putea să fi fost total rupt cînd i s-au făcut injecţiile. Medicamentele îl „vindecaseră" suficient ca să-i facă posibilă agravarea leziunii pînă la punctul în care acum intervenţia chirurgicală nu putea fi evitată.

În capul lui Barney se născu ideea că, chiar dacă avocaţii i-ar fi fracturat în bucăţi piciorul lui Bennett, Avangarda Medicinii Moderne ar fi găsit un mijloc să-l ţină pe teren pînă la sfîrşitul meciului.

– Hei, băieţi, spuse Bennett răguşit şi obosit, de ce nu plecaţi, în special tu, Livingston? O să am nevoie de tine. Te rog să-mi iei notiţe în zilele următoare. S-ar putea să pierd la anatomie marea deschidere a craniului.

– Nu-ţi face griji, interveni decanul Holmes, care apăruse între timp. Nici o problemă. Am să-l pun pe cel mai grozav neurolog de aici să te pună la punct cu tema, mîine dimineaţă, Landsmann. Fii, deci, fără grijă.

– O să fii cuminte, Ben? Se simţi Barney vinovat că pleacă abandonîndu-şi colegul.

– Nu, băiete, fac rost eu de toate numerele de telefon ale asistentelor drăguţe şi vă arăt eu vouă.

Neurologul despică craniul de pe masa lui Barney exact în două. Barney avea impresia că asta i se întîmplă chiar lui, privind la profesorul Francis James care demonstra cum se poate tăia cu fierăstrăul capul unui cadavru în două.

Ce urmă apoi fu o cădere. Deoarece craniul desfăcut în două, ca o nucă de cocos, lăsa să se vadă creierul – instrumentul sacru al gîndirii, acel organ venerat, care l-a creat pe om, sau cum spune Hamlet „nobil prin minte, pildă a vietăţilor", – arăta ca o conopidă fiartă, ferfeniţită.

James rezumă rapid structura fundamentală a creierului:

– De fapt avem două creiere sau cu alte cuvinte emisferele dreaptă şi stîngă sînt imaginile în oglindă, una pentru cealaltă. Încă nu înţelegem în întregime cauza acestui fapt şi nici cu precizie funcţiile fiecărei părţi.

După asta arătă cei patru lobi. Observaţi, lobul temporal stă deasupra hypothalamusului care, deşi cîntăreşte doar trei grame, este statul major care comandă apetitul, secreţiile glandulare, sexualitatea şi o mulţime de stări emoţionale (incluzînd aşa-zisul centru al furiei).

Barney se întreba dacă era singurul mirat de faptul că, deşi ştiinţa putea arăta exact locul din creier care generează furia, nu putuse identifica încă zona unde apare iubirea.

La prînz, deşi încercase să se ascundă în cel mai îndepărtat colţ, Laura îi dădu de urmă.

– Ce dracu' s-a-ntîmplat aseară?

– Am cîştigat, spuse el sec.

– Ştii la ce mă refer. Ce-i cu Bennett?

– Te rog, Castellano, nu sînt doctorul său curant. În plus, sînt lovit, am vînătăi de la cap pînă-n vîrful degetelor de la picioare. Şi sufletul meu parcă este în comă.

Laura se aşeză la masă în faţa lui.

– Livingston, cred că Facultatea de Medicină te face antisocial, paranoic şi straniu.

– Asta este exact ceea ce trebuie să se întîmple. Dacă o ţin tot aşa, ajung preşedinte la Asociaţia Medicilor Americani.

– Te rog, Barney. *Ce anume* s-a întîmplat cu Bennett?

O privi cu ochi încercănaţi şi roşii:

– A avut cel mai bun tratament, pe care nici pe bani nu l-ar fi putut căpăta.

Laura îşi încrucişă braţele, luînd o poziţie ce spunea că era hotărîtă să aştepte oricît de mult ca să obţină o explicaţie.

– Bine, l-au injectat cu nişte porcării noi, noute. Trebuiau să-l facă să alerge cu tendonul lui Ahile rupt.

– Îmi vine să spun că asta-i o tîmpenie.

– Laura, nu vrei să-nţelegi. Poanta este că am *cîştigat* meciul. Suspină şi vorbi din nou. Abia acum înţeleg de ce asta se numeşte „Cupa Durilor". N-o să mă surprindă dacă Mack Wilkinson, cînd o să-şi ia diploma, n-o să-l ajute pe Bennett să dea în judecată Facultatea de Medicină, ca să ceară daune un milion de dolari.

– Ce, doar nu e invalid, nu-i aşa?

– Pînă acum, nu. Dacă are noroc, în doar cîteva luni, Ben va putea să meargă fără cîrje.

În seara aceea, Barney îl vizită pe Landsmann în rezerva sa din aripa specială a spitalului. Deschizînd uşa, fu surprins să găsească doi tineri în halate albe arătînd către un obiect neobişnuit de pe patul-brancardă a lui Bennett: replica creierului uman pe care James îl folosise la curs.

Cînd îl văzu pe Barney, Bennett le ceru oaspeţilor săi:

– Putem s-o lăsăm baltă? E-n regulă băieţi? Toţi lobii *mei* încep să mă doară.

Cei doi doctori tineri aprobară din cap şi unul din ei cu un papion elegant, spuse:

– Sîntem amîndoi de gardă la noapte, Ben, dacă ai nevoie cheamă-ne, dacă nu, ne vedem mîine dimineaţă. Ciao.

Barney privi camera. Aproape toată încăperea era plină de manuale deschise, caiete de notiţe sau modele anatomice din

plastic. Era limpede că prietenul lui nu a vrut să învețe în ziua aceea.

– La naiba, Ben, ai putea să deschizi o facultate proprie. Cred că nu ai nevoie de astea.

Aruncă pe pat copiile la indigo ale notițelor pe care le luase în după amiaza aceea. Încep să fiu gelos.

– Nu, Barn, nu are rost, nu merită.

– Te doare?

– De fapt nu, sînt numai plictisit că trebuie să stau în spital atît de mult.

– Te gîndeşti că rămîi în urmă cu şcoala?

– La naiba, nu! Zîmbi. Cu ajutorul pe care-l capăt aici ar trebui să fiu gata să practic medicina la sfîrşitul săptămînii.

În momentul acela sună telefonul. Barney ridică receptorul.

– Bună seara, spuse o voce ce părea a fi a unui bărbat trecut de şaizeci de ani. Este rezerva domnului Bennett Landsmann?

– Da, cine este, vă rog?

– Aici e tatăl lui din Cleveland.

Barney dădu receptorul. „De ce naiba tatăl acestui băiat avea accent german?"

În aprilie 1945, o pălălaie de flăcări a distrus barăcile de lemn ale lagărului de concentrare de la Nordhausen. Autoritățile medicale ale armatei americane hotărîseră că doar totala evacuare şi distrugere a clădirilor infectate va putea opri epidemia de tifos în plină creştere.

În acea seară, ultimii supraviețuitori fură îmbarcați în camioanele armatei pentru a fi transportați într-unul din lagărele pentru persoanele dezrădăcinate, înființate de aliați.

Hannah Landsmann era aptă să reziste la călătorie, deşi doi soldați au trebuit s-o ajute să urce în camion. Herschel era lîngă ea.

În camion era un adevărat turn Babel de vociferări şoptite. Deşi refugiaților li se spusese fiecăruia în limba sa natală că erau duşi într-un loc pentru reabilitare şi recuperare a sănătății, erau încă neîncrezători. De cîte ori în anii precedenți nu auziseră ei spunîndu-li-se de către paznicii naziști că merg doar într-un „lagăr de muncă" sau într-un „spital"?

Nu aveau alt limbaj de comunicare decît pe cel al suferinței mute. Unii polonezi şi germani comunicau între ei în idiş. Dar cum ar fi putut oare docherii evrei din Grecia să vorbească foştilor profesori din Viena? Echivalentul lor pentru idiş era ladino, spaniola vorbită de strămoşii lor expulzați din Spania în 1492 şi care rătăciseră spre est. Cîțiva, ca Herschel Landsmann, ştiau şi engleza.

Aşa că, în momentul în care convoiul se opri pe drum pentru o gustare menită să-i întărească pe cei malnutriți, Herschel se apropie de un soldat tînăr şi-l întrebă:

– Scuzați-mă, domnule, de fapt unde mergem?

– Nu v-am spus, oameni buni? răspunse caporalul cu un accent din Noua Anglie. Vă ducem într-un loc unde puteți să vă odihniți şi să vă refaceți, unde sînt oameni care vă vor ajuta să vă găsiți rudele. Este un lagăr P.D. Asta înseamnă...

– *Ştiu* ce-nseamnă asta. Dacă vreți să-mi spuneți *unde* este.

– Locotenentul nostru spune că este la Bergen – Belsen.

Cuvintele zguduiră trupul subțire al lui Herschel. Pentru că ceea ce auzise despre atrocitățile naziştilor făcute acolo – sute de mii de oameni morți sau pe moarte – era un lucru cunoscut de toți. Din nou soarta îşi învîrtea cu cruzime cuțitul în rana lor? Căzuseră din nou în mîinile unei nații de prigonitori?

Herschel se îndreptă înapoi spre camion. Cînd urca, un soldat îi oferi ciocolată, pe care el o refuză scuturînd din cap.

– Ce s-a întîmplat, *liebchen?* întrebă Hannah îngrijorată.

– Nimic, nimic, făcu el un efort eroic să-şi ascundă disperarea.

Dar se înşela, bineînțeles, întrucît, ca şi Dachau spre sud, Belsen era în plină transformare, din lagăr al morții într-un „lagăr al vieții".

Hrana şi îngrijirea medicală erau foarte bune. Imediat intrară în activitate diferite organizații de ajutor ca Societatea Evreiască de Ajutor Internațional, Organizația pentru Refacere şi Recuperare şi alte organizații înființate de organisme internaționale pentru a face față imensei sarcini de a identifica viii şi morții şi de a încerca să reunească familiile şi să ajute refugiații să meargă „acasă", indiferent ce ar fi însemnat acest cuvînt pentru ei. Pentru că cine dintre ei ar fi avut tăria sufletească să se întoarcă în locurile în care „concetățenii" lor, în atît de multe cazuri, îi predaseră naziştilor. De fapt, opțiunile posibile erau doar două: țările de limbă engleză sau Palestina.

Herschel avea un frate care emigrase undeva în Ohio în anii '30 şi asta era suficient să le dea posibilitatea de emigrare în Statele Unite. Visul său cel mai frumos era acum să aparțină acestei națiuni generoase, ai cărei fii, ca nişte îngeri protectori, îl eliberaseră. În momentul în care Comisia pentru Lagăre a statelor Unite a început audierile, Herschel şi Hannah au depus o cerere de a trăi în America.

Ofițerul care le lua interviul le-a pus o serie de întrebări formale printre care şi aceea dacă Herschel era comunist. El răspunse cu o bună dispoziție care îl convinse pe funcționar:

– Domnule, credeți că e posibil ca cineva care a fost proprietarul celei mai mari fabrici de articole de pielărie din Germania poate fi altceva decît un capitalist?

Acum tot ce trebuiau să facă era să aştepte găsirea fratelui lui Herschel şi să se aranjeze sponsorizarea.

Aşa şi făcură.

Era în mijlocul verii cînd veni o scrisoare de la un oarecare Stephen Land din Cleveland, Ohio, care arăta că este aceeaşi persoană cu care „Hershie" crescuse împreună la Berlin. Doar că atunci îl chema Stefan Landsmann: „Am vrut ca *nimic* să nu-mi aducă aminte că sînt german", explica el. „Am cumpărat chiar un set de discuri ca să scap de orice urmă de accent german".

Scrisoarea exprima marea bucurie că fratele său şi cumnata au supraviețuit genocidului barbar, dar restul scrisorii era trist.

„Din cunoştințele pe care le am, sînteți singurii din familie care ați scăpat de cuptoarele morții. Toți verii: Katznelson, Spiegel şi Wiener au fost trimişi la Auschwitz".

Dar pentru Herschel şi Hannah, ultimele sale cuvinte erau cele mai rele.

„Plîng împreună cu voi pentru mica Charlotte. Dar, deşi ştiu că ea nu poate fi înlocuită în inima voastră, cel puțin sînteți amîndoi destul de tineri ca să mai aveți copii. Aceasta este o binecuvîntare".

Cîtind aceste cuvinte, Hannah începu să suspine atît de tare încît Herschel nu mai putu să o liniştească. Cum ar fi putut, dacă şi el plîngea?

Procesul birocratic dura. Veni toamna şi locuitorii a ceea ce era acum *satul* Bergen-Belsen trăiau într-o aşteptare care se transforma uneori în nerăbdare plină de enervare. Toți doreau să fie dispersați ca nişte semințe ce trebuiau să ajungă pe un nou pămînt şi poate chiar să înflorească.

În decembrie mai erau încă cîteva mii de locuitori printre care Herschel şi Hannah Landsmann.

Era Crăciunul pentru soldați, iar evreii sărbătoreau Hanucah care aniversa eliberarea strămoşilor lor de asirienii tiraniei în secolul al doilea î.e.n.

În ciuda locuințelor reci şi lipsite de confort, era un moment de sărbătoare. Preoții armatei conduseră un grup de voluntari ca să construiască un candelabru imens, în fiecare noapte adăugînd o altă lumînare, pînă ajunseră la opt, – vestind libertatea cîştigată a celor de față şi aruncînd lumina dincolo de granițele foştilor lor opresori. Erau cîntece şi dansuri de bucurie:

Piatră a timpurilor, cîntecul nostru
Să laude puterea ta mîntuitoare
Tu în mijlocul gloatei furioase
Ai fost turnul nostru de salvare.
Furioşi s-au năpustit asupra noastră
Dar ajutorul Tău ne-a salvat
Şi cuvîntul Tău le-a zdrobit spada
Atunci cînd puterea noastră a slăbit.

– Ce s-a întîmplat? De ce nu cînți? îl certă Hannah pe soțul său.

– Cum pot cînta că Dumnezeu ne-a salvat, cînd El ne-a întors spatele? Armata Americană ne-a salvat.

– Şi cine crezi că i-a trimis pe ei? întrebă ea.

Iarna anului 1946 trecea, fratele lui Herschel scria cu regularitate, uneori trimițînd fotografii ale soției sale americane, Rochelle, şi ale celor doi „băieței drăgălaşi". Scrisorile sale debordau de optimism. America era țara tuturor posibilităților. El însuşi îşi deschisese un magazin de galanterie în centrul oraşului Akron şi se dezvoltase aşa de bine că avea o sucursală în Cleveland, unde îşi făcuse casa.

Fiind acum în legătură directă cu fratele său Herschel, „Steve" se simțea obligat să-i scrie predici în cuvinte mari: „În America poți să ajungi cît de sus vrei. Aici, dacă munceşti, te poți întinde pînă la cer".

Fratele său european nu se putea opri să nu-şi amintească tăblițele cu anunțuri de la intrarea în lagărele de concentrare: *„Arbeit macht frei"* – munca te va face liber. Bineînțeles aceasta însemna în cazul lor, eliberarea sufletului din trup.

Cînd el se plîngea Hannei, ea încerca să-l liniştească.

– Cum poți să antipatizezi un om pe care nu l-ai văzut douăzeci de ani? Cum poți să spui că soția lui este o *yenta* şi copiii sînt nişte răzgîiați, cînd nu i-am văzut niciodată?

– Hannah, spuse Herschel, punîndu-şi un deget pe frunte, pot să-i văd aici înăuntru. Nu-mi pasă de ce spune, dar să ştii că n-o să intru în afacere cu fratele meu mai mic Stefan.

– Vrei să spui Steve.

– Pentru mine o să fie întotdeauna Stefan şi un atotştiutor care nu ştie nimic.

– A fost destul de deştept să ştie să plece din Germania înainte de război, spuse Hannah, regretînd în acelaşi moment că a adus conversația într-un punct atît de dureros. Îmi pare rău, Hersh, am mers prea departe.

– Nu, ai dreptate. Dacă am fi plecat cu Stefan, Charlotte a noastră ar fi încă în viață. Şi *noi* am fi încă vii.

– Dar noi...

– Nu, spuse el solemn, noi respirăm. Dar într-o lume în care atîția frați de-ai noştri au fost masacrați, nu ne mai putem număra printre cei vii.

Trecuse aproape un an de la eliberarea lor cînd în sfîrşit au păşit pe pămîntul Americii. Cei din familia Land parcurseră tot drumul de la Cleveland pînă la vapor cu maşina. Se întîlniseră cu toții voioşi şi încurcați, simțindu-se vinovați că rămăseseră în viață. Pe dig nu s-a dus lipsă de lacrimi.

Steve şi Rochelle le găsiră celor din familia Landsmann un apartament mic, dar confortabil, la marginea cartierului Shaker Heights, o suburbie unde-şi aveau casa lor minunată şi grădina lor.

În ciuda presimțirilor lui nebuloase, Herschel începu să lucreze pentru fratele lui. De fapt, pînă la urmă nu prea avea de ales. Însă visa să devină independent, să poată să-şi țină soția iubită în acelaşi lux în care o ținea Steve pe Rochelle.

Dar exista o problemă mai importantă. Reuşise să găsească adresa de acasă a regretatului colonel Abraham Lincoln Bennett, prin intermediul Administrației Veteranilor de Război din Statele Unite. Aceasta era în Millersburg, un orăşel mic în Georgia, la jumătate de oră de mers cu automobilul de la Fort Gordon, unde colonelul îşi începuse cariera de ofițer.

Încercase să vorbească cu familia Bennett la telefon, dar a aflat că aceştia nu au telefon. Rămăsese alternativa deplasării sale în persoană pînă acolo. Deci, punîndu-şi lucrurile într-o valiză mică, el cu Hannah porniră în prima lor Odisee americană în weekendul de patru zile de la patru iulie.

Călătoria dură două zile. Tîrziu, în prima după-amiază, Herschel căută un loc în care să poată dormi.

Construcția din lemn albă a hanului Dixie Belle, chiar la sud de Knoxville, statul Tennessee, părea suficient de confortabilă şi el trase maşina pe aleea cu prundiş din față, coborî, îşi îndreptă cravata şi intră să ceară o cameră.

Recepționerul era deosebit de politicos – dar categoric.

– Îmi pare rău, domnule. Mi-e teamă că în acest loc nu sînt acceptați oameni din categoria dumneavoastră.

Herschel era contrariat.

– Categorie? Ce fel de categorie? Sînt un om, am bani, bani gheață. Uite, priveşte, şi el îşi întredeschise valiza.

Recepționerul se mulțumi să zîmbească şi scuturã din cap.

– Nu, domnule, mi-e teamă că nu înțelegeți politica acestui hotel. Nu sînt acceptați negrii şi evreii.

– Nu înțeleg, spuse Herschel necrezîndu-şi urechilor.

– Să-nțelegeți ce anume, domnule? întrebă recepționerul. Legătura dintre negri şi evrei? În aceste locuri noi credem că unii sînt negri pe dinafară, iar ceilalți pe dinăuntru. Vă urez o seară plăcută.

Cu sufletul amărît, Herschel se întoarse la maşină şi-i povesti soției incidentul.

– Oare cum şi-a dat seama că sînt evreu? se miră el cu voce tare.

– Herschel, dragă, fii rezonabil, accentul tău nu e tocmai exact cu acel al lui George Washington. Am o idee. Să găsim un loc unde categoria noastră poate primi ceva de mîncare şi pe urmă o să-ncercăm să dormim în maşină.

Ajunseră în Millersburg în dimineața următoare. Era un cătun dărăpănat, adormit, unde casele aveau culoarea lutului uscat în razele soarelui de vară. Herschel nu putuse dormi în noaptea precedentă (parcaseră în spatele unui restaurant rezervat), întrebîndu-se dacă nu trebuie să ceară informații de la poştă sau de la poliție despre casa lui Bennett. Avînd rămasă în el o spaimă pentru uniforme, în special cînd acestea sînt însoțite şi de arme, optă pentru poştă. Aceasta nu avea ca cea din Cleveland un edificiu mare din piatră, dimpotrivă era o baracă gata să cadă, lipită de farmacie.

– Bineînțeles, îmi amintesc de colonel, spuse farmacistul cu calda ospitalitate a celor din Sud. Dar, dacă pot să îndrăznesc – ce anume vreți să ştiți despre ce a mai rămas din familia lui?

– Păi, ezită Herschel timid, ce anume înțelegeți prin ce a rămas din familia lui?

– După cum ştie toată lumea, colonelul este mort – presupun că ați văzut că numele lui este pus pe placa memorială de la Primărie alături de cele ale oamenilor albi căzuți la datorie. Şi au trecut ani de cînd Lorraine şi-a luat tălpăşița din acest fund de țară plecînd cu un oarecare Dan spilcuit din Atlanta. Tot ce a mai rămas este bătrîna Miz Bennett şi tînărul Linc.

– Ați putea să-mi spuneți, vă rog, unde locuiesc?

– Cu tot respectul, unde credeți că poate locui un negru, doar în cartierul negrilor.

– Puteți să-mi indicați direcția, vă rog?

Farmacistul aprobă din cap.

– Amice, mergi înainte pe strada principală pînă la capăt şi pe urmă mergi după cum te duc ochii.

Era puțin mai mult decît o uliță cu cocioabe de o parte şi alta care se deosebeau între ele prin culorile murdare ale

lemnului lor uscat care fusese cîndva maro, verde sau roşu. Ici, colo se putea vedea cîte o cutie de poştă mică avînd un nume zgîriat pe ea. „Bennett" era cea mai arătoasă dintre ele.

Herschel şi Hannah ciocăniră la uşă sub privirile curioase ale celor şase, şapte gură cască care ieşiră rapid pe verandele lor. Le deschise o negresă masivă, cu părul alb netezit pe tîmple.

– Cu ce vă pot fi de folos? îi întrebă, scrutîndu-i curioasă.

– Căutăm casa colonelului Lincoln Bennett, doamnă, spuse încet Herschel.

– Dar, voi oameni buni, nu aţi aflat că fiul meu a murit? şi în vocea ei se simţi mînie şi tristeţe.

– Da, doamnă. L-am cunoscut în Europa, în timpul... ultimelor sale zile. Numele meu este Herschel Landsmann, şi aceasta este soţia mea Hannah. Fiul dumneavoastră m-a eliberat şi s-a luptat cu doctorii să-mi salveze soţia. Doream să-i întîlnim familia ca să-i exprimăm recunoştinţa noastră.

Elva Bennett ezită un moment, neştiind cum să se poarte. În cele din urmă, spuse:

– Puteţi intra?

Cei doi Landsmann acceptară din cap. Elva deschise larg uşa de sticlă şi îi conduse înăuntru.

– Îmi daţi voie să vă ofer nişte ceai rece?

– Sînteţi foarte drăguţă, replică Hannah în timp ce intra în livingroom. Pe perete era expusă mantaua lui Linc, iar deasupra ei domina fotografia lui în uniformă. Frunzele lui de stejar şi medaliile erau puse la vedere.

Doamna Bennett se-ntoarse cu trei ceşti şi se aşezară toţi trei. Gazda pe un fotoliu vechi, iar cei doi Landsmann pe o canapea tot atît de folosită.

– Deci, spuse bătrîna, acum cu un zîmbet prietenesc, l-aţi cunoscut pe Lincoln al meu.

– Era cel mai minunat om pe care l-am cunoscut vreodată, spuse Herschel din adîncul sufletului.

Doamna Bennett avea aceeaşi părere.

– Dacă era alb, ar fi devenit un general cu patru stele. Ăsta e adevărul.

Cei doi Landsmann aprobară trist din cap.

– Nu mă îndoiesc de asta, afirmă Herschel.

Se aşternu o tăcere apăsătoare. Cum putea oare să-i explice scopul vizitei lor? Încercă să aducă vorba cu tact.

– Doamnă Bennett, soţia mea şi cu mine am fost părtaşi la o mare nenorocire şi nu ştiu cum să încep să vă spun...

– Din ultimele scrisori ale lui Linc mi-am cam făcut o idee, interveni cu înţelegere doamna Bennett.

– Fiul dumneavoastră, continuă Herschel, fiul dumneavoastră a fost ca un înger sfînt pentru noi. După atîţia ani de

degradare la care am fost supuşi, el a fost atît de bun. Ne-a tratat ca pe nişte fiinţe umane. Şi iată, noi am supravieţuit şi el nu. Nici nu putem spune cît sîntem de îndureraţi.

Herschel era încurcat că încă nu-şi atinsese scopul. Hannah îi veni în ajutor.

– Ne întrebăm dacă există un mod în care să vă ajutăm...

– Nu înţeleg, doamnă, o întrerupse doamna Bennett.

– Fiul său... începu Herschel. Lincoln vorbea mereu despre speranţele şi visele pe care le făurise pentru băiat. Vrem să fim siguri că aceste visuri vor deveni realitate.

– E bine? întrebă Hannah. Vreau să spun, el şi mama lui...

– Mi-e teamă că trebuie să vă spun că Linc junior nu are mamă, spuse bătrîna scînteindu-i ochii de mînie.

– Nu înţeleg, reluă Hannah.

– Ei, bine, oftă doamna Bennett, este o poveste lungă şi tristă. Cei doi nu s-au înţeles nici înainte ca Linc să plece în Europa. De fapt, exact cînd el... murea în luptă, avocaţii terminau actele pentru divorţul lor. De îndată ce ea a aflat, s-a grăbit să se întoarcă.

– Pentru copil... sugeră Herschel. Era probabil îngrijorată de el.

Elva Bennett scutură capul dezaprobînd cu tărie.

– Pentru cei zece mii de dolari, domnule Landsmann. Aceasta este asigurarea plătită de guvern pentru moştenitori... Zece mii de dolari. În fiecare săptămînă după aceea, bătea tot drumul de la Atlanta pînă la Millersburg numai ca să meargă la poştă ca să vadă dacă a venit cecul. Ceea ce în puţin timp s-a şi întîmplat. Indignarea femeii creştea din ce în ce pe măsură ce povestea. Şi ştii, domnule Landsmann, spuse ea tremurîndu-i vocea, în toate aceste drumuri de vînare a moştenirii, ştii că nu a venit niciodată să-şi vadă fiul? Iar guvernul Statelor Unite, pe ea, pe femeia asta, a ales-o să-mi moştenească fiul. Bătrîna izbucni în lacrimi şi mînia ei toată se linişti.

Hannah o mîngîie uşor pe mînă şi în acest timp Herschel îşi exprimă gîndul cu voce tare.

– Îmi pare rău, doamnă Bennett, în primul rînd, de ce băiatul nu locuieşte cu mama lui?

Elvei i se transformă tristeţea în indignare.

– De ce ar trebui să locuiască împreună cu un fiu pe care nu l-a dorit niciodată? Nu l-a iertat niciodată pe Linc că nu a lăsat-o să scape de acest copil nedorit. Lorraine se dădea drept mare doamnă. Nu vroia să se lase constrînsă de datorii. Ura de fapt viaţa obişnuită. Dorea numai să se distreze. Pleca la Atlanta din cînd în cînd şi lipsea cu zilele. Eu am crescut acest băiat, începînd cu ziua în care s-a născut.

Îşi şterse ochii cu batista pe care Hannah i-o întinsese şi se scuză.

– Îmi pare rău. Nu ar trebui să vorbesc aşa. Biblia spune că a urî este un păcat.

Herschel încercă delicat să-i explice scopul vizitei.

– Doamnă Bennett, vă rog să nu vă simțiți jignită, dar aş vrea să-mi spuneți dacă dumneavoastră şi nepotul dumneavoastră aveți probleme financiare.

După o clipă de ezitare, răspunse:

– Ne descurcăm foarte bine.

– Vă rog, vă întreb pentru că aş vrea să fac ceva – orice – ca să vă arăt recunoştința noastră. El spera că pasiunea ce o punea în vorbe îi va cîştiga încrederea.

Împotrivindu-se, bătrîna se destăinui.

– Ei bine, normal, cînd fiul meu era în viață primeam întotdeauna o parte din solda lui, lunar, regulat ca un ceas. Cînd aceasta s-a întrerupt contasem pe asigurare ca să trecem peste perioada pînă cînd micul Linc va fi capabil să lucreze.

– Dar ce vîrstă are acum? se interesă Hannah.

– Unsprezece ani va împlini luna viitoare. Pe douăzeci şi şapte.

– Mai are deci mult pînă să caute de lucru, trase concluzia Herschel.

– La noi, băieții încep să lucreze pe la paisprezece ani sau chiar mai devreme, dacă sînt destul de înalți.

– Dar ar fi un mare păcat. Ştiu că tatăl lui ținea să-i dea o educație bună. Să-l dea chiar la un liceu.

– Visul lui a murit odată cu el, replică încet bătrîna.

Herschel şi Hannah se priviră unul în ochii celuilalt şi ştiură fiecare ce gîndeşte celălalt.

– Doamnă Bennett, noi datorăm fiului dumneavoastră ceva ce nu are preț. Am fi onorați dacă ne-ați da voie să vă ajutăm.

– Nu sîntem oameni bogați, dar am o slujbă şi pot face şi economii. Deci, cînd va veni vremea, tînărul Lincoln va putea să urmeze liceul.

Elva Bennett pe cît era de impresionată pe atît era şi de încurcată.

– Domnule Landsmann, nu ştiți că nu este nici o şcoală de asta pentru negrii de aici pînă la Atlanta suficient de bună ca să-l pregătească pentru liceu? Şi nu are nici o şansă să meargă la o şcoală particulară de pe aici.

Cei doi Landsmann simțeau că pierd. Erau bariere pe care nu se gîndiseră că le vor întîlni.

După o tăcere stînjenitoare în care nimeni nu putu spune nimic, Hannah interveni cu o idee.

– Dar unde locuim noi în Nord, ştiu că sînt şcoli, şcoli excelente, unde sînt sigură că băiatul ar putea merge. Şi aceasta i-ar netezi drumul către liceu.

Elva era mai nelămurită ca oricînd. De ce aceşti oameni se ofereau să plătească şcoala nepotului ei? De ce oare, un cuplu de oameni vrea să facă un astfel de lucru? Şi ea continua să caute un răspuns şi să-i examineze pe cei doi Landsmann.

– Chiar credeți că ar fi posibil ca el să ajungă în Nord? Vreau să spun că şcolile noastre pentru negri îi învață doar să citească şi să scrie. Sînt şaizeci şi unu de elevi în clasa lui Linc şi ca să vă spun drept cred că învățătoarea nu le ştie nici măcar numele.

Intrînd în panică la gîndul că bătrîna era pe punctul de a-i refuza, Herschel se repezi hotărît.

– Dar putem să-i fim tutori. Zău, doamnă Bennett, am putea fi cei mai buni tutori. Şi pe urmă ar putea urma cea mai bună şcoală *particulară.*

Herschel continuă uitînd de stupefacția ce se citea pe fața soției lui.

– Amîndoi sîntem siguri în inima noastră de asta. Vrem să-i dăm nepotului dumneavoastră şansa de a obține tot ce tatăl său visase pentru el.

Elva simțea că i se taie respirația. Dacă oamenii aceştia vorbeau serios, dacă ei puteau cu adevărat să-l trimită pe Linc la o şcoală particulară, *ea* cu ce mai rămînea? Cu fotografii, cu medalii de război, amintiri, cu o casă goală?

Se întreba ce ar sfătui-o Biblia. Gîndurile ei o trimiseră imediat la pasajul din Proverbe: „Fericit e cel ce află înțelepciunea... *chiar dacă asta l-ar costa tot ce are mai scump,* pentru că ar afla cunoaşterea". I-o datora nepotului ei. Ba chiar mai mult, i-o datora fiului ei. Dar ea temporiza răspunsul pentru că hotărîrea însemna agonia ei. Aşa că puse mai multe întrebări.

– Ce anume aveți de gînd?

– Ei bine, replică Herschel, am auzit de acele şcoli pregătitoare internat unde ar putea locui cu alți băieți de vîrsta lui. Şi de asemenea există şi acele şcoli fără internat în Cleveland. Şi de data aceasta a schimbat priviri cu Hannah. Ea spuse timid:

– El, Lincoln, ar putea sta împreună cu noi.

Elvei i se părea stranie ideea ca tînărul Linc să locuiască împreună cu altă familie, familie de albi, şi nu numai albi, ci şi...

– Voi, oameni buni, sînteți israeliți, nu-i aşa?

– Sîntem evrei, dar nu sîntem religioşi, replică Herschel.

– Dar credeți în Dumnezeu cel Atotputernic?

Înainte ca Herschel să-şi mărturisească agnosticismul, Hannah interveni.

– Da, da, bineînțeles.

– Ar putea merge în continuare la o biserică baptistă?

– Sînt sigură că vom găsi una, răspunse Hannah.

Bătrîna tăcu adîncită în gînduri.

– Poporul vostru a fost sclavul faraonului din Egipt?

Herschel dădu din cap:

– Da, da, asta cu mult timp în urmă.

– Bunicul meu a fost sclav cu puțin timp în urmă. Domnul Lincoln a fost Moise pentru noi. Cred că asta ne-ar putea uni.

– Cu siguranță că știm ce înseamnă să fii persecutat, doamnă Bennett, adăugă Hannah.

Într-un tîrziu, Elva întrebă:

– Cum aveți de gînd să faceți asta?

Hannah spuse tatonînd şi lăsîndu-se contaminată de visul soțului ei.

– L-am putea lua cu noi la Cleveland şi ar sta cu noi ca un membru al familiei. L-am trata ca şi cum ar fi... şi vocea i se sparse – copilul pe care noi nu-l mai avem.

Elva mai aşteptă puțin şi, ezitînd, spuse:

– Nu pot decide singură. El va trebui să hotărască asta.

– Cînd vine de la şcoală? răsuflă Herschel în timp ce inima-i bătea din ce în ce mai tare.

– Depinde, cîteodată mai rămîne să se joace cu mingea cu ceilalți băieți. Şi apoi adăugă, zîmbind. Este natural, ştiți. Întocmai ca tatăl lui.

– Am putea merge să-l vedem... ezită Herschel. Maşina e afară şi dacă ați dori să ne arătați drumul...

– Pentru numele lui Dumnezeu, pînă acolo este doar o plimbare plăcută. Şcoala pentru negri este exact unde trebuie să fie, spuse bătrîna zîmbind ironic, – de partea cealaltă a liniei ferate.

Herschel îl putu recunoaşte imediat.

Chiar dacă nu era înalt pentru vîrsta lui şi nici cel mai bun jucător din cei care în curtea murdară a şcolii încercau să arunce mingea în coşul de metal fără plasă, se cunoştea că este fiul lui Lincoln Bennett. Era un fel de strălucire în ochii săi, o pasiune, un dinamism, astfel că era de neconfundat.

– Îl chem imediat, propune Elva.

– Nu, spuse Herschel, putem aştepta. Şi, atent, el adăugă în sinea lui: „Doamne, băiatul este frumos. Tatăl său ar fi fost mîndru de el".

După cîteva minute, jucătorii băgară de seamă străinii din mijlocul lor: cuplul acela alb care-i privea de pe tuşă. „Cine erau

ei – să fie oare inspectori şcolari? De ce era Elva cu ei –, făcuse Linc vreo prostie?"

Ei încetară să mai joace şi Linc, încă driblînd cu îndemînare, mai întîi cu o mînă, apoi cu cealaltă, apoi prin spate, se apropie de bunica lui.

Însă cînd bunica îi făcu cunoştinţă cu cei doi ca fiind „prieteni din timpul războiului ai tatălui tău", încetă să mai bată mingea şi deveni solemn.

– L-aţi cunoscut într-adevăr? întrebă băiatul.

– L-am cunoscut, şi el ne vorbea mereu despre tine. Şi ce mîndru era. De aceea doream să te cunoaştem.

Băiatul se încruntă, pentru a-şi opri lacrimile.

– Ce-ar fi să mergem să mîncăm o îngheţată? interveni Hannah cu tact.

Îl aşteptară afară pe Herschel care intrase într-o băcănie pentru „albi" şi îşi făcu apariţia cu îngheţate de ciocolată pentru fiecare. S-au întors apoi fără grabă la casa familiei Bennett, evitînd orice cuvînt în legătură cu ceea ce aveau de discutat.

Tînărul Linc îl îndrăgi pe Herschel imediat. Însă natura invitaţiei lor îl ului şi îl înspăimîntă.

– Adică s-o las pe bunica? întrebă timid.

– Te-ai putea întoarce de Crăciun şi în vacanţe, propuse Herschel, adăugînd în grabă: Şi dacă nu te-ai simţi bine, te-ai putea întoarce oricînd acasă.

– Ţi-ar plăcea să încerci pentru o vreme? adăugă cu blîndeţe Hannah.

Pus în încurcătură, Linc o privi pe Elva. Ea se întoarse către cei doi Landsmann şi spuse:

– Despre acest lucru ar trebui să vorbesc cu nepotul meu între patru ochi. Ne-aţi putea lăsa puţin singuri?

Herschel şi Hannah fură de acord într-un glas.

– Putem încerca să trecem mîine dimineaţă, dacă doriţi, continuă Hannah.

– Cred că ar fi bine, aprobă Elva. Vreau să mă rog ca Dumnezeu să mă călăuzească. Şi amîndoi trebuie să ne întrebăm inimile.

– Herschel, ai înnebunit sau poate ai uitat că nu mai eşti un bărbat bogat? Acum l-ai făcut pe băiatul acela drăguţ să viseze şcoli pregătitoare particulare şi tutori. De unde îţi vin asemenea idei? Ştii doar că în Bancă avem doar datorii.

– Ştiu, ştiu, spuse el cu voce scăzută, dar îmi doream asta atît de mult încît aş fi dat orice.

– Revino-ţi iubitule, nu *avem* chiar nimic.

Merseră mai mult alături, pînă ce Herschel începu din nou să vorbească.

– Mai am ceva, Hannah.

– Ce anume?

– Mai am încă o proprietate, ultima, pe care mi-aş sacrifica-o pentru Lincoln. Şi după o pauză, adăugă: Demnitatea mea.

Hannah înţelese pe loc.

Vrei să spui că o să mergi la Stefan?

Herschel ridică din umeri pe jumătate încurcat, pe jumătate învins.

– Ştiu că ne înţelesesem că nu vom sta la cheremul lui, pentru că dacă îi acceptăm banii, va trebui să-i acceptăm şi regulile de joc.

După asta mărturisi: – Stefan a deschis un cont în bancă pe numele nostru şi a pus în el douăzeci de mii de dolari. A spus că sînt pentru avansul la casă. Nu ţi-am spus pentru că niciodată nu m-aş fi atins de banii aceştia.

Herschel o privi: – Hannah, douăzeci de mii de dolari îl instalează pe Lincoln direct în liceu. Oare nu merită să-mi pierd demnitatea?

Ea îl privi cu dragoste şi răspunse:

– Iubitule, nu ai pierde nimic. Amîndoi am cîştiga ceva preţios, foarte preţios. Îşi aruncă braţele în jurul gîtului lui şi-l sărută. Numai să vrea Dumnezeu ca băiatul să spună da.

Erau prea emoţionaţi ca să poată mînca la micul dejun, aşa că făcură o plimbare prin Millersburg şi se opriră pe o bancă în piaţa principală în faţa monumentului din lemn, ridicat în cinstea soldaţilor care au murit în cel de-al doilea război mondial. Monumentul era decorat cu două steaguri în cruce, steagul Statelor Unite şi steagul Confederaţiei.

– N-o să vină niciodată cu noi, oftă pesimistă Hannah.

– Ce te face să spui asta?

– Priveşte acest monument. Uită-te al cui este numele din capul listei.

Herschel se concentră asupra listei din faţa lui. Dintre toţi bărbaţii din Millersburg care muriseră în război, colonelul Bennett avea cel mai mare grad. Moartea i-a acordat respectul de care nu s-a bucurat niciodată în timpul vieţii.

Cînd au revenit la ora întîlnirii, amîndoi erau foarte emoţionaţi în faţa băiatului şi a bunicii. În sfîrşit Herschel găsi puterea să întrebe:

– Te-ai hotărît, Linc?

Băiatul răspunse cu o altă întrebare:

– Dar cu prietenii mei cum rămîne? N-aş cunoaşte pe nimeni, nu aş avea cu cine să mă joc.

Herschel răspunse onest:

– Tot ce pot să-ți spun acum este că noi ne vom strădui să-ți găseşti prieteni noi.

– Şi între timp o să-i suni la telefon pe bunica sau pe colegii tăi ori de cîte ori o să simți nevoia, propuse Hannah.

– Dar nu pot, îmi pare rău, doamnă, nimeni în împrejurimi nu are telefon, răspunse băiețelul.

– Dar poți atunci să le scrii, interveni Elva, decis. Tatăl tău niciodată nu ne-a telefonat din Europa şi totuşi noi am ținut legătura cu el.

– Te mai nelinişteşte ceva, Linc? întrebă Hannah.

Băiatul aprobă timid din cap:

– Şi dacă eu nu o să fac față şi o să vă dezamăgesc?

– Doar într-un singur fel poți să ne dezamăgeşti, spuse Herschel categoric. Dacă nu ai vrea să vii cu noi.

Se aşternu o tăcere prelungită. Timp în care băiatul îşi privi bunica. Acum Elva vorbi pentru amîndoi.

– Sîntem de acord amîndoi că tatăl lui ar fi vrut ca el să plece cu voi.

Deşi lui Herschel îi venea să sară în sus de bucurie, spuse calm:

– E minunat. Eu şi soția mea rămînem aici pînă organizăm amănuntele practice. Apoi, întorcîndu-se spre băiat, adăugă pe un ton plin de căldură: Îți promit că nu vei regreta.

Cei doi Landsmann plecară plini de speranță, în timp ce Linc rămase amuțit de imensitatea hotărîrii luate.

– Herschel, eşti într-o ureche? Vrei să spui că nu-s destui negri în Cleveland şi că tu mai trebuie să aduci unul din Sud?

– Stefan – adică vreau să spun Steve, îți interzic să vorbeşti aşa.

După ce găsiră prin preajmă un hotel care să-i găzduiască o noapte, Herschel îl sună pe fratele lui în Cleveland să afle dacă avocatul lui Steve i-ar putea spune ce formalități trebuie îndeplinite.

Fratele lui era departe de a fi entuziasmat de această afacere.

– Ascultă, Herschel, fii rezonabil, continuă Steve, certîndu-l. Ştiu că tu şi cu Hannah vreți un copil. Vă găsim unul de pe aici. Putem chiar să vă găsim *doi.* Sau vreți trei? Vă găsim şi trei.

– Vreau băiatul *acesta,* spuse pe un ton hotărît Herschel Landsmann.

– Bine, bine, Hersch, avocatul meu o să verifice toate amănuntele şi o să vă sune mîine dimineață. O ultimă paranteză. Să nu dai vina pe mine cînd o să fii refuzat la „Country Club".

Avocatul, un tînăr care tocmai terminase Facultatea Northwestern, privi cu mai multă simpatie propunerea făcută de Herschel. Mai există desigur şi problema mamei, care mai are încă formal copilul în grija ei. Dar, judecînd după tot ce auzise despre Lorraine nu întrevedea dificultăţi din partea ei. Era uşor de dovedit că bătrîna doamnă Bennett a fost *de facto* părintele copilului şi deci ea este aceea care are dreptul să-l transfere în grija părinţilor adoptivi, cei doi Landsmann.

Mai rămîneau doar cîteva detalii minore pentru care trebuia să consulte o firmă de avocaţi din Statul Georgia.

– Voi, oameni buni, faceţi un lucru minunat, spuse sincer avocatul, la încheierea primei lor consultaţii juridice prin telefon.

„O, da", îşi spuse în gînd Herschel, „cel puţin pentru *noi* este cu adevărat minunat".

O săptămînă mai tîrziu, cînd se întoarse seara, o găsi pe Hannah plîngînd cu suspine.

– Ce s-a întîmplat, iubirea mea? întrebă el.

– Nu pot să cred, murmură ea. O să avem un *copil* în casă, un copil al nostru.

La început, băiatul urmă cursurile şcolii publice din apropiere. Dar în momentul în care au descoperit cît de mult era rămas în urmă la citit şi la matematică, cei doi Landsmann angajară preparatori, – trei ore în fiecare după-amiază.

Pe Linc nu părea să-l deranjeze asta. Avea o sete neostoită de învăţătură. Şi totuşi, aşa cum îi mărturisi lui Herschel într-una din convorbirile lor confidenţiale, îi era tare dor de bunica şi de jocul de baschet. Pentru prima problemă, Herschel din păcate nu putea face nimic, însă a doua putea fi rezolvată. Douăzeci şi patru de ore mai tîrziu se fixă de peretele garajului lui Landsmann o scîndură cu un inel şi plasă.

Şi totuşi, cei doi Landsmann se mai simţeau încă neliniştiţi, la ideea că poate Linc este constrîns să studieze prea mult.

– Nu crezi că este prea solicitat copilul? întrebă Herschel într-o după amiază, tîrziu. Se întorsese mai devreme de la serviciu şi Linc mai era închis încă sus cu domnişoara Alsop, care-l ajuta la limba engleză. S-ar putea, într-o zi să ne urască fiindcă îl ţinem închis în casă pentru aceste lecţii suplimentare.

– Nu, serios, îl asigură soţia sa, cred că-i fac plăcere. I se poate citi entuziasmul în ochi. Vreau să-nveţe.

– Într-adevăr, vreau.

Ei se întoarseră. Linc tocmai intrase:

– Îmi place cu adevărat. Nu m-ar deranja să am meditaţii şi duminică, pentru că atunci nu aş mai avea mult pînă să-i prind pe ceilalţi din urmă.

– Şi pe urmă? îl întrebă Herschel încîntat.
– Pe urmă, să-i întrec, spuse băiatul plin de optimism.

În vara următoare, îl duseră la şcoala Shaker Heights. Nu era perioada în care se admiteau candidaţii. Dar directorul s-a lăsat convins de tenacitatea părinţilor adoptivi, de scrisorile de recomandare de la profesori şi tutori, fără să menţionăm şi un telefon de la senatorul local (Steve aranjase fără plăcere lucrul acesta).

Dar cel mai mult a fost impresionat de potenţialul intelectual al băiatului. Linc reuşi surprinzător de bine la testele care i se cerură în mod special. Nimeni nu ar fi crezut că doar cu cîteva luni în urmă el de-abia ştia să scrie.

Mai mult, directorul comisiei de admitere fu de părere că putea constitui un experiment interesant să ai un tînăr de culoare în mijlocul unei şcoli albe ca zăpada.

– Va fi ca un fel de elev străin, am putea zice.

– Chiar aşa, încuviinţă directorul şcolii. S-ar putea spune, de asemenea, că omorîm doi iepuri dintr-o dată.

– Cum aşa?, întrebă colegul.

– Ei bine, nu numai că băiatul e colorat, dar părinţii săi adoptivi sînt, ştii... de neam evreiesc. Asta ar pune capăt unor plîngeri care s-au vînturat în ultima vreme.

Ei nici nu ştiau cît de importantă avea să fie admiterea lui Lincoln Bennett junior căci, aşa cum prezisese el, ajungîndu-i pe ceilalţi din urmă, începu să-i şi întreacă. După un singur trimestru, trebuiră să-l promoveze într-o clasă superioară la engleză, matematică şi ştiinţe.

Şi asta nu era tot.

Nu a fost nici o surpriză că era cel mai bun atlet pe care şcoala îl avusese vreodată. Dar aceasta părea foarte normal, pentru că după cum îi explică directorului antrenorul, rasa lui excela în toate sporturile ce implicau alergarea şi săritura în înălţime.

La început, ceilalţi elevi l-au tratat ca pe un vizitator de pe o planetă ciudată, dar el îi captivă unul cîte unul pe toţi.

Erau şi momente penibile. Seratele dansante organizate cu „cele mai bune" şcoli de fete. După cîteva incidente jenante, directorul încuviinţă cu tact că ar fi mai bine pentru el să nu participe la astfel de acţiuni.

Linc încercă să-şi ascundă jignirea faţă de ceilalţi copii la şcoală, în special faţă de cei din echipă, care îl primeau fericiţi pe teren, dar nu şi în casele lor. El obişnuia să stea în faţa oglinzii, antrenîndu-se să afişeze o atitudine detaşată cu care să braveze şi să-ndure desele umilinţe.

El îşi încredinţă adevăratele sentimente numai către Herschel şi Hannah. De la Hannah primi o consolare, de la Herschel putere:

– Într-o zi, Linc o să fii înalt şi mîndru şi lor o să le fie ruşine. Ştiu că e greu. Dar tu trebuie să fii curajos.

Aşa că atunci cînd nu avea meciuri pe terenurile de joc, îşi petrecea weekendul cu Hannah şi Herschel. Cu Hannah, care la liceul din Berlin fusese foarte bună la ştiinţe, putea să discute despre mecanica lui Newton, pentru că Linc era acum foarte *avansat* la fizică. Herschel îi citea compunerile şi i le comenta amănunţit. Natural, ei uneori nu erau de acord unul cu celălalt. Dar o discuţie nu este oare adevăratul semn al implicării emoţionale?

Ei nu neglijară nici promisiunea făcută bunicii. Îl înscriseră pe Linc la şcoala de religie şi în fiecare duminică îl duceau la biserica baptistă din apropiere.

Herschel obişnuia să aibă lungi discuţii sincere cu Linc. Îi povestea despre Berlin, despre ascensiunea lui Hitler, despre legile de la Nürenberg din 1935, care răpeau evreilor drepturile civile şi cum ar fi vrut el, văzînd afişele de pe ziduri să fi lăsat totul ca şi fratele său, şi să fi plecat. Dar el şi Hannah se simţeau atît de normal, atît de bine asimilaţi, încît nu le-a trecut prin gînd că naziştii vroiau să-i elimine.

Vorbiră amîndoi despre lagăre, despre crudele trieri care hotărau cine urma să trăiască şi cine urma să moară. Naziştii le cruţau viaţile numai celor robuşti, ca să muncească. După ce i-au povestit cum îşi pierduseră fetiţa, Linc avu coşmaruri timp de o săptămînă. El nu putea să înţeleagă atîta ură.

Linc încercă să priceapă nenorocirea lor pe baza credinţei pe care bunica i-o sădise.

– Nu cumva a fost voinţa lui Dumnezeu? întrebă el.

– Voinţa Lui? replică Herschel. Să fie ucişi toţi membrii familiei noastre?

– Nu, spuse băiatul cu patimă, că v-a cruţat pe voi doi ca să ne putem întîlni împreună.

Herschel îl privi cu mare emoţie:

– Da, chiar şi eu aş putea să cred într-un astfel de Dumnezeu.

Linc, la rîndul său, le povestea despre copilăria lui. Avea amintiri vii despre „colonel" (aşa cum îl numeau toţi cu mîndrie), care îi citea în fiecare seară din Scripturi. Chiar înainte ca tatăl său să plece la război, mama sa rămînea rareori pe acasă.

– Tot ce-mi amintesc despre ea este că se îmbrăca şi pleca la volan în Atlanta pentru „obligaţii sociale". Toţi locuiam

în casa bunicii şi mama a telefonat la farmacie ca să ne comunice că nu se mai întoarce.

– Linc, poate că aşa a fost mai bine, spuse Hannah, cu înțelegere. Bunica ți-a dat tot ce putea să-ți dea o dragoste de mamă.

– Oh, nu spun că mi-a fost dor de ea, răspunse el, puțin cam prea repede, mascîndu-şi curajos sentimentul care îl chinuise totdeauna: că el însuşi ar fi fost cauza plecării mamei sale. Nu contează, adăugă el, zîmbindu-i cu dragoste lui Hannah, acum eu vă am pe voi.

Pe scurt, Herschel şi fratele său Steve nu se înțelegeau unul cu altul. Rochelle, nevasta ambițioasă a lui Steve, era stînjenită de accentul lor şi făcea totul ca să-i invite cît mai des pentru a le perfecționa pronunția. Steve nu avea nici un respect pentru părerile şi sugestiile lui Herschel. În cel mai bun caz îl considera un angajat tolerat. Dar Herschel ce ar mai fi putut să facă? Demult în Germania îşi întemeiase o firmă solidă, dar cizma lui Hitler a distrus-o.

Iată că în 1951 tot ceea ce a fost răpit cu brutalitate de cel de Al Treilea Reich fu înapoiat de Republica Federală Germania, deodată. Cancelarul Konrad Adenauer anunță că guvernul său va plăti despăgubiri victimelor predecesorului său.

Un tribunal pentru despăgubiri, special înființat, hotărî că fostul proprietar al firmei Königliche Ledergesellschaft poate să-şi preia fabricile din Berlin, Frankfurt şi Köln – şi, dacă nu, să i se ofere în bani compensația corespunzătoare.

Fără să fie o surpriză pentru nimeni, alese să nu se întoarcă în Germania, ci să primească „reparația" monetară.

De îndată ce primi cecul, Herschel se repezi în biroul fratelui său şi îi puse în față un cec de douăzeci de mii de dolari.

– Mulțumesc, Steve, acum nu ai să mă mai tratezi ca pe o rudă săracă.

Cu noul capital primit, Herschel finanță firma renăscută, Royal Leathercraft, cu sedii în Cleveland, apoi în Columbia şi pe urmă în Chicago. În doi ani deveni singurul furnizor de încălțăminte pentru copii prin rețeaua de opt sute de magazine „Rob McMahon".

Tînărul Linc era un nepot iubitor. El o suna pe Elva în fiecare weekend (Herschel aranjase să i se pună telefon) şi o vizita la Crăciun, de Paşte şi două săptămîni în timpul verii.

Şi, deşi legătura sa cu bunica rămînea puternică, prietenii săi de altă dată păreau că-l evită. El nu se mai îmbrăca la fel ca ei, nici nu mai vorbea la fel ca ei.

– Nu mai eşti negru, strigă unul în bătaie de joc. După a doua vizită, Linc înțelese că singura sa legătură cu Millersburg rămăsese bunica.

În primăvara următoare şi această legătură se rupse. Linc fu chemat în biroul directorului unde-l găsi pe Herschel aşteptînd întristat să îi spună vestea.

La început, el nu plînse deloc, dar mai tîrziu Landsmanii îl auziră plîngînd în hohote în timpul nopții. Singura lui rugăminte a fost să îi ceară lui Herschel să călătorească împreună cu el la Millersburg pentru a-şi conduce bunica pe ultimul ei drum. Stătu în prima strană, cu capul plecat, ascultînd panegiricul pastorului care o lăuda pe Elva Bennett ca pe o bună creştină, dar care conținea şi o critică ascunsă la adresa nepotului ei.

– A fost o femeie de valoare, şi-a dat singurul fiu să moară pentru patria iubită şi să fie îngropat în pămînt străin. A crescut singurul *lui* fiu pînă cînd el a părăsit comunitatea. Ne înclinăm capetele şi ne unim în rugăciune pentru Elva, *ultima* Bennett care va fi înmormîntată aici în Millersburg.

Linc era distrus. În timpul lungului drum de întoarcere, Hershel încercă să-l mîngîie.

– Sînt sigur că el nu a intenționat să spună ceea ce crezi tu, Linc. Este doar un predicator de provincie...

– Ştia exact ce spune. A vrut să mă excludă. Şi a reuşit.

Herschel suspină. Simțea durerea băiatului. Dar ce putea spune oare, pentru a o uşura?

În cele din urmă, Linc rupse tăcerea. Privi la Herschel, care conducea maşina şi-l întrebă brusc:

– O să mă adopți?

– Ce-ai spus?

– Pastorul are dreptate, familia Bennett nu mai există. Şi, ca să-ți spun adevărul, niciodată nu mi-am cunoscut cu adevărat tatăl. Colonelul este doar portretul din perete pentru mine. Încă îl ador, dar este atît de departe. Nu este din vina lui, sincer, dar, tot sincer, m-am gîndit mai mult la el decît l-am atins. Voi ați fost pentru mine o familie adevărată. Vreau să port numele vostru. Făcu o pauză şi apoi adăugă foarte încet: Pentru că altfel nu o să mai fie nici Landsmanni.

Herschel îşi stăpîni emoția pînă cînd reuşi să oprească maşina pe o parte a drumului. Apoi, plîngînd fără să se poată opri, îşi îmbrățişă fiul.

Barney petrecu mai mult de două ore la spital în rezerva lui Bennett, discutînd despre jocul echipei Celtics, despre patinajul lui Bruins şi proiectele celor de la Red Sox.

La sfîrşitul conversației lor banale despre sport, Barney se întreba de ce acest băiat care era probabil cel mai bun prieten

al lui de la Facultatea de Medicină nu vorbea niciodată despre familia lui? Maximul ce mi-a spus este că tatăl lui este cizmar la Cleveland. Ce naiba ascunde Bennett?

În cele din urmă, la unsprezece şi un sfert (şi nu-i scăpă lui Barney că asistentele îi permiseseră să stea mult după orele de vizită), se ridică să plece.

– Ştiu că voi aristocraţii aveţi protectori particulari, Landsmann, observă el, dar noi plebeii trebuie să ne ducem la cursuri şi am un laborator la ora opt. Vrei să-ţi aduc mîine seară ceva?

– Numai dacă reuşeşti să o convingi pe Marilyn Monroe, zîmbi Bennett.

– Îmi pare rău, Ben, dar să fim serioşi, altceva ce mai doreşti?

– Bine, de fapt ar fi grozav să-mi aduci un costum de haine. Sper să plec din locul ăsta poimîine. Luă cheile de pe noptieră şi i le aruncă lui Barney.

– E-n regulă, Landsmann, spuse Barney şi se-ndreptă spre uşă.

– Transmite dragostea mea lui Castellano şi celorlalţi băieţi, mai strigă Bennett după el.

Cînd Barney intră în automobilul alb Corvette, pe care Lance i-l împrumutase amabil în seara aceea, se simţi obosit de luptă. Simţea o nevoie imperioasă să doarmă. În definitiv, mîine iar va înfrunta realitatea dură a Facultăţii de Medicină.

Era asta cu adevărat realitatea?

ŞAPTESPREZECE

Cei mai mulţi din ei sfîrşiră primul an rămînînd în viaţă.

Dar Facultatea de Medicină asigură cea mai bună verificare a teoriei selecţiei naturale a lui Charles Darwin. Pentru că aici vedem în cea mai crudă formă supravieţuirea celor mai adaptaţi, nu a celor mai deştepţi aşa cum ne-am aştepta. A celor capabili să facă faţă presiunilor inumane, solicitărilor nu numai asupra intelectului, ci şi asupra psihicului.

Aceasta s-a văzut foarte limpede cu ocazia primei sinucideri printre viitorii doctori.

Şi a fost semnificativ şi nu a trecut neobservat faptul că decanul Holmes s-a referit la această tragedie, numind-o „prima", ca şi cînd s-ar fi aşteptat să fie şi altele.

Profesorul Francis James îi condusese pe culmi prin sistemul nervos aşa cum Virgiliu îl condusese pe Dante în călătoria sa către Paradis. În primul rînd, măduva spinării – care trimite comenzi pentru mişcările principale, urcînd apoi pe trunchiul cerebral care primeşte majoritatea senzațiilor noastre. Apoi, cerebelul, – giroscopul interior care-l ține pe acrobat pe sîrma sa, pe balerină în poante. De fapt, totul forma orchestra întregului organism, cîntînd simfonia minunată a vieții.

În sfîrşit, încoronarea glorioasă pe care o reprezintă emisferele cerebrale, conținînd toate sipetele cu comori ale experiențelor noastre. Bogăția de lecții pe care le-am învățat din durere şi plăcere, mîncare şi băutură, din luptă şi zbor, din copulație, urinare şi din „The New York Times".

Momentul finalelor se apropiase. În următoarea clipă urmau să fie testate toate cunoştințele lor despre acestea. Corpul omenesc în totalitatea lui: macroscopic, microscopic şi submicroscopic (multe componente ale vieții neputînd fi nici astăzi observate cu vreun aparat).

Talentul lui Barney de a se împrieteni îl făcu mai fericit decît mulți alții. Lance îi împrumutase un microscop cu lame cu tot, ca să poată contempla cu ochi măriți „frumusețea" unui cancer. Lamele cu carcinom, colorate cu fucsină, văzute la microscopul bifocal radian ca o tapițerie divină.

Pentru bacteriologie avusese ajutorul lui Seth Lazarus, care nu numai că ştia materia, dar avea şi darul de a-i învăța pe alții. Singura problemă era că vorbea atît de încet, încît numai dacă stăteai lîngă el, – chiar şi în acele camere mici în care se strîngeau prietenii lui, – nu pierdeai mai multe informații prețioase. Seth îşi lua notițe la cursuri şi toți luau notițe după Seth. Din cînd în cînd, ceilalți simțeau nevoia să-l sanctifice, în ciuda excentricităților sale: se culca la ora nouă, necedînd, ca Horațiu pe pod. Nu ceda nici la ideea culcării la nouă şi un sfert.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Lazarus, i se plînsese o dată un coleg disperat. Nu mai eşti un copilaş. Mămica nu te va amenința că nu-ți dă prăjitura, dacă nu mergi cuminte în pătuc la nouă fix. Nu poți îndrăzni măcar o dată să te culci la zece?

Pledoariile erau inutile, deşi el se scuza sincer.

– Îmi pare rău, spunea el pe tonul său care era o şoaptă ascuțită, cred că este foarte important ca fiecare din noi să ne cunoaştem ritmurile circadiene. Şi ştiu că eu funcționez cel mai bine dimineața devreme, aşa că încep de la cinci. Un creier obosit este ca o baterie descărcată. Aşa că, îmi pare rău, băieți, dar eu mă retrag ca să mă reîncarc. Noapte bună.

– Mă întreb dacă încă doarme cu un ursuleț, rîse Luke Ridgeway, într-o seară după ce Seth părăsi camera.

– Ei, tot ce e posibil, Ridgeway, zise Barney. Băiatul este destul de drăguț că ne dă şi nouă din timpul lui, unor proşti ca noi. Ar trebui să-i fim recunoscători.

– Mda, mormăi Laura, – adică dacă aş fi tot atît de deşteaptă ca Lazarus, m-aş culca la opt şi tu la fel.

– Pe naiba, Castellano, ripostă Luke.

– S-o lăsăm moartă, interveni Barney, – să nu ne prostim.

– Du-te-n... Livingston, eşti paznicul ei sau ce eşti?

– Ascultați, băieți, spuse Barney, încercînd pentru prima oară să manipuleze o şedință de terapie în grup, – trebuie toți să înțelegem că sîntem pe punctul de a claca. Uneori mă gîndesc că asta face parte din planul lor de a ne căli. Dar, oricum, Seth a dovedit cît este de deştept ducîndu-se la culcare. Toți avem nevoie de somn.

– Ştii toți nervii cranieni, Livingston? veni o provocare din colțul camerei.

– Oricum, pot să-i numesc.

– Dar ştii să le enumeri punctele de plecare şi subdiviziunile?

– Nu pe dinafară, recunoscu Barney.

– Atunci *tu* du-te la culcare, noi rămînem să le învățăm.

Barney se ridică în picioare.

– Bine, spuse el vesel, nimic nu este mai bun pentru psihic decît o şedință prietenoasă de studiu înaintea masacrului ce ne aşteptă. Mă duc să bat mingea de cîteva sute de ori şi gata. Dar dacă tu vrei, Ridgeway, în loc de minge pot folosi capul tău.

– Doamne, exclamă Luke, după ce Barney părăsi camera, tipul este o catastrofă. Cum de l-au lăsat să intre la Harvard?

– Du-te-n..., Ridgeway. Asta era din partea Laurei Castellano.

– Rahat, proclamă unul din cei cu capul mai liniştit, hai să plecăm de aici pînă nu începem să ne omorîm între noi:

Chiar după o şedință de baschet destul de dură, Barney nu fu în stare să mai învețe. Aşa că ieşi la miezul nopții să facă un tur de jogging. Era o noapte calmă de primăvară în care se simțea în aer adierea verii. Traversă Longwood Avenue spre dreptunghiul Facultății de Medicină şi începu să facă tururi de pistă în jurul pajiştei înverzite.

Dreptunghiul era aproape în întuneric total, doar cu petice de iarbă luminate de lumina geamurilor cîtorva laboratoare.

Cinci minute mai tîrziu, observă în fuga sa că nu era singur. La început văzu că cineva se apropie din spate printre coloanele de marmură ai aripii A. Era oare vreun student plin de energie? Nu, inşii ăştia se pregăteau acum să joace partide ucigătoare de tenis, unul împotriva altuia. La această oră nepotrivită din noapte mai degrabă era un student dărîmat, aşa cum era şi el, sau (îi veni un gînd paranoic) poate că era misteriosul ucigaş de cîini ieşit acum să vîneze oameni.

Silueta se apropie puternic şi Barney, fiind acum convins că aleargă ca să-şi salveze viaţa, acceleră cît putu de tare. Fără folos, căci după încă o tură, celălalt alergător gîfîia puternic lîngă umărul său.

– Hei, Barney, îl ajunse o şoaptă.

Se întoarse şi o recunoscu pe Grete Anderson.

Doamne, Grete, gîfîi el. Ce cauţi la ora asta aici?

– Probabil, acelaşi lucru ca şi tine. Ştiu că presiunea o să fie puternică; niciodată ca acum. Cred că o mulţime dintre noi au luat-o razna.

– Unii nu înţeleg că nimeni nu este dat afară din Facultatea aceasta de medicină, răspunse Barney.

– Nu sînt de acord, îl contrazise ea cu o voce tremurată. Tot anul m-am silit să nu mă înec şi nu cred că o să rezist pînă la urmă.

Lui Barney îi trecu prin gînd că Grete era cea care luase ruşinoasa notă unsprezece şi următoarele note nouă, zece şi treisprezece la testele de biochimie.

– Ascultă, Grete, cel mai rău lucru ce se poate întîmpla, ţi-o garantez, este să te facă să repeţi primul an. Ţi-o jur, cine a fost admis îşi ia pînă la urmă diploma de doctor.

Mai făcură cîţiva paşi şi Grete răspunse aproape fără glas.

– Cu excepţia celor care se omoară. Am auzit că din fiecare serie mor cîţiva prin harakiri.

Gîndurile lui Barney se întoarseră brusc la Maury Eastman şi la noaptea aceea din toamnă. Se întrebă dacă partenera sa de jogging – care de data aceasta nu mai torcea ca o pisică – nu cumva se gîndeşte la sinucidere.

– Să ne odihnim puţin, eşti de acord, Grete?

– De acord.

Mergeu în pas normal. Barney observă că transpiraţia făcea să-i strălucească faţa în lumina lunii. Dumnezeule, ce frumoasă era!

– Ce te face să te gîndeşti la sinucidere? întrebă el cu tact. Vreau să spun, ştii că cineva... are probleme?

– Nu ştiu pe nimeni care să nu aibă, zise ea cu sinceritate. Ştii că psihologii de la cabinetul facultăţii lucrează zi şi noapte şi aproape toţi din anul nostru au fost să-i consulte, cel puţin toţi

pe care-i ştiu? Tensiunea în căminul de fete este maximă. Niciodată nu s-au luat mai multe pastile de către atît de puțini...

– Ce fel de pastile?

– Ştii, amfetamine ca să te țină treaz şi fenobarbital ca să te adoarmă...

– Şi de unde le iau?

– O, psihiatrii dau rețete şi..., dacă ştii vreun intern, e un fleac să faci rost de ele.

– Tu iei vreuna?

– Da, uneori, spuse ea precaută.

– Laura?

– Nu ştiu..., probabil. La naiba, încetează interogatoriul.

Barney, care ieşise ca să se liniştească în noaptea de afară, era mai speriat ca înainte.

În tot cursul anului, Laura niciodată nu-i spusese ce făcuse la teste. Acest lucru era atît de neobişnuit la ea, încît singura concluzie logică era că dădea chix. „Doamne", se gîndi el, „de ce nu am insistat mai mult? De ce nu am înțeles că ea este prea mîndră ca să-mi spună din propria ei inițiativă?"

Barney şi Grete se odihniseră acum şi se întorceau la Vanderbilt. Cînd ajunseră la panta străzii Louis Pasteur, el o rugă:

– Hei, Grete, cînd ajungi sus, vrei s-o rogi pe Castellano să mă sune?

– Bineînțeles.

Urcînd scara în salturi de două, trei trepte, Barney privi la Grete făcînd exerciții de întindere şi-şi zise în gînd: „Tu să te duci la naiba, Andersen, eu vreau să ştiu dacă Laura este bine".

Nu îndrăzni să intre sub duş, de teamă că n-o să audă telefonul. Stătea întins pe pat, simțind transpirația din tricou transformîndu-se într-o compresă murdară şi rece. Încercă să rămînă calm.

În sfîrşit, telefonul sună şi Lance Mortimer, a cărui cameră era mai aproape, fu primul să-l ridice.

– Cred că ai percepție extrasenzorială, spuse el văzîndu-l pe Barney sprintînd deja pe coridor. Sau poate că domnişoara cea dulce a anului îşi oferă trupul ca un ajutor la învățat.

Barney smuci receptorul:

– Alo, Castellano.

– Nu, Barney, sînt eu, Grete.

– Castellano nu-i acolo?

– Mda, dar nu pot să ți-o aduc la telefon.

– De ce nu? ceru Barney, simțind că tricoul rece îi dă un frison.

– E făcută praf. Moartă pentru restul lumii.

– Ce înțelegi prin moartă? întrebă el neliniştit.

– Înțeleg că doarme atît de adînc încît doar un cutremur ar putea-o trezi. Nu poți aştepta pînă mîine dimineață?

„Ce putea să spună? Să-i spună direct lui Grete să-i măsoare pulsul şi ritmul respirației Laurei?"

– Barney, dacă asta-i tot, aş vrea să mă culc, spuse ea nerăbdătoare.

– La dracu', strigă el, de ce voi toate fetele vă-ndopați cu pastile ca nebunii?

– Hei, calmează-te, răspunse Grete pe un ton liniştitor. Nu există individ – cu excepția lui Seth Lazarus poate – care să nu înghită ceva ca să treacă de aceste examene. Dar ascultă... Ea căscă. Am să-i las o notă că ai căutat-o. Noapte bună.

Barney lăsă receptorul încet, se întoarse şi dădu peste Lance care stătuse în spatele său.

– Ce e cu acele pastile? întrebă el.

– Nu-i treaba ta, se răsti Barney. Totdeauna tragi cu urechea la conversațiile altora?

– Hei, ia las-o mai moale, protestă Lance, amical. Încerc doar să mă fac util.

– Exact, spune-mi ce intenționezi? răspunse Barney sarcastic.

– Ei bine, am la îndemînă un ajutor roşu, unul verde şi unul alb. De care vrei?

– Ce eşti tu, vînzător de droguri?

– Linişteşte-te, Livingston, doream doar să fiu un bun vecin.

– Iisuse! Barney o luă la goană pe coridor spre camera lui. Stătu pe pat şi respiră de cîteva ori adînc. Regreta că nu primise oferta lui Lance pentru fenobarbital.

Fu şocat de sunetul isteric al Sirenei şi de scîrțîitul frînelor ce se auzeau din partea din față a clădirii Vanderbilt.

Sări în sus, panicat, şi-i caută pe duşumea pantalonii, îi trase repede şi strînse şireturile baschetților pe piciorul gol şi o luă la goană. Coborînd scările, întrebă speriat un student pe care nu-l cunoştea.

– Ce dracu' se-ntîmplă?

– Cred că am pierdut o colegă, răspunse cel întrebat, mai mult uimit decît impresionat. Am impresia că lucrurile au depăşit-o pe una din fetițele noastre...

– Cine e, pentru numele lui Dumnezeu, cine e? întrebă Barney.

Respectivul ridică din umeri:

– Cine ştie, tocmai vroiam să aflu.

Barney trecu repede pe lîngă el şi alergă pînă la clădirea principală. Prin uşile deschise putu să vadă o ambulanță urcată pe trotuar cu portierele larg deschise, blocînd aleea.

Grupuri de studenți, unii pe jumătate îmbrăcați, alții în pijamale, stăteau de fiecare parte a intrării dormitoarelor, toți arătînd, aşa i se păru lui Barney, ca vechii romani la un spectacol cu gladiatori, parcă dorindu-şi să vadă moartea.

Deodată doi oameni în halate albe, ducînd o targă, apărură în josul scării căminului. Apropiindu-se de mulțime, cel din față zbieră:

– La o parte, lăsați-ne loc, la dracu'!

Barney îşi făcu loc prin mulțime ca să vadă targa. Persoana pe care o cărau era evident moartă, întregul corp fiind acoperit cu o pătură. Se băgă în fața primului brancardier, barîndu-i drumul.

– Cine este? întrebă el.

Omul mîrîi:

– Dă-te dracului la o parte, băiete – şi-l împinse pe Barney cu umărul.

Cineva îl luă de braț.

– Barney?

Era Laura, palidă ca o stafie, dar în viață.

– O, Dumnezeule, Castellano, sînt fericit că te văd.

Era într-o stare de şoc.

– A trebuit ca eu să fiu aceea care a găsit cadavrul. Nu-ți poți da seama cum...

– Cine? o întrerupse el. *Cine* este?

– Alison Redmond, răspunse Laura şi apoi cu o expresie pierdută, continuă să descrie lovitura primită cînd a descoperit-o. A folosit un scalpel ca să-şi deschidă arterele de la mîini. Toată baia e mînjită cu sînge. Se clătină uşor: La naiba, mi se-nvîrte capul. Trebuie să mă aşez.

Barney îşi puse o mînă în jurul taliei ei şi o ajută să se aşeze pe un scaun într-un colț al holului. Abia atunci undele de şoc începură să-l ajungă şi pe el. Cineva cunoscut îşi luase zilele.

– Laura, ai vreo idee de ce a făcut asta?

– La naiba, nu ştiu. Tot ce ştiu e că... Vocea sa se sparse. Tot ce ştiu este că zăcea acolo, într-o baltă de sînge, pe jos. Acum îşi pierdu controlul şi gemea atît de tare că nu mai putea să vorbească.

– Scuză-mă, domnişoară Castellano, spuse o voce cunoscută. Amîndoi fuseseră prea preocupați ca să observe apropierea decanului Holmes.

– Laura este cea care a găsit cadavrul, domnule, sînt sigură că înțelegeți, explică Barney.

– Bineînțeles, spuse el, în timp ce Laura încerca să-şi revină. Alison era o fată eminentă. Nu părea să se destăinuie altor fete, dar mi s-a spus că era mai apropiată de dumneata, Laura. Sper că ai putea să ne ajuți. De ce nu mergem la bufet ca să bem ceva?

Laura privi în sus spre omul în vîrstă. Fața lui părea în mod straniu cu totul lipsită de emoție. Poate că ăsta era un aspect al profesiei de doctor, să nu arăți emoția chiar dacă o simți.

– Pot veni şi eu? întrebă Barney, ştiind că Laura avea nevoie de ajutor.

– Bineînțeles, Livingston. Poate că arunci puțină lumină asupra acestei întîmplări nefericite.

Stăteau în bufetul neluminat (semiîntunericul părea potrivit pentru o conversație sumbră), bînd ceai din căni de hîrtie de la un automat. Un asistent îi adusese lui Holmes un dosar umflat cu documentele lui Alison Redmond.

Luă o gură de ceai şi apoi începu să întrebe:

– Laura, ai observat ceva neobişnuit în comportarea lui Alison?

Laura dădu din umeri:

– Ştiu doar că-şi lua cursurile în serios. Era foarte conştiincioasă...

– Aş vrea să aflu semnele patologice: schimbări de dispoziție, nervi şi lucruri ca acestea.

– Doctore Holmes, începu Laura din nou. Cînd am spus conştiincioasă *am înțeles* şi ceva patologic. Era obsedată de munca ei.

– Ah, obsedată, remarcă Holmes, dînd să se înțeleagă că termenul nu era tocmai medical.

– Dacă aş putea să adaug, întrerupse Barney politicos, era exagerat de competitivă. Înțelegeți, toți sîntem aşa, dar ea era genul de locomotivă incandescentă gata să explodeze.

Barney se opri să vadă dacă ce spusese el era pe placul decanului.

– Poți fi mai exact, Livingston?

– Păi, de exemplu, a început să lucreze la masa noastră de anatomie. În momentul în care se zvoni că Seth Lazarus era cel care mînuia cel mai bine scalpelul, a făcut presiuni asupra lui Lubar ca s-o mute la masa la care lucra Seth. Vreau să spun că i se părea că este obligatoriu să fie prima, cea mai bună. Presupun că şi-a impus nişte standarde incredibil de înalte şi cînd a descoperit că nu era prima, nu a mai putut face față situației.

Decanul tăcu pentru un timp, scrutînd fața lui Barney. În cele din urmă vorbi:

– Fata *era* prima.
– Oh, făcu Barney.
Decanul Holmes împrăştie cîteva documente pe masă.
– Aici este tot dosarul ei. Conducea seria la toate materiile. Chiar şi Pfeifer, care este extrem de pretenţios, a trebuit să-i acorde nouăzeci şi nouă, – ceea ce este fără precedent.
„La naiba", se gîndi Barney, „deci *ea* era chiar prima pe stîlpul totemic al biochimiei".
– A avut vreo legătură romantică, Laura?
– Nu, răspunse ea după un moment de ezitare, întrebîndu-se ce altceva ar putea spune. Să spun drept, cred că-i era frică de bărbaţi. Cred că agresivitatea ei era pentru a contracara fobia ei – nu ştiu dacă mă exprim corect. Vreau să spun că pentru a fi din ce în ce mai bun există o singură cale: să-i ţii la distanţă.
Holmes aprobă din cap:
– Este o ipoteză interesantă. Voi vedea ce spune psihiatrul la asta. Mergea cu regularitate la cineva de la policlinica pentru studenţi.
Din faţa barului se auzi un mormăit mai tare.
– Decane Holmes, vă pot vorbi o clipă, vă rog?
Decanul îşi scutură părul argintiu şi apoi spuse către Barney şi Laura:
– Scuzaţi-mă, nu durează mult.
Barney şi Laura aşteptară în întuneric.
– Mă simt ca un fraier, spuse el.
– Barney, îl contrazise ea, – amîndoi am spus acelaşi lucru. De unde era să ştim noi că ea era prima, fără să ne fi spus el? Era atît de secretoasă, a naibii de secretoasă.
Cînd decanul se întoarse la masa lor, ţinea în mînă un carnet cafeniu cu cotorul spiralat şi cu emblema Facultăţii de Medicină Harvard pusă ca un blazon, deasupra.
Nu se aşează, dar spuse:
– Amîndoi mi-aţi fost de un real ajutor, vă mulţumesc.
Era clar că erau eliberaţi. Dar Barney nu putea pleca aşa, pur şi simplu, fără să rezolve misterul.
– Decane Holmes, domnule, pot să vă întreb ce se întîmplă?
– Este o informaţie particulară, Livingston.
– Domnule, în urmă doar cu două minute aveam o conversaţie de natură particulară toţi trei. Dacă aţi avut încredere în noi atunci, de ce n-aţi avea şi acum?
– Presupun că ai dreptate, Livingston, şi, ca să fiu drept, dacă nu ar fi avut loc conversaţia noastră, nu aş fi ştiut la ce se referă mîzgăliturile lui Alison.

– Ce mîzgălituri, domnule?

– Uită-te şi singur. Spuse decanul înmînîndu-i carnetul cafeniu. Uită-te la ultimele zece pagini.

Avînd-o pe Laura lîngă umărul lui, Barney deschise carnetul la sfîrşit. Cele cîteva cuvinte se repetau rînd după rînd, pagină după pagină:

Mă prind din urmă, Mă prind din urmă.
Ei mă prind din urmă...

Singurul lucru la care se putu gîndi Barney era: „de ce oare psihanalistul ei nu şi-a dat seama de asta? Ce făcea oare în timpul acelor şedinţe? Îşi pilea unghiile?"

Laura îşi spuse gîndurile tare:

– Ar fi trebuit să bag de seamă, vreau să spun că în conversaţiile noastre, ar fi trebuit să-mi dau seama de tensiunea în care trăia.

– Te rog, Laura, spuse blînd decanul Holmes, nu aveai de unde să ghiceşti ce era în mintea ei. Vreau să spun că asta i-ar fi scăpat şi unui doctor cu experienţă.

Barney îi înapoie carnetul şi decanul adăugă ca pentru sine:

– Şi acum urmează sarcina mea cea mai neplăcută. Să vorbesc cu părinţii fetei. Scoase un oftat. Aceasta este partea cea mai grea. Poţi să fii doctor de o sută de ani şi totuşi să nu poţi face faţă rudelor apropiate.

Barney îl privi pe decan cum iese încet şi se gîndi. „E singura dată cînd l-am văzut ieşit din echilibrul său, şi dacă *el* nu poate încasa uşor toate şocurile medicinii, atunci cine poate?"

Asta l-a făcut să se întrebe la ce se putea gîndi psihanalistul lui Alison în acel moment. Era ea, sau el apăsat de vină, era dărîmat de sentimentul eşecului?

Apoi se întrebă pe sine: „de ce te gîndeşti la problemele altora? Încerci să eviţi emoţiile tale proprii?"

„Nu", îi spuse vocea lui interioară, *„îmi pare rău* de Alison şi poate, ciudat, nu doresc să-i fi fost doar amic, ci aş fi vrut să fiu psihiatrul ei".

Vestea morţii lui Alison electrocută şcoala. Totuşi, din motive de autoconservare, vorbeau despre eveniment ca şi cum s-ar fi petrecut undeva departe, pe altă planetă.

Decanul Holmes se oferise să reprezinte el însuşi şcoala la înmormîntare, dar părinţii se opuseseră.

– Mă întreb oare de ce? întrebă Laura un grup de studenţi în timpul prînzului.

– Părerea mea sinceră, spuse Barney, încercînd să-şi coboare vocea în aşa fel încît ipoteza lui să capete mai multă autoritate, – este că vedeau probabil în sinuciderea ei un fel de eşec, ca şi cum ar fi ratat examenul vieţii, dacă pot spune aşa.

– Şi ce te aduce la o astfel de concluzie definitivă, doctore, dacă nici nu i-ai cunoscut deloc părinţii? întrebă Dwyer.

– Pentru că, Hank, nevrozele nu sînt ca viruşii, nu sînt un lucru nevăzut care zboară prin aer. Acestea vin dintr-un loc bine definit şi aceasta este desemnat de un cuvînt de cinci litere: *ACASĂ.*

– Măi, măi, astăzi dăm sentinţe de pontif, trase concluzia Peter Wyman care stătea la masă cu ei. Şi despre mine ce spui? Ce ai putea deduce despre părinţii mei?

Barney privi, raţionă şi dădu sentinţa:

– Ei bine, Peter, aş spune că au fost cît se poate de nenorocoşi.

Încercînd să nu pară impresionat, Peter întoarse spatele criticilor săi şi ieşi.

– Ăsta-i un tip, spuse Bennett, care merită să-ţi încerci lama pe vinele lui.

– Nu-ţi face griji, spuse Barney grav. Totuşi ai putea avea dreptate. Pînă la urmă, statisticile spun că din fiecare serie la medicină se pierd între trei pînă la cinci indivizi în acest fel.

– Ştii ce înseamnă asta? spuse Hank Dwyer. Asta înseamnă că unul din cei care stă acum la masa asta, statistic se va găsi sub doi metri de pămînt înainte de absolvire.

Schimbară priviri între ei.

– Nu vă uitaţi la mine, zîmbi Bennett. Refuz să mor pînă nu mi se dă asigurare scrisă că în ceruri nu există segregaţie rasială.

– Laura, îţi calci cuvîntul, spuse Palmer furios, în timp ce amîndoi stăteau într-o firidă a parterului clădirii Vanderbilt.

– Nu-mi încalc cuvîntul, am spus că mă mărit cu tine, dar nu înainte să termin facultatea.

Dintr-o dată Palmer o fixă cu ură în priviri şi adăugă aspru:

– Ascultă, Laura, asta trebuie să se întîmple *acum.*

Nu-l văzuse niciodată atît de autoritar.

– De ce această grabă subită? întrebă ea.

– La naiba, Laura, nu avem timp de glume. Trase adînc aer în piept ca să-şi revină, apoi spuse: Am primit o chemare de la Centrul de recrutare al Armatei.

– Ah?

– Mai am şaizeci de zile, Laura, şi vreau să ne căsătorim înainte de plecarea mea. Am nevoie de această reasigurare:

– Palmer, joci necinstit, faci presiuni.

Acum el începu să pledeze:

– Pentru numele lui Dumnezeu, Laura doar ştii cît te iubesc.

– Da, mărturisi ea, dar aş mai avea nevoie de timp să ştiu dacă şi eu te pot iubi la fel, dacă pot iubi un bărbat îndeajuns ca să mă pot mărita cu el.

Conştientă şi îndurerată că era nedreaptă, ea continuă.

– Şi uite ce moment ţi-ai ales ca să-mi dai ultimatum. Mai am patru examene finale în următoarele cinci zile. Nu mai puteai aştepta o săptămînă înainte de a mă biciui cu această emoţie?

Uitîndu-se la el, văzu că mînia ei l-a tulburat şi se simţi cuprinsă de remuşcări.

– Hei, îmi pare rău, spuse ea blînd. Cred că am mers prea departe. Nu-ţi poţi imagina sub ce presiune sîntem toţi, în special după Alison.

El dădu din cap.

– Eu sînt cel care ar trebui să-şi ceară iertare. Am ales un moment cît se poate de nepotrivit pentru asta. Apoi adăugă umil ca un servitor cu pălăria în mînă. Ai vreun program vineri după amiază, după ultimul tău examen?

– E un fel de tradiţie ca toţi cei care termină să desfacă un butoiaş cu bere şi să se-mbete. Şi, repede, se simţi obligată să adauge: Dar ştii că eu nu particip niciodată la astfel de chestii. De ce să nu cinăm împreună undeva, liniştit?

– Da, ar fi grozav. O să vii să-ţi petreci weekendul la mine?

– Bineînţeles... Poate. Vreau să zic, bine.

El o sărută pe frunte, temîndu-se că mai multă pasiune ar putea distruge firul subţire ce îi mai lega.

Era trecut de miezul nopţii. Laura stătea pe coridor în faţa camerei lui Barney. După sunetul respiraţiei grele din cameră, înţelese că Barney nu era singur. „La naiba", gîndi ea, „chiar aveam nevoie să vorbesc cu el".

Acum, între două respiraţii putu distinge vocea întretăiată a lui Barney.

– Continuă, nu te opri.

Încurcată, ea dispăru în josul coridorului.

Între timp, Barney pufăia: – patruzeci şi opt... patruzeci şi nouă... cincizeci...

Apoi se ridică, reflectînd: „după două nopţi complet nedormite mai poţi face cincizeci de flotări. Nu e rău, Livingston, poţi spune că mai eşti în formă".

Foarte puțini din colegii lui puteau susține despre ei acest lucru.

– Însărcinată?

– Da, nu pot să cred; Cheryl cu copil!

Hank îl agață pe Barney în timp ce traversa patrulaterul facultății ca să-i împărtășească vestea cea bună.

– Felicitări, Hank, cînd se va întîmpla?

– În august sau poate în ultima săptămînă din iulie. Cînd e vorba de primul copil, nu poți şti sigur.

De îndată ce el se întoarse, Barney numără pe degete şi zîmbi.

Îi spuse vestea Laurei în timpul prînzului. Şi ea era încîntată.

– Şi nu-i numai asta, continuă Barney, dar Hank va fi un mare obstetrician.

– Ce te face să spui asta, Barn?

– El poate spune cu şase luni înainte că bebeluşul lui va fi cu patru săptămîni prematur.

OPTSPREZECE

Şi astfel, îşi luară examenele. Ce ştiau cu toții se adeveri: numai patru dintre ei au răspuns atît de slab încît nu reuşiră. Trei dintre ei fură invitați să repete anul întîi şi al patrulea să ia o pauză şi să reînceapă facultatea după douăzeci şi patru de luni.

Cei mai mulți îşi petrecură vara încercînd să-şi scoată din memorie lucrurile care nu prezentau interes; pentru ca să-şi pregătească aparatul de gîndit pentru lucrurile mai importante ce or să vină. Pentru că acum îi călăuzea o lumină, măcar că era subțire ca raza unui tunel alcătuit din cursuri tipărite, strălucind deasupra unui pacient care aşteaptă să fie tratat şi vindecat.

Mulți din ei se angajară ca asistenți de laborator, cercetînd lamele cu sînge, urină şi alte substanțe, – căutînd microorganisme, în aşa fel încît superiorii lor în grad să le poată valorifica eforturile şi să pună uşor diagnosticul.

Unii aveau posturi mai înalte în laborator, aşa cum ajunsese Peter Wyman, care era într-adevăr angajat în *cercetare* sub aripa protectoare a profesorului Pfeifer.

Seth Lazarus se întorcea acasă pe un post de mare responsabilitate la catedra de patologie a Facultăţii de Medicină din Chicago, unde lucrase deja în ultimele două veri.

Ca de obicei, Bennett Landsman avea în mod evident planuri diferite. Intenţia lui iniţială, după cum îi spusese lui Barney în secret („Nu vreau ca restul anului să creadă că sînt un playboy") a fost să schieze în munţii din Chile. Dar tendonul lui Ahile de la piciorul lui nu se refăcuse destul ca să rişte o încercare atît de temerară. Astfel că înlocuise acest plan şi hotărîse să se întîlnească cu părinţii săi şi să facă o excursie în insulele din Marea Egee. Şi cît timp ei vor admira vestigiile, el va face scufundări ca să exploreze adîncurile.

Hank Dwyer găsi o slujbă de infirmier într-un sanatoriu particular. Acesta se găsea în apropierea apartamentului lor din Boston, aşa că putea să petreacă mult timp cu Cheryl care acum avea sarcina înaintată.

Laura avea şi norocul şi ghinionul de a i se fi oferit să lucreze în cercetare pentru Pfeifer. Pentru că odată cu onoarea, mai era şi faptul că nesuferitul Wyman trebuia să-i fie şef.

La început, Barney fu uimit de cea de-a doua alegere a eminentului biochimist.

– Fără supărare, Castellano, de ce te-a ales Pfeifer tocmai pe tine ?

Ea ridică pur şi simplu din umeri.

– Nu am nici o idee, sînt doar bucuroasă că nu trebuie să mă întorc acasă.

Dar totul se lămuri cînd s-a publicat punctajul total. Laura Castellano obţinuse o medie uluitoare, A-minus. Era incredibil, în special pentru Barney care se gîndise că reuşise ceva strălucit obţinînd un B-plus.

Dar acum adevărul ieşise la iveală şi Laura fu confruntată cu ceea ce era evident.

– Nu nega, Castellano, erai unul din cei doi cu nouăzeci şi opt la biochimie, adevărat ?

– Mărturisesc că ai dreptâte, m-ai prins, inspectore.

– Atunci de ce ai ţinut un secret atît de mare ?

Ea ridică din umeri:

– Nu ştiu. La început am crezut că a fost doar un noroc chior. Şi după aia...

Însă ea nu trebui să-şi termine ultimul gînd pentru că Barney ştia. Nu vroia ca el să se simtă prost.

Barney nu avusese şansa de a lucra nici măcar în suburbiile lumii ştiinţifice. Cînd se anunţă că Facultatea de

Medicină va trebui să mărească taxa de şcolarizare, ştiu că trebuie să-şi ia o slujbă care să-i ofere mai mulţi bani.

Aşa că deveni şofer de taxi, înlocuindu-l noaptea pe domnul Koplowitz, care avea propria lui maşină în faţa blocului la parter.

Barney locuia acasă, atît din motive sentimentale, cît şi economice. În toamnă trebuiau să pună în faţă pe casă o tăbliţă cu inscripţia DE VÎNZARE şi cineva străin va urma să se mute în camera aceea care adăpostise atîtea mii de visuri din viaţa lui de copil.

Estelle, care se pensionase la începutul lui iunie, îşi petrecu vara în grădina din spatele casei, sorbind ceai împreună cu Inez Castellano, stînd la taifas cu ea, cînd Inez era capabilă să comunice, sau doar ţinîndu-i companie cînd aceasta se scufunda în lumea ei interioară. Estelle se putea uita în grădină, de jur împrejur, visînd şi amintindu-şi zilele cînd cei trei copii se jucau împreună.

Ea lua micul dejun împreună cu fiii ei; Barney abia venise, Warren era pe punctul de a pleca, căci se pregătea să intre la Facultatea de Drept şi lucra la o firmă de avocaţi ca băiat bun la toate.

În majoritatea serilor, băieţii erau plecaţi, – Barney la volan şi Warren la întîlnirile lui romantice. Deci, din ce în ce mai des, Inez putea să revină în grădină nu doar pentru simpla companie, ci ca refugiu.

Căci acum Luis avansase de la ameţeala liniştită la beţia violentă şi jignitoare. Pe la ora nouă seara, devenea ca un leu care rage. Mai tîrziu devenea un leu victorios. Pentru că idolul său Fidel Castro tocmai reuşise să-l răstoarne pe Batista eliberînd poporul cubanez... Bineînţeles că aceasta cerea un pahar de Cuba Libre sau două, poate chiar şi zece.

Mai mult, aceste sentimente nu-l făceau simpatic locuitorilor din Brooklyn care erau patrioţi, pentru că Fidel Castro expropriase fabricile de zahăr ale Statelor Unite. *¡ Viva el pueblo Cubano !* nu era chiar pe toate buzele.

Vecinii începuseră să facă plîngeri, unul sau doi chiar îi spuseră Estellei să intervină în numele comunităţii ca să-l facă pe Luis să bea mai puţin. Sau cel puţin să tacă.

Doctorul plin de abnegaţie de altă dată se prăbuşea din zi în zi. Fusese deja amendat pentru conducerea automobilului în stare de ebrietate. La a doua abatere trebuia să-şi piardă chiar dreptul la practicarea medicinii.

– Nu poţi să faci nimic să-l ajuţi ? o întrebă Estelle pe prietena sa.

Inez dădu din cap.

– M-am rugat, spuse ea încurcată. I-am cerut Maicii Domnului să-i uşureze toată suferinţa.

– O, spuse Estelle, nu este cineva... ăă, mai aproape care să poată să-i vorbească ?

– Părintele Francisco Xavier a încercat să intervină.

– Vrei să spui că ai reuşit să-l faci pe Luis să intre într-o biserică ?

– Nu, l-am invitat pe părinte acasă, în după amiaza duminicii trecute.

– Şi ce s-a întîmplat ?

– *¡ Ay! No me pregunta.* Luis era ca nebun, ţipînd la părintele, blestemînd Biserica şi pe toţi episcopii spanioli care s-au adunat în jurul lui Franco. Părintele nici nu a mai rămas la ceai.

„Nu mă surprinde", gîndi Estelle.

Inez deodată trecu pentru rugăciune în camera alăturată.

Estelle rămase singură să se mire. De ce nu venea Laura în ajutor? Cum putea ea oare să-şi ignore familia la nevoie ?

Ea atacă subiectul acesta cu Barney la micul dejun în dimineaţa următoare.

– Cred că Laura se eschivează de la răspunderile ei, declară Estelle.

– A încercat, mami, te asigur că a încercat, dar Luis i-a spus ceva de neiertat cînd au vorbit ultima oară.

– Cam ce ? întrebă Warren.

– Păi, spuse Barney rar, printre altele i-a strigat: nu mă pune la punct ca şi cum ai fi cumva *fiul* meu.

Se făcu o tăcere bruscă la masă, apoi Estelle spuse:

– Biata fată.

– Asta esta chiar o lovitură, aprobă Warren. Cu ambii părinţi în viaţă, ea este totuşi singură. Pun pariu pe orice că se va căsători cu Palmer ăla, din disperare.

– Să nu cazi jos cînd o să auzi, îl avertiză Barney, Palmer pleacă în armată şi ei au căzut de acord să întrerupă pentru un timp relaţia lor.

Estelle era consternată.

– Mă întreb ce se va întîmpla cu ea ?

„Şi eu", gîndi Barney în sinea lui.

La ora şase într-o dimineaţă caldă de august, Laura îl întovărăşi pe Palmer la Centrul de recrutare de la Baza Militară din Boston.

– O să-ţi scriu, Laura. Te rog să-mi trimiţi din cînd în cînd cîte o vedere, ca să-mi spui că voi rezista pînă la capăt.

– Fii serios, ştii bine că o să fac mai mult decît asta. Dar eşti sigur că îţi vei continua planul de a face Şcoala de ofiţeri ? De ce vrei să petreci un timp şi mai îndelungat în uniformă ?

– Laura, dacă o să te pierd, timpul suplimentar nu mai contează. Cel puțin o să pot să-mi înec tristețea la Clubul ofițerilor.

– N-ai să mă pierzi, Palmer, nu plec nicăieri.

– Bine, îți promit să-ți fiu credincios.

– Te rog să nu fii stupid. Nu mă aştept ca să devii un călugăr. Adică n-ar fi natural.

Din asta el deduse nefericit că ea intenționa să ducă o viață socială activă în absența lui.

– Aminteşte-ți, Laura, că niciodată nu vei găsi pe cineva să-ți fie mai devotat ca mine.

Îndreptîndu-se spre Facultatea de Medicină în maşina Porsche pe care Palmer, generos ca totdeauna, i-o lăsase în păstrare, ea se gîndea că el avea dreptate. „Nimeni nu mă va iubi atît de puțin pretențios ca bătrînul Palmer."

Wyman era deja în laborator, ciocănind la o veche maşină de scris Underwood portabilă. Avea cearcăne negre sub ochi.

– Bună dimineața Laura, ce mai faci ?

– Vai de mine, ce te face atît de amabil în această dimineață, doctor Frankenstein ?

– Bine, spuse Peter cel mare, aplecîndu-se peste maşina de scris, interesant că mă întrebi. Este un eveniment în istoria medicinii.

– Nu-mi spune că ai de gînd să părăseşti profesiunea.

El ignoră înțepătura.

– Domnişoară Castellano, ziua de astăzi marchează acceptarea oficială a rezultatelor cercetărilor mele. Am stat toată noaptea să completez articolul.

– Eşti chiar atît de sigur că o să fie publicat ?

Wyman rînji din nou.

– Draga mea, profesorul Pfeifer este editorul.

Dar ea avea să descopere în următoarele săptămîni că Peter nu era întru totul exact cînd se lăuda cu rolul său de autor. Aceasta deoarece practica obişnuită privind orice lucrare provenind dintr-un laborator prevedea ca aceasta să poarte numele cercetătorului şef. Articolul lui Peter apărea în primul rînd ca o lucrare a lui Michael Pfeifer, apoi a lui Keith Macdonald, asistentul şef din anul trecut cu numele genialului Wyman apărînd la urmă. Şi aşa era încă norocos, pentru că astfel de articole pot avea şi mai mulți autori. Deoarece guvernul Statelor Unite fusese foarte generos în finanțarea lucrării lui Pfeifer, aceasta avea nouă asistenți cu normă întreagă şi, ca rezultat, în vara aceea producția „lui" era nemaipomenită. Chiar şi numele Laurei apăru pe unul din ele. Deşi ea luase în derîdere extazul lui Wyman că era tipărit, cînd

veni rîndul ei, simți aceeaşi euforie şi dori s-o împărtăşească unui prieten. Avu chiar o dorință profundă să-şi sune părinții, dar renunță imediat. „Cui îi pasă de ce gîndeşte un tată beţiv ?" Dar ştia că Barney se va bucura odată cu ea.

Avea dreptate.

– Cred că este primul dintr-o mie, o felicită el la telefon. Sper ca tîmpitul de Wyman să facă un ulcer cînd aude despre asta.

„O, Dumnezeule, ce bine mă cunoaşte", se gîndi ea cînd închise telefonul, „Nimic în lume nu mi-ar face mai multă plăcere decît să-l depăşesc pe Peter Wyman – şi *am s-o fac".*

Seth Lazarus ieşi din autobuzul fierbinte în soarele arzător. Chiar la şapte dimineața, Chicago era insuportabil în timpul verii.

Din fericire avea numai cîteva sute de metri de mers pînă la intrarea spitalului unde laboratorul de patologie era ținut la o temperatură extrem de răcoroasă pentru a preveni descompunerea „pacienților", după cum numea cadavrele profesorului Thomas Matthews.

– Cînd vom termina şi-i vom trimite la morgă, abia atunci o să le spunem cadavre.

Aceasta era a treia vară a lui Seth în „casa morții", după cum o numeau unii asistenți stabiliți acolo. Aici învățase el prima oară să fie îndemînatic cu scalpelul, să taie țesuturi pentru examinare şi să aibă în general respect pentru corpul uman – viu sau mort.

În a doua vară, dr. Matthews deja îi încredințase efectuarea inciziilor, prima luare de contact cu organele pacientului şi chiar pronunțarea asupra cauzei probabile a morții. Doctorul, bineînțeles, era cel care formula decizia ultimă, dar destul de des Seth dădea soluția exactă.

Atmosfera în laboratorul de patologie era cu totul diferită față de aceea din sala de anatomie de la Harvard. Aici era aproape linişte, se vorbea doar în şoaptă, poate din respect față de morți. Prin contrast, sala de anatomie părea un balamuc, cu studenții făcînd bancuri vulgare, ca să-şi mascheze stîngăcia, nedumerirea şi spaima.

Seth se simțea bine aici deşi în pauzele pentru cafea privea pe fereastră la femeile din strada aglomerată de dedesubt şi se întreba dacă faptul că alesese să fie cu aceste corpuri fără viață pe masă nu-l putea califica pe el drept „bizar".

Cînd era la liceu avusese o scuză. Încercase să facă patru ani în trei. Atît de nerăbdător, fusese să ajungă doctor. Nu avusese nici un fel de viață socială.

Dar apoi nu-şi făcuse nici un prieten. Nici un prieten, de nici un sex. Doar în timpul examenelor îl căutau colegii, cînd se

grămădeau în dormitorul său şi-i cereau ajutorul ca să le explice materialul complicat.

În ultimele două veri privise afară, cu nasul lipit de geamul ferestrei cu aer condiţionat observînd toată mişcarea la care ar fi dorit să participe, dar fără să aibă dreptul să o facă.

„Oare din această cauză alesese el patologia ? Considerase aceasta o cale sigură de a nu fi în situaţia să-i spună omului din faţă că cel mai drag lui suferă şi nu poate fi ajutat ?“

Într-o dimineaţă de iulie, şeful său îl întrebă dacă pentru prînz merge la bufet.

– Dacă da, aş vrea să-mi iei ziarul „Tribune” de la stand. Acolo, pe pagina de sport se vorbeşte despre băiatul meu de doisprezece ani. S-a remarcat în echipa „Little League”, pe locul al treilea la meciul de ieri.

– Bravo, felicitări, răspunse Seth, apoi reluă repede: Vă ajunge un exemplar, domnule ?

Bărbatul mai vîrstnic zîmbi blînd.

– Haide, Seth, de cîte ori trebuie să-ţi spun să-mi zici Tom, că doar nu eşti oricine aici. Da, un exemplar e suficient. Soţia mea probabil deja a cumpărat vreo zece.

– Bine. Mulţumesc, Tom.

Ascensorul la ora prînzului era aglomerat cu asistente flămînde şi dorind să-şi ia prînzul şi cu doctori dorindu-le pe ele.

Ajuns la parter, traversă strada la stand, cumpără ziarul şi începu să frunzărească un exemplar din „New Yorker”, cînd observă un grup de asistente drăguţe trecînd pe lîngă el.

Erau trei, dintre care una se întoarse spre el şi strigă:

– O, Dumnezeule, apoi zîmbi şi, mai mult decît atît, îi spuse chiar pe nume. Seth, Seth Lazarus, nu-mi vine să cred, eşti chiar tu ? Hei, mai adăugă ea spre prietenele ei: Nu o să mă credeţi, dar ăsta este chiar tipul de care vă vorbeam acum. A terminat liceul nostru în trei ani şi acum uite este deja doctor !

Abia în acel moment, Seth îşi dădu seama că ieşise în halatul alb de laborator care avea pe rever un ecuson pe care în mod eronat scria Dr. Lazarus.

– Grozav, nu-mi vine să cred că eşti chiar tu, Seth, continuă să gîngurească fata. Pariez că nu-ţi aduci aminte de mine. Şi, în fond, de ce să-ţi aminteşti? Eu alesesem chimia elementară pentru a doua oară ca să pot merge la şcoala de asistente şi tu ajutai pe toată lumea la toate experienţele de laborator, şi pe mine în special. Şi, uite, am devenit într-adevăr asistentă.

Seth nu era obişnuit cu acest gen de atenţie.

Rămase mut, dar nu şi orb. Aruncă o privire grăbită la ecusonul ei şi îşi adună toate cunoştinţele de etichetă socială pentru a face un debut în faţa unor doamne.

– Cum aş putea s-o uit pe Judy Gordon, cea cu ochii delicvescenţi ?

Cele trei asistente chicotiră.

– Ce înseamnă asta ? întrebă una dintre prietene.

– O, răspunse Seth, puţin încurcat de retorica sa prea exagerată. Este de fapt un termen folosit în chimie şi înseamnă ceva ce se topeşte.

Judy zîmbi.

– Sînt chiar flatată că ţi-ai amintit de mine, Seth. Şi iată acestea sînt prietenele mele, Lillian şi Maggie.

– Îmi pare bine să vă cunosc. În ce secţie lucraţi ?

– În marele C, răspunse Judy întunecată.

– Cancerul..., cred că este greu de suportat. E dur acolo, aprobă Seth. Nu cred că vedeţi mulţi pacienţi ieşind pe uşa pe care au intrat.

– Ai dreptate, răspunse ea, uneori te afectează serios. La etajul nostru e o mare fluctuaţie de asistente. Vin şi pleacă mereu. Tu ce faci, Seth ?

– Sînt în laboratorul de patologie şi să ştii că încă nu sînt doctor. Sînt aici doar pe timpul verii.

În tot timpul acestui dialog, Seth îşi pusese în funcţie motoarele cerebrale în mod frenetic. Asta era şansa lui şi nu vroia s-o piardă.

– Mergeţi să luaţi masa de prînz ? întrebă el.

– O, spuse Judy cu părere de rău, chiar acum am terminat şi într-un minut trebuie să fim înapoi. Poate că ne întîlnim altă dată.

– Mîine la prînz, e bine ? reveni Seth.

– Grozav. Judy Gordon zîmbi.

Cele trei fete se îndreptară spre ascensor, iar ea mai strigă:

– Ne întîlnim la stand pe la douăsprezece şi un sfert. E bine Seth?

El încuviinţă spusele ei, făcînd un gest cu mîna. Apoi ascensorul le înghiţi.

Pentru moment rămase fără grai. Nu numai că şi-o amintea pe Judy, chiar îşi reaminti că încercase s-o invite în oraş. Doar că niciodată nu reuşise să deschidă gura pentru asta.

Ca de obicei, Seth aşteptă să treacă ora de vîrf ca să meargă acasă. La şapte şi jumătate, luă un autobuz care era relativ răcoros şi în care avu loc să stea şi să citească.

Cînd în sfîrşit coborî, soarele scăpăta şi lumina blîndă a serii scălda pajiştile şi straturile de flori ale caselor din această

suburbie modestă. Seth cunoştea toţi locuitorii cartierului după nume, din timpul liceului, cînd fusese vînzător de ziare. Chiar îşi reamintea casele cu locatari generoşi şi pe cele care adăposteau Harpagoni.

Ajunse în zona comercială a cartierului unde firma „Lazarus Meat & Grocery Market" făcea comerţ încă din anii treizeci. Trecînd prin faţa vitrinei, îl văzu pe tatăl său tăind brînza de Gouda pentru doamna Schreiber şi le făcu semn la amîndoi. Apoi merse în spatele magazinului şi deschise uşa apartamentului de la etajul întîi. Mama sa îl primi cu afecţiune.

– Bună, iubitule, ce mai e nou astăzi?

– Mamă, se plînse el, fiindcă sceneta aceasta se repeta în fiecare zi, nimic nu-i nou acolo unde lucrez. În patologie, pacienţii sînt toţi morţi.

– Ştiu, ştiu, dar poate ai descoperit un leac nou împotriva morţii, e posibil...

– Ai să fii prima care află. Am timp să fac un duş înainte de cină?

Rosie dădu afirmativ din cap şi se înapoie în bucătărie.

În ciuda deselor opriri ale apei din timpul verii, duşurile fierbinţi şi îndelungi erau o necesitate profesională pentru Seth. Mirosul morţii se lipea de haine şi de piele şi de aceea cînd venea seara de la spital se freca puternic.

La ora nouă, Nat Lazarus închise magazinul şi în cinci minute familia era în jurul mesei.

– Ei băiete, ce e nou astăzi?

– Am găsit un leac pentru cancer, răspunse Seth cu o figură inexpresivă.

– Foarte frumos, mormăi tatăl său cu atenţia concentrată asupra reportajului de sport care dădea rezultatele la baschet. Îţi spun eu, anunţă el, dacă echipa Cubs ar găsi un alt om la primul serviciu, luăm campionatul. Asta-i adevărul.

Încălzit de experienţa lui de la amiază, Seth adăugă bine dispus:

– Am găsit şi un leac pentru bolile de inimă şi mîine am ceva pentru vindecarea guturaiului.

Nat puse deodată ziarul jos.

– Am auzit bine? Vorbeşti despre răceală? Eşti pe o pistă care duce la vindecarea guturaiului?

– Cum de asta te-a impresionat, iar leacul pentru cancer nu te-a făcut nici măcar să clipeşti?

– Băieţi, explică tatăl lui cu înţelepciune. Nu eşti un om de afaceri, nu trăieşti în lumea asta. Ai idee cîte uleiuri de şarpe inutile vînd eu în fiecare iarnă? Dacă într-adevăr ai nimerit ceva bun, scoatem un patent şi facem avere.

– Îmi pare rău, tată, a fost numai o glumă. Guturaiul este ultima frontieră, este ca Luna pentru astrofizicieni. N-o să ajungem la asta nici la sfîrşitul vieţii noastre.

Nat se uită la el şi zîmbi.

– Seth, spune-i tatălui tău un lucru. Da? În cazul ăsta cine şmechereşte pe cine?

– Voi doi sînteţi nişte aiuriţi cu vodevilul ăsta pe care-l jucaţi în fiecare seară, interveni doamna Lazarus. Cine mai vrea o porţie?

Ei se delectau cu prăjitura şi îngheţata divină făcută de Rosie în casă, nu luată de jos de la magazin, cînd Seth remarcă deodată fără să schimbe tonul:

– În realitate, s-a schimbat ceva astăzi. M-am întîlnit cu o fată cu care am făcut liceul împreună.

Rosie Lazarus îşi ciuli urechile.

– O, da? O cunoaştem?

– Judy Gordon. Este asistentă la spital, în secţia de cancer.

Nat privi răutăcios spre fiul său.

– Sethie, fii te rog atent să n-o laşi însărcinată.

– Vă rog, spuse Rosie, v-aş fi recunoscătoare dacă n-aţi vorbi despre asta în faţa mea.

– Scuză-mă, doamnă regină a Angliei, replică soţul ei, permite-mi să-ţi amintesc că dacă nu te lăsam însărcinată, Seth nu ar fi aici. Se întoarse spre fiul lui, pentru confirmare: Am dreptate, doctore?

– Da, domnule, răspunse profesional Seth. Mami este ceea ce doctorii ar numi o multipară.

– Ce înseamnă asta în engleza obişnuită, pot să te întreb?

– Înseamnă că ai avut mai mult de un copil, mami.

Deodată se aşternu tăcerea şi stînjeneala. Seth le reamintise şi, mai dureros, îşi adusese şi el aminte de Howie.

Howie, care-şi începuse viaţa ca frate mai mare al lui Seth, dar, deşi încă în viaţă, el nu devenise o fiinţă umană matură. Pentru că, cu mulţi ani în urmă, stînd pe locul din faţă în braţele mamei sale, se produsese un accident. Nat era la volan şi frînase puternic ca să nu lovească un copil care ţîşnise dintre două maşini. Howie fusese proiectat în bordul de metal, împreună cu greutatea mamei din spatele lui.

Howie, care a fost victima unei astfel de leziuni craniene încît, deşi a crescut, de-abia a învăţat să înghită hrana. Uneori îşi recunoştea părinţii, alteori nu (Dar cine ar fi putut spune? Pentru că Howie zîmbea toată ziua.)

Howie a trebuit în cele din urmă să fie izolat într-un spital. Howie, pe care se forţau să-l viziteze de două, trei ori în fiecare

lună de teamă să nu-l uite şi să creadă că viețile lor pot fi scutite de orice umbră de suferință. (Dar, oare simțea el vreo durere?... Nu exista nici un mijloc de a afla.)

Howie, o nesfîrşită sursă de sentiment de vinovăție, invalid fără speranță, dar obscen de robust în nonexistența lui solitară. Pentru că el nu murea, deşi în realitate nu trăia. Sfîrşiră cina şi, în vreme ce Seth o ajuta pe Rosie să strîngă masa, Nat deschise televizorul. Din fericire, se dădea un meci de baseball, un paleativ pentru permanenta suferință pe care le-o pricinuia soarta lui Howie.

În bucătărie, Rosie spăla şi Seth ştergea vasele. El o întrebă:

– Apropo, ce face Howie?

– Ce face? Asta-i întrebare? Ce poate să facă? Poate doar cînd vei putea să aduci un medic adevărat să se poată repara un creier zdrobit.

Acum ea nu mai glumea. Seth ştia că ea trăieşte într-o permanentă speranță, că doctorii, undeva, cîndva, vor inventa ceva, un miracol care să-i aducă în familie înapoi fiul pierdut, dar rămas în viață. Între timp, deşi încerca, ea nu putea să-şi dăruiască dragostea lui Seth. Pentru că el nu era Howie.

Seth putea să umble şi să vorbească, să se îmbrace şi să se hrănească, în timp ce Howie avea nevoie de ajutor pentru orice.

După ce terminară în bucătărie, Seth ieşi afară şi făcu o plimbare să-şi limpezească mintea ca să ştie cum să termine redactarea articolului pe care îl adusese acasă de la spital. Cînd se reîntoarse, mama lui deja închisese uşa dormitorului şi Nat ironiza cu voce tare greşelile echipei Cubs care pierduse la două lovituri diferență.

Dîndu-şi seama că Nat se simțea bine, sedat cu ajutorul sticlei de whisky Black and White, Seth nu-l deranjă. Se urcă în camera care de cînd era copil era dormitorul său, regatul său. Şi acum era laboratorul său. Deschise lumina fluorescentă de deasupra biroului şi se aruncă în lumea patologiei. Acesta era modul *său* de a-l uita pe Howie.

– Îți recomand ton cu salată de pui, spuse Judy Gordon. Au aproape acelaşi gust – şi de fapt am îndoieli asupra ceea ce sînt cu adevărat.

– De ce nu luăm cîte o porție din fiecare ca să le comparăm? sugeră Seth.

Ea dădu afirmativ din cap şi făcu semn picoliței să vină să le ia comanda.

– Aşa, spuse ea. Cred că avem o mulțime de lucruri de recuperat.

– Cred că da.

Ei se lăsară purtați de aduceri aminte şi se distrară în timp ce-şi mîncau salatele lor identice la gust. Ea avea un fel al ei de a-l face să se simtă bine, poate pentru că era atît de calmă, încrezătoare şi prietenoasă.

El ceru înghețată de ciocolată la desert şi ea comandă jeleu de fructe („Trebuie să fiu atentă cu caloriile, este sezonul bikiniului").

Ciudat, dar Seth nu şi-o putea imagina într-un costum de baie sumar, deşi cunoştințele lui de anatomie îi dădeau posibilitatea să şi-o reprezinte goală, ceea ce era plăcut.

– Mai stai împreună cu ai tăi? Întrebă ea, cînd terminau cafeaua.

– Mda. Cred că din punct de vedere social sînt întîrziat. Mai locuiesc încă împreună cu mama şi tata, dar asta numai în timpul verii.

– Asta-i rău, murmură ea, mai mult sie-şi.

Seth se întrebă imediat: „Ce era rău? Faptul că locuiesc acasă sau că plec înapoi la Boston?"

În momentul în care se îndreptau spre ascensoare, el îşi luă inima-n dinți s-o întrebe:

– Putem să ieşim împreună într-o seară la cină?

– Sigur. Ce-ai zice de mîine seară?

– Perfect, asta ar fi foarte bine.

– Am o maşină, dacă poate fi numită aşa, adăugă ea veselă. Dar cel puțin mă duce acolo unde vreau să merg. La ce oră termini?

– Asta depinde numai de mine, spuse el. Pacienții de la patologie nu se supără dacă plec mai devreme.

– Să fie şase şi jumătate? Dacă intervine ceva, îți telefonez în laborator.

– Sigur, grozav. Adică..., este perfect, se repetă el.

Avură un ascensor în care erau singuri. Judy apăsă butonul cinci pentru secția de cancer, apoi opt pentru laboratorul lui.

– Spune-mi, Seth, faptul că lucrezi cu morți îți face rău? Simți uneori că înnebuneşti?

– Nu, cred că tu ai lucrul cel mai greu. Eu îi primesc cînd ei au scăpat de suferință. Tu trebuie să-i veghezi în ceasul morții. Este deprimant?

Ea aprobă.

– Da, şi mă duc acasă în fiecare zi şi-mi dau seama cît de fericită sînt numai pentru că sînt în viață.

Ei discutară toate acestea la cina din restaurantul cel vechi North Rush al lui Armando, unde Seth nu fusese niciodată şi

încă nu-şi putea permite să meargă. Dar acum era ceva special, era deosebit.

– Ai să fii uimit cît de îngroziți sînt atîția oameni perfect normali, cînd le moare o rudă, spuse Judy. Ei se feresc pentru că, într-un fel, au impresia că moartea este contagioasă. Familiile se silesc să vină, dar vechii prieteni întotdeauna găsesc o scuză. Aşa că aceşti bolnavi pe care-i îngrijesc eu sînt nemaipomenit de recunoscători pentru cel mai mic semn de bunătate pe care li-l arătăm. Oricum, dacă aş fi pe patul meu de moarte sînt sigură că aş fi foarte recunoscătoare să am pe cineva, chiar dacă ar fi o asistentă pe care abia o ştiu, să-mi țină mîna în acele ultime minute. Şi, sincer să-ți spun, dacă îmi scuzi insulta pentru profesia ta, rar vei întîlni un doctor – dacă el poate lipsi de acolo.

– Păi, răspunse el, în timp ce admirația pentru ea creştea cu fiecare secundă ce trecea, sînt tot felul de doctori, cum sînt şi tot felul de asistente. „La naiba", se certă el, „o să creadă că sînt un tip cu inima împietrită".

– Este patologia genul de medicină pe care vrei să-l practici în viitor? întrebă ea.

– Nu sînt sigur – dacă vrei să-ți spun adevărul. La început a fost doar o practică de vară ca să mă ajute să intru la medicină, apoi mi s-a părut că o să mă ajute la cursul de anatomie şi am învățat foarte bine în ultimul an.

Timiditatea îl împiedică să spună că profesorul Lubar îi dăduse la examen un A plus – singura dată în ultima vreme, după cum se amintea în facultate – cînd o astfel de onoare se acordase. Doctorul Matthews crede că lucrul nostru poate fi de folos în prevenirea unor cauze care provoacă moartea.

– O, admir asta, comentă Judy, dar nu crezi că omiți ceva, ştii, aspectul emoțional care ne-a adus la medicină în primul rînd? Ea suspină. Cred că nimic pe lume nu poate să te răsplătească mai deplin decît un mulțumesc spus de un om în suferință cu care te-ai purtat frumos.

„Asta", îşi spuse el, „este o totală denigrare a muncii mele, dar voi îndrăzni să mă apăr?"

Şi, pentru a doua oară în aceste zile, se trezi spunînd ceva care pornea dintr-o parte a lui pe care în mod evident nu o putea controla.

– Poate pentru că mi-e frică. *„De ce naiba am spus asta?"*

– Adică să pierzi un bolnav?, întrebă ea. Cunosc mulți medici care simt asta. Este doar omeneşte, Seth.

– Nu de asta sînt speriat, mărturisi el din nou. Este suferința. Cred că-mi place patologia pentru că agonia prin care a trecut persoana s-a sfîrşit. Chiar dacă au avut carcinoame, ei nu le mai simt. Nu cred că pot să suport să privesc un bolnav

chinuindu-se sau cuplat la o maşină care îi menţine respiraţia în timp ce restul este mort. Cred că nu am curajul să fiu un doctor adevărat.

Cînd Judy îl conducea acasă, Seth devenea din ce în ce mai convins că suferă de o aberaţie psihică rară (cum ar fi o variantă a sindromului Gilles de la Tourette) care îl forţa să spună lucruri pe care mintea sa conştientă nu le putea opri. Lucruri cinstite. Dar cînd oare cinstea a impresionat o fată?

Cînd se apropiau de capătul autobuzului, el se gîndi că ar fi bine să o elibereze de tovărăşia lui de om timorat.

– E foarte bine, Judy, de aici pot să merg pe jos.

– Nu este în regulă; pentru mine nu e greu să te mai duc unul sau două blocuri.

El dădu din cap şi ea conduse pe distanţa ce mai rămăsese de asemenea fără să vorbească. Se opri în faţa băcăniei părinţilor lui cu vitrina iluminată doar de o reclamă cu neon pentru Schlitz, „berea care a făcu oraşul Milwankee celebru".

– Mulţumesc că m-ai condus, spuse el. Ne vedem la spital.

– Nu, Seth, zise ea. Nu te las să pleci chiar atît de uşor.

Seth fu surprins să afle că pasiunea poate compensa lipsa de experienţă. Cînd ea îşi apropie buzele de ale lui, el îşi puse braţele în jurul ei şi o strînse tare cînd se sărutară.

După un moment, cînd amîndoi avură nevoie de aer, el o întrebă:

– Putem să mai facem asta şi altă dată?

– Care parte, cina sau avansul meu fără ruşine?

– Se exclud reciproc? întrebă el. În orice caz te previn că data viitoare eu o să fiu acela care face prima mişcare.

– Perfect. Cine ştie unde poate duce asta? Noapte bună, Seth, şi mulţumesc.

Şi, dacă părinţii săi n-ar fi dormit, el ar fi dansat pînă la etaj într-o imitaţie pătimaşă a lui Fred Astaire.

Dacă s-ar face vreodată lista localităţilor în care să *nu* fii în S.U.A. în timpul lunii august, Boston s-ar situa în primele zece. Bineînţeles, laboratorul lui Pfeifer avea aer condiţionat, pentru a menţine un mediu ştiinţific constant. Dar Vanderbilt Hall nu avea – şi asta era logic. Anumite specimene dacă sînt supraîncălzite nu pot fi recuperate, pe cînd asistenţi de laborator se mai puteau găsi.

Pentru că lucra pînă noaptea tîrziu, Laura începu să aibă fantezia paranoică referitoare la Pfeifer cum că el ar conta pe vreme ca să-şi extindă cercetarea, reţinîndu-şi supuşii în confortul răcoros al laboratorului cît putea mai mult.

La început, avu mustrări de conştiinţă în ceea ce-l privea pe Palmer, gîndindu-se să şi le atenueze prin faptul că cel puţin nu este război. Totuşi ea ştia că el îşi va pierde cîţiva din cei mai buni ani ai vieţii lustruindu-şi cizmele, curăţind puşca şi poate chiar closetul, deşi nu era sigură că ofiţerii trebuiau să facă aceste corvezi.

Apoi treptat începu să considere că ceea ce făcuse avea să se dovedească cu timpul a fi fost cel mai bun lucru pentru amîndoi.

Începu să-şi fixeze din nou întîlniri. La început au fost doar bere şi pizza cu unul sau cu altul din colegii de laborator. (Exceptîndu-l pe Wyman, bineînţeles. Dar nici el nu fraterniza cu persoane neprotocolare.)

Se duse la un concert de muzică pop pe malul rîului Charles, cu Gary Arnold, un elegant intern din primul an de la neurologie. Aşa cum făceau mii de alte perechi, stătură pe un pled, mîncînd sandvişuri, bînd vin din termos şi privindu-l pe legendarul Arthur Fiedler dirijînd ultimele bucăţi muzicale de pe Brodway şi cîteva bucăţi din clasici. Cînd se ridicară în picioare deodată cu toţi ceilalţi în marele final, bucata răscolitoare a lui Sousa, „Stars and Stripes Forever", Gary îşi trecu braţul în jurul mijlocului ei, trăgînd-o aproape. Era fermecător, înalt şi cu simţul umorului. Şi poate cel mai important lucru era că se afla acolo, şi ea nu era singură. Aşa că seara se sfîrşi în apartamentul lui de pe Fenway.

El vizită laboratorul în seara următoare, ca să fie sigur că Laura a înţeles că el nu are nici o intenţie să înceapă o „legătură serioasă".

Ea îl asigură că nu avusese nici cea mai mică intenţie că ar putea fi altceva decît prieteni. Ştia că el va pleca în Wisconsin la începutul lui septembrie.

– Ascultă, Gary, explică ea cu o sinceritate prietenească, eu eram dornică, tu erai dornic. Cînd ne-am trezit, nici unul nu mai eram. Asta a fost totul şi asta rămîne tot ce va fi. Îţi doresc fericire în viaţă.

Furios în sinea lui că Laura îl depăşise la puncte, că tipa îi dăduse papucii, Gary ieşi din laborator mormăind ceva despre ea ca fiind o dură lipsită de sentimente.

Celelalte întîlniri ale ei din vara aceea nu au fost nici atît de pretenţioase, nici atît de pasionate, ceea ce îi convenea de minune.

Uneori, dacă lucra pînă tîrziu, primea un telefon de la Barney (la unsprezece, cînd tarifele scădeau). De obicei telefona dintr-o cabină publică din Canarsie sau din alt loc uitat de Dumnezeu şi întotdeauna cu o anecdotă relaxantă despre

ultimii săi clienți, cum era cea cu prostituata care se oferise să-i plătească în natură cursa.

– Pare mai interesantă şoferia decît medicina. Ar trebui să consideri asta drept o carieră.

– Mulțumesc, Laura, să lucrez toată noaptea a fost idealul meu dintotdeauna. Apoi deveni patern. Ceea ce-mi aminteşte că şi tu lucrezi pînă la ora asta. Numai gangsterii au o meserie mai uşoară ca a ta. De ce nu te duci acasă să te culci?

– Mulțumesc, doctor Livingston, mă gîndesc că sînt destul de antrenată ca să fac ceea ce fac. Noapte bună.

Închise telefonul, se duse şi-şi spălă mîinile şi chiar cînd pleca, o chemă vocea plictisită a lui Peter Wyman.

– Castellano, alt telefon pentru tine. Să ştii că nu sînt secretarul tău particular.

Laura ezită un moment; dacă era Palmer nu era deloc în formă să susțină o convorbire. Dar cine putea să fie la ora asta? Poate s-a întîmplat ceva rău acasă.

– Alo, ...

– Hei, Laura, sînt eu, Hank Dwyer.

– Hank, spuse ea cu un suspin de uşurare, ce naiba faci?

– Am încercat să te sun în cameră la Vanderbilt; mi-au spus că s-ar putea să te găsesc aici...

– S-a-ntîmplat ceva rău?

– Nu, nu, dimpotrivă. Simt nevoia să vorbesc neapărat cu cineva. Apoi Hank anunță; Sînt tată şi Cheryl este mamă.

– Hei, dar asta-i grozav. Toată lumea-i sănătoasă?

– Da, *Deo gratias,* dar, Laura, sînt şocat: sînt *doi.* Sînt tată de gemene. Vreau să spun că nu ştiu ce să fac.

Laura nu înțelegea ce vroia el de la *ea.*

– Îți spun eu, Hank, o să tragem un chef nebun pentru voi toți patru.

– Asta ar fi frumos, răspunse el pe un ton deosebit de solemn. Dar mai este ceva, mai important. Adică te întreb, eşti catolică Laura?

– Aşa m-am născut. Dar dacă-mi ierți împietatea, am chemat mai des taxiul decît ajutorul lui Dumnezeu.

Hank perseveră încăpățînat:

– Laura poți să vii cu mine la biserică?

– În noaptea asta? întrebă ea.

– Bineînțeles. Dumnezeu a făcut o minune în noaptea asta şi nu pot să întîrzii pînă mîine ca să-i mulțumesc.

– Bine Hank, spuse ea blînd. Aş fi bucuroasă.

– O, e grozav, e chiar grozav. Uite mama lui Cheryl este aici şi pot lua maşina ei. Vin să te iau imediat.

Stăteau în interiorul imens al catedralei Sfintei Cruci. Adică, Laura stătea în picioare în timp ce Hank era îngenunchiat şi se ruga. El era pierdut în rugăciune. Ea era pierdută în gînduri.

„Aş vrea să fiu credincioasă", se văită ea în sinea ei. „Nu o religioasă care merge la biserică. Doar aş vrea să pot crede într-o Inteligență Supremă, să mă ajute să conduc barca, să mă-nvețe ce e rău şi ce e bine. Aşa cum sînt, mă înec într-o mare de îndoieli. Oh, Dumnezeule, cît de mult aş vrea să cred ca Dwyer".

Cînd el îi spunea noapte bună în fața căminului Vanderbilt, Hank deborda de atîta bucurie încît o îmbrățişă.

Laura era sigură că doar din întîmplare, cînd se despărțeau, una din mîinile lui o mîngîie pe piept.

NOUĂSPREZECE

Cel de-al doilea an de studiu începu cu apă şi se termină cu sînge.

Primul eveniment (netrecut în Catalogul Facultății) fu botezul celor două fete ale lui Hank şi Cheryl Dwyer: Marie şi Michelle. Barney şi Laura stăteau în strana din față şi preotul stropea cu apă sfințită capul fetițelor intonînd de fiecare dată în latină că le boteza „În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfîntului Duh. Amin".

Era la sfîrşitul lui septembrie. Studiaseră medicina mai mult de un an fără să vadă un bolnav viu. Şi mai erau încă opt luni de trecut prin ştiința de bază, omorîtoare, înainte ca să intre în primăvară în materia adevărată – Introducerea în diagnoza clinică şi medicală. Găseau o oarecare consolare în faptul că era ultima iarnă a nemulțumirii lor. Primăvara îi va aduce în prezența bolnavilor. Dar acum ei nu aveau încă nici o idee despre ce este medicina în fond.

Deşi Laura primea zilnic o scrisoare de la credinciosul Palmer, care acum depăşise faza de instrucție (cu mai mulți muşchi decît Tarzan), scrisorile nu-i uşurau starea de singurătate. „Viața socială" pe care o ducea ea consta în fentarea unui şir întreg de interni şi asistenți excitați şi uneori chiar a unui doctor căsătorit în căutare de divertisment. Se întreba cum face față senzuala domnişoară Andersen unei presiuni priapice ca aceasta.

Barney, în această privință, nu era de nici un ajutor, ba chiar trecuse în rîndurile inamicului. De necrezut, dar erau acum *şase* fete în primul an, una din ele fiind o chinezoaică strălucitoare numită Susan Hsiang.

Barney ştia una şi bună cînd a văzut-o. Căci Susan avea un comportament față de bărbați care te ducea cu gîndul la tradițiile Estului. Ce diferență față de toate figurile ambițioase şi fără milă din Facultatea de Medicină! A spune că el era topit, înseamnă a nu înțelege. Plutea în nori de parfum de lotus şi iasomie.

Laura, deşi cu un echivoc pe care ea însăşi nu-l intuia, fu de acord că prietenul ei îşi găsise „partenera perfectă".

Barney însuşi i-a spus primul:

– Ea e altfel, Castellano, se uită spre mine...

– Bineînțeles, are doar un metru şi cincizeci...

– Nu rîde, nu am cunoscut niciodată o fată atît de... nu ştiu... atît de feminină. Ştii cum se spune „te iubesc" în chinezeşte?

– Nu, Barney, dar sînt sigură că tu ştii.

– Ai al naibii de multă dreptate. *Wo ai ni!* Susan spune asta de cel puțin treizeci de ori pe zi. Mă face să mă simt Adonis, Jonny Weissmüller şi Einstein, toți într-un singur om.

– Asta-i chiar un grup să-l porți peste tot împreună cu imaginea ta, Barney. Dar atunci presupun că, ori de cîte ori eul tău oboseşte, ea îi face masaje în locul tău.

Laura simțea un fel de invidie, nu atît pentru că domnişoara Hsiang îl stăpînea total pe Barney din punct de vedere psihic, ci îndeosebi pentru că Susan avusese talentul să găsească un bărbat pe care să-l poată adora.

Prin contrast, Laura crescuse cu ambiția să-şi depăşească sexul, să-şi îmbunătățească statutul ei, să fie admirată pentru *ea însăşi.*

Aceasta nu o ajuta să iasă din singurătate.

Drăgălaşa domnişoară Hsiang cumpără un reşou, astfel ca după ce ea şi Barney îşi terminau lungile zile de laborator şi curs, să-i poată găti ceva.

Şi totuşi conversația cu ea rareori se concentra pe mîncărurile din bambus şi conținutul nutritiv al păstăilor de soia. Susan putea să vorbească ore întregi despre medicina lor tradițională, care începuse cu mai mult de două mii de ani înainte de Hipocrat cu cartea *Nei Ching,* o lucrare clasică de medicină internă.

Îi explică de asemenea lui Barney principiul *I – Ching.* „Orice natură", spunea ea, „este din două forțe cosmice opuse: Yin – feminină, moale, receptivă, întunecoasă, vidă; Yang –

masculină, luminoasă, tare, creatoare, constructivă. Yin este pămîntul, Yang este cerul. Yin este frigul, întunericul, boala, moartea; Yang este căldura, lumina, puterea, sănătatea şi viaţa. Dacă aceste forţe sînt în armonie în trupurile noastre, atunci domneşte sănătatea. Dezechilibrul aduce tristeţea, boala şi moartea".

Susan îi povesti despre cel mai misterios aspect din toate, fenomenul numit *Qi,* care diferenţiază viaţa de moarte.

Barney mai trase o gură de vin de orez, privind-o cu dragoste, şi spuse:

– Ştii atît de multă medicină, încît ai putea să şi practici.

Susan zîmbi timid.

– În China, poate. Dar acum sînt aici şi trebuie să învăţ metodele voastre, care sînt foarte stranii. Azi i-am vorbit profesorului Lubar despre acupunctură şi mi-a spus să „uit totul despre această prostie care nu are nici o bază anatomică". Cum poate el explica vindecarea a milioane de oameni în fiecare an?

– Nu ştiu, admise Barney. Poate pentru că nu se predă *Qi* la Harvard.

Familia ei sosise în San Francisco din Shanghai, prin Hong Kong, în 1950. Aproape imediat, tatăl ei deschise un cabinet prosper în comunitatea chineză, care-i respecta înţelepciunea şi nu cerea să-i vadă diploma. Deoarece medicamentele lui erau flori şi ierburi, el nu avu nevoie de o licenţă pentru a le prescrie.

Susan, cea mai mare din trei fete, moştenise dorinţa tatălui ei de a vindeca. Dar vroia să-şi extindă orizontul dincolo de Grant Avenue, centrul cartierului chinezesc din San Francisco. Fusese întîi la Berkeley unde absolvise cu *summa* în biochimie şi apoi la Harvard, adică în regatul al cărui monarh autonumit era Barney Livingston.

Trebuia să mulţumească reflexelor lui de sportiv pentru că pusese mîna pe ea, înainte ca alţi rivali potenţiali să poată reacţiona. Era împreună cu Bennett Landsmann care îi vorbea despre scufundătorii căutători de comori pierdute, amîndoi în holul de la Vanderbilt; el privea spre grupul de studenţi din anul întîi care cîntau, cînd prinse privirea micuţei domnişoare Hsiang ce se lupta cu o valiză mare. Fără nici o vorbă se roti pe călcîie şi ţîşni spre ea, oferindu-i ajutorul ca hamal. Două ore mai tîrziu, îl prezenta lui Susan pe cel mai bun bucătar chinez din Boston, anume Joise Chen care îşi avea localul de cealaltă parte a rîului Charles, alături de institutul de Tehnologie din Massachusetts.

În momentul în care se întorceau la Vanderbilt, el era hotărît să fie Yang şi ea Yin; va încerca cu preţul vieţii.

Anul acesta avea să fie în felul lui un an fatal, pentru că toți studenții facultății aveau să contracteze o boală gravă. Lance Mortimer a fost primul care a cedat.

– Barney, pot să-ți vorbesc?

– Abia am început cina, Lance. Şi făcu un gest care trebuia să-i atragă vecinului său atenția că în cameră se găsea colega lor orientală care servea dintr-un bol aburind de pe birou:

– O, spuse Lance, îmi pare rău că te întrerup Suzie, dar te rog să mă laşi să vorbesc o clipă cu Barney. E foarte important.

Ea dădu din cap şi Barney, cu un suspin de exasperare, ieşi pe culoar unde Lance îi dezvălui problema lui înfiorătoare.

– Am făcut-o Barney, ce mă fac?

– Ce-ai făcut, vorbeşte-mi ca să înțeleg.

– Cum pot vorbi pe înțeles, cînd sînt gata să mor?

– Pari destul de sănătos, răspunse Barney, crezînd că aşa îl va linişti şi va scăpa de el.

– Dar nu sînt, nu sînt, protestă Lance. Am un teratom testicular.

– Te-a văzut un doctor?

– Nu trebuie. Ştiu toate simptoamele din manualul ăla blestemat. Şi se potriveşte, fiindcă chestia asta are incidența maximă la băieții de douăzeci şi patru de ani. Ziua mea de naştere a fost exact săptămîna trecută şi am simțit primul junghi cînd tăiam tortul. Am verificat. Treaba dracului! Va trebui să sufăr o orchidectomie sau chiar o scrotectomie – dacă nu va fi prea tîrziu. Livingston, *trebuie* să mă ajuți.

– Lance dacă vrei ca să-ți tai eu gonadele, să ştii că nu pot, aşa că va trebui să alegi altceva. Te-ai gîndit să te duci la policlinica studenților?

– Doamne, nu! E prea jenant. Dacă tot trebuia să am cancer, nu putea să fie unul fără legătură cu sexul? Aşa, pînă mîine seară, tot Bostonul va afla că eu voi deveni soprană, asta dacă voi trăi.

Deşi Barney nu avea licența de practicare a medicinii, se simți competent să abordeze această maladie.

– Bine, Lance, du-te în camera ta, ia două buferine şi ține o compresă rece pe scrotul tău tot timpul.

– N-am buferină, e bună excedrina?

– Nu, nu. Trebuie să fie buferină. Vezi că farmacia din strada Charles e deschisă pînă tîrziu. Îți propun să faci un drum repede şi să-ți iei o cantitate serioasă. Vin la tine să te văd pe la unsprezece. E bine?

Lance era copleşit de recunoştință.

– Livingston, dacă mor îți las tot ce am, şi dacă trăiesc îți dau una din maşinile mele.

Colegul său o zbughi pe coridor, iar Barney se întoarse în cameră şi închise uşa.

– Îmi pare rău, Suzie, se scuză el, dar Lance are o mică problemă medicală pe care trebuie să o tratez.

– Şi vine aici? întrebă ea puțin speriată. Trebuie să fii foarte atent. Şi tatăl meu...

– Apreciez complimentul, o întrerupse Barney, dar adevărul e că am citit despre boala lui Lance în timpul verii. Se numeşte nosophobia!

– Nu am auzit de aşa ceva, spuse Susan, în plină admirație pentru înțelepciunea lui Barney.

– Este foarte obişnuită printre studenții la medicină. Nosofobia înseamnă teama de boli. Este produsă de obligația de a memora „Manualul Merck", care conține toate bolile ciudate din lume. De fapt toți facem cîte o „noso" în timpul anului. Uite felul în care mă simt cu pieptul mă face să mă gîndesc că am silicotuberculoză.

El dădu din umeri. Este contaminat tot anul nostru şi ce este mai curios este că fiecare se plînge de altceva. De exemplu, Laura crede că suferă de endometriom, ceea ce e mai normal decât Lance, deoarece este benign şi se vindecă prin operație. De fapt, această nosonebunie a făcut din fiecare coleg din an un ipohondric. În realitate, singurul om care prezintă o patologie verosimilă este Bennett. El crede că are boala lui Albert, care este o inflamație a țesutului care leagă tendonul lui Ahile de călcîi. Luînd în considerație faptul că el mai şchioapătă uşor de pe urma meciului amical de anul trecut cu avocații, s-ar putea să aibă asta într-adevăr. Oricum, dacă nu scap de tusea asta într-o săptămînă, eu mă duc să-mi fac o radiografie la plămîni.

Susan zîmbi doar.

– Laura, trebuie să mă ajuți, eşti singura mea prietenă.

Ea îşi ridică ochii de la birou ca s-o vadă în pragul camerei pe Grete, neobişnuit de despletită şi cu spaima în ochi.

– Ce este, ce s-a întîmplat?

– Laura, spuse ea disperată, trebuie să-mi fac o mastectomie.

– Dar Grete, asta-i îngrozitor, cînd ți-au găsit tumora?

– Am descoperit-o chiar acum, sub duş. Dumnezeule, Laura, este un coşmar care se adevereşte.

– Nu te repezi la concluzii, Grete. Vreau să spun că toți găsim gîlme din astea, şi de obicei sînt benigne.

Dar Grete se instalase pe pat şi continua să se vaite.

– O, Dumnezeule, Doamne, Doamne, ce bărbat se va mai uita la o fată cu un singur sîn? Adică înțelege, Laura, ce altceva sînt eu dacă nu am trup?

– Uite, Grete, de ce nu te duci să vezi un doctor mîine dimineață. Dacă vrei, vin cu tine!

– Nu pot pentru că am un laborator foarte important.

– Mai important decît o tumoră malignă?

– Păi, după cum spui tu, s-ar putea să fie benignă. Poate că trebuie să aştept o vreme, să văd cum evoluează.

Laura era furioasă. „Javra asta egoistă şi alintată nu putea să înțeleagă că vorbea cu cineva care are o boală ovariană gravă. Cel puțin eu nu-i înnebunesc pe toți de pe sală şi singura persoană căreia i-am spus este Barney. Asta ca să ştie ce să facă dacă nu supraviețuiesc operației."

Fantezia morbidă nu s-a oprit la uşa clădirii Vanderbilt. Dimpotrivă.

Maladia era foarte severă în casa Dwyer, unde boaia lui Hank, combinată cu neliniştea lui de părinte, făcea ca nopțile să treacă într-o adevărată nebunie.

În orice moment ar fi auzit una din gemene plîngînd, tuşind sau strănutînd, el sărea din pat cu lanterna şi manualul de pediatrie, presimțind tot ce putea fi mai rău. În rarele ocazii cînd nu se auzea nici un zgomot, lucrurile erau şi mai tragice, pentru că el era sigur că fetițele au sucombat, înăbuşindu-se cu perna în leagăn şi se repezea în odaia lor cu un mic tub de oxigen în mîini. Între cursuri suna acasă să se asigure că Cheryl verificase dacă gemenele prezintă toate semnele vitale.

Cînd isteria colectivă începu să scadă, studenții învățară o lecție bună din această experiență, care din nefericire avea să le dăuneze în tot cursul vieții. Aceasta deoarece ei, a căror menire era să detecteze semnele şi simptomele bolilor la alții, îşi subminaseră propriile lor puteri de a detecta boala în ei înşişi.

Pe lîngă aceasta, un adevărat medic aproape niciodată nu cere ajutorul altui medic. Pentru că sînt dureros de conştienți de cît de puțin ştie cineva să vindece bolnavii.

Primul lor bolnav fu o portocală din Florida (California produce mai puțini înlocuitori potriviți pentru țesuturi umane). Dar asta durînd numai o zi.

După a doua şedință dedicată deprinderii artei de a folosi seringa, ei ar fi vrut ca acest meşteşug să-l exercite numai pe produse citrice. Cît de îndrăzneți deveniră după prima oră cînd au introdus acele seringelor în pacienții auriți de razele soarelui şi mirosind atît de frumos. Nu aveau emoții, sau ezitare, trăgeau suc, sau inoculînd cu zel stoicele fructe cu apă de la robinet.

În a doua şedinţă – luarea sîngelui din venă – trebuiau să aleagă un partener dintre ei cu care să schimbe pe rînd rolurile de victimă şi torţionar. În acea după amiază se vedea clar că bravada lipsea cu desăvîrşire. Puţini erau cei masochişti sau sadici, pentru că nici unul nu dorea să chinuie şi nici apoi să fie chinuit cu un ac.

Deşi seria lor mai avea o sută douăzeci de studenţi, ajunseseră, dacă nu să se cunoască bine unul pe altul, cel puţin să ştie care erau cei cu adevărat talentaţi. Seth Lazarus ar fi putut să se scoată la licitaţie. Fiecare dorea să facă echipa cu el.

În al doilea rînd, veneau femeile, pentru că în realitate bărbaţii viitori medici nu le priveau altfel decît ca pe nişte surori de caritate apreciate. Şi de fapt acest exerciţiu cu seringa era o probă care se dădea la şcoala de asistente medicale.

Laura refuză toate invitaţiile şi nu fu de acord să schimbe înţepături decît cu Barney. Dar ea nu-l putu convinge să-i accepte generozitatea.

– Nu pot, Castellano, spuse el cu regret. Vreau să zic că nu suport ideea să te rănesc.

– Nu mi-e frică să o înţep pe Laura, se oferi Bennett. Apoi, galant, o întrebă: Îmi acordaţi braţul dumneavoastră, Miss Castellano?

Laura zîmbi:

– Categoric. Este singura mea ocazie să verific zvonul că ai avea sînge albastru.

Vioiul Barney îşi găsi partenerul în persoana lui Hank Dwyer, glumind:

– De ce să nu ne luptăm noi doi?

Deci, al doilea exerciţiu – înţeparea venei – era mai important pentru ei toţi, pentru că o mare parte din instruirea medicală implică problema luării sîngelui pentru probele de laborator.

Barney aborda totul ca în sport: uită-te cu ochi de vultur şi cînd vezi prada, în acest caz vena, aruncă-te hotărît. Fu de mare ajutor faptul că Dwyer avea o piele albă şi transparentă iar antebraţul era străbătut de linioare albastre ca o brînză Roquefort. Altfel spus, era o adevărată hartă turistică hipodermică. Dar bietul Hank, suflet duios, nu putea să facă altora ceea ce sprintenul său coleg îi făcuse lui.

– Îmi pare rău că te doare, începu el să-l pregătească, vreau să zic, nu o lua ca pe o chestiune personală.

Barney nemaiputînd de nerăbdare ca să se termine o dată, strigă la el:

– Haide, Hank, termină odată. Bagă acul ăla!

Cuvinte pe care imediat le regretă.

Cînd chinul luă sfîrşit, instructorul lor de medicină internă spuse:

– Cu toţii veţi avea ocazii să vă perfecţionaţi aceste deprinderi, aşa că nu fiţi supăraţi dacă nu aţi reuşit să învăţaţi meşteşugul de prima dată.

Într-adevăr, aşa cum experienţa lor avea s-o dovedească în curînd, viitorii doctori ajunseră să ia atît de mult sînge în timpul antrenamentului, încît dacă ar fi ştiut contele Dracula şi-ar fi vîndut castelul şi ar fi vrut să fie admis în anul lor.

Era noaptea de Crăciun
Studenţii pe coridoare
Se-ndopau cu ce-i mai bun
În scandalul tot mai mare.

Mai puţin de jumătate din an plecară acasă în această vacanţă de Crăciun care-i despărţea de începerea clinicii. Dacă bunătăţile pe care le mîncau cu această ocazie ar fi fost doar dulciuri, ei ar fi devenit diabetici cu siguranţă.

Pentru mulţi din ei, steaua de la Betleem nu era o strălucire divină pe cer, ea era lumina lumînărilor aprinse la miezul nopţii. Încă o dată Bennett îşi sacrifică timpul său de studiu pentru a merge în vacanţă la Cleveland.

El îşi amintea de prima lui seară de Crăciun la ei, cînd Hannah pregătise o masă pentru seara de Crăciun numai pentru el. Ea se pierduse cu firea, neştiind ce feluri să gătească şi cum anume să le servească.

– E ciudat şi trist, Linc, observă Herschel faţă de fiul său adoptiv de unsprezece ani, chiar dinainte de Hitler, Crăciunul şi Paştele erau ocazii de progrom împotriva noastră. Şi tatăl meu întotdeauna spunea ce ironie a soartei era în toate astea, căci pentru noi Iisus era un băietel evreu cumsecade care ar fi respins categoric toate aceste lucruri făcute în numele Său.

– Toată lumea ştie lucrurile astea? întrebase Lincoln, nefiind sigur dacă este vorba de ceva secret.

– Fiecare trebuie să ştie, replică Herschel – dar mulţi preferă să nu ştie şi asta încurcă lucrurile.

– Asta mă încurcă şi pe mine, mărturisi băiatul. De fapt eu nu înţeleg care este diferenţa între evrei şi creştini.

– Aceasta se întîmplă pentru că au foarte multe lucruri comune, exclamă Hannah. În definitiv, Vechiul Testament ne porunceşte „Iubeşte-ţi aproapele ca pe tine însuţi".

– Asta este chiar un citat exact, adăugă Herschel.

În tinereţe el fusese un dreptcredincios şi cunoştea Biblia practic pe dinafară.

– Este „Leviticul", capitolul 19, versetul 18.

Dar, cu vremea, întrebările băiatului ce se apropia de adolescență deveniră mai subtile.

– Tati, dacă Dumnezeu este drept şi-i pedepseşte pe cei răi, aşa cum spune domnişoara Hays care este instructoarea mea la Şcoala de duminică, – cum a lăsat El să moară atîția oameni din poporul tău? Cum a permis ca tatăl meu...

– Asta, mărturisi Herschel, este un lucru la care m-am gîndit eu însumi în timpul pe care l-am trăit în lagăr. Cînd mi-am văzut toate rudele ucise, dar *mai ales* cînd am supraviețuit. M-am întrebat dacă Dumnezeu este un părinte care are preferați.

– Şi ai găsit răspunsul?

– Răspunsul, băiatul meu, este: cine sînt *eu* să pun întrebarea? Nu îndrăznesc să caut să-l întreb pe Dumnezeu de ce au pierit frații mei. Trebuie doar să-mi trăiesc viața mea, încercînd să merit faptul că m-a cruțat *pe mine*.

Restul pietății sale care altădată era atît de profundă, era o simplă ceremonie pe care o îndeplinea în ajunul zilei de Yom Kippur. El aprindea o lumînare, doar una, în memoria celor care pieriseră dintr-un motiv care depăşea cu mult înțelegerea sa.

Îi spunea lui Linc:

– Această flacără arde şi pentru tatăl tău.

Aceasta îl impresionă pe tînărul băiat foarte tare.

În finalul ceremoniei, Hershel trebuia să intoneze bocetul Kaddish.

Băiatul era fascinat de cît de stranie şi tristă era limba şi de pasiunea pe care tatăl său adoptiv o punea în versurile recitate.

– Ce este asta?

– Este rugăciunea evreiască tradițională pentru morți, explică Hannah.

Linc se gîndi un moment şi apoi se întoarse spre Herschel:

– Vrei să mă înveți să pot să spun şi eu asta?

– Nu trebuie să te învăț. Este chiar aici pe pagina cealaltă, în engleză. Uite: „Preamărit şi slăvit fie numele Domnului".

– Nu, insistă Linc, vreau să spun asta în limba sfîntă.

– Este destul de greu, spuse Hannah impresionată de simțămintele băiatului.

– Draga mea, asta este o rugăciune care este scrisă fonetic în litere latine. Astfel că cel ce nu ştie să citească ebraica poate totuşi s-o spună.

Dădu pagina la sfîrşitul cărții de rugăciuni şi i-o întinse lui Linc.

– Hai, spune-o pentru tatăl tău. O să te ajut puțin dacă o să te poticneşti.

Dar Linc citea perfect. *„Yisgadal ve yiskadosh shmei raboh..."* Apoi el dori să afle semnificația acelor cuvinte. După ce citise traducerea, mai avu o întrebare pentru Herschel.

– Cum se face că în rugăciune nu e nici un loc în care să se spună numele celor morți. Tot ce ea face este spre slava lui Dumnezeu.

– Ah, răspunse Herschel, asta este pentru că dacă ne amintim numele Lui, *El* îşi va aminti toate celelalte nume.

Crescînd în împrejurări atît de ciudate, iubind şi în acelaşi timp simțindu-se străin, Linc trăia într-o stare de nedumerire. Îndeosebi după ce băiatul insistase să-şi schimbe numele ca să reflecte afilierea lui dublă. „Ben" era compromis perfect, nu numai pentru că era mai scurt decît Bennett dar pentru că în ebraică însemna „fiu".

– Tați, îl întrebă el pe Herschel într-o zi, ce sînt eu, de fapt?

– Nu-nțeleg, Ben.

– Oh, uneori băieții la şcoală mă întreabă dacă sînt evreu, asta pentru că voi sînteți. Apoi altul se bagă în vorbă şi spune că asta este imposibil şi că eu nu pot să fiu altceva decît ceea ce sînt, adică „de culoare". Asta mă zăpăceşte. Uneori sînt aşa de nelămurit încît vreau să mă urc în camera mea şi să încui uşa.

Herschel se gîndi la întrebarea asta şi nu putu să găsească un răspuns clar. În cele din urmă, dădu un răspuns simplu.

– Asta este America. Poți să fii ce vrei.

– Ce-a vrut să spună prin asta? o întrebă Herschel pe Hannah, cînd se culcară în seara aceea. Au fost oare incidente?

Ea ridică din umeri.

– Hannah, cînd te uiți în felul ăsta la mine, ştiu că-mi ascunzi ceva.

Atunci ea îi spuse, prevenindu-l că totul era dedus din purtarea lui Ben şi din unele observații întîmplătoare. Simțea că au fost cuvinte de ocară, poate chiar şi pumni. În astfel de împrejurări deosebite, fiul lor întîlnea bigotismul. Din *două* motive.

– Vezi, nu sînt *goyim* (neevreii) de la şcoală de vină; frumosul tău frate şi ai lui nu au fost mai buni. Ben nu este invitat de colegii lui în seara de Crăciun şi *nici* la dansuri la templul fratelui tău. Cînd l-ai luat vara trecută să joace tenis la clubul lui Steve, cei de acolo aproape că au făcut atacuri de isterie. Nu are o casă a lui.

– Dar noi ce sîntem? Te întreb, ce sîntem?

– Doi oameni în vîrstă, devenind tot mai bătrîni. Ce se va întîmpla cu el cînd vom pleca noi?

– Propui să-l trimitem înapoi în Georgia? glumi Herschel.
– Nu, doar îți expun situația. Fiul nostru este minunat. Este cel mai apropiat şi mai iubitor copil pe care l-am cunoscut.
– Dar noi trebuie să-l pregătim, să-l facem puternic.
– Pentru ce? întrebă ea.
– Ca să fie nu numai negru, să fie şi un fel de evreu. Lumea ne va pretinde un preț înfricoşător pentru asta.

Era inevitabil. Viața lui Ben în casa Landsmann era o permanentă retrăire a holocaustului. Era în aer; în cuvinte fie spuse, fie nespuse.

Odată, Ben o ajuta pe Hannah să strîngă masa după ce mîncaseră în bucătărie.

Cînd ea îşi suflecă mînecile ca să spele tacîmurile, el băgă de seamă tatuajul pe care-l avea ea pe antebraț.

– Ce-i asta? întrebă el nevinovat.
– Este numărul meu doar, răspunse Hannah, încercînd să nu acorde atenție subiectului.
– Număr, pentru ce? insistă tînărul Ben.
– Ca să spunem aşa, acesta era modul naziştilor de a nu ne pierde.
– Asta-i îngrozitor, de ce nu chemi un doctor să-l scoată?
– Nu, dragule. Hannah încercă să zîmbească. Am supraviețuit şi o să-l păstrez totdeauna. A fost numărul meu norocos.

Seth Lazarus îşi luă trei zile libere şi se duse direct la Chicago.

El considera că se descurcă destul de bine la cursuri ca să poată sacrifica cîteva puncte la notele sale pentru a o vedea pe Judy. Ei se înțeleseră să-şi petreacă maximul de timp posibil împreună mergînd totuşi seara la cină în familiile lor.

Domnul şi doamna Lazarus nu ajungeau în această privință la aceeaşi concluzie.

– Este o frumoasă, într-adevăr, se pronunță Nat, cine ar fi crezut că micul nostru Seth va veni acasă cu Rita Hayworth?

Rosie era mai puțin entuziastă.

– Crezi cu adevărat că este potrivită pentru el, Nat? În fond, el este un băiat aşa de timid şi ea este... cum să spun... aşa de îndrăzneață. Ai văzut cum îi ținea mîna lui Seth? Chiar în fața mamei lui, îi ținea mîna. Cred că această fată e cam... prea grăbită în legătură cu el.
– A trecut de douăzeci şi unu de ani, Rosie. O să fie doctor. Lasă-l să-şi folosească stetoscopul să-şi asculte propria inimă.
– Atunci înseamnă că nu eşti de acord cu mine?
– Cînd am fost eu în dezacord față de tine?
– Niciodată.

– Atunci asta e o mare ocazie, pentru că acum sînt cu totul de altă părere față de tine.

Familia lui Judy era mai puțin împărțită. Înregistrîndu-l pe iubitul fiicei sale, Simon Gordon se pronunțase cu o metaforă din meseria sa.

– E de douăzeci şi patru de carate! Categoric.

– Judy spune că toți de la spital cred că este strălucit, se pronunță mîndră doamna Gordon. Ce ginere minunat.

– Hei, potoleşte-te un pic, încă n-a cerut-o.

– Ascultă, în chestia asta nu e nici o problemă. Dacă el n-o cere, o s-o facă *ea*.

Plecînd din casa familiei Lazarus, Seth şi Judy petrecură o bună bucată de timp cu pasiune, fiecare în brațele celuilalt.

– Am rezervat o cameră la hotelul Sonesta pentru mîine. Tot mai vrei să mergem pînă la capăt? şopti el.

Judy ciripi:

– Aş fi vrut să fie chiar în seara asta. De ce nu mergem acolo de dimineață, asta ca să profităm de timp?

– Perfect. Am să le spun alor mei că trebuie să iau o cursă la avion mai de dimineață.

– Foarte devreme, Seth, te rog.

Fata ajunse acolo la nouă a doua zi, cu un zîmbet strălucitor pe fața ei. Seth îşi puse mica valiză în portbagajul maşinii ei. Amîndoi îşi luară rămas bun de la părinții lui... Şi porniră în direcția aeroportului O'Hare.

Era o oră nepotrivită chiar şi pentru obiceiurile hotelurilor pentru călători. Recepționerul îşi ceru scuze.

– Doctor şi doamna A. Schweitzer – da, avem rezervarea, dar nu vă aşteptam pînă la amiază.

– Avionul lui a venit devreme, explică Judy repede. Bătea vîntul din spate.

– O, spuse funcționarul, antrenat de ani de experiență să-şi controleze muşchii faciali. Să ştiți, fetele fac curat acum în camera 209; dacă nu vă supărați trebuie să aşteptați puțin.

– Perfect, spuse Seth cu o voce adîncă baritonală. (El simțea că un medic cu premiul Nobel trebuie să aibă o voce mai sonoră). Şi dacă se poate, ne ducem bagajele chiar acum.

Stăteau în fața uşii deschise a camerei, privind nerăbdători cum două cameriste apatice schimbau aşternuturile paturilor.

– Încă un minut, oameni buni, spuse una din ele cu un rînjet cunoscător. Sînteți proaspăt căsătoriți sau ceva în genul ăsta?

– Aăă, se vede? întrebă Seth, roşind.

– Pot deduce de fiecare dată, răspunse ea cu o aluzie nedeghizată. Cînd oamenii ajung aici fără să pară obosiți de avion, sînt de obicei în luna de miere. Oricum, mai avem doar o secundă. Simțiți-vă bine şi puneți tăblița NU DERANJAȚI pe uşă.

Seth era puțin nervos, dar nu speriat. Recunoscuse în fața lui Judy că era virgin. Şi ea fusese la fel de sinceră în legătură cu „experiența" ei. Un tînăr intern cu care se întîlnea în anul precedent a convins-o de dragostea lui veşnică. Aventura a durat tot atît cît şi detaşarea lui la spital. Cînd a plecat în Texas, i-a trimis o scrisoare de adio.

– Nu te îngrijora, şopti ea. Totul va veni în mod natural.

– Nu sînt îngrijorat, răspunse el. Oricum eu am studiat cartea „Dragostea fără teamă".

– Sincer, nici o carte nu-ți poate spune cît de minunat este.

– Vrei să spui că a fost atît de bine cu băiatul ăla?

Ea clătină din cap:

– Nu, dragule. Dar ştiu că va fi minunat cu tine.

Îşi luau micul dejun în cafeneaua de la parter. Seth devora sandvişurile mari şi o porție de budincă cu mereng de lămîie. La jumătatea mesei, începu să arate gînditor.

– Te supără ceva? întrebă ea.

El aprobă.

– Putem să facem o mică plimbare cu maşina, Judy?

– Sigur, unde?

– Ai să înțelegi cînd ajungem acolo.

Se urcară în maşina ei şi Seth, scoțînd o hartă din buzunarul jachetei, începu s-o îndrume spre vest. După aproximativ jumătate de oră, intrară într-o intersecție de drumuri de țară.

– Seth, aici nu sîntem nicăieri. De ce eşti atît de misterios?

– Vreau să-ți arăt pe cineva, Judy, răspunse el cu o voce tristă. Pe fratele meu.

– N-am ştiut niciodată că ai un...

– Mda, o întrerupse el. Încerc să nu mă gîndesc la el.

Ea conducea după indicațiile lui, devenind tot mai încurcată, începînd să simtă un fel de teamă.

În cele din urmă, el arătă un drum spre dreapta şi spuse simplu.

– Dacă vom fi împreună, trebuie să ştii totul despre familia mea.

Parcară în curtea căminului de copii Sf.Iosif, unde o călugăriță cu obrajii rumeni, trecută de şaizeci, îi salută.

– Sărbători fericite de Crăciun, Seth, spuse ea, ştiu că vrei să-l vizitezi pe Howie, aşa că vino cu mine.

Cei doi o urmară la cîțiva paşi distanță. Cînd începură să urce o scară largă de piatră, Judy deveni şi mai neliniştită.

– Seth, şopti ea, ce-a pățit?

– O să vezi, răspunse el liniştit.

Sora arătă spre o uşă.

– Sînt sigură că va fi fericit să te vadă. Şi, plecînd, adăugă: O să fiu jos în sala de jocuri, dacă aveți nevoie de mine.

Seth aşteptă pînă ce rămaseră singuri şi atunci îi spuse lui Judy:

– Sper că asta nu te va tulbura peste măsură. Dar fără să-l cunoşti pe Howie, niciodată nu ai fi putut să mă cunoşti pe mine.

În mica odăiță ce trecea drept cameră, culcat în pat era un bărbat – sau mai degrabă un băiat foarte mare, şi pentru Judy ar fi fost greu să spună ce anume era – îmbrăcat în ceva ce arăta ca o salopetă de copil mic. A spune că era slab, era puțin spus. Era piele şi os, coastele i se vedeau prin pielea palidă şi transparentă. Dădea impresia că este un cadavru viu. Stătea pe spate, cu capul mişcîndu-se dintr-o parte în alta, ochii îndreptați în gol, scuipatul scurgîndu-i-se pe barbă.

În ciuda experienței sale de spital, Judy se înfioră.

– Salut, Howie, spuse Seth blînd.

Băiatul nici nu se întoarse să-l privească.

– Aude? întrebă Judy pe un ton cît putu mai calm.

– Cred că da, oarecum, dar nu înțelege cuvintele.

Se lăsă tăcere, cu excepția sunetelor ce semănau a gîngurit pe care le scotea Howie.

– De ce-i aşa de slab? întrebă Judy. Vreau să spun, dacă nu poate înghiți, de ce nu-l hrănesc intravenos?

– Nu, este intenționat, explică Seth, încercînd să-şi stăpînească emoția şi să vorbească cu obiectivitate clinică. Trebuie să-i mențină greutatea atît de scăzută încît două asistente să-l poată ridica cînd trebuie să-i facă... tot felul de lucruri, cum ar fi schimbarea aşternutului, bărbieritul...

– Şi costumaşul de copil?

– Are douăzeci şi cinci de ani, dar încă are nevoie de el. Seth dădu din cap. Şi aşa este de douăzeci de ani încoace. Ai mei s-au luptat să-l poată ține într-un internat particular. Într-un cămin de stat probabil că ar fi murit pînă acum..., ceea ce ar fi fost poate o binecuvîntare.

Liniştea se aşternu iarăşi, cu excepția zgomotelor lui Howie. Stătură încă un timp, Seth privind la fratele său mai mare cu o expresie pe care ea nu putu s-o descifreze. În cele din urmă, el spuse:

– A fost bine că te-am văzut, Howie. Ai grijă de tine.

În timp ce ea conducea pe drumul înapoi, ei rămaseră tăcuți. El se gîndea la ce putea ea să creadă. Ea se străduia să înțeleagă de ce el voise ca ea să ştie.

În cele din urmă, ea întrebă:

– Te temi că este ceva ereditar?

El clătină din cap.

– Nu e cazul. El a suferit un accident de maşină cînd avea patru ani. A fost ciocnit de bordul metalic.

Ea se întrerupse o vreme ca să asimileze această informaţie.

– Unde erai tu în momentul acela?

– La adăpost, în pîntecul mamei mele.

– Oh, spuse ea, arătînd prin această monosilabă că acum înţelegea. Deci te simţi vinovat?

Urmă o pauză, după care el spuse foarte liniştit:

– Da. Este anormal, dar nu mă pot împiedica. Am sentimentul acesta neraţional de vinovăţie pentru că eu îmi duc viaţa în lumea reală şi el este condamnat să stea în acea cameră totdeauna. Şi părinţii mei par să-mi întărească sentimentul prin felul în care mă tratează. Crede-mă, au fost momente în care aş fi vrut să schimb locul cu Howie. Îşi îngropă capul în mîini ca să facă să-i dispară imaginea din minte.

El continuă, evitînd privirea ei:

– Şi ştii care este partea ironică? Tipul e mai puternic ca mine. De exemplu, eu am avut astm cînd eram copil, dar Howie are o constituţie de taur. Va trăi mai mult decît mine.

– Cu greu aş putea spune că acum el trăieşte. Suferă vreo durere?

– Ăsta este un mister, într-adevăr, răspunse Seth. Doctorii i-au convins pe părinţii mei că nu poate simţi nimic. Dar nu înţeleg cum pot fi ei atît de siguri, deoarece el nu are nici un mijloc ca să ne *spună* asta. Eu nu pot suporta noţiunea aceasta rigidă despre umanitate. Înţelegi, a avut pneumonie acum doi ani cînd tetraciclina abia apăruse, pe piaţă. De ce *trebuiau* să se omoare atît ca să facă rost de cel mai nou medicament minune doar ca să-i prelungească lui... existenţa?

– Greşeşti, fu Judy de acord. Să ştii că genul ăsta de lucruri se întîmplă şi în secţia mea tot timpul... Acolo ştim că bolnavii de cancer suferă. Totuşi doctorii continuă să încerce cutare sau cutare nou medicament. Folosesc bolnavii drept cobai.

– Deci îmi închipui că ai văzut cazuri ca Howie, nu-i aşa?

Ea ezită un minut şi apoi răspunse îndurerată, cu sinceritate:

– Nu. N-am văzut niciodată ceva mai rău... pentru că pare să nu existe un sfîrşit în cazul ăsta.

Seth aprobă din cap cu tristeţe, întrebîndu-se dacă el va îndrăzni să-i încredinţeze ei secretul care-i chinuia mintea.

Că într-o zi el va pune capăt suferinţei lui Howie...

DOUĂZECI

În anul 1959, studenții care plecau în vacanța de Crăciun nu aveau nici cea mai vagă idee că anul ce urma să vină avea să fie foarte important pentru ei.

Ei ştiau doar că sînt istoviți de munca lor în laboratoare.

Nu aveau de unde să ştie că 1960 va fi anul în care Sudul va forța din nou desegragarea rasială, că „twistul" lui Chubby Checker va captiva întreaga națiune şi că Israelul îl va răpi pe Adolf Eichmann.

Tot în acest an profesorul Theodore Maiman a perfecționat primul amplificator de lumină prin emisia stimulată a radiației, cunoscut sub numele de LASER *(Light Amplification by Stimulated Emission).*

În noiembrie vor fi martorii alegerii ca preşedinte a tînărului John Fitzgerald Kennedy.

Dar probabil, cel mai important pentru ei şi viața lor era faptul că se puseseră în vînzare primele pilule anti-concepționale.

Cursul denumit „Diagnosticarea medicală" îşi propunea să instruiască cum să procedeze cu pacienții, pe studenții care pînă atunci lucraseră numai pe cadavre, eprubete şi cîini fixați pe mesele de lucru.

Îndrumătorul lor, profesorul Derek Shaw, îşi purta stetoscopul cum îşi poartă marii preoți patrafirul, iar atitudinea lui era tot atît de scrobită ca şi halatul alb de pe el.

Îşi începu descrierea procedurii sale de lucru prin definirea noului subiect cu care vor avea de-a face, denumit A.S. (Analiza Sistemului). El precizează că în maladii, mai mult decît în oricare alt domeniu, trecutul este de fapt un prolog – bolile copilăriei fiind indicații importante ale suferințelor de la maturitate.

Îi avertizează să nu le scape nici un domeniu al activității fiziologice – nici un sistem, vas, glandă sau organ. Apoi dădu medicilor începători un sfat deosebit de important :

– Cei mai mulți bolnavi nu vor fi capabili să înțeleagă termenii medicali folosiți pentru funcții ca urinarea, defecația şi relațiile sexuale. Astfel încît pot apărea dificultăți la înțelegerea întrebărilor voastre, dacă le puneți într-o manieră strict științifică; cred că sînt bine înțeles. Poate că e mult mai bine să folosiți termenii vulgari.

„Da, da, profesore Shaw", gîndi întreaga sală la unison, „ştim ce vrei să spui".

– Aşa că, după ce ascultăm respirația şi determinăm dacă există vreo anomalie cardiacă sau circulatorie, problemele importante cu stomacul, ficatul, rinichii, glandele, sistemul nervos, antecedentele psihicului, îi vom întreba dacă au probleme în privința urinatului şi a scaunului.

Amintiți-vă, accentuă Shaw, în investigarea medicală nu există nici o tehnologie, fie fluoroscop, raze X sau chiar microscop – capabilă să înlocuiască simțurile umane. Instrumentele fundamentale de diagnosticare vor fi întotdeauna ochii, urechile, nasul (pentru că sînt bacterii care miros) şi mîinile. Şi amintiți-vă că în momentul în care vă palpați pacientul, îi dați deja acestuia impresia că ați şi început să-l vindecați. Organismul este o simfonie a sunetelor care, dacă este armonios, cîntă o melodie plăcută şi dacă apare o discordanță, aceasta arată că undeva în orchestra corpului există un instrument care cîntă fals. Astfel, primul nostru exercițiu de diagnosticare este actul de ascultare, de diferențiere între varietățile sunetelor ce pînă la urmă pot fi distinse doar de o ureche bine antrenată. Un *zgomot* auzit la o arteră importantă indică o îngustare a vasului sau chiar o obstrucție parțială. În torace, pe care-l putem numi Carnegie Hall-ul pulmonar, cu coastele lui care realizează o superbă cutie acustică, behăitul ca de oboi denumit *egofonie,* ne va indica o efluziune a membranelor ce înconjoară plămînii. *Ralurile* emise de secțiunea de acces a aerului pot fi desemnate prin cuvinte ca „fîşîit", „şuierat", „fluierat", „vibrație". În orice registru s-ar găsi acestea, ele arată o disfuncție a bronhiilor. Apoi este vorba de rezonanță timpanică, un sunet jos ca de tobă, atunci cînd ciocănim pieptul pacientului cu degetele – sunet care pune în evidență prezenta unui lichid sau o infecție în cavitate. Şi apoi desigur este *suflul,* un murmur al inimii care urcă şi coboară şi care ne arată că o valvă este deteriorată.

Shaw întrerupse metaforele sale muzicale şi trecu la palparea celor patru cadrane ale abdomenului.

Profesorul sugeră că cea mai bună soluție ar fi ca ei să se examineze unul pe altul.

Dar imediat se iscă o revoltă. Oricum, nu din partea fetelor. Ele erau patru şi se împărțeau în două grupe clare, făcînd

fiecare la rîndul ei cînd pe doctorul, cînd pe pacientul. Şi din respect pentru principii, recurseră la o cameră unde puteau să realizeze examinarea corporală fără să provoace o gîdilare a majorității masculine.

Din motive uşor de înțeles, bărbații erau la început refractari la palpare – chiar şi cînd erau palpați de către colegii lor. Ca să fii injectat de altcineva fusese o treabă. Cu toate că era dureros, era doar o înțepătură a pielii, însă examinarea corporală era cu totul altceva.

Care dracu' ar fi fost în stare să-i permită lui Peter Wyman să-i scotocească prostata sau să-i manipuleze scrotul?

Profesorul Shaw era obişnuit să întîmpine o rezistență din partea studenților, dar niciodată nu s-a aşteptat la una atît de mare.

A început ca un fel de murmur bronhial, care rapid crescu în forma unor icnituri spasmodice. „la laba. Nimeni să nu pună mîna pe fundul meu", apoi destul de perceptibil – „Băga-l-aş în... pe Shaw". Dar cînd privi cu coada ochiului, profesorul observă că mai mulți studenți începeau să se îndrepte spre ieşire, deci devenea clar că avea de-a face cu o adevărată revoltă în fața lui.

Profesorul trebuia să aleagă, ori să-i trîntească pe toți la examen, ori să se facă a nu vedea şi să treacă mai departe la prezentarea altor parametri pentru prima lor şedință de lucrări practice.

– Acum, desigur, nu putem să facem totul într-o singură oră, anunță el, în speranța că vocea lui nu le va arăta că a capitulat, aşa că eu consider că e momentul să ne oprim în prima noastră oră asupra familiarizării cu ascultarea inimii: zgomotele, freamătul, suflul şi fibrilațiile.

Şi pentru ca să fie sigur că le-a recîştigat bunăvoința, el le întinse o momeală drept stimulent pentru orele următoare.

– Deoarece acestea pot să însemne uneori viață sau moarte, începu el cu o față lipsită de expresie, nici un curs de acest fel nu poate neglija predarea corectă a unui examen genital total. În mod natural pentru acest procedeu noi vom apela la paciente cu mai multă... experiență în domeniu. Dar pentru moment să trecem să ne ascultăm inimile şi să învățăm ceva din muzica lor.

Sala se linişti în timp ce cincizeci şi opt de stetoscoape se mişcară pentru a studia cincizeci şi opt de piepturi.

Ca de obicei, îndelung răbdătorul Dwyer se jertfi ca miel pe altarul diagnosticării. Fu de acord să-i servească drept pacient lui Peter Wyman. Şi virtutea lui fu răsplătită. Cu toate că Peter

era ca un os în gîtul întregului colectiv al anului, totuşi el avea un neobişnuit spirit de observaţie.

– Cred că ai o tahicardie, Hank, zise el, după ce ascultă pieptul partenerului său un timp ce păru anormal de lung.

– Hai, Peter, insistă Hank, am douăzeci şi trei de ani şi sînt sănătos tun.

– Regret, Hank, dar îmi menţin diagnosticul. Dacă nu vrei ca fetiţele tale să devină orfane, ai face bine să mergi la policlinică. De altfel, sincer vorbind, cred că ei nu vor fi în stare să spună mai mult decît am spus eu.

– Bine, Peter, spune-mi atunci ce urmează să fac.

– Deci, zise Wyman, primul lucru pe care te sfătuiesc să-l faci este să te laşi de fumat.

– O, haida-de, fumez doar o jumătate de pachet pe zi. Sînt într-o continuă tensiune şi mă ajută. Vreau să spun că atunci cînd după cursuri tu te întorci într-o cameră liniştită, eu mă duc acasă într-un balamuc de ţipete de copii, de hîrtii împrăştiate peste tot, reţete, sticluţe – şi o soţie care peste toate se vaită întotdeauna că nu o ajut destul.

– Ascultă, Hank, există suficiente lucrări care arată legătura dintre fumat şi bolile vasculare, dar în fond, este viaţa ta în joc şi nu a mea. Apropo, aş mai vrea să adaug că eşti mult prea gras.

Hank Dwyer avea de felul lui o fire bună. Îi trebui însă toată stăpînirea de sine ca să nu explodeze. Vrei să ştii părerea mea despre tine, Wyman?

– Aş fi interesat să-ţi aud speculaţiile.

– Ai o inimă de piatră şi o faţă care cere palme.

Hank îşi strînse în grabă notiţele, ieşi ca o furtună din clasă şi-şi aprinse imediat o ţigară ca să-şi calmeze nervii.

În timpul vacanţei de Crăciun, Warren îşi însoţi mama la Miami Beach să vadă trei sau patru apartamente pe care mătuşa Ceil le indicase drept „chilipiruri".

În cele din urmă, găsiră unul în apropierea complexului Carlton Towers. De fapt, apartamentul lui Estelle era în aer, pentru că etajul doisprezece nu fusese încă ridicat. Puteau însă să-şi imagineze cît de frumoasă va fi vederea ce o vor avea spre ocean. Şi ceea ce era mai important, după estimarea lui Warren, era o proprietate comună, indivizibilă.

– E un lucru de viitor, mamă, o asigură avocatul în devenire. Este o investiţie bună.

– Dar nu costă prea mult? Ratele nu sînt puţin cam mari? Nu depăşesc posibilităţile mele?

– Nu fi îngrijorată. M-am gîndit la toate. Cu pensia pe care o ai poţi duce o viaţă omenească, pînă ce eu voi ajunge să

cîştig un ban ca avocat. Mai devreme sau mai tîrziu, băt; Barn îşi va termina totuşi facultatea lui fără sfîrşit şi va aju un doctor foarte bogat. În afară de asta, Carlton Towers mai şi această micuță cameră de oaspeți pe care Barney sau vom putea folosi în zilele de weekend, cînd vom veni aic soțiile noastre.

Estelle zîmbi. Pot să te întreb cu cine intenționezi s căsătoreşti?

– Desigur. O fată grozavă, – fantastic de frumoasă – care diplomă AB de la Barnard, o licență în drept de la Yale şi găt precum Julia Child.

– Minunat. Eu o cunosc?

– Nu, răspunse Warren. Şi nici eu. Dar nu admit să mai puțin de atît.

– Ascultă, zise Estelle cu umor, important este să te căsătoreşti cu cineva cu care să poți sta de vorbă, care să-ți fie ca un prieten. Aşa am fost noi, tatăl tău şi cu mine. Nu-ți trebuie o zînă din poveşti cu un creier ca al lui Einstein şi cu picioare ca ale lui Betty Grable.

– Hai, mami, răspunse Warren fără să aprobe. Oare Laura nu e frumoasă, deşteaptă şi simpatică?

Estelle aprobă din cap.

– Da, dar uneori mă întreb dacă ea...

– Dacă ea, ce mami?

– Din nenorocire cred că în adîncul sufletului ei, ea nu este fericită.

– De ce? întrebă Warren, sincer tulburat.

– Poate, pentru că ea este *prea* frumoasă, *prea* deşteaptă şi *prea* simpatică.

Laura totuşi nu avu puterea să rămînă singură de Crăciun. Trei ore mai devreme ea îşi luase la revedere de la Barney şi Suzie, care plecau cu una din maşinile lui Lance la o cabană în Vermont unde voiau să-şi petreacă toată săptămîna în viscol şi zăpadă.

Stînd în cantina goală, încercînd să mănînce curcanul ce avea gustul de plastic al podoabelor de Crăciun care atîrnau peste tot, fu cuprinsă la un moment dat de atîta tristețe încît, în cele din urmă, se hotărî să meargă acasă; cu toate că ultimul ei Crăciun acolo fusese catastrofal.

În timp ce înota prin mocirla drumului din Lincoln Place, îşi dădu seama că locurile copilăriei îi deveniseră complet străine.

Chiar şi casa familiei Livingston stătea cu ferestrele goale, arătînd deprimant de părăsită cu afişul verde şi roşu pe care scrie cu litere mari DE VÎNZARE şi care era agățat la intrarea

cipală. Asta era tot ce putuseră vecinii ei să ofere casei, ca oabă de Crăciun.

Ea urcă scările cu teamă. Fu surprinsă însă de primirea şi ățişările pline de afecțiune. Mama zîmbi. Zîmbi şi Luis. Erau există un cuvînt mai potrivit – senini.

Dar la cină descoperi motivul.

Familia Castellano avea un invitat special de Crăciun – pe eşul preot cubanez Francisco Xavier. El mulțumi în limba ıă şi binecuvîntă pe cei prezenți.

Preotul întreținu aproape întreaga conversație. Sau mai e zis ceea ce ar fi trebuit să fie considerat drept conversație.

Era de fapt o liniște punctată de „Te rog, dă-mi salata", „Mai riți friptură, părinte?", „Mulțumesc, a fost minunat".

Dar cînd ajunseră la cafea, el o privi pe Laura şi remarcă:

– Aşa deci, o să fii o femeie doctor, după cîte înțeleg.

– Voi fi doctor, răspunse ea apăsat.

– Este o chemare nobilă, binecuvîntată de către sfinții Cosma şi Damian. Probabil că nu ai auzit de ei.

– De fapt, am auzit. Ei au fost martiri creştini care au practicat un fel de medicină socială, adică au fost „doctori fără le arginți" şi sînt recunoscuți mai mult sau mai puțin drept sfinții patroni ai doctorilor.

– Sînt fericit că ştii atît de multe lucruri despre religia noastră.

– Se mai întîmplă: am învățat despre ei la cursul de istoria medicinii. De asemenea, ştiu despre Benedict şi despre Cavalerii Ospitalieri ai sfîntului Ioan din Ierusalim. Au fost oameni foarte milostivi. În special admir crezul lor monastic „Slăviți-i pe stăpînii noştri, – bolnavii".

– Asta este foarte bine. Îmi place asta la tine, zise Luis cu vădită mîndrie. Noi trebuie întotdeauna să-i respectăm pe pacienții noştri în suferință.

Laura observă că tatăl ei deschisese gura doar a patra oară în seara aceea.

– De fapt, continuă Luis, fixîndu-şi privirea direct pe fața părintelui Francisco Xavier, consider că aceasta este cea mai de preț noțiune a Bisericii catolice. Mult prea des oamenii îşi venerează *doctorii,* fac din noi sfinți pentru că introducem puțină penicilină în ei. Ar trebui să fie invers.

– Acesta e un punct de vedere interesant, replică preotul, politicos. Poate îl voi prinde într-o predică de-a mea.

– Intenționați să rămîneți mai mult timp în această parohie? întrebă Laura.

– Atît timp cît vrea Domnul, replică el cu o voce încetă. De ce întrebi?

– O, mă întrebam dacă nu ați dori să vă întoarceți în Cuba, acum cînd lucrurile se prezintă acolo mult mai bine.

– Mai bine în ce sens? întrebă clericul.

– Vreau să spun, pentru oameni, spuse ea. Batista era un dictator fascist.

– Şi acest Castro este comunist, reproşă preotul.

– El crede în idealurile pentru care eu am luptat, interveni Luis, cu mult mai multă ardoare decît manifestase toată seara. În Cuba lui Castro fiecare primeşte ce i se cuvine.

Laura îşi privi tatăl, mirată. Acesta era punctul de vedere pe care el îl avusese înainte. Era surprinsă să i-l regăsească.

Zîmbi către Luis:

– Sună ca şi cum ai vrea să te duci acolo.

Părintele Francisco Xavier tuşi stingherit în acel moment şi pe neaşteptate totul deveni limpede.

Laura îşi privi tatăl şi i se adresă deschis:

– Papa, doar nu te gîndeşti serios *să pleci* în Cuba?

Luis aprobă dînd din cap cu gravitate.

– Mulți medici din regimul lui Batista au dat bir cu fugiții şi este nevoie de mine acolo.

– Dar nu eşti puțin, – cum să spun – puțin cam bătrîn ca să te joci de-a Ché Guevara?

– Revoluția s-a terminat, răspunse Luis cu entuziasm. Acum a sosit timpul să-i ajutăm să construiască o nouă societate.

Părintele Francisco Xavier îşi lăsă capul în jos ca pentru rugăciune, iar fața mamei ei avea expresia unei măşti.

Laura puse o întrebare care nu se adresa nimănui îndeosebi.

– Este treaba asta adevărată? Să cred că vorbeşte serios?

– Da, plec, *querida,* spuse Luis cu un calm tranşant.

– Şi mama?

Părintele spiritual crezu de cuviință să răspundă în locul lui Inez:

– Mama ta are alte planuri. Ea doreşte, ca să spunem aşa, să ni se alăture nouă.

De data aceasta, total nedumerită, Laura se întoarse spre mama ei.

– Intenționezi să te *călugăreşti?*

– Nu, Laurita, replică ea încet. Voi fi în viața monahală ceea ce se înțelege prin soră poslușnică – *una lega.*

– Un fel de soră mireană, adăugă preotul.

– Mulțumesc, ştiu spaniola, se răsti la el Laura.

– Liniştește-te, o dojeni Inez. Părintele este cel ce a găsit această mănăstire în New York care are nevoie de oameni de

limbă spaniolă care să-i ajute la vizitarea bolnavilor şi la acordarea de sfaturi familiilor nevoiaşe la casele lor.

Laura abia se ținea să nu urle. „Şi cu familia *noastră* ce se va întîmpla?"

– Voi face voia Domnului, explica în continuare Inez. Asta o să mă ajute să-mi ispăşesc păcatele.

Pentru moment Laura nu putu obține alte informații. Îi aruncă o căutătură tatălui ei care avea o privire de om înfrînt. Deodată i se făcu frică şi se simți îngrozitor de singură.

Către cine să se îndrepte acum? Se pare că Luis şi Inez renunțaseră la rolul lor de părinți.

În momentul acela preotul se ridică şi dădu să plece; a doua zi trebuia să slujească liturghia dimineața devreme. Inez se ridică să-l conducă.

– *Buenas noches,* spuse el ca rămas bun.

– Aveți grijă cum mergeți, îl atenționă Inez.

– Domnul este cu mine şi nu mi-e teamă, răspunse preotul în timp ce pleca în noapte.

Luis nu se putu abține şi-i şopti sardonic Laurei:

– Să sperăm că are dreptate. Pentru că, acum trei luni cînd a fost atacat, cu siguranță că Domnul nu a fost cu el şi a trebuit să-i fac cinci suturi pe obraz.

Acum cînd clericul plecase, Laura vroia să-i reproşeze mamei sale faptul că o abandonează.

Dar Inez dispăruse. Oare chiar nici nu vrea să stea de vorbă cu mine?

– Mama urcă sus devreme, explică Luis. Se roagă un timp şi pe urmă se culcă. Hai să mergem în biroul meu să bem ceva, *niña,* apoi adăugă grăbit: Adică un Coca-Cola sau ceva asemănător.

Laura aprobă din cap şi-şi urmă tatăl în domeniul său. Nu putu să nu remarce ordinea care domnea aici. Jurnalele, care altădată erau răspîndite ca frunzele pomilor toamna, erau acum aranjate în rafturi.

Văzînd reacția fiicei sale, Luis explică:

– Estelle mi-a arătat cum să cataloghez cărțile şi revistele. În acest fel ele pot fi mai uşor păstrate. Ce doreşti, Coca, un suc sau doar sifon?

– Indiferent, răspunse ea preocupată de altceva.

Luis desfăcu o sticlă de Canada Dry, turnă într-un pahar şi i l întinse Laurei.

– Stai jos. Te porți de parcă-ai fi străină aici.

– Chiar aşa mă şi simt, confirmă ea cu amărăciune. Mă întreb ce dracu' se întîmplă cu familia asta?

Luis în spatele biroului său se lăsă pe spătarul scaunului şi-şi aprinse o ţigară.

– La masa de seară ai aflat de fapt. Intenţionez să plec în Cuba...

– Pentru cîtă vreme?

– Mă duc *să trăiesc* în Cuba, explică el. Tu ştii că visul meu este să mă întorc în Spania liberă, dar cine ştie dacă o să apuc să trăiesc să-l văd pe Franco mort? Îl admir pe Fidel, iar Guevara este un intelectual cu idealuri frumoase...

Laura asculta în tăcere.

– Printre altele, ca doctor astăzi pierzi mult mai mult timp cu documentele de asigurare decît cu bolnavii. În Cuba, medicina este liberă şi pot trata pe oricine are nevoie de mine.

El ezită un moment şi ea îl întrerupse:

– Chiar o părăseşti pe mama în mănăstirea aia de maici?

Îşi îndreptă mîinile spre cer într-un gest de neajutorat şi răspunse:

– Asta e hotărîrea ei, Laurita.

Se aplecă, întinzîndu-şi corpul său masiv peste masă şi începu:

– Odată, de mult, mama ta şi cu mine ne-am căsătorit. Ne-am unit în toate – aceleaşi idealuri, aceleaşi speranţe, aceleaşi preocupări, aceleaşi concepţii despre felul cum să ne creştem copiii. Nu poţi să-ţi închipui prin ce iad am trecut la începutul căsătoriei noastre. Ea abia îşi revenise în urma rănilor provocate de gloanţe şi tu ai şi venit pe lume, aducîndu-ne atîta bucurie – erai ca o compensaţie la faptul că plecaserăm în exil, părăsindu-ne ţara pe care am iubit-o atîta. Apoi Isobel...

Făcu o pauză şi trase adînc aer în piept.

– Asta a fost lovitura care a dat-o gata şi a îngenunchiat-o pe mama ta. Da, nu este nici o metaforă. Aşa s-a petrecut la propriu. Tot timpul şi l-a petrecut în biserică, rugîndu-se. Noi de atunci nu ne-am mai vorbit. Mă refer la o discuţie serioasă. Nu a existat nici ură, nici disensiune, ci ceva ce era cu mult mai rău – un zid de tăcere. Dintr-odată o căsătorie care avea totul, nu mai rămăsese cu nimic...

Aşa am trăit ca doi străini. Ea conversa doar cu Dumnezeu. Era ca şi cum m-ar fi părăsit şi am rămas singur. Am început să beau mult. Ştiu că ai observat acest lucru. Dar, *niña,* nu-mi mai rămăsese nimic în ce aş fi putut crede... Laura simţi un junghi dureros. „Oare eu nu am putut constitui nici un fel de consolare – pentru nici unul din voi?“

– Apoi a apărut Fidel. Pentru mine el constituie şansa cea din urmă să-mi trăiesc viaţa ca un *verdadero hombre.* Să fiu de folos. Poţi înţelege asta?

Ea aprobă doar din cap.

– Cînd Ministerul Sănătății din Cuba mi-a acceptat cererea, am aruncat blestematele de sticle la gunoi şi de atunci nu am pus strop de băutură în gură. Din nou aveam un țel...

Laura şedea cu privirea pierdută în gol, mintea încercînd să lege toate acestea.

– Deci voi doi... vă despărțiți?

– Îmi pare rău, *querida*. Am ajuns aici după mulți ani. Şi apoi, eu credeam că-ți dădeai seama spre ce merg lucrurile.

– Şi cum intenționai să-mi spui toate astea, în mod original, printr-o mică ilustrată din Havana?

Vocea ei rezona atît de furie cît şi de durere.

– Nu a fost nimic sigur pînă acum cîteva zile, spuse Luis, în chip de scuză. Printre altele fie spus, singurul lucru asupra căruia am căzut amîndoi de acord este că tu eşti suficient de mare ca să-ți porți singură de grijă. Întotdeauna ai reuşit să faci asta.

Laura nu ştia cum să reacționeze. „Oare în meditațiile şi planurile lui mărețe, tatăl ei s-a gîndit cînd şi în ce fel se vor mai revedea împreună?" Ea nu ştiu dacă să urle de furie sau să se prăbuşească de durere, dar se trezi doar gemînd.

Într-o clipă, Luis fu în preajma ei, înconjurîndu-i umerii cu bratele:

– Iartă-mă, te rog Laurita. Recunosc a fost greşeala mea. Înțelege, mi-a fost frică să-ți spun.

– De ce faceți asta? Credeți că dacă am crescut nu mai am nevoie de părinți? îngăimă ea printre lacrimi.

– *Querida,* şopti el cu gingăşie. Curînd te vei căsători. Va fi rîndul vostru *să fiți* părinți. Şi veți putea veni să-l vedeți pe *papacito* al tău pe plaja Veradero.

– Ce te face să fii aşa de al dracului de sigur că mă voi căsătorl vreodată?, sări ea în picioare strigînd.

– Acest Palmer este un tînăr minunat.

– Căsătoreşte-te atunci tu cu el! țipă ea. Doctore Castellano, sînt al dracului de sigură că nu mi-ai fi făcut aşa dacă eu aş fi fost *fiul* tău.

– Nu-i frumos să spui aşa, se-mpotrivi el.

– Ai dreptate, nu-i frumos. Bine, poți să-ți citeşti pe Marx şi Engels ai tăi, eu mă duc să mă culc. Mîine, plec cu primul tren, aşa că nu mă aştepta la micul dejun. Şi spune-i mamei să nu aştepte scrisori de la mine.

Laura se răsuci pe călcîie şi se îndreptă spre uşă, dar înainte de a ieşi se întoarse să spună:

– Poți să-mi faci favoarea să-mi trimiți hainele şi lucrurile mele la Vanderbilt Hall.

Se întoarse iar şi trînti uşa.

Luis Castellano rămase trăznit. Oare pierduse şi *ultima* din cele două fiice?

Cînd, în sfîrşit, Laura se apropia cu un mers şovăielnic de Vanderbilt Hall, acesta i se părea rece şi pustiu ca un mormînt. Fu salutată de singura persoană, destul de ciudată ca să se afle într-o noapte ca aceea acolo.

– Salut, Laura, sînt uluit să te văd aici.
– Să-ţi spun sincer, şi eu sînt uluită că sînt aici.
– Nu vrei să luăm masa de Crăciun împreună?
– Desigur, ai ceva în gînd?
– Mergem la o pizza?
– Da, orice. Aşteaptă să-mi las doar lucrurile în cămin.

Un sfert de oră mai tîrziu îşi croia drum prin zăpadă spre pizzeria lui Jacopo, alături de cel mai fermecător băiat din anul lor...Peter Wyman.

Pace pe pămînt şi între oameni bună-nvoire!

Barney îşi prelungi vacanţa de iarnă cît putu mai mult. Împreună cu Suzie, părăsiseră New Hampshire abia în ultima zi după cină, aşa că sosiseră la Vanderbilt cu puţin înainte de miezul nopţii.

Se sărutară şi se despărţiră, trebuind să doarmă fiecare în camera lui pentru prima oară după o săptămînă petrecută împreună. În drum spre culcare, Barney îşi goli cutia poştală care gemea de plină ce era. Erau facturile obişnuite şi cîteva ilustrate de Crăciun. Nimic deosebit de important. Privirea, însă, îi căzu pe un plic cu aspect oficial, de la un oarecare „Esterhazy", de la... Morga oraşului New York.

„Ia te uită porcărie", gîndi el, „cineva doreşte să identific un cadavru. Ce altceva poate însemna asta?"

Cum intră în cameră rupse plicul şi începu să citească scrisoarea bătută cu grijă la maşină.

Dragă Barney,

Am învăţat toate şmecheriile. Ceea ce se face într-un spital de nebuni nu poate fi numit vindecare (cuvîntul acesta nici chiar psihiatrii nu-l pronunţă niciodată) ci, asemănător unui actor care-şi studiază rolul, îţi însuşeşti caracteristicile unei persoane „normale". La sfîrşitul piesei toţi sînt foarte mulţumiţi că te pot trimite în lume şi mai înscriu o bifă în războjul lor.

După un timp, doctorul Cunningham a devenit un tip foarte cumsecade – mai cu seamă din clipa în care a încetat să mai recepţioneze telefoanele tatălui meu. El m-a ajutat să descopăr o mulţime de lucruri utile pentru mine.

Mai intenționez încă să mă fac doctor – nu la Harvard – ci undeva unde șobolanii seamănă mai mult a șoareci. Distanța nu mai contează, căci nu am cunoscut nici un pacient care să fi întrebat doctorul ce fel de studii are la bază.

Mă întreb, oare Sigmund Freud știa biochimie?

Oricum, așa cum ai putut să constați de la începutul acestei scrisori, am reușit să-mi înving teama de viscerele cadavrelor, tocmai făcînd lucrurile de care mi-a fost îngrozitor de frică. Undeva, în adîncul meu, încă mi-e teamă, dar cel puțin sînt capabil să mă controlez, așa cum m-a învățat doctorul Cunningham.

Pe de altă parte, am încetat să mă simt vinovat de faptul că-l urăsc pe tatăl meu. El merită acest lucru.

Acum el nu știe unde mă aflu și nici nu știe măcar cine sînt, pentru că mi-am schimbat numele de familie cu cel avut de mult, Esterhazy. Sînt convins că l-a scos total din minte.

Dacă totuși ai ajuns pînă aici citind această plictisitoare scrisoare, închei spunîndu-și că întotdeauna mă voi gîndi la tine cu dragoste, ca la un prieten adevărat și cu recunoștință pentru mărinimia pe care mi-ai arătat-o atunci cînd am avut atît de multă nevoie de asta.

Îți urez sărbători fericite de Crăciun și sper că te vei căsători cu această fată grozavă, Laura Castellano.

Al tău,
Maury Esterhazy (născut Eastman)

„O", gîndi Barney, „Binecuvîntarea Domnului să fie cu noi toți". „Bravo, Maury. Nu au reușit să-i prăjească de tot creierul".

I se părea că noul an va avea un început promițător, mai cu seamă dacă scrisoarea pe care urma s-o scrie *el* va avea și ea un răspuns favorabil.

Tocmai își pregătise stiloul și hîrtia și începuse să scrie, cînd i se păru că aude telefonul zbîrnîind jos în hol. Poate să sune, nu este pentru mine. Apoi auzi o ciocănitură în ușă și vocea adormită și ușor supărată a lui Lance Mortimer îl anunța:

– Telefonul, Livingston. Admiratoarele tale nu au somn niciodată?

Barney puse stiloul jos și alergă la telefon. Draga de Suzie, i s-a și făcut dor de mine. Receptorul, în cîteva secunde se și găsea în mîna lui și cu sufletul la gură reuși să spună:

– Salut, baby.

De la capătul firului, vocea era timidă și plină de scuze.

– Barney, sincer îmi pare rău că te deranjez atît de tîrziu...

Era Laura.

– De fapt de o oră şi jumătate încerc să te prind,continuă ea. Sper că nu te-am trezit.

– Nu-ţi face probleme, Castellano. Ce s-a întîmplat?

– Nimic monumental. Doar că lumea se întoarce pe dos. Mai bine aştept pînă mîine dimineaţă.

– Lasă astea. Te aştept, în hol, chiar acum.

– Eşti sigur că aşa e bine? întrebă ea pierdută.

– Nu fi proastă. Sînt acolo într-o secundă.

Barney agăţă receptorul şi se întoarse în cameră.

Se aplecă şi-şi încălţă bascheţii. O secundă mai tîrziu, gata să plece, îşi aminti de cea mai importantă scrisoare, pe care începuse s-o scrie.

Se întoarse la masa lui de lucru şi o privi.

Draga mea Susan,

Am două întrebări să-ţi pun:

1. Vrei să fii iubita mea pentru totdeauna?

2. Vrei să te căsătoreşti cu mine?

Totul era acolo, pus pe hîrtie, în afară de semnătură.

S-o semneze şi în drum s-o pună în cutia ei poştală?

Nu, nu mai considera că este timpul potrivit. Luă hîrtia, o mototoli, făcînd din ea un ghemotoc şi, ca un aruncător de mare clasă, o aruncă la coş.

Şi coborî s-o întîlnească pe Laura.

DOUĂZECI ŞI UNU

– Castellano, eşti sigură că nu ai luat LSD?

Erau doar ei amîndoi în marele hol la ora aceea şi şoaptele lor se auzeau în toată clădirea.

– Crede-mă, Barn, aş vrea să fi luat. Nu-mi doresc nimic mai mult decît să uit din realitate ceea ce ţi-am povestit. Cine a auzit vreodată ca o mamă să vrea să ajungă călugăriţă?

– Bine dar nu va intra în Sfîntul Ordin. Nu ai spus tu că ea o să fie doar o soră laică?

– Şi care naiba-i diferenţa? Problema este că toată familia mea se spulberă. Voi fi singurul orfan din lume cu părinţii în viaţă. Se putea simţi cît e de disperată. Barney înţelegea

destul de bine lucrul acesta. Şi el suferea de iminenta pierdere a casei atît de dragi lui în care crescuse. Dar el avea cel puțin mîngîierea că-şi ştia familia în apropiere. Ea, însă, nu avea încotro să se îndrepte decît în camera mizerabilă de la cămin.

– Laura, zise el încet, ascultă-mă. Mănăstirea mamei tale înainte de toate se află doar la cîteva ore de mers cu maşina față de oraş. Şi chiar şi Cuba, nu e decît la nouăzeci de mile marine depărtare de coasta Floridei. Dacă eşti în formă poți practic să înoți pînă acolo...

Imaginea absurdă de a se vedea zbătîndu-se singură în valurile oceanului o făcu să zîmbească, dar numai pentru o clipă.

– Oricum, continuă cu zel Barney, aminteşte-ți că mă ai încă pe mine. Şi întotdeauna vei avea o casă unde să mergi. Mă refer la faptul că Estelle tocmai a cumpărat acel apartament mare şi frumos în Miami.

Ea îşi lăsă capul în jos şi începu să scîncească.

– Ascultă, fetițo, e timpul să-mi iau rolul de tătic în serios şi să-ți spun categoric. Vreau să mergi în camera ta, să bei un pahar cu lapte cald şi să te vîri direct în pat. Acum, faci ce ți-am spus?

Ea aprobă din cap şi se ridică. Barney se ridică şi el. Pentru un moment stătură amîndoi nemişcați, doar la cîțiva centimetri unul de altul.

– O, Doamne, Barney, murmură ea din suflet, ce m-aş fi făcut fără tine?

– Castellano, aceasta este o întrebare pe care să nu o mai pui niciodată.

– Cheryl, ce dracu', nu poți să liniştești o dată copiii ăştia?

– Sînt gemene dar totuşi sînt diferite, Hank. Se trezesc la ore diferite, mănîncă la ore diferite, se udă...

– Nu-i nevoie să-mi spui *mie* astea, pentru numele lui Dumnezeu. Cum dracu' pot să învăț în infernul ăsta?

– Dar nu trebuie să țipi, Hank.

– O, minunat, replică el sardonic, văd că mie îmi spui să tac, dar pe pacostele astea mici nu eşti în stare să le faci să tacă.

– Este acesta un mod de a te referi la copiii tăi?

– O, lasă-mă-n pace! Se ridică, închise cu zgomot cartea, îşi adună notițele şi-şi luă haina.

– Unde te duci? se lamentă Cheryl.

– Într-un loc liniştit... La bibliotecă. Trebuie să învăț toate amănuntele privind consultul medical.

– Încearcă să-ţi consulţi capul tău în timp ce eşti acolo, mai apucă ea să strige după el, dar cuvintele îi fură acoperite de zgomotul uşii trîntite.

Nu se putea spune că la Facultatea de Medicină Harvard era numai muncă fără nici un fel de distracţie. De fapt muncă multă era, cu un singur amuzament: un spectacol tradiţional dat de anul doi. Era vorba de o realizare necenzurată realizată de către autori obosiţi şi răzbunători, o capodoperă de vulgaritate. Spectacolul dat era unic de la Aristofan încoace. Studenţii ştiau că ţintele spiritului lor (dacă se putea numi aşa) le constituiau cei aşezaţi în sala de teatru.

În acest an piesa era intitulată „Relaţii publice" şi marca un maxim al loviturilor sub centură. Aşa cum era şi imnul către profesorul de Anatomie:

Luber este un necrofil.
Lui îi place să bage morţii-n sac.
Îl întrebăm de ce-i place să trăiască aşa
Iar el ne răspunde „Asta îmi aduce aminte de nevastă-mea".

Succesul se datoră în mare măsură talentului creator al lui Lance Mortimer. De îndată ce cortina se lăsă, decanul Holmes se grăbi să-i adreseze felicitări autorului.

– Mortimer, ai un dar nemaipomenit pentru lucrurile murdare. Ar fi trebuit să te faci pornograf, cred, nu doctor.

– S-ar putea chiar aşa să fac, domnule, dacă nu iau examenul la biochimie. În timp ce ieşea, Lance se felicită pentru instinctul său. În noaptea aceasta, extravaganţa scatologică le cucerise inimile şi minţile murdare ale celor care aveau influenţă...

Pentru a-i ajuta pe studenţi să-şi încadreze studiile într-un context potrivit, li se ofereau acestora serii scurte de conferinţe sub titlul generic de Medicină Socială. Aceia care se aşteptau la un înalt nivel fură dezamăgiţi atunci cînd primul vorbitor, un reprezentant al Asociaţiei Medicilor din America, începu să critice medicina socializată.

– Să nu uităm că Lenin a declarat că „medicina socializată este cheia de boltă a statului socialist".

Şi el continuă să denunţe incapacitatea asigurării pentru boli drept „un alt pas îndreptat spre naţionalizarea totală a asistenţei medicale".

– Ce părere ai? îl întrebă Barney pe Lance, în timp ce părăseau sala după cuvîntarea pasionată pe care o ascultaseră.

– Nu ştiu, spunea totuşi lucruri interesante.

Laura sosi la timp ca să audă comentariul lui Lance.

– Lance, este un adevăr că oamenii săraci sînt mai bolnavi şi au o durată medie de viață mai mică decît a celor bogați. Crezi că asta e drept? Acest tip predica un fel de medicină pentru elite: plăteşte acum, ca să trăieşti mai tîrziu. Aş fi dorit să fi avut nişte ouă la mine ca să i le arunc în cap acestui ticălos.

Barney zîmbi la explozia ei, în timp ce Lance contraatacă blînd:

– Fiecare om cu norocul lui.

– Nu, Lance, *acelaşi* noroc pentru *toți* oamenii. Şi apoi sper că ai observat că nu ai auzit nimic din partea opoziției. Vreau să spun că ar fi trebuit să fi fost aici cineva din partea Comitetului Național al Sănătății. Sînt nişte băieți buni..., doar că sînt la fel de săraci ca şi oamenii pentru care luptă. Asociația Medicilor Americani cheltuieşte milioane de dolari în fiecare an numai ca să taie orice fel de asigurări pentru sănătatea națională.

– Bine, îşi permite Lance, sîntem o țară liberă, Laura.

– Nu este aşa Lance, în domeniul protecției sănătății sîntem o țară extrem de scumpă.

– O, haide, descalecă de pe calul de bătaie, vrei?

Laura nu catadixi să răspundă. Ea se întoarse doar şi se îndepărtă.

– Este cumva un fel de comunistă? îl întrebă Lance pe Barney.

– Nu, bătrîne, este doar o ființă omenească sensibilă, cu o conştiință socială adevărată.

– Bine, dacă aceasta este situația, ricană Mortimer, în mod sigur ea şi-a greşit locul venind aici.

Nici unul din ei nu putu să doarmă în noaptea dinaintea examenului practic. „Ce anume îi făcea să le fie atît de frică ", se întrebau singuri sau unul pe altul.

– De fapt, trase concluzia Barney, ne purtăm ca şi cum ar trebui să mergem într-un teritoriu neexplorat. Dar vaginul este o parte a corpului cu care am avut de a face de *ambele* lui părți. Într-un anumit fel, deci, putem considera asta un fel de întoarcere acasă.

– Asta e un rahat de prima categorie, contraatacă Bennett în timp ce distribuia sticlele cu Heineken tuturor celor din gaşca ce se adunase în camera lui ca să-şi împărtăşească – cu speranța de a împrăştia – îngrijorarea lor cu privire la primul lor examen pelvian de a doua zi.

– Da, interveni Lance, de ce, Livingston, nu admiți că eşti speriat. Toți sîntem.

– Nu am spus că sînt speriat, am încercat doar să fac ceva ca să ne liniştim. De fapt, de ce nu ascultăm pe unul cu experiență?

El arătă spre Skip Elsas, coechipierul lui de la baschet, student în anul patru şi prin urmare unul care trecuse prin acest chin.

– Hai, Elsas, spune, îl îndemnă Bennett.

– Ca să fiu sincer în mod absolut, începu Skip, acest prim examen pelvian este unul dintre cele mai dificile lucruri pe care a trebuit să-l facem. Nu mă interesează ce experiență aveți, dar niciodată nu ați avut o lampă aprinsă la cîțiva centimetri de borcanul cu miere, pe care să-l examinați clinic. În afară de asta, dacă nu ştii ce ai de făcut poți să-i produci multă durere femeii. În primul rînd să nu uitați să încălziți speculumul. V-aş întreba cum v-ați simți *voi* dacă cineva ar pune o pereche de cleşti metalici reci într-unul din orificiile voastre?

O mînă se ridică în semn că proprietarul ei cere voie să ia cuvîntul.

– Nu putem să folosim un unguent? întrebă Hank Dwyer.

– Nu, nu. Prima voastră sarcină este să luați mostre curate de celule – secreție, lucruri de-astea, şi de asemenea o cultură pentru examenul de gonoree.

– Vrei să spui că noi trebuie să ne proptim nasurile într-un teren bolnav? se plînse jignit Lance.

– Nimeni nu spune că trebuie să vă folosiți nasurile, răspunse Skip cu un zîmbét subțire.

Urmă un rîs nervos ici colo în cameră.

– Biine, continuă el. În momentul în care introduceți speculumul, îl deschideți şi – dacă vă găsiți într-o poziție corectă – veți reuşi să aveți o perspectivă asupra colului uterin care se află în partea de jos şi posterior. Îl veți recunoaşte cînd îl veți găsi pentru că are aspectul unui ochi mare roz. Apoi vă realizați recoltarea şi delicat ieşiți afară.

Se auzi un oftat colectiv de uşurare.

– Aşteptați, protestă Skip. Îşi ridică brațele ca un polițist care opreşte traficul. Pînă aici este numai o jumătate din treabă. Acum puteți să puneți puțină vaselină pe cel de-al doilea şi al treilea deget al mîinii cu care faceți examinarea (el le demonstră). Şi apoi executați examenul bimanual. Cu aceste două degete în interiorul vaginului – ceea ce poate fi o procedură mai familiară pentru unii din voi.

Se aştepta la chicote de apreciere, dar acestea nu veniră.

– Puneți cealaltă mînă pe abdomen şi încercați să stabiliți mărimea şi starea uterului, care în mod normal se simte ca un

fel de lămîie. Secretul este să încercați să dați impresia că știți ceea ce faceți. Toată treaba nu trebuie să țină decît cinci minute. Ah, – și încă un lucru – trebuie să aveți grijă să vă controlați bine simțurile, pentru că, credeți sau nu, dar la primele dăți poate apărea un fel de... excitație sexuală.

Făcu o pauză și pe urmă zise: Sînt întrebări?

Mîna lui Hank Dwyer se agită în aer.

– Da? întrebă Skip.

– Ai zis..., colul este *roz,* nu-i așa?

El aprobă din cap.

– Bine, confirmă Hank, eu am un pic de experiență, știi – cu soția mea...

– Și? îl îndemnă Skip. Și care e problema?

– Uite, aș vrea să zic că... la soția mea pare *albastru* deschis. Crezi că e ceva în neregulă?

– Bine, replică expertul lor. Văd că nu ai citit atent cursul, bătrîne. Acesta este cunoscut ca „semnul lui Chadwick".

Hank, din palid cum era de obicei, deveni livid.

– E ceva grav?

– Nu, spuse Elsas, asta depinde doar de tine și de soția ta. Culoarea albăstruie a colului arată că ea este însărcinată chiar în momentul ăsta.

La aceasta, preotul de odinioară, zise:

– Doamne sfinte!

Criminalul lovi din nou. La un an după prima sa vizită (el sau ea) intră în laboratorul cu cîini în mijlocul nopții și omorî la întîmplare șase exemplare.

Facultatea fu tentată să cheme poliția, dar decanul Holmes se împotrivi grijuliu. Societatea de protecție a animalelor se agitase întotdeauna împotriva folosirii animalelor vii în laboratoarele de experiență, iar acest incident i-ar fi adunat pe toți sub arme.

– Cred că cea mai bună soluție este, dacă asta putea fi o soluție, să lăsăm cîinii adormiți să zacă întinși, sugeră el într-o reuniune secretă pe care o avu cu profesorul Lloyd Cruikshank și asistenții lui de laborator. Trebuie să rezolvăm acest mister noi singuri.

Decanul insistă. – Aveți unul din voi vreun indiciu? Știm că a folosit supradoze din obișnuitul analgezic, dar s-ar putea să existe ceva particular în comportarea acestuia. Mă refer la faptul că a omorît aceeași rasă, unii mai mari, alții mai mici.

Mike, unul dintre asistenți, ridică mîna.

– Dar cîinii erau foarte rău mutilați.

– Nu înțeleg.

– După cum ştiți, o parte din studenți manevrează mult mai bine bisturiile față de alții. Unii mai ageamii produc adevărate ravagii în interiorul cîinilor.

– Şi le provoacă dureri..., sugeră decanul.

– Da, ei sînt anesteziați, dar unii dintre cîini suferă în timpul ultimelor proceduri.

– Înțeleg ce vrei să spui, Courtney, spuse profesorul Cruikshank, adresîndu-se apoi decanului. Credeți că avem de-a face cu un criminal milos?

Holmes aprobă din cap.

– Toate dovezile conduc în această direcție.

Profesorul Cruikshank continuă:

– Această treabă a început anul trecut, aşa că nu ar fi posibil ca persoana respectivă să fie acum în anul doi?

– Cunoaşte cineva din voi vreun trăznit sau vreun supraaltruist nebun de anul trecut? De obicei aceştia se fac cunoscuți prin predici referitoare la cruzimea împotriva animalelor.

Cruikshank şi asistenții săi căzură din nou pe gînduri. În-tr-un tîrziu, Mike îşi aminti:

– În ziua de după incidentul de anul trecut, negrul acela a obiectat profesorului că nu e nevoie să aducă alți cîini pentru continuarea experimentului.

– Trebuie să fi fost Bennett Landsmann, spuse decanul.

– Da, domnule, cred că aşa îl cheamă.

– Dacă el este făptaşul, mi-e teamă că va trebui să păstrăm tăcerea, comentă decanul.

– Hai, Courtney, se oțărî Cruikshank, numai pentru că băiatul acela e negru...?

– Nu am auzit ce-ai spus, replică Holmes scurt. Doctore Cruikshank, pot să-ți vorbesc între patru ochi?

Profesorul le făcu semn tinerilor săi colaboratori şi aceştia se făcură nevăzuți. Apoi întrebă: – Ce atîta secret?

– Îmi dau seama că numele de Landsmann nu-ți spune nimic, Lloyd. Tu nu citeşti *The Wall Street Journal?*

– Ba da.

– În cazul ăsta poate că ai citit că firma Clothing Federated tocmai a cumpărat Royal Leathercraft – proprietatea domnului Herschel Landsmann pentru douăzeci şi opt de milioane de dolari...

– Şi?

– Pentru a marca această ocazie şi a-şi exprima recunoştința față de facultatea în care fiul său îşi desăvîrşeşte educația, domnul Landsmann a făcut o donație de un milion de dolari asupra căreia insistă să rămînă anonimă.

Cruikshank fluieră... – Dumnezeule, îl cunoşti pe tînăr?

– Da, puțin – este un cetățean serios şi nu pare a fi tipul de criminal, deci nu cred că ar fi posibil să-l acuzăm că-i vinovat.

– Am impresia că avem de a face cu un somnambul care hoinăreşte noaptea pe holuri.

– Hai s-o lăsăm baltă, Lloyd, e vorba doar de cîțiva cîini care au fost omorîți.

– Pînă acum, Courtney, atenționă Cruikshank.

În fața sălii de consultații ginecologice, studenții strînşi în grup, în halate albe care nu erau pe măsurile lor, aşteptau stingheriți. Într-un fel se simțeau vinovați că trebuiau să se pretindă nişte experți, ei fiind de fapt doar nişte turişti într-o țară necunoscută pentru care nu aveau nici măcar viza.

Grete Andersen ieşi şi fața ei reflecta o mare satisfacție şi mulțumire.

– Cum a mers? întrebă nervos un coleg.

– Fără probleme. Pacienta a fost de fapt fericită să fie consultată de o femeie, care *ştie* cum te simți în situația asta. Şi ea plecă legănîndu-şi trupul, în timp ce cîțiva dintre ei se întrebau cum ar fi dacă ar trebui s-o consulte pe ea.

Barney îşi auzi numele strigat. Intră în cabinet cu curaj şi rămase surprins de ceea ce văzu. Pacienta lui era deja întinsă pe spate pe masă, în poziție „litotomică", cu călcîiele prinse în nişte curele şi cu un cearşaf de hîrtie care-i acoperea corpul de la talie în jos – astfel încît *ea* să nu-l poată vedea în timp ce el o consulta. O lumină alb-albăstruie ilumina exact regiunea pe care el trebuia s-o consulte.

În vederea realizării unei proceduri medicale corecte, lîngă masă era prezentă o soră care-i servea de consultant şi asistent. Aceasta îl ajută să-şi pună mănuşile chirurgicale, după care se dădu la o parte ca să-i facă loc să poată începe consultația.

Barney privi pacienta. Era cu părul blond artificial, aproape de patruzeci de ani, puțin cam corpolentă.

– Bună, spuse el pe un ton pe care-l vroia încurajator. Sînt doctor Livingston şi voi face un control vaginal de rutină, pentru a vedea dacă totul este normal. Te rog să stai relaxată şi să-mi spui imediat cum simți dureri. Vreau să spun că de fapt nu o să doară..., am făcut acest lucru de mii de ori. (Aceasta era o şmecherie pe care i-o încredințase Skip, în particular.)

Pacienta îi răspunse cu un singur cuvînt: „Rahat".

Barney, refuzînd să-şi creadă urechilor, începu să facă examenul genital extern pentru a vedea dacă existau inflamații, atrofieri sau altceva.

Cu blîndețe, el despărți labiile şi începu să dicteze sorei:

– Nici o scurgere vaginală, nici o anomalie de clitoris.

O cercetare rapidă îl convinse că atît coapsele, cît şi muntele lui Venus şi regiunea perianală erau normale.

Veni clipa cînd trebui să folosească speculumul.

Îl luă de pe tavă – era unul model Pedersen, care avea forma unui cioc de rață. Îl simți rece şi-i ceru sorei să-l țină în apa caldă a jetului robinetului ca să-l încălzească.

Încă o dată îi ceru pacientei să se relaxeze. Apoi, respirînd adînc, despărți labiile cu degetele înmănuşate ale mîinii stîngi şi introduse speculumul în vagin în jos (pentru a evita uretra).

Găsi apoi uterul, după părerea lui cu foarte puțin disconfort pentru pacientă. Cel puțin tot ce auzi fusese doar în şoaptă „O la dracu'!". Ajunsese acolo. Acum trebuia să fixeze lamele despărțitoare în poziție deschisă, strîngînd şurubelul de la capăt. Luă apoi spatula vaginală şi, cu multă atenție, începu să curețe interiorul vaginului de mucus, pe care-l luă şi-l puse pe lamela special pregătită. Înmînă apoi sorei secreția ca şi cum – cel puțin teoretic – trebuia dusă la laborator pentru a fi analizată.

Trebuia apoi să acopere lamela cu un spray fixativ. Încercînd să-şi îngroaşe vocea cu jumătate de octavă – pentru a părea mai în vîrstă şi mai important, el ordonă:

– Soră, te rog, spray.

Fără să spună un cuvînt, aceasta îi înmînă un flacon de... nu, nu se poate aşa ceva..., lac pentru păr Revlon. El se uită la ea derutat.

Sora zîmbi şi spuse nevinovat:

– Asta folosesc *toți* doctorii, domnule.

– O, da, desigur, mulțumesc, îşi reveni Barney.

Jumătate din treabă era făcută. Urma controlul manual. În timp ce întinse mîna şi sora îi puse vasilină pe degete, se gîndi că ar fi bine să vină la marginea mesei şi să-şi încurajeze încă o dată pacienta. Dar cum pătrunsese în părțile ei intime, în mod paradoxal, acum nu mai îndrăznea s-o privească în față.

– Foarte bine, zise el plin de încredere, dar cu privirile într-o parte, dacă vom sta relaxat, următoarea parte nu va fi cîtuşi de puțin dureroasă.

La care, pacienta răspunse:

– *Sînt* relaxată, ceea ce îi mări lui Barney încrederea în sine.

Punînd palma stîngă pe abdomenul ei, el începu să introducă degetele unse în vagin, cînd auzi că pacienta respiră cu mişcări joase şi rapide...

– Vă simțiți bine, doamnă? întrebă el îngrijorat.

– Doctore, ai uitat să-mi spui să fac asta. Respirațiile scurte mențin relaxat, fără încordare, peretele abdominal.

– O, da. Desigur. Mulțumesc.

Mişcînd uşor, cu multă grijă mîna stîngă, reuşi să localizeze uterul şi să-i precizeze poziția, mărimea, consistența, conturul şi mobilitatea.

Apoi, palpă în grabă ovarele şi se conformă celor spuse de marele doctor în devenire Elsas: „Ieşi dracului afară".

Încheie vizita în mod galant:

– Mulțumesc, doamnă, ați colaborat foarte bine.

– Mulțumesc, puiule, nici tu nu ai fost prea nepriceput.

La bufet, în timp ce serveau mesele, era împămîntenit obiceiul să se discute în exclusivitate probleme ce priveau bărbații. Laura, deşi făcea mereu excepție de la regulă, în seara aceasta merse să se alăture colegelor ei la aceeşi masă.

Era o reacție naturală. Şi asta pentru că studentele, prin natura lor, se simțeau mai aproape de ființele care stăteau cu picioarele fixate în curele, de acord să le pătrundă cineva în părțiile lor intime. De fapt asta era o reacție naturală față de sexul opus.

Dar bărbații nu erau insensibili la faptul că unii dintre ei provocaseră pacientelor lor disconfort, anxietate şi chiar dureri.

Bennett era unul dintre cei mai pocăiți:

– Ştiu că i-am produs dureri femeii aceleia, repeta el mereu. Scotea un fel de gemete înfundate. Nu am reuşit să-i localizez uterul. Mi s-a părut că au trecut ore întregi pînă ce am reuşit totuşi.

– Sînt fericit că nu am avut asemenea surprize, Landsmann, remarcă Barney cu sinceritate. Vreau să spun că pacienta mea avea mult mai mult umor ca mine. În clipele în care nu reuşea să mă facă cnocaut, începea să rîdă de mine. Cine naiba doreşte să se facă ginecolog?

– Ei, hai, Livingston, protestă Lance. Astea nu sînt nişte tipe de genul Mary Poppins. Sînt doar nişte pros.

– Ce vrei să spui prin pros?

– Eşti naiv, Livingston, lasă-mă să-ți explic în termeni sportivi. Ce este Bill Russell în baschet, la fel şi fetele alea sînt pentru sexul feminin.

Lui Barney îi căzu falca.

– Degeaba..., îți bați joc de noi.

– Să ştii că-i adevărat, replică Lance, pe onoarea mea de cercetaş. Data viitoare, dacă mai vrei să faci un control pelvian la una din ele, te va costa douăzeci şi cinci de dolari la Hotelul Berkeley.

– Cheryl, de ce dracu' nu mi-ai spus că eşti însărcinată?

– Nu eram sigură, Hank. Mă întreb cum de ai aflat?

– Se mai întîmplă. Am dedus după culoarea colului tău.

– Bine. Dar nu înțeleg. Eşti supărat pentru că sînt însărcinată sau doar pentru că nu ți-am spus?

El se opri un timp înainte de a răspunde.

– Puțin din amîndouă, cred. Nu ne ajung problemele ce le avem deja cu cele două gemene? Cum vom reuşi să ne descurcăm cu banii?

– Asigurarea ta Harvard va acoperi toate cheltuielile pentru maternitate. Ce alte sacrificii mai sînt necesare?

– Bine..., poate că tu nu te gîndeşti, dar eu găsesc că şi privarea de relații sexuale care urmează, este tot un sacrificiu.

– Nu *tot* timpul, Hank. Obstetricienii de azi spun...

– La naiba, să nu-mi spui mie ce spun doctorii... *Eu* sînt cel care am dreptul să-ți spun *ție*... Şi să nu-mi declari că erai plină de entuziasm după naşterea gemenelor. Practic a trebuit să te violez.

– Vrei să spui că ar fi fost bine să folosim anticoncepționale?

– Da. Există pe piață nişte pastile – Enovid, Ovral.

– Bine, dar sîntem catolici, nu-ți dai seama?

– Draga mea, dar sîntem în secolul douăzeci. Pariez că şi soția lui John F. Kennedy foloseşte pastilele.

– Dar ea este chiar acum însărcinată, să ştii, Hank.

– Doamne, tu ai răspunsuri pregătite pentru toate, nu-i aşa?

Într-o clipă obrajii lui Cheryl se umplură de lacrimi.

– Nu te mai înțeleg deloc, Hank. Ocărăşti tot timpul. Țipi întruna la mine. La început am crezut că m-am măritat cu un sfînt, dar tu te-ai prefăcut într-un monstru.

Nu suporta s-o vadă plîngînd. O cuprinse în brațe şi şopti.

– Iartă-mă, cred că sînt cam obosit. De fapt vestea este grozavă. Poate că acum o să fie băiat.

Barney era absorbit în studiu, cînd auzi iarăşi o serie de ciocănituri în uşa lui.

– Hei, răspunse el ursuz, nu se vede pe uşă afişul „NU DERANJAȚI"?

– Barney, fii băiat de treabă, se auzi o voce de partea cealaltă a uşii. Aici este distinsul tău coleg, doctor Landsmann.

„Bine", se gîndi Barney, „cel puțin Ben nu vine să-mi ceară sfaturi psihiatrice. (Aşa cred cel puțin. Pînă în prezent este singurul care n-a făcut-o.)"

Deschise uşa.

– Repede, Landsmann, învăț ca să devin doctor. Ce s-a întîmplat?

– Aduc noutăți cutremurătoare din „Olympus".

– Ce anume?

– Cupa Durilor...

– Degeaba, spuse Barney, vînturîndu-şi brațul ca şi cum ar fi evitat o rachetă. Nu există nici o putere pe pămîntul ăsta care să mă facă să mă întorc pe teren.

– Calmează-te, Livingston, spuse jovial Bennett. Ascultă ce am aflat. Se căută în buzunar, apoi scoase o bucată de hîrtie pe care i-o întinse agitatului său prieten. Presupun că ai şi tu una la fel în cutia ta poştală... Pe anul acesta meciul s-a anulat.

– Cum? Acum pe fața lui Barney se putea citi dezamăgirea. De ce?

– Versiunea oficială, lansată de decanul Holmes, este că studenții de la medicină sînt prea ocupați cu studiile lor şi că nu le mai rămîne timp pentru astfel de ocupații mondene.

– La dracu, şi adevărul de fapt care-i?

– După cum sînt informat, adevărul este că avocații au reuşit să racoleze, pe lîngă Mack „Camionul", încă doi în anul întîi care au jucat în echipa națională de baschet, şi atunci decanul Holmes a luat-o pe drumul lui Falstaff.

Barney aprobă din cap.

– Discreția este lucrul cel mai important. Fără îndoială că aceste concursuri vor fi reluate imediat ce „Camionul" şi „Camionetele" vor absolvi facultatea.

Bennett zîmbi.

– Cred că merită să bem pentru asta. Am ascuns două sticle cu apă minerală afară lîngă uşa ta.

„Bun băiat, Bennett. Aş dori să am cît mai mulți vizitatori ca tine".

Barney căută să scurteze cheful, pentru că o aştepta pe Suzie. La o jumătate de oră după plecarea lui Bennett, se auzi din nou o bătaie în uşă, care nu era însoțită de glasul dulce al lui Suzie.

– Livingston nu este aici, strigă el.

– Te rog, Barney, am venit să te văd.

Era Laura. Expresia feței ei reflecta tonul vocii.

Era gata să plîngă.

– Îmi pare rău, Barn. Ştiu că sînt ca un ghimpe pentru tine. Dar este ceva care nu suferă amînare. Intră trăgînd după ea geanta pentru cărți de culoare verde.

– la loc, oferi ospitalier Barney, arătînd spre scaunul său de doisprezece dolari luat la mîna a paişpea.

Ea îşi scutură capul.

– Prefer să rămîn în picioare. Am lucrat cam mult în laborator şi nu m-am uitat în cutia poştală pînă acum. Acest nobil Francisco Xavier, în timp ce o ajuta pe mama să elibereze casa, a găsit ceea ce el numeşte o comoară printre scrierile tatălui meu. Una din ele m-a lăsat perplexă.

– Pot s-o văd?

– E în spaniolă. Scotoci în geantă printre cărți, după o carte legată în piele. Citeşte mai întîi astea. O să-ți traduc dacă ai probleme.

Îi înmînă lui Barney un teanc de hîrtii îngălbenite. El parcurse în grabă prima pagină şi citi: „*Llanto para un hijo nunca nacido*". Se uită în sus spre ea.

– Cîntec de jale pentru un fiu nenăscut, traduse ea.

– Am înțeles asta, spuse Barney încet. Dar mă surprinde cît de departe îi poate merge imaginația.

– Nu este fantezie. Este vorba despre un băiat pe care a trebuit să-l avorteze la o femeie...

– Mama ta?

Ea dădu din cap.

– Se pare că ea era însărcinată cînd a fost împuşcată – deşi nici unul din ei nu mi-a spus niciodată nimic. Şi Luis a fost nevoit să sacrifice copilul – pe *fiul* său – pentru ca să-i salveze viața.

Făcînd o încercare inutilă de a arunca povara de pe umerii săi, ea comentă: – Sună aproape poetic!

Barney se ridică, îi luă mîinile şi o conduse la scaun.

– Vrei să stai jos, pentru numele lui Dumnezeu?

Ea se supuse tăcută. El încercă să-i mai potolească agitația.

– Aceasta explică o mulțime de lucruri, Castellano. Cred că nu este vorba doar de obsesia lui de a avea un fiu, ci şi de faptul că mama ta era supărată pe el pentru un motiv ascuns, aşa am simțit eu. Acum îl ştim.

Ea îl privi cu ochii ei albaştri cu cearcăne negre.

– Şi ce mă ajută faptul că ştiu? Luis a regretat că eu trăiesc, iar fiul său nu, şi *ea* regretă că eu trăiesc şi sora mea nu. Mă simt acum vinovată de două ori şi îmi vine să mă arunc pe fereastră.

– Degeaba, Castellano, pot să-ți spun din experiența proprie că o cădere de la această înălțime îți provoacă doar o rupere a oaselor şi-ți rezervă un loc la balamuc. Sfatul meu profesional este să rămîi vie.

– Şi ce să fac?

– Stai aici şi povesteşte-mi, răspunse el cu calm.

Se duse la uşă să-şi fixeze micul afiş cu NU DERANJAȚI şi se întoarse spre Laura ca s-o asculte în următoarele trei ore.

DOUĂZECI ŞI DOI

– Suzie, ce dracu' s-a întîmplat cu tine aseară?

Era ora micului dejun. Suzie stătea într-un colț ciugulind din cînd în cînd din brioşa cu stafide şi luînd cîte o înghițitură de cafea. Nu se uita la Barney.

– Suzie, te rog.

Continuînd să-i evite privirea, ea-i spuse:

– Ți-ai bătut joc de mine.

– Poftim?

– Ştiu că atunci cînd am venit la tine, fusese deja cineva acolo. Acest lucru nu e cinstit din partea ta, Barney. Măcar să fi făcut o pauză, cum fac luptătorii între runde.

El se aşează în fața ei şi începu să-i argumenteze.

– Dar tu nu poți să înțelegi, a fost doar Laura.

– Ce înțelegi tu prin „doar"? în camera ta se afla o fată frumoasă, în timp ce ştiai că trebuie să vin eu.

– Te rog, Suzie, de cîte ori trebuie să-ți spun că ea îmi este numai prietenă?

– Atunci cum se face că nu mi-ai răspuns cînd am ciocănit în uşă?

– Nu te-am auzit. Poate nu a fost destul de tare.

– Ascultă, nu am vrut să fac o farsă franțuzească aşa că am ciocănit uşurel. A fost umilitor pentru mine să procedez aşa.

Barney se plesni cu palma peste frunte, enervat.

– Doamne, Suzie, ştii bine că nu te-aş minți. O privi rugător peste masă drept în ochi: Suzie, te iubesc. Nu ți-am spus acest lucru de un milion de ori?

– Da, răspunse ea sfios, aş vrea să te cred.

– Adică, vreau să mă căsătoresc cu tine, trînti el.

În atitudinea ei impasibilă se simți o undă de surpriză.

– Vrei cu adevărat? întrebă ea pe un ton scăzut.

– Da, Suzie, adevărat. Adevărat, adevărat.

– Aş vrea să te cred, spuse ea cu un dor reținut.

– Şi ce te face să nu mă crezi?

– Ai spus „adevărat" de prea multe ori. Ca şi cînd ai încerca să te convingi pe tine însuți – şi nu pe mine.

Apoi ea se ridică şi cu o grație desăvîrşită părăsi cantina.

Barney rămase singur cu capul în mîini. Şi exact ca un copil liniştit, termină fără să-şi dea seama brioşa şi cafeaua lui Suzie.

„El o iubea", căută el să se asigure. Dar apoi fu forțat să admită că de fapt el nu o iubea cu adevărat, cu adevărat, *cu adevărat.*

Începură stagiile la clinică şi doctorii în devenire erau foarte fericiți de perspectiva de a lucra cu bolnavii la mai multe spitale universitare din Harvard. Cu toate acestea ei nu înțelegeau că îndatoririle lor vor include ceea ce se putea numi o „corvoadă". Nefiind calificați ca doctori sau ca surori, formau cea mai de jos castă şi de aceea erau însărcinați cu nenumărate munci mărunte. Astfel, trebuiau să facă un du-te vino între paturile pacienților şi laborator, cu sînge, urină şi alte probe. Cînd nu erau ocupați cu astfel de treburi, scriau foile de observație şi, ceea ce era mai rău, completau nesfîrşitele formulare de asigurare. Nu le trebui mult pînă să-şi dea seama că plăteau taxe şcolare de mii de dolari pentru privilegiul de a aduce Facultății de Medicină economii prin executarea unor munci necalificate de laborator, fără plată.

Începură să considere recoltarea sîngelui drept un privilegiu rar. Cîteodată erau treziți în mijlocul nopții pentru onoarea de a interveni să facă o injecție intravenoasă. Şi aceasta numai pentru că medicii de clasă mare erau prea gomoşi să coboare din paturile lor pentru o treabă atît de banală.

Stagiile la clinici urmăreau să-i obişnuiască la toate specialitățile cu ştiința medicală, astfel ca ei în final să-şi poată alege una din aceste specialități.

Chirurgia şi medicina internă erau obligatorii. Era apoi un spectru larg de specialități şi subspecialități ca obstetrică, pediatrie, psihiatrie, neurologie, oftalmologie, urologie – şi, pentru cei care aveau înclinație specială, proctologie.

Un an care odinioară fusese cît de cît unit, acum se fragmentă în mici grupuri. Deşi fuseseră obişnuiți să se consoleze pînă atunci că făceau față împreună toți o sută douăzeci de studenți (cîți erau în anul lor), unor tirani cum era profesorul Pfeifer, acum fiecare grup, compus din cîte doar doi pînă la zece studenți, trebuia să țină piept celebrităților medicale.

Barney şi Bennett se socotiseră norocoşi că nimeriseră împreună la clinica Brigham. Cu toate că de cele mai multe ori trebuiau să meargă la diferite secții fiecare în parte cu instructorii lor de clinică, ei măcar se găseau în aceeaşi clădire şi puteau să discute împreună despre calvarul lor. Barney născoci un joc pe care îl denumi „concursurile olimpice". Acesta cuprindea mai multe discipline neobişnuite, toate interzicînd utilizarea liftului din spital.

Mai întîi era alergarea pe scară, patru etaje cu mîinile goale, apoi sprintul cu diferite instrumente, cutii cu recoltări etc. Şi Bennett inventă un concurs de minisuliță. Proba consta în cît de multe vene de pacienți pot fi străpunse de la prima încercare ca să se recolteze sînge. Cel ce pierdea plătea masa de seară, în timpul căreia discutau între ei despre „recordurile" săptămînii.

Cu toate că făceau acelaşi stagiu de medicină internă era imposibil să crezi că reuşeau să facă toți aceleaşi treburi. Existau păreri diametral opuse în această privință.

– Nu au nici o activitate Barn, se plînse Bennett, nu e de mirare că interniştii erau numiți „purici". Ei se plimbă numai pe afară, aciuindu-se prin colțuri. Vreau să spun că nu poți să-ți petreci o viață întreagă făcînd ipoteze asupra a ceea ce se poate întîmpla şi ceea ce nu se poate întîmpla în interiorul unui corp omenesc.

– Cred că este ceva fascinant, reacționă Barney, pentru că munca de detectiv înseamnă să aduni la un loc mici amănunte cu ajutorul cărora să rezolvi misterul. De ce nu te duci tu la radiologie, Landsmann? În acest fel îți petreci toată ziua pe întuneric împreună cu razele X.

– Nu, mulțumesc, doctore Livingston, eu sînt făcut pentru chirurgie, adevărata *vita activa*.

– Bine, remarcă Barney, cunoşti vechiul banc despre specialitățile doctorilor: „puricii" ştiu tot şi nu fac nimic, chirurgii nu ştiu nimic dar fac tot.

– Da – şi psihiatrii nu ştiu nimic şi nu fac nimic.

Barney rîse. Bennett îşi continuă gîndul. – De ce eşti tu înclinat să-ți petreci tot restul vieții tale într-un scaun uşor, acumulînd țesuturi adipoase pe fund şi spunîndu-le oamenilor să nu-şi iubească mamele?

– Hai, Ben, există milioane de indivizi bolnavi care se plimbă pe afară şi care au nevoie de ajutor. Sînt clipe în care cred că noi toți ar trebui să fim internați.

– Şi într-adevăr sîntem, doctore, chicoti Bennett. Deja, iată, toți sîntem în spital.

Amîndoi ieşiseră din gardă la cinci şi jumătate după amiază, urmînd să revină la spital abia la şapte în dimineața următoare. În timp ce se îndreptau încet spre Vanderbilt Hall, Barney îndrăzni să-l întrebe:

– Ben, tu niciodată nu mi-ai povestit ce anume te-a făcut să urmezi medicina. Îmi amintesc că odată mi-ai spus că tatăl tău a fost cizmar. A fost un fel de dorință a părinților tăi ca tu să faci această profesie?

– Nu, răspunse Bennett. Ei nu m-au silit în nici un fel, singur am hotărît să urmez ceva prin care să pot să fac ca lumea să fie puțin mai bună.

– Haide, Landsmann, nu-ți iau un interviu pentru admitere, sînt doar prietenul tău; nu poți să-mi prezinți o motivație mai plauzibilă? Ştie numai Dumnezeu cît de mult te-am plictisit cu amănunte din copilăria mea petrecută la Brooklyn. Pariez că ai avut o copilărie mult mai interesantă.

– De acord, Livingston, zîmbi Bennett, ca o favoare specială pentru tine o să-mi deşert tot sufletul chiar acum, aici în mijlocul străzii. Cred că motivul pentru care am venit la medicină îl constituie faptul că un tînăr doctor – de fapt era doar student la medicină – i-a salvat viața mamei mele.

– Acum devine ceva mai clar, replică Barney cu pasiune. Cum s-a întîmplat? A avut un accident?

– Nu, spuse calm Bennett, numai în cazul în care poți considera că Hitler a fost un accident. Unul din apostolii medicali ai führerului a folosit-o drept cobai uman.

– Doamne, Dumnezeule, şopti Barney ținîndu-şi respirația.

– Cînd aliații au eliberat lagărul, mama mea se găsea în stare critică de infecție acută a endometrului. Acest student la medicină a executat operația chirurgicală în cele mai primitive condiții şi i-a salvat viața.

– Iisuse! exclamă Barney. Dar stai, nu am ştiut niciodată că în lagărele de concentrare au existat şi negri.

– Mama mea este evreică, replică Bennett.

– Ah, spuse Barney zîmbind, acum totul devine clar. Lasă-mă să continui eu singur povestea romantică. Tatăl tău – desigur în armata a treia a lui Patton, de la care tu ai tabachera aceea cu monogramă – a eliberat lagărul şi s-au îndrăgostit unul de altul. Adevărat?

– Jumătate adevărat.

– Care jumătate?

– Asta o să te încurce Barney. *Tatăl* meu i-a eliberat pe *părinții* mei.

– Hei, aşteaptă puțin, Ben, m-ai zăpăcit. Poți să începi cu începutul. De la naştere? Cine dracu-i tatăl tău?

– Tatăl meu a fost colonelul Lincoln Bennett, ofiter superior în armata Statelor Unite care a decedat în 1945. Părinții mei sînt Herschel şi Hannah Landsmann din Berlin, lagărul de concentrare Nordhausen, iar acum la Cleveland Ohio. Vezi, Hannah se găsea în stare critică şi tatăl meu natural i-a terorizat pe doctori, încercînd să-i salveze viața. Dar, după aceea, ironia soartei făcu ca *el* să moară de tifos. Cînd familia Landsmann a venit în America, m-au căutat şi, ca să scurtez povestea, m-au adoptat şi am primit numele de Bennett ca prenume.

– Aşa, acum lucrurile încep să se clarifice. Înțeleg că domnul Landsmann e cel care a fost cizmar?

Bennett dădu din cap.

– Apropo, tu te-mbraci destul de elegant, cred că-i merge bine cu magazinul.

– Bine, de fapt pantofii sînt făcuți în fabricile lui. Magazinul său se cheamă Royal Leathercraft.

– Ce poveste! murmură Barney, apoi îl trăzni un gînd. Dar mama ta, cea adevărată, ce este cu ea? Unde-i acum?

Fața lui Bennett se încordă.

– Nu ştiu, Barn, nu am nici cea mai vagă idee despre această femeie.

– Ei bine, tu eşti cu mult mai norocos decît mulți. De fapt ai trei părinți cu care te poți mîndri. Sînt foarte mulți care nu au nici unul.

Bennett rîse şi îşi luă colegul de după mijloc.

Barney fu mişcat de demonstrația de afecțiune fără precedent a prietenului său.

Laura îşi efectua stagiul de medicină internă la spitalul de urgență Massachusetts, alergînd între pacienți şi laborator, învățînd cum să ia pulsul şi tensiunea arterială şi să palpeze organele importante ca să constate anomaliile şi să întocmească anamnezele medicale fără sfîrşit ale noilor pacienți.

Deja întîmpina dificultăți ca femeie, într-o profesie considerată a fi pentru bărbați. Cînd încerca să înregistreze amănuntele medicale de la un muncitor constructor cu pietre la rinichi, ea îl găsi pe acesta necooperant privind orice aluzie ce se referea la părțile situate mai jos de buricul său.

– Dar, domnule, protestă ea, trebuie să scriu toate lucrurile astea pentru că altfel nu veți putea fi operat. Doriți ca rinichii ăştia să vă chinuie mai departe?

– Ascultă, doamnă, eu nu am de ascuns nimic, dar dacă trebuie să vorbesc despre lucruri personale, cum sînt trecerea apei şi părțile intime le voi spune unui doctor şi nu unei surori blonde.

– Pardon, domnule, se răsti ea, mă jigniți.

– N-ai decît, răspunse el. Singurul lucru pe care ți-l permit este să-mi iei pulsul.

Nici Grete n-o ducea mai bine. Întîmplarea ei cea mai neplăcută veni din partea unui doctor, nu a unui pacient.

Ea alesese chirurgia ca prim stagiu şi îndeplinea corvoada obişnuită acolo: să țină depărtătorul pentru a menține desfăcută incizia în timp ce Marele Cuțit pătrundea în corp şi, cum obişnuiau ei să spună, „tăia pentru a vindeca".

Rareori se întîmpla ca celor mai avansați dintre studenți să li se permită să execute suturile finale. Grete avu şansa ca doctorul Malcolm McBride s-o invite să-l ajute la suturare. În mod pedagogic îi luă mîinile în mîinile sale, o ajută să fixeze acul în mîna dreaptă şi să-l mişte în sus şi în jos cu scopul de a închide incizia.

Grete imediat începu să simtă că ceva nu era în regulă, deoarece nu numai că simți trupul chirurgului lipit de spatele ei, dar cu fiecare mişcare a mîinilor sale acesta îi atingea sînii.

„Nimeni nu a observat oare ce-i făcea el? Nu au observat ceilalți că respirația profesorului a devenit mai rapidă? Sau erau cu toții hipnotizați de mîinile care suturau?"

– Nu pot să mă întorc în salonul acela. Chiar nu pot.

Îndată ce se întoarse la Vanderbilt Hall, alergă direct să-i povestească Laurei.

– Ce aş putea să fac? întrebă ea cu lacrimi în ochi. În afară de faptul că-mi freca sînii cu bratele, îşi împingea... partea inghinală în fundul meu. Îmi venea să-l înțep cu acul.

– Trebuia s-o faci, replică Laura.

– Uşor de spus, protestă Grete. Dar *tu* ai fi riscat să pici la chirurgie, pentru ceva ce nimeni nu putea să vadă?

Întrebarea o determină pe Laura să facă o pauză. Nu, probabil că ea nu ar fi făcut nimic, atîta vreme cît tipul nu încerca s-o violeze.

– Uite ce zic eu, Grete, spuse sigură pe ea. Este o porcărie dacă tipul ăsta se mulțumeşte în locul dragostei cu un astfel de gest josnic; ar trebui să-ți stîrnească doar mila. Vreau să spun că ne putem socoti norocoase dacă vom reuşi să terminăm următorii doi ani fără să se întîmple mai mult decît atît.

– Binecuvîntează-mă, părinte, pentru că am păcătuit. De la ultima mea spovedanie am păcătuit.

– Da, fiule.

– Şi în continuare după aceea.

Pauză.

– Prima dată au fost acele fete de la Facultatea de Medicină, Grete şi apoi Laura. Mă simt vinovat, părinte, pentru că şi ea este catolică. Chiar ne-am rugat împreună în această biserică. Ce trebuie să fac, părinte?

– Fiule, trebuie toți să avem grijă să evităm ocaziile de a păcătui şi în mod special păcatele cărnii. Dar, mai presus de toate, trebuie să te străduieşti să sprijini învățătura credinței catolice. Roagă-te pentru întărire, fiule, şi eu mă voi ruga pentru tine.

– Da, părinte.

– Pentru pocăința ta să spui „Stațiunile crucii“ de trei ori. Acum fă un act de pocăință... *Absolvo te in nomine patris et filii et spiritus sancti.*

– Dar, părinte, sînt încă înfricoşat.

– De ce, fiule?

– Acestea au fost gînduri păcătoase în mintea mea. Mi-e teamă că aş putea să le înfăptuiesc şi în realitate.

Nu se auzi nici o replică de partea cealaltă, de la confesorul său.

Hank Dwyer părăsi catedrala cu sufletul curățat şi cu spiritul refăcut.

Laura ura chirurgia.

Aceasta nu numai pentru că trebuia să aibă de-a face cu sînge şi măruntaie, ci şi pentru că era silită să stea în picioare cîte două-trei ore obositoare de gardă la un depărtător – pînă ce vasele sau viscerele erau detaşate, rezecate, legate sau scoase. De asemenea, văzuse destul din „munca grea“: oase rupte de la picioare care erau reparate (cum repară un tîmplar piesele de lemn), apoi totul era însăilat cu diferite materiale ca nailon catgut, sau mătase. Într-un fel totul semăna destul de mult cu o linie de asamblare de automobile din Detroit.

Se simțea mai la largul ei în pre-operatoriu, vorbind bolnavilor, încercînd să le reducă spaima şi veghindu-i cînd îi toropea anestezicul, cu ajutorul vorbelor ei liniştitoare.

Salonul postoperatoriu era chinuitor. Din cînd în cînd avea bucuria de a vedea cîte un pacient cu care stătuse de vorbă, revenindu-şi, zîmbind fericit şi mergînd spre însănătoşire. Dar de obicei, chiar în condițiile în care totul mersese foarte bine, ei totuşi aveau dureri mari şi nimic din ceea ce spunea ea nu era în stare să le uşureze suferința.

Şi pe urmă, mai erau şi aceia care nu se mai trezeau deloc...

Ea se întorcea în fiecare seară de la spital mult după cină şi rareori mai avea tăria să coboare la automat pentru un sandviş.

Aproape în fiecare zi o aştepta o scrisoare de la Palmer sau „locotenentul secund Talbot“, cum obişnuia el să-şi spună.

„Doamne“, gîndea ea, „de ce l-am respins oare pe acest băiat? Iată, el se plimbă prin locuri exotice în Pacific, întîlnind probabil zeci de fecioare docile, bune de măritat“. Deşi în scrisorile sale jura fidelitate şi făcea aluzie la abstinență, ea era convinsă că în realitate îşi petrecea timpul în mod agreabil.

În ceea ce o privea, ea îşi păstra independenţa vieţii sexuale şi avea cîteva legături nestatornice cu nişte interni care nu însemnau cine ştie ce. În urma a nenumărate presiuni, ea cedă lui Gary Arnold, neurochirurgul încrezut care se întorsese în Boston pentru un interviu.

Dar şi cea de a doua lor întîlnire fu de scurtă durată. Gary avea o tendinţă agasantă de a face pe stăpînul.

Tîrziu, într-o duminică seară, în timp ce stăteau întinşi în pat, el îşi fixă privirea în tavan şi şopti:

– Ţie nu-ţi place să faci dragoste, nu-i aşa Laura?

– Poftim? mormăi ea pe jumătate adormită.

– Am observat că tu nu pari să te amuzi făcînd dragoste.

– Faci vreo aluzie că aş avea vreo problemă, Gary?

– Uite, ca să fiu sincer pînă la capăt, cred că ar trebui să discuţi cu cineva într-o zi despre asta.

– Ştii, replică Laura, trezindu-se din ce în ce mai mult. S-ar putea să ai dreptate. Cu cît mă gîndesc mai mult, cu atît am mai mult impresia că sexul nu este cine ştie ce...

– Aha, zise doctorul, cu tonul cu care Arhimede, cu mulţi ani înainte strigase *Evrica.*

– Nu, Gary, ceea ce vreau să spun, este că nu mă atrage sexul *la tine.*

În timp ce neurologul bîjbîia după un răspuns potrivit, Laura se îmbrăcă, îşi puse haina şi se îndreptă spre uşă, aruncîndu-i doctorului un cadou de adio:

– Ştii care este problema *ta,* Gary? Tu confunzi mintea ta cu penisul tău, şi asta este foarte explicabil, deoarece amîndouă sînt patetice!

Ea zîmbi cu modestie prefăcută şi păşi în vîrful picioarelor, afară din viaţa lui.

Seth Lazarus, ca un fiu conştiincios, la fiecare sfîrşit de săptămînă suna acasă. Mama sa întreba întotdeauna: „Ce mai e nou?". El le întorcea răspunsul obositor, ca într-un scenariu de operetă: „Nimic deosebit, mă ocup cu vindecarea cancerului, atacurilor de inimă, durerilor de măsele şi înţepăturilor de ţînţari". Atunci ea îi oferea obişnuitul comentariu: „Ce *alte* noutăţi mai poţi să-mi spui?"

După aceasta, tatăl său urma să ţină un monolog cu privire la diverse echipe din Chicago şi perspectivele acestora.

Formula, monotonă şi descurajantă nu varia niciodată. Seth se întreba ce rost mai avea să-şi cheltuie banii. Cînd sună de data aceasta nu primi nici un răspuns. Nici acasă, nici jos în magazin nu răspundea nimeni. Ei nu puteau să fie plecaţi

într-o vacanță, pentru că niciodată nu făcuseră acest lucru. Într-adevăr, probabil că ei vor fi făcut un jurămînt tacit în această privință, după ce Howie fusese internat în spital. Probabil că ajunseseră la concluzia, că ei nu merită nici un fel de bucurie în viață. Dar unde puteau *să fie?*

O sună pe Judy, aşa cum obişnuia să procedeze în nopțile din cursul săptămînii după ora unsprezece. Ea ştiu de îndată de ce o sună.

– Îmi pare rău, Seth, dar părinții tăi mi-au cerut să le promit să nu spun nimic. Howie este...

Ea făcu o pauză, iar Seth cedă dorinței sale secrete că avea să afle vestea mult aşteptată şi că fratele său... scăpase de chinuri.

– Ce s-a întîmplat? întrebă el repede.

– A avut un fel de hemoragie cerebrală. Practic el este mort.

Seth îşi pierdu complet controlul.

– Vrei să spui că *încă* este în viață?

– Încă respiră. I-au montat un aparat de respirație. Părinții tăi au stat lîngă el toată săptămîna.

Seth explodă:

– Pentru numele lui Dumnezeu, de ce fac asta? De douăzeci de ani el practic nu mai este în viață. Ce fel de spital este acesta?

Judy oftă.

– Nu ştiu, Seth, spuse ea încet. Dar ştiu că mama ta stă în camera aceea tot timpul pentru a fi sigură că Howie este bine îngrijit.

– Voi căuta pe cineva care să mă înlocuiască şi voi lua primul avion de mîine, o anunță Seth cu hotărîre. Cred că este o cursă American Airways la şapte şi jumătate.

– Am să te aştept, îi răspunse Judy cu afecțiune. Este îngrozitor lucrul pentru care vii aici, dar sînt foarte bucuroasă să te văd.

– Şi eu la fel, răspunse Seth.

Imediat ce puse receptorul în furcă, Seth îşi aruncă pe el bluza, coborî, ieşi din Vanderbilt, traversă Longwood Avenue spre Facultatea de Medicină şi intră în corpul de clădire D.

Peste o jumătate de oră se găsea din nou în camera sa, umplînd o valiză cu cele necesare pentru călătoria de mîine: cămaşă, cravată, chiloți, şosete, perie de dinți, trusa de toaletă.

Şi, în final, o seringă.

DOUĂZECI ŞI TREI

– Seth dragă, arăți extenuat.

– Nu am putut dormi toată noaptea. Este un lucru îngrozitor ceea ce trebuie să fac eu.

– *Noi,* dragă, îl corectă Judy, în timp ce mergeau braț la braț, de-a lungul sălilor aeroportului O'Hare din Chicago. Sîntem amîndoi împreună în asta.

Mulțimi de oameni de afaceri se grăbeau, izbindu-se de ei, alergînd la diferite zboruri. Ei ajunseră la nivelul trei al garajului unde era parcat automobilul lui Judy, şi glasurile lor răsunau în labirintul de beton. În timp ce Judy dădu înapoi şi începu să coboare rampa, Seth rămase tăcut.

– Ai în cap un plan, nu-i aşa?

– Nu l-aş numi plan. Să-ți spun drept, sînt înnebunit de spaimă.

Pe autostradă ea încercă să-l încurajeze.

– Seth, *este* o idee bună.

– Unii oameni ar putea spune că mă pun în locul lui Dumnezeu.

– Nu cred că Dumnezeu doreşte ca o ființă umană să sufere inutil, în special cînd persoana bolnavă nici măcar nu este conştientă că trăieşte. Îmi amintesc că şi tu ai afirmat asta de zeci de ori.

– Ştiu, recunoscu el, dar ce se întîmplă dacă voi fi prins? Ea nu găsi nici un răspuns. Într-adevăr, ideea o urmărise din clipa în care descoperise că amîndoi gîndeau la fel în ce priveşte necesitatea de a se pune capăt unei vieți de netrăit, plină de chin.

El mersese şi mai departe, mărturisind că dacă vreodată ar întîlni astfel de bolnavi – şi dacă ei ar dori să moară, – el îi va ajuta.

– Încă ceva, se alarmă Seth, cu voce tare. Nu pot să intru acolo cu valiza. Ar fi bătător la ochi.

– M-am gîndit la asta, replică ea. Este suficient loc în poşeta mea.

El aprobă dînd din cap:

– Aş putea doar să smulg din priză acel nenorocit aparat de respirat. Dacă ar avea un pic de simț uman în ei, chiar doctorii *de acolo* ar face-o. Cînd caii suferă sînt împuşcați pentru a li se scurta suferința. De ce nu fac la fel şi cu o ființă omenească?

– Bănuiesc că foarte mulți cred că Dumnezeu iubeşte oamenii mai mult decît caii.

– Nu, o corectă Seth, din contră, el iubeşte mai mult caii... pentru că el ne lasă să le scurtăm suferința.

Traseră în parcajul de la Sf. Iosif şi opriră într-un colț mai îndepărtat. Seth îşi deschise mica valijoară şi scoase seringa. Aceasta părea enormă. Apoi din buzunar scoase două fiole cu un lichid.

– Ce este asta? întrebă Judy.

– Clorură de potasiu, răspunse el. Este un mineral foarte obişnuit pe care-l avem cu toții în organismele noastre. Este solicitat de către electroliții din creier. Introdus intravenos, într-o cantitate mai mare, produce stop cardiac. Nu provoacă niciodată suspiciuni, întrucît nimeni nu se sesizează de prezența lui.

El deschise o fiolă şi începu să tragă lichidul.

– Cel puțin acum va fi pentru ultima oară cînd îl voi mai vedea pe Howie suferind.

Howie. Îi pronunțase numele pentru prima dată în această zi. De-a lungul nopții nedormite şi în avion, încercase incontinuu să-l depersonalizeze pe „pacient". „Acesta nu este fratele tău mai mare", îşi spunea el: „acesta este doar o masă suferindă de organe fără nici un rost şi fără nici o identitate reală".

Goli apoi conținutul şi din cea de-a doua fiolă şi-i dădu seringa lui Judy. Grijulie, ea o înfăşură în batista ei şi cu atenție o introduse în poşetă.

– S-ar putea să se piardă din lichid pe drum.

– Nu te îngrijora, răspunse Seth fără intonație. Este... mai mult decît suficient.

Ea îşi închise poşeta cu grijă. Ieşiră din maşină şi porniră unul lîngă altul, paşii lor zdrobind pietrişul din curte.

Tocmai cînd erau să intre pe uşa principală, Nat Lazarus extenuat şi nebărbierit, ieşea din lift.

– Seth, exclamă el cu o voce răguşită, ce surpriză... mama ta se va bucura să te vadă. Apoi se întoarse spre Judy şi, fără răutate, adăugă: Parcă ai promis că nu vei...

– Eu sînt de vină, tată, se interpuse Seth. Cînd am văzut că nu reuşesc să vă prind la telefon, am chemat-o pe Judy şi am forțat-o să-mi spună ce s-a întîmplat. Cum se simte?

Tatăl ridică din umeri.

– Cum să se simtă? Cu un băiat ca Howie, aceasta nu este o întrebare la care se poate răspunde. În alte circumstanțe, aş fi putut spune că se simte mai rău... Dar deja era atît de rău cît se poate imagina.

– Ce face mama?

– Încă o întrebare la care ai putea să-ți răspunzi singur, oftă Nat. Ce crezi că poate face? Stă toată ziua şi toată noaptea, vorbindu-i şi vorbindu-i despre evenimentele curente, despre diete stupide pe care le ține stelele de la Hollywood... despre ce scrie în reviste. Nu-mi dau seama cum de nu şi-a pierdut glasul.

– Nu a dormit deloc? întrebă Seth.

– A cerut să-i aşeze un pat ca să fie lîngă el, „în caz că ar avea nevoie", spunea ea. Eu nu pot să respir în camera aia, aşa că mă duc la motel să mă întind puțin.

– Foarte bine, tată. O să-ți facă bine. Ne vedem pe la prînz.

– Da, da, sigur, apoi obosit Nat adăugă: Sînt bucuros că te văd, Judy.

Seth o ținea pe Judy de mînă în timp ce se îndrepta spre salon. Pe măsură ce se apropiau se auzea, tot mai distinct, zgomotul produs de aparatul de respirat.

Uşa era întredeschisă şi se putea vedea capul cărunt al lui Rosie Lazarus pe fondul fotoliului tapisat cu stofă verde. Stătea la capul patului, cu fața îndreptată spre perna pe care putea să privească la fața fiului ei mai mare. De unde erau ei, Seth şi Judy vedeau enormul aparat de respirat care domina toată încăperea.

– Sărut mîna, mamă, spuse Seth încet. Nu primi însă nici un răspuns.

– Sînt eu, mamă, strigă el mai tare, gîndind că acea invenție diabolică produce atîta zgomot încît ea nu putea să audă glasul lui, fiul ei cel viu.

Intră în salon, iar Judy rămase în spatele lui.

Mama tresări surprinsă, cînd el o atinse pe umăr.

În timp ce el o îmbrățişa, ea începu să plîngă:

– O, Seth, Howie este tare bolnav. Doctorii de aici nu-i pot face nimic. Poate, acolo, la tine la spital, cunoşti tu un specialist ca să-l aducem aici.

El dădu din cap:

– Nu cunosc pe nimeni, mamă.

– Atunci nu avem nimic altceva de făcut decît să stăm şi să aşteptăm. Apoi ea îl observă pe cel de al doilea vizitator. Bună, Judy, dragă. Ce drăguț din partea ta că ai venit.

De cînd intrase, Seth privi acum pentru prima oară la fața fratelui său. Părea mai mică din cauza prezenței aparatului. Ochii îi erau închişi şi sprîncenele îi asudau. „Trebuie că suferă cumplit", gîndi Seth în sinea lui. „Ştiu precis că, dacă Howie şi-ar fi dorit ceva acum, acel ceva ar fi să *se termine* cu toate astea".

Se întoarse din nou către mama sa:

– Cum te simți, mamă? Ai grijă de tine? Mănînci?

– Nu despre mine este vorba. Eu mă simt foarte bine.

– Ați luat micul dejun, doamnă Lazarus? întrebă Judy cu solicitudine.

– Este deja timpul pentru micul dejun? Credeam că mai sîntem în ziua de ieri.

– Am zărit jos la intrare un bufet Howard Johnson, se oferi Judy. Vă conduc cu plăcere...

– Nu, nu nu, protestă Rosie repede, nu-l pot părăsi pe Howie atîta timp. Fii drăguță şi adu-mi ceva, vrei?

– Ce să vă aduc? întrebă Judy.

– Nimic. Orice. De fapt, nu mi-e foame. Sinceră să fiu, tot ce aş dori ar fi o ceaşcă cu cafea tare.

– Bine, în acest caz, cred că există un automat în hol, replică Judy. De ce nu veniți cu mine să vă mai dezmorțiți puțin picioarele?

Rosie oftă:

– Poate că mi-ar face bine puțină mişcare. Împinse pe brațele fotoliului ca să se poată ridica în picioare.

– Să mergem dragă, îi spuse ea lui Judy. Apoi se adresă celuilalt fiu: Seth, tu rămîi cu Howie şi dacă se întîmplă ceva, sun-o imediat pe soră.

– Bine, mamă, replică el, cuvintele ieşindu-i din gură doar pe jumătate. Apoi scoase din buzunar un pumn de mărunțiş. Puse monedele în mîna lui Judy, adăugînd: Dacă se întîmplă să găseşti un automat, adu-mi un sandviş sau altceva.

– Adevărat, fu de acord Rosie, şi tu trebuie să mănînci ceva. Eşti slab ca un băț.

În momentul în care cele două femei părăseau camera, Seth se grăbi să închidă uşa şi alergă la locul unde Judy îşi lăsase poşeta.

Începu să facă ceea ce repetase de atîtea ori înainte, în visuri şi în imaginație. Mai cu seamă în noaptea precedentă.

Se deplasă la capătul patului unde putea să-şi ascundă mîinile după aparatul de respirat, pentru cazul în care vreo soră sau vreun doctor ar fi intrat înăuntru.

Deschise poşeta, scotoci şi ezită un moment, neîndrăznind nici măcar să respire. Ascultă dacă nu venea cineva pe coridor.

Nu se auzea decît zgomotul aparatului de respirat.

În perfuzorul intravenos legat de brațul lui Howie se afla o biuretă, un tub de sticlă pentru indicarea cantității de medicament ce se administra.

Seth deşurubă repede tubul îngust şi introduse acul seringii în biuretă, golind întreaga doză pe care aceasta o conținea. Apoi, cu mîinile tremurînde, se grăbi să fixeze la loc perfuzorul

în poziția sa normală de funcționare, introduse seringa în poşeta lui Judy şi se aşează din nou lîngă fratele său.

Ştia că inima fratelui său se va opri imediat. Dar ventilatorul mecanic va continua totuşi să pompeze aer în plămînii săi. Cum Howie fusese inconştient, oricum surorile nu vor putea să-i stabilească decesul decît după cel puțin cinci minute. Sau poate chiar o oră.

Seth nu-şi dădea seama dacă ar fi dorit ca mama să fie prezentă acolo pentru a-şi lua iraționalul adio sau să nu se afle acolo în clipa în care agonia lui Howie se va fi sfîrşit.

Nici el însuşi nu putea să-şi dezlipească privirea de pe fața fratelui său cu care niciodată nu a putut sta de vorbă.

„Adio, Howie", îşi spuse el. „Dacă există cumva o cale supranaturală prin care să mă poți cunoaşte, atunci vei înțelege că am făcut asta pentru că... te iubesc".

Funeraliile lui Howie, aşa cum i-a fost şi viața, s-au desfăşurat în cerc restrîns, fiind de față doar ei patru. Nici chiar Judy nu lua parte. Fusese dorința lui Rosie ca „familia să fie împreună doar ea pentru cea din urmă clipă".

Seth stătea impasibil pe marginea gropii în timp ce asculta psalmodia preotului cimitirului unitarian despre bunătatea fratelui său. Singurul lucru care-l mai reconfortă puțin fu referirea rapidă la ființa lui Howie: ... „odihneşte acum în pace!"

La plecarea de la cimitir, în limuzină, Rosie se consola repetînd la nesfîrşit că doctorii au spus că au încercat în zadar să-l reanimeze pe Howie al ei.

„Cel puțin mulțumesc lui Dumnezeu că nu a suferit. Nu a avut dureri. Pur şi simplu i s-a oprit inima. Nimeni nu ar mai fi putut să-l ajute cu nimic".

Judy îi aştepta în fața magazinului Lazarus. Ea prezentă condoleanțe lui Rosie şi Nat, care dădură din cap în semn de apreciere fără să spună nici un cuvînt, şi amîndoi de braț se îndreptară spre uşa din spate.

Seth şi Judy rămaseră singuri.

– Cum te simți? întrebă ea.

Avu tendința să-i spună mecanic că se simte bine. Dar brusc un val de vinovăție îl copleşi şi murmură:

– O, Judy, ce-am făcut? Ce-am făcut?

Lucrau în spitale diferite pentru stagiul următor, aşa că Barney şi Bennett nu se vedeau între ei decît în scurtele concursuri de trageri la coş de la miezul nopții, la care scorul ajunsese de 2 568 la 2 560 pentru Barney.

Dimineața devreme cînd Barney tocmai îşi termina cele trei mile de jogging îl zări pe Bennett plin de entuziasm, precum

Gene Kelly în *„Cîntînd în ploaie“,* țopăind ca un nebun prin spațiul de parcare de-a lungul lui Avenue Louis Pasteur. Barney sprintă ca să-l ajungă.

– Hei, Landsmann, ai luat-o razna? gîfîi el.

Ignorînd întrebarea, Bennett explodă plin de bucurie:

– Am reuşit, Livingston, tocmai am moşit la naşterea unui copilaş.

– Hei, grozav, zîmbi Barney şi-i întinse mîna. Felicitări! Încă unsprezece din astea şi devii doctor.

– Chiar şi de un milion de ori, dacă aş face asta şi tot aş face-o cu plăcere. Îți poți imagina, ce înseamnă, Barn, să pătrunzi în acea carne însîngerată şi să extragi o micuță ființă umană!

– Vrei să spui că ai moşit în realitate o naştere, chiar o naştere adevărată?

– Chiar aşa. Era ora cinci dimineață. Medicul de gardă executa o operație urgentă, internul fusese ocupat toată noaptea cu transfuzia uneia care sîngera şi mi-a spus să mă ocup eu de naştere.

– Grozav.

– Sigur, continuă Bennett. Tipul cred că a fost puțin influențat de faptul că gravida era o pacientă bogată provenind din Roxbury. Dar oricum, am reuşit. Deşi trebuie să admit că surorile mi-au dat un mic ajutor. Chiar însăşi femeia m-a ajutat tot timpul. Dar nu o să-ți vină să crezi ce a făcut după aceea.

– Landsmann, eu te cred orice-ai spune, rînji Barney.

– Bine, fii atent, femeia s-a uitat la mine şi a zis că deşi acesta era cel de al nouălea copil al ei, era pentru prima oară cînd năştea asistată de un „a-de-vă-rat doctor mamoş“. A insistat să-i dea fetiței numele meu.

– Este o fată?

Bennett ridică din umeri vesel.

– Ce pot să fac dacă în maternitatea Beth Israel se află o micuță lady de trei kilograme şase sute de grame cu numele de Bennetta Landsmann Jackson?

– Chiar i-ai dat şi numele de Landsmann? Bine că n-ai pus şi Abraham Lincoln.

– Ba să-ți spun drept, aşa am vrut. Dar ea, adică mama, nu a putut face asta pentru că mai are încă unul cu numele ăsta.

– Cum stăm cu travaliul, Laura?

Obstetricianul Walter Hewlett care era de gardă, intră în sala de travaliu ca să vadă cum se descurca Laura cu pacienta ei, Marion Fels, o gravidă primipară de treizeci şi şase de ani.

– Contracții de la patru la cinci minute, col aproximativ şase centimetri dilatație, optzeci la sută şters.

– Speriată?

– Nu, mă simt bine.

Dar ea mințea, desigur.

Laura era sigură în ceea ce privește informația pe care o transmisese și care explica exact poziția fătului în uterul lui Marion. Dar era departe de a se simți bine.

Deja se determinase că urma să fie o prezentare cu capul, ceea ce se întîmplă la nouăzeci și cinci de procente din nașteri, deci și copilul lui Marion va veni cu capul înainte. Dar informația pe care tocmai i-o dăduse lui Hewlett sugera că nu vor putea vedea capul copilului mai devreme de două ore.

Ea era îngrozită că Hewlett ar putea să plece să caute undeva un pat pe care să tragă un pui de somn.

– Ascultă, Laura, zise el, este evident că avem destul timp. Eu ies puțin...

„E bine", gîndi Laura în sinea ei, „tu întotdeauna obișnuiești să te duci în parcare să-ți aprinzi o țigară".

Dar apoi auzi și sfîrșitul frazei.

– ... să mănînc ceva. Voi merge la Blue Hill Avenue și voi lua o friptură de vacă cu sos.

„Blue Hill Avenue?" se gîndi ea. „Sînt *kilometri* pînă acolo! Pentru numele lui Dumnezeu, Walter, nu mă poți lăsa singură aici. Știu că există și moașe, dar eu sînt singurul doctor – și de fapt nu sînt chiar doctor".

– Crezi că poți să te descurci? zîmbi Hewlett.

Ea se hotărî să nu-și arate frica.

– Sigur, sigur, doctore, zise ea, întrebîndu-se de unde primise puterea să spună o astfel de minciună

– Perfect, admise Hewlett. Vrei să-ți aduc ceva?

Ea își scutură capul.

– Mulțumesc. Dar continuă în gînd: „Ai putea să-mi aduci un obstetrician calificat".

– Cum vă simțiți, întrebă sora șefă.

– Perfect, mulțumesc, răspunse Laura.

– Am întrebat-o pe domnișoara Fels, doctor Castellano, replică ea.

– O, zise Laura, încercînd să-și ascundă încurcătura.

– Mă simt bine, spuse pacienta.

Sora șefă zîmbi:

– Dacă ai nevoie de ceva, strigă.

– Nu puteți face ceva în legătură cu aceste contracții groaznice?

– Stai liniștită, Marion, interveni Laura. O să ne îngrijim să-ți dăm îndată niște medicamente.

– Da, confirmă sora şefă. Aţi fost programată pentru anestezie periduralâ.

Florence Nightingale îşi retrase faţa încrezută din uşa camerei. Laura gîndi în sinea ei: „Nu e chiar atît de plăcut să primeşti ajutor din partea colegelor de sexul meu care se simt ofensate pentru că port halat alb în locul unei pălării albe. Te rog, dragă Walter, termină-ţi friptura înainte ca femeia asta să se dilate complet!"

Ea încercă să recîştige încrederea pacientei, luîndu-i tensiunea arterială şi apoi examinîndu-i colul care – spre groaza ei – se dilatase aproape opt centimetri. Travaliul progresa mult mai rapid decît s-ar fi aşteptat cineva.

De îndată ce contracţiile pacientei se opriră, Laura o întrebă blînd:

– Oare am auzit bine, sînteţi domnişoară?

Marion zîmbi larg şi răspunse puţin jenată.

– Da. Nu am vrut să mă căsătoresc cu el – pentru că de fapt era căsătorit cu altcineva. Apoi, pentru că timpul trece şi eu nu întineresc, am dorit să am un copil înainte de a fi prea tîrziu.

– Cu ce te ocupi? întrebă Laura.

– Lucrez pentru *The Globe.* Am fost atît de ocupată, încît nu am mai fost atentă la ceasul biologic. Sînteţi măritată, doamnă doctor?

– Te rog, spune-mi Laura, iar răspunsul meu este „nu încă".

Brusc, Marion strigă:

– Repede, Laura, dă-mi mîna!

În timp ce Marion gemea şi îi strîngea puternic mîna, Laura şopti:

– Relaxează-te. Încearcă să respiri normal. Îndată o să fie bine.

Cînd îşi recăpătă respiraţia, Marion întrebă:

– Cît mai durează chinul ăsta pînă să nasc bebeluşul meu?

– Nu mai e mult, răspunse Laura căutînd să pară sigură, dar în sinea ei rugîndu-se ca Walter să se întoarcă mai repede. Te voi examina din nou.

Spre consternarea ei descoperi că dilataţia colului era completă şi bebeluşul se apropia!

„Doamne, era pentru prima oară în situaţia aceasta". Sună după soră.

– Se apropie, îi şopti Laura lui Marion.

– Doamne sfinte, contracţiile acestea mă ucid.

Un pluton de surori năvăliră înăuntru şi începură să o transporte pe viitoarea mamă în sala de naşteri. Într-o fracţiune de secundă Marion fu scoasă.

Deodată o voce din spatele Laurei şopti mieros:

– Nu ar fi bine să vă spălați pe mîini?

„La dracu, era sora şefă cea prietenoasă".

– Da, sigur, răspunse ea în stare de panică crescîndă. A... cînd va veni doctorul Hewlett să-i spui unde mă aflu.

– Bineînțeles, doamnă doctor.

Laura coborî jos în hol, se opri lîngă chiuveta din afara sălii de naşteri şi începu să se frece pe mîini.

Tot timpul se străduí să-şi controleze bătăile rapide ale inimii. Împinse uşa şi intră în sală unde o a doua soră o aştepta să-i pună mănuşile sterile.

De la distanță o auzea pe Marion gemînd de durere.

– Unde este anestezistul? întrebă ea, trebuia să-i facă un anestezic.

– Nico tocmai a fost chemat prin semnal urgent. S-ar putea să vină imediat.

„O, Doamne", gîndi Laura, „cred că pentru mine trebuie să-l chem, pentru că am impresia că nici eu nu sînt în stare să respir. Şi ştiu că nu pot să fac eu singură anestezia".

Stătu nemişcată, încercînd să-şi amintească ce trebuie să facă un obstetrician în situația asta. El desigur va executa o anestezie locală. Ea observase cîte ceva din procedurile acestea, dar nu executase niciodată vreuna.

Acum nu mai avea nimic altceva de ales. Laura trase puternic aer în piept şi se îndreptă spre lumina orbitoare ce inunda sala de naşteri.

Apoi deodată miracolul se petrecu. Spre uimirea ei, încetă să mai tremure. Simți că se îndreaptă cu calm spre masă unde picioarele lui Marion fuseseră prinse în curele pentru naştere, avînd abdomenul acoperit cu prosoape sterile. Sora şefă stătea alături la o măsuță mică pe care aranjase cu grijă instrumentele chirurgicale.

Laura repetă rapid toate instrucțiunile pe care le memorase. Înainte de orice, nu forța naşterea pentru a nu provoca riscuri serioase atît mamei cît şi copilului.

Ridică presiunea care se face asupra perineului, ca să facă capul copilului să iasă din vagin.

Dincolo de cîmpul ei vizual, auzi o soră strigînd:

– Priviți, vine copilul.

Cu un calm glacial o instrui pe sora şefă să umple o seringă cu zece centimetri de xilină.

În timp ce aştepta, îşi introduse mîna stîngă pe sub capul fătului şi simți spina ischiatică a lui Marion. Apoi cu degetul apăsat pe nervul pudendal, ceru o „trompetă", un tub de metal pe care îl introduse ca să-i ghideze acul lung de 20 de centimetri. Luînd seringa cu cealaltă mînă, o introduse prin trompetă pînă ce simți țesuturile peretelui lateral al vaginului.

Apoi scoase uşor acul asigurîndu-se că nu era nici un pic de sînge pe el. În sfîrşit, injectă analgezicul.

În acest moment,Marion avu din nou contracţii puternice.

„La dracu", răsuflă ea. „Afurisitul de medicament nu-şi face efectul!"

Laura îi răspunse pe un ton ce-l vroia plin de siguranţă:

– Xilinei îi trebuie în jur de două, trei minute ca să-şi facă efectul, Marion.

Într-adevăr, în mai puţin de cinci minute, totul era bine, pentru Marion cel puţin. Laura se pregăti să realizeze o episiotomie. Cu o pereche de foarfece drepte tip Mayo făcu o tăietură de 7,5 cm începînd de la baza vaginului spre rect pentru a uşura ieşirea fătului.

Marion nu simţi nici cea mai mică durere.

Încă lucrurile nu păreau suficient de clare. Un torent de sînge şi mucus curgea de pretutindeni. Mîinile Laurei apucară copilul şi cu mişcări gingaşe îl ajută să iasă. Îi apăru faţa, bărbia şi apoi gîtul.

Funcţionînd ca un avion condus de un pilot automat, Laura roti fătul cu multă atenţie şi îi degajă umerii de ieşirea pelviană a mamei.

Încet (*„fiecare mişcare trebuie să fie lentă"*, îşi amintea ea) întoarse copilul în aşa fel ca faţa lui să privească în jos. Acum fu eliberat al doilea umăr. Restul va fi simplu. „Dar *nu te grăbi, Laura.* Inima poate să-ţi bată cît vrea ea de tare, dar scoate copilul treptat şi uşor".

Un pic mai tîrziu ea avea în mîinile sale un nou-născut. Cel puţin părea să fie asta după ce a fost curăţat de sînge, mucus şi altele. „Doamne, era alunecos. Ce-ar fi să-l scap? Nu, am să-l ţin corect, – de partea din spate a călcîielor". Apoi cineva începu să ţipe. Sau era doar un vaiet. În orice caz era prima exprimare a celui mai nou sosit pe lume.

Laura privi la această bucăţică de carne vie pe care o ţinea ca pe un pui de găină şi strigă:

– Este o fată, Marion, ai o fată!

Puse copilul pe stomacul mamei în timp ce surorile îl înveleau în prosoape calde. Îndată ce cordonul încetă să mai pulseze, Laura îl prinse cu o clemă, îl tăie şi-l legă.

Tocmai atunci intră în sală un doctor înalt cu umerii căzuţi, îmbrăcat într-un halat care nu era pe măsura lui. Era Nico, anestezistul de gardă.

– Îmi pare rău, Laura, dar ştii cum e cu semnalul. Să începem să pregătim spectacolul?

– Scuze, Nico, spuse Laura, cu voioşia produsă de uşurare. De fapt, cred că spectacolul s-a terminat.

– Ce ai folosit pentru anestezie?

– Am făcut o anestezie locală.
– Singură, tu?
– Nu, m-a ajutat ursitoarea mea cea dragă.

Nico privi mama care gîngurea cu bebeluşul ei, apoi se uită la Laura.

– Hei, Castellano, nu e rău deloc.

Mai aruncă o ultimă privire spre pacienta ei şi plecă.

Laura se îndreptă ca o somnambulă spre ieşire.

– Aşteaptă, doctore, o auzi pe sora şefă strigînd. Nu uita placenta.

Laura se întoarse la masă şi ca un automat aşteptă să iasă placenta şi să sutureze episiotomia cu catgut cromic.

La sfîrşit făcu un control general al lăuzei. Hemoragia era foarte slabă. Nu exista nici un fel de ruptură sau leziune pe colul uterin.

– Eşti în regulă, Marion, murmură ea. La acestea, mama răspunse:

– Eşti grozavă, Laura, mulţumesc.

Chiar şi după ce o transportară pe pacientă afară, Laura rămase singură în sala de operaţie, starea ei de relaxare transformîndu-se în mîndrie. Pe urmă într-o gelozie, pentru că Marion în fond avea toate motivele să se bucure de perspectiva viitorului.

Deodată, Laura îşi dădu seama că pentru o femeie cea mai mare bucurie era să ţină în braţe un copil.

Acum realiză că pe lîngă orice dorise să realizeze mai mult, vroia şi *acest lucru.*

Barney fu mîndru să opereze împreună cu echipa de elită, deşi ştia foarte bine că singurul lucru ce i se putea cere să facă era să ţină o clemă. Dar cel puţin avea ocazia să-i vadă la treabă pe Thomas Aubrey („chirurgul chirurgilor") şi pe anestezistul Conrad Nagy („cel mai bun anestezist din Christendom").

Pentru astăzi era programată o colecistectomie. Scoaterea vezicii biliare, considerată în mod obişnuit, o treabă de rutină. acum era ceva „mult mai interesant", după cum afirma Aubrey, „pentru că pacientul nostru, – domnul Abrahamian, după cum aţi citit în fişa lui, – a avut o copilărie cu antecedente complexe, cu febră reumatică şi toate genurile de alergie Trebuie să fim atenti la surprize. Doctorul Nagy a administrat atropină preoperator, a indus anestezia cu şaizeci de miligrame methohexitonă şi a folosit salcuronium pentru o bună funcţionare neuro-musculară. Pentru ţinerea pacientului în stare de hipnoză a folosit protoxid de azot şi oxigen în raportul de şaptezeci la treizeci

– Atît pentru prolog, acum ridicăm cortina.

Ţinînd bisturiul ca pe un arcuş de violoncel, Aubrey făcu o incizie Kocher apoi făcu semn sorei din dreapta şi din stînga lui să vină în faţă şi să ţină drenele abdominale. Aubrey introduse mîna dreaptă în plagă pentru a deplasa ficatul ca să scoată la iveală vezica biliară. Prinse organul cu o clemă inelară şi îl ridică la suprafaţă.

Primul său asistent, doctor Lipson, ţinea deschiderea largă cu ajutorul unui depărtător cu lamă lată tip Deever. Apoi îi făcu semn lui Barney să ia unul cu lamă îngustă şi să-l plaseze la marginea coastei, în capătul de jos al cutiei toracice.

– Acum domnilor, anunţă Aubrey, avem o vedere perfectă. Un chirurg atent trebuie să-şi rezerve timp să controleze întreaga suprafaţă pe care a expus-o. Le arătă apoi sistemul venos şi cel arterial, înainte ca să scoată vezica. După care, el îi sfătui pe cei de faţă să cerceteze orice sîngerare posibilă care ar fi putut să scape. În acest moment, se îndreptă şi-i făcu semn doctorului Lipson să închidă plaga în timp ce el continua să relateze.

– Vă rog să observaţi că doctorul Lipson este atent să evite capsula ficatului, deoarece în timpul suturării, străpungerea ficatului ar provoca hemoragie. Cînd totul va fi gata, vom introduce drenul...

Deodată anestezistul strică farmecul expunerii pedagogice.

– Avem probleme Tom, zise el cu o vizibilă alarmă în voce.

– Ce este? întrebă calm chirurgul.

– Tipul sfîrîie. Tensiunea este îngrozitor de mare. Pulsul este de o sută optzeci.

Doctorul Aubrey, cu calm, ordonă:

– Cineva să ia temperatura rectal.

Barney rămase hipnotizat în timp ce una din surori introducea un termometru. El începu să transpire, dar nu îndrăzni să-şi şteargă fruntea de broboane, de teamă să nu-şi piardă concentrarea cu care strîngea depărtătorul. Se uită la Nagy. Fruntea anestezistului era încruntată, iar ochii exprimau nelinişte. Privirea lui Aubrey rămase ţintuită pe plaga deschisă şi cînd era cu totul disociat de panica din jurul său.

După un timp ce păru o eternitate, sora scoase termometrul

– Dumnezeule, bolborosi ea

– Citeşte odată, Helen ordonă Aubrey pe un ton calm.

– E aproape 42 C

– La dracu', strigă Nagy. Hipertermie maligna Aduceti gheata, repede.

Barney auzi paşi alergînd spre uşă. Simți că şi el ar trebui să reacționeze la această urgență, dar cum? Speriat şi nedumerit, se întoarse spre chirurgul şef.

– Să-i ajut să aducă gheața, doctore?

– Ți-am dat vreun ordin, tinere? explodă Aubrey, dîndu-şi drumul la emoție pentru prima oară. Continuă să ții acest depărtător şi nu te băga.

În acel moment, anestezistul spuse tare: – Tom, ECG-ul a luat-o razna.

Aubrey îşi scoase o mănuşă şi căută inghinal să simtă pulsul femural; Barney putu să-şi dea seama după expresia ce o văzu deasupra măştii, că acesta încetase să mai existe.

– Puls zero, anunță tare o voce.

– ECG-ul plat, anunță Nagy. E mort.

Se lăsă o linişte profundă. Nimeni *nu îndrăzni* să vorbească pînă ce doctorul Aubrey nu decise o linie de atac. În cele din urmă, el ordonă:

– Doctor Nagy, continuă să introduci aer în plămîni.

Anestezistul dădu din cap şi se supuse.

„De ce dracu' face asta", se întrebă Barney. „Acest om nenorocit este mort".

Chirurgul îl bătu pe umăr pe asistent. Lipson înțelese şi se dădu de-o parte, cedînd sarcina suturării domnului Abrahamian mîinilor pricepute ale chirurgului şef.

Barney privea, necrezîndu-şi ochilor. „La ce dracu' îl coase cu atîta grijă, îl coase chiar complet? La autopsie o să-l deschidă din nou".

Barney scoase depărtătorul şi acum stătea încurcat alături, în timp ce oxigenul continua să ventileze plămînii omului mort.

Aubrey făcu un ochi pe care îl strînse ca un ultim nod.

– Perfect, zise el cu calm. Luați-l şi duceți-l la reanimare. Vin şi eu acolo imediat.

În timp ce răposatul domn Abrahamian era scos din sală, Aubrey se întoarse şi păşi rece, cu un pas mare spre ceea ce părea vestiarul şefului.

Lipson se întoarse din postoperator şi-l găsi pe Barney înțepenit pe locul lui.

– Ce s-a întîmplat?, întrebă el.

– Nu înțeleg ce am văzut acum, răspunse el.

– Care parte?

– Tipul era mort şi ei continuau...

– O, asta e, răspunse Lipson. Cîtă practică ai în chirurgie pînă acum?

– Este prima săptămînă din stagiul meu. Apoi întrebă: Vreți să-mi explicați şi mie, la ce dracu' a mai folosit să pompați

aer într-un om mort care nu mai avea nici un puls şi inima nu-i bătea?

– Calmează-te, amigo, spuse tînărul doctor. Acum ai putut să înveți de ce niciodată nici un pacient nu moare pe masa de operație a doctorului Aubrey. Mulțumită balonului de aer al anestezistului său, pacientul Abrahamian va fi declarat „decedat *după* operație" de către cineva de la reanimare.

– Vreți să spuneți că asta este doar pentru mîndria lui Aubrey?, întrebă Barney uluit.

– Nu, protestă Lipson. Tom este deasupra lucrurilor acestora. Dar îți poți imagina cîtă birocrație reuşeşte el să evite, chiar dacă asta este de obicei treaba mea. Toate acele certificate, hîrtii de spital, forme de asigurare..., toate formele acestea birocratice iau ore întregi. Acum toate cad în capul băieților de la postoperator. Ei, ai învățat ceva azi, amigo?

– Da, zise Barney, am învățat că nu vreau să devin chirurg.

Înainte de a se termina cel de-al patrulea şi ultimul lor an de studiu, locotenentul secund Palmer Talbot zbură din California spre Boston – o cursă militară pe liniile aeriene ale Statelor Unite. O săptămînă mai tîrziu ar fi utilizat numai aripile fericirii şi nu un avion special, atît de copleşit a fost de noua comportare plină de afecțiune a Laurei.

În ce o privea pe Laura, aceasta era încîntată să aibă la ieşirea din teatrul ei chirurgical un uşier devotat, un bărbat ale cărui calități ea le respecta deoarece nu o trata ca pe o simplă amuletă sexuală a caruselului medical.

Palmer se hotărîse ca în anii de armată să realizeze o experiență în învățămînt. Fusese acceptat la şcoala de limbi străine a armatei din Monterey şi începuse să studieze limba chineză. Din acest motiv mai trebuia să mai rămînă încă un an în armată. I se păru că acest lucru merită să fie făcut şi asta din momentul în care Laura devenise atît de rece şi indiferentă cu el.

Dar acum, Laura lui prefera să stea lîngă foc în sufrageria lui din Beacon Street şi să vorbească despre orice altceva în afară de medicină.

Ea îşi reproşă că uitase cît de cult era, cît de atent o asculta şi cît de mult o iubea. Ea se convinsese că nu era nimeni pe lume care să aibă mai multă grijă de ea decît Palmer Talbot. Ce proastă fusese să rişte să-l piardă tot umblînd să-l întîlnească pe „domnul perfect". Acum decisese că acesta nu va fi niciodată *doctor.*

Încercă să nu-l tulbure cu problemele familiei ei care se dezintegrase. Separarea devenise totală mai ales în anul 1961,

mai exact în ianuarie, cînd guvernul Statelor Unite a rupt total relațiile diplomatice cu guvernul Castro. A urmat apoi invazia de la Bay of Pigs, făcută de cubanezii exilați care porniseră din Miami cu intenția de a-şi elibera țara, şi toate acestea au făcut ca între cele două țări să se instaleze o ostilitate declarată.

– Acum nu mai pot să-l văd pe Luis, chiar dacă aş vrea, comentă Laura crispată.

– Bine, de fapt tu *ai putea,* se gîndi Palmer. Există posibilitatea să mergi în Mexico şi să zbori de acolo.

Laura se uită la el şi încercă să pară hotărîtă cînd zise:

– Nu am nici un chef să văd Cuba, pe Fidel sau pe tata.

– Ai pierdut orice contact de cînd a plecat?

– Cîteva scrisori apetisante. Nici nu m-am învrednicit să-i răspund. Mă gîndesc că tipul este mai mult decît *un poco loco,* pentru ca să facă pe revoluționarul la vîrsta lui. El pretinde că idealul vieții sale este să mă aibă lîngă el în Cuba şi să practic medicina acolo.

Palmer scutură din cap.

– Am citit undeva că bărbații de vîrsta lui sînt capabili de lucruri stranii. Un fel de nebunie a andropauzei. Chiar dacă ai vrea, eu nu te voi lăsa să te duci la el.

– Nu te alarma, nu există nici un risc. Şi nici să mă alătur mamei în chemarea ei religioasă.

– Apropo, ea ce face?

– Am vorbit la telefon de cîteva ori. Pretinde că este mai fericită ca oricînd pînă acum şi asta din clipa în care şi-a găsit chemarea, după cum o spune ea pios. Cred că ar vrea să o vizitez, dar eu nu am nici un chef să văd o mamă care urmează să devină „soră".

El o bătu pe umăr.

– Îmi dau seama prin ce treci.

– Nu cred că poți să-ți dai seama. Cu ambii părinți aproape nebuni, mă tem că o s-o iau şi eu razna.

Palmer zîmbi.

– Ce-ai zice s-o luăm razna amîndoi?

– Cred că deja am luat-o, şi-şi puse brațele în jurul gîtului lui.

Se ivea ocazia ca armata să-l trimită înapoi la Boston. Sponsorizat de National Defense Education Act putea să-şi facă ultimul an de serviciu participînd la cursurile avansate de limbi ale Orientului Îndepărtat, la o universitate „recunoscută". Deoarece armata „recunoştea" Universitatea Harvard, el venise să discute programul cu directorul Simon Rybarchyk.

Şi să vadă cum se descurcă Laura.

În noaptea dinaintea plecării lui, în timp ce ei stăteau lungiți şi îmbrățişați în fața focului, el zise:

– Ascultă, Laura, într-adevăr îmi place să mă întorc aici la studii, dar nu sînt de acord cu Shakespeare, cînd spune „să trăiesc la periferia afecțiunii tale". Ştiu că nu eşti pregătită să te căsătoreşti cu mine. Aşa că nu am decît să fiu de acord să faci cum crezi tu, atît timp cît vom fi împreună... vreau să spun *vom trăi* împreună.

Laura îl privi un moment, apoi spuse.

– Palmer, fata care nu a crezut în căsătorie nu se mai află aici. Cu adevărat, cred că „Laura Talbot" sună foarte bine.

– Nu-mi vine să cred ce aud. Vrei să spui că eşti de acord să devii Doctor Laura Talbot?

– Nu, zise ea zîmbind a joacă: voi fi doamna Talbot, dar voi rămîne *Doctor* Castellano.

– Vrei să te căsătoreşti într-adevăr cu acest fraier?

– Am crezut că-ți place de Palmer, protestă ea.

– Mie-mi place Elvis, dar asta nu înseamnă să te măriți cu *el*. Tu faci asta numai pentru că ai deodată impresia că eşti singură, iar Palmer este calea de minimă rezistență.

– Barney, dar mă iubeşte.

– Ştiu, Laura, şi nu voi pune aceasta la îndoială niciodată. Ceea ce mă întreb este dacă şi tu, în sinea ta, îl iubeşti cu adevărat?

DOUĂZECI ŞI PATRU

Există o perioadă de mare criză în viața oricărui student din anul patru la medicină.

În timp ce completează ultimele stagii suplimentare, făcînd ceva mai multă chirurgie sau medicină internă în funcție de intențiile de a deveni „măcelar" sau „purice", el deodată se uită la calendar şi observă că în iunie *al aceluiaşi an* va fi onorat cu titlul de diplomat în medicină. În acel moment de acut sentiment dureros, el îşi dă seama că nu este nici pe departe pregătit să devină doctor. „Rahat", îşi spune el (sau „la naiba", cum ar spune Seth Lazarus), „oamenii cred că eu sînt expert. Ei aşteaptă de la mine să descopăr ce se întîmplă rău cu ei şi să-i vindec. Cum mă voi descurca?"

Acum, retrospectiv, zilele de corvoadă plictisitoare par să fie Paradisul pierdut. Era infinit mai bine să alergi în sus şi în jos pe scări şi să ţii clemele în timp ce alţii operează. Cel mai rău lucru pe care-l puteai păţi era să te întorci acasă şi să ai o noapte cu dureri în picioare. Dar conştiinţa nu te durea niciodată. Făcînd corvoadă, el făcea de toate, dar răspundere nu avea. El nu era încă obligat să fie infailibil.

Unii care depăşesc această criză recunosc sincer că ei vor rămîne întotdeauna studenţi şi că niciodată nu au terminat de învăţat. Dar această candoare nu-i apără de durerea pacienţilor lor. Şi în cele din urmă fie în zece sau douăzeci de ani, această încordare face ca unora din ei să le cedeze inima, metaforic şi chiar fizic.

Şi ei ajung membri ai acelei categorii cunoscute sub denumirea „medici distruşi", un eufemism pentru un doctor cu sufletul rănit.

Altă cale – cu mult mai frecventă – este ca medicul începător să recurgă în acest moment apocaliptic la *autonegare.* El se iluzionează că depunerea jurămîntului lui Hipocrat este echivalentă cu un botez. Că primind diploma îi vin puteri supraomeneşti care, ca şi microbii, sînt invizibile, exceptînd observatorul iniţiat.

Silogismul care decurge din cel al lui Descartes „Gîndesc, deci exist", pentru medicină devine formula „Am o diplomă, deci sînt medic".

Cei care reuşesc să realizeze mulţumitoarea autohipnoză vor cîştiga prieteni, distincţii, avansări şi, cu perseverenţă, chiar un Mercedes ultimul tip.

Pentru Barney, sosise timpul să hotărască ce specialitate va urma.

Ca de obicei, şi de data asta avu loc un dialog cu el însuşi. „Întrebare: Livingston, ce te face pe tine fericit? Răspuns: Să-i fac pe alţii fericiţi.

Bine, asta nu e mare lucru – să cînţi Moş Crăciun cu plete dalbe într-un magazin universal. Poţi să-ţi limpezeşti aceste gînduri?

Da, dacă mă gîndesc, aş putea explica ambiţia mea ca fiind aceea de a trata oamenii nefericiţi pe care să-i fac să-şi găsească fericirea în viaţă".

Cu cît se analiza mai mult, cu atît se convingea că este făcut pentru psihiatrie. De cînd se ştia, diferiţi oameni care îşi pierdeau liniştea apelaseră la el.

Laura nu a plîns de atîtea ori pe umărul lui? Oare nu a avut o satisfacţie deosebită cînd a reuşit să facă ceva pentru micul Marvin Amsterdam, atunci în tabăra de vară? („Unde eşti

Marvin? Eşti fericit?"). Apropo a uitat numărul colegilor din liceu şi din facultate care i-au cerut sfatul în momente de disperare. „Da, parcă aş fi un magnet pentru melancolici".

Şi totuşi un psihiatru trebuie să fie în primul rînd sincer cu sine însuşi... „Deci, Livingston, încearcă să-ţi analizezi decizia. Tu deja îţi dai seama ce poţi face pentru alţii, dar ştii ce ar putea face psihiatria pentru *tine?*

Haide, deci aceasta este partea cea mai grea.

„Echilibrul" pe care oamenii îl văd la mine este în realitate o iluzie. Sînt la fel de vulnerabil ca oricare altul. Numai că eu reuşesc să ascund acest lucru. Psihiatria mă va ajuta în primul rînd să mă vindec singur. Trebuie să recunoşti, Livingston, că ai aproape douăzeci şi cinci de ani şi legăturile tale cu femeile nu depăşesc superficialitatea. Există ceva rău în asta.

Printre altele, simplul fapt că doreşti să ajungi omul care împarte înţelepciunea este un mod de autoprotecţie. Fii cinstit, ţi-e frică să priveşti în sufletul tău şi să vezi ce se întîmplă acolo.

Mda, alegerea specialităţii reflectă adesea o necesitate proprie a doctorului. Eu vreau să mă înţeleg pe mine însumi. Vreau să înţeleg din ce cauză mă port ca un tată al tuturor. Poate că acesta este un mod de a ascunde ceva mai profund... cum ar fi faptul că eu în fond îmi doresc să fiu tată?"

Hotărîndu-se pentru psihiatrie, Barney se gîndi că ar fi foarte potrivit să facă un stagiu suplimentar de neurologie pentru a înţelege mai bine cum funcţionează organic creierul.

Îşi dădu seama mai mult ca oricînd că îşi va petrece viaţa făcînd exact ce ar fi dorit mai mult să facă, şi anume să cerceteze creierul uman.

Bennett Landsmann, ai cărui ochi erau fixaţi pe strălucirea bisturiului, obţinu să facă un stagiu suplimentar la chirurgie şi completă cereri pentru ca să prindă un post de intern la chirurgie în zona Boston.

– Ascultă, Ben, încercă să-i spună Barney, într-un mod diplomatic, fii sincer cu tine însuţi. Chiar dacă te-ar chema Bennett al zecelea, sau dacă ai avea toate organizaţiile negrilor din lume de partea ta, nu ţi-ar fi de folos. Niciodată nu a existat un intern la chirurgie negru printre prinţii din Boston.

– Dar nici femeie nu a existat vreodată, trecu la contraatac Bennett, şi Grete Andersen a completat o cerere.

– Ascultă, prietene, poţi să fii tot atît de frumos ca Sidney Poitier, la fel de celebru ca Jackie Robinson şi chiar mai evreu decît Sammy Davis, – în faţa tipilor ălora tu rămîi doar un cal de altă culoare. Iar în ceea ce o priveşte pe Grete ar trebui să

înțeleagă odată pentru totdeauna că ea nu are ce căuta într-un club rezervat bărbaților. Dar, oricum, asta-i treaba ei. De ce nu eşti băiat deştept şi nu faci o cerere pentru un post de intern să fii împreună cu mine la New York.

– Mă simt legat sentimental de Boston, Barney. Simfoniile cîntă în jurul Filarmonicii din New York. Chiar şi muzeul...

– Nu-mi vinde tu aceste gogoşi culturale, în timp ce mă străduiesc să-ți spun lucruri serioase, Ben. Aceste secții de chirurgie nu au de gînd să rupă tradiția – mai degrabă îți frîng ție inima.

– Dar tu, Barn? ripostă Bennett. Ce atracție mai poate prezenta New York-ul pentru tine, acum cînd mama ta a vîndut locuința cea veche şi s-a mutat în Florida, patria soarelui, a veseliei şi a cancerului pielii?

– O, dar fratele meu Warren este la Facultatea de Drept Columbia..."

– Dar el trăieşte cu o fată acolo. Nu te-a chemat să joci cu el piesa *Jules şi Jim,* nu-i aşa?

– Haide Ben, New York este capitala lumii. Şi este pentru psihiatrie la fel ca şi Bostonul, şi apoi...

– Apoi – este la o distanță de peste patru sute de kilometri de Laura Castellano.

– Ce legătură are cu asta?

– Haide, Barn. De cînd s-a logodit, eşti incontinuu prost dispus.

– El nu o *merită,* la naiba!

– Toți au aceeaşi reacție, cînd este vorba de surorile lor – şi cred că la un moment dat şi cînd este vorba de fetele lor. Nimeni nu este suficient de bun pentru ele. Aud din toate părțile că domnul Talbot este foarte şlefuit.

– Este, recunoscu Barney. Nu pot să-i reproşez nimic decît că este nepotrivit cu Laura.

– Şi tu te simți aşa de puternic încît nu vrei să stai pe aproape şi să o vezi cum suferă.

Barney se pregăti să dea o replică, dar se opri. Un zîmbet istovit i se întipări pe față.

– Doamne, Landsmann, mă doare să recunosc, dar ai un deosebit talent de a înfige cuțitul în rană.

– Da, recunosc Bennett, am fost cam egoist. Mă gîndeam că dacă am fi amîndoi în Boston am fi putut împărți împreună un apartament şi să înlocuim competițiile noastre sportive cu ceva mai elevat – cum ar fi de exemplu scorul domnişoarelor seduse. La dracu', nu vreau să te pierd în New York.

Barney îl privi şi zîmbi.

– Atunci căsătoreşte-te cu mine, Bennett.
– Nu pot, Barney, pentru că nu eşti evreu.

Barney era convins că va avea un atac de inimă. Dar psihiatrul din el îl făcu să înţeleagă că moartea este doar un joc al fanteziei doritoare de împlinire.

Adevărul este că se simţea, într-un fel, pietrificat. Şi asta pentru că în dimineaţa asta urma să facă prima sa prezentare neurologică.

Aceasta urma să se petreacă în faţa unui întreg auditoriu şi mai ales a profesorului Clifford Marks, un neurolog de renume mondial şi cadru didactic foarte pretenţios.

Barney era convins, după simptomele pe care le analizase cu atenţie, că pacientul pe care-l avea de prezentat, va supravieţui. „Şi totuşi va supravieţui?" se întreba în sinea lui.

Ajunse la etajul patru, tocmai în clipa în care Marks, profesorul corpolent cu tîmple cărunte, ieşea din lift însoţit de un grup de studenţi şi interni.

Schimbară saluturile de rigoare, în timp ce asistentul îl conducea în secţia de neurologie. Nu era un loc plăcut. Bolnavii întinşi în paturi păreau să aparţină la două grupe distincte extreme: sau tresăreau şi aveau convulsii sau erau paralizaţi.

În cele din urmă se opriră în faţa patului domnului Aldo Moretti, un om chel, de vîrstă mijlocie, care de la început credea că locul lui nu este în acest spital. Deşi avea mîinile şi picioarele bandajate, el aparent şi le putea mişca fără semne de paralizie sau spasme.

Lui Moretti îi făcea plăcere să vadă că îi acordă atenţie atît de mulţi doctori şi-i primi cu căldură pe aceşti noi pelerini.

Cînd fură toţi adunaţi, profesorul Marks se adresă lui Barney:

– Bine, Livingston, hai să auzim despre ce este vorba.

Barney se întoarse spre grup şi-şi scoase din mapă dosarele de spital, precum şi mulţimea de note pe care el le întocmise.

În timp ce se pregătea să înceapă, pacientul său se interpuse.

– Bună, Barney. Cum te simţi în dimineaţa asta?

– Bine, bine, mulţumesc, domnule Moretti, murmură el. Apoi reveni la notiţele sale.

Moretti întrerupse din nou, adresîndu-se de data aceasta celorlalţi purtători de halate albe:

– Flăcăul ăsta era atît de obosit noaptea trecută cînd m-am internat, că abia reuşea să-şi ţină ochii deschişi. Dacă nu mi-ar fi fost atît de rău mă întorceam acasă ca să-l las să doarmă.

– Hm, da, remarcă profesorul. Apoi adăugă: Începe Livingston.

Barney tuşi ca să-şi dreagă glasul, apoi începu:

– Pacientul este un bărbat de patruzeci de ani, om de afaceri...

– Acum mă ocup de transporturi, interveni Moretti. Sînt proprietarul unui mare număr de camioane. Apoi se întoarse spre Barney să-l încurajeze. Continuă, flăcăule, continuă.

Barney continuă:

– Duminica trecută, în timp ce discuta cu socrii săi şi pregătea o oală mare cu spaghetti pentru cină...

– De cîte ori vrei să-ți spun, Barney, că erau *vermicelli?*

În sfîrşit Barney găsi curajul necesar să-i vorbească autoritar unui bărbat care avea dublul vîrstei sale:

– V-aş fi recunoscător dacă mi-ați permite să termin, domnule Moretti. Dacă o să aveți ceva de adăugat, vă rog s-o faceți după aceea. Hotărît să nu-i mai permită lui Moretti altă intervenție, Barney continuă imediat.

– În timp ce ducea oala fierbinte spre chiuvetă a scăpat-o, provocîndu-şi arsuri întinse de gradul doi pe mîini şi pe extremitățile membrelor inferioare.

– Nu pot să înțeleg, aşa ceva nu mi s-a întîmplat niciodată. Se scuză domnul Moretti. Şi nici nu ştiu ce dracu' făceam cu atîtea paste?

Barney respiră adînc şi continuă:

– Cînd a fost internat în spital, pacientul se afla într-o stare de confuzie şi nu-şi amintea să fi vărsat apă fierbinte pe el.

– Da, mă găseam într-o adevărată ceață, comentă Moretti.

– A fost internat datorită arsurilor sale şi a fost pus pe hidratare intravenoasă. În acel moment nu prezenta nici un semn de deteriorare neurologică. Azi dimineață a început să facă febră – probabil ca efect secundar al arsurilor – şi-a pierdut temporar cunoştința, îşi plescăia buzele şi-ți ținea capul întors spre dreapta. Timp mai scurt de un minut a avut un acces puternic tonicoclonic. După ce a venit neurologul a stat amețit mai mult de o jumătate de oră.

– Flăcăului nu i-a scăpat nimic, trase concluzia vocea de pe pernă, dar Barney se făcu că nu aude.

– Care a fost impresia inițială a dumitale? întrebă profesorul.

– Da, sugeră Barney – încercînd să dea impresia că i-a venit pe moment şi nu este rezultatul unei cercetări laborioase – este posibil ca febra ridicată să fi determinat accesul. Există de

asemenea posibilitatea unei infecții produse de microbi ce au invadat prin arsuri.

Urmărind protocolul, Barney îşi prezentă „diagnosticul diferențial", pe baza simptomelor prezentate de domnul Moretti, în comparație cu cele ale altor bolnavi cu care s-ar putea confunda. Exista evident şi posibilitatea unei tumori sau a unei malformații circulatorii care ar fi putut provoca urmări asemănătoare. Mai exista şi probabilitatea unei scleroze în plăci. Doar o puncție lombară ar putea exclude riscul unei encefalite...

Deodată se auzi un muget.

– *Nu!* Nimeni nu-mi va atinge coloana cu acul. Un prieten al meu a pățit aşa ceva şi a suferit îngrozitor.

Barney depăşise pragul furiei; păstrîndu-şi un calm transcendental reuşi să răspundă ultimei explozii:

– Vom ține seama de aceasta, domnule Moretti.

Apoi se adresă celor în halate albe: – Oricum, domnule profesor, aşa după cum ne-ați precizat întotdeauna, accesele sînt doar semne şi nu boli în adevăratul sens al cuvîntului. După cum am constatat, în istoricul familiei pacientului nu au existat cazuri ce au prezentat asemenea situații, cu excepția doar a unui incident pe care l-a menționat în conversație: bunicul său a căzut de pe cal şi după acea întîmplare ar fi avut crize posttraumatice. Examenul neurologic a fost normal, inclusiv starea celor doisprezece nervi cranieni. Examinarea nervilor senzoriali şi motori nu a putut să scoată în evidență nici o anomalie. Reflexele sînt normale şi nu există nici semnul lui Babinski. Starea mentală se află în limite normale.

În acest moment, comentatorul țintuit în pat strigă:

– Pariez pe ce aveți mai scump, că nu sînt nebun.

– În concluzie, domnule, zise Barney; simțind o uşurare în cele cîteva silabe ce urma să le spună, criza pacientului pare să fie... idiopatică.

Idiopatic este cel mai folosit termen în vocabularul medical. Orice doctor care nu reuşeşte să precizeze boala unui pacient poate oricînd să folosească acest valoros adjectiv „idiopatic" provenind din limba greacă (înrudit cu „idiot"), care înseamnă cauză necunoscută. Cu alte cuvinte, medicul spune adevărul, dar nu permite pacientului să înțeleagă că este vorba de mărturisirea ignoranței sale.

Profesorul aprobă din cap.

– Excelentă prezentare, Livingston; istoricul familiei, diagnosticul diferențial au fost relevante şi prezentarea neurologică foarte completă. Te felicit.

– Şi cu mine cum rămîne?, urlă pacientul indignat. Acordați-mi un credit, nu? Eu sînt de fapt cel care i-a procurat toate amănuntele lui Barney. El n-a făcut decît să le noteze.

Netulburat, Marks continuă, adresîndu-se studentului său:

– Poți să-mi explici pentru ce ai exclus epilepsia temporală?

– Da, domnule, începu Barney, storcîndu-şi înnebunit creierul; ar fi fost posibilă epilepsia lobului temporal în condițiile în care ar fi prezentat fenomenul „déjà vu" ori micropsie, pe care le asociem cu epilepsia temporală.

La acestea, eminentul neurolog replică:

– Hm...

Marks se aplecă pentru a studia fața lui Moretti. În cele din urmă, se întoarse pentru a se adresa celor din jur:

– Domnilor, dacă priviți cu atenție fața pacientului, veți constata o uşoară asimetrie. De asemenea veți constata că ochiul său stîng este puțin mai sus decît cel drept. Noi considerăm asta un semn neurologic „slab".

Studenții fură impresionați, dar nu putură să-şi dea seama unde vrea să ajungă Marks.

– Acum vreau să-i pun domnului Moretti cîteva întrebări.

– Mie? zise pacientul flatat. Întrebați-mă orice.

– Poți să-ți aminteşti datele naşterii? întrebă profesorul.

– Desigur, doisprezece februarie.

– Nu, întrerupse Marks. Vreau să spun circumstanțele naşterii dumitale. Îți aminteşti dacă mama dumitale a menționat unele dificultăți în legătură cu naşterea dumitale?

Moretti se gîndi un moment, după care spuse:

– Chiar spunea că m-au scos afară, trăgîndu-mă cu acei cleşti.

– Am presupus asta, zise Marks cu un mic zîmbet de satisfacție. Apoi, către studenți: Forcepsul la naştere, asimetria facială... Arătă spre partea stîngă a capului pacientului. Cum în acces el a întors capul spre dreapta, leziunea creierului poate fi aici. Cred că în ciuda concluziei lui Livingston, avem de-a face, totuşi, cu epilepsia lobului temporal care se poate confirma printr-o electroencefalogramă. Apoi se adresă secundarului său.

– George, ia bolnavul de aici. Dacă este nevoie, îl vom pune pe Moretti pe dilantin.

În timp ce Marks şi grupul său se deplasau la următorul caz neurologic, acesta i se adresă lui Barney:

– Ai făcut o treabă bună. Păcat că optezi pentru psihiatrie. Ar trebui să devii doctor adevărat.

Farmacologia, deşi figurează printre cele din urmă cursuri preclinice, reprezintă de fapt o disciplină ce poate asigura succesul sau poate provoca eşecul unei cariere medicale.

Nu este vorba numai de faptul că studenții trebuie să învețe compoziția nenumăratelor medicamente, acțiunea lor,

utilizarea şi contraindicaţiile. Despre toate acestea se putea citi în diferite cărţi costisitoare, ascunse în sertarele unui doctor. Mai degrabă este vorba de abilitatea medicului de a scrie o bună reţetă cu care să cucerească inimile şi să influenţeze gîndurile. Nici un pacient nu se va simţi împăcat, dacă nu va primi o reţetă – acel micuţ document plin de mîzgăleli de necitit – care dovedeşte că medicul său are într-adevăr *grijă* de el.

Destul de imprudent, Barney îşi susţinu părerea sa în faţa profesorului Morris Cohen:

– Reţeta parcă e un premiu de consolare, nu-i aşa? Pacientul nu se simte bine, dacă nu i se oferă ceva palpabil. O amintire sau un breloc.

– Iartă-mă, Livingston, ar trebui să manifeşti ceva mai mult respect faţă de cercetarea ştiinţifică. Oare vaccinul polio sau succesul penicilinei reprezintă pentru tine doar nişte... brelocuri...?

– Vă rog, domnule, spuse Barney bătînd în retragere, nu am intenţionat deloc să fiu nerespectuos. Dar nu este adevărat că uneori chiar o aspirină obişnuită îmbrăcată într-o terminologie sofisticată poate face minuni? Mă refer la reţeta care îl face pe bolnav să se simtă deja refăcut din clipa în care o are în mînă. Cred că acest aspect este menţionat şi în literatură.

– Dar, răspunse Cohen în apărarea importanţei disciplinei sale, un doctor bun trebuie să fie în stare să descopere dacă boala pacientului său este psihosomatică.

O voce din interiorul său îl avertiză pe Barney: „Ţine-ţi gura idiotule, – ai nevoie de acest curs ca să-ţi iei examenul". Aşa că tăcu.

Profesorul Cohen deja sesizase că Barney mai avea ceva de spus.

– Te rog, te rog, oferi el sarcastic, continuă dialogul. Spune tot ce ai de spus.

– O, da, zise Barney cu o sfială exagerată, chiar însăşi simtomele psihofiziologice necesită un tratament.

Apoi repede adăugă puţină miere: – Aşa cum deseori aţi menţionat dumneavoastră, domnule, există „o anume doză pentru fiecare diagnoză".

Profesorul deveni ca o pisică pe care tocmai ai mîngîiat-o.

– Bine spus, Livingston. Şi acum să revenim la problemele noastre, continuă el. Perfect domnilor, să ne aruncăm puţin privirile pe aceste abrevieri.

Cohen începu să explice de ce doctorii prescriu reţetele utilizînd încă abrevieri latine. – Pentru că de secole aceasta a fost limba oficială în medicină. Tot limba latină a fost folosită şi în educaţie şi instruire.

De data aceasta fără să mai spună nimic, Barney gîndi: „Eşti un rahat! Ne învățați să scriem în latină numai pentru a adăuga ceva neînțeles, mistic. Pacientul nu va putea să traducă q.i.d. *(quater in die)*, adică de fapt „de patru ori pe zi" sau p.c. *(post cibum)*, care înseamnă „după mese", aşa că el va avea impresia că se află în mîinile unui vindecător. Un doctor trebuie să fie atent ca să nu folosească niciodată o frază pe care pacientul său s-o poată înțelege. De exemplu, el nu va scrie niciodată *per rectum,* ci va folosi abrevierea „p.r." atunci cînd prescrie un supozitor ce trebuie administrat prin anus."

După acest curs, Bennett alergă să-şi întrebe prietenul.

– Ce dracu' se întîmplă cu tine? Ai ajuns să discuți psihiatrie cu un farmacolog pentru ca să te pice la sigur?

– Nu te necăji, Landsmann. Nu-i aşa că m-am retras într-un mod delicat?

– Nu prea am observat, Barn.

– Hei, ascultă. Nu am făcut deloc aluzie la faptul că nici un doctor distins din Park Avenue nu va scrie vreo rețetă într-un mod *lizibil* pentru că atunci şi-ar pierde aureola.

– Livingston, încep să cred că ai devenit cinic.

– La dracu', Landsmann, dar nu acesta este scopul ce se urmăreşte în Facultatea de Medicină?

Laura nu-şi putea scoate din minte gîndul la copii. De-a lungul stagiilor sale clinice, ea simțise o mare atracție față de pediatrie. Probabil că era vorba şi depre un instinct matern latent atunci cînd acorda atenție oricărui pacient pe care-l întîlnea, fie că prezenta o tăietură periculoasă lîngă ochi, fie că avea pneumonie, ori fusese desfigurat oribil într-un accident de automobil, – cu toți se purta ca şi cum ar fi fost copiii ei.

Orice secție din spitalul de copii prezenta deseori cazuri ce o mişcau pînă la lacrimi. Erau cazurile terminale, fără speranță, cei cu chisturi, hemofilie, talasemie, distrofie musculară şi alte boli chiar *mai grave* ca acestea. Viața unora se măsura în zile, poate luni – în cazurile cele mai fericite în ani. Dar toate erau incurabile.

La început s-a simțit atrasă de munca de laborator, unde ar fi putut să-şi consacre viața în căutarea unor soluții împotriva acestor ucigaşi de copii. Dar în cele din urmă îşi dădu seama că de fapt ea dorea să stea *cu* copiii, să le aline pe cît posibil suferința şi să-i ajute măcar să aibă o moarte mai uşoară.

Dar lupta nu era întotdeauna unilaterală. Existaseră şi clipe fericite, cînd se puneau în evidență boli aproape de nesesizat cum era galactozemia, o boală fatală, dar care poate fi tratată dacă este descoperită *la timp.*

Dar ataşamentul cel mai profund îl avea pentru cei născuți prematur, cu douăsprezece pînă la paisprezece săptămîni

înainte de termen, incapabili să respire neajutați, şi atît de uşori şi de fragili (unii cîntăreau chiar mai puțin de un kilogram) încît se învineteau doar la atingerea cu stetoscopul.

Se ducea o luptă susținută pentru menținerea în viață a acestor copii din incubator, pentru fiecare respirație a lor, lupta aceasta durînd zile sau chiar săptămîni la rînd. Erau fericiți cînd reuşeau să salveze unul din patru.

Barney ar fi putut spune că ea făcea asta pentru că se simțea în continuare vinovată de moartea lui Isobel, dar ea nu dădea doi bani pe acest raționament. Ea ştia un singur lucru, că dorea ca toată viața ei să se ocupe de vindecarea copiilor. Aşa că făcu o cerere către Spitalul de copii în care solicita să fie admisă ca intern. Cererea i-a fost aprobată.

– Laura, deschide.

– Pleacă, tocmai am ieşit din gardă şi vreau să mă culc.

Ciocăniturile deveniră mai puternice şi mai insistente.

– Te rog, trebuie să-ți vorbesc, striga o voce feminină.

– Pe dracu', mormăi Laura. Se ridică, dădu la o parte pătura şi sări în picioare, îndreptîndu-se spre uşă. „Uneori, mă gîndesc că ar fi bine să nu mi se cunoască numărul camerei".

Deschise şi o văzu pe Grete în lacrimi.

– Ce s-a întîmplat, Andersen?, murmură ea.

– Laura, am fost respinsă de toate secțiile spitalului Harvard... Îmi vine să mă sinucid.

Laura o băgă pe Grete în cameră şi o făcu să se aşeze pe un scaun ca să se liniştească. Mai întîi, o lăsă să plîngă după cum îi era obiceiul. Apoi încercă să-i refacă încrederea, făcînd apel la mîndria ei.

– Priveşte lucrurile aşa cum sînt. Harvard-ul pierde din asta şi nu tu. Vreau să spun că ai fost acceptată în alte zece locuri – şi pe urmă ei nu dețin monopolul pentru chirurgii buni de aici. Trebuie să-ți alegi un loc unde *te vor.*

– Am oferte de la Johns Hopkins şi Georgetown. Cred că-mi voi petrece următorii ani undeva în apropierea Washingtonului. Apoi adăugă zîmbind. Poate voi ajunge să cer o întîlnire chiar preşedintelui Kennedy.

– Sigur, sigur, replică Laura. J.F.K. va avea grijă să rețină o oră din programul său încărcat pentru o persoană atît de importantă ca tine...

Grete chicoti. Era din nou ea însăşi, împărăteasa pisicilor.

Şi Bennett Landsmann fusese refuzat ca intern la chirurgie de către trei spitale din Boston la care trimisese cereri.

Asta nu din vina lui, desigur. De fapt era printre primii la Harvard, un student eminent, cu rezultate remarcabile obținute

la toate stagiile clinice. Cum îi explicase de atîtea ori, Barney îi mai explică o dată:

– Îți spun, Landsmann, este din cauza prea marii cantități de melanină. Culoarea neagră *nu* e considerată frumoasă în chirurgie.

– Vrei să-ți spun adevărul, Barn? M-am înşelat crezînd că sînt deosebit. Cineva trebuie să fie Jackie Robinson în chirurgie şi am crezut că pot fi eu acela. Oricum, asta mă doare teribil.

Barney îşi îmbrățişă prietenul.

– Bagă-i în... pe toți. Ai fost acceptat într-un milion de locuri. Du-te la Philadelphia, Chicago, Baltimore – vei ajunge un mare chirurg şi vor veni la tine în genunchi să te roage să te întorci ca profesor plin.

Bennett îl privi uşurat.

– Eşti un tip grozav, Livingston.

– Mă simt flatat, Landsmann şi dacă asta îți spune ceva, să ştii că şi tu eşti unul la fel.

– Ah, da, doctore Livingston, zîmbi Bennett, mai reținut ca de obicei, doar că sînt un tip grozav *negru*.

Cazurile lui Grete şi Bennett erau nişte excepții. Cea mai mare parte a promoției 1962 a Facultății de Medicină Harvard intraseră interni la spitalele la care solicitaseră.

Chiar şi Lance Mortimer, ultimul din an, fusese acceptat la Mount Hebron în Los Angeles.

De altfel – aşa cum îi mărturisi lui Barney – tatăl său, scenaristul Terence Mortimer, apelase la însuşi John Wayne ca să-i dea telefon preşedintelui de consiliu şi să-l amenințe că va veni cu un batalion de cavalerie împotriva spitalului în cazul în care vor îndrăzni să nu-l accepte pe „băiatul prietenului meu Terry".

DOUĂZECI ŞI CINCI

Consacrarea lor ca medici avu loc în iunie 1962, în cadrul unei ceremonii în careul Facultății de Medicină. Podiumul ridicat în fața corpului de clădire A era înconjurat de un semicerc de spectatori aşezați pe scaune de lemn.

În după amiaza aceea călduroasă şi umedă, ei urmau să-şi primească diplomele în prezența senatului medical format din

profesorii lor şi a părinţilor ale căror visuri începeau să se împlinească. Important însă era faptul că urmau să fie acceptaţi în profesarea artei de a vindeca prin pronunţarea jurămîntului lui Hipocrat.

Estelle şi Warren erau prezenţi, Warren încercînd să imortalizeze pe peliculă, pentru posteritate, acel moment deosebit.

Dar pentru Laura cine venise? Erau prezenţi Palmer Talbot şi părinţii săi. Din familia ei – nimeni. Nu venise nimeni din Lincoln Place. Laura de fapt o sunase pe mama ei să-i spună să nu vină la ceremonie.

– Dar de ce, *querida*?

– Cunoşti povestea cu „Fata Moşului"? Nu m-ai ajutat să coc pîinea, nu are rost să vii s-o mănînci.

Acţionase sub impulsul revoltei, dar la sfîrşit se simţea vinovată.

Cu puţin înainte de începerea ritualului, în timp ce Laura îşi aranja beréta şi mantia, se apropiară de ea doi preoţi catolici. Unul dintre ei, cu o faţă de heruvim era tînăr, – poate era doar novice, – celălalt, mai bătrîn, purta ochelari cu lentile negre, semn că era orb.

– Senorita Castellano? întrebă cel mai tînăr.

– Da?

– Domnişoară Castellano, dînsul este părintele Juan Diaz-Pelayo.

Înainte ca ea să poată da un răspuns, bătrînul începu să i se adreseze într-o castiliană pură, limba mamei sale.

– Am venit să te binecuvîntez, anunţă el cu o voce tremurătoare, trădîndu-i vîrsta. Am fost împreună cu respectatul dumitale tată în războiúl civil – nu eram mulţi acolo proveniţi din Biserică. Apoi eu am avut neşansa să ajung într-o compánie, să-i spunem, „neprietenoasă". Tatăl tău mi-a salvat viaţa. Sînt convins că mama şi tatăl dumitale se simt mîndri astăzi. Mîinile sale paralitice făcură apoi semnul în timp ce el zicea: *benedicat te omnipotens deus, pater et filius et spiritus sanctus.*

– Amin, sfîrşi heruvimul.

Dispărură pe cît de repede apăruseră.

„Cine i-a trimis? Mama ei, călugărita? Tatăl ei a transmis un mesaj din Cuba printr-o retea secretă?"

Barney observase întîlnirea de la depărtare şi ajunse lîngă ea tocmai cînd cei doi dispăruseră deja

– Te simţi bine, Casteilano? Arăţi cam palida.

– Să spun drept, mă simt de parcă aş fi luat LSD în cafeaua de dimineaţă. Cele două personaje au venit să mă binecuvînteze. Îşi clătina capul cu neîncredere. Nu m-aş mira deloc, dacă ar aparea acum un car de foc. Să nu-i laşi să mă răpească

– O să am grijă, Castellano, fii pe pace.

Familia Dwyer era reprezentată de părinții lui Hank şi ai lui Cheryl. Fiecare bunică avea în grijă cîte o geamănă, iar băiatul cel mic stătea în poalele mamei sale. Erau toți în extaz, aşteptînd „încoronarea" băiatului din Pittsburgh.

Curioşi, unii din viitorii doctori căutau prin adunarea pestriță să vadă cine sînt părinții lui Bennett. Dar nu văzură nici un negru printre ei.

Barney cinase cu o seară înainte cu Bennett şi familia Landsmann la „Maître Jacques". Afecțiunea care se putea citi pe chipurile celor trei i se păru lui Barney mai puternică decît văzuse vreodată între „adevărații părinți" şi copiii lor.

Se afla însă şi un grup redus de negri ce aşteptaseră să-şi manifeste entuziasmul pentru clipa în care Bennett se urcă pe podium şi dădu mîna cu decanul care-i înmînă dlipoma. Negrii, bineînțeles, nu se găseau în semicercul oficial, ci stăteau la ferestrele unei alte clădiri. Personalul de serviciu şi portarii se convinseseră că în întreaga facultate nu aveau decît un frate de suflet şi *nici* o soră.

Ritualul începu cu obişnuitele discursuri de felicitare, urmate de înmînarea unor premii.

Profesorul Georges de la Forêt, laureat al premiului Nobel pentru lucrările sale în domeniul biologiei moleculare, ieşea din laboratorul său doar o dată pe an – pentru această ceremonie. El ieşi în fața adunării ca să anunțe decernarea premiului John Winthrop, pentru cea mai originală lucrare în cercetarea medicală, unuia dintre absolvenții acestei serii.

După ce mormăi cîteva remarci de neînțeles într-un amestec de franceză, engleză şi esperanto, el se uită pe un petec de hîrtie mototolită şi anunță „Cîştigătorul din acest an..."

Apoi renunță la textul ce-l avea pregătit şi-şi exprimă părerea personală: „Şi din punctul meu de vedere cea mai originală minte care a venit aici, după mine" – şi în cele din urmă strigă numele lui Peter Wyman.

Laureatul se ridică de la locul său pentru a fi întîmpinat de o explozie de ovații din partea asistenței. Dar nu se auzi nimic. Doar cîteva aplauze politicoase din partea ocupată de părinți şi cîteva huiduieli din zona ocupată de colegii de an. În timp ce Peter Wyman urca pe podium şi primea felicitările profesorului de la Forêt, tot colectivul îşi exprimă dezaprobarea prin strigăte în cor, care se auziră pînă la cer.

Dimpotrivă, cînd veni rîndul lui Seth Lazarus să fie felicitat ca şef de promoție, acesta fu întîmpinat cu urale aşa cum se aud numai pe un stadion de fotbal.

Nat şi Rosie stăteau împreună cu Judy Gordon în rîndul trei. Deşi era plină de mîndrie, Rosie se sancționă: „Cum pot să

fiu fericită cînd băiatul meu este mort?“ În acelaşi timp, soţul ei se bucura în sinea lui: „Mulţumescu-Ţi, Doamne, că am un fiu viu şi strălucit“.

Deodată, ca la un semnal, întreaga adunare tăcu. Decanul Holmes, semănînd mai mult ca oricînd cu un mare preot, îmbrăcat în roba sa stacojie, făcu semn absolvenţilor să se ridice şi să repete după el crezul sacru al medicului – Jurămîntul lui Hipocrat.

„Jur pe Apollo Medicul...“

„Jur pe Apollo medicul...“

„Să-l respect pe cel ce mă iniţiază în această artă, întocmai ca pe cei ce mi-au dat viaţă...“

„Să-l respect pe cel ce mă iniţiază în această artă, întocmai ca pe cei ce mi-au dat viaţă...“

„Să consider familia lui ca pe fraţii mei şi să-i învăţ această artă... fără plată...“

În timp ce repeta aceste ultime cuvinte, Barney reflectă la situaţia caraghioasă pentru cea mai mare parte dintre colegi care nu intenţionau deloc să facă o muncă de misionari.

„Voi folosi întreaga mea pricepere pentru a ajuta bolnavul şi a nu-i provoca nici o suferinţă...“

Aici Bennett Landsmann se gîndi: „Oare medicii nazişti au depus şi ei acest jurămînt? Cum de au putut să facă ce i-au făcut lui Hannah?“

„Nu voi da nimănui medicamente care să provoace moartea, chiar dacă mi se va cere. Nici nu-mi voi permite să sugerez un astfel de lucru...“

Seth Lazarus îşi mişcă buzele, dar nu scoase nici un sunet. Erau totuşi lucruri pentru care nu putea jura.

„Nu voi da nici unei femei medicamente care să-i provoace avortul...“

Laura Castellano fu surprinsă că gîndurile i se întoarseră la timpul cînd ea, împreună cu Barney, căutau un doctor care să facă abstracţie de acest punct din jurămînt.

„Voi fi sincer şi religios în viaţa mea şi în munca mea...“

Hank Dwyer care deja transpirase, începu să asude şi mai tare. „Oare şi acest jurămînt va avea soarta jurămîntului pe care l-am făcut în faţa preotului la căsătorie şi pe care nu l-am putut păstra? Mă aflu aici din nou încercat de ispitele trupului?“

„Nu voi folosi cuţitul, tăiatul îl las celor care taie...“

Viitorii chirurgi se mirară de această frază. Îşi dădeau seama că timp de secole tăierea cărnii umane era considerată o faptă degradantă care era lăsată în seama bărbierilor. Se făcea doar o mică diferenţă între tăierea părului şi amputarea picioarelor.

Exista probabil o motivație a acestei interdicții. Din punctul de vedere al religiei corpul omenesc era considerat un templu sacru, în care nu se intră. Accesul interzis.

„În orice casă voi intra, o voi face în folosul bolnavilor şi nu-mi voi folosi autoritatea pentru a corupe sau a seduce femeile sau tinerii, fie liberi, fie sclavi..."

Aflat pe podium lîngă distinşii săi colegi, chirurgul care îndrăznise mai mult la Grete Andersen se făcu a nu auzi această severă poruncă a jurămîntului pe care îl făcuse şi el cu mulți ani în urmă.

În cele din urmă, jurămîntul se încheie cu concluzia:

„Nu voi divulga niciodată secretele pacienților mei pe care le voi păstra ca sfinte..."

„Nu voi divulga niciodată secretele pacienților mei pe care le voi păstra ca sfinte..."

Apoi decanul Holmes anunță:

– Acum sînteți medici, mergeți şi dați cinstire profesiunii voastre.

Nimic pe lumea asta nu se compara cu acest moment. S-ar putea spune că seamănă cu jurămîntul căsătoriei sau cu cel la intrarea în ordinile călugăreşti – deşi pentru acestea existau posibilități de divorț sau de renunțare la angajamentul luat. Dar jurămîntul lui Hiprocrat nu poate fi niciodată abjurat.

În după amiaza aceea ei făcuseră un legămînt ireversibil ca să servească umanitatea, să aline şi să vindece suferințele semenilor lor.

În plus, spre deosebire de jurămîntul religios sau cel al căsătoriei, legămîntul lor nu era față de Dumnezeu, ci față de *Om.*

Dacă renunțarea la Dumnezeu aduce pieirea îşi vor da seama doar pe lumea cealaltă, dar dacă nu vor reuşi să servească omenirea ei vor afla-o în lumea aceasta.

Şi astfel porniră să se lupte cu bolile şi cu moartea. Şi unul contra altuia.

III

DOCTORI ÎNTR-ADEVĂR

„Cel ce păcătuieşte împotriva ziditorului său,
Să cadă pe mîinile doctorului".
Înțelepciunea lui ISUS SIRAH 38,15

DOUĂZECI ŞI ŞASE

În 1962 progresele în medicină şi în mecanica automobilelor păreau să meargă paralel. Un nou dispozitiv de şoc electric putea să reînvie un bolnav aparent fără viață, în acelaşi fel în care un redresor poate revitaliza o baterie descărcată.

În cazurile în care însăşi inima pacientului se îmbolnăvea, medicii puteau acum schimba valvele uzate cu unele artificiale, făcute din diferite substanțe ca cele plastice, dacron şi altele.

Singura diferență era că piesele de rezervă pentru maşini beneficiază de o garanție, iar cele medicale – nu.

Aceşti medici nu-L imitau oare pe Dumnezeu? Într-un fel nu-şi atribuiau puterea Lui? Dacă da, nu aveau să fie pedepsiți ca Prometeu?

Unii interpretau un anumit eveniment ca reprezentînd mînia divină împotriva profesiunii medicale. Acesta a fost tranchilizantul „fără reacții secundare" numit talidomidă, pe care doctorii l-au dat cu încredere femeilor însărcinate şi administrarea lui a generat malformații congenitale grave.

După aceasta s-au tras unele concluzii de morală: Oare femeile asigurate de medicii lor care luaseră acest drog perfid, nu erau îndreptățite să-şi întrerupă sarcina? Sau etica medicală le forța să-şi asume riscul de a aduce pe lume copii malformați ce vor duce o viață chinuitoare?

O nouă direcție în medicină s-a afirmat prin atribuirea premiului Nobel lui James Watson şi Francis Crick pentru descoperirea ADN-ului, însăşi cărămida vieții. În ciuda denumirii sale complicate, acidul dezoxiribonucleic are o structură surprinzător de simplă. Avînd o formă helicoidală dublă, conținînd printre altele tiamină şi zahăr, ADN-ul ar putea să ofere oamenilor de știință posibilitatea să fabrice ființe umane în laborator.

Nu era oare asta o blasfemie adusă Celui Prea Înalt?

În momentul în care această „nouă lume minunată" apărea la orizont, omenirea căpăta ceea' ce în curînd va fi numit medicamentul cel mai des prescris din toată istoria ei.

Salvatorul de suflete şi liniştitorul psihicului, indispensabilul paliativ pentru evul anxietăţii, miracolul tuturor medicamentelor, pe nume – valium.

Orchestra atacă măsurile marşului nupţial. Laura luă braţul lui Barney şi toată lumea remarcă frumuseţea ei şi eleganţa cavalerului său.

Era la trei zile după absolvirea facultăţii. Soarele strălucea pe un cer albastru. Şi totuşi, această sărbătoare luminoasă era oarecum umbrită. Rudele şi prietenii remarcaseră cu tristeţe cine era absent, deoarece lipsind Luis, lui Barney îi revenise onoarea de a conduce mireasa.

Barney se întreba ce simte Laura. Înaintau încet, de-a lungul aripii clădirii construite în grădina familiei Talbot. Ea părea liniştită, demnă şi calmă, cea mai frumoasă dintre mirese.

Era oare şi fericită?

După cîteva măsuri ale marşului ajunseră la destinaţie: reverendul Lloyd, pastorul local şi, la stînga sa, Palmer triumfător, avînd lîngă el pe blondul Tim, cunoscutul cow-boy.

Cînd toţi îşi ocupară locurile lor, slujba începu.

– Iubiţi fraţi, ne-am adunat aici în faţa lui Dumnezeu şi acestei comunităţi să unim acest bărbat şi această femeie prin sfînta taină a cununiei.

După ce puse accentul asupra solemnităţii momentului, el întrebă dacă din cei prezenţi are cineva de obiectat ceva împotriva căsătoriei Laurei cu Palmer. Barney care considera că avea, se hotărî totuşi să se abţină de a spune ceva. Cînd pastorul a cerut să afle cine oferă această femeie spre căsătorie, Barney răspunse spunînd că el este acela. I-o încredinţă pe Laura lui Palmer care promise, aşa cum cerea obiceiul, să o ia de soţie legitimă. La rîndul său, ea promise să-l „iubească, să-l onoreze şi să-l asculte pînă cînd moartea îi va despărţi".

Tim le înmînă inelul pe care Palmer îl puse în degetul Laurei. După cîteva cuvinte obişnuite, perechea se sărută pentru prima oară ca soţ şi soţie.

Într-o clipă, acordurile marşului nupţial al lui Mendelssohn îi anunţă pe cei prezenţi că pot merge să-şi refacă puterile la bufet.

Nelămurit de rolul său în continuare, Barney stătea şi privea perechea nou-căsătorită înecată în valul celor care prezentau felicitări.

– Frumoasă pereche, nu-i aşa, întrebă pastorul Lloyd.

– Mda, răspunse Barney, simţind o tristeţe ciudată, fratele meu Warren este acolo şi face poze.

– Dumneata eşti căsătorit? întrebă preotul.
– Ăăă, nu, domnule.
– Atunci, domnule doctor, spuse binevoitor pastorul Lloyd, cu puțin noroc poți să fii următorul.

Cam în acel timp, Bennett Landsmann începu să aibă o criză de identitate.

Deşi prejudecățile rasiale nu-i erau necunoscute, începînd de la segregația totală din Millersburg pînă la cea mai puțin vizibilă (şi deci mai insidioasă) sub forma excluderii sociale de la Cleveland, şi fusese întotdeauna capabil să se ferească de lovituri, acum crezuse în mod naiv că statutul său de diplomat în medicină la Harvard va face ca lumea să se uite la el în sus şi nu în jos.

Dar greşea. Înțelese repede că cei din jurul său vedeau numai pielea neagră sub halatul alb.

Locuind în New Haven, unde-şi făcea internatul în chirurgie, spera să se şi stabilească aici pentru a lucra la celebrul spital Yale New Haven; el devenea însă tot mai neliniştit de ce vedea.

Spitalul era în inima ghetoului şi deşi el îşi parca Jaguarul cu ecusonul de medic, pe care Herschel i-l dăruise, în parcarea spitalului, şi locuia într-un apartament modern cu aer condiționat în apropiere de vechiul campus universitar, el îşi petrecea aproape toate orele zilei înconjurat de mînia negrilor din New Haven.

Universitatea şi studenții ei albi ca zăpada erau cei bogați şi privilegiați; negrii erau cei umiliți, neglijați, condamnați la sărăcie. Drumul construit pe lîngă autostrada 95 între facultate şi ghetou era considerat drept o invenție machiavelică, o metodă de a ține deoparte populația neagră şi de a-i lăsa liniştiți pe patricieni în citadela lor.

Spitalul nu era segregat, căci atît negrii cît şi albii se îngrămădeau la uşa spitalului în mod egal. Singura diferență între rase care exista era că chirurgii erau albi, iar echipa care ştergea sîngele de pe jos, după operație, era formată din urmaşii sclavilor eliberați de Lincoln.

Bennett încercă să-şi păstreze echilibrul şi simțul umorului. Dar era pierdut în țara nimănui, la hotarul dintre două societăți separate şi distincte. În nici una din ele nu se simțea acasă şi, mai rău, *nici una* nu-l accepta.

Nu trecea o zi fără să nu se întîmple ceva ca să-i amintească izolarea lui.

Odată, cînd era de gardă, primi o familie de negri care suferiseră un accident de automobil. Soția, care fusese cel mai

puțin lovită, avea doar o stare de şoc şi o injecție de epinefrin ar fi fost indicată. Pentru a cîştiga timp, Ben se hotărî să scoată el însuşi medicamentul de la farmacia dispensarului.

Farmacistul se uită mai întîi la hîrtie şi apoi la el.

– Doctorul Landsmann? întrebă el. Trebuie că e nou.

– Vă rog? spune Bennett politicos.

– Băiete, trebuie să ştii regula, nu avem voie să dăm aceste medicamente infirmierilor, numai doctorului sau asistentei în mînă. Spune-i leneşului de Landsmann să vină singur.

– *Eu* sînt doctorul Landsmann, răspunse Bennett, sperînd că vocea sa sună calm şi demn. Era prea încurcat ca să se necăjească şi prea jignit ca să se înfurie.

Privirile lor se întîlniră.

– O, îmi pare rău doctore, spuse farmacistul cu respect. Nu am ştiut, ştiți... majoritatea personalului...

– Înțeleg, zise Bennett încet, faceți rețeta, am un bolnav la urgență.

– Sigur, sigur. Farmacistul se întoarse şi aduse imediat medicamentul.

În următoarea sîmbătă seară, un război de delimitare a teritoriului între bandele italiene şi negre furniză vreo zece răniți, printre care un tînăr negru împuşcat în piept.

Lui Bennett îi reveni să se ocupe de împuşcat. Împreună cu asistenta îl introduseră în sala de operație. Asistenta plecă să aducă o fiolă şi Bennett privi mai atent la rana făcută de glonț. Dar cînd se apropie să-i taie pacientului cămaşa, acesta gîfîi cu greu:

– Rahat, nu mă atinge omule, vreau un doctor.

– Sînt doctor, spuse Bennett cît putu de calm.

– Nu mă prosti. Aici nu sînt doctori negri. Adă-l pe patron.

Bennett era pe punctul să explice că era calificat pentru această profesie, cînd Herb Glass, un intern, intră să ceară un sfat asupra modului în care trebuie să trateze rănile de cuțit pe care le îngrijea. În timp ce Bennett vorbea în şoaptă cu Herb, propriul său pacient țipă:

– Pe *ăsta*-l vreau. Mă doare pieptul de mor. Spuneți-i că am nevoie de el. Am nevoie de doctorul ăsta.

Bennett explică liniştit situația.

– Să-l ia dracu', şopti Herb indignat. Ar trebui să fie fericit că a nimerit un doctor cu mîini ca ale tale.

Dar respectul de sine al lui Bennett fusese atît de rănit încît îl convinse pe Herb să schimbe pacienții.

Fără alt cuvînt, merse să sutureze rănile de cuțit ale unui pacient pe care spera să-l găsească mai tolerant sau, şi mai bine, fără cunoştință.

– Pentru Dumnezeu, nu poți să încerci să judeci?

Henry Dwyer, diplomat în medicină (aşa vroia Hank să i se spună acum) încerca să se înțeleagă cu Cheryl în timp ce ea alăpta cel de-al patrulea copil, Rose Marie. De abia răsărise soarele şi el venise de la o gardă zdrobitoare de treizeci şi şase de ore de la spitalul Boston Memorial.

– Hank, vrei să încetezi să mai strigi? O să trezeşti copiii.

– Ce-mi pasă? Ei niciodată nu mă lasă să dorm, după ce că eu trudesc de-mi ies ochii pentru pîinea lor.

– Hank, sînt doar nişte copii mici, cum vrei să le explic ce este un intern?

– Asta e problema *ta,* Cheryl. Tu eşti mama. În casa mea părintească, tata era întotdeauna tratat ca un rege.

– O, iertați-mă, majestatea voastră. Cînd te-ai născut ştiai să faci la oliță?

– Nu de asta este vorba. Ocoleşti problema importantă.

– Dragule, *nu* există nici o problemă. Biserica noastră interzice explicit controlul naşterilor. Sau ți-ai pierdut complet credința?

– Ascultă, nu încerca să-mi aminteşti că am fost preot. Nu mă mai simt vinovat. Şi apoi dacă vrei să arunci cu Cartea Sfîntă în mine, ce zici de Epistola către Corintieni a Sfîntului Pavel: „e mai bine să se căsătorească decît să ardă"?

– Unde vrei să ajungi, Hank? Gestul ei de disperare fu atît de puternic încît sînul scăpă din gura fragedă a lui Rose Marie.

Hank simțea că este la capătul răbdării. „Cum putea o femeie atrăgătoare – sau care cel puțin fusese atrăgătoare – ca Cheryl să nu înțeleagă că bărbații în tinerețea lor au nevoie de contact sexual, chiar dacă anumite fete puritane catolice ar gîndi că asta este o chestiune murdară?"

Se lăsă lîngă ea cu picioarele dureroase de cît de mult urcase şi coborîse scările spitalului.

– Dragă, eu ard: îi dau acelui blestemat de spital şi inima şi sufletul, dar o parte din mine o păstrez doar pentru tine. Am fost destul de clar?

Mica Rose Marie scoase un scîncet. Hank se încruntă ca şi cum ar fi fost o mustrare adresată lui. Cheryl aşează căpşorul copilului din nou la sîn.

– Hank, înțeleg că tu ai nevoie, dar eşti doctor. Nu înțelegi că o femeie care abia a născut...

– Moşesc copii de dimineață pînă seara, aşa că nu-mi vorbi mie despre depresiunea de după naştere. Asta-i doar o scuză ca să mă ții la distanță.

– Ştii, asta nu-i frumos. Nu am spus că sînt deprimată. Sînt doar obosită. O să-mi recapăt entuziasmul de înainte.

– Da, bineînțeles, şi atunci o să rămîi însărcinată imediat.

– Nu, asta nu se întîmplă cîtă vreme alăptez.

– Ascultă, ştiu că o femeie care alăptează nu rămîne însărcinată. Vreau doar să spun că patru copii sînt destui pentru familia unui doctor care luptă pentru existență.

– Dar, Hank, lupta este aproape terminată. De îndată ce te stabileşti, nu vom mai avea probleme. Şi pe lîngă asta ştii că părinții mei vor să ne ajute acum.

– Am mîndria mea, se opuse el cu demnitate. Nu primesc ajutoare de la socrii mei. Tot ce vreau este respectul. Orice soț are nevoie de respect.

– Bine, dar eu,dragule, ştii că te ador.

– Atunci, de ce nu-mi respecți nevoile?

Cheryl plîngea, lacrimile curgînd de pe obrazul ei, pe sîn şi apoi udînd sprîncenele copilului.

– Hank, o să fac tot ce pot. La noapte, cînd toată lumea doarme.

– Slabă speranță, rînji el, sarcastic. În orice moment există cineva care să plîngă în casa asta.

Căuta cu disperare să-l liniştească.

– Şi o să folosim un control... Nu putea rosti cuvîntul „anticoncepțional".

Hank zîmbi victorios.

– Bravo, aşa te vreau. Am citit în literatură că au perfecționat pilula...

– Nu am spus pilula, întrerupse ea, ezitînd. Familiile catolice pot folosi doar metoda calendarului.

– Metoda calendarului? explodă el. Îndrăzneşti să spui asta, cînd ceea ce suge la pieptul tău acum a fost conceput în felul acesta? Asta-i doar o scuză ca să opreşti lucrurile la o dată sau la de două ori pe lună.

Încetă, înțelegînd că mersese prea departe. Cheryl plîngea acum fără să se mai poată controla, aplecîndu-se peste Rose Marie ca şi cum ar fi vrut să o ferească de mînia tatălui ei.

El îngenunche şi murmură din nou.

– Ei, îmi pare rău. Dar încearcă să stai şi tu fără somn două zile la rînd şi ai să înțelegi cît de tensionat mă simt. Îmi pare sincer rău.

– O, Hank, te iubesc. Te rog să nu ne mai certăm aşa din nou.

Tată, mamă, copil rămaseră îmbrățişați cîteva minute balansîndu-se uşor.

Cheryl se linişti. – Vrei să iei micul dejun, dragă? O să-ți fac nişte sandvişuri cum adoarme Rose Marie.

– E în regulă. Am mîncat nişte porcării la spital. Noi internii sîntem ca nişte ţapi, mîncăm orice. Se ridică şi se duse în dormitor, cînd îi veni în minte un gînd.

„Noi internii semănăm şi în alt mod cu ţapii: sîntem întotdeauna excitaţi".

Sîmbătă seara camera de gardă a spitalului Bellevue părea o unitate militară în stare de alarmă. Lui Barney care trebuia să stea treizeci şi şase de ore aici i se părea că pe străzile Manhattanului are loc un război mondial. Paradoxal, rănile de cuţit şi de armă de foc erau cele mai uşoare în ce priveşte tratamentul. La sfîrşitul cîtorva săptămîni cususe kilometri întregi, aşa i se părea, de ţesuturi sfîşiate. Îi veni în minte descrierea războiului civil din Spania, făcută de Luis Castellano: „Am fost mai mult croitoreasă decît doctor".

Treptat, Barney învăţa să sutureze pielea aproape adormit, aşa că-şi putea odihni mintea ori de cîte ori avea de-a face cu victimele violenţei urbane.

Nu avea nici o şansă să prindă un moment de somn, pentru că New York-ul nu-şi dezmintea reputaţia de „oraş care nu doarme niciodată". Încercă să se consoleze, amintîndu-şi că fusese avertizat asupra duritaţilor regimului de intern. „Dar de ce", se întreba el, şi aşa o făcuseră mii înaintea lui, „de ce aceste gărzi sînt inuman de lungi?"

Cu siguranţă, nici o linie aeriană nu ar fi lăsat un pilot să zboare în şir nici jumătate din timpul pe care-l lucra Barney. Cum ajunseseră internii să fie supuşi unei astfel de pedepse?

În mod ironic, doctorii, – oameni care ştiau cel mai bine fiziologia umană, – păreau să ignore faptul că fiinţele umane nu pot să funcţioneze normal cînd sînt obosite, că internii erau aduşi la limita prăbuşirii.

El avusese îndrăzneala să întrebe un membru mai important al echipei care era logica că tinerii medici sînt lăsaţi să-şi chinuiască trupurile de o manieră care ar fi considerată patologică la pacienţii lor. Distinsul personaj răspunse simplu:

– Aşa am făcut şi *noi* şi nu am murit.

– Nu, nu, nu, domnule, replică Barney somnoros, chiar dacă ignoraţi starea sănătăţii noastre, ce părere aveţi de pacientul consultat de un doctor care abia poate sta în picioare? Are *el* interesul să fie consultat de un zobi? Oamenii obosiţi pot să greşească.

Doctorul privi la Barney în bătaie de joc.

– Livingston, asta face parte din instruirea ta şi ştii ce se spune: dacă nu-ţi place căldura nu sta în bucătărie.

Astfel, Barney tropăi înainte, deşi simțea cum i se transformă sîngele în cafea şi creierul în pîine veche cu puțină brînză pe ea. Exista o consolare. Era prea obosit ca să se preocupe de cît de puțin ştia, prea epuizat ca să-şi dea seama că dacă pierde prețiosul *Manual Merck* nu va putea pune nici un diagnostic şi nici nu va şti ce să facă mai departe.

Într-o seară relativ liniştită din săptămînă, un bărbat anunță asistenta de la internări că el „murea de cancer", dar cînd i s-a cerut să precizeze, a răspuns:

– Pot să-i spun doar unui doctor.

Asistenta repartiză cazul lui Barney.

El introduse omul într-un cabinet, îi ceru să stea jos, aduse cîte o ceaşcă de cafea pentru fiecare, se aşează de cealaltă parte a mesei şi-i ceru informațiile obişnuite – numele, ocupația şi, ce era mai important pentru spital, – ce fel de asigurare are.

Pacientul era un oarecare Milton Adler, contabil în vîrstă de treizeci şi cinci de ani, care avea asigurările „Blue Cross" şi „Blue Shield".

– Bine, spuse Barney, punînd jos stiloul şi încercînd să nu se înece din cauza fumului scos de țigara tare pe care o fuma Adler. Doriți zahăr în cafea?

Omul începu să se agite.

– Iisuse, ce fel de doctor eşti dumneata? Stau aici gata să mor şi mă întrebi dacă vreau zahăr în cafea. Mi-au dat un student? Adică nu aveți un superior cu care să pot vorbi?

– Domnule Adler, răspunse Barney ferm, sînt doctor calificat. Ştiu totul despre carcinoame, neoplasme şi orice altă problemă oncologică pe care ați putea-o avea. Sincer, bazat pe experiența mea, cred că mai aveți destul timp de trăit ca să-mi puteți răspunde cincisprezece minute.

– Asta-i tot? întrebă pacientul, neliniştit. Vrei să spui că am mai puțin de o oră de trăit?

– Nu am spus asta, domnule Adler, răspunse Barney cît putu de blînd. Dar avem şansa ca *amîndoi* să murim de bătrînețe dacă nu-mi dați mai multe detalii.

Ceva în comportamentul lui Barney (poate uşurința cu care pronunțase cuvîntul carcinom) îl convinse pe Adler de competența tînărului medic.

– Foarte bine, întreabă-mă.

– Unde este situat exact cancerul dumneavoastră, domnule Adler?

Omul se gîndi un moment şi apoi răspunse:

– Nu ştiu, nu sînt sigur. La naiba, eşti doctor! Ar trebui să fii în stare să-l găseşti.

Barney începu să-şi facă o idee despre situație.

– Domnule Adler, totul, în afara cancerului de piele, este invizibil pentru ochi.

– Atunci, pentru Dumnezeu, faceți-mi o radiografie, ce aşteptați?

Barney luă bucata de hîrtie albă şi încercă să pară preocupat.

– E o idee bună, domnule Adler. Dar întîi trebuie să le spun ce parte din dumneavoastră să fotografieze. Vă doare ceva în mod deosebit?

– Inima, doctore. Cred că am cancer la inimă. Este vindecabil?

– Nu pot să vă spun decît dacă îmi dați mai multe informații, răspunse Barney. Dacă o să-mi povestiți ce simptome aveți şi cînd au început.

– Aş putea spune că de duminica trecută. Apoi observă că stiloul lui Barney nu intră în mişcare. Nu vă notați ce spun eu?

– Nu-ți fă probleme, Milton, povesteşte-mi înainte.

– Da, aşa este, durerile au început duminică.

– S-a mai întîmplat ceva în weekend? Sau a fost fără evenimente?

– Nu înțeleg ce vrei să spui. Nu e destul cancerul? Şi din nou deveni bănuitor: Eşti sigur că nu eşti student?

Barney ignoră întrebarea şi întrebă el la rîndul său:

– Eşti însurat Milton, e adevărat?

Adler era acum furios:

– M-ai întrebat asta deja pentru formularele alea. Du-mă la superiorul dumitale, sau, dacă nu, chem avocatul.

Timp de o secundă nici unul din ei nu se mişcă. Şi acea secundă se întinse pe mai multe minute cînd nici pacientul, nici doctorul nu scoaseră o vorbă în micul cabinet.

Apoi Barney reveni cu multă delicatețe.

– Ce te-a făcut să te gîndeşti la avocatul dumitale, Milton?

– Ce vrei cu asta? replică pacientul cu necaz.

– Ai spus că vrei să vezi un alt doctor. De ce ți-ar trebui un avocat pentru asta?

Adler nu putu răspunde, dar se ridică în picioare în semn de protest.

– Stai jos, Milton, ordonă Barney blînd, dar ferm. Omul ascultă ca un copil.

Barney îşi sprijini coatele de masă.

– Milton, ai vreun necaz?

– Nu, absolut nici unul.

– Stai bine cu banii?

– Da, da. El făcu un gest de respingere. Încetează să pui întrebări stupide.

Apoi Barney întreabă.

– Cum este cu căsătoria?

– Ce căsătorie? explodă celălalt. Dacă aş mai avea o căsătorie, de ce mi-aş chema avocatul? Ea şi-a angajat cel mai mare rechin din New York. Şi prostul meu de avocat e aşa de slab că îmi va rata şi dreptul de a-mi vizita copiii. Hristoase, pot să mor.

Îşi îngropă capul în mîini şi începu să plîngă.

După un moment, Barney spuse încet:

– Spui că vrei să mori. Chiar aşa ai spus, Milton?

– Da, da. Dădu din cap în timp ce mîinile îi mai acopereau faţa. O iubesc. Îi iubesc şi pe copii. Ce-mi rămîne, un apartament gol? Îţi dai seama ce groaznic mă simt?

– Cred că da, spune Barney cu compasiune. Aş spune că te simţi tot aşa de rău ca un om cu cancer la inimă.

A fost primul diagnostic psihiatric reuşit al lui Barney şi primul său eşec.

Deşi i-a prescris imediat o medicaţie ca să-i schimbe dispoziţia, simţea că Adler este prea aproape de prăbuşire ca să-l lase să plece acasă.

Sună în Secţia de psihiatrie şi explică situaţia. Şeful de acolo, un tip foarte obosit, numit Barton, era înnebunit.

– Ascultă, băiete, dacă ar fi să oploşim toate persoanele deprimate care păşesc în urgenţă ne-ar trebui tot Parcul Central pentru ele. Află că aici este plin. Se stă şi în picioare. Dă-i nişte librium şi trimite-l acasă.

– Dar, doctore Barton, reveni politicos Barney, cred că acest om ar putea încerca să se omoare.

– Bine, asta este altceva, se auzi vocea din telefon. Dacă chiar încearcă, sună-mă din nou.

Barney se întoarse în cabinet. Îi dădu lui Adler două capsule negru cu verde şi un pahar cu apă.

– Ia una din astea acum, Milt, şi cealaltă mîine, după micul dejun. Trebuie să te calmeze şi să te lase să dormi. Dar mîine dimineaţă vreau să te văd aici. Da?

Pacientul dădu ascultător din cap şi luă capsula.

Barney îşi conduse pacientul spre uşa de ieşire şi-i chemă un taxi.

Adler apăru a doua zi dimineaţa. Pe prima pagină din „Daily Mirror". Sărise de la etajul paisprezece al reşedinţei sale luxoase din East Side. Întrebată, soţia lui, în doliu, care fusese

plecată în weekend cu copiii, suspină: „Ar fi trebuit să-mi dau seama. Bietul Milton era atît de deprimat. Ar fi trebuit să ştiu".

Încercînd să mai fure cîteva clipe prețioase de somn, doctorul Ivan Barton dormita la o masă în camera asistentelor, cu bărbia nerasă sprijinită în mîini, cînd fu trezit de ceea ce i se păru o lovitură de ciocan. Tresări şi zări o figură necunoscută într-un halat alb boțit.

– Tu eşti Barton? mormăi un doctor tînăr, răvăşit.

Fiind treaz de treizeci şi şase de ore, era puțin dezorientat. Răspunse confuz.

– Pot să vă ajut cu ceva?

Barney îi puse sub ochi un exemplar din „Mirror".

– Uită-te la ăsta. Este tipul pe care ai refuzat să-l „oploşeşti" seara trecută pentru că nu m-ai luat în serios.

– Hei, hei, liniştește-te bătrîne, îi răspunse doctorul care era mai în vîrstă decît el, recăpătîndu-şi controlul facultăților şi de asemenea, credea el, al abilității clinice. Trebuie că eşti nou pe aici.

– Nu văd diferența. Poate dacă-ți dădeai osteneala să vorbeşti cu Adler seara trecută, ai fi văzut ce am văzut şi eu. Tipul era disperat.

– Haide, băiete, nu erai sigur sau te-ai rezemat pe mine prea mult. Am dreptate?

– Nu, strigă Barney şi imediat se gîndi: „Este probabil greşeala *mea.* Sînt răspunzător de moartea bietului om".

– Vrei să vorbim despre asta? întrebă Barton cu solicitudine.

Barney scutură din cap şi se aşează.

– Îmi pare rău că mi-am ieşit din fire. E prima oară cînd...

– Pierzi un pacient...? îi sfîrşi Barton gîndul.

Barney îl aprobă din cap.

– E groaznic, dacă cel puțin aş fi fost pe fază. Aş fi salvat viața omului. Apoi privi în sus şi întrebă. Ai pierdut vreodată un pacient?

– Da, mărturisi Barton, şi dacă asta te consolează, e din ce în ce mai rău de fiecare dată.

– Vrei să spui că ai pierdut mai mulți pacienți? întrebă Barney mirat.

– Ascultă băiete, este un fapt constatat statistic că un student la medicină „omoară" în medie trei pacienți înainte de a se califica, şi după aceea *nimeni* nu mai face statistici.

Barney smuci capul de necaz.

– Nu cred că o să rezist dacă se mai întîmplă încă o dată.

– Atunci nu te face psihiatru, îl sfătui Barton sincer. Ia ceva liniştit, ca dermatologia. Făcu o pauză şi apoi continuă. Aşa cum un chirurg ortoped are nevoie de forță fizică, un psihiatru are nevoie de rezistență interioară. Este un lucru trist că lumea e plină de nefericiți în care sînt incluşi şi psihiatrii. De fapt ştii care este rata noastră de sinucideri?

– Am auzit că este destul de mare, murmură Barney.

– De *nouă* ori mai mare decît a restului populației. Ți-ai ales o meserie foarte periculoasă, prietene.

Barney ştia că doctorii nu pot salva toți pacienții. Era un fapt pe care el era pregătit să-l accepte. Nu avusese el în tratament o victimă a unei agresiuni care murise pe masă în timpul transfuziei?

Dar acum, deodată înțelegea diferența. Cuțitul este rapid; sîngele se scurge repede din corp. Psihiatrul se ocupă cu un fenomen asemănător, dar în *mişcare încetată.* Lucrul său trebuie să nu se reducă la coaserea unei răni, ci la devierea cuțitului care loveşte.

– Hei, cînd ieşi din gardă? îl întrebă psihiatrul.

– Am ieşit de jumătate de oră, răspunse Barney.

– Plec imediat ce vine Sarah Field, ceea ce se poate întîmpla în orice moment. Vrei să luăm micul dejun împreună?

– Nu, mulțumesc, spuse Barney, încă afectat. Vreau doar să dorm. Vreau să intru în pat şi să uit de toate astea. Se întoarse şi porni.

– Nu te baza pe asta, strigă Barton după el. Cei mai mulți interni nu pot despărți durerea din somn de cea în starea de trezie. Este acelaşi coşmar.

– Mulțumesc, răspunse Barney, m-ai ajutat cu adevărat.

DOUĂZECI ŞI ŞAPTE

Seth Lazarus a fost copilul minune al seriei sale de la medicină.

Chiar şi Peter Wyman accepta situația, deşi ar fi putut pretinde această onoare neoficială pentru el, dacă Harvard nu i-ar fi făcut o ofertă cu prioritate. Profesorul Pfeifer îl vroia, deoarece Peter îi devenise indispensabil în munca de cercetare. După părerea lui Peter, Mike (acum ajunseseră să-şi

spună pe numele mic, bineînțeles) dorea „să călărească pe coada cometei". Astfel că Peter depusese cereri numai la spitalele la care se putea ajunge pe jos de la laboratorul de biochimie. În mod natural a fost acceptat de toate.

Mentorul său avusese grijă ca salariul slăbuț de intern să fie suplimentat pentru Peter prin fonduri de la instituțiile naționale de sănătate. În felul acesta, pentru Peter nimic nu se schimba cu excepția cărții sale de vizită, care acum suna: „Peter Wyman, diplomat în medicină, doctor în ştiințe".

Seth atinsese un record fără precedent în istoria Harvardului. Luase A-plus la toate cursurile clinice. La absolvire toate spitalele l-ar fi luat; mai mult decît atît, din cauza talentelor sale multiple i se oferiseră stagii speciale în orice disciplină în care şi-ar fi dorit specializarea.

– Gîndeşte-te la prestigiul chirurgiei, spuneau cîțiva şefi de secții. Ai mîini de virtuos. Tai cum manevrează arcuşul Jascha Heifetz, cu finețe, dexteritate şi precizie absolută. Poți fi un alt Harvey Cushing.

Inutil de spus, Seth era profund flatat de comparația cu legendarul neurochirurg de la Harvard. Dar el refuză cu mulțumiri.

Cum îi mărturisi lui Judy, el nu vroia să-şi consacre viața tratării unor ființe umane pasive sau inconştiente. El chiar argumenta că aceasta ar fi o posibilă explicație a poruncii din jurămîntul lui Hipocrat care interzice tăierea corpului omenesc.

Pentru aproape acelaşi motiv, el refuză o invitație din partea vechiului său şef, Tom Matthews, de a veni în echipa de la patologie. Matthews îi garanta lui Seth succesiunea la conducerea secției. Dar Seth văzuse în patologie doar un mijloc pentru atingerea unui scop, – calea de a cunoaşte ce anume provoacă moartea unui corp omenesc. În această secție pacienții ajungeau la doctor mult prea tîrziu.

Nu, dacă chirurgia era prea asemănătoare muncii instalatorilor sau tîmplarilor, patologia semăna cu arheologia. Pentru o văduvă aflarea cauzei morții soțului nu reprezintă o consolare. Dar ce fericire poți să dai unei soții dacă poți să descifrezi toate simptomele bolii soțului. În acest caz, dacă ai timp şi mijloace suficiente, poți să salvezi o viață. Astfel, Seth alese calea de mijloc: medicina internă, în care un diagnostic inteligent poate chiar să-l şi scutească pe pacient de o intervenție chirurgicală. Ce dacă chirurgii rîdeau de internişti şi le spuneau „purici"?

În ciuda curții pe care i-o făcuseră San Francisco, Houston şi Miami, fără să mai menționăm Boston şi New York, el vroia să meargă acasă, la Chicago. Simțea un ataşament deosebit

față de vechiul său spital. Inima lui era acolo, viitoarea lui soție era acolo.

Din nefericire, el nu luase în calcul faptul că mama şi tatăl său de asemenea se găseau tot acolo.

Pentru că, în timpul care trecuse de la moartea lui Howie, mama lui se schimbase. Deşi mergea la cimitir tot atît de des pe cît mersese la sanatoriu, ea acum începu să fie obsedată de celălalt fiu.

Seth, în naivitatea lui, făcu o eroare strategică omenească. Împreună cu Judy hotărîse ca în iunie, cînd stagiul de intern va fi terminat, să se căsătorească. Ei căzură de acord să nu comunice încă nimic părinților, astfel că atunci cînd se întoarse la Chicago după absolvire, alesese calea celei mai mici rezistențe, continuînd să locuiască acasă.

Rosie, care înainte nici nu băga de seamă cînd el întîrzia la masa de seară pentru a studia în biblioteca liceului, acum se agita dacă nu venea la masă în fiecare seară. Deşi el îi telefona întotdeauna de la spital ca să-i comunice, ea începu să vadă în absența lui o lipsă de recunoştință filială.

Mai mult, pe măsură ce creştea noua obsesie, nu mai adormea seara pînă nu se întorcea el. 'Cînd tîrziu la televiziune se dădea filmul „Epoca de piatră", ea nu vroia să închidă televizorul aşa cum i-o cerea Nat, care la ora aceea dorea să doarmă.

– Ce crezi că face la ora asta? întreba ea.

La început soțul ei nu-i răspundea. Găsise o metodă să doarmă cu perne peste urechi. Într-o seară Rosie strigă în acelaşi fel:

– Ce crezi că face, Nat?

În acelaşi moment Seth intră şi începu să urce scara tiptil. Şi astfel, fără să vrea, auzi conversația ce se desfăşura atît de des între părinți. Tatăl său spuse:

– Pentru numele lui Dumnezeu, Rosie, băiatul are aproape douăzeci şi cinci de ani.

– Şi dacă îl atrage într-o capcană? Fetele cam fac chestii din astea. Deodată, tronc, rămîne însărcinată.

– Foarte bine, spuse Nat, o să fii o bunică tînără.

Seth rămase pe scări, uimit de ceea ce auzea.

– Judy nu e potrivită, spuse Rosie cu regret, el ar putea găsi ceva mai bun.

Nat se ridică în coate şi-i răspunse:

– Ea este drăguță şi se iubesc amîndoi. Ce, vrei o regină?

– Aş vrea pe cineva mai potrivit.

– Ascultă Rosie, Seth este un băiat drăguț şi are un cap bun, fata îl face fericit, ce vrei mai mult?

În timpul pauzei care urmă, Seth se gîndi să urce pe scări ca să nu-i mai audă. Era prea tulburat.

Atunci o auzi pe mama lui spunînd cu o voce lugubră:

– Nu vreau să-l pierd, Nat, destul că l-am pierdut pe Howie. Nu vreau să-mi pierd şi celălalt băiat.

– Cine vorbeşte despre pierdere? Băiatul este perfect sănătos. El doar o să se-nsoare. O să-şi ia o nevastă.

– S-o ia, unde? Asta-i întrebarea. Nu-l las pe Seth al meu să se-nsoare cu ea. Ăsta-i ultimul meu cuvînt.

La care soţul ei răspunse:

– Sincer, sper să fie aşa, Rosie. Noapte bună.

În sîmbăta următoare, Seth Lazarus şi Judy Gordon merseră cu maşina la Evanston şi în faţa lui Dumnezeu şi a unei adunări compusă din Daniel Carroll, judecător de pace, soţia acestuia şi un al doilea martor (care a costat cinci dolari) se uniră prin sfînta cununie. Părinţii lor, vai, nu au fost de faţă.

Pe aceia pe care Dumnezeu i-a unit, nici o soacră să nu-i despartă.

Pentru prima oară Laura avu de-a face cu un copil cu malformatii.

Cu douăsprezece ore mai devreme, doamna Kathleen Paley dăduse naştere unui băiat de trei kilograme. Pediatrul de serviciu, doctorul Paul Fedorko, îşi adusese internul favorit cu acesta să poată învăţa cum să manipuleze un nou-născut în primele lui clipe de viaţă.

Tînăra mamă era în stare de panică atunci cînd ajunsese la spital. Obstetricianul ei, doctor Jack Lesley, gîndindu-se că e mai uşor pentru pacientă şi pentru el dacă ea ar fi puternic sedată, îi administră o sută de miligrame de nembutal şi apoi o sută de mililitri de scopolamină. Era o doză suficientă ca să ţină adormit un elefant cîteva zile. Doamna Paley rămăsese practic fără stratul exterior al creierului. Laura (internul favorit) era uimită că femeia mai respira.

A fost o prezentare pelviană, asistată de Lesley cu mare artă, ceea ce a amînat descoperirea malformaţiei pînă în ultimul minut.

Mama dormea fără să-şi dea seama de şocul care o aştepta. Pentru că băiatul născut de ea avea gură de lup, ceea ce îl făcea să arate ca şi cum ar fi fost muşcat de cîine.

Fedorko o avertizase pe Laura să se pregătească pentru o astfel de posibilitate pentru că în familia lui Kathleen existau astfel de antecedente.

Laura văzuse fotografii de nou-născuţi cu gură de lup, dar acum, deşi încerca să rămînă detaşată profesional, ea se înfioră cînd văzu copilul.

Doctor Lesley făcu semn ca pediatrii să scoată copilul de acolo. Laura şi Fedorko înfăşurară copilul în prosoape şi asistentele îl duseră într-o mică rezervă de la terapia intensivă. Mama fu transportată cu căruciorul în camera ei, unde avea să rămînă inconştientă încă o jumătate de zi, ceea ce le va da celorlalţi timpul să se pregătească pentru confruntarea cu părinţii.

Laura învăţă în ziua aceea o lecţie importantă. Cînd un doctor are o veste bună pentru pacient, se prezintă singur. El este ca o stea de operă, stă în mijlocul scenei şi cîntă solo. Dimpotrivă, cînd lucrurile *nu* au mers bine, se cîntă o melodie diferită, pe cît mai multe voci posibile – ca un oratoriu.

Pentru a o spune pe şleau, în momente de criză, doctorii cred că trebuie să se apere printr-un număr cît mai mare.

Laura era cooptată în echipa ce-l cuprindea pe Lesley, ajutorul său şi Fedorko, care era acum medicul oficial al copilului. Ei se reuniră douăsprezece ore mai tîrziu în faţa salonului 653.

– Sînteţi gata, Paul? se interesă Lesley.

Fedorko dădu din cap.

– Am cartea, spuse el şi întorcîndu-se spre Laura: Cum te simţi?

– Nu prea bine, ca să fiu cinstită, zise ea. Vreau să spun că în primul rînd nu ştiu ce caut aici.

– Păi dacă vrei să intri în pediatrie, trebuie să ştii şi lucrul acesta, că există situaţii în care este mai uşor dacă se află şi o femeie de faţă, răspunse Paul.

„Porcărie", se gîndi Laura. „Este treaba mea să opresc mama să «se poarte ca o femeie», adică s-o împiedic să facă o criză de isterie. Ce trebuie să spun, că am trecut şi eu prin asta? Sau există un şablon special «între noi femeile»?".

Ea se întoarse spre superiorul ei.

– Ce e în carte, Paul?

– Ai să vezi, spuse el. Şi apoi zîmbi. Nu-ţi face gînduri, Laura, asta este o situaţie care, îţi promit, se va termina cu bine.

Lesley bătu la uşă.

O voce de bărbat le spuse să intre. Intrară, numărul lor făcînd mica încăpere să pară aglomerată. Mortimer Paley era aşezat lîngă perna soţiei sale ţinîndu-i strîns mîna. Ea era încă destul de somnoroasă, dar soţul ei sări în picioare în clipa în care intrară doctorii.

– Bună, Mortimer, spuse mamoşul, folosind înadins numele mic, pentru a întări relaţia părinţi-copil care întotdeauna îl aşază pe doctor ceva mai sus. Felicitări.

– Dar este ceva în neregulă, ştiu, spuse Kathleen. Am întrebat toate asistentele din secţie şi ele o ţin întruna: „Aşteptaţi pînă vine doctorul Lesley". E ceva, se vede pe feţele voastre.

Obstetricianul reluă.

– Daţi-mi voie să vă prezint colegii mei.

Mortimer ascultă nerăbdător prezentarea fiecărui membru al echipei pe nume şi funcţii. Era mai mult decît evident că ei nu veneau să anunţe bucurii.

Laura simpatiza cu el. „De ce dracu' o lungesc atîta", se întreba ea. „Nu pot să le comunice adevărul şi după aceea să-i liniştească pe oamenii ăştia nenorociţi? Hristoase, probabil că ei cred acum că le-a murit copilul".

– Este o mică problemă, spuse în sfîrşit Lesley, fără emoţie.

– Care, ce s-a întîmplat? se rugă Mortimer. Sper... E bolnav? Are ceva?

În acest moment, Lesley cedă cuvîntul pediatrului.

– Doctor Fedorko o să vă explice. Face parte din atribuţiile sale.

Paul tuşi şi începu pe un ton tonic.

– Uite, Mortimer, cred că ştiţi că aveţi în familie pe partea maternă a lui Kathleen cazuri de gură de lup...

– O, nu, gemu tatăl. Vrei să spui că băiatul o să arate ca unchiul lui Kathleen? Individul este o catastrofă, nu poate nici să vorbească normal.

– Ce ce întîmplă, Mortimer? Copilul nostru este ca unchiul Joe?

El îi luă mîna ca s-o liniştească, pentru că ea începu să geamă:

– Nu, nu, spuneţi-mi că nu-i adevărat.

– Mortimer şi Kathleen, îi întrerupse mamoşul, sîntem în 1962. Avem tehnica necesară să corectăm aceste malformaţii. Să vă arate doctor Fedorko, ce minunat lucrează chirurgii noştri pediatri în ziua de astăzi.

Încă o dată apelă la colegul său. Laurei i se păru că-i pasează găina moartă.

– Priviţi aceste fotografii, spuse Paul liniştitor, deschizînd albumul.

– Dumnezeule, se chirci Mortimer.

– Dar astea sînt fotografiile înainte, insistă Fedorko. Priviţi aceşti copii după ce au fost operaţi. Nu sînt minunaţi?

Mortimer nu era consolat. Felul în care arăta copilul *acum* îl îmbolnăvea.

El se uită la medici şi-i imploră.

– Vă rog, nu-i arătați astea acum. Nu puteți să aşteptați măcar o zi?

– Nu, Mortimer, răspunse categoric Lesley. Acesta este un lucru la care voi doi reuniți trebuie să vă obişnuiți să-i faceți față chiar de acum.

„De ce?" se întrebă Laura. „Ce Dumnezeu se poate obține dîndu-i o veste proastă acestei femei chiar acum? Biata femeie a fost în travaliu jumătate din noapte. Pe copil n-o să-l opereze decît peste cîteva săptămîni. Oare de ce nu o lăsă să se odihnească încă puțin?"

Dar în momentul acela, cînd pediatrul şef continua să arate fotografii de copii malformați înainte şi după operație, Laura înțelese deodată graba lui Paul: el nu putea suporta durerea. Compătimea prea mult şi avea nevoie să se descarce cît mai repede posibil.

Pentru prima oară Laura înțelese de ce se spunea că a fi doctor sau cel puțin a supraviețui ca medic necesită construirea unei fortărețe în jurul sentimentelor cu scopul de a rezista atacului emoțiilor.

Poți încerca să le uşurezi suferința şi să le micşorezi durerea, dar nu trebuie să o *simți*.

Ea se întreba dacă va putea fi vreodată atît de tare.

Peste o oră, Fedorko îi spuse:

– Laura, du-te s-o ajuți pe asistenta Walker să ducă bebeluşul Paley la mama lui. Ea trebuie să-l hrănească la sîn.

– Poate să facă asta, Paul?

– Fizic, da; copilul poate să sugă. Psihologic, nu ştiu, nu ştiu. Aici intră în joc comportarea ta la patul pacientului. Aş prefera să nu folosim un biberon. De ce să-l folosim dacă pentru copil cel mai bun lucru e sînul mamei?

– Dar, Paul, sînt atît de nouă, încît nu ştiu ce să-i spun.

– Spune-i că malformația va fi total corectată în şase luni. Oricum dacă reuşeşti să-i pui copilul în brațe, natura va face restul.

Răsuflă adînc în fața camerei 653 şi-i spuse asistentei:

– Aşteaptă-mă aici, să văd ce pot face ca s-o pregătesc psihologic.

– Dar, doctor Castellano, nu e în obiceiul nostru. Intrăm direct cu copilul.

– Bine, dacă nu te superi, lasă-mă să încerc în felul meu.

– Bine, doamnă doctor.

Prima reacție a lui Kathleen a fost exact aceea la care se aştepta Laura:

– Nu, nu, Dumnezeule, nu vreau să văd aşa ceva. Luați-l de aici.

Soțul ei era încă acolo şi făcu un gest tăcut spre Laura, gest care spunea: „Nu puteți să n-o mai torturați?".

Puțin înfricoşată de sarcina ce-i revenea, Laura insistă:

– Te rog, Kathleen, el este un băiețel drăguț cu nişte... malformații care se pot repara uşor.

– Este ca unchiul Joe. Este greşeala mea; cînd Mortimer îl va vedea, n-o să mă mai iubească.

– Te rog, dragă. Nu e din vina ta şi sînt sigur că nu o să încetez să te iubesc.

Pentru a uşura tensiunea, Laura schimbă puțin subiectul:

– I-ați ales un nume?

– O să-l numim Mortimer Junior, spuse Kathleen, dar acum...

– O să-l botezăm totuşi Mortimer, o întrerupse liniştitor soțul ei.

Laura privi la el ca şi cum ar fi vrut să-i spună: „Eşti un băiat bun. Ea a avut noroc că este cu tine".

– O să-l aduc pe micuțul Mortimer acum, spuse Laura. Este ora la care trebuie să-l hrănim şi aş vrea cel puțin să încerci.

Kathleen nu putu răspunde. În locul ei, Mortimer, punînd o mînă pe umărul soției, privi spre Laura şi spuse:

– Dați-i drumul. Aduceți copilul.

Există o regulă de fier: cîtă vreme doctorul ține copilul, este al lui. Din momentul în care o mamă îşi atinge copilul, el este al ei pentru totdeauna. Oricum ar arăta, el este frumos.

Aşa se întîmplă şi cu Kathleen Paley.

Laura puse nou-născutul în brațele lui Kathleen. Mama îl ridică la sîn şi suspină.

– Uite Mortimer, murmură ea drăgăstos, suge. Cu mîna ei liberă îi mîngîia capul cîrlionțat. E drăguț, nu-i aşa Mortimer?

– Cel mai drăguț copil din lume, răspunse el *convins.*

Laura se gîndea: „Bine că nu v-ați uitat în gura lui, ați fi putut vedea direct nasul".

– Mulțumesc, doamnă doctor, spuse Mortimer emoționat. Mulțumim foarte mult, sper să ne mai vedem.

– Sper şi eu, răspunse sincer Laura şi-şi notă în cap să urmărească evoluția copilului şi să fie de față cînd îl vor face cu adevărat frumos.

Facultatea de Medicină John Hopkins
Baltimore, Maryland

Dragă Laura,

Mi-a părut tare bine să primesc scrisoarea ta şi am fost foarte impresionată de povestea micuțului cu malformație. Dacă

personalul pediatric ar fi peste tot aşa de bun cum este aici, atunci băieţelul se va vindeca perfect.

Singura mea experienţă chirurgicală, dacă o poţi numi aşa, a constat aproape în întregime în ţinerea depărtătorului, în vreme ce alţii taie. Un intern în al doilea an a promis că mă învaţă figura cu ţinerea clemei şi dormitul de-a-n picioarelea în acelaşi timp. Spune că este singurul mijloc de a traversa acest chin.

Pe plan mai personal, s-a produs un fel de schimbare în viaţa mea. Într-o noapte, luna trecută am fost de gardă cu acest intern excelent care e însurat şi are doi copii.

Ştii cum este cînd e foarte tîrziu şi tot restul lumii doarme: te trezeşti spunînd lucruri pe care altfel nu le-ai fi spus. Am ajuns să vorbim despre carieră şi căsătorie şi băiatul ăsta a spus că, în mod absolut dacă ar fi să aleagă între a fi chirurg şef fără viaţă de familie sau medic de policlinică în Groenlanda cu nevastă şi copii, ar alege viaţa de familie fără discuţie. În momentul în care mă întreba de ce nu sînt soţie şi mamă, m-a determinat să mă întreb pe mine însămi aceleaşi lucruri. Şi nu am putut să dau răspunsuri bune la aceste întrebări. M-am gîndit că este poate vremea să nu mai fiu o adolescentă şi să vorbesc cu cineva care ar putea să mă ajute în problema asta.

Lovitura este că am început să merg la acest psihiatru cu adevărat bun, de care trebuie să fi auzit, Andrew Himmermann. Este un bărbat foarte inteligent care a scris cîteva cărţi şi un milion de articole ştiinţifice. Partea proastă este că el consultă în Washington D.C. şi drumul pînă acolo din Baltimore de trei ori pe săptămînă la 5 dimineaţa m-ar băga repede în mormînt. Dar cel puţin pot să mă mut acolo cu meseria. Acum tatonez zona Washington ca să-mi găsesc o clinică chirurgicală, astfel ca să nu-mi schimb locul consultaţiilor.

Scrisoarea ta nu mi-a pomenit nimic despre viaţa de familie. Dar înţeleg că, dacă l-ai cunoscut pe Palmer atîta timp, nu este pentru tine o mare schimbare. Pe de altă parte, văzînd ce pagube au adus, în căsnicia unor interni, lungile zile (şi nopţi) petrecute în spital, mă gîndesc că ai probleme. Dar ar însemna atunci să uit că tu eşti femeia miraculoasă.

Trebuie să alerg să mă spăl.

Te rog scrie urgent,

Cu dragoste,
Grete

Laura îndoi scrisoarea chiar în momentul în care Palmer apărea în bucătărie, căscînd şi neras. Ea se repezi la el să-l sărute.

– La naiba, arăţi de parcă n-ai fi dormit toată noaptea.

– Şi tu.

– Aşa e, răspunse ea cu un zîmbet obosit. Am salvat două vieţi. Nu ştii ce bine te simţi. Dar tu, ce scuză ai?

– Am aşteptat să vii tu acasă.

– Ai uitat că eram de gardă? Pentru că am notat toate gărzile. Ea arătă spre calendarul lor „Harvard de-a lungul anului", pe care scrisese cu cerneală verde întregul orar al deplasărilor sale la spital.

– Pot să citesc, Laura, zise Palmer, descurcîndu-se greu cu pregătitul cafelei. Dar fiind un soldat bătrîn, am înţeles că ora 23 înseamnă ora 11 seara şi mi-am închipuit că o să ajungi acasă pe la miezul nopţii.

– La naiba, răspunse Laura, bătîndu-se peste frunte. Am primit un apel de urgenţă de la Manchester să luăm o pereche de gemeni prematuri şi să-i aducem la terapie intensivă. Am plecat cu unul din interni şi, n-ai să crezi, am avut un cauciuc dezumflat pe drum la întoarcere.

– Nu, chiar nu cred, răspunse el rece.

– Din fericire aparatul de respirat era pus pe generator, căci altfel am fi pierdut copiii... Ea se opri brusc, căci cuvintele lui Palmer ajunseră să-şi facă efectul. Vrei să spui că sînt o mincinoasă?

El încercă să pară nepăsător.

– Laura, Manchester se găseşte în statul suveran New Hampshire şi sînt sigur că au proprii lor pediatri...

– Bineînţeles că au. Şi ştii de ce atîta lume se mută în New Hampshire, – pentru că nu există impozite de stat acolo. Dar asta înseamnă că spitalele lor nu pot să-şi permită achiziţionarea unui echipament de urgenţă. Nu era alt mod de a salva acei gemeni decît punîndu-i pe agregatul nostru.

Îi aruncă lui Palmer o privire rugătoare.

– Oricum, ştiu că trebuia să dau telefon, dar a fost totul într-o grabă. Îmi pare rău, dragule.

Se duse să-şi sărute soţul, dar el se mişcă uşor, ca să-i evite îmbrăţişarea.

– Acum te joci de-a şoarecele şi pisica? Ea zîmbi afectuos.

– Aş spune că tu faci asta, replică el.

– Palmer, ce naiba vrei să insinuezi?

– *Primo,* – deşi vreau să accept că au condiţii spartane în Manchester, n-o să mă faci să cred că acolo nu au o ambulanţă care putea să-i transporte pe bieţii copii. *Secundo,* – nu am auzit niciodată de o ambulanţă cu doi şoferi medici şi nici de vreuna căreia să-i crape anvelopa. *Tertio,* – văzînd modul în care le ridici osanale colegilor tăi medici, mi-am spus că nu e

decît o chestiune de timp pînă cînd, după cum spune marele poet în Othello, ai să ajungi „animalul cu două funduri".

Centrul furiei din creierul Laurei trimitea semnalul „atenție urmează explozie", dar ea era prea obosită.

– *Primo,* – dragul meu soț, începu ea, trebuie să-ți reaminteşti că Othello *s-a înşelat* în privința soției lui. *Secundo,* – Manchester nu are incubatoare portabile şi noi eram într-un break, nu într-o ambulanță. *Tertio,* – cred că eşti un măgar de paranoic dacă nu mă crezi. La drept vorbind, cum dracu' pot să ştiu că n-ai fost cu o tîrfă în noaptea trecută? Acum, piei din calea mea, nu am decît patru ore de somn înainte de a porni din nou la serviciu.

Cînd ea dispărea din bucătărie, Palmer strigă:

– Mi-ai dat o idee bună, doctor Castellano; am să-mi constitui propria mea unitate de terapie intensivă. Ca să-mi facă *mie* terapia.

Miezul problemei era că Laura şi Palmer aşteptau fiecare lucruri diferite de la căsătorie. Ea nu putuse totuşi avea niciodată curajul să discute totul deschis cu Palmer.

El era încă destul de ataşat tradiției şi credea că soția lui trebuie să fie o camaradă, un ajutor, o mamă de copii şi, bineînțeles, o gazdă fermecătoare. În definitiv, mama lui fusese o astfel de soție model pentru tatăl lui. Laura răspundea tuturor acestor condiții.

Ea, pe de altă parte, nu avea idei preconcepute despre căsătorie. Ştia doar că nu dorea o relație ca aceea a părinților săi. Faptul că Luis şi Inez au trăit împreună douăzeci de ani înainte de a se despărți nu dovedea totuşi că ar fi fost o pereche sudată.

Mai mult, în perioada studiilor la Facultatea de Medicină, un timp îndelungat s-a îndoit că era făcută pentru căsătorie, căci singurul lucru pe care părinții ei reuşiseră să-i transmită era dorința de a se baza pe propriile ei forțe. Nu era căsătoria o relație de dependență reciprocă? Nu din slăbiciune, ci o legătură a două puteri ce se unesc ca să devină o forță mai mare, două bîrne care se sprijină una pe alta ca să susțină o greutate mai mare.

În toată perioada dinaintea căsătoriei, la Palmer o atrăsese felul în care el o proteja. El părea patern, deşi ea nu-şi dăduse seama de aceasta. În acest fel ea a crezut că prin căsătorie îşi va schimba doar numele, nu şi felul de viață.

Îşi făcuseră luna de miere la exoticul hotel Byblos din Saint-Tropez. În fiecare dimineață se plimbau pe malul apei de la

plaja Pampelune pînă la plaja Tahiti, încercînd să nu fie atenți (sau cel puțin să nu pară) cînd traversau colonia nudiştilor.

Palmer nu ascundea faptul că-i plăcea acest gen de peisaj şi începea s-o tachineze pentru că nu-şi scoate sutienul. Dar spre amuzamentul lui, el descoperea că ea nu era atît de libertină pe cît credeau ei doi.

După prînz mergeau să se culce şi apoi să-şi facă siesta. Beau Pernod, în vreme ce la cîteva sute de metri mai departe pescarii descărcau peştele care avea să le fie servit la cină.

Voiajul lor de nuntă fusese un vis, dar întoarcerea lor la Boston a reprezentat o trezire neplăcută la realitate. Pentru că Laura, a cărei senzualitate, chiar cu sutien, o distanța, lăsînd în umbră celelalte femei de pe plajă, acum îmbrăca un halat alb fără formă şi pleca la răsăritul soarelui spre Spitalul de Copii.

Palmer s-a găsit în fața lui cu jumătatea de vară ce-i mai rămăsese pînă la începerea cursurilor, fără să ştie ce să facă cu timpul său. La început a încercat să învețe limba chineză, dar devenea furios cînd îşi auzea vocea încercînd să imite tonurile care dădeau alte înțelesuri aceluiaşi cuvînt..

Uneori îşi lua o carte şi se plimba de-a lungul rîului Charles ca să găsească un loc umbrit şi să citească. Cînd obosea, se uita la ambarcațiunile care treceau ca nişte fluturi pe apă în sus şi în jos. Cînd se lăsa seara se întorcea acasă, mînca ceva, asculta muzică şi-şi imagina că avea o întîlnire cu Laura.

Era un bărbat răbdător şi Laura – rămasă încă radioasă şi energică din luna de miere – făcea ca nopțile în care nu era de gardă să le compenseze pe cele în care lipsea.

Dar munca de intern apăsa greu pe umerii ei şi oboseala îşi spuse cuvîntul. Astfel, ea venea acasă, îl săruta, făcea un duş, mînca ceva frugal şi apoi se arunca într-un somn adînc ca un scufundător în apele oceanului.

Treptat a început să renunțe la mîncare. După alte cîteva săptămîni făcea duş numai dimineața şi, cînd venea seara, îl săruta pe Palmer, îşi arunca pantofii şi se culca fără să se mai dezbrace.

Dar ca să fim drepți, primul lucru pe care-l făcea era să-l sărute pe el.

O dată, minunea minunilor, ea căpătă o „permisie" de două zile.

Palmer era încîntat şi propuse o călătorie pînă la Vermont ca să vadă opera toamnei asupra pădurii, să ia masa într-un han intim şi apoi, aşa cum spusese Edgar Allan Poe, „să se iubească cu o dragoste care era mai mult decît dragostea".

– Sînt de acord cu ultima parte, spuse Laura, zîmbind obosită, dar nu putem face asta mai aproape de casă, în patul nostru, de exemplu?

– Haide, Laura, unde este spiritul tău de aventură?

– Cred că l-am pierdut după prima mea noapte de chirurgie.

– Laura dragă, chiar merită toate astea atîta bătaie de cap?

Ea văzu tristețea din ochii lui, înțelese cît de singur se simțea, dar răspunse:

– Da, Palmer, din punctul meu de vedere, merită.

Telefonul sună. Bennett Landsmann deschise un ochi, încercînd să-şi țină restul corpului adormit. Era două noaptea şi el de abia se culcase după treiezeci de ore petrecute la urgență. Dar sunetul persista şi în cele din urmă, cu un oftat, ridică receptorul.

– Aici e doctor Landsmann, spuse el posomorît.

– Aici e doctor Livingston, dar poți să-mi spui Barney.

Bennett îşi deschise şi celălalt ochi şi se aşeză în pat.

– Hei, nu ştii că e miezul nopții?

– Nu. Dar tu de unde ştii?

– Ai dat vreo lovitură?

– Nu, doar dacă te referi la cafeaua Ness şi la ciocolate. Nu, Landsmann, asta-i prima oară cînd m-am aşezat să stau jos într-o lună. Am discutat cu milioane de pacienți şi am scris anamneze pentru toți. Am uitat socoteala rănilor şi tăieturilor pe care le-am cusut. Am ajuns atît de năuc încît chiar şeful mi-a spus să mă culc. Oricum, avînd o pauză de un sfert de oră, am vrut să văd cum te tratează ăia la Yale. Chiar *dormeai,* Landsmann?

– Nu, bineînțeles că nu. Lucram la o cercetare suplimentară în timpul meu liber. Încercam să găsesc un leac pentru dobitocie. Oricum, ce-ți mai face fundul?

– Mă doare ca tot restul corpului. Dar tu bătrîne, ai făcut vreo cucerire?

– Una sau două asistente mi-au făcut cu ochiul. Dar în secție există un clasament care începe cu şeful. Oricum, o să supraviețuiesc. Ce ştii de Castellano?

– Nimic, ce te aştepți? Lucrează din greu ca noi toți. Şi cînd telefonez, bătrînul Palmer spune că e plecată. Parțial sînt convins că-mi dă cu tifla.

Prietenii îşi mai povestiră cîteva întîmplări de la urgență care rivalizau cu umorul negru, cînd Barney fără să-şi dea seama atinse o coardă sensibilă.

– Deci, cu alte cuvinte, în afară de oboseală şi singurătate eşti fericit în New Haven.

Urmă o tăcere.

– Hei, Landsmann, mai eşti acolo? Bennett ezită.

– Bine... E o poveste lungă. Şi-i povesti o serie de întîmplări urîte.

Cînd termină, Barney spuse:

– Îmi închipui cum te simți.

– Chiar poți?

– Aş spune că eşti într-o dispoziție neagră.

– Exact, Livingston. Şi devine din ce în ce mai neagră.

DOUĂZECI ŞI OPT

Observatorii informați ai scenei americane preziseseră că 1963 va fi cunoscut drept anul deşteptării conştiinței negrilor. Aceasta, pînă la crima din douăzeci şi doi noiembrie. Acum, acest an intra în istorie ca anul asasinării lui John F. Kennedy.

Nu numai lumea politică era în efervescență, dar şi cea medicală apărea în prima pagină a ziarelor. Era începutul unei noi ere. Din toată țara veneau veşti despre înlocuirea cu succes a organelor bolnave ale corpului omenesc. Mulți oameni primeau darul vieții cînd le erau transplantați rinichii altor oameni.

La Universitatea Mississippi se realiză primul transplant de plămîn. Iar în Houston, doctorul Michael De Backey folosi o inimă artificială pentru a menține circulația sîngelui pacientului în timpul intervenției chirurgicale pe inimă. Cînd lipsea un donator uman, laboratoarele săreau în ajutor. Datorită corneei artificiale, unor orbi li se reda vederea.

Dar nu toate ştirile din lumea medicală erau bune. Asociația Spitalelor Americane raporta că cheltuielile zilnice pe cap de bolnav se dublaseră în ultimii cinci ani. De la optsprezece la treiezeci şi şase de dolari pe zi.

Şi, înainte de Jack, un alt Kennedy muri în acel an. În şapte august al doilea fiu al lui J.F. Kennedy se născu cu cinci săptămîni şi jumătate înainte de termen, cîntărind două kilograme şi cu plămînii insuficient dezvoltați.

Învelit într-un prosop albastru, aşezat într-o cutie de plastic, nou-născutul fu transportat de la Hyannis Port la Spitalul de Copii din Boston, unde întreaga echipă fu mobilizată ca să-l salveze. Spitalul avea un aparat unic în lume, o cameră uriaşă

de oxigen măsurînd zece metri lungime şi doi metri şi jumătate lățime. Doi specialişti lucrară înăuntru încercînd să bage oxigen în plămînii copilului. Dar fără succes; după treizeci şi nouă de ore micuțul muri.

Ca o ironie a soartei, peste un an o nouă tehnică medicală la spitalul din Louisville Kentucky rezolva maladia aceasta.

La sfîrşitul anului 1963, seria Facultății de Medicină Harvard care-şi primise diplomele cu un an în urmă, îndeplinise toate condițiile pentru a practica medicina în America. Cei mai mulți dintre ei aveau între douăzeci şi patru şi douăzeci şi nouă de ani.

Majoritatea erau însă departe de a fi pregătiți pentru că sfîrşitul internatului nu reprezintă decît un alt început.

Adevărata specializare cere o concentrare deosebită pe un anumit aspect al medicinii. Cum este anestezia sau farmacologia. Sau studiul unui țesut ca pielea sau sîngele. Sau o zonă – pieptul sau abdomenul. Sau un organ: ochiul sau inima. Sau o tehnică medicală cum ar fi, de exemplu, arta chirurgiei. Sau un mister (deşi mulți spun că aceasta nu e ştiință), activitatea minții, – psihiatria.

Astfel, Barney Livingston, diplomat în medicină, îndeplinindu-şi îndatoririle de intern şi dorind să devină psihiatru, avea nevoie de trei ani de secundariat şi apoi de încă un an opțional.

Şi dacă dorea să devină un membru plin al Institutului de Psihiatrie trebuia să fie examinat de un profesor psihiatru. Aceasta cu scopul de a-l pune într-un contact mai bun cu propriul său subconştient şi deci să-şi poată ajuta pacienții să facă şi ei acelaşi lucru.

Presupunînd că nu se poticnea pe drum, Barney va scăpa de toate testele şi examenele abia după şase sau şapte ani. Aceasta îl va pune pe picioarele lui abia în 1970, la vîrsta de treizeci şi trei de ani. Cu alte cuvinte, el de abia *va începe* cînd specialiştii din alte domenii, ca fratele lui mai mic Warren care va primi diploma anul acesta, vor fi de mult pe picioarele lor (fără să mai vorbim de situația materială), deci cam cu zece ani înaintea lui.

Şi acestea presupuneau îndeplinirea stagiului militar pe parcurs.

Drumul lui Barney nu era cel mai lung. Absolvenții care urmau cariere chirurgicale ca Bennett, care fusese invitat să rămînă la Yale şi Grete care trecuse la Spitalul Georgetown din Washington, aveau de efectuat încă cinci ani, unul ca interni, doi ca secundari, unul ca prim-asistenți, şi dacă între timp nu au

eşuat, un an final ca şef de echipă. Desigur dacă ar fi mers spre o *sub*specialitate cum ar fi chirurgia pediatrică, mai era nevoie de alți ani în plus de pregătire.

Doctorii sînt adesea acuzați că sînt insensibili, interesați şi infatuați. Să ne amintim că ei şi-au sacrificat primăvara vieții lor, şi-au pierdut anii prețioşi dintre douăzeci şi treizeci însuşindu-şi profesiunea în beneficiul fraților lor – oamenii.

În plus, au suferit lipsuri. Cei mai mulți nu au dormit nopți de-a rîndul. Mulți şi-au sacrificat căsătoriile, pierzîndu-şi ocazia de a-şi vedea copiii mari. Aşa că, atunci cînd pretind că lumea le datorează o compensație sub forma bogăției, respectului sau poziției sociale, cererea lor nu este cu totul nefondată.

Pe lîngă acestea, statistica nemiloasă arată că adesea ei suferă mai rău decît pacienții lor. Pentru că nimeni nu poate repara o căsătorie distrusă, nici să pună pe picioare copiii neglijați de tatăl lor.

Laura era în spital în ziua cînd fu adus nou-născutul Kennedy; deşi nu avea legătură directă cu cazul, ea rămase acolo într-un fel de veghe, împreună cu cei mai mulți din echipă.

Rămăsese trează timp de patruzeci şi opt de ore, pînă cînd Pierre Salinger, purtătorul de cuvînt al Casei Albe anunță că Patrick Bouvier Kennedy murise la ora patru dimineața.

Cu toate că nu era implicată în acest caz, ea împărtăşi tristețea generală, alăturată sentimentului de eşec care plana în atmosfera întregului spital.

Cînd auzi pe unul din noii interni spunînd: „– cel puțin familia Kennedy mai are doi copii, deci nu este atît de îngrozitor", ea se întoarse către el:

– Ce fel de atitudine este asta? Nu e vorba de ce are, ci de ce *a pierdut.*

Internul, astfel certat, bătu în retragere.

În primul an de secundariat în pediatrie, Laura avea cel puțin cîteva răspunderi serioase.

De exemplu, cînd veni timpul ca familia Paley să aducă băiatul de şase luni pentru a i se coase buza (cerul gurii urmînd să-i fie operat ulterior), Laura îl asistă pe chirurg. Ea urmări cum Fedorko închidea crăpătura urîtă din buza copilului, suturînd-o cu ajutorul unui fir de nailon aproape microscopic. Malformația practic dispăru de la vedere. Părinții erau fericiți. Trei zile mai tîrziu, cînd mama îşi îmbrăca băiatul, tatăl îi spuse Laurei:

– S-a întîmplat aşa cum ai promis, doctor Castellano, rămînem toți trei extrem de recunoscători.

„Pentru a auzi vorbe ca acestea, mulți dintre noi s-au făcut medici", se gîndi Laura.

Laura era ca o somnambulă cînd ajunse acasă după garda de douăzeci şi patru de ore. Ştia doar că trebuie să mănînce ceva ca să poată rămîne în viață.

Deschise frigiderul, scoase două iaurturi şi se aşeză la masa din bucătărie, prea obosită ca să mai citească ziarul. Luă un teanc de scrisori din care cele mai multe erau facturi, se uită prin ele şi se opri la singura care i se părea mai importantă. Avea antetul „Centrul Medical Georgetown, Washington D.C." Luă un cuțit şi deschise plicul cu precizie de chirurg.

Dragă Laura,

Mari noutăți. Ieri am făcut prima mea incizie. De fapt, a fost doar o operație obişnuită de apendicită. Pacienta era o fată de optsprezece ani a cărei grijă era dacă va mai putea să poarte bikini. Oricum eram pregătită (pe piersici şi portocale pe care-mi exersasem tehnica de chirurg) aşa că, atunci cînd şeful s-a întors brusc şi mi-a dat scalpelul în mînă, eu eram gata.

Am luat instrumentul şi am făcut o incizie transversală foarte clară. M-a lăsat să tai şi peritoneul. Am fost fericită, în sfîrşit sînt inițiată.

Se pare că fac progrese şi în terapia mea. Andy spune că într-un anume moment din viață, un student la medicină trebuie să apeleze la un psihiatru. Mi-a vorbit de un studiu făcut de fundația Markle cu mai mulți ani în urmă. Ştiai că din 219 000 medici din țara asta numai 11 000 sînt femei?

Ceea ce m-a şocat cel mai tare este că asupra medicilor femei planează pericolul divorțului de cinci ori mai mult decît asupra bărbaților doctori. Dumnezeu ştie că nici ei *n-o duc prea bine. Chiar un tip formidabil ca Andy e potcovit cu o creatură antipatică în chip de consoartă.*

Trebuie să intru în gardă peste trei minute şi scrisoarea asta am scris-o aşa cum m-a făcut mama, aşa că trebuie să mă grăbesc să mă îmbrac.

Te rog scrie-mi şi spune-mi ce faci tu.

Te îmbrățişez,
Grete.

Laura surîse. Asta-i Grete, întotdeauna se preocupă de corpul ei. Mă întreb cînd se va ocupa de el şi psihiatrul ei... Apoi îşi dădu seama. „Andy?" Îi spune psihiatrului pe numele mic? Şi de unde ştie despre căsătoria lui? Despre asta vorbesc ei în şedințele de terapie? Dar era prea obosită ca să se mai gîndească la asta.

Îşi scoase pantofii în living şi urcă scările în vîrful picioarelor. Lumina era aprinsă, patul gol.

Nimeni nu dormise în el.

Laura simți că ar trebui să fie tulburată, dar era atît de epuizată încît nici chiar dispariția soțului ei n-o putea opri din dorința de a dormi.

De-abia la ora opt în dimineața următoare îşi dădu seama că Palmer dispăruse. Nici o notă. Nici un mesaj. Nimic.

Imaginația ei trecu în revistă toate posibilitățile. Poate a avut un accident, poate a fost agresat şi dus inconştient la vreun spital. Se gîndi să sune la părinții lui, dar nu vru să-i alarmeze.

După ce-şi făcu o ceaşcă de cafea, studie orarul afişat în bucătărie în care figurau programele lor de lucru. Ochii ei căzură pe pagina din agendă pentru ziua precedentă. În seara aceea de la şapte la nouă, Palmer avusese un seminar de istorie a relațiilor anglo-chineze. Îşi puse în gînd să sune la profesorul respectiv ca să afle dacă Palmer participase la seminar, cînd subiectul anchetei apăru în uşă.

– Bună dimineața Laura, spuse el vesel.

– Palmer, m-ai speriat de moarte.

– Serios, sînt bucuros să aflu că-ți pasă.

Ea înțelese că remarca încerca să provoace o ceartă, aşa că o trecu cu vederea.

– Unde naiba ai fost toată noaptea?

– Cu nişte amici, răspunse el, ca s-o enerveze.

– Asta-i tot? Asta-i explicația ta?

– Ți-am cerut vreodată o dare de seamă completă asupra activităților *tale* în afara casei? Tu-mi spui numai că ai fost la spital şi atît.

– Ai avut un seminar aseară.

– Într-adevăr.

– Şi?

– Şi atît.

– Nu o să mă faci să cred că discuția a fost atît de interesantă că a durat toată noaptea.

Palmer rînji.

– Laura dragă, ăsta este genul de raport pe care-l capăt de la tine. Îmi laşi note scrise de mîna ta proprie că ieşi din spital la ora unsprezece, dar tu apari la răsăritul soarelui şi apoi îmi spui că ați avut o urgență. Ce-ar fi dacă ți-aş spune că profesorului Fairbank i-a căzut apendicele din carte şi că am făcut eforturi eroice să-l suturăm.

– Dacă asta vrea să fie o glumă, să ştii că nu mă amuză.

– Laura, să ştii că nici eu nu am rîs începînd din a doua săptămînă a internatului tău. Sînt de felul meu o ființă sociabilă.

Bineînțeles că tu eşti persoana cu care mi-ar plăcea să fiu cel mai mult împreună, dar se întîmplă că nu eşti la îndemînă decît în cantități foarte mici. Aşa că atunci cînd unii colegi de seminar au sugerat să ne ducem la o bere, am mers cu ei.

– Nici măcar nu ai încercat să suni?

– Da, dragă, am încercat. Am încercat. La fiecare jumătate de oră, începînd cu unsprezece şi jumătate. Acasă nu răspundea nimeni şi la spital nu te puteau găsi. În cele din urmă am renunțat şi am primit invitația unui coleg să dorm pe canapeaua lui.

– Eşti foarte vag în legătură cu sexul acestui coleg, Palmer.

– Te întreb eu despre sexul colegilor tăi?

– Încetează cu vorbăria asta, pentru Dumnezeu, explodă ea. Ştii că meseria mea cere să stau acolo toată noaptea. Nu-i acelaşi lucru.

– Scuză-mă, dar din punctul meu de vedere este. Ți-a plăcut să dormi singură noaptea trecută?

– Bineînțeles că nu, am fost...,

– Te-ai simțit cum mă simt eu în fiecare noapte, întrerupse el.

– Sfîrşeşte, Palmer, nu-mi spune că n-ai ştiut cum trăiesc secundarii şi internii, dacă asta se poate numi trăit. Crezi că îmi place să fiu atît de ametită de lipsa de somn încît să nu văd în fața ochilor? Nu sînt masochistă.

– Atunci sîntem de acord, replică el. Ție nu-ți plac nopțile de gardă la spital şi nici mie. Făcu o pauză, apoi adăugă. Colegii mei sînt toți căsătoriți, au copii şi se simt bine. În timpul acesta, eu trăiesc ca un pustnic, într-o cochilie. Laura, eu nu pot continua aşa.

Stăteau ca doi oameni pe malurile opuse ale unui rîu care se făcea din ce în ce mai lat.

În sfîrşit ea vorbi. Vocea ei era obosită.

– E de la sine înțeles că nu renunț la spital.

– Evident.

– Atunci ce alternativă propui?

– Dacă vrem să rămînem împreună va trebui să hotărîm asupra unui compromis, un *modus vivendi.*

– Dimpotrivă, Palmer. Cred că tu ai luat deja hotărîrea pentru amîndoi. Ea trase aer în piept şi întrebă: Deci, exact unde ai fost în noaptea trecută?

El răspunse fără nici un fel de emoție vizibilă:

– La femei.

Cuvîntul „incurabil" este un cuvînt tabu în vocabularul medical. Deşi cei mai mulți doctori pot pronunța cuvîntul

„terminal", ei par a fi alergici la înțelesul cuvîntului „incurabil". Acest cuvînt le dă impresia că se reflectă negativ asupra lor. E de asemenea periculos. Rudele nefericitului pacient pot avea îndrăzneala să întrebe: „– *De ce* nu puteți să-l tratați?"

Altădată nenorociții care contractau lepra erau exilați, izolați de restul omenirii. Şi asta nu numai din cauza aspectului lor îngrozitor, ci şi pentru că societatea preferă să ascundă nenorocirile care nu pot fi remediate.

Lepra poate fi astăzi vindecată cu dapson, dar echivalentul ei modern este boala mintală. Deşi psihiatria este mai miloasă în această privință. Secțiile sale sînt cu grijă împărțite între bolnavi „curabili" şi „cronici", – aceia pentru care singura terapie este medicația adormitoare ca thorazinul – şi alții, care ar putea fi într-un fel eliberați din caverna întunecoasă a iluziei.

Barney îşi începu specializarea sa psihiatrică fiind repartizat în secția de bolnavi psihici (citeşte „incurabili") a spitalului Bellevue. Ca orice neofit, el spera să-i ajute pe cei cu sufletul bolnav, aşa că atunci cînd intră pe uşa secției nu văzu acolo un muzeu aglomerat de figuri de ceară şi nici nu consideră că fiecare din cei şaizeci de oameni trăia închis în lumea sa. El îi privi aşa cum Dante se uita la sufletele din purgatoriu, hotărît să le ajute să evadeze.

Un lucru îl frapă imediat. Deşi în acel moment străzile Manhattanului erau destul de încinse, încît asfaltul da să se topească, cei mai mulți dintre pacienții de acolo erau îmbrăcați ca regele Lear împotriva furtunilor landei.

Îşi reaminti că schizofrenicii cronici, adesea, poartă hainele de iarnă tot anul, de frică să nu li se fure sau să le piardă prin cameră.

Psihiatria este adesea denumită arta „tratamentului prin cuvînt", dar Barney înțelese de ce *acest* grup de persoane fuseseră adunate împreună.

Ele nu vorbeau. Din cînd în cînd se auzea zgomotul picioarelor tîrşite, o tuse, un strănut, dar şi acestea erau rare. Locatarii păreau muți. Sau că îşi reciteau mantre din alte lumi.

Era bizar că nici un pacient nu accepta să țină cont de prezența celorlalți. Sosirea lui nu fu băgată în seamă. „Dumnezeule", gîndi Barney, „cum pot oamenii să ajungă aşa?"

Un negru solid şi înalt, purtînd o cămaşă cu gulerul deschis se apropie de el.

– Aveți un aer rătăcit, domnule doctor, spuse el amabil.

– Salut, sînt doctorul Livingston, îi spuse el interlocutorului, de bună seamă supraveghetorul sălii.

– Da, doctore, ne aşteptam să veniți, lăsați-mă să vă conduc în biroul surorilor.

– Mulțumesc, spuse Barney privind mereu împrejur.

Trecînd printr-o serie de coridoare văzură un om cărunt, cu capul aplecat spre stînga, cu degetele mîinii stîngi dansînd şi cu mîna dreaptă mişcîndu-se încolo şi încoace peste mîna stîngă.

– Acesta este Ignatz, lămuri negrul. Exersează.

– O, spuse Barney şi, prinzînd curaj, întrebă:

– Ce exersează?

– Cum, doctore, nu-i vedeți Stradivarius-ul?

– O, da, desigur. În momentul acesta tocmai a început să mă deranjeze că nu-l aud prea bine.

– Ah, dar, doctore, „melodiile ce pot fi auzite sînt armonioase, dar cele neauzite sînt cu mult mai armonioase"...

Barney zîmbi, în semn de apreciere.

– Foarte bine spus, zise el, admirativ. John Keats – medic. Dar, printre altele, adăugă el întinzîndu-i mîna, nu ştiu încă ce nume ai.

– O, spuse negrul. Credeam că ți l-au spus deja la palat.

– Cum adică?

– Nu ştiți că Pontius Pilat a hotărît să fiu crucificat?

– Iisuse Hristoase! exclamă Barney, care pînă atunci nu-şi dăduse seama exact unde se găseşte.

– Da, fiule, şi cînd o să-mi văd Tatăl, vineri seară, o să pun o vorbă bună şi pentru tine.

– Domnule Johnson, ce-i povesteşti acestui tînăr doctor?

Colosul se întoarse spre ceea ce spera Barney să fie sora şefă a secției, care se apropia de ei făcînd mustrător cu degetul spre ghidul pe care-l avusese.

Acesta-i şopti lui Barney:

– Păzeşte-te, fiule, este un diavol în haină femeiască.

În acest moment, sora îi ajunse.

– Bună dimineața, spuse ea. Sînt Jane Herridge. Trebuie că sînteți doctorul Livingston.

– Dr. Livingston? spuse negrul fascinat. Atunci *eu* trebuie să fiu Henry Stanley* .

– Hei, domnule Johnson, mergi şi spune-ți poveştile în altă parte şi lasă-mă să vorbesc cu doctorul. O să vină să te vadă din nou, sînt sigură.

Sora îl conduse pe Barney, asigurîndu-l tot timpul că maniile lui Johnson sînt inofensive.

– De fapt, el nu este de aici, este din salonul celor acuți, dar ne ajută ca infirmier în mod neoficial. Nu prea avem personal şi el este atît de priceput cu bolnavii şi ştie cum să-i ia.

---

* Aluzie la David Livingstone, doctor şi explorator englez, care a fost salvat în Africa de exploratorul H. Stanley.

„Probabil pentru că el *întruneşte* atîtea persoane în el", gîndi Barney. Privi peste umăr spre Johnson care se depărtă şi care acum îşi ridica mîna făcînd un semn de adio.

– Şi acum adio, spirit blînd.

– Asta e din Shakespeare, dar să fiu al naibii dacă ştiu din ce piesă e, îi mărturisi Barney asistentei.

Omul cel înalt din cealaltă parte a culoarului strigă:

– „Othello", actul trei, scena a treia, versul trei sute cincizeci şi unu!

Un moment mai tîrziu se aflau în biroul surorilor, în faţa unei cafele.

– Tipul este un fel de geniu, remarcă Barney.

Sora răspunse:

– Doctore, cred că cel mai trist lucru în această secţie este să vezi talentul irosit, talentul închis aici. Şi nu mă refer la lacăte şi zăbrele, ci la faptul că este pecetluit în fiinţa lor şi că nu se poate face nimic.

– Sînteţi sigură...

Doamna Herridge îl întrerupse.

– Vă rog, doctore Livingston, nu vreau să vă ofensez, în fiecare an vine aici un nou intern şi crede că va putea să transforme secţia într-un institut de învăţămînt superior. Dar adevărul este că aici este doar o casă de nebuni şi că ei sînt atît de atinşi încît nu pot avea grijă singuri de ei înşişi.

Ea îl duse ca să facă o vizită în secţie. Ferestrele zăbrelite ca la închisoare nu erau noi pentru el. Nici camerele cu pereţii capitonaţi (nu putea să accepte să le numească celule), dar ceea ce-l mira era dormitorul care părea o baracă într-o colonie de vacanţă. Doar că în loc de cîteva paturi avea...

– Cîte sînt soră?

– Şaizeci, răspunse ea, spaţiul a fost construit pentru patruzeci, dar cunoaşteţi problemele noastre...

Barney se întrebă dacă ştia. „Era o epidemie de nebunie în lume?"

– Cum îi trataţi? întrebă el.

– Nu e vorba de un tratament propriu-zis, doctore. Încercăm să-i facem să le treacă ziua. Credeţi-mă, este destul de greu să scoli şaizeci de pacienţi din şaizeci de planete, să-i faci să mărşăluiască la masă.

– Să mărşăluiască?

– Nu chiar, încercăm să-i facem să meargă doi cîte doi. Aşa se pot manevra mai uşor.

– Ca în arca lui Noe. Apoi el întreabă: După aceasta ce mai vine?

– Pentru cei care pot comunica *într-o oarecare măsură,* avem arte şi meşteşuguri. Am încercat din cînd în cînd să-i

învățăm să danseze. Dar mulți din ei se învîrtesc de colo, colo şi fac ceea ce ați văzut, pînă cînd vine ora mesei. Apoi îşi capătă medicația şi asta e tot.

– Asta-i tot?

O undă de nerăbdare coloră fața sorei şefe.

– Doctore Livingston, ei sînt şaizeci şi noi sîntem opt, asta incluzîndu-l şi pe Johnson. Trebuie să-i ținem sedați, căci altfel ar fi un haos absolut.

Barney dădu din cap.

– Dacă nu vă deranjează, aş putea să mă uit prin foile lor de observație?

– Bineînțeles, răspunse ea şi-l conduse înapoi în biroul ei.

„Dumnezeule!" Aruncînd o scurtă privire asupra fişelor, Barney fu uimit de cantitatea de medicamente pe care aceşti bolnavi o primeau.

– Chiar Superman ar adormi la dozele pe care le primesc aceşti nenorociți, spuse el către sora şefă.

Doamna Herridge nu răspunse, doar se uită la el dintr-o parte. El începu să creadă că ea îl examinează, căutîndu-i lui urme de psihoză.

– S-a-ntîmplat ceva, doamnă Herridge?

– Nu, doctore, sînt doar surprinsă că vreți să vă pierdeți atîta timp citind aceste cazuri.

– Păi, asta este munca mea pe care trebuie s-o fac. Nu-i aşa?

– Bine, dacă vreți să citiți într-adevăr toate fişele din secție nu cred că vă ajunge stagiul dumneavoastră. Cei mai mulți sînt aici de cînd mă ştiu eu. S-o luăm pe doamna Ridley care şi-ar sărbători aniversarea a douăzeci şi cincea de cînd este aici, dacă cineva ar putea-o face să înțeleagă asta.

Barney se gîndi că probabil, la venire, oamenii aceştia nu erau atît de bolnavi ca acum.

– Doamnă Herridge, puteți să-mi spuneți dacă a plecat cineva din cei internați în secție?

– Nu, în sensul folosit de obicei în spital... Cei mai mulți, ştiți, sînt în vîrstă şi...

– Şi ar muri dacă li s-ar da drumul? Nu-i aşa?

Lui i se păru că vede un început de zîmbet pe fața ei. Dar ea se uită nerăbdătoare la ceas:

– Scuzați-mă, doctore, dar trebuie să văd dacă totul este în ordine.

Barney dădu din cap: „ca să vadă dacă toți internații sînt drogați pînă peste urechi". Se ridică politicos.

– Cred că trebuie să plec şi eu. Am să vin aici mîine dimineață devreme.

Dar el ascundea adevărul: era de-a dreptul speriat să rămînă singur printre stafiile unor fiinţe umane . O urmă la cîţiva paşi pe sora şefă, încercînd să-şi ţină privirea pe spatele ei.

Cînd ajunseră la capătul coridorului auzi ceva ca un scîncet care, deşi fără cuvinte, părea că cere ajutor. El se opri şi privi. Era un bărbat tînăr care stătea nemişcat şi scotea aceste sunete, privind în gol.

Atunci se întîmplă ceva.

Ochii lor se întîlniră. Cel puţin Barney avu impresia că fuseseră în contact şi că pentru o clipă omul dăduse un semn de recunoaştere.

„Îl cunoştea omul acesta? Se întîlniseră vreodată în afara acestor ziduri, în lume?"

Barney se opri un moment, dar sora şefă îi spuse tare ca şi cum pacienţii, chiar dacă nu erau surzi, tot nu ar fi priceput nimic:

– Nu-i daţi atenţie, doctore. E un caz tragic, a încercat să-şi ucidă soţia şi copiii. O poveste îngrozitoare. Mergem?

Barney îşi reluă drumul, dar înainte de a ieşi mai aruncă o privire pe furiş omului care gemea şi-şi repetă: „Jur în faţa lui Dumnezeu că-l cunosc de undeva".

Teoretic, Bennett Landsmann avea un mic concediu în ultimele două săptămîni din august. Ca să-şi revină, să prindă puţin somn sau chiar un peşte sau doi.

Cu cîţiva ani în urmă, Herschel şi Hannah cumpăraseră o vilă în Truro, la Cape Cod. Sperînd că îl vor face pe fiul lor să se simtă mai în largul lui dacă vine cu o prietenă, ei aleseseră o clădire cu un bungalow în curte, pentru oaspeţi.

Acolo îşi petrecuse Bennett sfîrşitul lunii august 1958 la întoarcerea de la Oxford, înainte de a intra la medicină.

Părinţii fuseseră foarte încîntaţi că o adusese cu el pe Robin Winslow, despre care le scrisese pînă atunci adesea. Ei crezuseră că Ben se va căsători cu această fată.

Robin era o studentă de la Oxford cu părul negru ca pana corbului. Ea obţinuse o bursă pentru a se specializa în fiziologie. Era din Africa de Sud şi în ochii lui Bennett avea ceva deosebit: nu era nici neagră nici albă, fiind născută în zona rezervată metişilor.

Landsmannii o adorau: era veşnic cu zîmbetul pe buze şi deşi trecuse prin atîtea greutăţi, nu se lăsase copleşită. Pentru ei era limpede că Ben o iubea foarte mult. Cu cîteva zile înainte de Ziua Muncii (prima zi de luni din septembrie), cînd merseră s-o conducă pe Robin la aeroport, cei doi tineri şi-au promis să

petreacă Crăciunul împreună. Părinții presupuseseră că tot atunci urmau să se logodească. Dar spre mirarea şi tristețea lor, după o săptămînă de la începerea facultății, Bennett îi anunță fără emoție că el şi Robin rupseseră legătura. Nu dădu nici un amănunt şi nimeni nu-i ceru.

„Este un om în toată firea şi nu ne datorează nici o explicație", trase concluzia Herschel.

Deşi el continua să vină la Cape Cod în fiecare august, după vara aceea venea singur. Părinții nu l-au întrebat de ce. Dar în vara lui 1963, Bennett nu veni deloc.

– Merg la Washington să particip la marşul doctorului King, le spuse la telefon.

Convorbirea trenă cu o tăcere, nici unul din părinți neştiind ce să spună. Ziarele anunțaseră amenințări de violență din partea rasiştilor albi. Ei ştiau că Bennett nu va arunca primul piatra, totuşi erau la fel de siguri că va riposta oricărui atac.

În sfîrşit, Herschel răspunse:

– Îl admir pe doctorul King şi sînt mîndru că te duci dar, Bennett, promite-mi că o să fii atent.

– O să fiu, nu te nelinişti, răspunse Ben.

– La revedere, dar te rog să ne suni ca să ne spui că eşti bine.

– Da, vă iubesc pe amîndoi.

Cînd încetă convorbirea şi merseră în bucătărie, Herschel îi propuse lui Hannah:

– Ce-ar fi să facem o plimbare?

– La ora asta, pe întuneric?

– Hai, că este lună, şi cînd străluceşte, pe malul mării ai tot atîta lumină ca în oraşul Cleveland iarna.

Îşi puseră puloverele şi, ținîndu-se de mînă, păşiră pe plaja pustie.

– Ei bine, Herschel, ce te frămîntă?

El privea linia apei înaintînd şi retrăgîndu-se de pe nisip.

– Eh, trebuia să se întîmple într-o zi.

– Ce?

– Ne-am pierdut băiatul, şopti el.

– Pierdut? Pentru că un băiat de douăzeci şi cinci de ani nu vine să facă plajă cu părinții?

– Părinți adoptivi, Hannah. Ben se întoarce la casa lui.

– Casa lui este aici cu noi, spuse ea.

– Nu, draga mea, trebuie să numărăm doar ce ne-a fost dat. El ne-a fost împrumutat. Casa lui este alături de ai săi.

DOUĂZECI ŞI NOUĂ

„O, cred din adîncul inimii mele
Că vom învinge pînă într-un sfîrşit"

În douăzeci şi opt august 1963, mulțimea adunată în fața monumentului lui Lincoln, sub soarele arzător şi nemilos, număra aproape un sfert de milion. Toți cei şase mii de polițişti ai oraşului fuseseră mobilizați. Patru mii de soldați din infanteria marină erau pregătiți pentru intervenție. Dar marşul se desfăşurase fără nici un incident. Pentru că această lume nu era o mulțime răsculată, ci o comunitate răspunzînd lui Martin Luther King, „care apelase la conştiința națiunii".

Fură ținute discursuri în apărarea drepturilor civile, de către reprezentanții mai multor asociații, începînd cu respectabila Asociație Națională pentru Progresul Oamenilor de Culoare, Congresul pentru Egalitatea Rasială şi sfîrşind cu Comitetul Studențesc pentru Nonviolență. Oricare ar fi fost convingerea lor, toate acestea erau electrizate de pasiunea doctorului King.

„*Am visat* că într-o zi această națiune se va ridica şi va trăi adevăratul sens al credinței sale: Considerăm evident că toți oamenii au fost creați egali..."

„*Visez* că într-o zi fiecare negru din această țară, fiecare om de culoare din lumea întreagă va fi considerat după valoarea lui reală şi nu după culoarea pielii şi că toți oamenii vor fi respectați".

Cuvintele lui ridicară imensa adunare în picioare vibrînd de entuziasm. Mulți, copleşiți de emoție, începură să plîngă.

La douăzeci de metri de Bennett, o tînără femeie leşină din cauza soarelui şi a agitației. Ben îşi făcu drum prin mulțimea adunată în jurul ei, strigînd:

– Sînt doctor, sînt doctor. Îngenunchie lîngă fată şi le spuse celor din jur – Trebuie să o ducem la o stație de prim ajutor.

– Este una lîngă monument, spuse un tînăr, arătînd spre scaunul de marmoră al preşedintelui Lincoln.

Ținîndu-i capul în sus, Bennett luă în brațe fata, strigîndu-le celorlalți să se dea la o parte.

În cîteva clipe ajunse la umbra unui cort pe care flutura steagul Crucii Roşii.

– Hei, am un caz de insolație. Trebùie să-i facem o injecție intravenoasă şi să-i punem pe cap nişte prosoape reci. Să-i luăm tensiunea arterială.

– Stai liniştit frate, spuse fata de acolo. Aşaz-o pe targă şi chemăm doctorul.

– Sînt doctor, aşa că ajută-mă.

Pe cînd voluntarul îl ajuta pe Bennett să o întindă pe femeia fără cunoştință pe un pat de campanie, nu putu să nu se gîndească: „Iisuse, chiar aici, în umbra lui Abe Lincoln, cu cuvintele lui Martin Luther King încă reverberînd în aer, această soră nu m-a considerat un medic adevărat".

Chiar în momentul acela un doctor răspunse la apel şi, apropiindu-se, începu să rîdă.

– Landsmann, unde naiba ai fost toată ziua, ai fi putut să mă ajuți.

Era Laura. El zîmbi larg.

– Castellano, ce caută o fată drăguță ca tine, într-un loc ca acesta.

– Las impresia că prepar biscuiți?

Una din studentele ei veni repede cu tot ce trebuia pentru o injecție. Bennett introduse acul în vena pacientului.

– Ca în vremurile de altădată, nu-i aşa?, întreabă el.

Ea zîmbi. – Parcă au trecut un milion de ani din vremea cînd injectam portocale.

Laura începu să-i ia tensiunea fetei.

– Dumnezeule, exclamă ea. Tensiunea este foarte mare. Trebuie s-o înfăşurăm în cearşafuri ude şi reci. Tu dezbrac-o şi eu le aduc imediat.

Bennett îi scoase bluza şi văzu cu jenă că fata nu avea sutien.

Laura se-ntoarse cu brațele pline de cearşafuri ude.

– Dar pantalonii? Trebuie să-i înfăşurăm şi picioarele, grăbeşte-te şi scoate-i blugii.

– Da, bineînțeles, spuse el, încercînd să-şi recîştige detaşarea clinică.

– Hai, odată, Landsmann, sînt leoarcă de la cearşafuri.

Bennett trase fermoarul pantalonilor şi începu să-i scoată. Erau atît de strînşi încît luau şi chiloții cu ei. O clipă mai tîrziu, fata era complet goală. Pielea de culoarea cafelei era întinsă peste şoldurile frumoase.

Înainte ca el să-şi poată reproşa gînduri neprofesionale, Laura spuse:

– Hai, Ben, termină cu admiratul, ia cearşafurile astea şi acoper-o. Mai am încă cîteva cazuri de insolație de care trebuie să mă ocup. Termină.

Înainte ca Bennett să poată răspunde Laura îi trînti în braţe cearşafurile şi dispăru. El se lăsă lîngă frumoasa din pădurea adormită şi revăzu în gînd procedurile pe care le învăţase în facultate.

Măsurile importante fuseseră luate dar, depinzînd de gravitatea stării ei, ar fi putut face şi convulsii. Începu să-i maseze picioarele şi mîinile.

După cîteva minute primul ajutor începu să-şi facă efectul. Tînăra începu să-şi scuture capul, ca şi cum încerca să-l elibereze de negura inconştienţei. Apoi se trezi.

– Unde sînt? şopti ea. Ce sînt astea de pe mine? Mi-e frig!

– E bine, ăsta-i un semn bun.

– Cine eşti?

– Nu te speria, eşti într-un cort al Crucii Roşii. Care este ultimul lucru de care-ţi aminteşti?

– Doctorul King... „Am visat că..." Ce s-a întîmplat apoi? întrebă ea.

– Cred că ai visat şi tu ceva, spuse Bennett zîmbind.

– Cu alte cuvinte am leşinat. Nu?

– Da, ai avut o insolaţie puternică. Încă mai ai, aşa că stai întinsă. Crezi că poţi să iei lichide pe gură?

– Cum s-ar putea altfel? replică ea cu un zîmbet.

– Ah, răspunse Bennett, priveşte-ţi braţul, de jumătate de oră bei prin perfuzie. Dar văd că începi să te trezeşti, aşa că o să-ţi revii complet repede. Cum te cheamă?

– Anita, şi aş vrea un pahar cu apă. Dar *pe tine* cum te cheamă?

– Pentru moment mă cheamă Gunga Din. Stai liniştită pînă îţi aduc apa.

El se reîntoarse imediat cu o cană. – Bea asta, spuse el ridicîndu-i capul. Are electroliţi.

– Are ce?

– Tot felul de ioni ca să-ţi înlocuiască mineralele pierdute.

– Vorbeşti ca un doctor, remarcă ea.

– De, poate că sînt.

– Cît mai trebuie să stau aşa ca o mumie?

– Pînă cînd o să te simţi perfect. Între timp mă duc să-ţi caut nişte haine.

– Haine? O, ce s-a-ntîmplat cu ale mele?

– Îmi pare rău, bluza s-a rupt în exerciţiul datoriei mele medicale.

– Haida-de, spuse ea tachinînd. Pariez că ţi-ai aruncat o privire...

– Ia-o cum vrei, surîse el. Am reuşit să-ţi salvez blugii totuşi. Mai eşti cu altcineva aici?

Ea aprobă din cap.

– Am venit cu un grup de la colegiul Spelman din Atlanta.

– Bine, cred că e pe aproape. Am văzut nişte fete agitînd un drapel şcolar. Mă duc să văd dacă o să găsesc una să-ți dea o bluză.

Afară, căldura amiezii părea că începuse să scadă. Bennett găsi grupul prietenelor Anitei din care una avea rucsacul ei pe care-l păstrase cînd ea leşinase şi acum i-l dădu în mînă.

– Aha, spuse el apropiindu-se de targa ei. Ai venit pregătită. Credeai că te invită la Casa Albă?

– Nu rîde, frate, cînd Mişcarea se va întări va fi şi cineva cu suflet, acolo, în biroul oval, unul de-al nostru. Şi nu ca să curățe cu aspiratorul.

– Crezi chiar că o să trăim să vedem asta? întrebă el sincer.

– Frate, nu vreau să mor pînă atunci, chiar dacă trebuie să mai trăiesc o sută de ani. Dar visul *tău* care este?

– În momentul ăsta din cariera mea medicală, aş spune că visez să dorm o noapte întreagă.

– Asta-i tot, doctore?

– Numele meu este Bennett şi în cazul că vreau să ajung pînă la capăt în chirurgie, o să fiu fericit dacă o să dorm douăzeci de ore pe săptămînă în următorii cinci ani. De fapt ar fi trebuit să fiu acum în spital la datorie, dar m-am înțeles cu unul din ceilalți ca să schimbăm garda, ceea ce înseamnă că la noapte va trebui să lucrez cincizeci de ore fără pauză. Asta-mi aminteşte că trebuie să dau bătaie să ajung la avion. Pot să te las undeva, Anita?

– Vrei să zici din avion?

– Aşa eşti întotdeauna? Aşa şmecheră?

– Cînd nu fac insolație nimeni nu se plictiseşte cu mine.

Bennett privi la ceas, apoi din nou la Anita şi cîntări posibilitățile. Dacă prindea zborul pierdea fata, dacă stătea s-ar putea ca spitalul să-l „piardă" *pe el.*

Se uita cum două colege o ajutau pe Anita să-şi pună altă bluză. Era bine ca femeie.

„Ce naiba", gîndi el. „S-ar putea să nu am altă şansă ca asta".

– Anita, pot avea plăcerea să te invit, împreună cu colegele bineînțeles, la o masă de adio? O să te supraveghez să mai bei nişte lichide.

– Da. Colegele ei erau şi mai entuziaste.

– Minunat, aşteaptă o clipă să-mi iau la revedere de la o colegă.

Bennett o găsi pe Laura. Începea tratamentul altui caz de insolație.

– Mulțumesc lui Dumnezeu că soarele apune, spuse ea. Poți să stai puțin ca să bem şi noi ceva, Ben?

– Îmi pare chiar rău, am făcut o promisiune altcuiva.

– Bine, şi Laura avu un surîs atotştiutor. Înțeleg cît de serios este să promiți. Altădată, nu?

– Sigur, sigur. Apropo, ce face Palmer?

Ea simți că el se grăbea să plece, aşa că spuse simplu:

– Foarte bine, o să-i transmit complimentele tale.

Cînd el ieşea, Laura îşi spuse: „Palmer *e* bine, eu *sînt* bine, împreună o ducem prost".

În timp ce luau masa de seară la un bufet din apropiere, Bennett se întreba de ce Anita insistase ca prietenele ei să-l încadreze la masă iar ea se aşezase vizavi.

Cu excepția acestui mister toți se simțeau bine. Adunarea din acea după amiază fusese puternică şi erau mîndri de ea. Bennett se uită la ceas din nou. Trebuia să-şi petreacă noaptea în Washington. Singur?

Celelalte fete de la Spelman făceaù aluzii grațioase din care el deducea că ele ar fi dispuse să-i îndulcească singurătatea. Dar Anita rămase distantă.

El se hotărî să mai încerce o dată în timp ce se duceau spre autobuz. Se aranjă să rămînă în urmă cu cîțiva paşi, împreună cu Anita.

– Hei, o mustră el, nu vrei să-ți aduci aminte de mine? Ți-am salvat viața în după amiaza aceasta. Nu-mi dai în semn de recunoştință nici măcar numărul de telefon?

Pentru prima oară nu se simțea la largul ei.

– Ei, Bennett, eşti un băiat drăguț şi sînt recunoscătoare. Dar am un logodnic.

– O, făcu Bennett încercînd să-şi mascheze decepția. Şi cu ce se ocupă fericitul?

– E în Marină şi începe Şcoala de ofițeri. Ne căsătorim cînd o termină.

– Atunci este perfect. Poate mă invitați la nunta voastră.

– Bineînțeles, zîmbi ea.

Amîndoi ştiau că vorbeau în zadar.

Imediat ce fetele plecară cu autobuzul, Bennett merse la Union Station şi-şi cumpără un bilet pentru trenul de noapte spre New Haven. În timpul călătoriei lungi, el încearcă să adoarmă pentru a-şi recupera puțin din odihna care-i lipsea atît de mult. Dar nu fu în stare să ațipească.

Barney nu putuse să doarmă toată noaptea. Îl urmărise imaginea ultimului bolnav pe care-l văzuse în secție.

Mîine la unsprezece va fi o întîlnire a personalului secției sub conducerea directorului general.

Stătu în pat cît putu de mult, dar la cinci şi treizeci dimineața, trebui să se hotărască. Se sculă, îşi trase hainele pe el şi plecă în dezordine şi căscînd spre „Țara celor incurabili".

Omul de pază îl privi curios. Barney îşi dădu seama că nici nu se pieptănase şi avea cămaşa pe afară. Cum o să-l convingă pe portar că avea dreptul să intre?

– Bună dimineața, doctore, spuse omul prietenos.

Barney nu se putu abține şi-l întrebă:

– De unde ai ştiut că sînt doctor, cînd arăt în halul ăsta? În timp ce vorbea, îşi vîra cămaşa în pantaloni.

– Aveți grijă de prohab, interveni portarul amabil. *Toți* doctorii arată la fel după serviciul de noapte. Numai pacienții primesc medicamente ca să arate bine.

Barney intră în secție şi merse cît putu de silențios prin hol către biroul surorilor, unde stătea o tînără şi drăguță portoricană pe ecusonul căreia scria N. Valdez. Deşi Barney ciocăni la uşă politicos, ea tresări. *Nimeni* nu venea vreodată la ora aceea, cînd se întîlneşte noaptea cu dimineața, decît vreo urgență anunțată de sirene.

– Cu ce vă pot fi de folos, doctore?

– Aş vrea să văd fişa unui pacient.

– Acum? Întrebă ea privind la ceas. Cred că ar trebui comitetul...

– Sînt noul intern. Vreau să fiu la curent mai repede.

– Bineînțeles, domnule, răspunse ea, deşi nu era sigură de motivele invocate de Barney. La care pacient vă referiți?

– Hm! Nu ştiu exact. Dar dacă putem merge în dormitor, vi-l pot arăta.

Asistenta Valdez se înduplecă. După şapte ani în secție, nici un fel de comportare nu o mai surprindea, fie că venea din partea bolnavilor, fie a personalului.

Bolnavii dormeau cu toții cînd Barney şi sora intrară în dormitorul în care sforăiturile şi gemetele alcătuiau o compoziție simfonică de coşmar. Ea începu să lumineze cu o lanternă fețele de pe perne. Barney îi atinse deodată brațul.

– El este! Cum se numeşte?

Ea îndreptă fasciculul de lumină spre piciorul patului unde se putea vedea plăcuța cu numele bolnavului. Barney se aplecă şi citi „CASSIDY, Kenneth, data naşterii 17 iulie 1932". Barney avu un şoc. „Spectrul ăsta poate fi *Ken* Cassidy, antrenorul de baschet de la Columbia?"

El ştia că el trebuie să fie.

– Mulțumesc, şopti el, încercînd să pară indiferent. Aş vrea să-i văd fişa, vă rog.

Aşezat în biroul surorilor şi trăgînd din cafeaua slabă şi prea îndulcită, Barney citea fişa lui Ken Cassidy.

Pacientul fusese admis în spital cu doi ani în urmă cînd devenise deodată nebun violent. Deşi nu prezentase simptome anterioare de boală psihică, începuse deodată să-şi distrugă lucrurile din casă cu un topor, în vreme ce soţia şi fiicele se închiseseră de spaimă în bucătărie. Dacă poliţia chemată de vecini nu ar fi ajuns la timp, el le-ar fi omorît cu siguranţă. Fusese examinat la început de un intern, ale cărui iniţiale V.M. Barney nu le recunoscu, şi a fost repartizat la secţie de profesorul Stanley Avery, directorul general.

– Bună dimineaţa, doctore Livingston, sînteţi foarte matinal.

Era sora Herridge care venea să înceapă împreună cu Valdez trezirea pacienţilor, doi cîte doi.

Cîteva secunde mai tîrziu apăru infirmierul cu multe feţe.

– Bună dimineaţa, domnule Johnson, spuse Barney.

O mare tristeţe se citea pe faţa uriaşului.

– Domnule preşedinte, mă simt groaznic că nu am putut să vă sprijin.

– Cum aşa?

– In calitate de comandant suprem al armatei americane din Pacific, ar fi trebuit să rezist la Okinawa. Dar credeţi-mă, domnule, am să revin.

– Sînt sigur că o s-o faci, generale Mac Arthur, răspunse Barney. Ce-ai spune să trezim trupele?

Johnson în poziţie de drepţi îşi salută comandantul:

– Da, domnule, imediat domnule!

Barney urmări ritualul sculării, ajutînd cum putea (de fapt nu prea ştia ce trebuie să facă). De îndată ce Cassidy fu convins să-şi spele faţa şi dinţii (astăzi nu era zi de ras: Johnson făcea asta prin rotaţie), Barney îl luă de braţ şi-l conduse într-un colţ liniştit.

– Domnule Cassidy, mi s-a părut că mă recunoşti. Îţi aminteşti de mine. Nu-i aşa? Eu eram jucătorul care-ţi făcea numai dificultăţi în echipa de baschet a Columbiei. Îţi mai place baschetul, nu-i aşa Ken?

Cassidy rămase ca o statuie de granit cu ochii pierduţi, din expresia lui neputîndu-se trage concluzia dacă înţelesese ceva. Barney îl luă de umeri ca şi cînd ar fi vrut să-l trezească.

– Baschet, Ken, repetă el. Mingea la coş, hop!

Nu obţinea nimic. Îşi ridică vocea ca şi cînd simpla creştere a decibelilor ar fi pătruns mai uşor în capul omului bolnav. „Rage, leule, rage! Hai, Columbia".

Tot zguduindu-l Barney obținu un efect. Cassidy punîndu-şi amîndouă mîinile pe pieptul lui Barney îl zvîrli pe acesta pînă la jumătatea coridorului.

Mereu atent, Johnson veni să protejeze un membru al personalului. El îl apucă pe Cassidy, care se clătina, într-o îmbrățişare de urs, certîndu-l în acelaşi timp.

– Ai grijă de ce faci, domnule Cassidy, m-am retras eu din ring, dar bătrînui Joe Louis tot mai are forță. Adu-ți aminte cîte meciuri am cîştigat.

Cassidy continua să dea pumni, deşi Joe Louis îl strîngea din ce în ce mai tare. Johnson privi protector la Barney care se aduna de pe jos.

– Sînteți bine, doctore? întrebă el.

– Mda, mulțumesc, răspunse Barney. Mulțumesc că m-ai salvat, domnule Louis.

– E bine, răspunse Johnson. Doar nu e Max Schmeling. Să chem asistenta să-i facă o injecție?

– Da, cred că da, admise Barney, simțîndu-se răspunzător de accesul de furie al nenorocitului.

Douăzeci de minute mai tîrziu, Ken Cassidy zăcea puternic sedat în patul său.

– A pierdut micul dejun, constată Barney vinovat.

– Nu vă faceți probleme doctore, îl asigură asistenta, o să am grijă să fie hrănit imediat ce se trezeşte.

– Cînd credeți că o să-şi revină?

– Aş spune că o să fie conştient, dar liniştit, în mai puțin de o oră.

– Mă duc jos la bufet şi mă întorc imediat.

– Să vă amintiți, doctore, că la unsprezece avem o întîlnire cu toții, spuse sora Herridge.

– Din cauza asta o să fiu aici înainte de zece.

Se întoarse peste o oră bărbierit, pieptănat, apt pentru întîlnirea cu colegii. Dar între timp avea de făcut o cercetare profesională. Cu sora şefă lîngă el merse la patul lui Cassidy.

Aşa cum prevăzuse ea, pacientul era doar pe jumătate treaz. Barney scoase oftalmoscopul şi începu să examineze ochii lui Cassidy. Privi în ochiul său stîng. Dar cînd se uită în dreptul rămase nemişcat cîteva minute.

– Pot să vă întreb ce faceți, domnule doctor? zise cam nerăbdătoare sora şefă. Acest om a fost examinat medical.

– Acum cîtă vreme? întreabă Barney.

Ea îi întinse un dosar.

– Vedeți şi dumneavoastră.

Barney răsfoi paginile în căutarea datei şi o găsi.

– Acum optsprezece luni. Hristoase, nici o mirare!

– Ce este doctore?

El se ridică.

– Mulțumesc, doamnă, ați fost foarte drăguță. Ne vedem la şedința cu personalul secției.

Erau şapte: Barney; Joseph Leder, intern în al doilea an; Vera Mihalic, o femeie tînără, dreaptă şi cu ochelari cu lentile groase care era secundar; profesorul Avery; trei asistente. Johnson nu era calificat să ia parte la şedințe, deşi în anul trecut el fusese timp de o lună Sigmund Freud.

Avery îl prezentă pe Barney colegilor şi începură să discute noile internări, doi schizofrenici paranoizi care trebuiau admişi imediat şi pentru care mai erau necesare două paturi.

Sora Herridge obiectă:

– Cu tot respectul, domnule profesor, sîntem deja supraaglomerați. Dacă mai băgăm alte paturi ajungem ca în Black Hole din Calcutta*.

– Ai dreptate, Jane, răspunse Avery. Putem transfera pe cineva?

Barney ridică mîna.

– Da, Barney?

– Cred că putem da patul domnului Cassidy altcuiva.

În cameră fu o oarecare consternare, deoarece toți ştiau ce se întîmplase dis-de-dimineață.

– Vorbeşti serios?, protestă Avery. Comportarea lui de azi nu ți-a dovedit suficient gravitatea stării sale?

– Da, domnule, răspunse Barney. Dar nu este bolnav psihic.

– Adică? întreabă Avery, jignit profesional. Şi ce secție sugerezi că i s-ar potrivi acestui rezervor de violență fizică?

– La neurologie, domnule, răspunse Barney. Cred că comportarea lui antisocială este rezultatul presiunii intracraniene.

– Cu siguranță că asta ar fi fost detectată la examenul medical, doctor Livingston. Sau se întîmplă să ai raze X în ochi?

– Nu domnule, dar l-am controlat cu un oftalmoscop azi de dimineață.

– Bine, dar asta am făcut doctorul Mihalic şi cu mine cînd a fost internat şi cred că l-am mai examinat o dată acum mai bine de un an. Ce date noi ne poți oferi?

– Domnule, continuă Barney sigur pe sine, meningiomul din ochiul său drept poate să nu fi fost atît de evident atunci.

---

* Gaura neagră din Calcutta: celulă a închisorii din Calcutta, unde în 1746 indigenii au închis se zice 146 de europeni. A doua zi nu au fost găsiți în viață decît 23. (N. T.).

Vera Mihalic protestă.

– Am făcut şi eu un stagiu la neurologie şi dă-mi voie să te asigur, doctor Livingston, că dacă ar fi avut cele mai mici urme de presiune intracraniană, le-aş fi detectat. Omul este un schizofrenic paranoid cu tendinţe homicide.

„Şi tu eşti o javră constipată şi înspăimîntată că ai greşit" gîndi Barney.

Avery se întrerupse pentru a evita o ceartă între colegi.

– Nu ar fi bine să mai facem un examen?

– Evident, răspunseră Vera şi Barney, într-un glas.

La unsprezece şi jumătate, Ken Cassidy, transpirat şi ciufulit, cu mîinile legate la spate, era adus de Johnson. Întîi profesorul Avery, apoi doctor Mihalic, apoi doctor Leder şi, în sfîrşit, Barney priviră la creierul pacientului prin ochiul său drept. Nici unul nu putu nega prezenţa unei tumori.

La amiază, Ken Cassidy era transferat la neurologie şi programat pentru operaţie în dimineaţa următoare.

Douăzeci şi patru de ore mai tîrziu, tumoarea fu îndepărtată din lobul său frontal şi peste cîteva zile neuropatologii o declarară benignă.

Barney învăţă repede o lecţie importantă asupra privilegiilor din ierarhia medicală. Vestea cea bună îi fu dată lui Ken Cassidy, care zăcea în pat ţinîndu-şi de mînă soţia, de către Avery, care „se oferise" să-i comunice bolnavului vestea cea bună.

Barney trebui să se strecoare în camera lui Ken la sfîrşitul orelor de vizită din seara aceea. Înainte de a încerca să se prezinte, Cassidy zîmbi slab şi şopti:

– Livingston, ticălosule, ce dracu' cauţi aici?

– E ultima cucerire a medicinii. Toate spitalele recrutează jucători de baschet pentru liga purtătorilor de ploscă. Eşti interesat să ne autorizezi, Ken?

– Sigur, şopti el şi rînji ca un om căruia i se luase o piatră de pe cap, – în cazul lui o tumoare din creier.

Barney merse să-şi înceapă noaptea de gardă, atît de plin de adrenalină că putu să stea treaz fără pic de cafea pînă a doua zi la prînz.

Înainte de a-l condamna la uitare veşnică, Vera Mihalic îl ocărî în toate felurile posibile şi imaginabile.

– De ce eşti aşa de furioasă? întreabă el. Nu cer să-mi daţi premiul Nobel, dar cel puţin merit să mă bată cineva amical pe umăr pentru că am salvat o viaţă. Ce rău am făcut? La naiba!

Ea îl fulgeră cu privirea.

– Ar fi trebuit să vii la mine întîi.

– O, pentru Dumnezeu, am descoperit asta la zece şi şedinţa era la unsprezece. În plus diagnosticul era corect. Nu asta contează pînă la urmă?

– Cum de au lăsat un astfel de fraier să intre în program? rîse ea. Băieţelule, ar fi bine să-nveţi că aici este o ordine ierarhică. Dacă vrei să rămîi în acest joc.

Se învîrti pe călcîie şi plecă înainte ca Barney să-i poată răspunde.

„Băieţel? Ierarhie? *Joc*?"

Apoi la toate şedinţele de joia, cu un talent aproape genial, ea reuşi să ignore total prezenţa lui. Maximul de ce putea el să spere era o menţionare la persoana a treia de felul: „Poate doctor Livingston nu-şi dă seama că...".

Veni anul 1964, un an de controverse medicale în lumea întreagă.

Doctorii care-şi serviseră ţara în cursul celui de al doilea război mondial se întorseseră acasă ca să descopere că trebuie să mai dea o bătălie. De data aceasta inamicul nu era Hitler sau Tojo, ci Harry S. Truman, preşedintele Statelor Unite. El era hotărît să instituie un program care să ofere îngrijire medicală *gratuită* tuturor membrilor societăţii. Asociaţia Medicilor Americani (AMA) se înarmă pînă în dinţi. Socialismul începea să se infiltreze şi ei trebuiau să lupte pînă la sfîrşit.

Bătălia dură aproape douăzeci de ani. În 1964 preşedintele Lyndon Johnson făcu presiuni asupra Congresului să aprobe proiectul său de lege privind îngrijirea medicală care prevedea asistenţă medicală gratuită cetăţenilor în vîrstă de peste şaizeci şi cinci de ani şi handicapaţilor de orice vîrstă.

Victoria lui Johnson fu cu atît mai eroică cu cît AMA cheltuise multe milioane de dolari şi avea la Washinton cel puţin douăzeci şi trei de reprezentanţi pentru a împiedica ceea ce membrii ei considerau că este o lovitură dată împotriva vieţii şi a mijloacelor lor de existenţă.

Tot 1964 preşedintele AMA publică un raport mult aşteptat despre efectele fumatului asupra sănătăţii, prezentînd date care leagă fumatul de cancerul pulmonar, bolile cardiace şi diferite alte boli pulmonare, după cum este de aşteptat de la un produs care umple plămînii cu acelaşi fel de otravă ca aceea emisă de eşapamentele automobilelor.

Dar industria tutunului avea şi ea echipele ei ştiinţifice, care au contraatacat cu dovezi tot atît de „concludente" că fumatul poate fi util ca „relaxant" pentru oamenii care lucrează încordaţi. Pe alt front, Serviciul de Sănătate Publică al Statelor Unite aduse acuzaţia că insecticidele omorau mii de peşti în fluviul Mississippi şi vor distruge mediul dacă nu se iau măsuri imediate pentru a opri poluarea.

Pe un front mic dar nu mai puțin important, o lungă dispută a fost rezolvată printr-un armistițiu delicat între doctorul diplomat Henry Dwyer şi soția sa, Cheryl. Pe bază de date ştiințifice, argumentație şi cicăleală permanentă, el a convins-o pe soția lui să folosească pilula.

Cheryl dorea numai să urmeze învățătura religiei sale, dar în cele din urmă ea s-a convins că ultimul medicament pe care-l propunea Hank, conținînd estrogen şi progesteron, ambele reprezentînd hormoni *naturali* ce se găsesc în sistemul endocrin al femeii, se apropie mai mult de acest ideal decît oricare alt mijloc existent.

Hank era secundar în primul an la ginecologie la spitalul St. Damian din Pittsburgh, unde avea prieteni buni şi două bunici iubitoare foarte dornice să-i îngrijească copiii.

Nu mai este nevoie să spunem că-şi petrecea mai mult de jumătate din nopți în gardă la spital. Se bucura de emoția aducerii pe lume de noi vieți. Ținînd un nou-născut în mînă în fața luminii puternice, festive a mesei de operație, anunța măreț ca un maestru de ceremonii: „Doamnă Johns aveți un băiat /fată/ pereche de..."

Mulți din medici erau căsătoriți şi detestau gărzile de noapte care îi țineau departe de soțiile şi copiii lor. Dar ei întotdeauna găseau în Hank un coleg care-i înlocuia cu plăcere. Pentru că erau atît de recunoscători, el nu se simțea obligat să le spună că plăcerea era de partea lui. Căci garda îi dădea dreptul la o cameră liniştită cu un pat de campanie unde putea să doarmă mai mult ca acasă. (Copiii, spre deosebire de ceasurile deşteptătoare, nu puteau fi puşi să sune doar la o anumită oră.)

Mai mult, el descoperise că legenda care spune că naşterea copiilor se produce mai ales dimineața era de fapt adevărată. (Nimeni nu ştia de fapt de ce, dar probabil că era în relație cu nivelurile de cortizol care cresc la ora aceea.) Astfel, el putea să-şi fixeze o întîlnire cu barza sau chiar cu mai multe berze la miezul nopții şi apoi să se bage în pat în odăița lui solitară pentru cîteva ore netulburate.

El mai descoperise că dacă te adresezi cu un ton potrivit al vocii la o oră potrivită din noapte asistentei potrivite, cu fraza: „Domnişoară, aveți un drăguț fund /piept/ picior...", aceasta îi putea uşura ascetismul.

Mulți medici erau constrînşi de programul lor să considere spitalul drept un al doilea cămin. Dimpotrivă, Hank Dwyer începu să-şi vadă căminul conjugal ca pe un simplu antract în spectacolul vieții sale.

După cum argumenta fostul preot, „este mai bine să te dezmierzi decît să arzi".

TREIZECI

Martin Luther King primise premiul Nobel pentru pace în 1964. Dar această recunoaştere internaţională a filozofiei sale nu a mulţumit pe noii militanţi ai Mişcării pentru Drepturi Civile a negrilor.

În 1965 se înfiinţează Partidul Extremist Naţionalist al Negrilor. Malcom X, fondatorul acestui partid, declară că „zilele rezistenţei nonviolente s-au terminat". Ca o ironie, după cîteva luni, chiar Malcom muri împuşcat de un revoluţionar negru care nu-l socotea pe Malcom *suficient* de violent.

James Baldwin avusese dreptate cînd anunţase că „data viitoare va veni focul".

Relaţia dintre Laura şi Palmer ajunsese în stadiul ostilităţilor declarate. Că erau ostilităţi, ea era sigură. În plus, pentru prima oară de cînd îl trimisese armata la facultate, Palmer purta uniforma. Aşa îl găsi cînd se întoarse de la o gardă chinuitoare de treizeci şi şase de ore.

– O Palmer, te duci la un bal mascat sau te întîlneşti cu o caporală?

– Poate îţi aduci aminte, Laura, de pe vremea cînd eram în relaţii bune, că rezerviştii trebuie să meargă la convocări o noapte pe săptămînă şi un weekend pe lună. Cînd am semnat prima oară am crezut că va fi un lucru neplăcut, un sacrificiu, dar acum a devenit o mare uşurare.

– Du-te, poate găseşti cu cine să te culci.

– Dacă tu nu vrei să faci asta, poate se iveşte altcineva cu care s-o fac.

Laura suspină adînc. Îi era silă de lupta asta.

– Palmer, ştiu că eşti prea ocupat cu perfecţionarea limbii chineze ca să citeşti ziarele, dar a apărut un lucru nou, „divorţul din vina nimănui". Şi pentru că noi aveam ceea ce s-ar putea diagnostica drept o căsătorie pe cale de deces, cred că trebuie să mergem pe calea asta.

– Nu fi stupidă, răspunse el. Sîntem doi parteneri care se iubesc în ciuda bifurcării temporare a drumurilor noastre. Vreau să aştept, pentru că eu consider că noi aparţinem unul altuia.

– Şi de aia umbli creanga cu altele?

– Tu *nu* faci la fel? Ce e cu toți internii şi secundării ăia depravați?

Ea începu să plîngă, mai mult de frustrare decît de tristețe.

– O, Dumnezeule, Palmer, nu poți să înțelegi că ne omorîm ca să salvăm vieți de copii? Că dacă avem cinci minute libere să zăcem pe un pat de campanie le folosim pentru somn? Creierul tău lasciv nu poate înțelege ce înseamnă jurămîntul lui Hipocrat?

– Păi, Laura nu sînt eu în măsură să-ți țin o lecție despre activitatea hormonilor, vorbi el de sus. Dar, te-aş respecta mai puțin dacă aş afla că *nu* profiți de ocazii.

El o jignea şi amîndoi ştiau asta.

Ea se întreba cum poate răbda toate astea.

Vera Mihalic îi făcu lui Barney o propunere surprinzătoare. Ea care în ultimele două luni îl evitase cu grijă, în mod inexplicabil veni la el după vizita de dimineață şi-l chemă la o ceaşcă de cafea.

Doritor de împăcare, Barney acceptă imediat. Îi propuse chiar un corn, dar ea i-o luă înainte şi insistă să plătească ea consumația. (– În definitiv, rîse ea, eu am un salariu mai mare ca al tău.)

Barney îi mulțumi politicos: stăteau la o masă de la bufetul spitalului şi el îşi luă inima în dinți:

– Am crezut că nu poți să mă suferi, Vera.

– Nu fi prost. Sînt în analiză. Învăț să-mi lămuresc nişte lucruri.

– Mă bucur, spuse el. Şi eu mă pregătesc pentru analiza mea pregătitoare.

Ea adaugă repede:

– Aşa nu înseamă că-mi placi. Dar ştiu *de ce* nu te plac. Pentru că eşti mai deştept decît mine, explică ea cu candoare. Şi nu numai asta; tu reuşeşti să intri în legătură cu pacienții mult mai bine. Ar trebui să fii mîndru de progresul pe care l-ai făcut cu unii din ei. În special că noi aruncăm în spinarea tinerilor cazurile fără speranță. Ştii, toți ne-am omorît în primul an, aşa că de ce să nu te omori şi tu.

Barney zîmbi.

– Ştiu că într-un anumit fel, trebuie să-ți mulțumesc, dar nu prea văd ce ar putea urma. Ai un motiv pentru ca să mă flatezi? Cum ar fi, de exemplu, să-mi spuneți că nu aveți nevoie de mine?

– Bineînțeles că nu.

– O, făcu Barney, acum cu totul nedumerit asupra motivului invitației la cafea. Iar următoarea întrebare a Verei nu-l ajuta în acest sens.

– Unde dormi cînd nu eşti de gardă?

„Nevrotica asta îi pregătea o capcană?," se întrebă în sinea lui.

– Am o cameră în căminul studențesc. De abia am loc să-mi schimb cămaşa.

– Te-ai gîndit la un apartament?

– Bineînțeles. M-am gîndit şi la hotelul Waldorf-Astoria. Dar, după cum a calculat cineva, internii sînt plătiți cam treizeci şi patru de cenți pe oră.

– Mă refer la folosirea în comun a unui apartament.

– Cu dumneata?

– De fapt am fost patru. Doi bărbați şi două femei. Un intern neurochirurg, un altul pediatru şi o prietenă de a mea care lucrează pe Wall Street. Chirurgul a plecat şi avem un loc liber.

– În mijlocul semestrului? De ce?

– A sărit pe fereastră.

– Dumnezeule, exclamă Barney, s-a omorît?

– Stăm la etajul paisprezece. Aşa că poți să-ți imaginezi. Oricum partea ta de chirie ar fi două sute şaptezeci şi cinci pe lună şi îți revine să faci curat în bucătărie o dată pe săptămînă. Ce spui?

– Grozav, Vera. Sînt flatat.

– Asta înseamnă da sau nu?

– Dorm în patul chirurgului?

– Numai dacă nu vrei să dormi pe jos?

– Bine e în regulă, îmi convine, acceptă Barney, cîtă vreme schimbi tu cearşafurile. Dar tot nu înțeleg de ce m-ai ales pe mine?

– Nici eu. Dar psihiatrul meu o să mă ajute să înțeleg.

În cadrul specializării de medicină internă, Seth trebuia să facă obligatoriu un stagiu la secția de oncologie.

Deşi statisticile publicate arată că aproape o treime din victimele cancerului sînt salvate, prin această salvare înțelegîndu-se continuarea vieții încă cinci sau chiar mai mulți ani, secția părea o cameră de tortură. Cei care nu aveau în față o moarte dureroasă, sufereau de urmările grele ale „leacurilor". Iradierea sau chimioterapia îi făcea să se simtă adesea foarte rău, ca şi cînd ar fi trebuit să îndure o pedeapsă mai grea decît moartea.

Ceea ce îi făcea viața tolerabilă lui Seth, era că Judy ajunsese adjunctă în echipa asistentelor şi astfel puteau să fure un moment pentru prînz, cafea sau măcar un sărut.

Doamna Alpert, o bolnavă cu cancer incurabil la oase, îi văzu pe doctor şi asistentă sărutîndu-se. Seth şi Judy, încurcaţi, îşi cerură scuze. Dar pacienta îi surprinse prin felul ei de a gîndi:

– Nu-i nimic, copii, spuse ea zîmbind, îmi face plăcere să ştiu că viaţa merge înainte.

Dar pentru unii viaţa mergea înainte prea mult.

Mel Gatkowicz, oţelar, trăia sau mai degrabă murea ca dovadă a raporturilor statistice ale serviciilor sanitare. Cele două pachete de ţigări pe zi reuşiseră să-i dea cancer la plămîni, angină pectorală şi boala Raynaud, o tulburare circulatorie care scade progresiv fluxul de sînge în extremităţi. Aceasta însemna că degetele lui de la mîini şi picioare deveniseră gangrenoase şi necesitau amputarea.

Era acum prea bolnav ca să fumeze, prea bolnav ca să mănînce, şi devenea tot mai incoerent. Singurul lucru pe care-l transmitea era suferinţa că nici un medicament nu-l mai uşura. Un experiment aprobat de Ministerul Sănătăţii dădea posibilitatea folosirii heroinei în astfel de cazuri, dar nici *aceasta* nu putu să-i uşureze durerile.

Seth îl asista pe doctorul Bart Nelson. Soţia lui Mel, Doris, se apropie de ei.

– Nu suport să-l văd aşa, doctore, gemu ea. Suferă atît de mult. De ce nu *faceţi* ceva?

În spatele ei stăteau cei trei fii cu soţiile lor, ca într-un fel de cor antic intonînd bocete.

– Mi-e teamă că am făcut tot ce se putea, spuse doctorul Nelson, compătimitor. Trebuie să aşteptăm ca natura să-şi spună cuvîntul.

– Cît mai durează, doctore? întrebă fiul cel mare.

Nelson ridică din umeri.

– Sincer, nu ştiu. Poate să plece oricînd. Pe de altă parte este foarte rezistent, aşa că poate să mai trăiască zile întregi sau chiar o săptămînă.

Doris se întoarse rugătoare către Seth:

– Nu vă gîndiţi că este inuman să lăsăm un om puternic să se sfîrşească aşa? Cel care zace acolo în pat nu este omul cu care am fost căsătorită treizeci şi cinci de ani. Nici el nu ar vrea să sfîrşească în felul acesta. Nici un cîine nu trebuie lăsat să sufere aşa.

Seth dădu din cap în semn de aprobare. Doris se întoarse spre doctorul Nelson.

– Ştiţi, cînd plec de la spital mă duc în fiecare seară la biserică. Îngenunchez şi mă rog: Doamne, ia acest om la tine. El vrea să meargă în braţele tale. Nu a făcut niciodată rău nimănui. Doamne, ia-i răsuflarea vieţii.

Doctorii erau mişcaţi, dar Nelson mai văzuse multe alte tragedii asemănătoare şi îşi construise un sistem de imunitate emoţională.

– Toţi ne rugăm pentru asta, spuse el încet. Bătu pe umăr femeia îndureratã, salutã din cap fiii şi plecă lăsînd ochii în pămînt.

Seth nu putu să plece de lîngă grupul îndurerat.

Fiul cel mare al lui Doris încerca s-o mîngîie.

– Asta e, mamă, n-o să mai dureze mult.

– Nu, nu, orice minut este prea mult. De ce Dumnezeu nu-mi răspunde? De ce nu-l salvează, de ce nu-l ajută să moară? Simt că-mi vine să mă duc acolo, să-i smulg toate tuburile alea înfipte în braţe.

– Uşor, mamă, linişteşte-te, spuse fiul ei.

– Nu-mi pasă. Nu-mi pasă, vreau să nu mai sufere.

Familia Gatkowicz se adună în jurul mesei ca s-o izoleze parcă de durerea pe care o emana patul suferinţei tatălui lor.

Ei nu băgau de seamă prezenţa tînărului medic, martor tăcut al durerii lor.

Seth îşi potrivise programul de noapte cu cel al lui Judy. Stătea în sala de gardă, certîndu-l pe un coleg, Joel Fischer, pentru că fuma.

– De ce faci asta, Joel, cînd în fiecare salon de la acest etaj găseşti dovada răului pe care-l faci sănătăţii tale?

– Nu pot să mă abţin Seth, crede-mă, protestă el. Oricît de stupid ţi se pare, dar singurul lucru care îmi dă uşurarea de a nu le simţi suferinţa este să trag cîteva fumuri.

– Te înţeleg, spuse Seth plecînd afară la aer curat. Dar nu pot să stau aici ca să mă tragi tu în mormînt mai devreme.

Mergînd pe coridor, se apropie de el Judy şi-i şopti:

– Francine s-a dus la masă. Sîntem singuri.

– Dar cu Joel ce facem? zise el făcînd semn spre tînărul doctor care-şi trăgea din ţigară doza de nicotină.

– Am să-l ţin de vorbă, spuse ea. Despre ce-i place să discute?

– Despre sex, rînji Seth. El acum este în curs de divorţ. Spune-i că-i vei prezenta fete bune care să-l poată consola.

– Dar nu cunosc nici una.

– Inventează ceva. Am nevoie de cinci minute.

Judi dădu din cap dar, înainte de a pleca, Seth o apucă de braţ şi-i şopti:

– E bine, e bine ce fac? Mi-e frică.

– Ştiu, răspunse ea, dar bietul om nu mai trebuie să sufere aşa.

– Jur că dacă nu este destul de conştient să-şi dea consimțământul, nu voi face asta. Trebuie să-şi dea consimțământul.

Se despărțiră plecînd în direcții diferite.

În camera asistentelor, Seth luă medicația pregătită pentru Gatkowicz care trebuia injectată la miezul nopții *şi* la ora trei. Avea încă o fiolă în buzunarul jachetei.

Intră în rezerva bolnavului. Era greu de spus dacă acesta dormea sau era treaz. Pentru că trăia drogat în permanență, ceea ce nu-i permitea să se afle în nici o stare, nu era nici treaz, nici adormit.

Seth se apropie de pat, avea perfuzoare la ambele brațe, dar mîna sa dreaptă era deasupra păturii. Seth îi luă mîna şi şopti:

– Domnule Gatkowicz, dacă mă auzi te rog să-mi strîngi mîna.

Seth simți degetele lui strîngîndu-i mîna tare.

– Acum, Mel, o să-ți pun cîteva întrebări simple. Dacă răspunsul e da, strînge-mă o dată, dacă e nu, strînge-mă de două ori. Înțelegi, Mel?

Degetele îl strînseră o dată.

– Mel, continuă Seth. Ți-au spus doctorii că o să mori?

O strîngere.

– Ți-e frică?

Două strîngeri. Era deci pregătit pentru moarte.

– Ai dureri mari?

Bolnavul îi strînse mîna şi mai puternic o singură dată.

– Eşti de acord să te ajut să intri în somnul veşnic să nu mai simți nici o durere?

Bolnavul îi strînse mîna lui Seth şi n-o mai lăsă. Părea să spună: „Scoate-mă din aceasta. În numele lui Dumnezeu, lasă-mă să plec".

– Înțeleg Mel, şopti Seth. Fii fără grijă, o să te ajut.

Era uşor de găsit un ac de seringă. Seth nu avea de făcut altceva decît să scoată un moment perfuzia şi să introducă morfina de noapte.

Imediat, pacientul deveni inconştient. Seth administră doza de morfină de la ora trei şi apoi conținutul fiolei pe care o adusese. Băgă în buzunar cele trei fiole goale, privi la fața liniştită a pacientului şi şopti:

– Dumnezeu să te binecuvînteze, domnule Gatkowicz, şi ieşi în vîrful picioarelor.

Tîrziu, în acea noapte, Mel Gatkowicz fu găsit mort.

Certificatul de deces avea trecut la cauza morții carcinom şi stop respirator şi fu semnat de Joel Fischer şi Seth Lazarus, doctori în medicină.

Informată prin telefon, văduva izbucni în lacrimi strigînd: „Mulțumesc lui Dumnezeu".

După ce locatarii secției de cronici îşi primeau somniferele, Barney Livingston nu mai avea multe probleme în garda de noapte. Mai erau bineînțeles cazuri de urgență, dar acestea erau mai degrabă sîmbăta, ca rezultat al beției. Nu era în stare să doarmă în apropierea pacienților care aveau probabil coşmaruri oribile. Noaptea citea şi adesea o umplea cu alte activități.

Întîi începu să telefoneze diferiților colegi pe care îi ştia tot în gardă. (Laura încerca să-şi sincronizeze nopțile ei cu ale lui.) Putea de asemenea să cheme Coasta de Vest, din cauza diferenței de fus orar, oamenii ieşeau din serviciul de zi.

În timpul unei conversații de acest fel, Lance Mortimer spuse:

– Apropo, i-am dat numele tău lui Lindsay Hudson.

– Cine dracu' este ăsta sau asta?

– O, în cazul lui Lindsay, nu ştiu dacă a luat o decizie. Dar oricum el a fost coleg de liceu cu mine şi acum este editor la „Vocea Satului". M-a întrebat dacă ştiu vreun medic care poate scrie. Se pare că sînt mai rari decît tumorile benigne. Aşa că i-am dat numele tău.

– Hei, mulțumesc, Lance, spuse Barney flatat. Apoi glumi. De ce nu i-ai dat două nume?

– Doctor Livingston, crede-mă, nu am găsit un alt nume.

După cum anunțase Lance, Hudson i-a telefonat peste două zile lui Barney şi l-a întrebat dacă poate să scrie ceva scurt despre psihodinamica piesei lui Albee; „Cui îi este frică de Virgina Woolf?".

Barney s-a bucurat foarte mult de această colaborare, dînd să se înțeleagă că va răspunde întotdeauna unor invitații de acest gen. El se considera foarte potrivit să scrie despre filmul tratînd biografia lui Freud pe care-l realizase John Huston.

Modul în care a tratat Barney piesa lui Albee a atras atenția editorului unei reviste literare recent înființate, „New York Review of Books", care l-a invitat pe Barney să ia prînzul cu el la restaurantul „Patru Anotimpuri", onoare atît de amețitoare încît Vera fu de acord să-l suplinească la spital.

A doua zi primi un exemplar al romanului „Doctor Jivago" de Pasternak, cu solicitarea de a face o trecere în revistă a portretelor de medici din literatură, pornind de la Jivago.

– Am fost nebun că am acceptat angajamentul, Castellano, raportă el în aceeaşi seară la telefon. Echivalează cu a face o lucrare de prețiozitate intelectuală.

– Haide, Barn, din puținul pe care l-am citit, pe aşa ceva se bazează întreaga revistă. Pe lîngă asta, ştiu că tu poți să faci o treabă formidabilă.

Cînd conversația se apropia de sfîrşit, Laura adăugă:

– E o premieră, Livingston.

– Ce înțelegi prin asta?

– E prima oară cînd *eu* a trebuit să-ți întăresc încrederea în *tine*.

Vera Mihalic devenea din ce în ce mai puțin capabilă să mențină distanța platonică, sau chiar profesională, față de colegul său literat, cu care împărțea lavoarul şi duşul şi uneori chiar şi pasta de dinți.

A spune că problema sexului avea un rol preponderent în viața Verei este ca şi cum ai spune că o balenă constituie subiectul cărții „Moby Dick". Pentru că Verei de fapt îi era frică de bărbați. După cum ea însăşi se exprima pentru a face impresia asupra psihiatrului ei: „Bărbații sînt fie prea falici, fie prea encefalici", adică sau nici nu sînt demni de dispreț sau sînt deasupra oricărui reproş. Aceasta era versiunea feminină a aşa-numitului complex „al imaginii duale", care împarte părerile bărbaților despre femei în două categorii cu totul opuse.

Doctorul arătase un interes deosebit acestui concept şi atunci cînd Vera îl definise şi atunci cînd ea îl întrebă dacă ar fi meritat să se scrie despre această într-o revistă. Ea se simți destul de îndrăzneață ca să propună un tip de normalitate bazat pe calitățile pe care le vedea la Barney Livingston.

De dragul cercetării ştiințifice, din curiozitate şi, de asemenea, cu speranța de a nu rămîne virgină dincolo de vîrsta de treizeci de ani, ea se hotărî să se dăruiască lui Barney trup şi suflet (rezervîndu-i psihiatrului psihicul său).

Neputînd să încalce înțelegerea cordială ce domnea în apartament, se hotărî să se ofere lui Barney cînd acesta era de gardă.

Colega ei de cameră, Peggy, fu intrigată cînd o văzu pe Vera pregătindu-se să plece la unsprezece seara.

– Am crezut că eşti liberă în noaptea asta, Vera, spuse ea.

– E un nebun în secție, răspunse ea, parfumîndu-se pe după urechi cu „Joy".

– Nu sînt toți nebuni? Altfel de ce-i țineți acolo?

– E un caz special, răspunse Vera.

– Dar ce are? întrebă Peggy cu interes.

– Imagine dualã.

– Nu am auzit niciodată de asta.

– E ceva foarte nou, explică ea. Mă gîndesc chiar să scriu un articol despre asta.

– O Doamne, Mihalic, nu poți să te gîndeşti decît la muncă? De ce nu seduci şi tu un doctor tînăr şi bine ca tip? Se pare că aceştia suferă din cauza unui apetit sexual deosebit.

– De unde ştii?

– Barney mi-a spus.

– El? se miră Vera bănuitoare. Cînd asta?

– Azi dimineață, la micul dejun, în timp ce mîncam fulgi de cereale, răspunse Peggy.

– O, fulgi? E grozav. Pe curînd.

– Lipseşti mult?

– Nu ştiu, e prima mea experiență cu un astfel de caz.

Barney era sfîrşit. Unul din bolnavi făcuse o reacție paradoxală la sedativ şi devenise atît de violent încît i se legaseră mîinile şi picioarele pentru a i se administra o doză masivă de thorazin.

Fiind singur, Barney trebui să se lupte cu individul pînă la venirea pazei. Cînd ajunse înapoi în camera de gardă era prea obosit ca să mai bată la maşină. Aşa că se lungi pe pat, luă telefonul şi-i ceru operatoarei să-l pună în legătură cu spitalul de copii din Boston.

La drept vorbind, era cu totul necinstit că făcea apeluri telefonice personale. Dar oare acestea nu erau conversații de la medic la medic?

– Aici e doctor Castellano, se auzi o voce obosită.

– Hei, făcu Barney, pari tot atît de obosită ca şi mine.

– O, Barney, n-o să-ți vină să crezi ce noapte am avut. De ce oare aceşti copii aşteaptă miezul nopții ca să facă accese de febră?

– Cine ştie? remarcă el. Poate că profită de tarife reduse ca la telefon?

– Nu, răspunse ea. Profită de mine. Şi mă tem că sînt cel mai bun intern din echipa mea. Nu glumesc, ceilalți sînt abrutizați. Laura tocmai povestea cum a crescut el în ochii lui Palmer de vreme ce publica în reviste literare, cînd Vera Mihalic ieşi din ascensor la etajul lui Barney.

– E tipic pentru fraierul ăsta pe care-l impresionează numai faptele exterioare. De ce nu te întorci la New York, unde eşti apreciată? Chiar, de ce nu vii aici în weekendul tău liber? Pot să te cazez.

Vera se oprise în întuneric, dar auzea tot.

– Am înțeles că locuieşti cu cineva, spuse Laura.

– Nu, este o înțelegere strict comercială, răspunse el. Vreau să spun că Vera Mihalic față de sex e ca o furnică la un picnic.

Ochii Verei erau umezi cînd o luă la goană spre lift. Asta o făcu să nu audă şi complimentele lui Barney.

– Dar este o persoană foarte bine. Vreau să spun aspectul nu este singurul lucru demn de reținut la ea.

– Asta este o afirmație revoluționară din partea ta, Barney.

– Ascultă, Castellano, am să-ncep analiza pregătirii curînd şi vreau să fiu curat. Mă forțez să-mi temperez libidoul.

Laura rîdea.

– Ce găseşti caraghios, Castellano?

– Libidoul tău o să dispară cînd o face plopul pere.

– E un compliment sau o critică?

– E un fapt, Barney. Ascultă, becul meu de alarmă s-a aprins. Mă cheamă la reanimare. Sună-mă joi după miezul nopții.

– Bine, transmite-i dradostea mea lui Palmer.

– De ce nu? replică ea tristă. Se pare că pe a mea nu o mai vrea.

Barney închise telefonul şi dădu din cap consternat. „De ce oare mai stă cu acel snob lipsit de sentimente?"

După ce îşi termină garda la ora şapte, Barney merse pe jos aproape un kilometru pînă acasă pentru a respira aer proaspăt şi a-şi dezmorți picioarele.

Apartamentul era gol şi el se duse în baie să se spele pe dinți înainte de a se culca.

Peste tot era sticlă spartă. Toate sticluțele sale de toaletă, deodorantul, loțiunea de ras, ... erau sau sparte sau împrăştiate pe jos. Cu crema lui de ras pe oglindă era scris: „Lua-te-ar dracu'". El înțelese că era o expresie de duşmănie neprovocată, din partea Verei.

În momentul în care spera să fie adunat ultimul ciob de sticlă şi să fi pus ordine în haosul din baie, – sună telefonul.

„Hristoase", se gîndi, „ar fi bine să-mi telefoneze de la secția de bolnavi violenți că au pus-o pe Mihalic în cămaşă de forță".

– Alo, se răsti, aici e doctorul Livingston.

– Barney, poți să-mi spui de ce toți psihiatrii sînt nebuni?

Era Laura. Din vocea ei se simțea enervarea.

– Castellano, ai putea să-mi spui cine dracu' mi-a spart toate sticluțele?

– Despre ce vorbeşti? Acum îmi dau seama că eşti la fel de nebun ca şi ceilalți.

– Hei, Laura, am stat în picioare aproape două zile la rînd. În baia mea a explodat o bombă atomică şi sînt aşa de năucit încît o să-mi iau lucrurile şi am să plec la hotelul cel mai apropiat.

– Livingston, înainte de a te muta, aş vrea să-ți citesc scrisoarea pe care am primit-o chiar acum de la Grete Andersen.

– Nu poți să renunți? N-am în momentul ăsta nici un chef.

– Nu, răspunse ea înțepată. Taci şi ascultă aici.

Dragă Laura,

Sper că eşti bine. Mă simt ca un drapel de 4 iulie pentru că mi-am învins fobiile şi am intrat în rîndul omenirii ca o femeie în adevăratul sens al cuvîntului...

– Laura, pentru Dumnezeu, protestă Barney, trebuie să ascult prostiile ei despre cum se mişcă planeta?

– Ascultă în continuare. Ea continuă.

Mai mult, am un mare noroc. Este iubirea adevărată. Andy spune că nu a cunoscut nici o fată atît de minunată ca mine...

– Cine naiba e Andy? întreabă Barney.

– Andrew Himmerman, răspunse Laura incolor.

– *Chiar* Andrew Himmerman? Adică tipul care a scris celebra carte despre dezvoltarea personalității la adolescenți?

– Chiar el. Se pare că a lucrat asupra personalității lui Grete... de la genunchi în sus.

– Ce? făcu Barney, indignat. Este absolut neprofesional şi exact la ce te puteai aştepta de la o isterică ca Grete Andersen. Laura, ai avut un psihiatru la facultate. Ai auzit vreodată de transfer?

– Iartă-mă, Barney, aici e ceva mai mult decît transfer. Este mai degrabă transport. Au petrecut împreună un weekend în South Carolina.

– Ai ajuns să crezi astfel de scorneli?

– Mi-a scris de la Capul Hilton.

– S-a dus acolo de una singură ca să te facă să crezi.

– Atunci poza lor în culori, lîngă piscină, este tot invenție?

– O fi fost la vreo conferință acolo.

– Atunci de ce sînt încolăciți ca două liane?

– Doamne, e înfiorător. Am auzit că se întîmplă uneori astfel de lucruri. Nu e primul care violează jurămîntul lui Hipocrat.

– Nu, dar e primul care o violează pe Grețe şi asta e mult mai rău.

– Castellano, dacă e adevărat, Himmerman merită o bătaie zdravănă. Dar tu strigi la mine pentru că vroiai să găseşti un motiv să certi pe cineva pentru că s-a atentat la o altă femeie.

Laura se gîndi îndelung.

– Cred că ai dreptate, Barn, răspunse ea încet.

– Palmer îşi dă în petic?

– Mda, să spunem că pentru moment se scaldă în promiscuitate.

– Nu meriți asta, Laura, spuse el blînd.

– Să lăsăm asta, Barney. Am sunat să-ți spun despre Grete.

– Îmi pare rău, Andersen poate să-şi poarte singură de grijă. E o fată în toată firea.

– Şi eu sînt în toată firea, Barn.

– Nu, tu nu eşti, spuse el cu afecțiune. Ai nevoie de cineva care să aibă grijă de tine.

La capătul firului se lăsă o tăcere.

– E-n regulă, Laura. E foarte bine să plîngi. Pritetenii pentru asta sînt făcuți.

– Dumnezeule, Barney, spuse ea. Ce-am făcut eu ca să merit un prieten ca tine?

– O mutare la Brooklyn, răspunse el voios. Acum culcă-te şi o să mai vorbim mîine noapte.

TREIZECI ŞI UNU

Psihanaliza diferă esențial de alte discipline medicale. Dacă viitorul cardiolog, de exemplu, nu trebuie să zacă pe masă ca să i se taie pieptul pentru a se specializa, un psihiatru trebuie să învețe cum te simți în fiecare tabără, atît ca pacient, cît şi ca doctor. Spre deosebire de chirurg, el nu are de lucru cu un pacient pasiv, anesteziat pe masă, ci cu un individ activ, care suferă.

Psihanaliza poate fi cea mai umană şi cea mai interesantă specialitate a medicinii, dar poate fi şi cea mai distrugătoare.

Barney a fost acceptat la Institutul de psihiatrie drept candidat şi trebuia să facă în primul rînd un examen psihiatric cu preşedintele institutului, Fritz Baumann, renumit pe plan internaţional pentru scrierile lui şi foarte respectat de pacienţii săi ca medic înţelept şi conştiincios.

Dar Barney descoperi repede că munca psihiatrului – psihanaliza – este departe de a fi o plăcere.

Psihanaliza freudiană, explica doctorul Baumann, e ca o piesă cu doi actori, în care pacientul joacă propriul său rol la diferite vîrste, iar analistul joacă toate celelalte personaje care au contribuit la dezvoltarea psihologică a pacientului. Analizînd scenele retrăite, pacientul devine capabil să înţeleagă cum întîmplările mai vechi i-au influenţat comportările din restul vieţii.

În principiu, acestea îi păreau lui Barney foarte interesante şi plăcute. Dar el descoperi repede că gîndurile reprimate sînt dureroase şi că analiza chiar a unui „pacient echilibrat", cum se considera el, nu poate fi altceva decît o chirurgie a creierului fără cuţit.

El sosi la prima şedinţă foarte bine dispus, sigur că o să-l impresioneze pe doctorul Baumann prin psihicul său robust. Era hotărît să transforme ceea ce de obicei era un maraton într-o cursă de o sută de metri.

Se pregătise în acest sens încă din momentul în care luase în mînă cartea lui Freud, „Interpretarea visurilor", ca s-o citească atunci în nopţile de vară în tabăra Hiawatha. Din acel moment a încercat să-şi analizeze motivul oricărei acţiuni din viaţa sa. Acum era hotărît să-i arate cît de bine cunoştea *el* mecanismul creierului său.

Intră în biroul elegant, mobilat cu paneluri de lemn şi cu mochetă pe jos. Dorea să sară peste introduceri şi să meargă direct la explorarea internă.

Doctorul Baumann îi puse întrebările obişnuite – istoricul familiei, rudele, boli din copilărie etc. Doctorul continuă explicîndu-i că plata pentru psihanaliză se face în rate lunare, la un tarif special pentru candidaţi. În cele din urmă, îl întrebă pe Barney dacă îi era cunoscută procedura.

– Da, domnule. Trebuie să spun orice şi tot ce îmi vine în minte, să nu omit nimic şi să ajung la esenţial.

Apoi se duse să se întindă pe canapeaua de piele, perfect pregătit să dezvăluie toate secretele ascunse, lucrurile sexuale „ruşinoase" pe care le făcuse ca adolescent. Chiar închipuirile erotice despre profesoara de la grădiniţă. Acesta era materialul pe care un analist îl extrăgea cu greu de la un pacient recalcitrant, care avea psihicul rezistent ca un ciment. Astfel, el umplu prima şedinţă de patruzeci şi cinci de minute cu ceea ce

el considera cu mîndrie a fi activitățile carnale cele mai pe larg expuse.

Îi trebuiră unsprezece şedințe şi una sau două sugestii din partea doctorului Baumann, ca să-şi dea seama că producea destăinuiri picante doar ca să arate că era un bun psihanalist şi să intre în grația celui ce-l examina.

– De ce-mi dau atîta osteneală ca să devin simpatic? Asta nu e perfect normal? întrebă el în cele din urmă.

Barney îşi simți deodată fruntea udă de transpirație, în ciuda aerului condiționat din cameră. – Puteți explica asta, doctor Baumann? repetă el întrebarea.

Nu se auzea nici un răspuns din partea maestrului psihiatru şi de aceea ucenicul înțelesese că atinseseră un filon prețios. El însuşi trebuia să ia tîrnăcopul şi să sape.

Treptat şi cu o dificultate care-l mira, în tăcerea totală a lui Baumann, ajunse să înțeleagă că el recrease cea mai frămîntată legătură din viața sa.

Era o descoperire care-l revoltă.

– De ce dracu nu spui nimic?, repeta el din ce în ce mai necăjit. Adică plătesc bani buni şi nu-mi adresezi nici un cuvînt? Să nu crezi că nu am observat că nu-mi spui bună dimineața. Dumnezeule, singurul lucru pe care mi-l spui este: „şedința s-a terminat". Şi acum ce mai pot să fac?

Doctorul Baumann nu răspunse.

– Bine, acum înțeleg, Fritz, spuse Barney cu duşmănie nedeghizată, scoasă în evidență de folosirea nerespectuoasă a numelui mic a distinsului profesor. Vrei să mă vezi pus la zid. Bine, ai reuşit, sînt la zid.

Doctorul Baumann nu răspunse.

– Bine, bine. Am citit toată literatura şi ştiu ce urmează; se aşteaptă să spun că nu pe dumneata sînt furios ci pe persoana dumitale aşa cum mi-o reprezint eu în capul meu. Ştii bine că este aşa, Fritz. Ar trebui să-mi dai o notă bună măcar numai pentru că am înțeles asta.

Doctor Baumann nu răspunse.

– Bineînțeles, se răsti Barney, continuîndu-şi tirada. Vrei de la mine să spun că... El se opri, incapabil să-şi termine fraza. Nu era în stare să spună cine în viața lui s-a purtat cu el aşa cum se purta doctorul Baumann acum.

„La naiba", se gîndi el, „mai bine mă apuc de dermatologie. Nici nu ar fi aşa de greu. De ce mă supun acestui exercițiu stupid? Ce-mi pasă dacă Baumann mă place sau nu? Este doar un bătrîn gras şi chel".

– La ce te gîndeşti?, întrebă Baumann.

La început Barney fu surprins de sunetul vocii doctorului. Apoi răspunse cu un sentiment de uşurare a furiei.

– Tocmai mă gîndeam că eşti un bătrîn gras şi chel.

Urmă o pauză. Apoi Baumann întrebă încet:

– Cu ce faci legătura?

– Cu nimic, nu am nici o asociere. Barney nu putu să-i spună legătura jenantă pe care o făcuse.

În cele din urmă observă. – Cred că nu ajungem nicăieri, Fritz.

O altă pauză. Doctorul spuse:

– Şedinţa s-a terminat.

Avu nevoie de peste o lună de şedinţe zilnice ca să-şi asume curajul să-i mărturisească lui Baumann că vocabularul pe care l-a folosit pentru a-şi denigra psihanalistul dezvăluia o asociere.

– Da, da, spuse el, ştiu că te gîndeşti că mă gîndesc că ceea ce înţeleg prin „bătrîn" este doar o denumire pentru „tată", dar greşeşti. E o idee stupidă.

Încă o dată nu putu să stăpînească situaţia:

– Doamne, se lamenta el, nu am cîştigat mare lucru pentru aceşti trei sute de dolari. Şi se gîndi: „De ce mă comport exact ca un pacient din manual? De ce mă scumpesc la bani? De ce nu pot să fiu altfel?"

Deodată, îi veni o idee nouă. „Poate că Fritz mă va iubi mai mult dacă mă voi încadra în modelul clasic".

În 1965, furtuna care tot ameninţa Asia de Sud-Est izbucni. Primele serii de bombardamente ordonate de preşedintele Lyndon Johnson erau denumite „Tunetul".

În iunie, Casa Albă anunţă că generalul Westmoreland avea dreptul să intervină cu trupele Statelor Unite unde considera necesar.

A spune că dintr-o flacără mică se va declanşa un incendiu nu ar fi doar o metaforă. Pentru că acesta a fost anul în care primul demonstrant împotriva războiului băgă mîna în buzunar, scoase o bucată de hîrtie şi o aprinse cu chibritul. Era prima distrugere a unui ordin de mobilizare şi departe de a fi ultima.

Deşi generaţia lor ajunsese prea bătrînă ca să fie chemată să lupte, cei care erau medici rămăseseră datori cu ceva armatei. Aceasta îi chema în număr din ce în ce mai mare să ia parte la războiul din Vietnam.

La început nu şi-au manifestat opoziţia. Asta poate şi pentru că guvernul încerca să ascundă implicarea sa tot mai mare în mica ţară asiatică.

În mod curios, cel mai puţin supus mobilizării a fost şi cel mai dispus s-o facă. Hank Dwyer se înscrise voluntar. Situaţia lui de acasă devenise de nesuportat. Pentru că acasă nu era pace, se hotărî să meargă la război. Cheryl la început nu

obiectă, căci ea, ca şi toată familia, admira patriotismul lui Hank. Pe lîngă aceasta, era sigură că un ginecolog va fi repartizat la un spital în spatele frontului, ca să îngrijească soțiile ofițerilor. Nimeni nu-şi închipuise că devotamentul lui Hank mersese pînă la semnarea unui angajament de instruire în tratamentul rănilor căpătate în luptă.

Pentru pregătirea acestor medici se trăgea în oi parțial anesteziate şi doctorii încercau apoi să le salveze. La început a fost foarte greu, mai ales pentru cei crescuți în spiritul dragostei pentru animale.

După cum a reieşit mai tîrziu, Hank era animat nu numai de patriotism fervent; în clubul ofițerilor el auzise poveşti fascinante despre plăcerile exotice din Saigon. Un căpitan activ care deja fusese pe acolo le rezumă situația.

– Voi, băieți, vă reamintiți ce era Havana înainte să vină bărbosul ăla să desființeze plăcerea. Ceva fantastic, nu? Ca o petrecere fără sfîrşit. Sursele lor de cîştig erau romul şi casele de toleranță. Aveau cele mai frumoase fete pe care le-ați văzut vreodată. M-am întrebat întotdeauna ce s-a întîmplat cu ele cînd rahatul de Fidel a luat puterea. Acum ştiu. Ele şi-au transferat afacerile, cu arme şi bagaje la Saigon.

– Este chiar aşa de grozav? întrebă un coleg care făcuse ochii mari.

– Nu, insistă căpitanul. E de zece ori mai grozav. Mă apucă scărpinatul numai cînd vorbesc despre ele. Hai să mai luăm o bere.

– E rîndul meu, se oferi locotenentul Hank Dwyer, medic diplomat, din serviciul medical al armatei. În timp ce barmanul umplea încă trei halbe, apăru un căpitan înalt şi făcu semn barmanului.

– De două ori gin şi tonic, Horatio, să fii atent la tonic.

– Se face, căpitane, răspunse barmanul politicos.

Hank se întoarse şi văzu o față cunoscută, fără să-şi dea seama cine e.

– Scuză-mă, te cunosc de undeva?

Căpitanul îl privi şi observă: – Eşti în serviciul medical?

– Aşa e.

– Atunci ai cunoscut-o pe soția mea la Harvard.

Hank îşi reaminti.

– Eşti soțul Laurei Castellano, nu-i aşa?

– E un fel de a spune, răspunse Palmer.

Cei doi se prezentară şi-şi strînseseră mîinile.

– Ce te aduce aici, Palmer? O convocare de o lună?

– Nu, am reintrat în serviciul activ.

– Na, observă Hank. Nu cred că Laura s-a bucurat.

– De fapt, răspunse Palmer, ea este atît de ocupată cu vindecarea copiilor încît nu cred că o să-mi bage de seamă lipsa.

– Mda. Soția mea se plîngea că îmi petrec atîta timp la spital încît copiii or să uite cum arăt.

– Cunosc treaba asta, comentă Palmer.

– Ai copii? întrebă Hank.

– Nu.

– Ai fost deştept, conveni Hank. Noi avem o menajerie acasă. Este imposibil să faci ceva. Sincer, te invidiez. Ar fi fost grozav să petrec cu Cheryl cîțiva ani, numai noi doi. Ştii, exact ca în nopțile de sîmbătă. Dacă mă-nțelegi...

– Te înțeleg, răspunse Palmer scurt.

– Laura este o fată superbă, continuă Hank netulburat. E frumoasă ca un manechin.

– Mulțumesc, o să-i transmit. În acel moment, Palmer fu salvat de Horatio care le adusese băuturile comandate.

Trecură aproape două luni de cînd Barney se mutase şi încă nu avea nici o idee care să-i explice accesul de furie al Verei Mihalic

Cînd a întrebat-o supărat, a doua zi după ce-i spărsese sticlele, Vera îi spusese că se răzbunase pe lucrurile sale de toaletă „pentru că nu putuse să-i taie capul". Asta era comportare de psihiatru? El începu să se întrebe dacă ea nu testa creierul pacienților cu ciocanul şi dalta.

Mulțumită lui Dumnezeu, ea avea să plece peste cîteva luni, aşa că el nu o să-i mai vadă privirile ucigătoare prin spital.

Între timp, simțea o plăcere de copil în faptul că progresa în afirmarea lui în lumea banchetelor literare. Maximul îl atinse cînd fu invitat să ia masa la Lutèce (unde costul vinului depăşea salariul lui pe o lună). Amfitrionul era Bill Chaplin, editor şef la Berkeley House, om cu greutate în lumea literelor.

Barney descoperi în Chaplin un cititor rafinat, discutînd la fel de bine despre Platon şi despre *romanul modern,* dar admiră şi mai mult la el, calitatea şi perspectivitatea asistentei cu care venise Chaplin, – o nimfă unduioasă cu păr blond natural.

Erau deja aşezați la masă, cînd sosi Barney.

– Sally o să ne țină de urît în timp ce vorbim, dacă nu te deranjează, spuse Bill prevenitor.

Barney *ştia* că Sally Sheffield avea picioare fantastice, chiar dacă erau ascunse de fustă şi stăteau sub masă.

Deşi fără experiență, Barney nu era naiv. Ştia că Chaplin nu l-a invitat să discute despre Flaubert, Proust şi Faulkner, cu toate că aceştia nu au fost omişi din conversație. Avea să aştepte pînă după desert, coniac şi havană (de contrabandă) ca

să ajungă la afaceri. Cînd domnişoara Sheffield se scuză că pleacă mai devreme, abia atunci veni momentul. Ea spuse cu un zîmbet fermecător:

– Patronul meu este un exploatator şi mi-a dat foarte mult de lucru. Mi-a făcut plăcere să vă întîlnesc, doctor Livingston.

Ochii lui Barney erau fixaţi pe părul de aur care dispărea din cîmpul lor vizual. „E chiar mai blondă decît Laura", se trezi el gîndindu-se. Chaplin îl readuse la realitate.

– Sper că ţi-am dat de înţeles cît de plăcut impresionat am fost de lucrarea dumitale. Are prospeţime. Se citeşte uşor pentru că nu foloseşti termeni bombastici din psihiatrie.

– Mă flatezi, Bill, răspunse Barney sincer.

Editorul zîmbi.

– Mi-ar face plăcere Barney, să te public.

– Şi eu aş fi fericit să mă publice editura *voastră.*

– Ai idei noi?

– Aş putea spune că am. De cînd eram copil mi-a plăcut sportul. Cred că sînt puţini oameni care să nu fi visat să devină campioni.

Bill aprobă:

– Aş fi vrut să devin un fundaş în echipa naţională. Din păcate nu am crescut decît un metru şaptezeci.

– Am visat întotdeauna să joc baschet în echipa Knicks, continuă Barney. Dar de fapt există oameni care *îşi trăiesc* visul. De exemplu, un alergător ca cehul Emil Zatopek, supranumit omul de fier, are ceva special în capul lui care îl împinge dincolo de limitele omeneşti; dar mai sînt multe exemple.

– Mitraliera Neagră ar fi o altă afacere bună, propuse Bill.

– Categoric, Joe Louis e un caz extraordinar. Nici nu a putut vorbi pînă la şapte ani, dar a sfîrşit fiind campion al lumii la categoria grea... şi există o întreagă categorie de atleţi care au pornit cu handicapuri fizice. Hal Connolly, născut cu un braţ lipsă şi care alege azvîrlirea ciocanului, ceea ce îi sporeşte infirmitatea; el ajunge să cîştige aurul olimpic în 1956 şi să depăşească recordul lumii de şapte ori.

– Ar fi grozav, spuse Bill entuziasmat.

Patronul restaurantului sosi cu cecul, pe care Bill îl semnă repede.

– Mulţumesc, domnule Chaplin, spuse patronul cu deferenţă în voce. Rămaseră din nou singuri.

– Deci, rezumă Bill cred că ai avut o idee minunată. Sînt sigur că vom aranja ceva care să satisfacă şi oamenii dumitale.

„Oamenii", îşi spuse Barney. „Oare ce vrea să spună?" Se lămuri din ceea ce spunea Chaplin în continuare.

– Spune-le să mă sune mîine dimineață. Îmi pare rău că te las aşa, dar am un manuscris voluminos pe care trebuie să-l citesc astă seară. Te rog să mai stai şi să te serveşti cu un coniac sau cu ce vrei. Şi spune-mi cine te reprezintă.

Barney îşi chinui memoria amorțită de Bordeux şi, după un timp care îi păru o eternitate, răspunse: – Aăă... Chapman, Rutledge şi Strauss...

– Ah, avocați, spuse Bill aprobator. Mulțumesc lui Dumnezeu că nu trebuie să tratăm cu indivizi care cer zece la sută. Ciao.

Patronul se ivi din nou.

– Pot să vă servesc cu ceva, doctor Livingston?

– Da, de fapt mi-ar place un pahar cu apă minerală. Aveți un telefon?

– Imediat, domnule. Tipul dispăru.

„O să-mi aducă un telefon? Mie, Barney Livingston, odinioară domiciliat în Brooklyn, New York, care am telefonat cu fisă toată viața, acum mi se aduce un telefon pe tavă de argint? Dumnezeule, o să-i spun şi lui Fritz chestia asta".

Dar era un lucru mai urgent acum. Făcu numărul.

– Cine-i? spuse o voce somnoroasă.

– Warren sînt eu, îmi pare rău că te trezesc.

– Barn? Ai pățit ceva?

– Oarecum. Numai că am pățit ceva bun. Am nevoie de „oameni".

– Eşti sigur că n-ai luat-o razna din lipsă de somn?

– Nu, nu, dar cred că am uitat numele firmei la care lucrezi.

– Chapman, Rutledge şi...

– Bun, bun, întrerupse Barney; creierul meu este încă intact. Ascultă Warren, găseşte tipul cel mai priceput în contracte din biroul tău şi cere-i să mă sune la spital. Chiar acum am angajat o carte.

– Hei, bravo, felicitări, Barn. Cînd o afla mama! Trebuie că eşti în al noulea cer.

– De fapt sînt în Lutèce. Dar asta este destul de aproape de cer. Noapte bună, dragul meu. Mulțumesc.

Fusese o noapte relativ liniştită în abataj, după cum denumeau doctorii camera de gardă, – obişnuitele fracturi, copii cu febră, accidentați, – pînă cînd poliția anunță asistenta de la

internări că vor sosi două victime ale unei agresiuni brutale; amîndouă primiseră lovituri de cuțit şi sîngerau puternic.

În cîteva minute, Seth auzi ambulanțele şi maşile poliției, apoi după o secundă fu nebunia de pe lume. Erau doar doi răniți, dar brancardierii şi polițiştii erau stropiți cu sînge.

– Cine e mai mare aici?

– Eu, spuse Seth. Spune-mi repede. Nu este timp de pierdut.

– Îmi pare rău, din cîte se vede, doctore, femeia cred că a încasat mai multe răni şi cred că a fost şi violată.

– Mulțumesc, spuse Seth, am să mă îngrijesc de ea chiar eu.

Făcu semn unor asistente şi internului Țim Bluestone să ducă bărbatul într-una din săli. Între timp el, cu un alt intern şi o asistentă aveau să aibă grijă de femeie în prima sală.

Înainte ca rotilele căruciorului cu brancarda să se fi oprit, asistenta punea deja o perfuzie într-un braț, în timp ce Seth făcea acelaşi lucru la celălalt braț.

Asistenta scoase ceea ce mai rămăsese din hainele femeii. Deşi sîngele țîşnea din răni, pacienta era atît de şocată, încît părea dincolo de durere.

Seth aprecia mărimea şi gravitatea rănilor, apoi se întoarse în vreme ce auzea în jurul lui voci, spunînd:

– Animale, absolut animale. Cum poate *cineva* să facă aşa ceva?

– Cred că a opus o rezistență înverşunată, remarcă Seth încet. I-au tăiat mai ales brațele şi umerii. Sînt şi două tăieturi pe abdomen, dar departe de inimă şi nu prea adînci, aşa că nu au atins organele vitale. Privi la internul mai tînăr: Verifică dacă are hemoragii interioare şi începe să coşi. Vin imediat după ce văd celălalt rănit. Alergă în lungul coridorului şi deschise uşa sălii în care echipa stătea ciudat de nemişcată.

– Ce se-ntîmplă? întreabă Seth.

Tim Bluestone răspunse răguşit:

– A fost înjunghiat în inimă, e mort.

Seth privi la monitorul cardiac: afişajul indica o linie dreaptă. Victima zăcea imobilă pe masă cu o tăietură în partea stîngă a pieptului din care se scurgea lent un şuvoi de sînge.

– Măsurați-i tensiunea arterială din nou, zise Seth, scoțînd din buzunar o lanternă subțire pentru a examina ochii bărbatului.

– I-am controlat deja, zise Bluestone. Avea pupila dilatată şi nu reacționa deloc.

Ca şi cum nu ar fi auzit, Seth întrebă:

– Ce tensiune are?

– Zero, răspunse Bluestone, ți-am spus, e mort.

Din nou Seth ignoră verdictul colegului său.

– Dă-mi un ac şi o seringă.

– Cu ce doctore? întreabă sora şefă.

– Doar o seringă, se răsti el.

I se dădu o seringă şi spre mirarea celor prezenți, în special a tînărului doctor Bluestone, Seth înfipse rapid acul în pieptul omului tot atît de aproape de inimă ca şi rana. Încet, lăsă seringa să se umple de sînge, uşurînd presiunea din jurul inimii.

– Încep să văd o contracție, spuse sora de la monitor, fără să-şi creadă ochilor.

Seth dădu din cap, semn că a auzit şi, întorcîndu-se către cealaltă soră, strigă:

– Dă-i doctorului Bluestone zece mililitri de epinefrină. Privi la tînărul doctor şi-i spuse: Pune-o chiar în inimă, Tim.

Fără nici un cuvînt, Seth luă din tava cu instrumente un scalpel, tăie pieptul bărbatului şi cu un depărtător mare îndepărtă două coaste. Acum se vedea inima bătînd.

Seth acoperi rana de cuțit cu o mînă şi strînse inima cu cealaltă. Sora şefă țîşni afară să vadă dacă au venit chirurgii care trebuiau să continue ceea ce începuse Seth.

Bluestone rămăsese fără glas. Putu doar să îngaime:

– Iisuse, ştiu că ai fost rapid. Apoi îşi aminti. Dar este împotriva regulilor spitalului ca altcineva în afara unui chirurg să deschidă pieptul unui pacient.

– Ştiu, răspunse Seth, plictisit. Încearcă să-i spui asta văduvei lui.

Mîinile lui Seth continuau să maseze inima omului, cu ochii fixați pe fața lui.

După cîteva minute, pacientul începu să geamă:

– Ellen, Ellen, unde e Ellen a mea?

– E bine, şopti Seth. Sînt doctor Lazarus şi soția dumitale e în sala cealaltă. O să vă faceți bine amîndoi.

O oră mai tîrziu, cei doi medici reuşiră să se spele de sîngele de pe mîini, deşi hainele erau roşii, şi avură un moment de pauză ca să poată reflecta la ce se întîmplase.

– Nu ştiu ce să spun Seth, mă simt foarte vinovat. Dacă nu ai fi venit...

– Las-o baltă, Tim, toţi greşim cîteodată.

– Nu tu, te-am urmărit un an şi nu te-am văzut niciodată greşind ceva.

Seth zîmbi.

– Asta e o procedură pe care nu ţi-o predă nimeni la facultate, Tim. Se chemă S.Ş.I.

– Adică?

– Suflă şi-n iaurt.

TREIZECI ŞI DOI

A fost un an de mari mişcări. În 1966, America a fost bîntuită de patruzeci şi trei de înfruntări sociale.

Comunitatea neagră din New Haven se pregătea să-şi afirme identitatea şi să-şi ceară drepturile inalienabile. Din păcate, Martin Luther King era un oaspete nedorit la aceste adunări. Pentru că lupta, aici ca şi în alte oraşe din nord, era plină de pasiune şi însîngerată.

Bennett Landsmann inevitabil avea să fie prins de vîrtej.

Ca secundar în al doilea an, avea acum răspunderi sporite şi chiar un birou – dacă putem numi în acest fel cămăruţa ce i se atribuise. Tocmai înscria un pacient care suferea de hernie inghinală, cînd cineva bătu la uşă. Vizitatorul său era un infirmier negru, atletic, cunoscut sub numele de Jack.

– Vă deranjez, doctore?

– Nu, deloc, intră şi aşează-te.

Jack intră, dar nu se aşează. Bennett se întoarse la biroul său şi examină atent expresia tînărului negru:

– E ceva în neregulă?

– Într-adevăr, cam aşa stă treaba, doctore.

– Te rog, spune-mi Ben. Ei, ce este?

– Este vorba de problema noastră, a tuturor, spuse infirmierul prudent. Am fost într-un fel desemnat să sondez fraţii şi surorile din spital. Adică pe toţi, În afară de portari şi personalul de serviciu.

– E o însărcinare grea.

– Nu chiar atît de grea, Ben. Vrei să ştii cîți doctori şi interni negri sînt?

Bennett zîmbi.

– Am impresia că-mi ajung degetele ca să-i număr.

– Chiar aşa. Ascultă Ben, unii din noi ne-am săturat să tot scriem cereri către membrii Congresului sau să marşăluim în jurul primăriei din New Haven. Există un grup care vrea să acționeze mai puternic. Vrem o schimbare şi o vrem imediat. Înțelegi?

– Înțeleg.

– Avem un fel de adunare joi seara. Poți să vii la şapte şi jumătate?

– Cred că da. La ce adresă?

Jack scoase o bucățică de hîrtie şi i-o înmînă lui Bennett.

– Sper că la şedința asta te vei lămuri. Se întoarse să plece.

– Apropo, grupul ăsta are un nume?

– Da, răspunse Jack. Numele nostru este Panterele Negre.

Îşi ridică brațul drept cu pumnul strîns, în semn de salut şi părăsi cămăruța.

– M-am gîndit, Fritz, explică Barney psihiatrului, în speranța că acesta era treaz şi-l ascultă. Tatăl meu a fost plecat în război. Şi uneori mi-am închipuit că din cauza mea plecase.

Doctorul nu aprobă şi nici nu negă.

– Ştii, Fritz, continui să-ți spun toate astea, pentru că mi-ar fi de mare ajutor dacă mi-ai spune că am dreptate sau nu. Se opri. Îmi pare rău, doctore, n-ar trebui să revărs toate problemele mele asupra dumitale. Înțeleg că ceea ce spun este adevărat pentru că este ceea ce gîndesc în mod cinstit. E corect?

Doctorul nu răspunse nimic acum.

– Bineînțeles că în toată copilăria mea am căutat un tată. Şi Luis Castellano era la îndemînă, la douăzeci de metri. Mare, mare ca un urs, patern. Cred că partea din mine care a devenit doctor a vrut să semene cu el, deşi el nu acorda încredere psihanalizei. Rîdea şi spunea că ea este o spovedanie fără izbăvire de păcat.

– Asta este din G.K. Chesterton, interveni doctorul Baumann.

– Poate, răspunse Barney, dar a spus-o Castellano. Sînt sigur că nu l-a citit pe Chesterton, care era un catolic frecvent conservator, ceea ce Luis nu era nici pe departe.

Încă aproape o lună, Barney continuă cu elucubrațiile sale despre înlocuitorul de tată, pînă cînd doctorul Baumann găsi că era necesar să intervină.

– Dar bineînțeles că aveai şi un tată adevărat, observă analistul.

– Da, da, crezi că am încercat să evit să vorbesc despre el? Haide, Fritz nu-s chiar atît de fixat. Se gîndi şi adăugă încet. Sau nu cumva...?

El interpretă tăcerea doctorului ca o afirmație.

– Îl visam cînd era plecat, doar că după un timp am uitat cum arăta. Vedeam soldați viteji în filmele de război şi-mi închipuiam că tatăl meu era la fel.

Barney se opri o clipă, aducîndu-şi aminte de ziua cînd îl aşteptau pe Harnold la gară, şi deodată din nou îşi retrăi decepția.

– Îşi imaginasem că este mare şi înalt, dar acel om care venea şchiopătînd către noi părea atît de mic şi de vulnerabil...

Se opri deodată, deoarece îi veneau lacrimi în ochi. Trase de cîteva ori aer în piept înainte de a continua.

– Totuşi era tatăl meu şi eram înnebunit ca să-i plac. Poți să crezi că am început să studiez latina numai ca să-i arăt că eram interesat de ce făcea el? Pentru mine cred că nu a fost un cîştig grozav...

Din nou, Barney se întrerupse, gîndindu-se cu amărăciune:

– Da, ştiu că pentru *el* nu a însemnat mare lucru. Barney devenea tot mai revoltat.

– Cred că ți-am mai spus asta de un milion de ori. În liceu eram un jucător de baschet foarte bun. Îi înnebuneam pe spectatori cînd reuşeam o pătrundere sau altă figură. Aş fi vrut ca tata să mă vadă, ştii, atunci cînd mă aplauda toată lumea... Dar n-a venit niciodată. Se opri, încercînd să-şi controleze emoția, apoi spuse: Uneori îl urăsc. Şi continuă cu amar: Îl urăsc pentru că a murit înainte ca să mă vadă adult.

Barney nu mai putu vorbi. Plîngea.

Barney consulta gratuit la spital în anumite zile, uneori săptămînal, uneori de două ori pe săptămînă, convingîndu-se de afirmația lui Thoreau cum că majoritatea bărbaților trăiesc într-o disperare liniştită.

Din manuale ştia că douăzeci la sută din oameni suferă de simptoame depresive. Dar desperarea pe care Barney o vedea oră de oră îl făcea să creadă că această estimare era prea optimistă. O epidemie de descurajare bîntuie cel puțin New Yorkul. Cîțiva aveau sindrom bipolar, – aceştia măcar oscilau între un maxim de euforie inexplicabilă şi un minim de desperare nemotivată.

Pe de altă parte, manualul lui avea dreptate cînd spunea că această boală era mai frecventă la femei. Ele aveau mai mulți factori de vulnerabilitate. Pentru multe din ele, căminul, chiar fără copii, era o izolare în singurătate, necompensată de suportul unei „relații bazate pe încredere".

Uneori, după o lungă zi de coşmaruri, Barney ajungea la concluzia că nu există căsătorie fericită. Dar apoi se gîndea că cele fericite n-au de ce să vină la consult.

Barney considera că în cartea lui Freud „Melancolie şi jale" se găsea cea mai profundă explicație a depresiunii. Cei care sufereau de această boală într-un anumit sens deplîngeau pierderea respectului de sine, a rațiunii lor de a trăi. El îi explică doctorului Baumann că era preocupat de această problemă în legătură cu Laura.

– Fata asta are totul, e frumoasă, deşteaptă, generoasă şi are simțul umorului. Şi totuşi îl lasă pe ticălosul ei de bărbat s-o calce în picioare pentru că ea se consideră fără merite deosebite. Aş vrea să meargă la un doctor.

De fapt, Laura *mergea* la un doctor. Adică avea întîlniri cu Robbie Walt, un psiholog pe care îl găsise la spitalul de copii. I se părea că are ceva din farmecul şi optimismul lui Barney, la care se adăugau şi talente proprii. Era un pianist bun, care preda la Conservatorul din New England.

De cîte ori mergeau la cluburi de jazz, lua locul pianistului şi cînta împreună cu orchestra.

Robbie era cald şi atent, adesea apărînd la ore surprinzătoare în gărzile de noapte ale Laurei cu cornuri şi înghețată.

Legătura aceasta o tulbura. Nu suferise de remuşcări niciodată cînd se întîlnea cu alți bărbați în timpul lungii sale logodne cu Palmer. Acum însă, fiind căsătorită, se simțea vinovată. Credea sau vroia să creadă în caracterul sacru al legămîntului pe care-l făcuse.

Totuşi, insistențele lui Robbie o cîştigară pînă în cele din urmă. Şi pe lîngă toate acestea, ea se simțea singură. Cu excepția conversațiilor la telefon cu Barney, n-avea de fapt pe nimeni cu care să vorbească. Chiar corespondența ei era formată doar din facturi, ilustrate ocazionale de la Palmer şi uneori scrisori de la Grete.

Simțindu-se din ce în ce mai bine cu Robbie, ea începu să-i povestească despre problema lui Grete.

– Atenție, răspunse Robbie, problema ei este doctorul ei. O fi Andy Himermann cel mai mare expert din lume în terapia adolescenților, *şi* o fi avînd profilul lui Cary Grand, dar este un individ dezechilibrat el însuşi.

– Ce vrei să spui?

– Am impresia că se îndoieşte de virilitatea lui. Dar să abuzeze de poziția lui, seducînd o pacientă, asta e altceva şi mă depăşeşte.

Laura fu surprinsă.

– De unde ştii atît de multe despre el?

– Nu pot încălca etica profesională. Să spunem doar că am tratat o pacientă cu care el s-a amuzat şi pe care apoi a abandonat-o.

– Dar Grete jură că el vrea să se însoare cu ea.

Robbie chicoti.

– Nu m-ar surprinde ca Andy să fi promis tuturor femeilor de care a profitat că le ia de nevastă.

– Robbie, asta nu este treabă de rîs. Grete nu ştie nimic despre bărbați. De asta se întîlneşte cu Himermann.

„Dumnezeule", se gîndi Robbie şi nu mai spuse nimic.

Laura se simți datoare să întrebe:

– Ai adus-o la linia de plutire pe pacienta aceea? Acum e bine?

Robbie se chirci.

– Era foarte bolnavă.

Laura remarcă timpul trecut al verbului.

– Era?

Robbie dădu din cap serios.

– Aproape că era să scriu la „cauza morții": Andy Himermann, diplomat în medicină.

– Iisuse, de ce nu l-ai reclamat? exclamă Laura.

– Am încercat, răspunse Robbie fără intonație. Dar singurul martor n-a putut depune.

Bennett adormea greu chiar după două miligrame de valium. Ştia totuşi că odihna îi era absolut necesară pentru a putea face față la chirurgie.

În sfîrşit, îşi învinse rezistența şi formă un număr de telefon.

– Doctorul Livingston nu este aici, spuse o voce care suna exact ca cea a lui Barney Livingston.

– Hei, omule, sînt eu, Bennett. Te-am sculat?

– A, doctor Landsmann? spuse Barney pe un ton profesional exagerat, pot să te sun eu, tocmai văd un pacient.

– Acasă, la miezul nopții? Am întrebat la spital şi mi-au spus că nu eşti de gardă.

– Doctor Landsmann, mi-e teamă că trebuie să mă chemi în orele mele de serviciu mîine dimineață.

În sfîrşit, Bennett pricepu.

– Eşti cu o puicuță, doctore? întrebă el liniştit.

– Da, doctore, răspunse Barney semnificativ: Pacientul are nevoie serioasă de prezența mea.

– Îmi pare rău, nu vreau să întrerup progresul medicinii.

Barney așează receptorul și se întoarse în camera lui, bombănind ipocrit.

– Nu se mai termină cu doctorii ăștia care mă cheamă să se consulte cu mine zi și noapte. Nu înseamnă că dacă e dimineață în Europa pot să mă deranjeze la ora asta. Apoi, către pacient. Deci, unde eram?

– Chiar aici, răspunse Sally Sheffield.

Bennett nu-și credea ochilor. Într-o cameră mică, decorată cu afișe tipătoare, se găseau mai mult de douăzeci de negri, jumătate fiind femei pieptănate în stil african. Cei mai mulți din bărbați erau îmbrăcați ca niște fetișiști ai hainelor de piele sau ca niște trupe de asalt. Aceasta pentru că uniforma oficială a Panterelor era vestă, beretă, pantaloni și bluză de piele neagră. Și bineînțeles, ghete negre.

Pe pereții camerei erau expuse, într-o adevărată furie, fotografii ale lui Malcom X, Ché Guevara, Stokely Carmichael și Ron Karenga, – cel mai înverșunat dintre toți naționaliștii negri. Posterele păreau că strigă în cor: „Ardeți-i pe ștabi" și altă lozincă scrisă cu litere mari: „Moarte albilor".

Bennett intră jenat și fu bucuros să-l vadă pe Jack.

Infirmierul îl salută, apoi îl conduse în mijlocul camerei, prezentîndu-l adunării drept „fratele Bennett".

În bluza sa universitară, cu cămașă deschisă și blugi, Bennett se simțea străin.

Încercă cu desperare să fie la unison cu acești oameni care, în ciuda violenței intențiilor lor, încercau să corecteze o nedreptate flagrantă. Își aminti un eseu pe care Barney i-l dăduse cîndva pentru Herschel. Era de Bruno Bettelheim și trata despre comportarea umană în „situații extreme". În cazul acela, era vorba de lagărele de concentrare, dar principiile erau aceleași. Presiunea extremă producea reacții surprinzătoare la cei oprimați.

Jack se ridică să vorbească, dar nu mai fu numit cu „numele său de sclav", ci fu denumit fratele Jamal.

– Avem „frați" care au fost în armată și pot să ne învețe cum să luptăm într-un război de guerilă. Avem copii instruiți în karate care sînt prea mici ca să lupte cu arma. Organizăm un curs pentru lupta din casă în casă. Dacă albii sînt pregătiți pentru război, atunci să fie război!

Aici fură aplauze și murmure entuziaste de adeziune.

Fratele Jamal se interesă dacă sînt întrebări.

Bennett ezită, apoi ridică mîna.

– Pot să vă întreb ce fel de dovezi aveți că albii se pregătesc de război?

Jamal-Jack răspunse:

– Am dovadă scrisă că armata Statelor Unite antrenează şapte unități – eşti atent? – *şapte* unități pentru a face față comportărilor „arogante" pe care le aşteaptă din partea noastră. Numai că noi avem de gînd să-i *strivim.*

Această declarație stîrni un nou val de entuziasm în rîndul participanților la adunare.

– De fapt, continuă vorbitorul privind spre Bennett, vreau să ne înveți primul ajutor şi, pentru că eşti chirurg, să pregăteşti un corp medical ca să trateze rănile de gloanțe. Frate, eşti cu noi?

Bennett fu uluit.

Jamal-Jack îşi reluă atacul:

– Haide, omule, ştii ce a spus Eldridge: „dacă nu faci parte din soluție, faci parte din problemă". În concluzie, frate Bennett, de ce parte *eşti*?

Se auziră murmure în adunare.

Bennett se sculă şi răspunse cît putu de calm.

– Sînt probabil cel mai în vîrstă de aici şi pot să văd lupta pentru egalitate, lupta noastră într-un fel de perspectivă. Micul oraş din Georgia unde am crescut avea un liceu pentru albi şi o maghernită pentru „negras". De atunci, şcolile şi chiar universitățile din Sud au fost integrate. Şi azi, avem un senator negru din Massachusetts...

– Opreşte-te aici, Unchiule Tom, lătră o voce supărată.

Era Jomo Simba, ceea ce în swahili înseamnă „leul". Ştim la ce-ți stă capul, domnule. Lîngă fundul omului alb.

Se auziră rîsete batjocoritoare din rîndul Panterelor şi Simba continuă.

– Sîntem aici pentru că ne-am săturat de tot rahatul ăsta cu „uite ce departe am ajuns". Ar fi mai bine să te corectezi şi să mergi drept, omule. Altfel, după bătălie, n-ai să fii decît o grămăjoară de praf negru.

Se auziră aprobări puternice.

– Foarte bine, înțeleptule, replică Bennett, să vedem dacă puteți răspunde la nişte întrebări grele. Întîi, la ce bun să ardem ghetourile, cînd cu asta ne dăm foc şi caselor şi locurilor noastre de muncă? A fost vreunul din voi tratat la Spitalul Yale din New Haven? Unde dracu' o să apelați dacă vreți să-l ardeți?

– Nu sînt decît doi doctori şi jumătate negri în tot spitalul, zbieră ascuțit o femeie.

– Aşa e, aşa e, răspunse Bennett. Totuşi spitalul îi *tratează* pe toți negrii din New Haven cînd vin la urgență.

– Şi ce fel de progres este ăsta? țipă femeia. Bennett continuă cu vocea coborîtă înadins:

– Dați-mi o secundă să vă spun o mică poveste. Cel care a pus la punct tehnica transfuziei sanguine a fost un medic negru, numit Charlie Drew, unul din cei mai strălucițți oameni care au trăit vreodată. În 1950 a fost rănit într-un accident de maşină în Alabama. Dar, pentru că era negru nu a fost admis într-un nenorocit de spital pentru *singurul lucru* care i-ar fi salvat viața, *o transfuzie de sînge.* Pricepeți? S-a lovit unul din voi de problema asta?

Nu răspunseră.

– Ce încerc să vă spun este că pot să înțeleg dorința voastră de a arde punțile din spate. Dar de ce dracu' ar vrea cineva să ardă punțile din fața lui?

Tăceau toți. Una din Pantere interveni.

– Nu ne interesează părerea ta. De fundul tău avem nevoie în linia-ntîi.

Bennett încercă să părăsească scena pe cît se putea de liniştit.

– Hei, oameni buni, spuse el încet, mi-ați dat o problemă grea şi-mi trebuie timp să mă gîndesc. Aş fi fericit să predau noțiuni de prim ajutor în ghettou, – ar fi foarte folositor. Dar nu sînt pregătit să pun o bombă sub scaunul lui Lyndon Johnson.

Apoi scuzîndu-se că are de lucru la spital, se îndreptă spre uşă. Jamal-Jack îl prinse pe coridor.

– Ascultă, Bennett, şopti el jenat, munca mea îmi aduce şaizeci şi nouă de dolari săptămînal şi am nevastă şi copii de întreținut. Nu o să vorbeşti nicăieri de această adunare...

– Bineînțeles că nu, Jack, nu-ți fă gînduri.

Bennett se grăbi pe scări pentru că îi era ruşine să fie văzut în Jaguarul său de nouă mii de dolari.

TREIZECI ŞI TREI

Momentul era rău ales pentru a intra în viața activă. Totuşi, în anii 1967 şi 1968 cei mai mulți din doctorii care absolviseră Facultatea de Medicină acum cinci ani scăpau în cele din urmă de servituțiile specializărilor şi ajungeau în sfîrşit

pe picioarele lor, onorați cu coroana omniştiinței, dar blestemați de conştiința limitelor puterilor lor.

Confuzia era atît de mare în această perioadă, încît conducătorii militari ajunseseră să se pronunțe asupra valorii vieții, iar medicii să redefinească momentul morții. Schizofrenia morală era contagioasă.

Generalul Westmoreland declara presei că orientalii, cum erau aceia pe care trupele lui încercau să-i omoare în Vietnam, acordau vieții mai puțină importanță decît oamenii din Vestul civilizat.

Negrii din oraşe participau la mişcări, spre mînia omului alb; totuşi, în mod paradoxal, cînd aceiaşi oameni îmbrăcau uniforma kaki şi-i mitraliau pe cei din Vietcong, generalii albi le atîrnau medalii pe piepturi.

Nimeni n-a concretizat mai mult această contradicție, această atitudine schizofrenică în fața violenței decît Cassius Clay (cum îl numeau oamenii albi) sau Muhammad Ali (cum îl numeau frații săi şi o mînă de liberali stîngişti). Marele luptător, stînd pe treptele centrului de încorporare, declară că nu-şi va folosi talentul de boxeur, pe care Dumnezeu i-l dăruise, în războiul împotriva vietnamezilor. Acela care intra cu plăcere în ring pentru a-şi anihila adversarii, refuza să participe la distrugerea unui popor, a unor oameni care nu puteau să-şi permită nici prețul unor mănuşi de box.

Lui Ali medicii i-au pus diagnosticul de inapt din punct de vedere mintal pentru serviciul militar. („Am spus că sînt cel mai tare, nu cel mai deştept"). Vremurile se schimbau.

Între timp, doctorii se întrebau „ce este moartea?" Cu alte cuvinte, cînd se puteau preleva organele unui om decedat, în aşa fel încît să poată fi folosite în transplant la un om bolnav?

Într-o țară atît de aproape de Polul Sud, încît era luminată uneori de aurora australă, doctorul Christian Barnard aştepta ca undeva să fie declarată o moarte pentru ca imediat să grefeze inima cadavrului într-un alt corp. La spitalul Groote Schuur, lîngă Capetown, chirurgii au adăugat o nouă dimensiune dezbaterii: a cui viață este mai importantă? Al treilea pacient al doctorului Barnard, un dentist alb din Capetown, a fost salvat de la moarte prin darul inimii din partea unui om „de culoare". Cum îl puteau acum clasifica pe acest pacient înțelepții aparhaidului? Ce parte din autobuz, ce toaletă, ce zonă din oraş putea fi folosită de Philip Blaiberg, pacientul cel mai celebru şi cel mai controversat al lui Barnard?

Pentru omenire, totuşi , prognoza era în general bună. În vreme ce transplantul inimii dintr-un piept în altul ocupa primele pagini ale ziarelor din 1967, în acelaşi an într-un laborator liniştit

din Cleveland Ohio, doctorul Robert White, luînd în întregime un creier de maimuță, îl transferă în cutia cranianã a alteia.

Perspectivele desfideau orice aşteptare.

Nu există pentru psihiatru zi în care să-şi fi terminat pregătirea, pentru că, într-un anumit sens, ea nu se termină niciodată. Într-adevăr, partea cea mai semnificativă a terapiei începe doar cînd pacientul se ridică din cenuşa inhibițiilor sale ca pasărea Phoenix, stă vertical şi umblă prin labirintul vieții zilnice cu psihicul devenit acum o busolă care îl va conduce în luarea hotărîrilor corecte.

Barney era cu inima îndoită, mîndria şi uşurarea alternînd cu tristețea şi neliniştea, înaintea şedinței finale cu doctorul Baumann.

Deşi analizarea sa ajunsese oficial la sfîrşit, era conştient că va purta în el întotdeauna emoții nerezolvate.

În cursul odiseei sale interioare de la o amintire la alta, Barney descoperise că boala şi moartea timpurie a lui Harold îl lipsiseră de tatăl de care avea atîta nevoie. Nu se mai putea schimba nimic.

Ajutorul doctorului Baumann îl adusese în situația de a înțelege ce făcea sau cel puțin *de ce* făcea un anumit lucru. Se putea baza în viitor pe cel mai mare dar al psihanalizei, – rara capacitate de a reacționa ca un adult.

Aceasta era partea bună; dar mai rămînea un colț în afara limitelor, un personaj în drama vieții sale care părea să fie prezent în aproape orice scenă şi a cărui funcție nu fusese explorată. Doctorul Baumann ştia foarte bine că Laura Castellano era departe de a fi fost un figurant. Pacientul său o descrisese atît de viu pe această fată, – nu numai calitățile ei şi sufletul ei frămîntat, – încît Baumann se întreba adesea cum era ea în realitate. Ştia că nu reuşise să-l ajute pe tînărul psihiatru să dezvăluie exact ce însemna pentru el această figură mitică.

Mai aveau cîteva minute de şedință şi Barney, asociind intrarea lui în al treizecilea an remarcă:

– Dar şi Castellano face treizeci de ani. Mă simt atît de vinovat că sînt optimist, cînd ştiu că ea este atît de nefericită.

Fritz interveni:

– Despre Laura....

Barney îl întrerupse.

– Presupun că gîndeşti că mă feresc de dumneata şi că poate nutresc, nu ştiu cum, sentimente romantice în privința Laurei. Dar nu este cazul.

Analistul nu răspunse.

– Adică am fost cinstit pe de-a-ntregul cu dumneata, doctore. Nu neg că o dată sau de două ori în toți acești ani în care am cunoscut-o să fi avut gînduri, hai să le spunem sexuale, în legătură cu ea.

Se lăsă o tăcere.

– Eşti sigur că nu acoperi ceva? întrebă direct Baumann.

– Sigur că sînt sigur. Dar, cu tot respectul, domnule, este vorba de o lume nouă. Astăzi,este posibil ca un bărbat şi o femeie să fie doar prieteni.

– Întotdeauna a fost posibil. Mă întreb doar dacă eşti sigur că aceasta este situația ta față de Laura.

– Aşa simte ea față de mine. Sînt sigur de asta.

– Dar dumneata?

– Nu ştiu. Într-adevăr, jur în fața lui Dumnezeu, că nu ştiu.

– Poate că ăsta este un lucru pe care rămîne să-l abordezi în viitor.

Deşi nu efectuase cele două psihanalize necesare admiterii sale la Institut, Barney avea totuşi dreptul să practice psihiatria generală, putînd consulta pacienți în afara spitalului, într-un cabinet privat.

Datorită relațiilor pe care şi le făcuse printre colegii mai în vîrstă, el a aflat că unuia din ei, Brice Wiseman, îi plecase în armată un tînăr psihiatru împreună cu care lucra.

Barney era frămîntat. Se aşează într-un scaun nou-nouț, închise ochii şi încercă să privească în sinea lui, pentru a afla ce-l preocupă.

Poate pentru că locul în care se găsea cabinetul lui Brice Wiseman era East Side, atît de aproape de Park Avenue, faimoasa stradă din New York pe care locuiesc privilegiații oraşului. Da, şi ăsta era un motiv.

Şi pe urmă, era mobilierul. Predecesorul lui adunase obiecte de artă exotice şi de artizanat şi transformase biroul într-un fel de muzeu al omului sărac.

„Dar asta era problema? Nici un om sărac nu se va trata într-o astfel de splendoare. Dacă aş fi simțit nevoia de ajutor cînd eram copil în Brooklyn, aş fi avut oare ocazia să nimeresc la capabilul doctor Livingston în cabinetul său situat între străzile Madison şi Park?“ Apoi se gîndi imediat în apărarea lui că el consulta la spital fără bani. Medită în continuare la cauzele posibile ale nemulțumirii sale.

Şi, în sfîrşit ştiu.

Nu era nici adresa, nici decorul, ci *tariful.* Neliniştea sa venea din faptul că trebuia să-şi aprecieze valoarea de medic şi s-o exprime în bani el *însuşi.*

Îi părea într-un fel ridicol că niciodată nu se gîndise la aceasta. Pînă acum, tot ce-şi dorise ca răsplată era o noapte de somn bun. Spitalul îi plătea un salariu, dacă se putea numi astfel, şi scrierile sale îi mai adăugau ceva. Cel puțin era vorba de o muncă ce se putea măsura.

Dar cum putea să se estimeze el însuşi? Cum putea să pună un preț creierului său? Dacă oamenii pe care îi consultă un psihiatru sînt într-o stare grea, cum ar putea oare să le impună încă o povară? Este adevărat că Freud consideră că sacrificiul financiar este un stimulent pentru reuşita tratamentului. Dar nu *tot* ce a spus maestrul era valabil. Pentru că dacă şi-ar fi făcut propriul său examen, nu-şi trimitea o factură lui însuşi.

Barney îşi dădu seama că se refugiază în amintiri din copilărie. Îi reveni în minte conversația lui Luis Castellano cu mama unui copil căruia îi pusese la loc brațul rupt.

– Cît vă datorez, doctore? spunea ea.

– Cinci dolari este prea mult pentru dumneata? întrebase el.

– Nu, nu, răspunsese femeia, ezitînd. Este bine dacă vă dau o parte acum şi o parte altădată?

Şi Luis, liniştind-o:

– Cincizeci de cenți pe săptămînă este foarte bine, dar nu mă grăbesc. Mai vorbim despre asta cînd o să-i scot ghipsul copilului.

Dar Luis nu avea de plătit o chirie mare pentru cabinet şi jumătate din salariul secretarei.

– Înțeleg cum te simți, spuse Brice a doua zi. Dar chiar dacă ai fi Rockefeller şi ai avea toată bunăvoința din lume şi tot va trebui să fixezi un tarif. Asta îi face pe bolnavi să te ia în serios. Este demonstrat în literatura medicală, nu numai de Freud, ci şi de Ferenczi şi mulți alții. Bineînțeles, vei face excepții pentru cei săraci. În locul tău, mi-aş pune un tarif între douăzeci şi treizeci de dolari pe şedință.

Conştința lui Barney nu era încă pe deplin împăcată.

– În Babilon doctorul era plătit numai după ce-şi vindeca pacientul.

Wiseman rîse:

– Hammurabi a făcut această lege în anul 1800 înainte de Hristos. Astăzi cred că Asociația Medicilor Americani ar considera-o puțin cam demodată.

Brice reveni asupra subiectului. Gîndeşte-te că efectuezi un serviciu. Consideră-te, dacă vrei, ca un şofer de taxi transportînd un pacient de la boală spre sănătate. Aparatul de kilometraj trebuie să marcheze.

Fără să vrea, Wiseman nimerise peste experiența de taximetrist a lui Barney. Acesta zîmbi larg.

– Singura diferență este că noi nu luăm bacşişuri, nu-i aşa Brice?

Wiseman surîse şi adăugă:

– Numai dacă pacientul ne dă un pont la bursă sau la curse.

În primăvara anului 1967, erau aproape jumătate de milion de soldați ai Statelor Unite în Vietnam, puțini din ei înțelegînd pentru ce luptă. Între timp, pe întinsul Statelor Unite existau tot atîția protestatari care manifestau împotriva intervenției în Asia de Sud-Est. Generalul Lewis B. Hershey, şeful centrului de recrutare, anunță că aceia care primiseră scutire de serviciu militar pentru studii îşi vor pierde acest avantaj dacă vor fi descoperiți ca participanți la mişcarea împotriva războiului. Mulți medici care trebuiau să-şi îndeplinească îndatoririle militare erau puşi în fața unei hotărîri cu carecter moral cînd erau solicitați să meargă în Vietnam. Mulți tineri americani care primiseră ordin de chemare se constituiau în refugiați şi plecau din țară. Canada şi Suedia deveniră deodată țările preferate de acești dezertori.

Dar erau şi alte căi de a scăpa de armată. O adeverință medicală prin care un tînăr era declarat inapt pentru serviciul militar, de exemplu. Pentru că certificatele de instabilitate mintală erau cele mai convingătoare, Barney se găsi deodată presat din toate părțile.

Ce fel de doctor mai era el dacă declara că un om sănătos era bolnav. Cu Laura discuta la nesfîrşit asupra acestui subiect în „consultațiile" lor de după miezul nopții.

– Mulțumesc lui Dumnezeu că băieții cu care am de-a face au vîrsta de numai cîteva zile, comentă ea, aşa că nu-mi bat capul cu asta.

– Nu fi atît de sigură, Castellano; după cum merg lucrurile războiul ăsta poate să țină pînă se fac mari.

– Oricum, tu eşti în focuri *acum,* ce ai de gînd să faci?

– Îl declar pe generalul Westmoreland bolnav mintal şi atunci întregul război devine o nebunie.

– Sînt de acord cu tine şi te înțeleg în ce situație te afli. Nu a pomenit nicăieri în jurămîntul lui Hipocrat că un doctor poate minți ca să-i scutească pe pacienți de a lupta. Nu există nici precedent moral.

– Ba *există,* răspunse Barney. Procesul de la Nürnberg a arătat că morala depăşeşte conceptul de națiune. Şi nu uita că dacă aceşti oameni îşi dau foc la ordinul de mobilizare, vor fi aruncați în închisoare. *Asta* nu este imoral? Doctorii trebuie să

salveze vieți şi pe cine îl declar inapt nu va merge acolo să omoare sau să fie omorît.

– Barn, îți asumi un mare risc. Te admir. Ce boli ai de gînd să le treci pe certificate?

– Am să le trec orice cred că li se potriveşte: schizofrenie, tendințe homicide...

– Cred că inşii cu tendințe homicide o să fie pe *placul* lor.

– Pentru că veni vorba de ucigaşi, întrerupse Barney, ce mai face jigodia de bărbatul tău?

– Nu ştiu ce face la Washington.

– Nu asta vreau să ştiu. Ce mai faceți voi doi?

– Nu ştiu, răspunse ea, sîntem la un punct mort. Oricum se întoarce acasă astă seară.

– Nu crezi că te-a aruncat de colo-colo ca pe o păpuşă stricată? Felul tău de a reacționa la asta este auto-destructiv. De ce nu-i dai un fel de ultimatum?

– Uite, Ben, i-am expus condițiile mele foarte amicale de divorț şi nu le-a acceptat. Spune că-i convine aşa cum stau lucrurile. Sincer, în ce mă priveşte, sînt prea obosită să-mi mai pese.

Laura era aşa de atentă la conversație încît nu băgă de seamă intrarea lui Palmer în odaie.

– Cred că eu sînt de vină pentru depravarea lui. Cred că intenția lui este să se răzbune pentru viața mea „liberă" de pînă la căsătorie.

– Doamne, Castellano, ai un talent de a da vina întotdeauna pe tine.

În acest moment Laura țipă.

– Hei, ce dracu' se întîmplă? întrebă Barney.

Ea se întoarse şi se simți uşurată, văzîndu-l pe Palmer care tocmai o ciupise de ceafă. O ținea cu brațul pe după mijloc. Ea îl asigură pe Barney.

– Este doar năbădăiosul meu de bărbat, care face pe Dracula. Cred că trebuie să întrerupem.

– Bine, Castellano. Adună-ți curajul ca să pui lucrurile la locul lor.

Ea închise telefonul.

Deodată, Palmer începu să-i descheie nasturii de la bluză, murmurînd pe un ton pe care ea nu-l mai auzise de ani de zile.

– Chiar mi-ai lipsit, Laura.

După treizeci de minute, stînd în fața focului, Laura îl sărută:

– Aceasta este cea mai mare convertire de la cea a apostolului Pavel întîmplată pe drumul Damascului.

– Laura, ştii că te-am iubit întotdeauna. Am fost ca un adolescent întîrziat. Nu pretind că ți-am fost credincios la

Washington. Acolo e un fel de carnaval sexual. Sper că nu ai văzut în ziare relatarea aceea urîtă despre mine şi Jessica Forbes. S-a întîmplat doar că am stat lîngă ea la o masă. Dar fiind fiică de senator, este o pradă pentru bîrfă.

Laura se întreba dacă această „mărturisire" nu era şi un mod ieftin de a se lăuda. Ea dorea însă atît de mult să creadă în dovada dragostei sale reînnoite.

– Ascultă, Palmer, răspunse ea, nu trebuie să-mi dai nume, funcţii şi măsuri de sutien. Să spunem doar că noi doi ne-am luat vacanţă de la monogamia noastră.

El încercă o întrebare.

– A fost cineva... mai deosebit în viaţa ta?

– De ce să nu schimbăm subiectul? spuse ea amabilă, ştiind că dacă ar fi fost sinceră în privinţa lui Robbie i-ar fi jignit lui Palmer amorul propriu. Cît stai?

– Am o permisie de două săptămîni. El adăugă dulce: Dacă poţi să-ţi faci şi tu un timp liber mi-ar plăcea să stau cu tine cît mai mult.

– Aş putea să-mi aranjez o zi sau două.

Chiar atunci sună telefonul. Nici unul din ei nu mişcă.

– E probabil pentru tine, şopti el.

– Lasă-l, nu vreau să destram vraja.

Telefonul continua să sune.

– Du-te, Laura, eşti medic şi poate fi o urgenţă importantă.

În vreme ce se îndrepta încet spre telefon, Laura simţea privirea lui care o urmărea.

– Alo, aici este doctor Castellano.

– Salut Laura, este iubitul tău Robbie, pot să te ispitesc cu un pahar şi cu nişte muzică?

– Îmi pare rău, sînt prinsă, te văd mîine după vizita de dimineaţă.

– S-a-ntîmplat ceva, sau te deranjez?

– Mulţumesc. Ai înţeles. Mulţumesc.

– Da, da, spuse el neconsolat, te văd mîine de dimineaţă.

Ea putu auzi dezamăgirea din vocea lui.

– Cine era? întrebă Palmer cînd ea reveni lîngă foc.

– Nimic important.

– Pot să te întreb ceva?

– Sigur.

– Iei pilula?

Laura zîmbi forţat.

– Nu-mi spune că vrei să mă fereşti. Oricum să ştii ca să te liniştească, o iau cu regularitate.

O expresie fugară trecu peste fața lui Palmer, voind să spună: în favoarea cui folosești anticoncepționale de cîteva luni încoace?

– Dacă te oprești, cît durează pînă să poți rămîne însărcinată?

Laura rămase fără glas. Răspunse ca din carte.

– Sistemul endocrin este greu de planificat. Uneori dacă se întrerupe pilula durează șase sau șapte cicluri – sau chiar un an. Sînt cazuri cînd întreruperea stimulează fertilitatea imediată.

– Să sperăm că faci parte din a doua categorie, zise el.

Ea nu-și revenea din surpriză.

– De ce o dorință subită și atît de mare de a deveni tată?

– Vezi, mici unul din noi nu întinerim; femeile trebuie să aibe primii copii pînă la treizeci și ceva de ani. Și dacă secundariatul tău se încheie anul acesta și nu o să ai un program atît de îngrozitor, ai putea să te gîndești la asta.

– Dar care este motivul tău real, Palmer?

– Aș vrea un moștenitor care să-mi ducă numele mai departe.

– Nu, vreau motivul adevărat, ceru Laura. Vreau întregul adevăr.

O privi drept în ochi și mărturisi cu un pic de neliniște:

– Voi fi transferat... Nu știu cînd... Voi merge în Vietnam.

– Laura, cred că-ți bați joc de mine.

– Îmi pare rău, dar trebuie să fac asta.

– Bine, dar te-a tratat ca pe un gunoi; acum îl lași să intre din nou în viața ta și să te înnebunească din nou?

Robbie era scos din sărite. Laura, la cafea, tocmai îi spusese că ei nu mai trebuie să se vadă decît ca prieteni. Robbie putea să facă față acestei perspective. Era adult și în diferite perioade ale vieții sale cîștigase și pierduse. Divorțase și avea doi copii rămași în aer, ceea ce dovedea că trecuse prin multe.

Dar ideea ca o femeie ca Laura să se gîndească să se întoarcă la Palmer, după felul mizerabil în care o tratase, îl depășea cu totul. Mai ales că știa din experiența lui, că adesea ceea ce ținea împreună un bărbat și o femeie erau sentimentele de inferioritate, chiar dacă ambii erau conștienți că aceasta îi distruge pe amîndoi.

Robbie considera că el este mai bun pentru ea decît soțul ei. El văzuse o fetiță în această femeie, ceea ce îi trezise instinctul de protecție. Acum vine acest ticălos de Palmer, îi face doar un semn și ea se întoarce la el ca s-o mai chinuie. Judecînd atent, poate că Laura vrea să fie nenorocită. „Hai,

Robbie", îşi spuse el, „las-o să plece. S-ar putea să te scuteşti de un necaz".

Toate astea îi trecură prin minte în camera asistentelor. El era mulțumit că a rezistat primului lui impuls de a o certa. Era mai calm acum, mai rațional.

– Eşti sigură că ai luat hotărîrea cea mai bună? întrebă el.

– Nu am luat nici o decizie, Rob.

– Vrei să spui că alegerea dintre mine şi el nu ți-a creat nici o problemă?

– Nu, nu a fost *alegere,* Rob. Palmer este soțul meu. M-am gîndit mult înainte de a mă căsători cu el.

– *Ai* de ales, ştii bine că m-aş căsători cu tine.

Laura îi luă mîna cu tandrețe.

– Robbie, ascultă. Ceea ce am trăit noi împreună a fost frumos şi țin foarte mult la tine. Dar, pe cinstite, îți este mai bine fără mine. Sînt bună pentru un amor, dar nu sînt prea bună ca soție.

Robbie suferea atît pentru ea cît şi pentru el.

– Laura, te rog să mă asculți atent. Acesta este discursul meu de închidere. Tăcu, trase aer în piept şi spuse încetişor: Dumnezeu ți-a jucat o festă urîtă. Ți-a dat totul. Şi a fost atît de surprins de ce-a făcut, încît a uitat să-ți dea şi încrederea în tine. În regulă, nu am fost eu omul potrivit. Nu-mi va fi uşor, dar o să fac față. Sper doar, că, într-o zi, cineva va turna puțină înțelepciune în capul acela atît de frumos al tău, ca să te facă să te *iubeşti* pe tine însăți.

Se întoarse ruşinat că i se văd lacrimile şi plecă.

TREIZECI ŞI PATRU

În prima parte a toamnei anului 1968, mişcarea Puterea Neagră realiză la propriu o victorie olimpică.

La campionatele desfăşurate în oraşul Mexico la înălțimea de aproape două mii de metri, atleții americani Tommie Smith şi John Carlos cîştigară medaliile de aur şi de argint în cursa de două sute de metri. Sus pe podium, în momentul în care orchestra executa imnul Statelor Unite, cei doi atleți ridicară

pumnii în mănuşi negre în semn de protest faţă de modul în care America îi trata pe fraţii lor.

Această nouă furie pornise încă din anul precedent cînd Rap Brown devenise preşedintele Comitetului de Coordonare al Mişcării Nonviolente a Studenţilor. În discursul său de investire el propuse să fie asasinată doamna Bird Johnson, soţia preşedintelui S.U.A., ceea ce arăta cît de puţin mai rămăsese adevărat din denumirea grupului său...

El introduse de asemenea o nouă temă în dogma militanţilor: antisemitismul. Deodată evreii americani erau priviţi ca primul factor al oprimării omului negru.

Era o tactică stranie pentru organizaţii ca acestea care fuseseră în mare măsură sprijinite de rezidenţii vechilor ghetouri din Germania.

Pentru Herschel Landsmann acest fapt era ca o sabie înfiptă în inimă. El fusese pînă acum un susţinător pasionat şi generos al cauzei negrilor. El şi Hannah se simţeau trădaţi, dar marea lor nelinişte, atît de tulburătoare încît nu încercau nici să şi-o destăinuie, era legată de spaima că relaţia lor cu Bennett va avea de suferit.

Barney scrise deja două sute de pagini din cartea lui „Sufletul unui campion" – şi nu mai putu să reziste cererii insistente a lui Bill Chaplin de a vedea manuscrisul. Şi cu mare emoţie, i-l înmînă.

În seara aceea, el îl sună pe Bill Chaplin la fiecare jumătate de oră ca să-i afle părerea.

– E bun, Bill, adică merge? Sau e prost? E pretenţios, e superficial?

Editorul îi replică:

– Ascultă, nu pot să citesc dacă nu mă laşi. De ce nu iei o pastilă ca să dormi?

– Nu vreau pastilă, vreau să ştiu ce crezi.

Paginile pe care i le dăduse lui Bill conţineau observaţii analitice asupra diferiţilor campioni cum erau alergătorul Jesse Owens, boxerul Joe Louis şi Roger Bannister, primul om care alergase o milă în mai puţin de patru minute. Ele includeau un interviu luat cu cîteva zile înainte de moarte lui Donald Campbell, cel care stabilise recorduri de viteză atît pe uscat (64 km/oră), cît şi pe apă (276 mile/oră). Acesta era un caz interesant deoarece tatăl lui Campbell fusese un alergător, primul care trecuse de 480 km/oră pe uscat. Era ceva în genele lor? Ceva în psihic? Cum se simţea el cînd îl „învingea" pe tatăl său?

Dar Barney bănuia că cel mai bun capitol era cel despre eroul său din copilărie, Jackie Robinson, nepotul unui sclav şi primul care a depăşit bariera de culoare în baseball.

La unsprezece şi jumătate, Bill îl sună la telefon.

– Manuscrisul e formidabil, exclamă Bill.

– Vrei să spui că-ţi place? întrebă Barney cu neîncredere.

– Nu, îl *iubesc*. Cît de repede crezi că poţi termina şi restul?

– Ascultă, replică Barney, uneori uiţi că sînt doctor în activitate.

– Ştiu, ştiu, admise Chaplin, dar trebuie să-l avem pe lista apariţiilor din primăvară. Dacă este vorba de bani, pot să-ţi dau un alt avans aşa ca să-ţi poţi lua un an de vacanţă şi să te concentrezi pe scris.

Fu o pauză. Lui Bill i se păru că se întrerupse convorbirea.

– Barney, eşti pe fir?

Barney răspunse cu o voce care nu reuşea să ascundă resentimentul.

– Dragă Bill, dă-mi voie să-ţi spun pentru a milioana oară că un psihiatru este un fel de tată pentru o familie mare. Pacienţii noştri nu sînt ca aceia care intră la o operaţie şi pe urmă pleacă după o săptămînă. Cînd ei intră în legătură cu mine, eu mă angajez faţă de ei să fiu cu ei cînd au nevoie de mine, chiar dacă asta durează *ani* de zile. Ţi-ar plăcea ca un pilot să-şi înceapă vacanţa în timp ce tu eşti în mijlocul Atlanticului?

Bill simţea că merită mustrarea.

– Îmi pare rău, Barn, îmi pare rău că m-am ambalat. Înţeleg priorităţile tale. Pot să-mi retrag oferta fără alte gînduri?

– Sigur, nici o problemă

– Bine, Barn, spuse editorul, atent să nu supere, dar nu înainte de a adăuga: Totuşi dacă ai putea să termini pînă în august...

– Noapte bună, Bill.

– Acum cîteva clipe am omorît un om – ce dracu' pot să mai fac?

Era ora două după amiază. Tim Bluestone, intern la secţia de medicină internă, era distrus. Superiorul său, Seth Lazarus, încercă să-l calmeze.

– Hei, uşurel Tim, încearcă să te stăpîneşti. Stai jos şi spune-mi ce s-a întîmplat.

Tînărul medic se supuse ca un automat. Apoi îşi îngropă capul în mîini.

– Hristoase, sînt un ucigaş, gemu el.

Tim îşi ridică faţa şi-şi şterse ochii cu mîneca.

– Este doamna McNaughton. Ea era...

– Ştiu, îl întrerupse Seth. Era programată pentru un examen mîine. Continuă...

– Asistenta îi făcea un examen de rutină şi a observat că tensiunea arterială scade foarte mult, atunci m-a chemat din camera de gardă. Am alergat şi am văzut cu ochii mei că avea o stare hipotensivă gravă. Avea fața albastră...

Se întrerupse şi spuse: Mă simt groaznic, ştiu că trebuia să te chem, Seth, nu m-ai fi lăsat să greşesc. Privi pierdut spre şeful său. Seth spuse simplu:

– Continuă...

– Am crezut că ştiu ce am de făcut. De fapt, chiar ştiam, doar că...

Se opri din nou la jumătatea frazei, căci trebuia să recunoască o greşeală fatală.

– I-am cerut asistentei să-mi aducă aramină care ştiam că o să-i mărească tensiunea.

– Corect, un agent vasopresor era indicat. Pînă aici nu văd nici o eroare.

– Asistenta mi-a adus şase fiole, le-a lăsat şi a fugit pe hol pentru că cineva avea hemoragie. Cred că o parte din greşeală este şi a ei pentru că trebuia să-mi aducă aramină mai diluată. Nu, *eu* trebuia să mă uit mai atent la fiole. Dar eram aşa de obosit încît nu mai ştiam ce fac. I-am introdus bolnavei intravenos conținutul unei fiole şi am aşteptat un răspuns. Nu a venit. Apoi deodată tensiunea i-a crescut foarte tare şi am intrat în panică. Putea să facă un infarct sau o hemoragie cerebrală.

– Aşa că ți-ai pierdut cumpătul şi i-ai mai dat o fiolă, anticipă Seth.

Tim dădu din cap.

– Apoi deodată a cedat. Se opri. Apoi murmură: Era moartă. În cele din urmă am făcut ce trebuia să fac la început. I-am scos fişa. De abia atunci am văzut că era o diabetică avansată...

– Mişcare greşită, comentă Seth obiectiv. Aramina este contraindicată la diabet pentru că vasele bolnave deja se contractă şi atunci se întrerupe circulația.

Tim începu să lovească masa cu pumnii.

Seth se sculă şi spuse încet.

– Ai mai spus cuiva?

Tînărul negă din cap.

Fără alt cuvînt, Seth se duse la patul doamnei McNaughton, cu Tim în spatele lui. Ceilalți pacienți dormeau. Seth examină atent semnele vitale, inclusiv ochii cu ajutorul unui fascicul luminos. Se uită spre Tim şi spuse:

– Ai dreptate, aş spune că a avut un infarct cerebral masiv.

Tim stătea nemişcat, paralizat de sentimentul vinovăției.

– Du-te în birou şi aşteaptă-mă. Eu mă duc să-i spun asistentei de serviciu să aibă grijă de toate. Apoi vom scrie împreună certificatul de deces.

Pentru un moment, nici unul nu spuse nimic.

Apoi Tim repetă cu o voce slabă şi speriată:

– Am omorît-o, Seth. Nu-i aşa?

La care Seth spuse simplu:

– Ne vedem în birou. Şi plecă.

În camera de gardă Seth găsi peste un sfert de oră un aer gros ca ceața londoneză. „Cred că Bluestone a fumat cîte două țigări deodată", îşi spuse el. Îi întinse lui Tim un stilou şi certificatul.

Tim privi fără să spună o vorbă.

– Hei, semnează-l, Bluestone, îl grăbi Seth.

– Tu, dai cauza morții infarctul cerebral masiv?

– Da, aşa este corect.

Tim îl privi cu muşchii feței contractați şi spuse:

– Ştii al dracului de bine că *eu* am fost cauza morții.

– Ascultă, Bluestone, nu există doctor pe lume care să nu fi pierdut un pacient prin eroare umană. Mai ales dacă a stat nedormit atîtea nopți, ca tine. Certificatul nu minte. Seth se opri, apoi preciză: Doar că nu spune tot adevărul.

Tim îşi privi şeful cu recunoştință.

– Mulțumesc, Seth, n-o să uit niciodată asta.

Se aşternu liniştea între ei cîteva momente. Apoi Tim întrebă, şovăielnic.

– Spune-mi Seth, tu ai omorît vreun pacient vreodată, vreau să zic din greşeală?

Seth îşi cîntări cu grijă răspunsul şi replică:

– Ți-am spus că toți pățim asta.

Cariera lui Barney, odată cu buna sa dispoziție era în progres evident. El folosi ceea ce fusese un avans de-a dreptul princiar din partea lui Bill Chaplin ca să-şi plătească prima rată pentru un apartament în Gainsborough House. De la fereastra salonului său putea admira o pajişte întinsă, cu gazon îngrijit, care era chiar la intrarea în Central Park.

Mai mult chiar, de cîte ori urca în ascensor era în compania sau a unui scriitor, unui muzician sau a unui actor celebru. Nu-i venea să creadă că a atins în cariera lui această înălțime şi micul băiat din el era adesea ispitit să-i ceară vecinei sale de la

etajul nouă să fredoneze cîteva măsuri din ceea ce cînta ea la Metropolitan Opera.

– Am veşti grozave!

– Ar merita să fie, dacă te gîndeşti că-i miezul nopții.

Barney, care lucrase pînă tîrziu la fişele pacienților tocmai adormise, cînd telefonul lui Bill Chaplin îl trezi.

– Ascultă, reluă Bill entuziasmat, am luat masa în seara asta cu un ştab de la „Sports Illustrated". Săptămîna trecută le-am trimis capitolul tău despre Jackie Robinson şi vor să-l publice în ediția lor suplimentară pentru baseball din aprilie. Asta ca să arate cît de mult a evoluat publicația lor. Barney, nu-ți dai seama ce-ar putea asta să însemne!

– Dar, Bill capitolul meu este mult prea lung.

– Bineînțeles că mai taie din el, băiatule. Şi nu te îngrijora, m-am asigurat că tu vei fi acela care va avea dreptul să aprobe versiunea finală.

– Grozav, Bill, răspune Barney. Dar, nu te supăra, dar acum vreau să dorm. Mîine dimineață la şapte fără un sfert îmi vine primul pacient.

– Aşa e la New York, Barney, continuă Bill. Oamenii înnebunesc la orice oră din zi. Uite, îți dau o idee pentru noaptea asta. Cînd va apărea cartea, viața ta va deveni un adevărat *scenariu*...

Barney era prea obosit ca să-i mai pese de scenariu.

– Noapte bună, Bill şi vise plăcute.

– Nu visez niciodată. Iau pilulele acelea straşnice de culoare roşie, care îmi fac vid total în creier.

– Minunat, spuse Barney în loc de rămas bun. Dar cînd aşează receptorul se gîndi: „Noroc, Chaplin! Cînd creierul tău se va transforma într-o gelatină, o să fii fericit că ai folosit seconal".

Lance Mortimer era probabil singurul om din Los Angeles care putea face o adunare întreagă să se prăpădească de rîs fără să spună nici un banc.

El descoperise că unul din avantajele de a deveni anestezist era că ajungeai să fii invitat la seratele hailaifului din Beverly Hills, unde altfel nu ai fi putut ajunge. Chiar tatăl său, un scenarist plin de succes, nu fusese niciodată onorat de clasele înalte ale societății Hollywoodului. Ca musafir, Lance avea o calitate deosebită, aceea de a se prezenta nu numai cu două fete frumoase, dar şi cu un tub.

Un tub de gaz anesteziant, protoxidul de azot, cunoscut sub numele de gaz ilariant.

Lance îşi alesese specializarea numai după o îndelungă cercetare şi intensă deliberare.

În primul rînd, a eliminat specialităţile dificile. Ca obstetrica, de exemplu. Cine vrea să se scoale în mijlocul nopţii? Şi, de fapt, cine vrea să meargă în casele altora altfel decît la o serată? Acest mod de a judeca scotea de pe listă şi medicina internă.

Iar chirurgia – prea multă muncă de salahor, fără să mai vorbim că responsabilităţile erau prea mari.

La un moment dat îi surîdea dermatologia. În primul rînd nu eşti chemat la toate orele din zi şi din noapte, nu-ţi mor pacienţii. Nu ai nevoie să ţii minte o listă întreagă de medicamente. Lance ştia că pacientului îi dai fie cortizon, fie penicilină. Dacă nu ai imaginaţie şi nici nu eşti ahtiat după cîştig, îi spui simplu pacientului că boala de piele se va vindeca probabil de la sine.

Se făceau bani frumoşi în dermatologie – un tip pe care-l cunoştea îşi transformase cabinetul din Beverly Hills în cinci mini-cabinete separate, fiecare cît un dulap de ţinut mătura. El trecea de la cutie la cutie, aruncîndu-şi ochii uneori prin lupa din mînă asupra unei erupţii, unei veruci sau altui simptom. Apoi punea un diagnostic instantaneu şi-i spunea pacientului ceva scurt şi amabil. După care o soră le înmîna toate reţetele şi formularea de asigurare, precum şi programările pentru săptămîna următoare.

Singura problemă care-l decise pe Lance fu faptul că dermatologia era plicticoasă. Să vezi – cu mici variaţii – de o sută de ori pe săptămînă aceeaşi erupţie e ca şi cum ar fi trebuit să te uiţi la acelaşi tablou tot timpul. Dacă ai fi nevoit să-l priveşti ore întregi zi după zi, chiar şi zîmbetul Monei Lisa te va scoate din sărite.

Următoarea specialitate – urologia. Studii recente publicate în „Medical Economics“ arătau că specialiştii în aparatul genitourinar erau cotaţi pe locul întîi în arta de a se îmbogăţi. Nici aici nu era nevoie să vizitezi bolnavul acasă. Numărul de pacienţi pe oră era de asemenea bun ca şi în dermatologie, nu pierdeai pacienţii pentru că dacă depistai un caz de cancer îl trimiteai direct la chirurg sau la oncolog. Dar munca era grea şi răspunderea destul de mare. Trebuia să fii la curent cu literatura, să stăpîneşti noile tehnici şi să iei lucrurile în serios. Mai mult, unii pacienţi s-ar putea să fie chiar bolnavi, uneori să şi moară (deşi pe masa de operaţie a altuia). Şi ideea de a-şi petrece ziua privind în fundul acestora cu cistoscopul nu-l entuziasma.

Sarcina anestezistului îi părea lui Lance mult mai atrăgătoare: să-l aduci pe pacient într-o stare comodă de

relaxare a muşchilor, să-l faci să adoarmă liniştit şi să-i ţii respiraţia stabilă. Între timp, la celălalt capăt al mesei, chirurgul în permanentă încordare se sforţează să taie, să grefeze şi să coasă mereu, riscînd. Dacă operaţia nu reuşeşte, aproape totdeauna vina cade pe chirurg.

Tot timpul, prietenosul anestezist nu face altceva decît controlează respiraţia şi tensiunea arterială. Cînd operaţia este încununată de succes, pacientul se trezeşte plin de recunoştinţă în faţa darului vieţii. Mai mult, anesteziologia este bine recompensată. Programul este flexibil. Pacienţii nu sînt capabili să se plîngă, să te contrazică şi nici cel puţin să te întrebe. Poţi să-ţi aranjezi un program în aşa fel încît să ai timp liber ca să trăieşti o viaţă normală, agreabilă.

Şi să fii invitat la seratele › vîrf, datorită farmecului personal şi al protoxidului de azot.

Zilele lui Barney erau acum atît de pline încît uitase că revista „Sports Illustrated“ avea să-i publice articolul despre Jackie Robinson. Într-o sîmbătă dimineaţă, spre sfîrşitul lui februarie, la întoarcerea de la o consultaţie de două ore cu un pacient care-l chemase în noaptea trecută înnebunit de spaimă, tocmai îşi punea costumul pentru jogging, cînd sună telefonul.

– Alo, doctorul Livingston? Îmi pare rău că vă deranjez sîmbăta, numele meu este Emily Greenwood. Sînt de la „Sports Illustrated“. Cred că ştiţi de ce vă sun.

– Sigur. Revista dumneavoastră amputează, mă rog, să zicem aşa, „editează“ un capitol din cartea mea.

– Să spunem mai bine aşa: trebuie să tăiem, dar nu să mutilăm. Vă convine să aduc textul propus la dumneavoastră acasă, astăzi? Lucrăm contra cronometru.

– Cît timp am la dispoziţie?

Ea ezită şi răspunse ca şi cum s-ar fi scuzat: pentru că e vorba de lucruri care pot aştepta, credem că o să intre la tipar luni.

– Cum? Este ridicol.

– Vă rog, doctore Livingston, sîntem o revistă de ştiri şi articolul dumneavoastră va apărea cînd va fi elaborat. Cred că vă va plăcea cum a fost scurtat.

– Bine, în cazul acesta, trimiteţi-l prin cineva.

– Foarte bine. Va fi la dumneavoastră în jumătate de oră.

Barney se duse la birou, scoase exemplarul său şi începu să recitească ceea ce scrisese cu luni înainte.

După douăzeci şi cinci de minute auzi clopoţelul de la intrare. În uşă se găsea o tînără mignonă cu ochi mari căprui şi păr roşcat.

– Salut, sînt Emily Greenwood, sînteți doctorul pe care-l caut?

– Exact, răspunse Barney, încercînd să-şi ascundă decepția că este privit ca un scriitor de mîna a doua care poate avea de-a face doar cu ajutorul de editor.

– Am manuscrisul, spuse ea veselă, întinzîndu-i un plic din hîrtie pînzată.

– Grozav, nu vrei să bei o ceaşcă de cafea?

– Cred că trebuie s-o fac, răspunse ea zîmbind, pentru că nu putem să vedem textul pe care l-am scris, aici în vestibul.

– *Dumneavoastră* sînteți editorul meu? exclamă el.

– N-ai să crezi. Nu mi-aş fi lăsat unul din asistenți să facă asta. E o proză foarte bună

Lauda, dacă era, netezi penele lui Barney.

– Intrați... intrați, spuse el cu o curtoazie exagerată. Ia loc la ceea ce numesc eu masă, în timp ce eu o să fierb nişte apă.

– Perfect, răspunse Emily, intrînd în salonul lui Barney. Grămezi de haine erau împrăştiate peste tot, fiecare sugerînd sfîrşitul unei activități – şort şi pantofi de jogging, ciorapi asortați şi o rachetă etc.

– Sper că-ți place ness-ul, strigă el din bucătărie.

– Tu eşti doctorul şi ştii ce e mai bun.

El apăru imediat cu două ceşti cu cafea şi punîndu-le pe masă zise:

– Cred că trebuie să-mi cer scuze.

– Nu-ți face griji, mi se întîmplă mereu. Toată lumea mă confundă cu propria mea secretară. Probabil din cauza entuziasmului meu copilăresc, pentru sport. Dar de ce să nu existe şi o femeie mare jurnalist sportiv, aşa cum a fost Grantland Rice? Eu cred în ce a spus Virginia Woolf despre „spiritul androgin".

Barney gîndi: „iată o aluzie abilă" şi răspunse arătînd că ştie sursa:

– „Camera pentru sine", care a fost un eseu important pentru femeile scriitoare. Există multe date clinice care arată că fiecare din noi are nevoie de calitățile sexului opus, pentru a putea desfăşura o activitate de creație.

– Bine, spuse Emily, eu nu sînt chiar Virginia Woolf.

– Foarte bine, nici eu nu sînt Sigmund Freud.

– Perfect. Ea surîse. Acum, că am schimbat între noi saluturi de umilință, să ne punem mănuşile şi să ne luptăm pentru forma articolului tău.

Şi se luptară; lui Barney fiecare tăietură îi părea o amputare.

– Emily, nu, nu. Aceasta este cea mai perfidă lovitură.

– Hai, Barney, trebuie să scoatem în evidență sentimentele profunde ale lui Robinson pe care le-a avut în prima zi cînd a intrat în divizia A. Nu eşti de acord? Ea îl fixă cu ochii aceia mari, căprui.

– Sincer, Emily, dacă te mai uiți aşa la mine, am să sfîrşesc prin a te lăsa să tai tot, în schimbul numărului tău de telefon.

– Ei, haida de, îl certă ea ca un antrenor de fotbal. Hai să terminăm partea asta odată.

– Ascultă, Em... Nu te superi dacă îți spun aşa.

– Deloc, e prima literă din cuvîntul mamă, aşa că îmi dau seama că pentru tine are o semnificație psihologică. Dar nu-mi spune pînă nu terminăm treaba. Propun să începem cu scena în care Robinson intră prima oară în biroul lui Branch Rickey. Este o parte impresionantă.

– Cum aşa?

– Vreau să spun că nu ştiu ce crezi tu, dar toți care-şi aduc aminte de Jackie din anul acela nemaipomenit – cînd era insultat din tribune şi i se arunca în cap cu mingi – ştiu că el era mai presus de orice. Părea atît de nobil pentru că niciodată nu s-a înfuriat şi nici nu a simțit nevoia de a răspunde cu aceeaşi monedă.

– Asta este şi impresia mea. M-a făcut praf cînd am aflat că Rickey făcuse un jurămînt să nu-şi arate emoția timp de trei campionate. Numai un sfînt ar fi putut rămîne calm atîta timp.

În mai puțin de o oră, rămase din articol ceva despre care Barney trebuia să admită că arăta mai bine ca originalul. „Doamne, era o fată isteață şi drăguță foc".

„Nu, nu, încetează să te mai păcăleşti, este drăguță, de fapt e foarte drăguță, dar o fată ca ea are sigur un prieten. Mai bine să nu risc, invitînd-o la masă căci aş putea strica relația noastră de afaceri".

– Acum, spuse Emily închizînd caietul cu zgomot, cred că o să-mi acorzi plăcerea de a mă însoți la masă în orice restaurant doreşti.

– *Mă* inviți *dumneata?*

– Da, să spunem că te invit şi că revista plăteşte. Aşa că poți să-ți faci cheful.

– Perfect. Ce zici de „Clubul 21"?

– Douăş'unu să fie. Cunosc patronul, îi dau telefon să ne rezerve o masă.

Era tîrziu chiar pentru o după amiază de sîmbătă şi restaurantul era gol, numai cu chelnerii care curățau mesele.

Aşezați la o masă retrasă într-un colț, fără să bage de seamă ce se petrece în jur, era o pereche de microbişti

încercînd să se întreacă unul pe altul în amintiri despre „Brooklyn Dodgers". Emily acceptă provocarea lui Barney de a-şi arăta cunoştinţele încercînd să identifice jucătorii după numerele de pe tricou.

Jocul lor sfîrşi la egalitate.

– Emily, îţi dai seama că toţi primii eroi de la „Dodgers" aveau o singură cifră pe tricou. Apoi apare Jackie Robinson şi-i dau numărul patruzeci şi doi. Este doar o coincidenţă?

– Nu, ai pierdut un punct, răspunse ea. Pentru că celui de-al doilea Dodgers negru care era Campy, i-au dat numărul treizeci şi nouă. Ca doctor ce părere ai?

– Cred că nu înseamnă nimic. Eu întotdeauna ceream numărul zece, bineînţeles nu la marile campionate.

– Ştiu, spuse Emily Greenwood bine dispusă.

– Ştii? Ce anume?

– Ştiu că înainte de a fi atît de intelectual ai fost jucător de baschet. De fapt, trebuie să-ţi mărturisesc – şi sper că n-o să psihanalizezi prea mult – că-mi plăceau picioarele tale.

Barney nu ştiu cum să reacţioneze. Răspunse pe un ton tot atît de lejer:

– Este foarte măgulitor, Em. Nu cred că cineva a spus un lucru mai drăguţ despre mine.

– Nu te ambala, nu sînt o idolatră. Eram cu doi ani în urma ta la Midwood.

– Erai la Midwood? Cum de nu te-am remarcat?

– Cred că aveai prea multă treabă făcînd curte suporterelor. Oricum, eu fotografiam fazele pentru revista „Argus". De fapt întotdeauna m-am întrebat de ce nu ai jucat în ultimul an de şcoală. Ai fi ajuns mare. Nu erai grozav la atac, dar erai ca un tigru în apărare. Ce s-a întîmplat?

Flatat de admiraţia ei pentru primele sale succese sportive, Barney îi răspunse în maniera laconică a lui Gary Cooper:

– Este o poveste lungă şi tristă, Emily. Nu cred că o să vrei s-o auzi.

– Am tot timpul, spuse ea, zîmbind.

Remarca ei inocentă îl făcu să se uite la ceas. Era patru şi un sfert.

– Hei, Em, patronul ne priveşte cu ochi criminali. Cred că ne omoară dacă nu plecăm de aici.

– Nu fi paranoic, Barney. Dimitri mă lasă să stau cît vreau. Eu sînt cea care-i face rost de bilete la meciuri.

– N-ai vreo întîlnire sau ceva de terminat?

– Nu – la prima întrebare, da – la a doua. Dar tu?

– La fel. Dar hai să uităm de paginile nescrise. Cum spune poetul latin – „Bucură-te de ziua de azi..."

– Ai dreptate, – *Carpe diem* – răspunse ea.

Şi cînd ieşiră, Barney îşi spuse în gînd: „Într-adevăr, mi-ar plăcea să mă bucur de tine".

După alte cîteva replici inteligente, Barney îşi dădu seama ce se înțelege prin a fi euforic.

TREIZECI ŞI CINCI

Era o sîmbătă dimineață de noiembrie, proaspătă ca un măr de toamnă. În campusul de la Yale atît de cenuşiu de obicei, acum era o adevărată explozie de culori atît în obrajii înroşiți de frig şi entuziasm, cît şi datorită tricourilor colorate ale jucătorilor de fotbal şi ale suporterelor blonde din anii mai mici.

Bennett ieşise din gardă la ora zece dimineața. După ce-l asistase pe Rick Zeltman timp de opt ore la o muncă de „instalator" (cum denumea chirurgul şef procedura complexă genitourinară), era epuizat şi de încordarea nervoasă şi de efortul fizic. Era însă prea agitat ca să se poată culca.

Traversa campusul cu gîndul de a trece pe la librărie să-şi ia o carte, care să-i schimbe gîndurile.

Vînzătorii străzii erau la tarabele lor. Studenții îi păreau nişte copii. „Doamne", se gîndi – „oare am îmbătrînit atît de repede? Ce s-a întîmplat de atunci de cînd am stat încuiat în acea închisoare din beton şi linoleum unde nu exista noțiunea de zi, noapte şi odihnă? Acum zece ani mergeam ca un leu tînăr, iar acum mă simt deodată ca un țap bătrîn".

Cînd traversa strada Chapel spre Broadway, un negru tînăr care vindea ziare se apropie de el.

– Hei, frate, cunoşti ultimele ştiri? Dacă nu, cumpără acest ziar. Costă doar douăzeci de cenți.

Bennett îi dădu un sfert de dolar, puse ziarul sub braț şi continuă să meargă.

Peste o jumătate de oră ajunsese acasă cu cărți în valoare de cincisprezece dolari, pe care dacă era norocos ar fi putut să le termine pînă în iulie anul viitor. Dădu drumul la radio, îşi azvîrli pantofii şi se aşeză să citească. Era atît de abrutizat de munca de chirurg, de sînge, de suturat, încît nu putea urmări frazele cărții pe care o avea în mînă. Exasperat, luă ziarul şi-şi aruncă privirea pe noutățile despre „Panterele Negre".

Ziarul era strident şi violent antialb. „La naiba", se gîndi Bennett, „să trecem la pagina sportivă". Căută pe ultimele pagini şi fu fericit cînd găsi benzile desenate. „A", se gîndi el, „acesta este nivelul de literatură care-mi este accesibil acum".

Dar cînd începu să citească, de la prima caricatură obscenă, despre „porcii de evrei murdari, care îi jupoaie pe negri", aruncă ziarul pe jos şi ieşi ca o vijelie în vîntul rece de afară.

Îl găsi pe Jack în camera infirmierilor.

– Salut Ben, băiatule, îl întîmpină Jack, uitînd rigorile spitalului, căci infirmierii îl considerau pe Bennett ca pe „unul de-ai lor".

– Vreau să-ţi vorbesc, îi spuse Bennett sec.

– Sigur, doctore.

Cei doi bărbaţi ieşiră pe culoarul gol. Bennett era gata să dea drumul la tirada pe care o pregătise în drum spre spital. (Asta-i tot ce ştiţi să scrieţi în fituica asta murdară a voastră?)

Dar înţelese că dacă-şi descarcă mînia pe bietul Jack, n-ar servi la nimic; el nu era editor, nici lider, era un simplu soldat luptînd pentru cauză pe un tărîm străin ca America. Aşa că îşi reţinu furia şi spuse simplu:

– Aş vrea să vin la şedinţa viitoare, Jack.

– Ţi-ai schimbat părerea, doc?

– Ş-ar putea.

– Foarte bine. Te anunţ eu.

Medicul şef era în camera de gardă a Spitalului de copii din Boston completînd foaia de internare pentru o fetiţă de nouă ani care avea o febră foarte ridicată de origine necunoscută, bănuită a fi provocată de o endocardită.

Cînd Laura termină de scris totul, era după miezul nopţii. Tocmai se îndrepta spre cuşeta camerei de gardă, cînd observă că din camera asistentelor, de obicei liniştită, se auzeau glasuri ridicate şi agitate.

Una din femei o strigă din uşă:

– Laura, ai văzut actualităţile de la unsprezece astă seară?

– Nu, spuse ea, prea obosită pentru a fi impresionată de altceva decît de al patrulea război mondial (era sigură că va dormi pe toată durata celui de al treilea). Ce-am pierdut?

– E o demenţă, nebunie curată, Laura, spuse cea mai tînără soră dintre ele, care în mod normal era rezervată. Este un scandal murdar la Washington cu doi medici, din care femeia este chirurg cam de-o seamă cu tine şi a fost la Harvard.

Laura ştiu instantaneu despre cine era vorba. Inima începu să-i bată puternic.

– S-a sinucis unul din ei?

– A încercat cu aproape trei sute de miligrame de valium. Dar s-a rezolvat prin spălături stomacale. Doctorița era grozav de frumoasă.

Laura, şocată, murmură:

– Grete Andersen?

– Da, răspunse o asistentă. Acesta este numele ei. O cunoaşteți?

Laura întrebă neliniştită:

– Suferă de vreo leziune la creier? Ce-a făcut ticălosul ăla de psihiatru?

Asistentele erau surprinse.

– Dar *el* a fost cel care a luat pilulele, răspunse una din ele.

Laura îşi luă capul în mîini pentru că simțea că ameteşte.

O asistentă numită Nida se apropie de ea şi o întrebă cu solicitudine:

– Laura, te simți bine? Şi doctorul Himmerman îți era prieten?

– Nu, nu, spuse ea năucită încă, lăsîndu-se condusă spre fotoliu. V-aş fi recunoscătoare dacă mi-ați povesti ce s-a spus la ştiri.

– Doctorul acesta, începu Nida se pare că este un tip mare în psihiatrie.

– Să lăsăm titlurile. Ce-a făcut?

– Ca să spunem blînd, ceea ce nu trebuia făcut cu o pacientă. Prietena ta era foarte sigură pe ea şi...

– .... şi curajoasă, spuse o altă asistentă.

– A convocat o conferință de presă la spitalul Georgetown.

– Ce-a făcut? întrebă Laura, necrezîndu-şi urechilor. Ce să spună presei o internă de la chirurgie?

– În primul rînd, este fermecătoare, răspunse Nida, şi presa moare după astfel de scandaluri. Oricum a spus că s-a dus la Himmerman pentru tratament şi că el a sfîrşit în pat cu ea.

– Dar cum poate ea să dovedească?

– O, asta-i partea interesantă. La început acest doctor Himmerman, care fie vorba între noi, este foarte prezentabil, le-a spus ziariştilor că nu este adevărat. A spus că este vorba de un delir paranoic şi că „biata fată" ar trebui să fie internată într-un sanatoriu de boli psihice. Era foarte convingător.

– Sînt sigură de asta, mormăi Laura.

Următoarele cuvinte ale Nidei fură uluitoare:

– După asta s-a întors şi s-a urcat pe scările vilei lui de lux, a intrat şi a înghiţit pilulele.

– O, strigă Laura uşurată. Iată că ticălosul era cel mai mare duşman al lui însuşi. Ura, pentru Andersen!

– Grete, eşti bine? De două săptămîni te caut.

– Îmi pare rău, Laura, a trebuit să mă mut la o prietenă pentru că telefonul meu suna încontinuu. Trebuia să te sun mai de mult, scuză-mă.

– Hei, cum ai avut curaj să-l demaşti pe nenorocitul ăla lipsit de etică profesională? Ce te-a determinat?

– Trebuia s-o facă cineva. Ştii că Andy a jurat că-şi lasă nevasta şi se-nsoară cu mine. Apoi am aflat că a mai făcut figura asta de un milion de ori.

– Cum ai aflat asta?

– De la nimeni alta decît de la nevastă-sa. Ne-am întîlnit cînd ieşeam de la şedinţa de psihanaliză. M-a privit de sus pînă jos şi deodată s-a-nfuriat şi a spus: „Trebuie că eşti ultima păpuşică a lui Andy". Pe urmă a dat buzna în cabinetul lui şi a început să ţipe. Ce s-a întîmplat apoi va apărea în revista „National Enquirer".

– Vai, Grete, îmi pare rău pentru tine. Sper că experienţa asta dureroasă nu te-a făcut să urăşti toţi bărbaţii.

– Ca să-ţi spun adevărul, acum ei nu constituie sexul meu preferat. Cît despre bărbaţii *doctori,* sînt cea mai joasă speţă umană. Ghiceşte cine trebuie să plece din oraş ca rezultat al acestui scandal?

– Ce vrei să spui?

– Că la secţia de chirurgie se consideră că nu sînt potrivită, ca să ne exprimăm blînd. Astfel că au dat postul altcuiva şi m-au informat că sînt binevenită fără plată, ca voluntar.

– Cu alte cuvinte, te-au dat afară.

– Da, răspunse Grete sarcastic. Se poate spune aşa. De fapt „afară" este singurul cuvînt pe care *nu* l-au folosit. Aceşti doctori alcătuiesc o fraternitate, un fel de societate secretă. Păcatul meu nu era că m-am lăsat sedusă, ci că am spus asta presei.

– Grete, mi-ai luat piuitul. Vrei să spui că ticălosul iese basma curată?

– Probabil. Normal că va trece prin toate formalităţile. Va trebui să dea declaraţie în faţa unui comitet în şedinţă închisă. El tot mai susţine că sînt o isterică şi că am înscenat totul. Oricum sînt resemnată să plec, aşa că scriu la toate spitalele de aici pînă în Honolulu. Şi, dacă nu reuşesc, mă angajez în armată.

– Ce? spuse Laura fără să creadă.

– Sînt serioasă, nu glumesc. Au mare nevoie de chirurgi. Probabil mă trimit chiar în Vietnam. În vocea ei se simțea durerea. Sincer, Laura, dacă mi-ar tăia capul, nu m-ar durea atît de mult cum mă doare acum.

Pentru prima oară în căsnicia lor, Laura şi Palmer aveau amîndoi programe la fel de istovitoare. El nu se mai văita cînd ea sosea la patru dimineața, pentru că şi el era treaz la ora aceea, căci studia toată noaptea limba vietnameză.

Cînd ea intră în cameră, el îşi scoase ochelarii de citit, o privi şi-i zîmbi.

– Ştii dragă, încep să am respect pentru viața pe care o duci; adică, această lipsă de somn mă omoară total.

– De fapt, Palmer, este o tehnică experimentată pe prizonierii de război pentru a-i extermina. Am auzit că este foarte practicată în Asia de Sud-Est.

– Cum? Cine ți-a spus asta?

– Ziarul „The New York Times".

– Şi tu crezi ce se spune în fițuica aia roşie?

– Doamne, Palmer, tu încerci să faci din Barry Goldwater un simplu anarhist din Berkeley.

Laura îşi turnă într-un pahar suc de portocale, se aşeză cu greu şi-şi lăsă gîndurile s-o ia razna: Aş vrea să ştiu ce dracu aveți voi bărbații că vă place să mergeți la război, să vă omorîți unii pe alții. Poate este din cauza testosteronului. Ştii, hormonii androgeni sînt stimulenți puternici.

– Credeam că stimulează sexul, spuse Palmer zîmbind.

– Vezi, întotdeauna a fost o oarecare legătură între dragoste şi război. Nu-i aşa? Ia-o pe Elena din Troia...

– În momentul ăsta te iau mai degrabă pe tine, spuse Palmer, ridicîndu-se de la birou.

– Crezi că noaptea asta a fost cea bună? întrebă el.

Stăteau în pat unul lîngă altul aproape ațipiți.

– Palmer, răspunse ea somnoroasă, dacă ştiința medicală ar fi inventat o maşină ca să semnaleze ovulația, aş fi adus-o acasă de la spital sub haina de ploaie.

– Oricum, nu este necesar, observă Palmer. Dacă facem asta în fiecare noapte, pînă la urmă o să iasă bine.

– Vorbind profesional, Palmer, unui cuplu mediu îi trebuie patru pînă la şase luni ca să conceapă un copil, şi uneori mai mult dacă femeia a luat pilula.

– Cred că este ceva psihologic în asta, comentă el. Dacă vrei cu adevărat, sînt sigur că reuşeşti dintr-o dată. Uite, părinții mei, de care mă îndoiesc că au făcut dragoste mai mult de

cîteva ore în toată căsătoria lor, dar care m-au avut pe mine şi pe sora mea ca s-o dovedească. Dar spune, cum o să-l numim?

– Pe cine?

– Pe copilul nostru, fiul meu. Acela pe care ne trudim să-l concepem.

– Ce-ar fi să-i spunem Miracol? Ar fi foarte potrivit. Apoi ea mai adăugă repede: Mira, dacă e fată.

– Nu o să fie fată, o asigură Palmer.

– Poate să nu fie deloc, zise Laura.

– Bine, o să constatăm asta cînd va trebui. Între timp, sper că nu ai nimic împotriva exerciţiilor de procreare. Nu-i aşa?

– Nu, dar prefer să cred că le facem din dragoste.

– Bineînţeles, asta este frumuseţea întregului exerciţiu.

Laura tăcu o vreme, era fericită după atîta timp şi nu vroia să se destrame vraja. Şi totuşi, nu putu să se oprească şi-l întrebă:

– Palmer, de ce urgenta dorinţă de a avea un copil? La drept vorbind, este prea tîrziu ca să împiedice plecarea ta în Vietnam.

– Ai pus degetul pe rană, dragă, răspunse el, ca să ţi-o spun pe şleau mi-e teamă că n-o să mă mai întorc.

Peste două săptămîni, Laura îl conducea la aeroport.

– Ştii, nu mi-ai explicat exact ce-o să faci acolo.

– Pentru că, sincer, nu ştiu, Laura. Pentru asta merg la un instructaj de o săptămînă la Washington. Mai exact lîngă Washington, pe faimoasele domenii ale senatorului Sam Forbes. Acolo... nu aveam voie să-ţi spun nici atît.

– Forbes este un personaj dur, comentă ea.

– Ştiam c-o să spui asta. În orice caz păstrează toate astea pentru tine. N-o să avem voie nici să dăm telefon.

– Oh, şi drăguţa lui fiică Jessica, debutanta, va fi şi ea acolo?

– Ea este un fluturaş monden fără nimic în cap.

– Mda, dar cum sînt celelalte atuuri ale ei ?

– Nu mă înjosesc să-ţi răspund, Laura.

Continuau să ruleze pe şosea pînă cînd la trecerea printr-un tunel, el reveni la cea mai importantă problemă a zilei.

– Putem să-i spunem Palmer?

Laura încuviinţă din cap.

– Doar dacă este băiat, spuse ea cu o voce mată.

Cursa 261 către Washington începuse să-şi primească pasagerii. Nu mai avură timp decît pentru o despărţire rapidă, un schimb grăbit de gînduri.

– Laura, spune-mi din nou, chiar ai întrerupt pilula?

– Da, jur.

El zîmbi, se întoarse şi se îndreptă spre avion.

Micul apartament era mai aglomerat ca oricînd. Nu numai că „Panterele“ primiseră noi membri, ci se adunaseră şi alţii, aflînd că principalul vorbitor va fi chirurgul negru de la Yale.

Inima lui Bennett bătea cu putere. Nu era încă sigur de cum va începe pînă cînd se va găsi în faţa lor. Dar o voce aproape supranaturală îi inspira cuvintele.

– Cred că fiecare negru din Statele Unite trebuie să se bucure de dreptate şi echitate. După cum spune Constituţia *„toţi* oamenii au fost creaţi egali...“ Acum se apropie de terenul minat. Dar *egali,* nu înseamnă superiori. Nu sîntem mai răi decît alţii, dar nici mai buni.

– Ce naiba zici acolo? strigă o voce.

– Fituica aceea pe care o numiţi ziarul nostru aruncă vina necazurilor negrilor pe aşa-numiţii „porci de sionişti fascişti“...

Fură strigăte de aprobare.

– Aşa e, frate!

– Moarte evreilor!

Bennett încercă să rămînă calm.

– De ce aţi pus ochii tocmai pe acest grup etnic ca să-l distrugeţi?

– Hei, omule, nu pricepi? strigă o altă voce furioasă. Porcul de evreu este proprietarul maghernitelor noastre, cămătarul, omul care-ţi ia automobilul cum întîrzii să plăteşti ratele.

Bennett îşi pierdu controlul.

– O clipă, să ne oprim aici, frate, strigă el mînios.

Ieşirea sa făcu linişte dintr-o dată în cameră, o tăcere încărcată de electricitate.

– Să punem lucrurile la punct, începu Bennett. Unii evrei or fi proprietarii maghernitelor. Dar, la naiba, sînt şi negri proprietari. Şi pe urmă sînt şi mulţi evrei care *sprijină* cauza noastră. Ce spuneţi despre Goodman şi Schwerner, cei doi tineri care au fost omorîţi de Ku-Klux-Klan în Mississippi?

Agitaţia ajunsese la maximum.

– Doctore Landsman, spuse preşedintele Simba cu un ton foarte oficial, nu cred că fraţii ştiu cine eşti de fapt.

Bennett era ud de sudoare.

– Tatăl meu a luptat şi a murit în războiul mondial pentru că respecta cauza acestei ţări. Şi a trebuit să îndure mai mult decît puteţi voi să vă imaginaţi. Nu numai unităţile militare erau segregate, dar existau şi toalete numai pentru negri. Şi dacă unul din soldaţi era rănit, Crucea Roşie trebuia să-i facă transfuzie cu *sîngele* altui negru. Cu o zi înainte de a muri, mi-a

scris că a văzut atrocități mai groaznice decît orice a cunoscut poporul nostru. El a văzut lagărele naziste ale morții...

Fu întrerupt de o ploaie de injurii:

– Lasă rahatul ăsta!

Şi chiar:

– Hitler nu a omorît destui.

Bennett îşi pierdu cumpătul, dar trebuia să termine.

– După ce tata a murit am fost adoptat de o pereche de evrei care ambii erau supraviețuitori ai acelor lagăre. Cu proprii lor ochi îşi văzuseră fetița luată să fie dusă la gazare şi restul familiei arsă în cuptoare. A trecut cineva din *voi* prin aşa ceva?

Cu gura uscată şi lacrimi în ochi făcu un efort ca să ajungă la concluzie.

– Am venit aici să vă spun că noi, negrii, nu avem monopolul pe suferință şi că nu *orice* evreu este duşmanul nostru. Pentru că, dacă vom crede aşa, vom deveni cel mai rău duşman *al nostru.*

Se opri şi apoi spuse încet:

– Gîndiți-vă la asta, fraților.

Bennett îşi concentră privirea în jur să vadă reacția spectatorilor. Erau nemişcați. Singura mişcare din cameră era a mîinilor sale care tremurau de emotie.

Preşedintele cu o voce inexpresivă, întrebă:

– Sînt comentarii, întrebări?

Un om din spate ridică mîna.

– Aş vrea să-i spun distinsului nostru oaspete: Du-te dracului cu evreii tăi cu tot.

Deşi adunarea rămase nemişcată, Bennett se simți dintr-o dată cuprins de frică. Avu un sentiment ciudat că este străin şi că ceea ce vedea era parcă o reflexie în oglinzi deformate.

Mergînd spre uşă, ceilalți îi lăsară un drum, dîndu-se la o parte cum făcuse odinioară Marea Roşie în fața lui Moise.

Barney află vestea abia cînd ajunse la spital. John Warner, unul dintre noii lui interni veni spre el agitat, țipînd:

– Livingston, ai văzut ce scrie în „Times"?

– Nu, răspunse Barney sec. Am înregistrat un nou record privind numărul de copii arşi cu napalm?

John, un republican fervent, ignoră sarcasmul lui Barney.

– Peter Wyman ți-a fost coleg?

– Mda, răspunse Barney, dar asta nu e un lucru cu care să mă laud.

– Acum poți s-o faci, afirmă internul. Priveşte. Şi-i întinse ziarul lui Barney.

În colțul de jos stînga era o fotografie a lui Peter în halat alb. Avea întipărit pe față același zîmbet încrezut, pe același păr rar.

Titlul articolului anunța: „Noi descoperiri privind elucidarea structurii cancerului" și, în subtitlu: „Un tînăr cercetător de la Harvard pune la punct o tehnică de pionierat în ingineria genetică".

Barney studie articolul și gîndi: „a reușit să ne spună cît era de deștept. Poate că trebuia să-l credem. După toate cele, aici stă scris că el a comunicat deja șaisprezece articole cu milioane de referiri...

Îi plăcea desigur publicitatea. Descoperirile lui nu vor apărea mai devreme de șase luni. Deci această conferință de presă are menirea de a familiariza oamenii de la Comitetul Nobel cu numele lui?

„Oricum", judecă Barney mai departe, „Peter nu a obținut totul de la viață. Nu se spune nici un cuvînt despre soția sau copiii lui."

Dar, apoi superegoul lui Barney îl sfidă pe el *însuși*. „Cine ești dumneata, doctore Livingston, ca să ridici piatra și s-o arunci? Unde sînt nevasta și copilașii tăi minunați din castelul *tău* de cristal?" La care eul său răspunse: „dă-mi timp, voi termina secundariatul ăsta și voi începe să practic. Și, de fapt, sînt aproape însurat".

Barney intenționa să abordeze acest subiect cu Emily chiar în seara aceea.

În vîltoarea curții pe care i-o făcuse traversară împreună întregul diapazon al vieții sportive americane: fotbal, baschet, box, baseball, hochei, tenis și atletism (în vederea scrierii ultimului capitol al cărții, în august anul acesta, în timpul întrunirii de la Malmö din Suedia, el fusese în stare chiar să irosească două zile pentru a lua interviuri „Omului de fier", Emil Zatopek, retras acum din sport).

Ei erau sincronizați acum, erau în simbioză, mergeau împreună în același pas.

Dacă legătura lor nu era întru totul cerească, ea putea totuși să fie durabilă ca și roca lunară.

Barney care ajutase pe atîția alții să-și găsească fericirea, decise că sosise momentul să încerce să și-o caute pe-a lui. După toate cele, acum un an el fusese tachinat cu ocazia căsătoriei fratelui său Warren cu Bernice („Bunny") Lipton, studentă la drept.

În timpul ceremoniei, un unchi din Houston pe un ton de mustrare chiar, îl întrebă:

– Pe cînd ne putem aștepta la aceeași plăcere și din partea *ta,* Barney?

În acel moment, fusese pe punctul să spună că dacă toate căsătoriile ar fi atît de idilice pe cît le zugrăvea unchiul său, cabinetul lui de psihiatru ar fi gol, cu excepția unor ocazionali schizofrenici.

Într-adevăr, așa cum scrisese el însuși în „Journal of Modern Psychiatry", în aceste vremuri frămîntate, relația căsătoriei ajunsese să reflecte starea generală rea a lumii exterioare. Dar aceea ce nu aparținea profesiunii de medic din sufletul lui simțea că cea mai bună descriere a căsătoriei a fost dată de Dr. Johnson ca fiind „triumful speranței asupra experienței".

În orice caz, el cu Emily vor fi diferiți. Relația lor era minunată, sinceră și deschisă. Și deși se simțeau fericiți unul în compania celuilalt, fiecare din ei avea o viață dincolo de cămin. Este ceea ce le va da acel echilibru pe care căsătoria îl caută, dar îl găsește rar.

El atinse subiectul cu ocazia cinei tîrzii pe care o luau la ea acasă, după ce văzuseră la televizor meciul echipelor „Lakers" și „Knicks". Mîncaseră feluri aduse de la restaurant. Tot ce avusese Barney de făcut era să răcească vinul și să deschidă sticla. După ce turnă vinul, ridică paharul pentru o urare.

– ...După aceea să trăim fericiți pînă la adînci bătrînețe...

– După ce anume? zîmbi ea.

– După căsătorie, răspunse el.

Paharul ei se opri în aer. Deși ea încerca să o ascundă, Barney prinse o umbră de tristețe în expresia ei.

– Ce este, Em, am spus ceva rău?

Ea încuviință din cap.

– Căsătoria...

– ...este cuvîntul rău, îi sfîrși el gîndul.

– Este pentru mine. Cred că ai fi un soț minunat.

– Și atunci de ce să nu fiu soțul *tău* minunat?

Ochii ei priveau în jos și ea își clătina capul.

– Nu, Barney, nu. Nu o să meargă.

– Există altcineva? întrebă el, speriat de acest gînd.

– Nu, nu, protestă ea.

– Dar, cel puțin, ții la mine?

– Bineînțeles. Trebuie să întrebi? Nu-ți dai seama?

– Atunci, de ce, Emily, *de ce?*

Ea sorbi din vin și răspunse:

– Nu pot să fiu soție. Sînt egoistă, ambițioasă și lipsită de milă.

Acum, fata care tocmai se descrisese a fi dură și lipsită de sensibilitate plîngea în hohote. Meriți mai mult, Barney.

– Astea-s prostii.

– Nu, ăsta e adevărul.

Barney se simțea ca un om care a plecat să planteze un trandafir. A început să sape într-un pămînt roditor şi deodată a lovit cu hîrletul în stîncă.

Dar nu există nici o îndoială. Răspunsul ei era un „nu" definitiv.

– Hei, ascultă, uită totul, eu îmi retrag propunerea. Dar pot să-ți cer altceva, pe o bază mai puțin contractuală?

– Ce anume?

– Mută-te la mine. O să-ți fac o cameră de lucru în dormitorul pentru oaspeți. Vom trăi la singular ziua şi la plural noaptea. Şi dacă nu vrei să vii acasă dintr-o cauză oarecare, nu trebuie să-ți motivezi absența cu un bilet de la părinți. Este corect, păsărica mea dragă, care nu vrei să intri în colivie?

Emily nu răspunse, ci doar sări şi-l înconjură strîns cu brațele, suspinînd.

Strîngînd-o cu afecțiune egală, mintea lui evadă prin ieşirea de serviciu. Pentru că o voce din el îi spunea: „Ceva nu este în regulă. Doctore, îți imaginezi ce poate fi?"

– Am să vin mîine să te ajut să împachetezi, spuse el.

– Mulțumesc pentru înțelegere, spuse ea şoptit, cu recunoştință în glas.

Cum stăteau unul în brațele celuilalt, Barney se întreba: „Care pentru ce trebuie să am înțelegere?"

Peter Wyman era o persoană controversată. Fusese primul om care luase o diplomă a Facultății de Medicină Harvard care-şi manifesta antipatia față de bolnavi.

În timpul primului an de cercetător stagiar, el fusese arogant cu colegii de laborator şi arătase simțăminte mai civilizate doar profesorului Pfeifer, şeful şi patronul său. Pfeifer nu-l angajase pe Peter ca asistent pentru ochii lui frumoşi. El vedea în Peter o prețioasă acumulare de resurse pe care dorea să o păstreze pentru el şi să n-o cedeze duşmanului.

Dar Pfeifer crezuse că un tip deştept ca Peter ştia regulile jocului: tu mă ajuți pe mine ca să ajung pe podium şi, cînd vine timpul tău eu te trag după mine. Între timp o să am grijă să trăieşti confortabil din fonduri federale ca lector şi să lucrezi într-unul din cele mai bune laboratoare din lume.

Peter era prin natura lui neîncrezător. Conştient de lipsa lui de scrupule, el presupunea că toți sînt la fel ca el. Cu alte cuvinte, era cel mai bun prieten al lui însuşi, şi cel mai rău duşman.

El descoperise factorul Victoral, în cercetările făcute pentru a verifica una din ipotezele lui Pfeifer. Deci el a considerat că descoperirea îi aparține în exclusivitate. De-abia începură să apară rezultate promițătoare la experiențele ce le făcea, că se şi

repezi la oficiul de presă, care era trompeta Facultății de Medicină.

Directorul Nicholas Kazan fu încîntat. Mai degrabă decît să facă o conferință de presă, el recomandă invitarea reporterului medical al lui „New York Times" pentru un prînz la Ritz, ca să preia exclusivitatea ştirilor despre descoperire.

– Dacă îl asigur că este singurul care beneficiază de aceste ştiri, pot să-ți garantez că vei apărea pe prima pagină. Ce urmează e un joc de copii.

Peter avu de pus o singură întrebare importantă.

– Crezi că trebuie să-mi pun lentile de contact?

Kazan se dovedi un bun scenarist. După ce primul articol apăru în „Times", el puse la cale o apariție exclusivă la televiziune. NBC a trimis-o pe Barbara Walters la Boston ca să ia interviul.

Peter realizase un lucru strălucit. Se făcuse un pas important în lupta împotriva cancerului, deşi nu se găsise un remediu. Rezultatele lui puteau fi asemănate cu o hartă care duce spre comoara îngropată; deşi calea era trasată, rămînea ca alți oameni de ştiință s-o parcurgă.

Timp de o săptămînă, Facultatea de Medicină fu asaltată de apeluri insistente prin care oameni îngrijorați pentru un membru al familiei lor cereau să beneficieze de descoperirea lui Wyman.

În timpul emisiunii televizate, domnişoara Walters îl aduse în mod natural pe profesorul Pfeifer, pentru comentarii. Acesta spuse spre camerele de luat vederi că „Peter este un tînăr foarte remarcabil".

De îndată ce luminile studioului se stinseră, Pfeifer îşi invită colaboratorul să ia împreună micul dejun la Club. Pfeifer aşteptă pînă la a doua ceaşcă de cafea pentru a începe dialogul.

– Spune-mi, Peter, întrebă el oficial, bănuieşti de ce ți-am spus să vii în dimineața asta aici?

– Să sărbătorim evenimentul, probabil.

– Şi care ar fi acest eveniment fericit pentru noi?

– Ei bine, realizarea întregului proiect. Publicitatea pe care o capătă Harvardul... Vocea sa se stinse.

– Părerea mea este că tu ai avut mai multă publicitate decît facultatea.

– Vreți să spuneți că am depăşit limitele, domnule? întrebă Peter candid. Am respectat protocolul şi am inclus numele dumneavoastră în articolul care merge la revistă. Eu respect ierarhia, domnule.

– Sînt extrem de flatat, răspunse Pfeifer. Sînt bucuros că am parte de recunoaştere, măcar în calitate de director de laborator.

– O, domnule, insistă Peter, linguşitor, aţi făcut mai mult decît atît. M-aţi învăţat tot ce ştiu.

În acest moment, Pfeifer schimbă tonul.

– Încetează cu umilinţa, Wyman, pentru că nu o faci bine. Ştiu că m-ai pus coautor, dar eu sînt editorul revistei şi mi-aş fi pus numele chiar dacă mă uitai. Ceea ce mă uimeşte, Peter, sînt ceilalţi doi oameni de ştiinţă pe care îi citezi în lucrare.

Peter păli. Pfeifer continuă.

– Credeam că-i ştiu pe toţi cei care lucrează în domeniul nostru şi că uneori am colaborat cu cîţiva dintre ei. Dar niciodată nu l-am întîlnit pe acel Charpentier de la Institutul Francez de Cercetări Medicale din Lyon sau pe Van Steen din Amsterdam, ceea ce este chiar curios pentru că văd că ambii au colaborat cu noi la această realizare.

– Aăă,... ştiţi sînt două elemente care promit, sînt foarte tineri şi nu au publicat mult.

– Deci ai fost fericit să iei contactul cu ei ca să-şi execute propriile lor experienţe şi să vă verificaţi datele în mod independent.

– Da, este adevărat.

Se lăsă o linişte apăsătoare. Se auzeau doar discuţiile în surdină ale unor distinşi domni din Boston, care hotărau soarta naţiunii şi a economiei mondiale şi apreciau şansele echipei Harvard împotriva celei de la Yale.

Între timp, Pfeifer privea fix la Peter.

Omul în vîrstă avea timp. Putea să aştepte. Wyman, şi el, avea o rezistenţă remarcabilă, aşa că în cele din urmă Pfeifer capitulă şi rupse tăcerea.

– Numai dacă nu s-o fi înfiinţat în ultimele două săptămîni, Peter, Institutul Francez de Cercetări Medicale din Lyon nu *există,* ceea ce face imposibil ca „Charpentier" să lucreze acolo. Bineînţeles, Universitatea din Amsterdam există, de aceea am putut să-l chem la telefon pe bunul meu prieten Harry Joost şi să-l întreb despre miticul Van Steen...

Privea la Peter, mirat de capacitatea tînărului de a face faţă imposturii fără să clintească.

– Doctore Wyman, făcînd abstracţie de rezultatele studiilor presupuse a fi executate la Amsterdam şi Lyon, concluziile dumitale, ca să spunem doar atît, sînt premature şi uşor de atacat.

– Teoria mea este corectă, spuse Peter încet. Puteţi repeta de nenumărate ori testele şi rezultatele vor fi aceleaşi.

– Dar, Peter, dacă erai atît de sigur de ce nu ai apelat la nişte cercetări autentice, cu care să te verifici? De ce atîta grabă?

– Presiunea. Nu am vrut să vină altul să ne-o ia înainte. Aşa că am acceptat un risc calculat.

Mentorul său nu reacționă. Peter continuă să-şi apere punctul de vedere.

– Nu ştiți cum este astăzi în lumea cercetării. De ce m-ar ajuta un alt doctor, doar pentru un mulțumesc în josul paginii?

Pfeifer se gîndi un moment.

– Peter, ştiu că cercetarea medicală poate căpăta aspectul unei lupte de stradă. Pentru că miza este foarte mare. Dar nu sînt decît două căi în această privință. Fie să demonstrezi integritatea deasupra oricărui reproş şi să nu-ți pese de impostori, fie să trişezi şi să te descurci aşa. Mi-e teamă că nu ai făcut nici una, nici alta.

Peter stătea înghețat, aşteptînd ca Pfeifer să pronunțe sentința. El o făcu pe un ton scăzut ca să nu-i tulbure pe distinşii vecini din Club.

– Peter, ascultă-mă atent. Vreau să te întorci în laborator, să-ți iei tot ce-ți aparține şi să te asiguri că ce iei îți *aparține* într-adevăr. Să dispari din fața mea înainte de sfîrşitul zilei. Ai o oră ca să-ți scrii demisia pe care decanul o va accepta cu mult regret în această după-amiază. Nu pot să te dau afară din oraş, dar sfatul meu este să te ții departe de comunitatea medicală din Boston, să spunem, pentru tot restul vieții dumitale.

Peter se simțea ca un lemn uscat. Mort.

Trebui să facă un efort ca să respire.

– Se...va da un anunț în presă? întrebă el în cele din urmă.

Pfeifer zîmbi şi răspunse cu un dispreț nedisimulat:

– S-ar reflecta în mod nedorit asupra Facultății. Noi, la Harvard, preferăm să nu ne spălăm eprubetele murdare în public.

– Şi articolul?

– Va fi publicat cum trebuie. În definitiv, în ciuda unor lipsuri este o lucrare importantă. Te asigur că o să figurezi ca autor. Am să găsesc uşor doi colegi în locul miticilor Charpentier şi Van Steen.

Se ridică, Peter rămînînd lipit de scaun.

– La revedere, Wyman, şi noroc în profesia pe care ți-ai ales-o.

TREIZECI ŞI ŞASE

Simplul fapt că în 1969 Grete Andersen şi Peter Wyman îşi pierdură posturile din cauze diametral opuse confirmă natura paradoxală a practicării medicinii. Pe cînd femeia chirurg încercase să invoce regulile eticii medicale, Peter le călcase. Totuşi ambii suportau aceleaşi consecinţe.

Desigur, Grete avea avantajul categoric considerabil de a fi fost parte lezată şi de aceea a apelat la acei medici din America care credeau că diploma facultăţii de medicină nu reprezintă un drept de a călca morala.

Comunitatea medicilor din Washington putuse s-o declare „persona non Grete" (aşa ajunsese prin telefon la Laura), dar nu reuşise să rescrie istoria. Ei nu au putut să-i schimbe calificativele atît de frumoase pe care le obţinuse la cursurile şi stagiile de clinică de la Facultatea de Medicină sau pentru „al şaselea an" evaluarea pe care ei înşişi i-o acordaseră pentru munca depusă în spital. Ca atare, fu bine primită la secţia de chirurgie a Spitalului Universitar din Houston, în cadrul celui mai interesant program de chirurgie, aşa cum era apreciat curent, constînd din repararea şi înlocuirea inimilor umane.

Peter, în opinia sa nu fusese necinstit, ci doar eficient, crezînd că istoria este de partea lui şi-i va da dreptate. Nenorocita maşinărie birocratică pentru stabilirea adevărului ştiinţific era o pură pierdere de timp.

Deşi avea un dosar în care figurau douăzeci de articole publicate, scrisori de la profesorii săi şi chiar o notă a profesorului Pfeifer, care arăta că are o minte dotată pentru cercetare, Peter găsi foarte greu un alt post universitar. Aceasta nu era nici o surpriză pentru că el ştia că ceea ce spune o referinţă scrisă poate fi infirmat printr-un telefon.

Astfel că Peter prospecta sectorul privat pentru a putea găsi un laborator care să-l accepte. Dale Woodburn şi Art Nagra, doi absolvenţi de la Stanford deschiseseră un laborator particular de biochimie în Palo Alto, destinat cercetării şi aplicaţiilor. Ei apreciau ideile lui Peter, titlurile lui, diplomele de la dosar şi, chiar dacă nu le era simpatic, puteau deosebi un recordman de la prima vedere.

Woodburn şi Nagra erau la curent cu evenimentele noi neliniştitoare din lumea medicală. Studiu după studiu, revistă după revistă, confirmau faptul alarmant exprimat prin sentinţa

„dacă penicilina încă nu a decedat, ea va muri în următorul deceniu".

Incidența bolilor venerice crescuse de patru ori în zece ani. Alte bacterii începeau să fie rezistente la antibioticele miraculoase ale generației precedente. Numai în anul precedent muriseră şaptezeci şi cinci de mii de pacienți în urma infectiilor *contractate ca urmare a şederii lor în spital.*

Aceasta este puterea duşmanului nostru – Boala.

– Laura, mă auzi?

– Legătura este perfectă, Palmer. Parcă ai fi în cealaltă cameră. Unde eşti?

– Undeva unde nu ți-ar plăcea să fii, răspunsè Palmer, evaziv. Te-am chemat să ştiu ce mai e nou?

– Totul e bine. Ți-am scris o scrisoare.

– Bine, îmi pare rău că nu am dat semne, dar am fost destul de ocupat. Crede-mă. Eşti sigură că nu ai o ştire pentru mine?

Deşi ştia la ce face aluzie, ea ocoli întrebarea.

– Palmer, mă scol la cinci, plec la spital, văd pacienți bolnavi, văd convalescenți, vin acasă şi mă prăbuşesc. Singurul lucru important ar fi că s-a înființat un secundariat special în neonatologie, adică tratarea copiilor din momentul naşterii lor. Şi am fost acceptată în program.

– O, asta-i minunat. Te vei ocupa mai departe de îngrijirea bebeluşilor.

– Da, este foarte interesant – altfel spus, voi putea să-ți frîng inima.

– Înțeleg..., fiindcă sîntem la subiectul ăsta... mă întreb...

– Nu, Palmer, nu sînt, spuse ea încet.

– Of.

– Ți-am spus că nu lucrează automat din primul moment. Şansele erau împotriva noastră.

Vocea lui Palmer părea deodată mai detaşată.

– Cred că am ținut prea mult convorbirea. Nu sînt multe linii şi aşteaptă şi alții...

– Palmer, promite-mi că-mi scrii chiar dacă n-ai să-mi spui altceva decît că eşti sănătos. Altfel, simt că sînt căsătorită cu o cutie poştală cu un singur sens.

– Laura, eşti totdeauna în gîndurile mele. Sper că mă crezi.

– Şi tu în ale mele.

Laura era mai nelămurită ca oricînd. Îşi făcea chiar mustrări că nu a rămas însărcinată de dragul lui. Poate că dorința sinceră a lui Palmer era să consolideze căsnicia. Ea vroia să fie iubită de el aşa cum fusese cu ani în urmă.

– Păi, cred că e timpul să ne spunem la revedere.
– Da, sigur. La revedere.

Din NONFICTION FORECASTS, Publishers Weekly, 6 martie, 1970.

SUFLET DE CAMPION. Un psihiatru examinează aşii sporturilor, Barney Livingston, doctor în medicină, Berkeley House, $ 7,95

Un psihiatru practician examinează psihicul campionilor diferitelor discipline sportive, de la jocurile olimpice la box şi baseball. Cercetarea extinsă şi interviuri în adîncime în această încercare care separă extraordinarul de ceea ce numeşte Livingston „atletul obişnuit".

Fiecare din cele douăsprezece capitole este dedicat unui singur mare campion, de exemplu, Jesse Owens („Ce-l face pe Jesse să alerge?"), Sandy Koufax („Proiectilul stîngaci"), dr. Roger Bannister („Patru minute de fiziologie").

Livingston prezintă observaţii incitante, cum ar fi aceea că anumiţi alergători consideră cursa un mod sublimat de a obţine o compensaţie pentru că părinţii i-au neglijat în favoarea altui frate.

Un studiu lucid, scris într-un limbaj accesibil, care va atrage atenţia unor mulţimi de fani şi a celor interesaţi să afle ce îi face pe oameni să alerge.

Primul episod în „Sports Illustrated" (aprilie 1920).

Bill Chaplin era atît de entuziasmat de reclama făcută încît îşi convinse colegii să crească tirajul cărţii lui Barney de la zece mii la cincisprezece mii de exemplare. Ei hotărîră de asemenea să finanţeze un turneu al autorului şi să aranjeze o serată de lansare a lucrării ce se anunţa ca best-sellerul anului.

Dar fu decepţionat că Barney nu sărea într-un picior de bucurie.

– De cîte ori vrei să-ţi spun, dragă Bill, că eu lucrez pentru Sigmund Freud, nu pentru circul Barnum. Nu vreau să fiu comercializat ca un detergent. Am scris o carte serioasă şi vreau să fie luată în serios.

– Barney, tu vrei ca ea să se *citească.* Pentru asta trebuie să se audă de ea. Propunem doar ca să ai una sau două apariţii la televiziune, să mergi la Washington şi la Boston...

Barney îl întrerupse:

– Bill, eu sînt doctor psihiatru, pentru numele lui Dumnezeu. Pacienţii mei au destul de furcă cu mine ca să mai mă vadă şi acasă cînd îşi mănîncă omleta.

Chaplin suspină neconsolat.

– Vrei cel puțin să debutezi cu o recepție onorabilă la hotelul St. Regis şi cîteva interviuri – mă asculți? – cu cîțiva gazetari importanți?

– De ce ar dori vreunul să întîlnească un necunoscut ca mine?

– Ei, vezi, spuse Bill, acum vine rîndul ideii mele de geniu. Vom face o serată nu pentru cartea ta, ci pentru personajele din ea. N-ar fi minunat să-i avem printre noi laolaltă într-o cameră pe toți aceşti eroi de legendă?

Barney fu încîntat de idee, dar se temea să nu fie antrenat într-un spectacol de circ. Acoperi microfonul cu mîna şi se întoarse spre Emily:

– Bill vrea să...

– Ştiu, vorbea aşa de tare că am auzit tot.

– Ce părere ai?

– Cred că are dreptate în privința unei apariții în presă, dar trebuie să te asiguri că vei avea dreptul să controlezi articolele respective.

Barney reluă convorbirea.

– Perfect Bill, sfătuitorul meu mă convinge că tu ştii mai bine ce trebuie făcut. Numai să ai grijă să nu apară nimic fără să văd şi eu înainte. Nu vreau sub nici un motiv să am de-a face cu reviste porno.

– Las' pe mine, spuse Bill mulțumit.

Barney închise telefonul şi privi spre Emily:

– Veşti bune, nu-i aşa?

– Aş zice că sînt formidabile, dar cum se face că nu eşti entuziasmat?

Şi Barney se gîndi. „Sînt încîntat, dar ştiu şi ce mă opreşte să fiu fericit întru totul".

Deşi promisese să nu atingă subiectul, de cînd ea se mutase la el nu se putea reține să nu facă aluzii. Cînd îşi făceau alergarea prin parc, el arăta spre copiii care se jucau cu baloane şi spre mamele cu cărucioare, spunînd:

– Vom avea şi noi unul într-o zi şi atunci o să te măriți cu mine.

Dar Emily răspundea întotdeauna la fel:

– Sîntem fericiți aşa cum sîntem. Hai să ne bucurăm de partea bună cît mai mult timp.

Pentru că ea repeta mereu acest răspuns ca pe o dogmă, Barney începu să se întrebe ce înțelege ea prin „cît mai mult timp". „Asta înseamnă să ne bucurăm de viață, fără să ne asumăm răspunderea aducerii pe lume a unor copii? Sau poate a vrut să spună că nu vom fi împreună mult timp?"

Strada Tu-doh din Saigon era cunoscută soldaților americani sub numele de Strada Plăcerii. Gangurile luminate în

roz țipător şi albastru de neon satisfăceau prin faptul că prezentau cele mai senzuale visuri interzise monahilor.

Căpitanul Hank Dwyer, doctor în medicină, se simțea aici ca într-un Disneyland al plăcerilor senzuale cu minunății fără sfîrşit. În acest paradis carnal revenea de cîte ori avea ocazia.

Fetele erau aşa de frumoase – delicate, zvelte ca nişte statui de fildeş – încît mîinile lor fine provocau dorința printr-o singură atingere.

Este adevărat că ele primeau bani pentru a-şi oferi compania, dar în schimb, dăruiau mai mult decît plăceri fizice. Ele ştiau că bărbații caută să uite singurătatea, în egală măsură cu satisfacția sexuală. Ele aduceau alinare, ştiau să fie apropiate şi chiar să adore.

Asta pentru că bărbații au puternice dorințe psihice şi jinduiesc să fie flatați că ei sînt sexul tare. Fie că luptă în jungla din Wallstreet, fie în orezăriile din Vietnam, ei vin acasă flămînzi în fiecare seară şi au nevoie să stea adulați pe piedestalul lor.

Dar americanii în sudul Asiei erau tulburați de cele ce auzeau că se întîmplă în Statele Unite.

Se zvonea că acasă piedestalurile lor se clatină.

Pe cînd ei luptau în Vietnam, în America era un altfel de război. Numai că în loc să ardă sate, combatantele îşi dădeau foc la sutiene.

Ştirile privind eliberarea de prejudecăți a femeilor din Statele Unite erau primite cu nelinişte de soldații din Vietnam. Cum puteau ei lupta pentru eliberarea unei țări, dacă la întoarcerea acasă îi aştepta prizonieratul!

De aceea, aici, pe Strada Plăcerii, ei îşi căutau refugiul în brațele celor mai atrăgătoare femei pe care le văzuseră vreodată. Părul şi ochii lor negri ca smoala, surîsurile provocatoare şi mai ales senzualitatea de copil pentru că multe dintre ele aveau sînii abia mijiți, toate acestea le dădeau aspectul unor adolescente la prima lor dragoste.

Nectar şi ambrozie: Cum îşi făcea rost o țară ca asta, care dincolo de capitală era bîntuită de lupte sîngeroase şi atroce, de vinurile şi mîncărurile cele mai fine franțuzeşti? Deşi țăranii mureau de foame în sate, în Saigon nu se ducea lipsă de *pâté de foie gras* şi şampanie. Nimic din ce se găsea la Paris nu lipsea în Saigon; cu excepția păcii.

La cîteva zeci de kilometri de Strada Plăcerii, soldați de optsprezece ani – băieți de fermieri din Dakota, negri din ghetourile din Chicago şi Detroit – erau omorîți şi sfîrtecați fără să fi înțeles cu adevărat pentru ce se luptaseră.

Şi totuşi, mulți din concetățenii lor de acasă îi blestemau pentru că urmau steagul țării lor şi mureau pentru ea.

Pentru un doctor existau doar două căi ca să reziste spectacolului îngrozitoarelor răni de război: prin împietrirea simțurilor sau prin alimentarea lor.

Hank Dwyer alese ultima cale. Lupta devenea tot mai fioroasă. Astfel că ajungea să vadă zilnic zece soldați cu picioarele smulse de mine şi era atît de năclăit cu sînge încît se abrutizase. Singurul moment cînd simțea că trăieşte era în brațele lui Mai-ling.

Se întîlniseră pe Strada Plăcerii în circumstanțe comerciale. Dar el îşi dădu repede seama că aceste zeițe de porțelan veneau din familii educate care se împrăştiaseră sau chiar dispăruseră. Şi ele veneau în Strada Plăcerii în căutarea unui partener. După o săptămînă de vizite nocturne, Hank o convinse pe Mai-ling să vină şi să locuiască alături de el, în vila cu aer condiționat pe care o împărțea cu alți doi ofițeri care achiziționaseră şi ei „soții" orientale.

Aveau într-adevăr totul pentru a deveni o comunitate mai mică. Una din celelalte femei avea deja un copil. Alta era însărcinată şi Mai-ling, noua sosită, află imediat de la ele că legăturile ei cu America se vor consolida puternic dacă devenea mama unui copil al cărui tată era un ofițer american.

Hank primi vestea fără emoție. Dacă Cheryl i-ar fi adus-o, şi-ar fi pierdut cumpătul şi ar fi insistat să se pună capăt sarcinii.

Dar aici, în Asia de Sud-Est, lucrurile erau cu totul diferite. Îngrijirea copiilor cădea exclusiv în sarcina femeilor; pe lîngă aceasta Mai-ling înțelegea că orice bărbat este prin natura sa poligam şi îl aştepta cu răbdare toată noaptea pînă venea înapoi la ea... din Strada Plăcerii.

Barney Livingston, medic, s-a născut la 16 iunie 1937, la spitalul Kings County, Brooklyn şi a fost „lansat" în lumea literară în salonul Versailles al hotelului St. Regis, New York.

Pînă una alta, între apariția reclamei din „Publishers Weekly" şi data publicării, editura aranjase vînzarea către o casă editorială a unei ediții broşate, contra cincisprezece mii de dolari, un preț pe care Bill Chaplin îl considera modest, dar care pe Barney îl uimi într-atît încît îşi petrecu jumătate de zi scriind mereu suma în carnetul său de note.

Într-o dispoziție festivă, ieşi în oraş să-şi comande un costum la un croitor.

„Doamne", se gîndea el în timp ce croitorul îi lua măsurile din toate unghiurile posibile, „omul ăsta este mai minuțios decît un doctor".

Nimic nu era lăsat la întîmplare. Croitorul îl întrebă chiar şi amănunte privind purtatul pantalonilor, care pentru Barney,

care-şi comanda prima oară un costum, păreau stranii. Barney plecă de la atelierul de croitorie cu o senzație de uşurare că operația luării măsurilor se terminase.

– Doamne, arăți măreț, spuse Emily cu entuziasm. Cred că o să te păzesc la serată ca să nu te fure vreo femeie.

El o luă în brațe şi spuse:

– Ascultă, copilule, cînd eşti cu mine în cameră nici pe Raquel Welch nu aş băga-o în seamă.

– Oare vine şi invitata extraordinară a lui Bill?

– Da, răspunse Barney cu un zîmbet forțat. Asistentul său a făcut toate aranjamentele.

– Fac prinsoare că arată extraordinar.

Barney oftă.

– Em, ştii că eu vreau să fiu monogam. Vreau să te prind cu stînga şi să te țin bine ca să-ți pun cu dreapta un inel în deget.

– Dar mai este şi zeița blondă a medicinii.

– Vrei să spui Laura?

– O s-o întîlnesc în sfîrşit sau este doar un viș al tău ca să mă faci geloasă?

– Sînt sigur că este prea ocupată ca să vină, răspunse Barney fără să comenteze tonul ei. I-am cerut lui Bill să-i trimită o invitație, doar ca să înțeleagă că mi-ar fi plăcut să vină.

Douăzeci de minute mai tîrziu, se aflau în holul hotelului. Estelle, Warren şi soția lui, Bunny (cu o sarcină foarte evidentă) aşteptau cu nervozitate.

– De ce nu mergeți sus, întrebă Barney vesel. Primii sosiți au partea cea mai bună la bufet.

Îşi îmbrățişă mama, care venise special din Florida în dimineața aceea.

– Mulțumesc mamă că ai venit.

– Vai, Barney, crezi că aş fi lipsit de la un astfel de eveniment? Ai uitat că am fost bibliotecară? Pentru mine cel mai mare lucru pe care poate să-l facă un om este să scrie o carte.

Warren făcea eforturi să-şi învingă invidia.

– Hai să vedem ce bunătăți ne serveşte editura Berkeley în onoarea autorului. Dacă nu sînt bune, le intentez proces.

Nu erau primii sosiți. Cei mai mulți din campioni erau deja acolo. Cu răsuflarea tăiată de emoție, Barney îşi prezentă familia şi pe Emily nemuritorilor sportului.

Estelle îi şopti lui Barney:

– Rafer Johnson ăsta este cel mai frumos om pe care l-am văzut.

Recepția era în toi cînd îşi făcu apariția un oaspete neaşteptat.

Emily îşi dădu seama pe loc că era Laura Castellano.

Deşi îmbrăcată simplu într-un taior bleumarin, fără nici o podoabă în afară de părul ei auriu, cînd o priveai, frumusețea ei îți tăia respirația.

Barney se repezi s-o întîmpine, se sărutară şi imediat o prezentă.

– Em, ea este Laura, cel mai bun prieten al meu încă de cînd eram la grădiniță.

Ambele femei răspunseră într-un glas:

– Am auzit multe despre tine.

– Sînt bucuroasă că ai venit, spuse Emily, mai cu seamă, că eşti atît de ocupată.

– Nu aş fi scăpat ocazia asta pentru nimic în lume. Barney este prietenul meu cel mai bun. Şi cred că această carte a lui – „Suflet de campion" – este extraordinară.

– Şi eu, spuse Emily. Şi dacă-ți place fragmentul pe care l-a dat „Sports Illustrated", o să fii încîntată cînd o să citeşti toată cartea.

– Dar am şi citit-o. Barney mi-a trimis-o în şpalt.

Deci temerile lui Emily se confirmau. Simțise de la început că cele mai adînci sentimente ale lui Barney erau rezervate acestei semilegendare Laura – oricît de mult ar fi afirmat el că prietenia lor era platonică.

Nu se mai simți în stare să continue conversația. Se scuză şi plecă spre un coleg de la editură:

– Nu este formidabil? se auzi un glas din spatele Laurei.

Ea se întoarse şi, în spatele ei, frumos şi elegant ca totdeauna, se găsea Bennett Landsmann.

– Ben, strigă ea şi se îmbrățişară cu căldură. Ce mai faci?

– Ştii răspunsul dinainte, rînji el. Ce face orice secundar? Cînd e pe jumătate viu, cînd pe jumătate mort. De data asta e mai bine – sînt pe jumătate beat.

– Ce crezi despre succesul prietenului nostru?

– Şi tu şi eu ştim că este cel mai potrivit să-l aibă. Îți place Emily? Este şi ea sortită succesului.

– E drăguță, răspunse Laura. Nu am avut timp să vorbim prea mult, dar îmi pare că este foarte dinamică. Sînt fericiți?

– Barney o iubeşte, asta o ştiu, spuse Bennett. Vrea să se însoare cu ea, dar din motive pe care eu le consider necunoscute, ea continuă să spună nu. Dar Barney crede că pînă la urmă ea va ceda, dacă vor continua ca pînă acum.

– Ascultă, Landsmann, totuşi nu am zburat de la Boston pînă aici numai pentru o întîlnire între colegi. Vreau să văd stelele. Unde este Jackie Robinson?

Bennett arătă cu degetul.

– Vezi îngrămădeala aia din colțul salonului? În mijlocul ei se găseşte campionul. Nu l-am cunoscut pînă acum, aşa că să rugăm gazda să fim prezentați.

– Foarte bine, fă-ți loc prin mulțime şi eu mă țin după tine.

Bill Chaplin era în al şaptelea cer. Serata reuşise peste aşteptări.

Era nemaipomenit să-l vezi pe Jesse Owens discutînd despre alergări cu Roger Bannister (venit cu avionul special pentru seratã) şi să-i vezi pe Joe Louis şi Muhammad Ali pozînd în fața oamenilor în atitudini de box. „Ce luptă ar fi fost între mitraliera neagră, atunci în floarea tinereții sale, împotriva marelui campion actual?“

Bill îl rugase pe Bannister, care acum era neurolog la Londra, să țină un toast. El făcu unul scurt şi la subiect.

– Fiindcă am ambele experiențe, vă spun cu convingere că patru ore de conversație cu doctorul Livingston sînt mai prețioase decît patru minute pe pistă. Cred că Barney trebuie felicitat pentru imaginație şi pentru ideile lui care demonstrează că un atlet, pe lîngă trup, are şi un suflet.

Aplauzele aprobară toastul şi, în momentul în care cei doi medici dădeau mîna în fața fotografilor, Muhammad Ali strigă:

– Hei, doctore, ai uitat să spui de mine că am cel mai mare suflet din toți cei prezenți aici.

Barney privi spre Estelle şi Warren. Fratele său plesnea de mîndrie. Mama îşi ştergea ochii. Şi el se gîndi: „Doamne, de ce nu e şi tata aici?“

– Am autografele tuturor.

– Vai, Bunny, doar nu mai eşti copil?, o certă Warren, Este demodat să aduni autografe.

– Nu păreau să fie de părerea asta. Ali mi-a scris chiar o poezie pe un şervețel.

Barney aranjase ca un mic grup, pe care-l numea „echipa casei“, să vină în apartamentul lui pentru o mică gustare cu sandvişuri şi şampanie.

– Hei, Bun, e minunat, spuse Laura cînd Warren îi turna în pahar. Hai, citeşte-ne şi nouă poezia.

Bunny scoase şervețelul din buzunar.

– E cam scurtă, dar este în stilul lui Ali.

„Livingston e-o stea acum
Dar tot eu sînt cel mai bun.“

Urmă un hohot general de rîs.

– Păstreaz-o, Bunny, s-ar putea să fie prețioasă într-o zi, o sfătui Barney.

– O să fac mai mult decît atît. O s-o înrămez.

Emily aduse un platou mare cu cele mai rare delicatese şi ei continuară să mănînce, bînd şampanie ca şi cum ar fi fost apă minerală.

– Hei, Barney, i se adresă Laura cam amețită: Dintre campioni care crezi că era cel mai interesant?

– Să fiu cinstit, nu ştiu răspunse el şi mai amețit decît ea. Dar un lucru ştiu să-ți spun, că dacă ar fi să aleg o singură persoană din lume cu care să iau masa, aceasta ar fi... ar fi Emily.

Micul grup plin de şampanie aplaudă.

– Pe cînd nunta, Barn? întrebă Bunny.

Mintea lui Barney era prea grea de băutură ca să poată răspunde imediat. Dar Emily preluă conducerea.

– Bunny, o să afli prima, îşi promit, răspunse ea, afişînd bucuria.

– Nu, nu, protestă Barney. *Eu* vreau să fiu primul.

Imediat după zece, Laura se ridică.

– Nu-mi place să plec pe furiş, dar trebuie să prind ultimul avion de Boston.

Bennett se ridică şi el.

– Cred că e timpul să plece şi chirurgul de față. Laura, pot să te las în drum. Aeroportul La Guardia este chiar în direcția spre Yale.

– Perfect, şi pe drum îmi povesteşti ce-ai mai ciopîrțit în ultimul timp, Ben.

Cei doi îşi luară rămas bun de la fiecare. Lui Barney, Laura îi şopti la ureche:

– Emily este formidabilă. Pe asta n-o scăpa.

– N-am s-o scap, îi şopti el. Îi conduse pe Laura şi Bennett pînă la uşă. Cînd se întoarse, Warren îşi punea haina.

– Nu ştiu ce faceți voi, dar eu muncesc ca să pot trăi, Bunny trebuie să ducă la şcoală copiii şi mama e obosită. Aşa că noi plecăm şi te lăsăm să te încălzeşti în soarele gloriei. Apoi se întoarse către Emily şi-i spuse: Ia-l pe fratele meu mai mare într-o duminică şi veniți la noi la prînz. Pe el nu mă pot baza.

În sfîrşit, populația scăzu la două persoane.

– Ei? spuse Barney privind-o cu afecțiune pe Emily. Cum ți-a plăcut seara asta?

– Ea e cu desăvîrşire superbă.

– Ce?

– De ce nu mi-ai spus niciodată că Laura este atît de frumoasă?

– Pentru că nu este, spuse el direct. Cel puțin, față de tine...

– Hai, măi, în comparație cu ea eu nu reprezint nimic. Să fiu sinceră cu tine, în momentul în care îi vorbesc mă simt complexată.

– Dar de ce? Ea este doamna Palmer Talbot şi între noi...

– Nu-mi mai spune povestea aia cu relația platonică. De ce nu admiteți că între voi este o legătură deosebită? De exemplu i-ai trimis şpaltul cărții.

– E doctor *şi* o iubitoare a sportului; ce trebuie să mai spun ca să te liniştesc, Em?

– Nu ai putea.

– Ce-ar fi să-ți spun: mărită-te cu mine şi n-o să mai vorbesc niciodată cu Laura Castellano? Nici la nuntă n-am s-o chem.

– Oh, Barn, gemu ea obosită. Să nu mai reluăm asta.

– Perfect, spuse el hotărît. Atunci hai s-o lămurim o dată pentru totdeauna: de ce nu poți să te măriți cu mine? Ce naiba te opreşte?

Emily începu să plîngă:

– Am ştiut, am ştiut că o să ajungem aici.

– Unde? Pentru Dumnezeu, la *ce* am ajuns? De data asta el nu era dispus s-o lase să-i scape.

– Eu te cunosc, Barney, poate mai bine decît tu însuți. Nu vrei doar o soție, vrei o familie.

– Şi? Ce-i rău în asta? Nu e natural, cînd un bărbat şi o femeie se iubesc?

Vocea ei veni dintr-o dată ca o rafală de automat în întuneric.

– Barney, eu nu pot avea copii.

Liniştea deveni apăsătoare.

– De unde ştii? întrebă el încet.

– Cînd eram studentă, mi-am făcut o laparoscopie. Mi-au spus că trompele sînt total blocate şi că nu sînt operabilă.

Barney nu ştia ce să simtă, dar ştia ce să spună.

El îngenunche lîngă scaunul ei şi şopti:

– Emily, eu pe tine te iubesc. Nu pe un copil care încă nu a venit pe lume.

– Ascultă, Barn, am trăit cu tine şi ştiu că lucrul pe care ți-l doreşti cel mai mult în viață este să fii tată.

Plîngea şi ultimele ei cuvinte abia se auziră.

– Şi eu nu pot să te fac.

– Em, crede-mă, argumentă Barney, n-o să conteze. Dacă vrem, putem să adoptăm.

– Ai să mă urăşti într-o zi pentru asta, reveni ea cu o nuanță de necaz, chiar dacă te vei purta nobil. Te vei ataşa de mine şi vei trăi veşnic cu durerea ta *în tine* că nu ai avut copiii tăi.

Tăcură amîndoi.

Într-un anumit sens, Emily avea dreptate. Barney deja începu să sufere.

– N-o să mă părăseşti, Em? se rugă el.

– Nu, Barn, stau aici pînă o să mă arunci afară.

Barney se gîndi în sine: „cel puțin o să mai am o şansă să vorbesc cu ea şi cu mine însumi".

Ca de obicei, adunarea anuală a „societății Americane de Psihiatrie" a fost un potpuriu haotic de dispute, accese de furie, şi o groază de comportări antisociale. (La urma urmelor acesta era domeniul expertizei lor.)

Barney a susținut în sesiunea consacrată psihanalizei literare un studiu despre „Moby-Dick şi psihicul american", care s-a bucurat nu numai de o primire călduroasă, dar şi de o invitație susținută de a vizita comitetul de redacție al revistei Societății.

Bucuria sa fu dezamăgită. Spre consternarea lui, în şedința plenară de încheiere, premiul pentru cea mai bună lucrare fu decernat celebrului Andrew Himmerman pentru studiul „Psihiatria adolescentului". Oare monografia aceasta era chiar atît de genială? Cum a putut „Societatea Americană de Psihiatrie", ale cărei principii de bază erau să readucă pe drumul cel bun sufletele, să acorde un premiu unuia care a încălcat codul eticii?

„Probabil că acesta are dedesubturi politice", se gîndi Barney, „dar dacă vreodată voi da ochii cu desfrînatul ăsta o să-i trîntesc în față ce gîndesc despre el".

Şi ironia soartei, ei se întîlniră la toaleta hotelului în care puteau intra deodată mai mult de cincizeci de bărbați.

La ora patru şi treizeci şi opt după amiază, Barney intră acolo şi se găsi alături de Andrew Himmerman, singur.

– Mi-a plăcut foarte mult lucrarea dumitale, doctore Livingston, remarcă psihiatrul mai în vîrstă.

Barney se făcu că nu-l aude.

– Ai nimerit drept la țintă, continuă Himmerman, afabil. Presupun că ți-o publică în revistă.

Barney termină ce avea de făcut în încăperea aceea şi îşi controlă ținuta, gata să se retragă din acea situație jenantă.

Himmerman era mirat.

– V-am ofensat cu ceva, doctore? reveni el politicos.

– Nu, i-o întoarse în sfîrşit Barney. Dar ați făcut-o unei prietene la care țin.

– O, spuse psihiatrul calm, şi cine este aceasta?

– Îmi pare rău, răspunse Barney sarcastic, am uitat că au fost atîtea în viața dumitale încît nu le mai ții socoteala. Mă refer în mod special la Grete Andersen.

– O, doamne, gemu Himmerman.

Îşi spălau mîinile acum, la distanţă unul de altul.

– Mi-ar plăcea să punem lucrurile la punct, doctore Livingston.

Barney nu binevoi să răspundă.

– S-ar putea să nu crezi, insistă Himmerman, dar nu m-am atins niciodată de fata aceasta. Nu neg că m-am purtat nepotrivit acum cîţiva ani, dar...

Barney i-o tăie cu un vers din Marlowe:

– „Dar asta era în altă ţară şi, în plus, tîrfa e moartă".

Himmerman se făcu alb la faţă. Cînd în sfîrşit putu să vorbească, era evident că îşi găsea greu cuvintele.

– Nu pot să-ţi spun cît de mult mă apasă moartea acelei fete. Căsătoria mea e distrusă, soţia mea devine paranoică de cîte ori vorbesc cu o femeie frumoasă. Crede-mă, somnul meu nu este tocmai liniştit.

– Cu Grete se pare că ai dormit destul de liniştit.

– Nu, nu! Nu am avut nici o legătură cu fata asta. Era total isterică. Totul a fost imaginat.

– Doctore Himmerman, spuse Barney, căutînd să-şi stăpînească nervii ca să-şi demonstreze propria stabilitate psihică, am văzut o fotografie cu amîndoi. Purtai şort de tenis şi ea avea un bikini sumar, cu braţele unul în jurul altuia. Eastman Kodak nu scoate filme după lucruri imaginate.

– Vai, nu, mormăi Himmerman, apoi întrebă supărat: Ai studiat atent fotografia?

– Nu cu microscopul, dar am privit-o bine.

– Atunci trebuie că ai băgat de seamă că ea avea braţele în jurul meu şi nu invers.

– Negi că ai luat-o pe Grete la Hilton Head pentru o săptămînă în doi?

– Doctore Livingston, dacă ţi-aş spune că nu era vorba de o legătură, că ea s-a dus *independent* de mine acolo şi că, după cîte ştiu, mai este încă virgină, o să mă crezi?

– Ar fi greu, răspunse Barney.

– Atunci să-ţi dau cîteva fapte incontestabile, insistă el, cu vocea din ce în ce mai nestăpînită. „Societatea Americană de Psihiatrie din statele sudice" şi-a ţinut adunarea anuală la Hilton Head, în weekendul din 17-18 aprilie 1966. Eram preşedinte pe atunci. Crezi că aş fi atît de nebun să iau cu mine un pacient la o *astfel* de ocazie?

Barney încă nu era convins.

Himmerman continuă. Am ieşit la piscină în timpul pauzei de prînz şi deodată fiinţa asta isterică ţîşneşte din boschet şi mă îmbrăţişează. Plătise pe unul din paznici să ne facă o fotografie.

l-am spus pe loc că relaţia noastră profesională este terminată şi să nu mai vină la ora din lunea următoare.

Se opri, oftînd la aducerea aminte a incidentului nefericit, şi întrebă:

– Îţi pare plauzibil ce ţi-am spus, doctore Livingston?

– Da, acceptă Barney. Dar de ce ai luat pilulele? Himmerman lăsă capul în jos.

– Încerc să fiu brutal de cinstit şi asta nu este uşor, doctore.

– Ştiu, spuse Barney, compătimitor.

– Problema fetei acesteia, şi acum vorbesc confidenţial ca doctor către doctor, este o frică morbidă de bărbaţi. E o isterică clasică, se înspăimîntă cînd excită un bărbat şi apoi fuge...

Se opri un timp, apoi continuă. Cred, şi asta nu mă avantajează, că transferul s-a operat şi că ea era paralizată de sentimentul faţă de mine. Singura ei scăpare era să mă discrediteze ca obiect al dragostei ei. Cum a reuşit, nu ştiu încă, dar şi-a aruncat o privire în dosarul meu de la Societate. Pînă atunci nimic nu scăpase în presă. Jurasem în faţa Comitetului de Etică să intru în tratament eu însumi. Era singura condiţie pe care mi-a impus-o soţia mea ca să rămînă cu mine. Şi iată că această bolnavă, căci este o femeie bolnavă, ameninţa să convoace o conferinţă de presă şi să se prezinte ca ultima dintr-un lung şir de victime sexuale.

Îl privi pe Barney în ochi şi-l întrebă: Dacă ţi s-ar fi întîmplat dumitale ca întreaga carieră, căsătoria, totul să piară ca un fum din cauza unei minciuni, nu crezi că ai pierde pentru moment controlul...? Vocea sa se stinse.

– Da, spuse Barney blînd, pentru că acum îl credea. Cred că da. Îmi pare rău, doctore Himmerman, te rog să mă ierţi.

TREIZECI ŞI ŞAPTE

În 1972, moartea se manifestă groaznic.

Au murit prinţi, preşedinţi şi poeţi. Coasa ei a atins ce era mai bun, lăsînd Pămîntul mai sărac.

Ezra Pound, poet genial şi straniu, lăsă în urma lui o „podoabă minunată, un nume pe care anii nu-l vor şterge".

Charles Atlas, dintr-o făptură plăpîndă de patruzeci şi cinci de kilograme, devenise un model sculptural atletic pentru toţi adolescenţii, dar nu a putut să învingă moartea.

Harry Truman, preşedintele care ameninţase că va pocni un critic care atacase maniera de a cînta a fiicei sale, pierdu repriza finală. Îl învinse moartea.

Maurice Chevalier, fermecătorul francez, deşi poate mai puţin cavaler decît s-ar crede după nume (a cîntat în faţa trupelor naziste ocupante) a plecat spre... Dumnezeu ştie ce direcţie.

Ducele de Windsor, care-şi pierduse dreptul de a fi rege, pentru a putea iubi pe aleasa inimii sale, acum abdicase de la viaţă.

Edgar Hoover, şeful F.B.I. a fost anunţat prin toate codurile secrete că pleacă definitiv pe tărîmuri total neinvestigate.

Howard Johnson, inventatorul îngheţatei cu fructe, plecă spre ceruri înconjurat de un cor de îngeri.

Jackie Robinson, la numai cincizeci şi trei de ani, fu secerat.

Mult mai tineri erau însă toţi soldaţii din Vietnam morţi pînă atunci, în număr de aproape cincizeci de mii.

Şi poate nu a fost întîmplător că revista „Life*“ a dat faliment.

Insuccesul cărţii sale la marele public i-a provocat lui Barney o adevărată rană sufletească.

Pronosticul făcut de „Publishers Weekly“ privind succesul cărţii „Suflet de campion“ nu se adeverise cîtuşi de puţin. Nu mai apăruseră aprecieri pozitive. Criticii îl ignoraseră, cartea lui avu cea mai rea soartă posibilă, – fu uitată.

– Bill, spune-mi adevărul, îl întrebă el, după trei luni de la publicare, cartea mea a murit de tot?

Bill răspunse:

– Mai degrabă putem spune că vînzările au fost mai slabe decît mă aşteptam, dar cred că o ediţie de buzunar poate să intereseze un public mai larg.

Chaplin ezită, încercînd să găsească nişte fraze mai inspirate ca să-l consoleze. Dar îşi dădu seama cu părere de rău că nu putea evita răspunsul.

– Da, spusē el, aş spune că s-a instalat rigiditatea cadaverică – rigor mortis.

Dacă experţii de la ghidul Michelin ar fi luat masa la restaurantul La Renaissance, în inima Saigonului lîngă Spitalul Francez, i-ar fi atribuit cu siguranţă trei stele.

---

* Viaţă (în limba engleză) (N. Red.)

Aceasta era cel puțin părerea maiorului Palmer Talbot, care mergea adesea acolo, mai ales cînd vroia să impresioneze un delegat guvernamental sau un gazetar la modă.

– E o ironie, domnule maior, să găsim cel mai bun restaurant francez din lume la antipodul Parisului. Ai fi crezut că războiul va altera stilul acesta.

– Cred că presa de stînga exagerează situația de aici ca să facă vînzare ziarelor sale. Vedeți, aici lucrurile nu sînt scăpate din mînă şi sper că v-ați convins că în cîteva luni vom aduce pacea în această binecuvîntată parte a lumii.

S-a spus adesea că războiul este iadul pe pămînt, arareori însă se admite că, pentru cîțiva privilegiați, războiul poate fi destul de agreabil.

Într-adevăr, turneul lui Palmer Talbot în Vietnam fusese pînă acum extrem de plăcut. El învățase vietnameza nu în scopul de a merge în satele îndepărtate după partizanii lui Ho Si Min, ci mai degrabă ca să uşureze coordonarea trupelor sud-vietnameze cu a celor americane, în calitate de ofițer de legătură între comandamentele lor.

El mai avea sarcina demnă de invidiat de a cîştiga inimile şi mințile unui nesfîrşit şir de vizitatori distinşi, care veneau şi plecau în aşa-zise misiuni de colectare de date. Palmer avea întotdeauna grijă ca orice ar fi văzut aceştia, ei să constate că un loc ca Renaissance era încă prosper şi că deci războiul nu era *chiar atît* de rău.

De aceea, el nu a fost surprins cînd, ajungînd la comandant într-o dimineață, găsi un mesaj din partea preşedintelui Comitetului de Apărare al Senatului care-i cerea să-l sune.

– Vrei să-mi faci legătura cu senatorul Forbes, îi ceru el secretarei, euroasiana Marie-Claire. Preiau apelul din biroul meu.

– Nu, domnule maior, a cerut să-l sunați pe firul special. Este poate ceva secret, ținînd de planurile de apărare.

Aşa că el se duse în camera cu izolare fonică specială în care era ținut telefonul „secret". Palmer făcu cifrul care era înscris în mesajul care îi fusese înmînat – era al casei senatorului şi nu al biroului lui – şi Palmer fu imediat în legătură cu acesta.

– Alo, domnule senator, aici e Palmer Talbot din Saigon.

– Salut, Palmer, mulțumesc că m-ai chemat, presupun că la voi acolo este dimineață.

– Da, domnule, vă pot fi de folos cu ceva?

– De fapt, poți, maiorule. Poți să-mi faci o mare favoare.

– Ce anume, domnule?

Senatorul făcu o mică pauză, şi apoi răspunse laconic:

– Să te-nsori cu Jessica.

– Jessica? Întrebă Palmer uimit.

– Exact, maior Talbot. Cu fiica mea, Jessica, pe care ai lăsat-o însărcinată, cînd făceai cursurile de instructaj în casa mea. Dacă nu te deranjează aş anunța şi presa imediat.

– Dar este imposibil, domnule, se bîlbîi Palmer. Sînt deja însurat şi nu pot să-mi abandonez soția.

– Este frumos din partea dumitale să-ți protejezi soția. Dar şi eu simt nevoia să-mi protejez fata. Te sfătuiesc în mod categoric să adopți punctul meu de vedere.

Mesajul subînțeles era limpede. Forbes avea destulă putere ca să-l trimită pe Palmer în prima linie unde durata de supraviețuire a ofițerilor era măsurată în minute.

– Nu-ți face gînduri, maior Talbot, continuă senatorul, înțeleg că vor fi unele obstacole în drumul către altar. Dar dacă actuala doamnă Talbot este o persoană generoasă, aşa cum sînt sigur că este, va fi de acord cu un divorț mexican rapid şi totul va fi perfect.

Palmer era zguduit. Nu ar fi vrut s-o rănească pe Laura. Şi în mod deosebit nu ar fi dorit să se confrunte cu temperamentul ei spaniol impetuos.

– Ăăă, domnule senator, cu tot respectul, izbuti el să articuleze, îmi cereți să fac un lucru scandalos.

– Şi nu consideri că ce i-ai făcut Jessicăi este scandalos?

Palmer era pierdut:

– Domnule, aş vrea puțin timp să-mi adun gîndurile, înainte ca...

– Sînt cu totul de acord, răspunse omul care făcea legi. De aceea vei primi zece zile permisie, începînd cu ora nouă astăzi. Dacă te grăbeşti, şi sper că o vei face, eşti la San Francisco mîine şi în Boston poimîine. Între timp, pentru a grăbi lucrurile, voi vorbi cu un avocat, fost asociat al meu, să redacteze documentele necesare. E bine aşa, maiorule?

– Ăăă, da, sigur, domnule.

Dar cînd conversația se sfîrşi, Palmer rămase pe loc într-o stare de şoc, cu capul îngropat în mîini, murmurînd din cînd în cînd: Laura, vai Laura, ce să fac?

Contrar părerii obişnuite, e posibil ca o ființă umană să trăiască normal noaptea în New York.

Pe măsură ce se întunecă cerul, ritmul nebunesc al vieții oraşului din timpul zilei scade, devenind aproape normal noaptea.

Barney ieşi pe terasă şi privi în jos oraşul care părea un roi de licurici.

Emily era în Elveția ca reporteră la campionatele europene de schi. Ca să-şi umple orele de singurătate, se gîndise să termine un articol despre tulburările de gîndire la schizofrenici. Dar chiar atunci sunase Laura şi asta îl făcu agitat şi incapabil să se concentreze.

Ea fusese prea incoerentă pentru ca el să poată pricepe mare lucru. Tot ce el dedusese era că se întîmplase ceva rău între ea şi Palmer şi că nu mai suporta să rămînă singură în Boston.

Natural Barney insistase ca să ia avionul spre New York cît de repede posibil. Ea protestase spunînd că Emily se va supăra. Dar aflînd că era la campionate în Europa, spusese că va încerca să prindă ultima cursă de la Boston.

La ora unsprezece, portarul îl anunță că „Miss Castellano urcă spre apartament".

Ochii ei.

Fură primul lucru care-l izbi cînd deschise uşa. Erau ca nişte cercuri roşii mari, ca şi cum ar fi fost lovită într-o luptă. Era vizibil că plînsese ore în şir. Vocea îi era răguşită ca a unui om la capătul puterilor.

– Salut, articulă ea slab.

El îi luă valiza şi-i spuse:

– Intră, stai jos. Hai să bei o băutură tare.

Ea aprobă din cap.

– Pentru Dumnezeu, Laura, ce s-a întîmplat?

– A apărut Palmer..., începu ea. Apoi izbucni în lacrimi. Nu pot să vorbesc, Barn, e de necrezut!

– Am crezut că este în Vietnam. Cum a venit aşa de repede acasă? Era rănit? Ce avea?

– Nu, Barney, *eu* sînt rănită, vrea să divorțeze.

– La dracu', ştiam că o să vină şi clipa asta. Cred că şi tu ți-ai dat seama.

Ea scutură din cap.

– Nu, nu, am avut un fel de împăcare. Totul era bine şi iată că vine şi-mi aruncă o bucată de hîrtie în față...

– Ce fel de hîrtie?

– Consimțămîntul la un divorț mexican *rápido.*

– Hei, asta-i nebunie, Castellano. De ce dracu' se grăbeşte aşa?

Laura îi expuse situația, cu o voce tremurătoare.

Barney era prea furios ca să-şi păstreze calmul profesional.

– Ştii ceva, Castellano? Bine că scapi de ticălosul ăsta. Cine nu-ți este credincios, nu este demn să-ți fie soț.

Ea îşi ridică umerii a nedumerire.

– Oare eu am fost destul de bună să merit să-i fiu soție?

Barney nu putea suporta această autoumilire a ei.

– Laura, pentru numele lui Dumnezeu, numai pentru că el te-a tratat ca pe un rahat, nu trebuie să te consideri chiar *tu* aşa. Fă-i vînt, Castellano. Dă-l dracului, într-o zi vei găsi pe cineva vrednic de tine.

Ea clătină din cap:

– Nu-i aşa, Barney. Sînt convinsă că în ceea ce priveşte norocul la bărbați m-am născut într-o zodie proastă.

El o conduse să se culce în camera de oaspeți. Îi dădu un pahar cu apă şi două pastile şi se aşeză lîngă ea.

– Ştiu că nu mă crezi, dar îți promit că mîine dimineață va răsări soarele. Asta înseamnă că va începe o zi nouă pentru tine, zise Barney.

Ea luă pastilele şi, epuizată, se lăsă pe pernă.

– Mulțumesc, Barn.

El aşteptă pînă cînd fu sigur că ea a adormit, apoi ieşi în vîrful picioarelor.

Se duse la maşina de scris, scoase articolul început despre schizofrenici, băgă o nouă foaie şi începu să bată.

MEMORANDUM

În atenția: doctorului L.Castellano

Din partea: doctorului B.Livingston

Subiectul: O sută unu de motive pentru care viața totuşi merită să fie trăită.

A doua zi duse ceaşca de cafea şi foaia.

Barney era la telefon, cînd Laura intră în salon. El închise şi zîmbi:

– Deja arăți mai bine, Castellano.

– Ce să spun ..., zise ea amărîtă. M-am uitat şi eu în oglindă. Arăt ca şi cum aş fi făcut zece reprize cu Muhammad Ali.

– Nu, nu-i adevărat, corectă el, Ali este un luptător *corect,* şi apoi îi făcu semn poruncitor spre canapea. Aşază-te.

El continuă: Am vorbit la telefon cu şeful tău şi i-am explicat fără amănunte că eşti bolnavă şi ai nevoie de o săptămînă ca să te refaci. A fost foarte înțelegător.

– Şi ce trebuie să fac eu în timpul acesta?

– Să te plimbi, să te gîndeşti la lucruri plăcute. În fond, de ce să nu-ți cumperi o întreagă garderobă?

– Nu prea seamănă a sfat profesional, Barney.

– Ascultă, Castellano, măcar în dimineața asta o să-mi schimb rolul. Priveşte-mă nu ca pe un doctor, nu ca pe un

prieten ci ca pe un părinte. Ai să asculți ce-ți spun eu şi o să faci ce e mai bine pentru tine.

– Da, domnule, spuse ea cu un zîmbet abia schițat. Dar te-ai retras din profesiunea medicală? Azi nu ai pacienți?

– I-am spus secretarei să anuleze vizitele din cursul dimineții şi dacă eşti în ordine, o să-mi văd pacienții de după amiază.

– Sînt bine, Barn. Nu trebuie să-ți strici şi tu viața pentru că eu mi-am stricat-o pe a mea.

– Nu-mi întoarce vorba. Adu-ți aminte că astăzi sînt pe post de tată.

O lăsă după prînz, sigur că ea va fi în stare să meargă la Muzeul de Artă Modernă, de exemplu, sau oriunde în altă parte.

Cînd se întoarse la şapte şi jumătate, el fu surprins să constate că Laura pregătise cina.

– Ştii, nu am făcut altceva decît să încălzesc mîncăruri gata preparate. E uimitor ce bunătăți poți cumpăra pe Strada Cincizeci şi şapte. Aşa că stai jos şi povesteşte-mi ce-ai făcut azi.

Barney îi dădu raportul pe scurt asupra celor patru cazuri pe care le tratase în acea după amiază, ca şi despre şedința la care participase în spital.

– Vreau să spun, Castellano, că dacă un specialist psihiatru ar intra în spital cînd se adună echipa noastră, nu ar fi în stare să deosebească doctorii de nebuni.

– Unele din şedințele noastre de la Boston sînt aşa. Apropo, cred că articolul pe care-l scrii este grozav.

– Adică povestea cu schizofrenia?

– Prezintă multe idei noi. Cînd îl termini?

– Păi, este deja întîrziat atît de mult încît mai pot să-l las cîteva zile.

– Nu, Barn, spuse ea ferm. Lasă-mă *pe mine* să fiu acum părinte. Cînd terminăm acest banchet, vreau să te duci la maşina de scris să-ți termini articolul. E un ordin.

Barney zîmbi.

– Da, mamă.

După trei ore, Laura citi ultimele pagini şi-şi exprimă aprobarea.

– Bine făcut, Livingston, cred că ai viitor în medicină.

– Şi tu, micuțo. Eu acum corectez articolul, iar tu te duci, căci vreau să mai ai o noapte de somn bun.

Ea se ridică, îl sărută pe frunte şi merse la culcare ca un copil ascultător.

A doua zi dimineață luară un mic dejun în viteză, pentru că Barney avea o zi încărcată.

Abia atunci Laura îi spuse:

– Nu mă mai întorc la Boston.

– Ce?

– Pur şi simplu, nu pot. Îmi dau seama că nu pot să intru în casa aceea. Mă întreb chiar dacă pot să mai intru în Spitalul de copii fără să mă simt într-un fel umilită. Înțelegi?

– Da, în privința casei. Dar ce o să faci?

– Imediat cum pleci, mă aşez la biroul tău şi încep să dau telefoane ca să văd dacă există o unitate pentru nou-născuți care să aibe nevoie de mine.

– Nu în mijlocul anului Castellano, locurile sînt ocupate.

– Ah, Barney, încercă ea să zîmbească, se vede că nu ştii mare lucru despre lumea spitalelor. Chiar în momentul în care vorbim, undeva un doctor îşi taie venele... sau face o criză nervoasă. Uită-te la mine.

Barney o sună pe Laura din cabinet la prînz. Vocea ei era veselă.

– N-ai să crezi dar am găsit un post.

– Ai reuşit repede. Cum?

– Să vezi, de fapt fostul meu profesor de pediatrie a vorbit cu un prieten de la Queen's Hospital din Toronto. Şi chiar dacă ei nu încep programul pînă la anul, au deja fondurile. Aşa că pot să încep oricînd.

– E fantastic.

– Îmi vine şi mie greu să cred. Dar ca să fiu sigură că nu dispare postul, plec diseară la Toronto.

– Ei, Castellano, nici chiar aşa, e prea repede, o avertiză el. După ce ai fost lovită de o bombă atomică îți trebuie cel puțin douăzeci şi patru de ore ca să-ți recapeți echilibrul. Pe lîngă asta am rezervat locuri la un restaurant indian.

– Nu mă gîndesc să...

– Exact, Laura. Nu te gîndi. O să fac eu asta în locul tău pînă cînd ieşi de sub paza mea. Aşa că pregăteşte-te pentru şapte jumătate.

Ea înțelese că el avea dreptate. Avea nevoie de cel puțin o zi ca să-şi adune gîndurile şi să-şi cumpere haine pentru clima aspră de la Toronto.

Peste un sfert de oră, în momentul în care-şi completa lista de cumpărături, se deschise uşa de la intrare.

Emily intră, luptîndu-se cu o valiză mare.

O văzu pe Laura stînd confortabil la biroul lui Barney şi rămase fără glas.

Nici una nu găsi cuvintele potrivite. În cele din urmă Laura spuse simplu:

– Îmi dai voie să te ajut la geamantan?

– Nu, mulțumesc, răspunse Emily cu fața crispată. În timp ce ea îşi ducea valiza spre dormitor, Laura remarcă:

– Barney te aştepta abia mîine.

– Constat, zise Emily. Am prins un avion mai devreme. Nu am ştiut că dacă vin acasă cu o zi mai devreme voi fi inoportună.

– Emily, nu înțelegi.

– Mi-e teamă că înțeleg.

– Vreau să spun că Palmer şi cu mine divorțăm. Datorită guvernului mexican, de fapt, am şi divorțat.

– Şi asta este de înțeles, răspunse Emily foarte rece.

– Trebuie să plec mîine, Laura continuă încercînd să dărîme ideile fixe ale lui Emily.

– Nu te grăbi din cauza mea. Eu plec acum.

Încercînd să evite o catastrofă pentru Barney, Laura îşi adună toate puterile şi strigă:

– Ascultă, Dumnezeule, Emily, lasă-mă să-ți spun adevărul.

Din uşa deschisă, ea se întoarse spre Laura.

– Bine, spune!

– Eram necăjită, începu Laura încet. Necăjită foarte tare. Şi nu am pe nimeni în lume să-i spun, decît pe Barney. M-a lăsat să stau aici din milă. Asta e tot. Am dormit în camera de oaspeți. Crede-mă, Emily. Te rog. El este singura persoană la care puteam apela.

Laura rămase deodată fără cuvinte. Îşi dădu seama că în această situație adevărul părea cea mai straşnică născocire. Ce bine ar fi fost dacă ar fi inventat o minciună verosimilă!

– Hei, Laura, spuse Emily liniştită, dă-mi voie să fiu foarte sinceră cu tine. Erau două motive pentru care nu mă mărit cu Barney. Şi unul din ele eşti tu.

După care ea închise uşa.

– Castellano, nu e vina ta. I-am spus lui Emily în ce constă legătura noastră. Şi dacă nu vrea să mă creadă, foarte rău.

– Şi acum uite cine suferă, Barney.

– Nu sufăr, legătura mea cu Emily nu avea nici un viitor. Niciodată nu s-ar fi măritat cu mine.

– Ei! Erați o pereche perfectă. O iubeai, nu-i aşa?

– Da.

– Şi o mai iubeşti?

– Da, dar asta nu schimbă nimic. Mai bine acum decît mai tîrziu.

– A spus că eu sînt unul din motivele pentru care ea nu se mărită cu tine. Dar celălalt, care e?

– Este un lucru intim, Laura.

– Barn, în orice alte împrejurări nu te-aş fi întrebat. Dar dacă vrei să mă ajuți să-mi uşurezi conştiința, trebuie să mă convingi că într-adevăr mai era şi un alt motiv.

Barney tăcu un moment, apoi spuse:

– Nu poate avea copii. I-am spus că asta nu contează, că tot ce-mi doresc este căsătoria.

– Şi?

– Nu m-a crezut. Rămase un timp dus pe gînduri. Apoi adaugă: Ştii ceva, sînt ruşinat s-o spun, dar într-un fel ea avea dreptate.

Seth rămase uimit cînd asistenta îi introduse ultimul pacient al zilei. De fapt erau un trio, un bărbat trecut de şaizeci de ani şi probabil fiul şi fiica sa.

Intraseră în birou fără o vorbă stînd în picioare respectuos. Seth le făcu semn să se aşeze.

– Sînteti doctorul Lazarus? întrebă bărbatul în vîrstă.

– Da, cine sînteți? De ce nu v-ați dat numele secretarei?

Cei trei se uitau unul la altul, apoi tatăl spuse ezitînd:

– Nu am vrut să mai ştie nimeni despre asta. Vrem să rămînă confidențial.

– Toți medicii au depus jurămîntul lui Hipocrat şi au promis păstrarea secretului.

– Nu este întotdeauna adevărat, spuse fiica.

– Sînt convins că există doctori indiscreți, dar te asigur că eu nu fac parte dintre ei. Pot acum să ştiu cum vă numiți?

– Carson, spuse cel mai în vîrstă, Irwin Carson; el este Chuck şi ea este Pam, fiica mea.

– Cine are probleme?

Spre surprinderea lui Seth, tatăl răspunse:

– Toți.

Bătrînul Carson îşi trase scaunul mai aproape şi vorbi pe un ton coborît:

– Este vorba de fapt de soția mea, mama lor. Este foarte bolnavă.

– Unde este?

– Acasă, este prea bolnavă ca să poată fi adusă.

– Unde locuiți?

– În Hammond.

– Ai venit aici din Indiana? Ce are doamna Carson? Ce boală?

Omul îşi muşcă buzele, privi la fiica sa, apoi la fiul său care dădură din cap în semn de încuviinţare.

– Acum un an i-au găsit o tumoră malignă la stomac. Au operat-o. I-au scos-o.

– Şi? întrebă Seth.

– I-a fost greu la început, dar am ajutat-o să se refacă. Pentru o vreme, lucrurile păreau să meargă bine. Am luat-o chiar la o plimbare în insulele Caraibe.

Se opri, trase adînc aer şi continuă.

– Boala s-a declanşat din nou, aşa că am mers din nou la doctor şi acesta i-a făcut nişte radiografii. Vreţi să le vedeţi?

– Da, bineînţeles.

Seth luă un plic mare, scoase filmele şi le privi spre lumină. Văzu imediat care era situaţia.

– Ca să fiu sincer, nu arată prea bine.

– Ştim, spuse tînărul.

Tatăl său începu din nou să povestească.

– I-am cerut doctorului să ne spună dacă o va opera din nou. Şi el ne-a spus... Omul izbucni în lacrimi. Îmi pare rău, doctore Lazarus, rosti el printre suspine. Mi-a răspuns într-un fel foarte brutal. Mi-a spus direct – „nu, nu merită osteneala... "

– Nu era un mod prea blînd de exprimare, remarcă Seth. Dar aceste imagini arată o mare excrescenţă la tăietura veche de pe tubul digestiv, unde a fost operată.

Omul continua să plîngă.

– Cînd am vrut să mai discut cu el, m-a abandonat.

– Nu a propus alte remedii pentru tratarea neoplasmului?

– Da, există tratamentul cu raze X, dar chiar medicul nostru curant ne-a spus că la cancerul de stomac sînt inutile.

– Mi-e teamă că medicul v-a spus adevărul, a spus Seth.

Domnul Carson îşi grăbi relatarea.

– Aşa că a propus chimioterapia. Un alt tratament inutil. Singurul efect cunoscut este căderea părului şi transformarea omului într-un schelet. Atunci ce mai rămînea? Nimic, zero. Şi au trimis-o să moară acasă.

Pe măsură ce povestea, vocea lui Carson devenea tot mai rugătoare.

– Doctore, abia mai poate înghiţi. O hrănim cu alimente ca pentru copii mici, cum ar fi compotul de mere.

– Şi chiar pe ăsta nu mai poate să-l înghită, adăugă fiica.

– Acum, zise fiul, ea are nevoie de medicamente antispastice şi de tranchilizante numai ca să poată înghiţi apă îndulcită.

– Aşa că am fost la doctor din nou, spuse bătrînul Carson reluînd povestea. Acum, deodată i-a venit din nou ideea de a-i face operaţie. Gastro...

– O gastrostomie, explică Seth. Este ceea ce ai putea să numeşti o reconstruire a întregului traiect digestiv prin introducerea unui tub în peretele abdominal care să aducă hrana direct în intestin.

Seth se opri ca să afle alte amănunte.

– Doctore, nu trebuie să-ți spun, reluă Carson cu tristețe, că este o operație îngrozitoare care, după cum a admis chirurgul, nu va opri creşterea tumorii. Nu era sigur că va pune capăt durerilor. Ne-a spus că doar va supraviețui un timp.

Seth vru să meargă la esența situației.

– Îmi pare rău că vă spun, dar din ce mi-ați povestit nu văd să fie o cale de salvare pentru ea. Cel puțin eu nu cunosc nici una.

– Ştim asta, spuse tatăl. Copiii lui confirmară la unison.

– Da, ştim.

– De aceea vă rugăm s-o *ajutați,* domnule doctor, zise bătrînul Carson.

– Nu înțeleg, răspunse Seth, tulburat de sentimentul că de fapt înțelesese.

– Doctore, nu o lăsați să zacă acolo şi să devină o grămadă informă, neomenească plină de tuburi de plastic în ea. Nu o lăsați să sufere în halul ăsta. Ajutați-o să plece acum, cîtă vreme viața ei mai are o umbră de demnitate. Vrea să moară.

Carson spuse încă o dată.

– Vă rog, ajutați-ne, domnule doctor. Vreau să spun, ajutați-o pe *ea.*

Restul fu tăcerea. Ei îşi spuseseră partea lor.

Seth rămase mut. Era împietrit la ideea că gestul său de compasiune pentru Mel Gatkowicz trecuse dincolo de pereții spitalului şi chiar de frontierele statului.

– De unde ştiți numele meu?

– De la un intern care a venit în spitalul nostru, doctorul Bluestone.

Bătrînul rupse tăcerea:

– Ne ajutați, doctore? întrebă el din nou. În numele dragostei pentru Dumnezeu...

„Nu", îşi spuse Seth, „în numele dragostei pentru om".

– Spuneți-i doctorului Bluestone să mă sune astă-seară acasă. Se ridică în picioare.

Familia se sculă în picioare deodată ca şi cum ar fi trecut pe lîngă ei un înalt prelat. Plecară în întunericul de afară.

Seth stinse luminile, ieşi şi încuie uşa. Se îndreptă spre automobilul său, gîndindu-se la consecințele actului în care se şi angajase să-l execute.

Acum moartea va veni la domiciliu.

TREIZECI ŞI OPT

Cînd sosi acasă, Seth îi povesti întreaga întîmplare lui Judy, care îi împărtăşi temerile.

– Dacă a vrut Tim asta, de ce nu a făcut-o el? spuse ea supărată. Ne pune pe *toţi* în pericol.

Seth o aprobă din privire. Era prea conştient că ceea ce ei considerau milă, va fi socotit de alţii drept crimă.

– Tim trebuie să sune în seara asta, îi reaminti el. Nu ştiu de fapt ce să spun.

– Spune-i să se ducă dracului.

Seth rămase adîncit în gînduri. În cele din urmă, spuse încet:

– Şi cu Carsonii ce facem?

– Dumnezeule, răspunse Judy disperată. Nu te gîndeşti sper, să faci ce ţi-a cerut Tim.

– Nu dau doi bani pe Bluestone, răspunse el cu ochii aţintiţi în gol. Dar îmi pasă de oamenii aceia. Întreagă familia este chinuită şi asta va continua încă multă vreme.

– Nu, Seth, nu-ţi mai asuma riscul... Vocea ei tremura pentru că simţea că el se implicase în cazul doamnei Carson şi luase deja o hotărîre.

Puţin după ora nouă seara sună telefonul. Era Tim Bluestone. Suna din Indiana.

– Seth, cred că trebuie să-ţi explic... începu el.

– Sigur că trebuie, întrerupse Seth. Aş vrea să ştiu ce i-ai spus lui Carson şi de ce?

– Le-am spus că ştiu un doctor foarte milos care ar putea să-i ajute. Nu am curajul să fac eu asta, Seth. Pe lîngă aceasta, te-am văzut părăsind salonul lui Mel Gatkowicz în noaptea în care a murit. Şi apoi mi-am pus întrebări.

Seth nu putu să-i răspundă şi mai ales să-l întrebe la cine a mai povestit asta.

– Sînt împrejurări speciale, Seth, argumentă Tim. Carsonii sînt oameni buni, cinstiţi. Marge – acesta este numele soţiei – este doar o bucăţică de om. Suferă groaznic. Am scris datele clinice într-o scrisoare pe care o vei primi probabil mîine. Ascultă, familia lor este atît de chinuită încît mi-au cerut să fac ceva. Dar la început am rezistat, am îndepărtat din minte ideea asta. Dar în ultimele zile, văzînd-o pe Marge prăbuşindu-se, mă gîndesc că ei au dreptate. Dacă am putea să facem asta împreună, Seth, ar fi un mod de a împărţi povara.

„Tim, dobitocule“, se gîndi Seth, „nu înțelegi că este un lucru care nu se poate împărți? Chiar dacă vei colabora, tot vei purta întreaga greutate pe umeri.“

– Bine, aşteaptă-mă să citesc datele cazului şi am să-ți dau un răspuns.

– Acasă, nu la serviciu, te rog.

– Evident, răspunse Seth, fără să-şi ascundă iritarea.

După ce consultă dosarul venit prin poştă, Seth îl chemă pe Tim puțin înainte de ora zece.

– Ai dreptate, nimeni nu merită să sufere aşa. Trebuie să mergem înainte cu... propunerea ta. Dar va fi la sfîrşitul săptămînii.

– Da, bineînțeles.

– Spune-mi acum, cum ajung la ei acasă?

După ce-i explică, Tim adăugă.

– Mulțumesc Seth... Doamne, întreaga poveste este îngrozitoare.

– Ascultă Tim, dar fiul şi fiica unde locuiesc?

– Băiatul este student la politehnică la Northwestern, fata este măritată cu un proprietar de restaurant. Uneori îl ajută la încasări.

– Asigură-te să nu fie nici unul pe acolo duminică. Poți să faci asta?

– Sigur, sigur.

– Acum te mai întreb ceva. Femeia este conştientă?

– În cea mai mare parte a timpului. De aceea, ca să-i uşurăm durerea, îi dăm doze foarte mari.

– Trebuie să vorbesc cu ea. Aşa că fă în aşa fel încît duminică seară să fie conştientă. Ajung acolo la ora nouă.

Era o casă tip, cum sînt cele identice din suburbiile în care locuiesc oamenii din clasa mijlocie. Casa era pentru două familii, fiecare cu cîte un tufiş, şi cîte un pom în față. Era ora nouă seara. Drumul nu era luminat. Tim Bluestone făcea paşi nervoşi în fața casei lui Carson; în acel moment îşi făcu apariția Seth.

– Bluestone? făcu el încet.

– Salut, Seth, unde e maşina ta?

– Nu contează, am parcat într-un loc potrivit.

Să intrăm. Seth nu mai adăugă că luase maşina lui Judy care nu avea placă de număr cu inițiale de doctor.

Din fața uşii se auzeau zgomotele unui meci de baseball transmis la televiziune. Seth bănui că bărbatul dăduse la maximum pentru a acoperi gemetele soției sale.

– Bună, doctore, spuse Irwin Carson emoționat. Mulțumesc că ai venit.

– Unde este doamna Carson?

– Dormitorul ei este la etaj. Ăăă, ...vă aşteaptă.

Seth făcu o mişcare cu capul.

– Ai vrea să urci să vorbeşti cu ea?

Soțul se gîndi un moment şi spuse:

– N-am făcut nimic altceva toată după amiaza decît să vorbim. Ne-am luat rămas bun. Nu cred că pot... vocea lui se stinse.

Cei doi medici se priviră şi urcară încet scările.

– Bună seara, Marge, spuse Tim. Dînsul este doctorul Lazarus. Femeia era un spectru, fața îi era ca aceea a unui craniu. Un perfuzor la mîna dreaptă îi menținea viața, picătură cu picătură. Îşi scoase mîna osoasă către doctorul Seth şi cu efort şopti:

– Mulțumesc, că ați venit, doctore.

Seth se apropie pentru a schimba cîteva cuvinte cu femeia sfîșiată de dureri.

– Doamnă Carson, ştiu că vă e greu să vorbiți, dar sînt lucruri pe care trebuie să le ştiu. Vă dați seama de ce sîntem aici în seara aceasta?

– Da, doctore.

– Erați absolut hotărîtă pentru ce i-ați cerut doctorului Silverstone? Vreau să spun, v-ați răzgîndit de atunci?

– Nu. Vreau să mor. Apoi adăugă, aproape gemînd: *Vă rog*, doctore.

În acest moment, ochii lui Seth se fixară pe un crucifix atîrnat pe noptiera ei. „Era catolică şi deci, chemîndu-l în această seară, nu comitea un fel de sinucidere, un păcat de moarte?“ Marge răspunse întrebării înainte ca el s-o pună.

– Nu vă faceți griji, doctore, murmură ea, faceți ce trebuie faceți. Restul mi-l iau asupra mea. M-am rugat atît de des lui Dumnezeu şi ştiu că va înțelege.

În acest moment, Seth se uită la Tim ca să vadă dacă el ca membru al familiei vroia să spună ceva. Dar el lăsa impresia că nu poate vorbi. Seth se întoarse spre doamna Carson.

– O să introduc un medicament în perfuzie, doamnă Carson, în cîteva minute veți adormi...

– Şi nu o să mai sufăr?

– Nu, doamnă Carson, răspunse Seth cu blîndețe. N-o să mai suferiți.

Femeia începu să plîngă, lacrimile scurgîndu-se pe ridurile feței.

– O, Doamne, murmură ea, mulțumesc că mi-ai trimis pe îngerul Tău.

Seth continua să vorbească liniştit, ştiind că vorbele lui o întăreau. Cînd introduse conținutul micii fiole în acul din brațul ei drept, văzu că Tim Bluestone stătea cu spatele. *Nu putea nici să privească.* Seth ținu mîna doamnei Carson şi o strînse pînă cînd viața şi suferința se scurseră din ea.

Cei doi doctori părăsiră camera şi îl regăsiră pe Irwin Carson privind în gol la figurile de pe ecran. El se ridică în picioare.

– Şi-a găsit pacea, răspunse Seth întrebării nearticulate.

Carson se închină şi începu să plîngă, poate de durere, poate de uşurare. Poate din amîndouă motivele.

– Nu... Nu ştiu ce să spun, suspină el.

Tînărul doctor nu ştiu ce să-i răspundă.

Cînd îşi puse haina, Seth zise:

– Domnule Carson, vreau să ştiți că ultimul lucru pe care l-a spus Marge a fost că a vrut asta din dragoste pentru familie.

Încă plîngînd, Carson dădu din cap semn că înțelege.

– Doctorul Bluestone va veni mîine dimineață să vadă cum merg lucrurile. Noapte bună.

Irwin Carson rămase în picioare în fața uşii care se închidea.

Cei doi medici se găsiră din nou în întunericul de afară:

– Cum pot să-ți mulțumesc, Seth? şopti Tim emoționat.

Seth îi puse brațul pe umeri şi-i spuse:

– Să nu mă mai chemi niciodată.

Şi dispăru în noapte.

– Nu cred că am fost atît de deprimat în toată viața mea.

– Afirmații ca aceasta ar putea să facă oamenii să-şi piardă încrederea în psihiatri, zise Bill Chaplin. El încerca să-l bine dispună pe Barney printr-un prînz oferit la restaurantul Elaine.

Barney se străduí să zîmbească, dar fără succes.

– Bill, sînt doar un om, atît, şi apoi nu este necesar să fii fericit pentru a putea ajuta pe alții, căci dacă ar fi aşa, nu ar mai fi nici un doctor în New York. Am multe lucruri care mă fac nefericit. Ca să încep. Emily m-a părăsit, nu vrea nici măcar să-mi răspundă la telefon. De fapt, unul din aşa-zişii mei prieteni binevoitori m-a informat de legătura ei cu un reporter de la emisiunea de sport a televiziunii. Prietena mea, Laura, e pe undeva pe la Toronto, la un pas de o prăbuşire nervoasă. Nimeni nu vrea să citească ce am scris eu. Nici măcar într-o ediție ieftină.

– Hai, Barney, îl somă Bill, lasă bocitul, a ținut destul. Hai să vorbim despre următoarea ta carte.

– Nu am nici una, răspunse Barney neconsolat. Sertarul meu este gol. Am crezut că ideea mea era grozavă, să faci o carte în domeniul sportului. Am crezut sincer în oamenii sportului. Am crezut sincer că oamenii vor să ştie ce se petrece în mintea şi sufletul marilor campioni.

Bill îl fixă puternic pe Barney.

– Ai dreptate, oamenii sînt interesați. Şi nici nu cred că trebuie să-ți schimbi felul de a gîndi, cîtuşi de puțin. Dar de ce să nu te gîndeşti la un alt tip de personalitate eroică?

– Nici o şansă, Bill. Ahile e mort, Cavalerul Lancelot la fel, şi Beatles s-au despărțit. Nu poți să ai idoli într-o eră de cinism. Vreau să spun că...

Deodată Chaplin îl întrerupse:

– Barney, am găsit!

Bill într-adevăr găsise, ceea ce făcu întreg restaurantul să-şi întoarcă privirea spre el. Dar Bill era prea electrizat de ideea lui ca să-i pese.

– Barney, continuă el, sînt tot felul de religii în America. Dar toată lumea este de acord cu un lucru: Dumnezeu e doctor şi vice versa.

– Ce? Chaplin, continuă să vorbeşti aşa şi-ți fac imediat internarea. Din experiența mea, doctorii sînt departe de a fi eroi, cel puțin tot atît de departe ca şi alte categorii.

– Asta e ce ştii *tu,* spuse Bill, dar omul de pe stradă nu ştie. El crede că doctorul este un preot care are un fir direct cu Dumnezeu. Îi venerăm pe medici, ne este frică de ei, şi dacă ai putea să explici exact ce se întîmplă în sufletul lor...

Barney începu să zîmbească.

– Bill, nu există un astfel de lucru, un suflet al tagmei medicale. Doctorii sînt tot de atîtea feluri ca şi brînza. Ştii cîte sortimente sînt? E drept că cei mai mulți pe care-i cunosc sînt oameni devotați, care şi-au luat o sarcină de Sisif, sperînd mereu că stînca la care împing nu se va rostogoli peste ei. Nu este atît de spectaculos ca în romane.

– *Tu* ştii asta, Barney. Tu judeci lucrurile din interior. Doctorii pe care i-am întîlnit sînt venali, indivizi nesiguri de ei, oameni în halate albe care-şi folosesc titlul ca să urce pe scara socială. Nu-i aşa că am dreptate?

– Nu, răspunse Barney calm şi apoi adăugă: Dar nu eşti nici total greşit. Am întîlnit şi din aceia care sînt interesați mai mult de probleme economice decît de probleme medicale şi care scad reputația întregii noastre profesii.

Bill aproape că sări peste masă ca să-l prindă pe Barney de rever.

– Haide, îi ceru el cu un ton de ordin milităresc, arată-mi ce zace în spatele acestor măşti, arată-mi gîndurile din capetele acestea încrezute. Arată-i lumii ce sînt doctorii *în realitate.*

Barney se gîndi un moment şi îl întrebă:

– Vrei să dezgropi securea războiului?

– Te întreb numai de dragul adevărului, Barn. Dacă imaginea publică despre doctori este distorsionată, trebuie îndreptată.

Vocea lui Bill coborî.

– Ascultă-mă, Livingston, am dat acum de un filon şi n-o să pleci din acest restaurant de lux fără o semnătură. Fie ea şi pe un şervețel.

Şi apoi Bill mîrîi mai mult pentru sine:

– O, doctore Jorgensen, de ani de zile ți-am dorit să mori. Şi acum sper să trăieşti destul ca să poți citi această carte.

– Cine-i doctorul Jorgensen?

Bill deodată se întunecă la față.

– Tipul care mi-a omorît ochiul, mormăi el. Aveam o cataractă obişnuită, tipul ăsta a stricat tot şi m-am ales cu un ochi compromis. L-am dat chiar şi în judecată şi ticălosul a cîştigat.

– Haide, Bill, probabilitatea să se întîmple aşa ceva este de unu la milion.

– Nu, Barn, văd că nu sesizezi. Aproape oricine pe lumea asta a pățit ceva în genul ăsta. Acest subiect atinge *toată lumea.* Pun pariu că şi în viața *ta* ai avut o experiență proastă cu un medic.

Barney tresări în amintirea scenei pe care n-o uitase niciodată şi care îl urmărise în visele sale de groază: tatăl său zăcînd cu fața în jos în grădină, în timp ce mama lui țipa şi Warren alerga...

Şi doctorul Freeman nu venea...

Nu-şi dădu seama cît de mult se scufundase în amintiri pînă cînd nu-l mai auzi pe Bill spunînd:

– Aşadar, scrii cartea asta?

Barney negă din cap.

– Nu cred că o să vrei să citeşti textul meu, Bill. Majoritatea doctorilor sînt atît de prinşi şi implicați în munca lor că proporția de sinucideri la ei este de zece ori mai mare decît media.

– E chiar adevărat? exclamă Chaplin.

Barney confirmă cu capul.

– Sînt supuşi drogurilor şi alcoolului de *o sută* de ori mai mulți decît media oamenilor. Pentru că a avea grijă de alții costă.

– Vrei, aşadar să scrii o apologie, o apărare? se interesă Bill.

– Nu, răspunse Barney. Doar adevărul: că doctorii sînt la fel cu ceilalți oameni.

– Bine, perfect, încuviință Chaplin. Scri-o cum vrei, dar promite-mi că o s-o faci.

Barney se uită la ceas şi se ridică.

– Ascultă, dacă nu plec acum am să-ntîrzii la pacientul programat pentru ora trei. Mulțumesc pentru prînz, Bill. Numai că aş fi preferat să vorbim despre baseball.

– Cum aşa?

– Pentru că acum va trebui să scriu blestemata asta de carte.

Ca întotdeauna, Lance Mortimer se bucura de favorurile zeiței Fortuna. Şeful său la spitalul Mount Hebron era un om privit cu respect de colegi. Pentru că Patrick Knowles a fost primul în profesia lui care şi-a redus obligațiile de la spital la patruzeci şi opt de ore pe lună.

Mai mult, aceste patruzeci şi opt de ore le făcea în şir. Existau membri ai corpului medical care se întrebau cum reuşea Knowles să rămînă treaz şi vioi de-a lungul celor două zile de serviciu intens. Dar specialitatea acestui englez de import era să-i deştepte pe oameni şi să-i şi adoarmă.

Era un mare profesor. El îşi dăduse osteneala să-l învețe pe Lance poate cea mai delicată manevră necesară la începutul unei operații şi anume aceea de a introduce un tub în traheea pacientului, astfel ca anestezistul să-l facă pe bolnavul inconştient să respire.

(„Aici e tot secretul, băiatule“, explicase Knowles. Fii atent, traheea este *în fața* esofagului. Asigură-te că *vezi* tubul trecînd printre coardele vocale şi apoi că auzi sunetul respirației în partea anterioară a pieptului, ceea ce înseamnă că ai ajuns acolo unde trebuie“).

De asemenea Lance învățase repede să evite o eroare obişnuită a începătorilor şi anume să spargă dinții pacientului la introducerea tubului. Din fericire, singura dată cînd a făcut asta, Knowles se găsea lîngă el şi preluă conducerea ca să aspire dinții înainte ca ei să se oprească într-o bronhie sau în plămîni, unde pot produce o pneumonie urîtă sau chiar o moarte şi mai urîtă. Lance avusese noroc (zeița Fortuna demonstrîndu-i un ataşament neobişnuit) şi prin faptul că victima – ca să spunem aşa – beneficia de asigurare medicală şi s-a bucurat la ideea că va purta o proteză dentară care să-i facă surîsul perfect.

La succesul extraordinar al mentorului său mai contribuia încă un alt factor. Nu numai că Knowles era un bărbat bogat şi

elegant dar arăta cu douăzeci de ani mai tînăr decît avea în realitate. Şi asta fără vreo intervenție chirurgicală.

Într-o noapte, adică în una din cele două din lună, el era de gardă cu Lance căruia îi destăinui şi acest secret. Nu era numai faptul că-şi masa fața cu pomada magică a doctorului Niehan, preparată din embrioni de miei la faimoasa clinică din Elveția, dar şi că ştia perfect cum să evite orice *tracasare.*

– Dacă chirurgii (dintre care cei mai mulți după cum ai remarcat sînt nişte prostănaci) cred că ei ştiu mai bine, nu-i contrazice. În nouăzeci şi nouă la sută din cazuri, ei sînt cei care încasează chelfăneala dacă bolnavul nu se mai scoală. În general ei trebuie să facă față ritualului de a le comunica rudelor.

Şi datorită acestor drăguțe şi eficiente asistente poți să lucrezi la trei cazuri deodată, umblînd de la unul la altul ca să vezi cum se comportă pacienții. Şi, pentru că noi nu trebuie să ne dezinfectăm, mai putem să ne topim o secundă ca să vorbim la telefon unde ne place.

Lance îl venera pe acest om. Visul său fusese pînă atunci să lucreze doar la *două* operații deodată.

– Hei, Bennett, am un pacient peste nouăzeci de secunde. Spune-mi repede, ce-i nou?

– *Eu* sînt nou, Livingston, chiar acum am primit telegrama în care mi se spune că am fost acceptat în programul de transplant cardiac la Houston.

– E grozav, Landsmann. Ai să fii primul ins din istoria medicinii care, odată cu inima vei grefa şi puțin suflet!

– Hei, asta a fost o poantă bună.

– Pentru complimentul acesta Ben, te invit la o masă, la care oricum te-aş fi invitat, dar poți cere desertul de două ori.

– Cînd şi unde?

– De ce să nu ne întîlnim la jumătatea drumului. Există un restaurant chiar la ieşirea şoselei treisprezece din Connecticut. Vineri seara la opt treizeci e bine?

– Perfect, du-te la bolnavul tău, Barn.

Două seri mai tîrziu, Barney îşi parca noua sa maşină Ford Pinto la cîteva maşini distanță de Jaguarul lui Bennett.

În restaurant era gălăgie şi lume multă. Nu era greu să-l găseşti pe Bennett care era mai înalt şi mai negru decît cea mai mare parte a consumatorilor.

După ce şi-au schimbat saluturile şi felicitările reciproce se aşezară şi-şi comunicară unul altuia cît de epuizați se simțeau. Calculară cam cîți ani de program de acest fel vor fi necesari ca să-i extermine.

Comandară două cotlete şi o sticlă de Cabernet Sauvignon Mondavi, apoi merseră la bar să-şi încarce farfuriile cu şalată.

Cînd reveniră la masă, Bennett încercă să-i împărtăşească celui mai bun prieten al lui bucuria de a fi reuşit să obţină noul post. Dar devenea din ce în ce mai greu să se audă unul pe altul. Alături de ei, o masă mare era ocupată de oameni gălăgioşi şi agitaţi, din ce în ce mai zgomotoşi. În cele din urmă, Barney şi Bennett fură reduşi la tăcere.

Era se pare vorba de o sărbătoare de familie şi şeful lor, un om grăsun şi chel, povestea bancuri cu o voce puternică, nazală.

Tipul merita să fie văzut. Efortul său de a atrage atenţia nu numai la masa lui, ci a întregului restaurant îi făcea pe cei doi doctori să-şi dea seama că el încerca să completeze un complex de inferioritate.

Acest lucru deveni mai evident cînd chelnerul cu o bonetă albă de bucătar sosi cu un cărucior pe care era o pulpă friptă de vită aşteptînd să fie tăiată spre satisfacţia mesenilor.

– Vivat, vacilor, ură bufonul. Clanul său exclamă, aplaudă şi fluieră de plăcere.

În momentul acela, grăsanul făcu o propunere uluitoare.

– Cine pariază că pot să înghit toată friptura deodată?

– Imposibil, Carlo, spuse unul din comeseni. Nici un cal n-ar putea s-o facă!

Carlo afectă indignarea :

– Pui banii jos, Chet?

Băgă mîna în buzunar, scoase un teanc de bancnote şi extrase una de o sută de dolari.

– Pe o sută că pot să înghit friptura deodată. Plăteşti sau taci?

– Bine, rîse Chet, niciodată nu am cîştigat o sută mai uşor. Plătesc!

Tot restaurantul îl privea. Carlo îndepărtă cuţitul de lîngă tavă şi dădu tîrcoale fripturii ca un matador. În cele din urmă păşi înainte, apucă friptura cu amîndouă mîinile şi o ţinu deasupra capului ca să o vadă toată lumea. Se aplaudă şi se auziră strigăte aprobatoare de la toate mesele cu excepţia aceleia unde stăteau cei doi medici.

Barney auzi remarca unui participant de la masa lui Carlo:

– L-am văzut înghiţind bucăţi mari şi altă dată, dar acum o să intre în Cartea Guinness a recordurilor.

Deodată mulţimea tăcu şi încordarea crescu. Carlo începu să bage enorma friptură în gură şi s-o îndese. Sala se dezlănţui.

O secundă mai tîrziu era gata să moară. Gîtul său era complet blocat şi nu mai putea să respire. Ţinîndu-se de gît se

clătina încercînd disperat să scoată afară friptura. Între timp, fața i se făcuse vînătă.

Soția lui țipa. Totuşi, toți cei din restaurant păreau paralizați.

Barney şi Bennett reacționară instinctiv:

– Manevra lui Heimlich, spuse Bennett.

Barney îşi făcu drum repede prin mulțime care se adunase şi se repezi către omul ce se sufoca.

Soția lui Carlo încerca disperată să-şi ajute soțul să scoată friptura, cînd veni Barney şi o îmbrînci la o parte.

– Ce dracu'? țipă ea.

– Faceți loc, dați-vă la o parte, sînt doctor, faceți loc, țipă el cu asprime. Nu era momentul pentru politețe.

Barney începu să aplice tehnica standard de scoatere a unui corp străin din trahee cînd acesta împiedică intrarea aerului în plămîn. El se aşeză în spatele lui Carlo, îşi aduse brațele în jurul toracelui său grăsuliu, strîngîndu-şi pumnul mîinii drepte. Apoi începu să apese pe abdomen între buric şi coaste, cu mişcări puternice spre diafragmă.

Nu reuşi, trecerea aerului era complet blocată. Bennett venise lîngă el.

– Heimlich nu merge, Ben, ce facem acum? O să moară într-un minut.

Bennett ştia mişcarea următoare.

– Traheotomie; aşază-l jos imediat.

Omul îşi pierduse cunoştința şi cînd îl aşeză pe podea era moale în brațele lui Barney. Spectatorii erau prea uimiți ca să poată vorbi. Bennett apucă un cuțit de friptură de la o masă, îngenunchie şi băgă vîrful cuțitului la baza gîtului victimei. Sîngele țîşni din rană.

Rudele lui Carlo se treziră deodată urlînd. Țipau isteric.

– L-a înjunghiat!

– Negrul vrea să-l omoare. Ajutor, poliția, criminalul!

Barney încerca vitejeşte să-l țină pe Carlo întins în timp ce un barman atletic încercă să-l îndepărteze pe Bennett.

– Stop, dobitocule, prietenul meu e chirurg. Îi salvează viața ăstuia.

Barmanul fie că nu auzi, fie că nu vru să audă, pentru că îl ridică pe Bennett în picioare. Nu mai era timp de explicații. Bennett îl pocni cu pumnul stîng pe barman în plexul solar şi-l trimise la podea.

Mulțimea se dădu înapoi speriată.

– Sînt doctor, ce Dumnezeu? strigă Bennett abia reuşind să se controleze.

Între timp, Barney îl chemă de jos:

– Haide, Ben, caută ceva drept trocar şi să-i dăm tipului aer.

Ochii lui Bennett priviră în jur rapid şi nu văzu nimic, apoi zări un chelner cu un pix în buzunarul de la piept. Dintr-o mişcare, înşfăcă pixul de plastic, îl rupse în două, aruncă rezerva şi dădu cilindrul gol lui Barney, care imediat îl introduse în incizie pentru a deschide trecerea aerului.

– Ce fac cu sîngerarea? Putem pune nişte agrafe?

– Nu, Barn, stai acolo şi vezi ca deschiderea să fie...

Restul frazei fu înecat în sunetul sirenelor. Barmanul dăduse alarma la poliție prin sonerie şi deodată polițiştii invadară încăperea.

Ei apreciară rapid situația: un negru cu un cuțit stătea deasupra unui alb, căruia îi curgea sînge din gît. Ei trecură la o acțiune hotărîtă, instantanee.

Trei din ei săriră pe Bennett, doi ținîndu-i mîinile şi al doilea lovindu-l sălbatec în față şi în trup pînă căzu pe jos, unde continuau să-l lovească puternic cu picioarele.

Barney ştia să *trebuie* să țină trecerea aerului deschisă şi nu-şi putea ajuta prietenul. În loc, zbiera ca un taur rănit:

– E doctor, nenorociților. I-a salvat viața omului. Lăsați-l în pace!

Acesta fu ultimul lucru de care-şi amintea.

Vîntul rece îl trezi.

La început, Barney luptă să-şi revină, dar tot ce vedea erau stele verzi. Ceafa parcă i-ar fi fost lovită cu un ciocan. Un personaj de pe ambulanță sparse o capsulă de amoniac şi i-o puse la nas ca să-l trezească.

– Eşti bine? întrebă omul.

– Nu, se gîndi Barney. Mă simt ca şi cum aş fi sărit cu capul înainte într-un bazin gol. Dar altceva durea mai tare decît capul.

– Ben..., unde e Ben?

– Vrei să spui, celălalt doctor?

– E chirurg, protestă Barney amețit.

– O să fie bine, spuse medicul.

– Bine? tresări Barney. Unde e?

– Pe drum spre spitalul Ridgetown.

– Vrei să spui că îngrijeşte de pacient?

– Nu chiar, e într-o ambulanță separată.

Barney începu să vadă. Se uită cu mînie la omul care vorbise.

– A fost bătut rău, explică omul jenat. Cred că polițiştii nu au ştiut cine era. Au crezut...

– A făcut o traheotomie de urgență, deşteptule. I-a salvat viața idiotului ăluia gras.

Omul nu ştiu ce să răspundă şi spuse adevărul:

– Da, a fost ceva fantastic. Amîndoi aţi fost extraordinari.

– Du-mă la el, ordonă Barney, vorbind încă greu. Vreau să-mi văd prietenul.

– Îmi pare rău, dar avem ordin să vă facem radiografii. Şi pe urmă să vă ducem la staţie.

– Nu-mi trebuie staţie, articulă Barney. Am maşină.

– Nu, spuse medicul cu părere de rău: la staţia de poliţie. Familia a depus plîngere.

Încă o dată, Barney trebui să-l scoale din somn pe fratele lui în mijlocul nopţii.

– Hei, Barn, gemu Warren cu mintea încă prinsă în cetţurile somnului, nu-mi spune că ai mai vîndut o carte.

– Te rog, trezeşte-te şi ascultă. Poliţaii nu-mi permit decît un apel telefonic.

– Poliţaii? Ce s-a întîmplat?

– Păi, nu prea ştiu, dar cred că va fi o acuzaţie de încercare de omor.

– Ce porcărie! tresări Warren, de astă dată treaz de-a binelea.

Barney îi explică rapid şi precis, în vreme ce poliţistul plictisit ţopăia din picioare lîngă el.

Pe loc Warren îşi aminti de un caz similar, citit într-o revistă juridică.

– Barney, ştiu că eşti obosit dar vreau să te întreb cîteva lucruri foarte importante şi vreau să te gîndeşti atent.

Ţopăitul poliţistului devenea tot mai tare. Barney îl imploră cu privirea şi spuse cu toată politeţea de care fu capabil:

– Este avocatul meu, cred că am dreptul să vorbesc cu el cît este necesar.

Poliţistul tuşi ca şi cum ar fi vrut să arate că el este singurul care judecă timpul necesar pentru aşa ceva.

– Acum, începu Warren, ai spus clar că eşti doctor?

– Am strigat asta din toţi rărunchii.

– Pacientul a cerut sau a refuzat tratamentul?

– Warren, spuse Barney, a cărui epuizare era întrecută numai de exasperare, tipul era aproape mort. Dacă nu am fi...

– Te rog, răspunde-mi doar la întrebări. Era acolo cineva din familia lui?

– Da, da, cred că da, unde naiba baţi?

– Este ceva numit „Legea bunului samaritean", răspunse fratele său. Din anii cincizeci au aprobat o legislaţie care permite doctorilor să intervină în cazuri de urgenţă fără să rişte darea în judecată pentru greşeli profesionale.

– Hei, era o chestiune de viață şi de moarte. Nu aveam timp să-mi arăt diploma.

– Deci, de fapt, spui că te-ai prezentat şi nici victima – care era medical şi legal fără cunoştință – nici familia nu au refuzat ajutorul medical.

– Cam aşa, spuse Barney moale.

– Ascultă, Barn, trebuie să dau nişte telefoane ca să aflu ce avocați foloseşte firma noastră în Connecticut. Apoi vin acolo cît de repede pot ca să aranjez o cauțiune.

– Şi ce fac între timp? întrebă Barney la capătul răbdării.

– Nu ştiu, răspunse fratele său încercînd să-l calmeze. Citeşte ziarul, joacă cărți cu Bennett.

– Ben nu este aici, spuse Barney îngrijorat. E în spitalul Ridgetown.

– Bine, telefonează-i şi spune-i să stea liniştit. O să am grijă de toate cît de repede pot.

– Vorbeşti *tu* cu Ben? îl rugă Barney. Nu mă lasă să dau decît un telefon, – şi ți l-am dat ție.

– Spui că şi-n Canada? Barney ținea telefonul în mîna cea mai puțin bandajată.

– Da, Barn, răspunse Laura. Una din agențiile de presă a cules ştirea şi ziarele au făcut mare tapaj pe tema asta. A fost chiar şi un editorial.

– Pentru sau contra?

– Haide, nu fi paranoic. Bineînțeles că favorabil. S-au folosit de voi ca să susțină că e nevoie de o lege generală a „bunului samaritean". Ați făcut ce trebuia să faceți. A fost minunat.

– Familia individului nu gîndea aşa.

– Dar acum au retras acuzația. Nu-i aşa?

– Da, s-au liniştit destul de repede, deşi mai aştept încă o cutie de bomboane sau o scrisoare de mulțumire.

Laura rămase tăcută.

– Hei, Castellano, ce-i cu tine?

– Mă gîndeam, doar, spuse ea cu o tristețe ciudată în voce. Probabil că acum ai reuşit să faci cel mai important lucru din cariera ta de doctor.

– Ce vrei să spui?

– O să aflu dacă ticălosul acela de doctor Freeman mai practică în Brooklyn şi o să-i trimit tăieturile din ziar. Poate că o să-şi aducă aminte că mîinile lui sînt pline de sîngele tatălui tău.

Barney rămase pe gînduri. Ea are dreptate. „Poate că adrenalina care a năvălit în sîngele meu atît de puternic, atunci în restaurant, s-a adunat din copilărie, aşteptînd ocazia să-i arăt

doctorului care refuzase să-i dea primul ajutor tatălui meu ce *ar fi trebuit* el să facă".

Chiar în clipa în care Laura şi Barney îşi schimbaseră părerile, Herschel scos din fire, stătea la capul fiului său în spitalul Yale New Haven (unde el insistase ca Bennett să fie transferat cu ambulanța în ciuda opunerii ortopedistului local).

În cealaltă parte a rezervei, stăteau cu răbdare doi inşi de vîrstă mijlocie unul în costum cu vestă, altul într-o scurtă de piele. Nici unul nu părea medic.

Bennett zăcea pe spate cu capul şi pieptul bandajate total, cu membrele puse în ghips, semănînd cu o mumie modernă.

Barney șosi peste o oră şi el bandajat cu tifon şi mergînd cu dificultate.

– Cum se simte? îl întrebă pe Herschel.

– Ca să spunem aşa, răspunse tatăl lui Bennett, trupele de poliție au lucrat eficient. Orice os care putea fi rupt, l-au rupt.

Bennett se mişcă şi reveni în lumea conştientă.

– Cum te simți, Ben? întrebă Herschel neliniştit.

– Bună, tată, răspunse el, pe jumătate inconştient. Nu simt nimic. Ce s-a întîmplat?

– Ca să schimbăm dictonul, Landsmann, spuse Barney, „Operația a reuşit, dar doctorul a decedat".

– I-am salvat viața? întrebă Bennett cu gura uscată.

Barney se apropie şi-i picură puțină apă.

– Sigur. De acum o să operezi cu cuțite de masă şi o să exersezi chiar cu furculițe şi linguri.

Bennett zîmbi.

– Au, nu mă face să rîd. Mă doare!

– Îmi pare rău, Ben, spuse Barney ducînd ceaşca la buzele prietenului său. Vroiam doar să te tachinez.

Bennett gemu din nou.

– Tată, te rog ia-l pe nebunul ăsta de aici. Se odihni, respiră de cîteva ori şi întrebă. Cine m-a reparat?

– Cel mai bun de aici, băiete, spuse Herschel. Şeful secției tale.

– Sînt la Yale?

– Da, răspunse Barney. Am intenționat la început să te aducem aici să te operezi singur, dar şeful tău a protestat zicînd că eşti prea tînăr.

Bennett încercă din nou să rîdă.

– Cine te-a trimis, Livingston, Ku-Klux-Klanul? Fii serios. Citeşte-mi foaia de observație şi radiografiile.

– Ai răbdare, Ben. Cred că se vor face cîteva volume, dar radiologul a promis să aducă toate filmele cînd o să te trezeşti.

– *Sînt* treaz, spuse Bennett rar. Adu pozele ca să-mi dau seama de ravagii.

– Le-am văzut deja, răspunse Barney pe un ton liniştitor. Au rupt oasele radius şi ulna la ambele braţe, un femur fisurat în lung şi patru fracturi craniene. Să spunem că au reuşit să-ţi împrăştie oasele ca într-un joc de cuburi.

Bennett simţea că Barney îi ascunde ceva.

– Hai, ordonă el. Dacă asta este tot, pentru ce ai figura asta de cîine bătut? Ce au mai găsit?

Barney ezită şi apoi spuse cît putu mai detaşat:

– Mai este o dizlocare prin fractură a coloanei cervicale. Şeful tău o să facă o reducţie imediat ce vei fi în stare să suporţi o anestezie. Şi, după aceea, o să fii ca şi nou.

– Nu-ţi bate joc de mine, Livingston. Asta mă scoate din circulaţie pentru cel puţin trei luni.

– Nu te alarma, Bennett, interveni Herschel, asta nu va afecta numirea ta în Texas. Şi, între timp, aş vrea să discuţi cîteva lucruri cu aceşti doi domni, dacă poţi.

Cei doi inşi îmbrăcaţi modern se apropiară. Erau avocaţi atît de celebri încît Bennett imediat le recunoscu numele. Unul era renumitul campion al drepturilor civile, Mark Sylbert, „Apărătorul oprimaţilor". Celălalt era considerat cel mai elocvent orator de tribunal din ţară.

– Nu putem să stăm aici şi să privim indiferenţi cum această ţară îşi abandonează principiile fundamentale, argumentă Sylbert. Acesta este un exemplu clar de halul în care a ajuns societatea noastră. Aş vrea să mă laşi să duc această luptă, doctore Landsmann.

– Tată, cred că nu e bine, spuse Bennett făcînd o grimasă de durere.

– Nu, fiule, cel mai minunat lucru în America este faptul că omul poate să obţină dreptate.

– Asta dacă poate să plătească avocaţi costisitori, tată.

– Scuză-mă Ben, spuse Herschel revoltat, ai cel puţin zece oase rupte şi o fractură de coloană ca răsplată pentru un gest nobil.

– E adevărat, întrerupse Sylbert. Ei cum ţi-au văzut culoarea pielii au considerat vinovăţie *dovedită*. Asta, după părerea mea, este cea mai virulentă formă de rasism. Avem ocazia să-i chemăm în justiţie, să dea socoteală.

– Întîmplarea a ajuns deja în presă, spuse celălalt avocat.

– Bine, atunci, comentă Bennett, scopul este atins. Se uită la Herschel şi întrebă: Cît costă un proces ca acesta?

– Ben, banii nu contează aici. Am să plătesc cît va fi necesar.

– Bine, replică Bennett, pentru care fiecare vorbă era un prilej de suferință. Nu arunca banii de dragul rasei negre. Mai bine trimite suma Organizației Creştine din Sud înființată de Martin Luther King, în memoria lui.

TREIZECI ŞI NOUĂ

Ca să se pregătească pentru investigarea fără precedent a sufletului medical, Barney elaboră un chestionar pe care-l trimise tuturor prietenilor săi şi colegilor de facultate. Era convins că ei fuseseră martori ai unor drame petrecute în zone ale vieții necunoscute lui. Natural că el promitea anonimatul total. Cei care răspundeau la chestionar puteau să nu-şi dea numele.

Lance Mortimer fu unul din primii care răspunseră şi o făcu pe larg, începînd cu o scrisoare personală introductivă.

Dragă Barn,

Cred că ai o idee strălucită (mi-e necaz că nu am avut-o eu primul). De fapt am văzut atîtea lucruri de necrezut încît am început să țin un jurnal personal, cam de doi ani încoace. Am să-l parcurg atent ca să-ți trimit cele mai savuroase fragmente. (Nu pot să xeroxez tot caietul pentru că nici psihiatrului meu nu-i povestesc performanțele mele sexuale.)

Anexez relatarea unui incident petrecut în dimineața zilei de 6 iunie 1970. Evident, am schimbat numele, mai puțin pentru a proteja nevinovații, cît pentru ca să-mi apăr propria piele.

Bineînțeles că tu ştii că aceste incidente s-au petrecut în Los Angeles, dar am inventat un spital privat numit Saint David la Newport Beach. Ți-aş fi recunoscător dacă mica mea poveste ai păstra-o pentru tine. Ai putea altfel să arunci în aer toată profesiunea de doctor, dacă nu cumva or să te distrugă mai întîi pe tine.

Cu toată dragostea,
Lance

P.S. *Cartea ta despre campioni a fost recenzată în „Los Angeles Times" de Vera Mihalic, acu vreo doi ani. Nu cred că ți-ar fi plăcut să vezi articolul, aşa că nu ți l-am trimis.*

Cînd Barney începu să citească povestea lui Lance, îl amuză stilul cu clişee verbale de la Hollywood, dar cînd sfîrşi, era profund tulburat. Nu avea nici o îndoială că deschisese cutia Pandorei.

După ce citi raportul pentru a treia oară, simți nevoia să-şi împărtăşească neliniştea cu cineva. Şi fiindcă profesorul Baumann nu ar fi privit cu ochi buni să fie trezit la miezul nopții, avea o singură alternativă.

– Bună, Castellano, te-am trezit?

– Nu chiar. Am renunțat la somn în timpul postului mare. Ce s-a întîmplat?

El îi citi documentul la telefon.

Nimeni nu va uita jocul extraordinar, care i-a adus Oscarul lui Luke Jamison (nume fictiv) în filmul lui Stanley Walters (nume fictive) denumit (să zicem) „Noaptea fără stele". Şi nici jocul lui June Sommerville (Nume fictiv), în viața reală doamna Jamison, în rolul fetei surdomute.

Poți să-ți imaginezi agitația din spital la vestea că June era pe drum într-o ambulanță particulară, pentru a fi operată de o apendicită acută.

Chirurgul Steve Ross (nume fictiv) mă trezi dintr-un somn adînc în camera de gardă şi-mi spuse să fiu gata pentru operație. De abia am avut timp să mă rad şi să mă pieptăn înainte de a intra în sala de operație.

Pentru aceia care nu o văzuseră niciodată pe June Sommerville în carne şi oase, dă-mi voie să-ți spun că frumusețea ei nu era creată nici de machiaj, nici de fotografii trucate. Era splendidă.

Cînd intrau cu ea, am observat că însuşi directorul spitalului apăruse pentru a-l invita pe soțul ei, Luke, să aştepte împreună cu el în biroul său confortabil.

După ce am injectat-o pe June cu pentotal pentru relaxare, şi i-am introdus repede un tub în trahee şi i-am insuflat aer ca să-i umflu plămînii, am ajutat-o să intre într-un somn confortabil cu amestecul obişnuit de halotan şi oxigen. I-am cerut să numească zece roluri favorite din filmele ei. De-abia ajunsese la Ben Hur, cînd trecu în al doilea stadiu al anesteziei, – în țara Nirvanei. I-am făcut semn doctorului Ross că pacientul era „pe cale".

El ceru să i se dea bisturiul şi făcu o incizie fără cusur în abdomenul ei de culoarea fildeşului. În cîteva minute (Ross este un maestru formidabil), apendicele cu pricina fu scos şi începu paracenteza cavității abdominale (adică drenarea fluidului infectat).

Şi atunci s-a produs catastrofa. Atît de zăpăciţi fuseserăm, îndeosebi doctorul Ross de faptul că o stea de mărimea lui Miss Sommerville îşi făcea apariţia pe scena noastră de operaţie, că nimeni nu se îngrijise să examineze antecedentele ei medicale înainte de a se începe operaţia.

Astfel, nu s-a ştiut că era alergică la penicilină, pînă cînd nu a făcut brusc şocul anafilactic. Mă luptasem să-i menţin oxigenul, cînd se produse o altă catastrofă – stopul cardiac.

În momentul acela, Ross nu pierdu nici o clipă şi-i deschise superba zonă toracică ca să-i maseze inima. Clipele treceau, ea nu-şi revenea, trăsăturile ei perfect sculptate deveneau tot mai albăstrui.

După cîteva minute, i-am atras atenţia lui Ross că trebuie să ne oprim, cauza fiind pierdută.

– Nu, dobitocule, ţipă el la mine. Nu putem s-o lăsăm pe nevasta lui Luke Jamison să moară pe masa noastră de operaţie. Reputaţia clinicii ar fi distrusă. Şi mie o să-mi sară tot oraşul în cap. Continuă să pompezi.

Am protestat, spunîndu-i că e inutil să mai reanimăm acum, că oricum va avea leziuni ireversibile pe creier. Mă înjură şi-mi spuse din nou să intensific ventilaţia.

După optsprezece minute şi treizeci şi trei de secunde, inima lui June Sommerville începu să bată din nou.

– Mulţumesc lui Dumnezeu, îl auzi exclamînd pe Ross pentru sine. „Mişcare greşită în carieră", îi spusei şi eu Atotputernicului.

De îndată ce respiraţia ei s-a stabilizat, Ross şi-a scos masca şi s-a dus într-o viteză să anunţe pe domnul Jamison că operaţia a reuşit.

Dar dacă cineva se miră de ce June Sommerville nu a mai jucat în filme în ultimul timp, motivul nu este cel arătat de agenţii de presă, – că preferă intimitatea grădinii sale de trandafiri de la Belle Air... Este pentru că ea se află într-un foarte exclusiv sanatoriul medical, unde este prea atinsă la creier ca să-şi mai recunoască cel puţin soţul cîştigător de premii Oscar.

Afacerea m-a deranjat mai ales cînd Steve Ross mi-a cerut ca raportul meu să i-l înmînez lui. Nefiind cu totul idiot, am înţeles că Ross şi-a dat seama că şi un student din anul întîi de la medicină ştie că, după cinci minute de oprire a inimii, distrugerea creierului este inevitabilă. Şi nu avea rost să-l mai necăjim în plus pe domnul Jamison.

Ulterior am aflat că el se duce cu regularitate să adore statuia vie a soţiei sale, aducîndu-i de fiecare dată un buchet de trandafiri roşii.

Dintr-un motiv sau altul totuşi, Steve Ross nu mi-a mai cerut niciodată să fiu anestezistul lui.

După cum era Bennett înclinat să remarce în momentele în care se simţea mai bine (exceptînd vizitele lui Barney), care deveneau din ce în ce mai rare, progresul său spre însănătoşire semăna cu descojirea unei cepe. De cîte ori i se mai scotea un bandaj, dedesubt era un altul şi ghipsul acoperea alt ghips, încît nu se mai ştia ce o să rămînă din Bennett în interiorul lor.

După a cincea săptămînă, durerea deveni mai puţin fizică şi mai mult psihică. Era o tortură pentru el să fie inactiv şi să se gîndească la ce se întîmpla cu muşchii săi sub carcasele de ghips.

– Mă atrofiez de tot, îi spuse lui Barney, cînd acesta îl vizită.

– Ascultă, Landsmann, glumi Barney, eşti invidiat de toţi internii din lume. Pentru că ai petrecut mai mult timp în pat decît ei în zece ani.

– Aş schimba cu plăcere locul, ştii foarte bine, mormăi Bennett enervat şi plictisit. Din cauza asta mi-am folosit farmecul meu irezistibil pe lîngă ortopezi ca să mă lase să încep fizioterapia chiar acum.

– Acum? cu ghipsul ăsta? Ce sport ai de gînd să faci? Sărituri cu paraşuta?

– Nu, doctore Livingston. O să încep cu două mingi.

– Două mingi?

– Dacă nu te superi, o să încep cu două mingi pentru rachetă.

Într-o zi, Jeffrey Kirk, profesorul de chirurgie ortopedică, veni în vizită, aducînd în loc de ciocolate un lucru pe care Bennett îl aştepta de mult, radiografiile. Le examinară împreună.

– Jeff, spuse Bennett vesel, după părerea mea profesională, oasele acestui pacient se vindecă frumos. Apoi ajunse la poza celor şapte vertebre cervicale.

– Aici, observă el, cred că a fost nasol, dar reducţia pe care ai făcut-o arată bine. Cînd crezi că îmi dai drumul de aici, ca să încep să operez?

Răspunsul îl surprinse.

– Mîine dimineaţă, e bine?

Dacă picioarele nu i-ar fi fost bandajate, Bennett ar fi ţopăit de bucurie. Kirk îl înştiinţă însă că pune o condiţie.

– Nu vreau ca munca mea de reducţie, care a ieşit atît de bine, să se ducă de rîpă, Ben. Trebuie să porţi un jug, un aparat numit halou.

– Nu, glumeşti, o să arăt ca un marțian.

– Nu contează, răspunse Kirk, colegii tăi şi aşa au impresia asta.

Arăta într-adevăr ca o ființă din altă planetă. Îi puseseră o bandă de metal în jurul capului şi o fixaseră pe craniu. O altă bandă de metal mergea pînă la umerii săi. Toate acestea trebuiau să imobilizeze gîtul pentru a nu strica ceea ce Jeffrey Kirk reparase atît de bine.

Cît de ciudat ar fi părut, Bennett nu remarca privirile care-l fixau din cauza acestui aparat. Era obişnuit să vadă lumea uitîndu-se curios la un negru aflat pe domeniul omului alb.

Cîtă vreme aparatul trebuia purtat se mulțumea cu o muncă de începător supradotat: făcea suturări, uneori simple incizii cu care începea operația de apendicită. Exercițiile sale cu mingiile dădeau rezultate cel puțin prin faptul că antebrațele lui păreau chiar mai musculoase ca înainte.

În cele din urmă, îşi ceru răsplata:

– Scoate-mi prostia asta de pe cap, că dacă nu, îl deşurubez eu, îi comunică el profesorului Kirk. Vreau să-mi recapăt mobilitatea ca să pot trece la operații mai serioase.

Kirk se încruntă.

– După cîte am auzit, ai trecut deja pe roşu, Ben; pereții au urechi. Chiar în gălăgia sălii de urgență.

– Mda, mărturisi Bennett, prins cu ocaua mică. Fusese un accident de autobuz şi aveau nevoie de mine. Ei bine, pot acum să fac asta pe verde?

– Da, zîmbi Kirk, din punctul meu de vedere eşti perfect.

– Haide, doctore, replică Bennett, nimeni nu-i perfect. Apoi adăugă: Dar sînt sigur că ar trebui să încercăm să fim.

Bennett era aşa de încîntat de starea sănătății sale că se surprinse fluierînd o melodie veselă în timp ce-şi îmbrăca costumul de chirurg.

Prima operație adevărată trebuia să fie un şunt între vena portă din ficat şi vena cavă inferioară, cea care preia sîngele din partea inferioară a corpului.

Cînd se apropie de masa de operație, remarcă un număr neobişnuit de mare de chirurgi prezenți. Pe lîngă prima sa asistentă, Terri Rodriguez, văzu doi chirurgi medici primari, din care unul era şeful de secție.

Înțelegea prea bine prezența lor acolo. Vroiau să vadă dacă el mai făcea față, dacă traumele severe pe care le suferise produseseră vreo scădere a îndemînării sau a rezistenței nervoase. Bennett îşi spuse că totul seamănă cu un fel de

provocare atletică în care jocul va fi cîştigat de cei care îşi vor păstra sîngele rece.

Era hotărît să nu ezite şi să nu facă greşeli.

Surîse către spectatori şi le spuse degajat:

– Bună dimineaţa, domnilor. Pentru că este vorba de o intervenţie de durată, propun să începem imediat.

După prima jumătate de oră, marii profesori dădură din cap unul către altul şi, în mod discret, părăsiră sala. Văzuseră destul.

Triumfător, Bennett îi povesti lui Barney totul la telefon, în aceeaşi seară.

– Doamne, Landsmann, trebuie că ai nervi de otel. În locul tău, muream de frică. Cum naiba spui că ţi-a făcut chiar plăcere?

– Doctore Livingston, răspunse Bennett bine dispus, ţine minte să scrii în cartea aceea a ta că cei mai mulţi din nebunii de chirurgi ne *călim* sub presiune. Cu cît e mai greu, cu atît mai bine ne mobilizăm.

Această carte este una din cele mai importante contribuţii la gîndirea psihanalitică pentru cel puţin o generaţie. În mod sigur va ocupa un loc important în literatura întregii discipline.

Barney citi acest anunţ în cel mai recent număr al „Revistei americane de psihiatrie", o publicaţie care nu folosea de obicei superlative. Anunţul fusese reluat pe un poster la intrarea Institutului de Psihiatrie, care prezenta conferinţa distinsului autor Maurice Esterhazy care avea loc în sala institutului.

– Ai citit-o? întrebă Brice Wiseman, privind peste umărul colegului său.

– E aproape imposibil să găsesc un exemplar, răspunse Barney, şi mor de curiozitate. Tipul mi-a fost vecin în căminul Vanderbilt.

– Ei, gata, Livingston. Harvard nu poate să revendice *toate* geniile din domeniu. Anunţul arată clar că Esterhazy a urmat facultatea la Maudsley Hospital din Londra.

– Bine, nu o să mă mai laud cu asta. Dar îl cunosc pe individ. Oricum, i-ai citit cartea?

Wiseman aprobă din cap:

– M-a ţinut treaz pînă la trei noaptea. Nu am putut s-o las din mînă.

– Asta înseamnă că poţi să mi-o împrumuţi, ca să am şi eu insomnii la noapte.

– Bine, ţi-o aduc la cabinet diseară.

– Mulţumesc, Brice. E uimitor pentru o carte medicală să fie atît de captivantă. Dar chiar titlul este frapant.

– „Fiica legitimă a lui Freud" – sună ca un roman.

Cei doi se despărțiră.

Era o zi senină de iarnă şi Barney se hotărî să meargă la Bellevue. De fapt vroia să fie singur cu gîndurile lui. Să mediteze la formidabila metamorfoză a lui Maury Eastman pe care îl văzuse ultima oară cu cincisprezece ani în urmă, cu sufletul încarcerat de electroşocuri, după încercarea lui de sinucidere, în Maurice Esterhazy, distins absolvent al uneia din cele mai distinse clinici din lume.

Încercă să-şi limpezească gîndurile şi sentimentele. Bucurie pentru Maury, bineînțeles, dar şi un sentiment mai puternic, la limita unei plăceri perverse, că un fiu călcat în picioare a putut să se răzbune într-un mod atît de strălucit pe tatăl care îl persecutase. Căci, în ciuda rangului pe care-l avea în Societatea Americană de Psihiatrie, bătrînul Eastman publicase multe articole, dar niciodată o carte întreagă. În orice caz, nimic din ce scrisese nu a avut succesul spectaculos pe care-l avea Maury.

Era atît de curios să citească opera lui Maury, încît anulă o întîlnire în seara aceea cu o internă tinerică de la cardiologie, care venise de curînd din Olanda. Îşi făcu un sandviş cu salam şi brînză, se aşeză în fotoliul favorit şi începu să citească.

Coperta spunea tot. Cartea avea un subtitlu: „Psihologia Melaniei Klein". Controversata psihiatră din Anglia, care murise cu cîțiva ani în urmă, îşi începuse cariera urmînd cu strictețe doctrina lui Freud pînă cînd începu să facă investigații de pionierat în psihologia copiilor mult mai mici decît cei pe care Freud îi considera accesibili psihanalizei.

Spre marea ei dezamăgire, patriarhul psihanalizei i-a respins teoriile, fără să-şi dea seama că ele reprezentau pasul următor al lucrărilor sale.

Titlul dramatic dat de Maury cuprindea în el toată dilema subiectului, – permanenta ostilitate dintre Klein şi fiica lui Freud, Anna, care bineînțeles se considera a fi adevărat continuatoare a teoriilor tatălui ei. Maury demonstra nu numai că Melanie Klein era o mai bună „freudiană", dar şi prezenta o argumentare puternică a teoriei lui Klein cu ajutorul unor idei originale.

La două fără un sfert, Barney termină ultima pagină. Fusese atît de absorbit de cartea lui Maury încît nici nu băgase de seamă că acul picupului său zgîria eticheta din mijloc a ultimului disc din teancul pus.

Dimineața următoare îi adusese o altă surpriză. Un apel telefonic din partea lui Fritz Baumann, al cărui ton era colegial.

– Barney, presupun că ştii că acest Esterhazy ține joi o conferință la Institut. Elsa şi cu mine îl invităm la masă după

aceea şi el, în mod deosebit, ne-a cerut să te invităm. Poți veni?

– Cu siguranță. De-abea aştept.

Închise telefonul şi se gîndi: „Doamne, propriul meu psihiatru mă invită la cină!"

Barney nu văzuse niciodată sala de conferințe de la Institut atît de plină. Mulți veniseră tocmai din Baltimore sau chiar de la Yale. Se stătea şi în picioare cu carnete de luat notițe în mînă. Fritz Baumann îl prezentă pe Maury ca pe „probabil cel mai creator gînditor analitic al generației sale".

Barney fu uimit de schimbarea survenită în aspectul şi accentul lui Maury. Maury Eastman arăta acum ca un profesor englez, cu păr lung, lentile rotunde, costum de catifea reiată care părea destul de purtat. Radia încrederea în sine. Se simțea că era cu totul degajat față de public şi față de sine însuşi.

Maury începu cu nişte sarcasme amabile în privința diferenței de orientare între psihiatrii englezi şi cei americani şi spuse că propria sa poziție se găseşte „undeva deasupra Groenlandei". Auditoriul era captat.

Apoi începu să discute despre „atitudinea parano-schizoidă în prima copilărie". Vorbind în general liber, se uita uneori pe un cartonaş, pe care-l adusese cu el, şi pe ceas ca să fie sigur că nu depăşeşte limita de timp. Spectacolul era extraordinar prin totala lui lipsă de patos. Cu un ton calm, ponderat, îşi prezentă propriile sale teorii asupra psihanalizei copilului, care îi impresionă chiar şi pe cei mai înfocați partizani ai lui Freud.

Timpul acordat întrebărilor se lungi suficient de mult ca să demonstreze întinderea cunoştințelor medicale ale lui Maury.

Dineul dat de Fritz Baumann era restrîns la eminențele cu păr cărunt ale Institutului, exceptînd trei persoane: Maury şi Barney aveau sub patruzeci de ani şi soția lui Maury, Antonia, sub treizeci. Era extrem de frumoasă şi, ea însăşi, neurobiolog.

La cocteilul dinaintea cinei, Maury fu înconjurat de medicii care îl asaltau cu întrebări respectuoase. El nu se despărți de calmul lui englezesc decît cînd îl văzu pe Barney. În acel moment, străpunse cercul de admiratori şi se repezi să-l îmbrățişeze, exclamînd:

– Livingston, sînt fericit că te văd.

Încă îmbrățişați, Barney îi şopti:

– Maury, poți să-mi spui secretul tău? Mănînci cereale în fiecare dimineață?

– Nu, încearcă mai bine să fi analizat şapte ani şi să ai o soție bună, îi răspunse el cu afecțiune. Apoi se întoarse către

gazdă: Doctore Baumann, cred că sînteți mîndru să-l aveți pe băiatul acesta minunat în Institut.

Barney se uită la Baumann care părea satisfăcut.

Maury continua să se adreseze vechiului său prieten ca şi cum în încăpere nu mai era nimeni.

– *Trebuie* să iei masa cu noi mîine seară. Sau mă supăr foarte tare.

– Bineînțeles, Maur, răspunse Barney, şi am să-ți aduc un exemplar din cartea mea. Mai degrabă o să-ți dau zece pentru că nimeni nu vrea s-o cumpere.

– Am citit-o cu Antonia şi consider că este o lucrare cu idei originale. Poți să mai vii cu cineva. Eşti căsătorit?

– Doar cu profesia mea, răspunse Barney puțin încurcat.

– De fapt, eram sigur că o să sfîrşeşti căsătorindu-te cu Laura cea magnifică. Ce s-a întîmplat cu ea?

– E o poveste lungă, Maur.

În acea clipă, *celălalt* doctor Esterhazy, Antonia, se apropie de Maury şi şopti:

– Dragă, prezența ta este reclamată. De ce nu te duci să străluceşti, în timp ce eu o să vorbesc cu Barney.

Maury o sărută pe obraz şi se duse să reintre în cercul veteranilor.

– Maurice mi-a vorbit foarte afectuos despre dumneata, spuse Antonia imediat ce rămaseră singuri. Ai fost singurul căruia i-a păsat de el cînd era în dificultate.

– Am fost doar uman, răspunse Barney timid. Apoi deodată Antonia schimbă subiectul.

– Putem să schimbăm două vorbe între patru ochi? întrebă ea.

– Sigur, răspunse Barney. Trecură în sufrageria încă goală.

– Te-ai întîlnit vreodată cu tatăl lui? şopti ea.

– Nu chiar, dar aş putea spune că am avut un contact. De ce mă întrebi?

– Maurice vorbeşte la San Francisco săptămîna viitoare. Sincer, mă tem că ticălosul ăla o să apară la conferință.

– Te înțeleg. De ce a acceptat Maury aşa ceva?

– Presupun că simte nevoia să-şi dovedească lui însuşi ceva, răspunse ea. Dar cred că se joacă cu focul. Ce părere ai?

– Nu, răspunse Barney, aş spune mai degrabă că joacă ruleta rusească cu cinci gloanțe în pistol.

„Nu sînt o ființă umană."

Aceasta a fost concluzia la care ajunsese Barney stînd pe pat, tîrziu în seara în care îl admirase pe Maurice Esterhazy,

psihiatru strălucit, soț iubitor şi tată, cu alte cuvinte un om realizat în întregime.

Era greu de crezut că omul pe care-l văzuse în seara aceea fusese odinioară un maniac depresiv, tratat cu electroşocuri.

Barney înțelese din nou, în ceea ce-l privea, că realizările *lui* erau fără substanță în comparație cu ale lui Maurice.

„Mda", îşi spusè, împrumutînd cuvintele lui Robert Frost, „trebuie să merg mile întregi înainte de a dormi".

Bennett lucrase ca un descreierat. Ca să compenseze ceea ce pierduse, atunci cînd, din cauza fracturilor, fusese scos din joc.

Pentru internii din gărzile de weekend era un adevărat Moş Crăciun care le oferea un cadou constînd în timp de odihnă. Orele suplimentare îl făceau să se simtă mai puțin obosit, pentru că astfel îşi repara pierderea de încredere în sine însuşi care nu-l lăsa să doarmă în nopțile convalescenței.

În sîmbetele violente din New Haven reuşise să execute intervenții de urgență pe inimă, pregătindu-se sufleteşte pentru marea cotitură care-l aştepta în anul următor.

– Nu poți s-o laşi mai moale, Ben? se plînse Terri.

– Vrei să-mi iau altă asistentă? răspunse el prietenos.

– În nici un caz. Cu tine învăț foarte multe. Aş vrea să înceteineşti ritmul, să depui un efort mai mic, de dragul tău.

În aprilie, la patru luni după operație, Bennett îşi reluase ritmul „normal" de viață de secundar şef de lucrări la chirurgie, efectuînd numai gărzi de treizeci şi şase de ore.

Tocmai îşi scotea echipamentul de lucru după o gardă omorîtoare, cînd Terri îşi băgă capul pe uşa vestiarului pentru bărbați.

– Ben, profesorul Baye de la hematologie a sunat la noi. El solicită o splenectomie la un pacient cu leucemie. Ține în mod special să faci tu asta, dar agenda este completă începînd cu ora opt şi jumătate. Ce să-i spun?

– Spune-i c-o s-o facem la *şase* şi jumătate dacă poate să se scoale atît de devreme.

– Doctor Landsmann, îl mustră ea cu umor, ține-o tot aşa şi o să mori tînăr.

– Prea tîrziu, Terri. Oricum, spune-i lui Baye să trimită jos fişele tipului ca să le studiez la noapte. Şi fă-le o copie pentru tine, ca să cunoşti cazul dacă mă senilizez în mijlocul operației.

Scoaterea splinei la bolnavii de leucemie limfocitară se execută fie în cazul în care organul este atît de umflat încît devine dureros, fie cînd produce o reducere simptomatică a

plachetelor, – aceste mici celule din sînge care ajută la oprirea hemoragiilor.

Bennett sosi la spital puțin înainte de ora şase. Ca să se pună în formă, luă cîteva ceşti de cafea cu biscuiți de ciocolată. Deşi reținuse datele bolnavului din seara precedentă, îşi mai aruncă încă o dată privirea pe antecedentele medicale ale lui Harry Scanlon, treizeci şi nouă de ani, rasă albă.

La şase treizeci fix se găsea lîngă masa de operație.

Îi salută cu politețe pe cei doi profesori, apoi ca orice dirijor de orchestră privi la capelmaistru, în cazul acesta anestezistul. Acesta, după cîteva momente, murmură:

– Pacientul este pregătit, doctore.

Bennett primi informația dînd din cap şi imediat se puse pe lucru, făcînd o incizie mediană lungă. Avînd lîngă el un intern şi o asistentă care țineau depărtătoarele pentru a-i permite o mai bună vizibilitate, începu explorarea viscerelor.

Controlă ficatul dacă avea ciroză sau infiltrații de celule neoplazice, palpă vezica biliară căutînd calculi posibili şi exploră totul pînă la marginea superioară a pancreasului, negăsind nici o anomalie. Deci putea începe.

Îşi introduse mîna dreaptă pe lîngă suprafața roză a splinei, aşează organul în mîna stîngă şi-l trase spre incizia abdominală. Îşi întinse gîtul să vadă mai bine ce trebuia să taie şi, în acel moment, simți o amorțeală inexplicabilă în degetele mici ale ambelor mîini. Merse mai departe gîndindu-se că totuşi Terri avea dreptate: trăsese de el prea tare. Dar acum nu era momentul pentru astfel de gînduri.

Separă rapid artera şi vena splinei de țesuturile înconjurătoare, făcînd semn lui Terri să pună clemă. Ridică mîna şi ceru „foarfece", cu care degajă splina.

Etapa următoare era de rutină. Trebuia să lege artera şi vena. Bennett luă firul de mătase şi făcu ceea ce păreau a fi noduri solide.

– E bine, spuse el tare. Putem scoate clemele. Se aplecă să scoată instrumentul metalic care ținea vena.

Deodată țîşni sîngele. Era peste tot.

Un suspin abia auzit veni dinspre asistență. Bennett fu zguduit. Nu văzuse pe nimeni făcînd o astfel de gafă. Dar nu era timp să se blameze. Trebuia reparată greşeala rapid.

Utiliză aspirația pentru a recupera vena şi de data asta o sutură cu succes. Apoi îi ordonă lui Terri cu un aer detaşat să închidă operația şi se duse înapoi la vestiar, afişînd o încredere pe care nu o avea.

Se aşeză şi încercă să înțeleagă ce se întîmplase. „Putea fi oare încordarea, ori slăbiciunea omenească..." Încerca el să

se convingă. „Dar ce naiba fuseseră acele înțepături în degete?"

Cum stătea gînditor în vestiar, se auzi un ciocănit la uşă şi Terri Rodriguez întrebînd:

– Eşti singur, Bennett?

– Da, răspunse el, poți să vii.

– Te simți bine?

– De ce nu m-aş simți bine?

– Nu ştiu, mă gîndeam că poate eşti tulburat de acel mic accident. A fost o nimica toată.

– Lasă, Terri. A fost un spectacol de groază. Încetează să mă minți, atunci nici eu nu o să te mint.

Un moment ea tăcu, apoi spuse:

– Ai de făcut peste o jumătate de oră o mastectomie. Eşti în stare?

– De ce dracu să nu fiu în stare? lătră el furios.

Era pentru prima oară de un an de cînd lucra cu el, că Terri îl vedea pierzîndu-şi firea.

– Bine, Ben, bine. Mă duc după un corn şi cafea. Vrei să-ți aduc ceva?

– Nu, mulțumesc, Ter, sînt necăjit că m-am înfuriat.

– Nu face nimic, zise ea, şi se retrase din zona pe care o încălcase.

Pentru prima oară în viață, căută ajutor psihiatric. Sau cel puțin ajutorul unui psihiatru. Îl întrebă pe Barney dacă ştia cazuri în care chirurgii au trac sau ceva similar care să explice stîngăcia lui subită.

– Sînt o grămadă de chirurgi care intră în panică, răspunse Barney. Colegul meu vede din ăştia mereu. Dar e vorba de o prăbuşire totală. Nici nu se pot apropia de bolnavi. Nu, Ben. Nu cred că asta se petrece în capul tău. În locul tău aş vedea un neurolog cît se poate de repede.

– Poți să-mi faci o întîlnire cu unul din New York, Barn? Nu am chef deloc să se audă în Yale, mai ales acum la sfîrşitul anului.

– Hei, Landsmann, fii serios, dacă nu e nimic, atunci cui ce-i pasă? Şi dacă *este* ceva, cu siguranță nu o să continui să operezi pînă nu se repară. E adevărat?

– Mi-e teamă că da, răspunse Bennett, încercînd să-şi reprime propria sa teamă. Ce naiba, el se mîndrea că este întotdeauna cinstit cu pacienții. Acum ştia că le datora acestora să fie cinstit cu sine însuşi.

Neputînd să se refugieze în domeniul psihosomatic, Bennett îşi luă inima în dinți şi se adresă profesorului Kirk.

Acum avea multe simptome: dureri în ceafă, amorțeli în brațe şi degete. El se diagnostică singur:

– Jeff, această funcționare proastă a muşchilor cred că porneşte de la a opta vertebră cervicală.

Ambii doctori ştiau că se impunea o radiografiere amănunțită a zonei cervicale. Şi ambii ştiau instinctiv ce o să arate aceasta. Fractura lui Bennett se desplasase şi presa nervul.

Mai mult, tulburarea neurologică urma să progreseze dacă nu i se făcea imediat o operație în scopul fuzionării vertebrelor.

– Nu vreau operație, urlă Bennett.

– Şi eu nu vreau să asurzesc, aşa că încetează să mai țipi în telefon, răspunse Barney. Pentru Dumnezeu, Landsmann, vrei să rişti să ajungi o epavă? Ştii că cel mai bun în materia asta este Kirk. De ce naiba ți-o fi frică?

Bennett se exprimă cu concizie:

– Nu ştiu dacă ai idee că şi eu sînt chirurg. Ştiu că operația aceasta nu reuşeşte... decît în *majoritatea* cazurilor.

PATRUZECI

Antonia Esterhazy, aşezată între auditori, simțea cum creşte încordarea sălii. De această dată, aglomerația amfiteatrului Institutului de Psihiatrie din San Francisco nu se datora numai celebrității lui Maury. Mulți veniseră în speranța că vor asista la o confruntare între eminentul lor coleg, Frederick Eastman, şi omul de care se auzise că ar fi fost fiul înstrăinat.

Maury se găsea deja pe podium şi unul din profesori începu să-l prezinte. Ochii lui căutau în mulțimea auditoriului ca să-şi zărească tatăl. Ştia că în calitate de fost preşedinte, Fred Eastman *trebuia* să fie prezent.

De fapt, doctorul Eastman se afla aşezat într-un loc ferit, în fundul sălii, în aşa fel ca puțini spectatori să poată savura reacțiile sale la vederea conferențiarului.

Între timp, prezentarea continua.

– Sîntem deosebit de onorați că doctorul Esterhazy s-a născut şi a crescut în oraşul nostru şi posedă de fapt legături de familie cu Institutul nostru.

Se auziră în sală rîsete nervoase. Acum toate privirile erau fixate pe Maury ca să vadă cum va reacționa. Dar fața lui nu trăda nimic.

Antonia păli, agitîndu-se în scaunul ei, stăpînită de o presimțire rea.

Maury se ridică, mulțumi aplauzelor politicoase cu un zîmbet prietenos şi luă cuvîntul.

– Sînt sigur că ştiți cu toții cîntecul „Mi-am lăsat inima în San Francisco". În ce mă priveşte pot să spun că aici mi-am lăsat tricicleta mea de copil. Colegii mei psihiatri pot gîndi orice, dar am venit s-o recuperez pentru copiii mei.

Zîmbetul său încurajator convinse auditoriul care se simți uşurat. Conferențiarul nu avea de gînd să-şi denigreze tatăl. Nici să-l laude. Nici măcar să-l pomenească.

Doctorul Frederick Eastman stătea ca o stană de piatră şi fața lui nu avea nici o expresie.

Conferința lui Maury suscită acelaşi interes plin de căldură ca şi la New York, Philadelphia şi Boston. În plus, dialogul iscat

de întrebările de la sfîrşitul conferinţei fu mai respectuos faţă de el decît pe Coasta de Est.

În sfîrşit, auditoriul începu să se împrăştie cu murmure admirative care răzbăteau din toate direcţiile.

Şi acum apăru dilema. Decanii aranjaseră un dineu în onoarea conferenţiarului invitat. Doctorul Eastman fusese bineînţeles invitat şi i se confirmă spre surpriza sa că Maury nu avea nici o obiecţie. Răspunsul fiului său, aşa cum i s-a transmis, fusese monosilabic: „Da".

Dineul se dădea într-o vilă enormă, construită pe o colină înaltă din San Francisco, încît gazda obişnuia să spună: „Pe o zi senină, de aici de sus, poţi vedea şi Insula Alcatraz".

Frederick Eastman intră în cameră şi privi jenat mulţimea de admiratori care-l înconjurau pe fiul său.

– Doctor Eastman? îl întrebă o voce cu accent englezesc.

Se întoarse şi văzu o tînără fermecătoare.

– Sînt Antonia Esterhazy, spuse ea întinzîndu-i mîna. Sînt sigură că sînteţi nerăbdător să-l vedeţi pe Maurice. Aşa că o să-l aduc.

– Eu... ăăă... sînteţi foarte amabilă.

Mai devreme, Antonia ceruse permisiunea gazdei de a folosi un colţ mai ferit al casei pentru convorbiri discrete şi gazda îi oferise propriul său birou.

Aici se întîlniră, sub o fotografie a lui Sigmund Freud, Maury şi tatăl său după ce nu se văzuseră mai mult de zece ani.

Maury simţea că tatăl lui nu este în apele sale. Dar nu era capabil de compasiune. Anii de psihanaliză îi vindecaseră ura, dar nu o putuseră înlocui cu iertarea. Aceasta era calitatea sfinţilor.

Era hotărît să-l lase pe tatăl său să vorbească primul. Nu mai era important ce avea să-i spună el tatălui său, ci mai degrabă ce avea tatăl să-i spună *lui.*

Fred Eastman înţelese repede că acesta era scenariul ce fusese programat. Singurul lucru care-i rămăsese de făcut era să înceapă el dialogul. În cele din urmă spuse.

– Am cunoscut-o pe Melanie Klein. Era o femeie foarte inteligentă.

– O psihiatră formidabilă, adăugă Maury. Păcat că nu este apreciată cum se cuvine.

Se aşternu tăcerea. Eastman însuşi era hotărît să *nu* spună mai mult. Cînd încercase să-şi sondeze sufletul, ca să găsească acolo o afecţiune îngropată sau refulată pentru

eminentul său fiu, nu descoperise decît porniri de rivalitate şi resentiment.

Argumenta că această respingere era inevitabilă, pentru că însăşi existența lui Maury era o veşnică reamintire a morții mamei băiatului.

Maury ştiuse întotdeauna asta, bineînțeles. Tot timpul i s-a dat să înțeleagă că datorează tatălui său scuze numai pentru faptul că trăieşte.

– Soția ta este foarte frumoasă, binevoi să spună Fred Eastman.

– Mulțumesc.

Altă tăcere.

– În conferință... ai menționat copiii. Gluma despre tricicletă...

– Da, avem doi băieți.

– Ah.

Încă o tăcere, pînă cînd Maury spuse:

– Nu cred că avem ce să ne spunem unul altuia. Avu grijă să evite cuvîntul „tată".

– În felul acesta vrei să rămînă lucrurile, Maury? Asta-i tot ce ai venit să-mi spui?

– Am venit aici pentru că am fost invitat să țin o conferință. Ai făcut parte din auditoriu.

În acel moment, Antonia băgă capul înăuntru.

– Nu uita, Maurice, trebuie să prindem avionul de unsprezece şi jumătate pentru Los Angeles.

Se întoarse spre tatăl său care-l întrebă:

– Bine, Maury, ți-ai luat revanşa?

– Da.

– Te simți mai bine acum?

Maury făcu o pauză. Apoi răspunse încet:

– Nu.

Laurei îi plăcea cel mai mult Toronto cînd era învelit sub zăpadă. Atunci, ritmul oraşului aluneca spre o imobilitate paşnică. Mai mult, spre deosebire de Brooklyn unde fulgii deveneau cenuşii de îndată ce atingeau pămîntul, aici darul alb al cerului îşi păstra puritatea, împrumutînd oraşului liniştea şi neclintirea patriarhală.

De fapt, nu făcea altceva decît să tropăie prin zăpadă din spatele spitalului. Pentru că nu mai avea nici o atracție spre viața socială şi lucra zi şi noapte la Queen's Hospital, era natural să locuiască chiar în spital.

Cînd ajunsese prima oară acolo, produsese obişnuita înflăcărare a inimilor masculine. Dar tahicardia romantică se

vindecă repede prin indiferența ei; cum îi spunea lui Barney la telefon, ultimul lucru pe care şi-l dorea era o „legătură".

– Am un fel de reacție pavloviană la invitațiile diferiților inşi. Cu cît sînt mai atrăgători, cu atît mai mult mă gîndesc că o să sfîrşesc prin a-i face să sufere. Aşa că acum reprezint încununarea viselor ambilor mei părinți, doctor *şi* călugăriță.

Nu se gîndea decît la bebeluşi. Pentru ea fiecare internare în spital era un eveniment de familie. Oricare ar fi fost problema – rană, febră, fractură, pneumonie – era totdeauna la post, gata să intervină.

Şi toate acestea pe lîngă pregătirea ei oficială în cadrul programului neonatal, care consta într-un mare efort de tratare a copiilor care avuseseră neşansa de a intra în viață bolnavi sau muribunzi.

Ca niciodată în istoria medicinii, doctorii erau influențați de progresul tehnologiei. Şi nicăieri acest lucru nu era mai evident ca în tratamentul noilor născuți. Definiția prematurității şi viabilității se modifica într-un ritm amețitor. Pînă recent, un copil născut cu cîteva săptămîni mai devreme de gestația normală de patruzeci de săptămîni era considerat un prematur a cărui viață era în pericol. Acum doctorii îşi dădeau seama că nu numai aceştia, dar şi unii mult mai imaturi puteau fi salvați. Posibilitatea de a detecta anomalii la copiii nenăscuți dădea experților în neonatologie o şansă de a corecta situația de îndată ce copilul vedea lumina zilei.

Neonatologii în sala de naşteri constituiau o nouă prezență care dezlănțuia un fel de bătălie pentru salvarea nou-născuților. Prin tradiție, atît mama cît şi copilul cădeau în sarcina obstetricianului. Dar acum pediatrii dovedeau că în împrejurări critice copilul avea nevoie de specialistul său propriu.

Evaluarea pe baza unui punctaj denumit Apgar devenise obişnuită (numele Apgar era al doctoriței Virginia Apgar care inițiase acest sistem de evaluare). Era vorba de cinci elemente importante care caracterizau starea copilului care primea note la un minut şi apoi la cinci minute după naştere. Se dădeau puncte pentru ritmul inimii, culoarea pielii, respirație, tonus muscular şi capacitatea de a suge.

Un copil însumînd peste şapte puncte era considerat normal, deci putea începe antrenamentele pentru Jocurile Olimpice, pe cînd cei care nu realizau patru puncte aveau nevoie de tot sprijinul corpului medical.

Laura cîştiga mult în ce priveşte specializarea ei la spitalul Queen, dar nu-şi făcuse prieteni. Avea cîteva cunoştințe cu care schimba impresii la cafea în camera asistentelor, dar era considerată severă şi distantă.

Se plîngea mereu de birocrația din spital, de cantitatea de hîrtii ce trebuiau completate ca să poți introduce un copil în Secția de pediatrie. Avea obiceiul să critice pe față greşelile colegilor mai tineri sau mai bătrîni.

– Sîntem şi noi oameni, îndrăzni o dată o asistentă să-i amintească. A greşi e omeneşte...

– Nu, replică Laura, a greşi este fatal.

Îşi cam pierduse abilitatea de a prinde scurte perioade de somn în timpul gărzilor de noapte, dar îşi folosea insomniile citind literatură de specialitate şi scriind articole de medicină. Începuseră s-o intereseze problemele hemoragiilor la nou-născuți, situație care era de obicei detectată prea tîrziu. Dacă s-ar fi găsit o tehnică de semnalare din timp, mulți ar fi fost salvați.

La trei dimineața, cînd era în camera de gardă şi citea, sună telefonul. Era Christian Lemaistre, şeful Secției de obstetrică.

– Pot să vorbesc cu pediatrul de gardă, vă rog?

– Eu sînt, – doctor Castellano.

– Ah! Se aşteptase la o voce de bariton şi nu la una de soprană.

– Cu ce vă pot ajuta, doctore Lamaistre?

– Am o femeie cu o naştere cu probleme. Trebuie să-i fac o cezariană. Eşti gata într-un sfert de oră?

– Bineînțeles, doctore.

Îşi puse pantofii, termină cafeaua rece din ceaşcă şi alergă la ascensor. Obstetricianul era gata pentru intervenție, spălat şi echipat. În drum spre sala de operație, deşi mergeau în viteză, ea observă cu toate că avea masca pusă că era vorba de un bărbat foarte frumos.

După douăzeci şi cinci de minute, obstetricianul scoase un băiat delicat. Laura apăsă pe butonul cronometrului, băgă copilul sub un radiator şi, în timp ce sora îl usca prin tamponare cu un prosop cald, începu testele de evaluare. Respira rău, şi ea anunță după cîteva secunde:

– Respirație zero.

Copilul era în mare pericol, ceea ce era evident şi din nota pe care i-o atribuise. La un minut, Apgar zero.

– Aş spune unul sau doi, doctore Castellano, accentuă Lemaistre.

– Oricum, este mai cianotic decît un pled bleumarin. Trebuie să-l întubăm şi să-i băgăm oxigen. Ea chemă o soră şi comandă: Adu-mi un tub trei-0.

El interveni şi spuse:

– Nu, cred că ar fi de-ajuns doi şi cinci.

Laura repetă:

– Trei-0. Acest copil este destul de mare pentru stadiul lui de gestație. Are şanse.

Tubul nosotraheal fu fixat într-o valvă şi Laura întoarse copilul pe spate şi îi fixă capul ca să micşoreze leziunea la nas. Unse vîrful nasului pentru a uşura trecerea tubului.

– Dă-mi să fac eu asta, doctore Castellano, se oferi Lemaistre pe un ton care suna a comandă. Este o manevră foarte delicată. Dacă tubul nu este plasat perfect în trahee poți să mergi prea departe şi să intri în bronhii.

– Ştiu asta, doctor Lemaistre. Se gîndi în sinea ei – „cred că am făcut-o mai des ca tine, la naiba. Dar dacă insişti ca şef..."

Ea se dădu la o parte şi asistenta îi dădu lui aparatul pe care începu să-l introducă în nara copilului. Asistenta veni imediat cu un tub de oxigen şi Lemaistre începu să administreze oxigen copilului. După cinci minute, copilul avea culoarea roz şi atît Laura cît şi Lemaistre fură de acord că merita Apgar peste şapte.

Doctorul zîmbi:

– E bine cînd se termină cu bine. Se întoarse către ea: Preiei de aici, Laura. Dacă ai nevoie de ajutor, mă găseşti în cabinetul meu.

Îi dădu oxigenul, făcu un semn către asistente, amîndouă răspunzîndu-i la unison:

– Noapte bună, doctor Lemaistre şi părăsi sala.

Asistentele se pregăteau şi ele să plece, cînd Laura strigă deodată:

– La naiba, tubul e gol, dă-mi rezerva.

Una din asistente se repezi la perete luă tubul de rezervă din cleme şi-l dădu Laurei care-l luă şi după o secundă strigă:

– La dracu' şi ăsta e gol! Ce fel de spital e aici?

Se-ntoarse către cealaltă asistentă şi spuse:

– Încearcă să-l ventilezi cu aparatul de respirat. Mă întorc imediat.

În momentul în care țîşnea pe uşa sălii de operație se gîndi că era mai bine să fi rămas ea cu aparatul de respirație şi altcineva să fi căutat oxigenul. Dar tot atunci îşi dădu seama că doar ea era conştientă de gravitatea situației şi deci tot ea s-ar fi mişcat cel mai repede.

Asistenta de la capătul coridorului se sperie cînd îi auzi vocea urlînd:

– Oxigen! Oxigen, cineva să-mi dea oxigen!

O privi pe Laura în costumul ei de operație cu pungile sterile de plastic peste încălțăminte alergînd către ea ca o nebună. Ea îşi scoase cheile de la boxă tocmai cînd Laura ajunse cu sufletul la gură, furioasă.

– Imediat vă dau, doamnă doctor, spuse asistenta nervoasă, încercînd să deschidă uşa boxei. În panica ei, nu nimerea cheia.

– Mai repede, ce naiba!

Mustrarea o făcu pe asistentă să se zăpăcească şi mai tare.

Laura îi smulse cheile din mînă, luă un tub de oxigen şi-l duse cu toată viteza pe coridor. În prima secundă nu zări copilul, din cauza asistentelor ce se aplecau peste el.

– Lăsaţi-mă pe mine, porunci ea.

Asistentele se dădură la o parte şi ea văzu bebeluşul. Era foarte albastru şi nu mişca. Nici o cantitate de oxigen nu-l mai putea readuce la viaţă.

Laura stătea în mijlocul sălii ca o statuie de gheaţă strîngînd la piept tubul de oxigen acum inutil. Oamenii se mişcau în jurul ei. Urechile sale percepeau fragmente de cuvinte: „Cheamă-l pe doctorul Lemaistre...", „Spuneţi-i mamei...", „Luaţi copilul...", „Morgă..."

Ea reveni brusc la realitate cînd Lemaistre i se adresă ca un căpitan făcînd observaţie unui soldat în ţinută neglijentă.

– E prima oară cînd devii isterică în decursul unei operaţii, doctor Castellano?

Ea nu răspunse.

El adăugă cu indulgenţă ironică:

– Poate ar trebui să-ţi aranjezi garda cînd nu ai ciclu.

Laura refuză să se lase provocată.

– Copilul acesta ar fi putut să trăiască, spuse ea calm şi categoric.

– Am fi putut obţine sigur un rezultat mai bun, admise Lemaistre.

– Haide, doctore, răspunse Laura supărată. Ştii foarte bine că *ar fi trebuit* să trăiască. A fost un chix. O greşeală a spitalului. Negi asta, doctore?

– Poate că dumneata eşti perfectă, doctor Castellano, dar în experienţa mea, care oarecum este puţin mai mare, am văzut că oameni normali, animaţi de cele mai bune intenţii, pot face greşeli.

– Nu greşeli stupide de genul acesta, care pot fi total evitate. Aceasta a fost neglijenţă, o neglijenţă de neiertat.

El rămase foarte calm.

– Am văzut, de asemenea, doctor Castellano, că oamenilor normali nu le place să fie certaţi de copii. Dacă acorzi atîta importanţă acestui incident, de ce nu te adresezi şefului secţiei dumitale. Sau şefului secţiei mele. Acum, scuză-mă, am altă pacientă în travaliu.

Se întoarse şi plecă liniştit. Laura făcu socoteala că un travaliu ține cel puțin cinci ore. Nu era o scuză ca s-o șteargă. Şi atunci, îl cheamă:

– Doctore Lemaistre.

El se opri.

– Da, doctore Castellano?

– Le-ai spus părinților?

– Da. Nu sînt genul de doctor care se teme să comunice veştile proaste. I-am şi dat mamei un sedativ.

– Pot să întreb cum ai formulat?

– Am spus că băiețelul s-a născut într-o stare foarte proastă şi că toate eforturile noastre n-au putut să-l salveze. Ai fi formulat altfel?

Înainte ca ea să răspundă, el ieşi din cameră.

Laura rămase în picioare prea obosită de munca ei, de moartea copilului şi de dialogul de după aceea pentru ca să-şi poată reveni. Una din asistentele de la sala de operație veni spre ea.

– Laura, nu te supăra că-ți spun, doctorul Lemaistre este un om priceput şi bun. Sînt sigură că în sinea lui a fost tot atît de tulburat ca şi tine. Dar nimeni din noi nu poate munci aici şi să bocească pentru fiecare insucces. Am înnebuni.

Laura îi mulțumi printr-un gest. Cînd sora plecă îşi dădu seama că n-o înțelesese. Nu-şi pierduse mințile. Era doar furioasă.

Pînă atunci Laura avusese un fel de mîndrie perversă că nu ştia să bată la maşină. Aceasta făcea parte din hotărîrea ei de a nu intra în stereotipul femeii care le face pe toate. Ea trebui s-o roage pe o asistentă, care tocmai venise la serviciu, să stea cu ea în birou să-i bată o scrisoare în patru exemplare. Era adresată nu direct şefului ei de la pediatrie, nici celui de la obstetrică şi ginecologie (lor, bineînțeles, le va trimite copiile), ci lui Ivan Caldwell, directorul spitalului.

După relatarea întîmplării din cursul nopții cît de concis posibil, ea ceru doctorului Caldwell să ia măsuri pentru a se evita o repetare a acestei „prostii tragice".

Tînăra asistentă bătu ca o mitralieră ca să se țină după ritmul furios al dictării. După ce fata reciti scrisoarea, ea făcu următoarea observație cu înțeles:

– Doamnă doctor, cred că ați uitat ceva.

– Ce anume?

– Nu ați dat numele rudei celei mai apropiate.

– Nu înțeleg. Nu sînt pe moarte.

– Nu sînt de acord. Asta este o scrisoare în care vă anunțați sinuciderea.

Laura întîrziase de la vizite şi imediat ce scrise adresele pe plicuri pentru trei scrisori, le duse la secretariatul spitalului, apoi se grăbi să ajungă în Secția de pediatrie. În restul zilei se simți ca o somnambulă.

În sfîrşit, termină serviciul la cinci şi jumătate şi se duse să ia un sandviş la bufet.

Apoi, în drum spre camera ei, se opri la cutia poştală ca să vadă dacă a primit un răspuns relativ la stagiul pe care-l ceruse la Institutul Național de Sănătate din Washington. Dar era numai corespondență fără importanță, mai mult reclame de la laboratoarele de medicamente, o factură telefonică şi un plic pe care scria de mînă „Doctor Laura Castellano".

În timp ce deschidea scrisoarea căscă mai, mai să adoarmă, dar se trezi total la citirea ei.

Stimată Dr. Castellano,

Vă rămîn îndatorat dacă veți trece la ora şapte, la biroul meu, în seara aceasta. Dacă aveți alt aranjament, vă rog să-l contramandați deoarece subiectul pe care vreau să-l discut este foarte urgent.

Cu considerație,
Ivan Caldwell, doctor în medicină
Director

Se uită la ceas, – era şase şi un sfert. De-abia avea timp să urce în cameră, să facă un duş şi să înghită două aspirine.

Secretara directorului îi cunoştea numele, fără să trebuiască să o întrebe cine este, cînd ea se prezentă puțin înainte de ora şapte.

– Bună seara, doctor Castellano, puteți intra, îl anunț pe doctorul Caldwell.

Chiar înainte de a deschide uşa în întregime spre biroul directorului, îşi dădu seama că nu era vorba de o discuție în doi. Dimpotrivă, ce era acolo arăta ca un consiliu al halatelor albe sau, mai degrabă, o poteră organizată împotriva ei.

– Intră, doctor Castellano, spuse directorul, singurul fără halat, ridicîndu-se politicos. E cineva aici pe care nu-l cunoşti?

Laura privi în jurul camerei, îl recunoscu pe şeful ei, pe Lemaistre şi pe şeful acestuia, dar nu cunoştea femeia osoasă cu păr cărunt şi ochelari care se ridică repede şi se prezentă.

– Sînt Muriel Conway, şefa asistentelor, zise aceasta zîmbind şi întinzîndu-i mîna.

– Vă rog, doctor Castellano, stați jos, spuse directorul arătîndu-i un scaun aşezat în mijlocul camerei.

Ea se aşează ascultătoare, prea epuizată de nesomn ca să fie nervoasă.

– Ei bine, începu Caldwell, presupun că ştiţi motivul acestei convocări.

– Cred că da, dar sînt oarecum surprinsă că a devenit o problemă implicînd un grup.

– Motivul este evident, răspunse directorul, nefericita dumneavoastră scrisoare îi implică pe toţi cei prezenţi.

– Cu tot respectul, aş aplica adjectivul „nefericită" *situaţiei* descrise în scrisoare.

Directorul lăsă comentariul ei să treacă nebăgat în seamă şi prezentă ce considera el a fi versiunea corectă a situaţiei.

– De cînd am primit nota dumneavoastră, am investigat amănunţit incidentul din dimineaţa de azi şi pentru mine este limpede că aţi dat dovadă de totală lipsă de profesionalism.

„*Ce dracu vrea să spună*", se gîndi ea. Se sforţă să rămînă calmă, pentru că intuiţia o avertiza că el voia s-o provoace să acţioneze necontrolat ca să poată s-o concedieze imediat.

Dar ea îl surprinse, cedînd:

– M-am gîndit şi eu, doctor Caldwell, şi recunosc că am fost lipsită de stăpînire. Ar fi trebuit să nu fiu atît de emotivă în sala de operaţie. Asta nu a rezolvat nimic şi în orice caz nu a readus copilul la viaţă.

Ea se opri şi apoi adăugă sarcastic: Numai oxigenul ar fi putut s-o facă.

Observaţia provocă grupului o tuse jenată.

– Oricum, îmi pare foarte rău că mi-am ieşit din fire.

– Este înţelept din partea dumneavoastră, doctor Castellano şi vă mulţumesc. Dar, mi-e teamă că nu înţelegeţi esenţialul.

– Vă rog?

– Sîntem cu toţii medici conştiincioşi şi de asemenea, cum se spune, ne-am pierdut şi noi sîngele rece uneori. Una din poverile inevitabile ale profesiei este că devenim adesea implicaţi emoţional în viaţa pacienţilor.

Doctor Caldwell se aplecă peste birou şi spuse:

– Dar este o regulă de bază că un doctor nu trebuie să pună la îndoială reputaţia altuia.

– Cu tot respectul, vă spun că nu am citit asta nicăieri, în nici un caz în jurămîntul lui Hipocrat.

– Doctor Castellano, nu-ţi voi onora această remarcă răspunzînd. Îţi voi repeta doar că este universal acceptat ca medicii să pleace de la principiul că toţi colegii lor au cele mai bune intenţii.

– Dar ce se poate face cînd vezi o greşeală atît de grosolană încît nu poţi accepta acest articol de credinţă? Dacă cineva, de exemplu, vede un chirurg beat omorînd un pacient sănătos?

– Nu fiți absurdă, – atunci trebuie să raportați superiorului.

El se opri pînă putu să vadă pe fața ei o expresie de uşurare. Apoi adăugă: Dar niciodată în scris.

Se auzi o foială a celor prezenți care se mişcau pe scaune. Directorul se ridică.

– Cred că am fost clar, doctor Castellano. Mulțumesc că ați venit.

Cînd Laura se îndreptă spre ascensor, simți o mînă pe umăr. Ea se opri. Era doctorul Lemaistre.

– Laura, spuse el zîmbind, eşti o femeie foarte frumoasă.

– Şi ce trebuie să înțeleg, doctore?

– Să înțelegi că nu vei avea nici o greutate să găseşti alt post anul viitor.

PATRUZECI ŞI UNU

Barney îl convinsese în cele din urmă pe Bennett să-l lase să fie de față la operație.

– Ce naiba poți să-mi faci cînd eu o să fiu adormit? întrebă Bennett.

– Dar tu uiți că specialitatea mea este inconştientul. Aş putea face un sondaj al creierului tău în timp ce ei or să lucreze la coloana ta vertebrală. Oricum, ştii bine că doctorii sînt foarte atenți cînd este cineva de față şi în orice caz eu îmi mai aduc aminte cunoştințele de neurologie din facultate.

– Îmi pare rău, Livingston, nu mi-ai dat nici un motiv care să mă convingă.

– Hei, Landsmann, o să-ți produc un şoc, pentru că nu ai auzit niciodată cuvîntul, dar eu sînt *prietenul* tău.

Barney cîştigase partida.

Barney deci fu de față, glumind cu Bennett în momentul administrării injecției preoperatorii şi de asemenea chipul său fu primul pe care-l văzu Bennett cînd se deşteptă.

– Cum a mers? întrebă Bennett somnoros.

– A mers, Landsmann, îl asigură Barney. Kirk mi-a spus că radiografiile sînt bune. Nimeni nu te va acuza că nu ai o coloană puternică.

Bennett rămase tăcut un moment şi apoi întrebă:

– Îmi dai voie să nu fiu vesel?
– Cîtă vreme?
– Pînă cînd neurologul nu-mi confirmă că pot tăia şi altceva decît curcanul de Crăciun.
– Landsmann, spuse Barney cu afecțiune, tu *eşti* un curcan.
Bennett zîmbi.

În zilele următoare, Bennett într-adevăr nu fu vesel. Ştia că întregul său viitor depindea de cîteva teste dureroase de bază pe care avea să i le facă Laszlo Farkas, neurologul şef de la Yale.
Barney insistă din nou să fie prezent.
– Am auzit de Farkas, spuse el liniştitor. Are o mare reputație de diagnostician.
Bennett comentă:
– Care nu seamănă cu reputația lui de ființă umană.
– Cum aşa? întrebă Barney.
– Nu e om; ai auzit de doctori cu nervi de oțel. Se spune despre acest ins că are inima de piatră.
– Dă la o parte personalitatea lui, Bennett. Cel puțin nu o să ne servească minciuni însiropate.
– Nu sînt sigur că vreau să ştiu adevărul, spuse Bennett presimțind ceva.
La început, se părea că profesorul Farkas nu avea numai maniere de gheață, dar nu cunoştea decît un singur cuvînt şi chiar şi acela într-o limbă necunoscută. El îl pregăti pe Bennett pentru EMG (electromielogramă). Folosise doar gesturi însoțite de exclamația „Aha", pe diferite tonuri. Acest test decisiv măsura alterarea (dacă exista) a transmisiei normale a impulsurilor nervoase de la creierul lui Bennett la prețioasele lui mîini.
Bennett îi ceru voie lui Farkas să se uite la osciloscop în timpul examinării.
Profesorul răspunse făcînd un semn de negație cu degetele. Aceasta părea să spună „Cît ai fi dumneata de priceput în medicină, nu ai dreptul la un statut egal cu al meu".
Dar de fapt nu era nevoie să vadă ecranul sau să converseze. Pentru că amîndoi (toți trei, Barney aflîndu-se într-un colț al camerei), auzeau fîşîiturile difuzorului EMG care transforma în sunete impulsurile electrice transmise prin sistemul nervos periferic al lui Bennett.
Pentru Bennett era un fel de scaun electric.
Deşi nu arăta durerile pe care le simțea, sunetele pe care le auzea confirmau adevărul nemilos. Farkas deja indicase că suspecta, chiar fără să fie nevoie de test, leziuni nervoase ale

coloanei cervicale. Chiar mersese prin a spune că intuiția sa de diagnostician îi spunea că este un caz irecuperabil.

Dar aceasta fusese doar o ipoteză clinică rece a unui medic.

Acum sunetele pe care le auzeau cei trei doctori nu vesteau nimic bun.

Şi cînd Farkas, cu un zîmbet de satisfacție că diagnosticul său fusese corect, exclamînd „Aha", el semna de fapt verdictul de moarte al carierei de chirurg al lui Bennett Landsmann.

Barney insistă să-l conducă acasă cu maşina. De data aceasta nu mai întîmpină nici un protest. Bennett se prăbuşi pe locul din față şi îşi lăsă capul pe spate.

– Eşti amețit? Întrebă Barney.

– Da, dar asta-i cea mai mică supărare. Spune-mi, doctore Livingston, ce poate face un chirurg cînd nu mai poate să fie chirurg?

Aceasta era întrebarea. Cum poți să-i spui unui om care se pregătise aproape douăzeci de ani şi era pe punctul de *a începe* o carieră chirurgicală, că toți acei ani de nopți nedormite, oboseală şi trudă au fost anihilați de cizma unui polițist? Şi toate acestea pentru că Bennett acționase după cele mai nobile principii ale unui doctor.

Herschel aştepta în apartament. Ştiuse că aceasta era ziua cînd fiul său va primi verdictul şi vroia să fie perfect.

Bennett îi comunică ştirea în cuvinte disperate.

– Stai, nu e sfîrşitul lumii, argumentă Herschel, fiule, eşti totuşi medic. Există şi alte specialități...

– Ca a mea de exemplu, propuse Barney, poți fi paralizat de la gît în jos şi totuşi să faci mult bine ca psihiatru.

– Nu, mulțumesc, glumi cu amărăciune Bennett. Aş face treaba ta dacă aş fi paralizat de la gît *în sus*.

Barney ieşi ca să aducă de la pizzeria grecească din apropiere trei porții pentru cină. Cînd se întoarse îşi dădu seama că Herschel îi propusese lui Bennett toate specialitățile medicale imaginabile în care brațul său suferind nu ar fi un inconvenient. Dar fiul său era de neclintit.

– Tată, ți-am spus că nu vreau să fiu psihiatru sau internist. Şi nu aş putea suporta să fac anestezii cînd altul operează. Înțelege că sînt lucruri diferite şi nu mă simt temperamental în stare să mă adaptez la altceva. Privi spre Barney.

– Livingston, crezi că ai fi fericit să faci transplanturi de rinichi?

– În nici un caz, răspunse Barney cu o sinceritate dureroasă. El se întoarse către domnul Landsmann: Mă tem că Bennett are dreptate. Înainte, chirurgii formau într-adevăr un grup aparte printre medici. Bennett era un chirurg înnăscut. Avea reflexele, starea de spirit necesară, curajul de a hotărî şi talentul...

– Încheie panegiricul ăsta odată, spuse Bennett, strîmbîndu-se. Păstrează-l pentru momentul cînd o să mă odihnesc în coşciug.

Îşi puse mîinile la tîmple şi se văită: Doamne, ce mă doare capul. Trebuie că e de la nenorocitul ăla de anestezic. Sau de la discursurile pe care mi le-ați ținut amîndoi. Vreau să ies la aer.

Se duse la uşa balconului şi încercă clanța. Nu se deschidea; trase din nou. Apoi înțelese că Barney o blocase.

Se întoarse spre prietenul lui.

– Deşteaptă figură, Livingston, dar nu te gîndeşti că dacă aş vrea să mă omor aş găsi alte metode mai bune? Pot încă să manevrez bisturiul. M-aş putea tăia în felii ca pe un salam.

Apoi murmură încet: De altfel sînt ca şi mort.

Barney se ridică şi-l luă de umeri pe prietenul lui cel mai bun.

– Nu, nu eşti, Dumnezeule, Bennett, eşti viu. Nu te mai compătimi şi stai jos să vorbim. Hai să vedem, să ne gîndim ce trebuie să facem.

– Pentru început dau în judecată întregul stat Connecticut.

– Şi după aceea?

Bennett se aşeză şi începu să-şi clatine capul.

– Nu ştiu, Barn, răspunse el prăbuşindu-se neajutorat, chiar nu ştiu ce să fac. Ajută-mă. Privi la prietenul său. Te rog!

Barney se aşeză în fața lui Bennett.

– Ascultă, băiatule, doctorii n-ar trebui să-şi trateze familia. Te socot ca pe un frate. Deci tot ce-ți spun este neoficial.

– Bine, Barney, aprobă Bennett sec. S-auzim sfatul tău fratern.

– Păi, înainte de toate este clar că ştii medicină. Eşti *capabil* să practici aproape orice specialitate. Asta din punct de vedere intelectual, nu sentimental. Eşti prea supărat, Ben. Şi profesia noastră are un debuşeu pentru o mînie ca a ta.

– Mda? Care?

– Medicina legală sau, în latineşte, medicină forensică.

Fața lui Bennett trăda că Barney atinsese o coardă sensibilă. Herschel nu înțelegea.

– Scuză-mă, Barney, întrerupse Herschel politicos. Nu prea cunosc specialitatea aceasta.

– *Forensic,* domnule Landsmann, vine din latinescul *forum*, care înseamnă loc de dezbatere şi *ensis* care înseamnă sabie. Cu alte cuvinte, practica medicinii în tribunal, în curtea judiciară. E probabil cea mai pretenţioasă disciplină din amîndouă.

Se uită la amicul lui şi continuă. Ştiu că prietenul meu Bennett are nevoie de o provocare şi posedă tot echipamentul, cunoştinţe, rapiditate şi mai ales curajul de a face faţă necunoscutului. El se întoarse încă o dată spre Bennett. Vrei să te gîndeşti la asta? o sabie este mai ascuţită decît un scalpel.

În cele cîteva secunde în care Barney îi explicase sugestia sa lui Herschel, Bennett se înfruntase pe sine însuşi.

– Măi, oameni buni, aici e vorba de alţi trei ani de şcoală.

– Poate patru, întări colegul său.

– Dar la sfîrşit eşti şi doctorul doctorilor şi avocatul avocaţilor. Vei avea acel lucru de care sufletul tău are cea mai mare nevoie. Un cîmp de *luptă.*

Bennett îşi lăsă capul în jos, iar Barney şi Herschel aşteptau răbdători reacţia lui.

– Tată, ce crezi?

– Nu pot decide în locul tău, Ben. Pot cel mult să-ţi ofer părerea mea şi să te las să hotărăşti. Dar presimt că ideea lui Barney este bună. Totul depinde dacă vei putea începe din nou studiile.

– Nu ar trebui s-o iau de la capăt, tată. Aş putea să-l consider un alt gen de internat.

– Deci ai să te gîndeşti la asta? întrebă Herschel îngrijorat.

– Da, cred că da. Numai să mă pot convinge pe mine că am curaj.

– Culcă-te cu ideea asta, sugeră Barney. Peste noapte nu se va schimba nimic. Să sperăm că doar dispoziţia ta. Rămîne aşa?

– Rămîne aşa.

Herschel îşi puse paltonul şi le spuse noapte bună amîndurora.

– Am rezervat o cameră la Park Plaza. Mă duc să mă culc. Mîine dimineaţă vă aduc la micul dejun pateuri proaspete. Am văzut o plăcintărie pe drum.

Se întoarse spre Barney şi spuse: – Eşti un băiat bun. Apoi spre Bennett: – Nici tu nu eşti rău. Zîmbi şi îl ciupi pe fiul său de obraz.

Îl conduseră la ascensor şi el făcu un semn de rămas bun cu un zîmbet abia schiţat.

Bennett se întoarse spre Barney şi spuse:

– În regulă, eşti liber, soldat!

– Pe dracu, mormăi Barney şi apoi glumi: Ţi-am adus de mîncare, cel puţin lasă-mă peste noapte să dorm aici.

– Psihiatru trăznit, tot mai crezi că o să-mi fac felul?

– Nu, protestă Barney. Doar că nu vreau să...

Se opri. Îi datora prietenului său adevărul: – Da, Landsmann. Pentru că nu ai trecut încă partea cea mai grea.

– Adică?

– Ai să dormi liniştit; aceasta este partea bună.

– Şi?

– Cînd o să te trezeşti mîine dimineaţă în faţa realităţii, atunci va fi cel mai greu.

– Prea bine, bătrîne, s-ar putea să ai dreptate.

Bennett puse mîna pe umărul prietenului său şi intrară în apartament.

Barney dormi pe apucate şi, în cele din urmă, renunţă. La şase dimineaţă se dădu jos din pat şi se tîrî din camera de oaspeţi pînă în bucătărie, ca să-şi prepare o cafea pentru limpezirea minţii.

Privirea lui rătăci spre uşa de la terasă şi deodată îl observă pe Ben stînd acolo nemişcat. Privea doar oraşul.

– Hei, Landsmann, vrei cafea?

Dar Bennett nu răspunse. Era într-un fel de transă.

–E ciudat... De la înălţimea asta pot vedea întregul spital. Mă uit la el de cînd a început să se lumineze. De aici îmi apare deodată ca un mormînt uriaş. Şi este... este locul în care mi-am îngropat cei mai buni zece ani din viaţă.

– Pisica are şapte vieţi, replică Barney. Eşti o pisică foarte tare. Aşa că-ţi mai rămîn şase vieţi.

Bennett rămase nemişcat, privind la maghernitele de dincolo de spital.

– Ai avut dreptate, spuse el încet.

– În legătură cu ce? întrebă Barney, întinzîndu-i o ceaşcă plină de cafea.

– Mă gîndesc că ieri aş fi sărit, Barn. Cred că eşti un psihiatru adevărat... Mi-ai citit gîndurile.

– Asta nu ţine de formaţia mea profesională. Vine de la faptul de a fi prietenul cuiva, răspunse Barney cu blîndeţe.

– Mai ştii încă ceva? continuă Bennett, cu ochii în depărtare peste oraşul adormit. Sînt trei motive care m-au oprit să fac marele plonjon: mama şi tata şi cu tine.

Apoi se aşezară şi discutară la cafea ultimele ştiri din sport.

Herschel veni după şapte şi jumătate cu o cantitate impresionantă de plăcinte şi cornuri încă fierbinţi.

– Hei, tată, glumi Bennett, sînt destule pentru toată universitatea şi noi sîntem doar trei.

– Nu mă lua aşa. Se vede că nu eşti tată. Aşa că daţi-i drumul, băieţi.

Herschel nu greşise; după jumătate de oră nu mai rămăsese nici o firimitură.

Problema hotărîrii lui Bennett fusese evitată delicat.

În cele din urmă, fostul secundar şef de la Chirurgia Spitalului Yale, anunţă:

– O să fie o mizerie şi nu ştiu dacă un om spre patruzeci de ani mai are răbdare să parcurgă prăpăditele alea de cursuri.

Herschel şi Barney schimbară priviri de uşurare.

– În regulă, dragii mei, spuse Bennett, hai să spunem că o să-ncerc.

– Bravo! exclamă Barney. Ce facultate ai de gînd să onorezi cu prezenţa ta?

– Aceasta-i întrebarea.

– Nu înţeleg, spuse Herschel.

De cînd primise vestea cea rea, Bennett nu zîmbise.

– Crezi că lumea e gata să primească un evreu negricios cu *trei* diplome de la Harvard?

Barney îi întări buna dispoziţie:

– Doamne, Landsman, chiar te invidiez. Nu numai că te vei întoarce la matcă, dar o să poţi ajunge pe jos la Radcliffe.

– Nu, Livingston, nu te-ai prins, remarcă Bennett strengăreşte, o să intru în istorie ca tipul care a jucat de *ambele* părţi pentru Cupa Durilor.

– Să bem pentru asta, spuse Barney, ridicîndu-şi paharul ca să ciocnească împreună cu Bennett.

– Pentru asta merită să bem, spuse şi Herschel.

La care fiul său adoptiv adăugă:

– *L'chayim.*

În vremea în care Bennett plănuia împreună cu decanii să se întoarcă la Cambridge pentru Facultatea de Drept Harvard; de cealaltă parte a globului, un fost coleg de facultate era foarte preocupat să-şi aranjeze un itinerar propriu. Hank Dwyer, împreună cu ceilalţi doi ofiţeri cu care împărţise plăcuta casă din Saigon, trebuia să ia hotărîri importante.

Nixon scotea ostaşii din Vietnam tot atît de repede pe cît îi adusese mai înainte.

Asfel, cei trei se reuniră să discute ce trebuiau să facă în legătură cu „familiile" lor vietnameze. Unul din ei nu avea soţie în ţară, aşa că situaţia lui era mai simplă. El îşi luă fermecătoarea nimfă-nevastă orientală care-i născuse deja un fiu şi o fiică, o duse la Ambasada americană, unde o mare parte din personal lucra zi şi noapte să înscrie noii americani, înregistrîndu-le naşterile şi căsătoriile şi programîndu-le călătoria spre casă.

Al doilea ofiţer se hotărîse să plece acasă singur pentru a începe formalităţile de divorţ ca să scape de soţia lui americană, ambiţioasă şi agresivă, ca apoi s-o importe pe prietena docilă şi adoratoare şi pe copilul lor din această ţară aliată. Pentru că, deşi Statele Unite pierduseră războiul, cel puţin el descoperise farmecul fericirii casnice.

În ce-l privea pe Hank, lucrurile nu erau atît de simple. Deşi el o preţuia pe Mai-ling şi se bucura de prezenţa lui Gregory, fiul său de doi ani (mai ales pentru că putea să-l vadă numai cînd *voia*), se punea deja problema contribuţiei sale substanţiale la creşterea populaţiei acasă, la Boston.

Cît despre Cheryl, hotărîrea lui era uşor de luat din punctul său de vedere, căci era un drum fără întoarcere.

Pentru că Hank se schimbase; ca să spunem aşa, cunoscuse viaţa de dincolo de marginile oraşului său. Lumea pentru el era acum mai mare şi orizontul mai larg. Cheryl nu mai întruchipa genul de femeie de care avea acum nevoie. Totuşi obţinerea divorţului de o catolică credincioasă era o problemă dificilă. Adăugînd pe Mai-ling şi pe tînărul Gregory, problema devenea imposibilă.

– N-am de ales, băieţi, trase el concluzia în faţa camarazilor. Dacă nu vă deranjează, aş lăsa-o pe Mai-ling în casă şi aş face formalităţile întîi dincolo.

Unul din ofiţeri întrebă:

– Îi înregistrezi la ambasadă, nu-i aşa?

– Aăă... sigur. Asta nu mă va obliga să-i import.

– Nu, dar copilul tău va fi un cetăţean al Statelor Unite. Şi un paşaport american poate fi foarte util dacă pierdem... Adică, dacă ei pierd Saigonul.

Hank se găsea prins între ciocan şi nicovală.

Se trezi în mijlocul unei adevărate nebunii. Şirurile de soldaţi, împreună cu familiile lor, se întindeau dincolo de zidurile albe ale ambasadei. Erau copii de toate vîrstele şi de toate culorile pămîntului. Unii din aceşti „amer-asiatici" erau albi ca zăpada, moştenind de la mamele lor doar pometii obrajilor şi tăietura ochilor. Cei care aveau negri drept taţi erau aurii ca polinezienii. Numărul lor era foarte mare, cu atît mai mult cu cît funcţionarii ambasadei apreciau că doar un sfert din copiii soldaţilor americani fuseseră înregistraţi.

Hank şi colegii lui au trebuit să aştepte cîteva ore în soarele arzător, ca să pună familiile lor ilegitime sub protecţia steagului cu stele şi dungi.

Bineînţeles, Hank mintea. Devenise un adevărat maestru al acestui meşteşug. O convinsese în aşa fel încît Mai-ling nu

avea nici o îndoială că va avea aceeaşi soartă cu celelalte femei din vilă. Ea trebuia să fie răbdătoare, – aceasta fiind una din trăsăturile cele mai prețuite ale femeilor de aici. Dar va veni timpul şi Hank va trimite după ea şi ei vor fi din nou împreună.

Puțin după aceasta, Hank primi o notă oficială prin care era transferat în țară. Pentru că nu servise doar un stagiu ci două stagii militare, el putea acum să fie demobilizat în mod onorabil.

Era însă prea mult patriot (şi încurcat) ca să facă o schimbare atît de radicală. Spre mirarea superiorilor săi, el ceru să fie transferat undeva, oriunde, dar pe Coasta de Vest. Asta îl dezangaja de legătura din Vietnam şi îi dădea posibilitatea să abordeze de la distanță „situația" din Boston.

Cu o noapte înainte de a părăsi Saigonul, Hank făcu o vizită sentimentală în Strada Plăcerii. Luase cu el un aparat de fotografiat cu developare rapidă ca să-şi reamintească mai tîrziu că nu fusese un vis.

Cîteva lumini de neon mai funcționau încă, dar chiar şi ele pîlpîiau. Locul şi activitățile de acolo erau în declin.

De dragul vremurilor de altă dată merse în localul lui Mikko, unde o întîlnise pe Mai-ling.

– Salut, căpitane, spuse proprietarul, rînjind. Singurul lucru aparent neatins în stabilimentul său era buna lui dispoziție. Îmi face plăcere să te văd. S-ar spune că toată lumea pleacă.

– Mda, admise Hank şi privi în jur la scaunele şi mesele goale, unele puse peste altele ca într-un depozit. Luminile, care altă dată făceau ringul de dans mai luminos decît strălucirea zilei, erau stinse. Chiar tonomatul era întunecat.

– Ca de obicei? întrebă proprietarul (care acum era şi uşier şi barman şi ospătar şi şef).

– Mda, răspunse Hank distrat, regretînd că venise şi că-şi umbrea astfel euforia pe care o cunoscuse aici, cînd Strada Plăcerii era în plinătatea splendorii ei.

Femei mai erau. Nu puteau lipsi într-o țară în care generația fraților lor fusese masacrată.

– Avem o fată nouă de tot, spuse Mikko, întinzîndu-i lui Hank o băutură. Prospătă de la țară. Ca o floare. Virgină. Vrei să ți-o prezint?

Înainte de a putea să răspundă, entuziastul Mikko îi prezentă o membră a casei sale.

– Căpitane Dwyer, aceasta este... Dio-xi, dar mai simplu îi spunem Dixie.

– Salut, spuse Hank, văzînd cît de fermecătoare era tînăra fată, ca un înger pictat pe un zid de capelă. Bei ceva, Dixie?

Ea aruncă o privire spre Mikko pentru a şti ce trebuie să facă.

– E în regulă, Dixie, căpitanul Dwyer este un prieten. O să-ţi dau o băutură răcoritoare.

Se aşezară la o masă, încercînd să converseze în vietnameza rudimentară a lui Hank şi în engleza şăracă a lui Dixie. Bineînţeles că veni şi inevitabila întrebare: „Ce-caută-o-fată-drăguţă-ca tine-într-un – loc-ca-acesta?". Satul ei fusese distrus, nu o dată, ci de trei ori, întîi armata comunistă, apoi americanii, apoi după retragerea acestora din nou comuniştii, care s-au răzbunat sîngeros pe cei care colaboraseră cu americanii.

Tatăl ei fusese împuşcat, mama ei fusese violată şi împuşcată, ea se urcase într-un copac şi scăpase cu viaţă dar şi cu cea mai groaznică experienţă din toate: să trebuiască să vadă tot şi să se simtă neputincioasă. Fuga sfîrşise inevitabil aici, pe Strada Plăcerii.

Hank asculta – şi de undeva din conştiinţa sa bine izolată – simţi milă faţă de fată.

– Cîţi ani ai? întrebă el.

– Şaisprezece, răspunse ea.

– Cîţi ani ai cu adevărat, insistă el.

Ea lăsă capul în jos şi mărturisi:

– Doisprezece.

Fu o clipă de jenă, după care Hank murmură încurcat:

– Aş vrea să-ţi dau nişte bani, Dixie.

– Trebuie să vorbeşti întîi cu Mikko, răspunse ea temătoare.

– Nu, nu, întrerupse el repede. Vreau să-ţi dau bani să pleci de aici. Ca să poţi găsi ceva de lucru. Ştiu că sînt nişte şcoli confesionale la mînăstiri unde nu trebuie să... El nu putu să pronunţe cuvîntul.

– Eşti foarte bun, dar nu pot.

– Nu, nu, insist, spuse Hank. Şi-i băgă două bilete de cincizeci de dolari în mîna subţire. Se ridică.

– Trebuie să plec acum, Dixie. Ai grijă de tine, da?

Ea dădu din cap, negăsind cuvintele ca să-i mulţumească pentru bunătate.

Hank îi făcu semn cu mîna lui Mikko şi ieşi în stradă. De abia făcuse douăzeci de paşi, cînd descoperi că-şi uitase aparatul de fotografiat pe masa de la clubul de noapte. Se întoarse repede înapoi. Nu mai era nimeni în bar, dar ce plăcere, aparatul era acolo pe masă.

Auzi voci dintr-un colţ şi privi. Era Dixie, care-i dădea lui Mikko banii primiţi de la el.

Bijuteria coroanei Institutului Național de Sănătate se găseşte la douăzeci de minute de drum cu maşina de la Casa Albă spre Bethesda, în Maryland. Aici sînt şaizeci şi trei de clădiri, cele mai multe din cărămidă roşie. Aşezarea liniştită se aseamănă cu un campus universitar.

Spitalul, cu cei cincisprezece kilometri de coridoare este cea mai mare clădire de cărămidă roşie din lume.

Aici geniile sînt de regulă.

Cel puțin optzeci şi opt de premiați Nobel au lucrat în clădirile situate în spatele acestui gigantic spital, care este dotat cu laboratoare de toate felurile. Aici trei sute şaizeci şi cinci de zile pe an se lucrează în cercetarea ştiințifică de vîrf pentru punerea la punct a tehnicilor de luptă contra cancerului, bolilor de inimă, bolilor neurologice şi altor maladii necunoscute, dar tot atît de periculoase.

Eminenți profesori supraveghează lucrările acelora care au avut norocul să atingă baremurile impuse şi să fie acceptați pentru doi sau trei ani de stagiu de cercetare. Selecția depinde mai ales de importanța proiectului de cercetare propus şi de aprecierea comitetului în ce priveşte calitățile solicitantului.

Foarte puțini din bursieri lucrează în spital. Ei rămîn în general îngropați în laboratoarele lor de cărămidă roşie, privind cu microscoapele electronice, aşteptînd să apară un miracol în raza vederii lor. În cadrul profesiei lor, li se spune uneori în glumă: „şoareci de laborator."

Dar este un fapt necontestat că un doctor de țară, care înoată zece kilometri prin zăpadă ca să trateze un bolnav aflat într-o cabană de bîrne, este mult mai bine dotat dacă duce cu el ultimul medicament descoperit într-un laborator al Institutului Național de Sănătate.

Laura Castellano ştia că şansa de a fi acceptată ca cercetător ştiințific era foarte mică. Aceasta şi din motivul că pentru bărbați un astfel de serviciu ținea loc de stagiu militar. Şi cei mai mulți medici preferau să lucreze cu becul Bunsen decît să incendieze sate.

Dar proiectul Laurei impresionase comitetul de selecție din mai multe motive diferite.

În primul rînd, aceia care erau pe punctul să-şi întemeieze o familie înțeleseseră că un sistem de avertizare timpurie pentru detectarea hemoragiilor iminente la copiii prematuri putea fi de o valoare practică şi pentru ei. Propunerea Laurei era bine consolidată:

Datorită ultimelor programe în scaningul cu ultrasunete putem astăzi să punem în evidență şi să apreciem momentul şi

mărimea hemoragiilor şi să corelăm declanşarea unei sîngerări cu alte fenomene importante la nou-născut.

De exemplu, se pot măsura cu regularitate presiunile de gaz din sînge (nivelul oxigenului, nivelul dioxidului de carbon, gradul de acidoză sanguină). Fluctuaţiile tensiunii sanguine pot fi de asemenea înregistrate cu grijă. Şi se poate urmări viteza de coagulare la nou-născut cu scopul de a detecta orice semn de diateză sanguină...

Mai departe, proiectul Laurei avea calitatea de a da rezultate într-un timp relativ scurt şi ar fi fost util de menţionat la acordarea de fonduri pentru cercetare.

Şi totuşi, nu a ştiut niciodată cărui motiv îi datora acceptarea cererii sale. Fusese foarte aproape de respingere şi ceea ce o salvase era noua lege a „şanselor egale".

Înainte, cererea candidatului pentru a fi acceptat în şcoli, facultăţi sau servicii administrative trebuia însoţită de o fotografie a candidatului, din care apartenenţa rasială reieşea cu evidenţă.

Dar, în această lume nouă, mai democratică şi mai dreaptă, creată de Congres, candidaţii erau judecaţi numai după merite. Era cu totul interzis acum ca referenţii să facă vreo aluzie la rasa sau credinta solicitantului.

Acest nobil comitet îşi dăduse seama clar că Laura Castellano era femeie, ceea ce era un atuu în favoarea ei. Lipsa unei fotografii a scăpat-o de a fi respinsă din alt motiv: frumuseţea ei nemaipomenită.

Pentru că, se ştie din timpuri imemoriale, frumuseţea şi inteligenţa nu fac casă bună. Dacă membrii juriului ar fi ştiut cum arăta Laura de fapt, ei ar fi respins-o pe loc ca pe o gîsculiţă blondă.

În ultimele săptămîni petrecute la spitalul Queen, Laura făcu nenumărate drumuri pe la garajele cu maşini vechi de vînzare pentru că ştia că în zona Washington nu se putea circula altfel. Depresiunea ei nervoasă făcuse minuni cu contul ei din bancă. Toată iarna, din cauza ataşării ei obsesive faţă de secţia neonatală, rareori ieşise din spital, necumpărînd decît lapte şi pîine graham şi nici măcar ziare.

Fu astfel în stare să-şi permită să cumpere cu două mii de dolari un automobil Chevrolet Nova „uşor uzat". Laura îl convinse pe patron să-i pună şi un set de cauciucuri noi.

În ultima zi din iunie îşi luă rămas bun de la puţinii prieteni pe care şi-i făcuse, două asistente şi casiera de la bufet. Îşi încărcă portbagajul cu geamantanul şi cu ceva pachete cu cărţi şi se îndreptă spre sud.

După două ore, traversase podul peste lacul Erie în Buffalo, New York, şi se îndrepta spre Pittsburgh. Doar *după* ce trecu de latitudinea Bostonului şi a New York-ului se întoarse spre est, oprind pentru alimentarea şi a ei şi a maşinii.

Ajunse la Washington la răsăritul soarelui, ceea ce făcea ca oraşul încă adormit să arate ca o reclamă de turism. Îi veniră în minte cîteva versuri de Wordsworth învățate la ora de engleză la şcoală: „Oraşu-acesta poartă acuma un veşmînt / E frumusețea dimineții pe pămînt".

După mai mult de un an de tristețe neîntreruptă, se simțea plină de speranță. Poate că Washingtonul nu o va mințî cu frumusețea lui exterioară, poate îşi va găsi fericirea aici.

Îşi închirie un apartament în Bethesda, dar era prea agitată pentru a se duce „acasă", nici pentru a face un duş. Conduse direct la Institutul Național de Sănătate, unde spre încîntarea ei văzu că la şapte dimineața era departe de a fi primul venit. La amiază era deja intrată în laborator şi începea să arunce o privire asupra notelor administrative.

Cînd îşi scotea halatul alb cu ecusonul Institutului, auzi o femeie întrebînd de ea în uşa laboratorului.

– Doctor Castellano a sosit? Am un apel de lungă distanță pentru doctor Castellano.

Mirată, Laura se prezentă şi se luă după secretară pînă în biroul directorului, unde ridică receptorul.

– Hei, Castellano, bun sosit înapoi în țara celor liberi, în căminul celor bravi.

– Barney, hei, mi-ai pierdut interiorul sau ce-ai pățit?

– Nu, Laura, şopti el la celălalt capăt, asta este doar o şmecherie ca să te introduc în biroul directorului, ca să-l vezi ca din întîmplare sau cel puțin pe secretara lui. Fii *foarte* drăguță cu ea. Ele sînt de obicei puterea din spatele tronului.

– Doctor Livingston, spuse ea încercînd să pară cît mai importantă, mai bine să nu folosim linia aceasta. O să vă spun eu după amiază. E bine?

– Bineînțeles, dar fii atentă, asta o să dea roade. Pe curînd.

Cînd Laura întrerupse, secretara întrebă:

– Prieten sau coleg?

Laura ştiu să dea răspunsul corect:

– Coleg, doctorul Lingston de la Universitatea New York.

– Ce fel de cercetare face? întrebă secretara politicos. Pentru ea era de neconceput ca un medic să trateze bolnavii.

– Mi-e teamă că trebuie să păstrez secretul, răspunse Laura, scuzîndu-se.

– O, răspunse secretara cu admirație sinceră. Înțeleg, şi este întru totul corect să nu-mi spui. Numele meu este Florence şi pentru orice probleme te rog să vii la mine.

Laura îi mulțumi şi plecă, spunîndu-şi: „Florence, te-ai mira dacă ai şti că animalele din laboratorul de cercetare al lui Barney nu sînt şobolani, şoareci sau maimuțe, ci medici".

Marile speranțe ale Laurei în privința Washingtonului nu fură dezamăgite. Se izbea în fiecare zi de oameni în halate albe, care erau cele mai mari somități ale lumii. Iar în ce priveşte resursele materiale nu există carte, revistă sau piesă de schimb, fie cît de rară sau de străină care să nu poată fi pusă la dispoziție. Atmosfera nu părea să fie aceea de rivalitate, caracteristică în campusurile universitare. Bursierii ştiau că se găseau acolo pentru un stagiu scurt şi vroiau să realizeze cît mai mult, inclusiv rezultate publicabile, pentru a putea obține posturi bune la universitățile lor. Nu era ca în laboratorul de chimie al facultății, unde vecinul era în stare să-ți saboteze experiența, dacă îți aruncai ochii o clipă pe fereastră după o frunză de toamnă.

Cei doi tineri pediatri cu care împărțea laboratorul şi computerul erau amîndoi prietenoşi şi aveau căsătorii fericite. Dovada se văzu în viteza cu care o invitară pe Laura la masă în casele lor. Ei doreau ca soțiile lor să aibă la dispoziție o seară întreagă ca să se liniştească totuşi că „Bomba de la Boston" (cum i se zicea în ascuns) nu va exploda în căminul lor. Şi Laura înțelese că dacă spera să poată colabora în orele de seară, trebuia să asigure nevestele că orice activități nocturne desfăşurate cu soții lor vor fi strict intelectuale.

Ataşamentul Laurei pentru pediatrie era real. Această pasiune însă devenise atît de puternică încît nici în sinea ei nu mai era în stare să recunoască că trăda un instinct matern puternic. Avea treizeci şi şase de ani. Timpul biologic pe care-l avea la dispoziție pentru maternitate rămăsese puțin.

Începu să aibă coşmaruri groaznice. Deşi nu avea nici o idee de locul unde se găseau Palmer şi Jessica, era sigură că în anul în care divorțase de el, ei şi avuseseră un copil. Un mic prematur, cîntărind în mod miraculos trei kilograme. În coşmar se repeta la infinit scena întîlnirii cu domnul şi doamna Talbot în care vedea copilul şi striga: „Nu, nu, nu, copilul acela e al meu!"

În ciuda cicălelilor lui Barney, ea refuza ajutorul psihiatric. Îi era o frică teribilă de mai multe lucruri. Să nu se afle în Institut că ea nu este femeia minune sau *El Peñon* – stînca stîncilor – Gibraltar. Şi mai tare, era înfricoşată să-şi dezvăluie sieşi conflictele desperate din sufletul ei. Avea chiar vise bizare în care juca două roluri: era propria sa mamă, blestemînd şi

pedepsindu-se, ca fiind „mica Laura“ care nu merita să supravieţuiască unui înger, ca sora ei Isobel.

În viaţa ei adevărată era o singură Laura Castellano pentru care nu avea decît respect. Era acea Laura care, împreună cu conducătorul ei de proiect, Dain Oliver, avu un articol acceptat de „American Journal of Pediatrics“ înainte de primul ei Crăciun la Institut. (Chiar după părerea celor mai rapide supercreiere, acesta era un început promiţător.) Mai mult, urma să-l prezinte la un congres internaţional la Mexico City în a treia săptămînă a lunii ianuarie. Aşa cum îi spuse lui Barney la telefon: „Simt că-mi iau zborul“.

Cel puţin ea îşi admiră propriile ei realizări ştiinţifice.

PATRUZECI ŞI DOI

Prima Conferinţă Internaţională de Neonatalogie trebuia să aibă loc la Mexico City între şaptesprezece şi douăzeci şi cinci ianuarie 1974. După toate aparenţele se putea spune că era un eveniment. Pentru că atunci cînd era vorba să fie salvaţi nou-născuţii nu mai existau disensiuni între Est şi Vest. Nu mai exista Lumea a treia, ci doar o singură familie unită. Nici o ţară nu avea indicele mortalităţii infantile zero, aşa că mai era mult de cucerit în această bătălie.

Grupul de la Institutul de Sănătate constituia aproape întreaga „Delegaţie americană“ şi toţi erau cazaţi la „Maria Izabel Sheraton“, unde se ţinea şi adunarea generală. Cît a durat zborul, Laura stătu lîngă doctorul Oliver, directorul ei binevoitor, şi-l convinse să citească împreună comunicarea ei care dura cincisprezece minute, şi să-i spună părerea lui.

– O să fie bine Laura, e bine, o asigură el. Nu trebuie să-l înveţi pe de rost, textul o să-l ai în faţă.

– Ştiu, Dain, dar am mereu imaginea asta neplăcută că mă urc pe podium şi că nu o să fiu în stare să citesc.

Oliver rîse.

– Nu prea cred că se va întîmpla aşa. Aminteşte-ţi doar cît de departe ai ajuns de cînd ai absolvit facultatea. Înţeleg că ai trac, îmi amintesc cum eu n-am fost în stare să mănînc în dimineaţa în care mi-am ţinut prima comunicare.

– Ah, nu mă gîndesc la *asta,* răspunse Laura. Nici nu am de gînd să mănînc.

În acel moment avionul cobora prin clopotul de smog care acoperea permanent La Ciudad de Mexico.

În holul aglomerat al hotelului era un zumzet poliglot. Deasupra elegantului birou de înregistrare în marmură se vedea o banderolă pe care era scris ¡BIENVENIDO A LOS SALVADORES DE NI NOS! Acelaşi bun venit se adresa dedesubt şi îngerilor păzitori ai copiilor în limbile engleză, franceză şi rusă.

Ca şi ceilalţi colegi de la Institutul Naţional de Sănătate, Laura fusese înregistrată dinainte, ceea ce se gîndi ea că era unul din puţinele privilegii pe care le aveau cei ce lucrau pentru guvern. Erau două mesaje lăsate pentru „la doctora Castellano". Unul era o telegramă al cărui conţinut îl ghici înainte de a o deschide: urări de succes de la Barney, într-un amestec caraghios de spaniolă şi italiană.

Al doilea mesaj era într-un plic al hotelului cu adresa scrisă de mînă. Ea se aşteptase să vadă aici vechi cunoştinţe de la Boston, venite la reuniune şi presupuse că era vorba de aşa ceva. Dar dădu peste o comunicare care o ului.

¡Querida doctorcillita!
¿Porqué no presentas tu disertación en tu lengun materna?
No te olvida que todavía eres una verdarera castellana.
Besos y abrazos
Tu afectuoso papacito.
Dragă mică doctoriţă!
De ce nu-ţi prezinţi expunerea în limba ta maternă?
Nu uita că tu eşti o adevărată castiliană.
Sărutări şi îmbrăţişări
Tăticul tău iubitor.

– Ce este, Laura? întrebă Dain, care stătea la rînd în spatele ei. Eşti palidă. Ai primit veşti rele?

Ea dădu din cap, nefiind în stare să răspundă.

– Cred că e din cauza altitudinii, îşi dădu părerea Oliver. E nevoie de puţin timp să te obişnuieşti. De ce nu te duci să stai jos şi am eu grijă de înregistrarea ta.

Îi făcu semn din cap cu recunoştinţă şi căută cel mai apropiat scaun din hol. De îndată ce se aşeză, ea încercă să-şi adune gîndurile. „Ce căuta tatăl ei aici? Cum au să treacă orele de acum şi pînă mîine la unsprezece şi un sfert cînd era programată să vorbească?"

Cum ajunse în camera ei, încercă să vorbească la telefon cu Barney, dar nu reuşi. „De ce în noaptea asta din toate nopţile, prietenul maniac al muncii nu răspundea la telefonul de

acasă?“ Ea îl sună la cabinet; poate că dintr-un motiv oarecare se găsea acolo.

Dar automatul o întreabă: „Este o urgență?“ „Nu“, se gîndi ea. „Nu pot să-i oblig să-l caute. S-o las baltă. Am să iau două tablete, ca de obicei, ca să dorm“.

A doua zi dimineața era mahmură. Poate că din cauza somniferului, a altitudinii sau chiar a cărnii pe care încercase s-o mănînce seara. Se puse pe picioare cu ajutorul cafelei şi-şi oferi un lux pe care, ca doctor, îl evita ştiind că e nesănătos, – îşi puse o bucățică de zahăr.

„Unde va sta în sală tatăl ei?“ Se întreba. Nu putea fi între reprezentanții Națiunilor Unite. Medicii din diferite țări erau grupați, dar țările nu erau dispuse în ordine alfabetică. Luis s-ar putea să fie departe sau să aştepte lîngă uşa cea mai apropiată de podium, gata să sară spre ea cu o îmbrățişare paternă jenantă.

Iată, acum nu mai avea timp de speculații. Putea auzi ce se petrecea în sală; vorbitorul dinaintea ei terminase de răspuns la ultima întrebare.

Preşedintele sesiunii de dimineață era un român cu obrajii rumeni, care insistase ca să facă prezentările în franceză (una din limbile oficiale ale congresului). Era pentru prima oară cînd se auzi numită „Docteur Laura Castellano“.

Îşi adună tot curajul şi se îndreptă spre podium cu ochii în jos, neuitîndu-se nici în stînga, nici în dreapta. Cu toată repetiția de lungă durată pe care o făcuse cu Oliver şi din care reieşea necesitatea stabilirii unui contact vizual cu auditoriul, ea îşi citi articolul cu un ton grăbit şi monoton, neridicîndu-şi deloc ochii de pe text.

Președintele Ardeleanu îi mulțumi într-o franceză înflorită şi se adresă publicului pentru a-i solicita participarea la discuții. El dădu cuvîntul unui tînăr medic din America Latină care, potrivit protocolului, începu prin a se prezenta: „Jorge Navarro, Facultatea de Pediatrie, Universitatea Populară din Havana.“

Laura fusese avertizată. Ministerul de Externe le spusese că se puteau aştepta la provocări ca de obicei din partea agenților comunişti. Nici într-un milion de ani nu şi-ar fi imaginat că acest mamut îşi va îndrepta tirul spre *ea.*

– De ce, întrebă bunul doctor Navarro, într-o spaniolă rapidă, mortalitatea infantilă la negri şi hispanici în Statele Unite este mai mare decît la albi?

Se produse rumoare în sală, strigăte de încurajare, dar mai ales mormăieli de surprindere şi dezaprobare. Chiar printre susținătorii politici ai lui Navarro se manifesta un dezacord cu alegerea lipsită de cavalerism a unei tinere femei, evident naivă, ca țintă de tir propagandistic.

– Trebuie să răspund la aşa ceva? întrebă Laura pe preşedinte. Cred că nu are nici o legătură cu subiectul tratat de mine.

Românul, fie că nu ştia engleza, fie că se prefăcea că nu ştie, se înclină uşor şi spuse:

– *Madame peut répondre.*

„Perfect", se gîndi Laura căreia furia de a fi fost vizată îi învinse pentru moment frica de public, „am să-i răspund acestui puţoi dogmatic, cu raţionamentele mele".

Îi răspunse cubanezului în limba în care pusese întrebarea, în cea mai curată limbă castiliană. „Unde întîlnise el astfel de statistici? Ştia el că rata naşterilor la negri era mai mare de două ori ca la albi şi că hispanicii au cele mai numeroase familii din toate grupele etnice ale Statelor Unite?" (Ea evitase cu grijă folosirea cuvîntului „America" atunci cînd se referea la ţara ei, utilizare pe care *latino*-americanii o considerau arogantă). Cu o politeţe cu totul ieşită din comun, ea întrebă umil dacă „distinsul coleg din Republica Cuba poate să explice motivul, ca să nu spunem justificarea întrebării sale".

Navarro nu era un simplu om de paie şi se ridică să răspundă.

– Într-o aşa-zisă ţară dezvoltată, rata mortalităţii infantile reflectă direct atitudinea faţă de generaţia viitoare şi îndeosebi faţă de minorităţile etnice.

Adunarea începu să se încălzească în faţa acestei dezbateri şi preşedintele nu găsi nici un motiv să o lipsească de această distracţie neaşteptată, aşa că nu impuse limita de cinci minute rezervate discuţiilor.

– Consider că este un punct de vedere interesant, Doctor Navarro, spuse Laura ca să cîştige timp pentru răspuns. Şi simpatizez cu mamele *cubaneze* care suportă o mortalitate infantilă exact *dublă* faţă de cea din Statele Unite. Dar bineînţeles că sînteţi o naţiune în evoluţie (ea avu grijă să nu spună „subdezvoltată") şi sperăm ca schimburile ştiinţifice la congrese ca acesta vor ajuta ca situaţia să se îndrepte cît de repede este posibil.

Ea se opri să tragă aer în piept, în care timp nestăpînitul Navarro o întrerupse:

– Vă eschivaţi de la întrebare, doctore!

– Nicidecum, răspunse Laura calmă. Aţi formulat părerea că rata mortalităţii infantile reflectă atitudinea majorităţii faţă de minorităţi. Aşa aţi spus?

Navarro zîmbi şi-şi încrucişă braţele pe piept cu satisfacţie.

– Aceasta este exact întrebarea pusă.

– Atunci, la rîndul dumneavoastră cum puteţi explica, doctor Navarro, că patronii dumneavoastră din Uniunea

Sovietică – cred că sînteți de acord că Rusia este o țară dezvoltată cu numeroase grupuri etnice – au o rată a mortalității de *trei* ori mai mare ca în Statele Unite? De fapt este cu cincizeci la sută mai mare decît în Cuba.

Navarro se lăsă în scaun ca un taur rănit, într-o liniște totală în care se auzeau parcă strigăte de „Olé!"

Deşi în acest moment puțini îşi mai aminteau conținutul comunicării Laurei, ea părăsi podiumul într-un ropot de aplauze călduroase.

Dain Oliver se repezi să-i strîngă din inimă mîna şi o bătu pe spate cu mîndrie.

Cînd privi peste cercul de colegi care se adunase s-o felicite, ea îl văzu.

Sau cel puțin văzu un bărbat înalt şi osos, care îi amintea vag de Luis. Dar, de îndată ce el îi prinse privirea, nu mai fu nici o îndoială. Totuşi el nu se apropia şi aştepta momentul cînd ea va putea veni la el.

Cîteva clipe mai tîrziu, Laura străbătea o mare de oameni, întrebîndu-se cum să se poarte față de tatăl ei de altă dată? Tatăl ei pierdut?

Dacă îşi deschidea el brațele cu afecțiune paternă, ea trebuia să răspundă? Dacă doar îi întindea mîna, trebuia să i-o întindă şi ea ca unui străin? In cele cîteva secunde, ea îşi dădu seama că totul depinde de el.

Ca şi cum ar fi vrut să se protejeze, ea se opri brusc la cîțiva paşi de el. El avu un zîmbet cald şi în privirea lui ea văzu fără îndoială că era mîndru de ea.

Cînd el înțelese că ea nu se va apropia mai mult, Luis i se adresă încet în spaniolă.

– Doctor Castellano?

– Da, sînt doctor Castellano.

– Cum îți merge?

– Nu rău, răspunse ea. Ai slăbit, Luis.

– Da, recunoscu el. Asta-i singura mea critică împotriva democrației cubane. Nu poți să bei altceva decît rom şi asta devine plictisitor. Şi pe lîngă aceasta, toți funcționarii trebuie să facă mobilizări obligatorii. Şi nu este în avantajul unui membru al Ministerului Sănătății să fie beat sau obez...

– Ministerul Sănătății?

– Nu te lua după titlu, Laura, nu sînt decît un funcționar. De obicei traduc articole de medicină. O să-l tipăresc şi pe al tău, dacă vrei.

Fură întrerupți de vocea preşedintelui Ardeleanu prin megafon, prezentînd cu grandilocvență pe următorul vorbitor, un profesor din Milano.

– Nu vrei să luăm o cafea, Laurita?

Folosea vechile diminutive de alintare.

– De ce nu? răspunse ea, fără expresie.

Ieşiră din sală împreună, ea încă necrezînd că asta se întîmplă în realitate.

– Cofetăria este jos, spuse ea arătînd calea.

– Nu ți-e bine? protestă Luis. Îți iau trei dolari pe ceaşcă aici. Să mergem în altă parte, să mai vedem lumea.

Merseră în lungul bulevardului Reformei şi după cîteva minute cotiră pe o stradă care era singura din această zonă elegantă suficient de murdară ca proletarul său tată să se simtă bine. Ea ghicise, căci se aşezară pe nişte scaune prăpădite la una din mesele de pe trotuar.

Luis începu să facă nişte gesturi tainice către patronul cocoțat în spatele maşinii nichelate de contabilizat. Omul făcu un gest în care Laura descifră un mesaj de bun venit.

– Ăsta este prietenul meu, Jaime. E surd. Mă iubeşte pentru că îmi fac timp „să vorbesc" cu el. E un simpatizant al Revoluției.

Luis o examina acum, parcă ar fi consultat-o.

– Şi tu ai slăbit, ții o cură?

– Nu. Ea surîse. Am descoperit o metodă fără greş ca să slăbeşti – se numeşte lipsa de somn.

Deodată Luis se aplecă peste masă, simțindu-se mai apropiat de ea ca oricînd. Şopti:

– Laura, trebuie să ştiu... Se întrerupse şi întrebă: Sînt bunic?

– Nu mai sînt căsătorită, papacito.

– Ah, îmi pare rău.

– Era un om mic, răspunse Laura fără supărare.

– Atunci ai făcut bine să te desparți de el.

– El a divorțat de mine.

Asta îl amuți pe Luis un timp.

– Îmi pare rău pentru tine. Foarte rău. Dar adăugă imediat: Astăzi, însă nu este nevoie să fii cununat la biserică pentru ca să ai un copil. Nu-i aşa?

Ea nu ştiu cum să reacționeze. Îşi dădu seama că nu era o întrebare, ci pregătirea pentru o declarație pe care vroia *el* s-o facă.

– Laura, tu mai ai o soră şi un frate. Copii foarte drăguți, amîndoi.

O spuse atît de normal ca şi cum oamenii ar spune astfel de lucruri în fiecare zi.

Laura se simți rănită şi trădată.

– Nu mai eşti căsătorit cu mama?

Luis dădu din umeri:

– Cred că un preot ar spune da, în Cuba însă Biserica este doar un decor tolerat.

Laura îi ceru ca şi cum ar fi ştiut că el aşteaptă lucrul acesta.

– Ai o fotografie a copiilor?

– Chiar vrei să-i vezi?

Înainte ca ea să spună da, scoase portvizitul şi din el nişte fotografii mici pe care le aşeză pe masă cu viteza unui jucător de cărți. Una era a ei împreună cu Isobel, în alta era numai ea, deşi emoționată de asta, ochii se aruncară pe o a treia, reprezentînd un băiat.

– Îl cheamă Ernesto, spuse Luis.

Ea ştiu aceasta oarecum înainte de a i se spune.

– Şi bineînțeles că-i spuneți Ché.*

Luis încuviință din cap, zîmbind.

– Bineînțeles. Şi pe fetiță o cheamă... Isobel.

Pînă acum reacțiile Laurei la dezvăluirile tatălui fuseseră de uimire. Dar acum era de-a dreptul şocată.

– Ai numit-o după...

– Am făcut-o din dragoste, Laurita. Sper că într-o zi ai s-o întîlneşti.

„Unde, mă întreb?" se gîndi Laura. „În parcul Gorki?"

– Spune-mi despre tine, Laurita, spune-mi ce-ai făcut?

Ea îl fixă. Privirea lui era sincer afectuoasă, înțelegătoare. Şi pentru prima oară în viața ei, simți că o iubea şi că dorea cu adevărat să afle despre ea.

Începu să-i povestească totul.

Dar, înainte de toate, plînse.

Se-ntuneca cînd se-ntoarse la „Sheraton". Sesiunea de după amiază tocmai se încheia. Dain Oliver o zări şi păru uşurat că o vede. Laura îi făcu semn, vrînd să spună că e bine şi că speră că nu a provocat griji. Apoi se întoarse către Luis.

– Ăsta este patronul meu. Trebuie să mă întorc, altfel o să creadă că am dezertat.

– Sigur, sigur, încuviință tatăl ei. Şi *eu* sînt delegat la conferință. Dar, ştii, noi cubanezii nu stăm în hotelul acesta.

– Mi-am dat seama, spuse ea. Sînteți cazați probabil, într-un hotel cu purici. Nu-i aşa?

– Ei, puricii trăiesc şi ei pe lîngă oameni. Poate că într-o zi se vor ridica şi ei şi-şi vor scutura lanțurile. Apoi adăugă repede: Laura, trebuie să plec. Am cam chiulit. Dar scrie-mi la adresa pe care ți-am dat-o. Promiți?

---

* După numele lui Ernesto Guevara, luptător comunist supranumit Ché (N.T.).

Laura aprobă din cap.

– Promit să-ți răspund, reluă el. Prin Mexic. Vreau să am ştiri de la tine. Şi să nu-mi trimiți doar comunicări ştiințifice.Vreau o fotografie cu nepoți. Mă auzi, fetițo?

Ea dădu din cap. Luis îşi deschise larg brațele, îşi strînse în ele cea mai mare fiică şi-i şopti ceva.

Ceva la care Laura nu îndrăznise să se gîndească nici în cele mai ascunse gînduri.

Cînd veni la Washington, ea nu era încă lămurită că, în ciuda puterii şi influenței, capitala națiunii era de fapt un simplu sat cu cocioabe de marmură. Singura industrie a oraşului, era guvernul, singura conversație – politica şi singurul ziar – „Washington Post."

Astfel că ceea ce Laurei nu i se părea mare lucru (căci schimbul de cuvinte cu Navarro nu avea importanță în mintea ei față de întîlnirea cu Luis) era pentru marele public din oraş un subiect savuros. De-abia intrată pe uşa apartamentului, cu bagajele încă în mijlocul casei, şi telefonul începu să sune.

– Alo, Laura, aici este Florence de la Institut. Ai văzut ziarul de azi?

– Nu, nici nu am avut timp.

– Ei, uită-te la pagina paisprezece, unde Maxine Cheshire te ridică în slavă. Ai ziarul?

– Da, mulțumesc, Florence. O să ne vedem curînd.

Laura puse la fiert apă ca să-şi prepare un ness. Îşi ridică ziarul din vestibul. Maxine, gaița societății capitalei, scrisese în cronica ei:

La o conferință medicală recentă în Mexico-City, un delegat cubanez a încercat să intimideze o cercetătoare tînără de la Institutul Național de Sănătate, cu propagandă antiamericană. Blondă şi seducătoare, doctor Laura Castellano *nu numai că i-a ținut piept, dar l-a biciuit pe comunist în limba lui natală. Bravo, doctor Castellano!*

Ea citi de mai multe ori ştirea, întrebîndu-se mereu ce ar fi trebuit să simtă în legătură cu asta. „De ce oare întotdeauna se făcea aluzie la fizicul meu? Te face să crezi că nu aş fi putut face acelaşi lucru dacă eram Cocoşatul de la Nôtre-Dame".

Un şuierat enervant îi întrerupse gîndurile. Se întoarse şi văzu cu uşurare că era doar ceainicul cu apa fiartă.

Înainte de ora unu, cînd ajunse la Institut, Dain Oliver se afla deja la bufet.

– Este astăzi miercurea în care ne ținem şedința şefilor de secție, explică Florence. Dar sînt sigură că nu o să se supere dacă te duci să-i vezi.

Laura gîndi cu glas tare: „Nu ştiu, aş aştepta, dar vreau să-i văd cît pot de repede şi să-i asigur că nu ţin la publicitate".

– Ce vrei să spui, dragă? întrebă Florence.

– Nu vreau să creadă că am transmis eu povestea asta. Habar n-am cum a ajuns la ziar.

Florence rămase surprinsă de candoarea ei.

– Hei, doctorul Oliver a chemat-o pe Maxine. El însuşi.

– El? De ce?

– Ca să ne întărească prestigiul public.

– De ce ne trebuie prestigiu public?

– Pentru că de fiecare dată cînd Senatul va vota fondurile pentru noi, e bine ca membrii comitetului să-şi aducă aminte că au citit recent ceva frumos despre noi. Şi lasă-mă să-ţi spun, Laura, că aici la Washington *toată lumea* o citeşte pe Maxine.

– Vai, înţeleg, spuse Laura. Asta îmi aminteşte de cînd eram în liceu. Cînd am vrut să intru în comitetul de elevi s-au folosit toate trucurile ca să-mi facă reclamă.

Cînd ieşea din biroul directorului, Laura se gîndi că *era* exact ca în liceul Midwood în multe privinţe. „Eram atunci atît de maturizată sau acum e un joc de adolescenţi?"

În săptămînile următoare avea s-o afle direct.

La început, Laura s-a consolat cu faptul că celebritatea ei subită fusese doar un foc de paie. Mica sa dispută cu cubanezul comunist nu era de fapt mare lucru. Gazetarii desigur ştiau mult mai mult despre lucrurile acestea şi găseau subiecte mai picante. Cum era cazul unor membri ai Congresului, care zburdaseră cu partenere goale sub o fîntînă arteziană lîngă monumentul lui Jefferson.

Şi totuşi, invitaţiile începură să curgă în cascadă.

Celebritatea îşi face singură valuri.

Imediat ce numele tău devine cunoscut în Washington în special dacă este vorba de ceva care implică prezenţa creierului, eşti invitat o dată sau de două ori ca să se afle dacă poţi fi un partener fermecător la dineuri.

Bineînţeles că în cazul Laurei Castellano, persoana ei apărea într-un ambalaj atît de strălucitor, încît deveni curînd un invitat apreciat. Era interesant să poţi găsi o doctoriţă splendidă, mai ales dacă gazdele aveau nevoie de o persoană de sex feminin ca s-o aşeze lîngă un senator celibatar sau lîngă unul căsătorit, care-şi ţinea verigheta acasă ca să şi-o pună numai pentru alegeri.

La început, Laurei îi plăcu, cel puţin încerca să se convingă pe sine că-i plăcea. Putea să zîmbească şi să strălucească, să-şi arate simţul umorului, să-i vrăjească pe toţi cei prezenţi, bărbaţi sau femei. Pe scurt, deveni invitatul perfect.

Laura, totuşi, îşi păstra toată *pasiunea* pentru munca ei. Fabricanţii de echipament medical o căutau acum ca să participe şi ei la descoperirea importantă la care lucra. Deşi viaţa ei socială agitată îşi continua ritmul, uneori îi ruga pe însoţitorii ei de la serate s-o conducă la Institut ca să-şi poată petrece primele ore liniştite ale dimineţii lucrînd la cercetarea ei. Cînd la dineuri nu se vorbea decît despre Watergate şi despre ce capete urmau să mai cadă, ea îşi continua munca. Hemoragiile la nou-născuţi nu erau legate de opţiunile politice.

Un al doilea articol ştiinţific îi fu primit la redacţie, apoi un al treilea. Nu se punea problema ca bursa ei să nu fie reînnoită. Şi, în ciuda faptului că nu era vorba decît de un post de cercetare, ea avu ocazia să salveze şi viaţa unor astfel de copii. În aproape toate sensurile era realizată. Avea succes şi era admirată. Satisfacţia pe care i-o dădea profesiunea ei depăşea cele mai frumoase visuri.

Totul era perfect. Doar că nu era fericită.

PATRUZECI ŞI TREI

La marile iubiri ale omenirii, cunoscute în istorie – Antoniu şi Cleopatra, Romeo şi Julieta, Tristan şi Isolda – se putea adăuga acum puternica pasiune pe care Barney o avea pentru Shari Lehmann.

Există doar problema că Shari era pacienta lui.

De la o vreme, ora de psihanaliză devenise un chin mult mai mare pentru doctor decît pentru pacienta Shari, o tînără de douăzeci şi cinci de ani, sensibilă şi inteligentă, cu trăsături mediteraneene, era dansatoare la Teatrul de Balet American.

Căsătoria ei se destrămase cu şase luni în urmă, fapt ce-i provocase o depresiune atît de severă încît medicul companiei a trebuit să-i recomande să consulte un specialist. În acest sens, un membru mai vechi al institutului se gîndi să-l recomande pe Barney.

Acesta nu-şi făcu iluzii că ar putea face prea mult, dar se convinsese că, în cazul lui Shari, i se confirma una din teoriile pe care el le susţinea în mod deosebit: că întotdeauna, dintre doi soţi, cel care este mai puţin atractiv este şi cel care umblă

după aventuri extraconjugale. Şi aceasta pentru că, în mod inconştient, el sau ea nu se consideră demn de celălalt partener.

Soţul lui Shari fusese un violonist respectat, cu douăzeci de ani mai în vîrstă decît ea şi totodată un gelos patologic.

– Nu am reuşit să-l liniştesc, se plîngea Shari, nici chiar atunci cînd i-am propus să renunţ la dans şi să-l însoţesc în turneele sale pentru concert. De fapt, acesta a constituit motivul pentru care totul între noi s-a năruit.

Întotdeauna plîngea cînd venea vorba despre despărţirea ei de Leland, pe care ea o considera mai degrabă ca fiind respingerea ei de către soţul ei.

– Pentru ce, doctor Livingston? Măcar de aş fi ştiut motivul. Poate aş fi reuşit să mă corectez şi să rămînem împreună. Acum am ajuns o nevropată...

„Nu, nu eşti", gîndi Barney. „Cel care are are probleme este de fapt soţul tău".

Între timp, suferinţa lui Barney creştea continuu.

„Pentru ce nu putuse oare s-o întîlnească în mod obişnuit în societate, şi să-i spună, – fără să ajungă să încalce etica profesională şi jurămîntul lui Hipocrat – că o iubeşte la disperare? Dorea atît de mult să-i îndepărteze suferinţa, s-o cuprindă în braţe şi să-i şoptească: nu-i nimic Shari, tot ce-ţi trebuie este cineva care să-ţi poarte de grijă.

Eu, de exemplu. Aş face orice ca să-ţi regăseşti liniştea sufletească şi ca să te bucuri de frumuseţea şi tinereţea ta."

Dar el era obligat să sufere în tăcere. Lucrurile se complicară şi mai mult, cînd analizele ei se dovediră a fi bune. Se putea concluziona deci că transferul afectiv reuşise. Este de fapt stadiul cînd pacienta îşi revine din punct de vedere psihic, avîndu-l pe medic în centrul atenţiei sale. Ea deja mărturisise cu dificultate, dar cu destul curaj:

– Doctore Livingston, ştiu că sună cam deplasat, dar simt un fel de...atracţie faţă de dumneavoastră. Am citit cartea dumitale şi toate articolele ce mi-au căzut în mînă. Am ajuns la concluzia că astfel de cazuri sînt clasice în cadrul consultaţiilor de psihanaliză. Eu întotdeauna am fost atrasă de bărbaţi mai în vîrstă...

Ultima ei remarcă îl lovi însă pe Barney în mîndria lui masculină. *„Bărbaţi mai în vîrstă?"*

– Sînt convinsă că toate pacientele dumitale ajung să simtă la fel. Am urmat un curs de psihologie în liceu şi presupun că aceasta este ceea ce se numeşte „transfer de afecţiune", dar mă simt îngrozitor atunci cînd spun acest lucru, doctore.

Barney rămase complet năucit, întrebîndu-se dacă o fi învățat oare şi despre *reciprocitatea* transferului de afecțiune.

Dacă psihanaliza are rezultate, este inevitabilă apariția unor legături afective între doctor şi pacient.

Este de la sine înțeles, aşa cum observa şi Freud că medicul trebuie să fie conştient şi să folosească sentimentele acestea doar în interesul pacientului. El trebuie să se implice, dar să aibă întotdeauna în vedere „atenția degajată" şi să procedeze întocmai cum recomandă Theodore Reik: „ascultă cu cea de a treia ureche".

Sincer vorbind, cea mai gravă greşeală pe care o poate săvîrşi un psihiatru este să profite de încrederea pe care i-a acordat-o pacientul – care i-a predat cheia gîndurilor sale intime – şi să tragă foloase în interesul său personal.

Între timp, lucrurile avansară la un nivel periculos. Barney constată că era puternic stăpînit de gînduri ce veneau în contradicție cu profesiunea lui. „*De ce* oare legătura care există între noi – atît de apropiată – nu poate fi finalizată totuşi?"

Pentru că acest lucru este greşit.

Lupta între principii şi sentimentul său egoist se arăta a fi de acum înainte fără sfîrşit. Îşi amintea destul de bine de un caz sau două, în care respectivii psihiatri au ajuns să se căsătorească în final cu pacientele lor. La data respectivă, se recunoscuse faptul că aceştia desfăşuraseră o activitate de buni psihanalişti, totuşi...

Gîndul i se îndreptă apoi spre Andrew Himmerman. „Oh, Doamne, nu mă lăsa să ajung ca Andrew Himmerman".

Barney încercă să se convingă că, totuşi, situația lui era diferită. Nu dorea altceva decît să rămînă împreună cu Shari, pînă cînd moartea îi va despărți.

În fiecare săptămînă îşi făcea ora de consultație cu Shari, fără să fie nevoie să ia vreo notiță, întrucît reținea în memorie pînă şi cel mai mic amănunt.

– Prima oară este cel mai rău, Barn. Asta era tot ce putu să obțină de la Brice Wiseman, cu care împărțea cabinetul şi aparatul de făcut cafea.

– Vrei să spui că tu ai trecut prin asta? întrebă Barney.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Barney, noi nu sîntem roboți. Psihanaliza nu dă rezultate decît dacă este vie şi se bazează pe o strînsă interacțiune. *Tu* răspunzi la simțămintele ei, precum răspunde şi ea la ale tale.

– Crezi că ea ştie ce simt eu, Brice? întrebă el.

– Sînt convins că da – pînă la un anumit punct. Numai că îşi spune că ea proiectează asta asupra ta şi că totul se află în

imaginația ei. În asta constă de fapt singura posibilitate de scăpare.

Barney scutură din cap.

– Brice, mă aflu într-o mare încurcătură. Sînt în stare să renunț la toate pentru ea. Sînt singura persoană de pe acest pămînt care poate şti ce minunată fată este.

– Dar este şi frumoasă, comentă Brice. Am văzut-o în sala de aşteptare.

– Ascultă, se repezi Barney, eu am văzut „frumuseți" în viața mea. Dar frumusețea acestei fete, se găseşte în *interior.*

Soneria zbîrnîi. Era timpul pentru consultația următorului pacient.

Wiseman zise:

– Mai vorbim despre asta, Barn.

Se îndreptă spre cabinetul său, deschise uşa şi-l invită înăuntru pe noul pacient ce-i fusese repartizat. Era un bărbat, doar cu puțin mai în vîrstă decît el, al cărui chin şi suferință interioară îi accentua paliditatea şi cercurile vineții din jurul ochilor.

– Domnul Anthony? întrebă Barney.

– Da, răspunse bărbatul în timp ce Barney închidea uşa. Sînt doctorul Anthony.

Pentru a doua oară în ziua aceea, Barney era furios pe el însuşi. Citise cu atenție întregul trecut al pacientului, de zeci de ori, în noaptea precedentă. Fiind însă atît de preocupat de propriile probleme, uitase că pacientul său constituie un caz cu care nu se mai întîlnise pînă atunci – era vorba de o patologie care devenea rapid un caz mascat, epidemic.

Anthony făcea parte din categoria „medicilor răniți" sau, cum obişnuiau să-i numească psihiatrii, „vindecători bolnavi".

Stăteau amîndoi față-n față, aşezați la biroul lui Barney. Acesta începu cu obişnuitele întrebări:

– Ce v-a adus la mine, doctore?

– Sînt medic internist, începu Anthony. Am soție şi copii care mă iubesc cu toate că îi văd mai puțin decît ar trebui s-o fac. În concluzie, vreau să spun că sînt un tată bun şi un soț iubitor. Pot afirma, doctore, că nu există motive serioase care să mă facă să nu fiu mulțumit în viață. Sînt membru în Comitetul de conducere al revistei „American Journal" şi sînt apreciat mai mult decît bine din punct de vedere profesional.

Barney nu comentă de fel şi nici nu puse vreo întrebare. Încă nu reuşise să-şi facă vreo idee despre ce anume lipsea din universul acestui medic.

– Îmi iubesc pacienții, continuă Anthony. Îi îngrijesc cu mult devotament. Cînd se află internați în spital îi vizitez în

fiecare dimineață, – iar cînd este posibil o fac chiar şi înainte să se culce.

– Aceasta trebuie să fie foarte stresant pentru dumneavoastră, remarcă Barney. Mă refer mai cu seamă la cei care nu pot fi vindecați.

Doctorul aprobă din cap.

– Mi-e teamă că mă consum prea mult cu grijile şi problemele lor. Şi ca să fiu sincer, simt nevoia unui drog pentru a reuşi să le fac față de dimineață pînă seara.

Făcu o pauză, apoi continuă puțin încurcat: Am ajuns să iau o doză mare de tranchilizante.

Barney aprobă din cap în semn că a înțeles:

– Pe care vi le prescrieți singur?

– Am nevoie de ele, doctore, replică Anthony.

– Trebuie să priviți problema în toată complexitatea ei. Fiecare dintre pacienți are o familie – şi transmite starea lui de stres membrilor acesteia. Multiplicați apoi cu zece – ba chiar cu douăzeci – şi vă veți lămuri de ce am nevoie de un calmant, din cînd în cînd.

Apoi continuă, scuzîndu-se: Nu sînt un băutor. În general, mă controlez foarte mult. Am nevoie doar de puțin valium ca să rezist toată ziua. Vreau să spun că o fac numai în interesul *pacienților.*

– Cît anume luați? întrebă calm Barney.

– Da, răspunse el ezitînd, cam zece miligrame...

– Cît de des?

– De cîteva ori pe zi, răspunse doctorul, evaziv, privind la Barney, a cărei față îi dădea de înțeles că răspunsul nu-l mulțumeşte.

– În medie ajung pe zi la cincizeci pînă la şaizeci de miligrame.

– Dar doza normală maximă este de patruzeci, comentă Barney cu calm.

– Da, ştiu.

– Medicamentul are un efect de depresare a sistemului nervos central, dar la acest nivel poate avea un efect contrar, aşa cum este posibil în cazul dumneavoastră.

– Nu, nu, protestă Anthony. Mă simt bine. Ştiu că doza este cam mare, dar totul este bine.

Brusc, lovi cu palma în birou şi strigă: La dracu', să ştiți că sînt un bun doctor.

Barney aşteptă un moment, apoi întrebă cu blîndețe:

– Tot nu mi-ați răspuns la întrebare, doctore Anthony. Ce vă aduce la mine?

– Mă aflu aici, zise el cu dificultate, pentru că nu-mi pot încă explica un lucru. Duminica trecută – ba nu, acum două

săptămîni – în timp ce soția se afla împreună cu copiii la mama ei... Făcu o pauză, după care își concentră întreaga lui dramă în cinci cuvinte: am încercat să mă sinucid.

– Barney, vreau să fiu sinceră cu tine. Mă simt îndrăgostită de toți pacienții mei.

– Foarte nostim, Castellano. Fii serioasă. Eu chiar am intrat într-o mare încurcătură.

– Barney, să știi, ce-ți spun eu se poate întîmpla. De fapt, este un risc profesional. Nu crezi că mai există și alți medici sufletiști care trec prin situații grele?

Cuvintele ei îi reamintiră lui Barney că într-adevăr există medici care se confruntă cu probleme personale mult mai grele decît ale lui. El îi povesti despre doctorul Anthony, dar fără să menționeze numele acestuia.

– Ce-l necăjește pe acest doctor? întrebă Laura cu o notă de simpatie.

– N-o să crezi, dar problema lui constă în faptul că *se preocupă* prea mult de bolnavi. Am început să mă conving că aceste manifestări sînt ca un cancer pe care-l contractează numai medicii buni. Sînt totuși destul de mulți care reușesc să se protejeze și să-și trateze pacienții, așa cum își tranșează măcelarii carnea.

Iar cînd întîlnesc cîte un nenorocit sensibil, cum este cazul acestui medic sinucigaș, nu pot să-i acuz pe ceilalți. Este de fapt, pînă la urmă, o chestiune de autoapărare.

– Cred că ai dreptate, recunoscu ea. Dacă m-aș preocupa mai mult de fiecare prematur pe care-l pierd, cred că și eu aș claca. De fapt, mai devreme sau mai tîrziu, acest lucru tot se va întîmpla.

– Laura, zise Barney cu o vădită îngrijorare, ți-am spus, și iar ți-am spus, că este necesar să consulți un specialist.

– Haide, Barn, știi destul de bine că n-am nimic. Mă simt destul de bine.

– Da? spune-mi drept, cît valium ai ajuns tu să iei pe zi?

Ea ezită, apoi recunoscu evaziv:

– Nu prea mult. Țin totul sub control.

„Oh, Iisuse", gîndi Barney, „mai bine nu aduceam vorba despre asta".

Privind retrospectiv, scandalul Watergate părea că stimulase destul de mult apetitul presei pentru giumbușlucurile de circ ce se petreceau în cercurile înalte ale guvernului. Se părea că publicul tînjește după o nouă investigație de scandal a Congresului. Numai că Gerald Ford era prea serios ca să creeze noi motive de bîrfă.

Devenise un lucru obişnuit ca acţiunile politice să îmbrace aspectul unor spectacole de teatru, dar acum, la orizont, se întrevedea un meci de categoria semigrea.

În anul 1972, Ministerul Sănătăţii obţinuse un succes deosebit prin interzicerea prezentării la televiziune a reclamelor pentru ţigări, pericolul consumului de ţigări reuşind să-i oblige pe producători ca pe fiecare pachet de ţigări să se atenţioneze cumpărătorii asupra pericolului la care se expun privind sănătatea lor.

Acum, după doi ani, funcţionarii din Ministerul Sănătăţii se hotărîră să meargă şi mai departe. De data aceasta îi preocupa pericolul ce-l reprezenta pentru copiii nenăscuţi faptul că *mamele* lor fumau în timpul sarcinii. Funcţionarii urmăreau să convingă marea masă a publicului că mamele care nu au fost avertizate ar putea ca, odată cu fumul ţigărilor să risipească în aer şi viaţa copilului lor.

Dar nici industriaşii tutunului nu stăteau indiferenţi. Forţele lor se găseau întotdeauna în alertă, gata să contraatace la prima ocazie. Dimpotrivă, senatorii şi membrii Camerei Reprezentanţilor, care se găseau în Comitetul Sănătăţii trebuiau să se bizuie pe informaţiile specialiştilor în domeniu, pentru a-i înfrunta pe adversarii lor cu idei fixe, care erau totodată şi mai bine antrenaţi. Mai cu seamă că unii dintre aceştia proveneau din statele al căror principal venit îl constituia cultivarea tutunului.

Veteranii din Capitol Hill, care făcuseră deja faţă primelor ciocniri, se sfătuiau acum şi căutau noi posibilităţi pentru a da în vileag fapte şi aspecte ce te îngrozeau, dar pe care opoziţia se pricepea de minune, prin discursuri abile, să le înmormînteze.

Un tînăr senator avansă ideea de a chema drept martore acele mame fumătoare care şi-au pierdut copiii, ca rezultat direct al abuzului de tutun.

– Această soluţie nu va avea succes, Richard, zise preşedintele Tom Otis, pentru că abilii avocaţi ai industriaşilor vor şti cum să le reducă la tăcere pe aceste fiinţe, cu fraze şi întrebări meşteşugite. Aceasta este o treabă de competenţa medicilor. Avem nevoie de careva din liga acestora, care să se priceapă să pună problema.

– Vă gîndiţi în mod deosebit la o anumită persoană, domnule senator? adăugă tînărul.

– Desigur, răspunse Otis, mă şi surprinde faptul că fiind tată, nu-l cunoşti pe cel mai renumit doctor de copii din lume – Benjamin Spock.

Se auziră voci, zicînd: „Nu, nu, nu“ combătute de altele la fel de puternice, „Bun, bun, bun“.

– Cu tot respectul, domnule, zise tînărul senator, vrînd să atragă atenția asupra stării de spirit a acestor ulii. Spock este prea mult amestecat în politică. Face parte din grupul protestatar pentru Vietnam.

Un senator republican aprobă:

– Are dreptate, Tom. Acest Spock este un tip prea controversat.

– La dracu', conchise Otis, mă tem că ai dreptate. Ce părere aveți să amînăm pînă mîine decizia şi între timp să luăm legătura cu Asociația Medicilor Americani, care ne-ar putea sugera vreo soluție.

Chiar în seara aceea, senatorul Otis împreună cu soția erau invitați la o recepție în casa unei doamne foarte cunoscută în Washington, Anne Harding. Erau prezenți directorul revistei „Time", împreună cu soția, şi un tînăr asistent al lui Kissinger, care era aşezat la masă lîngă doctor Laura Castellano de la Institutul Național de Sănătate. A doua zi dimineață, Otis îşi informă colegii că „le-a ieşit norocul în cale". Pentru că această doctoriță ce-i fusese recomandată era un pediatru specialist în bolile noilor născuți.

– Şi lucrul deosebit de important îl constituie faptul că doctorița este foarte mult implicată în problema ce ne interesează.

– Încă o dată, vă cer scuze, domnule senator, îşi arătă dezacordul, cu mult tact, congresmanul Richard Moody. Renumele doctoriței Castellano nu depăşeşte periferia oraşului.

Tom Otis îl fixă cu privirea pe tînărul legiuitor şi zise:

– Dragul meu, cred că şi un student din anul întîi ar trebui să cunoască puterea pe care o reprezintă mediile de informare. Creează-i numai acestei fete posibilitatea să apară în presă şi în televiziune şi vei putea singur constata *ipso facto* cît de bine cunoscută poate deveni.

Cu toate că o dezbatere la TV pe tema necesității avertismentelor de pe pachetele de țigări nu reprezenta tot atît interes precum o apariție a președintelui, totuşi în dimineața aceea patru milioane de telespectatori urmăreau emisiunea. Unii dintre ei erau deosebit de interesați, gîndindu-se la investigațiile făcute. Comercianții din Wall Street priveau atenți pe aparatele lor Sony, pentru a fi siguri că nu vor apărea răsturnări de situații ce le-ar putea afecta stocurile de tutun.

Erau de față şi amatorii de şarade ale limbii engleze, care savurau măiestria cu care utiliza cuvintele şi frazele purtătorului de cuvînt al industriaşilor, Arnold West (deseori ironizat de cei care-i defăimau, drept „Arnold *Sud*").

Ca de obicei, retorica sa era simplă şi elegantă. „Adevărata problemă nu este faptul că fumatul este dăunător – întrucît aceasta", zise el, „este o chestiune pe care numai oamenii de ştiinţă o pot clarifica – ci o constituie de fapt drepturile civile". Era o tactică obişnuită şi eficientă de a lega problema incriminată de un element sacru, obţinîndu-se astfel, prin asociere, protecţia acesteia.

– Totodată mai apare şi o problemă referitoare la libertatea întreprinzătorilor, continuă West, utilizînd tot mai multe cuvinte cu un puternic răsunet patriotic. Ştim cu toţii că şoferii buni ucid sau mutilează nenumăraţi nevinovaţi, în tragice accidente de circulaţie, pe întregul cuprins al ţării. A propus oare cineva ca producătorii de bere să lipească etichete cu avertismente, în acest sens, pe băuturile lor, care în mod indirect cauzează dauna altora?

Şi acum să revenim la problema noastră şi anume: că industria tutunului ar trebui să atragă atenţia mamelor însărcinate că fumatul în timpul sarcinii constituie cauza tuturor malformaţiilor la nou-născuţi şi chiar a copiilor născuţi morţi.

Făcu o pauză, pentru a cerceta feţele celor din jurul său, asigurîndu-se că era urmărit cu atenţie, şi apoi continuă: Aş dori ca distinşii senatori şi membri ai Camerei Reprezentanţilor, precum şi invitaţii noştri de la galerie, să privească mai întîi în stînga şi apoi în dreapta lor. Apoi îi îndemnă: Haide, haide.

Auditoriul, mai ales cel de la galerie, fu cam descumpănit, dar pînă la urmă făcu ceea ce i se ceruse.

– Şi acum vă întreb, zise West, vecinul dumneavoastră este mutilat? Persoana ce stă lîngă dumneavoastră pare să fie bolnavă? Or – ştiu că sînt ridicol – are mintea bolnavă?

Avocatul atacă apoi frontal.

– Părerea mea, distinşi membri ai Congresului, doamnelor şi domnilor, este că, din punct de vedere statistic, este aproape imposibil ca toţi cei ce se află în această sală şi care, slavă Domnului, sînt sănătoşi şi robuşti, să fie născuţi numai de mame care nu au fumat. Statistic, este imposibil şi personal refuz – şi propun – respingerea acestei propuneri.

Murmurele ce se auziră dinspre galerie, dovediră că sofismul său îşi atinsese bine ţinta. Sfîrşi în cele din urmă printr-o peroraţie răspicată:

– Ceea ce solicităm sînt numai drepturile noastre civile. Dorim să fim liberi. Liberi să ne alegem modul de a ne cîştiga existenţa – şi de data aceasta nu vorbesc numai în numele fumătorilor, ci a miilor şi miilor de cetăţeni care muncesc pămîntul. Să nu permitem unei minorităţi isterice să încalce libertăţile pentru care au luptat părinţii noştri, cînd au pus bazele acestei naţiuni.

Se întoarse către preşedinte şi zise:

– Senator Otis, acestea sînt cele ce am avut de spus. Mă simt onorat să răspund la orice întrebare pe care Comitetul dumneavoastră doreşte să-mi pună.

– Mulţumesc, domnule West, replică legiuitorul, dar, întrucît nu este cazul unui proces, propun să lăsăm întrebările la sfîrşit, după ce vom audia mai întîi şi părerea susţinătorilor propunerii. Recunosc că mă număr şi eu printre ei. Întrucît sîntem convinşi că aceasta este o problemă medicală, am dori să audiem un martor, expert în domeniu. Privi apoi în partea stîngă a sa şi zise: Vreţi să luaţi microfonul, vă rog, doctor Castellano?

Toţi ochii şi camerele de luat vederi se concentrară pe Laura.

Coordonatorul de emisie înţelese îndată care-i situaţia şi-i transmise în cască cameramanului:

– Prinde-i faţa în prim plan şi lasă ca întrebările lui Otis să vină din spate.

Laura îşi declină numele, pregătirea profesională şi ocupaţia ei actuală. Diplomele sale de doctor în medicină de la Harvard dădură poate multă satisfacţie telespectatorilor din estul ţării, dar activitatea depusă de ea, ca cercetător ştiinţific în cadrul Institutului, în vederea ridicării ratei de supravieţuire a nou-născuţilor, stîrni interesul întregii naţiuni.

Mai mult decît atît, Laura venise pregătită nu numai cu date şi fraze-cheie, ea adusese cu ea ceea ce domnul Arnold West nu ar fi putut prezenta: fotografii.

(„Castellano, ai în vedere că acolo, de fapt, este un mediu vizual", o atenţionase Barney, în timpul discuţiilor pe care le avuseseră împreună cu o noapte mai înainte. „Deţii aceste poze de copii cu plămînii distruşi, poze cu prematuri care-ţi frîng inima văzîndu-i cum se zbat să respire în incubatoare – şi asigură-te ca acestea să fie bine fixate de camerele de televiziune. Nu există ceva mai tragic decît imaginea unui copilaş bolnav").

Şi astfel, impresia lăsată de Laura Castellano nu fu numai a unei frumoase şi mlădioase blonde, ci şi a unui doctor cunoscător, explicînd cu competenţă ce reprezintă acele teribile fotografii proiectate pe ecranele televizoarelor.

Domnul West o interogă pe Laura fără nici un menajament.

– Doamnelor şi domnilor, ca tată, vă asigur că am fost şocat, ca oricare din această sală, de fotografiile pe care le-am văzut. Dar cu respect vă întreb domnişoară Castellano – scuzaţi-mă – ori, doamnă Castellano?...

Fu evident faptul că prin această întrebare dorea să atragă atenţia celor de faţă că *martorul nu era mamă.* O atitudine

dubioasă față de problemă, cu o puternică încărcătură emoțională.

– Puteți să-mi spuneți *doctor* Castellano, dacă nu vă deranjează, spuse calm Laura.

– Scuzați-mă, *doctor* Castellano, dar dumneavoastră nu ne-ați prezentat aici documente prin care să se ateste că acești copii nevinovați au ajuns în acea situație tragică din cauză că mamele lor au fumat. Este adevărat că există mii de copii care se nasc astfel în fiecare zi, avînd totuşi mame nefumătoare?

– Da, domnule.

– Ați făcut afirmația că acestea s-ar putea întîmpla şi în cazul nefumătoarelor?

– Da, domnule, aşa este.

– Cred că în acest caz, nu mai este nimic de spus, zise domnul West, aşezîndu-se jos.

– Cred însă că mai am eu ceva de spus, zise Laura. Acesta nu constituie un spectacol, avînd ca temă afacerile, domnule West. Aceasta este ştiință medicală. Nu avem nici cascadori, nici dubluri. Nici nu retuşăm fotografiile pentru ca pacienții să arate mai bolnavi decît sînt. Apoi ridică tonul. Permiteți-mi să aduc date concrete. Copiii născuți de mame care au fumat tind să aibă cu două sute de grame *mai puțin* decît au cei născuti de nefumătoare. În momentul în care o femeie fumează, aceasta inhalează diferite otrăvuri – nu numai nicotină, ci şi oxid de carbon. Cea mai mare cantitate din acestea traversează placenta şi ajung la făt.

Făcu o pauză, apoi se adresă avocatului tutunului cu următoarea întrebare:

– Vă întreb, domnule West, ați putea ține un copil de-al dumneavoastră lîngă țeava de eşapament a unui automobil, chiar şi numai pentru o secundă – nu vreau să zic *nouă* luni de zile?

Se auziră murmure în sală, iar în țară telespectatorii se aplecară înainte în locurile lor.

– Îmi dau seama că timpul Comitetului este prețios, dar vă rog să-mi permiteți să mai adaug ceva. Fiecare țigară pe care o fumează o femeie însărcinată măreşte probabilitatea de a da naştere unui copil mort. Am destule fotocopii cu aceste date pe care le pot pune la dispoziția fiecărui membru al Comitetului.

Joc, set şi meci pentru Mafia sănătății.

Fotografia ei apăru în „The Washington Post". Era – aşa cum dorise ea în mod pervers – o poză care nu-i scotea fizicul în evidență. O prinseseră în clipa în care se încrunta la

fotoreporterii ce o asaltau şi o îndemnau întruna: „Priveşte aici, Laura“ şi „Zîmbeşte, te rog, doctor Castellano“.

Tîrziu, în noaptea aceea, avusese împreună cu Barney o sesiune în doi.

– Ai fost grozavă, fetito, se entuziasmă el. Ai grijă însă să nu ţi se urce cumva la cap. Nu sînt de acord să ajungi să pozezi pentru „Playboy“.

Ea rîse.

– Să-ţi spun drept, Barney, am fost chiar speriată. Acest West este destul de deştept. Aproape să nu-mi dau seama unde vroia să ajungă cu întrebările lui. Deşi nu-mi face nici o plăcere, trebuie să recunosc că, dacă aş fi urmărită juridic pentru o greşeală profesională, l-aş angaja pe acest rechin să mă apere.

– Cît n-aş fi dat să am azi un aparat de filmat. Am fost foarte mîndru de tine.

– Barney, zise ea încet, aproape toate atuurile pe care le-am scos au fost ideile tale.

– Oho, Castellano, cronometrul meu îmi arată că, de aproape douăsprezece ore, ai renunţat la obiceiul de a te subaprecia şi cred că este un record, nu-i aşa?

Ea nu răspunse.

– Laura, pentru numele lui Dumnezeu, nu *eu* sînt cel ce ţi-am scris cererea de admitere la Institut, nu *eu* ţi-am scris articolele pe care le publici. Aminteşte-ţi că *tu* eşti aceea care a obţinut nota maximă la cursul lui Pfeifer. Cînd îţi va intra o dată în cap că eşti într-adevăr grozavă?

– Haide, Barn, nu fi ridicol, pînă acum, cea mai mare realizare din viaţa mea este că am atins înălţimea de 1,70 metri şi că sînt blondă.

– Ştii ceva, Castellano, în California au reuşit să facă operaţii care reduc înălţimea. Cred că voi reuşi să te tratez şi să ajungi la 1,60 pînă la Crăciun.

Ea rîse.

– Noapte bună, Barney.

– Şi încă ceva.

– Ce?

– Vopseşte-ţi şi părul într-o culoare idioată.

Reînnoirea angajării Laurei ca cercetător ştiinţific era un lucru de la sine înţeles. Directorii ştiau, spre meritul lor, să recunoască o valoare naţională atunci cînd găseau una. Desigur că la aceasta contribuia şi faptul că Laura se învîrtea în cercuri înalte, unde întîlnea personalităţi pe care şefii ei le puteau vedea numai o dată pe an, cînd îşi apărau bugetul şi solicitau creşterea fondurilor.

Laura menținea un spirit de echipă şi influența pe cît putea parlamentarii pentru mărirea fondurilor Institutului.

Plină de euforie, făcu ceea ce niciodată nu avusese curajul să facă, – să dea o petrecere în apartamentul ei îngrozitor de sărac mobilat.

Laura avea multe calități, însă arta culinară nu se număra printre virtuțile ei. În acest domeniu se lăsa cu toată încrederea sfătuită de Milton, expertul supermagazinului Silver Spring.

În după-amiaza zilei festivității, acesta îşi încărcă furgoneta cu sucuri, băuturi, sandvişuri şi prăjituri. Destul de isteț, Milton avu grijă s-o întrebe dacă are suficiente tacîmuri şi trebuie să aducă cîteva duzini de furculițe şi cuțite din plastic.

– Cred că am cam terminat, spuse Milton. Singurul lucru pe care trebuie să-l pregăteşti personal este punciul, la care eu nu mă pricep, şi să-i primeşti pe invitați, despre care personal de asemenea nu ştiu nimic. La revedere şi succes. Mă întorc mîine dimineață pentru a ridica gunoiul de aici.

– Îți mulțumesc, Milt, spuse Laura. Nu am uitat nimic?

– Ba cred că da, răspunse Milt. După umila mea părere, ai uitat să te căsătoreşti. Noapte bună.

În timp ce Laura amesteca enorma cantitate de punci (practica ei de laborator o obişnuise cu tehnica măsurării componentelor), îşi aminti că în tot timpul în care ea şi Palmer erau soț şi soție nu dăduseră nici o petrecere. Fusese oare căsătorită cu adevărat?

Barney era primul care fusese invitat şi nu mai conținea cu laudele. „Acesta este un adevărat pas înainte pentru tine, Castellano".

Semnificația petrecerii nu fu în stare nici chiar Barney s-o observe. Pentru că aceasta de fapt nu era în cinstea adevăratei Laura, ci mai degrabă în cinstea imaginii publice a domnişoarei Laura Castellano, doctor în medicină.

Barney sosise devreme de dimineață din New York şi o ajutase la pregătiri şi cînd o văzu prea încordată, insistă să meargă amîndoi la un jogging.

– Deci, ia să vedem cine va veni diseară şi de cine va trebui să mă ocup în mod deosebit? întrebă el, în timp ce alergau.

– Aş dori să fii drăguț cu toți, Barn, pentru că eu sînt cea care i-am invitat. S-ar putea să avem aproape o mie de musafiri dacă vor veni toți.

– Doamne, oare cum o să arate o mie de doctori într-o singură cameră?

– Hei, ia seama, îl atenționă ea, scopul acestei petreceri nu este să-ți furnizeze ție material la psihoanaliză. Acum cred că voi putea eu să văd cum vor arăta toți colegii mei beți criță.

– Perfect, se pare că va fi instructiv.

Nimeni nu va şti vreodată cîtă lume s-a perindat atunci prin apartamentul Laurei şi pe terasa aflată cu două etaje mai jos. Milton numărase cam cincizeci de persoane. Aproape totul se consumase în prima oră. Aşa cum se aşteptase Laura, invitații ei făceau parte din categoria băutorilor. Punciul curgea fără întrerupere, – iar în conținutul acestuia începu să predomine vodca, întrucît toate sucurile şi lichiorurile se terminaseră.

Puțin după ora nouă, Florence (puterea din spatele tronului pediatrilor) se îndreptă spre Laura, strigînd pentru a se putea face auzită în larma care domnea.

– Laura, au venit toți. Ar trebui să te simți flatată, pentru că însuşi dr. Rhodes şi-a părăsit laboratorul ca să fie aici.

– Vrei să spui că este aici? Paul Rhodes, marea vedetă a tuturor institutelor, este aici în persoană?

Laura uitase că ea însăşi îndrăznise să-l invite pe directorul general al Institutului. Şi iată că într-adevăr era aici, venise.

Cercetă cu privirea toate fețele din apartament, dar nu reuşi să-l vadă. Îl găsi în cele din urmă pe terasă adulat de colaboratorii săi mai apropiați. Cînd o zări, Rhodes strigă spre ea:

– Laura, ce petrecere frumoasă, vino aici la noi.

„Doamne", gîndi ea înspăimîntată, „este deja beat. Una dintre cele mai prodigioase minți medicale din lume să ajungă să se prăbuşească pe terasă, la mine".

Toți cei ce-l înconjurau făceau impresia că s-au adunat în jurul Mesei Rotunde. Ca nişte cavaleri, strălucitori slujitori ai lui Dumnezeu şi ai lui Rhodes (fără a fi însă obligatorie această ordine), erau cu toții de o vîrstă mijlocie, excepție făcînd numai un bărbat de aproximativ treizeci de ani. În ciuda căldurii, toți erau în haină şi cravată, cu excepția bărbatului mai tînăr, care venise îmbrăcat în costum de tenis.

Laura nu se putu abține să se uite la el. „Cine", se întrebă ea, „putea fi acest om care avea îndrăzneala să-l înfrunte pe

Paul Rhodes, într-un costum de sport şi transpirat", pentru că era vizibil, venise aici direct de pe terenul de sport.

Privirile lor se încrucişară şi, de la bun început, Laura simți că figura îi stîrnea antipatie. Acesta făcea parte din categoria bărbaților bine, musculoşi (avea păr castaniu şi ondulat), a căror atitudine demonstra că sînt total conştienți de atracția pe care o exercită.

– Bună! zise el, cu o voce baritonală pe care o credea sexi. Ți-am zărit fotografia prin ziare, dar cred că tu nu ai văzut-o pe a mea, pînă în prezent cel puțin. Sînt Marshall Jaffe.

– Bună, eu sînt Laura, zise ea fără entuziasm.

– Nu-i nevoie, te cunoaşte toată lumea, eşti gazda noastră şi steaua Institutului.

– Oh, zise Laura vrînd să scape de el. Lucrezi tot acolo?

– Am doar o umilă contribuție, replică Marshall.

– Şi care este contribuția dumitale?

– În dragoste? Este nelimitată, replică el.

În circumstanțe obişnuite, l-ar fi dat afară ca pe o muscă.

– Dar de fapt, cu ce *vă ocupați,* domnule Jaffe?

– Mda... De fapt sînt doctorul Jaffe. Sau ca să fiu exact sînt doctor – doctor Jaffe, doctor în medicină, doctor în ştiințe. Eşti impresionată?

– Pentru ce aş fi? Aproape toți cei de la această petrecere au obținut cîte două titluri de doctori. Dar de fapt care este domeniul – domeniul dumitale?

Marshall îşi trecu un braț pe după umerii lui Paul Rhodes, directorul Institutului, şi preciză.

– Paul este cel care m-a sedus.

– Poftim?

– Da, pînă în luna iunie, anul acesta, am fost microbiolog la Stanford. Acum sînt cercetător ştiințific principal şi aceasta înseamnă că pot face tot ce-mi trece prin cap. Chiar să încerc să construiesc o cursă de şoareci perfecționată. M-ar interesa însă să aflu ce ți-ar plăcea ție să fac.

Fără nici o îndoială că tipul era un egocentric. Totuşi era fascinant, atît cît poate fi de fascinant un şarpe cu clopoței. Iar dacă Rhodes l-a numit cercetător principal, în mod sigur, că a avut motive serioase s-o facă. Probabil că este tot atît de capabil pe cît spunea el însuşi.

– Bine, acum mă scuzi, doctor-doctor, pentru că mai am şi alți doctori-doctori care aşteaptă să le umplu paharele.

– Numele meu este Marshall. Te rog, reține-l, Laura.

„De ce mi-aş da osteneala s-o fac?" gîndi ea în sinea ei.

PATRUZECI ŞI PATRU

– Nu sînt aici, Harvey. Spune-i că am plecat la masă.

– Dar nu este decît nouă şi jumătate, Laura, protestă colegul ei de laborator.

– N-are importanță, spune-i că mi s-a făcut foame devreme. Fă ceva şi nu-l lăsa pe nesuferitul ăsta să vină pe capul meu.

Harvey transmise mesajul Laurei, după care agăță receptorul. În timp ce revenea la locul lui în laborator, întrebă într-o doară:

– Ce nu-ți place la individul ăsta, Laura? Vreau să-ți spun că l-am văzut la petrecere şi mi-a făcut o impresie destul de bună. În afară de asta, cred că ştii ce vorbeşte lumea despre el.

– Ce vrei să spui?

– Jaffe este favoritul lui Paul Rhodes. Îl pregăteşte de fapt pentru a-l lăsa în locul lui.

– Dar nu este decît un copil, zise ea, neîncrezătoare.

– Da, remarcă Harvey, este de-a dreptul uluitor. Tipul n-are mai mult de treizeci şi trei de ani.

– Este într-adevăr uluitor, zise Laura, gîndind apoi în sinea ei, – „este chiar mai tînăr decît mine". Continuă apoi cu voce tare: În special pentru că are reacții de adolescent. Apropo, ce a zis cînd i-ai transmis mesajul meu?

– A spus că se duce la bufet să te caute acolo.

O jumătate de oră mai tîrziu, Marshall Jaffe se afla alături de ea, ținînd în mînă o pungă mică albă.

– Bună dimineața, Laura, zise el vesel.

Ea se încruntă:

– Ce cauți aici, doctor Minune?

– Ei bine, deoarece bufetul este închis şi nu ți-ai luat micul dejun, i-am făcut curte lui George să-mi facă rost de două cafele şi nişte cornuri.

– Mulțumesc. Am să iau una din cafele, răspunse ea.

– Pentru tine n-am adus decît una, cealaltă este pentru mine. E foarte frumos afară, – n-ai fi de acord să bem cafeaua afară pe trepte?

– Ascultă, Marshall, nu ştiu cît de ocupat eşti tu, dar eu am mult de lucru în dimineața asta. Aşa că dacă nu te superi... .

– Nu mă supăr, Laura. Numai că vei lucra mai cu spor, dacă introduci în tine ceva hidrocarbonați; aşa vei recupera timpul pierdut. În afară de asta, aş dori să-mi spui cum merge cu munca ta de cercetare.

Cîteva minute mai tîrziu, amîndoi stăteau afară în soarele ceţos al dimineții, rontăind cornuri şi bînd cafea.

– Cum de ştii *deja* atît de multe despre cercetările mele? întrebă Laura.

– Uite, eu lucrez cu Paul şi petrecem împreună cel puțin cîte o oră zilnic analizînd cum merg lucrurile. Aşa mi s-a întîmplat să-ți văd lucrarea pe biroul lui...

– Şi ți-ai vîrît nasul în ea?

Marshall se simți jignit.

– Nu, zise el, cu mai puțină superficialitate ca de obicei. Pot fi arogant, dar nu fac parte din categoria Watergate. Nu-mi bag nasul în treburile altora. Dacă vrei să ştii, domnişoară moralistă Castellano, că însuşi Paul mi-a dat-o să mă uit în ea şi să-i spun părerea despre ea. „Aşa deci", îşi zise ea în sinea ei, „recurge la metoda abuzului de putere. Cu alte cuvinte, fetițo, te am la mînă, prin şef".

– Şi care-ți este părerea, doctor Jaffe?

– Cred că este foarte bună. Nu este de talie cosmică în ce priveşte ideea, dar este totuşi o lucrare inteligentă, concretă. Şi dovadă este că ai reuşit să obții rezultate bune.

Laura nu mai auzi partea a doua laudativă a remarcii lui, întrucît rămăsese blocată asupra concluziei cum că proiectul ei n-ar fi deloc original.

– Bine, zise ea, bătînd puțin în retragere, am salvat deja copii care acum o jumătate de an ar fi fost în mod sigur nişte copii foarte bolnavi.

– Ştiu, ştiu, protestă Marshall. Sînt tată şi pot aprecia aceste lucruri.

– Oh, zise ea, refuzînd să recunoască – chiar şi numai în gînd – că era dezamăgită de ultima lui remarcă.

– Sînt căsătorit, Laura, dacă la asta te gîndeşti.

– Sînt convinsă că soția dumitale îşi dă seama ce norocoasă este. Bineînțeles că eşti pregătit întotdeauna să-i reaminteşti lucrările tale strălucite, în caz că te-ar uita.

– Nu discutăm asemenea lucruri, răspunse el cu o voce uscată. Apoi explică simplu, fără să dramatizeze: Are scleroză în plăci.

– Oh, zise Laura, cu un ton vinovat. Îmi pare rău, Marshall.

– Da, oftă el, şi mie îmi pare rău. Dar mai rău este pentru cei doi copii ai noştri. Vreau să spun că uneori Claire are perioade lungi de revenire, cînd se simte chiar foarte bine. Dar,

apoi această ticăloasă boală atacă din nou, iar pentru copii este ca şi cînd şi-ar pierde mama. Din fericire, am găsit o doică de modă veche, pe care am angajat-o pentru treburile casei. Altfel ajungem la nebunie cu toţii...

– Şi între timp, dumneata poţi merge să-ţi continui antrenamentele de tenis, zise Laura uimită de propria ei intervenţie sarcastică.

Fălcile lui se încleştară.

– Hei, ascultă, zise el, în cele din urmă. Se vede că ai dus o viaţă comodă şi retrasă. Vreau numai să-ţi spun că a lovi o minge cu racheta este pentru mine un tranchilizant. Pentru fiecare minge trebuie să alerg şi să transpir. Altfel, ar trebui să înghit pastile ca să scot transpiraţia din mine. Amîndoi copiii au înţeles că aceasta constituie pentru mine o activitate supapă pentru a-mi păstra mintea sănătoasă.

Îşi coborî apoi glasul şi adăugă aproape inconştient:

– Iar Claire ştie că obişnuiesc să mă întîlnesc cu alte femei.

Laura nu ştiu ce să mai gîndească. Deşi ea se credea lipsită de prejudecăţi, modul în care Marshall „trişa" pe faţă i se păru mai mult decît dezgustător. Totuşi avea o ciudată admiraţie pentru sinceritatea lui.

El se ridică.

– Ei bine, doctore, pauza de cafea a luat sfîrşit. Hai să ne întoarcem şi să salvăm omenirea de molimi şi eczeme.

– Da, răspunse ea, încă stăpînită de simţăminte contradictorii. Ne mai vedem, Marshall, reveni ea pe un ton egal.

El făcu o pauză şi apoi zise încet:

– Mi-ar face mare plăcere...

În după amiaza aceea nu fu în stare să se concentreze. Ca de obicei, îşi reproşa că se purtase aspru şi judecase greşit obrăznicia lui Marshall. Nici măcar nu se purtase ca un adevărat cercetător, – să-l întrebe cel puţin la ce temă lucrează. „Bine te mai comporţi, Castellano, încă o serie de astfel de conversaţii şi vei fi complet izolată în lume".

Barney era pe punctul de a-l chema pe Fritz Baumann ca să-i solicite acestuia ajutorul profesional.

Totul se întorsese, în mod ironic, împotriva sa. În lupta lui eroică pentru a-şi păstra distanţa profesională, pe care şi-o impusese, reuşise foarte bine.

El îşi „suspendase" atenţia, astfel ca Shari să devină tot mai conştientă de implicarea lui emoţională, dar nu şi de sentimentele lui romantice.

Astfel, el reuşise să creeze condiţiile ideale pentru realizarea analizei psihice, dar grăbise cu ásta venirea zilei în care acestă pasăre splendidă ce venise la el cu aripa frîntă îşi va lua zborul.

Ea îşi recîştigase pe deplin încrederea în talentul său artistic şi fusese aleasă ca dublură în rolul Odette-Odile din „Lacul Lebedelor", un pas hotărîtor pentru ea, – deşi rămînea în culise.

Şi Barney nu reuşi să se abţină de a gîndi că povestea din baletul lui Tchaikovsky era tot o poveste de dragoste, care sfîrşeşte trist. Totuşi, acolo îndrăgostiţii rămîn în cele din urmă uniţi – părăsind amîndoi lumea acestui pămînt.

N-ar putea oare fi aceasta o soluţie pentru el şi Shari? N-ar putea să părăsească împreună New Yorkul chiar şi profesiunile lor – şi să plece undeva în Arcadia, unde să trăiască amîndoi ca două lebede fericite?

– Brice, îi raportă el într-o zi, pe cînd îşi pregăteau cafeaua, dacă o să auzi urlete venind dinspre cabinetul meu, să chemi Salvarea, pentru că am impresia că mai am puţin şi înnebunesc.

– Este vorba tot despre fata aceea? întrebă colegul lui.

– Da. A trebuit să întrerupă tratamentul deoarece compania ei a făcut un turneu pe Coasta de Vest şi acum urmează să plece în Europa, pentru restul verii. Brice, ce trebuie să fac?

– Mulţumesc lui Dumnezeu, că nu sînt psihiatrul tău – de fapt cred că nici nu ţi-ai permite financiar acest lucru, – totuşi îţi voi da o sămînţă pe care s-o plantezi undeva în capul tău şi să vezi dacă înfloreşte ceva...

– Da?

– Eşti sigur că fata asta te atrage şi altfel decît fizic?

Barney se simţi jignit de presupunerea lui.

– De ce crezi asta, Brice?

– Are importanţă, numai ceea ce crezi *tu,* Barney.

În acel moment zbîrnîiră ambele interfoane.

– Bine, zise zîmbind colegul său de cabinet, să ne întoarcem iarăşi la ocnele noastre de sare.

– Ai vrut să spui să ne întoarcem la *ocna sufletelor* noastre, Brice.

– Nu, nu am vrut să spun asta, dar nici prea mare diferenţă nu este.

Chiar cînd intră în cabinetul lui, văzu că Shari Lehmann arăta, într-un fel, transformată. Ea telefonase de pe Coastă să i se rezerve o consultaţie, în drum spre Londra.

– Mă simt minunat, doctore Livingston, anunță ea, şi nu ştiu cum mă voi revanşa față de dumneata. Ceea ce mi-ai dat este ca şi cum m-aş fi născut a doua oară.

„Aşa deci", gîndi Barney posomorît, „iată-mă şi mamă".

– Cred că n-am să te pot vedea începînd de săptămîna viitoare, adăugă ea, cu un zîmbet.

– Ştiu, răspunse el încet. Compania dumitale face un turneu prin Europa.

– Da, dar eu nu merg.

„Stai aşa, Livingston", gîndi el, „poate că nu este chiar totul pierdut. Poate că mă părăseşte ca doctor, dar doreşte să aibă cu mine relații, ca *bărbat".*

– Niciodată nu mi-ar fi trecut prin minte că s-ar fi putut întîmpla un astfel de lucru, continuă ea plină de vervă. Vreau să spun că nu este în firea mea. Pînă acum am fost mereu atrasă de bărbați ce semănau cu Leland, care mă folosea ca pe o cîrpă de praf. Acum însă, datorită dumitale, am învățat să mă cunosc mai bine şi sînt convinsă că nu am făcut aceeaşi greşeală.

Barney aşteptă. Veştile puteau fi sau foarte bune sau foarte, foarte proaste. Oricum vor fi, el va sta pe locul lui fără să se clintească.

– Kenneth este un bărbat deosebit.

– Cine? întrebă Barney.

– Oh, cred că sînt atît de emoționată că nu am început cu începutul. Sînt îndrăgostită. Aş putea spune chiar că este pentru prima oară. Vreau să spun că ce a existat între mine şi Leland, nu a fost o dragoste adevărată. Coincidența face că este doctor – profesor de neurologie la Santa Barbara – Kenneth Glover. Ai auzit de el?

– Mmm, făcu Barney, în loc de răspuns.

– Ştiu că ai impresia, că mă cam pripesc. Dar doctore, Ken şi cu mine am fost împreună zi de zi în ultimele şase săptămîni. Desigur că, din punctul de vedere al psihiatrului, acest timp nu este relevant, dar în mod sincer, simt că îl cunosc. Sînt convinsă că l-ai agrea. În multe privințe îmi aminteşte de dumneata.

Barney se întrebă, de ce ea aleargă oare după margarină cînd ar putea să aibă la dispoziție unt adevărat? „Vreau să spun, uită-te la mine şi vezi cum mă topesc".

Urmă apoi o clipă de pauză .

– Doctore, zise Shari, vrei să-mi răspunzi la o întrebare specială? Te rog. Spune-mi, te rog, dacă ți se pare că fac un lucru greşit.

„Mulțumesc lui Dumnezeu că am suficient antrenament", gîndi Barney, „ca să pot aplica formulele standard din manuale, utilizate pentru ceremoniile de adio".

– Dacă într-adevăr am realizat ceva aici, zise el, ar trebui să poți singură hotărî ce este bine şi ce nu pentru dumneata, apelînd la simțămintele interioare ale dumitale. Cu alte cuvinte, scopul muncii noastre nu a fost să te fac să depinzi de mine, ci mai degrabă să devii independentă. Dacă eşti încrezătoare...

– Sînt, sînt, răspunse ea repede. Mă bucur foarte mult că nu eşti echivoc... Se opri şi zise apoi scuzîndu-se: Nu am vrut să spun echivoc, ci doar dacă ai cumva îndoieli privind hotărîrea mea...

Mai rămăseseră cîteva cuvinte la dispoziție, dar Barney se ridică şi zise:

– Întotdeauna te-am considerat o persoană suficient de matură, care a avut nevoie – să spunem – de un prim ajutor psihologic, în urma unui accident nefericit.

El îi întinse mîna.

– Mult noroc, domnişoară Lehmann.

– Doctore, întrebă Shari, este cumva împotriva regulamentului dacă te sărut?

Mai înainte ca el să poată răspunde, ea îl sărută pe obraz.

Şi ieşi dansînd din viața lui.

Viețile amoroase ale lui Barney şi ale Laurei se asemănau cu un balansoar. Cînd ea era sus, el era jos, şi invers.

„Jos" nu era cel mai potrivit cuvînt pentru a exprima starea de proastă dispoziție în care se găsea el în seara aceea.

– Castellano, cred că sînt pe punctul să-mi pierd întreaga voință de a merge mai departe, zise el melodramatic. Vreau să spun că, fără Shari nu văd pentru ce aş mai trăi.

– Pentru cartea ta, sugeră ea. Chiar ai putea folosi această dureroasă experiență, drept sursă de informație.

– Adevărat? Cum?

– Uite, ai putea scrie despre pericolul rezultînd din „transferul de afecțiune".

– Nu, mulțumesc, prefer să las acest lucru, să-mi scuzi expresia, prietenei tale Grete. Ce mai face bătrîna fată, totuşi?

– După ultimele informații pe care le am, îi merge destul de bine la Houston. Spune că a fost mîna a doua la primul ei transplant.

Barney regretă imediat întrebarea pe care o pusese, întrucît cuvîntul Houston îi adusese aminte de locul unde Bennett *nu* ajunsese. „Şi cînd te gîndeşti că o zăpăcită, cum este Grete, a ajuns să urce cîte două trepte deodată, în timp ce

prietenul lui cel mai bun lupta cu vîntul şi ploaia, într-un continuu du-te-vino la Cambridge".

Din cîte aflase el, Bennett nu avea o viaţă socială prea grozavă.

(„Mă purific, Barn", îi spusese el. „Recurg la ură, în loc de medicamente, pentru ca să pot rezista toată noaptea. De fapt particip la cursuri suplimentare, pentru a termina această treabă începută, în doi ani, în loc de trei. Să ştii că nu-mi place Facultatea de Drept, pentru că te învaţă cum să te foloseşti de „fapte" pentru a convinge oamenii că părerea ta reprezintă adevărul, ceea ce în realitate s-ar putea să nu fie. În medicină, cel puţin un om viu este un om care trăieşte, iar un om mort este un cadavru. În timp ce dincoace, se pune în scenă o mascaradă de procese şi apoi se lasă juriul să decidă").

– Mai eşti încă la telefon, Barney? întrebă Laura. Glasul ei îl trezi din reveria în care căzuse.

– Scuze, Castellano, tocmai mă gîndeam la un pacient. Schimbă apoi tonul şi întrebă:

– Ai ceva vesel să-mi comunici?

– Da, mai întîi, ţi-am promis că nici o lună de zile nu va trece şi vei ajunge să uiţi complet de drăgălaşa ta pacientă şi vei fi înnebunit după o altă sirenă.

– Într-adevăr, este interesant ce-mi spui, comentă el. Dar tu chiar eşti convinsă că eu alerg după femei „inabordabile"?

– Vrei să ştii adevărul adevărat, Barney? Ori vrei să-l ambalez împreună cu ceva mirodenii?

– Accept şi adevărul gol, goluţ. Tu crezi că eu în mod inconştient alerg după femei care nu sînt disponibile.

– Uite, te-a afectat tare plecarea lui Emily şi cred că îţi este frică să nu te arzi din nou.

Barney reflectă un moment; „da, Castellano, ai perfectă dreptate".

– Hei, ascultă Laura, să ştii că nu-mi face deloc plăcere acest lucru. Ai început să-mi citeşti psihicul cu raze X. Şi asta este de fapt meseria *mea*.

– Nu fii supărat, Barn, eu întotdeauna îţi procur suficient material pentru analizat şi criticat. Uite acum să-l luăm pe Marshall Jaffe.

– Cine dracu' mai este şi ăsta?

Ea îi povesti, dar nu chiar tot.

Pentru Barney, această nouă poveste se prezenta de la început ca o acţiune ratată.

– Nu mă interesează ceea ce gîndeşti tu..., dar tipul nu este disponibil. Nu eşti destul de deşteaptă să laşi bărbaţii însuraţi în pace?

– Barn, tu ştii că, în Washington, raportul bărbaţilor liberi faţă de femeile libere este de cinci vaci pentru un taur?

– Dar *tu* ştii că eşti de zece ori mai bună decît o „vacă" obişnuită? Dacă acorzi tuturor atenţie, rişti să provoci o adevărată învălmăşeală.

– Dar, Barney, îmi *place* de el. Nu mă pot abţine. Nu am vrut, dar de fapt...

– ...Ţi-e milă de el?

Ea nu răspunse. Fu nevoită să recunoască că în cele spuse de Barney era un pic de adevăr.

– Uite ce este, Castellano. Şi mie îmi pare rău de el. Dar mă gîndesc acum la tine şi nu văd ce ai putea cîştiga dacă te implici în povestea asta.

– Barn, să ştii că am peste douăzeci şi unu de ani. Nu trebuie să te îngrijeşti de mine.

– Castellano, dacă nu o fac eu, atunci, cine?

– Tipul este foarte atrăgător, răspunse ea tranşant.

– Ştiu, ştiu, l-am văzut la petrecere.

– În aglomeraţia aceea?

– Nu a fost deloc greu; era singurul cu pantaloni scurţi. Nu găseşti că este nitel excentric?

– Da, zise ea pe jumătate în glumă, dar are picioare frumoase.

– Şi eu am, replică Barney, dar nu alerg în casa lui Fritz Baumann în chiloţi de baschet.

– Este cel mai prezentabil tip din cîţi am întîlnit...

– Aşa cum însuşi el a insistat să te convingă.

– Recunosc că, într-un fel, este ca îndrăgostit de el însuşi. De fapt asta ne compensează.

– Te gîndeşti la domnul şi doamna Jack Sprat: el este prea încrezut în el, iar tu eşti prea lipsită de încredere în tine?

– Cam aşa.

– Ai uitat că cei doi Sprat erau căsătoriţi, cel puţin? Îmi pare rău, Laura, dar nu sînt de acord cu ce faci. Sînt cu totul împotrivă.

– Dar îmi face plăcere să stau cu el, Barn. Este drăguţ... în felul lui nostim. Vreau să spun că e mai bun decît nimic.

– Bine, bine. Frige-ţi inima din nou. Numai că te străduieşti să urci o scară rulantă care coboară. Sau, folosind o metaforă din tenis, văd un scor alb. Între jocuri, încearcă să te gîndeşti puţin la ce vei face, să zicem, peste cinci ani.

Urmă o pauză. Oare Barney reuşise, în final, o lovitură decisivă?

– Ştii ceva, zise Laura surprinsă, niciodată nu mi-am făcut vreo iluzie că va dura mai mult de doi ani toată povestea.

Dar ştia foarte bine la ce se referea el. Din punct de vedere biologic, i se termina perioada de fertilitate. În curînd nu o să mai fie „îngrozită" că va rămîne însărcinată.

„Mai termină cu văicăreala, Castellano, cine dracu' e în stare să spună ce se întîmplă în următoarele cinci *săptămîni,* ce să mai vorbim de cinci ani?"

În cele din urmă, Laura găsi o soluție pentru a-şi stabili echilibrul interior.

Între ea şi Marshall se stabilise o legătură stabilă..., într-o oarecare măsură incompletă. Luau împreună de două ori pe săptămînă masa de seară la ea acasă (el o învăța să gătească) şi uneori înainte de masă jucau tenis (el o învăța să joace). O lua la teatru sau la meci, pe cît le permitea timpul liber. Ea era mulțumită. Cel puțin nu se gîndea că avea dreptul să aspire la mai mult.

Marshall, un tip ambițios, dorea să fie „cel mai bun" în toate. Cînd îi intra în cap că trebuie să fie numărul unu într-o anumită direcție, atunci nici o forță de pe pămînt nu ar fi fost în stare să-l rețină.

În activitatea ştiințifică însă, nu-l interesau numai premiile. Adevăratul său interes era să vadă că ideile sale dau rezultate. Vroia să descopere noi elemente în bioinginerie şi să obțină rezultate pentru care să fie mereu binecuvîntat de generațiile următoare.

După aproape optsprezece luni de lucru împreună cu Rhodes, începu să simtă că se găseau pe o cale bună.

– Asta este, Laura. S-ar putea ca în acest an chiar, multe forme de cancer să-şi găsească leacul.

Doctorii Rhodes şi Jaffe, împreună cu ajutoarele lor mai tinere din Institut, se aflau pe punctul de a realiza o strînsă colaborare de cinci ani cu profesorul Toivo Karvonen din Helsinki şi cu echipa *lui* de tineri de la Spitalul Central Universitar din Meilahti. Ajunseseră la efectuarea ultimelor testări privind metoda pe care o dezvoltaseră împreună, pentru a obține o diferențiere celulară şi o deficiență a oncogenilor.

– Îți vine să crezi, Laura? Mai avem încă puțin şi vom reuşi.

Aproape întreaga ei sufragerie se luminase deodată de razele entuziasmului lui.

– Vom învinge acele tumori maligne, prin metode genetice. E fantastic.

– Nu am cuvinte să pot exprima ce simt, Marsh. Mă gîndesc însă la pacienții pe care i-am pierdut. În cît timp crezi că vor ajunge toate acestea să fie utilizabile în spitale?

– Trei ani, poate doi, dacă avem noroc. Doamne, abia aştept să se ducă vestea în toată lumea.

Marshall trăia şi respira numai pentru munca lui.

– Putem produce, pe cale sintetică, substanțe necitotoxice, Laura, – nu-i aşa că e grozav?

Laura era foarte mulțumită că, în relația dintre ei, el o trata şi îi vorbea ca unui partener ştiințific. Uneori mai folosea el cîte un termen special, dar ea reuşise să-l înțeleagă în cele din urmă.

Laura acceptase statutul amorf de soție „pe jumătate". Marshall o însoțea în modul cel mai firesc, prin toate secțiile Institutului. În perioada în care el se afla împreună cu Rhodes, la Helsinki, ea nu se reținea să nu-şi pună întrebarea în ce fel îşi omorau ei nopțile, care după cum oricine ştie, sînt foarte lungi acolo.

El o făcu să înțeleagă că împreună aveau tot ce ea putea să aştepte din partea lui. Şi el recunoscuse că era pregătit pentru ziua în care ea îi va spune că şi-a găsit un soț adevărat. Atunci el va ieşi din viața ei în mod elegant.

Aceasta o lega şi mai mult de el, pentru că mai avea un lucru de admirat la el, generozitatea.

Într-o zi o invită să-l însotească într-o călătorie în Finlanda („Există atîta puritate acolo – sînt o sută optzeci de mii de lacuri, fără să fie vreunul poluat"). „Poate că", sugera el, „în timp ce cei doi cercetători tineri vor fi ocupați cu prelucrarea datelor, vor putea fura o zi sau două pentru a merge să schieze".

– Nu ştiu să schiez, răspunse ea.

– Te învăț eu, Laura. Sînt cel mai bun instructor pe care l-ai putea avea.

– Da. La fel mi-a spus şi primul meu soț.

Convorbirea alunecă repede spre alt subiect. Cu toate că ea se străduia să mascheze cumva încurcătura creată în legătură cu menționarea „primului ei soț", îşi dădu seama că Marshall observase totuşi aceasta.

Şi el niciodată nu revenise asupra subiectului.

Într-o seară tîrziu, Marshall o trezi cu un telefon. Se afla într-o stare de panică.

– Laura, trebuie să mă ajuți.

– Ce s-a întîmplat?

– Scott, băiatul meu de opt ani, este foarte rău bolnav. Are temperatură atît de ridicată că aproape a spart tubul termometrului. Poți să vii repede?

Ea era deja complet trează, pentru a fi în stare să primească şocul.

– Marshall, îți dai seama ce-mi ceri?

– Laura, nu mai este timp să apelăm la regulile prevăzute în manuale. Este vorba de viață şi de moarte. Are nevoie urgentă de un medic specialist.

– Atunci, du-l la spital, răspunse ea, simțind în acelaşi timp şi durere şi furie.

– Laura, tu poți ajunge aici mai repede decît l-aş putea duce eu la urgență – şi cu nenorocita asta de birocrație, poate chiar să moară. El se întrerupse din rugăminți, rămînînd în aşteptare, cu receptorul în mînă.

– Bine, oftă ea, am să fiu acolo cît voi putea de repede.

– Mulțumesc. Te rog, grăbeşte-te. Cunoşti drumul?

– Ştiu foarte bine unde locuieşti, Marsh, zise ea resemnată.

Maşina ei Nova, alerga ca din tun, cu viteza de o sută patruzeci de kilometri la oră pe autostrada 15. În timp ce gonea, ea încercă să-şi controleze cît putea de mult emoțiile. „Ascultă, Laura eşti medic pediatru şi acest copil este bolnav. Orice ai simți tu pentru... părinții lui, nu trebuie să aibă nici o importanță. Este un caz de urgență".

Ea îşi repeta într-una acestea, întocmai ca pe o litanie, în speranța că va obține efectul dorit. Casa lui Jaffe se afla în Silver Spring tocmai dincolo de Beltway. Ultimii opt sute de metri îi parcurse pe un drum desfundat, complet lipsit de lumină. Cu toate acestea, Laura nu încetini maşina.

Ajunse şi opri în fața unei locuințe albe, de două etaje şi cu o mică pajişte în față. Era şi o cutie poştală cu etichetă FAMILIA JAFFE. De fapt era singura casă complet iluminată la ora aceea.

Laura ieşi din maşină şi-şi luă geanta de pe bancheta din spate. Silueta lui Marshall se profila la intrarea principală.

– Iisuse, îți mulțumesc pentru că ai venit atît de repede. Nu voi uita asta, Laura. Sincer...

Ea aprobă dînd din cap, fără să spună nici un cuvînt şi intră înăuntru.

Sus, pe palier, un băiețel nu mai mare de cinci sau şase ani, în pijama, se holba în jos, spre ea, cu nişte ochi cît cepele.

– Hei, tăticule, strigă el pe un ton alarmant, ne-ai spus că chemi un doctor. Cine este *ea?*

– Această doamnă *este* doctor, Donny, răspunse Marshall, încurajator. Acum fugi repede în pat şi las-o să vadă ce se întîmplă cu Scott.

Laura se grăbi pe scări, căutînd pe cît era posibil să fie aproape invizibilă şi alergă direct spre uşa deschisă a dormitorului.

Marshall îl înfăşurase deja pe băiat în prosoape reci. Ea se apropie de pat şi vorbi blînd către băiatul cu febră.

– Sînt doctorul Castellano, Scott. Ştiu că îți este foarte cald. Dar spune-mi, te doare ceva?

Privirea băiatului era lipsită de expresivitate şi el mişcă uşor capul dintr-o parte într-alta.

Laura se adresă apoi lui Marshall.

– Cînd i-ai luat temperatura ultima dată?

– Acum cinci minute. Depăşise 40°.

Laura puse mîna pe fruntea înfierbîntată a copilului.

– Cred că aşa este, răspunse ea. Du-te la bucătărie şi adu cît mai multă gheață, dar repede. Ai în casă nişte alcool pentru frecție?

Marshall încuviință din cap.

– E în baia lui Claire, mă duc să-l aduc.

Părăsi rapid camera, fața lui de obicei bronzată, de astă dată era fără culoare.

Ea se întoarse şi aruncă o privire spre micul pacient. Băiatul semăna foarte mult cu tatăl său. Laura îi controlă ganglionii – pe care îi găsi alarmant de măriți – şi puse stetoscopul pe pieptul lui. Nu auzi nimic deosebit, decît puternicele bătăi ale inimii, ceea ce o convinse că nu existau probleme pulmonare.

La vîrsta lui Scott, febra putea fi un indiciu de endocardită, o inflamare a peretelui inimii, dar asta nu era decît o presupunere. Ceea ce reprezenta o urgență în acel moment, era să trateze de fapt simptomele, adică să coboare rapid temperatura.

– Scuzați-mă, doctore, se auzi o voce de femeie din pragul uşii. Laura se întoarse şi văzu o femeie respectabilă, fără vîrstă, îmbrăcată într-un halat de stofă ecosez. Ținea în mînă o sticluță. Doctorul Jaffe mi-a spus că aveți nevoie de alcool pentru frecție, şi-i întinse flaconul. Laura aprobă din cap şi făcu doi paşi în față ca să-l apuce. Înainte ca să-i poată mulțumi, femeia adăugă:

– Sînt doamna Henderson. Vă pot fi de folos cu ceva? Vă rog, doamnă doctor, cu toții ne simțim atît de neajutorați.

– Da, o să avem nevoie de multe prosoape...

– Da, doamnă doctor, imediat.

Femeia se întoarse şi dispăru. Aproape imediat intră Marshall, aducînd o găleată cu gheață. Tînărul Donny lipăia în spatele lui, ducînd un borcan cu unul sau două cuburi în el.

– Este de ajuns? gîfîi Marshall.

– Va trebui să ajungă. Acum, mergi repede şi umple cada cu apă rece.

– Cum? Dar îi poate provoca un şoc. Vreau să spun, un stop cardiac, ori...

– Marshall, se răsti Laura, ori ai încredere în mine, ori nu. Dacă doreşti să-ţi tratezi singur familia, n-ai decît s-o faci. Dar să nu încerci să-mi spui ce am de făcut.

Ceva mai temperat, Marshall alergă spre baia copiilor, ca să umple cada cu apă. Apoi alergă înapoi s-o ajute pe Laura să-l dezbrace pe Scott şi să-l transporte la baie.

– Hei, chiţăi Don, ce-i faceţi fratelui meu? O să îngheţe acolo!

– Taci din gură, Don, ţipă la el tatăl, trebuie să facem exact ceea ce ne spune această doamnă.

Laura se întoarse către băiatul speriat şi, pe un ton cît putu de cald, îi zise:

– Ai putea chiar şi tu să ne ajuţi, Donny, aducîndu-ne nişte gheaţă.

Dar doamna Henderson deja era prezentă cu găleata.

– Mulţumesc, şopti Laura. Doctorul Jaffe şi cu mine îl vom introduce pe Scott în apă, iar dumneata şi cu Donny veţi arunca cuburi de gheaţă în jurul lui.

Se întoarse din nou către băieţel şi-i zîmbi: Dar nu pe capul fratelui tău.

Spaima lui Donny dispăru şi fu înlocuită de chicote. Perspectiva introducerii gheţii în baia fratelui său începea să-l amuze.

Scott doar scînci uşor în timp ce-l aşezară în apa rece ca gheaţa. În timp ce se afla întins în cadă, Laura îi cercetă cu atenţie suprafaţa corpului, pentru a descoperi eventualele semne ale unei boli cunoscute.

– Cît de mult îl ţinem, Laura? murmură Marshall îngrijorat.

Laura se întoarse către doamna Henderson şi zise:

– Îmi pare rău, cred că am lăsat termometrul în dormitorul lui Scott. Aţi putea...

Femeia dispăru imediat şi reveni la fel de repede. Laura controlă din nou temperatura lui Scott. În cele din urmă, îi spuse lui Marshall să scoată băiatul din apă, să-l şteargă şi să-l pună în pat.

– Dar, Laura, nu vezi că mai are încă febră?

– 38,5°C este destul de coborîtă şi încetează odată să conduci maşina din spatele şoferului.

În camera băiatului doamna Henderson şi cu Donny se achitau cu conştiinciozitate de sarcina dată de Laura, turnînd uşor alcool peste Scott, pentru a-i coborî şi mai mult febra. Laura şi Marshall stăteau în pragul uşii.

– Ce crezi că are?

– Îi voi recolta sînge şi vom afla mai precis despre ce este vorba mîine dimineaţă. Este singurul mod de a şti ceva mai mult decît nimic.

Se uită la el, apoi spuse:

– Pari că nu te-ai liniştit încă.

– Sînt speriat, Laura, dacă are o febră reumatică?

– Nu cred.

– Eşti *sigură?*

– Este vreun doctor vreodată sigur? îl întrebă ea, exasperată. Marshall, a trecut mult timp de cînd ai lucrat într-un spital şi ai uitat că noi medicii nu sîntem nişte atotştiutori.

El înclină capul şi-i frecă ceafa.

– Scuză-mă, Laura, dar dacă ar fi fost copilul tău..., dar se opri în mijlocul frazei.

– Ştiu, zise ea încet. Adevărul este că medicii au fost cei mai isterici părinţi cu care am avut de-a face. Iar tu, Marshall, nu faci excepţie.

– Iartă-mă, iartă-mă, mi-am pierdut capul. Nu am intenţionat să te acuz, dar poţi să-mi spui ce crezi?

– La vîrsta lui ar putea fi vorba de o imflamaţie a ţesuturilor sau de poliartrită reumatoidă.

– Inflamaţia ţesuturilor..., artrită reumatoidă?

– Aaa, îţi mai aduci şi tu aminte de cîte ceva din perioada studenţiei la Facultatea de Medicină. Dacă chiar se întîmplă să fie o artrită reumatoidă, asta nu constituie nici o problemă la un copil de vîrsta lui.

– Nimic altceva? întrebă el nervos.

– Ascultă, zise Laura supărată, la această oră de noapte nu mă simt în stare să pun un diagnostic diferenţial. Se pare că nu este ceva grav, cum ar fi cazul prezenţei unei bacterii. Crede-mă că nu este ceva serios. Între timp, dă-i la fiecare patru ore, cîte două din aceste pastile de tylenol pentru copii.

– Fără aspirină? întrebă el, încruntîndu-se.

– Nu, Marshall, posibil să fie ceva în legătură cu sindromúl lui Reyes la copii. Acest tylenol este de ajuns, sau, în cazul în care intenţionezi să-i dai copilului un medicament din categoria corticosteroizilor, atunci trebuie să apelezi la un alt medic. Apropo, n-aveţi un pediatru?

– Un fel de pediatru. Dar cînd e vorba de ceva mai serios, nu cred că face faţă...

– Sună-mă mîine la birou şi-ţi voi da numele cîtorva foarte buni. Se întoarse apoi către ceilalţi din cameră şi zise: Nu-ţi fie teamă, Scott, o să te faci bine. Doamnă Henderson şi Donny, vă mulţumesc pentru ajutor. Acum este timpul să mergem la culcare.

Simțea o eliberare, ca şi cum i se ridicase o piatră de pe inimă.

Se pregăti să plece. Cînd ajunse pe palier, se deschise o uşă şi o femeie slabă şi palidă, îmbrăcată într-un halat de casă din mătase roz, se sprijini de perete şi întrebă cu o voce foarte slabă:

– O să scape, doamnă doctor? Băiatul meu se va face bine?

– Se va face bine, răspunse ea. Vă rog să nu vă alarmați, doamnă Jaffe. Se întoarse şi începu să coboare scara, cînd aceeaşi voce slabă strigă după ea:

– Doctore?

– Da?

– Sînteți foarte drăguță că ați venit aici, la această oră. Marshall şi cu mine vă sîntem foarte recunoscători.

Laura aprobă din cap şi continuă să coboare treptele, fără să spună vreun cuvînt.

Se urcă în automobil, îşi aşează brațele pe volan şi-şi sprijini fruntea de ele.

– Iisuse Hristoase, murmură ea, de ce m-am vîrît în toate astea?

În urechi îi răsunau dureros cuvintele care o răneau: „... dar dacă ar fi fost copilul tău..."

Porni maşina şi începu să conducă pe drumul de întoarcere, în timp ce un torent de gînduri îi răvăşea mintea.

Şi nu se aruncă de pe pod cu viteza de o sută cincizeci de kilometri pe oră, aşa cum o parte din ea ar fi vrut.

PATRUZECI ŞI CINCI

Barney se străduia din răsputeri s-o aducă la rațiune pe Laura.

– Castellano, ți-am spus de sute de ori, că te-ai angajat într-o direcție complet greşită. Unde-ți este încrederea în tine? Nu crezi că ai tot dreptul la o legătură oficială?

– El afirmă că mă iubeşte, Barn, protestă ea pe un ton slab.

– Sînt convins că aşa este, – dar în felul lui. Te priveşte probabil ca pe echivalentul romantic al unei mese rapide. Adevărata problemă este însă că tu nu te iubeşti *pe tine*. De ce nu consulți un psihiatru în acest sens?

– Cum ar fi, de exemplu, Andrew Himmerman, nu? întrebă ea pe un tol malițios. Aş putea, în acest fel, ca într-o singură şedință să fac psihanaliză şi să-mi rezolv şi viața personală.

– Hai, nu te mai preface, obiectă el. Grete ți-a prezentat o imagine deformată a omului.

– Acum ştiu că eşti în clanul conservatorilor, replică ea, şi aperi un alt membru al clubului vostru.

Barney tare ar fi vrut să-i povestească despre întîlnirea lui cu Himmerman şi despre adevărata versiune a „seducerii" lui Grete. Dar nu putea. De fapt era vorba despre un secret profesional. Aşa că încheie discuția, spunîndu-i:

– Am să-ți recomand un bun specialist.

– Perfect. Ai însă grijă să fie blond. Blonzii se înțeleg bine între ei.

Ea închise telefonul, fericită că reuşise să învingă în această dispută. Dar chiar fusese o dispută? Nu era oare Barney cel mai bun prieten, preocupat de necazurile ei?

Îşi stăpîni impulsul de a-l suna din nou. Îl sună însă pe Marshall, care lucra tîrziu în laboratorul său.

Părea tare fericit să-i audă glasul.

– Chiar mă simțeam prost, mărturisi el. Hai să ne întîlnim peste o jumătate de oră.

„Iată", se gîndi ea, „are deci nevoie de mine. El mă doreşte. Cu alte cuvinte, mă iubeşte. Oare nu asta este ceea ce contează?"

Fusese o zi îngrozitoare pentru Marshall. Nu numai pentru că secretara secției se îmbolnăvise din nou de una din bolile ei psihosomatice („Cred că citeşte „Manualul Merck" în timpul liber", glumise o dată Laura), ci mai cu seamă fiindcă fusese chemat la şcoala lui Donny ca să i se spună că fiul său face ghiduşii în orele de clasă.

Şi, ca să se pună capac la toate, atunci cînd revenise în laborator nu găsise aşa cum se aştepta de fapt, în corespondența primită, şpalturile articolului Rhodes-Karvonen care urma să umple întreaga lume ştiințifică cu vestea monumentalei lor descoperiri.

Nesimțindu-se în stare să se concentreze, plecă la clubul de tenis, unde îşi făcu praf adversarul de joc.

Cu toate acestea, cînd se duse acasă să mănînce seara împreună cu băieții săi, era încă incapabil să-şi stăpînească senzația de necaz.

La masă, Donny începu să se vaite, nimerind-o ca nuca în perete.

– Tată, nu este nici o plăcere să te vedem tot timpul furios. N-am putea lua masa cu doamna Henderson?

Era prea mult. Pe ziua de azi eşuase pe toate fronturile . Claire dormea cînd se urcă s-o vadă şi părea că nu se va trezi pînă a doua zi.

Văzînd că nu poate fi de folos nimănui, se întoarse la laborator. Dar şi aici nu găsi pe nimeni la secția de microbiologie, fapt care-i accentuă şi mai mult deprimarea.

Puțin după ora zece sună telefonul. Era Laura.

– Ascultă, propuse el, hai să ne întîlnim în locul de parcare şi să facem împreună o plimbare cu maşina.

Ea fu repede de acord.

Marshall intră în baie, îşi clăti fața cu apă, îşi aranjă părul în oglindă şi apoi porni spre scara rulantă. Cînd ajunse pe palier, se uită în lungul coridorului şi băgă de seamă că în biroul directorului toate luminile erau aprinse. Se hotărî pe loc să treacă să-i spună lui Rhodes noapte bună.

Ciocăni uşor în tocul de lemn al uşii cu geamuri. Nu primi însă nici un răspuns. Ciocăni din nou şi încercă apoi clanța, constatînd că de fapt uşa era deschisă.

Intră, ezitînd puțin, şi strigă uşurel:

– Paul, eşti aici? Sînt eu Marshall... E cineva aici?

Se uită prin cameră. Toate luminile erau aprinse, iar biroul directorului era plin cu hîrtii răvăşite. Poate că Rhodes tocmai ieşise puțin să ia o gură de aer curat. Va trebui să-l aştepte puțin.

Nu rezistă tentației să se aşeze în scaunul directorului, care spera să fie al lui peste un an de zile. Ştia că, dacă l-ar fi găsit Paul, chiar cu bascheții cocoțați pe masa lui de lucru, ar fi avut simțul umorului. Într-adevăr, între ei se stabilise deja o legătură ca de la tată la fiu.

Se aşează deci în tron şi se lăsă pe spate, lăsînd imaginația să-i zboare.

„Salut, sufletelor, uitați-l pe noul vostru director – regele Jaffe, pe punctul să aniverseze treizeci de ani de cînd vă conduce, cine doreşte s-o facă poate veni să-mi sărute inelul de absolvent la Stanford."

Savură, încet, fantezia. Îşi puse apoi întrebarea: „ce ar mai putea să urmeze în continuare? Probabil un telefon de la Casa Albă sau poate chiar de la Națunile Unite? Sau poate vreo invitație pentru a apărea în fața Congresului. Rhodes s-a

bucurat de multe succese de acest fel. Mă întreb, la ce lucrează el noaptea?“ Tentația triumfă şi îşi permise să arunce o privire mai atentă pe masa de lucru.

Curiozitatea îi fu răsplătită, pentru că, în partea de sus a biroului lui Paul, găsi şpalturile de la „New England Journal of Medicine“, cele pe care le aşteptase să le primească Marshall toată ziua.

Ridică o filă şi căută să găsească paragrafele scrise de el. „Dumnezeule“, gîndi el, „numele meu figurează deci în acest articol de importanță capitală, pentru lumea ştiințifică“.

Curiozitatea îi crescu şi mai mult şi începu să răscolească prin şpalturi pentru a găsi pagina pe care era menționat titlul. Îi trebui cîteva minute pînă ce reuşi s-o găsească, fiind aşezată pe birou cu fața în jos. Undeva, după Rhodes şi Karvonen (sau Karvonen şi Rhodes – pentru că aceştia permanent se ciorovăiau referitor la ordinea menționării), numele lui ar fi trebuit să figureze, atestînd modesta sa contribuție. Se lăsă pe spate în scaun şi respiră adînc.

Articolul era scris pe pagina întîi a revistei. Titlul simplu pe care-l avea nu punea în evidență importanta acestuia: „Utilizarea bioingineriei în distrugerea oncogenilor: o nouă abordare“.

Iată, numele lui, „Marshal Jaffe, Doctor în Medicină, Doctor în Ştiințe“, era făcut sandviş, între Asher Isaacs şi James P. Lowell.

Privi literele şi savură un moment de automulțumire amețitoare.

Ceva însă îl surprinse. Lipsea numele lui Sirii Takalo şi, apoi, unde era Jaako Fredricksen – cu care stătuse împreună de-a lungul atîtor nopți? De fapt, Jaako lucrase la proiect mai mult timp decît el. Zvonurile spuneau că, de fapt, el ar fi urmaşul lui Karvonen, un drept ce-l merita pe deplin, avînd în vedere că şeful său n-ar fi reuşit niciodată să stabilească biostructurile, fără contribuția lui Jaako.

De fapt, dacă se judeca după aceste şpalturi, Finlanda nici nu exista, – cel puțin în cercetarea medicală. Chiar numele lui Thoivo Karvonen, părintele fondator al întregului proiect, nu apărea *deloc*.

La început, Marshall nu putu pur şi simplu să accepte faptul că Rhodes, un om atît de respectat, era capabil de un astfel de grosolan fals profesional. Nu găsea nici o explicație.

Ticălosul încerca să fure mingea şi să alerge să puncteze în contul său.

Auzi, deodată, paşi. Revenea Paul. „Mişcă-ți fundul, Marshall“, gîndi el. Puse şpalturile jos şi întoarse pagina cu titlul

aşa cum o găsise, cu faţa-n jos. „Ieşi dracului cît poţi de repede de la birou".

Reflexele căpătate la tenis îi fură de mare ajutor acum. În timp ce Rhodes deschidea uşa biroului, Marshall se găsea lîngă perete, admirînd fotografiile şefului său din diferite ocazii.

– Hei, Marsh, zise directorul plin de amabilitate, ce te aduce aici aşa de tîrziu?

– Am avut o zi mizerabilă, Paul, răspunse el puţin răguşit.

– Nu vrei să iei loc şi să discutăm despre aceasta?

– Nu, mulţumesc. Eşti foarte amabil...

– E în ordine, nu mă grăbesc deloc. Este ceva în legătură cu boala soţiei tale? întrebă el cu simpatie.

– Nu, nu. Ea este în fază staţionară pentru moment. A, nu ştiu dacă ai observat, dar am lipsit de aici toată după amiaza.

– Haide, Marshall, noi nu ţinem ceasuri de pontaj. Ai probleme cumva cu băieţii?

Marshall aprobă din cap.

– Da. Dirigintele clasei spune că Donny are o comportare necorespunzătoare. Crede că este o reacţie la situaţia în care ne aflăm. Marshall îşi lăsă vocea să tremure puţin. Scuză-mă, Paul, mă aşteaptă Laura în Parcare chiar acum. Ne vedem mîine dimineaţă.

– Bine, zise directorul, zîmbind. Du-te şi te relaxează puţin.

– Şi tu ar trebui, răspunse Marshall, să nu lucrezi prea din greu.

Între timp, Laura dăduse drumul la calorifer la maximum, ca să se încălzească.

– Jaffe, aveam de gînd să te mai aştept doar două minute. Ce dracu' ai făcut atîta timp?

– Hei, ascultă Laura, zise el cu o notă stranie în glas, trebuie să vorbesc cu cineva.

– Ai pe cineva special în vedere?

– Este ceva foarte serios. Chiar am nevoie de sfatul tău.

– În cazul acesta, sfatul meu este să mergem la mine şi să desfacem o sticlă de băutură.

El ridică din umeri şi scutură din cap, arătînd ca un zombi.

– Te superi dacă-mi las maşina aici şi merg cu tine?

– Cum să mă supăr, Marsh, urcă şi povesteşte-mi.

Laura era atît de speriată încît cu greu se putea concentra la volan.

– Hristoase, zise ea, probabil că orice doctor este un egocentric în adîncul sufletului său.

– Eu recunosc că sînt, zise Marshall, dar Dumnezeu îmi este martor că nu sînt un cleptoman. Vreau să precizez că rezultatele muncii de cercetare ale lui Toivo au stat la baza realizărilor noastre. El a descifrat practic procesul de oncogeneză şi apoi împreună s-a lucrat la problema anticorpilor. Paul îi distruge acestui om nu numai cariera, ci însăşi viaţa.

– Sînt de acord cu tine, comentă Laura. Singura problemă ce se pune acum este ce poţi face tu în legătură cu asta.

Continuară să meargă în tăcere, în timp ce Marshall reuşi să-şi clarifice puţin gîndurile încîlcite.

– Îţi poţi imagina că dacă suflu ceva despre Rhodes, sînt ca şi mort la Institut.

– Ştiu, spuse ea încet.

– Vreau să zic că efectul nu se va simţi numai în Washington. El are atîtea relaţii şi posibilităţi, încît este capabil să-mi blocheze drumul în orice universitate din ţară. Obişnuieşte să facă turnee şi să ţină conferinţe chiar şi în Australia, în fiecare vară – deci nici acolo nu voi reuşi să fiu tratat altfel decît un găinaţ.

Laura continuă să-l încurajeze pînă aproape de casa ei.

– Marsh, te-aş minţi dacă nu ţi-aş spune că acesta ar constitui un eroism de tipul kamikaze. Dar ceea ce face Rhodes are efecte negative nu numai asupra Institutului, ci chiar asupra fiecărui om de ştiinţă din această ţară. Trebuie neapărat să faci ceva ca să-l opreşti.

– Cu preţul unei sinucideri profesionale? Să dau cu piciorul la şansa pe care o am pentru Stockholm? Laura, nu uita că am doi copii şi o soţie bolnavă. Fără salariu, nu voi avea posibilitatea cum s-o mai plătesc nici pe doamna Henderson.

Ea se uită la el şi-l întrebă:

– Mai exact, ce doreşti de la mine să spun?

– Laura, zise el deschis, părerea ta valorează mai mult decît a oricui om pe acest pămînt. Dacă te-ai afla în situaţia mea, ce-ai face?

Ea răspunse încet:

– Cred că aş da totul în vileag, Marsh.

În timp ce urcau scara spre apartamentul ei, el întrebă:

– Laura, tu nu ai trebuit niciodată să faci un compromis pentru a-ţi salva pielea?

– Nu, cel puţin aşa cred.

– Dar ce s-a întîmplat cu copilul care a murit la Toronto?

– Am măturat iadul cu şefii de secţie de la spital, răspunse ea plină de mîndrie.

– Dar nu i-ai spus nimic mamei copilului, aşa-i?

Laura se opri în dreptul uşii. El avea dreptate. Ea îi prezentase o declaraţie căpitanului, dar nu răsturnase vaporul. Nimeni nu trăsese spitalul la răspundere pentru acea inadmisibilă eroare şi nici pentru muşamalizare.

– Ai dreptate, recunoscu ea. Pe lîngă toate acestea, trebuie să te gîndeşti şi la familia ta. De ce nu-l suni pur şi simplu pe Toivo şi să-l laşi pe *el* să hotărască ce are de făcut? La urma urmei, este problema *lui.*

Marshall îşi consultă ceasul.

– Este aproape de miezul nopţii. Acum la Helsinki trebuie să fie aproape ora şapte dimineaţa. El îşi începe activitatea în laborator cam peste o oră.

Rămaseră în bucătărie, fără să vorbească, devenind tot mai nerăbdători, pe măsură ce limbile ceasornicului se apropiau de ora unu noaptea.

În sfîrşit, veni timpul să sune şi Laura se uită la Marshall. Acesta se ridică, trase adînc aer în piept pentru a se calma şi apoi, cu multă atenţie formă cele paisprezece cifre de telefon.

– Salutări din Washington, aici este Marshall Jaffe. Sun pentru...

– Nu trebuie să-mi spui, îl întrerupse finlandezul. Bănuiesc de ce suni. Şi eu sunt la fel de furios.

– Ce este? întrebă Marshall oarecum confuz.

– Ai sunat pentru şpalturi, nu-i aşa?

– Oh, da.

– Deci, nu le-aţi primit încă, nu? Îmi planificasem să-l sun pe acel pompos de editor din Harvard şi să-i transmit un glorios aleluia!

– Dacă aş fi în locul dumitale, nu aş face acest lucru, îl avertiză Marshall plin de nervi. Vreau să spun că l-am contactat deja pe tip şi am primit un set din şpalturi în după-amiaza asta.

– De ce a întîrziat atît? Au considerat poate că nu prezintă suficientă importanţă? Pentru numele lui Dumnezeu, am putea da un telefon la Londra şi te asigur că revista „The Lancet" va publica articolul fără nici o obiecţie.

– Ştiu, Toivo, ştiu. Dar mai există o mică problemă...

– Ce vrei să spui?

– Oh, uite, am aruncat o privire rapidă peste şpalturi, cel puţin peste prima pagină...

– Da?

Marshall se uita neajutorat spre Laura, ca şi cînd ar fi vrut să zică: să merg pînă la capăt? Apoi se oţeli şi se răsti în telefon: Nu există nici un finlandez pe listă, Toivo.

– Stai..., asta vrea să fie o glumă?

– Aş fi dorit foarte mult să fie, dar acum cîteva ore, m-am uitat pe singurul exemplar de şpalturi existent. Nu este

menționat nici un nume din Institutul vostru, nici măcar *al dumitale.*

Urmă din nou o pauză. De data aceasta pentru că însăşi eminentul om de ştiință din spitalul Meilahti, rămăsese fără cuvinte.

Profesorul Toivo Karvonen fusese un om de ştiință o viață întreagă şi, prin urmare, era obişnuit să tragă concluzii numai din date concrete. Iar declarația pe care tocmai o auzise la telefon îi apărea nefondată, ba mai mult decît atît chiar incredibilă.

– Marshall, îl cunosc pe Paul de peste douăzeci de ani. Este un cercetător atît de strălucit, – pentru ce ar încerca un lucru atît de stupid?

– Pentru numele lui Dumnezeu, Toivo, îmi pun capul pe butuc. Crezi că te-aş fi sunat dacă nu aş fi văzut acele şpalturi, cu proprii mei ochi?

. Reacția lui Karvonen îl surprinse pe Marshall.

– Dragul meu, şopti el, asemănător unui părinte care dezaprobă o proastă comportare constatată la copilul său. Marshall se aşteptase la o cascadă de epitete, într-o multitudine de limbi. Dar nu apăru nici una. Doar o calmă şi sinceră exprimare a recunoştinței.

– Marshall, ai dat dovadă într-adevăr de mult curaj. Ştiu ce risc ți-ai asumat. Te pot ajuta cu ceva, la rîndul meu?

– Bine, răspunse el deloc în glumă. S-ar putea să-ți cer un loc de cercetător. Oricum îmi pare foarte rău că a trebuit să-ți comunic toate acestea. Ce intenționezi acum să faci?

Finlandezul continuă să rămînă calm

– Ascultă, îmi trebuie puțin timp pentru ca lucrurile să se mai limpezească. Acolo trebuie să fie destul de tîrziu. Mergi şi te odihneşte şi te voi suna eu la o oră mai decentă.

– Ah, – dar nu la institut, Toivo. Cred că este cam periculos.

– De acord. Te pot suna acasă?

Marshall se uită la Laura.

– De fapt, mă aflu la o prietenă. Ar fi mai bine să mă suni aici, la ea, apoi adăugă repede: Vreau să spun că este tot un doctor, o colegă de la Institut...

– Nu-i nevoie să-mi explici, replică Karvonen cu simpatie. Cunosc bine situația voastră. Acum du-te şi te odihneşte, la revedere.

Marshall închise telefonul şi, cuprinzînd-o pe Laura pe după umeri, intrară în sufragerie. Se întinse pe canapea, îşi lăsă capul pe spate şi murmură:

– Oh, Doamne. Ai în fața ta un om de știință ratat. Crezi că prietenul tău, Milton, ar putea să-mi facă rost de o slujbă în magazinul lui?

– Fiecare lucru la timpul lui, îi răspunse ea și se aplecă în jos, ca să-i scoată mocasinii.

– Ce dracu faci, Laura, sînt cuprins de panică. Mă sufoc. Ești sigură că nu vrei să...

– Hai, relaxează-te, Marshall. Trebuie să dormi. Mîine vei avea o zi grea.

Îi ridică apoi picioarele pe canapea.

– Laura, zise el, făcîndu-se deja colac, o să fie o zi foarte grea pentru mine, în următorii treizeci de ani.

În timp ce se întinse s-o sărute, murmură:

– Doamne, Laura, nu știu ce m-aș face fără tine.

„Poate că ai avea mai mult de cîștigat", își zise ea; deja avea în gînd alte idei ca să-l încurajeze pentru a deveni un erou.

Se uită la el și văzu că adormise buștean.

PATRUZECI ȘI ȘASE

Cînd se deșteptă, îl văzu pe Marshall mișcîndu-se dintr-un colț în altul prin sufragerie.

– Te simți bine? îl întrebă ea.

– Desigur, afară de faptul că sînt irascibil și agitat, încolo mă simt foarte bine, răspunse el.

Ea îl cuprinse în brațe.

– Liniștește-te, Jaffe, murmură ea, dreptatea va triumfa.

– Tu crezi asta?

– Eu am încredere în tine, replică ea, căutînd să-și ascundă propria ei îngrijorare.

Simțindu-se puțin încurajat, trecu la acțiune.

– Ascultă, Laura, cred că trebuie să fac pe musafirul la mine acasă și apoi să apar la Institut să mă plimb pe acolo ca să-mi vadă toți figura inocentă.

Se uită apoi timid spre ea și o întrebă:

– Te superi dacă tu rămîi aici să aștepți telefonul de la Toivo?

– Dar cu inocenta figurii *mele* cum rămîne; n-ar trebui să trec şi eu pe la Institut?

– Nu exagera, Laura, o asigură el. Nimeni nu are nici cea mai vagă idee că ai fi amestecată în afacerea asta. Anunţă că eşti bolnavă, sau altceva. Dacă primeşti ceva veşti de la Toivo, vino la mine la birou şi vom ieşi împreună să ne plimbăm puţin.

– Marshall, sînt speriată, mărturisi ea.

– Amîndoi sîntem. Eu deja am început să regret performanţa mea stil George Washington. Vreau să spun că era problema lui Karvonen, de fapt. Dacă voi găsi un telefon sigur, voi încerca să te sun.

O strînse la piept cu afecţiune şi plecă. Apoi se opri brusc, se întoarse şi zise:

– Dacă azi noapte am uitat să-ţi spun că te iubesc, ţi-o spun acum.

După plecarea lui, Laura începu să facă un du-te-vino prin cameră, ca un tată îngrijorat la uşa sălii de naştere.

Deodată se auzi telefonul.

– Deja am veşti proaste, Laura. Era Marshall, care telefona dintr-o cabină publică. Nu a telefonat încă?

– Nu.

– În acest caz, este deja prea tîrziu; Rhodes tocmai a anunţat o conferinţă de presă – şi o petrecere – pentru după amiaza aceasta. În orice caz, dacă telefonează Toivo, spune-i că am făcut tot ce ne-a stat în putinţă.

Laura închise telefonul îngrijorată.

În timp ce se îndrepta spre balcon, ca să ia puţin aer proaspăt, sună telefonul din nou. Alergă să răspundă.

– Da? întrebă ea gîfîind.

– Bună, zise o voce care se vedea că vine de la mare distanţă, aici este Karvonen, – am făcut bine numărul?

– Da, profesore, aici este o colegă a lui Marshall.

– Splendid. Te rog, transmite-i că totul este în regulă.

– Nu înţeleg, domnule, zise Laura. Marshall tocmai mi-a telefonat să-mi spună că Rhodes a anunţat o conferinţă de presă pentru după-amiază.

– Ştiu, ştiu, zise bătrînul cu un ton cordial. Paul şi cu mine am avut o lungă convorbire telefonică.

Aşteptă o secundă, după care continuă. Propria mea conferinţă de presă a avut loc deja acum o oră.

– Ce?

– Da. Şi te rog să-i spui curajosului dumitale prieten Marshall că am reuşit să adun un puternic grup de ziarişti şi să dezvălui noutăţile, la ora prînzului de aici, din Helsinki, care după cum ştii, corespunde cu ora cinci dimineaţa la Washington. Conform evidenţei secretariatului meu, au fost de

față corespondenții atît de la radio cît şi de la „The New York Times“ şi au trimis corespondenți înseşi agențiile „Tass“ şi „China Nouă“.

– Este uluitor, aproape că nu-mi vine să cred ceea ce aud, răspunse Laura, entuziastă. Dar cum ați reuşit să adunați atîta lume într-un timp atît de scurt?

– Domnişoară..., scuzați-mă, nu vă cunosc numele...

– Laura Castellano, domnule. Doctor Castellano, mai precis.

– Uite, doctore, se vede că eşti foarte nouă în lumea medicală. Cunoşti care este cuvîntul magic, capabil să atragă pe orice jurnalist de pe acest pămînt?

– Chefuri pe gratis? glumi ea.

– Nu draga mea domniță, *cancerul!*

Pentru o clipă, Laura se simți descumpănită de acest neaşteptat cinism. Din descrierea făcută de Marshall, ea şi-l imaginase pe finlandez ca pe un fel de Moş Crăciun, îmbrăcat într-un halat de laborator.

Ea avea însă de învățat. Şi învăța repede.

– Oh, domnule, dar doctorul Rhodes ştie toate acestea?

– Desigur, replică el, eu m-am purtat absolut colegial şi fără protocol. L-am sunat acasă. Mi-a părut rău că a trebuit să-l scol din somn. dar cred că a fost recunoscător, întrucît i-am spus despre intențiile mele. Dar atunci era încă noapte la Washington şi ce altceva mai avea de făcut, decît să accepte totul? În orice caz, vă rog transmiteți tînărului dumneavoastră o îmbrățişare plină de afecțiune din partea mea. Cu bine, la revedere

La ora patru, în după amiaza aceea se adunaseră în marea sală de recepție a Institutului peste o sută din cei mai distinşi cercetători, la care se adăuga o armată de reporteri şi fotografi ca să-l asculte pe directorul general elegant îmbrăcat în costumul său de recepție proclamînd în acest caz ca un ecou lumii întregi proprietățile vindecătoare ale factorului Rhodes-Karvonen. Toți cei de față băura în sănătatea celor doi oameni de ştiință şi a pacientului planetar, omenirea în suferință.

Cu încrederea puternic stimulată de o excelentă şampanie, Marshall urcă pe podium, o sărută şi o felicită pe doamna Rhodes şi apoi îi strînse mîna cu căldură mentorului său.

– Este o zi mare, Paul, zise el entuziasmat, adăugînd (fără, spera el, vreo perceptibilă notă de ironie), pentru noi toți.

– Mulțumesc, Marshall, răspunse vesel Rhodes. Apoi zise în vîrful buzelor: Ai putea să vii puțin la mine în birou, la ora şase?

– Desigur, răspunse Marshall bine dispus şi plecă s-o caute pe Laura.

O găsi înconjurată de un grup de reporteri, toți solicitîndu-i părerea privitor la noua descoperire.

„Doamne", gîndi el plin de optimism, „este destul de riscant s-o inviți pe Laura la o conferință de presă, *indiferent* ce temă ar fi avut".

Rhodes îl aştepta deja sprijinit de marginea biroului său din mahon. Marshall intră şi se aşează pe locul său obişnuit.

Directorul aşteptă în tăcere, privind la el ca la un fluture fixat cu un ac. În cele din urmă spuse doar două silabe.

– De ce?

– Nu înțeleg, Paul...

– Încetează cu trucurile, Jaffe. Numai tu puteai să-i spui. Exista un singur exemplar din şpalturi şi acesta se găsea pe masa mea, noaptea trecută. Eşti oare în serviciul lui Toivo?

Marshall nu găsi de cuviință să răspundă la insinuare.

Rhodes îşi scutură capul cu neîncredere.

– În viața mea nu mi-aş fi imaginat că o lichea extrem de ambițioasă ca tine să fie în stare să facă ceea ce ai făcut.

– Să-ți spun drept, nu sînt chiar atît de sigur, recunoscu Marshall. Să zicem că este vorba de o aberație, – un fel de tresărire a integrității. Vreau să spun că am lucrat la acest proiect şi ştiu cît de mult a contribuit la el Toivo.

Rhodes îl privi cu un aer de compătimire.

– Nu pot să cred că un cercetător cu capacitatea ta nu cunoaşte regulile jocului. Cînd am început să lucrez după ce am devenit doctor la Tech, şefii mei publicau amîndoi lucrările mele fără să menționeze cîtuşi de puțin şi numele meu. Este un fel de plată pentru perioada de ucenicie.

– Haide, Paul, e cam greu să susții că profesorul Karvonen este doar un ucenic. Este clar că omul are şi mai multe scrupule. Îți cer scuze dacă te-am lezat cumva prin faptul că am făcut ceea ce se cuvenea. Pot să plec, acum?

– Numai cînd am să-ți spun eu, Jaff, răspunse tăios directorul. N-aş vrea să pleci gîndind că ai înfăptuit un gest nobil. Te asigur că articolul va fi publicat împreună cu numele tuturor fraților tăi de suflet din Helsinki.

Apoi făcu o pauză pentru a savura dezvăluirea ce urma s-o facă.

– M-am gîndit că poate ți-ar face plăcere să afli că deja am obținut patentele.

– Ce?

– Onoarea constituie numai o latură a muncii, băiatule. Nu este suficient să te culci pe laurii victoriei. Este mult mai

confortabil să te culci pe drepturile de autor. Pot să-ți spun că telefonul meu nu a încetat să sune pînă mai adineauri. Toate marile concerne de medicamente, din Elveția pînă în Japonia, mi-au oferit deja contracte care ar putea transforma părul buclat de pe capul tău în fire electrice.

Marshall ridică resemnat din umeri. „Porcărie", gîndi el. „Karvonen este un tip terminat. Şi cu asta a fost inutil altruismul meu". Se uită spre Rhodes.

– *Acum* pot să plec, Herr Direktor?

– Să pleci? Dragul meu Marshall, pînă mîine vei fi *nimicit*. Să începi să eliberezi biroul, – mă refer la lucrurile ce-ți aparțin. I-am cerut căpitanului Stevens de la pază să te ajute să separi ceea ce este al tău de ceea ce-i aparține Unchiului Sam. Începînd cu miezul nopții, au ordin să nu-ți mai permită să intri pe poartă, nici măcar ca turist. Noapte bună.

Numai cînd se întoarse să plece, Marshall îşi dădu seama cît de puternic fusese lovit. Numai că asta încă nu era totul.

– Jaffe, vreau să spun că sincer îmi pare rău pentru soția ta. Ar fi trebuit să te gîndeşti la...

– Lasă asta, Paul. Claire nu are nevoie de mila ta. Se poate ca ea să-şi fi pierdut sănătatea, dar are încă principiile ei. Din partea întregii mele familii, aş vrea să-ți spun să te duci direct la dracu'.

– Presupun că la fel şi din partea doctorului Castellano.

Marshall era furios.

– Laura nu are nici un amestec în treaba asta, Paul. Nu ai nici un motiv s-o persecuți...

– Nu am? Printr-o coincidență am descoperit că de dimineață anunțase că este bolnavă. Dar astă seară arăta mai radioasă decît oricînd şi mă face să cred, fără să greşesc, că a fost complice la trădare. Din nefericire s-a întîmplat tocmai cînd ea ajunsese să devină pentru această instituție ce este figurina de argint pentru un Rolls Royce. Dar fii sigur că o să am eu grijă.

Laura îl aşteptase în sala de recepție, care acum era goală. Stăteau alături unul lîngă altul, discutînd în mijlocul zgomotului făcut de personalul de serviciu. Ea îl atinse cu gingăşie pe umăr.

– Îmi dau seama cum te simți, Marsh, iar eu mă simt vinovată pentru că te-am încurajat să-i spui lui Toivo. Niciodată nu mi-am închipuit că Rhodes ar putea merge atît de departe. Dar îți jur că tu vei reuşi să te mențiii pe picioarele tale.

– Mulțumesc, puiule, zise el cu un zîmbet trist. N-ai vrea să vii să mă ajuți să-mi împachetez lucrurile?

Ea aprobă dînd din cap şi amîndoi se îndreptară spre biroul lui.

Căpitanul Clyde Stevens de la serviciul de pază stătea calm şi fuma, privind cum cei doi adunau din biroul lui Marshall tot ceea ce nu trebuia dat Cezarului. Din cînd în cînd, Marshall flutura cîte o hîrtie prin faţa ofiţerului.

– Aceasta este o diplomă pe care am cîştigat-o la meciurile de tenis susţinute cu cercetătorii..., precum şi suma care o însoţea. Este strict secretă, domnule?

Căpitanul, care regreta în mod sincer plecarea tînărului om de ştiinţă, era contrariat şi detesta faptul că i se atribuise această sarcină neplăcută.

– La dracu, doctore Jaffe, se plînse el. Nu mai face cu mine figuri din astea. Nu mă interesează nici chiar dacă vei lua toată hîrtia igienică din baie.

– Nu-i o idee proastă, zise Laura, încercînd cu o glumă să mai slăbească puţin tensiunea.

– O, nu, spuse Marshall zîmbind, îl vom priva pe dragul doctor Rhodes de materialul de bază ce-l foloseşte pentru comunicările sale.

Căpitanul Stevens se strădui din răsputeri să nu zîmbească.

Marshall îşi luă agenda telefonică şi, pentru o clipă, se gîndi că poate ar trebui să-i propună ofiţerului de pază să şteargă numerele de telefon pe care le considera el secrete. Dar, între timp, îi veni o altă idee.

– Hei, Laura, zise el, aş putea profita să vorbesc pentru ultima oară la telefon pe banii guvernului. L-aş pregăti pe Karvonen pentru şocul ce urmează.

– Bună idee, aprobă ea.

Marshall se întoarse către Stevens şi-i explică:

– Căpitane, pe cuvînt de onoare că vreau să dau un telefon în interes de serviciu.

Ofiţerul îşi dădu acordul.

Era foarte de dimineaţă la Helsinki, aşa că Marshall a trebuit să-l trezească din somn pe Karvonen la el acasă.

– Marshall, te asigur, protestă finlandezul pe un ton jovial, eram treaz de-a binelea. Mă aflu la masa de lucru, unde am făcut nişte calcule. Presupun că mă suni să-mi comunici că eşti concediat. Dar, aşa cum ţi-am spus, eşti mai mult decît binevenit în institutul meu.

Marshall ridică din umeri.

– Mă tem că trebuie să-ţi dau veşti rele, Toivo. Rhodes a înaintat deja formele pentru obţinerea patentului asupra

procedurii, încă de acum trei luni de zile. Cred că l-am cam subestimat.

Karvonen izbucni într-un hohot de rîs.

– Toivo, te simți bine?

– Foarte bine, dragul meu, foarte bine, răspunse el vesel, *eu* am înregistrat patentul acum *şase* luni de zile. Mai e nevoie de puțin timp pentru ca Rhodes să se convingă că a pierdut.

Marshall rămase mut. Apoi încet începu să clocotească.

– Toivo, zise el, încercînd să-şi stăpînească furia, vrei să spui că *tu deja* îl aranjaseşi pe Rhodes, în momentul în care eu riscam să-mi frîng gîtul punîndu-te în gardă că urmăreşte să te păcălească?

– Într-adevăr, dragul meu prieten Marshall. Dar pentru mine, nu înseamnă că sacrificiul făcut de tine valorează mai puțin. Acum, cel puțin, ştii cum este făcută lumea. Cîinele îl muşcă pe cîine şi savantul îl înjunghie pe savant. Te rog să mă mai suni. La revedere.

Această poveste pentru Laura era o experiență nouă. Cu toată supărarea ce o stăpînea avea totuşi un sentiment de împlinire, văzîndu-se în stare să împartă cu Marshall nenorocirea. Toată noaptea îl ținu în brațele ei. Dimineață se sculară devreme, băură cafeaua şi se despărțiră, ea plecînd spre laborator, iar el spre casa familiei sale.

După ce paza de la poartă o salută prietenește, Laura parcă maşina şi o porni pe jos prin campus. Se uită spre fereastra lui Marshall. Chiar de la distanța aceea îți puteai da seama că este un birou părăsit. Făcu un popas de o oră în secția de nou-născuți care, din fericire, azi nu avea decît trei imaturi bolnavi – a căror greutate abia depăşea un kilogram, dar care erau ținuți în viață de şapte *tone* de aparatură electronică. Uneori se întreba chiar, dacă nu cumva copiii nu se simt sufocați de aparate, aşa cum se simțea ea.

Cînd ajunse în laborator, constată că nu era capabilă să se gîndească la nimic altceva decît la Marshall.

Sună telefonul. Era secretara personală a lui Rhodes. O întrebă dacă poate să treacă pe acolo în jurul orei patru după amiază.

Laura nu fu deloc tulburată. Era convinsă că trebuie să fie vorba de vreo problemă administrativă, cum era de exemplu, iminenta prelungire a perioadei sale de cercetare, în cadrul Institutului.

Ea sosi cu trei minute mai devreme, dar secretara îi deschise imediat uşa biroului directorului.

– Bună ziua, doctor Castellano, zise el, pe un ton părintesc. la loc, te rog.

Ea observa că el nu i se adresase spunîndu-i Laura, ca de obicei.

– Presupun că bănuieşti pentru ce te-am chemat aici, doctor Castellano.

– Cred că este în legătură cu prelungirea perioadei de stagiu în Institut, răspunse ea.

– Într-un fel, da.

Rhodes îşi frecă sprînceana, gest prin care vroia să demonstreze că este profund preocupat.

– Doctor Castellano, nu ştiu cum să încep. Vreau să spun că eu am constatat – noi am constatat că dumneata ocupi un loc special în constelaţia noastră.

– Nu mai ocoli subiectul, replică ea pe un ton cît putu de calm. Spune-mi direct cu ce am greşit.

– Greşit? replică Rhodes. N-aş vrea să folosesc acest termen. Este vorba de faptul... că nu vedem posibilitatea prelungirii stagiului dumitale pentru încă trei ani.

– Oh!

– Te asigur că nu este o problemă care să te privească în mod special. Motivul îl constituie faptul că există prea mulţi candidaţi calificaţi.

– Desigur.

– Aşa cum ştii, este obligaţia noastră să-i anunţăm pe cercetători în primăvara ultimului lor an, ca ei să-şi facă alte aranjamente, adică să-şi caute un post în altă parte. Sînt convins că Dain Oliver va avea nişte propuneri. Bazează-te pe ajutorul lui. De altfel, mai ai încă suficient timp pînă la sfîrşitul lunii iulie...

Laura rămase fără cuvinte şi simţi puternice pulsaţii în tîmple, asemenea unor bătăi de tobă. Avea nevoie doar de o jumătate de minut pentru a-şi controla emoţia. Se hotărî să nu capituleze fără luptă. Între timp, Rhodes răsuci cuţitul şi mai adînc în rană.

– Îmi pare teribil de rău că trebuie să-ţi comunic toate acestea. Te simpatizăm foarte mult şi îţi vom simţi cu toţii lipsa la petreceri.

Între timp, ea reuşise să se regăsească, suficient pentru a porni la atac.

– Paul, nu ai nici un drept să iei o decizie de unul singur. Sînt convinsă că nu l-ai consultat pe Dain sau pe altcineva din domeniu. Voi prezenta această problemă în faţa consiliului şi pariez că va anula măsura luată de tine.

Brusc se aşternu liniştea, pe care Laura o interpretă drept punct cîştigat în favoarea ei. Paul se ridică încet.

– Doctor Castellano, hai să punem toate cărţile pe masă, zise el, pe un ton asemănător unei lovituri de pumnal. Amîndoi

cunoaştem foarte bine care este adevărata faţă a problemei. De ce să nu discutăm motivul real?

– Perfect. Un pic de adevăr ne poate chiar înviora.

Directorul se uită la ea şi rînji.

– Îţi place de Marshall Jaffe, nu-i aşa? Ţii chiar foarte mult la el, – am dreptate?

– Nu sînt obligată să-ţi răspund.

– Desigur că nu. Dar dumneata, care eşti preocupată atît de mult de persoana lui, n-ai vrea să-i pui cariera în pericol. Nu-i aşa, doctor Castellano?

– El este unul din cei mai străluciţi microbiologi din America. Nu-mi fac griji pentru cariera lui.

– *Ba da,* îţi faci, doctor Castellano, răspunse Rhodes cu superioritate. Nu mă interesează cît de isteaţă este această nevăstuică trădătoare, pentru că am posibilitatea să-l denigrez în lumea ştiinţifică şi să-i închid orice uşă – ba chiar *toate* uşile din această ţară. Dacă aş vrea, aş putea să-l fac să nu primească nici măcar un biet post de profesor simplu de biologie la un liceu din Harlem.

– Dar el a fost profesor plin la Stanford, replică Laura. Chiar i-au oferit un salariu dublu, atunci cînd a fost chemat să vină aici. Vor fi foarte bucuroşi să-l vadă revenind.

– În condiţii normale, s-ar putea să ai dreptate. Dar Max Wingate, primul lui şef de catedră, îmi este dator, chiar *foarte* îndatorat. Şi oricît l-ar îndrăgi el pe Marshall, nu ar îndrăzni să mi se împotrivească.

– Cred că este o cacialma, replică ea.

– Vrei să-l sun chiar acum? Am să pun difuzorul telefonului la maximum, aşa ca să poţi auzi, cu urechile dumitale cum iubitul tău poate fi învins la scor chiar pe teren propriu. Îţi promit, Laura, continuă el, ridicînd tonul. Este suficient un singur cuvînt din partea mea şi va fi aruncat în uitare profesională pentru totdeauna.

Se scurseră cîteva secunde într-o tăcere totală.

În cele din urmă, ea întrebă încet:

– Ce legătură are aceasta cu mine?

– Chiar foarte mult, doctor Castellano, replică el cu o plăcere sălbatică. Dumneata ţii în mîinile dumitale drăgălaşe soarta acestui vierme, Jaffe. Pe scurt, dacă nu-mi prezinţi demisia dumitale, Marshall Jaffe moare.

– Este un pic melodramatic, nu-i aşa? comentă Laura.

– Eu nu gîndesc aşa. Amîndoi ştim foarte bine: cariera lui *este* viaţa lui şi i-o pot lua, doar printr-un simplu telefon. Acum cred că eşti convinsă că partida-mi aparţine.

– Noaptea este cel mai bun sfetnic, răspunse Laura cu dispreţ.

– Îmi pare rău, Laura, vreau acum răspunsul dumitale. După aia, din punctul meu de vedere puteți să vă duceți amîndoi să vă culcați sau la dracu'.

Laura nu întîlnise niciodată, pînă atunci, un atac verbal atît de brutal.

Îl privi pe Rhodes furioasă şi-i aruncă:

– Eşti un ticălos perfid.

– Nu mă interesează ceea ce gîndeşti, replică el plin de îngîmfare. Aştept pe biroul meu, într-o jumătate de oră, cererea dumitale de renunțare la continuarea stagiului în acest Institut. Şi mai precizez să nu fie treizeci şi unu de minute.

Laura stătea în laborator, încercînd cu disperare să-şi înfrîngă rezistența şi să semneze documentul pe care-l bătuse la maşină cu sufletul îndurerat. Putea ea oare să nu țină seama de amenințarea lui Paul?

Sună telefonul.

– Bună, dragă. Era Marshall.

– Cum merge? întrebă ea, încercînd să pară degajată.

– Bine, doar mă cunoşti, glumi el. Sînt ca pisica care cade în picioare. Cred că voi căpăta înapoi postul de la Stanford. Max Wingate a convocat o şedință specială a secției. Probabil că în timp ce noi vorbim, ei îmi dau aprobarea. Şi atunci, puțin o să-mi pese de „colegul" Rhodes.

Laura încremeni. Îşi privi ceasul care arăta ora cinci fără zece minute.

– Marsh, hai să cinăm împreună. Acum însă trebuie să termin ceva foarte urgent.

– Bine, dragă. Eşti de acord să ne întîlnim în jurul orei şase la monumentul lui Jefferson?

– De ce tocmai acolo din atîtea alte locuri?

– Îmi place să privesc la acele mari cuvinte ale lui Thomas J., gravate pe uriaşele plăci de marmură. Au un efect de mîngîiere asupra mea, în clipele cînd mă simt deprimat.

„Îți voi asigura eu mai multă alinare", gîndi ea. Apoi spuse cu voce tare:

– Voi fi acolo, Marshall. Fii liniştit.

El vorbise totuşi serios.

Cînd Laura sosi la monumentala clădire din marmură, îl găsi pe Marshall uitîndu-se cu atenție la elocința lui Jefferson. O sărută.

– Acum îmi dau seama de ce te simți atît de exaltat în acest loc. Te simți bine, Marsh?

– Da şi te anunț oficial, spuse el bucuros, că am primit înapoi postul de la Stanford. Au fost într-adevăr foarte drăguți cu mine.

– Oh, apuse ea, gîndindu-se că Paul îşi respectase în cele din urmă tîrgul pe care-l făcuseră. Cînd te duci?

– Max spune că mă pot întoarce la vechiul meu laborator oricînd doresc. Cred însă că va trebui să aşteptăm pînă ce vor termina copiii semestrul şcolar. N-aş vrea să le tulbur viețile mai mult decît au avut parte.

– Bine, comentă ea. În acest caz, cred că asta ne lasă timp să ne obişnuim cu ideea.

El o strînse puternic.

– Nu, Laura, vreau să vii cu mine în California.

Pentru un moment fu uimită, apoi tulburată. Este oare posibil ca el să dorească să-şi abandoneze familia pentru ea?

– Eşti sigur?

– Absolut.

Laura căzu într-un extaz plin de speranțe încît începu să se simtă chiar vinovată. Ca să se mai liniştească puțin, îl întrebă:

– Ca ce?

– Ce vrei să spui prin „ca ce"? Nu există nici o problemă, vei fi numită profesor plin.

– Nu înțeleg.

– Te asigur că Stanford, Berkeley, San Francisco, – toți se vor bate să te aibă în cadrul facultăților lor. Ai încredere în mine, am influență în California.

Încet gîndurile ei începură să se limpezească.

– Vrei să zici că, în afara faptului că voi face un salt profesional în ierarhia universitară, lucrurile între noi vor continua să rămînă la fel?

– Absolut, vom fi ca un cuplu căsătorit.

– Numai că Claire va continua să fie doamna Jaffe, iar eu voi fi mai departe haina de vreme rea.

– Nu, începu el să protesteze.

– Asta este ceea ce vrei, nu-i aşa? Vrei să renunț la tot ce am realizat în Washington şi să merg ca să fiu gheişa ta.

– Am crezut că mă iubeşti, Laura.

– La fel am crezut şi eu, Marsh. Întrucît însă, nu eşti nici mormon şi nici musulman, nu ai dreptul decît la o singură soție, iar eu refuz să mă mai mulțumesc cu o jumătate de soț.

– Hei, pentru numele lui Dumnezeu, Laura, chiar nu poți să-ți dai seama cît de necăjit sînt? Cei doi copii ai mei sînt deja niște răvăşiți. Îți poți imagina ce ar fi în capul lor dacă aş divorța acum de mama lor bolnavă? Recunosc că sînt un ticălos, dar Dumnezeu ştie că nu sînt chiar *atît* de ticălos.

Ea nu ştiu cum să reacţioneze. Dorea cu disperare să devină soţie legitimă, cu toate că într-un fel îi înţelegea foarte bine dilema. Poate că trebuia, deşi suferea enorm, să-i respecte refuzul de a nu-şi îndurera şi mai mult familia rănită.

– Nu ştiu, Marshall, zise ea întîrziind cu răspunsul.

El o întrebă care-i sînt obiecţiile.

– Poate eşti prea orbită de luminile din Washington ca să accepţi să te exilezi în ţinuturile provinciale ale Californiei?

– Am şi eu dreptul la o carieră, ce dracu', se răsti ea plină de indignare.

– Dar de ce crezi că toate acestea îţi compromit cariera? Berkeley nu este chiar deşertul sălbatic. De fapt, dacă te-ai fi ţinut la curent cu evenimentele ştiinţifice, ai fi ştiut că cele mai multe din secţiile de cercetare de acolo le depăşesc acum pe cele de la bătrînul Harvard.

– Nu este vorba despre asta, protestă ea, nedorind să accepte faptul că el avea oarecum dreptate. Adăugă apoi încet:

– Într-o dimineaţă mă voi trezi şi îmi voi da seama că am ajuns pe culmea vieţii şi că aş dori să am un copil, înainte de a începe să cobor această culme. Priveşte la filozofia eroului tău. Îi arătă spre maiestuoasa placă gravată cu renumitele drepturi inalienabile ale omului: dreptul „la viaţă, la libertate şi la căutarea fericirii".

El aşteptă cîteva clipe, apoi îi zise în şoaptă:

– Laura, ceri prea mult. Nu eşti corectă...

– *Corectă?* Tu-mi vorbeşti mie despre corectitudine?

Era atît de exasperată, că aproape i-ar fi spus despre tîrgul ce fusese nevoită să-l încheie cu Rhodes. Dar acum acest fapt nu mai avea importanţă.

– Laura, crezi că-mi place festa pe care mi-a jucat-o viaţa? Crezi că eu n-aş schimba lucrurile dacă mi-ar sta în putinţă? Şi tu chiar nu poţi să-mi vii în întîmpinare la jumătatea drumului?

– Vrei să spui să vin pînă la Chicago? glumi ea cu amărăciune.

Pentru o clipă rămaseră uitîndu-se unul în ochii celuilalt. Clădirea era goală şi domnea atîta linişte încît însăşi respiraţia lor făcea un ecou.

– Bine, zise ea istovită. Ştiinţific vorbind, aş putea spune că legătura noastră poate fi cel mai bine descrisă cu ajutorul celei de a doua legi a termodinamicii, adică ne pierdem energia. Altfel spus, îmi dau seama acum că tu trebuie să rămîi cu Claire. Dar, în acelaşi timp îmi dau seama că *eu* trebuie să rămîn departe *de tine.* La revedere, Marshall.

Se întoarse şi plecă. El strigă după ea.

– Laura, te rog, eşti sigură că nu putem...

Cîteva clipe mai tîrziu, ea era foarte departe ca să-l audă şi continuă să coboare scările memorialului, în crepusculul a cărui lumină se stingea.

Şi continuă să coboare. Pînă la o adîncime de tristeţe pe care nu o cunoscuse niciodată.

Era mîndră de ea.

Laura simţea că înnebuneşte, cuprinsă de deprimare aproape de sinucidere. Era însă plină de mîndrie pentru că nu capitulase în faţa lui Marshall, pentru cariera căruia ea şi-o sacrificase pe a ei.

Făcu apel la întreaga ei voinţă, ca să nu-i telefoneze lui Barney, în timpul orelor de serviciu. Ştia că el se întoarce acasă în jurul orei opt. Îl va suna ceva mai tîrziu.

„Dar dacă are programată cumva o întîlnire?

Dacă se întoarce la miezul nopţii, nu i-ar conveni să fie deranjat", se gîndi ea. „La dracu', cred că o să înnebunesc".

Chiar în acel moment, sună telefonul.

– Castellano, ce dracu' se întîmplă cu tine?

Dacă se îndoise vreodată cu privire la existenţa fenomenelor telepatice, de data aceasta era convinsă de puterea lor de acţiune.

– Bună, Barn, zise ea cu o voce care nu putu masca moartea din sufletul ei.

– Hei, nu deranjez cumva? vreau să spun că n-aş vrea să-i stric stilul acelui nimeni jucător de tenis. Te-a determinat cumva să mă boicotezi? Pentru că nu mi-ai mai dat telefon de săptămîni de zile. Totul este în regulă?

– Bine, bine, răspunse ea mecanic.

– Hei, fetiţo, entuziasmul tău pare cam mototolit. Ce s-a întîmplat?

– Nu s-a întîmplat nimic, răspunse ea. Nesimţindu-se în stare să dezvăluie suferinţa ce o apăsa, spuse indirect: s-ar spune că toate sînt la pămînt.

Făcu o pauză şi apoi întrebă: Eşti singur?

– Da, în acest moment. Ursula va veni puţin mai tîrziu.

– Cine-i Ursula?

– Oh, ar trebui s-o vezi, Castellano. Este cadoul Olandei pentru Secţia de cardiologie şi, în particular, pentru inima mea. De fapt în noaptea asta se va decide finala în campionatele matrimoniale ale lui Livingston.

– În cazul acesta, mai bine te las, zise Laura, scuzîndu-se pe un ton mai greu decît plumbul.

– Ei, haide, Castellano, care este problema?

– Eşti aşezat jos? îl întrebă ea.

– De ce, o să-mi provoci un şoc?

– Nu, dar s-ar putea să dureze cam mult.

Barney luă cu el telefonul, îşi trase un scaun şi răspunse plin de duioşie:

– Laura, nu-i nevoie să te grăbeşti. Sînt un ascultător profesionist, îți amintești? Hai, dă-i drumul.

În acel moment, încărcătura ei emoțională dădu peste margini. După aproape patruzeci de minute, o întrerupse:

– Uite ce e, Castellano, va trebui să fug la aeroport.

– Oh, desigur, răspunse ea, scuzîndu-se, te întîlneşti cu Ursula.

– Nu-i adevărat. Ea locuieşte numai cu două blocuri mai încolo. Vreau să prind ultimul zbor spre Washington.

– Nu, Barn, te rog nu. Mă simt foarte bine. Chiar foarte bine.

– Lasă-mă *pe mine* să judec. Să fii acolo, să mă întîmpini. Să nu bei nimic. Să nu iei nici un fel de pastile. Să nu şofezi. Ia un taxi prietenos şi vino să mă aştepți. Ai grijă să porți cu tine un trandafir roşu, ca să te pot recunoaşte.

– Ce faci cu pacienții? întrebă ea pe un ton de oarecare reproş.

– Dar, fetițo, nu şti ce zi este azi? Mîine este sîmbătă. Cabinetul e închis. Aşa că îți convine sau nu, o să vin acolo.

Cu toate că în subconştientul ei sperase aceasta, ea protestă slab:

– Dar ce faci cu Ursula?

– Nici o grijă. Am să-i explic. Este obişnuită cu curiozitățile mele şi va înțelege. Să te găsesc acolo, îi ordonă el.

În timp ce Barney îşi îndesa diferite lucruri într-o valiză de călătorie, doctor Ursula de Groot intră pe uşă.

– Unde ai planificat să fugi cu iubita în noaptea asta? îl provocă ea.

– Ascultă, Urse, ia loc o clipă. Am foarte puțin timp la dispoziție ca să-ți spun o poveste lungă.

El făcu tot ce putu pentru a o impresiona în privința urgenței misiunii sale de binefacere. Cu toate acestea, cardiologul cu părul de culoarea inului nu se lăsă convinsă.

– O urăsc pe Laura, zise ea cu amărăciune.

– De ce? întrebă Barney, în timp ce-şi închidea repede valiza.

– Nu este destul de clar? replică ea, scoțînd cheia de la apartamentul lui. Iată, ia-o înapoi. Cred că domnişoara Castellano are mai multă nevoie de ea decît mine.

PATRUZECI ŞI ŞAPTE

Laura abia mai respirase în ultimele două ore. Cel puțin aşa simțea ea. Numai speranța de a-l vedea pe Barney îi dădu puterea să-şi tîrască secundele.

Ea îl aştepta în holul pentru sosiri, cînd el se grăbea să părăsească pista de aterizare, cu gulerul hainei ridicat pentru a-l apăra de biciul vîntului rece. De cum o văzu, simți că i se frînge inima. Arăta ca o coală de hîrtie şi atît de fragilă ca şi cum şi-ar fi cheltuit în plîns toată energia sufletească.

– Bună. Şi mulțumesc că ai venit, zise el îmbrățişînd-o.

– Poate că eu ar trebui să-ți mulțumesc, nu? întrebă ea încet.

– Bine, ia-o cum vrei. Dar unde mergem să cinăm?

– La ora unsprezece noaptea? întrebă ea.

– Pariez că încă nu ai mîncat, aşa-i?

Ea negă din cap.

– Nu mi-a fost foame.

– Bine, te priveşte, dar *mie* îmi este foame şi simt nevoia să bag în mine nişte paste făinoase pînă ce nu ajung să mor de inaniție.

Erau pe bordură şi, în timp ce un taxi trase lîngă ei, iar Laura se urcă în maşină, Barney îl întrebă pe şofer:

– Care este cel mai bun restaurant italian, pe care-l putem găsi în drum spre Mason–Dixon?

– Am condus multă lume la restaurantul lui Pasquale din Georgetown.

– Du-ne şi pe noi acolo.

Se urcă şi el în maşină şi plecară.

– Îmi pare rău, signore, dar nu am nici-o rezervare pe numele Yehudi şi Hepzibah Menuhin.

– Da, şi eu regret mult, ripostă Barney, căutînd să imite cît mai real temperamentul unui artist. Impresarul nostru ne-a asigurat că a aranjat totul. Nu poți totuşi să ne găseşti o măsuță pe undeva, în spate?

– *Mi dispiace,* signore. Chiar dacă aş putea, dumneavoastră amîndoi nu vă încadrați în ținuta obligatorie.

El nu se arătă deloc impresionat că avea de-a face cu marele violonist şi cu sora acestuia. Întotdeauna, Pasquale

ținea foarte mult să-şi păstreze reputația în privința ținutei vestimentare şi a talentului său gastronomic.

– Ascultă, căpitane, zise Barney. Vreau să-ți spun adevărul. Sînt medic, iar această femeie se găseşte într-o stare de şoc din lipsa hidrocarbonaților. Dacă nu-i dăm imediat să mănînce nişte paste din cele speciale de-ale dumitale, s-ar putea să moară chiar aici. Şi bineînțeles că acest fapt nu ar ajuta cu nimic afacerilor dumitale.

Căpitanul se sătură să mai dialogheze şi tocmai se pregătea să-l cheme pe Rocco, barmanul atlet, cînd unul dintre eleganții clienți, – un bărbat înalt, cu părul cărunt, care urmărise cu atenție animata dispută, – le veni în ajutor.

– Există vreo problemă, Pasquale? întrebă el şi se întoarse repede s-o salute pe Laura: Bucuros să te văd, doctor Castellano.

– Sînt încîntată să vă văd. Senator Otis, dînsul este prietenul meu, doctor Barney Livingston.

– Salut, doctore. Nu vreți să veniți amîndoi la masa noastră, să bem ceva împreună? întrebă ospitalier, omul legilor.

– De fapt, replică Laura, eram pe punctul de a pleca. Se pare că aici nu se găseşte o masă pentru noi.

Senatorul se încruntă la Pasquale:

– Eşti chiar atît de sigur, *padrone?* Doctor Castellano este un membru deosebit în conducerea Institutului. Probabil că dînsa a fost chemată pentru un caz de urgență şi nu a mai avut posibilitatea să-şi schimbe ținuta. Sînt convins că poți să faci excepție o dată de la regulile dumitale.

Nedorind să riște un eventual dezacord cu Congresul, Pasquale îşi retrase refuzul şi murmură:

– De fapt, rezervasem o masă pentru două persoane, dar se pare că clienții întîrzie. Vreți să mă urmați, vă rog?

Laura îi zîmbi recunoscătoare lui Otis, care întrebă: Amanda şi cu mine vă aşteptăm cu mare plăcere, măcar la o cafea

– Cu plăcere pentru altă dată, domnule senator, replică Laura. Doctorul Livingston şi cu mine trebuie să discutăm un caz foarte important. Vă sînt foarte recunoscătoare pentru ajutor.

– Pentru puțin, Laura. Oricînd ai nevoie de sprijinul meu, sună-mă la birou.

În timp ce erau conduşi spre separeul lor (excelent plasat), Barney aruncă o privire spre masa senatorului şi comentă:

– Drace, dar tipul ăsta are o fiică foarte frumoasă.

– Nu este fiica lui, comentă Laura, ca pe un fapt divers.

– Soția lui?

– Ai ghicit, Livingston.

– Oau! Asta face parte din avantajele pe care le ai ca senator?

Laura încuviință din cap.

– Ți-am mai explicat că raportul dintre numărul femeilor şi al bărbaților în acest oraş este de cinci la unu. Aşa că-ți poți imagina ce posibilități există.

– Mda, răspunse Barney, asta înseamnă că fiecărui bărbat îi revine cîte o echipă feminină de baschet.

După ce comandară renumitele spaghetti italiene şi o mare cantitate de vin de Chianti Ruffino, Barney reveni la problemele serioase ale prietenei sale.

O rugă să-i povestească toate amănuntele referitoare la duelul Rhodes-Karvonen, luînd din cînd în cînd notițe care, o asigură el, îi vor servi în cercetările lui asupra psihicului medicilor. Apoi, coborînd încă o treaptă, ajunseră şi la capitolul Marshall Jaffe.

– Ştiu că asta pare dogmatic, Castellano, predică el, dar aşa cum ți-am spus de un milion de ori, o ființă întreagă are dreptul să iubească o altă ființă întreagă. Dragostea nu se trăieşte pe jumătate.

– Teoria este bună, răspunse ea. Ar trebui s-o foloseşti în cartea ta.

– Am şi făcut-o deja, zîmbi el, dar mereu trebuie repetată. Cînd dracu' vei ajunge să înțelegi că eşti o persoană grozavă, că ai dreptul la o căsătorie minunată şi la nişte copii formidabili?

– Nu o să am nici un copil. Nu cred în căsătorie. Nu cred nici în dragoste.

– Rahat, Castellano. Eu nu cred că tu nu crezi. Ştii că Hipocrat a zis...

– Slăbeşte-mă cu Hipocrat. El nu a trebuit să trăiască în Washington.

– Nici tu. Te-ai gîndit ce vei face după luna iulie?

Ea scutură din cap.

– Nu ştiu. Primesc scrisori de la diferite facultăți de medicină care mă solicită pentru un post. De exemplu, Columbia mă întreabă dacă accept să conduc un program de neonatalogie. Din cîte cunosc, încă nu s-a ocupat postul.

– Dar asta este grozav, exclamă el. Înseamnă că vei veni în New York.

– Da, zise ea posomorîtă. Acesta este necazul. Este cel mai rău oraş din lume, dacă te afli singur în el.

– Cum poți să vorbeşti aşa, Castellano? Eu doar locuiesc acolo, nu?

– Da, sigur. Dar tu eşti cu Ursula, de care trebuie să ai grijă. Nu este cazul să-ţi mai stau şi eu pe cap. Cinstit vorbind, ideea că trebuie s-o iau de la capăt în altă parte mă îngrozeşte. Şi în momentul acesta în mintea mea sînt prea mulţi nori negri ca să mă mai gîndesc la săptămîna viitoare, dară-mi-te la ce o să fac peste un an.

– Îmi pot imagina, zise el blînd. Te simţi probabil ca şi atunci cînd ai intra direct în mare – ca Virginia Woolf. Am dreptate?

– Cred că da. Mă simt ca un animal rănit care trebuie dus la un veterinar şi adormit.

– Ar fi păcat. Omenirea ar pierde un doctor bun. El făcu o pauză şi zise plin de gingăşie: Şi eu aş pierde cea mai bună prietenă.

La auzul acestora, ea îşi ridică încet capul şi se uită în ochii lui.

– N-ai să-mi faci asta niciodată, Castellano, nu-i aşa?

Ea nu răspunse. Dar în sinea ei recunoscu că el rămăsese printre puţinele motive pentru care merita să mai trăiască.

– Trebuie să recunoşti în faţa lui Dumnezeu, Laura, că a sosit timpul să înveţi să fii fericită, – chiar dacă va trebui poate să iei lecţii în acest sens. Nu ştiu dacă *tu* ai observat, dar eu simt că mi se apropie cea de a patruzecea aniversare. Am crezut pînă acum că vom ajunge nişte părinţi de vîrstă mijlocie, preocupaţi de creşterea dinţilor copiilor noştri – şi alte lucruri de acest gen. Trece timpul şi mă simt ca într-un meci crucial de baschet, în care joc cu atîta pasiune, încît la final, cînd privesc ceasul, am impresia că mi-au rămas doar treizeci de secunde...

Ea încuviinţă din cap.

Stătură de vorbă pînă ce constatară că rămăseseră singurii clienţi din restaurant. În jurul lor se formase un cordon de chelneri care tuşeau cu subînţelesuri.

– Personalul de aici se pare că suferă de afecţiuni pulmonare, nu crezi, doctore Castellano?

– Barney, te-ai cherchelit, replică ea.

– La fel şi tu, i-o întoarse el.

– Atunci de ce nu plecăm?

– Pentru că nu mă pot ţine pe picioare, iată de ce.

Printr-un miracol, găsiră resursele fizice necesare ca să intre într-un taxi şi să se îndrepte spre Bethesda.

– Sper că nu te superi dacă vei dormi pe canapeaua Castro, zise Laura, cu vorba împleticită dar cu moralul ridicat.

– Deloc, replică el. Sînt de-a dreptul fericit să dorm pe ceva care-mi aminteşte de marele Fidel, ca un omagiu adus lui Luis.

După o jumătate de oră, Laura descuie uşa apartamentului ei şi întrebă:

– Vrei puţină cafea, Barn?

– Ca să fiu drept, spuse el, scuzîndu-se, m-am trezit în maşină şi pentru că tot o să mă doară capul...

Nu fu nevoie să-şi termine fraza. Laura doar zîmbi, se duse la frigider şi scoase o sticlă, – pe care intenţionase iniţial s-o împartă cu Marshall.

Stăteau unul în faţa celuilalt şi continuară să-şi depene gîndurile.

– Barney, în seara asta ai spus ceva care mă necăjeşte, ceva despre noi doi, – că sîntem două fiinţe nefericite.

– Dar, ce este aşa de surprinzător în asta?

– Nu este nici o noutate că eu nu sînt în stare să fiu fericită, dar am crezut că *tu* cel puţin eşti în ordine. Vreau să spun că tu ai fost şi ţi-ai făcut psihanaliza şi că...

– Analiza te face doar atent. Nu te opreşte de la sine să trăieşti în felul în care ştii că te autodistrugi. Nu, Castellano, toată seara m-am gîndit ce ironie a soartei a fost că amîndoi am reuşit în exterior, dar am feştelit-o în viaţa noastră intimă. Să fi fost oare de vină apa din Brooklyn, era prea fluorurată?

Rămaseră amîndoi tăcuti.

„Oare nu mai aveau ce să-şi spună? Nu", gîndi Barney. „Ceea ce este minunat cu noi doi este că întotdeauna am avut ce să ne spunem unul altuia."

După cîteva clipe, Laura zise:

– Ştii, Barn, nu cred că un doctor mi-ar fi de vreun ajutor.

– De ce nu?

– Pentru că probabil răul din mine este ca o tumoră inoperabilă. Are prea multe metastaze în încrederea în mine

Atunci ea mărturisi ceva la care se gîndise mult.

– Undeva, în adîncul sufletului meu, nu îmi plac bărbaţii.

– Dar ştii foarte bine, că nu este adevărat, răspunse el.

– Mă refer la faptul că nu am încredere în ei, Barn, explică ea. De fapt, niciodată n-am avut încredere în vreun bărbat.

– Dar ai încredere în mine.

– Este altceva, răspunse ea repede.

Rămaseră din nou tăcuţi pentru un moment.

Apoi Barney şopti:

– De ce?

– Cum, – de ce?

– De ce eu mă deosebesc de ceilalţi bărbaţi?

Ea nu putu răspunde. În realitate, niciodată nu se gîndise la asta.

„*Nu,* bineînţeles se gîndise."

În final zise:

– Nu ştiu, Barn. Vreau să spun că, de cînd îmi aduc aminte, tu ai fost cea mai importantă persoană în viaţa mea.

– Nu mi-ai răspuns la întrebare, Laura. Prin ce difer eu de ceilalţi bărbaţi?

Ea ridică din umeri:

– Pentru că am fost... foarte buni prieteni.

El se uită la ea şi apoi întrebă încet:

– Şi asta trebuie să excludă tot restul?

Ea rămase tăcută, iar el îşi continuă întrebările.

– Fii sinceră şi spune-mi dacă te-ai gîndit vreodată la noi ca la un... cuplu adevărat. Mărturisesc că eu m-am gîndit. Recunosc că întotdeauna am căutat să alung aceste visuri pentru că nu am vrut să risc să pierdem acel lucru deosebit pe care noi doi îl posedăm...

Laura zîmbi cu luciditate, apoi găsi curajul necesar ca să accepte:

– Desigur că am avut astfel de gînduri. Mi-am petrecut aproape toată viaţa explicînd celor din jur de ce noi doi eram doar prieteni şi nu... amanţi.

– Amîndoi am făcut acest lucru, Laura. Dar, eu nu-l mai pot face în continuare.

– Ce?

El îi răspunse printr-o altă întrebare.

– Care dintre noi doi crezi tu că este cel mai speriat?

Deşi întrebarea venea din alt unghi, răspunsul însă fusese întotdeauna în miezul gîndurilor ei.

– Eu, răspunse ea. Întotdeauna m-am gîndit că mă cunoşti prea bine, – adică-mi cunoşti toate lipsurile şi nu mă placi aşa cum sînt.

– Dar eu te plac aşa cum eşti, zise el. Te iubesc întru totul, Laura.

Capul îi era aplecat şi, chiar dacă el nu reuşea să-i vadă faţa, ştia că ea plînge.

– Hei, Castellano, spune adevărul. Mi-am pierdut oare cea mai bună prietenă?

Ea se uită în sus la el, cu lacrimile şiroind pe obraji, contrastînd cu zîmbetul ce-i lumina faţa.

– Sper că da, zise ea încet, pentru că întotdeauna am visat... ştii... că o să mă iubeşti ca pe o femeie. Făcu o pauză şi apoi adăugă: Aşa cum te iubesc eu.

Barney se ridică.

– Sînt treaz, Castellano. Cum te simţi?

– Sînt trează. Ştiu ce spun.

Conversaţia nu a mai continuat. Barney se duse şi o luă de mînă. Se îndreptară încet împreună spre cealaltă cameră.

Aşa, noaptea aceea puse capăt prieteniei lor platonice.

PATRUZECI ŞI OPT

În dimineața următoare Barney şi Laura încercară ei înşişi trăirea unui fenomen despre care niciodată nu bănuiseră că ar exista: simțământul de nedescris al împlinirii.

Aici, dacă nu şi în altă parte pe pământ, erau un bărbat şi o femeie care nu aveau nevoie de preot sau de judecător care să oficializeze unirea lor.

– Cum te simți, întrebă Barney.

– Fericită, într-adevăr fericită.

Aceasta era adevărata minune.

La început, ei păstrară bucuria lor în secret ca pe o comoară ce era mult prea prețioasă pentru a fi împărțită cu alții. Deoarece stagiul Laurei lua sfîrşit în luna iulie, pentru a sărbători mutarea ei la New York căzură de acord să treacă cincisprezece minute pe la judecător şi să devină respectabili, legalizîndu-şi legătura.

În timp ce coborau scările tribunalului, mînă în mînă, Laura Castellano, doctor în medicină, proaspăt numită profesor de neonatologie la Facultatea de Medicină şi Chirurgie Columbia, îi mărturisi lui Barney Livingston, doctor în medicină, profesor de psihiatrie la Facultatea de Medicină a Universității din New York:

– Lucrurile s-au întîmplat atît de repede încît n-am avut timpul necesar să-ți spun.

– Ce?

– Cînd l-am văzut anul trecut pe Luis în Mexic, el mi-a spus ceva care pur şi simplu m-a zguduit. Vreau să spun că mi s-a părut chiar o nebunie.

– Ce, ce?

– Au fost doar trei cuvinte, răspunse ea. S-a aplecat asupra mea şi mi-a şoptit: mărită-te cu Barney.

PATRUZECI ŞI NOUĂ

Seth Lazarus se temea că va înnebuni. Speriat de visurile care îl urmăreau, ajunsese să-şi petreacă aproape în întregime nopţile fără.să doarmă. Ca şi în cazul lui Macbeth, faptele sale îi „uciseseră somnul".

Se scurseseră mai bine de zece ani, de cînd îl ajutase pe Mel Gatkowicz să moară. Între timp, mai fuseseră vreo trei sau patru. Azi nici chiar el nu mai ştia cîte fantome îi dădeau tîrcoale.

Fusese doamna Carson, apoi urmase acea adolescentă, atît de grav rănită în urma unui grav accident rutier, care nu era capabilă să-şi mişte decît pleoapele şi al cărei creier funcţiona atît cît să o facă să simtă durerile.

Apoi a urmat... cine? de ce îl trădează oare memoria? Probabil că instinctul din sufletul său lupta să-i păstreze mintea întreagă. Dacă i-ar fi şters din memorie pe *toţi* ar fi fost o uitare binefăcătoare pentru alinarea conştiinţei sale.

Exceptînd cazul lui Howie, el niciodată nu acţionase numai din propria sa iniţiativă. Dacă ar fi intervenit în toate situaţiile în care ar fi văzut o viaţă redusă la nimic altceva decît o masă suferindă, ar fi ajutat *cîţi alţii?*

În toate cazurile fusese implorat, prin vorbe, circumstanţe şi forţe externe care, în cele din urmă, i-au acordat voinţa lui de a lăsa Natura cea fără de remuşcări să-şi urmeze cursul ei (şi să-l lase *pe el* să doarmă).

Întotdeauna se găseau solicitanţi înnebuniţi, familii îndurerate şi chinuite de suferinţe aproape la fel de mari ca şi acelea care-i torturau pe cei dragi lor. Dar chiar şi atunci, el se asigura că bolnavul era conştient şi consimţea s-o sfîrşească cu viaţa.

Deşi era un om foarte credincios, Seth era conştient că acum se găsea în acel moment nedefinit, mereu disputat între Dumnezeu şi Diavol.

Porunca Domnului este „Să nu ucizi".

Nu există nici o carte sfîntă care să justifice convingerea lui Seth că omul merită acelaşi respect pe care el însuşi îl acordă unui animal rănit, o moarte liniştită şi lipsită de dureri.

Judy văzuse cît de puternic îl chinuiau aceste gînduri, dar ce putea ea să facă?

Exista oare în lume un doctor care să vindece un suflet ca acesta? Ea presimțea o catastrofă. Fie că Seth va fi prins pentru că, în ciuda promisiunilor ce i le făcuse ei, ştia că el nu va rezista rugăminților altor familii torturate ori, pur şi simplu, va ceda sub apăsarea enormei sale poveri.

Seth stătea în biroul său pînă noaptea tîrziu, malaxînd gîndurile negre. Într-o seară ea veni să stea de vorbă cu el.

– Ce faci, Seth?

– Nimic. Citesc ziarele. Cred că nu sînt în stare să înțeleg vremurile, ingineria genetică cîştigă teren față de medicină. În curînd prevăd că vom fi dați la o parte ca primele automobile.

– Dar ele erau proaste, Seth, erau periculoase, indiferent de viteza cu care mergeau. Te simți şi tu în situația asta?

Privi spre ea şi spuse:

– Judy, şi tu şi eu, amîndoi ştim bine că am ajuns în starea pe care psihiatrii o numesc „doctor lezat".

Îi arătă apoi articolul pe care tocmai îl citea.

– Poftim, citeşte şi tu.

Articolul era intitulat „Vindecătorul bolnav. Crizele din viața medicilor curanți" şi era semnat de Barney Livingston, doctor în medicină.

– Nu ai fost la facultate cu el?

Seth aprobă din cap.

– Da. Era un om bun. Din acest articol am înțeles că s-a specializat ulterior în psihiatria medicilor. Dacă dai crezare statisticilor sale ajungi la axioma: „A îngriji suferinzi înseamnă alte prăbuşiri".

– Te mai frămîntă însă şi altceva, adăugă ea.

– Da. Eu...

Se opri în mijlocul frazei, ca şi cum ar fi vrut să cugete la ceea ce avea de gînd să spună. Sau mai bine zis să nu spună.

Judy se duse şi puse cu afecțiune o mînă pe umărul lui.

O voce pornită din adîncurile ființei lui, întrebă:

– Unde se va sfîrşi oare?

Ea se aşează pe birou şi i se adresă.

– Aici. Chiar aici şi acum. Vei anunța că eşti indisponibil şi vom pleca undeva departe, ca să-ți revii.

– Ce facem cu copiii?

– Este vorba de o lună şi am putea să-i spunem mamei tale să aibă grijă de ei.

– Mama, Judy? Cred că tu eşti cea care trebuie să-ți revii. Trebuie să-ți amintesc că vorbeşti despre o femeie care la fiecare dată de doisprezece ianuarie, se scoală, pregăteşte un tort şi invită prieteni imaginari să vină şi să cînte „La mulți ani, dragă Howie".

Imaginea evocată căzu ca un văl greu peste amîndoi. Deoarece ei ştiau de cînd a început întreaga poveste. Atunci cînd el şi-a „salvat" fratele, ca să-şi scutească părinţii şi pe el însuşi de a fi martorii unei agonii fără speranţă şi fără sfîrşit.

Ar fi trebuit atunci să tragă concluzia de rigoare. Pentru că fapta sa nu avusese rezultatul dorit. Pentru mama lui, încă nebună de durere, Howie era o stafie vie. Nebunia ei a constituit şi cauza decesului timpuriu al soţului său.

– Bine, Seth, zise Judy, neînduplecată. În acest caz, voi face un tîrg cu tine. Copiii vor termina şcoala în unsprezece iunie. Pe data de doisprezece vei dezbrăca halatul alb, vei pune deoparte stetoscopul şi vom pleca în călătorie pînă la Ziua Muncii.

– Şi seringa, adăugă el, îngîndurat. Nu vom lua seringa.

Ea îi luă faţa în mîinile sale şi zise:

– S-a terminat, Seth. S-a terminat chiar din acest moment. Mai lasă-i şi pe alţii să-şi manifeste mila faţă de ei, Seth. Tu ai făcut destul.

Seth însă mersese mult prea departe. În sîmbăta care trecuse, în timpul nopţii, sora Millicent Cavanagh îl văzuse îngrijind un bolnav în Spitalul Militar Lakeshore (unde el lucra o după amiază pe săptămînă). Bolnavul, sergentul Clarence T. Englund, un veteran paraplegic din cel de al doilea Război Mondial, era, după aproape treizeci de ani de spitalizare pentru rănile sale, condamnat să moară încet, din cauza unui cancer osos.

Millie fusese cea care găsise pacientul mort la o vizită obişnuită pentru controlul stării bolnavului. A doua zi dimineaţă certificatul de deces menţiona drept cauză un stop cardiac, ca urmare a sechelelor multor boli suferite de către pacient.

În sinea ei era de părere că pe acest certificat trebuia să scrie „omor premeditat".

În decursul celor optsprezece ani, de cînd lucra la Spitalul Veteranilor Armatei, se ataşase mult de „bătrînul Clarence T.", cum îi ziceau toţi. Ceea ce admirase probabil foarte mult la el fusese permanentul său curaj de a îndura, – şi chiar reuşind din cînd în cînd să mai şi zîmbească în ciuda durerilor.

Cu toate că analgezicele ajunseseră să-i tulbure mintea, fără să-i liniştească şi suferinţa, cu o noapte înainte îi spusese ceva foarte frumos şi ea putea să-şi reamintească aproape cuvînt cu cuvînt totul.

– Cînd voi pleca în Paradis, Millie, şi tot acest chin va lua sfîrşit, voi sta şi te voi aştepta şi vom trăi împreună în veşnicie.

Apoi îşi reamintea cum spunea:

– Îl voi vedea cît de curînd pe Sfîntul Petru şi-l voi ruga să ne facă rost de un norişor special pentru noi doi.

Clarence a murit două zile mai tîrziu.

Din dragoste pentru el, zicea ea, era fericită că luase sfîrşit suferința lui pe acest pămînt.

Ea îl auzise deseori tîrguindu-se cu medicii – cu fiecare nou venit la patul lui să-l consulte – să-l ajute să moară.

Jelindu-l, Millie bănuia că el în sfîrşit găsise un doctor care-l ajutase să-şi îndeplinească gîndul său necreştinesc de a se sinucide de fapt.

Probabil că moartea lui Clarence Englund nu ar fi avut un ecou atît de mare dacă n-ar fi avut loc cu un an înaintea începerii alegerilor.

Chiar şi de ziua sărbătorii „Thanksgiving", pe care întotdeauna Millie o petrecea împreună cu părinții şi frații săi, ea continuă să rămînă pe gînduri, preocupată mereu de acelaşi lucru. Fratele său mai tînăr, Jack, o luă deoparte şi o întrebă dacă are cumva necazuri.

Ea profită de ocazie şi încercă să-şi împărtăşească neliniştea care o apăsa, mai cu seamă că Jack era avocat.

Acesta rămase uimit de cele auzite şi, fără ca ea să înțeleagă de ce, deveni chiar foarte interesat.

– Millie, nu vrei să vii şi să povesteşti toate acestea partenerului meu mai în vîrstă de la firma mea?

Ea ezită. Mai avea doar cîțiva ani pînă la pensie şi n-ar fi vrut să aibă complicații.

– Te rog, nu vreau să mă amestec, răspunse ea iritată.

– Hei, ascultă, îți garantez că numele tău nu va apărea absolut *deloc.* Doar povesteşti domnului Walters tot ce mi-ai povestit mie şi cu asta s-a terminat. Noi vom prelua problema şi vom merge mai departe.

– Ce vrei să spui prin problemă? întrebă ea, neliniştită.

– Nu e nimic. De ce-ți faci griji? Şi apoi, îmi vei face *mie* un real şi mare serviciu.

Edmund Walters, partenerul său de firmă, era procuror general al statului Illinois şi nu făcea nici un secret din ambițiile sale politice. Unul din locurile de senator devenise vacant şi Ed se gîndea în modul cel mai serios să pună mîna pe el. Şi guvernatorul îşi dorea acest loc. Dar Edmund avea mai mulți bani pe cînd guvernatorul avea un avantaj în plus, prin poziția pe care o deținea.

Lui Walters îi trebuia o cauză celebră, cum ar fi fost un caz controversat care să atragă cît mai mult atenția. Orice lucru care l-ar fi scos în evidență şi l-ar fi adus pe ecranele televizoarelor era binevenit pentru că ar fi făcut ca numele lui să se găsească pe buzele tuturor.

Aşa s-a întîmplat că a doua zi era într-o luni, cînd tînărul Cavanagh veni să-l vadă la birou. Edmund Walters ştiu că pusese mîna pe caleaşca fermecată care-l putea duce la Washington.

– Mulţumesc, Jack, nu voi uita acest lucru. De fapt aş vrea să rămîi aici şi să mă ajuţi să studiem şi să formulăm cazul.

– Dar, domnule Walters, încă nu putem vorbi de un caz.

Procurorul general îl ţintui cu degetul pe Jack, zicîndu-i:

– Atunci o să mă ajuţi să creez unul.

Se întîlniră din nou la ora patru după amiază. Jack deja avea unele informaţii care puteau să-l încurajeze în intenţiile sale pe procurorul general.

Spitalele veteranilor de război, din punct de vedere legal erau în grija guvernului federal al Statelor Unite, rezulta că FBI-ul putea fi chemat să facă investigaţii şi să urmărească presupusul medic criminal.

– Sînt veşti bune, Jack, zise Walters, rînjind. Trebuie să luăm legătura cu FBI.

– Deja am luat-o, zise Cavanagh cu satisfacţie. Este de acord să vă vedeţi mîine dimineaţă la ora opt, dacă nu vi se pare prea devreme.

– Este chiar foarte bine. Nu trebuie să-ţi spun eu că cine se scoală devreme departe ajunge.

Se întîlniră să ia micul dejun într-un restaurant lîngă primărie.

Walters se gîndi că, deocamdată, cel mai bine ar fi să nu atragă atenţia guvernatorului. *El* era procuror general şi, după toate regulile, cazul acesta îi revenea lui. Chiar printre clienţii foarte diverşi ai restaurantului, omul FBI-ului arăta exact ca un om de la FBI. Mai bine zis, arăta ca unul care-şi dădea toată silinţa să treacă neobservat. Se numea J. P. Sullivan şi oficial avea funcţia de agent special. Îi făcea plăcere să-şi spună că este „un luptător irlandez".

Din punct de vedere moral, Sullivan era indignat de ceea ce auzise. Nu numai că aceasta constituia o crimă, dar era în contradicţie cu principiile sale. Nimeni nu avea dreptul sa decidă privitor la viaţa şi moartea unui om. Acest drept suprem îi aparţine doar lui Dumnezeu.

– Puteţi să contaţi pe FBI, domnule Walters. După cum ne spunea ultimul nostru şef, „omul pe care-l urmărim, totdeauna cade în mîna noastră".

Amîndoi fură de acord că deocamdată nu exista nici o dovadă acuzatoare împotriva doctorului Lazarus cu privire la ceea ce acesta i-ar fi putut face lui Clarence T. Era cert faptul că

tipul mai procedase aşa şi altă dată şi era logic că va încerca şi pe viitor.

Sullivan urma să-l țină permanent sub observație pe Seth. Va aduce agenți specialişti în calculatoare pentru a urmări toate înregistrările de la spitalele din districtul Cook.

– Dar acest lucru ar putea dura ani de zile, se plînse Walters. Iar el avea nevoie rapid de nişte dovezi pentru a putea deschide un proces.

– În asta constă cheia, domnule, răspunse agentul. Aceste informații care altă dată ne costau atîta timp şi muncă, acum cu calculatoarele le obținem în cîteva minute. Trebuie să ne bazăm pe ele pentru a ne procura ceva dovezi.

– Nu ştiu cum să vă conving de faptul că timpul este esențial în această chestiune, îl grăbi Walters. Nu voi avea somn pînă ce acest „doctor al morții" nu va ajunge la răcoare.

– Ha, zise Sullivan, este foarte bine zis „doctorul morții", – chiar aşa vom codifica acest caz. Se ridică în picioare.

– Perfect domnule, pornim la treabă.

Procurorul general îi întinse mîna.

– Avînd în vedere interesul nostru comun, cred că ar fi bine ca întîlnirile noastre să aibă loc aici. Este suficient să transmiteți un mesaj la biroul meu, spunînd că vreți să beți o ceaşcă de cafea.

– Perfect domnule, replică Sullivan şi dispăru.

Walters, rămas în picioare cîteva clipe, continuă să întrețină focul ambițiilor sale.

Dorința sa era ca „doctorul morții" să fie adus în boxa acuzaților. Informația obținută de FBI cu ajutorul calculatorului nu conducea la ceva clar. Dar ea confirmă că, în cazul a trei decese similare la spitalul Universitar, Seth fusese pe aproape şi intra pe lista suspecților.

Mai era şi aspectul deloc neglijabil că, în perioada de vacanță, vara, Seth fiind plecat din spital, nu avusese loc nici un astfel de deces din „milă".

– E al nostru, exclamă Sullivan, lovind cu palma peste plicul aşezat pe masa de restaurant.

– Putem să-l chemăm la interogatoriu? întrebă Walters grăbit.

– Nu-i posibil, domnule. Aceste dovezi sînt bune pentru noi doi, dar nu sînt suficiente pentru a-l încrimina. Nu este de ajuns să-l prezentăm cu seringă şi alte scule medicale, ci avem nevoie de un caz perfect, adică să-l prindem asupra faptului.

– Îl țineți sub observație?

– Zi şi noapte, zise Sullivan. Ştim orice mişcare pe care o face. Avem înregistrat întregul său trecut. Am adus şi un specialist în patologie de la Washington pentru ca să analizeze

dosarele celor decedați, în ideea că s-ar putea găsi ceva. Pînă în prezent, toate autopsiile au arătat că decesele au fost naturale. După cum se vede, nu avem nimic sigur dacă nu-l prindem asupra faptului.

– Pentru ce dracu' se aşteaptă atîta? Băieții din Birou nu pot face nimic?

– Da şi nu. Ar putea fi foarte riscant...

– Ce, omule, ce? îl presă el.

– Putem să-i întindem o capcană. Adică să găsim şi să ne înțelegem cu o rudă a unui astfel de bolnav grav, care doreşte foarte mult să moară. Este un procedeu utilizat şi care de obicei dă rezultate foarte bune.

– Vrei să spui că acesta nu este un caz izolat? Mai există şi alte locuri în țară unde au loc asemenea fapte?

Agentul aprobă din cap.

– Există o mulțime de astfel de medici, care se aşează în locul lui Dumnezeu, domnule. Sincer vă spun că, dacă aş putea, i-aş spînzura pe toți. Acesta-i şi motivul pentru care mă zbat atîta să-l pun la zid pe acest ticălos.

– Atunci, pentru ce nu-ți pui în aplicare planul?

– Există un mare risc. Am mai avut un caz asemănător şi apărarea a reuşit să convingă membrii juriului că a fost o capcană a poliției şi tipul a fost achitat. După care adăugă, în şoaptă: Acum, fie vorba între noi, cam asta a şi fost.

– Uite ce e, Sullivan, voi ocupați-vă de individ, că de cei doisprezece membri ai juriului mă ocup eu.

Agentul ridică din umeri.

– Bine, domnule, după cum simt eu, va trebui să mai aşteptăm. Un om de felul acesta nu se poate abține să nu repete crima. Dar dacă vreți, putem să-l „ispitim".

Cei doi bărbați se ridicară şi-şi strînseră mîinile.

– Un lucru, domnule Walters, continuă agentul.

– Da?

– Cred că ar fi mai bine să nu ne mai vedem şi nici să nu mai comunicăm între noi, pînă ce... nu vom avea dovada.

Acum capcana pentru doctorul Seth Lazarus era pregătită.

Madeline Hanson, agent special, era printre primele femei angajate în FBI. Începînd din 1972, îşi folosise talentul ei actoricesc de cîte ori era solicitată. Bineînțeles că majoritatea misiunilor sale aveau ca scop seducerea unor bărbați la recepții şi, în ciuda pericolului ce-l prezentau, ele ajunseseră totuşi s-o plictisească. În cele din urmă, i se propuse acestă misiune de provocator, odată cu promisiunea unei avansări în grad în ierarhia FBI.

Îşi petrecu trei zile într-un hotel din centrul oraşului Chicago, unde fu instruită de.experţi medicali şi psihologi.

Agenţii studiaseră deja fişele medicale ale bolnavilor muribunzi din Spitalul Veteranilor de Război din Lakeshore şi găsiseră un candidat, care fără să ştie sau mai bine zis, în mod inconştient, ar fi putut juca rolul de soţ pentru ea.

La citirea dosarului Căpitanului Frank Campos, ea se cutremură. El călcase pe o mină terestră în Vietnam, îşi pierduse un picior şi un braţ, orbise şi parţial rămăsese surd. O ureche îşi păstrase acuitatea optzeci la sută, iar cu cealaltă nu auzea deloc. Dar ceea ce îl chinuia cel mai mult era o schijă care rămăsese înfiptă în şira spinării. Era inoperabilă, iar durerea era insuportabilă, în ciuda demerolului, a morfinei şi a altor analgezice care i se administrau şi care, cu timpul, îşi pierduseră puterea de a-l calma.

Îi rugase pe medici să-i dea cocaină sau heroină, cu care se obişnuise deja în Vietnam şi care credea el cu disperare că ar putea să-i aline suferinţele. Doctorii însă nu călcau legea. Şi astfel, acest erou, rănit al celui mai lipsit de eroism război din istoria Americii, era condamnat la o suferinţă perpetuă în agonia sa.

O dată, cînd a fost adus pe terasă ca să ia puţin soare, Frank şi-a adunat întreaga putere pe care a mai găsit-o în el şi a încercat să se ridice singur din cărucior şi să se lase să alunece peste balustradă. Numai vigilenţa unei surori l-a salvat de la moarte.

În dosar mai era înregistrat un incident ce avusese loc în ajunul Crăciunului anterior, cînd Hector, fratele mai mic al lui Campos, venise la spital să-şi vadă fratele, cu un revolver mic în buzunar, hotărît să-i îndeplinească rugămintea, adică să pună capăt suferinţelor sale de neimaginat.

Ironia a făcut ca mîna să-i tremure atît de mult încît cele două gloanţe trase de el să treacă la cîţiva milimetri de capul fratelui său, iar infirmierii l-au împiedicat să mai tragă altele. Nu a fost trimis în judecată, întrucît un psihiatru de la poliţie a stabilit că el nu se afla în deplinătatea facultăţilor sale mintale. În schimb, a fost trimis şase luni de zile într-un institut pentru a sta sub observaţie.

– Doamne, remarcă Madeline, simţind cum i se zbate stomacul, avem de gînd să-l ispitim pe „doctorul morţii“ să-l omoare pe acest nenorocit?

– Sigur că nu, Lainie. Noi nu o să aşteptăm să-l omoare.

Ea zîmbi şi zise sarcastic:

– Hai, spuneţi-mi despre ce este vorba, băieţi.

Agentul Sullivan trimise micul grup înapoi la treabă.

– Bine, zise el după o oră, îți este clar totul, Madeline? Eşti convinsă că ai reținut perfect toate amănuntele vieții căpitanului Campos?

Ea se încruntă:

– Băieți, ceva nu este în regulă. Dacă acest doctor este numai pe jumătate deştept pe cît sînteți voi, atunci niciodată n-o să-nghită figura cu „soția îndurerată". Adică, bietul nenorocit se află în spital de aproape opt ani. Eu oare, ca soție, unde am fost în tot acest timp?

Sullivan se îmbujoră la față:

– Ai o idee mai bună?

– Nu, îl contrazise ea. Încerc numai să par şi eu deşteaptă. Ai nevoie de cineva care într-adevăr să joace rolul unei rude suferinde. Mă gîndesc că fratele lui a încercat deja să-l omoare. *El* o să-l convingă, într-adevăr, pe acest doctor al morții.

Psihologul fu şi el de acord cu părerea lui Madeline.

– Cred că are dreptate. Dacă am reuşi să-l convingem într-un fel pe individ să-i ceară lui Lazarus să-l salveze pe frate-său de la chinuri, ar fi fără fisură.

– Şi, continuă ea, nici curtea n-ar mai putea zice că a fost la mijloc o înscenare a poliției.

Agentul Sullivan se convinse.

– Hei, Madeline, eşti foarte isteață. Acum mă gîndesc să joci rolul unei surori – şi în acest fel să ajungi să-l cunoşti pe acest doctor...

– Aşa te vreau, dragule, cu asta o să-l punem la punct pe bunul samaritean.

Seth îşi termină vizitele din programul său la Spitalul Militar şi mai bifă, în mintea sa, încă o zi de joi din calendar; mai erau trei luni şi, în sfîrşit, va fi liber. Împreună cu Judy şi cu copiii vor traversa țara şi vor merge să vadă Yellowstone, Yosemite şi Disneyland. Vor uita de spital, dureri şi povara păcatelor.

În timp ce se îndrepta spre automobilul său, un bărbat mărunt şi negricios se apropie de el.

– Doctorul Lazarus? Avea un uşor accent spaniol.

– Da.

– Sînt Hector Campos. Fratele meu Francisco – i se spune Frank – este pacient al acestui spital.

– Cred că nu este bolnavul meu, replică Seth.

– Se găseşte la un alt etaj, nu la cel unde lucrați dumneavoastră. V-am aşteptat ca să vă rog să-l luați în grija dumneavoastră.

– Îmi pare rău, domnule, replică Seth. Eu am aici program redus şi sînt convins de altfel că fratele dumitale este bine îngrijit.

– Vă rog, doctore, îl imploră Hector, pentru numele lui Dumnezeu, vă rog să-i citiţi măcar dosarul. Zicînd acestea îşi descheie cămaşa şi scoase la iveală un plic pe care-l puse în mîinile lui Seth.

– De ce tocmai *eu* trebuie să citesc acest dosar, domnule Campos? întrebă Seth, ridicîndu-şi privirea.

Omul dispăruse, lăsîndu-l pe Seth încremenit, cu plicul în mînă. Era îngrozit.

Seth se strădui să citească documentele medicale fără să se lase pradă emoţiei. Era ferm hotărît să nu se lase pradă emoţiei. Era ferm hotărît să nu se lase copleşit de milă. Găsi locul unde se menţiona întîmplarea cu fratele ofiţerului, care încercase cu disperare de a pune capăt suferinţelor insuportabile ale lui Frank. Deduse din ceea ce citea că făcuse acest gest fiind înnebunit de mîhnire.

Tocmai atunci intră Judy în biroul său îmbrăcată în halatul de casă şi se aşeză pe canapea.

– Sînt aici, Seth, spuse ea încet. Şi nu plec pînă ce nu-mi vei povesti despre ce este vorba. Ştiu ce ai acolo în mînă şi te întreb ce ai de gînd să faci? Am stabilit o dată că s-a terminat, dar văd că tu continui. Mă întreb dacă vom reuşi să ne oprim vreodată?

– Nu e vorba de „noi", răspunse el cu stoicism. Responsabilitatea este a mea.

– Îmi pare rău, Seth, îl contrazise ea. Eu împart viaţa cu tine şi întreaga vină, totodată.

– Doar *sentimentul* de vinovăţie, o corectă el.

– Cel puţin, hai să discutăm.

El îi făcu o scurtă prezentare a îngrozitoarelor mutilări ale căpitanului Campos.

– Oh, Doamne, răspunse ea. De ce nu l-au lăsat mai bine să moară pe cîmpul de luptă? Tot ea însă conchise cu o amară ironie: Presupun că ar fi mărit numărul victimelor de război ale Statelor Unite. Acum acest om nenorocit se află acolo şi inima lui bate ca un ceas care nu măsoară nimic.

– Vreau s-o fac, zise Seth calm. Pentru amîndoi fraţii. Asta nu-mi va păta mai mult mîinile de sînge decît pînă acum.

– Dar, Seth, în Spitalul Armatei este mult mai periculos. Tu lucrezi doar o zi pe săptămînă. Dacă vor începe cercetările, vor putea să-şi dea seama că moartea a survenit în timp ce te aflai acolo.

– M-am gîndit şi eu la asta, zise el. Voi găsi un motiv plauzibil, pentru ca să revin după cină. Locul acela este total pustiu seara. Nu se aseamănă situaţia cu cea din spitalul nostru, unde vizitatorii mişună peste tot. Mai degrabă seamănă cu casa fantomelor celor pe care nimeni nu vrea să-i vadă.

– Seth, nu trebuie. Tu eşti... Nu te simţi bine. Nu eşti în stare să...

– Vrei să spui că sînt nebun? o întrerupse el, ridicînd tonul, lucru necaracteristic pentru el. Desigur că sînt nebun. Ucid, de atunci, de cînd cu fratele meu Howie, de cînd...

– Dar toate au fost fapte care au pornit dintr-un sentiment de milă, protestă ea.

– Milă, murmură el sumbru. Mă întreb dacă *eu voi* ajunge vreodată să mă bucur de mila lui Dumnezeu pentru ceea ce am făcut.

Tăcură amîndoi. Se scurse un minut, apoi un sfert de oră. Încet, încet, îl observă cum se întinde pe spate în fotoliul său şi adoarme. Ea stinse lumina şi se încolăci pe canapea pentru a rămîne aproape de el.

Decizia era luată. Nu-i va spune nimic lui Judy. Va găsi un motiv să facă un drum acolo, într-o zi diferită de joi, aşa că nu va trebui să-i spună. Dar întîi era necesar să-l vadă pe acel biet estropiat Frank Campos.

La terminarea vizitei de joi a bolnavilor lui, îşi luă la revedere şi, în loc să coboare cu liftul, urcă scara la etajul cinci. Fu destul de dificil să-l găsească pe cel care fusese căpitan în infanteria marină. Toţi din această secţie erau mutilaţi şi izolaţi de societate, deoarece nimeni nu dorea să-şi mai reamintească despre ororile din Vietnam.

Nici în zilele cînd lucrase la anatomie patologică nu văzuse asemenea răni înspăimîntătoare, asemenea ulceraţii, asemenea desfigurări triste ale fiinţei umane.

În cele din urmă îl găsi. Ridică plăcuţa ce atîrna la capul patului şi citi: „Campos, Francisco R, căpitan, infanteria marină a Statelor Unite".

Din însemnările menţionate, rezulta că putea să audă şi să vorbească destul de greu, aşa că Seth îl întrebă:

– Căpitanul Campos?

– Hîm? gemu figura bandajată.

– Mă înţelegi cînd îţi vorbesc, Frank?

Primi răspunsul printr-un geamăt, care vroia să fie afirmativ.

– Ai dureri mari?

De data aceasta răspunsul fu o serie de gemete de durere, care nu mai aveau nevoie de vreo altă explicaţie.

– Căpitane, doreşti uneori să se termine cu toate aceste chinuri? Vreau să spun, ca să se termine totul şi să mori?

Se auzi un geamăt, într-un fel, ce nu putea fi interpretat decît ca o implorare.

– Înțeleg, răspunse Seth blînd. Mă voi întoarce din nou cît de curînd ca să te văd.

Înainte de a pleca, Seth auzi o bolborosire din partea mutilatului, ce părea să spună: „Îți mulțumesc Doamne, îți mulțumesc".

În timpul în care vorbise cu Frank, Seth zărise semnele de dragoste ale familiei lui, aşezate pe micuța măsuță, alături de patul bolnavului. Era un crucifix, precum şi nişte flori de la Hector.

Dar ceea ce nu văzuse el era microfonul instalat acolo de agentul Sullivan.

Substanța la care se gîndise era morfina, fiindcă nu era detectabilă. Strategia sa era simplă şi eficientă. Va veni imediat după cină, cînd tăvile şi vesela făceau suficient zgomot, cu două ore mai înainte de a se începe vizita obişnuită pentru verificarea stării bolnavilor.

Seth îşi parcă maşina, îți îmbrăcă halatul alb şi cu seringa plină în buzunar, urcă scările la etajul cinci, îndreptîndu-se fără să atragă atenția spre patul căpitanului Campos. Acesta părea că se odihneşte liniştit şi împăcat.

Ar putea s-o facă chiar acum şi Frank să nu se mai trezească niciodată în chinuri. De fapt, deja stătuse cu el de vorbă şi, practic, avea consimțămîntul său.

„Haide, Seth şi termină o dată", îşi zise el. „Trage draperia din jurul patului, injectează-l şi pleacă".

Numai că el avea protocolul lui. Avea codul său de etică.

– Căpitane Campos, mă auzi? începu el. Sînt doctor Lazarus. Am venit să te ajut şi să-ți alin durerile. Am venit să te ajut să adormi pentru totdeauna. Dacă eşti de acord, îți voi face o mică injecție, care va pune capăt tuturor suferințelor.

Aşteptă un răspuns, dar acesta nu veni. Se apropie mai mult de militarul mutilat. Omul nici nu respira. „Iisuse, era *mort*". Seth fu prea şocat ca să reuşească să plece imediat. Deodată, draperia care izola patul căpitanului Campos se dădu în lături şi Seth se trezi înconjurat de un grup de oameni îmbrăcați toți în aceeaşi costumație lugubră de culoare cenuşiu închis.

Unul dintre ei îşi prezentă legitimația şi se prezentă.

– Sullivan de la FBI. Sînteți arestat pentru asasinarea acestui militar.

CINCIZECI

„FBI pune mîna pe doctorul morții"

Titlurile țipătoare ale ziarelor stîrniră isteria mulțimii, o adevărată nebunie în care Seth Lazarus fu prins ca într-un vîrtej. Ziariştii cinici exploatau la maxim paranoia uşor de dezlănțuit cu titluri ca: *Medicul meu are putere de viață şi de moarte în mîinile sale... Dacă, dintr-un motiv oarecare, nu mă simpatizează, ar putea să mă ucidă fără să fie pedepsit...*

Ştirile că acest răufăcător de doctor Lazarus acționase depăşind orice fantezie au reuşit să facă din Seth un obiect al urii şi al fricii, stîrnind indignare şi resentiment.

Mai mult decît orice, stîrnea curiozitatea.

Pentru Judy, fiecare nouă zi însemna începutul unui nou coşmar. Era aproape imposibil să mai trimită copiii la şcoală pentru că se iveau mereu şi pretutindeni fotografi, de care nu reuşea să scape. I se părea că întreaga omenire vorbeşte despre soțul ei, tatăl copiilor, şi despre ceea ce a făcut el.

Pentru majoritatea formată din oameni zgomotoşi, Seth era un monstru. Ajunseseră să se teamă de faptul că, mergînd într-un spital, s-ar putea expune unuia de teapa lui. Foarte mulți o sunau pe Judy şi o amenințau în mod obscen şi oribil.

Erau şi dintre aceia care nu îndrăzneau să vorbească într-o astfel de atmosferă încinsă, care-l considerau pe Seth un bărbat curajos, un adevărat erou.

Cazul său judiciar se punea pe rol aproape în toate casele din America. Soții îşi întrebau soțiile: „Dacă m-aş afla în nişte chinuri îngrozitoare, tu ai cere unui doctor ca acesta să mă omoare?"

Alții îşi puneau întrebarea: oare cît de mulți doctori ai morții erau încă ascunşi şi nedescoperiți? Şi oare cît de mulți bolnavi, în afara căpitanului Campos au fost ucişi de doctorul din Chicago?

La editorii de ziare, soseau avalanşe de scrisori. Liniile de demarcație erau clare: „Dreptul la Viață contra Dreptului la Moarte". Se desfăşura campionatul moralei.

Existau şi oameni care mergeau la biserică şi se rugau pentru mîntuirea lui Seth.

Erau cazuri, cum era cel al familiei Carson, a căror mamă, mulțumită lui, fusese scutită de chinuri. Dar singurul lucru pe care-l puteau face era doar să se roage. Dacă ar fi venit să depună mărturie în favoarea lui Seth nu ar fi făcut decît să adauge un plus la gravitatea acuzațiilor ce i se aduceau.

Unele familii erau de-a dreptul alarmate în privința securității lor. Dacă, de exemplu, doctorul era un tip răzbunător şi divulga nume? În acest caz ar fi fost considerați drept complici?

Nebunia care se instalase în jurul familiei Lazarus transformase fiecare zi într-un circ macabru în care procurorul general Walters era şef de ring. Figura acestuia devenea tot mai celebră. Întotdeauna găsea să acorde presei cîteva minute din prețiosul său timp liber.

Nici agentul Sullivan nu era omul care să rămînă deoparte. Ca agent special, deci o personalitate în cadrul FBI-ului, se lăsa fotografiat şi intervievat. Dovedi că are o imaginație bogată. Acorda întotdeauna mare atenție termenilor „pretins", „presupus" şi altora de felul acestora. Zîmbind cu viclenie, răspundea: „Nu pot face nici un comentariu asupra acestei probleme, pentru moment" şi astfel dădea impresia că răspunde reporterilor, dar fără să rişte să se implice.

Toate acestea se întîmplau dincolo de pereții închisorii unde acuzatul era acum deținut. Întrucît procurorul fusese atît de convingător şi reuşise să-l declare „un criminal foarte periculos pentru populație", judecătorul îi refuzase lui Seth eliberarea pe cauțiune.

Din clipa arestării sale, Seth fusese cuprins de spaimă şi starea aceasta se accentua cu fiecare zi ce se scurgea. Agenții FBI simțeau o adevărată plăcere în a-l chinui. Recurgeau, în acest scop, la mici şicane, cum era de exemplu, să tragă cu putere de cătuşele lui, să-l împingă cu bruschețe în maşină şi alte drăgălăşenii de acest fel.

Dar cea mai insuportabilă nu era durerea fizică, ci umilirea la care era supus. Funcționarii poliției şi oamenii FBI-ului rîdeau de el în permanență, cu fraze de felul: „Cine o să-ți fie avocat, Jack Spintecătorul?"

De fapt, nici nu avea un avocat. Venise la el, într-adevăr, acel băiat drăguț, Murray, cu care fusese coleg la liceu şi care-l ajuta la formalitățile de plătire a impozitelor şi dăduse în judecată pe cineva care-i accidentase maşina. Pentru Murray, însă, era clar că acest caz îl depăşea.

– Regret, Seth, zise el, dar am să-ți fac rost de un avocat excelent. Voi apela la prietenii mei din New York să-mi spună care este cel mai bun avocat...

Seth stătea nemişcat ore întregi în celula lui, neştiind ce să facă. Aştepta cu mare nerăbdare vizita zilnică a lui Judy. Ea era pentru el speranța şi sîmburele de rațiune care îl ținea să nu înnebunească.

– Am trimis copiii la Naomi, în Indianapolis, raportă Judy. A spus să stăm liniştiți, ea va avea grijă de ei, cît timp va fi necesar. Întotdeauna ți-am spus că sora mea este o fată bună.

El dădu din cap, apoi murmură:

– Doamne, pentru ce mă aflu eu aici? Pentru ce sînt persecutat? Aceşti oameni n-au nici un fel de milă?

„Nu", gîndi Judy în sine, „mila s-a împărțit în mod inegal în lume. Tu ai avut prea multă, iar ei prea puțină."

– Ce se întîmplă cu avocatul? întrebă el.

– Murray face tot ce poate. El susține că ne trebuie cineva care să fie suficient de puternic, să reziste procurorului general la proces. Walters este un tip al dracului de isteț şi are ambiții politice. Murray spune că ne trebuie un Perry Mason sau Mark Sylbert.

– Sylbert? renumitul campion al cauzelor pierdute? Este cazul meu chiar un caz pierdut? Oricum, cred că nu avem posibilități să-l plătim.

– Nu avea nici o grijă. Am să vînd casa, Seth... chiar orice, ca să te ajut.

– Oh, te rog, gemu el, ținîndu-şi capul în mîini. Scoteți-mă odată de aici.

Îl cuprinse în brațe. Întotdeauna fusese un om slăbuț dar acum părea fragil de tot, – atît fizic, cît şi psihic. Judy se hotărî pe loc să meargă la biroul lui Sylbert şi să insiste pînă ce avocatul va consimți s-o primească.

A fost cel mai scurt asediu din istorie. Din clipa în care secretara anunță noul client care venise fără să fie programat, domnul Sylbert porunci ca Judy să fie imediat condusă în biroul său.

Pentru prima dată într-o săptămînă, ea simți că ar putea să întîlnească un prieten în această lume sălbatică şi rea.

În timp ce secretara o conducea de-a lungul culoarului, îi spuse confidențial:

– Vă rog să nu vă surprindă cumva zgomotul pe care-l veți auzi în vocea domnului Sylbert, pentru că dînsul tocmai a suportat o operație.

– Ce fel de operație? întrebă Judy.

– Se numeşte, laringoctomie. Este o...

– Cunosc, răspunse fosta asistentă medicală Judy, i-au extirpat coardele vocale.

Secretara încuviință din cap.

– A dat dovadă de un mare curaj. Zilnic vine un specialist în domeniul vorbirii şi-l ajută să învețe cum să folosească un aparat electronic pe care i l-au implantat în gît, aşa că el trebuie acum să învețe să vorbească din nou. Sună încă puțin cam... nu ştiu cum să spun... ca şi cînd ar vorbi o fantomă. Trebuie numai să vă obişnuiți.

„Eu mă voi obişnui", gîndi Judy, „dar juriul?"

Cu toate că fusese avertizată, Judy nu-şi putu stăpîni totuşi o stare de şoc, cînd îl auzi pentru prima oară pe avocatul cu părul alb, cum se serveşte de maşinăria sa.

– Bună, doamnă Lazarus. Luați loc.

Nu era numai un sunet metalic, pornit dintr-un mic difuzor, ci era o voce care părea să vină din fundul unei fîntîni adînci.

– Sînt convins că secretara mea v-a explicat motivul pentru care nu mai pot cînta la Opera Metropolitan, glumi el, scotînd cu dificultate fiecare cuvînt. Deocamdată nu voi vorbi mult în curtea cu juraţi, pînă ce nu voi stăpîni această drăcie. Dar se găsesc destui băieți capabili în biroul meu, care se pot descurca de minune în acest proces. Sînt bucuros că ați venit la mine. Din cele citite în presă, am constatat că există interesele unor grupuri puternic preocupate să transforme cazul soțului dumneavoastră într-un proces-spectacol. Acest lucru îl pune într-o postură foarte periculoasă pe soțul dumneavoastră.

Judy gîndi: *„Are de gînd să preia cazul.* Chiar dacă nu poate vorbi, oricum, la operație nu i-au scos şi creierul". Imediat însă ea îşi dădu seama că nu pusese a doua întrebare importantă.

– Domnule Sylbert, Seth cîştigă destul de bine, dar nu sîntem nişte oameni bogați.

Avocatul o întrerupse cu o fluturare a mîinii şi spuse cu acele tonuri răguşite:

– Nu vă faceți probleme, în privința taxei, doamnă Lazarus. Sîntem o firmă care prețuieşte mai mult legea decît onorariul. Chiar îi plătim pe clienții care susțin cruciada noastră morală. De exemplu, tocmai am cîştigat un caz uriaş, împotriva trustului farmaceutic „Eagle" pentru că au scăpat din vedere să facă precizarea că, administrarea Saranacului pentru grețuri în timpul sarcinii la femei, poate provoca malformații la copii.

– Da, am citit despre aceasta, remarcă Judy, a fost într-adevăr o realizare minunată.

– Colegul care a pledat în acest caz este cel mai nimerit pentru a prelua cazul dumneavoastră. Este un băiat excepțional, care şi-a luat diploma în drept în numai doi ani de zile. Este un martor de specialitate în acțiunile judecătoreşti importante ce se referă la delictele medicale. Bineînțeles, vom pregăti cazul împreună. Permiteți-mi să-l invit aici pentru a nu fi nevoie să povestiți de două ori.

Deschise microfonul şi zise:

– Vrei, te rog, să-l inviți aici pe doctor?

Judy fu intrigată:

– Ați spus doctor?

Sylbert aprobă cu capul:

– Da, este doctor *şi* avocat. Dacă ați şti ce grozav a fost cînd a condus interogarea martorilor de specialitate din cazul Eagle, – i-a făcut să se simtă ca nişte şcolari care abia învățaseră primele lecții de chimie. De fapt, imediat ce a început să pulverizeze adversarul, „Eagle" a ridicat mîinile în sus şi s-a predat.

În acel moment îşi făcu apariția Bennett Landsmann.

– Bună, o salută el pe Judy, întinzîndu-i mîna. Sînt fericit că ai venit la noi. În parte, pentru că toată treaba asta blestemată este un fotbal politic şi, în parte, pentru că soțul dumitale mi-a fost coleg la Facultatea de Medicină.

– Îți dai seama, Ben, interveni Sylbert cu un ton glumeț, că acest lucru poate fi folosit împotriva ta.

Bennett zîmbi plin de încredere.

– Mark, de cîte ori îmi arăt fața mea neagră în tribunal, ştiu că există deja resentimente față de mine din partea juriului. Dar, în mod obişnuit reuşesc să mă descurc.

Întorcîndu-se spre Judy, zise:

– Doamnă Lazarus, puteți să ne povestiți totul, de la început pînă la sfîrşit?

După numai douăzeci de minute, Bennett era în culmea indignării. Reuşi s-o asigure pe Judy că au existat deja mai multe cazuri în care aşa-numiții „ucigaşi din milă" au fost dezvinovățiți de către juriu, atunci cînd acesta era făcut să înțeleagă condițiile speciale, – de obicei o solicitare unanimă din partea familiei, de a curma suferințele bolnavului.

Trebuia să se țină seama că Walters folosea acest proces ca pe o rampă de lansare şi că deci nu va fi uşor.

Prima urgență era eliberarea lui Seth pe cauțiune.

Spre satisfacția soților Lazarus, Bennett a pledat cu mare succes, iar Seth a fost eliberat – temporar – pentru o cauțiune de o sută de mii de dolari, achitați de către firma lui Ben.

Ben îi sfătui pe Seth şi Judy că este în interesul asigurării persoanelor şi a liniştii lor să locuiască undeva la un hotel, ca anonimi.

Şi soţii Lazarus căzură de acord.

– Aveţi grijă şi hrăniţi-l, îi spuse Bennett lui Judy. Mîncarea din închisoare nu i-a priit.

Cu toate că era destul de slăbit, ca urmare a şocului încarcerării, Seth se duse şi-l luă de braţ pe Bennett, zicînd:

– Nu voi uita asta niciodată, Ben. Noi ne-am cunoscut destul de puţin în facultate şi, cu toate astea, tu îţi expui reputaţia pentru apărarea mea.

– Nu, îl contrazise Bennett. Eu nu fac aceasta numai pentru tine, ci şi pentru pacienţii pe care tu i-ai ajutat. Dumnezeu ştie că aş putea înşira destule cazuri, în care chirurgii cu care lucram descopereau cîte un cancer generalizat în toate organele pacientului şi îi spuneau anestezistului să-l facă să „doarmă mai profund". Dar niciodată ei nu-l trezeau să-l întrebe şi să-i ceară consimţămîntul.

– Ar veni cineva dintre ei să depună mărturie? întrebă Seth.

– Nici gînd, răspunse Bennett, şi-ar băga singuri capul în laţ. Ei nu sînt cuprinşi de o *asemenea* compasiune.

De fapt, aceasta era cheia problemei: să încerce să convingă un doctor – sau dacă aveau puţin noroc, chiar trei sau patru – care să accepte să depună mărturie că fapta lui Seth nu a constituit o violare a eticii, întrucît se încadra în primele îndatoriri ale unui medic, de a-i uşura suferinţele bolnavului.

Procesul fusese programat pentru prima zi de luni din luna noiembrie. Bennett înţelese că trebuia să înceapă să sondeze întreaga comunitate a medicilor, pentru a găsi cîţiva suficient de curajoşi ca să se prezinte şi să vorbească în apărarea lui Seth.

Deja se ajunsese în mijlocul verii şi el încă nu găsise nici măcar un singur martor de specialitate. Chirurgii – prietenii săi din Boston şi New Haven – fie că negau faptul că ar fi făcut vreodată ceea ce susţinea Bennett că *i-a văzut* făcînd, fie că refuzau pur şi simplu să depună mărturie, prevalîndu-se de legea nescrisă că doctorii nu trebuie să critice actele confraţilor lor.

„La dracu", gîndi el exasperat, „o să trebuiască să depun ca martor chiar eu însumi".

Întrucît timpul rămas pînă la proces era insuficient, Mark Sylbert se văzu nevoit să solicite curţii o amînare.

Nici procurorului general Walters nu-i convenea cîtuşi de puţin luna noiembrie, pentru că ar fi însemnat ca procesul să aibă loc *după* alegeri şi să rateze astfel impulsul politic pe care

conta. De aceea el solicită ca procesul să se reprogrameze la o dată *mai devreme.*

Acest lucru era bineînțeles ceva scandalos şi nedrept. Dar Edmund Walters nu activase degeaba prin secțiile de partid în ultimii douăzeci de ani. Avea suficiente relații şi cunoştințe.

În concluzie, procesul fu devansat pentru prima săptămînă din *septembrie.*

Bennett explodă iar Sylbert luă foc. Amîndoi obiectară, dar fără nici un rezultat. Procesul se apropia, iar ei cu toate că aveau suficiente gloanțe, se găseau complet lipsiți de arme.

Într-o seară, pe la mijlocul lui august, Bennett îi comunică prin telefon lui Barney întreaga sa nemulțumire. Se hotărîse ca în noaptea aceea să continue să telefoneze pînă ce toți medicii de pe coastele de Est *şi* Vest îşi vor părăsi cabinetele ca să vină în ajutor.

– Este o ruşine condamnabilă, zise Barney furios. Nu-mi vine să cred că pot exista atît de mulți medici egoişti şi indiferenți, cînd se află în pericol viața unui om şi mai cu seamă cînd acela este chiar unul dintre ei.

– Ascultă, Barn, zise Bennett plictisit, dacă aş putea să-ți extrag numele tuturor distinşilor vindecători din țara noastră care au refuzat să depună mărturie pentru noi, cartea ta ar deveni un veritabil „Who's Who" al medicinii americane.

– Partea adversă posedă artilerie grea?

– Îți arde de glume? exclamă Bennett. Au pregătit un întreg batalion, gata să vină şi să condamne eutanasia. Deodată, meseria de medic a ajuns să fie considerată ceva sacrosanct. Nici n-o să-ți vină să crezi dacă-ți spun cine este eminentul lor martor de specialitate, vei fi chiar stupefiat. Ei bine, nu e nimeni altul decît decanul Courtney Holmes!

– Holmes? Cred că glumeşti. Pentru ce ar veni să depună mărturie împotriva unui fost student de-al lui?

– Păi, spre meritul său, am auzit că au trebuit să-i trimită citație. Mai există şansa ca el să fie atît de deştept încît să nu depună mărturie împotriva lui Seth.

– Eu cu ce te-aş putea ajuta, întrebă Barney. Bennett se gîndi puțin, apoi zise:

– Poți face un lucru, Barn. Hector, fratele celui decedat a avut nişte probleme psihice. Vrei tu să iei legătura cu el şi să verifici, cu experiența ta de specialist, dacă este apt pentru a depune mărturie?

– Sigur, Ben, sigur. Dar de ce vrei să apelezi la o persoană instabilă psihic ca să vină ca martor?

– Ascultă, Barn, îi zise vechiul său prieten, nu-ți poți da seama? Nimeni cu mintea întreagă nu va veni să depună mărturie în sprijinul acestor apărători.

– Nu ai deloc haz, Landsmann.

– Te asigur, Barney, că nu rîd deloc. Cît de repede poți veni?

– La sfîrşitul săptămînii e bine?

– Foarte bine. Voi reprograma toate întîlnirile şi te voi aştepta la aeroport. Adu-o şi pe Laura şi vom avea o minireuniune. Şi primeşte mulțumirile mele pentru că ai curajul să rişti.

– Nu, Ben, Seth este cel care în realitate are capul pe butuc.

Închise telefonul şi se întoarse către Laura.

– Uite, Castellano, ce părere ai să ne petrecem sfîrşitul de săptămînă în Windy City?

– Grozav. Dar nu pot merge.

– Hei, fii serioasă, fetițo. Oare nu avem un contract încheiat între noi cu privire la petrecerea weekendurilor?

– Vreau să spun că nu pot zbura, Barn.

– Cum adică, e un nou fel de fobie?

– Este ceva nou, dar nu chiar fobie. Sînt însărcinată.

CINCIZECI ŞI UNU

„Linişte! Linişte, intră Curtea Districtuală din Illinoisul de Nord, Statele Unite. Ridicați-vă, intră domnul judecător Julius Novak".

Pe podium urcă un areopag de robe negre cu fețe colțuroase, tăiate ca în stîncă. Se aşezară fără nici o ceremonie, privind direct spre avocații din fața lor.

– Foarte bine. Azi vom dezbate acțiunea „Statele Unite împotriva Lazarus". Avocații sînt pregătiți?

Aglomerația mare, precum şi căldura sufocantă din Chicago care pătrundea de afară, transformaseră sala de şedințe într-o adevărată etuvă în ciuda existenței aerului condiționat.

Mark Sylbert se ridică cu oarecare dificultate şi răspunse cu o demnitate care anula sunetul hîrîit al vocii sale.

– Sîntem gata, domnule preşedinte.

Cu toate că protocolul cerea ca într-un caz federal procuratorul să fie reprezentat de un avocat al Statelor Unite, Ed Walters manevrase cu abilitate să deţină el rolul principal, iar reprezentantului guvernului, tînărul Rodney Brooke să-i rezerve doar rolul de a rosti o singură frază:

– Da, domnule preşedinte.

În acest moment, Walters sări în picioare, ieşi din spatele pupitrului său şi merse în centrul sălii.

Se întoarse spre juriu şi, cu atitudinea unui tenor de operă hotărît să-şi copleşească auditoriul cu o arie magnifică, începu:

– Domnule preşedinte, onorată instanţă, doamnelor şi domnilor juraţi, acuzarea de astăzi vine să arate, dincolo de orice îndoială, că în data de doisprezece martie în acest an, acuzatul, doctorul Seth Lazarus, doctor în medicină, în mod voit şi premeditat, l-a ucis pe căpitanul din infanteria marină a Statelor Unite, Francisco Campos, pacient al Spitalului Veteranilor Lakeshore.

După ce spuse acestea, îşi scoase ochelarii şi începu să scruteze cu privirea feţele membrilor juriului.

– Cazul pe care-l audiem azi are o însemnătate ce depăşeşte cadrul acestui tribunal. Acest caz implică principiile fundamentale ale societăţii noastre bazată pe legi.

Colegii mei care reprezintă apărarea, maeştrii Sylbert şi Landsmann vor argumenta că ceea ce a făcut acuzatul se încadrează în „omorul din milă". Dar aceasta nu înseamnă decît însăşi mărturisirea vinovăţiei. Deoarece, cu excepţia cazurilor de autoapărare sau a dereglărilor mintale *nu există nicăieri* vreun cod de lege care să fie de acord cu omorul pornit din ură *sau* din milă.

Acuzarea este conştientă că, înainte, acuzatul a fost considerat ca fiind un doctor dotat cu multă înţelepciune şi compasiune. Totuşi, vom dovedi, cu ajutorul martorilor de specialitate, că a acţionat complet în afara legilor ucigîndu-l pe căpitanul Campos.

Judecătorul Novak întrebă apoi apărarea dacă pentru început are de făcut vreo declaraţie.

Sylbert se ridică iarăşi în picioare şi cu vocea sa aspră şi cu tonalitate metalică, răspunse:

– Nu avem nici una, domnule preşedinte. Sîntem convinşi că acuzarea nu va putea să dovedească într-o manieră categorică vinovăţia acuzatului.

Din nou în luminile rampei, Walters îl chemă la bară pe agentul special John Patrick Sullivan. Omul FBI-ului se aşeză comod în locul care îi era destul de familiar, de altfel.

Walters îşi începu interpelarea.

– Agent Sullivan, ne puteți spune cum a fost implicat FBI în acest caz?

– Da, domnule, conform capitolului optsprezece din codul penal al Statelor Unite, orice act de încălcare a legii, comis pe teritoriul federal, intră sub jurisdicția noastră. Acțiunile doctorului Lazarus mi-au fost aduse la cunoştință printr-o soră de la Spitalul Veteranilor, care a fost mirată de moartea bruscă a unui pacient şi neliniştită deoarece criminalul ar putea repeta fapta. De aceea, Biroul nostru l-a urmărit pe acuzat zi şi noapte şi a obținut aprobarea de a plasa un microfon în apropierea patului pacientului, căpitanul Campos.

– Pentru ce? întrebă Walters.

– Pentru că aveam toate motivele să credem că următoarea sa victimă va fi căpitanul Campos.

– Ce v-a determinat să credeți acest lucru?

– Ştiam că fratele mai tînăr al căpitanului încercase să-l ucidă în preajma Crăciunului trecut. Bietul băiat avea o obsesie de a încerca să găsească un mijloc să curme suferințele fratelui său. Sullivan se corectă însă repede: Sau ceea ce el presupunea a fi suferințe.

– Şi ce concluzie ați tras în urma înregistrării?

– L-am auzit pe doctorul Lazarus spunîndu-i căpitanului Campos că intenționa să-l ucidă.

– Cum a reacționat căpitanul Campos?

– Evident că acesta era tulburat, dar era total infirm şi fără nici o posibilitate de a-şi comunica temerile restului personalului medical.

Bennett interveni, furios.

– Obiecție! Din această bandă înregistrată rezultă în mod concluziv că acel căpitan, cu toate că era un mutilat, era totuşi lucid şi avea suficiente resurse fizice pentru a comunica.

Walters se întoarse şi se adresă direct avocaților apărării.

– Sînteți de acord că banda este o înregistrare autentică a faptelor?

– Absolut, răspunse Bennett.

Curtea începu să se agite. După ce se aduse un casetofon, Walters anunță, ca un maestru de ceremonie:

– Domnule preşedinte, doamnelor şi domnilor jurați, veți asculta aşa-numita conversație între căpitanul Campos şi acuzatul, doctor Lazarus.

Cu un gest actoricesc, procurorul apăsă pe butonul de pornire. Întreaga Curte auzi cum Seth îl întreba pe militarul invalid dacă-l poate înțelege, precum şi jalnicile scîntece cu care acesta îi răspundea la întrebări. Cînd el îl întrebă pe pacient dacă are dureri şi dacă ar vrea să moară, se auzi din

nou o altă serie de gemete. În final, îl auziră pe Seth, zicînd: „Mă voi întoarce cît de curînd să te văd, domnule".

Walters opri aparatul şi privi spre jurați cu o satisfacție nedisimulată.

– Domnilor şi doamnelor, las la latitudinea dumneavoastră să decideți dacă acele silabe chinuite, acele sunete lipsite de înțeles, – îndrăznesc să le numesc chiar animalice, – pot fi luate în considerație sau cumva mai degrabă exprimau frica, întrucît victima nu avea alt mijloc de comunicare cu lumea exterioară.

Seth îşi prinse fruntea în mîini. Cîteva rînduri mai în spate, Barney îşi puse încurajator mîna pe pumnul încleştat al lui Judy.

Bennett întrerupse.

– Obiecție, domnule preşedinte. Acestea reprezintă concluzii care trebuie păstrate pentru sfîrşitul procesului.

Novak aprobă dînd din cap:

– Se reține şi, adresîndu-se lui Walters, îi porunci: Treceți la următoarea întrebare, domnule procuror.

Walters reveni la funcționarul FBI şi întrebă:

– Ne puteți spune ce ați făcut după ce ați auzit propunerea acuzatului – promisiunea acestuia de a-l ucide pe căpitan?

– Desigur. Am avut doi agenți în subsol, pentru a urmări înregistrarea, aşa că, de îndată ce am auzit ceva incriminator, am intervenit al naibii de repede. Adăugă apoi, scuzîndu-se către jurați. Iertați-mi modul de exprimare, dar noi ne străduiam să salvăm o viață.

Întorcîndu-se iarăşi către Walters, conchise:

– Îmi pare rău că trebuie să fac precizarea, dar acuzarea rezultă de fapt din înregistrarea ce urmează.

Cu un alt gest de actor, procurorul general apăsă pe butonul casetofonului şi Seth fu auzit spunînd: „Căpitane Campos, mă auzi? Sînt doctor Lazarus. Am venit să te ajut şi să-ți alin durerile. Am venit să te ajut să adormi pentru totdeauna. Dacă eşti de acord îți voi face o mică injecție, care va pune capăt tuturor suferințelor".

Walters opri aparatul şi-l întrebă pe martor:

– Cum ați reacționat dumneavoastră şi oamenii dumneavoastră la auzul acestora?

– Am alergat cît de repede am putut. Dar mă tem că doctorul Lazarus a fost mult mai rapid decît noi şi, în momentul în care am ajuns, el îl ucisese pe căpitanul Campos.

– Obiecție! strigă Bennett. Terminologia utilizată de acuzare presupune deja vinovăția.

La aceasta, judecătorul Novak replică:

– Se reține obiecția, doctore Landsmann. Atenționez juriul să nu ia în considerație ultimele declarații ale agentului Sullivan.

Fără să se tulbure şi plin de curtoazie, Walters conchise:

– Agent Sullivan, vă felicit pentru modul în care ați acționat în acest caz.

– Mulțumesc, domnule.

Omul FBI-ului dădu să părăsească scaunul martorului, dar îşi aminti imediat că trebuia să răspundă şi întrebărilor apărării.

– Agent Sullivan, începu Bennett, aş dori să interpretați ultima parte a benzii şi să ne explicați ceea ce presupuneți că s-a întîmplat.

– Eu nu presupun, domnule Landsmann, răspunse Sullivan iritat. Eu *ştiu*. Sînt ofițer profesionist, om al legii.

– Scuzați-mă, domnule. Dar dumneavoastră nu erați de față. Singura dovadă pe care o avem la îndemînă este înregistrarea dumneavoastră. Întreb dacă, întîmplător, s-a operat ceva în ea?

– În modul cel mai sigur, vă spun că nu, replică cu indignare omul FBI-ului.

– Atunci, pot să vă întreb domnule, care a fost răspunsul căpitanului Campos la oferta făcută de doctorul Lazarus, de a-i face o injecție?

Sullivan se gîndi un minut.

– Da, se pare că nu a fost nici un răspuns. Posibil ca omul să fi fost prea drogat.

– Sau poate căpitanul Campos era deja mort. Este posibil? sugeră Bennett.

– Pentru numele lui Dumnezeu, orice este *posibil,* replică iritat agentul. Doar l-ați auzit pe Lazarus spunînd cu propriile sale cuvinte că venise acolo pentru a-l ajuta pe căpitan să moară. Care este diferența?

– Eu aş zice că este o mare diferență. Acuzatul a declarat în depoziția sa anterioară că nu şi-ar fi continuat acțiunea în cazul în care n-ar fi primit un consimțămînt din partea pacientului. Sînteți de acord cu acest lucru?

– Domnule Landsmann, mă aflu în această meserie de mult timp. În cazul în care un polițist descoperă un cadavru şi cineva stă deasupra lui cu un pistol fumegînd, este clar ce s-a întîmplat, nu credeți?

– Este destul de clar ceea ce crezi *dumneata,* agent Sullivan.

Bennett se duse înapoi la locul său şi scoase un document subțire cu copertă albastră.

– Agent Sullivan, ați citit raportul cu privire la autopsia căpitanului Campos care a fost menționat şi în actul de acuzare?

– Da, domnule.

– Îți aminteşti că potrivit acestui raport moartea a survenit în urma unei doze masive de clorhidrat de cocaină?

– Da, domnule.

– A găsit FBI-ul o seringă sau un alt instrument cu care ar fi putut fi administrată cocaina şi care purtau amprentele acuzatului?

Sullivan ezită un moment.

– Acest lucru n-are importanță. S-a găsit asupra lui o seringă plină cu morfină, atît cît ar fi putut să omoare un cal.

– Nu ați răspuns la întrebare, domnule. Nu negăm faptul că doctorul Lazarus avea o seringă cu morfină – şi sînt sigur că juriul a reținut că dumneavoastră înşivă ați precizat că aceasta era încă plină total. În acest caz, prin ce alte mijloace presupuneți că doctorul Lazarus a introdus cocaina în circuitul sanguin al pacientului? Şi cum vă explicați că nu s-a găsit nici un alt fel de instrument?

– S-a descotorosit de el.

– Este numai o speculație din partea dumneavoastră, nu-i aşa?

Sullivan aprobă din cap, în silă:

– S-ar putea.

Bennett se uită spre juriu, în timp ce îl eliberă pe martor cu un gest formal.

– Nu mai avem nici o întrebare.

Sullivan îi aruncă lui Bennett o privire dușmănoasă şi părăsi locul rezervat martorilor.

Înainte de a chema următorul martor, procurorul general Walters luă un tratat voluminos cu legi, îl deschise la o pagină unde-şi pusese un semn şi se adresă juriului fără să-şi ascundă cîtuşi de puțin rînjetul mulțumirii de sine.

– Respectuos, rog ca domnul judecător Novak să amintească juriului ce prevede codul penal cu privire la legea imposibilității. Îi înmînă volumul lui Novak, care îşi puse ochelarii de citit şi se conformă solicitării procurorului.

– Doamnelor şi domnilor jurați vă informez privitor la următoarele: „Se acceptă faptul că o persoană se face vinovată de tentativă de omor față de o victimă, care este *deja* moartă, dacă există dovada din care se poate conclude că, în timp ce avea loc încercarea de omor, acuzatul era convins că victima este în viață".

Walters se înclină în fața juriului.

– Se poate spune că nu există loc pentru echivoc şi se referă direct la...

– Obiecție, se ridică Sylbert. Acuzarea nu are dreptul să comenteze legea.

– Se acceptă, conchise Novak.

Învins, Walters doar dădu din umeri, cu un gest actoricesc, părînd să spună juriului: „toți ştim că este vinovat şi totuşi ne pierdem aici vremea în zadar".

Walters continuă:

– Întrucît colegii mei din partea apărării au menționat acest aspect în depoziția lor, solicit juriului să acorde toată atenția asupra mărturiei lui Hector Campus care figurează drept unul care a încercat să-şi ucidă fratele în circumstanțe ce au fost considerate ulterior ca fiind cauzate de o dereglare mintală temporară. Mai mult decît atît, fratele celui decedat recunoaşte că i-a cerut doctorului Lazarus să îndeplinească – şi iarăşi mă folosesc de un cuvînt total necorespunzător – un „omor din milă". Există încă o dovadă prin urmare, că acuzatul a acționat în mod deliberat.

Făcu o pauză scurtă şi apoi continuă:

– Acuzarea doreşte să fie audiat ca martor doctorul Courtney Holmes.

Mai mulți medici prezenți în sală, inclusiv unul dintre avocații apărării, priviră surprinşi şi îngroziți cum fostul decan al Facultății de Medicină se îndreaptă spre pupitrul rezervat martorilor şi depune jurămîntul şi aşteaptă a i se pune întrebări.

Ascultară pe Holmes prezentîndu-şi datele sale biografice strălucite. Fusese profesor la Facultatea de Medicină Harvard timp de treizeci şi cinci de ani, din care doisprezece funcționase ca decan. Iar acum, cu toate că era profesor emerit, activa în diverse consilii naționale şi comisii ale Congresului.

Deşi Walters justifica prezența martorului prin enumerarea mai multor publicații ale acestuia care se refereau la etica medicală, apărarea nu-şi putea da seama ce poziție va avea Holmes față de cazul pe care îl aveau de judecat.

– Domnule decan Holmes, l-ați cunoscut pe acuzat?

– Îmi amintesc de el ca de un strălucit student al seriei '62. Cred că a fost şeful de promoție al acelui an.

– Este adevărat, întrebă Walters, că în februarie 1959 şi apoi în anul următor au existat o serie de crime inexplicabile în cadrul Facultății de Medicină?

Bennett era deja în picioare.

– Obiecție, domnule preşedinte. Acuzarea a lăsat să se creadă că au fost ucise ființe omeneşti, cînd de fapt...

Walters îl întrerupse şi i se adresă direct lui Bennett pe un ton sarcastic.

– Prin urmare şi dumneavoastră aveţi cunoştinţă despre aceste omoruri, domnule avocat?

Judecătorul Novak făcu uz de ciocănelul său.

– Domnilor, aceasta nu este o discuţie la Universitate. Cei doi avocaţi sînt chemaţi la masa judecătorului.

Aceştia se supuseră, iar Novak li se adresă în şoaptă.

– Ce dracu' vrei să dovedeşti, Walters?

– Domnule preşedinte, încerc doar să arăt că acuzatul a comis şi alte acte reprobabile ce vin să întărească convingerea că are un anumit model de comportament.

– Este destul de vag, protestă Bennett. Apărarea obiectează.

Judecătorul oftă.

– Îi voi permite să continue şi ulterior voi hotărî acceptarea dovezii. Poţi continua, domnule Walters.

Bennett se supuse şi reveni la locul său, aruncînd o privire mohorîtă spre Mark Sylbert.

Walters continuă să interogheze martorul.

– Vreţi să ne descrieţi aceste omoruri, domnule Holmes?

Distinsul martor răspunse încet.

– Da, au existat nişte decese misterioase ale animalelor de laborator, mai precis spus nişte cîini. Faptul a avut loc în 1959 şi s-a repetat apoi şi în 1960.

– Acuzatul se afla în grupa de chirurgi care făceau experienţe pe acele animale?

Bennett explodă:

– Obiecţie! Ce legătură are moartea acelor cîini cu cazul Lazarus?

– Urmăresc un anumit raţionament, doctor Landsmann şi voi da toate explicaţiile necesare după ce voi auzi mai multe amănunte. Domnule Holmes, puteţi considera ceea ce s-a întîmplat cu acei cîini, în ambele ocazii, drept omoruri din milă?

– Părerea mea este că s-a exagerat puţin.

– Permiteţi-mi să reformulez întrebarea domnule, zise Walters încercînd să-şi ascundă nemulţumirea faţă de martorul său. Vreţi să spuneţi că aceste omoruri au însemnat, din punctul de vedere al victimelor, o uşurare a chinurilor lor?

– Presupun că da.

Walters se întoarse către juriu. Doamnelor şi domnilor, v-am prezentat toate acestea întrucît există o strînsă legătură. Doctor Lazarus era student cînd au avut loc acele incidente bizare, mai corect spus, acele omoruri din milă unice în istoria Facultăţii de Medicină.

– Cîţi cîini au fost omorîţi, domnule Holmes?

– Nu-mi amintesc.

Walters îşi consultă notiţele.

– Vă poate ajuta să vă reamintiți, dacă vă spun că au fost nouă omoruri în primul an şi şase în cel de-al doilea? A fost dezlegat misterul pînă în prezent?

Decanul Holmes răspunse pe un ton amorf:

– Nu, nu a fost.

– Au mai avut loc astfel de întîmplări, în anii următori?

– Nu, domnule.

Walters se întoarse către Bennett:

– Martorul este al dumneavoastră.

Bennett simți brusc o senzație de ezitare, cu toate că şi pînă atunci se confruntase cu martori care erau adevărate personalități. Trebuia acum să interogheze pe unul dintre cei mai respectați profesori pe care i-a avut.

Făcu un efort psihologic deosebit pentru a-şi reaminti că totuşi nu mai era student.

– Domnule decan Holmes, ați făcut public vreodată punctul dumneavoastră de vedere referitor la eutanasie sau ați ținut conferințe cu acest subiect?

– Da, de exemplu în „Dezbaterile Primei Conferințe Internaționale privind Etica Medicală“ şi uneori m-am adresat şi reprezentanților presei.

– Bine, domnule, ați putea să-mi spuneți dacă ați expus public punctul dumneavoastră de vedere în favoarea sau contra a ceea ce se numeşte curent „omor din milă“?

Se făcu o linişte încît nici respirațiile nu se mai auzeau. Holmes răspunse cu demnitate:

– Cînd nu mai exista nici o speranță de viață, iar suferința se plasa dincolo de posibilitățile noastre de a o alina, am cunoscut situații în care doctori, printre care chiar proprii mei profesori, au „grăbit“ moartea pacientului.

Întreaga sală se umplu de strigăte şi voci furioase. Judecătorul trebui să lovească puternic cu ciocănelul în mînă, pentru a restabili liniştea.

– Vă este cunoscută dezbaterea de etică privind acest subiect, domnule decan Holmes?

– Cred că da.

– Ca expert, considerați că este necesar să se țină seamă de punctele de vedere ale diferitelor confesiuni religioase?

– Da.

– Vă este cunoscut, probabil, punctul de vedere al Papei Pius al XII-lea în această chestiune?

– Da.

– Vreți să prezentați Curții punctul de vedere al pontifului?

– Da. Ştiu că în 1958, Sanctitatea Sa a fost întrebat în mod direct dacă el consideră că, unui bolnav care are dureri i se poate da morfină sau alte calmante, care i-ar putea uşura agonia, chiar dacă i-ar pune acestuia viața în pericol.

– Şi el a răspuns...?

– Da. Punctul său de vedere este menționat în „Declarația Vaticanului privind Eutanasia".

– Vreți să spuneți, cu alte cuvinte, că Papa era de acord cu „omorul din milă"?

– Obiecție! obiecție! urlă Walters. Martorul nu trebuie îndemnat să facă speculații referitoare la ceea ce *ar fi putut* gîndi Papa.

– Se acceptă, stabili Novak. Afară de cazul în care doctorul Landsmann poate arăta că aceste afirmații sînt publicate, juriul este atenționat să ignoreze cuvintele „omor din milă" legate de opinia Papei. Vă rog, continuați, doctore Landsmann.

Bennett începuse să transpire. Surprinzătoarea declarație a unui pontif, care se ştia bine că nu prea are idei liberale, fusese una din armele sale principale. Dar arsenalul său nu era încă complet golit.

– O ultimă întrebare, domnule Holmes. Să lăsăm un pic teoria deoparte, – dumneavoastră ați ajuta vreodată pe cineva să moară?

Se făcu tăcere. Toți cei prezenți în sală îşi încordară atenția ca să poată prinde răspunsul distinsului medic.

Decanul rosti cu un ton controlat:

– Aş face-o.

Răspunsul lui Bennett „Nu mai am nici o întrebare" se pierdu în zgomotul murmurelor adunării, care nu se liniştiră decît în urma multor insistențe din partea judecătorului, ajutat de ciocănelul său.

Walters se ridică.

– Dacă domnul preşedinte acceptă această ultimă parte din interogatoriu, atunci aş dori să-l întreb pe decanul Holmes dacă îi este cunoscută declarația, în acest domeniu, a doctorului Edwin London, preşedintele Asociației Medicilor Americani.

– Da, nu prea îmi amintesc exact cuvintele, dar...

Walters scoase imediat un document:

– Sînt fericit că pot să vă împrospătez memoria. Doctorul London a zis: „Doar Dumnezeu poate decide cînd viața nu mai are nici o valoare. Dacă acceptăm faptul că omul are dreptul să decidă cine dintre cei ce-l înconjoară trebuie să trăiască şi cine să moară, înseamnă că ne aflăm deja pe drumul spre lagărele

de concentrare". După ce spuse toate acestea, se uită la judecător şi adăugă: Nu mai am altă întrebare.

Judecătorul se adresă lui Bennett:

– Doctorul Landsmann?

– Nu, domnule judecător.

– Mai aveți un alt martor, domnule Walters?

– Nu, domnule. Aş dori, cu tot respectul, să reamintesc juriului că am prezentat, printre dovezi, raportul de autopsie şi că li s-au citit mai înainte declarațiile martorilor indisponibili. Acuzarea îşi menține în continuare cazul.

– Bine... Vom lua o pauză de prînz şi vom relua lucrările la ora două după amiază.

La ora unu şi patruzeci şi cinci de minute, toate locurile erau ocupate.

Bennett se ridică pentru a-şi începe pledoaria.

Planul său era să copleşească juriul cu exemple de cazuri de „omoruri din milă" ai căror autori au fost achitați.

– Precedentele sînt numeroase... De exemplu, în anul 1961, tatăl care şi-a ucis copilul mutilat îngrozitor...

Edmund Walters nu avu timpul să reacționeze. Judecătorul Novak lovea deja cu ciocănelul său.

– Inadmisibil, doctor Landsmann, inadmisibil! Îți interzic să continui apărarea pe această linie.

Bennett se trezi privat de argumentația sa cea mai puternică. Se uită neajutorat spre Mark Sylbert, care îi făcu un semn cu mîna stîngă.

Bennett privea acum la Barney a cărui expresie părea că repeta ce-i spusese după ce-l interogase pe Hector Campos. („Tipul este foarte instabil, Ben. Este o adevărată bombă cu explozie întîrziată pe două picioare".)

De aceea, Bennett îl chemă în silă la bara martorilor pe fratele defunctului.

– Hector, îl întrebă Bennett pe un ton prietenos, aveai cunoştință despre gravitatea rănilor lui Frank? Ştiai că era orb, parțial surd şi nu se mai putea mişca?

– Da.

– Ştiai că avea dureri mari?

– Da.

– Cum ai aflat despre toate acestea?

– El mi-a spus, domnule.

– Prin cuvinte?

– Ei, nu domnule. El putea doar să scoată nişte zgomote, cum erau cele de pe banda pe care ați prezentat-o aici. Dar puteam înțelege cu uşurință, cînd el vroia să spună nu şi cînd

vroia să spună da. De aceea am ştiut cînd l-am întrebat pe Frank dacă vrea să moară şi mi-a răspuns că da.

– Şi ce-ai făcut?

– Am cumpărat o armă. Am încercat să-l împuşc, dar am ratat. De abia reuşea să-şi reţină lacrimile: Dar am ratat. *Ay, Qué dolor!* Îngrozitor, am ratat! Îşi prinse capul în mîini şi începu să plîngă.

Judecătorul Novak i se adresă lui Bennett.

– Nu ar fi nimerit să dau o pauză?

– Nu, domnule. O să-şi revină.

Curtea trebui să aştepte aproape un minut pînă ce tînărul reuşi treptat să-şi revină la normal.

– Hector, continuă la fel de prietenos, Bennett, poţi să ne spui pentru ce ai făcut acest lucru?

– Frank suferea îngrozitor. Dorea atît de mult ca Dumnezeu să-şi facă milă de el şi să-l ia în ceruri...

Bennett se uită spre Walters: – Martorul este la dispoziţia dumneavoastră, domnule procuror general. Şi, în timp ce se îndrepta către locul său, mai aruncă încă o dată o privire spre Barney, care-şi ştergea fruntea transpirată, de uşurare.

Walters se ridică grăbit şi se adresă juriului:

– Adresez acestui om o singură întrebare, doar una singură, şi mă voi declara mulţumit, indiferent dacă răspunsul va fi da sau nu.

– Domnule Campos, aţi cerut sau nu aţi cerut doctorului Lazarus să-şi folosească calificarea de medic pentru a vă omorî fratele?

Hector dădu din cap.

– Vă rog, spuneţi doar *cuvîntul:* da sau nu.

– Da, răspunse acesta. I-am cerut.

Cu un gest teatral, îndreptat către juriu, Walters declară:

– Nu mai am nici o întrebare.

Bennett era deja în picioare.

– Domnule judecător am ceva de adăugat. De fapt, ca şi stimatul meu coleg, am doar o singură întrebare să o adresez martorului.

Făcu o pauză, încercă să-l încurajeze pe tînăr cu privirea şi-l întrebă cu tot calmul:

– Hector, – da sau nu – tu ai injectat cocaina?

Martorul nu răspunse. Bennett încercă să-l îndemne cu blîndeţe: Tu ai făcut-o, Hector?

– Voi ajunge la închisoare, murmură acesta clătinîndu-şi capul într-o parte şi în alta.

Era o scenă emoţionantă. Bennett oscila între simpatia ce o simţea faţă de suferinţele tînărului şi teama că ar putea claca şi

mărturia acestui martor să fie anulată. Mai întrebă încă o dată, cît putu de calm:

– Te rog, răspunde: da sau nu. Viața unui om nevinovat depinde de acest răspuns. Tu ai injectat cocaina care l-a omorît pe fratele tău?

Din nou tînărul ezită însă de data aceasta numai pentru foarte puțin timp:

– Da, Francisco m-a implorat s-o fac.

O stare emoțională generală cuprinse întreaga Curte, iar Bennett se adresă judecătorului.

– Domnule judecător, pe baza declarației acestui martor, cer ca actul de acuzare să fie retras.

– Obiecție, strigă Walters, mai înainte ca judecătorul Novak să aibă timpul să reacționeze. Cred că tînărul meu coleg a scăpat ceva din vedere. Probabil că a uitat de instrucțiunile privitoare la „legea imposibilității", care precizează că în acest stat un om este vinovat chiar dacă a *intenționat* să înfăptuiască ceea ce altul a înfăptuit în locul lui. De aceea, mărturia lui Hector Campos nu scoate de pe rol cazul doctorului Lazarus.

Judecătorul Novak se adresă lui Bennett:

– Domnul Walters are dreptate. Dovada de intenție menține în continuare acuzația. Vreți să chemați, vă rog următorul martor?

Bennett făcu o pauză, aşteptînd să se facă complet linişte înainte de a începe şi spuse mai mult în şoaptă:

– Apărarea cheamă ca martor pe doctorul Seth Lazarus.

Întreaga Curte îngheță în timp ce Seth cu umerii căzuți, palid şi nervos, se deplasă încet spre pupitrul martorilor.

– Vreau ca totul să fie scurt şi simplu, doctore Lazarus, spuse Bennett. Mai întîi referitor la întrebarea acuzării privind intenția, vreți să ne spuneți dacă într-adevăr ați intenționat să puneți capăt vieții căpitanului Campos?

– Am intenționat, domnule.

– Puteți să explicați juriului pentru ce?

– Pentru că el nu mai avea nici un fel de viață. Viața lui nu era o viață de trăit. Există o diferență între a trăi şi fi în viață. A fi în viață este doar un fenomen biologic. Cimpanzeii şi insectele, chiar pomii şi arbuştii, sînt lucruri „vii". Dar a trăi înseamnă mult mai mult. A trăi implică atît biografic, cît şi biologic. Am intenționat să alin suferințele unei ființe care nu mai trăia o viață de om. Am crezut că acel căpitan Campos are dreptul la aceeaşi milă din partea societății, pe care aceasta nu o refuză niciodată unui animal rănit.

Nici măcar în vis, Edmund Walters nu şi-ar fi închipuit că apărarea ar putea chema acuzatul ca martor. FBI completase

pentru Seth un dosar care l-ar fi putut ține în proces pentru tot restul vieții sale.

Procuratorul se grăbi pentru contra-interogatoriu.

– Doctor Lazarus, în perioada în care ați fost student la Facultatea de Medicină în 1959, ați urmat un curs denumit „Tehnici chirurgicale". Vă mai amintiți incidentele prezentate aici de decanul Holmes despre animalele de laborator, măcelărite – sau după cum vă exprimați dumneavoastră, oamenii de ştiință – „sacrificate"? Vă rog să răspundeți, da sau nu.

Fără pic de ezitare, Seth răspunse:

– Eu am făcut acel lucru.

În sală se produse agitație. Sentimente violente fuseseră răscolite.

– Mai am doar o singură întrebare, anunță Walters. Se uită la Seth cu o privire de parcă ar fi dorit să-l răstignească.

– Doctor Lazarus, în perioada care s-a scurs de la omorîrea acelor animale de laborator şi omorîrea căpitanului de marină, ați mai „ajutat" *vreodată* şi alți pacienți să moară?

– Obiecție, strigă Bennett. Acest mod de a pune întrebarea aduce prejudicii acuzatului.

Novak reflectă pentru un moment şi zise în cele din urmă:

– Se respinge.

Curtea era acum liniştită ca un mormînt, Barney o cuprinse cu brațul pe Judy.

Nu se auzi nici un răspuns din partea martorului. Walters întrebă linguşitor:

– Doctore Lazarus, sîntem extrem de nerăbdători să auzim un răspuns. Ați mai „ajutat" vreodată un alt pacient?

Seth tăcu pentru o clipă, apoi răspunse cu o mînie stăpînită:

– Da, domnule Walters. *Din milă.*

Procurorul îşi scoase ochelarii şi declară:

– Nu mai am nici o întrebare.

O liniște mormîntală se lăsă în sală, în timp ce Seth reveni la locul său.

O clipă mai tîrziu, Bennett se ridică pentru a-şi începe pledoaria finală.

Întotdeauna a considerat ca fiind nedrept faptul că apărarea trebuia să vorbească prima într-un proces şi acuzarea să aibă ultimul cuvînt. Juratii, cît de bine intenționați ar fi fost, erau ca niște trestii în vînt, în special la această oră tîrzie a zilei. Ultima impresie lăsată de acuzare îi putea influența în mod decisiv. *Trebuia să fie formidabil de tare* pentru ca amintirea celor spuse de el să reziste.

– Domnule judecător, doamnelor şi domnilor juraţi. Am auzit în această curte schimbîndu-se mai multe replici emoţionale de o parte şi de alta. Faptele aproape că au dispărut într-o perdea de fum de întrebări cu privire la morală şi etică, care nu au cîtuşi de puţin vreo legătură cu cazul doctorului Lazarus.

Considerăm că a fost suficient că Hector Campus a recunoscut sub stare de jurămînt că şi-a ucis fratele mai înainte de a fi fost acolo doctorul Lazarus. Recunosc că trebuie avută în vedere, aşa cum a menţionat acuzarea, „legea imposibilităţii", dar aş vrea să arăt că acest „omor din milă", – sau după cum preferă să-i spună mai mulţi colegi de-ai mei, „moarte demnă" – s-a practicat din timpuri străvechi. Iov în starea lui nenorocită, ajunsese să-şi dorească moartea.

Şi deşi este adevărat că Dumnezeu s-a îndurat de suferinţele lui, într-o secţie de cancer nu ştiu să se fi petrecut vreo intervenţie divină în acest sens.

Acuzatul, doctorul Lazarus, a recunoscut că a intervenit numai în cazurile în care pacientul nu mai avea nici o speranţă de viaţă şi îndura chinuri insuportabile.

Făcu o pauză să respire şi continuă calm:

– În orice caz, doctorul Lazarus nu l-a ucis pe căpitanul Campos. Mutilat şi într-o stare de agonie, ca urmare a rănilor primite în Vietnam, căpitanul Campos nu mai era viu în realitate.

Rog onorata instanţă să adopte concluziile mele.

Procurorul general Walters mai avea încă trei gloanţe în arma sa şi intenţiona să le tragă pe toate.

Începu cu Asociaţia Medicilor Americani.

– Doamnelor şi domnilor juraţi. Voi căuta să mă supun recomandării judecătorului de a restrînge această expunere strict la caz, aşa că voi menţiona doar în treacăt, declaraţia Asociaţiei Medicilor Americani, din 1933, intitulată „Medicul şi pacientul muribund". Voi cita din declaraţie: „Scurtarea intenţionată a vieţii unei fiinţe umane de către o alta", – şi aici s-au folosit chiar cuvintele *„omor din milă"* – „vine în contradicţie cu etica profesiunii medicale". Am încheiat citatul.

Dar să lăsăm AMA. Vă reamintiţi de încercarea făcută de apărare de a se referi la Biserica catolică, prin întrebarea adresată decanului Holmes cu privire la declaraţia făcută de Papa Pius, acum cîţiva ani. Mai bine însă să încercăm să ne amintim de cuvintele părintelui O'Connor, capelanul catolic de la Spitalul Veteranilor în care a murit căpitanul Campos. Ridicînd puţin tonul, începu să citească: „Biserica, acum şi întotdeauna a fost împotriva luării unei vieţi, indiferent de circumstanţe". Aş dori să adaug că, aşa cum am auzit la proces, teologii evrei nu

au un punct de vedere diferit. Maimonide, el însuşi medic, a scris: „O persoană care e pe moarte trebuie să fie privită cu respectul ce i se cuvine unei persoane care este în viaţă".

Făcu o pauză, apoi adăugă: Avem exemple că şi *Coranul* stabileşte explicit că eutanasia, chiar dacă este cerută de victimă, constituie un păcat, iar cei care o fac vor fi, – şi acum voi cita, „excluşi pentru totdeauna din ceruri".

Acuzatul a recunoscut, sub stare de jurămînt, că a „ajutat" oameni să moară. Altfel spus, a luat o decizie subiectivă, stabilind cine să trăiască şi cine nu. Acesta însă, este un drept ce-i revine numai lui Dumnezeu. A fost un timp cînd naţional-socialiştii au făcut acest lucru cu şase milioane de oameni şi întreaga lume civilizată s-a ridicat pentru pedepsirea lor.

Doamnelor şi domnilor jurați, cu toții ştim că nu sîntem zei. Vă rog să nu permiteți să acționăm ca naziştii.

Rog onorata instanță să adopte concluziile mele.

Ora era înaintată. Judecătorul, cu seriozitate îndrumă juriul să ignore apelurile emoționale făcute de ambele părți. De asemenea, să nu acorde importanță „filozofiei despre viață şi moarte", lansată de apărare şi nici invocării bizarei treimi, din partea acuzării: A.M.A., Biserica Catolică şi Germania lui Hitler, nici una din acestea nefiind adusă pe rol.

Jurații aveau datoria să decidă numai dacă doctorul Lazarus era vinovat de omor sau tentativă de omor şi pe urmă să se decidă dacă trebuie pedepsit.

Nimeni nu dormi în noaptea aceea. Nimeni. Cu toate că, în mod cert, comunicarea verdictului avea să se pronunțe tîrziu după amiază, cei interesați erau deja prezenți de la ora nouă dimineața. Douăzeci de minute după ora douăsprezece, juriul îşi făcu apariția.

Sala părea că este lipsită de oxigen, ca şi cînd toți cei prezenți ar fi inhalat tot aerul.

Judecătorul Novak se instală la locul său.

– Doamnelor şi domnilor jurați, întrebă el, ați stabilit un verdict?

Preşedintele juriului, Arthur Zinn, un stomatolog de profesie, se ridică şi zise:

– Da, domnule judecător. Am stabilit că acuzatul este vinovat...

În sală se declanşă un vacarm înnebunitor, Novak lovi energic cu ciocănelul său, chemînd publicul la linişte. Era evident că preşedintele juriului nu-şi terminase expunerea. După ce se restabili calmul, judecătorul întrebă încă o dată.

– Da, doctor Zinn, vroiați să mai spuneți...

– Aşa după cum ne-aţi cerut, ne-am bazat, în stabilirea verdictului de vinovăţie, pe litera legii. Dar, totodată am votat în unanimitate că să vă cerem să pronunţaţi cea mai clementă sentinţă posibilă.

Juriul comutase întreaga răspundere în seama magistratului, căruia îi stătea acum în putinţă să-l trimită pe Seth la închisoare pentru tot restul zilelor sale sau acasă la cină în acea seară.

– Bine, răspunse Novak îmbufnat, uitîndu-se spre avocaţi. Au cerut clemenţă. Rog pe fiecare dintre dumneavoastră să facă propuneri în acest sens, *dar cît mai scurt.*

Walters se ridică.

– Cred că este destul de clar, domnule judecător, că acel căpitan Campos nu a fost singurul „tratat" de acest aşa-zis „doctor". Cred că acuzatul are multe crime de acest fel pe conştiinţă.

– Bine, zise judecătorul nerăbdător. Dumneata, doctor Landsmann?

– Domnule judecător, acuzatul are un trecut fără pată. Pledăm, avînd în vedere nu numai persoana lui, soţia şi familia sa, ci sutele de bolnavi pe care i-a îngrijit cu conştiinciozitate, în toţi aceşti ani, ca sentinţa voastră să fie cît mai clementă posibil.

– Bine, zise Novak. Şedinţa se suspendă pînă la ora trei după-amiază. Lovi cu ciocănelul în masă şi ieşi.

Era deja ora patru şi douăzeci de minute cînd judecătorul reapăru, luîndu-şi locul.

– Să se ridice acuzatul.

Seth se ridică, sprijinindu-se de masa din faţa lui, nemaifiind sigur pe picioare.

Se vedea clar, după privire, că judecătorul Novak era furios. Seth simţea că i se învîrte capul.

– Doctore Lazarus, începu judecătorul, juriul te-a găsit vinovat. Dar aş vrea să adaug că şi avocaţii, de ambele părţi, sînt la fel de vinovaţi făcînd din caz mai degrabă o chestiune de filosofie şi religie şi o mulţime de alte asemenea trucuri. Nu ţi-au adus nici-un serviciu.

În ciuda tuturor acestora, un lucru rămîne clar pentru mine. În mod sincer ai încercat să alini suferinţa umană. Nici o fiinţă umană nu trebuie să fie torturată nici de nazişti, *nici* de regulamentele prevăzute în cărţi. De aceea, te condamn la trei ani... cu suspendare.

Doamnelor şi domnilor, hai să luăm cu noi învăţămintele acestei dezbateri şi să plecăm cu ele acasă.

CINCIZECI ŞI DOI

Seara, după proces, Seth, Judy, Barney şi Bennett sărbătoreau victoria la restaurantul Le Perroquet.

– Nu-mi vine să cred, continua să-şi şoptească Seth, în timp ce Judy îl ţinea strîns lîngă ea. Nu-mi vine să cred că la noapte voi dormi acasă. A fost ca un vis urît.

– Te voi ţine eu treaz, spuse Judy cu dragoste.

Cei doi Lazarus, la început erau de-a dreptul speriaţi de faptul că trebuiau să meargă acasă şi să rămînă singuri, dar după cîteva păhărele începură să discute mai degajat şi plecară îmbrăţişaţi.

Bennett şi Barney rămaseră singuri, cu sticla mare de doi litri de şampanie, golită pe jumătate.

– Landsmann, ai fost extraordinar, îl felicită Barney.

– Nu, greşeşti, răspunse Bennett cu seriozitate (deşi se cam ameţise). Fiecare porcărie de proces se aseamănă cu o ruletă. Nu există nici o posibilitate să prevezi numărul cîştigător. Acesta depinde de ziua, de starea de spirit a juriului, de atitudinea judecătorului şi, mai mult decît orice, de „Doamna Şansă". Vreau să spun că dacă medicina nu este o ştiinţă exactă, atunci legea e de zece ori mai arbitrară.

– Vrei să mă convingi că nu-ţi place? Dar cariera ta a pornit ca o rachetă spre cer.

– Da, răspunse Bennett scîrbit, mă întreb dacă nu cumva chiar acesta să fie motivul principal pentru care nu o suport. Uneori chiar mă urăsc pentru ceea ce trebuie să fac, mai ales cînd trebuie să-i tăvălesc pe experţii în medicină. Cred că mă înţelegi că trebuie să-i dobor, să le pun în faţă fapte care nu întotdeauna sînt relevante şi chiar să folosesc experienţa mea medicală pentru a-i termina pe aceşti nenorociţi care s-au băgat în asta pentru a face imposibilul, adică să spună adevărul.

– Duci dorul sălii de operaţii, nu-i aşa?

– Nu chiar, răspunse Ben, fără convingere, dar o clipă mai tîrziu recunoscu. Da, aşa este, dar nu mi-e atît de chirurgie, ci mai degrabă de satisfacţia pe care aş avea-o vindecînd bolnavi. Vreau să spun că avocatura este pentru mine o meserie..., pe cînd medicina era o chemare.

Mai luă o înghiţitură de şampanie şi schimbă subiectul.

– Apropo, cînd ţi se va edita cartea?

– Sînt aproape gata cu prima redactare. Dar de ce mă întrebi tocmai acum?

– Mă obsedează gîndul că medicii au refuzat să vină şi să depună mărturie. Fac mult caz de aşa-numita fraternitate şi de jurămîntul lui Hipocrat.

– Nu te necăji, Ben, voi avea grijă să figureze cu toţii – şi cei buni şi cei răi, chiar şi cei ridicoli. Numai că trebuie ca tu să înţelegi – şi eu mă străduiesc să fac acest lucru – că medicii sînt totuşi nişte fiinţe umane fragile. Şi nici o fiinţă umană nu este imună la frică.

– Haide, Barn, doctorii pot fi orice, dar numai fiinţe umane nu le poţi zice, – chiar te-ar putea da în judecată pentru calomnie.

Barney rîse.

– Ştii ceva, Landsmann? Tu pari să fii o combinaţie între un avocat deprimat *şi* un doctor decepţionat. Poţi intra chiar în cartea recordurilor.

Bennett privi la bulele care se ridicau încet din paharul său.

În liniştea care se aşternu, Barney înţelese pentru prima dată cît de nefericit era Bennett.

„Care îi sînt de fapt prietenii, afară de Laura şi de mine? Cu toate că uneori am impresia că ne ţine la distanţă. A cunoscut un milion de femei, dar niciodată nu s-a ataşat în mod special de vreuna".

– Ben, pot să te întreb ceva serios?

– Acum, noaptea, la ora asta? zîmbi el. Barney ezită pentru un moment, dar în cele din urmă, învingîndu-şi îndoiala, întrebă:

– De ce eşti atît de singuratic?

Bennett nu fu deloc surprins de întrebare.

– Tu eşti medicul pentru cap, replică el, tu eşti cel care trebuie să-mi spui *mie.*

– *Nu pot* şi de aceea te întreb pe tine. Nu pot suporta să-l văd pe cel mai bun prieten al meu că este atît de nefericit. Pentru numele lui Dumnezeu, povesteşte-mi totuşi (nu vreau să te judec), ce loc ocupă femeile în viaţa ta?

Bennett privi din nou în pahar.

– Care e femeia ce ar putea să stea cu mine, Barn? Eu, pentru evrei sînt un negru, iar pentru negri sînt un evreu, pentru albi sînt un negru, iar pentru fraţii mei de suflet, negrii, nu sînt decît un nimeni. Parcă m-aş afla într-o ţară a nimănui. Unde m-aş putea fixa?

Barney ezită, întrebîndu-se dacă după atîta timp n-ar fi cazul să-l facă pe cel mai bun prieten al său să înfrunte adevărul despre sine însuşi.

– Ştii Landsmann, nu *toate* sînt la fel.

– Cine? Despre ce dracu' vorbeşti?

– Despre femei, doctore. Părerea mea personală şi profesională este că nu toate femeile seamănă cu mama ta.

– Hannah?

– Nu, prietene, mă refer la femeia care ți-a dăruit viața... după care a dispărut.

Bennett, brusc, îşi pierdu cumpătul.

– Ăsta e rahat psihiatric ce spui tu, Livingston. *Nu vreau...*

Barney îl întrerupse:

– Hei, te-am auzit spunînd de un milion de ori, că nu dai pe ea doi bani. Dar trebuie să recunoşti în fața lui Dumnezeu, Ben, că minți şi, în special, te minți pe tine.

– Pe dracu', voi psihiatrii sînteți cu toții la fel. Ce v-ați face fără mame?

– Exact ceea ce ai făcut şi *tu* fără *a ta.*

Barney făcu o pauză pentru a lăsa lucrurile să se mai limpezească.

– Ascultă, zise el domol, nu toate sînt ca Lorraine. Nu pleacă toate lăsîndu-te cu o nouă rană în suflet...

Se priviră, neştiind nici unul ce să spună.

În cele din urmă, Bennett vorbi:

– Ştii însă ce doare cel mai mult? Faptul că tu ai fost în stare să vezi acest lucru, pe cînd *eu* nu.

Expresia pe care Barney o citi pe fața prietenului său îl umplu deodată de o adîncă remuşcare.

– Hei, iartă-mă prietene. Am cam sărit peste cal.

Bennett clătină din cap.

– Nu, Barn. Pentru aşa ceva există prietenii adevărați. Apoi adăugă: Acesta este un alt lucru pe care l-am învățat de la tine.

Tăcerea le fu întreruptă de vocea metalică a lui Mark Sylbert:

– Scuză-mă, Ben...

Cei doi bărbați ridicară privirea. Din expresia infinit de tristă pe care o văzu la colegul său negru, Sylbert trase o concluzie greşită.

– Oh, cred că deja ți-a spus Barney, Ben, îmi pare foarte rău.

Bennett se uită la el cu nedumerire.

– Mark, ce dracu' vrei să-mi spui?

– Cum, încă nu ai auzit despre tatăl tău?

Instinctiv, Bennett se ridică în picioare pregătit să facă față, la orice s-ar fi întîmplat.

– Nu, dar s-a întîmplat ceva?

– A murit, spuse Sylbert în şoaptă, atît cît îi permise maşinăria lui să spună. A murit în noaptea trecută. Un automobil care venea din partea opusă a rupt parapetul şi a lovit maşina în dreptul şoferului. Mama ta este rănită uşor, dar a fost puternic şocată. A avut însă puterea să vorbească cu Herschel în Salvare. El i-a cerut să-i promită...

– Ce să-i promită?

– Că... ea nu-ți va spune nimic, orice s-ar întîmpla, pînă ce nu vei termina procesul.

Sylbert rămase în picioare, fără putere, neştiind ce să zică, ce să facă.

Barney se ridică şi-şi prinse în braţe prietenul zdrobit.

– Haide, Ben, zise el domol, merg cu tine acasă.

CINCIZECI ŞI TREI

„O, tu Doamne, Stăpîne, care eşti întru totul milostiv,
În marea ta iubire, primeşte sufletul lui Herschel Landsmann, care se întoarce la cei dintr-un neam cu el".

Era o după amiază foarte călduroasă. Lacrimile şi sudoarea se amestecau pe feţele celor care-l plîngeau pe Herschel Landsmann.

Erau aproape o sută de persoane, cea mai mare parte cunoştinţe şi salariaţi ai defunctului, păstrînd respectuoşi o distanţă faţă de mormînt, pentru a-i permite lui Hannah, convulsionată de suspine, şi lui Bennett, de care se sprijinea, să-şi ia adio în intimitate.

Steve, fratele lui Herschel, era şi el prezent dar, în mod caracteristic, stătea împreună cu soţia lui de cealaltă parte a mormîntului.

Arbitru fără voie, un rabin ras cu tichie pe cap, stătea la celălalt capăt al sicriului abia respirînd aerul sufocant.

– Herschel a cerut să nu i se aducă nici un fel de laude. Îl privi stingherit pe Steve, a cărui încruntare lăsa să se înţeleagă că încercase să se opună acestei ultime dorinţe.

– Totuşi, continuă rabinul, sînt convins că n-ar avea de obiectat, dacă citesc un scurt pasaj din „Înţelepciunea Patriarhilor": „Cînd un om moare, nu ia cu el nici aur, nici argint, – tot ce ia este virtutea şi faptele bune. Căci scris este: cînd mergi, ele te călăuzesc; cînd te odihneşti, ele te veghează şi cînd te trezeşti, ele îţi vorbesc". Herschel Landsmann şi-a sfîrşit zilele pe acest pămînt. Fie ca memoria sa să trăiască în inimile celor care l-au iubit.

Rabinul privi în dreapta şi în stînga sa şi spuse blînd:

– A venit momentul să se spună „Kaddişul pentru morţi".

În timp ce Steve făcu un pas spre mormînt, Bennett şopti:

– Te simţi bine, mamă?

Hannah încuviinţă cu capul:

– Da, da. Rosteşte tu kaddişul pentru el, Ben.

Cu toate asigurările date că se simte bine, Bennett ezită să plece de lîngă ea, aşa că Barney se grăbi imediat şi o cuprinse cu braţul său.

Bén se apropie de mormînt şi, privind spre rabin, aşteptă un semn ca să înceapă.

În acea clipă, îl auzi pe Steve spunînd:

– Bennett, lucrurile au ajuns deja prea departe. Lasă-mă pe mine să rostesc rugăciunea pentru el.

Steve se întoarse către rabin ca acesta să-i ţină partea.

– Nu înţeleg, spuse acesta.

Steve privi la Bennett, peste mormînt.

– Vezi, el nu ştie pentru ce te găseşti aici. Nu ai nici un motiv să...

– Scuzaţi-mă, îl întrerupse rabinul făcînd un semn cu capul în direcţia lui Ben, dar nu este el fiul lui Herschel Landsmann?

Înainte ca Steve să înceapă să conteste drepturile lui Bennett, Hannah strigă:

– Lasă-l, Steve, el este băiatul lui Herschel. Herschel l-a iubit cu toată fiinţa lui. *Tu* dă-te la o parte.

Steve rămase blocat, redus la tăcere. Nu spuse nimic cînd Bennett întrebă:

– Pot să încep?

Rabinul întinse lui Bennett cartea de rugăciuni:

– Nu, mulţumesc domnule. O ştiu pe dinafară.

Şi concentrîndu-şi puterea de stăpînire, recită din toată puterea: *„Yisgadal ve yiskadash shmei raboh...“*

Într-un anumit fel, acest act de pietate al lui Bennett era dublu. Acum treizeci de ani, Herschel stătuse la mormîntul tatălui său natural şi rostise rugăciunea pentru *el,* înlocuindu-l pe Bennett. În această clipă de adîncă tristeţe, acel act al dragostei fu din nou îndeplinit.

CINCIZECI ŞI PATRU

Profesorul Laura Castellano nu se simţea în largul ei.

Avea aproape patruzeci de ani şi trebuia să stea în sala de aşteptare a unui cabinet de obstetrică, laolaltă cu fete tinere care i-ar fi putut fi fiice. Barney îi propusese s-o însoţească, dar ea refuzase. Îngrijorarea lui îi provoca o adevărată stare de nervi.

Mai mult decît atît, era îngrozită de faptul că doctorul Sydney Hastings („cel mai bun" conform cercetărilor întreprinse de Barney) ar fi putut interpreta, în mod greşit, preocuparea psihiatrului stăpînit de pasiunea pentru bunăstarea fiului său încă nenăscut, drept amestec în domeniul său.

În sinea sa, Hastings nu prea se simțea flatat că fusese ales de distinsul cuplu pe care îl formau Laura şi Barney. Motivul îl constituia faptul că medicii sînt întotdeauna nişte părinți nervoşi şi dificili. De data aceasta, avea de-a face *cu* doi medici, în acelaşi timp.

Şi avea perfectă dreptate. Laura, datorită specialității sale, era o adevărată enciclopedie ultramodernă de date privitoare la maladiile ce pot amenința un uter.

– Ar putea fi trisomie-13, doctor? În cît timp se poate detecta spina bifida sau sindromul Down? Cînd trebuie repetat examenul?

– Calmează-te, Laura. Nu ai nici un motiv să fii isterică.

– Dar nu este isterie, doctore Hastings. Este un adevăr ştiințific de necontestat că, cu fiecare an care depăşeşte vîrsta de treizeci şi cinci de ani, creşte în mod alarmant şi probabilitatea de a avea un copil cu malformații. Ea este unu la mie pentru patruzeci de ani, unu la trei sute pentru patruzeci şi doi de ani, unul la optzeci pentru...

– Laura, nu-i nevoie să-mi spui toate aceste posibilități şi nici nu trebuie să te îngrijorezi, pentru că nu-ți face bine deloc. Peste o săptămînă, vom face o aminocenteză şi vom afla mai mult.

– Tipul acela, Levine, se pricepe bine la ecografie? Ai mai lucrat cu el înainte? Unde şi-a făcut stagiul? Ce scule foloseşte? Aş putea să vorbesc cu el pentru...

Hastings se aplecă peste birou şi-şi luă capul în mîini.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Laura, gemu el melodramatic, poate că ar fi mai bine să te las pe tine şi pe Barney să vă descurcați singuri. Fiecare din voi vine cu idei preconcepute.

– Bine, oftă Laura. Am să încerc să mă opresc. Dar Barney m-a făcut să jur că data viitoare îl voi lăsa să vină cu mine.

– Bun, să mă suni cu o oră mai înainte, ca să plec din oraş.

Laura se ridică încet. Pe ea nu o amuzau deloc glumele doctorului Hastings. El nu înțelegea ce mult însemna acest copil pentru ea şi pentru Barney. În momentul în care era să iasă pe uşă, el o strigă cu o voce calmă şi domoală:

– Laura, te rog, nu te alarma. Îți promit că totul va fi în regulă.

Ea îi zîmbi istovită şi-i zise:

– Şi tu ştii acest lucru, şi eu ştiu, – că niciodată un medic nu poate promite aşa ceva. Eu îți propun un tîrg. Tu mă scuteşti de prostiile tale, iar eu te scutesc de soțul meu.

– S-a făcut, spuse Hastings, zîmbind cu satisfacție şi uşurare.

Dar situația nu era chiar atît de simplă.

Barney îl chema la telefon ori de cîte ori descoperea cîte-o obscură – dar ipotetic posibilă – anomalie descrisă în treacăt de vreun obstetrician din secolul nouăsprezece.

– Respiră, Laura, respiră!

Barney deveni un antrenor tiranic, cînd sosi vremea să-şi pregătească „ campioana“ pentru o naştere normală fără dureri.

– Nu uita..., unu-doi, o încurajă el în timp ce îi urmărea mişcările de gimnastică de pe duşumea. Vei dori să-ți revii la silueta dinainte, cît mai repede posibil... trei-patru...

– Vrei poate să spui că *tu* doreşti să revin...

– Da..., de aceea împărțim totul, zîmbi el. Haide... trei-patru.

Greturile de dimineață ale Laurei erau ca şi inexistente. Acest fapt îi speria pe amîndoi, deoarece greața, deşi este neplăcută, constituie o dovadă că hormonii circulă prin organismul femeii într-un ritm sănătos.

– Ascultă, Laura, protestă nefericitul Hastings, nu există nici o normă cu privire la acest lucru. Sarcina ta progresează normal, ar trebui să fii mulțumită că n-ai greturi.

– Nu, îl contrazicea ea, aş fi mai fericită dacă ar trebui să renunț la prînz din cauza lor.

Hastings mulțumea din ce în ce mai des lui Dumnezeu că sarcina la femei durează numai patruzeci de săptămîni (gestația la elefant este de aproape *doi ani* !).

Se pomeniră în săptămîna a şaisprezecea. Barney, în cabinetul doctorului Levine, unde urma să se facă amniocenteza, era foarte îngrijorat. Procedeul consta în introducerea unui ac alarmant de lung prin abdomenul gravidei în sacul fetal, pentru a extrage o probă din lichidul ce înconjoară fătul.

Ştia că în urma analizelor acestor probe în laborator se pot depista aproape toate malformațiile şi anomaliile posibile, dar mai ştia totodată că procedeul nu este lipsit de risc; creşterea probabilității unei naşteri anormale cu încă un procent. Şi adăuga încă un rid pe fruntea gravidei de patruzeci de ani şi a soțului ei.

– În cît timp vom avea rezultatul? întrebă Barney care ceruse să fie lăsat să asiste.

– Ți-am spus ieri, cînd te-am sunat, zise Hastings. Îmi pare rău că trebuie să recunosc că ştiința nu a realizat peste noapte nişte inovații în domeniu. Rezultatele probei amniotice ies după două săptămîni. Dar pentru că voi amîndoi sînteți medici, pentru voi am aranjat ceva special.

Barney făcu ochii mari plini de speranță.

– Adevărat?

– Da, zîmbi Hastings. Pentru voi durează numai paisprezece zile.

– Veşti proaste. Este o malformație – trisomie 21 – Sindromul Down, adică mongolism.

– Ce te face să fii atît de sigură, Laura?

– Nu ştiu, Barn... bănuiesc. Adică vreau să spun că nu simt copilul. Era timpul să percep nişte mişcări ale lui pînă acum.

– Poate că e activ noaptea şi face gimnastică în timp ce tu dormi.

– Nu se poate... eu nu dorm niciodată.

Cele două săptămîni trecură fără ca Barney şi Laura să se înece în pesimismul lor. În cele din urmă, într-o seară pe la nouă, sună telefonul. Era Sidney Hastings.

– Laura, iartă-mă că te deranjez aşa de tîrziu, dar am fost în operație...

Brusc în telefon mamoşul auzi zgomotul unei încăierări. Barney smulse telefonul din mîna Laurei şi strigă în microfon:

– Sidney, spune-mi într-un singur cuvînt, este bine sau nu? Te rog, un singur cuvînt!

La celălalt capăt al firului se auzi un hohot de rîs şi obstetricianul îl asigură părinteşte pe tăticul psihiatru.

– Totul este perfect, Barney. Şi să ştii că e băiat.

Peste două zile, între două consultații, Laura îl sună pe Barney şi-i spuse printre lacrimi.

– Harry m-a lovit..., Barn. L-am simțit cum dă cu piciorul.

– Cu dreptul sau cu stîngul?

– Ce importanță are?

– Păi, dacă va fi stîngaci, va trebui să-mi schimb planurile de antrenament sportiv.

Cel mai înspăimîntător lucru în trimestrul al doilea al evoluției sarcinii unei gravide este probabil faptul că nu se întîmplă nimic. Aşa s-ar părea, că nu se întîmplă nimic. Toate oganele în miniatură sînt deja formate şi acum cer doar timp ca să crească. Dar Laura îşi lăsa imaginația liberă ca să facă din orice un motiv de îngrijorare.

Douăzeci de săptămîni: un copil născut atît de devreme nu ar avea nici o şansă de supraviețuire.

Douăzeci şi cinci de săptămîni: dacă se naşte acum şansele lui de supraviețuire sînt de unul din zece sau chiar mai puțin.

Abia la cea de-a douăzeci şi opta săptămînă, în urma testării copilului prin ecografie, Laura respiră uşurată. Dacă ar fi venit în acel moment, şansele de supraviețuire, – în mîinile unui bun neonatolog, – ar fi fost în favoarea fiului lor.

Se liniştteau unul pe altul. De două ori pe săptămînă, luau lecții de naştere fără dureri şi „antrenorul Livingston", se ocupa zilnic de exercițiile pentru menținerea tonusului muscular.

În sfîrşit, veni săptămîna a patruzecea. Dar nu se întîmplă nimic.

Hastings îi invită pe amîndoi în cabinetul său. Barney se simțea stînjenit, era pentru prima oară cînd acesta luase inițiativa şi-i *ceruse* să o însoțească pe Laura.

– Nu vă alarmați, îi asigură el. Peste zece procente din numărul sarcinilor depăşesc patruzeci de săptămîni, mai ales în cazul primelor naşteri, aşa cum este cazul tău, Laura. De fapt este un lucru neobişnuit la femei să aştepte pînă la vîrsta ta ca să aibă un copil.

Deodată, Hastings adoptă o atitudine solemnă.

– Trebuie să vă întreb ceva serios.

Barney simți cum îi zvîcneşte inima, iar Laura încetă să mai respire.

– Este o chestiune mai aparte, desigur. Făcu o pauză şi apoi continuă în şoaptă. Căsătoria mea se află uşor în derivă. De fapt, s-ar putea spune că se găseşte la un pas de destrămare.

Laura trase aer, întrebîndu-se: „şi ce are asta cu noi?" Hastings explică:

– Louise şi cu mine am căzut de acord să ne mai oferim o şansă. Un amic de-al nostru ne-a pus la dispoziție cabana sa, la lacul Champlain. Cred că cinci sau şase zile acolo ar putea foarte bine să prevină un eventual dezastru.

Se opri şi se uită la ei.

Barney sesiză ceea ce intenționa să spună şi deja începu să se liniştească.

– Am întîlnit o mulțime de sarcini ca a ta, continuă Hastings, şi, sînt sigur, Laura, că nu vei naşte în perioada în care sînt plecat. Iar dacă totuşi vor începe contracțiile, există acolo un mic aeroport şi pot folosi un avion particular ca să fiu aici la timp. Tonul său deveni părintesc. Uite, eu ştiu cîtă importanță are acest copil pentru voi doi. Şi eu sînt cu totul alături de voi, atît personal cît şi profesional. Dacă aveți vreo

îndoială, datorită faptului că părăsesc oraşul, spuneți-mi şi nu voi mai pleca.

Se făcu linişte. Barney şi Laura îşi dădură seama că ceea ce li se cerea nu era cinstit. Se simțeau şantajați afectiv prin invocarea căsătoriei pe cale de destrămare.

– Ascultă Sidney, începu Laura, natural aş dori să mă asişti tu. Dar dacă echipa ta este bună...

– Laura, îți promit cea mai bună echipă – de aur – şi voi lua toate măsurile necesare. În primul rînd, este Armand Bercovici, care are cea mai bună mînă dintre toți obstetricienii din țară. Cu toată sinceritatea, vă spun că este singurul pe care l-aş accepta pentru soția mea, dacă ar avea nevoie vreodată de vreun chirurg. I-am lăsat toate însemnările şi îi este cunoscută întreaga ta evoluție. În loc de soră, îți voi da pe însuşi cercetătorul nostru principal în ecografie, un iranian foarte capabil, pe nume Reza Muhradi. El va fi acolo pentru a urmări starea copilului, pentru ca Bercovici să se poată concentra asupra Laurei.

– Sună grozav, replică Barney, avînd în mintea sa imaginea – care nu-l mai părăsea în ultimele săptămîni – a copilului ridicat în sus, în fața lor, scăldat de luminile orbitoare ale rampei de operații.

– Repet, începu Hastings, dacă vă simțiți mai în siguranță cu mine aici, eu pot renunța la călătorie. Acest copil este mult prea important.

Barney şi Laura se priviră în ochi şi nu văzură unul la altul decît îndoială şi ezitare. În cele din urmă, Laura spuse:

– Pe dracu', Sid, dar şi căsătoria ta este la fel de importantă. Du-te, îi voi spune bebeluşului meu să aştepte pînă ce te vei întoarce.

Hastings răsuflă uşurat şi fața lui deveni senină.

– Porcărie, adevărată porcărie, se dezlănțui Barney în drum spre casă. Cum de a fost posibil ca doi medici să se lase convinşi şi să cadă de acord asupra unui lucru pe care amîndoi îl ştiu că reprezintă un risc?

– Este uluitor, chiar doctorilor le este teamă de alți doctori. În realitate, s-ar putea să fie un cîştig pentru noi. Îl cunosc pe Bercovici. Este de două ori mai bun decît Hastings şi sincer îți spun că l-aş prefera pe *el* în sală, în cazul în care s-ar întîmpla ceva neprevăzut. De fapt, s-ar putea să fie chiar un noroc ca băiețelul să vină în timp ce lipseşte Sidney.

Barney aprobă din cap şi apoi se adresă, către abdomenul Laurei:

– Hei Harry, mai ai doar cinci zile ca să ieşi, aşa că începe şi mişcă-ți fundul.

Copilul se dovedi a fi o minune – le arătă că este ascultător, chiar înainte de a se naşte. În mai puțin de douăzeci de ore, începură contracțiile.

– Oh, la dracu', zise Barney, intrat în panică. Mai bine îl chem pe Sidney. Are tot timpul să zboare pînă aici.

– Nu, se opuse Laura, probabil că se' află deja în drum spre cabană. Ajută-mă să cronometrez timpul între contracții şi apoi sună la spital să-l caute pe Bercovici.

Barney se repezi să aducă cronometrul şi măsură timpul atletului său la opt minute, apoi se grăbi spre telefon, fiind atît de nervos încît degetele greşiră de două ori numărul.

– Nici o problemă, Castellano, o asigură el. Bercovici este la spital şi operează un carcinom la o femeie. Va termina pînă la prînz. Au spus că trebuie să aşteptăm pînă ce se va ajunge la patru minute şi apoi să mergem. Cred că deja s-a făcut timpul să plecăm.

– Nu, Barn, dacă au spus că este prea devreme, vom...

Tirada ei fu întreruptă de o nouă contracție. La ora douăsprezece, Barney nu mai avu răbdare, o urcă pe Laura în maşină, luînd valiza pe care o pregătiseră deja cu trei săptămîni mai înainte şi o porniră spre maternitate.

Cum ajunseră, Laura reuşi cu greu să se urce într-un pat, deoarece contracțiile deveniseră din ce în ce mai mari.

Barney întrebă de doctorul Bercovici, dar i se răspunse că se află încă în sala de operație. El văzu în aceasta un semn bun. Însemna că tipul este foarte meticulos.

Fu adus un scaun cu rotile şi, cu toate protestele ei, Laura trebui să accepte pînă la urmă, să fie transportată la unul din saloanele de travaliu. Aceasta era o cămăruță mică, cu multe tuburi ce atîrnau din tavan, cu un tub de oxigen şi un monitor pentru a controla pulsul copilului şi al gravidei. Pe perete era o pictură mare care reprezenta o frumoasă pădure din New England – desigur cu scopul să distragă într-un fel atenția mamelor care, prin respirație încercau să-şi controleze durerile.

Se făcu ora două după amiază şi doctorul Bercovici încă nu-şi făcu apariția.

– Ce dracu' face? întrebă Barney. Înlocuieşte toate organele din corpul acelei femei?

– Sst, îi porunci Laura. Mai bine să ne concentrăm la ceea ce trebuie să facem. În cel mai rău caz vei moşi tu.

Observația ei nu-l amuză cîtuşi de puțin pe soț.

Se făcu ora trei. Un tînăr mic şi slab, cu o chică neagră intră şi se prezentă: dr. Muhradi, cercetător principal specializat în urmărirea pe monitor a fătului.

– Unde dracu' este doctorul Bercovici? întrebă Barney.

– Se află încă în operație. Mi s-a spus că are un caz extrem de dificil. Dar, în orice caz, îl voi înlocui eu. Acum o s-o consult pe soția dumitale.

În timp ce o examina pe Laura şi controla dilatarea colului, Barney avu neplăcuta senzație că acest puşti va prelua greul.

Contracțiile Laurei deveniră atît de frecvente şi atît de dureroase, încît ea nu mai era în stare să se mai concentreze pe nimic altceva.

– Am vorbit cu o soră să vină şi să stea cu doamna doctor Castellano, în timp ce noi vom merge să bem o cafea, zise Muhradi către Barney. Va avea un efect benefic asupra dumneavoastră.

Barney se uită la Laura, care înțelesese mişcarea.

– Du-te, Livingston, zise ea silindu-se să-i zîmbească, ai nevoie de o mică pauză.

Simțind că ezitarea lui frizează vinovăția, Barney acceptă să iasă puțin de acolo şi să nu-şi mai vadă soția iubită chinuindu-se. Vorbea cu tînărul iranian şi sorbeau cafeaua în camera surorilor cînd, un medic care părea prea bătrîn ca să fie intern, se îndreptă grăbit spre Muhradi.

– Reza, zise acesta, cu sufletul la gură. Am necazuri cu un prematur în sala cinci. Sînt cam speriat, nu pot stăpîni travaliul.

Iranianul zîmbi şi zise:

– Am să văd despre ce este vorba.

Îl luă pe după umeri pe doctor şi ieşiră să-i dea indicațiile necesare.

„E bine", gîndi Barney, „trebuie să fie destul de bun tipul dacă aleargă după el şi-l consultă toți". Se întoarse la Laura.

– Intervalul între contracții se redusese, dar ele se lungiseră şi se intensificaseră.

– Cheamă-l pe Bercovici, Barn, murmură Laura. Nu mai pot să suport.

– Nu trebuie să vă speriați, doctor Castellano, se auzi glasul lui Muhradi, care se strecura în cameră. Am vorbit cu doctorul şi l-am asigurat că nu vă aflați la dilatația maximă aşa că el poate să-şi tragă sufletul. A fost în operație şapte ore.

Barney era din ce în ce mai îngrijorat.

– Nu crezi că este timpul să-i dai ceva contra acestor dureri?

– Da, îi vom face o epiduralã cînd va veni timpul, astfel încît să rămînă conştientă cînd naşte. Dar trebuie să mai aşteptăm puțin. Între timp, voi consulta anestezistul privitor la ceva care să-i calmeze durerile.

– Grozav, spuse Barney, ceva mai destins, e foarte bine.

– Hei, tigrule, îl chemă încet Laura, ai mîncat ceva pe ziua de azi?

Barney veni şi-i luă mîna.

– Nu-mi amintesc. Tot ce ştiu este că tu n-ai mîncat de ieri.

– Nu pot, ştii bine. Dar asta nu înseamnă ca tu să mori de foame. Du-te şi...

– Nu, Laura. Vreau să rămîn aici lîngă tine.

Muhradi intră în sală, statura lui fiind eclipsată de aceea enormă a anestezistului.

Acesta folosi frazele obişnuite de protocol.

– Bună ziua, sînt doctorul Ball. Micuța doamnă se simte rău.

Cu tot disconfortul în care se găsea, Laura se gîndi: „pentru ce oare acest măgar pretențios trebuie să fie atît de disprețuitor?“

În neajutorarea ei, nu putu decît să răspundă politicos:

– Da, poate ai ceva care să mă liniştească puțin, dar să mă țină trează totuşi.

– Nici o problemă, micuță doamnă. Nu fiți îngrijorată. Am să vă fac o mică injecție şi o să vă simțiți mai mîndră decît un steag al Statelor Unite, în ziua de patru iulie.

– Dar ea nu vrea, să se simtă mîndră, doctore, interveni Barney, vrea doar să-i calmeze puțin durerile.

Neştiind că Barney este şi el medic, Ball abia catadicsi să răspundă, dîndu-şi importanță:

– Lasă-mă că ştiu eu ce trebuie să fac, băiatule. Am ajutat mult mai multe mame să nască decît bătrînul dr. Spock.

Spunînd acestea cu o viteză şi o dexteritate surprinzătoare pentru corpolența lui, îi şi injectă Laurei scopolamină, care o zăpăci aproape instantaneu.

Bărbatul cel uriaş dădu din cap spre cel mărunt şi zise:

– Cheamă-mă cînd sînteți pregătiți pentru epiduralâ, şi ieşi.

Barney se aşează, îi luă mîna Laurei, ajutînd-o să respire. Perna ei era udă de transpirație.

O soră veni, ținînd în mînă nişte hîrtii prinse cu o clemă, pe care i le întinse lui Barney.

– Avem nevoie de semnătura soțului pentru a-i da analgezic şi epidural. Vreți să semnați aici, vă rog şi la fel pe cea de-a doua foaie?

– Barney, strigă Laura, nu este în regulă. Aceste afurisite de contracții n-ar trebui să dureze atît de mult. Cred că ceva nu este în ordine.

Barney alergă afară după Muhradi. Acesta era în sala de aşteptare unde fuma o țigară.

– Doctore, îl strigă el, contracțiile sînt anormale.
– Asta-i bine, răspunse tînărul cu un zîmbet uşor.
– Cum adică, întrebă Barney.
– Am pus puțin oxytocin în perfuzie, care-i stimulează uterul. În acest mod, ajutăm un pic lucrurile.
– Numai să nu le ajutăm prea mult. Cred că ar trebui să vii.

Iranianul îşi stinse țigara şi se îndreptă spre camera de travaliu.

De afară chiar putură auzi pe Laura cum striga:
– Chemați-l pe acel doctor nenorocit!

Doctorul Ball se afla printre interni, iar surorile se adunaseră în jurul patului lui Laura.
– Femeia asta este isterică, zise anestezistul furios. Cred că mai bine ar fi s-o adormim.
– Fă-o, tîrîie-brîu ce eşti, şi te voi adormi şi eu imediat, răcni Barney, în timp ce alerga la Laura. Ea bolborosea, înăbuşindu-se:
– Monitorul..., monitorul...
– Ce s-a întîmplat, Laura? Spune-mi!
– I-am spus sorei să-l întoarcă spre mine ca să-i văd ecranul. Nu s-a spus că acest deştept de Muhradi este un mare expert? Pentru ce dracu' nu stă cu ochii pe acest blestemat de monitor?

Panica puse din ce în ce mai mult stăpînire pe ea:
– Arată tulburări ale fătului, copilul nostru se află în pericol!
– Numai o clipă, interveni Muhradi, hai să nu facem aici cu toții pe doctorii. Eu sînt cel care am în grijă pe doamna Livingston.
– Tu? unde dracu' este Bercovici? întrebă Barney.
– La dracu' cu Bercovici, strigă Laura, gîfîind. Monitorul arată că inima copilului slăbeşte. Nu este în regulă. Cineva trebuie să facă o cezariană.

În acest moment, Muhradi aruncă o privire spre monitor şi-şi dădu seama că pacienta avea perfectă dreptate.
– Bine, strigă el, toată lumea afară. Şi prin asta înțeleg chiar *toată* lumea.

Se adresă apoi unei surori:
– Pune-i masca de oxigen şi duceți-o la sala de operație. Mă duc să mă spăl.

Mai înainte ca cineva să apuce să se mişte, Laura strigă neputincioasă:
– Barney, ajută-mă, ajută-mă.

El alergă spre ea:
– Ce, ce doreşti să fac?

– Ajută-mă să mă întorc cu fața în jos. Sînt atît de drogată că nu pot s-o fac singură. Ajută-mă să stau pe genunchi. În poziția asta copilul va fi mai puțin congestionat, asta uşurează descongestionarea fătului.

– Ați auzit? țipă Barney la surori. Ajutați-mă să o întorc, sînt şi eu doctor!

Laura luase mult în greutate din cauza sarcinii. Barney trebui să facă uz de toată forța lui, – ajutat de o singură soră, care înțelesese ceea ce vroia el să facă... – s-o întoarcă pe Laura aşa ca să se sprijine pe coate şi genunchi. Uşile se dădură în lături şi alte două surori alergară să împingă patul în sala de naşteri.

– Barney, rămîi cu mine, îl rugă ea.

– Nu te speria, Castellano, voi fi acolo într-o secundă. Alergă imediat în vestiarul chirurgilor. Muhradi, avînd întipărită panica pe față, îşi îmbrăca halatul.

– Unde sînt halatele? strigă Barney.

– Îmi pare rău, răspunse iranianul, nu este acum timp pentru soți. Are nevoie de cezariană.

– Şi cine dracu' poate s-o facă? Băiatul de la bufet? Cîte ai făcut tu din astea pînă acum? Pariez că mai puține decît mine.

Tînărul doctor îşi pierdu cumpătul.

– Ascultă, doctore Livingston, ea este pacienta *mea,* iar dumneata vei sta afară şi vei aştepta sau voi chema paza să te lege de un scaun. Fiecare secundă pe care o pierdem aici discutînd agravează starea copilului aflat în primejdie. Stai jos, taci din gură şi lasă-mă să plec.

Barney lovi cu pumnul într-un dulap din vestiar.

„Ticălosule, mă tratezi de parcă ar fi greşeala *mea* că tu nu ai urmărit monitorul copilului, atunci cînd trebuia. Dacă Laura n-ar fi fost doctor, Dumnezeu ştie cît de mult ai mai fi aşteptat".

Totuşi el nu-şi exprimă gîndurile cu voce tare. Pentru că din puțina luciditate ce-i mai rămăsese, îşi dădu seama că Muhradi era prea speriat pentru a mai fi certat.

– Îmi pare rău că am întins coarda atît, doctore. Mergi şi fă-ți meseria. Sînt convins că va ieşi bine.

Muhradi nu răspunse. Doar se întoarse şi dispăru la spălător.

Barney rămase afară, lîngă uşa sălii de operații, încercînd să tragă cu urechea. Auzi doar două lucruri: Laura strigînd:

– Unde este soțul meu? Barney! Unde este so... Apoi auzi vorbele anestezistului:

– Asta te va face să taci.

După aceea se făcu linişte totală.

Îşi privi ceasul. O soră se apropie de el, „probabil pentru a-l încuraja", se gîndi el. Dar ea zise:

– Mă tem că blocaţi uşa sălii de operaţie, domnule. Să nu provocaţi un accident. Vă rog să vă îndepărtaţi de aici.

– Sînt doctor, îi răspunse Barney. Ar trebui să fiu înăuntru.

– Doctorul Muhradi nu v-a permis să intraţi.

Barney se îndepărtă în holul gol şi întunecat, şi acolo, singur doar cu necazul lui, strigă:

– Băga-te-aş în..., doctore Hastings, asta este ceea ce numeai tu echipa ta de aur?

Tocmai zărise personalul operator care intra în sală: Ball, Muhradi şi doi interni ce păreau că acum purtau pentru prima oară pantaloni lungi.

Îşi privi ceasul. Trecuseră deja treizeci şi cinci de minute. Nici-o cezariană nu poate sau n-ar trebui să dureze atît. S-a întîmplat ceva care nu era în regulă.

– Veşti bune, se auzi o voce în întuneric. Era vocea lui Muhradi.

Barney se răsuci, întrebînd:

– Spune repede.

– Totu-i bine. Ai o mîndreţe de băiat.

Barney aproape leşină de uşurare. Iranianul se apropie şi, punînd amical o mînă pe umărul lui Barney, întrebă:

– Cum îi vei pune numele?

– Nu-mi mai amintesc, murmură Barney, dar imediat se reculese şi întrebă: Cum se simte Laura?

– Va dormi un timp în camera de reanimare. Doctorul Ball i-a administrat un somnifer puternic.

„Ştiu", gîndi Barney, „l-am auzit destul de bine prin uşă".

– Mă duc s-o văd pe Laura şi pe copil, spuse Barney. Unde sînt?

– În camera de reanimare, spuse Muhradi. Apoi adăugă jenat: Adică... acolo este soţia; copilul este sus.

– Ce vrei să spui, sus? Ar trebui să fie cu mama lui. Ea se va alarma dacă se trezeşte şi copilul nu-i lîngă ea.

– Uite, spuse Muhradi, încercînd să adopte un ton patern, a fost o mică problemă cu respiraţia copilului şi ne-am gîndit că cel mai bun lucru este să-l ţinem la incubator cel puţin pînă mîine dimineaţă. Sînt convins că soţia dumitale va înţelege acest lucru.

Într-o clipă, Barney fu lîngă patul ei. Femeile, în salon, erau separate doar printr-o simplă draperie, astfel încît glasurile noilor mame, ale soţilor şi copiilor acestora se auzeau toate.

Laura fusese inconştientă şi acum se lupta ca să-şi revină, aşa că a putut să descopere care era starea de lucruri. Ea ştia că, dacă nu este copilul cu ea, sînt probleme.

– Barney, Barney, se tîngui ea.

– Sînt aici, fetiţo, şopti el. Şi-l avem pe micul nostru Harry.

– Unde este copilul meu, Barney? A murit?

– Nu, Laura. Te rog, crede-mă că Harry este bine. Au avut doar o mică problemă cu respiraţia lui, aşa că l-au dus sus.

– Nu-mi sună a bine, Barn. Ce note Apgar a avut?

– Nu cred că-mi vor da voie să văd notele, Laura.

– Dar eşti doctor, Dumnezeule, gemu Laura.

– Se pare însă că în noaptea asta nu sînt, răspunse el cu amărăciune.

– Barney..., fiecare mamă şi-a primit copilul. Juri că n-a murit?

– Jur.

– Du-te şi vezi. Asigură-te că este viu. Şi *te rog* află notele. Vreau să ştiu cît timp a durat pînă a început să respire.

El dădu din cap afirmativ. Amîndoi îşi dădeau seama că atunci cînd doctorii ascund informaţia, nu se prevăd lucruri bune. Niciunul din ei nu îndrăznea să admită că ar fi îngrijorat de o leziune a creierului copilului.

Prea nerăbdător ca să mai aştepe liftul, Barney alergă pe scări şi apoi pe coridor spre secţia de tratament intensiv pentru nou-născuţii prematuri.

– Scuzaţi-mă, nu sînteţi steril, domnule.

Era o soră care păzea uşa.

– Trebuie să vă spălaţi şi să vă puneţi un halat ca să intraţi aici.

– Foarte bine, foarte bine.

În timp ce Barney se îndrepta spre chiuveta din anticameră, îl observă pe Muhradi, conversînd pe şoptite cu medicul de serviciu de la incubatoare.

Barney îl strigă.

– Du-mă la el, doctore, du-mă la el, acum!

Netulburat, Muhradi zîmbi.

– Hai cu mine.

Iranianul merse de-a lungul unui rînd de copii prematuri, ce arătau ca nişte micuţe păpuşi a căror viaţă depindea total de aparatura secţiei. În cele din urmă, ajunseră la un băieţel, mult mai mare decît ceilalţi.

– Nu-i aşa că este o frumuseţe? spuse iranianul zîmbind.

Barney se uită la copil în incubator şi simţi că este pe punctul de a-i da lacrimile. Tot ceea ce putu să bolborosească fu doar:

– Bună, Harry, uite-l pe tăticu'. Apoi, încet, îl întrebă pe medic: Pot să-l ating?

– Sigur că da.

Barney îşi mîngîie fiul pe piept. Apoi îi luă o mînuţă, minunîndu-se de perfecţiunea degetelor. Nu se putu să nu remarce că existau, deşi abia perceptibile, dar totuşi bine definite, urme vineţii pe buricele degetelor. Se ridică şi-l întrebă pe intern:

– Unde-i sînt notele Apgar?

– Nu ştiu, domnule. Am fost foarte ocupat să-l ajut pe doctorul Ball la intubaţie.

– Bine, dacă amîndoi aţi ajutat la naştere, atunci Muhradi ar trebui să fie cel care a notat Apgarul.

Barney îl privi încă o dată pe iranian în ochi:

– Ei, doctore? Care au fost notele lui pentru culoare, puls, respiraţie, reflex şi tonus?

Muhradi ridică din umeri:

– Nu-mi amintesc cifrele exact, dar ştiu că erau scăzute la început.

– Asta este destul de vag, se înfurie Barney şi insistă: Dar notarea la cinci minute? Care a fost Apgarul fiului meu la cinci minute?

Muhradi ezită.

– De fapt, noi nu am făcut al doilea test decît un pic mai tîrziu.

– Cît de tîrziu?

– După şase sau şapte minute.

– Termină o dată cu această bîlbîială. Precis că vrei să spui şapte. Sau spui asta pentru că de fapt te gîndeşti la *opt*? Haide, ştii foarte bine că vorbim despre o posibilă leziune a creierului.

La acest punct al discuţiei, medicul de la nou-născuţi interveni.

– Copilul dumneavoastră este perfect sănătos, domnule. În patruzeci şi opt de ore îl veţi putea lua să-l duceţi la mama lui.

Acum Barney nu mai presupunea că se întîmplase ceva cu copilul lui. Acum *ştia* sigur. Şi gîndul că ar fi ceva rău şi cu Laura îl cutremură.

– Aveţi vreun telefon aici?

– Desigur. În oficiul sorei şefe. Puteţi să anunţaţi familia şi să comunicaţi veştile bune.

Barney îl privi furios.

– Nu am intenţia să transmit „veşti bune" atît timp cît nu sînt sigur că sînt în măsură s-o fac. Vreau să-l chem pe doctorul Hastings şi să-i cer să-şi deplaseze fundul pînă aici.

– Oh, dar nu este necesar, zise Muhradi cu un rînjet de satisfacţie. Am făcut-o eu deja. Cred că acum se află în avion.

Pacientul „nereuşit“ – după cum obişnuiesc doctorii să-i denumească pe cei față de care au greşit – este cea mai ocolită persoană din spital.

Nimeni nu-i vizita pe Barney şi Laura. Chiar şi femeile care distribuiau mîncarea intrau şi ieşeau în grabă, ca şi cînd le-ar fi fost teamă ca furia Laurei să nu fie contagioasă. Pentru că, într-adevăr, ea era furioasă din momentul în care citise imprimanta monitorului fătului.

Fiul lor, în mod sigur se aflase în pericol, în cea mai mare parte a primei ore şi Muhradi, pretinsul mare expert al acestui minunat instrument nu i-a acordat suficientă atenție. Şi aceasta pentru simplul fapt că nu a fost suficient de conştiincios ca să privească ecranul.

În plus ei se găseau în situația de a nu deține cea mai importantă informație, aceea referitoare la timpul ce s-a scurs *în realitate* între prima înregistrare a cifrelor Apgar şi a doua înregistrare. Toate acestea aveau o importanță crucială pentru că acesta era timpul în care copilul a rămas fără oxigen. Dacă nu fuseseră şapte minute, – ci mai degrabă nouă sau chiar zece – şansele de supraviețuire normală ale copilului au fost compromise. S-ar putea să fie chiar cazul unei serioase leziuni a creierului.

Barney, bineînțeles că transmisese observația tulburătoare pe care o făcuse, – că erau încă destul de clare urmele vinetii pe buricele degetelor copilului. Aceasta explica motivul că doctorul nu vroia să le arate nota pe care o dăduse pentru „culoare“.

– Vreau să-l văd, insistă Laura. Vreau să-l cercetez eu însămi.

– Liniştește-te, zise Barney. Tu ai suportat o operație destul de serioasă. Au promis că în această după amiază te vor duce acolo sus.

Se auzi o ciocănitură în uşă, urmată de cuvintele de salut:

– Bună dimineața. Ați împărțit deja atențiile?

Era Sidney Hastings.

Laura răspunse tăios.

– Intră şi închide uşa.

– Am fost sus să văd copilul, continuă Hastings încercînd să creeze o perdea de fum verbală între ei. Arată într-adevăr ca un campion, ca şi mama lui...

Barney i-o retează scurt:

– Nu-ți mai răci gura, Sidney. Ştii foarte bine că mai devreme sau mai tîrziu, Laura se va duce sus şi va descoperi adevărul. Aşa că de ce nu ai decența să ni-l spui tu?

– Nu înțeleg ce vrei să spui...

– Haide, Sidney, îl întrerupse Laura. Cît timp a durat pînă ce a început să respire?

– Nu am avut încă timp să mă uit pe raport...

– Minți, îl apostrofă Barney. Probabil că l-ai studiat o oră întreagă.

– Uite, Livingston, replică Hastings, calm dar cu un ton autoritar. Nu este cazul să-mi vorbeşti în felul acesta. N-am fost aici, aşa că nu pot fi făcut responsabil pentru anumite nereguli, care au survenit.

– Aha, zise Laura, deci eşti de acord că s-au produs nereguli?

– Scuză-mă, Laura, ştiu ce noape grea ai avut, dar refuz să fiu tratat ca un criminal în boxa acuzaților.

Barney făcu un efort uriaş pentru a părea calm.

– Sidney, te rog, tot ceea ce dorim este adevărul. Cu toții ştim că pot surveni accidente. Dumnezeu ştie că cei mai mulți dintre noi, într-un moment sau altul, în cariera noastră, am fost...

Era pe punctul să pronunțe cuvîntul „neglijenți", dar se opri. ...Ascultă, toți am avut insuccese. Din experiența mea, am descoperit că pacienții devin mult mai înțelegători atunci cînd li se spune adevărul, chiar dacă este vorba de un adevăr care mărturiseşte o greşeală.

Aşteptară. Mingea se găsea acum în terenul lui Hastings.

Stingherit de liniştea ce se făcuse, doctorul mai în vîrstă vorbi ca din carte.

– Doctorii Muhradi şi Ball sînt amîndoi oameni corecți. Şi dacă ei au notat că respirația s-a instalat la şapte minute, eu îi cred pe cuvînt. Acum, dacă insistați să vă purtați de această manieră, vă sfătuiesc să vă găsiți un alt medic. Se întoarse şi plecă.

– Ce pui de cățea, zise Barney.

Laura se întinse şi-l atinse pe umăr.

– Barney, adu-mi un fotoliu cu rotile, chiar acum!

Coborîră incubatorul pentru ca ea să nu trebuiască să se ridice din cărucior. Îi cercetă degețelele de la mîini şi de la picioare pentru a le vedea culoarea, ascultă cu urechea pieptul micuțului, timp de mai multe minute, apoi luă un ac şi-i zgîrie talpa picioruşelor.

Barney privi toate acestea şi-şi zise: „Mulțumesc, Doamne, că măcar băiatul are reflexe".

Testul final era crucial. Va suge? Dacă a suferit cumva o leziune şi nu va putea să sugă, atunci şansele sale pentru o viață normală erau absolut nule.

Îl luă şi-l puse la sîn. După un moment, se uită la Barney şi începu să plîngă de bucurie:

– Este bine. Se pare că totul este bine.

Părăsiră spitalul cît de repede putură. Toți trei.

– Bine, Castellano, zise Barney căutînd să mai înveselească atmosfera. Am trecut prin clipe grele. Ne-au tratat mai rău decît se poate imagina. Dar rezultatul este în brațele tale şi cîntăreşte trei kilograme şapte sute. Harry Livingston, viitor campion mondial.

Ei ştiau însă ceva mai mult decît atît, pentru că erau amîndoi medici.

Ştiau, de exemplu, că iubitul lor Harry va creşte, va zîmbi şi se va juca în nisip, dar plana pericolul ca să nu ajungă la dezvoltarea normală a facultăților mintale, pentru a-şi scrie măcar propriul său nume. Doar timpul o să-şi spună cuvîntul. Nici chiar doctorii nu le ştiau pe toate.

Între timp ei vor fi condamnați să trăiască în purgatoriu.

CINCIZECI ŞI CINCI

Cine ar fi prevăzut vreodată că preotul iezuit ratat, care în societate era timid, nesigur pe el şi neştiutor, va ajunge, în cele din urmă, unul dintre cei mai respectați şi bogați oameni din Hawai?

Acesta era de fapt destinul fericit al lui Hank Dwyer, doctor în medicină.

Nu numai că o ducea bine, dar făcea mult bine în jur. O mulțime de oameni îl binecuvîntau şi-l pomeneau în rugăciunile lor, dînd chiar numele lui copiilor lor.

Hotărîse să nu se mai recăsătorească. Dar, nu avea să rămînă un celibatar convins.

Se părea că totul îi reuşeşte, era ca şi cum totul îi venea din cer ca o nucă de cocos care-ți cade în mînă din cocotier gata deschisă ca s-o mănînci.

Soția sa, Cheryl nu putuse să rămînă oarbă în fața scăderii afecțiunii soțului ei. Cînd Hank a semnat al doilea angajament în Vietnam, ea apelase la sfatul bisericii. Pentru că participase asiduu la slujbele de la catedrala Sfînta Cruce, însuşi cardinalul din Boston devenise sfătuitorul ei spiritual.

Eminența sa îşi dădu seama că Cheryl Dwyer, care avea un suflet atît de curat, nu poate fi condamnată să trăiască la

marginea societății; ea şi-ar putea creşte mai bine copiii dacă s-ar elibera de Hank şi eventual s-ar căsători cu cineva care să o prețuiască. Cu toate că Vaticanul nu e de acord cu divorțul, mai existau şi alte posibilități pentru ameliorarea unei astfel de situații. În cazul respectiv, se putea obține o anulare a căsătoriei prin biserică.

În acest fel, Hank nu fu deranjat cu nimic, nefiind nevoit să lipsească nici o duminică de pe plaja din Maui. I-au sosit doar hîrtiile pentru semnat, ceea ce a făcut repede şi fără emoție. Singurul lucru pe care l-a simțit într-adevăr a fost o adîncă recunoştință pentru intervenția Eminenței Sale.

La douăzeci şi şase iulie 1978, s-a produs un adevărat miracol. În Anglia se năştea un copil pe nume Louise Brown. Această naştere nu s-a deosebit de celelalte decît într-un singur sens, anume copilul nu a fost conceput în uterul mamei sale, ci într-o eprubetă de laborator.

Ca urmare a unui blocaj al trompelor mamei, doctorii cercetători Patrick Steptoe şi Robert Edwards au introdus sperma tatălui în ovulul mamei, aflat într-un vas de sticlă. Numai după ce embrionul a atins o anumită dezvoltare, l-au returnat la locul său natural prin implantare reuşită în uterul doamnei Brown, iar după nouă luni s-a născut un copil perfect sănătos.

Procrearea era unul din puținele lucruri în care Hank se distinsese în mod deosebit şi el se gîndi că cercetătorii respectivi ar fi de acord cu cererea sa de a merge în Anglia şi de a lucra (fără plată) ca asistentul lor, în scopul de a se familiariza cu această tehnică.

Cei doi oameni de ştiință îi analizară activitatea. Rezultatele lui mediocre din timpul Facultății de Medicină erau mai mult decît compensate de medaliile obținute pentru faptele de arme săvîrşite în Asia de Sud-Est.

Unui astfel de medic merita să i se dea posibilitatea să învețe noua tehnică şi să fie unul din pionierii fertilizării *in vitro* din America.

Cînd Hank reveni, după un an, se dusese deja vestea că el intenționa să pună bazele unei clinici, în genul celei pe care o văzuse în Anglia. Şi, deşi el nu a căutat publicitatea, jurnaliştişii au fost aceia care l-au căutat pe el. Aşa, Hank se trezi idolul presei din cel de al cincizecilea stat.

În momentul în care guvernatorul din Hawai a luat cunoştință de planurile lui Hank, de a înființa un institut cum nu exista nici în California, a aranjat un împrumut cu dobînzi reduse pentru ca el să-şi poată duce la îndeplinire proiectul.

Femeile nefericite de pe Coasta de Vest, care tînjeau după copii, aflară repede că noua tehnică se practică la o zvîrlitură de băț de casa lor, aşa că dădură buzna în stoluri la „Institutul Henry Dwyer".

În ciuda voluptăților vieții din Hawai, Hank totuşi îşi păstra obiceiurile sale de fost preot ascet. Avea un regim şi o serie de principii de la care nu se abătea nicicum.

Nu mînca decît carne albă, pentru că fiind doctor ştia că recent se dovedise că acest lucru este sănătos pentru colon şi nu ar fi făcut nimic care să-i pericliteze, într-un fel sau altul, longevitatea.

Nu lucra decît trei zile pe săptămînă.

Nu bea decît după ora cinci.

Niciodată, fără nici o excepție, nu avea legături cu fete mai în vîrstă de douăzeci şi cinci de ani.

Cînd chestionarul lui Barney Livingston a ajuns la cabinetul din Hawai al lui Hank, acesta se afla în Anglia pentru a studia cum se fabrică copiii, iar secretara, crezînd că nu prezintă o importanță deosebită, nu i l-a trimis în corespondență.

Într-un fel, Hank era chiar mulțumit de acest lucru, pentru că, chestionarul lui Barney nu era relevant, gîndi el, pentru viața lui medicală. Cum ar putea el să răspundă la un document atît de stupid? „Stresul muncii?", „Exces de zel?", „Regrete?"

Toate acestea nu însemnau nimic pentru el. De aceea, în loc să completeze formularul, el îi scrise, pur şi simplu:

Dragă Barney,

Sînt bucuros că am veşti de la tine. Cred că ar fi fost bine dacă am fi ținut legătura în perioada în care am fost în Vietnam, dar ştii bine ce condiții mizerabile au fost acolo la sfîrşit.

Mai întîi să-ți spun veştile rele. Din motive cunoscute doar de ea, Cheryl nu a fost capabilă să aprecieze gestul meu de a mă înrola pentru a doua oară în Vietnam şi a găsit de cuviință să pună capăt căsniciei noastre, să se declare domnişoară, pentru a se putea recăsători cu altul (pe care să-l nenorocească şi să-i facă viața imposibilă).

Eu mă consolez cu gîndul că fata visurilor mele se află undeva şi poate că va sosi călare pe un val, într-una din zile, în nişte bichini aurii.

Să nu crezi că mă izolez de femei.

Dintre colegi, m-am întîlnit cu Lance Mortimer, care a venit pe aici pentru prima şi pentru a doua lună de miere. Din anumite considerațiuni, s-a hotărît să încerce un al treilea mariaj în Mexico.

În orice caz, se descurcă foarte bine. Nu este nevoie să-ți spun eu că anestezia este o treabă bine plătită şi Lance nu lucrează decît patru zile pe lună. Restul timpului şi-l consacră cu proiectele sale pentru televiziune.

Sper că vei auzi de el. Îl socot drept unul dintre cei mai realizați din seria noastră.

O altă chestiune: acum cîteva zile mi-a căzut în mînă „Suflet de campion" rătăcită prin librărie, pe care am luat-o cu numai doi dolari. Vreau să spun că este într-adevăr o carte grozavă. Poți să fii mîndru de ea. Nu am fost aici cînd a apărut şi nu pot şti cum a fost primită de presă, dar consider că merită să aibă succes.

Poți fi sigur că, atunci cînd va apărea cartea ta despre doctori, nu voi aştepta să se vîndă la preț redus şi o voi comanda în avans. Sper să mă prezinți în ea într-o lumină acceptabilă.

Caută-mă să ne vedem, dacă soarta te va aduce prin Hawai. Sînt proprietarul a unul sau două mici hoteluri în care te poți simți ca acasă.

Cu cele mai sincere salutări,
Hank

P.S. *Îți trimit o fotocopie a paginii publicate de un ziar de reclame din Honolulu, cu ocazia naşterii copilului nostru cu numărul o mie. Din fotografie se vede cum stau în centrul careului, ținînd în brațe patru gemeni, înconjurat de rînduri de mame fericite îmbrățişînd cu drag ceea ce au visat întotdeauna să aibă. Într-un anumit fel, mă simt chiar un fel de tată al tuturora.*

CINCIZECI ŞI ŞASE

„Copilul cu asfixie" la naştere prezintă multă vreme factori de risc ca urmare a unor leziuni produse, ce se manifestă prin: întîrzierea dezvoltării intelectului şi chiar encefalopatie, tulburări senzoriale sau chiar percepute şi dificultăți la învățătură.

(Din capitolul „Tulburările nou-născutului" – *Manualul Merck de diagnostic şi terapie,* ediția 14, p. 1759).

Nici un copil în istorie nu a fost mai mult studiat decît micuțul Harry Livingston. A fost ținut în permanență sub observație, examinat, analizat, testat și retestat.

Întrucît amîndoi se convinseseră că nu vor reuși niciodată să afle adevărul cu privire la timpul în care Harry a stat fără oxigen, Barney și Laura se simțeau obligați să pună răul înainte. Bucuria lor de a-l avea era umbrită de această obsesie că oricînd pot apărea semnele unei leziuni cerebrale. Ori azi, ori mîine, ori săptămîna următoare.

Lunar și făcînd cu schimbul, Laura îl ducea pe Harry să fie examinat de către șeful secției de pediatrie de la Universitatea Columbia, iar Barney îl ducea la șeful secției Spitalului Bellevue (Acești doi specialiști nu știau că sînt consultați concomitent.)

Pediatrii nu le-au redus cu nimic îngrijorarea. Iată opinia profesorului Adam Parry, cel mai renumit pediatru din New York:

– În mod cert, nu vom cunoaște realitatea decît cel puțin după doi ani.

Laura însă îl contrazise:

– Asta în cazul unor leziuni mici. În cazul, însă...

– Da, recunoscu Parry, dacă este vorba de o encefalopatie vom afla mai repede.

– Dumnezeule, Castellano, aș vrea să nu mai fii atît de nervoasă, comentă Berney, în timp ce se întorceau de la a nu știu cîta consultație.

– Puștiul arată bine, atît cît mă pricep eu, neurologic. De ce să ne alarmăm chiar în halul ăsta?

– Poți nega oricît dorești, Barn. Dar *știi* destul de multe despre procesul de dezvoltare a creierului – o treime din conexiunile intercelulare se formează *după* naștere. Circumvoluțiunile sînt încă în dezvoltare în căpșorul lui Harry și este posibil ca anumite căi să se fi blocat atunci cînd nenorocitul de iranian făcea curte surorilor. Acum, fii sincer, pe tine nu te enervează?

– Nu, răspunse el.

– Spui adevărul?

– Nu, răspunse el candid. Dar am descoperit că sînt mai reconfortant dacă mint.

Ea îl privi cu afecțiune recunoscătoare.

– Și tu ești îngrijorat, nu-i așa Barn?

– Da, răspunse el sec. Apoi după ce chibzui un moment adăugă: Este o crimă, nu-i așa? Acest pui de cățea, Muhradi, parcă ne-ar fi întins o traistă cu bucurii, dar și cu o bombă cu efect întîrziat. Măcar dacă ne-ar fi spus adevărul. Vreau să zic, că oricît de rău ar fi fost acesta, dar să fi fost *adevărul,* aș fi putut cel puțin să dorm noaptea. Dacă aș fi aflat că Harry va

trebui să meargă la o şcoală specială sau altceva, nu înseamnă că l-aş fi iubit mai puțin...

Nu avu nevoie de vreo confirmare din partea Laurei pentru că ştia bine că era de acord.

– Atunci de ce dracu' nu a fost măcar sincer cu noi?

– Probabil că s-a speriat că-l dăm în judecată.

– Sigur că trebuia dat în judecată; a demonstrat o neglijență gravă. Dacă se va întîmpla ceva cu Harry, mă duc şi-l strîng de gît pe acest netrebnic.

Dialogul se purta în maşină. Laura rămase cu privirea ațintită pe geamul din taxi şi, în cele din urmă, murmură:

– Tipul este unul dintre aceia care se cred superiori altora, din punct de vedere moral.

– Ce?

– Nu ştii că există unii doctori care cred că ei nu sînt responsabili în fața nimănui decît a lui Dumnezeu, şi nici asta chiar întotdeauna. Nu este prima dată că mă întîlnesc cu astfel de specimene.

– Şi eu.

– Intenționezi să scrii despre ei în cartea ta?

El dădu din cap afirmativ. Deja am schițat un capitol intitulat „Doctori care mint". Singura problemă este că încă nu-l pot scrie.

– Cum vine asta?

– Pentru că încă sînt prea furios.

Şi astfel ei continuară să observe şi să urmărească într-o alertă permanentă, cea mai mică anomalie, cel mai mic semn de leziune. Pe scurt, urmăreau cu atenție orice amănunt, cu privire la sănătatea lui Harry.

În schimb, odrasla lor se dovedea a fi un copil foarte perceptiv. Printr-un sistem de senzori încă necunoscut, el parcă ştia despre ceea ce gîndesc părinții lui şi încerca să le mai îndepărteze temerile.

La vîrsta de şase săptămîni, zîmbi. Amîndoi păstrau în memorie acele clipe fericite. Estelle, într-una din frecventele sale călătorii din Miami, pentru a-şi vedea nepotul, i-a adus lui Harry o jucărie multicoloră, pe care au montat-o deasupra pătutului său.

Laura scutură cuburile de plastic pentru a arăta bebeluşului că ele nu numai că erau din diferite culori, dar scoteau şi sunete diferite.

Sunetul scos de cubul roşu îl făcu să surîdă.

„Mulțumesc, Doamne", gîndiră amîndoi, „că ni s-a mai luat o greutate de pe suflet".

Următoarea piatră de încercare o constituia clipa în care urma să stea în fundulet. Dar Harry cu simțul datoriei înnăscut, se ridică în fund chiar înainte să împlinească şapte luni.

Apoi veni şi minunea minunilor – doar la numai o săptămînă după prima sa aniversare – făcu cinci paşi ezitanți, de la scaunul lui Barney spre brațele Laurei. Băiatul se dovedea într-adevăr un campion!

Barney repeta într-una:

– Mulțumesc lui Dumnezeu, Laura, mulțumesc lui Dumnezeu că puştiul este bine. Şi continua apoi în sinea sa: *„pînă acum"*.

Într-o seară, în timp ce îi făceau amîndoi baie, pe Barney îl fulgeră o nouă teamă:

– Sper ca starea noastră de îngrijorare să nu i se fi transmis şi lui.

– Nu ştiu, Barn, zise Laura, scoțînd copilul din apă şi punîndu-l într-un prosop ținut de tatăl său. Mai avem încă un an de aşteptat. Cred că în toată această vreme vom pîndi manifestarea diferitelor anomalii cerebrale posibile.

– Mulțumesc, Castellano, mulțumesc, murmură el.

– Dar pentru ce?

Barney îşi ridică privirea de pe masa pe care îl pudra pe Harry şi răspunse:

– Mi-ai făcut un cadou de neprețuit. Încă trei sute şaizeci şi cinci de nopți de nelinişte.

Primul pacient al lui Barney era programat la ora şapte dimineața. Dar el se scula la ora cinci şi treizeci de minute ca să aibă cîteva momente în care să stea cu fiul lui. Pentru a-şi permite plăcerea să-i schimbe scutecele, să-i dea biberonul, să-l ajute să rîgîie şi multe alte lucruri obişnuite despre care el nici nu visase că ar putea să-i provoace atîta plăcere.

În timp ce Harry îşi lua micul dejun, Barney îi citea despre evenimentele curente, literatură, filozofie şi sport. Şi asta o făcea nu pentru ca fiul său să crească şi să fie mai intelectual, ci numai pentru ca să-i vorbească şi să i se răspundă printr-un gungurit.

Ura teribil ceasul din bucătărie care-l avertiza că este timpul să-l lase pe Harry din brațe.

Laura şi cu Barney avură o discuție destul de serioasă. Ea susținea că primele silabe pronunțate de Harry (la opt luni şi jumătate) au fost „da – da", iar el susținea cu încăpățînare că de fapt au fost „dac – ta".

Fiind un psihiatru care se psihoanaliza, Barney era convins că nu trebuie să forțeze nota cu privire la creşterea fiului său.

De aceea, pentru cea de-a doua aniversare a lui Harry, îi cumpără o cască de pompieri *dar şi* o trusă medicală de jucărie.

În timpul verii se mutară la Connecticut. Cu toate că pentru ei începuse o lungă navetă cu trenul (Laura îşi redusese numărul de consultaţii la spital doar la o zi pe săptămînă), exista în schimb posibilitatea să ofere odraslei lor un aer curat, verdeaţă şi copaci, de care ei nu avuseseră parte în copilăria lor.

Drept compensare pentru frustrarea la care era supus în timpul săptămînii, Barney îşi împărţea timpul cu Harry în timpul weekendurilor. Deja băiatul dădea dovadă de precocitate privind o bună integrare socială, pentru că uneori prefera compania celor doi micuţi ai vecinilor, care aveau şi o cutie cu nisip. După modul de comportare, Laura şi Barney căzură de acord că Harry tînjea după o surioară şi hotărîră împreună cu plăcere să-i îndeplinească această dorinţă.

Dar după şapte luni fără rezultat, Laura merse la ginecolog, care îi spuse că trebuie să apeleze la un chirurg şi probabil nu o să mai poată avea copii în viitor.

Astfel că tot ce aveau şi tot ce vor avea vreodată, nu era decît micuţul lor Harry.

Şi, în noaptea în care Laura află acest lucru, îşi jurară unul altuia să nu facă din Harry un copil neurotic, superprotejat, supercontrolat şi superîncărcat cu povara îngrijorărilor lor.

Laura se simţea deja că face parte din cea mai largă şi secretă societate din lume – societatea mamelor.

Zilele se scurgeau fără ca ea să-şi dea seama. În memoria ei însă, se acumulau imagini de neuitat: plastilina colorată de pe mîinile sale, floarea pe care i-a adus-o Harry uşor strivită de micuţul său pumn.

O dată, pe cînd se plimbau (Harry alergînd cu paşi mici) pe lîngă un eleşteu, se opriră să dea de mîncare la raţe.

– Mami, de ce raţele nu poartă pantofi?

Laura fiind luată prin surprindere de întrebare, putu doar să spună:

– Chiar, nici nu am observat acest lucru. Poate că ştie tati. Îl vom întreba cînd ne vom întoarce acasă.

La masa de seară, cînd Barney întrebă:

– Ce-aţi făcut azi, drăgălaşilor? Ea spuse ca de obicei.

– Nimic deosebit. Dar în realitate, ea gîndea că totul a fost deosebit, totul a fost *minunat.*

Un fel de egoism o făcea să-şi repete mereu: „Harry, să nu creşti, rămîi aşa mereu".

Laura avu o senzaţie neplăcută în prima zi cînd trebui să-şi lase copilul la grădiniţă (trei ore pe zi). De fapt, ea a suspinat

mult timp după ce Harry a rămas foarte fericit să se joace cu noii săi prieteni.

(„Este atît de mic, Barn", spusese ea cu o noapte mai înainte, este doar un *copil*").

Niciodată pînă atunci, nu-şi dăduse seama cît de mult îl iubea şi cît de mult îi simțea lipsa, chiar şi pentru un timp extrem de scurt.

Cu toate că amîndoi hotărîseră să nu se preocupe mereu să-l țină sub observație, să-l examineze şi să-l tot studieze, nu putură să rămînă indiferenți că, la aproape trei ani, Harry se comporta ca un copil lipsit de vlagă. Şi, cu toate că el creştea în înălțime, nu lua în greutate.

Într-o seară, în timp ce-i făcea baie, Laura îl strigă pe Barney.

– Palpează-l aici, zise ea grav, atingînd abdomenul copilului.

Barney puse mîna unde-i arătase ea („Oh, tati, doare!"). Îşi dădu imediat seama la ce se gîndise Laura. Hepatosplenomegalie, adică mărirea în acelaşi timp a ficatului şi a splinei.

Era coşmarul în care trăiseră de atîta timp, dar nu era exact lucrul de care se temuseră. Nu avea nici o legătură cu dezvoltarea creierului. Era ceva cu totul diferit.

După o noapte chinuitoare şi plină de reproşuri („Nu trebuia să-l lăsăm să se joace atunci în ploaie"; „Asta este greşeala mea că am pus prea multe pleduri pe patul lui"), la ora şase dimineața Barney îl sună pe Adam Parry.

– Aduceți-l să-i facem nişte analize şi vom vedea ce e de făcut, le sugeră marele pediatru.

În mai puțin de douăzeci şi patru de ore, Harry Livingston schimbase curtea cu nisipul drag lui, cu o secție din spital. Erau evidente semnele unui proces patologic.

Dar ce putea fi? S-au făcut numeroase analize ale sîngelui, repetîndu-le pe cele care i se păreau suspecte Laurei.

– Nu mai vreau înțepături, *vă rog,* țipa Harry.

– E nevoie să faci asta ca să te faci bine, dragul meu, îi spunea ea încercînd să-l încurajeze.

– Nu-mi place aici. Vreau acasă.

Barney care asista mut, găsi puterea să spună:

– Toți vrem să mergem acasă.

Medicii afirmă că, deoarece are splina mărită, ar fi vorba de o anemie şi de o trombopenie, o micşorare a numărului de trombocite în sînge. Exista riscul ruperii splinei.

O mulțime de specialişti se perindară la patul lui Harry, dar toți ridicară neputincioşi din umeri şi plecară.

Laura şi dr. Perry îşi chinuiau mințile încercînd să stabilească diagnosticul. Nu seamănă oare cu maladia lui Gaucher? Dar Parry le explică.

– Da, dar la fel de bine poate să fie vorba de o leucodistrofie metacromatică şi nu e nici una nici alta. Ascultă, Laura, îmi eşti colegă şi deci pot fi sincer cu tine. Nu ştiu ce are copilul şi nici ce tratament să-i recomand. Tot ce ştiu este că boala progresează...

Barney căuta să-şi rezolve cît mai repede problemele sale profesionale cu pacienții săi cei mai bolnavi, pentru a rămîne cît mai mult timp cu Harry sau la biblioteca medicală căutînd şi parcurgînd lucrări privind bolile copiilor.

Warren îl suna aproape zilnic ca să întrebe dacă el şi Bunny pot fi utili într-un fel.

– Da, răspunse Barney. Nu-ți mai face probleme şi lasă-ne că ne descurcăm noi. Te rog să nu-i spui mamei nimic despre asta.

Amîndoi îşi petreceau nopțile în spital. Cît timp vor continua aşa? Fiecare oră care se scurgea însemna o agravare a stării copilului lor.

Dacă ar dormi, zicea Laura întunecată, ar fi lipsiți de o oră întreagă din viața lui Harry. Stăteau treji, înconjurați de hîrtii, străduindu-se să găsească o linie comună în rapoartele diferiților specialişti ce-l examinaseră pe copil.

– Trebuie să existe o soluție, insista întruna Barney, ceva ca un numitor comun în părerea tuturor.

Laura îl privi cu o tristețe disperată în ochi şi zise:

– Dar, Barney, îți dai seama că şi dacă vom descoperi ceva, va fi probabil prea tîrziu.

– Nu, Castellano, nu, răspunse el cu o furie stăpînită. Sileşte-te să dormi un pic. Am să mă duc la calculatorul spitalului să încerc să văd ce pot găsi prin conectare cu Biblioteca Națională de Medicină. Posibil ca la această oră, de dimineață, să-l găsesc liber.

El plecă, iar ea se întinse puțin, nefiind în stare nici să-şi calmeze durerea şi nici să se odihnească.

Cînd se trezi, îl văzu pe Barney neras, stînd deasupra patului, cu o hîrtie de la imprimanta calculatorului în mînă.

– Ştiu ce este, zise el, trist.

– Eşti sigur?

El dădu afirmativ din cap.

– Lăudată fie ştiința calculatoarelor. Acum ştiu exact de ce moare fiul nostru.

Ea se ridică să-şi ia ochelarii şi apoi luă hîrtiile din mîna lui.

– Lasă, că-ți voi citi eu, Laura. Se numeşte SRS; Sindromul Reeve-Strasburger.

– Nu am auzit niciodată de aşa ceva.

– S-a descoperit prin 1890 de către un grup din Londra. Este o boală a stocării lipidelor, care afectează învelişul de mielină al nervilor. Un articol într-o revistă norvegiană arată care este cauza. Producţia anormală de mielină se datoreşte absenţei unei singure enzime – aryl sulfataza B.

– E ceva asemănător cu scleroza în plăci? întrebă ea.

– Nu, este în legătură, dar e altceva. Scleroza în plăci duce la scăderea mielinei, dar SRS este o supraproducţie de mielină, se fac depozite pe ţesuturile nervoase şi în anumite locuri, ca ficatul şi splina.

– Iisuse! Barn, cred că ai dreptate. Trebuie să-l sun imediat pe Parry acasă.

– Poţi să mai aştepţi, Laura, răspunse Barney extenuat, nu este nevoie să te grăbeşti.

– De ce? Cum se tratează? Ai găsit răspunsul tot prin calculator?

El aprobă din cap.

– Uite. Transplant de măduvă osoasă, transplant de ficat, chimioterapie antileucemică. O excelentă gamă de posibilităţi.

Se opri şi simţi că i se pune un nod în gît.

– Nici una dintre ele nu dă rezultate. De fapt, nu s-a înregistrat pînă acum nici un caz de supravieţuire peste vîrsta de patru ani.

Apoi brusc îi smulse Laurei hîrtiile din mînă.

– Dar de ce?

– Nu are nici un rost să mai citeşti. Este o boală cruntă. Nici unul din simţuri nu rămîne neatins. Dumnezeule, cred că soarta şi-a bătut joc de noi.

Laura se prăbuşi plîngînd în braţele lui Barney.

Adam Parry sosi puţin înainte de ora şapte, studie notiţele lui Barney, analiză rapoartele diferiţilor specialişti şi, în cele din urmă, confirmă că Harry suferea într-adevăr de SRS.

– Şi, totuşi, mărturisi el nu ştiu ce trebuie să facem.

Laura răspunse încet:

– Asta ne mai lasă împreună cu Harry doar cîteva săptămîni.

– O nu, Doamne! răcni Barney. Trebuie să găsim ceva. Vom apela la toţi doctorii sau vracii, vom merge chiar şi la Lourdes. Atît timp cît Harry respiră, trebuie să luptăm. Mă voi duce la mine la cabinet şi voi da cîteva telefoane. Laura, sună-i şi tu pe toţi cei cu care ai lucrat la Spitalul de copii. Şi mai înainte ca ea să-şi dea acordul, el deja ieşise pe uşă.

Laura se întoarse în cameră şi începu să dea telefoane. Încercă mai întîi cu specialiştii de la Harvard.

– SRS? întrebă, mirată, o voce.

– Da, profesore, zise încet Laura.

– Doamne, nu cred că am întîlnit un astfel de caz. Ascultă, e bine să vin la New York?

– Desigur.

– Şi pot să aduc cu mine şi nişte interni? Aceasta ar fi poate unica lor ocazie să vadă această boală.

Laura trînti telefonul. Îl sună apoi pe Dain Oliver de la Institut şi-i ceru să caute în fişele de acolo. Şi într-adevăr găsi ceva. La Institut existau date care încă nu fuseseră publicate.

– Laura, există cel puțin o soluție teoretică pentru un posibil tratament.

„Vreau mai mult decît teorie, Dain", gîndi ea, forțîndu-se însă să asculte în continuare.

– Totul se datorează lipsei unei enzime.

– Ştiu, ştiu, zise ea nerăbdătoare. Aryl sulfataza B.

– Deci, problema este clară. Trebuie introdusă enzima care lipseşte. Pentru aceasta există trei posibilități.

– Care, întrebă ea, ținîndu-şi răsuflarea.

– Mai întîi trebuie încercată o grefă de fibroblaste dermice compatibile. Desigur că trebuie găsit un donator şi asta poate să dureze.

– A dat vreodată rezultate? întrebă ea.

– Nu s-a încercat niciodată, răspunse Dain.

„Bine", gîndi Laura, „*asta* o lăsăm deoparte. Este posibil să nu găsim în timp util un donator şi, deci, experimentul nu poate avea loc".

– Şi care sînt celelalte două idei?

– S-ar putea încerca tehnica folosită în tratarea copiilor care suferă de sarcom osteogenic.

– Te referi la otrava folosită drept antidot împotriva distrugătorului de celule? Este prea riscant. Care este cea de a treia posibilitate?

– Bine, zise fostul ei şef, cu o umbră de sfială în glas. Sînt cîțiva în Institut care încearcă să realizeze în laborator un model al enzimei.

– Ce rezultate au obținut pînă acum, Dain? întrebă ea cu sufletul la gură.

– Este doar pornit, răspunse Dain, scuzîndu-se. Va dura ani, poate doi, poate trei. Ce pot să spun, Laura?

– Dain, tu deții date despre tot ce se întîmplă în fiecare laborator. Există cineva mai avansat în acest domeniu?

– Da, de fapt pe Coasta de Vest există mai multe grupuri care încearcă să realizeze tot felul de enzime şi cele mai multe dintre ele sînt firme particulare. Ştiu pe cineva care pare a fi mai avansat. Dar este o persoană cam ciudată şi mă îndoiesc că ai putea chiar să-i vorbeşti.

– Spune-mi numai cine este, Dain, te rog, îl imploră Laura, gîndind, – „dacă-mi spune cine este mă tîrăsc pe coate şi genunchi pînă în California".

– Are o firmă micuță, numită Neobiotics – şi se numeşte Peter Wyman, un fel de geniu discreditat...

– Îl cunosc, spuse Laura, întrerupîndu-l repede. Dă-mi telefonul lui şi de restul mă ocup eu. Cum ai spus că-i spune firmei?

– Neobiotics. Se află în Palo Alto.

– Mulțumesc, Dain, şi nu ştii cît de recunoscătoare îți rămîn.

Îi dădu numărul de telefon. Apoi cu un regret, pe care ea îl putu simți chiar prin firul de telefon, îl auzi:

– Îmi pare rău că nu pot face mai mult, Laura.

– Mulțumesc, răspunse ea, abia perceptibil, şi lăsă să-i cadă receptorul în furcă.

O clipă mai tîrziu suna în California. Dar recepționera spuse ferm:

– Îmi pare rău, dar doctorul Wyman a dat dispoziții clare să nu fie niciodată deranjat cînd lucrează în laborator.

– Spune-i că este căutat de Laura Castellano şi că este vorba de viață şi de moarte.

Se scurseră cîteva momente şi apoi se auzi o voce veselă.

– Ia te uită, cu ce poate s-o ajute Facultatea de Medicină Harvard pe Marilyn Monroe?

Laura nu avea timp de pierdut cu vorbe drăgălaşe.

– Trebuie să te văd, Peter. Trebuie să te văd cît de repede posibil.

– Sînt flatat, zise el, rîzînd, dar sînt căsătorit. Ar fi trebuit să-mi faci astfel de declarații ceva mai de mult.

– Te rog, îl imploră ea. Noi vom lua primul avion spre San Francisco.

– Pot să te întreb ce înseamnă „noi"?

– Soțul meu, Barney, eu şi micul nostru băiețel. Este grav bolnav. Trebuie să stăm de vorbă imediat, Peter.

– De ce cu mine? Sînt cercetător ştiințific, Laura, şi nu practic medicina.

– Este un motiv special.

El scoase un oftat plictisit.

– Bine, răspunse el cu părere de rău. Consider că cel mai convenabil ar fi seara, mai tîrziu. Cea mai mare parte din

personal pleacă seara. Atunci lucrez cel mai bine şi sînt creator. Dacă aţi putea să veniţi mîine seară după ora zece...

– Nu se poate astăzi?

– Este chiar atît de urgent?

– Da, Peter, şi dacă eşti de acord, putem încă prinde cursa de după-amiază.

– Bine, trebuie să fiu de acord, răspunse el pe ton de păun, mă faceţi extrem de curios. Oricum, îmi face plăcere să te revăd, Laura.

– Mulţumesc, Peter. O să...

– Nu pot spune acelaşi lucru despre soţul tău, dar dacă vine în acelaşi colet...

– La revedere, Peter, plecăm să prindem avionul.

În timp ce Laura pregătea cele necesare pentru Harry pe durata călătoriei, Barney suna la aeroport. Trei ore mai tîrziu, zburau spre San Francisco.

Nu-i spuseseră decît lui Adam Parry unde plecau.

– Vă daţi seama, îi atenţionase el cu simpatie, că puteţi să vă întoarceţi fără nici un rezultat?

– Ne dăm seama de *orice,* răspunse Barney.

Harry era aproape adormit, în urma medicamentelor luate, aşa că Barney şi Laura trebuiră să-l ţină în braţe pe rînd.

Şi asta nu pentru faptul că nu ar fi putut folosi locul din mijloc pentru a-l aşeza, ci pentru că doreau să-l atingă, de dragul lui şi de dragul lor. În cazul în care nenorocirea s-ar fi întîmplat, ar fi rămas cel puţin cu amintirea lui tactilă. Atît de mare era dorinţa de a-l strînge la piept, că lui Barney îi era chiar teamă să nu-l frîngă.

Barney era în stare să facă orice ca să-şi protejeze fiul. Mereu şoptea ca să-i încurajeze pe toţi trei.

– Mami şi tati nu te vom lăsa, puiule, niciodată să pleci. Niciodată, niciodată, niciodată. Sîntem aici Harry, sîntem aici.

În acest timp, Laura se gîndea, – „dacă aş putea să-l pun înapoi la loc în mine, aş reuşi să-l *apăr*".

– Ce băieţel drăguţ, remarcă o stewardesă. Şi ce cuminte este. Se află la primul său zbor?

Laura aprobă dînd din cap.

– Da. Şi se gîndi că poate este şi ultimul.

La aeroport închiriară o maşină şi porniră imediat spre hotelul Universităţii Stanford lîngă campusul din Palo Alto.

Barney şi Laura erau extenuaţi din cauza călătoriei, a schimbării fusului orar şi mai cu seamă a încordării nervoase.

Se luptară să rămînă treji pînă la întîlnirea cu importantul Wyman (era ora unu noaptea pentru organismul lor).

Discutară apoi strategia pe care s-o aplice. Să meargă Laura singură? Să meargă cu Harry? Sau să meargă toți trei? Va fi oare Peter ostil la vederea celor doi colegi de facultate care altă dată îl detestaseră? Sau va arăta compasiune pentru un cuplu îndurerat al cărui unic copil avea zilele, dacă nu chiar orele, numărate?

În cele din urmă, Barney hotărî pentru toți.

– Vom merge toți trei împreună, Laura. Vreau ca acest individ să se uite în ochii mei şi în ai tăi şi apoi la Harry şi să văd dacă există măcar o moleculă de omenie în sufletul lui de piatră.

Conduseră maşina de-a lungul lui El Camino Real spre o clădire modestă din cărămidă, pe a cărei plăcuță mică şi slab iluminată citiră NEOBIOTICS, INC.

Îndată ce Barney trase maşina lîngă intrare îşi dădu seama cum îşi cheltuia această firmă banii. Doi oameni înarmați le cerură să iasă şi să se lase percheziționați. Îi cerură Laurei să desfacă pătura în care îl înfăşurase pe Harry. După ce trecură printr-o uşă de sticlă, însoțiți de o altă pereche de santinele, ajunseră la biroul de recepție unde se mai găsea încă o gardă.

Îşi declinară identitățile şi li se spuse să aştepte.

Se aşezară şi-l culcară pe Harry pe picioarele lor. Se uitară la ceasul de pe peretele camerei de aşteptare. Era ora zece fără şapte minute. Barney şi Laura schimbară priviri îngrijorate şi pline de neîncredere. Nici măcar nu erau siguri pentru ce se aflau aici. Vor descoperi probabil că aici pe Coasta de Vest, au nimerit pe un drum închis.

Harry se deşteptă şi, speriat de ceea ce văzu în jurul său, începu să plîngă. Laura tocmai încerca să-l calmeze, cînd Peter Wyman îşi făcu apariția în halatul său alb de laborator.

– Ia te uită, bună, – vechi prieteni... zise el sarcastic. Ați făcut un drum lung, din civilizație pînă aici. De ce vine muntele la Mahomed?

Laura, zise calm:

– Peter, acesta este Harry, băiețelul nostru.

– Oh, zise fostul lor coleg.

Urmă un moment penibil şi Barney întrebă jenat:

– Putem intra undeva să stăm de vorbă?

Peter îşi privi ceasul.

– Sper că nu va dura mult.

Barney îl luă în brațe pe Harry, care tocmai se ridicase în picioare.

– Nu fi îngrijorat, Peter. Nu-ți vom consuma prea mult din prețiosul tău timp.

Avură senzația că dorise foarte mult ca ei să-i vadă cabinetul, uriaşul său birou, echipamentul său telefonic, numeroasele sale trofee atîrnate pe pereți. El dorea să le arate că, deşi în ochii miopilor de la Harvard, fusese un proscris, în adevărata lume era un gigant. Într-adevăr, ajunsese să fie renumit şi chiar într-un timp destul e scurt.

– Foarte bine, zise el, aşezîndu-se în masivul său fotoliu de piele. Care este problema?

Barney repetase de mii de ori, în timpul zborului ceea ce urma să-i spună. Acum îi debită doar amănuntele esențiale. Singura lor dorință era să-i facă lui Harry un tratament cu enzimă purificată.

– De acord, zise Peter, părînd interesat pentru prima dată. Ar putea să dea într-adevăr rezultate. Dar, aşa după cum ştiți bine amîndoi, Ministerul Sănătății are reguli stricte şi sînt necesare aprobări pentru experimentarea unui medicament nou, pe oameni. Cred că nu mai vor o altă afacere ca cea a talidomidei. Această enzimă sintetizată de mine se află doar în stadiul de probă. Deci este complet ilegal să v-o dau, adăugînd apoi: Şi mai există riscul să-l ucidă.

În acest moment interveni Laura.

– Te rog, Peter, nu-l lăsa să moară fără măcar să aibă o şansă.

Barney se ridică în picioare şi-i zise:

– Ascultă, Wyman, ai depus jurămîntul lui Hipocrat ca noi toți ceilalți. Uită de Ministerul Sănătății. *Priveşte la fiul meu care moare*. Chiar vrei să-l ducem de aici direct la cimitir?

Uşor intimidat de sinceritatea brutală a lui Barney, Peter îşi privi nervos ceasul.

Nimeni nu se mişcă.

Atunci Barney vorbi din nou.

– Ai înțeles ce am zis, Peter?

– Eu nu am mai practicat medicina cam de mult timp. Mai ales pediatria. Dar fiul vostru arată într-adevăr foarte bolnav. De ce nu-l duceți la Spitalul de copii, să-l aşezați într-un pat, cu perfuzii?

– Şi apoi? întrebă Barney.

– Apoi, am să vă spun la ora zece mîine seară.

– Nu se poate mai devreme? îl imploră Laura.

– Am nevoie de timp de gîndire, zise sec Wyman. Este o treabă extrem de serioasă. Faceți în aşa fel ca una din secretarele mele să ştie cum să vă găsească.

Ieşiră amețiți din cabinet, parcurseră din nou coridoarele, trecură prin uşile de sticlă, prin fața gărzilor şi ajunseră la maşină.

Pe drum păstraseră tăcere. Harry adormise cu capul pe umărul tatălui său. Barney simțea căldura obrazului băiatului. „Are febră", își zise el.

– Ce părere ai, Castellano? vocea-i tremura de emoție.

– Cred că are dreptate într-un fel, Barn. Trebuie să-l ducem pe Harry la spital. Cred că este mult mai sigur pentru el acolo.

Familia Livingston întîlni oameni cu suflet la Spitalul de Copii din San Francisco. Reuşiră să-l aşeze pe Harry într-un pat şi să-i asigure perfuziile.

Mult prea alarmați pentru a pleca undeva, Barney şi Laura adormiră pe o canapea în camera lui Harry. Se treziră devreme. Schimbarea fusului orar încă le producea tulburări. Văzînd că starea fiului lor era cît de cît stabilă, ieşiră să caute un bufet, pentru a bea o cafea. Tocmai ajunseseră la lift, cînd o soră îi strigă de la locul ei de lucru.

– Doctor Livingston, sînteți solicitat la telefon.

Amîndoi se întoarseră înapoi în grabă.

– Cine este? o întrebă Barney pe soră.

– Este doctor Goldstein, şefa secției de pediatrie. Ea spune că vă cunoaşte pe amîndoi.

– Goldstein? întrebă Laura, uitîndu-se mirată la Barney. Îți spune ceva?

Barney ridică din umeri şi apoi luă receptorul.

– Aici e doctor Livingston.

– Bine ați venit la San Francisco, zise o voce feminină, cu un mod de a cînta vorbind, pe care şi-l reaminti.

Era Suzie Hsiang.

– Suzie! *Tu* eşti doctorul Goldstein?

– În urma căsătoriei cu doctorul Mike Goldstein, răspunse ea. Ți-am zărit numele pe lista internărilor de azi noapte şi am vrut să văd dacă te pot ajuta cu ceva.

– Este foarte drăguț, răspunse Barney. Dacă nu ai descoperit încă azi noapte un tratament contra SRS, nu cred că ai cum să mă ajuți. Dacă eşti liberă, ne-ar face mare plăcere să bem împreună o ceaşcă cu cafea, la bufet.

– Am să cobor îndată, să mă uit puțin la băiețelul tău.

Barney şi Laura se luptau cu omleta lor, cînd Suzie intră în bufetul aproape gol.

– Este un copil foarte drăguț, zise ea cu căldură. Apoi adăugă tristă: Dar este foarte bolnav. Ce v-a adus pe toți aici?

– Este o poveste lungă, oftă Barney. El deja se obişnuise să prezinte cazul cu un minim de cuvinte.

– Dar Wyman o să vă ajute, spuse Suzie optimistă. Cred că trebuie să aibă cumva şi el nişte simţăminte omeneşti.

– Nu te baza pe asta, remarcă Laura. Se aseamănă perfect cu o piatră.

– Şi cînd a spus că vă va anunţa?

– La ora zece diseară.

– Pentru ce-i trebuie atîta timp?

– Nu ştiu, răspunse Barney. Modul în care gîndeşte Peter depăşeşte puterea mea de înţelegere.

– De ce nu veniţi la părinţii mei înainte să vă duceţi să vă întîlniţi cu el? Aţi putea gusta o adevărată cină chinezească şi apoi mi-ar face mare plăcere să-l cunoaşteţi pe tatăl meu.

Nu ştiură ce să spună. Pe de o parte ar fi dorit să rămînă cu Harry, iar pe de altă parte, ştiau că orice încercare de a se îndepărta de obsesia lor ar fi fost bine venită.

– Să vă dau adresa. Este uşor de ajuns de aici. Îmi pare rău că Mike se află la un Congres de urologie din Texas. Dacă sînteţi de acord, ne întîlnim cu toţii la ora şase.

Îi mulţumiră, iar Suzie se scuză pentru a se duce să-şi facă vizita.

Petrecură ziua lîngă patul lui Harry. Singurul lor dialog era de felul: „Cît e ceasul?", iar răspunsul mereu acelaşi: „Doar cu două minute mai tîrziu decît ai întrebat ultima oară".

Tîrziu după amiază, îl înfăşurară pe micuţul lor fiu, care dormise aproape toată ziua. Se hotărîseră ca în cazul în care răspunsul lui Wyman va fi negativ, măcar să fie singuri cu Harry afară din spital, atunci cînd urma să moară.

Cu puţin înainte de ora şase, urcară pe jos dealul din Union Square şi apoi merseră printre porţile sub formă de pagode ornamentate cu verde şi alb, ai căror dragoni păreau că spun: renunţaţi la ideile voastre din Vest şi veniţi într-o lume mai veche şi mai înţeleaptă, lumea Estului.

Strada principală era plină de magazine care vindeau bibelouri pentru turişti şi ofereau porţelanuri la pachet, pentru cei din Dakota.

La dreapta şi la stînga se ramificau mici străduţe asemănătoare cu cele din Kearney şi Washington, ornamentate, pentru a-i face pe rezidenţii chinezi să se simtă ca la ei acasă, cu lămpi, ca nişte lanterne agăţate pe pereţi, iar la intersecţii vedeai plăcuţe cu numele lor scrise în limba engleză şi chineză.

– Priveşte, Harry, zise Barney cu un entuziasm desperat, nu-i grozav? Îţi imaginezi ce a simţit Marco Polo cînd a văzut prima dată astfel de lucruri?

Laura nu zise nimic. Doar îl făcu pe Barney să-şi aducă aminte, deşi acesta ştia destul de bine, că Harry avea o febră mult prea mare pentru a-l putea înțelege.

Barney încerca desperat să îngrămădească în copil cît mai mulți ani de viață cu putință.

Părinții lui Suzie locuiau într-un apartament la parter pe strada Jackson. O plăcuță în limba chineză, plasată în fereastră, anunța, aşa presupuneau ei, că acolo se găsea cabinetul unui practician al medicinii orientale, ale cărei începuturi erau undeva în timp mult înainte de Hipocrat.

Doctorul Hsiang, soția sa, Suzie şi sora ei mai tînără şi necăsătorită erau îmbrăcați în chimonouri din mătase şi beau ceai.

Cel mai în vîrstă al casei se ridică în clipa în care intrară invitații şi spuse ceva în limba chineză.

Suzie traduse:

– Tata vă urează bun venit în casa noastră şi spune că-i pare rău de necazul pe care-l aveți cu fiul vostru. El întreabă dacă-i permiteți să-l consulte şi el pe Harry.

Barney şi Laura se uitară unul la altul.

„Ce rău ar putea să-i facă?“ se gîndi ea. „De fapt este un medic adevărat, numai că nu seamănă cu doctorii *noştri.*“

Barney îşi dădu acordul, dînd din cap către bătrîn şi zise:

– Vă mulțumesc foarte mult.

Doctorul Hsiang le făcu semn să intre într-o cameră alăturată, plină din podea pînă în tavan de cutii cu diferite ierburi, fiecare din ele fiind etichetată în limba chineză.

Aşezară copilul înfierbîntat pe masa de consultații, ținîndu-l fiecare de cîte o mînă, în timp ce doctorul, încet, îşi plimbă degetele pe diferite părți ale brațului lui Harry.

Numai brațul?

– El ia pulsul în douăsprezece locuri diferite, explică Suzie. Este o metodă tradițională de diagnosticare.

Doctorul Hsiang îi deschise gura lui Harry şi cu o lupă puternică îi examină limba. Spuse apoi ceva repede în chineză către Suzie.

– Tata zice că va pregăti un medicament pentru fiul vostru şi vă cere permisiunea să-i facă o acupunctură.

– Îl va durea? întrebă Barney.

– Nu, explică Suzie, nu atunci cînd o face tatăl meu.

Încă o dată, Barney şi cu Laura comunicară doar prin priviri şi căzură de acord. Ochii lor păreau să spună: „Totuşi este o şansă“.

Procedura nu luă mai mult de o jumătate de oră în care timp, doctorul Hsiang concentră cea mai mare parte din ace în zona urechii copilului. După aceasta, se scuză şi plecă să prepare un medicament din ierburi.

– Harry poate bea? întrebă Suzie.
– Da, răspunse Laura, mulțumesc lui Dumnezeu.

Harry se trezise cînd ei se aşezară să servească cina. Se uită cu ochii mari la culorile vii ale costumației lui Hsiang. Arătînd spre desenele brodate pe *cheongsamul* doamnei Hsiang, murmură:

– Mami, uite, păsărele.

Doamna Hsiang, probabil înțelegîndu-l sau doar intuind, îi zîmbi copilului. Apoi Harry se întoarse spre Laura şi întrebă:

– De ce sînt toți în pijama?

La care, Barney îi răspunse:

– Pentru că probabil trebuie să meargă să se culce devreme. Nu ca tine, dragă, care te culci tîrziu.

Spre mulțumirea Laurei, el acceptă lichidele mult mai uşor. Nu a fost însă la fel de uşor cu medicamentul doctorului, pregătit cu multă grijă, dar care după expresia copilului avea un gust îngrozitor.

În schimb, supa a sorbit-o fără dificultate.

Cînd sosi timpul pentru plecare, doctorul le dădu o sticluță cu medicamentul din ierburi pentru Harry, ca să-i mai dea de două ori în seara aceea şi încă o dată a doua zi. Laura îi mulțumi politicos.

Se făcuse ora nouă şi treizeci de minute, cînd ajunseră la motel, unde primiseră un mesaj. „Vă rugăm, sînteți aşteptați la doctorul Wyman, la ora zece seara".

Desigur că ei ajunseră acolo mai devreme, pentru că au considerat invitația aceasta ca pe o acceptare a rugăminții lor.

Şi, într-adevăr, aveau dreptate. Deşi, chiar şi în generozitatea sa, Wyman rămase incorigibil.

– Nu vreau nici un fel de recunoştință sau mulțumire, mai cu seamă că nici nu sîntem siguri de efectul ce-l va avea. Trebuie să ştiți că m-am hotărît să fac acest lucru, fiindcă sînt convins că amîndoi vă veți ține gura.

Le întinse apoi un plic pînzat. Barney simți că în el se aflau cîteva fiole.

– Pentru început îi injectați doar zece mililitri – şi dacă-l tolerează îi dublați doza, după două ore. Apoi de două ori pe zi timp de patruzeci şi opt de ore. V-am dat un număr de seringi cu unică folosință, din partea firmei.

Laura aprobă dînd din cap.

– V-aş fi recunoscător dacă n-ați injecta copilul aici, pe domeniul companiei. Şi vă rog să mă țineți la curent cu felul în care evoluează; este vital pentru cercetările mele.

Cum ai putea să-i spui *mulțumesc* acestui bloc de gheață? Wyman rezolvă această problemă privindu-şi ceasul şi anunțînd:

– E timpul să plec.

Şi totuşi, nu plecă. Ei îşi dădură seama că se luptă cu sine ca să mai spună ceva.

În cele din urmă, Peter murmură:

– Îmi dau seama acum ce aş fi simțit eu dacă ar fi fost unul din copiii mei. Cred că...

Incapabil să-şi continue gîndul, Peter se duse la Harry şi-l mîngîie pe obraz. Apoi, mai înainte ca vizitatorii săi să poată scoate un cuvînt, dispăru.

Se întoarseră cu maşina la motel, cu viteză maximă. Alergară în camera lor, îl întinseră cu grijă pe Harry în pat şi traseră draperiile la ferestre.

Se uitară apoi unul la altul, neputincioşi.

– Vrei ca să-l injectez eu? întrebă Barney încet.

– O pot face şi eu, răspunse ea.

Barney recunoscu.

– Te rog, Castellano; nu prea am dexteritate la injecții. Şi nici nu mă simt în stare să-l înțep pe fiul meu.

Harry scoase un țipăt în clipa în care Laura îi injectă o fiolă din lichid în coapsă. Dar imediat se linişti.

Erau îngroziți. L-au ucis?

Rămaseră ca nişte statui de o parte şi de alta a patului, uitîndu-se la fiul lor.

După cîteva secunde care părură secole, Laura se aplecă şi-i luă încheietura mîinii.

– Are pulsul la fel ca mai înainte, Barn.

– Crezi că medicamentul l-a terminat?

Ea scutură din cap:

– Am avut aceste două zile de groază, cu toții. Închipuieşte-ți cît de extenuat trebuie să fie.

Îl luă pe Harry în brațe şi-l strînse la piept. Barney îi puse mîna pe frunte.

– Parcă ar fi deşertul Sahara, comentă el. Cît timp s-a scurs de cînd i-ai făcut injecția?

– Patru sau poate cinci minute. Linişteşte-te, Barn. Chiar în cazul în care ar *fi* un medicament miraculos... Cuvîntul „miraculos" îi rămase în gît. Dacă exista într-adevăr un Dumnezeu, gîndi ea, El nu-mi datorează nimic.

– Laura, zise Barney încet, întinde-te, ori cel puțin stai *jos*.

– Sînt prea agitată, răspunse ea, punîndu-l cu grijă pe Harry pe pat.

– N-ai vrea să-ți aduc ceva de la bufet? se oferi el.

– Mie nu-mi este foame, dar ție.

– Nu, dar mai trece timpul. Şi apoi... simt nevoia *să fac* ceva.

– Există nişte automate jos pe hol, de ce nu mergi să aduci ceva de acolo?

Se bucură cînd văzu că ea este de acord.

– Ce-ai vrea să-ți aduc?

– Nimic, sau orice, numai să nu aibă gust bun.

Înțelese perfect ce gîndea ea. „Renunț la toate plăcerile vieții şi la gustul bun al unei prăjituri pentru ca prin asta să îmblînzesc şi să obțin milostivirea unei divinități mînioase." El ieşi din cameră.

Coridorul era acoperit cu un covor moale. Călcînd pe el, Barney simți o reconfortare fizică, dar nu-şi putu linişti şi gîndurile.

„Oh, Doamne, Harry, cînd mă gîndesc la planurile ce le-am făurit pentru amîndoi, să alergăm împreună pe o potecă între pomii înfrunziți, să stăm de vorbă, de la bărbat la bărbat, să-ți povestesc din greşelile mele făcute în viață, pentru ca tu să înveți din ele. Cum te voi mai învăța *acum*? Acum, tot ce mai doresc este ca tu să poți măcar să respiri. Acum nu pot să te învăț nimic şi nici nu pot face ceva pentru tine".

Se întoarse încet în cameră, ducînd două pahare din hîrtie, cu băuturi.

Laura stătea jos, privind la fața lui Harry, neîndrăznind nici măcar să clipească pentru a nu scăpa nici cel mai mic amănunt trădînd o eventuală schimbare.

– Nici nu s-a mişcat, îl anunță ea, ca un automat.

– Poate că doarme profund. Ai observat nişte mişcări ale ochilor în somn?

– Nu.

Acest lucru însemna că doarme fără vise.

Laura îşi puse Coca pe noptieră, luînd numai o bucată de gheață pentru a o suge, fără să-şi ridice nici o clipă ochii de la Harry. Avea credința că dragostea ei l-ar putea vindeca într-un fel.

– Putem sta de vorbă? întrebă Barney sfios.

Laura dădu afirmativ din cap.

– Despre ce vrei să vorbim.

– Hai să vedem unde o să-l dăm pe Harry la o şcoală publică sau la una particulară? Sau să vorbim chiar despre tine.

– Cum aş putea să-ți spun ceva, pe care tu să nu-l cunoşti deja? zise ea zîmbind obosită.

– Gîndeşte-te, de exemplu, cum s-ar fi derulat viața ta, dacă părinții tăi n-ar fi emigrat la Brooklyn...

Ea se uită la el şi-i răspunse fără cuvinte. Ochii ei spuneau, – „fără tine, nici n-aş fi avut pentru ce trăi". Lucru pe care de fapt şi el îl simţea cu aceeaşi putere.

Amîndoi însă acum se întrebau cum – sau dacă – vor reuşi să supravieţuiască pierderii lui Harry.

„*Nu*, la naiba. Nu trebuie să ne gîndim la asta".

Ei nici nu puteau să se gîndească la aşa ceva.

– Vreau să-l ţin şi eu puţin, te rog.

Trecuse deja o jumătate de oră. Barney atinse fruntea copilului adormit. Se uită la Laura şi zise, plin de un optimism forţat.

– Castellano, cred că i-a scăzut febra.

Laura puse mîna pe obrajii lui Harry, privi apoi la Barney şi spuse:

– Poate, Barn. Şi gîndi în sinea ei: „lasă-l să se amăgească cu iluzii, dacă asta îl ajută să rămînă cu mintea întreagă".

Copilul continua să doarmă, în timp ce Laura şi Barney erau cu ochii pe ceas, aşteptînd să se scurgă cele o sută douăzeci de minute, pentru a-i face doza următoare.

De data aceasta, injecţia îl trezi pe Harry, aşa că Laura căută să profite de ocazie pentru a-l face să bea lichid. Dar la îndemînă nu aveau decît Coca şi elixirul dat de doctorul Hsiang.

Ea optă pentru licoarea din ierburi. Cu toate că era pe jumătate adormit şi febril, Harry se opuse din răsputeri. În timp ce Laura îi aduse medicamentul la buze, el protestă şi scutură din cap.

– Vreau suc de mere.

– Să-ţi spun ceva, puiule, acum bei puţin din asta şi îţi promit că mîine îţi voi da suc de mere.

În faţa unei astfel de promisiuni, setea învinse şi Harry înghiţi, strîmbîndu-se.

– Cum te simţi? îl întrebă Barney pe băiat.

– Mi-e somn, tati, răspunse Harry.

– Foarte bine, dormi, oftă Barney, prefăcîndu-se mulţumit. Dormi liniştit, puiule.

Şi, în timp ce părinţii îl sărutau, copilul începu să moţăie.

Laura îl aşeză în pat şi amîndoi îşi reluară locurile de fiecare parte a patului, continuînd veghea.

Erau prea speriaţi ca să vorbească unul cu altul, aşa că Barney răsuci butonul radioului şi prinse un post din San Francisco care transmitea o dezbatere pe tema restaurantelor în care picolitele serveau cu sînii goi. („Dacă există plaje pentru nudism, de ce nu au voie să-şi arate farmecele oriunde doresc? Legea ar trebui să fie consecventă, cred".)

După cincisprezece minute de aşteptare în tăcere, Barney opri radioul şi zise:

– Tu ai încredere în asta, Castellano? Cum ţi se pare? Doi doctori specialişti stau acum într-un motel de pe tărîmul nebuniei, cu un copil ce trage să moară şi se străduiesc să creadă că esenţa uleioasă dată de un egomaniac va salva viaţa fiului lor. Nu crezi că într-un fel, ne-am pierdut mințile?

Laura scutură din cap.

– Nu ştiu, mărturisi ea. Sînt sinceră cînd spun că nu ştiu. Un timp tăcu, apoi uitîndu-se în ochii lui Barney reluă: Dar dacă Harry moare, eu nu mai vreau să trăiesc...

– Laura...

– Crede-mă, Barney. Şi nu o să mă poţi opri.

El nu mai protestă, recunoscînd că, de fapt, nici el nu-şi dădea seama cum ar fi să trăiască... fără fiul lor.

În tot acest timp, ascultau respiraţia lui Harry care se suprapunea peste emisiunea de la radio care acum transmitea un interviu cu un credincios din aşa-numita sectă a lui Eros. Erau prea încordaţi de seriozitatea momentului, aşa că Barney se ridică de la locul lui şi întrerupse trăncăneala.

Îl privi pe Harry şi-i atinse încă o dată fruntea.

De data asta era sigur.

– Castellano, jur pe Dumnezeu că nu mai are febră. Vino şi pune mîna.

Dar Laura nu avea nevoie să-l pipăie pentru că ştia, după felul în care se schimbase culoarea feţei băiatului, că Barney avea dreptate. Îi palpă imediat abdomenul.

– Iisuse, eclamă ea, splina...

– Ce? întrebă Barney, îngrozit.

– Splina s-a mai redus ca volum, Barn. *Acum este mai mică.* Cred că medicamentul ăsta începe să lucreze.

Continuară veghea toată noaptea. Acum nu mai vegheau moartea copilului lor, ci întoarcerea lui la viaţă.

La şapte şi treizeci dimineaţa, cuvintele Laurei îl surprinseră pe Barney:

– Vreau să merg la biserică.

El încuviinţă din cap.

– Îmi dau seama perfect, Laura, ce simţi.

Aceasta spusese în cuvinte tot ceea ce simţea de fapt:

– Barn, trebuie *să-i mulţumesc* cuiva. Azi am început să sper că există un Dumnezeu care mă aude.

– Ai dreptate, mergem cu toţii.

Se uitară la fiul lor care se ridicase în funduleţ.

– Mami, vreau să mergem acasă, se văită copilul. Ursuleţului îi este dor de mine.

Capela Universității Stanford se afla doar la zece minute de mers pe jos depărtare de motel. La această oră uriaşa clădire, aducînd cu o catedrală, era atît de goală şi scufundată în linişte încît îşi auzeau bătăile inimilor.

Pentru prima oară în viața ei de adult, Laura îngenunche ca să se roage şi de fapt nu ştia cum să înceapă. Îşi plecase capul, sperînd că gîndurile ei vor ajunge unde trebuie.

Barney, în picioare, îl ținea pe Harry în brațe. Razele blînde ale soarelui dimineții treceau prin vitralii şi se jucau pe fața copilului, formînd în jurul capului o aureolă minunată.

Abia atunci putu să mediteze în linişte asupra nopții întunecate a sufletului, – sau a fost o noapte a miracolului? Noapte pe care el, Laura şi Harry o trăiseră.

„Ce *a fost*", se întrebă el. „Enzima lui Wyman? Elixirul chinezesc? Atingerea unui vindecător? Iubirea părintească?"

Îşi petrecuse cea mai mare parte din viață studiind arta medicală şi acum îşi dădea seama că nu-i va înțelege niciodată cu adevărat misterele.

Pentru că medicina este o eternă căutare a motivelor, a cauzelor care explică efecte.

Ştiința nu poate comensura o minune.

Laura se ridică în picioare.

– Aş dori să-l țin eu acum, şopti ea.

Barney îl aşeză pe Harry în brațele mamei. El îi îmbrățişă apoi pe amîndoi. Şi păşiră cu toții afară, în strălucirea de soare a dimineții.

DIN PARTEA AUTORULUI

Deşi în cursul cercetărilor făcute pentru a scrie această carte am cutreierat coridoarele spitalelor cu un ecuson care mă legitima drept „doctor Segal", acest titlu mi se cuvine pentru literatură comparată şi nu pentru anatomie comparată. De aceea, am fost nevoit să apelez într-o mare măsură la diverse surse bibliografice, precum şi la cunoştinţele medicale ale multor experţi care nu sînt doar medici buni, ci şi prieteni foarte buni.

Mă refer aici la Profesorul A.B. Ackerman, doctor în medicină, de la Facultatea de Medicină a Universităţii New York; Profesorul Alan Beer, doctor în medicină, de la Facultatea de Medicină din Chicago; Dennis Gath, doctor în medicină, de la Universitatea din Oxford; Profesorul Norman Charles, doctor în medicină de la Universitatea New York; regretatul William W. Heroy, doctor în medicină, şeful secţiei de chirurgie la spitalul Huntington din New York; doctorul Geoffrey Leder de la Spitalul Devonshire din Londra; Profesorul John Leventhal, doctor în medicină, de la Facultatea de Medicină Harvard; Alison Reeve, doctor în medicină, de la Institutul Naţional de Sănătate; Rodney Rivers, doctor în medicină, de la Facultatea de Medicină St. Mary din Londra; Profesorul Richard Selzer, doctor în medicină, de la Yale şi Profesorul Victor Strasburger, doctor în medicină, de la Facultatea de Medicină din New Mexico.

Personal nu-l cunosc pe profesorul Harry Jergesen, doctor în medicină, de la Universitatea din California, Facultatea de Medicină din San Francisco, dar îi sînt profund recunoscător pentru că şi-a folosit bisturiul pe textul unor scene importante din roman.

Aceşti medici generoşi şi o mare parte din colegii lor au citit părţi semnificative din manuscris (şi chiar toată cartea, cum a fost cazul vechilor mei prieteni, Bernie Ackerman şi Victor Strasburger), făcînd sugestii valoroase şi atrăgîndu-mi atenţia asupra greşelilor. Dacă au mai rămas erori ştiinţifice, acestea se

datorează licenței ca figură de stil sau mai degrabă ignoranței mele.

Există un număr foarte mare de cărți care prezintă viața de student la Facultatea de medicină Harvard. Deoarece ele descriu mai mult sau mai puțin aceleaşi evenimente, relatările sînt asemănătoare, diferind doar prin locul din care au fost privite. Cartea „Răzbunarea amabilă" a lui Charles Le Baron a fost prima de acest gen pe care am citit-o şi de aceea am simțit-o mai aproape, cu toate că am admirat mult şi romanele „Să fim perfecți" al lui Kenneth Klein şi „Doctor în devenire" al lui Melvin Konner.

În scrierile lui William Nolen şi, în special în „Cum devii chirurg", am găsit relatate multe detalii şi întîmplări. „Cum devii psihiatru" a lui David Viscott mi-a furnizat multe informații privind munca psihiatrilor.

Rămîn de asemenea îndatorat cărților lui Joseph Califano, David Hellerstein, David Hilfilker, Perri Klass, Elizabeth Morgan, William Nolen, Richard Selzer şi Victor Strasburger, precum şi lucrărilor lui George E. Vaillant, profesor de psihiatrie la Harvard; în mod deosebit mă refer la eseul său profund şi înțelept, „De ce doctorii nu reuşesc să se trateze singuri". Această carte a fost inspirată de publicarea, în 1982, a faptului că şase dintre absolvenții Facultății de Medicină din promoția 1967, la vîrsta de nici patruzeci de ani muriseră deja, cauza fiind „stilul de viață neadaptat". Concluzia lui Vaillant este cutremurătoare. „Mi-e teamă că aceasta nu este altceva decît una din dureroasele realități ale vieții într-o incredibilă solicitare profesională".

Bibliografia mea în domeniul medical s-a bazat pe: *The Oxford Companion to Medicine, The Oxford Textbook of Medicine, The Atlas of General Surgery, The Merck Manual* şi mai ales enciclopedia *Taber's Cyclopedic Medical Dictionary.*

Multe aspecte de etică argumentate în procesul lui Seth provind din lucrarea „Sfîrşitul vieții: eutanasie şi moralitate", scrisă de James Rachels. Cele mai multe note istorice, contemporane provin din cartea lui William Manchester „Gloria şi Visul".

O parte din întîmplările medicale din roman s-au bazat pe descrierile autorilor menționați anterior, care nu au dezvăluit identitățile şi detaliile personale ale pacienților.

Pentru că şi eu la rîndul meu am schimbat situațiile, am realizat o proză imaginată. Nu am avut nici o intenție să identific vreun medic, spital sau pacient.

Există şi o excepție, cazul doamnei Carson descris de doctorul Leon Schwartzenberg în excepțional de emotionanta lucrare „Requiem pentru viață". Îi sînt recunoscător autorului

pentru că mi-a permis să folosesc mai multe pagini din cartea sa aproape cuvînt cu cuvînt.

Firmele avocaților Morgan, Lewis şi Bockius, apoi în mod special Carolyn Jaffe şi James B. McKinney de la Oficiul Juridic New York mi-au fost de un real ajutor în problemele privind legile. Edie Lederer de la Associated Press mi-a procurat amănunte foarte utile referitor la ultimele zile ale Saigonului.

Mulțumirile mele şi acum, ca de obicei, lui Jeanne Bernkopf, singurul editor care poate realiza operații majore fără anestezic.

În diferite părți ale romanului, unii doctori au fost tratați cu sarcasm şi depreciere. Dar în cursul documentării mele, m-am convins din ce în ce mai mult că incompetența şi corupția sînt păcate care se referă doar la o minoritate a cărei comportare cinică îi aduce un profit crescut.

Profesiunea de medic are mai mulți sfinți decît păcătoşi.

Cred că vorbele doctorului Konner în „Doctor în devenire" exprimă punctul general de vedere:

„Vindecarea este posibilă, o întîlnim cu adevărat pretutindeni. Se produce în orice creatură, în fiecare zi. Şi printre privilegiile noastre de a fi cele mai simțitoare şi inteligente creaturi de pe această planetă este abilitatea ca, din cînd în cînd, să îndeplinim fapte în sprijinul acesteia. În sens spiritual ca şi tehnic, nu numai de dragul vindecării, ci şi al semnificației acesteia, am face bine să luăm acest privilegiu în serios".

ERICH SEGAL

ISBN 973-39-0235-7

Redactor de carte: **LILIANA PETRESCU**
Tehnoredactor: **MIHAI ŞTEFĂNACHE**

Bun de tipar: 14-06-1993.
Formatul: 16/54×84.
Coli tipar: 41.

Tiparul executat sub comanda nr 40281
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria CORESI
Piața Presei Libere, 1, Bucureşti
ROMÂNIA

Fenomenalul BESTSELLER al lui „New York Times"

„O poveste remarcabilă... un roman emoționant despre doctori și temerile lor — cum aceștia le înfruntă sau cum sunt zdrobiți de ele"

„Cea mai bună lucrare a lui Segal de până acum" New York Post

„Doctors" — dureros, spiritual, însuflețitor, absolut, captivant, real — este un portret vibrant care culminează cu o crimă, un proces... și un miracol.
„CAPTIVANT"
The Washington Post Book World
„Îți suscită interesul tot timpul"
USA today

Un roman al celebrului autor al lui „LOVE STORY", „OLIVER'S STORY" și „THE CLASS".

ISBN 973-39-0235-7

Lei 3000